@001 ༄༅།། བི་བྷཱ་ བྷ་ཆུ་ར་ཀ་ཀུ་ཏུ་ཡུ་ཐ་ར་སྤ་ཉེ་ཆུ་བ་ཪ་བྷུ་ར་སྦ་བྷ་ཁ་

༄༅།།ཁྲོབ་བདག་རྗེ་བཙུན་བྷ་མ་དམ་པ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་

(MPHI) རྣོ་མ་ (NYJU) ནུ་ཐ་རྡུ་མ་ནྡ་ཪ་ (PR'A) ཐྱོ་མ་ཏྲ་སྦ་ཡ་བ་དྲ་ན་སྤ་ནི་

འཇམ་མཁོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཐུབ་བསྟན་མཛོས་

ཤ་སྟ་ན་ཏུ་ཅེ་ར་ཡ་རྣ་ཞེ་ཀ་ཡ་རྟོ་མ་ཏི་སྦ་སྨ་ལ་ནྡ་མ་བི་ཪ་ཏར། །

པའི་རྒྱན་གཅིག་ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུགས་སོ། །

@002 མཉམ་པའི་ཏི་ཏྠ་ལས་ཡི་གེ་བཅུ་གཅིས་པ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་ལྡན།

ས་ཏ་རྒྱ་དྲྭ་ཡ་(SY'A)་ཀུ་དཀུ་ལོ་རེ་ཾ་ཡཿ

རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པའི་གྲུབ་ཀུམ་རྟག །

དཱ་རྣ་ཀཱ་ཱཿ ཏྲ་ནི་ལི་(HH'A)་ཛ་དྲ་དེ་ཛ་སྱཿ

གསལ་རྩོགས་མཚན་དཔེའི་རོལ་པར་ཤར་པའི་ལྷ། །

@003 མཉྫ་ཤྲི་ཐོྲ་ཀ་སྡུ་ཀྱ་བི་སྱ་ནྟ་ཐ་ཡཿ

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སྙ་སྨན་པའི་མགོན་དེ་དང་།

ས་སྐྱི་ནུ་ཀྱི་བུ་ཀ་ཤུ་ཡིན།

དབྱིར་མེད་དཔལ་ལྡན་བླ་མས་དགེ་ལེགས་སྩོལ།།

@004 བསྐལ་མང་སྟོན་ནས་བདུད་བཞི་གྱན་བཅོམས་སྟོབས་བཅུའི་གོ་འཕང་མངོན་མཛད་གྱང་། །

ཐུན་མོང་མོས་ངོར་ཞིང་འདིར་སྣང་ཡང་བཅུ་གཉིས་མཛད་པའི་རྣམ་རོལ་གྱིས། །གདུལ་

དཀའི་འགྲོ་རྣམས་ལྷག་པར་རྗེས་འཛིན་པད་དཀར་ལྟར་བསྟུགས་འབྲེན་པའི་མཆོག །ལྷ་

ཡི་ལྷར་བྱུར་ཤྲཱི་སེང་གེར་སྐོ་གསུམ་གྱས་པས་ཕྱག་བགྱིའོ། །སྟོན་པ་གང་དེའི་སྐས་

ཀྱི་ཐྱོ་བོ་མཆོག །མི་ཕམ་མགོན་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཞེས། །རྒྱལ་སྐས་

ཚུལ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཀུན། །ཡོངས་སུ་སྨྱན་མཛད་རྣམ་གཉིས་ཕྱག་གི་ཡུལ། 3)

ཟབ་མོའི་ལྟ་དང་རྣལས་ཆེན་སྟོང་པ་ཡི། །ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་ཀུ་སྨྱན་ཐོགས་མེད་

ཅེས། །ས་ཆེན་འདི་ན་སྟོན་མེད་ཉི་ཟླ་ལྟར། །ཡོངས་སུ་བཀས་པའི་ཞབས་ལ་མགོས་ཕྱག

འཚལ། 4)འཕགས་པ་ལྟ་དང་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་སོགས་དང་། །དབྱིག་གཉེན་ཕྱོགས་

བླང་ཆོས་ཀྱི་བཀས་པ་སོགས། །འཛམ་གླིང་མཐོས་བྱེད་འཕགས་ཡུལ་པཊ་ཏྲུབ་ཀུན། །

ངོ་མཚར་དྲན་པས་གུས་པའི་གཙུག་ཏུ་བསྟེན། 5 །དམ་ཆོས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྣང་བ་

ཡིས། །བོད་ལྷོངས་དཀར་པོའི་ཞིང་དུ་བསྒྲུངས་མཛད་པའི། །སྟོན་བྱོན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་

པཾ་གྲུབ་བརྟེས་སོགས། །ཐུངས་མེད་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ལ་གྱུས། 6 །སྣང་བ་རྟེན་

འབྱེལ་བསྟུ་བ་མེད་དང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་འགལ་མེད་འཆར་བའི་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་

ལྟ་བ་དང་། །ཟབས་གསང་ལམ་གྱི་གནད་དོན་མཐར་ཐུག་འོད་གསལ་སྒྲུ་ལུས་རྫོང་

འཇུག་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་གནད་མདུད་རྒྱ་མ་ལུས་པ། །ཅིག་ཅར་འགྲོལ་སོགས་

མདོ་སྡུགས་ཆོས་ཀུན་འཚང་རྒྱའི་ཉམས་ལེན་ཁོ་ནར་འཁྲིར་ཤེས་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་

བདུད་རྩི་ཡིས། །ཐུབ་བསྟན་འདབ་བརྒྱ་སྤྲར་ཡང་བཞད་མཛད་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བློ་

བཟང་གྲགས་པའི་བཀའ་དྲིན་བསམ་བཞིན་ལན་བརྒྱར་འདུད། 7 །མགོན་པོ་མཆོག་དེའི་

མདོ་སྡེགས་བསྡུན་པ་དྲི་མེད་གསེར་སྣྲངས་བཅོ་མའི་ཁམས། །བཞད་དང་སྣུབ་

@005 པའི་བྱེ་དོར་གྱིས་སྣྲངས་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་དུ་གསལ་མཛད་མཁན། །སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྣམ་

གཉིས་ནས་བརྩང་བྱ་མེད་དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི། །འདྲེན་པ་བྱོན་དང་འབྱོན་

འགྲུར་ཀྱན་གྱི་ཞབས་སྐྱེས་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་བསྟེན། 8 །ཁྱབ་བདག་བཅོམ་ལྡན་མི་བསྐྱོད་

རྡོ་རྗེ་དང་། །འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེ་བདེ་བ་མཆོག་གི་ལྷ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བྱང་

རྣ་བཙུན་ཀྱུ་རེ་སོགས། །ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོས་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། [9] །སྡུར་

མཛད་མགོན་དང་ལས་གཤིན་ཕྱི་ནང་གསང་། །དམག་ཟོར་ཞི་བག་ཚོས་རྒྱལ་སྐུ་ལྟ་

སོགས། །བདུད་དཔུང་འཇོམས་ལ་རྟོ་རྩེའི་ཤུགས་ལྡན་པའི། །བསྟན་སྲུང་

རྒྱ་མཚོས་རྣམ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། [10] །ཞིང་གི་མཆོག་གྱུར་ཕྱག་འོས་རིན་ཆེན་

ལ། །འདུད་ཅིང་གུས་པའི་དངོས་པོ་ལྷུར་བླངས་ནས། །འབད་པ་དོན་དང་ལྡན་

པའི་གཏམ་བཟང་གི །མེ་ཏོག་འཕྲེང་མཛེས་སྤྲི་བོའི་རྒྱན་དུ་སྤྲད། [11] །གང་

ཞིག་དུས་གསུམ་བྱོན་པ་ཡི། །འདྲེན་པ་ཀུན་གྱི་མཛད་པའི་ཁུར། །གཅིག་ཏུ་

བསྡམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། །ལྷག་པའི་སྤྱི་བ་ཅི་ཞིག་དགོས། 12 །འོན་ཀྱང་ཚུར་

མཐོང་སྐྱེ་བོ་ཕལ། །ཏྲོ་མིག་རྩེར་བས་ལྟོང་གྱུར་པས། །དམ་པའི་ཡོན་ཏན་

ཉིན་མོའི་འོད། །ཟླ་བ་ཀུན་མྱན་པའི་ཚུལ་དུའང་སོང་། 13 །ལྷག་པར་ཕྱོགས་

འཛིན་སེར་མིག་ཅན། །འཁའ་ཞིག་ནག་པོའི་ཀུན་སྤྱོང་གིས། །སྤྲོ་སྐུར་སྣ་

ཚོགས་སྤྱོན་པ་ཡི། །སྙ་ཅོར་ཇི་བཞིན་སྤྱ་བ་ལ། 14 །ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་མཐུ་

དམན་པའི། །རྩོར་པ་དག་ཀྱང་རྩེས་ཞུགས་ཏེ། །མི་བཟད་འཇིགས་རྩང་ངན་

འབྲོའི་སྐོར། །ཁྱུ་འདེད་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་རྣམས་ལ། །15 མ་བཟོད་ལྷག་པའི་

བསམ་པ་ཡིས། །དྲངས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ཟླ་བའི་བཞིན། །ངོ་མཚར་རི་མོ་འཕྲུམ་

པའི་མདངས། །ཀུན་ལ་གསལ་བོར་ངོམས་བྱེད་ན། །16 ཐོ་ལྡན་གང་ཞིག་དད་

@006 གྱས་ཀྱི། །པདྨོ་སྟིང་དབུས་འཛིན་བཞིན་པར། །རྟོགས་བརྗོད་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་

མོའི་སྒྲ། །རིམ་གྱོ་བསྒྱེད་དེ་ཉན་པར་རིགས། །ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་

དམ་བཅའ་བ་དང་། ཉན་པར་གདམས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་འཕྲེང་བ་དེ་དང་དེ་

དག་སྤེལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་གང་བླིང་བར་བྱ་བ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ནི། དེ་ཡང་ཇི་

སྐད་དུ། མ་འཕས་གྲུབ་སྦྱ་བའི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ལས།

ཆོོགས་གཉིས་སྤྱོད་པ་རྣབས་ཆེན་ཞར་རིའི་རྩེར། །རྒྱལ་སྲས་དཔའ་བོ་སྦྱ་བའི་རྒྱུ་བ་

འཛོགས། །ཐུབ་བསྟན་ཀུ་སུད་བཞད་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་སྐྱིང་

གི་སྐུན་སེལ་རྒྱལ། །བློོ་བཟང་ཉོ དབྱངས་ཅན་དག་གི་དཔལ་མངའ་བ། །ཁྱགས་སོ་ པའོོ

ཇ་རྗ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛོས་མས་བརྟུངས། །དཔལ་ལྡན་མ་འཕས་པ་ཀུན་གྱི་མགོོས་གཏུགས་

པ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ལ་བདག་ཀྱང་ཕྱག་བགྱིའོ། །མི་དམན་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག

གིས་ལེགས་བསྟམས་ཤིང་། །རྣམ་དཔྱོད་ཆེས་ཕྱ་ཐུབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀུན། །

ཞིབ་མོར་འབྱེད་ལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་གྱུར་པས། །གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་ལ་དགྱེས་པ་འདི་རྣད་དོ། །

ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བསྟགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དམ་པར་གྱུར་པ། ལྟ་

དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ། དཔལ་ལྡན་

སྟོབས་བཟུ་མངའ་བ་ཀུན་གྱི་མཛད་པའི་ཁུར་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྣམས་པའི་ཐུགས་

བསྐྱེད་དང་སྨིང་སྟོབས་རྒྱ་མེད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་

པའི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་མ་ལུས་པ་ལ་རང་དབང་དུ་

མཛད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ཆེན་པོ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་ཤེས་

བྱ་མ་ལུས་པའི་ཚུལ་ལ་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་། དམིགས་པ་མེད་

པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་མ་བུ་གཅིག་པ་ལ་བརྩེ་བ་བཞིན་དུ་ཉེན་

@007 མཚན་དུས་བྱུག་ཏུ་ཟིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་རྟག་པར་ཡོངས་སུ་ཟིགས་པའི་སྣོང་རྗེའི་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། ལྷག་པར་སྣོགས་མའི་དུས་འདིར་ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་

ཐུབ་དབང་རང་ཉིད་སྣར་ཡང་བྱོན་པ་དང་སྦོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཉཊ་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕྲིན་

ལས་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་དཔལ་ལྡར་ཆེས་ཆེར་གསལ་

བར་མཛད་པས་རྒྱལ་བ་གཤེས་པ་ཞེས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་བྱགས་པའི་སྐྱ་

དབྱངས་ལྷམ་མེར་གསལ་བ། མཚན་དངོས་ནས་བརྩོད་པར་དཀའ་ནའང་དགོས་པ་

དང་དོན་གྱི་སྣང་དུ་སྣོས་ན་རྟེ་བཙུན་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྟེ་འཚང་ཆེན་

པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་

བྱགས་པའི་དཔལ་ཞེས་མཚན་སྨན་གྱི་གདུགས་དཀར་པོ་སྤྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཁྱོན་ཀུན་ཏུ་

ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཡི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་

རྡུད་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་སྐབས་འདིར་གང་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་

ལ་ཡང་ཐོག་མར་གྲྭང་བསྟང་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པ་འགོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་

མཚན་ཉཱཊ་པ་དང་། དངོས་གཞི་འགོད་བྱའི་རྣམ་པར་ཉིད་ཉཱཊ་པ་

དང་། རྗེས་བསྟོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བཅས་པས་མཇུག་བསྡུ་

བ་སྟེས་བཅད་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་

རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི་འཁྲུངས་རབས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་སྟོན་མའམ། སྐུ་ཚེ་འདི་

ཉིད་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་གང་ཟག་ཞལ་པ་གཉན་ལས་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་ངོ་

མཚར་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་

པ་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད་པའི་ཚུལ་དང་།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་དང་། བསྒྲུབ་པའི་ཡོན་

@008 ཏན་སྡོམ་པ་གསུམ་ཀྱི་བཅས་པའི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བ། བྱང་པའི་ཡོན་ཏན་ས་

ལམ་ཀྱི་རྣོགས་པ་ཁྲུད་པར་ཅན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་ཚུལ། བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་

མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ལགā་རྟེས་བསྟན་པ་དང་འབྲེ་བ་ཡོངས་ལ་སྨན་པའི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་པོ་

ཆེ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ངག་གི་འཕྲིང་བར་སྟེལ་བ་ལས། མཐོང་

བ་དང་ཐོས་པའི་གདུལ་བྱ་གང་གི་རྒྱུད་ལ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དད་པ་དང་གུས་པ་གོང་

ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཐར་

པའི་ཚུལ་དེ་དང་དེ་ལ་སྦྱོན་ལམ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ལེགས་བཤད་

དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་གང་ཟག་རང་

ག་བ་དག་གིས་ཆོ་འདིར་དབྱ་འདྲལ་གཉེན་སྐྱོར་དང་། ཚོང་ཁེ་དཔོགས་སོགས་

ཀྱིས་ནོར་སྐྱབ་ཚུལ། དགེ་བ་ལྟར་སྣང་འགའ་ཙམ་བྱས་ཚུལ་སོགས་ལ་རབ་བརྟགས་ཀྱི་

ཆོག་གིས་བརྒྱན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡ་མཚན་སྐྱེ་ཐབས་ཙམ་དུ་སྤེལ་བ་དག་ནི་གཏམ་

རྒྱུད་ཀྱི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་ཙམ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་པའི་གྲགས་སུ་མི་འགྲོ་ལ།

དེར་མ་ཟད་རྣམ་ཐར་འགོད་ཡུལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྩོམ་པ་པོ་རྣམ་དཔྱོད་

དང་མི་ལྡན་པའི་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་

སོགས་ལས་བརྩམས་པ་ཆེར་མེད་པར་གདུལ་བྱར་བསྟད་པའི་འདི་ནས་འདིར་ཕེབས་དང་།

འདི་ནས་འདིར་བཞུགས། མཇལ་ཁ་འདི་གནང་། འབུལ་བ་འདི་བྱུང་སོགས་གཙོ་བོར་

བཏོན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་དད་གུས་ཆེར་བསྐྱེད་མི་ནུས་པས་དེ་དག་རྣམ་

ཐར་གྱི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་ཙམ་ནི་ཡིན་ཞས་ཆེ་རུང་། རྣམ་ཐར་གྱི་དོན་ཇི་བཞིན་ནི་

མ་ཚང་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་པའི་དོན་དངོས་ནི། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་ བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

@009 པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། །དས་ན་ཕྱི་རབས་ཀྱ་གང་ཟག

དག་གིས་རང་རང་གི་བློ་མའི་ཞབས་འདེགས་སུ་བསམ་ནས་རྣམ་ཐར་བསྒྲིགས་པར་རྩོམས་

པ་དག་མཆིས་ན་ཡང་། གོང་དུ་སྨོས་པ་ལྟར་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དང་དེ་དག་ལས་

བརྩམས་ཏེ་འགོད་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་བཏེན་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ལུང་མ་

བསྟན་ཀྱི་ཆོག་གི་འཕྲེང་བ་མང་དུ་སྤེལ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཞབས་འདེགས་སུ་འགྱུར་རམ་གང་

དུ་འགྱུར་མི་ཤེས་པར་སྣང་ལ། འོན་ཀྱང་ད་ནི་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་བསྟན་པ་འཇིགས་

པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེར་དམན་ཞིང་ཚུལ་

མིན་ཡིད་བྱེད་ཅོ་ནའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་པའང་ཤེན་

ཏུ་ཉུང་། དེའི་དབང་གིས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འབྱོན་

པའང་ཆེས་དཀོན་ཞིང་། ལ་ལ་ཙམ་བྱོན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀུན་རྟོག

ངན་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་དེ་དག་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་དང་བསམ་པ་

སོགས་མེད་པའི་ཁར་སྒོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་སྡུ་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་གསོགས་པ་ལ་

བསྙེན་པ་ལས། ཡུལ་དམ་པ་ལ་དད་པ་དང་གུས་པ་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྙོམ་པ་

དང་བསྒྲིགས་པ་སོགས་ཀྱི་འདུན་པ་ཙམ་སྐྱེ་བའང་ཕིན་ཏུ་དཀའ་བར་སྣང་ལ། འགའ་

ཞིག་གིས་དད་པ་དང་རྟོངས་ཞེན་འདྲིས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་སྙོམ་པར་བླྱམས་ན་

ཡང་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་དང་མི་ལྡན་པས་དེ་དང་དེ་འདྲ་བཞིག་ལས་འབྱུང་བར་མི་སྣང་ངོ་

ཞེས་ཨལ་ཆེར་ཐག་བཅད་ཆོག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤེལ་ལ་དུག་པས། དེས་ན་

འདི་འདྲ་བའི་དུས་སུ་མང་དུ་སྨོས་ཀྱང་རང་ཉིད་བྱ་རོག་ལུས་དཀར་སྐྱབ་པའི་ངལ་བ་ཙམ་

དུ་མ་ཟད། ལྷ་ཁང་ནང་གི་ཉར་རྡོ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཉེ་བས་དེ་ཙམ་ལས་མི་སྤྲོ་ཞིང་།

སྐབས་དོན་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ལྟ་བུ་ནི། ངེས་པའི་

@010 དོན་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ངོ་

བོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཉིད་མཐོན་མཐིང་རལ་པའི་རྩེར་ཕུད་དོར་ཏེ་བསམ་བཞིན་

དུ་དྲང་སྲོག་གི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས། བྱང་སེམས། ཡི་དམ་

ཞི་ཁྲོ། རྩོད་མེད་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་དང་བཅས་པས་ལན་གཅིག་མིན་པར་

བསྟགས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་ཐུན་མོང་གདུལ་བྱའི་སྣང་ཚུལ་ཙམ་དུ་ཡང་། མཁས་

བཙུན་བཟང་གསུམ་དང་། གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གང་གི་ཚ་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་པའི་ཟླ་

ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སྐུར་ཡང་བྱོན་པ་དང་སྐྲོ་ཀུན་

ནས་མཚུངས་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་རབ་བརྟགས་དང་ཅམ་བྱའི་ཟོལ་བསྟོད་ཙམ་མ་ཡིན་པར།

འཛམ་གླིང་མཐའ་དབུས་ཀྱི་གཞིར་འཕོད་པའི་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱགས་

ཤིང་གྲུབ་པ་མ་ཟད། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། འདི་ཡི་མཚན་

ནི་སྐྱིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཞེས། །རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀུན་ལ་མཐུན་པར་གྱུར། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་

པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཚུར་མཐོང་གི་བློའི་བྱ་གར་འཆར་བའི་མཛད་པ་འགའ་ཞིག་རི་མོར་

སྤེལ་བ་ཙམ་ལ་ལྟོས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བློ་གྲོས་ལེགས་

བཟང་གིས་མཛད་པའི་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ལས། སྟོང་ལྡན་དད་པ་རབ་ཡངས་རྒྱ་ཆེའི་ཁྱོན། །

རླབས་ཆེན་ཐུགས་རྗེའི་ཚུ་བོ་བཞི་ཡིས་གང་། །གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉིར་

དད་ལྡན་འགའི། །དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་གཏེར་ཁ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། །རབ་གསང་

རིན་ཆེན་གཏམ་གྱི་འཕྲེང་བ་ནི། །རྩེ་གཅིག་གཞན་ཕན་ཁུར་གྱིས་བསྟད་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐལ་པ་མཆོག་གི་སྣོད་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གཟུགས་བོར་གནས་

པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡངས་ཤིང་། །དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་གཉེར་པའི་དད་

@011 པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུའི་གསང་བ་གསུམ་

གྱི་ངོ་མཚར་དྲང་པོར་གྲྭང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ་སྣལ་ཐ་ལས་དད་པ་དང་

གྱས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ལྡན་དེ་དག་གི་རྒྱུད་

ལ་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རླབས་ཞུགས་པས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་

བསམ་སྦྱོར་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འགག་ཅིང་། རྣམ་ཐར་གཙོང་མའི་ཕྱི་རྗེས་སུ་འཇུག

པའི་གྱས་པ་དང་སྦྱོ་བ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཕེལ་ཏེ་རྒྱལ་བས་བསྟན་པའི་མདོ་

སྡེགས་ཀྱི་ལམ་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལྡངས་པ་ལས་རང་དང་གཞན་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་

མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བའི་བླག་ཏུ་འགྱུབ་པའི་སྣང་དང་། ལྷག་པར་

དེང་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་མ་རིག་པའི་ལིང་ཏོག་གིས་ལྷོང་པས་

ལམ་དང་ལམ་མིན་འབྱེད་པ་དང་། དམ་པ་དང་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་

པའི་ཤེས་རབ་ནི་ནམ་མཁའི་མདའ་ལྟར་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་

པ་ཤྲཱཝཱས་ཆེས་པས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསང་བ་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། རང་ཅག་གི་མོས་

ངོ་དང་འཚམས་པར་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལའང་ཡོན་ཏན་དུ་ཤེས་པའི་དད་གུས་ནི་

པདྨའི་རྩ་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཐུ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལས་ངན་གྱི་གོམས་པ་ཤྲཱཝཱས་

ཆེས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་བསགས་རྒྱབ་དམན་པས་མི་དགེ་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་

པའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ལོག་པའི་ཞེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་སྣ་ང་ངན་པ་དང་། སྡུག་

པ་ངན་པ་དག་གི་རྩེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་མཚུངས་པའི་དམ་པ་རྣམས་ལ་

ལོག་རྟོག་ངན་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྡོམ་སྐྱེ་གྱི་སྣ་ན་མང་པོས་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་

ཅིག་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཚབ་པོ་ཆེ་བསགས་ཏེ་ངན་སོང་སྡུ་མཐའ་མེད་

@012 པ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་གནས་སུ་གཏན་འཁྱམས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་ཤིན་ཏུ་

མང་བར་སྣང་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ངན་རྟོག་གི་དྲྭ་བ་རྣམས་བྱང་ནས་ཕྱུངས་ཤིང་། དད་

གྲུས་ཀྱི་ས་བོན་བསྐྱེན་པའི་མཐུ་ལས་ཆོ་རབས་འདི་དང་ཆོ་རབས་ཀྱི་འཕྲིང་བ་གཉན་དུའང་

འདྲེན་པ་བླ་ན་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུས་དངོས་དང་སྨྲལ་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེས་བསྟན་

པའི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པས་ངན་སོང་གི་སྒོ་ནི་བཅད། ཐར་

པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྒོ་ཕྱེ། དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་རྒུ་ལག

རྩེར་ལོན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྣང་དུ་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་དག་རི་མོར་སྤེལ་བ་དང་།

པར་དུ་འགོད་པ་དང་། གཉན་ལ་འཆད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་ནི་ལས་སུ་བྱ་

བ་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་པར་འཇུག་དགོས་ཤིང་།

དེ་ལ་འགའ་ཞིག་འདི་ལྟར་དུ་ཡང་སེམས་པ་སྲིད་དེ། ཅི་ཞྱེད་རང་གི་ཟེར་བ་ལྟར་རྟེ་

ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་མཚུངས་

པའི་རྟོད་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཀུན་ལ་གྲགས་ཤིང་གྱུབ་པ་མ་ཟད། དེའི་

རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡང་སྲས་ཀྱི་ཐུབ་པོ་མཁས་གྲུབ་སྣ་བའི་ཉི་མ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་

དང་། རྗེགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་དང་། དེའི་རྗེས་སུའང་གསར་རྙིང་

རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་བསྡུས་ཅི་རིགས་པ་མང་དུ་

མཆིས་ན། དེ་དག་ཏུ་མ་གསལ་བའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཚུལ་གསར་པ་དག་ནི་ཁྲོད་ལ་འགོད་

རྒྱུ་མེད་ལ། སྔར་བྱིགས་བམ་དུ་འཛོད་ཟིན་པ་རྣམས་སྒར་སྐྱར་རྫོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བགོད་

ཀྱང་སྒྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ལས་མི་འདྲ་བའི་དགོས་པ་ལྟག

པོ་གང་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ

ལྟས། སྟོན་ཚད་མ་བྱུང་བ་ཡང་འདིར་བརྗོད་མེད། །སྲིབས་སྦྱོར་མཁས་པའང་བདག

@013 ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། དགེ་བ་གོམས་ཕྱིར་བདག་གི་དད་པའི་ཤུགས། །

འདི་དག་གིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་འཕེལ་འགྱུར་ལ། །བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་གཞན་གྱིས་

ཀྱང་། །ཅི་སྟེ་འདི་དག་མཐོང་ན་དོན་ཡོད་འགྱུར། །ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་

པ་ལྟར། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟ་བུ་རྩོད་པྲན་སྐྱེགས་མ་དུས་ངན་དགྱེའི་མཐའ་མར་སྐྱེས་པས་

སྟོན་བྱོན་མཁས་གྲུབ་ཕལ་མོ་ཆེའི་ཞབས་མ་ཟིན་པས་དམ་པའི་ཞལ་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་

པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱིས་ནི་ཕོངས་པར་གྱུར། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་དམན་ཞིང་

སྤྱངས་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞན་པས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སོགས་

ལ་དཔྱད་པའི་བློ་གྲོས་ནི་རྒྱ་ཁབ་ཀྱི་བུགཱ་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ། སྤྱད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐལ་

བས་ཕོངས་པས་རང་སྟོབས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཅི། ཐ་ན་རྨི་ལམ་དུ་

ཡང་བླ་མ་ལྷ་ལ་སོགས་པས་བླང་དོན་བརྟའ་དང་ཐབས་ཚམ་གྱིས་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་

གོ་སྐབས་ནི་ནམ་དུའང་མེད། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་

ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་བྱ་བར་ཉིན་མཚན་དུ་འདའ་བ་ཞིག་གིས་སྟོན་བྱེད་མཁས་གྲུབ་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལས་ལྟག

པའི་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་གསར་པ་དག་ནི་འགའ་ཙམ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་

བདེན། དེར་མ་ཟད་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དང་། རིག་པའི་གནས་སོགས་ལའང་

ཕྱོགས་མཐོང་གི་གོ་བ་ཐུ་ལྡོགས་རྣ་བཟའ་བའི་ངང་ཚུལ་ཙམ་ལས་ཐོས་བསམ་གཉིང་ཕྱིན་

པ་མ་སོང་བའི་དབང་གིས་ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། སྣང་བཤ །སྟེབས་སྤྲོར་

སོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པའི་ཚོག་གི་འཕྲེང་བ་མཁས་པ་མགུ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་

བ་དག་ཀྱང་འགོད་ཀྱས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་མེད་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྤྱི་

རྟོལ་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་སྣང་མོད། དེ་ལ་ནའང་། སྤྲོབ་དཔོན་དཔྱིས། བསྟན་བཅོས་

@014 སྔ་མ་རྣམས་བསྡུས་ཤིང་། །སྤྱོར་བ་རྣམས་ཀྱང་ཉིར་མཚོན་ཏེ། །ཇི་ལྟར་ཀྱས་བཞིན་

བདག་གིས་ནི། །སྨན་ངག་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བྱ། །ཞེས་དང་། འོན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག

ས་བོན་ནི། །སྡོམ་གྱི་སྒོང་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཕེགས་སྣང་

ཕྱིར། །ཡོངས་སུ་ངལ་འདི་བདག་གིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔར་མཁས་གྲུབ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི། གོང་དུ་བརྗོད་པ་

ལྟར་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འཕྲིན་ལས་གང་གི་ཚ་ནས་ཀྱང་ས་སྟེང་ན་འབྱན་པའི་བྲ་

དང་བྱལ་བར་ཀུན་ལ་བྱགས་ཤིང་གྲུབ་པས་ན་མཛོད་པ་མཐའ་དག་རྣམ་ཐར་དུ་བཀོད་པ་

ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་མ་ལྷོས་པར་གཟིགས་ནས་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་ཐར་གཅོ་ཆེ་བ། རྒྱལ་

བའི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད་པའི་ཚུལ་དང་། གསུང་

གི་མཛད་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སུ་འཛིན་ཚུལ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མ་རྟོགས་པ་

དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་དྲུང་ནས་ཕྱུངས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་

བར་མཛད་པ་སོགས་གཅོ་བོར་བཏོན་ནས་གསུང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་འཁོར་གྱི་

འདུ་འགོད་དང་ཟང་ཟིང་གིས་འབུལ་བ་བསྟུས་པ་སོགས་རྣ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་མཛད་

པ་ལ་མི་མངའ་བ་ལྟར་འགོད་པར་ཡང་མ་མཛད་ལ། ཇི་ལྟར་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱང་

མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་གོ་ན་དད་གུས་ཀྱི་ས་བོན་ཐེབས་ཆེ་བར་དགོངས་ནས་སྣན་ངག

སྟེབས་སྤྲོར་སོགས་ཀྱིས་མ་བཅིངས་ཤིང་། ལུང་རིག་གི་སྤྲོས་པ་ཡང་ཆེར་མ་མཛད་

པར་གོ་སྟུ་ཞིང་འཇུག་པ་བདེ་བ་མདོར་བསྡིལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་པར་མཛད་སྣང་ལ།

ལྷག་པར་ནང་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་

པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཕྲུངས་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས། ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོ། རྒྱ་བོད་

ཀྱི་པཾ་ཀྱབ་དུ་མའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། ལུང་བསྟན་བརྙེས་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་

@015 མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཐར་དག་རྒྱལ་ཚབ་མཁས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་དང་། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་

དཔལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་གསན་ཞིང་དགོངས་པར་གྱུར་ནའང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་

ནི། བདག་གི་ཡོན་ཏན་སྦྱངས་ཞིང་། །གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྒྲགས་པར་བྱ། །ཞེས་

འབྱོམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར་ཁོན་ལྡུར་བཞེས་ཏེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མངོན་པར་

རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གསང་ཞིང་སྦྲེད་པ་འབའ་ཞིག་གཅོོ་བོར་མཛད་པ་མ་ཟད།

སྨོད་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཀའ་རྒྱས་བཏབ་པས་མཐའ་དག་ཡི་གེར་འགོད་པར་མཛད་མ་

ནུས་ཤིང་། འགའ་ཞིག་ཙམ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ལ་བཀའ་

འཁོར་བ་རྣམས་ཀྱང་གསང་རྣམ་རྒྱར་འདེབས་ཤུང་དུའི་ཚུལ་དུ་འཁོད་པ་ལས། ཡོངས་

བྱགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་འགོད་པར་མ་མཛད་ལ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པས་མཛད་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་རྗེ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་།

གནས་རྙིང་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས། རང་རང་ནི་རིང་པ་འཆི་མེད་རབ་རྒྱས། མཁར་

ནག་ལོ་ཙྪ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཐོར་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་པར་མཛད་འདུག་ཀྱང་ཡྱོགས་

གཅིག་ཏུ་སྤྱིབས་པར་མ་མཛད་པས་ཡོངས་བྱགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་ཆོག་སྣ་ཚུང་ཤུང་

བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། བླུན་པོ་རྟོག་དཔྱོད་དང་མི་ལྡན་པ་དག །རྣམ་ཐར་ཤོག

གྲངས་མང་བ་ཙམ་གྱིས་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་འདུག་སྟམ་སྟེ་དངོས་སུ་འདི་སྐད་དུ།

སྟོན་བྱོན་བླ་མ་གཞན་གྱི་རྣམ་ཐར་གྲེགས་བམ་ཆེན་པོར་ལོངས་པ་སྟང་ཞིང་། རྗེ་ཅོང་ཁ་

པའི་རྣམ་ཐར་ནི་ཉུང་ངུ་ཞིག་ལས་མི་སྟང་ངོ་ཞེས་རང་བཞིན་དུ་སྨྲས་པའི་ཟེལ་གྱིས་དོན་དུ་

མཛད་འཕྲིན་ཏ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་བ་ཡིན་འདུ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དང་། ཚུལ་

དེ་དང་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་རང་ཡོ་གས་རི་བོ་དག་ལུགས་པའི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་དག

གི་གསུང་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བོ་བློ་ཆུང་དག་གིས་རྣམ་ཐར་ཉུང་བ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་

@016 ནས་ཞིང་དམ་པ་ལ་བསོད་ རྣམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོགས་པར་སྣང་བས་དེ་དག

འགོག་ཅིང་དང་། ལྷག་པར་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་ནི་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་

མཉམ་པ། གང་ས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་ཀུན་གྱི་དབུས་ན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཏོག་ལྟར་

ཆེས་ཆེར་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། ཀུན་གྱི་དད་པའི་གསོས་སུ་རྣམ་པར་ཐར་པ་

རྒྱས་པར་འཁོད་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་བཀའ་རྩལ་པ་སོགས་

ཞིབ་པ་འོག་ཏུ་སྣུར་སྣུང་གི་སྐབས་སུ་འགོད་པར་བྱ་ལ། གཞན་ཡང་གསང་བའི་རྣམ་

ཐར་སོགས་མཛད་པ་ངོ་མཚར་ཅན་ཟུར་དུ་བཀོལ་བ་རྣམས་པར་དུ་འཛིད་མིན་ཀྱང་ཅི་

རིགས་ལ་བརྟེན་ཕལ་མོ་ཆེའི་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཁར། རྟེ་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་དོན་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། ཇི་ལྟར་སྟོན་སྟེན་པ་

ཐུགས་རྟེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཐེག་པ་མཆོག་གསང་སྔགས་

ཀྱི་སྡོད་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ཆུད་སྟེ་ཆུ་མཚོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དང་དེའི་གཙོ་བོར་

དངོས་སུ་བཞེངས་ཤིང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ནས་གསང་བ་

སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་མཐའ་ཡས་པ་བསྒོར་བར་མཛད་ཀྱང་། ཐུན་མོང་བའི་

གདུལ་བྱ་དག་གི་སྣང་དོར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནས་

བརྒྱད་། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་མ་བསྟན་གྱི་བར་དུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་

དག་སྣོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཁོ་ནས། འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་འདུན་

དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་འདུན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་

གསུམ་དུ་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་བཅས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་

ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྐོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པར། ཕྱི་

རོལ་ཐུན་མོང་ཁ་དག་གི་སྣང་ངོར་བྱང་སེམས་དང་འདྲལ་བའི་བསླབ་བྱ་ཕུ་ཇགས་ལ་ཉེས་

@017 ལྷུང་གི་དྲི་མ་ཕུ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པའི་བཅས་མཚམས་ཉིད་གཙོ་བོར་བརྩང་བ་ལས།

གསང་སྔགས་པ་ཡིན་ཞེས་འདྲལ་བ་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཐོ་ཚེ་དང་། རྩིང་སྤྱོད་རྣམ་པ་

ཀུན་ཏུ་མི་མཛད་ཅིང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་རྣམས་ནི་མིང་དོན་དང་མཐུན་

པར་ཤེན་ཏུ་གསང་བའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང་། སྡོད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་

ཡང་གསང་བ་དམ་པོའི་སྒོ་ནས་སྤྲིལ་བར་མཛད་པ་ལས་ཁྲོམས་བསླབ་སུ་མ་མཛད་ལ།

ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་ཀྱང་མངོན་མཚན་

ཅན་གྱི་གླུབ་རྒགས་དང་རྩ་འཕྲལ་སོགས་བྱང་ཆུལ་དུ་མི་སྟོན་པར། ཕྱི་རྒ་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་

པ་སྟོངས། །ཤང་དུ་འདུས་པ་ལ་རབ་དགའ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་ཁོ་ན་ཕྱག་བཞེས་སུ་

མཛད་དེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིག་རྟེན་ན་ཡུན་དུ་གནས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཚོ་ཐོར་མཛད་

པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པར། གསར་རྙིང་གི་གླུབ་མཐའ་འཛིན་པར་རྟོམས་པ་མང་པོ་

ཞིག་གི་བསམ་པར། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ནི། དབུ་ཕར་འདུལ་མཛོད་ཆད་མ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་

ལུགས་ལ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་ཞིང་། དེའི་སྟེང་དུ་འདུལ་བའི་བཅས་ཁྲིམས་

རྣམ་པར་དག་པའི་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམ་པ་ཙམ་ལས། སྤྱགས་ཀྱི་རྟོགས་

པ་ཐོན་པོ་བརྟེས་པ་ཞིག་མིན་འདུག་སྟམ་པའི་ཉི་མ་མེ་འཁྲིར་དུ་འཛོན་པའི་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་

བ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རི་བོ་དག་ལུགས་པ་ལ་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ཉམས་

ལེན་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། ལ་ལ་དག་གསང་སྤྱགས་ཙམ་ཡོད་དུ་སྲིད་ཀྱང་ཆོ་གཅིག

ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་བའི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་སྨོ་ཆོགས་

སུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་དངོས་སམ་རྩ་བ་ནི་ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསང་

བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པས་ལན་པར་སྨངོ་ལ། དེ་དག་ལས་

གཞན་དུ་རང་ཉིད་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་རྣ་ངར་ཤམ་མེད་བཞིན་དུ་ས་

@018 དགེ་རྩིང་མ་ཀར་འབྲུག་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་དང་། ཞྭ་དམར་སེར་བྱི་ཁ་དོག

ཙམ་ལ་གྲྭབ་མཐར་འཛོན་པའི་བློན་པོ་སྐྱིང་ཁམས་ཅན་དག་གིས་ཀུན་སྤྲོང་བན་པའི་སྣ་

བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་མི་བཟད་པ་གསོགས་པ་དག་ཀྱང་མཆིས་མོད། དེ་འདྲ་

བའི་ལས་གསོགས་པ་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱོན་ལམ་བཏབ་པ་དག་ལ་ནི་འཛམ་མགོན་ས་

པཾ་བྱིས། བན་པ་ཇི་ལྟར་བཅོས་བྱུར་ཀྱང་། །རང་བཞིན་བཟང་པོ་འབྱུང་མི་འགྱུར།།

སོལ་བ་འབད་དེ་བཀྲས་ན་ཡང་། །ཁ་དོག་དཀར་པོ་འབྱུང་མི་སྲིད། །ཅེས་གསུངས་

པ་ལྟར་སྐྱིང་རྡེའི་ཡུལ་དུ་འཛོག་པ་ལས་མང་དུ་སྣོས་པས་བཅོས་དཀའ་བར་མཆིས་མོད་

ཀྱང་། སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་ཀྱང་ཚུལ་དེར་ཁ་དྲངས་ནས་འདི་ཕྱིའི་འདུན་མ་གཏན་རྒྱག

ཏུ་བྱེད་འཇུག་པ་དུ་མ་ཞིག་མངོན་ལྷོག་ཅེ་རེགས་སུ་སྟར་ཡང་བྱུང་ཞིང་། དལ་ལྟ་ཡང་

ཡོད་ཚོད་དུ་སྣང་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་འགོག

པ་སོགས་ཀྱི་སྣད་དུ་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས་པར་མངོན་ཡང་

དེང་གི་དུས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་བཞུགས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་

གསུངས་པ་ལས། རྒྱ་ཆོད་གདུལ་དཀའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ལ། །ཌཱཀ་པས་ཕན་ཐོགས་

ཆེན་པོར་གཅ་འགྱུར། །དེ་བས་དབེན་པ་བསྟན་ནས་སྒྲུབ་པ་རེམས། །རང་བཞིན་གཉིས་

ཀ་འཆོངས་པའི་ལམ་རྣེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུ(GNS) པའི་དོན་ཐུགས་ལ་བྱངས་ཏེ་དུས་

ངན་པས་ཐུགས་ཡིད་འབྱུང་བས་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ལས་མ་ཁས་

པའི་བྱ་བར་བཏང་སྙོམས་སུ་མཛད། དེ་ལས་གཞན་པའི་མཆོག་དམན་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི།

ས་སྐྱ་པཆྭ་ཏས། བླུན་པོའི་དབུས་ན་དགའ་ཞིང་རྩེ། །མཁས་པའི་མདུན་ན་ཞུམ་

ཞིང་ཟུར། །ཤོགས་དང་ལྷོག་ཤལ་མེན་ན་ཡང་། ཡ་སོ་ཅན་ཀྱི་བ་ལང་ཡིན།།

@019 ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་མང་བ་བཅས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག

ལྟ་བུ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མ་ཚང་ཡང་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲིན་ལས་ཆུལ་དང་

ཆུལ་མིན་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་ཕྱ་མོ་ཙམ་དང་། ཆོག་སྦྱོར་དམ་དུམ་སྒེལ་ཤེས་པ་ཙམ་

རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འདོག་པ་ཁྱེས་དེད་པའི་གྲལ་མཚོ་འམ། དེ་ཕོ་མེད་དུས་བོང་བུས་

ནམ་ཆོང་འཛིན་དགོས་པ་ལྟར་མིང་ཙམ་གྱི་མཁས་པའི་ཁུལ་ཕོག་པས་འདི་ལྟར་འགོད་

པའི་ལས་སུ་བྱ་བ་བདག་གིར་བྱེད་དགོས་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པར་གྱུར་ན། གོང་དུ་

རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་གསུང་དྲངས་པ་ལྟར། བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་གཞན་དག

ལ་ཡང་ཕན་པར་འགྱུར་བ་གོང་མ་ཚགས་གོ་སྟེམ་ནས་སྨྲ་བའི་མཐྱིན་པ་ཅུང་ཟད་གཟིར་

སུ་བསྟོད་དེ། གཙོ་བོར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་ཐུན་མོང་

དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་གཞིར་བཟུང་བའི་ཐོག །རྗེ་འཇམ་དཔལ་

རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཞན་དག་མང་པོས་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོར་བ་བསྡུས་

པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས། དེ་དག་ལ་ཡང་སྣོན་དངོགས་ཀྱི་

ཆོག་རྒྱུན་རྣད་དུ་བྱུང་བ་དག་གིས་སྤྱད་ན་རང་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་རྫོགས་

པའི་རྒྱུར་སྣང་ན་ཡང་། དུས་དབང་གིས་ཞལ་མོ་ཆེས་གོ་དཀའ་བར་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས།

གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་གོ་བདེ་བ་གཅོོ་བོར་མཛད་

འདུག་པ་བཞིན། མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་གོ་ན་དད་གུས་ཀྱི་ས་བོན་ཐེབས་པ་ལ་

ཞན་ཆེ་བར་བསམས་ཏེ་རྣམ་ཐར་དངོས་གཞིའི་ཆོག་རྣམས་གོ་བདེ་བ་ཉིད་གཅོོ་བོར་བཏོན་

པའི་ཐོག་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ཀྱང་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་བྱིན་རླབས་

ཀྱི་རྒྱུན་ཁྲོད་དུ་བསམས་ནས་སྐབས་འགར་ལུང་གི་ཚུལ་དང་ཚོག་དཀྱུས་རྣམས་སུའང་རྒྱས་

བསྡུས་ཅི་རིགས་པ་ཐོན་པར་བྱས་ཏེ་བགོད། དེ་དག་གི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་

@020 སྐབས་སུ་གང་བབ་རྣམས་སུ་དད་ལྡན་གྱས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལོག་སྤྱོད་པའི་

ལུང་དང་རིག་པའི་གཏན་ཚིགས་འགོད་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཛད་པ་དེ་དང་དེའི་ཐད་དུ་

ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྤྲོས། བར་སྐབས་རྣམས་སུ་སྣོན་དང་གས་ཀྱི་ཉམས་ཀྱིས་

སྐེག་པའི་ངལ་བསོའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་འཕྲེང་བ་དག་ཀྱང་སྤྲོལ་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་

འགོད་པར་བྱ་ན། རང་གཞན་གྱི་བྱབ་མཐའ་འཛིན་པ་གང་སུ་ཡང་རུང་སྟེ། བདག

ལེགས་སུ་འདོད་པའི་ཚོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་འཛིན་དང་སྡང་ལྡོགས་ཀྱི་ཚོ་དན་སྤངས་

ནས་དད་གུས་ཀྱི་རིམ་གྱོ་བསྒྲེད་དེ་ཉན་པར་བྱོས་ཞེག །འདིར་སྨྲས་པ། འཕྲེན་པ་ཀུན་

གྱི་རྣད་བྱུང་མཁྱེན་པ་དང་། །འགྲོ་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་དང་། །ཤམ་མཁའ་

མཉམ་པའི་འཕྲིན་ལས་ཕྱང་པོ་ཀུན། །གཅིག་བསྡུས་མཚོན་དེར་ཅོང་ཁ་པ་ཞེས་བྱགས། །

ཁྱོད་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མིག་གཅིག་སྟེ། །ཐུབ་བསྟན་པརྒོ་བཞད་པའི་ཉིན་བྱེད་དང་། །

སྐལ་ལྡན་གདུང་བ་སེལ་བའི་བདུད་རྩི་སྟེ། །ཀུན་ལ་འདོད་པ་འཇོ་བའི་ནོར་བུའང་ཡིན། །

མགོན་ཁྲོད་ཆུལ་བ་དངོས་དང་མི་གཉིས་ཞེས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བལ་ཁྲོན་ཀུན་བཀས་

སྐན་བྱིས། ཐུམ་པར་འགེངས་པའི་ངོ་མཚར་མཆིས་བཞིན་དུ། ཇོགས་བརྩོད་རི་

མོར་འགོད་ལ་ལྷོས་པ་ཅི། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་བློ། ཡུན་རིང་གོམས་པའི་

ལས་ཉོན་བྱིས་བསླད་པས། དམ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཕོངས་བྱུར་ཏེ། ཁོར་བུ་

ཆིངས་བྱར་འཛོན་པའི་བློ་ཅན་ཞེས་ཏེ་མ་(KRU)ད་པའི་ཕྱིར། དག

བྱེད་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་ལྟ་ཡི་ཆུ། བྲང་པོར་གྲོང་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་གཞོལ་ཏེ། དད་

པའི་བཞིན་རས་གསལ་ཕྱིར་བཀྲ་བའང་རིགས། །སྟོན་བྱོན་མཁས་པས་བསྟན་པའི་

ལེགས་བཤད་ལས། །ལྷག་པའི་གཏམ་གྱི་སྒོར་བ་མ་དམིགས་ཀྱང་། །རྟོ་ཐལ་དགྱུང་

རྒྱའི་འོད་ཀྱིས་དཀར་བྱས་བཞིན། །གསལ་བར་བྱ་བའི་གནས་ནི་འགའ་ཞིག་མཆོས། ।

@021 མ་རྟོགས་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། །ལོག་རྟག་རྒྱག་རྟུ་དྲུང་ནས་འབྱིན་པ་

དང་། །སྨྲ་བ་ངན་པའི་ཚངས་ཆོང་བསྲེགས་པའི་ཕྱིར། །ལུང་དང་རིག་པའི་མེ་འོད་

དག་ཀྱང་སྤྲོ། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ཆེན་འགྲུགས་པའི་ཉེར་ལེན་དང་། །མཁས་

པ་མགུ་བ་བསྐྱེད་བའི་ཚ་ཤྱེན་དང་། །རྣམ་ཐར་མཇོས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་ལྷག་ཅིག

པའི། །ཆོགས་བཅད་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་འགའ་ཡང་སྤེལ། །བདག་ཉིད་ཆེ་

རྣམས་བཏང་སྙོམས་ཕྱག་རྒྱར་གཞོལ། །ཟླུན་པོའི་ཁྱུ་རྣམས་བ་གླང་བརྟུལ་ཞུགས་

འཛོན། །འདི་ལྟའི་ཚུལ་རྣམས་བགེ་ལ་ཞ་བའི་ཆོ། །ཕྱང་ཟད་སྨྲ་བ་ཁོ་

བོའི་སྐལ་བར་ཐོབ། །ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་འཕྲིང་

བའོ། །ཞེས་ཁྱབ་བདག་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་ཐུབ་དབང་རྗོ་རྗེ་འཆང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མ་

མཆིས་པ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཝོ་ཏཱ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐུབ་བསྟན་

མཇོས་པའི་རྒྱན་གཅིག་ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་ལས། ཐོག་མར་གྲིང་

བསྣང་བའི་སྐོ་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པ་འགོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་པའི་སྐབས་དེ་དང་

པོའོ།། འ།།རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ། དངོས་གཞི་འགོད་བྱའི་རྣམ་

པར་ཐར་པ་ཉིད་ཟཁད་པ་ལ་གསུམ། །མདོ་རྒྱུད་གསུང་རབ་དུ་མའི་ལུང་ཁུངས་དང་

བཅས་ཏེ་སྟུལ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཐུན་མོང་སྣང་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་འཕྲེང་སྡོམ་མ་རྣམས་

ཀྱི་བྱུང་བ་དང་ཕྱི་མའི་འབྱུང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ། བྱེ་བྲག་སྐྱེ་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་

རྟོགས་བརྗོད་རྒྱས་པར་ཟཁད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁས་གྲུབ་སྣུ་བའི་ཉི་མ་དགེ་

ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ལས། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྡན་ཐུབ་དམ་

པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་

རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་གཅིག་ཏུ་མཉེས་གཡེལ་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན། རིང་མོ་ཞེག་ནས་བྱང་

@022 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྣབས་པོ་ཆེ་དག་གི་ཞ་རོལ་ཏུ་བྱོན་པ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་

དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཐོུག་གཡོ་བས་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་

འཁོར་མཐའ་དག་ལ་གཟིགས་པ་དག་པའི་སྤྱན་དང་ལྡན་པ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་བང་

མཛོད་ཡོངས་སུ་གཏམས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་འདི་ནི་

བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔོན་རོལ་ནས་ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་དེ། མ་

དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་ཡང་ལ་ལར་ནི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་། ལ་

ལར་ནི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པའི་གཟུགས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་

གདུལ་བྱ་དང་འཚམས་པའི་སྐྱེའི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའི་

ལམ་ལས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ས་སྟེང་དུ་ཆུ་སྙོད་ཤ་དང་པ་སྟ་ཚོགས་

པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཅིག་ཅར་རང་གི་གཟུགས་བརྙན་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབད་རྩོལ་མེད་

པར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ནི་ཞུ་བ་ཅག་རང་དང་འགྲོ་བ་རིས་

མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་དོན་མཛད་

དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་གོར་མ་ཆག་སྟེ། འདི་ལ་བདག་ཉིད་ཡིད་ཆེས་

པར་བྱ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཏམ་དུ་གྲྭིང་བཞང་ཐོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ལྷར། རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་ངེས་པའི་དོན་དུ་བསྒལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྡོམ་རོལ་ནས་

བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བསིལ་བ་མངོན་དུ་མཛད་དེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་

སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་འོག་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལུང་དང་རིག་པས་སྒྲུབ་པས་

རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་

@023 གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་སྐུ་དང་གསུང་གི་བཀོད་པ་སོ་སོར་གསལ་བ་རྣམ་ལས་ཐུགས་ཟག

མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཀློང་དུ་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ལས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་བྱར་མེད་པས་སྒྲུལ་

པ་གཅིག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆད་པའམ། སྒྲུལ་པ་ཐམས་

ཅང་སྨྲ་ལ་གཞི་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་

པ་ལས་འདི་དང་འདི་ཁོ་ནའི་རྣམ་སྨྲ་ལ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་མ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱི་ཀུ་དོགས་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི། སྔར་ཁོ་བོས་བསྒྲིགས་

པའི་དམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་རྣམ་ཐར་དུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་དང་བཅས་ཏེ་བཀོད་

པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་རབ་

འབྱམས་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་པར་འདྲེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས། བརྩེ་

བའི་ཐུགས་རྗེ། མཛོད་པའི་ནུས་མཐུ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་ལམ་

རང་གཟུགས་ཡིན་པ་ནི་རབ་བརྟགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་

པས་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པ་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན་ཅིང་།

འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་མོས་ངོ་དང་མཐུན་པར་སྤྲུལ་གཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངོས་འཛིན་

པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། མགོན་པོ་འདི་ཉིད་ནི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་རབ་གཅིག

ཏུ་བསྡུས་པའི་གོང་བུ་ལ་རྣེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ཞེས་མཚན་གསོལ་བ་གང་དེའི་རྣམ་

འཕྲུལ་ཡིན་པ་ཀུན་ལ་བྱགས་པ་ལྟར་ལུང་རིག་དྲི་མ་མེད་པས་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི། སྟོན་

པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། འཇིག་རྟེན་ང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །ས་ཡི་སྟེང་འདི་

སྟོངས་གྱུར་ན། །ཁྱོད་ཉིད་བྱིས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་མཪོད་པ་བྱེད་པར་

འགྱུར། །དེ་ཚེ་དགོན་ཆེན་རབ་དགའ་བ། །ཁ་བ་ཅན་ན་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གནས་

ཁ་བ་ཅན་དང་། གདན་ས་དགའ་ལྡན་གྱི་མཚན་སྦྱ་དགའ་ཞེས་དང་། ཁྱོད་ཉིད་ཅེས་

@024 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཉིད་དུ་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་

གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། འཇམ་དཔལ་སྐུལ་པ་བློ་བཟང་ཞེས། །བསྟན་པ་རྒྱས་

བྱེད་ངོ་མཚར་ཅན། །ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟངས་རྒྱ་

གར་དུ་པཎྜི་ཏ་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚེ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་

བ་གྲགས་པས་མཐར་འཛོམ་གྱི་འཆིང་བ་དྲུངས་ནས་ཕྱུང་བར་མཛད་ནས། ལན་ཅིག

བཀའ་ལུང་དུ། རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་འཇམ་དབྱངས་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་དུ་མཐའ་ཁོབ་ཏུ་

བསམ་བཞིན་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པར་འདུག་པས་ཁྱོད་ཀྱང་དེར་སྐྱེ་བ་ལོང་ལ། དེའི་བཀའ་

སྩལ་པ་དང་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་རིག་པའི་

ཁུ་བྱུག་ཆེན་པོ་ལ། འཕགས་པ་ལྷ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ཞི་བ་ལྷ་གསུམ་

བྱོན་ནས་ལུང་བསྟན་དུ། མཐའ་ཁོབ་ཏུ་རྩེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་འཇམ་དབྱངས་བྱོན་

ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱང་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་

ཡིན་པས། རྩེ་བཙུན་གྱི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོས་ལོངས་ལ། ཅི་གསུངས་ཉམས་སུ་ལོངས།

སྨྲབ་པ་སྐྱིང་པོར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་

ཆེའི་སྐུ་སྐྱེ་སྤྱ་མ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་འཕྲུངས་པའི་དུས། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་བྱོན་ནས།

མཐའ་ཁོབ་ཀྱི་ལེམས་ཅན་རྣོངས་པ་བློང་དོར་གྱི་གནས་མི་ཤེས་པ་ཚོ་སྐྱིང་རེ་རྩེ། འཁོར་

བར་འཁྲམས་པ་མ་རིག་པས་ལན་པས་ལམ་ལོག་པར་སོང་བ་ཡིན། ཁོ་བོས་དེ་

རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་སྒྲུབ་དུ་བྱོ་དམན་པའི་

བསམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་དུ་འོང་གི །ཁྱོད་ཀྱང་ངའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་

པས་དེར་འོང་བར་བྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ལན་གཅིག་གི་ཚེ།

རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་བྱོན་ནས། ལྷོ་མཛམ་བུ་གླིང་འདིར་སྟོན་པ་དངོས་དང་ཁྲད་པར་མ་

@025 མཆིས་པའི་ཤུགས་སུ་ནི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་

དབྱངས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་བདུད་རྩི། སྐྱིང་གི་ཐིག་ལེ་ལྟ་བུ་ཞིག

འབྲོན་པར་ཡོད། ཁྲོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་

པའི་ཚུལ་རྣམས་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་

རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་དག་སྐྱེས་མཆོག་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཞན་

གྱིས་ཆོགས་བཅད་དུ་སྟེབས་པར་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་། མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་

བགས་པ་དེ། །སྐུ་ཚེ་སྟ་མར་སྐྱིང་རྡེའི་གཞན་དབང་གིས། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་

འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་ཚེ། །ལན་ཅིག་རྡེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དེར་བྱོན་ནས། །མཐའ་

ཁོང་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྟོང་རེ་རྗེ། །བློས་བརྟགས་བདེན་པར་བཟུང་བས་འཁོར་བར་

འཐྱམས། །ལམ་དང་ལམ་མིན་ཤེས་པའི་བློ་མིག་བྲལ། །ཕལ་ཆེར་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་

རྣམས་འབད་རྩོལ་སྤྲུག །དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཡང་། །མ་འོངས་ལྟ་བརྩེའི་

དུས་སུ་མཐའ་ཁོབ་དེར། །དཀྱི་སྟོང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་འོངས། །ཐུབ་

བསྟན་ཉིན་མོ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་བྱེད། །དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱང་ཞིང་དེར་ཤོག་ཅེས་གསུངས། །

མི་ཕམ་ཆོས་རྗེའི་གསུང་གིས་འདི་སྐད་བསྟན། །མ་འོངས་དུས་ན་འཇམ་དབྱངས་སྤྲུལ་

པ་ཞིག །སྐུ་མེད་འ་ཡི་ལ་བརྩེ་བས་རབ་བསྟོད་ནས། །མཐའ་ཁོ་བ་ཡུལ་དུ་

བསམ་བཞིན་བྱོན་པ་ཡོད། །དེ་ཚོ་ཁྱེད་ཀྱང་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་ལོངས། །དེ་ཡི་

བསྟན་ལ་བྱ་བ་གྱིས་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་ལ། གཞན་ཡང་

འདི་དང་འདི་འདྲ་བའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཆིས་པ་རྣམས་འོག་ནས་རིམ་པ་

བཞིན་འགོད་པར་བྱ་བས་སྐབས་དོན་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པོ། །དེས་ན་རྗེ་བཙུན་

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་རྒྱལ་སྲས་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཚུལ་

@026 འཛིན་པ་ཙམ་ལས། གཞན་དུ་ན་དཔའ་བར་འགྱོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས།

བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྡུ་རེལ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བར་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུའི་རིགས་མཆོག་ཅེས་བྱ་བར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མཐར་ཕྱིན་

ཟིན་པར་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། སྟོན་བསྐལ་

པ་གཉའི་ཀུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཕྲག་བདུན་འདས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་བཟང་

པོ་ཞེས་པ་ལ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱེར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་

ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུག་སྒྲའི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐུན་

སྔར་བྱང་ཆུབ་ཀུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣལ་མེད་པ་བསགས་

པ་ཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ཀུ་གཟིགས་སུ་སངས་རྒྱ་བར་ལུང་བསྟན་པ་

བཞིན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་སྟེ་མི་སྐྱི་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་བསྐལ་

པ་གཉིའི་གྲང་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་ཏེ་དེ་ནས་ཉེ་བར་བརྟང་ནས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་སྤྱོབས་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱང་རྣམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆུལ་འཛིན་པར་

གསུངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི་འཕྲ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་

ཚུལ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ཡོད་དེ། སོར་མོའི་འཕྲེང་བ་ལ་ཕན་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་

པོ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་གང་གའི་ཀླུང་བཞི་བཅུ་རྩ་

གཉིས་ཀྱི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདས་པ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣག

པར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྤྲུག་ཅིང་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་

བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མོས་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སྐྱིང་པོ་ནོར་

བུ་རིན་པོ་ཆེ་བརྩེགས་པའི་རྒྱལ་པོ་དལ་བར་བཞུགས་ཏེ་འཆོ་ཞིང་བཞེས་པ་དེ་ན་ཉན་ཐོས་

@027 དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མེད། ཐེག་པ་གཅིག་ལས་ཐེག་པ་གཞན་ཀྱི་མིང་

ཡང་མེད། ཆ་བ་དང་། ཀ་བ་དང་། སྨྲག་བསྟལ་བ་ཡང་མེད། བདེ་བ་ཐམས་

ཅད་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཚོ་དཔག་ཏུ་མེད། གཟི་བརྗིད་

དང་ཁ་དོག་དཔག་ཏུ་མེད། འཇིག་རྟེན་ན་དཔེ་དང་རྒྱུ་དང་ལྡིད་པ་མེད་དེ། རྟག་ཏུ་

དགའ་ཞིང་མོས་པ་དང་། དཔེ་མེད་པ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མོས་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སྐྱིང་པོ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་

བརྩེགས་པའི་རྒྱལ་པོ་དལྷར་བཞུགས་ཏེ་འཆོ་ཞིང་བཞེས་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཐལ་

མོ་སྤྲུར་ཏེ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱོས་ཤིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་གཞན་མ་ཡིན་གྱི་

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་

རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། དེ་བས་ན་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་སྟོར་རོལ་ནས་སངས་

རྒྱས་ཟིན་པའི་ལུང་དང་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཅིང་། གོང་དུ་དྲངས་པའི་

མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་དུ། འདི་ལ་བདག་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་

བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཏམ་དུ་གྲོང་བཞང་ཐོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའང་འདི་དང་

འདི་འདྲ་བ་དག་ལ་དགོངས་པར་སེམས་སོ། །དེ་དག་ནི་སྤྲུལ་གཞི་བྱེ་བག་ཏུ་ངོས་འཛིན་

པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་རྒྱས་

པ་ནི་སྔོན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་ཞིབ་ཅིང་གསལ་བར་འཁོད་པས་འདིར་མང་དུ་

བཀོད་ཀྱང་རྣམ་ཐར་དངོས་གཞི་བླིང་བ་ལ་སྣོག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཟད་ནང་པ་སངས་རྒྱས་

པའི་བློག་མཐའ་འཛིན་པར་རྟོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཚད་མའི་

སྐྱེས་བུར་མི་འཛིན་པ་ཞིག་མི་སྲིད་པས་ན་མང་དུ་འགོད་དགོས་པར་ཡང་མི་སེམས་སོ། །

@028 སྒྲས་པ། རྣམ་མཁྱེན་ལྷུ་མཆོག་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་ཀུན། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པའི་རང་བཞིན་དུ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་བྲལ་མེད་ན། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཚད་

བཟུང་སྤ་ཡིས་ནུས། །དེ་ཕྱིར་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་འགྲོ་བའི་མིག །འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་དུས་

གསུམ་རྒྱལ་ཀུན་གྱི། །མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ཡི། །རང་གཟུགས་

ཉིད་དུ་ཐག་བཅད་བློ་ཡིས་མོས། །འོན་ཏེ་སྣང་ཚུལ་ཙམ་དུ་སྣུལ་གཞི་ནི། །བྱེ་བྲག

ངོས་བཟུང་བྱ་བའང་མི་འགལ་བའི། །ཚུལ་དང་བསྟུན་ན་འདིན་མཆོག་ཅོང་ཁ་པ། །

འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུའི་རོལ་པ་ཉིད་དུ་དེས། །དེ་ཡང་ཕྱོགས་ལྷུང་རྩོངས་ཞེན་ཀྱིས་

བསྣངས་ནས། །འདྲ་མིན་འཕེང་བསྒྲིགས་གཏམ་དང་མཚུངས་མིན་ཏེ། །སྟོན་མཆོག་བྱ་

རམ་ཤིང་པ་ཉིད་ནས་བརྒྱང་། །ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན། །དུ་དྲུང་

འདི་དང་འདི་ལྟའི་ལུང་རིག་གི །མེ་ཏོག་འཕེང་མཛེས་རྣ་བའི་བཙུད་ལེན་དུ། །སྣྲིན་པའི་

དགའ་སྟོན་རིམ་བཞིན་སྤེལ་བྱ་ཡི། །དཔྱོད་ལྡན་ཚོགས་རྣམས་སྤྲོ་བའི་གར་བྱོས་ཤིག །

ཅེས་པ་ནི་བར་གྱི་ངལ་བསོའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། འ།།གཉིས་པ་ཐུན་མོང་སྔང་

ཚུལ་དུ་སྐྱེ་འཕེང་སྟོན་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་འབྱུང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་

ལ། དེ་ལྟར་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་ངེས་དོན་དུ་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་

ཐུགས་རྗེད་གཅིག་པ་མ་ཟད། དང་དོན་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་ཡང་སྐྱེ་དུ་མར་རྟེ་བཙུན་

བརྒན་པའི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟེགས་པ་མཆོག་གི་དགེ་བའི་ཉཤེས་གཉེན་དངོས་སུ་ཤཱད་

པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པར་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་

ཡང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་རྣམ་དག་གངས་རི་མ་ལས། ཁྱོད་

ནི་སྐྱེ་ཚེ་དུ་མའི་སྟོན་ངོལ་དུ། །རྟེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་སྲས་ཀྱི་ཐུབ་བོར་གྱུར། །གཟུངས་

སྔོན་གྱི་ཁྱད་མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་ལ། །དཔང་བསྒྲུར་ཆོས་ཀུན་རྣམ་དཔྱོད་སྐྱེན་

@029 གྲིས་གཟིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔ་རོལ་

ཏུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་ཏོག་ཅེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་སྟེ། འཚོར་

ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ་ཐེག་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་

ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བར་མཛད་ལ། དེའི་ཚེ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པོ་འདི་ཉིད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་

དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐས་ཀྱི་ཐྱོ་བོ། དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐས་ཀྱི་ཐྱོ་བོ། གཟུངས་དང་། སྤྲོབས་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་

པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བདེན་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཡེ་

ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་

ནས་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་

ཏོག་རྩོ་རྩེ་ཞེག་པའི་ཚེས་འཁོར་བསྐོར་བའི་མདུན་སར་གཤེགས་ཤིང་བཞུགས་པ་ན།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་ཏོག་གི་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས། བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་མ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་རྣམས་སུ་ཟད་མོ་དབུ་

མའི་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྩོ་རྩེ་ཞེག་པའི་ལམ་བཟང་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བར་རྒྱས་

པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྣབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོའི་རབ་དང་། ཕུལ་

དང་། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་སེང་གེའི་སྒྲ་སྒྲགས་པ་ན། རྗེ་བདག་ཉིད་

ཆེན་པོ་དང་ཐུགས་རྩྭ་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དེ་སྣོང་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པས་

འཁོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ནས་མྱུར་བར་བཞེངས་ཏེ། ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་

ཀྱིས། དེང་ནས་བསྙམས་ཏེ་བདག་གིས་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བར་མ་དག་པའི་ཞིང་

གྲངས་མེད་པར་ཟད་མོ་དབུ་མའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་བཟང་རྒྱས་

པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་ཏོག་སོགས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་

བཅས་དབང་དུ་བཞག་སྟེ་དམ་བཅས་ཤིང་། བདེན་པའི་ཚོགས་གི་སྒྲ་དབྱངས་བསྒྲགས་སོ། །

@030 དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་ཏོག་སོགས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་ལེགས་སོ། །ཁྱོད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱིང་སྟོབས་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་དབུགས་

དབྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའི་

མཚན་ནི་སྤྱིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་

ཏོག་གི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་བྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འགྱེད་ཅིང་། ཞལ་འཛུམ་པ་དང་

ལྡན་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་བཞིན་དུ། དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་མ་དག་པའི་ཞིང་

བྱངས་མེད་པ་རྣམས་སུ་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་དམ་ཚོས་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། མཐར་གྱིས་ངོ་མཚར་

རྟད་བྱུང་བགོད་པའི་ཞིང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེང་གེའི་ང་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པར་མཛད་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་དག་ནི་ངེས་པ་

དོན་གྱི་མཁས་བྱེད་ཆེན་པོ་རྣོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་རྗེ་བཙུན་

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་གི་སྤྱང་བ་སྤྲིན་མེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རྗེ་

བྱ་བའི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར། སྐུ་ཚེ་སྟོན་མའི་སྐྱེས་རབས། མ་འོངས་པ་ན་འཚང་རྒྱ་བའི་

མཛད་པ་ཇི་ལྟར་སྟོན་སོགས་ཡང་ཡང་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཞུས་པ་ན། རྗེ་བཙུན་འཇམ་

དཔལ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ལུང་བསྟན་པའི་ཚད་མའི་གསུངས་བསྡུ་བ་མེད་པ་ཡིན་

ཅིང་། དོན་འདི་དག་མ་ཁས་བླུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྣམ་དག་གངས་རི་མར་ཆོག་བཅད་

དུ་སྟེབས་པར་མཛད་པ་ད་ལྟ་ས་འབྲས་དགེ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་འདོན་དུ་མཛད་པ་

ལྟར་ཏེ་ཆོགས་བཅད་ལྷག་གི་ཁྱད་ཙམ་ལས་དོན་གོང་དུ་བཀོད་པ་དང་ཁྱད་པར་གཏན་ནས་

མེད་པས་ན་ཚང་མ་བཀོད་ཀྱང་མང་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བར་སེམས་ནས་མ་བཀོད་དེ་ཤེས་འདོད་

ན་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་སྐྱོད་སོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ལྷོ་བྲག་གྱུབ་ཆེན་ལས་ཀྱི་རྣོ་རྗེས་

དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སངས་ནམ་རྒྱ་ཞུས་པ་ན། སངས་ནམ་

@031 རྒྱ་ངས་མི་སྟོན། འཇམ་དབྱངས་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་

གསུངས་པ་ཡང་ཚུལ་འདི་དག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་མ་ཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་

གསུངས་པ་དོན་ལ་གནས་ཤིང་། མི་དབང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་

དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་དུ། གོང་གི་ཁྱངས་རྣམས་འདྲེན་པར་མཛད་པའི་མཇུག་ཏུ།

གཏན་ཚིགས་འདི་དག་ལས་ནི། རྗེ་བྱ་མ་འདི་ཉིད་བསྐལ་པ་མང་པོའི་སྟོན་ཞས་བྱ་ན་

མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མཛད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་གཤེགས་དབང་པོའི་ཏོག་བྱོན་པའི་

དུས་སྟབས་ལམ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་གང་ཞེག །ཁོ་སྐྱེ་རང་བཞིན་པ་ཡང་དབང་བཞི་

ཐོབ་ལ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་མ་ཉམས་ན། བསྐོམ་པ་སོགས་མ་བྱས་ཀྱང་སྣོགས་དུས་

ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་འོས་པར་རྫོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་སུ་

གསུངས་པ་འབྱུང་མེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོག

དོན་དུ་བསྒལ་པ་མང་པོའི་སྡོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་སྟོབས་བྱེད་དམ། གཏན་ཚིགས་

ཏུ་ནི་འདི་དག་ཀྱང་འོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་ཏོག་གི་བྱང་དུ་

ཐུགས་བསྒྲིད་ཅིང་དམ་བཅའ་མཛད་པ་དེ་ནས་བཟུང་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་སུ་ཟབ་མོའི་

ལྟ་བ་དང་ཟུང་འབྲེལ་བའི་སྟབས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྒྱ་ཆེར་སྦེལ་བའི་སྐྱེའི་བཀོད་པ་མཐའ་

ཡས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་རྒྱས་པར་མཛད་

པའི་ངོ་མཚར་མཐའ་དག་པ་ནི་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་ལ། མི་

འཇིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་

ཀྱི་དུས་སུའང་སྣུལ་པའི་རྣས་རོལ་མཐའ་གྲས་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཅིང་།

ལྷག་པར་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ནི། རྗེ་བཙུན་གསང་བའི་བདག་པོས་

གྱུབ་ཆེན་ལས་ཀྱི་རྣོ་རྗེ་ལ་གསུངས་པའི་ལུང་བསྟན་དུ། ཆོ་བཟང་བཀས་པ་འབྱན་ཟླ་

@032 ཀུན་དང་བྲེལ། །ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་ཉེམས་མཆོག་བསྐྱེད། །ཞིང་འདིར་མདོ་དང་

སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྟེལ། །འདི་ནས་འཕོས་ཏེ་དགའ་ལྡན་གནས་སུ་འགྲོ།།འཇམ་

དཔལ་སྐྱིང་པོ་བྱམས་པའི་སྡས་མཆོག་དེ། །སྡུར་དུ་འཚང་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་

འབྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་བློ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་

དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་ཏེ། རྗེ་ལྷར་ཞེ་ན། མ་ཁས་བླུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་

མཇད་པའི་རྩེ་བློ་མའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་རིན་པོ་ཆེའི་སྐེ་མ་ལས། བློ་མ་དབུ་མ་པ་

ཞེས་སྒྲུབ་ན་ཕྱ་མོའི་དུས་བར་ཁམས་སུ་ཕྱུགས་རྩི་མཇད་པའི་ཚོ་ཐུགས་ཁ་ནས་ཤ་ར་པ་

ཙ་ནའི་སྒྲ་འཇར་འཇར་འོངས་ཤིང་། དེ་བྱང་རིས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྤུ་ཟིང་བ་ཐུགས་བཟུང་མི་ཐུབ་

པ་འདྲ་བ་རེ་འོང་བ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་ཡང་ཡང་མཇལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རྩེ་

རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་སྒུ་སྐྱེ་སྤྲ་ཕྱི་སོགས་ཀྱི་ཞུ་བ་མཇད་པས། སྟོན་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་ན་

བཞུགས་པའི་དུས་སུ་བླ་མ་འདི་རྒྱ་གར་ན་བྱམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཞེག་ཏུ་འཁྱེར་དེའི་ཚོ་དགེ་

སྟོང་གི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མོས་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་དང་

མཐའ་ནས། དེ་ཉིད་མཉེས་པར་བྱས་ཞིང་ཞབས་འབྲིང་དུ་འབྲངས། ཆོས་མང་དུ་གསན།

དེས་ཁྲིད་དེ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཞབས་དྲུང་མཐའ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད། དེའི་ཚེ་སྟོན་

པ་ལ་ཤེལ་དཀར་པོ་ནི་མ་མེད་པ་བརྒྱ་རྩའི་འཕྲེང་བ་ཞིག་དང་པས་ཕུལ་ནས་སྟོན་ལམ་

བཏབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ས་བོན་བཞག་པ་ཡིན།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་གདམས་ངག་འབོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ།

དཀྱུང་ལ་ཤེལ་དཀར་གྱི་འཕྲེང་བ་སྟེར་བའི་ཁྱུག་འདི། ང་ཡི་བསྟན་པ་གསོ་བྱེད་ལ། །

མ་འོངས་སྨིགས་མའི་དུས་སུ་ནི། །འཕྲི་དང་ལྡན་གྱི་ས་མཚམས་སུ། །དགེ་ཞེས་བྱ་

@033 བའི་དགོན་པ་འདེབས། །ཐྲོ་བཟང་ཞེས་བྱའི་མིང་ཅན་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་གསལ་

བར་གསུངས་ལ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མ་ཁས་གླུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་རྗེ་

བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་པས་མཛད་པའི་གསང་རྣམ་ཆོགས་བཅད་མར་ཡང་། སྟོན་ཚོ་རོ་

རྗེ་གདན་དུ་རྒྱལ་བ་ལ། །རིན་ཆེན་ཤེལ་གྱི་འཕྲེང་བ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག །ལེགས་པར་

ཕུལ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །ཡང་དག་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་སྐལ་ལྡན་གྱུར། །དཔལ་

ལྡན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་དང་། མཛོ་དགེ་མཁས་དབང་རོང་

པ་ཆོས་བྱགས་ཆུ་མཆོས་མཛད་པའི་རྗེའི་རྣམ་ཐར་མེ་ཏོག་འཆུན་པོ་ལས། ནམ་ཞིག

རྗོ་རྗེ་གདན་དུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །ཡང་དག་གསེར་གྱི་སྐུ་མངའ་ཆུལ་བའི་དྲུང་། །འཁྲིད་

ཚེ་ཤེལ་ཀྱི་འཕྲེང་བ་རྒྱུ་ཤེལ་ལྟར། །རབ་ཏུ་དཀར་བ་བཆུ་རྩ་དད་པས་ཕུལ། །འགྲོ་

ཀུན་སྤྱིད་པའི་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་བློས། །ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་

ཅིང་། །དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ལ་སྒོམ་ལམ་བཏབ། །དེ་མེད་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ས་

བོན་བསྐྱེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྔར་རྒྱལ་བ་དབང་པོ་ཏོག་གི་སྣྲུན་སྔར་

མདོ་སྡེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་བར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་དམ་བཅས་ནས། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་

སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་བཞིན་པར། སྣང་ཡང་ཞིང་འདིར་གསར་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་

སྔ་ཕྱི་གོ་རིམ་མི་མཚུངས་པའམ། ཐུགས་ལན་གཉིས་བསྐྱེད་པ་བློས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་

ར་ཞེན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་

ཐུགས་བསྐྱེད་ཟིན་ཀྱང་། གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་སྣང་ཡང་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་

མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་འོད་

ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། ཁྱང་པོ་ཆེ་འདུལ་སྤྲོངས་མ་ཁན་ཀྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་

ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱན་སྔར་འཛམ་

@034 གིང་ཞིག་གི་དབུལ་པ་བྱས་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་

ལན་དུ་མར་བྱུང་བ་རྣམས་དང་སྐོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་

པའི་མདོ་རྒྱ་ནག་འགྱུར་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དོས་པས་དུང་

དཀར་པོ་ཞིག་ཕུལ་བ་མོ་རྣལ་གྱི་བུ་ལ་གནང་ནས། འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་འགོག་པ་རིར་སྟོས་

ཞིག །མ་འོངས་པ་ན་དག་སྣོང་པ་ཇི་ངེ་ལྟ་འདིས་གཏེར་ནས་འདོན་པས་དེའི་

ཚོགས་དུང་དུ་འགྱུར་གྱི་གཏེར་བདག་སྤྲིའུའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་བྱེད་དོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལུང་བསྟན་གསལ་

བའི་མེ་ལོང་ལས། བྱ་རྩོད་ཕུང་པོའི་རིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་གླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་

པས་དུང་ཕུལ་བ་རེ་ཞིག་ཆོས་དུང་མཛད། དེ་རྗེས་སྟོན་པ་འཛོར་བཅས་ཁ་ཆར་ཕེབས་

དུས། དཔལ་སྣོབ་མ་དག་སྣོང་པ་ཇི་ངེ་ལྟ་འདི། བོད་གངོང་དམར་གྱི་ཡུལ་དུ་

ཐོག་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

དང་། མདོ་སྡེགས་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་པའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་འོང་གསུངས་ཏེ།

ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་ནས། ཀུན་དགའ་བོས་སྔར་གྱི་དུང་བསྟམས་ནས་རྩྭ་འཕྱལ་

གྱིས་བྱོན། འབྲོག་རི་བོ་ཆེར་གཏེར་དུ་སྐྱས། གཏེར་བདག་ཆོགས་བདག་ལ་བཅོལ་

བ་སྤྲེའུའི་གཟུགས་སུ་ཡོད། དེའི་དུས་ལྷ་ས་ནས་རྒྱང་གྲགས་འདི་ཙམ་ན་དགའ་ལྡན་

འབྱུང་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་ཞེས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་ལས་བྱུང་སྟེ། གཏེར་དུ་སྤེད་

མི་མོ་རྣལ་གྱི་བྱ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་གཞན་གོང་དང་མཚུངས་པ་

སྐེ། དོན་དུ་སྨོན་པའི་སྒྲུབ་སྡུར་དགེ་སློང་པཎ་ཌི་ཏ་ལྷན་ཞེས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་

ཡོན་རིན་པོ་ཆེ་པཎ་མས་མཛད་པའི་བསྟུལ་བྱང་དུ། འདི་ལྟར་ཉོན་ཅིག་རྒྱལ་པོ་དད་པ་ཅན།།

སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་བྱོན་དུས་ཉེ་བར་འཁོར། །སྐྱ་ངན་འདས་ཚེ་ཕྱུག་ལྟེས་བྱ།།

@035 གོང་ཁྱེར་འགའ་ཅུ་ཐུ་ཕ་ཐུ་དར་གྱགས། །ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་ནག་ཡུལ་དང་ཉེ་བའི་ཆར།།

ལྷག་ལི་དགེ་སློང་ཟློ་བཟང་ཞེས་བྱ་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་དོན་

མ་ཁར་ནག་ལོ་ཙྪ་བས་མཛད་པའི་རྗེའི་རྣམ་ཐར་དུ། ཐུབ་པའི་སྒྲུབ་སྡུར་པཎ་ཆུང་ལ་དུ་

བྱུང་ཀྱང་། ཉེ་བར་འཁོར་ནི་སྐྱེའི་བཀོད་པའོ། །ཡུལ་གྱལྦ་ནི་ཡུལ་པ་གུ་ལྦ་རྒྱར་ཆག་པས་དབྱ་

བཅོམ་པ་ཉིར་སྣས་ཏེ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པའི་རྣམ་ཐར་བསྟན་ནོ། །ཐྲ་ཝ་བྷ་དེ་དངོས་

པོ་བཟང་པོ་ཞེས་པར་འབྱུང་ཏེ། རྗེའི་སྐུ་ཚེ་སྟ་མ་ཁ་ཆེར་པཎྜི་ཏ་བྷ་དེ་ཞེས་པ་བློ་གྲོས་

བཟང་པོ་སྟེ། འཁོར་ལྟ་བརྒྱས་བསྐོར་བ་ཞིག་བྱུང་བར་གྱུར་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ལ་

དཔལ་ཡུག་ན་རྡོ་རྗེས་གསུངས་པས་དེའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སམ་མཚན་ཟླར་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་པཎྜི་ངག་ཚུལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཁས་མཆོག་མངའ་

རིས་ཤྲཱག་བཙུན་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་མ་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་

རྣམ་ཐར་སྐལ་ལྡན་པད་ཚལ་རྒྱས་པའི་འོད་སྟོང་ཞེས་པར་ཡང་། བླ་མ་འདི་འཕགས་པ་

འདོ་སྲུངས་ཀྱི་སྨོན་མ་དག་ཚུལ་པརྒའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཞེས་གསུངས་སྣང་སྟེ།

འདི་དང་གོང་གི་དགེ་སྨོང་པརྒའི་ངག་ལྡན་ཞེས་པ་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱང་བའི་གནས་སྐབས་

དང་། དགེ་སྨོང་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་རྟེན་གཅིག་ཡིན་

ནམ་སྣམ་པ་མ་ཟད་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་ཤེལ་དཀར་གྱི་འཕྲེང་བ་ཕུལ་བའི་ཁྱིའུ་དེ་ཁ་རབ་

ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྗོགས་པའི་མཚན་ལ་དགེ་སྨོང་པརྒའི་ངང་ལྡན་དུ་བཀོད་པར་རྟེ་

དགོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པའི་དགེ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་ནོར་བུའི་འཕྲིང་

བ་ལས་གསུང་ཞེས་འགའ་ཞིག་གསུངས། གང་ལྟར་ཡང་སྟོན་པའི་སྐུན་སྔར་ཤེལ་དཀར་

གྱི་འཕྲེང་བ་ཕུལ་བའི་ཁྱིའུ་དང་། དགེ་སློང་པན་ཆེའི་དད་ལྡན་དང་། ཉེ་བ་འཚོར་རྣམས་

ནི་དུས་མཚུངས་པར་སྐྱེའི་བགོད་པ་དུ་མར་བསྟན་པ་སྟེ་འདི་འདྲ་བ་ནི་མང་དུ་འབྱུང་དོ། །

@036 དེར་མ་ཟད་སྔོན་གྱི་དུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནོར་བཟང་ཞེས་པ་ཡང་རྗེ་བླ་མ་དང་

ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པར་རྣམ་ཐར་སྐལ་ལྡན་པད་ཚལ་རྒྱས་པའི་འོད་སྟོང་ལས་གསུངས་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། མ་ཁན་ཆེན་ཐང་སག་པས་རྗེ་བཙུན་མི་གཡོ་མགོན་ལ་དྲི་བ་ཞུས་ལན་དུ། བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནོར་བཟང་དང་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ལ་དབྱེར་མེད་ཅེས་གསུངས་ཞེས་བྱུང་

སྟེ། འདིའི་སྐྱབ་བྱེད་ཞིབ་པ་ནི་དཀྱང་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་བོད་ཀྱི་

ཡུལ་དུ་པན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཇི་སྙེད་བརྒྱད་བའི་ཚུལ་ནི། ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ལས་

ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་གསང་རྣམ་དུ། གྲུབ་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་བླུན་པོ་བ་ལང་

རྩེས་ཀྱང་ཆོག་ཟིན་ཅིང་དོན་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཁ་གསལ་ལ་ཆོག་ཤུང་བ། དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་

ལངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྲུར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེག་མ་ཀྱི་བྷ་དྷ་ཧཱི('SA) ཞུས་ངོར་བདག

ལས་ཀྱི་རྟོ་རྗེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་དུ་གདམས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བསྟན་དུ་

གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། བདག་ལ་རོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོ་དབང་ནས་བབས།

ལྷོའི་སྟེང་དུ་འཁྱིལ་ཏེ་མིད་ཚད་བྱུང་། ཆུ་མ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིན་པ་འདུ། སྐུ་གཟུགས་

མི་སྡོན་པའི་ངག་གཞོམ་མེད་ཀྱི་སྒྲས་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་དགོངས་པ་གནད་དུ་བསྒིལ་

བའི་མན་ངག་སོགས་སྣལ་བའི་དུས་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་ལས་ཀྱི་རྟོ་རྗེས་ཞུས་པ། བླ་

བཟང་བྱགས་པ་འདིའི་རྒྱུད་ཚོད་གང་ལགས། སངས་ནམ་རྒྱ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གང་

གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་གང་དུ་འཁྱེངས་ཞུས་པས། གསང་བའི་བདག

པའི་ཞལ་ནས། བློ་བཟང་གྲགས་པ་འདི་ནི་ཆོོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེར་བསགས་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་བདུན་གྱི་བར་དུ་པཎྜི་ཏའི་ཚུལ་བཟུང་། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་

ཀྱི་དོན་བྱས། སྐྱེ་བ་འདིའི་སྟ་མ་ཁ་ཅེ་ཞྭ་བརྟན་གྱི་ཡུལ་དུ་པནི་ཏ་མ་ཏི་ཐྲ་དྲ་ཡྷི་ཞེས་བྱ་

བར་འཁྲུངས་ཏེ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འཕོར་ལྷ་བརྒྱ་འདུས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྣང་

@037 ངོར་སྣོོང་ལམ་ལ་གནས་པར་གྲགས། ཁ་བོ་ལགེ་ན་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་འདིའི་ཡོན་ཏན་

དཔག་པར་མི་རྟུས། ལྷག་པའི་ལྷ་ཕྱི་ནང་གི་ལྷ་མོས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། རིགས་གསུམ་

མགོན་པོས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིན། སངས་ནམ་རྒྱ་དས་མི་སྟོན། འཇམ་

དབྱངས་དང་སྤྱན་ངས་གཟིགས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །མཐོང་ཐོས་རིག་གསུམ་

གྱི་ཕན་ཡོན་ཐོབ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁོང་གི་རྒྱུད་ཚོད་གཞན་ཀྱིས་དཔག་པར་

མི་རྣམ་སོ། །ཞེས་དང་། བློ་བཟང་གྲགས་པ་འགྲན་གྱི་དོན་ཟླ་མེད། །སྐྱེ་བ་བརྒྱ་རྟུ་པཊ་ཆེན་

རྒྱང་དུ་བླངས། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་དང་། བཞེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བྱག་སྟོར་རབ་འབྱམས་

པས་མཛད་པའི་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་ལུང་བསྟན་གྱི་རོལ་མོ་ལས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་

དབྱངས་ཀྱིས་བླ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་གསུངས་པར། རྗེ་འདི་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་མཇལ་བ་ནས་

དཀྱལ་ཡན་ལ་སྐུ་སྐྱེ་བ་བཅུ་བདུན་སོང་བ་ལས། རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་པཎ་ཆེ་བ་གསུམ་དང་།

ཆུང་བ་གཉིས། བོད་དུ་འདི་མ་གཏོགས་པའི་ཉཤེས་གཉེན་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་གསུམ་བརྙེས་པ་

ལ་གཅིག་པཎ་ཆེ་ཉར་བགྲང་དུ་རུང་ཞིང་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཤེས་ཏུ་ཆེ་བ་གཅིག་ཏུ་འབྱུངས།

ལྷའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་དང་། གཞན་ཕལ་པ་ལྟར་བྱོན་ཞེས་གསུངས་པར་བཤད། དེས་

ན་ལྷང་བསྟན་འདི་དག་ཏུ་སྐུའི་སྐྱེ་བ་བདུན་དང་། བཅུ་བདུན། བརྒྱ་ཞེས་སོགས་སྟོམ་

ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་ལས། འདི་དང་འདི་ཞེས་རེ་རེ་ནས་གསལ་བར་གསུངས་པ་སྟོན་

ཚད་མིག་ལམ་དུ་མ་གྱུར་པས་འོལ་ཆོད་ཀྱིས་འགོད་པར་མ་སྤྲོབས་ཤིང་། ཡིད་ཆེས་

ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་དང་། རྩོད་མེད་ཡོངས་སུ་གྲུབས་པའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་

ཀྱི་གསུངས་རང་གི་གོ་རྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་

འགའ་ཞིག་གོ་རིམ་ངེས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཟུར་ཙམ་བརྗོད་ན། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་དུ། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་དུ་རིག

@038 པའི་ཁུ་བྱུག་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚེ། མགོན་པོ་གླུ་སྐྱབ་བྱོན་ཏེ་ལྟ་བའི་གནད་ཤིན་

ཏུ་ཟབ་པ་བསྟན་ནས་དངོས་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་བྱང་ནས་ཕྱུང་བར་མཛད། དེའི་ཚེ་གླུ་སྐྱབ་ཀྱི་

ཞལ་ནས་དེད་རྒྱུ་གང་བའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བརྟེན་པ་

ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་ཤེན་ཏུ་ཕྱ་བ་གཅིག་བྱུང་ན། རྗེ་

བཙུན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེས་བཙུན་

ལ་བརྟེན་པར་བྱོས་ཤིག །ཡང་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་

དབྱངས་ཡིན་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་

ལོག་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། བདག་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་

དུས་སུ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ་དོན་བྱེད་པར་སྣོན་ལ། ཁྱོད་ཀྱང་དེའི་དུས་སུ་བདག་གི་འཁོར་

གྱི་ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདིས་

ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པར་འགྱུབ་པ་དང་།

ཡང་རྣམ་ཐར་སྐལ་ལྡན་པད་ཚལ་རྒྱས་པའི་འོད་སྟོང་ལས། མདོ་ཕལ་ཆེན་གྱི་ལུང་།

ནོར་བཟང་ནོར་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་དམ་པ་ཡོངས་ཚོལ་ཞེང་།།

མཁས་པ་ང་ཡི་བྱང་དུ་འོངས་པ་ལེགས། །ལེགས་པར་འོངས་པའི་སྐྱིང་རྗེའི་དབང་གྱུར་

ཁྱོད། །དགའ་བའི་སྐྱིང་པོ་སྤྲིད་གསུམ་སྨན་སེལ་བ། །བྱམས་པའི་སྙམ་ཡོད་བྱན་པའི་

སྣོད་ལྡན་ལ། །དྲོ་ཤ ཤེད་བྱང་ཆུབ་མེ་འོད་ཤ བཟང་པོ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་མར་མེ་འདི་ནི་འབར་(O)ཤ

བྱེད་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ལུང་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནོར་བུ་བཟང་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་

ཡུལ་དུ་སྐྱབ་བྱེ་མེད་འོད་དང་། །གཉེས་སྦྱོན་ཆོས་འབར་དུ་གྱུར་ནས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་

རྗེའི་སྤྱམ་གྱིས་སྣོད་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མར་མེ་སྤྲར་ལུང་བསྟན་

པར་གསུངས་ལ། དེའི་ནང་ཚན་སྐྱབ་བྱེ་མེད་འོད་ནི་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་

@039 གར་ནས་མཁས་གྲུབ་རྣམས་གདན་འདྲེན་པའི་ཕོ་ཉ་མཛད་ཅིང་། བོད་དུ་བྱོན་ནས་པཾ་

བྱང་ཆུམས་ཀྱིས་སོ་ཀྱི་ཉའི་སྐད་དུ་ཆོས་གང་གསུངས་པ་ཆུམས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ནས་

བསྟན་པ་སྤེལ་བར་མཛད་པས་བོད་ལྷོངས་ཡོངས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཡིན། གཉེས་

སྟོན་ཆོས་འབར་ནི་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་གནས་བཅུན་ཡན་ལག་འབྱུང་གི་སྤྱལ་པ་བདག

ཉིད་ཆེན་པོ་པེ་ཀྵ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་བཀའ་གདམས་པའི་བསྟན་པ་ཉིན་

མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད། གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྲིན་མ་ཡང་མཁས་མཆོག་ཀྱོ་

ལུང་པ། ཞང་ཆེ་སྤྲོང་པ། ས་སྤྱི་ལ་བུ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རས་ཆུང་རྗེ་རྡེ་

བྱགས་པ། གསེར་བྱེ་བ་ཐུགས་རྡེ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་ནུས་

པ་མང་དུ་བྱུང་། པོ་ཏེ་བ་ཆེན་པོས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་མཉམ་དུ་དཔལ་ལྡན་བྲག

གོར་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཏབ་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་ལྷག་པར་དུ་ཆེ་ཞིང་། དགུང་

ལོ་བྱུག་ཙུ་རེ་གསུམ་པ་འབྱུག་ལོ་མཆུ་རྨྱ་བའི་གནམ་གང་ལ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་

པའི་སྐུའི་སྐལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བྱོན་ཤེན་ཀུ་མང་པོ་རིང་

བསྲེལ་གྱི་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། དབུ་ཐོད་ཀྱི་ནང་ལ་འཛོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྐུ་དང་།

ཕྱི་ལ་སྤྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག །སོག་པ་གཡས་ལ་མི་གཡོ་བ་དཀར་པོ། གཡོན་

ལ་སྦྱན་རས་གཟིགས། ཐུགས་ལྷགས་སྦྱན་གསུམ་ལ་རིང་བསྲེལ་དཔག་ཏུ་མེད་

པ་འཁྲུངས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བསམ་ལས་འདས་པ་བྱུང་ངོ། གཉེས་སྦྱོན་ཆེན་

པོ་དེ་ཉིད་སྐབས་ཡང་བླ་མ་ལྷོ་པ་ཀུན་མཁྱེན་དར་མ་སེང་གེ་ཞེས་པའི་སྒོབ་མ། ལྷ་

རེ་སྲེ་སྟོད་འཛོན་པར་སྐྱའི་སྒྲ་བཞེས་ཏེ། དེ་ནི་ལྷང་རྩོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་དང་།

ཁྱད་པར་འཕོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་པས། སྐབས་

ཞེག་གསུང་གཏེར་གནང་བའི་གཏེར་སྲིར་ནང་གི་ཆུའི་ལྷུ་བའི་སྟེང་དུ་བདེ་མཆོག་གི་རྟེན་

@040 དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཕོར་ཡོངས་རྫོགས་གཟིགས། ཇུང་ཟད་ཆུང་ངོ་སྣ་མ་ཐུགས་

ལ་འཁྲུངས་པ་ན། ལུང་པའི་ཕ་རི་ཚུ་རི་ལ་ཞབས་བཞག་ནས་བཞུགས་པ་གཟིགས།

གཞན་ཡང་ཡི་དམ་བྱི་ལྷ་དུ་མ་ཐོགས་མེད་དུ་གཟིགས་ཤིང་སྐུ་དང་གསུང་གི་སྣང་བ་རྒྱུན་

ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་སྐྱང་

དེ་ཡང་ལྷ་རི་སྟེ་སྣོད་འཛིན་པ་སྐུ་གཤེགས་པའི་སྤྱན་ཞུའི་སྐབས། སྤྱན་ཁང་ནང་ནས་

འོད་བྱ་ཐོ་ཙམ་ཞིག་ནམ་མཁའ་ལ་ཐོན་ཏེ། མཆོ་སྣ་སྟོང་དུ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གཟིམས་ཁང་

དུ་སོང་བ་ཡུལ་མི་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུའང་འོད་བྱ་ཐོ་ཙམ་

ཞིག་ངང་གི་སྤྱི་བོར་ཐིམ་པས་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་དཔག་མེད་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་

མཆོ་སྦྱ་བ་ཆེན་པོ་ནི་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པའི་རྣམ་རོལ་འཁྲུལ་མེད་དུ་ཀུན་ངས་པ་རྟོག་པར་

གྱུར། འདི་དག་ཀྱང་རྣམ་ཐར་སྐལ་ལྡན་པད་ཚལ་རྒྱས་པའི་འོད་སྟོང་དུ། མདོ་ཕལ་

པོ་ཆེའི་ལུང་། ཞི་བ་རིན་ཆེན་མཆོག་གི་གླིང་ཉིད་དུ། །འདི་ནི་ཁམས་གསུམ་མཆོ་(o)ཿ

ཡི་སྐྱེ་བ་འཛིན། །ཞེས་དང་། ཤེས་(o)ཿ རབ་(o)ཿ གཞོལ་བརྟན་བཟང་(o)ཿ པོ་(o)ཿ འདི་འཆོལ་ལོ། །གཏི་

མུག་མ་རིག་ཐུག་པོའི་བསམ་པ་ཅན། །འགྲོ་བ་ཤེས་(o)ཿ རབ་(o)ཿ མིག་སྟེང་མིག་མེད་པ། །

དེ་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་སྟོན་པའི་མཐུ་ཡོད་པ། །འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་བཟང་(o)ཿ པོར་(o)ཿ འདི་འགྱུར་

རོ་ ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོ་སྨ་ཞེས་པའི་ཚོགས་རྒྱར་དང་། རབ་བྱུང་གི་མཚན་

དངོས་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ཡན་གཉིས་སུ་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས། དོན་དུ་ནོར་བཟང་

ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྨ་བར་འགྱུར་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་

ཉིད་དུ། ཕལ་པོ་ཆེའི་ལུང་། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ཤར་ཀི་འོད་(O)ཟེར་ཅིས། །ལུས་ཅན་

ཉོན་མོངས་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སྐམ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྗེ་མཚོ་སྨ་བས་རྣམ་བཤད་ཉི་

@041 མའི་འོད་ཟེར་སོགས་མཛད་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་

སྐེམས་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དོན་ལ་ངེས་པར་གནས་

པར་སེམས་སོ། །གཞན་ཡང་སྔར་མཉེས་སྟོན་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་མཛད་པ་

ཕྱག་རིས་ཀྱི་ཕྱི་རྩེས་སྐྱོང་བར་བྱག་གོར་གྱི་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོར་བྱོན་ནས་བསྟན་དོན་རྒྱ་ཆེར་

མཛད་པ་དང་། ཡང་ལྷ་རི་སྡེ་སྟོང་འཛོམ་པའི་གསུང་ལས། ང་འདས་ནས་མི་

ལོ་ཉིར་གཅིག་ཉིར་གཉིས་ནས་བསྟན་པའི་མེ་རོ་ཅུང་ཞིག་ལྟང་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་

པའང་རྗེ་མཚོ་སྣ་བ་འདི་ཉིད་ལུང་བསྟན་པ་སྟེ། སྡེ་སྟོང་འཛོམ་པ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་

ལོ་ཉིར་གཉིས་ལོན། མཚོ་སྣ་བ་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་ཉིར་གཅིག་ལོན་ནས་ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་

དང་བྱེ་བྲག་འདུལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་པ་བསོ་བའི་བྱེད་པོ་རྣམ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་

རོ། ཡང་། གོང་དུ་དྲངས་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོ་ལས། ལྷ་རི་སྟེ་སྟོང་འཛིན་

པའི་རྣམ་ཐར་ལས། བདག་ནི་ሾ་སྟེ་དེ་དུ་གར་གྱུར་ཚེ། ནགས་སེབ་གཅན་གཟན་བཟའ་བཀྲེས་

སྐོམ་གྱིས་ཉིན་པར། །བདག་གིས་སྐུ་རབས་བཀྲོལ་ནས་རང་ལུས་སྦྱིན། །ཞེས་དང་།

སྐྱ་བསྒྱུར་མར་པའི་ཞལ་ནས། ངས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནགས་ཤུལ་བ་ཞིག་དན། ཞེས་

གསུངས་པ་དང་། ཡང་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེའི་ཞལ་ནས། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པའི་ཀེང་

རྟས་གཟུགས་བྱང་པ། །ཆོ་སྦྱི་ཏེ་རྟ་ཀ་ནི་ང་ཡིན་གསུངས། །ཞེས་གཅན་གཟན་གྱིས་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཟོས་པའི་ཀེང་རུས་ཀྱི་བདག་པོ་དེ་དྲུགས་པོ་ལྷ་རྫེ་རང་ཉིད་ཡིན་པར་རང་གི་

གདུལ་བྱ་ལ་གསུངས་ཞེས་ཅེས་སྦྱི་ཏེ་རྟ་ཀ་དང་། སྒྲ་སྒྲུབ་མར་པ་ལོ་ཙཱ། དྭགས་པོ་ལྷ་

རྫེ་རྣམས་ལྷ་རི་སྟེ་སྟོང་འཛོམ་པ་ཆེན་པོ་འི་རྣམ་རོལ་ཏུ་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་དུ།

མཁྱོས་སྟོན་ཆེན་པོ་འི་རྣམ་ཐར་ལས། མཁྱོས་རང་ཉིད་ལ་ལྷ་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་ཞལ་

བྱིས་བཞེས་པ་དང་། ལྷ་རི་སྟེ་སྟོང་འཛོམ་པ་བློ་བྱོས་སེང་གེས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་ལྷ་

@042 པར་ཞལ་བྱིས་བཞེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་དང་། ཡང་

དེ་ཉིད་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་པར་ཐུབ་པའི་ཚེ། ཟངས་ཆེན་པ་དཔལ་ལྡན་

སར་ཤར་གྱུར། དེའི་ཚེ་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས་ཁ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་བསྟན་པ་སྤེལ་

བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་པ་ན། ལྷ་ཤི་པས་བདག་ཀྱང་

བླ་མ་གང་ན་བཞུགས་པ་དེར་སྐྱེས་ནས་བླ་མའི་འཕྲིན་ལས་སྤེལ་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་

གྱུར་ཏེ། བསྟན་པའི་སྤྲིན་མེ་སྤར་བའི་བྱེད་པོར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་མཛད་པར་

གསུངས་ལ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་སྟ་བ་

ཡིན་ལ། ཟངས་ཆེན་པ་ནི་མཆོག་བའི་བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད་པ་དེ་ཉིད་དོ།།

ཡང་རྣམ་ཐར་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྟོང་ལམ་མཛད་པའི་དོན་བཞིན་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོ་

མཁས་པ་བློ་གྲོས་འོད་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་སྐྱ་བ་དྲི་མེད་འོད་དུ་

གྱུར། དེ་ནས་དཔོན་སློབ་གཉིས་དགའ་ལྡན་དུ་བྱམས་པའི་ཞབས་བྱང་དུ་འཁྱེར།

དེའི་ཚེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་མཚན་འོད་ཟེར་འཕྲེང་བ་ཟེར། ཞེས་དང་། ཡང་།

བྱ་མ་ཆུ་མིག་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་སྐབས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་དན་འབག་སྨྲ་བའི་སེང་

གེར་གྱུར། ཞེས་པ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་མ་ཞེས་པ་ཡང་ཟངས་ཆེན་པ་སྟེ། གོང་གི་

ལྷོ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་པ་དང་ཐུགས་རྗེད་གཅིག་པར་མངོན། ཡང་དེ་ནས་བལ་ཡུལ་

ཡམ་བྱར་འབྲུངས། དེས་ལམ་འཕྲེང་སྤྲུ་རི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས། བལ་ཡུལ་བ་

ཀུན་བྱིས་མཆོད་པར་བྱུར། ཞེས་དང་། བླ་མ་ཀུན་མཁྱེན་དར་མ་སེང་གེར་བྱུར།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་སྟེ་སྣོད་འཛིན་པར་བྱུར། ཞེས་པའི་དར་མ་སེང་གེ་ལྷོ་པ་ཀུན་

མཁྱེན་ནོ། །ཡང་དར་མ་སེང་གེ་དར་མ་བསོད་ནམས་སུ་བྱུར། བདག་ཉིད་ཆེན་

པོ་ནི་མཆོ་སྣ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དར་མ་བསོད་ནམས་ནི་ཟངས་ཆེན་པའི་

@043 མཚན་དུ་མངོན་ནོ། །བཞན་ཡང་རྣམ་ཐར་འདིར་དེ་འདྲ་བ་དུ་མ་འཚོད་ཅིང་། ལུང་

འབྱེལ་འབྲུ་སྡོམ་སོགས་མང་ཙམ་མཛད་འདུག་ཀྱང་མ་ཕྱིར་ཡིག་སྐྱེན་ཆེ་ཁར་ཞུས་དག

བྱེད་ཡུལ་གྱི་དཔེ་རྒྱུན་དགོན་པ་དང་། སྐབས་འགར་གཞན་དག་གི་འོ་ལ་ཆོད་རང་བཟོའི་

ལྷད་ཀྱང་ཅི་རིགས་ཡོད་འདུ་བས་མཐའ་དག་མ་བགོད་ལ། གོང་དུ་བགོད་པ་འདི་དག་ནི་

ཁྲངས་དང་འབྲེལ་བ་ཚད་མར་སྣང་བས་བྱིས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་གོང་གི་རྒྱ་

གར་གྱིན་ཉིན་ཏོ་སྦྱི་བ་དང་། ལ་ཝ་པ་དང་། ལྷ་ཧེ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་མངའ་བདག་མར་

པ་དང་། དྭགས་པོ་ལྷ་རྩེ་རྣམས་དང་། བཀའ་གདམས་ཀྱི་སྒོལ་འཛིན་དན་འབག་སྣ་

བའི་སེང་གེ་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་སྣ་བ་ཆེན་པོ་འི་སྐྱེ་བའི་རྒྱོས་གར་དུ་གྱུབ་པོ། །འ་ན་

དེ་དག་ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་སྦྱ་བའི་སྐྱེ་འཕྲེང་ལྷང་གིས་བླུབ་མོད་ཀྱང་། མཆོ་སྦྱ་བ་རྣ་ཅོང་

ཁ་པ་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་ཚུལ་ཏི་ལྟར་ཞེན། ལྷ་རི་སྟེ་སྟོང་འཛོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་

ནས། ལྷ་རིའི་ཤར་ཕྱོགས་མཆོ་སྦྱ་ལ་སོགས་པར། །ཐེག་པ་ཐུན་མོང་ལུགས་ལྟར་

སྐྱེ་བ་ལེན། །ཞེས་མཆོ་སྦྱ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཅོང་ཁའི་

ཡུལ་བསྟན་པར་གོང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་བས་གསལ་བ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་

སྐྱབས་བཟང་པོས་མཛད་པའི་མཆོ་སྦྱ་བའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་སུ། ཧོར་བཟང་

དཔའ་བོ་ཤཱན་ཕྱོགས་ཅོང་ཁ་སོགས། །སྨྲ་བས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་ལྷག་པར་གསལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐུ་འཕྲིང་སྔ་མ་མཉེས་སྟོན་ཆོས་འབར་བྱིས་བྲག་གོང་ཆོས་

སྲེ་ཕྱག་བཏབ་པའི་རྗེས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་སྣ་བས་དེར་བྱོན་ནས་བསྟན་པའི་དོན་མཛད་

པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་གོམས་ཤུགས་ལས། སྒར་ཡང་རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་མཁན་

ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་པ་མཐའ་བ་སོགས་ལ་གནས་དེར་ལན་དུ་མར་བྱོན་ནས་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་

ཆོས་མཐའ་ཀླས་པ་ཐང་མར་གདལ་བར་མཛད་འདུག་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་མཆོ་སྣ་བ་

@044 ཆེན་པོ་འི་རྣམ་རོལ་འཕྲུལ་མེད་དུ་དེས་པ་རྣྀད་པ་མ་ཟད་གཙོ་བོ་ནི་གོང་དུ་དྲངས་ཟིན་

པ་ལྟར། རྗེ་བཙུན་མི་གཡོ་མགོན་གྱིས་ནོར་བུ་བཟང་པོ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཐུགས་

རྒྱུད་གཅིག་པར་སྣྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནོར་བཟང་གི་རྣམ་སྤྲུལ་མཐའ་དག་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་ན་མང་དུ་བརྗོད་མ་དགོས་སོ། །

ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་གཅིག་དྲྭ་པོ་ཀ་ར་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་

པོ་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། གོང་དུ་བརྗོད་མ་ཐག་པ་ལྟར་

མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་པ་ཞེས་པ་དེ་བྱག་གོར་གྱི་དཔེ་གནས་རིན་ཆེན་གྲྭིང་དུ། མཚམས་

ནང་འདི་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་ཐེམ་པ་འདི་ལས་ཕྱིར་འདྲའ་རི་ཞེས་དབུ་

མནའ་བཞེས་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་སོང་བ་ན་ནམ་ཞིག་མནལ་ལམ་དུ། དཔལ་ལྡན་ཨ་

ཏི་ཤ་ཡིན་ཟེར་བའི་པཎ་ཏི་ཉ་དམར་པོ་བྱས་པ། བེར་དུར་ཁ་བཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་

སང་ཉིན་ང་ཨ་ཏི་ཤའི་གདམས་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་ཟུས་པའི་བླ་མ་ཞིག

འོང་བ་ཡོད། དེ་ལ་གདམས་པ་རྣམས་རྒྱད་དཀྱོད་གྱིས་གསུང་བ་རྟོས། སང་

ཉིན་རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་དཔོན་སློབ་བཞི་མཁན་ཆེན་པ་མཇལ་བར་བྱོན་པས་ཉེ་གནས་ཀྱིས་ཚོམས་

སུ་གདན་དྲངས། མཁན་ཆེན་པས་སུ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པར། རྗེ་བློ་བཟང་གྱགས་

པ་མཁན་པོ་མཐའ་བར་བྱོན་ཞེས་ཞུས་པས། གོས་འབོལ་ཉིས་བརྩེགས་སྐྱེ་འབོལ་

དང་བཅས་པ་བཞཱམས་ནས་གཟིམས་ཆུང་དུ་གདན་དྲངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་གོས་འབོལ་

གྱི་སྟེང་དུ་བཞུགས། མཁན་ཆེན་པས་འབོལ་གྱམ་སྟེང་དུ་བཞུགས། རྗེ་རིན་པོ་

ཆེས་མཁན་ཆེན་ལ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་བ་མཛད་པ་རྣམས་ལ་མཁན་ཆེན་པས་ལན་སོ་སོར་

གསལ་བར་ཕུལ་བས་རྗེ་ལ་ཐུགས་དེས་ཆེན་པོ་སྐྱེས། མཁན་ཆེན་པས་ཀྱང་རྗེ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པར་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་དྲི་བ་མང་དུ་མཛད་པ་རྣམས་ལ། རྗེས་ལན་སོ་སོར་གསལ་

@045 བར་གསུངས་པ་ན། མཁན་ཆེན་པས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཞ་ཏི་ཤཱ་དངོས་ཀྱི་

འདུ་ཤེས་མནལ་ལམ་དུ་གཟིགས་པ་ལྟར་འཁྲུངས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཐུན་མོང་སྣང་དོར་

སྐུ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་དགུང་ལོ་བདུན་ནས་དཔལ་ལྡན་ཞ་ཏི་ཤཱའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་

པར་གསུངས་པ་སོགས་གང་ནས་ཀྱང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པར་གྱུར་ཅིང་། བཀའ་གདམས་

ཀྱིགས་བམ་དུ་ཟླ་མ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུང་བསྟན་དུ། བདག་ཀྱང་གནས་དེར་ལྷ་འདྲ་

འདུལ་དུ་འགྱོ།ཞེས་པས་སྨོན་དཔོན་པད་འབྱུང་དང་། སྤྱལ་པ་གཅིག་ནི་རྒྱ་གར་

གནས་ཆེན་འགྲིམ། །ཞེས་པས་ཇོ་བོ་རྗེ་དང་། སྤྱལ་པ་གཅིག་ནི་མདོ་ཁམས་སྣང་

དུ་འགྲོ།ཞེས་པས་རྟེ་ཅོང་ཁ་པ་ལུང་བསྟན་པར་ཚད་མར་གྱུར་པའི་དམ་པ་མང་པོས་

མཐུན་པར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་

འདུན་རྒྱ་མཚོས་ཀྱང་། རིགས་འཛིན་གྱིབ་པའི་དབང་ཕྱུག་པསྟ་འབྱུང་། །ལྷ་

བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་དཔལ་ལྡན་མར་མེ་མཛད། །རྗེ་རྗེ་འཚང་དབང་བློ་བཟང་གྲགས་

པའི་དཔལ། །སྨ་ཚོགས་སྤུལ་པའི་གར་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག

པར་སྒྲུབ་པར་མཛད་ལ། གཞན་ཡང་བློགས་བམ་གྱི་རྗེ་རྗེའི་གླུ་ལས། མར་མེ་མཛད་

ཀུང་གནས་མཆོག་འདིར། །སྒྲོལ་མར་བཅས་ཏེ་སྤྱལ་པ་འགྱེད། །ལྷག་པར་ཆགས་

མེད་བསོད་སྙོམས་པས། །སྣན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས། །ཕྱོགས་བཞིའི་

ལས་ཅན་དབང་དུ་བསྡུས། །དེ་ཡིས་མཆོད་ཚོགས་རྒྱས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་

གསུངས་པའི་དོན་མི་དབང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ཚོས་འབྱུང་དུ།

དཔལ་མར་མི་མཛད་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་བར་སྨར་ཡང་སྤྱལ་པ་མང་དུ་

འགྱེད་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་བྱུར་པ། ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡོ་ལང་ཟུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་

བཟུང་བར་ཆགས་མེད་བསོད་སྙོམས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་འབྱོན་པ་

@046 དང་། དེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཐུས་ཕྱོགས་བཞིའི་འགྲོ་བ་ལས་ཅན་རྒྱ་བོད་ཅོར་གསུམ་

རྣམས་དབང་དུ་བསྡུད་ཅིང་། ལྷ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་སོགས་ཇོ་བོ་རྣམ་གཉིས་ལ་

མཆོད་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་བསྐལ་བརྒྱར་སྤེལ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། དེ་

དང་མཐུན་པ་རྣམ་ཐར་སྐལ་ལྡན་པད་ཚལ་རྒྱས་པའི་འོད་སྟོང་དུ་ཡང་གསུངས་སོ། །

ལྷང་འདི་དག་གིས་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་བླ་མ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། སློབ་

དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་དུའང་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་དུ།

བླ་མ་དྲི་མ་མེད་པ་མཆོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྤུལ་པ་གཅིག་མདོ་ཁམས་

སྣང་དུ་འབྱོན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་མཆོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་ནི་པད་འབྱུང་གནས་

སོ། །ཡང་གྲུབ་ཆེན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་རྗེའི་འཁྲུངས་རབས་ལུང་བསྟན་དུ། སྐྱེ་བ་

འདིའི་གོང་རོལ་ཏུ། ཁ་ཆེར་རྗེ་བཙུན་ཕྱག་རྡོར་བ་རང་ཉིད་པཉྩ་ཀ་དོན་ཡོད་རྫོ་

རྗེར་གྱུར་པའི་ཚེ། ཁྱོད་པཉྩ་ཀ་མ་ཀི་ཎ་དབུ་བྱུར་ཀ་མཐལ་ནས་སྲོ་སྡོད་གསུམ་ལ་

སྤྲུལ་ཤིང་རྒྱུད་ཀྱང་འགའ་ཤན། དབང་ཡང་ཞུས་ཞེས་གསུངས་པའི་མ་ཀི་ཎ་དེ་

གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་བ་འདིའི་གོང་གི་གསུམ་

པ་ལ་རྗེ་བཙུན་པ་དྲང་སྲོང་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཁྱོད་བྱམ་ཟེའི་བུ་མོ་ས་བརྟན་ཞེས་པར་གྱུར།

ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་ཕར་ཕྱི་ཡོག་གི་ཆོས་སྐོར་མང་དུ་གནང་། ཁྱོད་ལའང་རྗེ་བཙུན་

གྱིས་ཡོ་གའི་ཆོས་སྐོར་མང་དུ་ཞུས། དེའི་གོང་གི་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་གར་གང་གི་པ་ཏ་ཞེས་

པར་རྗེ་བཙུན་རྒྱལ་རིགས་སུ་འབྱུང་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཆེད་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་

དུས། ཁྱོད་ན་གཏ་ཌ་ཧ་ཞེས་པར་གྱུར། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སློབ་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་དགེ་

ཚུལ་ཞི་བ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་སོགས་མང་དུ་ཞུས། ཁྱོད་ལ་ཆོས་

སྐོར་དེ་རྣམས་རྗེ་བཙུན་པས་ཞུས། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་པའི་ཚེས་རྣམས་ཐར་ཞུས་ཤེས་

@047 ལུང་བསྟན་དུ་མཛད་སྟང་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་

རོལ་བསྟན་ཚུལ་དུ་མ་མཆིས་པ་ལས་རང་བློས་ཇི་ལྟར་དཔོགས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག

ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། སྐུ་ཚེ་འདི་ཉིད་རང་གི་ལུང་བསྟན་ཤས་ཆེ་བ་ནི་འོག་ཏུ་འགོད་པར་

བྱའོ། །དེ་ནི་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་རྟོག་སེལ་ཕྱིར་སྨྲ་བའི་སྐོ་འདི་ལྟར་དབྱེ་བར་

བྱ་སྟེ་གོང་དུ་འཁྲུངས་རབས་ཀྱི་འཕེང་བ་དེ་ལྟར་དུ་སྤེལ་བ་ན། འགའ་ཞིག་འདི་སྙམ་

དུ་དོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁྲུངས་རབས་འདི་དག་ཏུ་སྡོན་བྱོན་གསར་སྐྱེ་གི་དམ་པ་དུ་

མ་ཞིག་གསལ་བ་ནས་འགའ་དང་འགའ་ཞིག་ནི་སྐྱེས་ཆེན་གཞན་དག་གི་འབྲངས་རབས་

སུ་ཡང་སྣང་བས། དེས་ན་དམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྫོད་ཆེན་པོ་དང་ཐུགས་རྗྀད་

གཅིག་པར་འདོད་དམ། དེ་མིན་ན་གང་རུང་ཞིག་དེ་དང་དེའི་སྐྱེ་འཕྲེང་མ་ཡིན་པར་

འགྱུར་རོ་སྨམ་ན། དེ་འདྲ་བ་འབྱུང་བ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲངས་རབས་ལ་མང་དུ་

སྲིད་མོད། དེ་དག་ལ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་ལྟར་དུ་ཕྱེ་དགོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་

པོ་གང་ཞིག་རང་དོན་དུ་སྣང་རས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་གཞན་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་

པའི་སྒྲུ་འཕྲུལ་བརྒྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་སྟར་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་དམ་པ་དེ་དག་ཐུན་

མོང་གདུལ་བྱའི་མོས་ངོར་གཟུགས་སྐུ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་ངེས་དོན་ཆོས་སྐུ་

བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་ཇོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་སྐུ་གཅིག་ཉིད་དམ་པ་མང་པོའི་སྐྱེ་འཕྲེང་

དུ་བྱུང་བ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འགལ་ཞིང་ངེས་པར་དུ་འཐད་ལ། དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་དབང་དུ་མ་ཟད་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་ཡང་། མཇོད་རྟ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་

ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྐུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པར། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐུ་ཆེ་

དང་། །རིགས་དང་སྐུ་བོང་ཆོད་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་

སྐུ་ཆོ་དང་། རིགས་དང་། སྐྱའི་བོང་ཚོད་སོགས་ཐ་དད་མི་མཉམ་པར་སྣོན་པ་ཙམ་

@048 ལས། གཞན་དུ་རྒྱུ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་

སྐུ་ཐོབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། འཕྲིན་ལས་འགྲོ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་

བསྟན་པ་འདིས་ཀྱང་། དངོས་སུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་མ་

བསྟན་ཀྱང་། དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་འགྲོ་

བའི་དོན་སྒྲུབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་འདིས། སངས་རྒྱས་འདིས་འགྲོ་བ་འདི་

དང་འདིའི་དོན་མཛད། འདི་དང་འདིའི་དོན་མ་མཛད་ཅེས་དབྱེ་བ་བྱར་མེད་པ་གཅིག

པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་པར་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་བསྟན་

པ་ལྟར། དོན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་དེས་ན། འོ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་འདྲུན་

རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ལས། ངེས་དོན་གྱི་འཇམ་དཔལ་ཡི་ཞེས་སེམས་དཔའ་ནི་སངས་

རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་དང་། དྲང་དོན་གྱི་འཇམ་དཔལ་

ཡི་ཞེས་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོར་

ཤར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་མཉེན་རབ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་པ་སྒྲུན་རས་གཟིགས་

སྐྱིང་རྡེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ངོ་བོ་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་མཐུ་སྟོབས་གཅིག་ཏུ་

བསྡུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་གསར་སྟེང་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་

ན་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཆད། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་

ངེས་དོན་དུ་འཕགས་པ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པར་

གསུངས་པ་ཡིན། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྟའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེས་རབས་

ལས། དེ་ཡང་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ལས། །ཐ་དད་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། །

སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྙིན་རས་གཟིགས། །འདི་ནི་སྐྱིང་རྡེ་བྱམས་པའི་རིགས། །

@049 ང་ནི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ཉིད། །ང་ལ་སྙིན་རས་གཟིགས་ཞེས་བྱགས། །ལུས་

ངག་ཡིད་གསུམ་ཞི་འཇམ་པས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དཔལ་དུ་གྱུར། །འཇམ་

པའི་དཔལ་དུའང་འགལ་བ་མེད། །ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་རིགས། །ཕྱག

སྟོང་རེ་ན་མི་རྟོག་པའི། །རྗེ་རྗེ་དཔའ་བོ་རེ་བཟང་སྟེ། །གདུལ་ཀ་འདུལ་

པའང་ང་ཡིན་ན། ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེར་འགལ་བ་མེད། །དེ་ནི་དཔའ་བོ་དྲག

པོ་འི་རིགས། །དེ་གསུམ་རིགས་གསུམ་མཚོན་པོ་ཉིད། ཕྱོགས་སུ་མ་ཟད་

དངོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རིགས་གསུམ་མཚོན་པོ་ཐུགས་བརྒྱད་གཅིག་པ་དང་།

དེ་གསུམ་གྱི་སྤྱལ་པ་ཡིན་ཁྲབ་སྐམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན། སངས་རྒྱས་གཞན་

རྣམས་དེ་ལྟར་དུ་མི་འགྱུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྣམ་པ་

གཅིག་ཏུ་ན། གདུལ་བྱའི་མོས་དོར་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལྟར། དོན་ལ་

ཡང་དེ་ལྟར་གནས་དགོས་ཞེས་དད་དུང་རྩོངས་རྣགས་ཙམ་འཐས་ཀྱིས་འདོད་པའི་དབང་དུ་

བྱས་ན་ཡང་། སྐྱེ་རྣམ་རོལ་གཅིག་ཉིད་དམ་པ་མང་པོའི་སྐྱེ་འཕྲིང་དུ་བྱུང་བ་མི་
འགལ་ཏེ། གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་བསམ་མི་ཁྱབ།།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣག་པའི་སྐུ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །བཀོད་
པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་གདུལ་
བྱ་དག་པ་ཡི། །ཆུ་ཡི་སྟོང་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །བདེ་གཤེགས་ཉིད་མའི་གཟུགས་
བརྙན་ནི། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་ཅར་འཆར། །ཞེས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གཅིག་ཉིད་ཆུ་སྟོང་ཐ་དད་པ་དུ་མར་གཟུགས་བརྙན་དེ་སྣེད་དུ་འཆར་བ་ལྟར། སྤྲུལ་

གཞི་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྣང་ངོར་བཀོད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་སྟོན་པ་ནི་

སངས་རྒྱས་སུ་མ་ཟད། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ།

@050 མདོ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། ཉིང་འཛིན་བརྒྱ་དང་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་རྣམས་མཐོང་བྱེད་ཅིང་།།

ཞིང་བརྒྱ་བསྐྱེད་ཅིང་རབ་ཏུ་སྣང་བྱེད་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ།སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྨིན་ཚོས་

ཀྱི་སྒོ་ལ་འགོད་པར་བྱེད། །བསྐལ་པ་བརྒྱར་འཆག་ལུས་བརྒྱ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་

བྱེད། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱང་བརྒྱ་ཡི་གྲངས་ཚང་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་སོགས་

ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤྲུལ་པ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་

ཕྲག་སྟོན་པར་ནུས་ན་སྤྲངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལྟ་

སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེས་ན་དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་ཆེན་གཞན་གྱི་

འཁྲུངས་རབས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་མཆིས་ཏེ་དམ་པ་དེ་དག་གིས་སྤྲུལ་པ་རེ་

རེ་ཁོ་ན་ལས་སྟོན་མི་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བོད་ཁ་བ་ཅན་འདི་འཕགས་

པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་འདུལ་ཞིང་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སྟོན་དང་ད་ལྟར་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་

མང་པོ་ཞིག་གི་སྤྲུལ་གཞིར་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཉིད་འབྱུང་བ་དང་།

འབྲུངས་རབས་སྐྱེ་འཕྲེང་འགའ་ཞིག་ཀྱང་གཅིག་པར་འབྱུང་བ་མཐོང་དང་ཐོས་བཞིན་པ་

ཡིན་ན་གང་རུང་ཞིག་མིན་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་སྨྲ་བར་ནུས། ཚུལ་འདི་ལྟར་དུ་

དཔྱོད་ཤེས་ན་རྟོང་ཤ་ཁགས་དང་ཕྱོགས་འཛིན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་བློ་ངན་གྱུ་

དོག་གི་འཆིང་བ་ཡས་ཀྱོལ་ཏེ་དམ་པ་རྣམས་ལ་དག་སྣང་ཕྱོགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་འགའ་ཞིག་འདི་སྙམ་དུ། འོ་ན། སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་དམ་པ་དེ་ས་ལ་གནས་

པའི་འཕགས་པའམ། ཆོགས་སྡོར་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན།

དེའི་སྤྱལ་གཞི་དང་འབྲུངས་རབས་ལ་སངས་རྒྱས་སོགས་འདྲེན་དུ་རྟུང་ངམ་མི་རྟུང་ཞེ་ན།

དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་རང་ཅག་སོ་

སྐྱེ་ཕལ་པས་རྒྱུད་ཆོད་མ་རྟོགས་པར་ཁ་ཆོན་གཅོད་པར་དཀའ་མོད། འོན་ཀྱང་དོན་ལ་

@051 སངས་མ་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་སངས་རྒྱས་སོགས་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག

པར་ནི་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གདུལ་བྱ་སོ་སོས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་

རྣམ་རོལ་ཏུ་མོས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ནི། དེ་དག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་

དབང་གིས་དེ་དང་དེའི་བྱིན་རླབས་འཕྲིན་པས་ན། གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་ནི་དེ་ལྟར་དུ་

མོས་པ་ངེས་པར་རྟང་བ་མ་ཟད། བསམ་སྦྱོར་དེ་ལྟར་མེད་མི་རྟང་དུ་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་

ཡིན་པ་ནི་བཞེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་གྱི་གདམས་པས་ཞེས་པར་ནུས་ལ། བླ་མ་རང་རང་

གིས་ངོས་ནས་ནི་རང་བློ་རང་ལ་ལྷོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཚོད་རང་གིས་

ཞེས་པར་ངེས་པས་དེ་དང་བསྟུན་པ་ལས། སྒོབ་མས་མོས་པ་ལྟར་རང་ཡང་དེ་ལྟར་

ཡིན་ནམ་སྐམ་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་འཆང་ན་ནི་གཡང་སར་ལྷུང་བའི་སྒོ་འཇིགས་སུ་

རྟང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། དེ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་དེང་སང་དུས་དབང་གིས་

བླ་མའི་མིང་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་ན། ཞབས་ཕྱི་དང་ཡོན་བདག་སོགས་ཀྱི་རྣོངས་ཞེན་

གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་གཞན་མཚོ་བསྐོང་བའི་སྣང་དུ་དམ་པ་བཟང་བཟང་པོ་འགའ་

དང་འབགའི་སྤུལ་པ་ཡིན་ཞེས་འཕྲེང་བར་བསྒྲིགས་པ་རྣམས་ནི་སྨིགས་མའི་རང་ཚུལ་

བདོ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་སྣ་མ་དགོས་པས་རྣམ་དཔྱོད་དང་

ལྡན་པ་དག་གིས་བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་རྣམས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་

པར་བྱོས་ཤིག །དེས་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ལྟ་བུ་ནི། བསྐལ་པ་མང་

པོའི་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱས་པའམ། སྐུ་ཚེ་འདི་ཉིད་རང་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་

མངོན་དུ་མཛད་པ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། དོན་དུ་ཉི་ཤར་སྣང་མོས་མི་ཁེགས་

པ་ལྟར་སྣས་བཅས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཛད་པའི་ཁུར་ཆེན་གཅིག་ཏུ་བསྣམས་པའི་འགྲན་

ཟླ་མེད་པའི་སྐྱེས་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་གཟུགས་བོར་གནས་པ་ཀུན་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་པས་ན་

@052 འཁྲུངས་རབས་འབའ་ཞིག་ཙམ་འཕྲེང་བར་སྤུལ་བའི་སྒོ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་སྐྱབ་

དགོས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་མོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་

སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་སུའང་སྤུལ་གཞི་འཁྲུངས་རབས་སོགས་ས་བོན་

ཙོམ་ལས་འགོད་པར་མ་མཛད་པ་ནི། བློ་ཆུང་ཅི་རིགས་ཀྱི་བསམ་པར་རྟེ་ཅོང་ཁ་པ་རྟེ་

བསྒོན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

རང་འདོད་ཀྱིས་སྨྲ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས། ལྷ་དང་བླ་མ་སོགས་ཀྱི་ལུང་

གིས་ཟིན་པའི་འཁྲུངས་རབས་སོགས་མེད་འདུ་སྨམ་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་ཚོད་སྣང་བས་དེ་

དག་ལ་སྣོན་པའི་སྣད་དུ། གཞན་ཟེར་བྱགས་གཏམ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཚད་མར་

བྱུར་བའི་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་འཁྲུངས་རབས་འགའ་ཞིག་ཙམ་སྣོས་པ་ཡིན་ལ།

དེ་དག གི་ནང་དུ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་འགའ་ཞིག་གི་རྣམ་རོལ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱང་

གསལ་ཙམ་སྣོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྣམ་

མེད་པའི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་

ཁོ་ན་ལས་རང་ཕྱོགས་ལ་རྩོངས་ཞེན་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྡང་ཤུགས་ཀྱི་ཆ་ཕྲ་མོ་ཙམ་

མི་མངའ་ཡང་། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ནར་དགོངས་ཏེ་ལྷ་གྲུབ་རྣམ་ཐར་གཙང་བར་མཛད་

པའི་དོན་མ་གོ་བར། གཞན་ཕྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་འདི་ནི་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་

ལ་སྡང་ཞིང་གནོད་པར་མཛད་པ་ཞིག་གོ་སྣམ་ནས་ཞིང་དམ་པ་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་

པའི་ལས་གསོགས་པ་རྣམས་ལ་སྨན་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོགས་པ་རྩྭང་

ཟད་བཅད་ཟིན་ནས་འདིར་སྨོས་པའི་སྐུ་འཕྲེང་རྣམས་སྔོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་འགོད་ན་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཀུའི་རིགས་མཆོག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མོས་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་

སྐྱིང་པོ། རྟེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། བྱང་སེམས་སྐྱིང་སྟོབས་ཆེན་པོ།

@053 བྱང་སེམས་ནོར་བུ་བཟང་པོ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་ཤེལ་དཀར་གྱི་

འཕྲེང་བ་ཕུལ་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཁྱིའུ། དགེ་སློང་པརྦའི་ངད་ལྡན། དབྱ་

བཅོམ་པ་ཉེ་བར་འཁོར། དབྱ་བཅོམ་པ་ཉེར་སྦས། སློབ་དཔོན་པརྦ་འབྱུང་

གནས། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། ངོ་སྤྲོ་དེ་རྣ་ཀ།ལ་ཕྱ་པ། ལྷ་ཏི་པ།

སྐ་བ་དྲི་མེད་འོད། དགའ་ལྡན་བྱམས་པའི་ཞབས་དྲུང་བྱང་སེམས་འོད་ཟེར་

འཕྲེང་བ། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ། མངའ་བདག་མར་པ་ལོ་ཙཱ།

མཉེས་སྤྱོད་ཆོས་འབར། དྭགས་པོ་ལྷ་རེ། དན་འབག་སྨྲ་བའི་སེང་གེ ।

བལ་ཡུལ་ཡམ་བུའི་མཆོད་གནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་འཛིན་པ། ལྷ་ཏི་སྤྱི་སྤྱོད་འཛིན་

པ་དར་མ་སེང་གེ ।ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་སྤྲ་བ་ཆེན་པོ། རྒྱ་གར་བརྒྱ་པ་ཏར་

འཁྲུངས་པ་རྣ་གཉ་རྣ་ཪ། བྱམ་ཟེའི་བྱ་མོ་ས་བཏྲན། སྐུ་ཚེ་འདིའི་སྡུ་མ་ཁ་

ཆེའི་པཆྭ་ཀ་མ་ཀྱི་ཐྲ་དྲ་རྣམས་ཡིན་ལ། ད་དུང་ལུང་བསྟན་གཞན་དུ་བྱམས་པའི་སྤྱལ་

པ་ཡིན་པ་དང་། བེ་རེ་ཙ་ན་དང་། སྒོམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱིང་པོ་སོགས་

ཀྱང་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན་གོང་དུ་སྨོས་པའི་པཆྭ་ཀའི་སྐྱེ་བ་བདུན་དང་།

སྡོན་པའི་བྱང་ནས་ད་བར་སྐུ་སྐྱེ་བཅུ་བདུན་བཞེས་ཚུལ་ནི་འདི་དག་ཅེ་རིགས་པ་ཡིན་པར་

སེམས་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་པཆྭ་ཀ་ཁོ་ནའི་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་བཞེས་ཚུལ་སོགས་མཐའ་

དག་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་། འཕྲུངས་རབས་འདི་དག

ལས་ལུང་བསྟན་སོགས་སུ་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་རྣམ་ཐར་རགས་ཙམ་གོང་དུ་དཀོད་པ་

ལྟར་ལས། ལ་ལ་ཞིག་གི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་པའི་ཁུངས་མ་རྙེད་ཅིང་། པཾ་ཐུབ་

གྲགས་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནི་གཞན་དུ་གསལ་བས་འདིར་ཡི་གེས་འཇིགས་རས་མ་བཀོད་

དོ། །སྨོས་པ། རྒྱལ་བར་གྱུར་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ཚུལ་བཟུང་ནས། །

@054 རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་མང་དོན་མཛད་ཚུལ། །ཤམ་མཁའི་མཐའ་བཞིན་ནམ་ཡང་རྟོགས་

མིན་པའི། །ངོ་མཚར་འདི་ནི་ངོ་མཚར་ཀུན་གྱི་ཕུལ། །ལ་ལར་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་བཀོད་པ་དང་། །རིམ་འགའ་རྒྱས་སྦས་སར་གནས་སེམས་དཔའི་

ཚུལ། །གཞན་དུ་དག་བཅོམ་བྱང་བརྟེས་པར་ཆེན་སོགས། །སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་པའི་

རོལ་མོ་འབྱམས་སུ་བྱས། །བརྒྱ་ཕྲག་ཉལ་འགྲོའི་སྡོད་དུ་རྒྱུ་བའི་གཟུགས། །འབད་

རྩོལ་མེད་པར་དེ་སྣེད་འཆར་བ་ལྟར། །གདུལ་བྱའི་མོས་ངོ་དང་འཚམས་སྤྲུ་མའི་གར། །

ཇི་སྣེད་སྡོམ་པ་འདེན་པ་ཀུན་གྱི་ལུགས། །འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རོལ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ། །

འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ཕྱིར་མཁྱེན་བརྩེ་འཕྲིན་ལས་ཀུན། །འཇམ་དཔལ་དངོས་དང་ཁྱད་

པར་ཕུ་མོ་ཙམ། །ཀུན་མཁྱེན་སྲང་ལ་གཞལ་ནའང་དམིགས་སུ་མེད། །ཚུལ་

དེའང་མཆོག་དམན་ཕལ་ལ་ཐུན་མོང་དུ། །གྲགས་ཤིང་གྲུབ་ན་སྒྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པ་ལྟར། །

འཁྲུངས་རབས་འགའ་ཟུང་ཙོམ་གྱི་མཁའ་བ་ལ། །བརྟེན་ནས་དམ་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཀ་

ལ་ཡིན། །འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་བློ་གྲོས་བཀ་པའི་སྐྱེ། །ཐོས་ཚུང་མྱུན་

པས་སྒྲིབ་པའི་རང་ཚུལ་ལས། །མ་མཐོང་མ་ཐོས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། །ལོག

པར་རྟོག་པ་རྣམས་ལ་སྨན་ཕྱིར་དུ། །ཡིད་ཆེས་ཚད་མའི་ལུང་གི་རོར་བུའི་བཞིན། །

དྲི་མེད་རིག་པའི་ཕྲ་ཚོམ་གྱིས་སྤྱད་པའི། །དོན་ལྡན་ཀུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་འགའ་ཞིག

ཙོམ། །སྒེལ་བའི་མཐིན་པ་ཅུང་ཞིག་བཏེགས་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་བར་

སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་པའོ།། འ།།ད་ནི་སྐུ་འཕྲེང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་

རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་

ཚུལ་བརྗོད་པ་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་འབྱུང་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐུ་

ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་འགོད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུང་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་འགོད་དགོས་པ་

ལྟར་སྣང་ན་ཡང་། ལུང་བསྟན་ཕལ་ཆེ་བར་འཇུང་རབས་སྔ་ཕྱི་རྣམས་དཀྲུས་

@055 གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར། དགའ་ལྡན་ཚོས་འབྱུང་དུ་ཡང་དཀྲུས་གཅིག་ཏུ་གནང་

འདུག་པ་དང་། རྣམ་ཐར་གཞན་དག་ཏུ་ཡང་སྣ་ཕྱི་ངེས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་

པར་མཛད་འདུག་པ་མ་ཟད། འཁྲུངས་རབས་ཕྱི་མའི་འབྱུང་ཚུལ་ཡང་རགས་རིམ་

ལས་མང་དུ་བརྗོད་མ་དགོས་པས་ན། འདིར་ཡང་དཀྲུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་རྗེས་

སྐུ་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་རྒྱས་པར་བཀོད་ན་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་རྒྱས་བསྡུས་འབྲེལ་

ཚགས་པར་མངོན་པས་དེ་ལྟར་དུ་འགོད་ན། དེ་ཡང་བླ་མ་དབུ་མ་པས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་

དཔལ་དབྱངས་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐུ་སྐྱེ་སྤྲུལ་པའི་སོགས་ཞུ་བར་མཛད་པའི་ལུང་

བསྟན་དུ། སྐུ་སྐྱེ་འདིའི་ཕྱི་མ་དགུད་ལྷན་དུ་རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་མདུན་སར་ཐེག

པ་ཆེན་པོའི་འབྲོར་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཚན་ལ་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

དེའི་ལོ་རྒྱུས་རྗེ་ཉིད་ལ་ཞུས་པ་ན། འདིའི་ཕྱི་མ་དགའ་ལྡན་དུ་འགྲོ་བ་འདི་ལ་རང་

བླ་མ་དབུ་མ་པ། བླ་མ་ཕུག་རོར་བ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཁ་འཆམ་པར་འདུག

ཅེས་དོན་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་སྣང་། བླ་མ་ཕུག་རོར་བས་གསུངས་

ཚུལ་ནི། རྗེ་བཙུན་ཕུག་རོར་བས་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ། བློ་བཟང་བྱགས་

པ་སྐྱེ་བ་རྣིང་མ་གང་སྐྱེ་ཞུས་པར། དགའ་ལྡན་དུ་བྱམས་པའི་དྲུང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་འཇམ་དཔལ་སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེ། དེ་ནས་འཛམ་གླིང་གཞན་དུ་སེམས་ཅན་

གྱི་དོན་ལ་དགོངས་ཏེ་ཆོས་རྒྱལ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དཔག་ཏུ་

མེད་པ་འབྱུང་དོ། །གསུམ་པ་འཛམ་གླིང་འདིར་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་པུ་རི་

ཙ་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་པཉྩི་ཏ་རྟ་ཡི་ཞེས་བྱ་བར་འཁྲུངས། འཕོར་ཉིས་

སྐྱོང་འདུ་ཞིང་། འཕོར་རྣམས་ཀྱང་ཆོག་ལམ་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱོར་ལམ་ལ་གནས་པ་

@056 ཀ་དག་འབྱུང་། ཞེས་དང་། རྗེ་ཕྱག་རྡོར་བའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་ལོག་རྟོག་སྤྱན་

སེལ་དུ། ཡང་དྲས་ལན་གཅིག་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་མཆྱལ་ཕྱལ་ནས།

བདག་ལ་སྤྲོབ་མ་སྤྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཇི་ཙམ་ཡོང་། དེ་དག་གི་ལུང་བསྟན་

གསལ་བ་ཞིག་གསུངས་འཚལ། ཞེས་གསོལ་བས། གསང་བའི་བདག་པོ་

བྱོན་ནས་འདི་སྐད་གསུངས། ལས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་གདུལ་བྱའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་བུ་སྤྲོབ་

འབྱུང་ཚུལ་རྣམས་ཁྱེད་རང་གིས་ཤེས་པར་རྒྱས་མོད། འོན་ཀྱང་བཙན་སར་ཕྱིན་

པའི་སྤྲོབ་མ་བརྒྱད་འཛིན་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་འདི་ལྟར།

བློ་བཟང་གྲགས་པ་འབྲག་རྩ་ཀུན་དང་བྲལ། །ཤ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་སེམས་མཆོག

བསྐྱེད། །ཞིང་འདིར་མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྟེལ། །འདི་ནས་འཕོས་

ཏེ་དགའ་ལྡན་གནས་སུ་འགྲོ་ཞེས་དཔལ་སྐྱིང་པོ་བྱམས་པའི་སྡོམ་མཆོག་དེ། །

སྡུང་དུ་འཚང་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མཆོག་དེ། །

བདག་གི་ལུང་བསྟན་ལས། ལུས་འདི་བོར་ཚེ་དགའ་ལྡན་དུ། །བྱམས་པའི་

དྲུང་འགྲོ་ཆོས་ཉན་འགྱུར། །འཇམ་དཔལ་སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ། །སེམས་ཅན་

ཀུན་ལ་བསྡེ་བ་སྟེ། ཅི་ནི་ས་བཅུའི་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་

སོ། །གཞན་ཡང་བརྒལ་བཀའ་ཆེམས་ལས། འཇམ་དབྱངས་སྤྱལ་པ་གདུལ་

བྱ་བསྟན་པའི་བདག །མདོ་སྡེགས་བསྟན་འཛིན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས། །

མི་རབས་བརྒྱད་དུ་མདོ་སྡེགས་རྒྱས་པར་སྟོན། །ཞིང་འདི་འདས་ནས་བྱམས་པའི་

དྲུང་དུ་འགྲོ་ཅི་ཡི་བརྒྱད་འཛིན་ཆོ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཡིན། །རང་བྱུང་

བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ལ། །དགྱ་བཅོམ་ཐོབ་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་དང་། གླུབ་

ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགུ་སྐྱང་ལ་ཡོྱོན་དུ་བྱོན་ནས་སྤྲོབ་དཔོན་ལ་དྲི་བ་ཞུས་པའི་གྲས་

@057 སྡུའང་། བོད་ཡུལ་ན་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་འདི་སྐད་ཆེ། ཁོང་སེམས་

གང་བསྐྱེད། ཕྱི་མ་གང་གཅེགས་ཞུས་པས། སེམས་བསྐྱེད་ཐུབ་པའི་དྲུང་

དུ་བསྐྱེད། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཛད། །སྨོན་ལམ་གཅིག་གི་བྱེ་བྲག་གིས། ।

སེམས་དཔའ་དེ་ལ་སྨད་པར་བྱེད། །ཀྱི་མ་སེམས་ཅན་སྨིང་རེ་རྗེ། །འབྲེལ་

ཚད་དོན་ལྡན་སྨིང་སྟོབས་ཅན། །སྲེ་སྨོད་འཛིན་པའི་འཁོར་ཀྱིས་བསྐོར། །སངས་

རྒྱས་བསྟན་པ་བསྡུང་བསྐྱེད་བྱེད། །སྨིགས་མའི་དུས་སུ་ཞ་ལ། །ཁྱིབ་དང་

གཟའ་གདོན་དགུ་ལ་འཛོམས། །ཆོ་ལ་བར་ཆད་ཡོངས་ཉེ་བས། །གཙུག་ཏོར་

རྣམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི། །བར་ཆད་བརློག་པའི་ཆོ་གར་འབད། །རེ་ཞིག

བྱམས་པའི་དྲྭ་དུ་འགྲོ།སེམས་དཔའ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་གྲགས། །ཞེས་

གསུངས་པའི་སེམས་དཔའ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ནི་འཇམ་དཔལ་སྐྱིང་པོ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་

པར་དགའ་ལྡན་ཚོས་འབྱུང་ལས་གསུངས། དེ་སོགས་གསར་སྐྱིང་གི་ལུང་བསྟན་

མང་པོ་ཞིག་མཐུན་པར་བྱུང་བ་ལས་འགའ་ཞིག་དུད་འོག་ནས་ཀྱང་རིམ་པར་འཆད་

པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལྟར། སྐུ་ཚེ་འདིའི་རྟེད་མ་ལ་དགའ་ལྡན་དུ་རྒྱལ་ཚབ་

མི་ཕམ་མགོན་པོའི་དྲུང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་སྐྱེང་པོ་ཞེས་པར་གྱུར་

ནས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་ལོངས་སྤྱོད་པར་མཛད་ལ། དེའི་ཕྱིར་མ་ཁས་བླངས་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པས་དཔལ་ལྡན་ས་གསུམ་མར། རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྔར་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་བླངས། །

དགའ་ལྡན་གནས་སུ་འཇམ་དཔལ་སྐྱེང་པོར་གྱུར། །ཁ་བ་ཅན་འདིར་བློ་བཟང་

གྱུར་པའི་དཔལ། །རྒྱལ་སྲས་ཐུབ་བོ་ཆྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་དང་།

འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་པས། །དགའ་ལྡན་གནས་སུ་མི་ཕམ་

ཆོས་རྗེའི་དྲུང་། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འཇམ་དཔལ་སྐྱིང་པོ་ཞེས། །འཇམ་དཔལ་

@058 དབྱངས་དང་གསང་བའི་བདག་པོ་ཡིས། །གསལ་བར་ལུང་བསྟན་རྗེ་བཙུན་ཆོས་

ཀྱི་རྗེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་འབྱོན་ཚུལ་ལུང་བསྟན་རྣམས་

སུ་མཚན་དངོས་སུ་གསལ་བ་ནི། གོང་དུ་དུངས་པ་ལྟར། འཛམ་གླིང་གཞན་

དུ་ཆོས་རྒྱལ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་པཊྚེ

ཀ་རྡོ་ན་ཁྱི་ཞེས་པར་འབྲུངས་པ་རྣམས་དང་། མཚན་ཀྱིས་མ་གསལ་བ་ནི།

གསང་བདག་གི་ལུང་བསྟན་ལས། གསང་འཛིན་ལས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ལ། །སྟོན་ནས་

ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་ཡི། །བློ་བཟང་བྱགས་པ་འདི་ཉིད་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་

གྱི་སྤྱལ་པ་སྟེ། །པཾ་ཆེན་རྒྱང་གི་ལུས་བཟང་ནས། །མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་

དོན་ཡཊ་ཅིང་། །དེས་པ་ཁོ་ནར་འཚང་རྒྱའོ། །རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་བལ་པོ་དང་། །

དབུས་གཙང་མདོ་ཁམས་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ། །སྐྱེ་བ་བཟང་ཞིང་འབྱོ་ཀུན་རྟམས། །

ཐར་པའི་ལམ་ལ་འབྲིད་པར་མཛད། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་ལྷག་པའི་ལྷ། །

དབྱངས་ཅན་མ་ནི་ལས་རྒྱ་སྟེ། །དེས་པ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་བོ། །འཕགས་

པའི་སྒོབ་མ་བསྡུ་བར་བྱེད། །ཅེས་འཛམ་གླིང་འདི་ཁོ་ནར་ཡང་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་བལ་

ཡུལ་སོགས་དང་། །ནང་ཚན་བོད་ཡུལ་འདིར་དབུས་གཙང་མདོ་ཁམས་སོགས་ཀུན་

ཏུ་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་རྣམ་རོལ་མཐའ་གླས་པས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དང་མཛད་པར་

འགྱུར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ཕ་ཚོས་ཉི་ཤུ་

རྩ་བྱུག་གི་ཡ་བྱལ་འབྲོམ་གྱིས་འབུལ་མོ་ཆེ་མཛད་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་

དུ། བདག་གི་སྤྱལ་བ་དམ་པ་གཅིག །རེས་འགའ་དག་སྒོང་ཉིད་དུ་སྤྱལ། །

དེས་ནི་གནས་དེ་སྐྱོང་བར་བྱེད། །རེས་འགའ་བྱིས་པའི་གཟུགས་སུ་འོང་། །

རེས་འགའ་དབུལ་ཕོངས་སྤྱང་པོའི་གཟུགས། །རེས་འགའ་བྱོལ་སོང་བྱ་ཁྱིའི་

@059 གཟུགས། །རེས་འགའ་གསོལ་འདེབས་དབྱངས་ཀྱི་གཟུགས། །རེས་འགའ་

ཡིག་འབྲུ་གཟུངས་ཀྱི་གཟུགས། །ཐུགས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་དོ། །བསྟན་

གནས་བར་དུ་ཡང་ཡང་འོང་། །དེ་ནི་བརྒྱད་པ་ཉིད་དང་མཚུངས། །ཁྱིམས་

ལྡན་དེ་ཡིས་བྱིན་རླབས་ཤིང་། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་ནི་དོན་གཉིར་བའི། །བྱ་བ་

མྱོང་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ཙམ། །གནས་དེར་བསམ་གཏན་སྒོམ་པར་བྱེད། །དེ་ལའང་ཆུང་

ཟད་ལྷ་བས་གནོད། །འདོད་ཡོན་བདུད་ཀྱི་གཡབ་མོ་འབྱུང་། །བསམ་གཏན་ཚགས་

སྡང་དག་ལ་འཚར། །འོན་ཀྱང་སྤྲུལ་པས་བྱིན་རླབས་པས། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་

པའི་གནས། །བཀུར་འོས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར། །མདོར་ན་གནས་མཆོག་དེ་དག་ཏུ། ।

དང་པོ་བཞི་གྲྭ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཐ་མར་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་གསུམ། །བསྟན་པ་གསུམ་

སྡན་ལྷུགས་སྐྱེ་སྐས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མགོན་དུ་འགྱུར། །གནས་དེར་ཕྱོགས་དང་

ཕྱོགས་མཚམས་ནས། །དགེ་འདུན་དཔག་མེད་འདུ་བར་འགྱུར། །སྤྱིར་ཡང་ལས་ཅན་

ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ། །ཕྱི་ཡི་རྒྱུ་མཆོ་དག་དང་མཚུངས། །ཆུ་བོ་བརྒྱ་ཡིས་གང་

མི་ནུས། །ཅི་ཙམ་ཞིག་གིས་དམའ་མི་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་བསྟན་

འདིར། བྱགས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་སྦྱར་དངོས་

སུ་སློས་ནས། དེའི་སྤྱལ་པ་བསྟན་པ་ནམ་གཤས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ཡང་འབྱོན་པ་

དང་། །དེ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་སྣ་ཚོགས་

སུ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རླབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་

གྱི་ལམ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་སོགས་པ་རེ་མང་དུ་

འདུས་ནས་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པ་ཞེས་པའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་ན། གཞན་

ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་མ་བཟོད་པས་ལྷ་སྲུངས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཁ་ཟིར་ཞིང་འཕྲས་གདགས་པ་ཅུང་

@060 ཟད་འབྱུང་བ་དང་། དད་པ་ཅན་མང་པོས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཀུར་བའི་འདོད་

ཡོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་པ་དང་སྦྱོང་བ་པ་འགའ་ཞིག་ཐོས་སྙོམ་ལས་གཡེལ་ཏེ་

རྣམ་གཡེང་དང་ཆགས་སྡང་གི་དབང་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་ན་ཡང་། རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་

པོ་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཐུས་འདུས་པ་དམངས་རྣམས་མང་ཐོས་ཚུལ་

ལྡན་བྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཁོ་ན་ལ་གནས་པས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་

ཞིང་དང་། ཡོན་ཡོངས་སུ་སྨྱོང་བའི་གནས་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མདོར་

ན་གནས་མཆོག་དེ་དག་ཏུ། །ཞེས་པ་ནས། ས་འབྲས་དབའ་གསུམ་གྱིས་

གཙོས་པའི་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་གྱི་འདུས་སྟེ་སྨྱི་དང་། ནང་ཚན་གདན་ས་ཆེན་

པོ་དང་རྒྱུད་གྲྭ་རྣམ་གཉིས་སོགས་འདི་དག་ཏུ་དེར་བཞི་གྲྭ་ཙམ་ནས་རིམ་གྱིས་ཇེ་མང་

གིས་དུས་ཕྱིས་གྲྭ་ས་གྲྭ་ཚང་རྣམས་སུ་བརྒྱད་སྟོང་སོགས་སྟོང་སོགས་ནས་ཉུང་མཐའ་སྟོང་

ཕྲག་ཕྱེད་གསུམ་གྱི་མཐའ་བརྒྱན་པ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་ལམ་བསྒྲབ་པ་གསུམ་

བྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ལུང་སྟེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་འཆད་ཉན་ལ་གཅིག

ཏུ་བརྩོན་པས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མགོན་སྐྱབས་གཅིག་པུར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་

སྣན་བྱགས་དང་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཧོར་བོད་སོགས་ཀྱི་ས་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་ཐོས་

བསམ་སྒོམ་གསུམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་པདྨའི་མཆོ་ལ་ངང་མོ་

བཞིན་དུ་འདུ་བ་དང་། །ཡང་དེ་དག་ལས་ཐོས་སྒོམ་གྱི་རོར་གྱིས་ཕྱུག་པ་མང་པོ་ཞེག

རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ནས་ཤོར་བུ་ལོན་པ་དང་མཚུངས་པར་རང་རང་གི་ཡུལ་དང་། དེ་

ལས་གཞན་པ་དག་ཏུ་འངང་བསྟོད་ནས་ཞྭ་སེར་ཅོད་པཎ་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་

བ་སོགས་འགྲོ་འོང་གི་འདུ་འགོད་རྒྱུན་མི་ཆད་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་ཆུ་

ཀླུང་བརྒྱ་ཕྲག་སྦྱོ་བ་དང་བསྟུ་བ་ཅི་རྩོམ་ཡང་འཕེལ་འགྲིབ་སྟང་། བྱི་གང་གི་རྣམ་

@061 པ་ཆ་ཙམ་མངོན་པ་དང་མཚུངས་པར་འབྱུང་བ་སོགས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དོན་དུ་སྨྲལ་

པའི་རྣམ་རོལ་སྣ་ཚོགས་ཟད་མཐའ་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པར་ལུང་བསྟན་ཞིང་།

དེ་ཡང་ཞིང་འདིར་སྟོན་ཚུལ་མཆོན་པ་ཙམ་ཏེ་གཞན་དུ་ཕྱོགས་བཅུ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཞིང་

ཁམས་མཐའ་གྲས་པར་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་སྨྲལ་དང་འཕྲིན་ལས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པ་

དེ་སྲིད་དུ་སྡོམ་ན་དེའི་ཚུལ་མཐའ་དག་ཀུན་མཁྱེན་པས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ།

མདོ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་གླའི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་རྟུལ་

ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་ལས་འདས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁས་ས་རེ་རེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ཇི་སྙེད་བཞུགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་ན་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རེ་རེ་བཞུགས་

ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་། ནམ་ཞིག་གདུལ་བྱའི་

མོས་ངོར་སྣང་ཡང་སངས་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ལ། མ་ཅིག་ལབ་སྟོན་

ཀྱི་ལུང་བསྟན་དུ། བྱ་མོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དྲིས་པའི་བྱང་སེམས་དེ། །མ་འོངས་

བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་བདུན་པ་ཡིན། །དེ་ལྟ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྣོང་སྟོབས་

ཅེ། །སྣོགས་དུས་ལོག་སྤྱོད་བོད་ཡུལ་འབྱུང་བའི་ཚེ། །དགེ་སློང་ཚུལ་

འཛིན་གྲགས་པའི་མཚན་ཐོགས་ཏེ། །གང་གི་ཞིང་དུ་སེང་གེའི་ངར་རྟོག །

ཁྲིམས་འཆལ་ལོག་སྤྱོད་སྤྲོགས་པ་ཟེལ་མནོན་པས། །ཁྲིམས་འཆལ་བག་མེད་

ཡང་དག་ཁྲིམས་ལ་སྤྱོར། །ཐུབ་ཤིད་སྤོལ་བསྟོད་བསྔགས་པའི་ཕྱག་རྟགས་འཛིན། །

བསྔགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་དོ། །མཐའ་ཡས་རྒྱུད་སྟེའི་ཚོགས་ལ་

དབང་བསྐུར་ཞིང་། །རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་པའི་བཅུད་ཕྱུང་ནས། །

གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྐལ་ལྡན་ཆོས་པར་མཛད། །ཅེས་བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་

བདུན་པར་སངས་རྒྱ་ཚུལ་གཅིག་དང་། རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོར་སངས་རྒྱ་ཚུལ་གཉིས།

@062 གསུངས་པ་དང་། ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་སུ་སངས་རྒྱ་ཚུལ་དང་གསུམ་འབྱུང་བ་ལས།

དང་པོ་ནི། མི་འཇིད་ཀྱི་ཞིང་འདིའི་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་མཛད་

པ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་མི་དབང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་

ཀྱི་དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་དུ། མ་འོངས་པར་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་རྟུལ་མེད་

བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། ངོ་མཚར་རྣད་བྱང་བཀོད་

པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་དང་། དག་པའི་སྣང་བ་རྣམས་སུ་བྱང་བའི་

རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་པ་ཞེ་ཡིན་སྟམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་

གཅིག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ལ། དོན་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་གདུལ་

བྱའི་སྡང་དོར་སངས་རྒྱས་ཆུལ་ལན་དུ་མར་སྟོན་པ་ནི་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་

རང་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལྷ་བུ་ལ་མཆོན་ན། དགོན་བརྩེགས་འདུས་པ་བཙུ་

དྲུག་པ་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། སྟོན་འདས་པའི་དུས་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་

པའི་སྟོན་རོལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གླའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་

པ་དེར། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་འདི་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དབང་པོའི་

ཏོག་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་དང་།

མདོ་སྡེ་པརྒྱད་ཀར་པོ་ལས། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་དཔག

ཀུ་མེད་པ་ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་མངོན་པར་

རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་མངོ་ཀྱི། ངས་སྐབས་སྐབས་སུ་ཐབས་མཁས་པ་འདི་ལྟ་

བུ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ། གནས་དེར་ང་ལ་རྟོན་དུ་སྣུར་བར་

@063 འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་མཐར།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་རྒྱས་པར་སྡོམ་ཅིང་། དེའི་

ཚེ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བསྐལ་པ་བྱེ་སྟོང་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྲབ་པ། །དེ་ཡི་ཚད་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པ་ནས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དེ་ནི་

ངས་ཐོབ་སྟེ། །ངས་ནི་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཀྱང་རབ་འཆད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་མིང་འདི་ཡང་དག་བརྟུང་། །སངས་རྒྱས་ཡི་ཞེས་ལ་ནི་དེ་དག་འགོད། །

སེམས་ཅན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མཐའ་ཡས་པ། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་མང་པོར་སྨིན་པར་

བྱས། །སྐྱེ་དན་འདས་པའི་ས་ཡང་བསྟན་བྱ་སྟེ། །སེམས་ཅན་རྣམ་པར་འདྲལ་

ཕྱིར་ཐབས་བརྩོད་དོ། །དེ་ཚོ་ང་ནི་སྐྱེ་དན་མི་འདའ་སྟེ། །འདི་ཉིད་ན་ནི་ཆོས་

ཀྱང་རབ་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། བྱེ་བ་

བརྒྱད་ཅུར་རྒྱལ་བ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བསྟན་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་དྲུང་ཆོག

པའི་འདུ་ཤེས་བསལ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་ཀྱང་འཇུག །སྟོང་གསུམ་

དུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་གི །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་དག་མཛད་པས། །ཇི་ལྟར་ཐུབ་

པ་ཐམས་མཁས་པ། །རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ནི་ཀུན་གྱིས་འཚལ། །དེ་དྲུང་དང་པོ་

ཐུགས་བསྐྱེད་པར། །དེ་དང་དེར་ནི་ཡོངས་བསྟན་ཏེ། །དེ་དྲུང་དུ་ཡང་འཇིན་

པ་ཁྱོད། །སངས་རྒྱས་མང་པོ་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་བསྔལ་མང་སྟོན་ནས་

སངས་རྒྱས་ཟིན་ཀྱང་དེ་དུང་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་ལན་དུ་མར་སྟོན་པར་གསུངས་པ་དང་།

གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་ཞིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་སྣུལ་པའི་རྣམ་རོལ་བྱེ་

བ་ཕྲག་བརྒྱས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་སོགས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཚང་བར་བསྟན་པ་ཉའད་པ་

དང་། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཡང་ངེས་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཟིན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་

@064 བའི་མོས་ངོར་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་མ་འོངས་པ་ན་འཚང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་

པར་གསུངས་པ་དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ས་དང་པོ་ལ་གནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱོན་

པར་ཉའད་པ་དང་། ཡང་། སྐུ་ཚེ་དེ་ལ་ཟུང་འཇུག་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་།

མ་འོངས་པ་ན་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ཡི་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་སོགས་དང་མཚུངས་པར།

རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡང་སྔོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀླུའི་རིགས་མཆོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་

ཟིན་ཀྱང་། ཐུན་མོང་བའི་ངོར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཚུལ་དུ་

བཞུགས་པ་དང་། སྐྱེགས་དུས་མ་དག་པའི་འགྲོ་ངོར་གསུམ་ལྡན་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་དྲུར་

སྐྱེ་འཆང་བའི་སྐུར་བསྟན་ནས་བར་དོར་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་

དང་། སྒར་ཡང་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྣུམ་ལེགས་དང་།

ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོ་དང་། ཀུན་ཏུ་གཟིགས་སུ་སངས་རྒྱ་ཚུལ་

གསུངས་པ་རྣམས་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲུ་འཕྲུལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཉིད་

དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གོང་གི་མ་གཅིག་ལབ་སྟོན་གྱི་ལུང་བསྟན་དུ། བསྐལ་

བཟང་སངས་རྒྱས་བདུན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་བ་འཇིགས་ནས་རྩེས་པའི་

བདུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ་ནས་རྩེས་པའི་བདུན་པ་དང་། འཁོར་བ་

འཇིགས་ནས་རྩེས་པའི་བཅུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་སྣུམ་ལེགས་ཡིན་པར་རྣམ་ཐར་སྐལ་

ལྷན་པད་ཚལ་རྒྱས་པའི་འོད་སྣོང་སོགས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནི་མདོ་སྡེ་བསྐལ་

པ་བཟང་པོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱན་ལེགས་ཁྱིམ་བདག་ཆེ། །དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ལེགས་པར་སྐྱོན་སྟོག་ལ། །ཁང་པ་བརྩེགས་པ་དག་ནི་ཕུལ་ནས་

ཀྱང་། ཇད་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་ཐུགས་

@065 བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། ཡབ་ཡུམ་རིགས་རྟས་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་།

དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱན་ལེགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ནི་བཟང་བྱེད་ཅེས་

བྱའོ། །རིགས་ནི་བྱམ་ཟེའོ། །འོད་ནི་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཡབ་

ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །ཡུམ་ནི་གསལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྲས་ནི་རྒྱུ་སྐར་

རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཅད་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཞེས་

བྱའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་སེང་གེའི་འགྲོས་ཞེས་བྱའོ། །

འདུས་པ་དང་པོ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་སུམ་འབྱམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཉིས་འབྱམ་བརྒྱད་

སྟོང་ངོ། །འདུས་པ་གསུམ་པ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་གསུམ་འབྱམ་དྲུག་སྟོང་ངོ། །

སྐུ་ཚེའི་ཚད་ནི་ལོ་བདུན་ཁྲིའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་ལོ་དུང་ཕྱུར་ཕབ་གསུམ་གྱི་

བར་དུ་གནས་སོ། །སྐུ་གདུང་ནི་རྒྱས་པར་འབྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་བཅུ་

པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་པོ་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་

པ་དེ་སྙེད་ཅིག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་གཅིག་པུས་ཀྱང་མཛད་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་བཅོད་པའི་ཞིང་དུ་རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་

ང་རོར་འཚང་རྒྱ་བའི་ལུང་ནི་གོང་དུ་གསལ་བ་རྣམས་སུ་མ་ཟད། གཞན་ཡང་སྨོན་

དཔོན་པད་མས་མཛད་པའི་བསྐལ་བྱང་གི་ལུང་སྟར་དྲངས་པའི་འཕྲོ་ལས། རྒྱལ་བའི་

སྲས་པོ་བྱགས་པའི་མཐའ་ཅན་དེས། །ལྷུགྱི་རྒྱལ་པོ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུང་

བསྐྱེར། །ཕ་རྒྱུད་ཟབ་གནད་ཕྱ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །མཐའ་བཞི་སྤྲོས་

བྲལ་རིག་པའི་ལྟ་བ་ཡིས། །སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱ་མང་པོ་སྨིན་གྲོལ་མཛད། །

ཞིང་འདིའི་སྐུ་ཡི་བཀོད་པ་ལེགས་བསྟུས་ནས། །ངོ་མཚར་རྟ་བྱང་བཀོད་པའི་

འཇིག་རྟེན་དུ། །རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་ངོར་མངོན་འཚང་རྒྱ། །དེ་ཡི་ཕྱག

@066 གི་མཆོད་སྤྲིང་ཆེན་པོ་ལས། །འོད་ཟེར་བྱེ་བའི་ཕུང་པོ་རབ་ཏུ་འཕྲོད། །ཅེས་

དང་། མདོ་སྡེ་གདམས་ངག་འབོགས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་དྭངས་སྐྱེགས་འབྱེད་

བའི་ལེའུའི་ལུང་གོང་དུ་དྲངས་པའི་འཕྲོ་ལས། བློ་བཟང་ཞེས་བྱའི་མིང་ཅན་འབྱུང་། །

འཁོར་ནི་རྣམ་མང་བསྡུ་བར་བྱེད། །ཆོས་སྟོང་བཅུ་ཡི་རྒྱུན་འཛུགས་ཤིང་། །སྡུ་

ཁང་ཀ་བ་ཤིང་ལོ་ཅན། །ང་ཡི་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ལ། །དབུ་རྒྱན་འབུལ་

ཞིང་མཆོད་པར་བྱེད། །སྟོན་པའི་མདོ་བཞིན་གསུང་སྒྲིགཅིང་། །སྨན་པའི་

དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས། །ང་ལ་གསོལ་བ་རབ་འདེབས་ནམ། །བསྟན་

པ་ལོ་སྟོང་བར་དུ་གནས། །དེ་ནས་འཕོས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི། །རྣད་བྱུང་

བགོད་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ། །སེང་གེའི་ངོ་ཅོ་ཞེས་བྱར་འགྱུར། །དེ་ལ་དད་བྱེད་ཞིང་

དེར་སྐྱེ། །ཞིང་མཆོག་དེ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་བྱུང་ལ།

རྒྱལ་བ་སེང་གེ་ངོ་ཅོའི་སྐུའི་ཚད་ནི་དཔག་ཚད་གཅིག་སྐུ་ཆེའི་ཚད་ནི་བསྐལ་པ་

དཔག་ཏུ་མེད་པར་བཞུགས། འོད་ནི་དཔག་ཚད་དུ་མ། སྐུ་མདོག་ནི་ལྗང་

སྔོན་(MRGA)དཀྱི་མདོག་ཅན། ཕྱག་གཡས་པ་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་།

གཡོན་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྣམས་པའི་བདུད་རྩིའི་

ཁ་དོག་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། དེའི་དབུས་ནས་བདུད་རྩིའི་འོད་ཟེར་

ལས་གྲུབ་པའི་མཆོད་སྟོང་ཆེས་ཆེར་འཕགས་པའི་དབུས་སུང་ཟད་མཐོ་བ། འོད་

ཟེར་སྣ་ཚོགས་པ་ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་བ། བདུད་རྩི་དང་ཁ་དོག་རིགས་གཅིག་པ།

ཞིང་དེའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་སྟོང་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་མདོ་ལ་ལྟ་བ་

རྣམ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་པ་རང་འབྲུངས་སུ་རྒྱུད་ལ་བསྟར་ནས་བདུད་

རྩི་མངོན་དུ་བྱེད་པ། དབང་པོ་འབྲིང་དང་མཐའ་མ་རྣམས་ལ་གསུང་གིས་ལྟ་བ་རྣམ་

@067 དག་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་འདོམས་པར་མཛད་པ་ཙམ་གྱིས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མངོན་

དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། མདོར་ན་འཁོར་གྱི་ཆོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལྟ་བ་རྣམ་དག་དང་

འབྲེལ་བའི་སྟགས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ཤཱནྟ་ཡིན་ཅེས་རྗེ་བཙུན་

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ལུང་བསྟན་ཚུལ་གོང་དུ་

དྲངས་པའི་འཕྲོ་ལས་གསལ་བར་བྱུང་ཞིང་། ཚུལ་དེ་དག་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པས་ཆོགས་བཅད་དུ་སྡེབས་པར་མཛད་པ་རྣམ་དག་གིར་མ་ལས། རྒྱལ་

བ་སེང་གེའི་ང་རོའི་སྒྲ་ཚོ་ནི། །བསྒལ་པ་དཔག་མེད་ཐ་མལ་སྒྲ་ཡི་ཚད་

དཔག་ཚད་གཅིག་པ་(MRGA)ད་མདོག་ལྟ་བུ། །དཔག་ཚད་དུ་མའི་འོད་ལྡན་ཕྱག་གཡས་

ཀྱིས། །ཆོས་འཆད་གཡོན་པ་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་པའི། །བདུད་རྩིས་

གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་དབུས་ནས། །བདུད་རྩིའི་འོད་སྟོང་མཆོད་སྟོང་ཆེར་འཕགས་པ།།

གྲངས་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲིད་པ་ལྟམ་མེར་གསལ། །ཞིང་དེའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་

མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། །མཆོད་སྟོང་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་མདོག་ཉིད་ལ། །ཐེག་མཆོག

ལམ་བཟང་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གོང་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་

མཐར། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ལུས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་། །མི་བལྟ་སྟག་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཀུན་

བཟུང་སྟེ། །རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ངར་སངས་རྒྱས་པ། །དེ་ཡི་འཁོར་གྱི་དང་པོར་བདག

ཀྱང་ཅིག། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། མཁར་ནག་ལོ་སྟོང་བས། བློ་བཟང་དགེ་བའི་

བཤེས་དེ་སངས་རྒྱས་སྐུ། །(MRGA)ད་ལྟེན་པོ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་བཞིན། དཔག

མེད་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་ལྟམ་མེ་བ། །རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་ར་སྒྲོག་ལ་བསྟོད། །ཅེས་དང་།

བཀྲང་ཡས་ཞིང་རྣམས་བསྟོམས་བའི་དཔལ་མངའ་བ། །ངོ་མཚར་རྟ་དྲུང་བཀོད་པར་

བགས་པ་དེར། །བདག་ཅག་སྐྱེས་ནས་རྒྱལ་བ་མཉེས་བྱེད་ཅིང་། །སེང་གེའི་ང་རོའི་

@068 སྒས་ཀྱི་ཐུ་བོར་ཤོག །ཅེས་དང་། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་བསྐལ་

བཟང་རྒྱ་མཚོས། བྱང་ཤར་དོ་མཚར་རྣད་བྱང་བགོད་པའི་ཞིང་། །རྣམ་

འདྲེན་སེང་གེ་ང་རོའི་ཞབས་བྱང་དུ། །འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྐྱེས་ནས་མདོ་རྒྱུད་

ལ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་རྟག་ཏུ་འདའ་བར་ཤོག །ཅེས་སོགས་སྐྱེས་

ཆེན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དུ་མས་བསྟོད་སྔགས་དང་སྨོན་ལམ་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །

ཡང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་བགོད་པ་རྫུལ་མིད་ཡང་དག་བསགས་

པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་སུ་སངས་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྣོང་རྩེ་པད་དཀར་

ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སྟོན་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་འཛོམ་པ་ལ་གྲིང་བཞི་པ་འདི་ཉིད་

དུ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྩེ་བས་ཀྱི་སྲུ་ལྷུད་ཅེས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་སྔས་

མིག་མི་འཛུམ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་དང་། རྒྱལ་ཕྲན་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་མངའ་ཞིང་།

དེའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གཙོ་བོ་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྦུལ་ཞེས་པ་ལ་སྔས་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱིང་པོ་

སོགས་བརྒྱད་ཀྱང་དང་། སྐོབ་མ་སྟོང་དང་བཅས་པ་བྱུང་བ་ལས། སྔས་རྒྱ་མཚོའི་

སྐྱིང་པོ་ཁྱིམ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མཚན་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན། བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྦུལ་

གྱིས་རྒྱལ་པོ་རྩེ་བས་ཀྱི་སྐུ་ལྷུང་སྲས་སྟོང་དང་བཅས་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པས་ལན་དུ་

མར་བསྐུལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དུ་བཞུགས་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

རིན་ཆེན་སྐྱིང་པོའི་སྤྱན་སྔར་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྙད་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་

པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས། བྱམ་ཟེའི་སྲས་བརྒྱད་ཀྱང་། སློབ་མ་སྟོང་

སོགས་རིམ་པ་བཞིན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་དང་། གཙུག་ཏོར་

ཅན་སོགས་སུ་ལུང་བསྟན། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་ཉིད་དང་། རིག་བྱེད་སློབ་པ་

@069 སྟོང་དང་བཅས་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་

སངས་རྒྱས་སྟོང་རྩ་ལྔར་ལུང་བསྟན། རྒྱལ་པོ་རྩེའས་ཀྱི་སྲུ་ལྷུད་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སངས་རྒྱས་ཚོ་དཔག་མེད་དང་། སྲས་ཐུ་བོ་མིག་མི་འཛུམ་

ནི་སྤྲུན་རས་གཟིགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་ཀུན་འཕགས་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་

ཞེས་པ་དང་། སྲས་གཉིས་པ་གཞོན་ནུ་སྲུ་ལྷུད་ནི་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་སྟེ་རབ་ཏུ་བརྟན་

པ་ཡོན་ཏན་ཅོར་བུ་བརྩེགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་དང་། སྲས་གསུམ་པ་དབང་པོའི་

ཚོགས་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་

སྤུ་འཚང་རྒྱ་བ་སོགས་རྒྱལ་བུ་སྟོང་དུ་ཚང་བར་ལྷུང་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་

ཤིང་། མདོ་སྡེ་གཞན་ལས་བཤད་ཚུལ་ཅུང་མི་འདྲ་ཙམ་བྱུང་རུང་དོན་གཅིག་པ་

ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞིང་བརྒྱང་

བའི་ཚུལ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་བྱམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྣལ་གྱིས་སྐྱ་མ་རྣམས་

བཞིན་དུ་རྒྱལ་བུ་གསུམ་པ་དབང་པོའི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྨྲས་པ་དང་། དེས་ཐལ་མོ་

སྦྱར་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱིང་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་

ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བགྱིས་པ་གང་ལགས་པ་དང་། བདག་གིས་

ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་གང་ལགས་པ་དང་། རྣས་སུ་ཡི་

རང་བ་འདི་དང་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བླ་ན་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་(BNGO)འོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་ནི་བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་

རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་མི་བགྱི་ཞིང་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་པར་ཡང་མི་བགྱི་ལགས་སོ།།

@070 ཇི་སྲིད་དུ་བདག་ཉན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་

འཚང་མི་རྒྱ་བ་དེ་སྲིད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་ཅིང་། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་

གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་གཞན་དང་གཞན་དག་གི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

རྣམས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག །བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན།

གང་དག་བདག་གིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་སྩལ་བ་དང་། བདག

གིས་གང་དག་དེར་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ལ་རབ་ཏུ་ཞོད་པ་དང་། གང་དག་བདག་གིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་

ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་སྩལ་ཞིང་བཞུད་དེ། རབ་ཏུ་ཞོད་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་གང་དག་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་སྩལ་བ་དེ་དག་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་གའི་གྲྭ་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་དག་ན་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་བར་གྱུར་

ཅིག །བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྟོང་པ་ན། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་མཛད་པ་བགྱི་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སེམས་ཅན་གང་དག

སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བཀྲི་ན། ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ལྟ་

བུར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྨྱང་བར་

བགྱི་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པར་བགྱིའོ། །ཅི་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་

སྟོང་ཆེན་པོའི་གང་གྱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་

ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བགོད་པ་ཡོངས་སུ་སྨྱང་བར་བགྱི་སྟེ། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེའི་ཤ་བ་དག་ཀྱང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་ཆིང་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་ཀུན་

ནས་གནས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་དག་གིས་སྤྲས་པར་གྱུར་ཅིག །སངས་

@071 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེའི་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ནི་བཅུར་ུ་འབའ་ཞིག་ལས་བཟོས་པར་གྱུར་ཅིང་།

རྟུལ་དང་གོང་མ་དང་གསེག་མ་མ་མཆིས་ཤིང་། ས་གཞི་རྟོག་པ་དང་འདྲེས་

པ་མ་མཆིས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ན་བྱད་མེད་ནི་མིང་དུ་གདགས་པ་ཡང་མ་མཆིས་

པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྫས་ཏེ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་

ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཟས་ཁམ་གྱིས་འཚལ་བ་མ་མཆིས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ན་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བའི་ཟས་དང་ཚོས་ཀྱི་ཟས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་གདགས་སུ་ཡང་མ་མཆིས་

པར་གྱུར་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་ཐ་བ་དང་། དྲི་མ་དང་། ཞེ་

སྡང་དང་། འཆབ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་གནས་

པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབའ་ཞིག་གིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་ན་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྲ་བྲེགས་ཤིང་ཆོས་གོས་དུར་སྣྱིག་འཚལ་བ་ཤ་སྟག

འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འོད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་

དག་གི་སྲུག་པར་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷུང་བཟེད་ངོ་བོ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཏམས་པ་

དག་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །ཐུང་མ་ཐག་ཏུ་འདི་སྐྱམ་དུ་གང་བདག་ཅག་ཟས་

ཁམ་གྱིས་ཟ་བ་ནི་བདག་ཅག་གི་ཆ་མ་ཡིན་གྱི། གང་བདག་ཅག་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་གཞན་དག་ཏུ་དོང་ལ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་ཏེ་འཆོ་

ཞིང་བཞེས་པ་དག་ལ་ཞལ་ཟས་ཟད་དབུལ་བར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་

རྣམས་དང་། སྐྱེ་བོ་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་བྱིན་པར་བྱའོ། །ཡི་

དྭགས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ཡང་སོང་ལ་བཀྱེས་པ་དང་སྐོམ་པས་ལུས་རབ་ཏུ་འབར་

བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ཟས་འདི་བྱིན་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་དྲན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་

@072 ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་སེམས་

བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྤྲུལ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་ཐོབ་

པར་གྱུར་ཅིག །ཞེས་སོགས་ནས། བདག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ནི་རིན་

པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་རྣམ་པར་བཀྲ་བར་སྣང་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཞིང་སྤྲོས་སུ་བྱིང་བཞི་པ་

ཁྱི་མཆེས་པར་གྱུར་ལ། ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་གི་ཁྱོན་ནི་སྟོང་གསུམ་པ་བཅུ་མཆེས་

པར་གྱུར་ཅིག །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དེའི་དྲི་དང་། འོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་མཐའ་དག་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཅིག །དེའི་དྲྭང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲས་

པའི་རྩ་རྒྱའི་གདན་རབ་ཏུ་ཞི་བ་བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་འཕྲོད་པའི་དྲིལ་ཡང་དག

པར་གཞོལ་བ་ཞེས་བགྱི་བ་སྒྲིང་བཞི་པ་ལྟའི་ཁྲོན་ཙམ་མཆིས་ལ། འཕང་དུ་ནི་

དཔག་ཚད་བརྒྱད་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་མཆིས་པར་གྱུར་ཅིག །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དེའི་དྲྭང་དུ་

རྩ་རྒྱའི་གདན་ལ་བདག་སྤྱིལ་མོ་ཀྱུང་བཅས་ཏེ་མཆིས་ནས། ཡུད་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་

བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་

གྱུར་ཅིག །ཡོངས་སུ་རྫོ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་དེ་མི་འཇིག་མི་

འགྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དེའི་དྲུང་ནས་མི་ལྡང་བར་གྱུར་ཅིག །བདག

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་གནས་ཤིང་རྟོ་རྩེའི་གདན་ལ་མཆིས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱལ་པ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཀྲ་བ་ལས་འདས་པ་གཞན་དག

ཏུ་འགྲེད་པར་གྱུར་ཅིག །སངས་རྒྱས་རེ་རེས་ཀྱང་སྤྲུལ་དོ་གཅིག་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་

ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་དོ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་བཀྲ་བ་ལས་འདས་པ་སྣེད་

དག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཚོམ་དུ་སྟོལ་བ་

དང་། རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་ལ་འགོད་པར་བྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་

@073 དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོལ་པ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་བགྱིད་པར་བྱུར་

ཅིག །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བགྲང་བ་ལས་

ཡང་དག་པར་འདས་པ་གཞན་དག་ཏུ་ཡང་བདག་གི་ལུས་གདའ་བར་བྱུར་ཅིག །ཅེས་

སོགས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་དེ་དག་བཏབ་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱང་མཁས་

ཞིང་གསལ་ལ་ཡིད་གཞུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་སྟོན་ལམ་ཞིན་ཏུ་བཟང་པོར་

བཏབ་པོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ནི་ཞིན་ཏུ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་ཞིན་ཏུ་ཡི་ཤེས་

དང་ལྡན་པས་ན། གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རབ་

དང་མཆོག་ཏུ་གྲོས་བཀུ་ཤེས་པ་བྱས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་

བཀོད་པ་རབ་མཆོག་བརྙང་བས་དེའི་ཕྱིར། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་འཇམ་དཔལ་ཞེས་

བྱ་བར་གྱུར་ཅིག་འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་

པ་(GNGGA)འི་གླུང་གཞིས་ཀྱི་བྱེ་མ་སྟེད་འདས་ནས། བྱངས་མེད་པ་གསུམ་པ་ལ་བབ་

པ་ན། ལྷོ་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་པ་རྣལ་བྱལ་ཡང་དག་བསགས་

ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འཛེད་ཀྱང་

འདུས་ཤིང་ཁོངས་སུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་ལྷ་བྱའི་

ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་ནི་ཞིང་དེར་ཟླ་ན་མེད་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་

གཟིགས་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར་

ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པར་གསུང་ལ། མདོ་སྡེ་དགོན་མཆོག

@074 བརྩེགས་པ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པར་བྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ཟད་

དཔལ་དབྱངས་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པས་སངས་པས་ལུང་ཇི་སྐད་

བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་འཚང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པར་ངེས་པ་ནི།

ངེས་དོན་དུ་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་ལས་གཉིས་སུ་མ་

མཆིས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་རྟོས་པས་ལུང་བསྟན་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་

མོད། འོན་ཀྱང་བློ་ཆུང་ལ་ལ་དག་ཡིད་ཆེས་པའི་སྣང་དུ་གསལ་བར་ལུང་གིས་བསྟན་

ཚུལ་ཀྱང་འགོད་ན། གསང་སྔགས་སྤྱ་འགྱུར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་མངོན་

བརྗོད་བྱ་མ་ལས། མ་འོངས་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་། །མིང་གི་ཐོག་མ་བློ་ཞེས་བྱ།།

བཟང་(O)ཙྪ ཡོའི་སྤྱོད་པས་བསྟན་པ་སྐྱོངས། །བྱགས་ཙྪ པ་ཀུན་ཁྱབ་སྐྱེ་བ་ནི། །འཇམ་

དཔལ་ཞིང་གི་བཀོད་པར་འགྲོ།ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་འདིའི་རྒྱ་དཔེ་སྤྲོབ་དཔོན་པདྨས་

རྒྱབ་ཕྱོགས་ཙྷོན་ཡུལ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བླངས་ཏེ། ད་ལྟ་ཡང་བསམ་ཡས་ན་

བཞུགས་ཞེས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་མ་བསྟན་པའི་ཆུལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་རྗེའི་རྣམ་ཐར་

སྐལ་ལྡན་པད་ཚལ་རྒྱས་པའི་འོད་སྟོང་ལས་བྱུང་ངོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་

མང་ཡང་མཐའ་དག་འགོད་མ་དགོས་ཏེ་སྔར་སྤྱོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་རྟོག་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་སྐུ་འཕྲེང་ཕྱི་མའི་འབྱུང་ཚུལ་རྒྱར་ཙམ་སྨོས་པའོ། །འདིར་

སྨོས་པ། ཀུན་ཁྱབ་ལྷ་ཡི་རྗེང་རིང་ནམ་མཁའི་མཐའ། །ཀུན་གྱིས་བསྐལ་པར་

བསམ་ཀྱང་རྟོགས་བྱས་དབེན། །དོོ་ཁ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཁམས་དང་གྲངས་ཀྱི་ཚད། །

དོོ་ཤ ཡང་གཞལ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་རང་ཚུལ་

ཇི་ལྟ་བར། །བདག་ཉིད་ཆེ་འདིའི་སྐུ་དང་ཞིང་ཁམས་དང་། །མཛད་པའི་

འཕྲིན་ལས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཚུལ་ཡང་གཅིག་ནས་གཉིས་སོགས་སུ་ཡིས་

@075 བགྱང་། །མ་ལུས་ལྟ་ཅི་བྱིས་པའི་སྣང་ངོར་ཡང་། །མི་ཕམ་མགོན་དྲུང་

འཇམ་དཔལ་སྐྱིང་པོ་དང་། །འཕགས་ཀྱིང་འདིར་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་པཊ་གྲྭབ་སོགས། །

མ་འོངས་སྨྲལ་པའ་རྣམ་རོལ་རྒྱུན་ཆད་མེད། །བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་ཉི་མ་སྟོང་

གི་ནང་། །གཟུགས་དང་རྟུ་བའི་གྲངས་བྱུར་དེ་བཞིན་གཤེགས། །སྨྲན་ལེགས་ཞེས་

བྱའི་འདྲེན་པ་བློ་མེད་དུ། །མངོན་པར་རྫོགས་སངས་རྒྱས་བའི་མཛད་པ་སྟོན། །དོ་

མཚན་རྣད་བྱང་བགོད་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ། །བདེ་གཤེགས་སེང་གེའི་ང་རོར་སངས་

རྒྱས་ཏེ། །ཟབ་མོའི་ལྟ་དང་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ཡིས། །འགྲོ་མང་ཕྱིར་མི་ལྡོག

པའི་ས་ལ་བགོད། །འཇམ་དཔལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གིར་མཛད་པའི་ཞིང་། །རྟུལ་

བོ་དུ། །མངོན་སངས་རྒྱས་ཆུའི་ཚུལ་ཡང་སྟོན་པར་འགྱུར། །བསྐལ་མང་

སྟོན་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་། །ད་དུང་ཡང་ཡང་འཚང་རྒྱའི་ཚུལ་སྟོན་པ། །

གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་རྣད་བྱུང་ཐབས་མཁས་ལ། །སྐྱེ་དང་རྒྱས་པའི་སྐྱོན་དུ་འཛིན་

ན་འཁྲུལ། །ཚད་དང་བསམ་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ངོ་མཚར་སྣོང་

ནས་དྲན་ཏེ་མོས་གུས་ཀྱང་། །ལྷག་པར་གཟངས་སུ་བསྟོད་ནས་གསོལ་བཏབ་ན། ।

དེ་ལྟའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་གདོན་མི་ཟ། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ནས་དྲན་ཏེ་མོས་གུས་ཀྱང་། །ལྷག་པར་གཟངས་སུ་བསྟོད་ནས་གསོལ་

བཅད་པའི་འཕྲིང་བའོ། །ཞེས་ཁྱབ་བདག་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་

འཚང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་འཇམ་མགོན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་

རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐུབ་བསྟན་མཛོས་པའི་རྒྱན་གཅིག་ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་འཕྲིང་བ་ལས།

མདོ་རྒྱུད་གསུང་རབ་དུ་མའི་ལུང་ཁྲུངས་དང་བཅས་ཏེ་སྨྲལ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཐུན་

མོང་སྣང་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་འཕེང་སྟོན་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་འབྱུང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་

@076 བརྗོད་པ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ།། འ།།གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་སྐུ་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་

རྟོགས་བརྗོད་རྒྱས་པར་འགོད་པ་ནི། དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་གསུང་

ལས། སོས་ཀ་ཆར་སྤྲིན་རྒྱས་པའི་སྐྲ་དབྱངས་ཅན། །དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་མེ་ཏོག

དོ་ཤལ་དགོད། །རྣ་བ་གཞོན་ནུ་རོལ་པའི་རྩེད་འཛོ་སྟོན། །འདི་དག་འཇིག་རྟེན་ཡ་

མཚན་ཅི་ཡང་བྱེད། །མཁས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་ཉམས་བྱེད་པ། །དམ་པའི་

སྤྱོད་པ་རྣད་བྱང་བརྗོད་པའི་གཏམ། །སྐལ་བཟང་རྣ་བའི་བཙུད་ལེན་བསྒྲགས་པས་ཀྱང་།།

ཐུབ་རྣམས་ཡིད་ནི་ཅི་ཡང་ཆགས་པར་འགྱུར། །གཞོན་ནུ་ཉིད་དང་ངེས་པར་འབྱུང་

བའི་ཚུལ། །དོན་ཆེན་གནས་ལ་དཀའ་བ་ལྟར་བླངས་པས། །རྒྱལ་བ་དགྱེས་

པའི་གོ་འཕང་མཆོག་བརྙེས་པ། །འདི་དག་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་གླིང་གཞི་ཡིན། ।

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་

ཡོན་ཏན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཏམས་པ་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏམ་གྱི་

དགའ་སྟོན་འཁྱེད་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་འཕྲེང་བ་ལ། སྔར་བརྩོད་ཟིན་དང་འོག་ནས་བརྩོད་

གྱུར་གྱི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དུ་མའི་ལུང་བསྟན་དང་འབྲེལ་བར་ཡུལ་དུས་ཡབ་ཡུམ་

རིགས་རུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བརྒྱུད་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཤིང་གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་དམ་པའི་

ཡོན་ཏན་རྣད་དུ་བྱུང་བ་བདག་གིར་བཞེས་ཚུལ། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་

མངོན་པར་བྱུང་སྟེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོར་ཞུགས་ནས་རིམ་གྱིས་དབུས་གཙང་དུ་བྱོན་

ཏེ་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཚུལ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་

སློང་གི་དངོས་པོ་བཞེས་ཤིང་རྟོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཚུལ་སོགས་ལ་སློབ་པ་དང་དམ་པ་རྣམས་

ལས་ཟབ་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ནོད་དེ་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་རང་གིས་རྩེ་གཅིག་ཉམས་སུ་

བཞེས་ཤིང་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་ཡང་འདོམས་པར་མཛད་ཚུལ། དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ལག

@077 རྗེས་ལས་ལུང་དང་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལ་མངའ་བསྟུར་པའི་

མཁས་གྲུབ་འབྱན་ཟླ་མེད་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་

མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་བསལ་ཏེ་བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་ཟཁྱད་སྣུབ་རྣམ་པར་དག་པའི་

རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྲོལ་བསྟོད་པའི་སྐོ་ནས་བསྟན་འགྲེའི་དོན་རྟ་བས་ཆེན་མཛད་ཚུལ།

མཛད་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོར་བྱུར་པ་ནི་འཚད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་དང་།

མ་ཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ། བྱུབ་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་

བསྟན་འགྲེའི་དོན་མཛད་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དག་སྐར་ཡང་སྔོམ་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རུ་ལ་

དུ་བཏེན་ནས་གོ་བདེར་བརྗོད་པས་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་ངེས་པ་བསྟེད་པ། ཞིང་འདིར་

རེ་ཞིག་སྐུ་ཚེ་འདིའི་གདུལ་བྱ་རྣོགས་ནས་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་ཕྱིར་མྱ་

ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་སྟོན་ཚུལ། གསུང་སྐྱེས་སྤྲོད་མའི་ཚོགས་ཇི་ལྟར་

བྱོན་ཚུལ་དང་བཅས་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ལུང་བསྟན་སྐུ་འཕེང་སྔ་ཕྱི་དང་འབྲེལ་བ་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་གོང་དུ་

བཀོད་ཟིན་ཀྱང་། དུས་དེ་དག་ཏུ་མ་གསལ་བ་སྐུ་ཚེ་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་དབང་

དུ་བྱས་པའི་ལུང་བསྟན་མང་དུ་མཆིས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འགོད་ན།

འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཕན་ཡོན་ཉིས་དམིགས་ཀྱི་ནུས་པ་བསྟན་པ་རབ་འབྱམས་

སོ་དྲུག་པ་ལས། ཡི་གེ་བ་ཞེས་སྡོམ་བརྩེ་ན་བྱགས། །དེ་ལས་གཞན་པ་དང་

ཡིག་རྣ། །དང་པོའི་ཡི་གེ་བ་བྱགས་པ། །སྡོན་པའི་གཟུགས་བརྙན་དོན་

ཡང་བྱེད། །བློ་ལྡན་དང་པོ་ཡི་གེ་མ། །དེ་བཞིན་སྟོམ་བརྩེན་དད་པ་འབྱུང་། །

རྣམ་པ་དྲུ་མར་སྟོམ་བརྩེན་གསུངས། །དེ་ཚོ་མཐའ་ཡས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

སྟོམ་བརྩེན་ཐམས་ཅད་བསྒྲགས་པ་ཡང་། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད། །

@078 བསྟན་པ་དེ་ཚེས་སྟེང་དུ། །རྣམ་པར་ཉམས་ཤིང་སྣང་མེད་ལ། །སྟོན་པའི་

གཟུགས་བརྙན་ཡིད་དུ་འོང་། །བྱིད་པར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཐམས་ཅད་

བྱང་ཆུབ་ལུང་བསྟན་ཏེ། །ང་ཡི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་འཛིག

ཏེན་སྦྱིན་གནས་འབྱུར། །སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་བྱེད། །སྔགས་དང་

རྒྱུད་ལ་མངོན་བརྩེན་པའི། །བྱགས་པ་འཛིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་

པ་འདི་སྐད་བཞས་པ་འགའ་ཞིག་སྨོས་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུང་བསྟན་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་

འཐད་པར་གསུངས་ཏེ། དགའ་ལྡན་ཚོས་འབྱུང་ལས། སྐྱ་རབས་པ་རྣམས་

འདི་ཉིད་ཡི་གེ་བ་དང་མ་འབྱུང་གྱི་ཁྱད་སོགས་ནས་དབྱིག་གཉེན་ལ་ངོས་བཟུང་ཡང་

དབྱིག་གཉེན་གྱི་དུས་བསྟན་པ་མ་ཉམས་པ་དང་། ཕྱིས་གླང་དར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་

པ་བསྙེབས་ཤིང་འདྲལ་བསྟན་ཉག་ཕྱ་བ་རྣེ་འདིས་གསལ་བར་མཛད་པ་དང་། སྟོན་

པ་དབུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐུ་ཚད་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་རྒྱུན་

ཡིད་དུ་འོང་བ་ཕུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་རྗེ་འདིར་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་གསལ་བར་བསྟན།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྐལ་ལྡན་པད་ཚལ་རྒྱས་པའི་འོད་སྟོང་ལས་

ཀྱང་། ཁ་ཅིག་འདི་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་ལྷང་བསྟན་པའི་ཚོག་ཡིན་གསུངས་

ཀྱང་། ཡི་གེ་དང་པོ་བར་བྱགས་པ་མཚུངས་ཀྱང་། བྱགས་པ་འཛོམ་པ་ཤེས་

པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བས་དབྱིག་གཉེན་ཀྱི་མཚན་ལ་བྱགས་པ་ཞེས་མི་འབྱུང་བས་

རྟེ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་དུ་འབྱུལ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ། དེ་ཡང་

ཡི་གེ་བ་ཞེས་སྨོས་བཅོན་གྱགས། །ཞེས་པ་དང་། དང་པོའི་ཡི་གེ་བ་

གྱགས་པ། །ཞེས་པ་གཉིས་ནི་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཐྱོ་བཟང་གྱགས་པ་

ཞེས་པའི་མཚན་གྱི་ཐོག་མ་ལ་ཐྱོ་ཞེས་པའི་མིང་གཞིའི་མི་གེ་ལ་བ་འབྱུང་བ་དང་།

@079 གྱགས་པ་ཞེས་པས་མཚན་གྱི་མཐའ་མ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་

པ་དང་ཡིག་ར། །ཞེས་དང་། ཐྱོ་ལྡན་དང་པོ་ཡི་གེ་མ། །ཞེས་པ་གཉིས་ནི་རྒྱལ་

ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལུང་བསྟན་པ་སྟེ། ཡི་གེ་གོང་འོག་གབ་དཀྱུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་

པ་ཡིན་ཅིང་གང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེན་ན། ཆོག་ཤེ་མ། བློ་ལྡན་དང་པོ་ཡི་གེ་མ།།

ཞེས་པས་མཚན་གྱི་ཕྱེད་དང་པོ་ལ་དར་མ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་

པ་དང་ཡིག་ར། ཞེས་པས། ཕྱེད་གཉིས་པའི་དང་པོ་རིན་ཆེན་ཞེས་པའི་ར་

ཡིག་བསྣན་པའི་ཤིར། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཆོག་ཤད་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཤེ་མ། དེ་བཞིན་

སྟོམ་བརྩོན་དད་པ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ནས། སྟོན་པའི་བསྣན་པ་གསལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཤད་པ་ལྟས་སྒས་ཀྱི་ཐུབ་བོ་གཞན་ཡང་ལུང་བསྣན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་སྟོམ་

བརྩོན་དད་པ་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་དད་པ་ནི་གྲངས་ཀས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་

པས། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་མཆོད་ཀྱི། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འདུལ་འཛིན་རིན་

པོ་ཆེ་སྟེ་སྡས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིན་ཆེན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་པ་དུ་མར་སྟོན་བརྩོན་

གསུངས། །ཞེས་པས། ལུང་བསྟན་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཐུགས་སྡས་བདུན་

སོགས་དང་། དེ་ཚོ་མཐའ་ཡས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཚོག

ཏུང་གསུམ་གྱིས། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་མཐའ་ཡས་པ་

འབྱུང་བ་དང་། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་ཆེས་

ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པ་བསྟན་པ་སྟེ་ཆོག་དོན་འདི་རྣམས་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་

རྟོགས་སྟ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྔོན་ཆད་ཁ་གསལ་བར་འཛེད་པ་ཞིག་མི་འདུག་ཀྱང་།

དུས་ཕྱིས་བློ་གྲོས་ཅན་ཉང་བར་སྣང་བས་གསལ་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། སློབ་མའི་

བྱང་ཆུབ་ཞིབ་པ་ནི་མཇུག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། བསྟན་པ་དེ་ཚེ་ས་སྟེང་དུ། ।

@080 ཞེས་པ་མན་ཆད་ནི་གོང་གི་དགའ་ལྡན་ཚོས་འབྱུང་གི་ལུང་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་རྒྱས་

སོ། །ཕུལུང་བསྟན་གཞན་ཡང་། ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

བྱང་ཕྱོགས་གངས་རིའི་རྒྱུད་ཀྱི་སར། །དེགེ་བ་ལྡན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །དམ་

པའི་ཆོས་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་

ལྟར་བློ་བཟང་སྐྱོ་བ་མེད་ལྡན་བརྩེ་བ་ཅན། །སྐྱེས་པར་རབ་གྲགས་ཆོག་བཟང་

ཤེས་ལྡན་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལེགས་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། །

བཤད་པས་སྐྱེ་བོའི་ནང་ན་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ལྟམ། །ཞེས་མཚན་སྨྲ་དང་བཅས་གསལ་

བར་བསྟན། རྒྱལ་པོ་བཀའ་འབུམ་གྱི་དུས་ཀྱི་མཐའ་མ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ལུང་བསྟན་

པ་ལས། དེ་ནས་བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་སྨྲའ་པ་པོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ལྡན་

པའི་དགེ་སློང་ནི། །ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དམ་པ་འབྱུང་། །གསང་

སྔགས་མདོན་པར་གྱུབ་པའི་དགེ་སློང་ནི། །དམ་པ་མང་ཐོས་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་

པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ཁྱད་པར་བསྟེན་བཀུར་ཆེར་མཛད་པ། །དགེ་སློང་

བྱང་སེམས་ཤར་ཕྱོགས་སྐུ་འབྲུངས་པ། །གསང་སྔགས་འཆང་ཞིང་སྐྱེས་ཆེན་དམ་

པ་ནི། །སྐྱིང་པོའི་མཐའ་བརྟེན་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དེས། །ཞལ་ཡང་བསྒྱུར་

ཞིང་བསྟེད་བཀུར་ཆེན་པོ་མཛད། །དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཆེར་བྱེད་དེ་དག་ནི། །

འཕགས་བའི་གང་ཟག་དག་སྤྲོང་ཁ་སྐག་གོ །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཀུན་ལ་གྱས་པ་བསྐྱེད།།

དེ་དག་ཅི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མཛད་པ་ཆེན་པོ་

མཛད། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གོ །དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་

གང་ཟག་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་། །འཁོར་ནི་ལེགས་གནས་སྤྲོན་པའི་གསུང་རབ་དང་།།

སྤྲོན་པའི་སྐུ་གཟུགས་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། །རི་བོ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡང་དེ་ན་

@081 ཡོད། །ཅེས་པའི་ལུང་བསྟན་འདི་སྤྲོན་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་

སྐྱེང་པོའི་ལུང་བསྟན་དུ་བཞེད་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་བྱུང་རུང་། དོན་དུ་རྟེ་བདག

ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཐུབ་བསྟན་ལྟ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུའི་སྣྲག་པའི་ལེའུའི་དུས་སུ་བྱོན་པ་དང་།

ཤར་ཕྱོགས་ཞེས་པས་འཁྲུངས་ཡུལ་ཤར་ཕྱོགས་ཅོང་ཁའི་ཡུལ་དང་། སྐྱིང་པོའི་

མཐའ་རྟེན་ཞེས་པས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་བཞེས་པའི་མཚན་ཀུན་དགའ་སྐྱིང་པོ་དང་།

ཞལ་བསྒྲུར་ཞེས་པ་དང་། སྟོན་པའི་སྐུ་གཟུགས་དངོས་སུ་ཞེས་པས་ཇོ་བོ་ལྷག

སུ་ནི་ལོངས་སྤྱའི་ཚ་བྱད་ཅན་དུ་བསྒྲུར་བར་མཛད་པ་དང་། བསྟེན་བཀུར་ཆེན་པོ་

མཛད་ཅེས་པས་མཉན་ཡོད་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་འཕྲོགས་པར་

མཛད་པ་སོགས་དང་། རི་བོ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞེས་པས་གདན་ས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་

རྒྱལ་བའི་གླིང་བཏབ་པའི་གནས་འབྲོག་རི་ཆེན་པོ་གསལ་བར་བསྟན་པ་བཅས་ཚོགས་དོན་

སྡུ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ནས་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལུང་བསྟན་ཉིད་དུ་འཁྲུལ་པ་མེད་ལ།

ཡང་། རྩེའི་རྣམ་ཐར་འགའ་ཞིག་ནས་ལུང་བསྟན་འདི་དང་། སྐྱིང་རྩེ་པད་

དཀར་ལས། དེས་ངའི་སྐུ་གསུང་གི་རྟེན་ཞིག་ཅིང་རལ་བ་རྣམས་མཐོང་ནས་གསེར་

གྱིས་བརྒྱན་པར་བྱེད། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་དང་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་

དྲ་བས་གཡོགས་པར་བྱེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྐོམ་པ་ཚུལ་

སྐྱིང་དང་། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་ལྷུང་བསྟན་ཚུལ་དང་། སྐོམ་

ཚུལ་དང་རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པར་གསུངས་པ་ཡང་སྣང་སྟེ་འགལ་བ་ཡོད་

པར་ནི་མ་མངོན་ནོ། །རྒྱལ་བོ་བཀའ་ཐང་ལས། དེ་ཕྱིས་འདུས་པ་ཉི་

ཤུ་རྩ་ལྔ། །ཤ་ཀྱའི་ཞིང་ཁམས་འཕྲལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་། །སྐོན་

ལམ་དག་པས་བྱང་སེམས་གཞན་དོན་མཛད། །འདུས་པའི་མཆོག་བྱིར་འཕགས་

@082 པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་འཕྲལ་སྣང་དུ་སྐོན་ལམ་ཆེན་མོ་སོགས་གཞན་དོན་རྒྱ་

ཆེར་མཛད་པར་ལུང་བསྟན། ཡང་པ་ཎ་ཐང་ཡིག་ལུགས་གཅིག་ལས། དགའ་

ལྡན་ཞེས་བྱའི་དགོན་གནས་དམ་པ་རྣ། །མཁས་པའི་མཆོག་ཀྱང་མདོ་རྒྱུད་དོན་

ལ་མཁས། །རྗེ་རྗེ་འཆང་སྤྱལ་གསང་སྔགས་བཀའ་སྩོ་འབྱེད། །འགྲོ་བའི་

དེད་དཔོན་ལམ་སྟོན་ས་མཁན་ནི། །བློ་དང་བཟང་གི་མཚན་ཅན་སྐྱེས་བུ་འབྱུང་། །

གསང་མཚན་ལས་རབ་རྗེ་བདེ་བ་རྩལ། །ཞེས་དང་། ཡང་ལུང་བསྟན་

གཞན་ཞིག་ལས། ཨོ་ན་ཡི་ཐུགས་སྤྲུལ་སྐྱིང་རྗེ་ཅན། །བི་རོ་ཙོ་ཀྱི་འོད་

ཟེར་ཆ་གཅིག་ལ། །སྐུ་ལུས་གཅིག་ལ་བཀོད་པ་མི་འདྲས་བརྒྱན། །བི་རོ་

ཙ་ནའི་སྐྱེ་བ་གཅིག །དབུས་ཕྱོགས་དགེ་ལྡན་ཞེས་བྱར་འབྱུང་། །བྱང་

སེམས་བློ་བཟང་ཞེས་བྱགས་པ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་གཅིག །བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དུ་སྐྱེ། །འཁོར་བློན་ཕྱག་རྡོར་ཞེས་པར་བྱགས། །

ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་གཉིར་ལྷང་གི་རིགས་མང་དུ་སྣང་ཞིང་། བཀའ་

གདམས་བྱིགས་བམ་ཕ་ཆོས་ལེའུ་ཉིར་དྲུག་པ་ལས། ཐ་མར་བསྟན་པའི་མེ་རོ་

དག །བྱགས་པའི་མཚན་གྱིས་གསོ་བར་བྱེད། །དུ་མའི་ཕན་བདེ་སྐྱབ་བྱེད་པའི།།

དེ་ཡང་གནས་མཆོག་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡང་། བྱགས་

དང་ཡང་བྱགས་རིན་ཆེན་གྱི། །བྱགས་པའི་མཐའ་བཟུང་དཔལ་དུ་བྱགས། །

བློ་གྲོས་ཤེས་རབ་གཞན་དུ་གསལ། །གཞན་ཡང་བྱགས་པའི་མཚན་རབ་ཅན། །

མང་པོས་འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་བསྒྲུབ། །ཞེས་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་མཚན་

ཡོངས་རྫོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཞེས་འདུལ་འཛིན་བྱགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་

རྗེས་འཇུག་བྱགས་པའི་མཚན་ཅན་མང་པོས་འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་བསྒྲུབ་པར་བསྟན།

@083 ཡང་། ཕ་ཆོས་ཐོར་བྱའི་ཆོམས་སུ། ཤཱར་ནས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་

མཛོས། །ཞེས་པ་ཡང་རྟེ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས། ལྷོ་བྱག་མ་ཁར་ཆུའི་

གནས་ཚའོད་ལས། ཅོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་འབྲངས་ཤིང་། །འགྲོ་དོན་དབུས་

སུ་སྐྱོང་བར་བྱེད། །མདོ་སྡེགས་བསྟན་ཞིམས་སྲོལ་ཡང་འབྱུང་། །ཞེས་དང་།

ཡང་། མ་གཅིག་གི་གཅོད་ཀྱི་རྣམ་ཚའོད་ཆེན་མོའི་ལུང་བསྟན་དུ། དུས་

དེ་དང་མཚུངས་པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་འདུལ་ཞིམས་ལ་དལ་བས་ཟུང་

གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་སྣག་རྩམ་དུ་གློག་འཁྲུག་པ་ཙམ་ཞིག་འོངས་ཏེ་གསུངས།

དེ་ལ་བསོད་ནམས་རྒྱུན་གྱིས་ཞུས་པ། མ་གཅིག་ལགས། དེ་འབྲུང་བ་ལ་དཔ་

ལྟ་འདི་ནས་ལོ་ཇི་ཙམ་ཡོད། སྐྱིགས་མའི་དུས་སུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ཆོས་ཁྲིམས་

ཉམས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱོག་ཙམ་གསལ་བ་དེ་མ་གཅིག་རང་གི་

ཐུགས་རྗེ་ཡིན་ནམ་ཅི་འདྲ་ཡིན། རྒྱུ་ཅི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། དེའི་དུས་ཀྱི་སྐྱིགས་

མ་ལྟ་འབྲུང་བ་ལ་རྟགས་ཅི་འདྲ་ཡོད་ལགས་ཞེས་ཞུས་པས། མ་གཅིག་གི་ཞལ་

ནས། བྱ་མོ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བཟུང་དང་། ངས་བཤད་དོ།

སྐྱིགས་མ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྟ་འདས་པ་ན་དཀྱིལ་དུ་ཕྱིན་ཏོ། །སྐྱིགས་

མ་དེའི་དུས་སུ་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསལ་བར་བྱེད་

པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ད་ལྟ་རྒྱ་གར་གྱི་པོ་ཏ་རིའི་ཤར་ལྷོ་མཚམས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་ལ་དཀའ་བ་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་དུན་པ་དང་ལྡན་

པ། ཁྱད་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡད་པ། ཁྱད་པར་སྙིང་སྟོབས་དང་སྡུག་པ་ཞིག

ཡིན་ཏེ། རིས་སྣུན་རས་གཟིགས་དབང་པོ་ལ་ཆོས་ཞུ་བ། རིས་མགོན་པོ་

བྱམས་པ་ལ་ཆོས་ཞུ་བ། རིས་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད་ལ་ཆོས་ཞུ་བ། རིས་མགོན་

@084 པོ་འཇམ་དཔལ་དང་། ཀུ་ཀུ་རི་པ་ལ་ཆོས་ཞུ་རྒྱས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་

ཐུགས་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པ་ནག་པོ་ཕྱག

དྲུག་པའི་མགོན་ཆེན་དེ་བཟན་བཞིན་དུ་ཉན་ནས་བསྟན་པ་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་དེ། སྐྱིགས་མ་དེའི་དུས་སུ་འདིར་བྱོན་ནས་དགེ་སློང་གི་ཚས་སུ་ཞུགས་ནས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་། ལབ་སྟོན་

ཀྱི་ལུང་བསྟན་ལས། བྱ་མོ་ཁྲོད་དྲི་བ་ཉ་ཅང་ཡང་རིམ་ཞིང་། ཁྲད་པར་ཡང་སྐྱིགས་དུས་

བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཤུས་པའི་དགེ་སློང་དེའི་དྲི་བ་ལ་ནན་ཆེར་གདའ་སྟེ་ལེགས་སོ། །

དེ་བས་ན་བྱ་མོ་ཁྲོད་ཀྱི་དྲི་མ་ནན་ཆེ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གྲུས་པ་ཡིན་པས་

ཞེན་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཆུགཔའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་

པའི་དགེ་སློང་གཅིག་འབྱུང་བ་དེ། ད་ལྟ་བཞད་པའི་དགེ་སློང་གྲགས་པའི་མཚན་

ཐོགས་པ་འདི་ཡིན། དགེ་སློང་དེས་བསྟན་པ་འཆོལ་བ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཚར་གཅོད་

ཅིང་། ཡང་དག་པའི་དོན་དང་བསྟན་པ་རྣམ་དག་གི་ཁྲིམས་སྲོལ་གཏོད་པ་ནི། འཛམ་

བུའི་གླིང་དུ་ཐུབ་པས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་དང་། སྐྱེགས་དུས་བོད་དུ་དགེ་སློང་གྲགས་

པའི་མཚན་ཅན་བྱང་ནས་ཆོས་སྲོལ་གཏོད་པ་ནི་མཚུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཡང་།

ཁྱད་པར་བསྟན་པ་གསལ་བྱེད་དགེ་སྦྱོངས་མཆོག །མཐའ་ཡས་རྒྱུད་སྡེའི་ཆོས་

རྣམས་མངའ་བཟློས་པ། །རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་པའི་བཅུད་ཕྱུང་ནས། །

དྲི་མེད་གསུང་ཟེར་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡིས། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་རྟོངས་སྤུན་བསལ་

བར་བྱེད། །བསླབ་གསུམ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་སོགས་གཞུང་ལུགས་རྣམས། །ལྷག

པར་གསལ་བྱེད་དོན་རྣམས་མངོན་ཕྱུང་ནས། །གདུལ་བྱར་བྱུང་པའི་སྐལ་ལྡན་ཆོས་

པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། ཡང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་རིག་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆེ་བར་

@085 སྐྱེ་བ་བཞེས་སྐབས་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་བྱགས་པས་ལུང་བསྟན་མཛད་པ་གོང་དུ་དྲངས་པའི་

ཁོངས་ནས་ཀྱང་། མ་འོངས་སྨིགས་མའི་དུས་ཀྱི་མཐར། །མཐའ་ཁོབ་ཁ་

བའི་ཡུལ་ལྷོངས་སུ། །ཐྲོ་བཟང་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིས། །རྒྱ་མེད་སྟོན་པའི་

བསྟན་པ་དང་། །ང་ཡི་ལུགས་བཟང་སྤེལ་བར་བྱེད། །གདོང་མར་ཅན་གྱི་སྐལ་

ལྡན་རྣམས། །སྡུང་དུ་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

དེ་སོགས་གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ནས་དངོས་ཀུགས་ཅི་རིགས་པའི་སྐོ་

ནས་ལྷང་བསྟན་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་ཁ་གསལ་བ་རབ་ས་ལས་མཐའ་དག་འགོད་

པར་མ་ལངས་ཤིང་། འགའ་ཞིག་ནི་འོག་ཏུ་རྣམ་ཐར་དངོས་གཞིར་སྐབས་སུ་བབས་

པ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་འགོད་པར་བྱའོ། །ཡང་། ཕྱོགས་ཞེན་གྱི་ཀུན་སློང་ངན་

པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ལྷས་སྨིན་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྟར་བླངས་ཏེ་

ལྷང་བསྟན་འདི་དག་ལ་ཇི་མི་སྣམ་ཞིང་། ལས་འབྲས་ལ་ཁྲད་གསོད་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་

འཇིགས་སུ་རྟད་བས་རང་བཟོའི་ཚོག་ངན་འཕྲེང་བར་བསྒྲིགས་ནས་ལྷང་བསྟན་ངན་པ་

ཡོད་ཚུལ་སོགས་སྤྲོ་སྐྱེར་སྣ་ཚོགས་སྣ་བ་བྱུང་འདུག་ཀྱང་། དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་ལྷོས་པར་

བཅས་པ་ཆོ་ཅབས་ནས་ཆོ་ཅབས་ཀྱི་བར་དུ་ངན་འགྲོ་མི་བཟད་པའི་གནས་སུ་གཏན་བསྟོད་

བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྐྱབ་པ་ཙམ་ལས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསང་གསུམ་མཛོད་

འཕྲིན་དང་བཅས་པ་ལ་ཉི་ཤུར་སྦྲར་མོས་འགེབས་པའི་གླན་ཀ་དྲུལ་ཙམ་འཇུག་པའི་

སྐབས་མེད་པའི་ལུང་རིག་རྣམ་དག་གི་དགག་བཞག་ནི་འོག་ཏུ་རིམ་པར་བརྗོད་པ་ལས་

རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཆེས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་བསྟན་རྩོད་

མེད་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལྟར། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་སྲིད་པ་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་

ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཀུན་གཟིགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་

@086 མཛད་པའི་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བསྟོད་པ་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས་ལས།

དག་པའི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ། །ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་འོག

མིན་གྱི། །ངོ་མཚར་སྐྱུ་མའི་རོལ་རྩེད་ཐེམས་སྐས་ལས། །རྒྱལ་སྲས་དམ་པའི་

རྣམ་པར་བདེ་བར་བྱོན། །རྣམ་འདྲེན་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་པའི་ཕྱང་པོ་གང་། །གཅིག་གྱུར་

འཇམ་མགོན་མི་ཡི་སྲིད་པའི་གར། །བསམ་བཞིན་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མཛད་པ་ལ། །

བསྐལ་བཟང་རྒྱལ་བ་སྟོང་གིས་བསྔགས་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་རྣམས་སྤྱལ་བའི་མཛོད་པ་སྟོན་པ་ན། ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་བྱུང་བའི་འོག

མིན་ཀྱི་ཞིང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་ཆུང་ཟད་གཡོ་བ་མེད་

བཞིན་དུ་སྤྱལ་པའི་རྣམ་རོལ་ངོ་མཚར་སྐྱུ་འཕྲུལ་དུ་བའི་བཀོད་པ་མཐའ་གྲས་པ་སྟོན་པ་ནི་

ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར། རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཕུང་པོ་འཇམ་མགོན་མིའི་སྲིད་པར་

བསམ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་ཚེ་ནའང་། ཐུགས་ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

ལས་ཆུང་ཟད་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། ཡུལ་དང་། དུས་དང་། ཡན་

ཡུམ་རིགས་རྟས་ཆོ་འབྲང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་གཟིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་གཟིགས་

ཤིང་བརྟགས་པའི་སྐོ་ནས་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པར་མཛད་པ་ལས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་

ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། མདོ་ཁམས་ལ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ལས་སྨད་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་

ཤིང་དག་བཅུ་ཚང་བའི་སའི་ཆ། ཤར་ཙོང་ཁ་ཞེས་བྱགས་པ་སྤར་དུས་ཁ་བ་ཅན་

པ་རྣམས་གྱི་རྗེ་བོ་ལྷ་བཙན་པོ་དག་གི་མངའ་རིས་ཀྱི་ཆབ་འོག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་

ལྷོངས་ལ་འདི་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་ཟད་རབས་ཚད་མར་བྱུར་པ་དག་གི་བརྒྱུད་

པའི་ངག་ལས་ཐྲིང་ཞིང་བསྟན་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་གྱི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་པར་གཟིགས་

ཤིང་། ཡབ་ནི་དར་ཁ་ཆེ་ཀུ་འབུམ་དགེ་ཞེས་བྱ་བ་མལ་གྱི་རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

@087 པའི་བརྒྱད་ལས་བྱང་བ། དཔའ་ཞིང་སྤྲིམས་ལ་བརྟུལ་ཞོད་པ། དེས་ཞིང་

འཛངས་ལ་གསལ་ཞིང་ཡིད་གཞུང་པ། དགོན་མཆོག་བླ་མར་འཛིན་པའི་མོས་གུས་

དང་ལྡན་ཞིང་དབུལ་ཞོངས་ལ་བྱམས་པ། དད་པ་དང་གཏོང་བའི་རོར་གྱིས་ཕྱུག

པ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞལ་

འདོན་མཛད་པ་སོགས་རྣམ་དཀར་འབའ་ཞིག་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པ་ཡ་རབ་བཟང་ཡོའི་

ངང་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་དང་། ཡུམ་ནི་ཤིང་མོ་ཞ་ཆོས་སམ། ཤིང་བཟང་

ཞ་ཆོས་སུ་བགས་པ་བྱད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བལ་བ། གཡོ་སྒྱུ་ཆུང་ཞིང་རང་བཞིན་

བཟང་བ། ཀུན་ལ་སྡོང་པོར་སྣང་བ། ཉམས་ཐག་དང་མགོན་མེད་པ་ལ་ལྷག

པར་བཙེ་བ། རྣམ་ཀུན་ཕྱག་དང་བསྐོར་བ། ཡིག་དྲུག་འདེན་པ་སོགས་སྔོ་

གསུམ་དག་བའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡབ་ཡུམ་

ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་སོ། །ཡབ་ཡུམ་འདི་གཉིས་ལ་སྲས་དྲུག་མངའ་བ་

ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་བཞི་བ་ཡིན་ཅིང་། དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་དུ་སྲས་གསུམ་

གྱི་འོག་མར་འབྲུངས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གསུམ་གྱི་འོག་མ་བཞི་པར་འབྲུངས་པའི་དོན་

ཉིད་དུ་སྣང་དོ། །རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་གདུང་ཚོས་གཅིག་པ་ཙམ་དུ་

གཏོགས་པ་ལ་ནི་མི་ངོ་སྤྲོང་ཕྲག་ལོངས་པ་ཡོད་ཅིང་བདུན་བརྒྱད་མ་ཚད་པའི་གཉེན་དང་

སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་དག་ལས་སྔ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་

བྱུང་བ་བློངས་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྟུལ་ཞུགས་རྣ་དུ་བྱུང་ཞིང་།

རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་མིག་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་བཀས་སོ། །ལྷུམས་སུ་ཞུགས་

པའི་ཚུལ་ནི་མཛོད་ལས། གཅིག་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ །གཞན་ནི་གནས་

པ་ཡང་གཞན་ནི། །འབྱུང་བའང་གཞན་ནི་ཐམས་ཅད་རྟོང་སྟེ། །ཞེས་འཁོར་

@088 ལོས་བསྐྱེར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཤེས་ལ་གནས་པ་དང་འབྱུང་

བ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་།

གནས་པ་ཤེས་ལ་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འབྱུང་འཇུག་གནས་

གསུམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་དང་མཐུན་པར་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ལ་

རྟེས་སུ་ཆགས་པའི་སྣོང་རྟེ་ཚད་མེད་པས་ནི་ཉེ་བར་དྲངས། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་

མོས་པ་དང་བསམ་པའི་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བཀོད་པ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་ཐུགས་སུ་ཆུད།

འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་འོངས་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་དབུ་པ་དང་ཤེས་

བཞིན་ནི་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྲོ་ནས་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་ལས་ཐ་མལ་པ་

ལྟར་རྟོངས་པ་དང་གྲུ་ཚོམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག

པར་ཉེ་བ་དང་། ཞུགས་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་སོགས་ནས་བརྒྱད་ཡབ་ཡུམ་

དང་། ཡུལ་མི་ཁྱིམ་མཆོས་སོགས་ལ་རྟོས་ལྟས་སོགས་ཀྱི་དགེ་མཚན་བཟང་ཞིང་

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་བ་ནི། མི་སྣོ་ལོ་མཐུག་ཡབ་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུ།

རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྟ་རས་འོངས་ཟེར་བའི་བཙུན་པ་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་བ་དུ་མ་སྣོལ་བའི་

ཚོས་གོས་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ཤིང་ལོ་ཡིན་ཟེར་བ་དར་སེར་པོ་འདྲ་བའི་ཤམ་

ཐབས་ཅན། པོ་ཏི་འཁྲིར་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་ང་ཁྱིད་ལ་གནས་ཞིག་གཡོར་བ་ཡིན་ཟེར་

ནས་ཁང་ཐོག་ན་མཆོད་ཁང་ཞིག་ཡོད་འདི་ནང་དུ་སོང་བའི་སྣང་བ་བྱུང་བས། ཡབ་

ཉིད་མཚན་བརྗོད་ཁོ་ན་ཞལ་འདོན་དུ་མཛད་ཅིང་ཡོད་པས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་

སྐམ་པ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་། ལྷང་ལོ་ཅན་ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་འཕངས་སམ་

སྣམ་པའི་གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེ་འོད་འབར་བ་ཞིག་ཡུམ་ལ་ཐིམ་པ་རྣམས་པས་བྱ་སྟོབས་ལྡན་

ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་མེ་ཏོག་གི་ཐང་

@089 ཞིག་ཏུ་བྱད་མེད་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་བྱལ་ལ་འཁོད་འདུག་པའ་ཁྲོད་དུ་མོ་རང་ཡང་བཞུགས་

འདུག་པ་ལ། ཤར་ནས་ཁྲིའུ་དཀར་པོ་བྱམ་པ་འཛོམ་པ་ཞིག་དང་། རྒྱབ་

ནས་བྱ་མོ་དམར་མོ་རྣ་བྱའི་སྐྲ་མདོར་མཐེར་མ་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་གཡས་སུ་བཟུང་།

མེ་ལོང་ཆེན་པོ་ཞིག་གཡོན་དུ་བཟུང་ནས་བྱུང་བས་དེ་གཉིས་བྱོས་བྱས་སྟེ་བྱད་མེད་ཐམས་

ཅད་ལ་འདིས་རྒྱང་འམ། འདིས་རྒྱང་འམ་ཞེས་ཁྱེའུ་དེས་བུ་མོ་དེ་ལ་འདྲི་ཞིང་།

བུ་མོ་དེས་བུད་མེད་གཞན་རྣམས་རེ་རེ་ལ་སྐྱོན་རེ་བཏགས་པའི་མཐར་ཁྱེའུ་དེས་ཡུམ་ཉིད་

ལ་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ནས་རྒྱང་འམ་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་བུ་མོ་དེས་འཛུམ་བྱས་ནས་རྒྱང་ཟེར་

བས། ཁྱེའུ་དེས་ཡུམ་ལའང་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁྲུས་གྱིས་ཟེར་ཏེ། བུམ་པའི་ནང་ནས་ཆུ་

སྨྱོ་བོར་བླུགས་ཅིང་། ཇི་ལྟར་བལྟམས་པ་ཞེས་སོགས་དབྱངས་དང་བཅས་ནས་ཁྲུས་བྱས་པས།

ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་ནས་བདེ་སང་སང་བའི་སྣང་བ་ཞིག་བྱུང་བས་གཉིད་སད་ནས་ལུས་ཡང་

བ་དང་། སེམས་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་དགེ་མཚན་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། གང་གི་ཏུགས་ཡིན་ནམ་སྣམ་

ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་། ཡབ་དང་ཁྱིམ་མཆོག་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱི་རྨི་ལམ་དུ།

དགེ་འདུན་མང་པོས་ལྷ་སའི་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་ནས་གདན་ཟུངས་ཏེ་ཡབ་ཀྱི་ནང་དུ་

ཕེབས་པ་རྨི་ས་པ་དང་། དངོས་སུ་ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་དུས་གཅིག་ལ་ཤར་བ་དང་། ཉིན་

པར་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབ་པ་དང་། སྤོས་ཀྱི་དྲི་དང་བཟང་པོ་འཕྲུལ་བ་དང་། ནམ་

མཁའ་ལས་རོལ་མོའི་སྒྲ་བྱུང་བ་དང་། ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཚར་བའི་

ལྷས་དུ་མ་ཡུལ་དེའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པར་ཡོངས་སུ་བཀས་སོ། །

དེ་ནས་མེ་བྱ་ཅོར་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་བཅུའི་ནུབ་མོ་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་དགེ་འདུན་ལ་

སོགས་པའི་སེར་སྐྱའི་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་རྒྱལ་མཚན་དང་རྟ་བོ་ཆེ་ལ་

སོགས་པ་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་བརྒྱང་སྟེ། སྣུན་རས་གཟིགས་བྱོན་པ་

@090 ལ་བསྟུ་བ་བྱེད་ཟེར་གྱིན་འདུག་པས་ཕྱོགས་ཀུན་ཀྱང་བལྟས་པས་མ་མཐོང་། དེ་རྗེས་ནམ་

མཁར་བལྟས་པས་སྤྲིན་གྱི་གསེབ་ཀུ་གསེར་སྐུ་རི་བོ་ཙམ་པ་འོད་ཟེར་ཉིར་ཉེ་མ་ལྟར་ཕྱོགས་

ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲོ་བ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་དབྱངས་སྒྲོག་པ་ཞེག་ལྟའི་བུ་དང་བུ་མོ་ཡིན་ཟེར་

བ་ཆ་ལུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དུ་མས་བསྐོར་བ་ཞེག་མར་མར་བབ་བྱུང་བས་གསེར་སྐུ་

དེ་རིམ་བཞིན་ཇེ་ཆུང་ཇེ་ཆུང་དུ་སོང་སྟེ་སྤྱི་བོའི་ཐད་ཙམ་དུ་སྐྲེགས་པའི་ཚེ་མཐོ་གང་ཙམ་

ཤིན་ཏུ་མཇོས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ལུས་ལ་ཐིམ་པའི་མཐར། དེའི་འཁོར་རྣམས་དང་

བསུ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཐིམས་ཤིང་། དེ་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་མང་པོས་རང་

ལ་ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་དང་། མཆོད་པ་དང་། བཀུར་ཤིས་བརྗོད་པ་སོགས་རྗེས་པས་

དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནང་པར་ནས་རིག་པ་དྭངས་པ། སྐྱིད་སྡུང་ཆེ་བ། དེ་ཕྱིན་ཆད་མ་བཏུགས་

མ་དཔྱད་པའི་དུས་ནའང་ངའི་ལུས་འདི་ལ་བརྟན་བཅོས་མི་ཉན་སྐམ་ནས་གཅེས་སྤྲས་དང་

གཙང་སྦྲ་ལ་བརྩོན་པ་སོགས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྣང་། དེས་ན་སྟོན་ཚད་རྗེ་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་སུ་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཆོས་འདི་ཞེས་

དངོས་སུ་གསལ་བར་འཁོད་པ་མི་སྣང་ཡང་། གོང་གི་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལྟས་ཕྱི་མ་

འདི་བཞིན་བྱ་ལོ་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཆོས་བཅུའི་ནུབ་མོ་བྱུང་ཚུལ་རྗེ་བཙུན་རྐོགས་ལྡན་འཇམ་

དཔལ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཀུན་འདུས་སུ་གསལ་བས་མནལ་ལྟས་

ངོ་མཚར་ཅན་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པའི་དུས་ཀྱང་མི་བྱ་ཉོར་རྒྱ་དང་

པོའི་ཆོས་བཅུའི་ཐོ་རིངས་ཉིད་ཡིན་པར་སོམ་ཉི་མ་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་བ་འདི་ནི་སྟོན་

པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་མཉན་ཡོད་དུ་སྙེ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་དུ་མས་ཚར་

བཅད་པར་མཛད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱ་བར་གྱུགས་པའི་དུས་ཆེན་ཁྲད་པར་ཅན་ཡིན་ལ།

དེའི་ནང་ཚན་ཆོས་བཟུང་ནི་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་རྒྱལ་པོ་བཞིས་མཆོད་པའི་ཆོ། བཅོམ་ལྡན...

@091 འདས་ཀྱིས་སྐྱེའི་བགོད་པ་གཅིག་གིས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ས་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་

དུ་ཡོངས་སུ་གང་བར་མཛད་པ་འཁོར་མང་པོ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་

བསྟན་པ་ཡང་ཀུན་གྱིས་ཐོས་པས་ཐམས་ཅད་ལན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་

སོགས་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་རྟབས་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་དུས་ཆེན་ཡིན་ལ། དེས་ན་

ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པའི་རྒྱ་ཆོས་ཁྲད་པར་ཅན་འདི་དང་། གོང་དུ་བཀོད་པའི་ཡུལ་མི་ཁྲིམ་

མཆོས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡམ་དུ་དགེ་འདུན་མང་པོས་ལྷ་ས་འི་ངོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ཤེང་རྟ་ལ་གདན་

དྲངས་ནས་བྱོན་པར་རྒྱས་པ་སོགས་ནི། དུས་མཐར་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་པར་

མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ན་སྣར་ཡང་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེངས་སྟེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་

བར་མཛད་པ་ལ་ཐུབ་དབང་རང་ཉིད་དངོས་སུ་བྱོན་པ་དང་སྒོ་ཀུན་ནས་ཀུན་ཏུ་མཆུངས་

པའི་མཛད་འཕྲིན་ངོ་མཚར་ཅན་བདག་གིར་དུ་བཞེས་པ་དང་། སྟོན་པས་མཉན་ཡོད་

དུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་མཛད་པ་སྣང་ཡང་མཛད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷུ་ལྷན་སྐྱོན་

ལམ་ཆེན་མོར་བྱགས་པ་གསར་དུ་བཙུགས་པའི་མཛད་ཆེན་འབྱན་རྒྱ་མེད་པ་སྟོན་པར་

འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་དགེ་མཚན་སྡུ་ལྷས་མདོན་དུ་བྱུང་པ་ཡིན་ལ། ཡབ་ཀྱི་མནལ་

ལམ་དུ་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྟ་ནས་འོངས་ཟེར་བའི་བཙུན་པ་བྱོན་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་

དབྱངས་ཉིད་མཐོན་མཐིང་རལ་པའི་རྒྱར་ཕུད་དོར་ཏེ་གསུམ་ལྷན་དུར་སྨིག་འཛོམ་པའི་རྣམ་

པར་བྱོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བརྡ་མཆོན་དང་། ཡང་ཕྱག་རྟོར་ཀྱིས་རྟོ་རྗེ་འཕངས་

པ་ཡུམ་ལ་ཐིམ་པ་རྫོས་པ་དང་། །ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ། སྐྱེན་རས་གཟིགས་

བྱོན་པ་ལ་བསྟུ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་རྨོས་པ་རྟམས་ནི། གོང་དུ་དྲངས་པའི་བཀའ་

གདམས་ཚྭགས་བམ་གྱི་ལུང་དུ། །ངའི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ཉིད། །ང་ལ་སྐྱེན་རས་

གཟིགས་སུ་གྲགས། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཞི་འཇམ་པས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་

@092 དཔལ་དུ་གྱུར། །འཇམ་པའི་དཔལ་དུའང་འགལ་བ་མེད། །གདུལ་དཀའ་

འདུལ་བ་ང་ཡིན་ན། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེར་འགལ་བ་མེད། །དེ་གསུམ་རིགས་གསུམ་

མགོན་པོ་ཉིད། །ཕྱོགས་སུ་མ་ཟད་དངོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རིགས་གསུམ་ཐུགས་

རྒྱུད་གཅིག་པར་གསུངས་པ་ཉིད་དོན་ལ་གནས་པས་ན་གསོལ་འདེབས་ཡོངས་བྱགས་

དམིགས་བརྩེ་མར་ཡང་། དམིགས་མེད་བརྩེ་བའི་གཉེར་ཆེན་སྤྲུན་རས་གཟིགས། །

དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །བདུད་དཔུང་མ་ལུས་འཇོམས་

མཛད་གསང་བའི་བདག །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་

བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ལས་ཀྱང་། །རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་རང་གཟུགས་འཇམ་

དཔལ་དབྱངས། །རིགས་དྲུག་འགྲོ་ལ་སྐྱིང་རྗེའི་པད་དཀར་ཅན། །མཐུ་སྟོབས་

མངའ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ལྷ། །རིགས་གསུམ་སྐྱབས་འཕྲལ་རྡོ་རྗེ་ཅོང་ཁ་པ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་སྲུ་མ་

ཟད་རིགས་གསུམ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟུམས་སུ་

ཞུགས་པའི་དུས་ཉིད་ནས་འདོམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཡུམ་གྱི་མནལ་

ལམ་དུ་གསེར་སྐུ་རི་བོ་ཙམ་པ་ཞིག་ཇེ་ཆུང་དུ་གྱུར་ནས་མཐར་སྤྱི་བོར་ཐིམ་པ་རྟོགས་པ་

ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཚེ་ཐ་མལ་པའི་བར་སྲིད་བཞིན་དུ་

སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཁོ་ནའི་ཤ་གཟུགས་འཛིན་པའི་སྐོར་ནས་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་

དུ་འཕགས་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་མཛད་པས་ན། གནས་

སྐབས་འདིར་ཡང་གསེར་བཙོ་མའི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པའི་རྡེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུའི་

རྣམ་པས་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པར་མངོན་ལ། བསུ་མི་དང་འཁོར་རྣམས་སྐུ་ལུས་ལ་

ཐིམས་པ་ནི། དེ་དག་ཀྱང་རྡེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱལ་བའི་བྱེ་བྲག་གཅིག་ལས་དུ་མར་འཆར་

@093 བ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཡུམ་ལ་ཐུགས་རིགས་

དྲངས་པ་དང་སྐྱིད་སྡུང་ཆེ་བ་སོགས་བྱུང་བ་ནི། སྟོན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྡེ་ཅན་ལྷུམས་སུ་

ཞུགས་པའི་ཚེ་ནའང་ཡུམ་སྐྱ་མ་ལྷ་མཇོས་ཀྱིས། །གསེར་གྱི་དྲ་བས་ལེགས་གཡོག་སྤྱི་

གཙུག་དམར། །ཐལ་དཀར་མཆེ་བ་དྲུག་དང་རབ་ལྡན་ཞིང་། །དྲང་དང་ཁ་བ་

དངུལ་མདོག་ལྟ་བུ་ཡི། །ཟླང་པོའི་མཆོག་ཅིག་ཁོང་དུ་སོང་སྣམ་བྱེད། །དེ་

ཞུགས་ནས་ནི་བདག་གི་ལུས་དང་སེམས། །སྡོམ་ཚད་མཐོང་ཐོས་རྒྱོང་བར་མ་གྱུར་པའི།།

གྱ་ནོམས་བདེ་བས་ཤིན་ཏུ་བདེ་གྱུར་ཏེ། །བསམ་གཏན་མཉམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་

དུ་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །ཡང་ཡུམ་

གྱི་མནལ་ལམ་དུ། བུད་མེད་སྟོང་ཕྲག་གི་ཁོད་དུ་རང་ཉིད་བཞུགས་པ་ལ། ཁྱེའུ་

དཀར་པོ་ཞེག་དང་། བྱད་མེད་དམར་མོ་ཞེག་གྲོས་ཀྱི་སྐྱོན་རས་རྩང་མི་རྩང་བརྟགས་

པ་བྱེད་པའི་ཁྱེའུ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། བྱད་མེད་ནི་སྒྲོལ་མའི་རྣམ་སྤྲུལ་ཏེ་

འཇིག་རྟེན་ན་བྱད་མེད་མང་ཡང་སྤུ་རྩང་རྩང་གིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་མངལ་དུ་

འཇོན་པར་མི་རྒྱས་པས་ཆོ་རིགས་བསྡུན་ལ་རང་བཞིན་བཟང་བ་སོགས་ལེགས་པའི་ཡོན་

ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཞེག་དགོས་པས་ན་གཟིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་དཔྱད་པའི་

སྐྱོན་ཡུམ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཁྱེའུས་འཇོན་པའི་བྱམ་

ཆུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཡིན་ལ། དེས་ཁྲོས་བྱས་པས་མངལ་གྱི་དྲི་མ་སྦྱོང་བ་

དང་། རྣ་བྱའི་སྒོ་མདོར་ཀྱིས་གྲིབ་དང་མི་གཙང་བ་ལས་སྐྱོབས་པ་དང་། མཚན་

དཔེའི་སྣང་སྐྱན་རྣ་བྱའི་མདོར་ཀྱི་འཇའ་རིས་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་

བཞིན་དུ་སྐུའི་སྐྱེ་མཆེད་མཐའ་དག་གསལ་ཞིང་རྫོགས་ལ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པ་འཆར་བ་

མཚོན་པ་སྟེ་མནལ་ལྟས་འདི་དག་ལ་རྒྱས་བཤད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་ཡི་གེས་

@094 འཇིགས་པས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྦྱོས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟུམས་སུ་ཞུགས་པས་རྨི་དགུ་

ངོ་བཅུ་འདས་པ་ནས་བལྟམས་པའི་དུས་ལ་ཉེ་བར་བབ་པར་གྱུར་ལ། བལྟམས་པའི་

དུས་ཆོས་ཀྱང་དེས་ཅན་གསལ་བར་འགྱོད་པར་མི་སྣང་རུང་། དེག་པས་དཔྱད་ན་

སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་དང་། མྱ་

ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་གསུམ་ཀ་བསྟན་པའི་དུས་ས་གཟུང་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་

མཆུངས་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་དང་པོར་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། མཐར་

མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་གཉིས་ཆར་ཅོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་ཉིར་ལྟ་མ་ཁབ་འགྲོ་

འདུ་བའི་དུས་ཆེན་ཁྲུད་པར་ཅན་ཉིད་ལ་བསྟན་པར་དེས་སོ་སྣམ་ཞིང་། སུམ་པ་ཆོས་

འབྲུང་དུ་སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩོགས་པ་གཉིས་པའི་ཐོ་རངས་སྐར་ཆེན་ཤར་

དུས་ཞེས་གསལ་བའང་ཡི་གེ་ནོར་བ་ལས་དོན་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩོགས་པ་གཉིས་པ་ཆོས་

ཉེར་ལྔ་རང་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན། ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པའི་དུས་ཆོས་

མེ་བྱ་ཉོར་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་བཅུ་ནས་རྫོས་པའི་ཆོ་ལོ་དེའི་ཉོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་

ཡན་ཀྱི་ཟླ་བ་རིལ་པོ་དག་འདས་ཤིང་། དེ་ནས་ང་མཐོང་བཅུ་དང་བཅས་ན་དུས་ཆོས་

དེ་གང་འགྲིག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྟོན་ཚད་རྣམ་ཐར་རྣམས་སུ་ཉ་ཅང་གསལ་

བར་མ་འཁོད་པས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེས་པར་ཚོན་གཅོད་དུ་ནི་མི་བཏུབ་མོད།

གང་ལྟར་ཀུང་མེ་བྱ་རྐོར་རྩྭ་བཅུ་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་ནས་ཉེར་ལྔ་ཚུན་ལ་ནི་དེས་པར་ཡིན་པར་

སེམས་སོ། །ཆོས་འབྱུང་ཡིད་ཀྱི་མཛོས་རྒྱན་དུ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

འབྲུངས་པའི་ལོ་དེ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་

རྩ་གཅིག །རྗེ་བོ་གཤེགས་ནས་སུམ་བརྒྱ་དང་གཉིས་འདས་པ། རྐོར་ཤུན་

རྒྱ་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་ནག་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་རབ་བྱང་དུག་པའི་མེ་བྱ་ལོ་ཡིན་པར་གསུངས།

@095 དེའི་ཚེ་ནང་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་དགེ་འདུན་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོམས་ཆེན་པོ་ཚོགས་པ་

རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་བཟང་ཞིང་ཚར་དུ་དངར་བ་དུ་མ་འཁྲིར་ནས་མཆོད་ཁང་

མཐལ་དུ་འོང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། མཆོད་ཁང་གང་དུ་ཡོད་དྲིས་པར་སྟར་གྱི་

ཁྲིའུ་དཀར་པོ་དེ་འོང་ནས་ཆུ་ཤེལ་གྱི་ལྟེ་མིག་ཞིག་བཟུང་སྟེ་མཆོད་ཁང་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་

ཡུམ་རང་གི་བྱང་དབུས་ན་སྐྱོ་ཆུང་སེར་པོ་ཞིག་འདུག་པ་ཕྱེ་བའི་ནང་ནས་སྟར་ལུས་ལ་

ཐིམ་པའི་གསེར་སྐུ་དེ་བཏོན་སོང་བར། སྐུ་དེ་དྲི་མས་ཆུང་ཟད་ཅིག་འདུག་པ་ལ་

སྟར་གྱི་བུད་མེད་དམར་མོ་ཡོངས་ནས་བུམ་ཆུས་ཁྲུས་བྱས། རྡ་བྱའི་སྐྱོས་བྱབ། ཆུ་

གར་ཀྱི་སྐད་ཡིན་སྙམ་པའི་དར་དིར་མང་པོ་དབྱངས་སུ་ལེན་ཅིང་། ཁྲོམས་ཀྱི་སྐྱེ

བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་དེ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྣང་བ་བྱུང་བའི་

མོད་ལ་མནལ་སད་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཚ་ལ་སྐར་ཆེན་ལྷག་གེར་ཤར་བ་དང་སྦྲབས་གཅིག

ཏུ་བདེ་བར་སྐྱེ་བལྟམས་པར་སྣང་ངོ། །ཚུལ་འདི་དག་ཀྱང་སྟོན་གཞོན་ནུ་དོན་

ཐམས་ཅད་གྱིབ་པ་ལྷུམས་སུ་བཞུགས་པའི་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་

རིན་པོ་ཆེའི་བཟོད་པ་ཞེས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་རྒྱབ་བཏུར་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་

ལ་ལོངས་སྤྱད་ཅིང་ལྷ་མིའི་སྐྱེ་རྒྱ་ཁྱི་ཕྱག་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་སྨིན་པར་མཛད་པ་དང་།

ལུམ་བིའི་ཆལ་དུ་ཡུམ་གྱི་རྩྭིབས་ལོགས་གཡས་ནས་སྐུ་བལྟམས་མ་ཐག་ཚངས་པ་དང་..

བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀ་ཤེ་ཀའི་རས་ཀྱིས་བླངས། དགའ་བོ་དང་། ཉེར་དགས་སྐུ་ཁྲུས་

གསོལ་བ་སོགས་དང་མཆུངས་པར་ཐ་མལ་པའི་མིག་དོར་མ་བྱུར་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡུམ་གྱི་

ལྟམས་ཡི་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་བགོད་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

ནས་མཆོག་ཏུ་བྱུར་པའི་འགྲོ་བ་མང་པོའི་དོན་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པ་དང་། བལྟམས་

པའི་ཚེ་ན་ཡང་མངལ་གྱི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་པར་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀའི་བྱང་དབུས་ཀྱི་སྒོ་ཕྱེ་ནས་

@096 བལྟམས་པ་དང་། བལྟམས་མ་ཐག་ནས་ལྷའི་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱིས་ལག་གིས་བླངས་ཤིང་། ཏྲ་

ཀི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་སྐུ་ཁྲས་གསོལ་ཏེ་མངལ་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱོང་

བ་དང་། བཀའ་ཤིས་ཀྱི་གླུ་དབྱངས་དར་དིར་དུ་སྦྲོག་པ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་ལྷ་

ཀླུའི་ཚོགས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་ཁྱད་པར་ནམ་མཁའ་གང་བས་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་

སུམ་ཉིད་དུ་བྱུང་བའི་དགེ་མཚན་ཡང་དག་པར་མངོན་ལ། ཐོ་རེངས་སྐར་ཆེན་འཆར་བ་

དང་དུས་མཉམ་དུ་བལྟམས་པ་ཡང་། སྐར་ཆེན་འདི་ནི་གཟའ་པ་ཕ་སང་དུ་བཀས་པ་རྒྱུ་

སྐར་གྱི་དབུས་ན་ཆེས་ཆེར་འཕགས་པ་ཀུན་ལ་བཀས་ཤིང་བྱུབ་པ་ལྟར། ཐུབ་པའི་བསྟན་

འཛིན་གྱངས་མེད་རྒྱུ་སྐར་གྱི་དབུས་ན་པ་ལྷ་སང་ལྟར་ཆེས་ཆེར་གསལ་བ་འགྲན་རྒྱ་མེད་

པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་མཚོན་པའོ། །རྟེ་འདི་ཉིད་སྐུ་བལྟམས་

པའི་ལོ་དུས་འདི་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སྐུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་

དགུ་བཅུ་རྩ་དགུ་འདས་པ་རབ་བྱང་དྲུག་པའི་མེ་བྱ་ལོ་ཡིན་པར་དགའ་ལྡན་ཚོས་འབྱུང་

ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐུ་བལྟམས་བའི་ཕྱི་ཉིན་དེ་ཁར་ཡུལ་དེར་བཞུགས་པའི་

བློ་མ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ཅེས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིགས་མཛད་རྗེ་རྗེའི་གྲུབ་

པ་བརྙེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན་ནས་རྟེན་འབྲེལ་

ཁྱད་པར་ཅན་བསྒོམས་པར་དགོངས་ཏེ་གསོལ་ཟན་དང་བདུད་རྩི་རིལ་བུ་བསྟེས་པའི་རིལ་

ལུ་དང་། སྣང་མདུན། རོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བྷིས་སྐུ་བྱིན་རླབས་ཅན་གཅིག།

བུ་ཆུང་བསྐྱེངས་ལུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཉེ་གནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་

བསྐྱེད་བར་མཛད་ལ། དུས་ཕྱིས་ཡབ་ཀྱིས་རྗེ་ཉིད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཞུས་པར། ངས་

རྣི་ལམ་དུ་རོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་མཇལ་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གསོལ་བ་བཏབ།

ཁྱད་པར་དུ་ཞལ་ཡང་ཡང་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པས། ཅོང་ཁའི་ཕྱོགས་སུ་

@097 ཞལ་གཟིགས་ནས། སང་ཕོད་ད་ཙམ་ལུང་པ་འདིའི་མདའ་རྩ་འོང་། དེ་བར་

བདེ་བར་གྱིས་གསུངས་བྱུང་བར། དེ་གང་ཡིན་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་

མཉམ་པར་བཞག་པས་ཁྲིད་ཀྱི་བྱར་འདུག་པ་ཐིགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་སྟོང་སྟེ། ཚུལ་

འདིས་ཀྱང་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་རྟོ་རྟེ་འཇིགས་བྱེད་དང་ས་

ཡིན་པར་ལུང་རིགས་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པ་ཉིད་དོ། །རྟེའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་བའི་

གཏམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་ཞེས་པར་སྒྲུབས་པའི་དུས་ཆོས་འདི་ཞེས་ཁ་གསལ་མ་

འཁོད་ཀྱང་ཆོག་འགྲོས་ལྟར་ན་དཔྱིད་དུས་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་རྟུང་གོང་དུ..

སྣོས་པ་ལྟར་ལྟམས་སུ་ཞུགས་པའི་དུས་ནས་རྩིས་པས་དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ཟླ་ཐ..

ཆུང་ཅོར་ཟླ་བཅུ་བཀྱི་དུ་ངེས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་

པའི་རྗེའི་རྣམ་ཐར་རས་བྲིས་བཞེངས་ལུགས་ཙོཏྟ་མ་ཏིའི་འཕྲེང་བར་ཡང་། སྤྲུལ་

འོའི་མཚན་ལྟས་ནས་བཟུང་རིམ་བཞིན་འགོད་པར་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱུང་སྟེ།

།སྤྲུལ་འོར་ཡབ་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་བན་གྱིགས་བམ་ཅན་གྱི་རྣམ་པས་མཆོད་

ཁང་དུ་ཕེབས་པ་རྨིས་པས་བུ་ཤེས་རབ་ཅན་ཡོང་ངམ་སྨམ་པ་དང་། ।ལྷུང་འོ་ཅན་

ནས་ཕྱག་རྡོར་གྱིས་རྡོ་རྗེ་འཛངས་པ་ཡུམ་ལ་ཐིམ་པས་བྱ་སྟོབས་ལྡན་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་

ནམ་སྣམ་པ་དང་། །ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་མེ་ཏོག་གི་ཐང་དུ་ཤེལ་གྱི་ཁྲིའུ་དང་།

མཁའ་འགྲོ་མས་ཁྲུས་བྱས་པ་དང་། ཁྲིམ་མཆོས་གཞན་གྱིས་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་

དབས་པ་རྣམས་པ་དང་། ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་ཅིག་ཆར་ཤར་བ། ཉིན་པར་ཡང་

མེ་ཏོག་གི་ཆར་དང་། ནམ་མཁའ་ནས་རོལ་མོ་དང་། ས་གཡོ་བ་སོགས་

དང་། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ལ་མནལ་ལམ་དུ་ཇོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཟིགས་

ཤིང་། དངོས་སུ་མཐོང་བ་དགོས་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཇོང་ཁའི་ངོས་

@098 བསྟན་ནས་སང་ཕོད་ད་ཙམ་ལུང་པ་འདིའི་མདའ་རྩ་ཡོང་། དེ་བར་བདེ་བར་གྱིས་

གསུངས་པས་རྗེ་འདི་འཁྲུངས་པ་མཁྱེན། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲེལ་ལོའི་མཇུག

གི་མཚན་ལྟས་དང་། བྱ་ལོར་ཡུམ་གྱི་རྨི་ལམ་དུ་སྨན་རས་གཟིགས་བསུ་བ་ཡིན་

ཞེས་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ངོ་རོལ་མཆོད་རྟེན་སྣ་ཚོགས་འཁྱེར་ནས་འབྲོ་བར་བལྟས་པས།

ནམ་མཁར་གསེར་སྐུ་རི་བོ་ཙམ་འོད་ཟེར་ཉི་མ་ལྟར་འཕྲོ་བ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་དང་

བཅས་པ་ལྷའི་བྱ་བྱ་མོ་ཆ་ལུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དུ་མས་བསྐོར་བ་ཞིག་མར་མར་

བབ་ཏེ་ལུས་ལ་ཐིམ་པས་རང་ལ་ཕྱག་སྐོར་དང་མཆོད་པ་བཀུ་ཤེས་བརྗོད་པ་སོགས་རྣམས་

ཞེས་པས་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པའི་དུས་དང་། བྱ་ལོའི་མཇུག་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀའི་

ཤེལ་སྒོ་ཕྱེ་ཞིང་མ་ཁའ་འབྲོས་ཁྲུས་གསོལ་བ་རྣམས་རྗེས་ཐོ་རངས་འཁྲུངས་ཞེས་སྐུ་བལྟམས་

པའི་དུས་བྱ་ལོའི་མཇུག་ཡིན་པ་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །བལྟམས་པའི་རྗེས་སུ་ཐ་

མལ་བའི་སྣང་ངོར་སྐུའི་ལྟེ་བ་བཅད་བའི་ཚུལ་ལས་མཚལ་ཁྲག་བྱུང་བསལ་འཕོ་བ་ལས་

ཙཱན་དཀར་པོའི་སྟོང་པོ་ཁྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་རང་ཤུགས་སུ་འཁྱུངས་པའི་ལོ་མ་

རྣམས་ལ་རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོའི་སྐུ་དང་ཟ་ར་པ་ཙ་ནའི་ཡི་གེ་སོགས་བྱོན་པ་རིམ་

གྱིས་འབྱམ་ཐིར་དུ་ལོངས་པས་སྐུ་འབྱམ་ཙནྡན་ཞེས་ཡོངས་སུ་བཀས་ཤིང་། ཕྱིས་

རྩེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལས་ཕྱོགས་དེར་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་ཚགས་པ་ལ་ཡང་སྐུ་འབྱམ་དགོན་

དུ་བཀས་པ་དང་། ལྷོར་ཤིང་དེའི་ལོ་མའི་ཆ་ཤས་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཁར་སོང་བས་ཀྱང་

ནད་གདོན་བྱིབ་དང་མི་གཙང་བ་སོགས་སེལ་ནུས་པ་ནི་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཀུན་ལ་མངོན་སུམ་

དུ་བྱུང་པ་འདི་ཁབ་ཅེས་ཤིང་། སྐུ་འབྱམ་བྱམས་པ་བླིང་དུ་བཀས་པའི་དགོན་

སྡེ་འདི་ནི་དུས་ཕྱིས་འདུལ་བ་ཆོས་རྩེ་ཞེས་པས་བཏབ་ཅིང་རིམ་གྱིས་འཆད་ཉན་ཚུགས་པ་

ལས་དཔལ་བར་ཡར་རྒྱས་སྤུ་གནས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་བལྟམས་མ་ཐག་ནས་

@099 དམ་པའི་ཡོད་ཀན་ཏེ་ལྟར་མངའ་བ་ནི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རྣམ་

ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་ལས། འདི་ཉིད་གང་གི་ཚེ་ཡུམ་གྱི་ལུས་ལས་ཉེ་བར་

བལྟམས་པ་དེའི་ཚེ། འདིའི་དབུ་ནི་གདུགས་ལྟ་བུ་དང་། དཔལ་བ་དབྱིས་

ཆེ་ཞིང་སྨིན་མ་འཇར་ལ་ཤངས་ཀྱི་གཟིངས་མཐོ་བ་དང་། སྐན་ཤལ་རིང་དུ་འཕྱང་

ཞིང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྒྱས་ལ་དཀུ་སྐྲབས་ཕྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་གསལ་

ཞིང་པགས་པའི་མདོག་ནི་མེ་ཏོག་ཀུ་སུད་ལྟར་དཀར་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་..

མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་མཚན་བཟང་པོའི་དཔལ་གྱིས་མཛོས་པ་མིག་གི་བདུད་

རྩི་ཞིག་བཙོས་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཛོན་མ་མཐའ་དག་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པཎ་

བྱངས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་དང་། གཞོན་ནུ་དེ་ཉིད་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ནས་

ཀྱང་བྱིས་པའི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཤིང་། བག་མེད་པར་

རྩེ་བ་མཐའ་དག་ལས་ནི་རང་གི་ངང་གིས་ལོག །ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་རང་

བཞིན་ཀྱིས་བསྡམས། ཀུན་ལ་སྣན་པར་སྨྲ་ཞིང་ཁྲོ་བ་སྤངས་པ་དང་། འབྱོག་

ན་བདེ་ཞིང་སྟོང་བའི་སྐྱེ་བོ་དག་ལ་གཏོང་བའི་ལག་པ་བསྐྱངས་པ་དང་། མགོན་

མེད་པ་དག་ལ་སྐྱིང་བཙེ་ཞིང་བདེན་པར་སྣྲ་བ་དང་། བློ་གྲོས་དཔག་པར་དཀའ་ཞིང་

ཆོས་འཆོལ་བ་ལ་ངང་གིས་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་

པོ་ཆེ་དག་ནི། བྱིས་པ་གཞན་དག་སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་ནུ་ཞོ་ལེན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་

པ་དག་ཆེད་དུ་བསླབ་པར་བྱ་མི་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་། དད་བཙོན་དན་དང་བག་ཡོད་ཤེས་བཞིན་དང་། །བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག

དང་བློ་གྲོས་དཔག་དཀའ་བ། །རིང་ནས་འདྲིས་པའི་ཡིད་བཟུགས་གྲོགས་རྣམས་

ཀྱིས། །གཞོན་ནུ་ཉིད་ནའང་མཛའ་བ་མ་བཏང་དོ། །ལུས་ཀྱི་སྡུག་བྱ་དང་

@100 པོར་བྱུར་པ་ཡི། །གནས་སྐབས་དེར་ཡང་ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་ནི། །དཔག་མེད་

དྲི་བཟང་རྩོགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ཅན། །འདི་ལྟའི་ངོ་མཚར་སྣ་ཡིས་བསམ་མི་བྱ། །

ཞེས་དང་། ཀུན་གཟིགས་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ལས་ཀྱང་།

མངལ་རྒྱལ་བྱང་འགྲོའི་མདུད་ཁྲོལ་དྲི་བཟལ་སྐུའི། །མ་ལ་ཡར་སྐྱེས་ལྷུག་ཕྱན་གཞོན་

ནུ་དག །ན་ཚོད་ཕྱ་ཡང་ཕན་བདེའི་དྲི་བསྣང་ནི། །ཤམ་ཡང་ཟད་མི་ཤེས་

པའི་གཏེར་ཆེན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུན་མོང་བའི་འགྲོ་བ་དག་གི་སྣང་

ངོར་ཡང་བྱིས་པ་ཐ་མལ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རང་གা་བས་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་གོས་པ་མི་

མངའ་བར་སྐྱའི་རྣམ་འགྱུར་དང་གསུང་གི་བརྗོད་པ། ཐུགས་ཀྱི་འཁྲུལ་སོ་གང་གི་

ཆ་ནས་ཀྱང་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ངང་ཚུལ་སྤྲིད་པར་མི་རྣུས་པ་

ཤུགས་འབྱུང་རང་ཆས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཀུན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་འདི་

ནི་ངེས་པར་རྒྱལ་བའམ། རྒྱལ་བའི་སྲས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེག་སྟེགས་དུས་

བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དུ་བསམ་བཞིན་སྲིད་པ་ཉེ་བར་བརྟུང་བ་ཞེག་ཡིན་པ་ནི་གདོན་མི་

ཟའོ། །ཞེས་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་དུ་བརྗོད་པར་གྱུར་ལ།

ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་ཡུལ་ཕྱོགས་དེ་དག་ཏུ་ནད་དང་འགྲན་པ་མེད་པ་དང་།

འོ་ཡེགས་པ་དང་། འབྱོར་པ་རྒྱས་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་བཟང་

པོའི་ཚུལ་ལ་གནས་པའི་སྟོན་རྣས་རྩོད་པ་མེད་ཅིང་། དག་བའི་ལས་ལ་ངང་གིས་

འཇུག་པ་སོགས་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་དག་མཚན་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་མ་བོས་

མགོན་བྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་དོ། །7སྟས་པ། རྣམ་འདྲེན་དུ་མས་ལུང་

གིས་ཡང་ཡང་དུ། །བསྐུལ་བའི་འབྲས་བུ་དོན་ལྡན་མཛད་ཕྱིར་དུ། །ཡུལ་

དུས་ཡབ་ཡུམ་རིགས་རྒྱས་ཆོ་འབྲང་སོགས། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས་ལ་

@101 ལན་བརྒྱར་གཟིགས། །འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ་བཅོ་སྦྱངས་གསེར་ཞུན་བྱི། །

མདངས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་ངང་ཚུལ་འཛིན་བཞིན་པར། །ཡེ་ཤེས་བཀོད་པ་ལས་

གྲུབ་ལྡམས་ཀྱི་རྒྱར། །ཞྭགས་པའི་དགེ་མཚན་ཡུམ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར། །རྒྱལ་

བའི་སྲུ་གྲ་ལྡར་བཅས་འགྲོ་བ་ཡི། །བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་སྨིན་པའི་ལྡས་བཟང་ནི།།

ཐ་མལ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལའང་དངོས་དང་ཉམས། །རྣམ་ལམ་ཚུན་དུ་ལན་གཅིག་མིན་

པར་འཆར། །འཇིགས་མཛོད་རྡོ་རྗེའི་གླུད་བརྟེས་སེམས་དཔའ་ལ། །འཇིགས་

མཛོད་ཉིད་ཀྱིས་ང་ཉིད་ཅོང་ཁའི་གཞིར། །འཇིགས་བྱལ་གཞོན་རྒྱའི་རྣམ་པར་འོང་

ངོ་ཞེས། །འཇིགས་མེད་གསུང་གིས་གསལ་བར་ལུང་ཡང་བསྟན། །གཞན་

ཡང་རྣམ་འདྲེན་ལྷ་མིའི་སྟོན་པ་དང་། །རིགས་གསུམ་ལ་སོགས་རྒྱལ་ཀུན་འདུས་

པ་ཡི། །ངོ་བོར་ངེས་པའི་དགེ་མཚན་དུ་མ་ནི། །ཡང་ཡང་གདུལ་བྱའི་

ཚོགས་ལ་གསལ་བར་ངོམས། །གང་གི་བྱིན་མཐུའི་ཚར་གྱིས་བརླན་ཐྱུར་པས། །

ནོར་འཛིན་སྐྱེག་མོའི་འཕང་པར་གནས་འཚའ་བའི། །སྡོང་དང་བཅུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

ཁྱད་པར་ཡང་། །རྩོགས་ལྡན་དུས་ལ་འབྱན་པ་ཇི་བཞིན་ཐུབ། །གཟུགས་

སྐུའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཐར། །མ་མའི་ཐུགས་ཀའི་སྐོར་འཕངས་ཕྱེ་

བ་ལས། །འགྲོ་བའི་ཉིན་བྱེད་བདེ་བར་བལྟམས་པའི་ཚེ། །ལྷ་དང་ཀླུ་ཀིས་

མངལ་གྱི་དྲི་མ་འཁྲུད། །ཡི་ཤེས་ལྷ་དང་གཙང་རིས་ལ་སོགས་པའི། །དཀར་

ཕྱོགས་སྐྱོངས་ཀུན་དུས་གཅིག་འདུས་ནས་ཀྱང་། །བཀའ་ཤིས་དབྱངས་སུ་ལེན་པའི་

གླུ་དབྱངས་དང་། །ལྷན་ཅིག་སིལ་མའི་མེ་ཏོག་ཆར་དུ་བསྐྱིལ། །བལྟམས་

མ་ཐག་ནས་བྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་ཀུན། །རིང་དུ་དོར་ནས་རྒྱལ་སྲས་སེམས་དཔའ་

ཆེའི། །སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེར་བདག་གིར་མཛད་པ་ནི། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་གོམས་

@102 པའི་གཤེས་སུ་ངེས། །འདི་ནི་འགྲོ་བའི་དཔུང་གཉེན་དམ་པ་ཞེག །མི་ཡི་

རྩལ་ལ་བརྟེན་པར་ངེས་སོ་ཞེས། །མཆོག་དམན་བར་མར་འཛོད་པའི་ཡིད་ཅན་

ཀུན། །བློང་བའི་ཅ་ཅོས་ས་ཆེན་འདར་སྣུམ་བྱུར། །ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་

ཀྱི་བསྟུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་འཁྲེང་བའོ། །ཞེས་ཁྲབ་བདག་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་

དམ་པ་སྦྱབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་

པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྦྱབ་བསྡུན་མཛོས་པའི་རྒྱུན་གཅིག་ངོ་མཚར་ཞོར་

བྱའི་འཕྲེང་བ་ལས། །སྐྱེ་ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ནང་ཚན་ཡུལ་དུས་

ཡབ་ཡུམ་རིགས་རྒྱས་ཕྱན་སྲུམ་ཚོགས་པའི་བརྒྱུད་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཤིང་། གཞོན་

ནུ་ཉིད་ནས་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣད་དུ་བྱུང་བ་བདག་གིར་བཞེས་ཚུལ་སོགས་བརྗོད་པའི་

སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ།། འ།།ས་བཅད་གཉིས་པ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་མངོན་པར་

བྱང་སྟེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོར་ཞུགས་ནས་རིམ་གྱིས་དབུས་གཙང་གི་ལྷོངས་

སུ་བྱོན་ཏེ་ཐོག་མར་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་

བརྟམས་ཏེ་བརྩོད་པ་ནི། དེ་ཡང་སྐྱེས་རབས་ལས། བརྩོན་ར་འདྲ་བའི་ཁྱིམ་

ལ་ནི། །ཤམ་ཡང་བདེ་བར་མ་སེམས་ཤིག །ཕྱུག་གམ་ཡང་ན་དབུལ་ཡང་

རུང་། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནད་དུ་ཆེ། །གཅིག་ནི་འཚོལ་བས་ཉོན་མོངས་ལ།།

གཉིས་པ་འཚོལ་བས་ཤ་ཐང་དོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ཆོས་སྤྱོད་ཁྱིམ་གྱི་སོ་ནམས་

འཆོར། ཁྱིམ་ན་གནས་ན་ཆོས་ཀྱང་གལ་འགྱུབ། །ཆོས་ཀྱི་ལས་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན།།

ཁྱིམ་གྱི་ལས་ནི་དབུ་ཤུལ་ཅན་གྱིས་འགྱུབ། །དེ་བས་ཆོས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཕྱིར།།

བདག་ལ་ཕན་འདོད་སྙིགི་ཆགས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱིམ་གྱི་གནས་

ནི་བཙོན་ར་དང་། །མི་འབར་བའི་ཀློང་དང་། དུག་སྨྱལ་གྱི་མཚང་ལྟར་ཉེས་

@103 པ་མི་བཟད་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་གཟིགས་ཏེ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པ་མངོན་པར་བྱུང་བར་

འདོད་པ་ཐུགས་ལ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་མངའ་བར་བྱུར་ལ། རེ་ཞིག་དགྱེ་ལོ་ཕྱ་བས་

རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ནང་མ་སོན་ནའང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོར་འཇུག་པ་ལ་ཐུགས་ཏ་ཅང་

རིངས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱུར་པས་ས་ཕག་དགྱེ་ལོ་གསུམ་གྱི་དུས་ནས་ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྗེ་

རྩེ་ལས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྤྲོམ་པ་བཞེས་པའི་མཚན་ཡང་ཀུན་དགའ་སྟིང་པོ་

ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་ཀཱརྱ་པ་རོལ་པའི་རྟོ་རྩེས་གཞོན་ནུ་འདི་ཉིད་

སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་ཚུལ་རོལ་པའི་རྟོ་རྩེའི་ལམ་ཡིག

ལས་བཤད་ཅེས་མཁས་གྲུབ་རྣོད་མེད་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས་བྱུང་། དགུང་ལོ་དེ་

ཁའི་ནང་དུ་ཆོས་རྩེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཡབ་ཀྱིས་གདན་དྲངས་པ་ཞེག་གི་དུས་

ཆོས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་ཡབ་ལ་རྟ་དང་ལུག་ལ་སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་གི་གནང་སྦྱིན་དཔག་ཏུ་

མེད་པ་སྟེལ་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་འདི་ང་ལ་ཕུལ་ཞིག་ཅེས་བཀའ་གནང་བར་ཡབ་ཀྱིས་

ཀྱང་བཀའ་སྩལ་དང་དུ་ལེན་པའི་སྤྱོད་གཤའ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་རྟེ་ཉིད་དགྱང་ལོ་གསུམ་

བཞེས་པ་ས་མོ་ཕག་གི་ལོ་ལ་ཕུལ། དེ་ནས་བརྒྱང་སྟེ་དབུས་གཙང་དུ་མ་བྱོན་བར་

དུ་ཆོས་རྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལས་བྱང་རང་དུ་བཞུགས་པར་སྣང་ལ། ཆོས་རྟེའི་བྱང་དུ་ཐོག

མར་ཕེབས་མ་ཐག་ནས་གསུང་རབ་སློག་པ་པོ་མང་དུ་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁྲིས་སུ་

བཞུགས་ནས་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ཤིང་བསྟགས་ཚུལ་ཐུགས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་

ཙམ་བྱིས་ཆེད་དུ་བསྒྲབ་པ་ལ་མ་ལྷོས་པར་སློག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་དུ་འདོན་ནུས་

པ་བྱུང་། རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཆོས་རྗེ་དེས་དབེན་གནས་བྱ་ཞྱུང་དུ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་

འཇིགས་བྱེད་དང་། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལུགས་དང་། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་དང་།

ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཙུག་ཅིང་དབང་བསྐུར། གསང་མཚན་

@104 དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བཏགས་ཏེ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒོར་སྒྲིན་པར་མཛད།

རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མནོས་ཏེ་མིག་གི་འབྲས་བུ་

ལྷར་སྣང་བར་མཛད་དོ། །དབང་ཐོབ་ནས་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་གོང་ཉིད་ནས་བདེ་མཆོག།

དགྱེས་རྡོར། ཀུན་རིག །གསལ་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་མཆོག

མང་པོ་སྦྱངས་ལ་བཟུང་། བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་པའི་བདག་འཇུག་ཀྱང་ལན་མང་དུ་

བཞེས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཟླས་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་

ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད། ལྷག་པར་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་ཞར་པ་ཙ་ནའི་བསྟེན་

པ་གྲངས་མང་བར་མཛད་པས་བཞུགས་སའི་གཟིམས་ཆུང་གི་རྡེའུ་ལོགས་སུ་ཞར་པ་ཙ་

ནའི་ཡི་གེ་མང་པོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་རང་འབྱོན་དུ་བྱོན་པ་ཕྱིས་སུ་མི་སྣང་པ་འགའ་ཞིག་གིས་

མཆོད་སྐྱ་ཚོགས་བཏབ་ནས་མི་མངོན་པར་བྱས་ཞེས་གླེངས། དགུང་ལོ་བདུན་གྱི་

སྐབས་ཤིག་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གཏུམ་པོ་ཕྱག་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་

ཞིག་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་རྒྱབ་རེ་བཞིན་མནལ་ལམ་དུ་གསལ་བར་འཆར་བ་དང་།

ཁྱད་པར་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་མནལ་ལམ་དུ་ནར་མར་འོང་བ་ཞིག

བྱུང་ཞེ་ཕྱིས་དབུས་སུ་ཕེབས་དུས་སྐུ་འདྲ་གཟིགས་པ་ན་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བར་

འདུག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས།

ཕྱིས་ཇི་བོ་ཉིད་སྐར་ཡང་ཁ་བ་ཅན་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་བོས་བའི་སྐད་དུ་བྱོན་པ་ལྟར།

མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་

མཛད་དེ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག

གི་ནོར་བུར་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱ་ལྟས་སུ་གདོན་མི་ཟའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ངེས་པར་དོན་ལ་གནས་ཤིང་། །ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་མནལ་ལམ་དུ་བསྟེད་པ་ཙམ་

@105 ལས་གཞན་དུ་ལྷ་དང་བླ་མ་དེ་དག་གི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་

སྒོ་དུ་མ་ཞིག་གསན་པར་སྣང་སྟེ། གསང་བའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་ལས།

དགུང་ལོ་བདུན་ནས་རྩེ་བཙུན་གསང་བདག་དང་། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་མར་

མེ་མཛད། །མངོན་སུམ་བྱོན་ནས་རྒྱུན་དུ་རྗེས་བཟུང་བས། །སྟྲགས་དང་ཕ་

རོལ་ཕྱིན་གཞུང་གདམས་པར་ཤར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་

ཇི་སྐད་དུ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་རྒྱལ་

བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི། །མ་སྨད་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་གིས་ལེགས་བསྟམས་ཤིང་། །

སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་གཅིག་ཏུ་བཀ་ཡོད་ལ། །གོམས་པའི་ཐུགས་མངའ་བྱོད་ལ་གསོལ་བ་

འདེབས། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས། སྲིད་འབྱོར་

བློ་གི་བྱ་མེའི་གང་མ་ཁན་མ། །སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་པར་མལ་འཆའི་མཚང་རིག

སྟེ། ཏ་འཁོར་བ་མཚན་མེའི་མཐའ་ལས་རབ་འབྱང་གི །མཚངས་སྤྱོད་དཔལ་གྱི་

སྐུ་རིངས་དང་པོར་ཤར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྲིད་པའི་འཇོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པའི་དཔལ་ནི་བློ་གི་བྱ་མེའི་གང་མ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གིས་གཡོ་ཞིང་འཇིག་པ་

དང་། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་པ་སྡུག་ཅིང་བསལ་བར་དཀའ་བ་དམ་པའི་ཡོན་

ཏན་གྱི་ཚ་སྤྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ནང་དུ་མལ་འཆའ་བ་ལྟར་གནས་པའི་འཇོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོན་

གྱི་མཚང་རིང་མེ་ཞིག་ནས་རིག་ཅིང་དགོངས་པས། འཁོར་བའི་གནས་གང་དུ་གནས་

ཀྱང་བདེ་བའི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་མོའི་རང་བཞིན་དང་མཚུངས་པའི་མཐའ་ལས་

ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་མཆོག །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཤ་ཀྱའི་སྲས་ཀྱི་

བརྟུལ་ཞུགས་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་ཤིང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་མཛད་པས་ན་

@106 བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་རྗེས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇུག་སྙམ་དུ་དགོངས་

པ་སོགས་སྟོན་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གོམས་པའི་བཟང་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བག

ཚགས་ཡོངས་སུ་སད་པས་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ལ་འདོད་ལྟན་མཐོ་རིས་ཀྱི་དགའ་ཚལ་དུ་འཇུག

པ་ལྟར་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་དབྱེས་པའི་སྐོ་ནས་དགུང་ལོ་བདུན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ། ལྷང་

རྩོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་འབྱན་རྒྱ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་གྱུབ་རིན་ཆེན་

པས་མཁན་པོ་དང་། མདོ་སྡེགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཀུ་དབོན་

གཞོན་ནུ་སེང་གེའི་སྤྲོབ་མ་གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བས་སྤྲོབ་དཔོན་མཛད་དེ་ཆོག་སྟ་མ་

རབ་ཀུ་བྱང་བ་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས་ནས་མཚན་ཡང་བློ་བཟང་

བྱགས་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བར་གསོལ་ཏེ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཕྲེང་བའི་དབུས་

ན་ཆེས་ཆེར་འཕགས་པ་བདེ་འབྱུང་གི་གཙུག་རྒྱན་ཆུ་ཤེལ་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་བུར་བྱུང་ཅིང་།

ཇི་ལྟར་ནོད་པའི་བསྟན་པའི་གཞི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་ལྟུང་གི་དྲི་མས་ཞར་ཡང་

མ་གོས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོ་བསྟུང་བར་མཛད་དོ། །དེ་དག

ལ་མཁས་བྱང་སྟྭ་བའི་ཉི་མས། དབང་པོ་རབ་ཞེ་དྲུལ་བའི་དཔལ་གྱིས་ནི། །

ཚངས་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒན་ལྟ་ཡི་དང་སྡོང་ཡང་། །མི་བསྟུན་བྱིས་པ་ལྟར་མཛད་གཞོན་

ནུ་དེ། །འདིར་ནི་གང་ཅན་ཅན་ས་ཡི་ཐིག་ལེར་བྱུར། །རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་

སྐྱིང་རྗེའི་རྒྱ་བ་དེ། །ཐུན་མཚམས་དུར་སྨྱིག་གོས་བཟང་འཛིན་བྱུར་པ། །དེ་

ཡི་མོད་ལ་ཁྱིམ་གྱི་སྐྱེད་ཚུལ་དུ། །འདོད་པའི་ཀུ་སུཀ་ལ་དགའི་རྩེ་དགའ་བཏང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་

བ་དང་། སྡུ་ངན་ལས་འདས་ནས་དུས་མཆོད་མ་ཚག་པར་མཛད་པ་སྐུ་བྱེས་པའི་དུས་ཉིད་

ནས་བདག་གིར་མཛད་དེ་བསྐྱེད་བསྲིང་བ་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། དབྱངས་

@107 ཅན་མ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་ཐབས་དུ་མ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་

བ་དང་། རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒོར་སྨིན་པར་མཛད་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་སྨན་གྱི་ཤིང་ལྟོན་

པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་སྒྲུ་གྱུ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྒྲུངས་ཤིང་། སྐར་

དབུས་གཙང་དུ་འབྱོན་པའི་རྫོང་བརྟའ་དང་དོ་དམ་སོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་པས་

བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་དུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་ཕྱིས་ཀྱང་བླ་མ་དེའི་མཚན་

བརྗོད་པ་ཙམ་ལའང་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱོར་ཞིང་སྐྱབ་ཆབ་སིལ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་

འདས་ནས་དུས་མཆོད་མ་ཆག་པར་མཛད་པ་སོགས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་བླ་མ་གཅིག

ཏུ་མཛད་པར་སྣང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་གྱུབ་རིན་ཆེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་

པར་ཐར་པ་མཆོག་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཁས་བླུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་

ལྟར་འགོད་ན། དེའི་འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་མདོ་ཁམས་སྨད་ཡིན་ལ། གཞོན་ནུ་ནས་

རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དབུས་གཙང་དུ་བྱོན། མཉེས་ཐང་པ་བཀྲ་ཤིས་སེང་གེ་སོགས་ལ་ཕར་

ཕྱིན་དང་། བྱམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁས་པར་བསྟབ། གཙང་གི་སྣར་ཐང་དུ་བྱོན་

ནས་བཙོམ་ལྡན་རིགས་རལ་གྲི་བྱ་ཆེན་བཙོམ་ལྡན་པ་རང་གི་གདན་ས་བ་ལྡང་སྟོན་རིག

པའི་སེང་གེ་ལ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གསལ་སྟོང་ས་ཐོག་ཀྱི་དགག

སྒྲུབ་ཆུང་ཟད་འཆར་དཀའ་བ་བྱུང་བ་ལ། ཞ་ལུར་བྱོན་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་

གྱི་དྲྭང་དུ་གསོལ་བ་དྲྭ་ཏུ་བཏབ་ཅིང་། ཞབས་ལ་ཁྲག་རྡོལ་བར་དུ་ཉིད་མཚན་སྐོར་

བ་མཛད་པས་བློ་གྲོས་ཀྱི་ནུས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཁྲུངས་ཏེ་རིག་པའི་གནས་ལ་ཐོགས་

པ་མེད་པར་གྱུར་ནས། རྟོད་པ་བཟང་བའི་མཆོག་ཏུ་གཏགས་པ་བྱུང་། མཐུན་རྐྱེན་

དཀོན་པོ་བྱུང་ཡང་སྣར་ཐང་པའི་སྐྱོ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་སྦྱངས། དེ་རྗེས་ཞ་

ལུར་གྱ་སྐོར་ལ་བྱོན་པས་རིན་པོ་ཆེ་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་གདན་སར་ཕེབས་

@108 ནས་འདུག་པ་ལ། ཚོགས་སུ་བགྲོ་གླེང་མཛད་པས་ལེགས་པར་ཟིན་ཏེ་མ་ཁས་པའི་

བྱགས་པའང་ཐོབ། སྒར་མདོ་སྣེད་དུ་བྱོན་ནས་ཤིང་ཀུན་སྡེ་གསར་གྱི་མཁན་པོ་

མཪད། དེའི་སྐབས་ཤེག་ཏུ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་གདན་ས་མཪད་པར་ཞུ་བའི་གདན་འདྲེན་

པ་བྱུང་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་པར་གདན་སའི་སྟབས་མ་འཕྲོད་ཀྱང་། ཡོ་བྱད་མང་

དུ་བསྡམས་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་དང་སྣར་ཐང་སོགས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་

དགེ་འདུན་ལ་ཞབས་ཏོག་རྒྱ་ཆེར་སྤྲྭ་པར་མཪད། དེ་ནས་ཡབ་ཆོས་སྲིངས་སུ་

སྐྱེས་མཆོག་རྟོགས་ལྡན་པའི་དྲུང་དུ་སྤྲུལ་པ་ལ་བྱོན། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྗེ་རྟོགས་ལྡན་པ་

ཞེས་པ་ནི་སྐྱེས་མཆོག་ཆོས་རྗེ་བསམ་གཏན་དཔལ་ཞེས་ཡབ་དགོན་པ་སོགས་ཕྱག

འདེབས་པ་པོ་དེ་ཡིན་པར་སྣང་། དེའི་ཚེ་ཕྱག་རྫ་གང་ཡོད་བླ་མ་ལ་ཕུལ་ནས་སྒྲུབ་ པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བས་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འཐྲུབས། དེ་རྗེས་

མདོ་སྡེད་ལ་བྱོན་ཏེ་བྱ་ཁྱུང་དང་། ཤ་སྟྲང་དགོན་ཟིར་བའི་དགོན་པ་གཉིས་བཏབ།

ལོ་སྒྲིལ་གྱི་བར་དུ་ཕར་ཚད་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་བྱམས་ཆོས་རྣམས་དང་། བརྟག་གཉིས།

སྤྱོད་འཇུག་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་ཀྱང་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་ཕན་ཐོགས་ཆེར་མ་བྱུང་བས་

ཐུགས་སྐྱོ་བར་གྱུར་ཏེ། ཤ་སྟྲང་དུ་དབོན་པོ་ལྷག་བཟང་པོ་ཟིར་བ་ཞིག་གདན་

ས་བཀོད། རང་ཉིད་བྱ་ཁྱུང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད་པ་ལས་

འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པའི་ལྷ་དུ་མས་དངོས་སུ་རྩེས་སུ་བཟུང་ཞིང་བྱིན་

གྱིས་བརླབས། ཕྱོགས་ཀུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལ་ཐོགས་

པ་མི་མངའ་བ་སོགས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་

མངའ་བ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་མཆོད་ན། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐུ་དྲུང་ན་བཞུགས་

སྐབས་ཞིག་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བོད་ཕྱོགས་སུ་སྣར་ཐང་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཇ་སྐོལ་

@109 དང་འབྲལ་བ་མང་དུ་གཏོང་བར་མཛད་ནས་སྨོན་དུས་ཞིག །དེ་རིང་ཆོས་གྲྭས་དང་དུས་

ངེས་པར་ཡིད་ལ་ཟུངས་ཞིག །སྣར་ཐང་ན་རང་རེའི་ཇ་སྐོལ་དང་འབྲལ་བ་བྱེད་ཀྱིན་

འདུག་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དུས་ཚོགས་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་རྗེས་སུ་

འབྱལ་བསྐྱེལ་བ་རྣམས་མར་སྐྱེབས་དུས་བཀའ་འདྲི་གནང་བས་ཇི་སྐོལ་བྱས་པའི་ཉི་མ་

དེ་ཉིད་རང་དུ་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། ཡབ་དུ་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བླ་མ་

རྩོགས་ལྡན་པ་སྐུ་གཤེགས་ནས་བྱང་སེམས་པ་གདན་སར་བསྐོས་པ་ལས། བྱང་སེམས་

པས་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་གསུང་ཡིག་འབུལ་སྐྱེས་དང་བཅས་པ་མདོ་སྨད་དུ་བསྐུར་བའི་

ལན་རྣམས་ཡར་ལ་གནང་དུས། འབུལ་སྐལ་བསྐུར་བ་སོགས་འཕྲོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་

གསུང་ཞོག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གུ་རུ་དཀོན་གཉེན་པ་ཟེར་བ་ལ་གནང་སོང་བར།

དྲུང་ན་འཛོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྔོ་སོར་རང་རེ་ལ་བསྐྱར་མི་བྱང་སེམས་པ་ཡིན་འདུག

པས་དེ་ལ་གནང་བ་འགའ་ཚུལ་ཞུས་ཀྱང་འདི་གས་འོངས་གསུངས་པ་བཞིན། ལན་

འབྱལ་བ་རྣམས་དབྱས་སུ་སྤེལས་སྐབས་བྱང་སེམས་པའང་གོང་ནས་གུ་རུ་དཀོན་གཉེན་པ་

ཡབ་ཀྱི་གདན་སར་བསྐོས་ཚར་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་ཡོད་པར་སྣང་

ལ། སྐུ་སྲུ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཉེ་བ་ལྷའི་སིལ་སྐྱན་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་

ཅིང་། འདི་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་སྤྲོག་ཅས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞིང་

དུ་འབྱོན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནམ་མཁའ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་བྱང་བ་སོགས་མདོར་ན་མཁས་

གྱུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ། སྤང་ར་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བདག

ཉིད་ཆེན་པོ་འགྲན་རྩྭ་དང་བྲལ་བ་ཞེག་སྟེ། ངས་པའི་དོན་དུ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་

འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གཅིག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་མོས་ངོར་གཉིས་མིན་གཉིས་

སུ་འཆར་བའི་བློ་སྟོབ་ཀྱི་འབྲེལ་བའང་སྣུ་ཚེའི་འཕྲེང་བ་དུ་མ་ཞེག་ནས་གྱུབ་པར་མངོན་

@110 ནོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་མའི་རོལ་མོ་ལ། །སྲིད་

པའི་འཁྲི་བ་རིང་ནས་སྣང་བས་ན། །ཐུབ་བསྟན་ཕྱིང་བུར་འཇུག་ལ་སྨོ་བ་དང་། །

རིངས་པའི་ངང་ཚུལ་འབྱན་པ་ཇི་བཞིན་གྱུར། །ཡོན་ཏན་གཞི་རྒེན་སོ་སོར་ཐར་བ་

ཡི། །ཚུལ་ཁྲིམས་བདུད་རྩིས་ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས་པ་ན། །རྒྱལ་བསྟན་སྐར་

ཡང་མགོན་དང་བཅས་སོ་ཞེས། །ས་བློའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲགས། །

ཞི་དུལ་བག་ཡོད་བརྟུལ་ཞུགས་འདབ་མ་བརྒྱ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟོན་མེད་

བུཆུ་རི། །གཞན་ཕན་བདུད་རྩིའི་ཟིལ་མངར་འབྱམ་འཛོགས་པ། །ལུང་རྟོགས་

དགའ་ཚལ་མཛོས་པའི་རྒྱུན་དུ་གྱུབ། །གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་མདོ་སྡུགས་ལམ་བཟང་

གི །འཁོར་ལོ་ཕྱག་རྒྱའི་མཚན་མར་ཡོངས་བརྒྱང་ཚེ། །བླ་མ་ལྷར་བཅས་

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོས་གྱང་། །མངོན་སུམ་དབྱེས་པའི་འཇྱམ་ཞལ་ཅི་ཡང་དོམས། །

དོན་(o)ཀྱི་ གྱན་གྱུབ་(o)ཀྱི་ པའི་སྐྱེས་མཆོག་རིན་(o)ཀྱི་ ཆེན་(o)ཀྱི་ གྱིས། །བདག་གིར་མཛད་ནས་སྐྱབ་གྱི་སྙུ་

ཀུ་ལྷར། །གཅེས་པར་བསྐྱངས་འདི་འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་ཞེས། །འབྱུང་འགྱུར་

མངོན་སུམ་གཟིགས་པའི་ལས་སུ་སེམས། །དམ་པའི་དོན་དུ་མཐམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་

ཡི། ཀྱེ་ཤེས་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་ཏིད་བྱུར་གྱང་། །ཐུན་མོངས་མོས་དོར་གཉིས་

མིན་གཉིས་འཆར་བའི། །ངོ་མཚར་སྐྱུ་འཕྲུལ་རོལ་པ་ཅིར་ཡང་སྣང་། །ཞེས་

བྱའོ། །དེ་ནས་འདི་སྙམ་དུ་དགོངས་པར་གྱུར་ཏེ། །ཕེ་མ་བདག་ཉིད་སངས་

རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་

དེའི་ལས་སུ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟག་ཏུག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྒོང་བ་

བསམ་གཏན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཐོག་མར་གང་ལས་སུ་བྱ་

བ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་

@111 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ནི་ཡང་དག་དོན་རྟོགས་

ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་

རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཉམས་གཉེན་མཁས་པའི་དེད་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་

གྱིས་སྦྱོ་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་བྱའི་འཇུག་ལྡོག་སྤང་བླང་གི་གནས་

མཐའ་དག་ཚུལ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་དང་པོར་འབད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་

པར་བླུན་པོ་ཆེས་པར་རྟོམས་པ་དག་གི་ངང་ཚུལ་ལྟར་བྱ་ཚོམས་སུ་སྒྲུབ་སྟོམ་ལ་འཇུག

པ་ནི་དམུས་ལོང་རྒྱུས་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལྟར་ས་ཆོད་མེད་ཅིང་ལམ་གོལ་དང་

གཡང་སར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་ན། དེས་པར་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་

སྣུངས་པ་དཀྱིས་ཕྱིན་པ་མཇད་དགོས་པ་ཐུགས་ལ་འཐུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གངས་

རིའི་དཔལ་དང་ལྡན་པས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་དབུས་གཙང་གི་ལྷོངས་འདིར་སྡོན་ཀྱི་

ཆོས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ལོ་པཉ་མཁས་གྲུབ་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་

ཀྱིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒོན་མེ་ཆེས་ཆེར་དང་པོར་གསལ་བར་

མཇད། བར་དུའང་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་

ལས་རྣད་དུ་བྱུང་བས་མི་ཉམས་ཤིང་རྒྱས་པར་མཇད་པའི་དྲིན་ལས། དཔལ་བསྟན་

པ་རིན་པོ་ཆེ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་རྒྱུན་ཉམས་པ་མེད་པར་གནས་པས་མ་ཁས་བླངས་ཀྱི་

བའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལྷོར་ས་དེའི་ཉིད་དུ་ཞབས་སེན་གྱི་

པཎྜི་བགོད་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་

ལྟར་གསལ་བ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱེད་དོ་དགོངས་པ་ཐུགས་ལ་ནར་མར་འབྱུངས་ཏེ། རིང་

ནས་བབྱོད་པའི་ལམ་གྱི་སྟུག་བསྟལ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་དག་ལ་ཇི་སྙམ་དུ་མི་དགོངས་

པར་དམ་པའི་ཚོས་འཆོལ་བ་ལ་རིངས་པ་དང་དཔའ་ཞིག་བརྟུལ་ཕོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

@112 དཔའ་རྟག་ཏུ་བྱ་བྱང་བྱུང་ངོ། །དེའི་ཚེ་བླ་མའི་བཀས་ཀྱང་བསྐུལ་ཏེ་ཡོངས་འཛིན་ཅེས་

པ་ཆུ་བྱི་དགྱང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་དང་པའི་རྒྱལ་པོ་པད་མཆོར་འཇུག་པ་ལྟར་

སྤྱོ་དགའ་ཤུགས་དྲག་པོ་དང་བཅས་ཏེ་དབུས་གཙང་གི་ཡོ་གས་སུ་འབྱོན་པར་བརྩམས་

ཤིང་། དེའི་ཚེ་ཆོས་རྗེ་དོན་རིན་པའི་ཞལ་ནས། ངས་ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཞིག་འཆད་

པ་ཡིན། ཇི་འདྲ་ཞིག་འདོད་ཅེས་གསུང་པ་ལ། སེམས་ལ་ཕན་པའི་ཞལ་

ཏ་ཞིག་ཐུགས་ལ་འདོགས་འཚལ་ཞུས་བས། བླ་མ་དེ་མ་འོངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐྱོན་

པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མངའ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་འགྱུར་ལུང་བསྟན་བསྒབ་བྱའི་

ཚུལ་དུ་དང་པོར་ཐོས་བསམ་འདི་ལ་གྱིས། དེའི་རྗེས་སུ་འདི་ལ་གྱིས་ཞེས་སོགས་

ཀྱི་རིམ་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་བཞེས་ཚུལ། དེའི་རྗེས་སུ་གདུལ་

བྱ་རྣམས་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་སྐོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དགོས་ཚུལ་

རྣམས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྐོ་ནས་འདོམས་པར་མཛད་ལ། གདམས་པ་དེའི་དོན་ཐམས་

ཅད་ཐུགས་ལ་ནན་ཏན་དུ་མངའ་བར་མཛད་པ་མ་ཟད་ཆོག་རིས་རྣམས་ཀྱང་ཟིན་བྱིས་སུ་

མཛད་ནས་བྱོན་པ་ལས། དུས་ཕྱིས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཙམ་ན་ཟིན་བྱིས་དེ་བོར་ཏེ་མ་རྟེད་

པས་ཆོག་རིས་ཕལ་ཆེ་བ་བསྟེལ་ནའང་། དོན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ལ་མངའ་བས་ཕྱིས་

ཐོས་བསམ་སོགས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་མཐུན་པ་བྱང་འདུག་ཅེས་བཀའ་

སྩལ་ཞིང་། གདམས་པ་དེའི་ཆོགས་བཅད་ཐུགས་ལ་ཐོ་རེ་བཞུགས་པ་རྣམས་

ནི་འདི་ལྟར། གཞོན་ནུ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཁྱོད། །སྟོན་སྐྱབས་དགེ་བའི་ལས་

འཕྲོ་ཅན། །སྟོན་ཆེ་དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་རོ། །འཕྱངས་བའི་བགེ་ཚགས་

ཡོད་པར་ངེས། །ཞེས་དང་། ཡུམ་ཆེན་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི། །

རྒྱུན་དུ་བྱུང་བའི་མདོན་རྟོགས་རྒྱུན། །ཐོག་མར་བསྒྲབ་ཅིང་ནན་ཏན་བྱ། །དེ་

@113 ལ་མཁས་པར་བྱུང་པ་ན། །ལྷང་ཆོས་ཀུན་ལ་འཁྲིགས་ཚུད་འབྱུར། །དེ་

ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་ལ་ཞེག །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ལམ་དང་

སྤྱོད་པའི་རྣམ་བཞག་དག །སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན། །མཁས་པའི་

ཡན་ལག་དག་ཀུ་བསྟབ། །འཛོར་བ་སྐྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །རྟེན་དུ་སྟོན་པའི་

ཆོས་དང་ནི། །ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་བསྟན་བཅོས་དང་། །ཐོག་མ་མཐའ་

མ་རྣམ་སྦྱང་བའི། །དབུ་མའི་ལམ་ནི་སྟོན་པས་ན། །དབུས་དང་མཐའ་ནི་

རྣམ་འབྱེད་དང་། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་ནི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་

ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོར་ནི། །སྟོན་བྱེད་ཐེག་ཆེན་རྒྱུད་

བླ་མ། །བྱམས་ཆོས་ལྡེ་པོ་དེ་དག་ལ། །མཁས་པར་བྱེད་པའི་གོ་ཆ་

གྱིས། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་དང་། །འབྱིང་དུ་སྟོན་པའི་རྣམ་

ངེས་དང་། །ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པའི་རིག་ཐེག་སྟེ། །ལུས་དང་འདྲ་བའི་བསྟན་

བཅོས་གསུམ། །གཏན་ཚིགས་ཐེག་པ་འབྱེལ་བརྟག་དང་། །རྒྱུད་གཞན་སྣང་བ་

རྟོད་རིག་སྟེ། །འཕྲོས་བ་ཡན་ལག་ལྡུ་བུ་ཟེར། །ཆོས་ཀྱི་བྱགས་པ་ལས་བྱུང་

བའི། །ཚོད་མ་སྟེ་བདུན་འཛོམ་གྱིང་ན། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་གསལ་བྱེད་

པ། ཞི་མ་རྫོ་བ་ལྟ་བུང་བྱགས། །འདི་ཡི་འོག་ཏུ་རྣམས་སྦྱོངས། །

ཞེས་དང་། དེ་ནས་འགའ་ཞིག་བསྟེལ་འདུག་ཚུལ་གསུངས། ཡང་།

སྦྱོ་གྲོས་བཟང་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་ལ། །གལ་

ཏེ་མོས་པ་ཡོད་གྱུར་ན། །འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི། །དབུ་མ་རིག

པའི་ཚོགས་རྣམས་དང་། །དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་ཞེས་སོགས་ཡོད་དེ། ལྷག་མ་

རྣམས་བསྟེལ་འདུག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་དག

@114 གིས་བསྒྲབ་བྱ་གདམས་ངག་ཏུ་འདོམས་པའི་ཚེ་འཁོར་བའི་སྡུང་ཚུལ་བྱ་བཞག་གི་རིགས་

ཚོག་ཟུར་ཙམ་མི་མངའ་བར་ཆོས་ལྟན་གྱི་གསུང་འབའ་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་སྤྱིར་

བཏང་གི་ཆོས་སྐད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཎྜི་ཀ་འགའ་ཞིག་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་

ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱ་ཚུལ་གྱི་གནས་མཐའ་དག

ཡོངས་སུ་བསྟུས་ཏེ་འདོམས་པར་མཛད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོམས་པའི་དོན་རྣམས་

རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཐོས་ལོ་དང་གོ་ཡུལ་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པར་དོན་ལྡན་དང་བཅས་

པ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་འདི་འདྲ་བའི་བླ་སྣོན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་ནི་བསམ་བཞིན་དང་

པ་འཕེལ། བརྟགས་ཀྱིན་དེས་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གནས་དམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་

རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པའི་སྐུ་དྲྭ་དུ་བཞུགས་རིང་མདོ་སྡེགས་ལ་ཐུགས་སྲོང་མཛད་ཚུལ་

གོང་དུ་སྨོས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་རྗོར་དབྱིངས་རྩེ་མོ་དཔལ་མཆོག །

ཆོས་དབྱིངས་གསུང་དབང་། གཙུག་དགུ་མི་འཁྲུག་པ། བླ་ལྟ་ལ་སོགས་

པ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་། དཀྱིལ་ཆོག །མན་ངག་ལ་སོགས་པ་

ཚལ་ཆེ་བ་གསན་ཅིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད། དབུ་ནག །འཇིགས་བྱེད།

གཤེད་དམར་སྐོར་གསུམ། ལོ་ནག་དྲིལ་གསུམ། ཕྱག་རྡོར་འཛིར་ཆེན་ལ་

སོགས་པ་བླ་མེད་ཀྱི་སྐོར་མང་དུ་གསན་ཅིང་ཇི་ལྟ་བར་མཁྱེན། བླ་མའི་ཞལ་ནས།

ཁྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་སྤྱང་བའི་ལྟ་འཛིར་ཆེན་དང་། ཤེས་རབ་བསྒྲིད་པའི་ལྟ་འཇམ་

དཔལ་ཡ་ར་པ་ཙ་ན། ཆོ་ལྟ་ཆོ་དཔག་མེད་ཇོ་ཏྲ་རེ། མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་པའི་

ལྟ་རྣམ་ཐོས་སྲས། མི་དང་མི་མ་ཡིན་ཀྱི་གནོད་པ་བསྐྱབ་ཅིང་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ལྟ་

ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་རྣམས་ངའི་ཡང་ཡི་དམ་ཡིན་ཅིང་། དཁྱེད་ལ་སྟོན་

བ་ཡན་པས་འདི་རྣམས་ཀྱི་བསྟེན་སྐྱབ་དང་གཏོར་མ་བཅས་མ་ཚག་པ་བྱིས་ཞེས་གསུངས་

@115 པ་ལྷར། དང་པོ་ལོ་གཅིག་ཙམ་དེ་ལྷར་འགྱུབ་ཀྱང་། དེ་རྗེས་དབུས་གཙང་དུ་

ཕེབས་པའི་ལམ་བར་དང་། བདེ་བ་ཅན་དང་ཚལ་དུ་སྤྲོད་གཉེར་གནང་སྐབས་སོགས་སུ་

སྐབས་འགར་ཆག་པས། དང་པོར་མཚན་ཉིད་ལ་ཞུགས་ཕུལ་ལོངས་སྤྱོད་དབུལ་བ་དང་།

སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཚོ་བ་དང་། སྲུན་མང་བ་འདི་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་

ཐོས་སྲས། ཕྱག་དྲུག་པ། གསང་བའི་བདག་པོ་སོགས་ཀྱི་བསྟེན་སྐྱབ་དང་

གཏོར་བསྟོས་བར་སྐབས་སུ་ཆག་ཅིང་། བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་དུ་རྫོ་མ་ཐོགས་

པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཞིང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཕྱག་རྟོར་འཚོང་ཆེན་

གྱི་བདག་འཇུག་བསྟེན་སྐྱབ་ཀྱིས་མཆོད་པ་རྣམས་མ་ཆག་པར་མཛད་པ་སྟེ། དེས་ན་

རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་དམ་ཉམས་ཆག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་

པའི་བར་ཆད་གྱི་མཚན་མ་འཇུག་པ་སོགས་དོན་ལ་མི་མངའ་ན་ཡང་། ཕྱི་རབས་

རྣམས་ལ་བླ་མའི་བཀའ་སྩལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་མ་བླངས་ན་བར་ཆད་འཇུག་པས་

བཀা་ཡོད་པར་སྐྱབ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའི་ཆེད་དུའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྩེ་བླ་

མ་རིན་པོ་ཆེས་ཞལ་གདམས་བསྟབ་བྱ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་གནང་སྤྲིན་སོགས་

ཚད་མེད་པ་སྣུལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་དེ་དུས་རྗེ་བློ་མ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པས་རྗེ་ཉིད་

ལ་ཕེབས་རྩོང་གི་ཆེད་དུ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཞགས། མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྐྱོང་ལ་

གསོལ་བ་བཏབ། མཆུལ་བྱི་སྟེང་དུ་ནས་སྒར་གང་བཏབ་སྟེ་ཕུལ་བས་ནས་ལ་རིན་

པོ་ཆེ་འབར་བ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་དོད་པས་བླ་མ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཏེ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་འོང་

བར་འདུག་ཅེས་ལུང་བསྟན། བླ་སྤྲོབ་ཕན་ཚུན་འབྲལ་མི་ཕོད་པ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་

སྐྱབས་འཇུག་སོགས་ནས་ཏན་ཁན་ཞུ་བར་མཛད་དེ། བྱི་བ་ལོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དབུས་གཙང་

གི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱག་བཏེགས་པར་སྣང་ཞིང་། དེ་དུས་བླ་མའི་སྐུ་དྲུང་ནས་ཞབས་ཐང་

@116 གིས་ལམ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་ཞལ་འདོན་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། འཛམ་

དཔལ་མཚན་བརྗོད་གསུང་བཞིན་པར་བྱོན་པ་ལས་བློ་བུར་དུ་བླ་མ་དེན་ཏེ་སྤྲུན་ཆབ་ཆར་

རྒྱུན་ལྟར་བབ་བཞིན་དུ་བླ་མའི་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས་པ་ན། ཚོག་མཚམས། ཕྱིར་

ལྷོག་པ་ཕྱིར་མི་འོངས། །ཞེས་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱུང་བས། སྣར་ཐ་ཡུལ་དུ་

མི་ལྷོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མངོན་ཞེས་དུས་ཕྱིས་བཀའ་སྩལ་བར་སྣང་། དེ་སྐབས་

ཕེབས་ལམ་གྱི་གྲོགས་དན་ནི་འབྲི་ཁུང་ཐེལ་པའི་འབྲལ་དཔོན་ལྷན་མ་རིན་ཆེན་དཔལ་

གྱིས་གདན་ཏྲངས་པར་རྣམ་ཐར་དང་པའི་འཇུག་ངོགས་སོགས་ལས་གསུངས་ཤིང་།

རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཀུན་འདུས་སུ་མདོ་སྡུད་པའི་འགྲེལ་པ་མང་པོ་དང་སྦྱངས་གཅིག

ཏུ་ཞང་པོ་གཉིས་དང་འགྲོགས་ནས་བྱོན་ཞེས་པ་ལས་མ་གསལ་ཡང་དབུས་སུ་ཕེབས་པའི་

ཐོག་མ་འབྲི་ཁུང་དུ་བྱོན་འདུག་པར་གཞིགས་ན་གདན་འཛེན་པའི་འཕྲིས་གྲོགས་དན་བྱེད་

མིའི་གཙོ་བོ་འབྲི་ཁུང་པའི་འབྲལ་དཔོན་ཉིད་ཡིན་པར་སྣང་ལ། ཞར་ལ་མདོ་སྡུད་པའི་

འབྲེལ་པ་གཞན་དང་ཞང་པོ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པར་སྣང་ངོ། །ཚུལ་དེ་དག་ལ་ཀུན་གཟིགས་

ལྟ་པ་ཆེན་པོས། གཞོན་ནུའི་ལུས་ཅན་ཟག་པའི་བྱོ་འཆང་བའི། །རྒྱལ་

བསྟན་གྱིན་དུ་འདེགས་པའི་སྐྱིང་སྟོབས་ཀྱིས། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ས་ཆེན་དབུས་

གཙང་གི །ལྷོངས་སུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་འདི་རྣམ་བྱང་། །ཞེས་གསུངས་

སོ།། ཇི་ནས་རིམ་གྱིས་ཤུལ་རིང་གི་ལམ་དུ་ཕེབས་ཀྱང་དམ་ཆོས་འཆོལ་བའི་ཐུགས་

འདུན་ཤུགས་དག་ཁོ་ནའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་སྐུ་ངལ་བའི་ཚ་ཐྭ་མོ་རྩམ་གྱིས་ཀྱང་

གོས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། ལམ་ཕྱོགས་ཀྱང་བྱང་ལམ་ནས་མ་ཡིན་པ་མོད་ཁམས་

ལྷོ་བརྒྱད་ཀྱི་ལམ་ནས་བྱོན་པར་སྣང་ལ། བར་ཁམས་ཀྱི་བརྒྱད་དོམས་ཆུ་དང་རྩ་

ཆུ་འཇོམས་པའི་མདོ། ད་ལྟ་ཆབ་མདོའི་དགོན་གནས་ཡོད་པའི་ས་ཆར་ཞག་གཅིག

@117 བཞུགས་པར་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་གཟིགས་སྣང་དང་། ད་ལྟའི་མགོན་ཁང་

ཡོད་སར་མགོན་པོའི་ཞལ་གཟིགས་བཅས་བྱུང་བར་མ་འོངས་པ་ན་གནས་དེར་ཆོས་སྟེ

ཆེན་པོ་ཞིག་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། དུས་ཕྱིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སྐྱོབ་བསྟན་པ་

ཕྱོགས་མཐར་སྤེལ་བའི་དར་ཆེན་དྲུག་གི་ནང་ཚན་མདོ་སྡུད་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་བཟང་

པོས་དགོན་གནས་བཏབ་པ་ལས་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་གྲིང་དུ་བྱགས་པའི་ཆོས་སྲེ་འདི་བྱུང་

བར་སྣང་། རིམ་གྱིས་བྱོན་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ཆུ་མོ་གླང་ལོ་སྟོན་གྱི་དུས་

འབྲི་ཁུང་དཔལ་གྱི་ནགས་ཁྲོད་དུ་ཕེབས། དེའི་ཚེ་འབྲི་ཁུང་གི་སྤུན་མངའ་རིན་པོ་

ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་པའི་སྤུན་སྟར་མཇལ་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་

ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། ཕུག་ཆེན་ལྷ་ལྡན་གསན། རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཀུན་

འདུས་སོགས་ལས་དེ་སྐབས་འབྲི་ཁུང་པའི་བཀའ་འབུམ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་། རྫོ་རྗེ་

འཕྲེང་བ། རྟ་རོ་ཆོས་དྲུག་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན་པར་གསུངས།

དེ་ནས་བསྟོད་པ་ཙོང་ཁ་རིང་མོ་ལས། བྱོགས་འགའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱིད་ཤོད་གྱང་

ཐང་དུ། །བསོ་བ་རིག་པའི་སྟོབ་གཉེར་མཛད་པའི་ཚེ། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་

འབད་པ་ཆུང་ངུ་ཡིས། །འཚོ་བྱེད་གོ་འཕང་བརྙེས་པའི་ཚོང་ཁ་པ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་འདྲུན་དང་པོ་ཉིད་ནས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་

ཐུགས་གཉེར་ཞིག་ལ་འབྱོན་པར་བཞེད་ཀྱང་བྱོགས་འགའ་ཞིག་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་

ཚལ་པའི་སྐུན་པ་མཁས་པ་དཔོན་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་ཞེས་པའི་གམ་དུ་བྱོན་ནས།

ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཐུགས་ལ་བརྟེང་ནས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་ཚལ་སྲོལ་དང་།

ཕྱག་ལེན་རྣམས་ལ་སློབ་སྦྱངས་མཛད་པས་རིང་མིན་ཉིད་དུ་བསོ་བ་རིག་པ་ལ་ཤེན་ཏུ་

མཁས་པར་གྱུར་པས་དུས་ཕྱིས་སྐུ་སྐྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྐྱེན་པ་བཅུ་བདུན་བཅོ་

@118 བརྒྱད་ཙམ་ཆོགས་པ་ནའང་། ནད་གང་ལ་སྐྱེན་གང་འཇུག་པ་དང་། སྐྱེན་གྱི་

སྤྲོར་སྟེ། བསིལ་དྲོད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་རྟེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་དུ་བཀའ་

འདི་ཞུས་ནས་ལག་ལེན་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སྐྱེན་པ་

མཁས་པར་བྱགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ད་ལྟ་བ་ཅན་ན་ཆོས་རྟེ་རིམ་པོ་ཆེ་ལས་སྐྱེན་པ་

མཁས་པ་མི་འདུག་པའི་གནད་ཀྱིས། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་ཞབས་དྲུང་སྨན་

སྨོར་ལ་ཕྱིན་པས་སྨན་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མང་དུ་གསུང་བ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་ལོ་མང་དུ་

བསྟན་པ་བས་བློ་བསྟེད་ཆེ་བ་བྱུང་ཞེས་གླེང་བ་མང་དུ་བྱུང་དོ། །དེ་ནས་གནས་

དེར་ཉ་ཅང་ཡུན་རིང་མ་བཞུགས་པར། ཇི་སྐད་དུ། རྩེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་

པའི་རྟོགས་བརྗོད་འདུན་ལེགས་མ་ལས། བློང་དོར་གནས་ལ་ཀུན་ནས་ཐེམ་པའི་

སྒྲུབ། །ཡང་དག་ཐོས་པའི་སྨོན་མེས་མ་བསལ་ན། །ལམ་མི་ཤེས་ན་ཐར་

བའི་གྲོང་མཆོག་ཏུ། །འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་ཞེག་དགོས། །དེ་ཉིད་

ཕྱིར་ན་མི་ཕམ་ཆོས་རྗེ་དང་། །འཛམ་གླིང་རྒྱུན་བྱུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་

པའི། །གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེས། །ཆོམ་པར་མ་བྱས་

ཀུན་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྨྲངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་མི་ཕམ་མགོན་པོ་དང་།

ཤེང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་སོགས་འཕགས་ཡུལ་མཛོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་

མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་མཐའ་མོད་པའི་སྨྲངས་པ་མཛད་པར་བཞེད་

ནས། ཐོག་མར་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱོན། བདེ་བ་ཅན་པའི་རིན་

པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཐང་པ་བཀུ་ཤིས་སེང་རྡེ་དང་། གདན་ས་དགེ་སློང་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆོས་

འབྲེལ་གསན། ཀློག་པའི་སྒོབ་དཔོན་གཙོ་བོ་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་

མཚོ་དང་། ཞར་ཆོས་པ་སྒོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡུ་རྒྱན་པས་མཛད་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་

@119 ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་ལ་

ལེགས་པར་ཐུགས་སྤྲོང་མཛད། ཞག་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་གྱིས་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་ཆོག

མཐའ་དག་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་འཇམ་སྐྱའི་ཏེ་ཀའི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་གསན་

ཅིང་དོན་ཀུན་ཆུབ་པར་མཛད། འཇམ་སྐུ་ཞེས་པ་འཕུ་ཡུག་པའི་སྨོན་མ་མདོ་སྡེ་དཔལ་

གྱི་དངོས་སྨོན་ནམ་མཁའ་དཔལ་ཞེས་པ་ཡིན་པར་གྱུར། སྨོན་བ་རྣམ་བ་སོགས་ཀྱི་

ཐུགས་རྩེ་ལ་ཆེར་མ་མཛད་ཀྱང་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཚོགས་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་

མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། སྨོན་དཔོན་དང་གྲོགས་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུགས་རབ་དང་

ལྡོག་གྲོས་ཀྱི་རྣ་ལ་ཆེས་ཆེར་ངོ་མཚར་དུ་འཛོན་པར་གྱུར། ཞེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་

སྡེ་རྒྱན་ནི་སྔར་མདོ་སྡུད་དུ་བཞུགས་པའི་དུས་ནས་ཐུགས་ལ་ཆུད་ཅིང་། བཞད་

གས་དང་། འཆད་པ་སོགས་ཀྱང་མཛད་མོད་ཀྱང་། བདེ་བ་ཅན་པའི་བློ་

མ་འཇམ་རིན་པ་ཞེས་བྱགས་པའི་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་དེ་བྱམས་ཆོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་

པར་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པས། དེའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་བྱམས་ཆོས་

རྣམས་ལེགས་པར་གསན་ཅིང་ཐུགས་ལ་མངའ་བར་མཛད། བདེ་བ་ཅན་དུ་ཐུགས་

སྨོན་མཛད་པའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ས་སྐྱོངས་མིའི་དབང་པོའི་ཅོད་པཎ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་

ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ན་སས་ཀྱ རྒྱལ་མཚན་དབེན་

གནས་ཆོས་རྗོང་དུ་ཕྱག་ཞེས་པའི་སྨྲན་སྔར་མཛལ། འཇམ་དབྱངས་ཞ་ར་པ་ཙ་

ནའི་རྟེས་གནང་དང་། བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་། གྲུར་

མགོན་གྱི་རྟེས་གནང་རྣམས་གསན། དེ་ལྟར་ལོ་གཉིས་ཙམ་ནས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཆོག

དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ནས། སྲིན་བུ་ཞེས་པ་ཤིང་ཡོས་དགུང་ལོ་བཅུ

དགུའི་སྟེང་དུ་གསང་ཕུ་དང་བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་གླ་སྐོར་ལ་བྱོན། བླ་

@120 བྱོས་དང་ཆོས་སྐད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྣན་པ་རིང་དུ་གཏགས་ཤིང་། བཤེས་

གཉེན་མཁས་པ་དག་གི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ལྷགས་ཀྱུས་བྱངས་པར་

གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་ལ་རྣམ་ཐར་མེ་ཏོག་ཆུན་པོ་ལས། དེ་ལྟར་ལོ་ནེ་གཉིས་ཤིག

ཞར་ཕྱིན་ལ། །སྒྲུབ་པས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་པ་བརྒྱར། །རབ་ཏུ་

སྒྲུབ་པའི་བློ་ལྡན་གྱུར་པ་དང་། །ན་ཚོད་བཅུ་དགུར་སོན་པ་མཉམ་དུ་བྱུང་། །

རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གསང་ཕུ་མཉེས་ཐང་དུ། །ཞ་རོལ་ཕྱིན་པའི་གླ་སྐོར་མཛོད་

པ་ན། །བཀའ་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་བཤད་པ་བཞིན། །ཆོལ་ངན་

ཚར་བཅད་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་མོར་བགྱིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་གཙང་

ཕྱོགས་ལ་འབྲོན་པར་བཞེད་ནས་རིན་སྤུངས་ཀྱི་རོང་ཆེ་བར་བརྒྱུད། གཞུང་ལམ་

བསྡུས་ནས་ས་སྐྱུར་འབྲོན་པར་དགོངས་པ་ལ། ལམ་གྱིགས་ཇོ་གདན་པ་ཞིག་ཡོད་

པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་རིན་སྤུངས་ཀྱི་རྒྱང་མཁར་ཕུའི་ལ་ལ་བྱོན། ཉང་སྟོད་མཁར་ཁ་

བརྒྱད་ནས་ཞ་ལུང་ཕེབས། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་འཛིན་

པའི་གདན་ས་པ། ལོ་ཙ་བ་མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་བའི་དྭང་དུ་མཇལ། བདེ་

མཆོག་མི་ཏྲི་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་དང་གཤེད་དམར་ལྷ་ལྗའི་དབང་གསན། དེ་ནས་

གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་ཕེབས། ས་སྐྱའི་དུས་མཆོད་མ་ཚུགས་པའི་རིང་

ལ་ས་བཟང་དུ་བྱོན་ནས་པཊ་ཆེན་མ་ཀི་བ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྭང་དུ་ཚོས་བཀའ་ཅི་

རིགས་པ་གསལ། ཆོས་ཚུགས་ནས་ས་སྐྱར་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དེ་

གའི་འཕྲོ་འཐུད་པར་ལ་སྟོད་བྱང་ལ་བྱོན། འདར་བཟང་ལྷན། ངམ་རིང་

འགའ་རོང་ཆོས་སྡེ་རྣམས་སུའང་གྲྭ་སྐོར་མཛད་ནས་ཇོ་མོ་ནང་དུ་ཕེབས། ཆོས་རྗེ་

ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་སྦྱོང་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཁྲིད་ལ་སོགས་པ་གསན།

@121 དེ་ནས་བོ་དོང་ལ་བྱོན། ཡར་ལམ་སྤྱི་བོ་ལྷས་སུ་ཕེབས་ནས་དེའི་མཁན་ཆེན་པ་ལ་

བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་ཞིག་གསན། དེ་ནས་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་ཞེར་གྲྭ་སྐོར་

མཛད་ནས་སྣར་ཐང་དུ་ཕེབས། སྔར་ཞར་ཕྱིན་ཀྱི་ཀ་འཛམ་སྒྲས་མཛད་པ་དེའི་ནང་ན་

མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ལུང་མང་པོ་དྲངས་འདུག་པ་ལ་འབྲུ་གནོན་པ་དཀའ་བར་འདུག་པས་

རྒྱུན་བྱས་ནས་མཛོད་ཅིག་གསན་པའི་ཐུགས་བཞེད་ཆེ་བར་བྱུང་སྟེ། སྣར་ཐང་གི་མ་ཁས་

པ་བློ་མ་དོན་བཟང་བ་ལ་བསམ་བཟང་གི་ཉེ་ཀའི་སྟེང་ནས་མཛོད་ཀྱི་ཚཎ་དང་པ་ཚར་གཅིག

གསན་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་བློ་གོས་ཀྱི་དཀྱུལ་ཆེ་བས་དེ་ཙམ་དུ་ཐུགས་ཁེངས་

པ་མ་བྱུང་། དེ་དུས་སྣར་ཐང་དུ་དགེ་ཚཎེས་ཞིག་གི་ལག་ན་ཉ་དབོན་པས་མཛད་པའི་

ཞར་ཕྱིན་ཀྱི་ཀ་ཞིག་འདུག་པ་གཟིགས་པས་སྔར་ཀྱི་འཛམ་སྒྲའི་ཀ་ལ་ལྷོས་ན་ཤིན་

ཀུ་གསལ་ཞིང་གོ་བ་བསྒྲིད་པ་ཞིག་འདུག་པས་ཐུགས་སྤྲོ་བར་བྱུང་ཀ། ཁ་དབོན་པ་ལ་ཕར་

ཕྱིན་ཀྱི་བཤད་པ་ཞིག་གསན་པར་བཞེད་ཅིང་། ཁ་ཅི་ཀ་དེ་ན་མཛོད་ཀྱི་གཞུང་ཅི་རིགས་ལ་

ཡང་བཤད་པ་གསལ་བོ་འདུག་པས་མངོན་པ་ཡང་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་འདྲ་དགོངས་པ་

འབྲེས་ནས་ཁང་སྟོད་དུ་ཕྱག་ཕེབས། གནས་རྙིང་དུ་ཐོགས་ཙམ་ཞིག་བཞུགས་ནས་གནས་

རྙིང་པའི་གཟུངས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་བྱ་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་མེ་

འབྱུག་ལོའི་དབྱར་ཆོས་ལ་རྩེ་ཆེན་དུ་ཕེབས་ནས་མཁས་པའི་དབང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཁ་

དབོན་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་བའི་སྒྲུན་སྡུར་ཞར་ཕྱིན་གྱི་གཟབས་བཤད་ཚད་གཅིག་གསན་

པའི་ཚེ། མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཐུགས་རབ་གསལ་ཞིང་རྣམ་དཔྱོད་ཡོངས་སུ་རྫོ་བ་དང་།

བཤད་པར་བྱ་བའི་གནས་རྣམས་བརྡའ་སྦྱོང་ངལ་བྱུང་བས་གདུལ་བྱའི་རྣ་བར་འབབ་པ་

སོགས་མཁས་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཚད་མེད་པ་མངའ་བས་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་རངས་

པར་གྱུར། དེའི་ཚེ་ཁོང་ལ་མངོན་པ་མཛོད་ཅིག་གསུང་བར་ཞུས་པས། ངས་

@122 ལེགས་པོར་ཤེད་པ་ཡོངས་ཏེ་དུས་ཕྱིས་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་བས་ལྷ་རྟོག་འགའ་

རེ་དགོས་པ་དང་། ཁམས་ཀྱང་མ་བདེ་ཞིང་ཕར་ཚད་འཆད་དགོས་པ་འདིས་ཕྱལ་

ལ་བཤའད་པ་མི་འགྲུབ་འདུག་པས། དེས་ན་དེད་ཀྱི་སྐྱོབ་མ་རེད་མདའ་བ་འདི་བྱོ་གོས་

ཅན་མངོན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁྱོད་རང་ཁོང་ལ་ཉན་ན་འཐད་ཅིང་། ཅི་སྟེ་

ཉན་བཤའད་རྒྱས་པར་མི་སྤྲོ་ན་ཡང་མཇུག་ཁྱིད་ཅིག་བཅོལ་བ་དྲག་ཅེས་ཡང་ཡང་གསུང་

བ་དང་། ཁོང་གི་སྐྱོབ་མ་སྤྱངས་ནས་རེད་མདའ་བའི་ཞལ་འཚོ་བ་ཡོད་པ་དག་གིས་

ཀྱང་མཚམས་སྦྱངས་ནས། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པ་དབུར་དེས་སྐུ་ནས་རྩེ་ཆེན་ན་ཡེབས་

འདུག་པ་ལ་མངོན་པ་མཇོད་རང་འབྱེལ་གྱི་སྟེང་ནས་མཇུག་ཁྱིད་དུ་གསན་པས། གཞུང་

གི་ཆོག་རིས་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་

དོན་གྱི་ཁོག་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ནས་འགང་འཛུན་པའི་གོ་བ་བོགས་ཆོད་དུ་སྟེར་ནུས་

པ་ཞིག་འདུག་པས་དད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུངས། གང་གསུངས་ཐམས་ཅད་ལན་རེ་ཁོ་

ནས་ཆོག་དོན་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་

དྲི་གཏུགས་ལེགས་པར་མཛད་པས་རྗེ་བཙུན་ཡང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་ཕྱོགས་པར་གྱུར་ཏེ།

ཁྱེད་ལ་མཛུབ་ཁྲིད་བྱེད་པ་ལ་ལེགས་པར་སྒྲིམས་དགོས་པར་འདུག་ཅེས་གསུངས།

དེས་ན་དམ་པ་འདི་གཉིས་ནི་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྡུ་རེལ་ནས་སྐྱེགས་མའི་དུས་

འདིར་རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་མཐའ་དག་ལེགས་པར་བཟུང་སྟེ། བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་

མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་སྐོན་ལམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག

པར་འབྱོར་ཞིང་། སྐུ་ཚེ་སྔ་མ་དག་ཏུ་ཡང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐེག་པ་བློ་ན་མེད་

པའི་དམ་ཆོག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དྲི་བསུང་རྩོགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ཅན་གྱིས་དམ་ཚོས་པདྨ་

དཀར་པོའི་འཕྲེང་བརྒྱད་རིང་པོས་སྐྱེས་མཆོག་ངང་པའི་དེད་དཔོན་ཟུང་འདི་ཕན་ཚུན་ལུ་

@123 གུ་བརྒྱད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མཐུ་

ལས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དཔོན་སློབ་ཕིན་ཏུ་ཐུགས་བཅུག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་རྩེ་བཙུན་

དམ་པ་རིད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་ཀུ་མ་ར་མ་ཏི་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་མཆོག་ཏུ་དཀར་

བའི་གྲགས་པའི་བ་དན་ཆེས་ཆེར་གསལ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྲུད་པར་ནི།

མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། འདི་ནི་གཞོན་ནུ་ན་ཚོད་ཡོངས་སུ་མ་

སློན་པའི་སྐབས་ཉིད་ནས་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་སློན་པས། ཆོས་

བརྒྱད་བྱང་བའི་རོལ་རྩེད་ལ་ཆགས་པའི་ཀུན་དོག་སྤོས་པའི་ཉེ་འདབ་ནི་ནུབ། ཆགས་

སྡང་འབྱུང་པོའི་བྱ་ཚོགས་རྒྱུ་བའི་སྐུན་པའི་སྣག་རྩམ་ནི་སངས། ཐུབ་བསྟན་གངས་

ཀྱི་རི་སྲལ་སྐྱོང་བའི་རྣམ་དཔྱོད་གདོང་ལྟའི་ལུས་རྩལ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས། སྲིད་

གསུམ་དྲི་ཟའི་བྱོང་ཁྲེར་ལྷར་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་སྲས་སྐྱུ་མའི་རྣམ་རོལ་གྱིས་སྤྲོད་པ་ཞེག

སྟེ། གཞོན་ནུ་ལ་རབ་ཏུ་བྱང་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལུང་གི་ཚོས་མཐའ་དག་ལ་

ལེགས་པར་སྦྱངས། དབང་ལུང་གསན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ད་ལྟའི་བཞེས་གཉིན་

གཞན་དག་གི་ཞལ་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པར་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་

ལ་ཡང་ལན་གཅིག་གམ་གཉིས་ཞིག་ཏུ་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས། བསྟན་བཅོས་དེའི་

རྣ་འབྱེལ་ལེགས་པར་སྣང་བའི་དོན་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཁོག་བསྟིགས་ཏེ་རང་

རང་གི་ལུགས་མ་འདྲེས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་རིག་པའི་ལམ་ནས་མཐའ་དག་པར་

དྲངས་ཏེ་གཞན་ལ་འདོམས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དབུ་ཚད་ཀྱི་

རིག་ལམ་ཐམས་ཅད་དུས་ཕྱིས་ནུབ་ནས་མིང་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པར་གྱུར་པ་ན།

རང་སྟོབས་ཀྱིས་དབུ་ཚད་ཀྱི་རིག་པའི་ལམ་སྤོལ་ཕྱེ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་

མགོ་བོ་ལ་བཀའི་འཕྲིང་བ་ངལ་བསོ་བགྱིས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །

@124 དམ་པ་འདིའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ལྷག་པའི་ཆུལ་ཁྲིམས་ཉེས་

སྟོང་ཀྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མངའ་བས་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་གསེར་

རིའི་འཁྲེང་བའི་དབུས་ན་ལྷུན་པོ་ལྟར་མངོན་པར་འཕགས་ཤིང་། བདག་པས་

གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟེས་མ་མ་ཡིན་པ་ཐུགས་ལ་རྒྱུན་ཆགས་པར་

མངའ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་དགོངས་ཏེ། གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་

ན་དམྱལ་བའི་མེ་ཡང་པདྨོའི་ཚལ་ལྟར་གཟིགས་ནས་འཇུག་པ་ལ་ཡ་མཻ་ང་ཞེང་།

རང་གི་ཆེད་དུ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་གི་འབྱོར་བ་ཡང་རྨི་ལམ་གྱི་དགའ་སྟོན་ལྟར་

གཟིགས་ནས་ལྷོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཕལ་མོ་ཆེ་དག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཙམ་ཡང་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱིང་

སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མངའ་ཞིང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག

སོགས་ཀྱི་བསྒྲིད་རྩོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་བསྟེས་པས། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ལ་འགྲན་པའི་རྣམ་ཐམས་ཅད་

དང་བྲལ་བ། དེའི་མཐུས་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྔར་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་ལས་མི་གཡེལ་

བའི་སྤྱང་མ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། དཀར་ཕྱོགས་མངོན་པར་སྐྱོང་བའི་ལྷ་དག་གིས་དངོས་

སུ་བསྟེན་བ་ཀུར་ཞེང་། ལེགས་སོ་གསོལ་བའི་ཚོགེགིས་མངོན་པར་བསྟགས་པ། གཞན་

ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་ལྷུར་མཛད་པ་ལ་དགོངས་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ། ནུབ་

གཅིག་ནམ་མཁའི་དབུས་ནས་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟའི་

སྟོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་དག་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟ་བོ་ཆེ་བཞེ་མངོན་པར་བརྟུངས་བའི་སྐྱ་

ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་གང་བར་བྱས་པའི་ལྷས་མངོན་པར་གཟིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་

ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་མཐོ་བ་ཞེག་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་

@125 ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་

ལམ་སྲོལ་དབུ་ཚད་ཀྱི་རིག་པའི་སྐོར་དང་པོ་རྣེ་བཞུན་འདི་ཉིད་ལས་བརྟེས་པས། དེའི་

ཕྱིར་འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་བློ་མའི་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་བློ་མ་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་མཇུག་ཕྱིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསན་

ཅིང་། དོན་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་མ་མཆིས་ཀྱང་ད་ལྟའི་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་

ལ་བྱགས་པ་དང་བསྟུན་ནས་ཆོས་ཉན་བཤད་ཀྱི་ལུགས་སུ་མཛད་ནས་ཀྱང་ཚར་གཅིག

གསན། རྩེ་ཆེན་བྱི་དབྱར་ཆོས་དེ་བློ་ལས་སྟོན་དུས་བློ་མ་རྣེ་བཞུན་པ་དང་དཔོན་

སྒོབ་གཉིས་ཀས་ཉང་སྟོད་བསམ་གྲིང་དུ་ཆོས་དབར་ལ་བྱོན། རྗེ་བཙུན་པ་ལ་དབུ་

མ་ལ་འཇུག་པ་ཚར་གཅིག་གསན། རྗེ་བཙུན་པས་ཀྱང་དབུ་མ་ལ་གསུངས་པའི་སྐྱ་

ཤོས་དེ་གང་འདུག །དེའི་དུས་སུ་གྲུབ་བརྙེས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་

གནས་ལྟ་རིག་པའི་མཁས་པ། མཁན་ཆེན་ལོ་ཙ་བ་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ་དབུས་སུ་བྱོན་

ནས་དགུན་ཆོས་ལ་སྒྲིང་ཤོད་པོ་ཏ་ལང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག

ཅེས་གསན་པས། ཁོང་དེ་སྐབས་མངོན་པའི་བདག་པོར་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པས་ཅི་

ནས་ཀྱང་ཀུན་ལས་བཏུས་གསན་པར་བཞེད་དེ། སྟོན་མཆུག་ཉང་སྟོད་ནས་ཕྱག

བཏེགས་ཏེ་དབུས་སུ་ཕེབས། པོ་ཏ་ལར་བྱོན་ནས་མངོན་པ་གསུང་བར་ཞུས་པས་

མཁན་ཆེན་ཉིད་ནས་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་སྐོ་ནས་གནང་བར་བཞེད་ཀྱང་། དགུང་ལོ་

མང་དུ་བཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་དབང་གིས་སྐྱུར་དུ་གདན་སར་ཕེབས་པ་འཐད་ཚུལ་གྱ་སྟོབ་

ཞབས་ཕྱི་སོགས་ནས་ཞུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཕྱལ་དབུས་ནས་གཙང་ཕྱོགས་ལ་ཕྱག

བཏེགས་པའི་ཡར་ལམ་ཆོས་རྗེང་དུ་ཆོས་རྗེ་བླ་མའི་འདུ་སྐུ་མཇལ་ནས་བྱོན་ཀྱིན་འདུག

པས་མངོན་པའི་ཐུགས་བཞེད་མ་འགྲུབ་ཀྱང་ཆོས་འབྲེལ་ཞིག་གསན། དེའི་དགུན་

@126 ཆོས་བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱོན་ནས་བཞུགས། དེ་རྗེས་སྐྱོར་མོ་ལུང་པའི་མཁན་པོ་བཀའ་

བཞི་བ་བློ་གསལ་ཞེས་བྱགས་པ་འདུལ་མཛོད་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་བྱེད་པ་དེའི་དྲུང་དུ་

སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་བྱོན། མཁན་ཆེན་བཀའ་བཞི་པ་འདི་ཉིད་ནི་སྟོན་དུས་ཀྱི་འདུལ་བ་

འཛིན་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཁྲོད་ན་ཉི་མ་ལྟར་བྱགས་པའི་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ། དགེ་བའི་

བཤེས་གཉེན་ཐག་མ་པའི་བྱ་ཆེན་སྤལ་ཀྱི་དབྱ་བཅོམ་པའི་བཤུད་བརྒྱད་འཛིན་པའི་གདན་

ས་པ། འདུལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་འདུག་པས་དེ་ལས་ལེགས་པར་བཤད་

པའི་བགེ་སྐལ་བློང་བར་བཞེད་དེ། ཁོང་ལ་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་འགྲེལ་པ་ཆ་ལག

དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་གསན་ཏེ། ཁོང་གི་ཐུགས་ལ་མངའ་བའི་འདུལ་བའི་བཤད་

སྒོལ་ལྷག་མ་མེད་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་མ་ཟད་ཁྱད་པར་ལྷག་པར་དུ་ཡང་རྟོགས་པར་

གྱུར། དེའི་ཚེ་ཆོས་གསན་པའི་ཞར་ལ་མདོ་རྩའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་གྱི་དབུ་ནས་ཉིན་

རེ་བཞིན་མདའ་ཚད་བཅུ་བདུན་རེ་ཙམ་མ་ཆག་པར་ཐུགས་ལ་བཟུང་། དུས་དེ་དག

གི་ཚེ་ཆོག་སུ་མང་ཪ་ལ་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཡུམ་གྱི་སྐུབ་པ་མཪད་

པའི་མདོ་འདོན་པའི་རིང་ལ། ཤེར་ཕྱིན་ཞལ་འདོན་དུ་མཪད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་

ངོས་བཟུང་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། དགེ་འདུན་གྱི་ཚོས་སྤྱོད་དང་

བདུད་བཟློག་སོགས་ཀྱི་ཆོག་འབྱུ་ཙམ་ཡང་ཐུགས་ཀྱིས་མི་ངེས་པར་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་

རགས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པས། གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག

ཏུ་གནས་པ་མང་ཌའི་མགོ་མཌུག་འཁྱོངས་པ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་འཛུག་པ་བྱུང་སྣང་

ཞིང་། འདི་ལ་མཁས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་གསུང་ལས། བོད་ཀྱི་གྲུབ་

ཐོབ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་བཟང་ཤོས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཐུགས་ལ་འཁྱངས་འདུག་ནའང་།

གསུང་རབ་ཀྱི་གནས་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི། དེ་

@127 འདྲ་བ་ལའང་སེམས་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཟང་པོ་ཐུགས་ལ་འཐུངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་

མོང་བའི་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པར་འཐུལ་པའི་དྲི་མ་ཙམ་ཡང་མི་བྱོ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་མཁས་པ་མགུ་བའི་

ཡོན་ཏན་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཚད་མར་བྱུར་པ་

དང་པོའི་གསུང་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱང་། བོད་འདིར་བྱབ་ཐོབ་ལ་གཅིགས་སུ་ཆེ་བའི་བྱབ་

མཐའ་འཛིན་པ་མང་བས། དེ་དག་གིས་བལྟས་ན་སོ་སོར་ཟུར་ཟ་བའི་གསུང་དུ་

མངོན་གྱི་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་གྱུབ་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཐུན་མོང་

དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྱུབ་པ་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས་ལས། ཞི་གནས་ཙམ་ལ་བརྟེན་

པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེས་བསྒྲིད་པའི་མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་དང་། སྨན་

དང་རིགས་སྔགས་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་གྱུབ་པ་ཡིན་པས་

དེ་དག་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་ན་ངེ་ཙམ་བཟང་ཡང་འཁོར་

བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་གནོད་པར་མི་རྣམ་པས་གྱུབ་ཐོབ་ཀྱི་མཆོག་མ་

ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་གི་གསུང་ལས། རྩེ་གཅིག་བསམ་

གཏན་ཚམ་ལ་འཛོར་བ་ཡི། །རྩ་བ་གཅོད་པའི་ནུས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། །ཞི་

གནས་ལམ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ཇི་ཙམ་དཔྱད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མི་བཟློག

པས། །ཡིན་ལུགས་ཕྱ་ཐག་ཆོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ། །གཡོ་མེད་ཞེ་གནས་རྟ་ལ་

བསྐྱོན་ནས་ནི། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་རིག་པའི་མཚོན་རྩེན་གྱིས། །མཐར་

འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཇིགས་བྱེད་པ། །ཚུལ་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཡངས་པའི་

ཤེས་རབ་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་རྒྱས་པར་མཛད། །རྣལ་འབྱོར་

ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །

@128 ཞེས་དང་། མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་དང་། །རྟེས་ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་

ཉིད། །གོམས་ནས་ཐབས་ཤེས་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིས། །རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པའི་ཕ་རོལ་འགྲོ་

བ་བསྟྱས། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཕྱོགས་རེའི་ལམ་གྱིས་ནི། །ཚོམ་པ་མེད་པ་སྐལ་བཟང་

རྣམས་ཀྱི་ལུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞི་གནས་སྒྲུབ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག

མཐོང་བསྒྲིད་པའི་ཞི་ལྷག་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་

མེད་པར་བསྒོམ་ཕྱུང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་།

དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་སྣང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསླབ་པའི་མཉམ་

རྗེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡུན་དུ་གོམས་པ་ལས། མཐར་སྐྲོམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོང་

པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་ཐོག་ཏུ་འཇོག་ཅིང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་

འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་སྟེ། སྟོན་བྱེད་རྒྱ་བོད་ཀྱི་

གྲུབ་ཐོབ་རྩོད་མེད་མཐའ་དག་དེ་འདྲ་བའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པ་ཡིན་པ་ལས། ཞེ་གནས་ཀྱི་

ཉམས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་གི་རྒྱུ་བར་གསལ་པ་ལོག་པའི་གསལ་རིག་གི་ངང་ལ་

གནས་པ་ཙམ་ལ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནའང་། དུས་ཕྱིས་ཐལ་

མོ་ཆེ་ཞིག་མདོ་སྡགས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་དང་། བླ་མའི་མན་ངག་གི་གོ་བ་དང་ནི་བྱལ།

བླ་མར་ཁས་ལྡེབ་བ་དག་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་ཉམས་སྐྱོང་གི་རྒྱུས་མེད་ནའང་ལོང་བས་ལོང་

བ་འཕྲིད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་། གང་དུའང་མི་འཛིན་པར་

ཟེམས་གསལ་རིག་ཙམ་ལ་རྩོམ་འཇོག་བྱེད་པ་རྣམས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྒོམ་

མཐར་ཐུག་ཏུ་སྤྲོད་པའི་ཁུལ་དུ་བྱས། སྒོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁ་ཡིན་རྒྱུ་བར་

@129 བྱས་ནས་བླ་སྒོབ་ལགā་སྟེལ་གྱིས་གཡང་སར་འཕྱོང་བ་མང་བས་དེ་དག་ལ་སྨན་པའི་ཕྱིར་

དུ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཀའ་དེ་ལྟར་དུ་སྙལ་བར་སྣང་ཞིང་། དེ་འདྲ་

བ་རྣམས་ལ་སྒོམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཇི་སིགས་པ་ནི། སྔར་མཉམ་མེད་དྲགས་

པོ་ལྟ་རྟེ་རྟེ་བཙུན་མི་ལ་དང་མ་མཇལ་གོང་དུ་ཞག་བཅུ་གསུམ་ཙམ་གྱི་རིང་བདེ་གསལ་

མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངང་དུ་གནས་པ་ཡོད་པ་ལ། རྗེས་སུ་རྟེ་མི་ལ་དང་མཇལ་

ནས་བདག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བཟང་པོ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་ཞུས་པས། དེ་ཙམ་གྱིས་

གང་ཡང་མི་ཕྱེན། ངའི་གཏུམ་མོ་ཁ་ཐུང་སྐོམས་དང་། ད་གཟོད་སེམས་ཀྱི་

ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཞིག་འོངས་ཞེས་གསུངས་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་

གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གསུངས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལས། སེམས་ཀྱི་གསལ་

རིག་གི་ཆ་ངོས་ཟིན་པ་ཙམ་ལ་གསུང་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟེ་ཕག་མོ་གླུ་

པ་དྲག་པོ་ལྟ་རྟེའི་དྲུང་དུ་མ་ཕེབས་གོང་ནས་ཞག་བཞི་བཅུ་ཙམ་ཀིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུན་

གཅིག་གི་ངང་དུ་འབྱམས་ནུས་པ་ཡོད་པ་ལ། དབགས་པོ་ལྷ་རྩེའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་

ནས་སྐོམ་བཟང་པོ་དེ་ལྷར་ཡོད་ཚུལ་ཞུས་པར། ཁྱེད་དེ་ལ་སྐྱིང་ནས་སྐོམ་དུ་འཇོན་

ནམ་གསུངས་པ་ལ། དེ་བློ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྐོམ་དུ་ངོ་ཡང་སྦྱད་པས་སྐོམ་ལགས་

ཀྱང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པར། ཕྱག་སྤྲར་བཅངས་སུ་མཛོད་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་སྐོམ་

དེ་ལས་ཟན་ཆང་ཅིག་མི་དགའ་རི་ཤེ་གསུངས་པས་སྤར་གྱི་ཉམས་བཟང་པོ་རྙལ་གྱིས་

ཞིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་སྐོམ་ཆེན་པ་རྣམས་ལའང་བྱགས་ཆེ་བར་ཡོད་

ནའང་། ད་དུང་དེ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མང་བ་ནི། མི་ཤེས་པ་ནི་སྨྲག་བསྟལ་

ལོ་ཞེས་པ་དེ་གང་སྣང་ཞིང་། རྩེ་བཙུན་ས་པཊ་གྱིས་ཀྱང་། ཕྱིས་ཀྱི་ཕྱག

རྒྱ་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་ནི་ཀུ་ཤའང་གི་ལུགས་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་ཡང་འདི་དང་

@130 འདི་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་པར་སྣང་། ལྷག་པར་དུ་ནི་དྲས་ངན་སྨིགས་མ་དགུའི་ཡང་

མཐར་ཐུག་པས་རིས་མེད་བསྟན་པ་རྣམ་དག་ཕལ་ཆེར་ཉམས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་རྩེ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཅོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཐུགས་བསྟྲེད་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཐུ་ལས་དུ་

ལྷའི་གནས་སྐབས་སུ། གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང་། དཔལ་ལྡན་

རྒྱུད་གྱི་རྣམ་གཞིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཚོས་སྡེ་འགའ་དང་འགའ་ཞིག་ཏུ་འདུལ་བའི་བཅས་

མཚམས་ཐུ་རགས་དང་། མདོ་སྡེགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཕྱག་ལེན་སོགས་མ་ཉམས་ཙམ་

གྱི་རྒྱུན་གནས་ཤིང་། དབེན་པའི་གནས་སུ་ཐོས་དོན་སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་བཞིན་གཞོལ་བའི་

སྐྱེས་བུ་ཡང་འགའ་ཞིག་ཙམ་མཆིས་པ་ལས། དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་གཞན་གྱི་ཚེས་

པར་རྨོངས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཚེ་འདིའི་ལྷོ་གོས་དང་། རྐེད་བཀྲ། སྐན་

བགས། ཚོང་ཁེ་དཔོགས་སོགས་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར། སྡེ་དགོན་རྣམས་ནི་ཆགས་

སྡང་དང་རྩོད་པས་བརྒྱང་། ཞྭ་དམར་སེར་དང་། འདོན་ཁ་ཁྲལ་མི་གཅིག་པ་

ཙོམ་གྱིས་བླུབ་མཐའ་འཛོན་པར་རྟོམས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཚུགས་འཁྲིར་ཐལ་ཆེར་ཞིག །

སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་མཐའ་དག་རས་སུ་བོར་ཏེ་ཁྱིམ་པ་དང་གཉིས་སུ་མ་

མཆིས་པར་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་སྣང་བ་ལས། རེ་ཞིད་སོགས་སུ་སྣུབ་པ་ཚུལ་བཞིན་

བྱེད་ཆུ་ལྟ་བཞག་བསྟོད་མི་ཡང་མི་རྟེད་པའི་ཚུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། འགའ་ཞིག་བསྟོད་

ཟོོ་བྱས་ཀྱང་དགེ་སྤྱོར་ལྟར་སྣང་འགའ་ཞིག་ཙམ་དང་། ཡི་དམ་སྣུབ་ཐབས་ཉུང་ཉུང་

འགའ་ཞིག་གིས་བཟློས་གྲངས་གཞོགས་པ་ཙམ་ནས་བྱོང་ཆོག་ལ་ཐགས་བཞིན་དུ་སྣུན་

པ་ལས། ཞི་ལྷག་དང་བསྟེད་རྩོགས་སོགས་སྦོམ་རྒྱུ་ཕར་བཞག །ཆོས་སྐད་

གྱི་དུད་པ་ཙམ་ཡང་གཏོང་མི་མེད་པའི་དུས་སུ་སྒེབས་འདུག་པས། དེས་ན་ཉམས་

ལ་སྦོམ་དུ་འཕྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཞོལ་ས་དང་གཡང་ས་འབྱུང་བའི་དོགས་པ་ཙམ་མི...

@131 འདུག་པས་བློ་བདེ་བར་མཛད་ཆོག་པར་སྣང་ལ། གལ་ཏེ་སྨྲག་པ་སྐབས་ལེགས་

ཀྱི་ཉམས་དེ་འདྲ་སྐྱེས་པ་བྱུང་ན་ནི་གྲུབ་ཐོབ་བཟང་པོ་ཡིན་ཞག་ལས་སྦོམ་མཐར་ཐུག

ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་གྲྭང་བརྟོད་གཏོང་མི་སུ་ཡང་ཡོངས་རོགས་མི་འདུག་པས་མངོན་པའི་

ང་རྒྱལ་དང་བཅས་ཏེ་སྦོམ་བཟང་ཤོས་རང་དུ་བཟུང་བར་མཐོང་ཅིག །ཡང་རྗེ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཅོང་ཁ་པ་ལྟ་བུ་ནི། ཉམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་འདྲ་བ་ལ་

རྟོགས་མཐོང་ཆེ་བར་མི་མཛད་ཀྱང་། ཐོས་སྒོམ་ཕྱོགས་རེ་བར་མ་སོང་བར་ཐོས་

བསམ་མཛད་པའི་སྐབས་ཉིད་ནས་ཞི་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་

ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་ནང་གི་ཡང་དག་འཇོག་ལ་སྣང་སྟེག་ཏུ་བརྩེན་པར་མཛད་པའི་

རྣག་ཡང་དག་ནི་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་མི་ཚེ་རྟེལ་པོར་རི་ལ་སྒོམ་ཁུལ་བྱས་པ་དག

ལ་ཡང་འབད་མེད་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཙམ་སྐྱེ་དཀའ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཐོས་བསམ་དང་སྒོམ་པ་ཉམས་ལེན་སྐབས་གཅིག་ཏུ་འབྱུབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་

དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཕྲོས་བཤད་

ཀྱི་ཚུལ་དུ་དོགས་པ་རྩང་ཟད་དཔྱད་ནས། སྒར་ཡང་དགྱས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་

ནི།ཨ་དེའི་ཚེ་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་གྱི་བམ་པོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཐུགས་ལ་

ཆུད་པར་གྱུར་པའི་མཚམས་སུ་བར་གཅོད་ཀྱི་རྣམ་པས་སྐུ་སྟོང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེན་དུག་པོ་

ཅིག་བྱུང་པར། སྟོང་ལུང་ཕུར་ཡུ་རྒྱན་བསྟེན་སྐྱབ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གི་གམ་དུ་

བྱོན་ནས་མན་ངག་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་ཀྱང་ཕན་པ་མ་བྱུང་། བདེ་བ་ཅན་

དུ་བྱོན་ནས་བཅོས་ཐབས་ཅི་རིགས་མཛད་ཀྱང་མ་ཕན། བདེ་བ་ཅན་ན་ཁ་མཆུ་དང་

འཁྲུག་ལོང་མང་དུ་འདུག་པས་ཀྱང་ཐུགས་སྤྱོང་བར་གྱུར་ཏེ། དཔོན་སློབ་དགེ་འདུན་

འགའ་ཞིག་དང་བཅས་གཙང་ཕྱོགས་ལ་བྱོན། ས་སྐྱར་འབྱོན་པར་བཞེད་པ་ལ་ལམ་

@132 དུ་ཏ་ཅང་གྱང་བའི་རེག་པས་འོ་བརྒྱལ་བར་འདུག་པ་དང་ཤུལ་ལམ་ཐག་རིང་བས་དྲུར་

སྤྲིག་གི་ཕུ་ནས་གནས་རྣིང་ལ་བྱོན། དེའི་དགུན་གནས་རྣིང་དུ་བཞུགས་པས་གནས་

རྣིང་པའི་དོན་གཉིར་བ་དང་། ཕུག་ཕྱི་ལ་བྱོན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་

བཀའ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་གོང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལ་ཆེད་དུ་གཏད་པའི་

གཟེགས་རྟོག་མ་མཛད་ཀྱང་། དེ་དུས་ཆོག་ལ་གཟེགས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་གང་ཅི་

ཐུགས་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་འཆར་བས། ཐོག་མར་གཟེགས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་

གཞན་ལ་ཡང་འདོམས་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཚར་གཅིག་རྩ་ལ་བཤད།..

མཛད་དོ། །དགུང་ལོ་ཉིར་གཉིས་པ་ས་ཕོ་རྟ་ལོའི་དབྱིད་ཀ་སྟར་ཐང་བརྒྱུད་ནས་

ས་སྐྱར་བྱོན། དེའི་ཚོ་ས་སྐྱར་བློ་མ་རྫོ་བཙུན་རིད་མདའ་པ་ཆེན་པོ་ལམ་འབྲས་གསན་

ཞིང་འདུག་པ་དང་མཐའ། དེ་ནས་བརྒྱང་སྟེ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་ས་

སྐྱར་ཁོང་གི་སྤྱན་སྔར་བཞུགས། རྗེ་བཙུན་པ་རང་ཉིད་ལམ་འབྲས་སོགས་གསན་

པའི་ངང་ནས་རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་གཟབས་ཚའ་གཅིག

གནང་། གཞན་ཡང་དེའི་ཚེ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱངས་ཤིང་།

དབུ་མ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལ་སོགས་པ་བཀའ་བསྟན་

བཅོས་མང་པོའི་ལུང་ཡང་གསན། ཐུ་མ་རོ་རྗེ་རིན་ཆེན་པའི་དྲུང་དུ་བརྒྱ་གཉིས་

ས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་པ་ཡང་གསན། ཐུ་མ་རྗེ་བཙུན་པས་མཚམས་སྦྱོར་མཛད་པ་

བཞིན་བློ་བྱང་ཤར་བའི་སྤྲགས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་བསྒེས་པོ་མན་ངག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་

ཞིག་འདྲུག་པ་ལས་མན་ངག་ཐྭངས་ཏེ། བློ་བྱང་རིན་ཆེན་སྣང་གི་རྒྱབ་ཕྱོགས་དེར་

བྱོན་ནས། མ་ནིང་གི་ཏ་འདོན་པ་སོགས་ལན་ཁ་ཡར་མཛད་པས་སྔར་བྱི་སྐུ་སྟོད་

ཀྱི་སྣྱང་གཞི་དེ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐོན། ས་སྐྱ་ནས་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ལ་སྟོད་བྱང་

@133 གི་སའི་ཆ་ངམ་རིང་དུ་ཆོས་དབར་ལ་བྱོན་ནས་དཔྱིད་དང་དབྱར་གཉིས་ཀ་ངམ་རིང་དུ་

བཞུགས། བློ་མ་རྩེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཤེ་ཀ་ཆེན་མོ་ལེགས་

བཤད་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་དེ་རྩོམ་པར་མཛད་ལ་བརྩམས་ཚར་རིམ་བཞིན་རྩེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་

ཀུང་ཐུགས་ལ་ཆུད་པར་མཛད། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དེ་ཞིབ་

ཏུ་གསུང་བར་ཞུས་ནས་ལན་གཅིག་ལེགས་པར་གསན། གཞན་ཡང་གསང་འདུས་

རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་དང་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་སོགས་མང་དུ་གསན། དེའི་སྟོན་འཁྲུངས་

ཡུལ་ནས་རྒྱན་དུ་བབ་པའི་ཆོགས་ཚས་ཅི་རིགས་པ་འགྲུལ་པའི་མདུན་འདུལ་རྒྱུ་བསྐྱེར་

ཡོད་ཚུལ་གསན་པས་དེ་དག་བཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་དུ་ངམ་རིང་ནས་ས་སྐྱ་བརྒྱད་

དེ་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་འདུལ་བསྐྱེར་སོགས་བཞེས། དེ་སྐབས་བློགས་དང་སྒོབ་འབྲེལ་

མང་པོས་བསྐུལ་ཞིང་། མདོ་སྡེད་ནས་ཡུམ་གྱིས་ཀྱང་ཞུ་བ་ནན་ཆེར་བྱུང་བའི་

རྒྱུན་བྱས་ནས་ལན་ཅིག་མདོ་སྡེད་ལ་འབྱོན་པར་བཞེད་པ་འཁྲུངས་ཏེ་མལ་གྱོ་ལྷུ་ལུང་དུ་

བྱོན། མདོ་སྡེད་ཕྱོགས་སུ་མཁོ་བའི་མན་ངག་ལག་ལེན་འགའ་ཞིག་ལ་ཐུགས་སྤྲོང་ཡང་

མཛད་པར་བརྩམས་པ་ལས། མཚམས་ཤིག་ནས་ཅི་བྱེད་དེ་འདུ་བ་ལ་དགོས་པ་མི་

འདུག །དེ་ནི་མདོ་ཁམས་དང་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གཏན་ནས་མི་འགྲོ་བའི་ཡི་དམ་འཆའ་

བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཤྲཱི་པོ་སྤྱོ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཞིག་འཁྲུངས་ནས་དེ་

ཕྱལ་དུ་མདོ་སྡེད་ལ་མི་འབྱོན་པའི་ཐུགས་ཐག་བཅད་དོ། །ལོ་རྒྱུས་འདི་དག་གི་ཚེ་

རྣམ་ཐར་ཡི་གེར་འཛོད་པ་རྣམས་སུ་མ་མཐོང་། སྟོན་རབས་དམ་པའི་གསུང་

རྒྱུན་ལ་མདོ་སྨད་ནས་ཡུམ་གྱིས་འབྱོན་དགོས་ཡང་ཡང་ཞུས་པའི་མཐའ་མ་ལ། དབུ་

སྐྱེས་ཀྱི་ལན་བྱ་དུང་ལྟར་དཀར་བར་གྱུར་པ་བསྐུར་ནས་དེད་ན་ཚོད་འདི་ལྟར་དུ་གྱུར་པ་

བསམས་ནས་འབྱོན་དགོས་ཞུས་པ་ལ། ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་ལ་དགག་བྱ་ཆེ་ཞིང་དགོས་

@134 པ་ཆུང་བས་འབྱོན་དུ་མ་བཏུབ་པའི་གནས་ཚུལ་དང་ཆབ་གཅིག་རྩེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་རི་

མོར་བྲིས་པའི་ཐང་ཀ་ཞིག་ཀྱང་བསྐྱར་བར་མཛད་པ་ཡུལ་དུ་འབྱོར་ནས། ཡུམ་

གྱིས་ཞལ་ཕྱེ་མ་ཐག་སྐུ་བརྟན་དེས་ཁ་མ་ཞེས་གསུངས་པས་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་རྗེ་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་མཇལ་བ་དང་མཚུངས་པའི་མོས་གུས་དང་སྨོ་དགའ་ཚད་

མེད་པ་འབྱུངས་ཏེ་ཐུགས་ཁྲལ་སངས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་ཚད་མར་གྱུར་པའི་གསུང་

རྒྱུན་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འདི་ལྟར་

གསུངས་ཏེ། ལར་ཡང་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་

ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་བགྱང་བ་ལས་འདས་པའི་ཡལ་འདབ་རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་ཙནྡན་གྱི་

ཤིང་ལྟོན་པ་ཆེན་པོའི་དོས་ལས་ཟག་པ། གསར་དུ་མངོན་པར་འབད་པའི་རྒྱུན་

གྱིས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་གོས་པར་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དྲི་བསུང་གིས་སྤྲིད་པའི་ཚ་གདུང་

འཇིལ་བར་མཛད་པའི་ཀ་བྱང་གྱི་ཐིག་པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་སྐྱིང་ལ་རེག་པའམ། དེའི་ངོ་

མཚར་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མེ་ཏོག་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་གཅིག་ཙམ་ཡང་། ཆོག་གི་

སྤད་བུས་གང་གིས་རྣ་ལུང་མཛོས་པར་བྱས་པའི་ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་པད་སྐྱེ་ཆུའི་

ཁུར་གྱིས་མངོན་པར་རོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། བསྐྱེད་ཚལ་བ་སྤུ་གཡོ་བའི་མགོ་

ལྟོག་དང་བཅས་པས་ཡིད་ཀྱི་བརྟེན་པ་ཉམས་པ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དད་པའི་

ཀུགས་ཀྱིས་བཏབ་པར་གྱུར་པའི་བསྟོད་ཅིང་སྨྲེ་བའི་ཚོགས་བཅད་བབ་ཅོལ་དུ་སྒྲོག་པར་

འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་བུ་མངོན་པར་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུ་ནི་བསམ་པར་བྱ་དགའ་བ་སྟེ། ཞེས་དང་།

དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཆེད་དུ་བསམས་པའི་སྐོར་ནས་རྣེད་བཀྲོངས་དང་། སྣན་

གྲགས་དང་། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ། ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་

བྱན་གྱི་དཔལ་ལའང་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྲེད་པ་སྤྱི་མ་མྱོང་བ་ནི་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཕུན་

@135 སུམ་ཚོགས་པའི་དཔལ་ཇི་ཙམ་འབྱོར་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྲང་སྲེད་པ་ཟད་པའི་སྟོབས་ཆེས་

ཆེར་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་བྱོགས་བྱེད་པ་ནི། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱས་

ཡིད་ཀྱི་གཉིས་འཐུང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་འབད་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཉམས་སུ་ལྡང་བ་ལ་

ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་ན། འདི་ནི་ཆོ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་ལ་ཆུང་ཟད་ལྷོས་པ་

མེད་པར་ཡང་གཞན་དག་གིས་བསྟེན་བཀྱར་བ་དང་། སྐན་པར་སྣ་ཞིང་ལེགས་པར་

བསྟགས་པ་དང་། འབྱོར་པའི་ལྷད་པར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མངོན་པར་

མཆོད་པ་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཇི་ཙམ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྣར་ཞིང་འདུ་བྱེད་

ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མགོན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་པར་

འདོད་པའི་བསྟེ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་བསྟེན་བཀུར་བར་བཞེད་

པའི་དད་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པ་བཞིན་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། གཞན་

དུ་སྡིད་པ་འཕེལ་བ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་གོོ་སྐབས་མེད་དོ། །

འདི་ནི་འདིའི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཀྱི། སྐུ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་གཉེན་

པོས་གསར་དུ་བསྒྲིད་པའི་སྟོོར་བྱང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཁོོ་བོོ་ལ་གཞན་ཀྱིས་

སྟན་བཟང་པོོ་ཞལམས་པ་དང་། གུས་པའི་བསྟེན་བཀུར་སོོགས་ཅི་ཙམ་བྱས་པ་ཙམ་

ཀྱིས་ཆེད་དུ་བསམ་མི་དགོོས་པ་དེའི་སྐབས་རང་དུ། འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅིང་

ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རྟང་བ་སྒྲུབ་མའི་བསླུ་བྱེད་དང་འདྲ་བ་ཡིན་སྟམ་པའི་སྐྱོ་བ་ཤུགས་དྲག

པོ་སྣང་བ་བྱན་ལོང་དུ་ཐོངས་པ་ཡིད་གཏིང་ནས་འགྱུར་བ་རྒྱུན་རིང་པོ་རེ་སྐྱེ་བ་ཞིག་དང་

པོ་ཉིད་ནས་རང་ཚས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ནི་ཤེན་ཏུ་མཐོ་བའི་

རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བོད་ལ་གྲགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཆ་ཙམ་དུ་ཡང་བསྟན་པར་

མི་རྣམ་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་

@136 ལ་སྤྲིད་པ་འགོག་པ་མེད་དུ་མི་རྟང་བའི་དགོས་པ་ཉེ་བར་གཟིགས་ནས། ཆོས་ཀྱི་

རྗེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་

གི་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བཀའ་སྩལ་བ་གཞན་རྣམས་ལྟ་བཞོག །

ཐ་ན་དག་སྒོང་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལ་འདུག་པ་སོགས་བྱ་དགོས་པ་བྱུང་ན་མི་རྟག

པས་གཉེན་པོ་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་པར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་

ཀྱང་དོན་དེ་སྐྱབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་འདིའི་མཁས་པ་མགུ་བ་སྐྱེད་

པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཆེས་ངོ་མཚར་རྣད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་

ངེས་པར་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྐྱེགས་མའི་དུས་

འདིར་སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་མི་ལྡན་པའི་དབང་གིས་

རྩོལ་ཆུང་གཡམ་ལ་རྒྱུག་པ་མང་བས། ལྷོག་གྱུར་འགའ་ཞིག་སྣ་བས་ལེགས་ཀྱིས་

ཤེས་པ་ཙམ་དང་། མིག་འཕྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཕྲ་མོ་ཙམ་དང་།

གཞན་ལ་ཕན་གནོད་ཀྱི་རྣས་པ་འགའ་ཞིག་ཐོན་པ་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་སྨིན་རུ་ཟིང་ཟིང་དང་།

ལྷུང་ཤུ་ཤུ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་རྟོགས་པ་མཐོན་པོ་ཡིན་པར་རྟོམས་ནས་དྲག་ཞན་ཕལ་

ཆེར་མགོ་བོ་གདུགས་ལྟར་འཁོར་བ་མང་རུང་། དོན་ལ་རྟོགས་པ་ཟེར་བ་དེ་གང་

ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ངོ་མ་ཤེས་པའི་རྟོངས་རྒྱས་ཁོ་ན་སྟེ། རྟོགས་པ་ཞེས་པ་ནང་གི་

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་གཅོ་

བོར་རང་གིས་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རས་སུ་མ་བོར་བའི་ངོས་

ནས་ངེས་འབྱུང་། བྱང་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་གཅམ་དམའ་

མཐའ་ངེས་འབྱུང་ཙམ་ལ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ཞེག་བྱུང་ན་ཡང་དེང་

སང་གི་དུས་སུ་རྟོགས་པ་བཟང་ཤོས་སུ་བཞག་ཆོག་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ངེས་

@137 འབྱུང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་།

ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྟལ་བར་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ་སྲིད་རྩེ་ནས་མནར་མེད་

བར་གྱི་འཁོར་བའི་གནས་ཀུན་མེ་འབར་བའི་ཀློང་ལྟར་མཐོང་ནས་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་

གང་ལའང་སྨོང་པོ་རྟུལ་ཙམ་མེད་པར་ངེས་པ་རྣེད་དེ་ཞེན་པ་གཉིང་ནས་ལོག་ཅིང་།

ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་

པོས། དེ་ལྟར་གོམས་པས་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ། །ཡིད་སྨོན་སྐད་ཅིག

ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཉིན་མཚན་གྱུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བློ། །བྱུང་ན་དེ་

ཆོ་དེས་འབྲུང་སྐྱེས་པ་ཡཁས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དེས་འབྲུང་

རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཞིང་འཕོངས་བའི་ཉེས་དམིགས་ཆེད་དུ་བསམ་པ་དང་།

བླ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་ཤྲཱཝཱས་དྲག་ཏུ་འདེབས་པའི་སྐོར་ནས་ཆོས་བསགས་པ་

དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་ལ་རྒྱ་ཆེར་མ་འབད་པར་བདག་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ལ་རང་ཤྲཱཝཱས་ཀྱིས་སྐྱེ་

བར་མི་རུས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམ་པའི་བློ་ངན་དེ་འདོར་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ད་དུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་སྐྱེ་དཀའ་བ་མང་དུ་

བརྟེད་པས་མི་ཡངས་ལ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་གསུམ་སྒོག་གམ་གཟུང་ཤིང་དུ་བྱས་

བའི་སྟེང་དུ་ཐུན་མོང་བཞི་ལྷག་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྒྲིད་རྩོགས་ཀྱི་ཉམས་

ལེན་ལ་འབད་དེ། དེ་དག་གི་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་རྟོགས་

ལྡན་དང་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་འོས་ནའང་། དུས་ཕྱིས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཟང་

བཟང་པོར་ཁས་འཆེ་བའི་ཐོ་ཆོ་དང་། རྩིང་སྤྱོད་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བརྟགས་མ་དྲིས་

པར་བཞག་ན་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་དང་། གཉས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་སོགས་

རྒྱུད་ལ་ཡད་རྒྱུ་བ་ཞིག་བྱས་ཡོངས་རྫོང་། ཞིབ་ཏུ་རྩ་བ་དཔྱད་དེ། དེ་དག

@138 གི་ངོ་བོ་དང་། ཐོག་མར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས། སྐྱེས་པའི་ཚད་སོགས་དྲིས་ན་

མགོ་མཇུག་འདྲེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རབས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཤོད་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ནི། སྔག་ལྷང་

ལ་འགྲོ་མི་དགོས། བེམས་པོའི་འོག་ནས་མཐོང་བའི་དཔེ་ཁོ་ནར་ཟད་ལ།

ཚུལ་དེ་དང་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་ན་སྟོམ་ནས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་རེ་བོང་རྟའི་ཕ་

མཚན་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྟོན་དུས་ལོ་ཏོག་འདོད་པ་ལ་ཡང་དཔྱིད་དུས་

སོ་ནམས་བྱེད་ལུགས་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་

ཚུལ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་རྟོགས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་མཐོ་ཞིང་བཟང་ཡང་འཁོར་བ་པ་རང་གི་

རྟོགས་པ་ཡིན་པ་ལས། དེ་ལྟག་གི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་དེས།

རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་རྟོགས་པ་མཐོ་མཐོ་མོའི་ཚུལ་མི་འཛིན་པར་མངོན་པར་རྟོགས་

པའི་ཡོན་ཏན་གསང་ཞིང་སྤྲེད་པར་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། རྗེ་བཙུན་ས་པཾ་

གྱིས། དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྲས་བྱུར་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཁྲབ་པར་

གསལ། །སྣ་མའི་མེ་ཏོག་བཀབ་ན་ཡང་། །དྲི་ཞིམ་ཀུན་ཏུ་ཁྲབ་པར་འགྱུར། ।

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐུ་ཚེ་དུ་མར་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པའི་ཤུགས་ལས་གདུལ་བྱ་ཕལ་

པའི་སྣང་ངོར་ཡང་། གཞན་དག་ལྟར་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་ཆེད་དུ་བསྒོམས་པ་སོགས་ལ་

མ་ལྟོས་པར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་འཁོར་

བའི་ཕུན་ཚོགས་གང་ལའང་གདུག་སྟུལ་གྱི་མཚང་ལྟར་གཟིགས་པའི་ངེས་འབྱུང་རྣམ་

དག་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་འབད་མེད་རང་ཆས་སུ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་

འབྱུངས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་དཔགས་པར་དཀའ་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣད་

དུ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ནི་གོང་དུ་སྨོས་པའི་བཟང་པོར་རྟོམས་པའི་རྟོགས་པ་

དེ་དག་གིས་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་ཚར་ཡང་བསྒྲུབ་པར་མི་རྣུས་པ་ནི་ངེས་པར་ཡིན་ནོ། །

@139 ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལ་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསལ་

འདེབས་ཅུང་ཟད་སྨོས་ནས་དགྱུས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། དེ་ནས་སྨོན་དེ་མལ་གྱོ་

ལྷ་ལུང་པའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་ལུང་ཚོས་མང་རབ་གསན། བར་ཞིག

ཏུ་སྐུ་མཚམས་བཅད་ནས་ཐུགས་དམ་མཛད་པའི་བར་སེང་ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་

རིགས་མཛོད་ལ་གཟིགས་རྟོགས་མཛད་ཅིང་། ལེའུ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་གྱི་

རྣམ་བཞག་སྨོན་པའི་ཚུལ་ལ་ལེགས་པར་གཟིགས་པས་རྒྱུན་བྱས་ནས། ཚོས་ཀྱི་

བྱགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་རིག་པའི་སྲོལ་ལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་

མནན་པས་མི་རོན་པ་འཁྲུངས་ཤིང་། སྟོན་དེར་བཞུགས་ཀྱི་རིང་ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་

གཞུང་ལ་གཟིགས་པ་ཙམ་ནས་དད་པའི་སྤུ་འོང་གཡོས་ཏེ་སྣུན་ཆབ་ཀྱི་རྒྱུན་བཅད་པར་མི་

རྒྱས་པ་རྟག་ཏུ་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས།

བྱང་ཕྱོགས་འདི་ན་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །སྣུངས་དང་མ་སྣུང་དུ་མ་མཐྱིན་གཅིག

ཏུ། །མདོ་དང་སྡེ་བདུན་ཀུན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །བགྲོད་པའི་ཉམས་ལེན་རིམ་པ་

ཡོད་མིན་ཟེར། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ལ། །དངོས་

སུ་འདི་རྟོམ་འདི་ནི་མ་འོངས་དུས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མིག་ཏུ་འཇུར་རོ་ཞེས། །གསུང་

གི་གནང་བ་སྩལ་བའང་ཚད་མར་བྱེད། །དེ་ནི་མི་རིགས་སྣ་བའི་ཕུལ་བྱུང་དུ། ।

མཐོང་ནས་ལྷག་པར་ཚུལ་དེར་དཔྱད་པ་ན། །ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་མཆོད་

བརྗོད་དོན། །ཚད་མར་སྣང་བ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ཡོག་གིས། །རྣམ་གྲོལ་

དོན་དུ་གཉིར་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཚད་མར་སྣང་བས་ཤིང་དེ་ལས་དེ་ཡི་ནི། ।

བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་འཇུག་ངོགས་སུ། །ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྟེད་པས་ཐེག་གཉིས་

ཀྱི་ ཁལམ་གྱི་གནད་ཀུན་འགྲིལ་པ་རིག་ལམ་ནས། །ལེགས་པར་ཐོབ་པས་

@140 ལྷག་པར་དགའ་བ་སྐྱེད། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་འདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ། །

བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །ཞེས་གསུང་སྟེ། སྔོན་ཆད་ཁ་

བ་ཅན་གྱི་ལྷོངས་འདིར་ཚད་མ་སྤེལ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་རིག་པའི་རྣམ་

བཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་ལུགས་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ལས། ཐར་

པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་མིན་

པར་མཁས་བླུན་ཕལ་མོ་ཆེས་མཐོན་གཅིག་ཏུ་སྨྲོག་པར་བྱེད་ཀྱང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དྲི་མ་མེད་པས་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་ནང་ཚན་དཔལ་ལྡན་

ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་དང་། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཚད་མ་

རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཅིང་གཟིགས་པ་ན། ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་ལམ་

ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་མཐའ་དག་རིག་པའི་ལམ་ནས་ཚང་ལ་མ་ནོར་བར་བསྟན་པ་

ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་པོའི་སློབ་དཔོན་ཡབ་སྲས་རྣམས་

ལའང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་འབྱུང་བ་སྟེ། དོན་དུ་ཚད་མའི་

གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་བྱེད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུའི་གདམས་

པར་འཆར་བའི་ཐུགས་ངེས་གཏིང་ཕྱིན་པ་དེ་སྐབས་འཁྲུངས་པར་སྣང་ངོ། །དེ་དག

ལ་རྣམ་ཐར་མེ་ཏོག་ཆུན་པོ་ལས། དེ་ནས་རིག་པ་སྟུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །གཙུག

གི་ནོར་བུ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡི། །གཞུང་དང་དེ་ཡི་རིག་པའི་ལམ་སྟོལ་ལ། །

ཤུགས་དྲག་དང་པ་དཔག་མེད་རྣམ་པར་གཡོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་

དགུན་ཆོས་བདེ་བ་ཅན་དུ་བཞུགས་སྐབས་7ནོང་མ་ཀོར་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཞིག་ནས་ཞུ་

འཕྲིན་ལེགས་སྐྱེས་དང་བཅས་པ་ཕུལ་བའི་ལན་སྙལ་བ་ནི། སྐུ་ནི་གཞན་ཕན་བསམ་

པས་མཛོས་ཀྱི་རབ་བཀའི་གོས་ཀྱིས་མིན། །སྟན་ནི་ལེགས་བཤད་ཐོས་པས་མཛོས་

@141 ཀྱི་གསེར་གྱི་རྣ་ཆས་མིན། །ཕྱག་ནི་གཏང་ལ་འཇུག་པས་མཛོས་ཀྱི་སྒྲ་ལྡན་གདུབ་

བུས་མིན། །བསོད་ནམས་བརྒྱ་ཡིས་ལྷག་པར་མཐོ་བའི་མི་དབང་གང་དེ་རྒྱལ། །

སྐྱོན་མེད་རིགས་ཀྱི་ཆུ་གཏེར་འཇིངས་ལས་འབྱུངས། །དགེ་ལེགས་གསེར་གྱི་རྣ་བས་

ཀུན་ནས་བསྐོར། །ཚད་མེད་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཡི་དཔལ་འབར་བ། །མི་དབང་ལྷུན་

པོ་གྲིང་བཞིའི་དབུས་ན་བརྩེད། །ས་བདག་གཞན་ལ་ཕན་དགོངས་གངས་རིའི་

བོ་སེ། །སྐྱན་ཞིང་རྣར་འབབ་གསུང་གི་ཚ་ཟེར་བྱིས། །ལེགས་པར་ཞུ་བའི་

ཆུ་རྒྱུན་བཟང་པོའི་ཚོགས། །སྐྱེ་རྒུ་ཀུན་གྱི་རྣ་བའི་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས། །དེ་ཚོ་

ཁྲིམས་གཉིས་མཁྱེན་པའི་བློ་བྱོས་ཀྱིས། །སྐྱེ་རྒུ་བདེ་ལ་འགོད་པའི་ཁྱར་འཁྱེར་

བ། །ས་སྐྱོང་དེ་ཡི་ལྷག་བསམ་འདི་འདྲ་ཞེས། །ཡ་མཚན་གཏམ་གྱིས་གཏམ་

གཞན་གོ་སྐབས་འཕྲོག །དགེ་མཚན་རྒྱུ་སྐར་བྱེ་བས་བཀྲ་བ་ཡི། །སྐྱུ་ཡི་

ནམ་མཁའ་མི་མཐུན་ཆུ་འཛིན་གྱི། །སྤྲིན་གཡོག་བསལ་ཕྱིར་བསམ་ཀུན་རྫོགས་མཛད་

པའི། །ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་མཆིས། །མི་དབང་བྱམས་པའི་ཐུགས་

ཀྱིས་མངའ་རིས་རྣམས། །ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་ཚབ་སྲིད་གང་ཡིན་པ། །པད་གཉེན་ལྷ་

ཡི་ལམ་ནས་མ་ལྷུང་བ། །དེ་སྲིད་ཡར་ངེའི་རྒྱ་བཞིན་འཇུག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་

འདི་ནི་7གོང་མ་ཅོར་རྒྱལ་བྱ་མིའི་དབང་པོའི་དྲུང་ཏུ་བཟང་གྲགས་པས་ཕུལ་པའི་ཞུ་

ཡིག་གི་སྐྱེས་མཆོག་པར་ཕྱག་ཕྱིས་དར་དཀར་པོ་ཁ་གང་ཕུལ། ཞིབ་ཀྱི་ཞུ་བ་དག

བཞེས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་བ་ལ་གསལ། རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉིར་བདུན་ལ་ཆོས་

གླ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་ནས་ཕུལ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ཐོ་ཀྱན་ཐེ་སྡུར་

གཤེགས་ཀྱང་ཆེན་པོ་རྣོར་ཡུལ་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་རྀ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་གི་བསྟན་པ་

དཀར་འཇམ་ཡུག་གཅིག་དང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཡུལ་གྱུ་དེར་གསུང་མཆིད་ཐོག་མ་དང་།

@142 དར་དཀར་པོའི་སྐྱེས་བཅས་སྣུལ་བར་སྣང་། དཔྱིད་ཆོས་སྟོན་མ་ལ་གྲ་སྐོར་མཇད་

བཞེད་པས་པོ་སྤྱི་འགའ་ཡར་གྱི་གཟིགས་རྟོག་མཇད་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པ་ལྷགས་

སྤྱི་ལ་གཙང་ལ་བྱོན་ཏེ་སྣར་ཐང་དུ་ཕེབས། བླ་མ་ལོ་ཙ་བ་དོན་བཟང་བས་ཚད་མའི་ཇི་ཀ་

ཞིག་མཇད་འདུག་པ་ཚར་གཅིག་ཅིས་ཀྱང་གསན་དགོས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་གསན།

དབྱར་ཆོས་དེར་སྣར་ཐང་དུ་རྣམ་འགྲེལ། མདོན་པ་གོང་འོག །མདོ་རྩ་དང་བཅས་

པའི་བྱ་སྐོར་མཛད། སྣར་ཐང་དུ་གཞུང་བསྡུར་བཀོད་པའི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པར་

འདུག །སྐབས་དེར་རྩེ་རེད་མདའ་པའི་བློ་མ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་རྩེ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་

ལས་ལུགས་ཀྱི་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། འབིར་སྡུང་ཟབ་མོ་གཉིས་གསན་ཅིང་།

མཉམ་མེད་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལས་སུ་གསིད་ཅིའི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཚང་བར་

གསན་ཚུལ་རྣམ་ཐར་གསེར་འཕྲེང་ལས་བྱུང་། དེ་ནས་སྟོན་ཆོས་བློ་མ་རེད་མདའ་

བ་ཆེན་པོ་པོ་དོང་དུ་ཆོས་དབར་ལ་ཕེབས་པ་གསན་ནས་ཞེར་བྱོན། བློ་བ་ལོ་ཙ་བ་

ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ལ་སྐྱབ་ངག་མི་ལོང་གི་ཨཱཏ་པ་སོགས་གསན། གཙོ་བོར་བྱ་

མ་རྟེ་བཙུན་པ་ལ་དབུ་ཚད་མངོན་ཞར་གྱི་སྡུ་གུ་སོགས་གསན་ཅིང་། ཞར་ཕྱིན་དང་

འདུལ་བ་ཡང་རྟེ་བཙུན་པ་ཉིད་ལས་ཚར་རེ་ཉན་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྲུད་པར་ཞིག་འོང་དུ་རེ་

བས་གསུང་འཚལ་ཞུས་ནས་ཚར་རེ་གསན། དེ་སྐབས་དབུ་མ་འཇུག་པའི་ཨཱཏ་

པ་མ་གཏོགས་རྩ་ཤེ་སོགས་རིགས་ཆོགས་གཞན་གྱི་ཨཱཏ་པ་གསན་པ་མ་བྱུང་ཞིང་།

དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུང་ཞིག་སྣར་ཐང་མཁན་པོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་

པ་ལས་བཞེས། ཁོང་གིས་ནི་ཁོ་རང་གི་རྒྱར་ཆེན་གྱི་གོ་ས་དེ་སྟར་དབུ་མའི་རྒྱར་

ཆོས་པ་ཞིག་གི་གོ་སར་འདུག་པས་དེ་ནས་བརྒྱད་པར་འདུག་ཅེས་གསུངས། ཡང་

བདེ་བ་ཅན་པའི་བླ་མ་འཇམ་རིན་པ་ལའང་རིགས་ཆོགས་ཀྱི་ལུང་གསན། ཁོང་གིས་

@143 ཆོས་རྗེ་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ལ་གསན་པར་སྣང་ཞིང་། རྗེ་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རིགས་

ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་ལུང་བྱང་མོ་ཆེའི་གདན་ས་བླ་མ་ཆོས་ཉེས་པ་ལས་བཞེས། ཁོང་

གིས་སྣར་ཐང་ཉེར་སེང་གི་དྲུང་ནས་གསན་པར་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་

དེའི་ཚེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔོན་སློབ་རྣམས་ལ་རིགས་ཆོགས་ཀྱི་བཞད་པ་ལྟ་ཞོག ।

ལུང་བཞེས་པའི་ཡུལ་ཡང་དགོན་པར་བྱུང་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱས་སྲུ་སོ་སོས་དོན་གཉེར་

བྱེད་ན་བཤད་པ་དང་ལུང་ཞུ་ཡུལ་ལགས་མ་ཐོགས་ཙམ་ཡོད་པ་འདི་དག་ཀྱང་རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་

ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་སྟེ། འདི་ཙམ་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་ཡང་གཞལ་བར་

དཀའོ། །དེ་ནས་དཔོན་སློབ་གཉེས་ཀ་ཐབས་གཅིག་ཏུ་ས་སྐྱར་བྱོན། རྗེ་རིན་

པོ་ཆེས་ས་སྐྱར་གོང་དུ་སློས་པའི་དཀའ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་སྐོར་མཛད། དེ་སྐབས་གཞན་

པོ་སྟེ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་ཚུལ་སྐོར་ཀྱང་མཛད་ཆོག་པ་ཡོད་ནའང་། དེ་དུས་ཀྱི་ཚུལ་

ས་རྣམས་ན་པོ་སྟེ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་སྐོར་བྱེད་པའི་ལུགས་མ་དར་བས་མ་གནང་དོ། །

དེ་ནས་ཕུལ་དུ་དབུས་ལ་བྱོན་ནས་སོས་ཀ་གྱང་ཐང་ཆོས་བཙུའི་སྐབས་ནས་བརྩམས་ཏེ།

རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསང་ཕུ་དང་། རྩེས་དང་ལ་སོགས་པའི་གླ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་

ཕར་ཕྱིན་སྟར་ནས་མཛད་ཚར་བས་དེ་མ་གཏོགས་པའི་དཀའ་ཆེན་ལྷག་མ་བཞིའི་གླ་སྐོར་

མཛད་ཅིང་། དེའི་ཚེ་དབུས་གཙང་གི་གླ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

སྤེ་སྐོད་འཛིན་པ་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བུ་མཐའ་དག་ཀྱང་། དམ་པ་འདིའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་བང་

མཛོད་ལས་འོང་བའི་ལེགས་བཤད་གསར་བའི་དུས་སྟོན་ཉམས་སུ་ལྷོང་བས་ནི་ཡིད་ཆོམ།

རྣམ་དཔྱོད་འདབ་བཟང་དབང་པོའི་སྤུར་ཁྲིམ་ལས་ཐོན་པའི་དངོས་སྟོབས་རིག་པའི་སྟེར་

མོ་མི་བཟད་པས་བསྟོགས་པས་ནི་སྐྱིང་འདར། མཁྲེན་རབ་གཏིང་མཐའ་ཡངས་པའི་

ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་ང་རྒྱལ་ཁེངས་པའི་རྟ་བས་འཕྲེང་ཞི་བའི་དུལ་བའི་དཔལ་གྱིས་ནི་དད་

@144 པའི་སྤུ་ལོང་ཀུན་ནས་གཡོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་གྱི་

དགའ་སྟོན་ལ་རོལ་བར་བྱེད་པས་དུས་འདའ་ཞིང་། ས་གསུམ་ན་སྐྱན་པའི་བདན་

ཆེས་ཆེར་གཡོ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་ལ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པས།

སྐྱིང་སྟོབས་རྒྱ་བ་རྩོགས་པ་དེ་ཡི་སྐྱིང་། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་བདུད་རྩིའི་དཔལ་

ལ་ཚགས། །ལེགས་བཤད་ལམ་དུ་བློ་གྲོས་གོམས་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་ངལ་བསོ་

མེད་པར་ཞུད་ཀྱིས་བགོད། །དེས་ལེགས་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་ཉིན་བྱེད་ཀྱི། ।

ལེགས་བཤད་འོད་སྟོང་མ་ལུས་འཕྱང་གྱུར་པ། །དམ་ཆོས་སྨྲང་རྒྱི་རྒྱལ་མཚན་

དབང་བོ་དེ། །བསྐལ་བཟང་བྱང་བ་ཀུན་གྱི་ཉིན་འཆོར་གྱུར། །སྲིད་པའི་ཕུན་

ཚོགས་གདུགཔའི་སྤུལ་གྱི་ལྷེ། །བསྟོད་པའི་རྒྱས་གདབ་བྱ་བྱང་གཟིགས་པ་དེས། ।

ཡུལ་ལ་མངོན་འདོད་སྲེད་པའི་འཆིང་བ་ནི། །མི་གཙང་མངལ་གྱི་རྒྱུ་དང་མཉམ་དུ་བྱོལ། ।

ནུ་མ་མངོན་དགའ་པརྦྷེའི་བཞིན་རས་ཅན། །ལུས་ཕྲའི་མིག་རྒྱར་འཕངས་པའི་ཆགས་

ལྡན་བཞིན། །ཐུབ་པའི་ལེགས་བཤད་སྒྲང་རྩིའི་དོག་པས་ཀྱང་། །ཁྲོད་ཐུགས་

ཤང་དུག་ལྡན་པའི་བརྟན་པ་འཕྲོག །མི་བཟད་རིག་པའི་སྔོན་མོ་ཕྱོགས་ཀུན་གྱི། ।

ཆོལ་བ་གླང་ཆེན་སྨྱོ་བོར་ངལ་བསོ་པ། །ཁྲོད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་ཁྲོན་གྱིས་ནི། ।

མཐའ་དག་ཤེས་བྱའི་ཚད་ཀྱང་ཉུང་ངུར་བྱས། །ཁྲོད་ཀྱི་རབ་དཀར་གྲགས་པའི་དོ་

ཤལ་གྱིས། །ཕྱོགས་ཀྱི་མཛོས་མའི་མགྲིན་པ་སྐལ་བཟང་བྱེད། །མགོན་ཁྲོད་

བསྟན་པས་བྱེལ་བའི་འཇིག་རྟེན་འདི། །བྱས་པ་ཀུན་ལ་ཆགས་བྱལ་བླངས་པ་

བཞིན། །ཞེས་བསྟན་པར་མཛད་དེ། དེ་དག་ནི་ཐོག་མར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པའི་ཐེག་པ་ལས་གཅོོད་བརྟམས་ཏེ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་འཛོོལ་བར་མཛད་པའི་

སྐོོར་ཏེ། དེ་ཡང་རགས་རིམ་གཅོོ་ཆེ་བ་རྣམས་བསྒྲིལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཀོད་པ་ལས་

@145 དེ་ཙམ་ལ་ཆ་བཞག་གིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ད་དུང་ཞིབ་ཅིང་ཆེས་ཕྲ་

བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་རོམས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དཔྱད་ཅིང་གཞིགས་

པར་མཛད་པ་ནི་འོག་ཏུ་རིམ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་

པོས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་འདི་དག་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། དེང་སང་

དུས་ཀྱི་སྐོབ་གཉེར་བ་བདག་དང་བདག་འཛུ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྐོབ་གཉེར་བྱེད་ལུགས་ཕལ་ཆེ་བ་ནི།

རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་གཅོད་ཙམ་གྱི་བློ་འཛིན་དང་དཔེ་ཀློག་ལ་སྐྱེས་

སུ་བཅོལ་ནས་གཞན་ལ་རྩོད་པའི་ཆོ་གོ་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་ཆོག་འཕྲི་སྐམ་པོ་འགའ་

ཞིག་གིས་ཁར་གོག་གཅོག་ཐབས་གཅོོ་བོར་བཏོན། རང་ཉིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བའི་

ཆོ་ནའང་ཁས་ལེན་སྤྱི་མི་འགལ་བ་འཛིན་ཐུབ་ཙམ་ཞིག་གཅོོ་བོར་བཏོན་པ་ལས་རྩོད་

པ་དམ་བཅའ་གང་གི་ཚེ་ནའང་གཞུང་དོན་ཀྱི་གོ་བ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོ་ཞིང་། རྒྱ་

བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་བལྟ་བའི་བློ་ཙོམ་མི་བྱེད་པ་མང་ལ། འགའ་ཞིག

གིས་རྩེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་སོགས་ལ་བལྟ་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་གསུང་བློ་ཕས་ཕལ་

ཆེར་གྱིས་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པས་ཞུམས་ཤིང་སྐྱིད་ལུགས། ཕྱིན་ཆད་པོད་མཐོང་ཡང་

འཇིགས་ཤིང་སྐྱི་ཡ་ཙམ་དུ་བྱུར། བློ་རྩེ་བདག་གིས་ཕྱོགས་ཙམ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་

ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཇིན་པ་ལས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་མི་འབད།

དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་ངང་དུ་ལོ་རྒྱ་སོང་ནས་ནམ་ཞིག་མིང་བཏགས་ཆེ་ཆུང་ཞིག་ཐོན་ནས་དགེ་

བཤེས་ཀྱི་མིང་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པའི་ཚོད་ཙམ་གྱིས་གཞུང་

ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་བློ་ཙམ་མི་བྱེད། མདོ་སྡུགས་གཉིས་གཅིག་བྱོགས་སུ་གཅིག

འགྲོ་བ་དགོས་པ་ལ་སྤྱགས་ལ་སློབ་གཉེར་ཞིག་བྱེད་པར་རྟོམས་པའི་ཚེ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་

@146 ཐོས་བསམ་རྣམས་མི་དགོས་པའི་ཚོད་ཙམ་གྱིས་འདོར་བར་བྱེད། དེར་མ་ཟད་མདོ་

སྡུགས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་ལག་ཇེས་ལ་ཐོས་དོན་གདམས་པར་ཤར་ནས་ཉམས་སུ་

ལེན་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་ལ། དེ་ལས་གཡེལ་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱི་འབྲས་བུར་ཚོ་འདིའི་

གོས་སྣན་བྱགས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་རང་རེ་ཞལ་མོ་ཆེའི་

ཕྱག་ལེན་དུ་སྣང་ལ། དེས་ན་བདག་ཅག་གིས་ཐོས་བསམ་བྱེད་ལུགས་འདི་དག

གིས་ཕུགས་ཡུལ་སེམས་སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་བག་ཆགས་ཕྲ་མོ་རེ་ཙམ་ནི་ཐེབས་

པ་གཉེར་བཅས་པས་གང་ཡང་མ་བསྟབ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་དག་ལས་ནི་ཁྱད་པར་དུ

བྱུར་མོད་ཀྱང་། གནས་སྐབས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་འབྱུར་བའི་ས་

ཆོད་འབྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་མཆིས། དེ་ལྟ་ནའང་དེང་སང་དུས་ངན་སྐྱེགས་

མའི་ཡང་མཐར་བྱུང་པས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་འགྲིབ་པ་སྟེ།

གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་ལ་ནི་འདུལ་བའི་ཀུན་སློང་དང་ཐོས་བསམ་གྱི་མིང་ཙམ་ཡང་ཤུབ..

ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་འགའ་ཞིག་སྨྲབ་པ་ཐམ་ཐོམ་ཞིག་བྱེད་རྩིས་བྱས་ཀྱང་།

འབྲུག་པ་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་སངས་རྒྱས་རྗོད་རྗེའི་གསུང་ལས། ཡུ་ཚུག་སྐྱིང་པོར་

བྱས་པའི་སྨྲབ་འབྲས་ཀྱི། །ཉམས་ལྡོང་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ནག་ཐོམ་ཐོམ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བློང་དོར་གྱི་གནས་རབས་པ་

ཙམ་ལ་ཡང་རྩོངས་པར་བྱུང་པའི་དུས་འདིར། རང་ཅག་རྣམས་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་

བསམ་གཟུགས་རྣམ་ཙམ་གྱི་བག་ཆགས་འཛོག་ཏུ་ཡོད་པ་འདི་ཡང་ཤེན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་

བའི་གནས་ཡིན་ལ། དེང་སང་འདི་ཙམ་ཞིག་ཉམས་སུ་སྤྱར་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡང་རྟེ་ཅོང་

ཁ་པ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་འབྱུང་བ་མིན་ན་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་བྱས་ཐོག་གཟུ་བོར་གནས་

ཏེ་བརྒྱས་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །7དེས་ན་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཅོང་ཁ་པས་

@147 ཐོས་བསམ་མཛད་ཚུལ་ནི། ཐོག་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཉིད་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་

རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་དྲྭང་ནས་ཕྱུངས་ཏེ།

བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་དགོས་

དགོངས་པའི་དམ་བཅའ་ལྷགས་དྲག་པོ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་མངའ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས། གཞུང་

ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་གཞུང་འགྲེལ་ཐར་ཐོར་འགའ་

ཞིག་ཙམ་གྱིས་ཆོམ་པར་མ་མཛད་པར། དེར་གཏོགས་པའི་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་

སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་

རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་སོགས་རྒྱ་གར་ཁ་སྤྱི་ཅན་

གྱིས་བྱས་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་ལ་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ལན་གཅིག

མིན་པར་དཔྱད་ནས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་པ་སྟེ། ཞར་ཕྱིན་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་བུ་

ལ་མཆོན་ན། རྒྱན་གཉིས། འབྱེད་གཉིས། རྒྱུད་བློ་མ། འདུམ་

ཏེཀ།།བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས། ཐོགས་མེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྣམ་ངས། དབྱིག

གཉེན་ཀྱི་ཉི་ཁྲི་གཞུང་འགྲེལ། འཕགས་པ་བྱོལ་སྤྲོས་མཛད་པའི་ལེའུ་བརྒྱད་པ།

བཙུན་པ་བྱོལ་སྤྲོས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ། སེང་བཟང་གི་དོན་གསལ།

བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན། ལེའུ་བརྒྱད་པའི་བསྡུས་དོན། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་

ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་པཉྩིཀ།ཤཱནྟི་བའི་དག་པ་ལྟན། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ།

དྲི་མེད་ཝཻས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཤེར་སྒྲིང་གི་འགྲེལ་པ། ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་

མཛད་པའི་རྣོར་གཅོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་

གྱི་འགྲེལ་པ། བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་

པ། དེའི་བསྡུས་དོན་ཁ་ཅིག་སྡུད་ཅིང་མཛད་པ། བློ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པའི་

@148 འགྲེལ་པ། དེས་མཛད་པའི་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་

འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་དང་གཞུང་བཞད་ཅི་

རིགས་པ་དང་། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྩལ་ཞིང་

བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། བོད་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་སོ་སོའི་

མཁས་ཁྲད་ཀྱིས་ཁ་བརྒྱན་པའི་འཆད་སྲོལ་རྣམས་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་

མཛད་པ་དང་། མདོན་པའི་སྐོར་ལ་མཆོན་ན་མཛོད་ཀྱི་མཚུབ་ཁྲིད་ལན་ལྔ་བྱུག་དང་།

མཛོད་རང་འགྲེལ། རྒྱལ་སྲས་བྱགས་པ་ཉཱ་ཡ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཛོད་དོན་

གསལ། ཞང་སྟེལ་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་ཆཤད་དང་། མཚན་ཉིད་རྩེས་

སུ་འབྲང་བ་དང་། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་སོགས་ལན་གྲངས་དུ་མར་གསན་ཅིང་

སྒྲུབས་ཏེ་མངོན་པ་གོང་འོག་གི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མཐའ་དག

ལ་མཁས་པར་མཛད། བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་སོ་སོ་ཐར་པ་སྟོན་པའི་འདུལ་བའི་

སྐོར་ལ་མཆོག་ན། མདོ་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དང་སྦྱར་བའི་ཚཁད་པ་ལན་དུ་མ་དང་།

སྨོད་དཔོན་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱས་འགྲེལ། ཡོན་ཏན་འད་ཀྱིས་མཛད་པའི་

འགྲེལ་ཆུང་། དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ལུང་བཞིའི་འགྲེལ་པ།

སྨོད་དཔོན་དུལ་བའི་ལྷས་མཛད་པའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ། ཚུལ་ཁྲིམས་

སྐྱབས་ཀྱིས་མཪད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། དེ་མེད་ཁཉེས་གཉེན་བྱིས་མཪད་

པའི་སོ་ཐར་གྱི་འགྲེལ་པ། དབྱ་བཅོམ་པ་ས་གཡས་མཪད་པའི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད།

ཀཱ(KY'A) འོད་ཀྱིས་མཪད་པའི་དགེ་ཚུལ་ལེའུའི་འགྲེལ་པ། དུལ་བའི་ལྷས་མཪད་པའི་

ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལྟ་བུབ་པ་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་

དགག་སྒྲུབ་གནད་གསུམ་བྱི་བཅས་པ། བཅས་གཞི། སྡུང་ཚུལ། ཕྱིར་བཅོས་

@149 ཚུལ་སོགས་གང་ལའང་མ་རྟོགས། ལོག་རྟོག །ཐེ་ཚོམ་དང་རང་བཟོའི་དྲི་མ་མཐའ་

དག་བསལ་ཏེ་ངེས་ཤེས་གཉིང་ཚུགས་པ་རྣེད་པར་མཛད། ཚད་མ་རིག་པའི་སྐོར་ལ་

ཚད་མའི་རིག་མཛོད། ཚད་མ་སྟེ་བདུན། ཚད་མའི་རང་འབྲེལ། ཀུན་བཏུས་

རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ། ཚད་མ་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ། ལྷ་ཤཀ་བློམ་ཟེ་

གསུམ་གྱིས་མཛད་པའི་རིགས་འགྲེལ། རྣམ་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཆོས་མཆོག

གིས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རིག་ཐིག་གི་འགྲེལ་པ་སོགས་དང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་

ཀྱང་རང་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་མཛོད་ཁྲིད་ལན་དུ་མར་གསན་པ་དང་བཅས་པའི་སྐོར་ནས་

ལོག་སྨྲ་ཙོར་བཅད་པ་དང་། མ་ཁས་པ་མགུ་བ་བསྒྲིད་པའི་རིགས་པའི་གནད་མཐའ་

དག་གཉིང་ཕྱོགས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད། དེ་དག་ལ་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་

གིས་ཀྱང་། ཁྱད་པར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཡི། །དེ་ཉིད་གཏན་ལ་

འབེབས་པའི་སྒོ་གཅིག་ཏུ། །ཡང་དག་རིག་པའི་གཞུང་གི་དཀའ་གནས་ལ། །

འབད་པ་དུ་མས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲུབས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཀྱང་

འདི་ལྟར། མདོ་སྡེགས་གཞུང་ལ་ངལ་བ་མང་བྱས་ཀྱང་། །ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་

ལེན་དང་སྣ་བ་ན། །གང་ཡང་མ་བསྒྲབ་ཅིང་མི་ཞེས་པའི། །ལྟ་བའི་ཚུལ་

ལས་རིང་དུ་མ་སོང་བར། །མཐོང་ནས་ལྷག་པར་ཀུ་སྐྱབ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །

ཟབ་མོ་འབྱེད་པའི་ཕྱ་བའི་རིགས་ལམ་ནས། །ཡང་དག་ལྟ་བ་འདྲེན་པའི་གནད་ཀུན་

ལ། །ལེགས་པར་སྨྲངས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པར་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐའ་

གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་མི་མཁས་ན། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སར་བསྒོད་མི་

རུས་པ་མ་ཟད་སྤིད་པའི་རྩ་བ་དྲུང་ནས་མི་འབྱེན་པས་ན། ཡང་དག་པའི་དེ་བཞིན་

ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ན། དེ་ཡང་མགོན་པོ་ཀླུ་

@150 སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཉིད་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་གཟིགས་ནས། དབུ་མ་

རིག་པའི་ཚོགས་དྲུག །བཞི་བརྒྱ་པ། འགྲེལ་པ་བྱང་ཆུབ་པ་ལི་ཏ། དབུ་

མ་སྐྱིང་པོ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ། རྩོག་གེ་འབར་བ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ།

དེའི་འགྲེལ་པ་སྒྲུན་རས་གཟིགས་བརྩལ་ཞྭགས་ཀྱིས་མཛད་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་

བཅས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ཪ་ཡ་ཨ་ནཆགས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་

འགྲེལ་པ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ། སྒོམ་འཇུག་དང་ཀུན་བཏུས་དོན་བསྡུགས་

སོགས་རྒྱ་འགྱུར་དང་། བོད་ཀྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོངས་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་ངོམས་པ་མེད་པའི་ཐོས་བསམ་མཛད་དེ། དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་

མཐའི་ཁྲད་པར་ཐམས་ཅད་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་འདོད་ཚུལ། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རིག་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་

ཡས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སོགས་ལེགས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་ལ།

གཞུང་ཆེན་དེ་དག་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ནའང་དེའི་ཀློག་ཡམ་མེ་བ་ལན་རེ་གཉིས་ཙམ་དང་།

ཆོག་ཟིན་གྱི་དོན་འགའ་མཁྱེན་པ་ཙམ་ལ་ཆ་མ་བཞག་པར་དངོས་བསྟན་དང་ཤུགས་

བསྟན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་དང་། རྩོད་པའི་ཚེ་རིག་པའི་འཕེན་ལུགས། དོན་དང་མི་

འགལ་པའི་ཁས་ལེན་འཛིན་ལུགས། ཉམས་ལེན་གྱི་ཚེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་ལུགས་སོགས་

མདོར་ན་ཆོག་གཅིག་ཙམ་གྱི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་དོགས་པ་བྱང་ན་ཡང་སྣང་ཚུང་མི་མཛད་

པར། མཁས་པ་རྣམས་ལ་དྲི་རྩད་དང་བརྒལ་བརྟགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ།

བློ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག

ཆོད་པ་ཐུགས་ལ་མངའ་བར་མཛད། མདོ་སྡུགས་ཇི་འདྲ་ལ་ཐུགས་སྦྱོང་མཛད་པའི་

ཚོ་ན་དེ་དང་དེར་གཏོགས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་སོགས་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཤོག་རིང་འཕྲིང...

@151 བཅུ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཚོགས་བུ་བཅུ་བདུན་ཙམ་རེ་ཆགས་མེད་ཐུགས་འཛིན་མཛད་པ་དང་། ཇི་

ལྟར་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱང་བརྗེད་པ་མེད་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཐུགས་ལ་མངའ་བ་སོགས་

ཐུགས་རབ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

དཔག་པར་དཀའ་ཞིང་། གོང་དུ་སྨོས་པ་ལྟར་གསང་ཕུ་དང་། བདེ་བ་ཅན་

སོ་ང་དབུས་གཙང་གི་གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་གྲྭ་སྐོར་ཡང་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་མཛད་

པ་རྣམས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ངོམ་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ།

ལེགས་བཤད་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆུ་ཡིས་མི་ངོམས་ཏེ། །རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་

ནོར་གྱིས་མིན། །འདོད་ཡོན་སྤྱད་པས་མི་ངོམས་ཏེ། །མ་ཁས་པ་ལེགས་བཤད་

ཀྱིས་མི་ངོམས། །ལེགས་བཤད་བྱེས་པ་དག་ལས་ཀྱང་། །མ་ཁས་པ་རྣམས་

ནི་ཡོངས་སུ་ལེན། །དྲི་ཞིམ་བྱང་ནས་དེ་དྲགས་ཀྱི། །ལྷ་བ་ལས་ཀྱང་གྲུ་རྩེ་ལེན།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་དུང་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ངག་ནས་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་

བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་ཇི་འདྲ་ཞིག་འབྱུང་ངམ་དགོངས་པའི་ཐོས་པས་ངོམས་པ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་

མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཁྲེལ་བས་ཀྱང་། རྒྱལ་

བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་ཚོགས་དོན་ལ། །ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་དཔྱོད་

ཀྱིས། །རྟག་ཏུ་ལེགས་བཤད་འཆོལ་བ་ལྷུར་ལེན་པའི། །རྒྱུ་ཆེན་མཐྱེན་

པའི་གཏེར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཚོགས་འཕྲིང་ལྷུ་བས་ངོམས་པ་མི་མངའ་ཞིང་།།

མཁས་མཆོག་བྱེ་བས་དཔགས་པར་དཀའ་བའི་གནས། །ཞིབ་ཅིང་ཆེས་ཕྲ་དྲི་མེད་

རིག་པ་ཡིས། །མ་ལུས་ཆོས་ཀུན་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སོགས་

ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོས་བསམ་མཛད་ཚུལ་གཅིག་པུའི་

རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་ཙམ་ལ་ཡང་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དུ་མར་འབད་ཀྱང་ཆ་ཤས་

@152 ཙོམ་ཡང་སློབ་པར་མི་རུས་པ་ཚད་མས་དེས་ན། འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྣོང་ཐག་པ་ནས་

དད་པ་དང་ཁུས་པ་བསྐྱེད་དེ། ཆོ་ཅབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་འཇམ་མཚོན་བློ་མ་ཉིད་ཀྱིས་

རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་མཚོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་བཞིན་སློབ་རུས་

པའི་སྟོན་ལམ་ཁ་ཙམ་མིན་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདེབས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱ་བར་

རིགས་སོ། །ཡང་། སུམ་པ་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ལས། བདེ་བ་ཅན་

ནས་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། དབུ་ཞྭ་པཊ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་

དུ་བསྒྲུར་བར་མཛད། ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་འདི་དག་གི་སྔ་ཕྱི་ནས་ཀླུ་མེས་ཆེན་པོ་

སོགས་སྟོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་མཐུན་པར་དབུ་ཞྭ་གསེར་གྱི་

མདོག་ཅན་མནའ་པ་ལས་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རིང་ལུགས་པ་ཀུན་ལ་ཞྭ་སེར་ཅོད་

པཾ་འཛིན་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྨྲས་པ།

འགྲོ་ཀུན་ཕྲལ་ཡུན་བདེ་བར་སྨོར་བའི་སྨན་གྱི་ལྷོན་ཤིང་ཆེན་པོ་ནི། །ཐུབ་པའི་ལུགས་

བཟང་ཉིད་དུ་རིས་ཀྱང་སྐྱིགས་མར་སྨོད་པའི་གདུག་སྤྲུལ་གྱིས། །ཀུན་ནས་དཀྲིས་པས་

རྣམ་དག་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་འཛིག་ཀྱ་འཆའ་བ་ན། །རྒྱལ་སྲས་མཁའ་ལྟིང་དབང་

པོའི་ཟོལ་ཅན་རྣམ་དཔྱོད་འདབ་བཟང་ངོམས་བཞན་བྱོན། །ལང་ཚོའི་ན་ཚོད་རྒྱ་བ་

ཆོས་པའི་བཞེན། །ཕྱ་མོ་ཉིད་ནའང་སྐྱིང་སྟོབས་འོད་དཀར་ནི། །བཙོ་ལྡའི་

རི་བོང་འཛིན་ལའང་ཅོ་འདྲི་བའི། །དམ་པ་ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་བསྟན་ཀུན་ཏུའི་གཉེན། །

བསྟན་པ་རིན་ཆེན་བྱི་དོར་བྱ་བ་ནི། །ཐོས་སྒོམ་ཉིད་ལ་རབ་ལས་དེ་ཡང་ནི། །

མང་ཐོས་སྟོན་དུ་སྣུབ་པ་དཔྱོད་ལྡན་གྱི། །ལུགས་སུ་མཁྱེན་ནས་ལེགས་བཤད་འཆོལ་

ལ་རིངས། །མདོ་སྡུད་ས་ཆེན་མཐོས་བྱེད་པརྒོ་ཁྱོད། །མཁས་གྲུབ་སྣང་རྩིའི་

བདོ་པ་འཛིམ་སྣང་དུ། །ཐུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད་དགེ་མཚན་འཆར་བའི་གྲིང་། །

@153 དབུས་གཙང་དགེ་བའི་ལྷོངས་སུ་བདེ་བར་བྱོན། །རྒྱ་ཆེན་ཞ་རོལ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་

ལུགས་ཀྱི། །ས་གསུམ་རྣམ་དཔྱོད་གོམས་པའི་སྟོབས་གཅིག་གིས། །འབད་

མེད་གཞལ་བའི་ངོ་མཚར་བྱགས་སྣུན་ནི། །འཁོར་ཡུག་རི་བོའི་ཁོང་པ་ལས་

ཀྱང་བརྒལ། །དམ་ཆོས་མངོན་པའི་དཀའ་གནད་མདུད་པའི་རྒྱ། །ཕྲ་ཞིབ་འབྱེད་

པའི་རིག་པའི་སོར་མོ་ཡིས། །འགྲོལ་ལ་རྣམ་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གི་གཉེན། །

སྣང་ཡང་བྱོན་ནམ་གཉེས་པ་ཞིག་ཅེས་གྲིང་། །འདུལ་བ་འབྱམ་སྟེའི་ཆོག་དོན་ཇོར་

བྱའི་འཕྲེང་། །དཔྱད་གསུམ་དག་པས་བློ་གྲོས་མཐོན་རྒྱུན་དུ། །བཅང་ལ་

ཁྲོད་དང་འདུལ་འཛིན་ཉེ་བ་འཚོར། །ཐ་དད་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་རིང་དུ་བྱོས། །སྐྱབ་

དང་བསྟན་འགྲིན་རིག་པའི་ཉག་ཕྱན་གྱིས། །སྨྲ་བ་ངན་པའི་ལྷོན་ཤིང་གཅོད་བྱེད་པའི།།

ཚད་མའི་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས། །འདི་ལས་གཞན་པ་སུ་ཞེས་མཐོན་གཅིག

སྐྱོག །མཐར་འཛིན་དམིགས་གཏད་རི་བོ་འཛེམས་བྱེད་པའི། །མཐའ་བྲལ་

དབུ་མའི་རིག་ཚུལ་རྩེ་བརྒྱ་པ། །གང་གིས་བདག་གིར་མཛད་ཆེ་ཟུག་སྐྱབ་དེ། །

མི་མངོན་དབྱིངས་སུ་བདེ་བར་ངལ་བསོ་མཛད། །ཉིན་མཚན་ལེགས་བཤད་འཆོལ་

བ་ལ། །ངལ་བ་མེད་པའི་བསྟོན་འགྲུས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བདོག་པའི་སྟོང་དུ་ནི། །

སྟོང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་ཆུང་། །ཚོགས་འབྲུ་གཅིག་གི་དོན་ལའང་། །ཇི་

མི་སྣམ་དུ་མི་མཛད་པར། །ལན་བརྒྱར་དཔྱད་པས་ཆོས་ཀུན་ལ། །འཇིགས་

པ་མེད་པའི་གོ་འཕངས་བརླེས། །ལེགས་བཤད་གདོང་ལྟའི་ང་རོ་ཆེ། །མཁས་

པའི་དབུས་སུ་བསྒྲགས་པ་ན། །སྨྲ་བ་ངན་པའི་གཉེས་འཐུང་ཆོགས། །སྐྱིང་

དང་ལྡེ་རྩེ་དུས་གཅིག་འགྱམས། །དཀྱུང་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པར། །རྟག་ཏུ་

དམ་ཆོས་འཆོལ་བ་ནི། །ཆུ་ཡི་གཏེར་གྱུར་རྒྱ་མཚོ་ཡིས། །ཆུ་ཕན་བསྟུད་

@154 པའི་ཚུལ་ལ་ཆོད། །དེ་ལྟར་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་མཛད་པ་ལ། །ཡང་ཡང་བསམས་

ཚོ་སྐྱིང་ནས་དད་པ་དང་། །ཀུས་པའི་བསྟོད་བསྔགས་ཕན་ཚུན་འགྲན་བཞིན་

དུ། །ཡིད་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ནས་ཆད་མེད་རྒྱུ། །ཆོ་འདིར་གང་གི་མཛད་

པའི་ཆ་ཤས་ལའང་། །སྨོན་པའི་ནུས་པ་རིང་དུ་གྱུར་མོད་ཀྱང་། །ཕྱི་མའི་

སྐྱེ་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་ཞིག །རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཕྱི་རྗེས་སྐྱོང་བར་སྨོན། །ཞེས་

པ་ནི་བར་གྱི་ངལ་བསོའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་འཕྲིང་བའོ། །ཞེས་བྱབ་བདག་རྩེ་བཙུན་

བླ་མ་དམ་པ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྩེ་འཚང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་འཇམ་མགོན་ཚོས་

ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐུབ་བསྟན་མཛོས་བའི་རྒྱན་གཅིག་ངོ་

མཚར་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་ལས། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པ་མངོན་པར་བྱང་སྟེ་རྒྱལ་

པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོར་ཞུགས་ནས་རིམ་གྱིས་དབུས་གཙང་གི་ལྷོངས་སུ་བྱོན་ཏེ་

མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཚུལ་སོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ་བརྩོད་པའི་སྐབས་

ཏེ་བཞི་པའོ།། འ།།ས་བཙད་གསུམ་པ། བསྟེན་པར་རྩོགས་པ་དགེ་

སྒོང་གི་དངོས་པོ་བཞེས་ཤིང་རྟོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཚུལ་སོགས་ལ་སྒོམ་པ་དང་། དམ་པ་

རྣམས་ལས་ཟབ་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ནོད་དེ་དོན་རྣམས་རང་གིས་རྟེ་གཅིག་ཉམས་སུ་

བཞེས་ཤིང་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ལ་ཡང་འདོམས་པར་མཛད་ཚུལ་སོགས་ལས་བརྩམས་

ཏེ་བརྩོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོས་སྟེ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་གྱུར་སྐོང་ལ་བྱོན་པའི་སྐབས་དེ་

དག་ཏུ། གང་གི་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཡིད་ཡོངས་སུ་དྲངས་

པས། དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་

བཀའ་སྩལ་པ་ཉན་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོབ་མར་ཁས་ལེན་པའི་སྟེ་སྙོད་འཛོམ་པ་ཚ་ཁོ་དཔོན་

པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ལ། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག

@155 ནི། འདི་འདྲ་བའི་དམ་པའི་མགོན་ལ་བརྟེན་ན་འདོད་པའི་གནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི།

གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཞབས་འབྲིང་དུ་

ཁས་ལེན་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཇི་སྐད་དུ། མཉན་མེད་རྗོ་བོ་ཆེན་

པོས། སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་དུ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་

པ་ལས། །ཚངས་སྤྱོད་དཔལ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དགེ་སྦྱོང་སྡོམ་པ་དག་ཏུ་

བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་

བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཉོག་ལྟར་མངོན་པར་འཕགས་

པ་ནི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་ཤིང་། སྡོམ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུའང་

འདི་ཉིད་ལྡུད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་བསྟན་པ་གནས་པའི་

གཙོ་བོའང་འདི་ཁོ་ནར་རག་ལས་པ་ཉིད་དུ་དགོངས་ནས་ཡར་ལུང་རྣམ་རྒྱལ་དུ། མ་

འོངས་སངས་རྒྱས་གསུམ་པ་ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་བསོད་སྙོམས་པ་ཆེན་པོ་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་དགེ་

མཁན་བརྒྱད། ཆོ་གས་ཆེན་པོའི་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་པས་མཁན་པོ་མཛད།

ཆོ་གས་པ་བྱེ་རྩིང་པའི་མཁན་པོ་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་མགོན་

པོས་ལས་སྒོ་བ་དང་། །བྱེ་རྩིང་པའི་དབུ་མཛད་སྟོམ་བཙུན་བསོད་ནམས་རྩོ་རྗེས་

གསང་སྔ་སྟོན་པ། ཆོ་གས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པ་གྲངས་ཉེ་ཤུ་ཚང་

བས་དད་པའི་དགེ་འདུན་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པར་རྩོགས་པ་དགེ་སློང་

གི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པའི་ལྷའི་ཆུ་བོས་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་བཟང་ཡོངས་སུ་གང་སྟེ། ལྷ་དང་བཅས་

པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་གནས་རྣམ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བཞེངས་ཤིང་། དེ་ཡང་

སྟོམ་པ་བཞེས་པ་ལ་དཔའ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དེ་ནས་བརྩང་སྟེ་དགེ་སློང་གི་བཅས་པའི་

@156 གནང་བཀག་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ཚུན་ཆོད་མིག་འབྲས་ལྟར་སྣང་བ་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པས་སྐུ་

ཆོའི་མཐའ་བརྟེན་པ་སྟེ་ད་དུང་འདི་དག་གི་ཚུལ་ཞིབ་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་

ནས་གདན་ས་ཐེལ་དུ་བྱོན་ནས་སྒྲུན་སྦྱར་རིན་པོ་ཆེ་བཀས་པ་བྱང་ཆུབ་པའི་དྲུང་དུ་མཇལ།

ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་ཕུལ་ཞིང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་མཛད་པས། ཆོས་རྗེ་

སྨྲས་སྟ་བ་དང་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྨྲས་ཆབ་རང་དབང་མེད་པ་བྱུང་ཞིང་། རྩེས་སུ་བྱང་ན་

འཁོད་པ་དག་ལ་བཀའ་ཕེབས་ལའང་། སྐུ་ན་གཞོན་ནུ་འདི་འདྲ་བ་ལའང་ཡོན་ཏན་གྱི་

གཏེར་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་མངའ་ན། འདི་འདྲ་བ་ཞེས་ཐུགས་འབྱུང་བའི་གསུང་ཡང་ཡང་

བྱོན་པར་གྱུར་ལ། དེ་ནི་ཆོས་རྗེ་སྨྲས་སྟ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་

དམ་པ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ངོ་མཚར་བའི་དད་པ་འབྲུངས་ཤིང་

བསྟུགས་པའི་མེ་ཏོག་འཕོར་བར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་ལ་མཁས་བླུན་འབྱེད་

པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཙམ་མེད་ན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བ་དཀའ་སྟེ། འཇམ་

དབྱངས་ས་པཊ་གྱིས། མཁས་པ་མཁས་པའི་ནང་ན་མཇོས། །ཐུབ་པོས་མཁས་པ་

ཇི་ལྟར་གོ །ཙོ་ཆུན་གསེར་ལས་རིན་ཆེ་བ། །ཐུབ་པོས་སོལ་བར་བྱས་ལ་ལྷོས།།

ཞེས་གསུངས་པ་དེར་ཟད་དོ། དེ་དུས་སྨན་སྦྱ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ལམ་འབྲས་བུ་

དང་བཅས་པའི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ནུ་རོ་པའི་ཆོས་དྲུག་དང་།

རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་བ་དང་། འབྲི་ཁུང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང་སོགས་

མདོར་ན་དྭགས་པོ་བཀའ་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་སྐོར་ཐམས་ཅད་གསན་ཅིང་། ཐུགས་ཉམས་

སུ་བཞེས་པས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱང་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲུངས་ཞེས་རྟེ་རྟོགས་ལྡན་པ་འཇམ་

དཔལ་ཆུ་མཆོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཟུར་འདེབས་ལེགས་བཤད་ཀུན་འདུས་སུ་གསལ།

འདི་སྐབས་རྣམ་ཐར་དང་པའི་འཇུག་ངོགས་སུ། དེ་དུས་བླ་མ་ལོ་ཙ་བ་ནམ་བཟང་

@157 བ་སྒོམ་སྟ་བས་གདན་དྲངས་ནས་ཕེབས་འདུག་པས་ཁོང་གི་དྲུང་ནས་སྒྲིས་ས་རིས་ཡོངས་

སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་གསན་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་འདུན་ཆེ་བར་ཡོད་པ་ལ་ཤིན་ཅུང་ཞིག

བྱུང་བས་མཛད་པ་མ་གྲུབ། ཅེས་གསལ་བ་ལྟར་དུས་སྐབས་དེར་སྟབས་སུ་མ་འབྱིགས་

ཀྱང་། རྗེས་སུ་ནི་གསན་པར་སྣང་སྟེ། རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཀུན་འདུས་

ལས། འོལ་དགའ་ལ་སོགས་པར་བོ་དོང་པ་སྐྱ་པ་ནམ་བཟང་ལ་ཀ་ལྟ་པ་དང་།

ཙཏྟ་པ་ལ་སོགས་པ་གསན་ནས་མཁས་པར་མཁྱེན་ཀྱང་དངོས་སུ་ཞལ་བྱིས་མི་བཞེས་

སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་། དེ་ཉིད་ལ་མི་ལོང་མ་ལ་སོགས་པ་སྨན་

དབགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད་པས་ཤེན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ནས།

དེ་དུས་དབུངས་ཅན་མ་ལ་བསྟོད་པ། པད་ནི་བཞིན་ལ་གཡོ་ལྡན་བྱང་བའི་མིག །

ཅེས་སོགས་མཛད་པས་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་འཚར་ཅེས་བྱགས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་

ཕྱི་ལོ་སྤྱན་སྔ་བྱགས་བྱང་པ་སྐུ་གཤེགས་ནས་མི་དཔོན་བློ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཞིག

རྩོམ་པར་ཞུས་པ་ན། ཏོགས་བརྩོད་ལྷུན་པོ་ཞེས་པ་བརྩམས་པས་འདི་ལས་ལྷག

པའི་སྙན་དངགས་མེད་ཅེས་བྱགས་སོ་ཞེས་བྱུང་ཞིང་། རྣམ་ཐར་གཞན་དག་ལས་

ཀྱང་སྤྲ་རིགས་སོགས་གསལ་བར་བྱུང་བས། མདོར་ན་སྤྲ། སྙན་དངགས།

སྡེབས་སྤྱོར། བསོ་རིག །རྩིས་སོགས་ཐུན་མོང་པའི་རིག་པའི་གནས་ཚེ་ཆུང་མཐའ་

དག་ལེགས་པར་གསན་ཅིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལུགས་

མདོ་སྡེགས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་མཛད་པ་ཉིད་ཐུགས་

བཞེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་བརྒྱང་པ་ལས། ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་གི་གནད་

ལ་ཏ་ཅང་གི་ཐུགས་བརྩི་གས་ཆེ་བར་མི་མཛད་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་ཆེ་ཆུང་གི་གནད་

དོན་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་སྟེ། དུས་ཕྱིས་གཞུང་ལུགས་

@158 ནང་དོན་གྱི་གོ་རྟོགས་མེད་པར་རིག་གནས་ཐར་ཐོར་འགའ་ཞིག་ཕྱོགས་ཙམ་ཤེས་པ་ལ།

བློན་པོ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་མ་ཁས་པའི་དབང་པོར་འཛིན་པ་ན། རང་ཉིད་

ཀྱང་མ་ཁས་པའི་ཡང་རྩེ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུའི་ཁུལ་གྱིས་མགོ་ཡོན་ཡོན་བྱེད་པའི་མངོན་པའི་ང་

རྒྱལ་ཅན། ཁོོན་པའི་ནང་གི་སྤལ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆ་ཙམ་

ཡང་བསྟན་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཤེན་ཏུ་རྣམ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག

གི་སྡུག་བྱེ་ཞིག་ནས་དབྱངས་ཅན་མའི་ལྷགས་བསྟེན་མཛད་དེ་བྱེ་བ་ལྟ་སོང་སྐབས་གསང་

ཕུར་དབྱངས་ཅན་མའི་ཞལ་གཟིགས་པར་མཁས་གྲུབ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་

པའི་རྣམ་ཐར་རྟས་བྱིས་འབྱི་ཚུལ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་ཐར་ལེགས་

བཤད་ཀུན་འདུས་ལས་ཀྱང་། ཕྱིས་དབྱངས་ཅན་མ་སྤྲུལ་པས་གསང་ཕུར་ཞལ་

གཟིགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྟག་པར་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་འཚད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་

གྱི་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་། ཁྱད་པར་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཡོག་དང་། ཆུ་ཡོག་དང་། ཆུ་

མེད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པའི་དབྱངས་དང་མཁྱུར་མ་ཆོས་གཞས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ན་

ཅིང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གདའ་ཞིང་། ཡོག

ལ་ལེགས་པའི་དབྱངས་ཆེན་མོ་རྣམས་ནི་བརྗོད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་སྣང་ཞེས་གསུངས་

ཏེ་དབྱངས་ཅན་མ་དངོས་ཀྱི་ཞལ་བསྟན་ནས་རྒྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་གཞུང་

ལུགས་རིག་གནས་ཇི་འདྲ་ཞི་གི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་གནས་གང་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་

པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པར་གྱུར། དེ་ནས་འོན་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཀེ་རུང་ཆོས་དབར་ལ་བྱོན།

ཚ་སྐོ་དཔོན་པོ་སོགས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕར་ཚད་དབུ་མ་སོགས་ཀྱི་

ཆོས་མང་དུ་གསུང་། དེ་ནས་སྐྱིད་ཤོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཚལ་དུ་བཞུགས་ནས་བཀའ་

དང་བསྟན་བཅོས་བོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཅོག་ལ་གཟིགས་རྟོག་ཞིབ་པར་མཛད་པས།

@159 གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྐོ་དུ་མ་ཞིག་ཐུགས་ལ་འབྱུངས། དགུང་

ལོ་སོ་གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་

རྣམ་�couldད་ཆེན་མོ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བའི་བཀའ་རྩོམ་མཛད། དེའི་

ཆོ་འཕྲིན་བཟང་བར་གྱུགས་པ་གླིང་མཚུངས་མེད་པ་དང་། མདོ་སྨད་པ་འཇམ་དཔལ་

བཀྲ་ཤིས། ཤཀྱ་གྲྭབ་ཅེས་པ་གསུམ་དང་། རྗེ་འདིས་འཕྲིན་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྲུད་

པར་ཉམས་སད་མཛད་པར། རྗེ་འདིས་ཉི་མ་རི་རྩེར་ཤར་བ་ནས་ཚེལ་དབུས་གླིང་གི་

གཙུག་ལག་ཁང་གི་གསེར་ཏོག་གི་རྩེ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྣར་གཟིགས་

མ་སྐྱོང་བའི་མདའ་ཚད་འཕྱེང་དགུ་མ་ཞིག་གི་ཡོག་བུ་བཞི་ཤིན་ཏུ་དག་པར་ཐུགས་ལ་

ཆུད་ཅིང་། གླིང་མཚུངས་མེད་པས་ཡོག་བུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཐོར་རེ་བ་ཞིག་དང་།

གཞན་གཉིས་ཀྱིས་རེ་རེ་ལས་མ་ཟིན་པར་བྱགས། སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཙ་སྤྲོ་དཔོན་པོ་

མཁན་ཆེན་ངག་དབང་བྱགས་པ་ཕྱག་ཕྱི་ལ་ཁྲིད་ནས། ལྷ་སར་ཇོ་བོ་ཐུགས་རྗེ

ཆེན་པོ་རང་བྱོན་ལྷ་ལྷན་གྱི་དྲུང་ནས་སྐྱེང་གནས་མང་དུ་མཛད། དེ་དུས་ནུབ་གཅིག་གི་

ཚེ་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་ནས་མནལ་ལམ་གྱི་ལྟས་བརྟགས་

པས། ཚ་སྤྲོ་བ་ལ་དུང་དཀར་ཆེན་པོ་གཉིས་ནམ་མཁའ་ལས་བབ་ནས་ཁོང་གི་ཐུ་བར་

ལྷུང་བྱུང་བ། དེ་མ་ཐད་དེ་གཉིས་འདྲེས་ནས་གཅིག་ཏུ་སོང་འདུག །དེ་ལག

ཏུ་བླངས་ནས་བུས་པས་སྤུ་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྒྲགས་པ་ཞིག་རྨིས་འདུག་སྟེ།

ཕྱིས་ཁོང་གིས་རྒྱས་མོ་རོང་གི་སྨད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་

དེ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག་པ་དེའི་ལྷས་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་གསུངས་ཞིང་།

རྩེ་ཉིད་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུ། སྐེ་ཐང་གི་ཡར་འཕྲང་ཡར་ལ་ཐོན་པའི་བྲག་མདའ་སྐྱོ་

ཟེར་བ་དེ་འདྲ་བ་ཞེག་གི་བར་ནི་གཟར་པོ་ཞེག་འཛོགས་བྱོན་པས། རྗོ་ལེབ་དཀར་

@160 པོ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་ཞེག་གི་སྟེང་ན་ཡུན་རྒྱལ་སྲོན་པོ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་ཁ་དོག་གསལ་

བ། འདབ་མ་མ་རྫོད་པ་ཡུ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེག་འདུག་པ། དེ་ཕྱག་ཏུ་

བླངས་ནས་འདི་རྣ་བསྒོམ་སྒོལ་མའི་ཕྱག་མཚན་དུ་འདུག་པས་དེས་རྣ་སུ་འཛིན་པའི་

ལྟས་ཡིན་ནམ་དགོངས་པ་ལ། ད་ལན་དེ་མ་ཡིན། ཆོའི་ལྟས་ཡིན་གསུང་

བ་ཞིག་བྱུང་ཞེས་དངོས་སུ་དེ་ཙམ་ལས་བཀའ་མ་སྩལ་འདུག་ནའང་། ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་

ན།ཱ རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ཆོ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པའི་ལྟས་ཀྱང་ཡིན་པ་ནི་གོང་མ་ཚག

མོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི་མིན་འདྲ་སྟེ། དོན་གྱི་གཅོ་བོ་ནི།

བྱག་རི་གཟར་པོའི་ངོས་ནས་ཡར་འཛོགས་ཏེ་བྱོན་པ་ནི་འཁོར་བའི་གཡང་ལས་

འཕགས་ཏེ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་གཤེགས་པ་དང་། རྟོ་ལེབ་དཀར་པོ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་ནི།

ཐུགས་རྒྱུད་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མས་མ་གོས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པའི་རྩུབ་རེག་དང་བྲལ་

བས་འཇམ་པ་སྟེ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་རང་ཆས་སུ་མངའ་བ་མཚོན་པ་

དང་། ཡུན་ཐུལ་སྟོན་པོ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་ཁ་དོག་གསལ་བ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་དང་

ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་དག་མ་འདྲེས་པར་གཟིགས་པའི་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་

མཁྱེན་རབ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་གསལ་བ་དང་། འདབ་མ་མ་རྫོད་པ་ནི། མཁྱེན་

རབ་རྩད་དུ་བྱུང་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་

དྲུང་ནས་ཕྱུང་སྟེ་རྒྱལ་བསྟན་གྱི་སྐྱིང་པོ་གསེར་ཞྭན་འཆར་བའི་རིང་ལུགས་གསར་དུ་

བཞད་པར་མཛད་པ་མཆོག་པ་དང་། ཡུ་བ་དང་བཅས་པ་ནི་བསྟན་པ་དེ་ཡང་ཡུན་

ཐུང་དུ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དུས་རིང་པོའི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གནས་

པ་མཆོག་པ་དང་། དེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བའི་བསྟན་པ་

རྣམ་པར་དག་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་དར་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་

@161 མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བདག་གིར་ཕྱག་མཚན་དུ་བཞེས་པ་ལས་

འབྱུང་བར་ལུང་དུ་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སེམས་སོ། །དེ་ནས་སྤྲུར་ཡང་ཚལ་དུ་བྱོན།

དགྱན་ཆོས་ལ་ཚལ་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཕེབས་ཏེ་དོན་གཉིར་བའི་ཆོགས་ལ་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་

ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དཔྱིད་ཆོས་ལ་དབུས་སྟོད་བྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དགེ་

བའི་བཤེས་གཉེན་བདུན་ཅུ་སྐོར་ཞིག་ལ། ཕར་ཚད། དབུ་མ་འཇུག་པ།

མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ལུང་གསུངས། སྒར་ཡང་ཚལ་དུ་བྱོན་

ནས་ཕར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་གསེར་འཕྲེང་གི་འཕྲོ་སྐྱོང་ཞིང་མཇུག་བདེ་བ་ཅན་དུ་རྫོགས་

པར་མཛད། ཚལ་པ་བླ་མ་རྣོགས་ལྡན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་སྤྱིར་མངོ་རྒྱུད་

ཀྱི་གཞུང་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་ལ་མཁས་ཤིང་། ཁྱང་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལག་དང་

བཅས་པ་ལ་མཁས་པར་གྲགས་པ་དེ་ལ་དུས་འཁོར་གསུང་བར་ཞུས་པས། ཁོང་

གིས་ཀྱང་ཞལ་གྱི་བཞེས་ནས་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་སྐྱོར་མོ་ལྷང་དུ་བཞུགས་ཏེ། དུས་

ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་ཟཎྜ་པ་ཞིབ་པར་གསན་ཅིང་།

རྒྱུ་མཚན་རྩིས་དང་ལག་ལེན་རྣམས་ལའང་མཁས་པར་སྤྱོང་བར་མཛད། སྐྱོར་མོ་

ལྷང་དུ་སྤྲི་སྤྱོད་འཛིན་པ་མང་པོ་ལ་གཞུང་ཆེ་ཆུང་དུ་མའི་ཟཎྜ་པའང་གསུངས་ནས་སྤྱར་

ཡང་དེའི་ཕྱི་ལོ་དབྱར་ཆོས་བདེ་བ་ཅན་དུ་བཞུགས། བློ་གསལ་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་

ཚོགས་ལ་སྟེ་སྣོད་ཀྱི་ཨཱད་པ་མང་དུ་གནང་། དེ་ནས་དགུན་དེ་སྟོད་ལུང་མཆོ་སྐྱུང་

དང་ངང་དཀར་དུ་བཞུགས་ནས་དུས་འཚེར་ལ་ཐུགས་སྨྲོང་ཤིན་ཏུ་འགྱུས་པར་མཛད།

བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལ་སྟེ་སྣོད་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་རྩོང་ཆེ་གྲགས་པ་རིན་

ཆེན་པ་དེ་རྩེ་འདི་ཉིད་ལ་དེ་གོང་ནས་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་པས་སྟ་ཕྱིར་གསོལ་བ་

མང་དུ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡར་ལུང་ཕྱོགས་སུ་འབྱོན་པར་བཞེད་དེ་སྤྱི་ཙི་རིར་

@162 ཕེབས་པ་ན། གོང་དཀར་ན་སྐོམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་བ་ཡོད་པས་ཁོང་རྩེ་ཉིད་ལ་སྐྱིང་

ནས་དང་པའི་དབང་གིས་ཞུ་བ་ནན་ཆེར་ཕུལ་བ་བཞིན། སོས་དེ་རིགས་ལྡ་ལྷ་ཁང་དུ་

བཞུགས་ནས་སྟེ་སྣོད་འཛིན་པ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ལ་ཕར་ཚད། མངོན་པ་གོང་འོག།

འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ། དབུ་མ་འཇུག་པ་སོགས་གསུངས་ཤིང་། གོང་དཀར་

ནས་བསྟེན་བཀུར་ཞབས་ཏོག་ཚད་མེད་པ་ཞུས། དེ་ནས་ཡར་ལུང་དུ་བྱོན་ནས་སྣོན་

མཁར་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྟེ་སྣོད་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྩོང་ཆེ་བས་ཡོ་བྱད་མཁོ་

དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད། དེ་ལྟར་སྟ་ཕྱིར་སྟེ་སྣོད་ཀྱི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནར་

མར་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་བར་སྐབས་རྣམས་སུ། རྒྱུད་སྟེ་གོང་འོག་གི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་གིས་སྨིན་པར་མཛད་པ་

དང་། གཞན་ཡང་ལྷ་དུ་མའི་རྗེས་གནང་དང་། ལུང་མན་ངག་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་

གང་འཚམས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད།

ལྷག་པར་ཡང་དེའི་ཚེ་རྗེ་འདི་ཉིད་ངག་གི་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་

སྐྱན་གྲགས་སོགས་ལ་བཀྱེན། རྗེས་གནང་སོགས་ཚོས་གང་གནང་ཐམས་ཅད་དུ་

གདུལ་བྱ་མང་དུ་འདུ་བ་བྱུང་དོ། །དེ་ནས་དགུན་མོན་མཁར་བཀྲ་ཤིས་གདོང་དུ་

བཞུགས། དེ་སྐབས་རྒྱབ་གཅིག་བཞུགས་མེ་ལ་བཞུགས་ནས་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་

རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅི་རིགས་པ་གསུང་བ་ལས་འཕྲོས་ནས། སྤར་བཀའ་

བཞི་པ་ཤར་སེང་གེས་ཆོས་ཐོག་གཅིག་ལ་པོ་སྤྱི་བཙུ་གཅིག་གསུང་འདུག །དུས་ཕྱིས་

བོད་དུ་པོ་སྤྱི་དུས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་དེ་མང་ཤོས་སུ་བྱུང་འདུག་ཅེས་གསུངས་

པར། དགེ་བཤེས་ཤཱནྟ་ལ་སོགས་པས། འོ་ན་འདི་ནས་ཀྱང་དེ་ཙམ་

ཞིག་དུས་གཅིག་ཏུ་གསུང་འཚལ་ཞུས་པས། རྩོལ་བ་བྱས་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་འཆད་

@163 ཐུབ་པ་འདུ་གསུངས་པར། དེས་ན་ཅིས་ཀྱང་ནས་གསུང་འཚལ་ཞེས་ནན་གྱིས་གསོལ་

བ་བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། རྒྱ་བ་དེ་ཡི་ཆོས་བཞུ་ནས་གནམ་གང་བར་སྐྱེ་

མཚམས་བཅད་ནས་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་རྟོག་མཛད། གནམ་གང་གི་ཉིན་ཕྱག་དཔེ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རགས་བཅིངས། ཆོས་གཅིག་ནས་ཆོས་འཛུགས་པར་བཞེད་པ་ལ།

གསང་ཕུ་སོགས་ནས་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་མང་པོ་ཞིག་འབྱོར་རྒྱུའི་སྣོན་གསན་ཕུལ་བར་

བརྟེན། ཞག་འགའ་འཐེན་ཙམ་མཛད་ནས་ཉིན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མར་པ་དང་།

མི་ལ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ཐོར་བུ་བ་འགའ་གསུང་། ཆོས་ལྟ་ནས་ཉི་མ་གཅིག

ལ་རྒྱ་གར་སྐད་བཅོ་ལྔའི་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་བཙུགས་ནས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཐོ་རངས་

ནས་སྤོད་ཀྱི་བར་ལ་ཆོས་མཐུན་བཅོ་ལྔ་རེ་མ་ཆག་པའི་ཐུགས་ཉཱད་མཛད། དེའི་

ནང་ནས་པོ་སྤྲི་ཆུང་བ་གཉིས་རྩོགས་པར་གསུངས་ཚར་བ་ན་དེའི་དོད་དུ་སྐར་ཡང་ཆུང་བ་

གཉིས་བཙུགས་པ་དང་བཅས་ཡོངས་སུ་བསྒྲིལ་བར། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཕར་

ཕྱིན། མདོན་པ་གོང་འོག་གཉིས། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ། བྱམས་ཆོས་

ཕྱི་མ་བཞི། དབུ་མ་རིག་པའི་ཚོགས་ལྔ། འཇུག་པ། བཞི་བརྒྱ་པ།

སྤྱོད་འཇུག་སྤྲེ་བསྡུན་བཅོས་གཞུང་ཆེན་བཅུ་བདུན་ཀྱི་གསུང་ཉཱད་མཛད། དེའི་ཚེ་

ན་ཡང་གཞུང་ཆེན་དཀའ་བའི་གནས་འགའ་ཞིག་ལ་བོད་ཀྱི་ཏེ་ཀ་ཆེན་མོ་རེ་གཞིར་བཞག

པའི་ཐོག་ཏུ་འབྲེལ་པ་གཞན་གྱི་འཆད་ཚུལ་དུ་མ་དགག་སྒྲུབ་དང་བཅས་པས་གཏན་ལ་

ཕབ་ཅིང་། གཞུང་གཞན་རྣམས་ཕལ་ཆེ་བ་རང་རང་གི་འགྲེལ་པའི་སྟེང་ནས་གཞུང་

ཕྲ་རགས་མ་ལུས་པ་ལ་ཉཊད་པ་ཞིབ་པར་མཛད་དེ་རྒྱ་བ་གསུམ་ལ་རྩོགས་པར་མཛད།

དེའི་སྐབས་སུའང་སྔོད་ཆོས་བློལ་ནས་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་འཇུག་ལ་སོགས་པ་

ཐུགས་དམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་མ་ཚག་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཚེ་སྐྱེ་

@164 བོ་ཀུན་ཡང་འདི་ནི་ལྷག་པའི་ལྷས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའམ། གཟུང་ཐོབ་

པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེག་ཡིན་པར་ངེས་ཏེ། གཞན་ལ་འདི་ལྟ་བུ་

འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་ངོ་མཚར་བ་དང་དད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་བསྟོགས་

པ་བརྗོད་པའི་ཅ་ཅོའི་སྐྱ་འཁོར་ཡུག་ཏུ་སྐྱོག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཟང་ཟང་ནེ་རིང་བས་

མཛད་པའི་རྗེའི་རྣམ་ཐར་དུ། ཉིན་གཅིག་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཕར་ཚད་

གཉིས་སོགས་རྒྱ་གཞུང་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་བཤད་པ་ཉི་མ་གཅིག་ལ་བཀྱགས་ནས་ཉི་མ་

གཅིག་ལ་བྱོལ་བར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་ནི་དུས་སྐབས་འདི་རང་མིན་པའི་

གནས་སྐབས་གཞན་ཞིག་ཏུ་གསུང་བ་འདྲ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་རྣམ་ཐར་ལེགས་ཉའོ་

ཀུན་འདུས་ལས། རེད་མདའ་པས་འཆད་ཉན་ལ་བསྐུལ་ནས་བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་

པར་ལོ་བདུན་ཙམ་ཉའོ་ཉན་མཛད། པོ་སྟེ་བཙུ་ཙམ་གྱང་བསྒྲིགས་ནས་རང་རང་

གི་བཞེད་གཞུང་བཞིན་པོ་སྟེ་རེ་རེ་ལ་འགྲེལ་པ་གཉིས་གསུམ་དང་སྦྱོལ་ནས་གསུངས་པ་

ལན་མང་དུ་མཛད། ཁྲད་པར་བྱ་བཟལ་ལ་འབྱོན་ཁར་པོ་སྟེ་ཉིར་དགུ་སྦྱོལ་ནས་གསུངས་

པས་ཀུན་ངོ་མཚར་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཚུལ་འདི་ལྟར་དུ་ཉའོ་པ་ལན་དུ་

མར་མཛད་པར་མདོན་ནོ། །ཡང་། གོང་དུ་དྲངས་པའི་ཟང་ཟང་ནེ་རིང་པའི་གསུང་དུ།

གཞུང་དེ་དག་གི་�couldད་པ་ཉི་མ་གཅིག་ལ་བཙུགས་ནས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་བློ་བར་མཛད།

ཅེས་པ་ལ་གོ་རྟོག་རྩིང་པོའི་རྣོལ་རྒྱུག་ཅན་དག་གི་བསམ་པར་གཞུང་དེ་དག་གི་couldད་

པ་ཉི་མ་གཅིག་ལས་མ་གནང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་ཤས་ཆེ་ཡང་། དེ་ནི་མ་

ཡིན་ཏེ་གཞུང་ཆེན་དེ་དག་གི་couldད་པའི་དབུ་ཡང་ཉིན་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་དུ་བཙུགས།

མཐར་བློ་བའི་ཆོ་ཡང་ཉི་མ་གཅིག་རང་ལ་དུས་མཉམ་དུ་ཚར་བར་མཛད་པའི་དོན་ཡིན་

གྱི། གསུང་couldད་དངོས་གཞི་ནི་བྱ་བ་མང་པོའི་བར་དུ་འབྱམས་ཀླས་སུ་གསུངས་

@165 པ་ཤ་དག་ཡིན་པར་སྣང་ལ། དེས་ན་འདི་འདྲ་བ་ནི་གཟུངས་དང་སྦྱབ་པའི་མངོན་

པར་རྟོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་བའི་ས་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པའི་

རྒྱས་ཡང་དག་སྟེ། རྫུ་འཕྲུལ་ཕལ་པ་གཞན་གྱིས་ཆ་ཙམ་བསྟུན་པར་ནུས་པའི་

གནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དབྱར་ཁ་ཡར་ལུང་ཞེ་དཀར་བྱག་ཏུ་སྐྱུ་མཚམས་དམ་པོ་

ལ་བཞུགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བའི་མཆོག་གི་བསྟེན་སྐྱབ་ཐུན་བཞིའི་

རྣལ་འབྱོར་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་། བདག་འཇུག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་བར་

བཞེས། ནི་གུ་ཆོས་དྲུག་གི་དམིགས་སྐོར་རྣམས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་ནས་ལེགས་པར་

སྒྲུབས་ཏེ་ཞག་རེ་ལ་གཏུམ་མོའི་རྒྱང་སྲོར་ཡང་བརྒྱ་བརྒྱ་རེ་ཙམ་མཛད་པས་གཏུམ་མོ་

ལ་སོགས་པའི་ཐུགས་དམ་ཉམས་རྟོགས་བཟང་པོའང་མང་དུ་འབྱུངས་སོ། །དེ་ནས་

སྟོན་སྐྱིད་ཤོད་དུ་ཕེབས། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་དབུས་སུ་

ཆོས་དབང་ལ་ཕེབས་པས་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་པོ་ཏ་ལར་བཞུགས་ནས་དམ་པའི་

ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བབྱོ་བ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལའང་ལེགས་པར་

བཅའ་པའི་སྐྱེས་སྡུལ་ནས་རྗེ་བཙུན་པ་གཙང་ལ་བྱོན། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་དེའི་དགུན་སྐྱོར་

མོ་ལྷང་གི་བྱག་ཏུ་བཞུགས་ནས་སྟེ་སྙོད་འཛོམ་པ་ཆེན་པོ་དུ་མ་ལ་དུས་འཚོར་དང་།

ཕར་ཚད་མངོན་པ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དགྱང་ལོ་སོ་བཞི་པ་ལྷགས་

ཞོ་རྟ་ལོའི་དཔྱིད་དུས་ལ་བབ་པ་ན། རྒྱུད་སྟེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་དབང་

ལག་ལེན་མན་ངག་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ཞིག་རུད་གཅོད་མཛད་པར་བཞེད་

པ་དང་། ཆུ་མ་རྀ་བཙུན་པ་དང་དཔོན་སློབ་གཉིས་གསུང་ཐྲིང་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་

དགོས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་གཙང་ལ་བྱོན་ནས་རོང་གི་སྣུབས་ཆོས་ལུང་དུ་བཞུགས།

ཆོག་པའི་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་བཞེས་གཉེན་པ་ལ་རིམ་ལྟའི་ཆོས་སྐོར་སོགས་

@166 བཀའ་ལུང་ཅི་རིགས་གསན། དེ་དུས་རྩེ་འདིའི་ཞབས་འབྲིང་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་

དབོན་པོ་བསོད་ནམས་གྲགས་དང་། མདོ་སྡུད་པ་དགེ་བཞེས་ཤེས་རབ་གྲགས་

ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བླ་མ་དབུ་མ་པ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ་བདེ་མཆོག་སྟེང་ཞེས་པའི་དབེན་

གནས་ཞིག་ན་བཞུགས་པའི་དྲུང་དུ་མཐལ་བར་ཕྱིན། ཆོས་འབྲེལ་ཞུས་ཤིང་གསུང་

བླིང་གནང་སྐབས། བླ་མ་དབུ་མ་པའི་ཞལ་ནས། དེད་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲོབ་དཔོན་

པ་དེ་ལ་དབྱངས་ཅན་མའི་རྗེས་གནང་ཞིག་ཞུ་དགོས་གསུངས་པ་རྗེ་ཉིད་ལ་ཞུས་པ་བཞིན་

ཞལ་འཛོམས་མཛད། བླ་མ་དབུ་མ་པས་རྗེ་ཉིད་ལ་དབྱངས་ཅན་མའི་རྗེས་གནང་

ཞུས། དེའི་ཚེ་གསུང་བླིང་ཞིབ་པར་མཛད་སྐབས། བླ་མ་དབུ་མ་པ་ནས་དེད་རང་

མདོ་ཁམས་སུ་ཕྱག་མ་སྐྱོང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་དང་

གསུང་གི་སྣང་བ་ནར་མར་འོང་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟག་པ་བྱ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་

པར་ཞུས་ནས་དྲུང་དེད་འདི་ལ་གཏིང་ནས་དེས་པ་རྣེད་པ་མེད་པས་བརྟག་དཔྱད་ཡང་

དག་ཅིག་ཐུགས་ལ་འདོགས་པར་ཞུ། དཔལ་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་ཀྱི་སྐུའི་སྣང་བ་དེའི་ཞལ་

ནས་ཉིད་ལ་དབྱངས་ཅན་མའི་རྗེས་གནང་ཞུ་བར་རྒྱུག་ཅེས་གསུངས་པས་འོངས་པ་ཡིན།

ཅེས་གསུངས་པ་ལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་

རྣམས་ཀྱི་དྲི་གཏུགས་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ལེགས་པར་བརྟགས་དཔྱད་མཛད་པས་

བརྟག་ཐུབ་ངེས་སུ་དགོངས་ནས། ཚུལ་འདི་ལ་ཐུགས་ཡིད་གཉིས་ཟ་དགོས་པ་མི་གདའ་

བས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་ཕོབ་མཛོད། འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་རང་མཚན་

པ་དང་ལྡན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་མིན། ཡི་དམ་ཀྱི་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་

ཡིད་ཤེས་སུ་སྣང་བ་ཞིག་ཡིན། ངེད་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུབ་སྐོར་མན་

ངག་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཤེས་འདོད་ཆེ་བར་ཡོད་པས་ཞུ་དགོས་ནའང་། ད་ལན་

@167 རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པ་སྟག་ཚང་དུ་འབྱོན་པ་དང་དཔོན་སློབ་དུས་དེས་མཛད་པའི་མཛལ་

འཕྲད་དགོས་པར་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེལ་བས་མི་འགྱབ་འདུག་ཀྱང་། རྗེས་སུ་

རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ནས་བསྒྲིགས་འཚལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བླ་མ་དབུ་

མ་པ་ཆེན་པོ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་མ་ཟད།

རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐུ་དང་གསུང་གི་སྟང་བ་འདི་དག་ལ་དེ་གོང་ནས་ལན་དུ་མར་བརྟག་དཔྱད་

མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ད་དུང་ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་དུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་བརྟག

དཔྱད་མཛད་དགོས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་སྐོར་དུ་མ་ནས་ད་དུང་བརྟགས་

པར་མཛད་པའི་ཚུལ་འདི་དག་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་བདུད་ཀྱི་

བར་ཆད་སོགས་ཀྱི་འཐུལ་པ་ཆ་ཙམ་འབྱུང་མི་སྲིད་ནའང་། ཕྱི་རབས་རྣམས་ལ་

འདོམས་པར་མཛད་པའི་སྨད་དུ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཡི་དམ་གྱི་སྐུ་དང་

གསུང་གི་སྟང་བ་འདི་དག་ལ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་མཉང་ཅི་རིགས་འབྱུང་བས་ན།

དེ་ལ་བརྟག་དཔྱད་སོགས་མ་བྱས་པར་ཞལ་གཟིང་ཤིག་བྱུང་ཕྱིན་བློ་མ་ཡི་དམ་སོགས་

དེ་དང་དངོས་ཡིན་ཤག་གིས་ཚད་མར་བཟུང་ནས། དེ་དག་གིས་ཆོས་གསུང་པ་དང་

ལུང་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལས་ལོག་ཆོས་འདྲེས་ཁྲིར་གྱིས་བསླད་པ་དང་།

བསྟན་པ་ལ་གནོད་པའི་འཚལ་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རང་གཞན་མང་པོ་ཕུང་ལ་སྤྱོར་བ་ཇི་

སྙེད་ཅིག་སྟོན་ནས་ད་ལྟའི་བར་བྱུང་དང་བྱུང་བཞིན་པ་ཡིན་ན། ཕྱི་རབས་རྣམ་དཔྱོད་དང་

ལྡན་པ་དག་གིས་ནི་དེ་འདྲའི་སྣང་བ་བྱུང་བ་ཙམ་ལ་ཚད་མར་མི་འཛིན་པར། བླ་མ་ཡི་

དམ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་པའི་སྐོར་ནས་ལན་དུ་མར་བཏུག་ཅིང་གཞིག་པར་མ་བྱས་ན་

གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀྱེ་བ་ཆེན་པོས་འདོམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ།

@168 འོན་ཀྱང་དེང་སང་གི་དུས་ཀྱི་ཆོས་པར་རྙས་པ་བདག་དང་བདག་འདྲ་བ་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི།

ལྷའི་བྱའི་བདུད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སོང་དང་སོང་

སྐུས་སུ་སྣང་བས། བདུད་ཀྱིས་ཡི་དམ་སོགས་སུ་བརྫུས་ནས་ཆེད་གཏད་ཀྱིས་བར་ཆད་

གཏོང་དགོས་པའི་རིགས་སུ་མི་སྣང་ནའང་། བསོད་ནམས་དམན་ལ་བར་ཆད་སྤང་བའི་

དཔེ་བཞིན་ད་དུང་སྣོན་མའི་ཚུལ་དུ་དེ་རིགས་མི་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་ཡང་མ་མཆིས་ན་དུས་

གནས་ཀུན་ཏུ་བྱ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་བློ་ལིང་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྩེ་གཅིག་གསོལ་བ་འདེབས་པ་

ལ་བརྩེ་བར་བྱ་བར་རིགས་སོ། དེ་ནས་སྟག་ཚང་རྩོང་ཁར་བྱོན། དེའི་

དུས་སུ་མཁན་ཆེན་ལོ་ཙྪ་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིང་

མདའ་པ། བླ་མ་ལོ་ཙ་བ་དོན་བཟང་བ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་པའི་ཞལ་

སྔ་ནས་དང་། དེ་དག་གི་ཞབས་འབྲིང་དུ་ལྷག་པའི་ཁཉེས་གཉེན་སྤྲོ་སྟོང་འཛོན་པ་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དུ་མ་དང་། གཉུག་མར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་དང་

བཅས་པའི་ཡུལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་མངོན་པར་གདན་འཇོམས་ཤིང་། དེ་དག

ལ་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་ཚོགས་ཆས། ཞལ་ཟས་དང་། གནས་མལ་ལ་སོགས་པ་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཐེལ་ལེན་གྱི་ཐུགས་ཁྲུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་ནི་རྒྱལ་སྲས་འདུལ་བ་

འཇོན་པ་ཆེན་པོ་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་མཁྱེན་པ་རྒྱས་ཤིང་། གཅིག་ཏུ་

བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲུར་འཕྱེར་བ་ལ་མི་ཉམས་པའི་བརྩལ་ཞུགས་ཅན། ཆོས་རྗེ་

ལོ་ཙ་བ་སྒྲུབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོས་བཞེས་ཤིང་། ཁོང་གིས་མཚམས་སྦྱོར་མཛད་

ནས་མཁས་མཆོག་ངང་པའི་དེད་དཔོན་དག་གིས་འབེལ་གཏམ་མགྲིན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་

སྒོགས་པས་ཐུབ་བསྟན་པདྨའི་མཚོ་ཡང་བསྐལ་བཟང་ཉིད་དུ་བྱས་ལ། དེའི་ཚེ་རིན་

པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་ཕར་ཕྱིན་དང་། ཆོས་རྗེ་སྐྱབས་མཆོག་པས་བརྟག

@169 གཉིས་གསུང་། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིད་མདའ་བའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་ཁོང་རང་གིས་མཛད་

པའི་རྣམ་འགྲེལ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཆེན་མོ་གསུང་བ་རྗེ་འདིས་གསན། དཔོན་སློབ་

གཉིས་ཀྱིས་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིག་པའི་བརྒལ་བརྟགས་

ཀྱང་མང་དུ་མཛད། དེ་ནས་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་འབའ་ཞའབ་གཉིར་དུ་ཆོས་དབར་

བཀེག་ནས་བྱོན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པའི་དྲུང་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་

རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་ཚར་གཅིག་གསན། དེའི་

ཚེ་གོང་གསུམ་སྐྱེ་ཆེན་པའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བའི་དྲུང་དུ་དུས་འཁོར་ཞིག

གསན་དགོངས་པ་བྱུང་བའི་ནུབ་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ། ཆོས་ཀྱི་དཔལ་གྱིས་བུ་སྟོན་

རིན་པོ་ཆེ་ལ་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ཚར་བཙུ་བདུན་ཉན་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་།

ཕྱིས་ཁོང་དང་མཇལ་དུས་རིན་པོ་ཆེས་བུ་སྟོན་གྱི་དྲུང་དུ་དུས་འཁོར་ཚར་དུ་གསན་པ་

ལགས་ཞེས་ཞུས་པས། བཙུ་བདུན་ཉན་ཅེས་གསུངས་འདུག་སྟེ་ཉིད་ལ་དག་པའི་

ལུང་བསྟན་བྱང་བ་དང་མཐུན་པར་བྱང་སྣང་དོ། །དེ་དུས་རྩེ་བཙུན་པའི་ཞལ་ནས་སྤྲགས་

ཀྱི་རྩད་གཅོད་དེ་ཅམ་མཛད་པ་ལ་ཡུན་རིང་འགྱང་། ད་ལྟ་སྲེ་སྟོང་ཀྱི་བཤད་པས་

ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོང་གིན་འདུག་པས་རེ་ཞིག་བཤད་པ་མཛད་པ་མི་འཐད་དམ་

གསུང་བ་ལ། བདག་སྤྲགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་འདུན་པ་དྲག་པོ་བདོག་པས་སྟོན་ལ་སྤྲགས་

ཕྱོགས་ཀྱི་རྩད་གཅོད་བྱེད་པ་ལགས་ཞེས་ཞུ་བར་མཛད་སྣང་སྟེ། དེ་ནི་རྩེ་བདག་ཉིད་

ཆེན་པོ་གང་གི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། འདི་ན་རྩོགས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྱོད་པ་ལ། །

ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག །རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་གསང་སྔགས་ཕར་ཕྱིན་

ལས། །ཤེས་ཀྱ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཉི་མ་རྫོ་བ་ལྟ་བུར་

ཀུན་ཏུ་བཟགས། །ཚོག་དེ་བདེན་པའི་ཚོག་ཏུ་འདོད་བཞིན་དུ། །ཟག་མེད་ཐེག

@170 དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས། །འཆོལ་བར་མི་བྱེད་མཁས་པའི་ཁྱར་འཛིན་པ། །དེ་

འདྲ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་བརྙལ་བོ་གང་།།

ཤེན་ཏུ་ཕྲད་དཀའ་གོང་ན་མེད་པའི་ལམ། །འདི་འདྲ་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཀྱི་མཁོ་

མཚར། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་བའི་ཐེག་པ་མཆོག །སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་

དགོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག །དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་གཏེར་ལྷུང་ཟབ་མོ་དེར། །ཞུགས་

ནས་འབད་པ་དུ་མས་རིང་དུ་སྦྱངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་དུས་དེ་ཉིད་

ནས་ཐུགས་ལ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སེམས་པ་སྟེ། འདི་དག་ལ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། དེ་ཡང་དལ་ལྷའི་དུས་ཀྱི་ཐོས་པ་ཚོལ་བ་རྣམས་ནི་ཞལ་ཆེར་

མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཆུང་ཟད་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ན་སྣང་གས་ཀྱི་གཞུང་ལ་

རང་ཉིད་ཀྱང་འཇུག་པར་མི་འདོད་ཅིང། རང་གི་ཚོག་ཉན་པ་དག་འཇུག་པའང་

ཐབས་དུ་མ་ཞིག་གིས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྲུལ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་

མོས་པ་ལྟར་སྣང་ཞིག་སྐྱེས་ན་དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་

སྟེ་སྣོད་ལ་དགོས་པ་ཆུང་ཞིང་དམན་པར་སེམས་པས་རང་གཞན་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ལས་ཕྱིར་

ཕྱོགས་པར་བྱེད་དེ། ཆོས་སྤྲོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ཅིང་རྣམ་པར་

སྨིན་པ་རབ་ཏུ་ཚ་བ་དག་ཐོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ལེན་པར་བྱེད་ལ། རང་བཞིན་བཟང་

བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་སྤྲོ་བ་

ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་ལ་སྣོད་པ་ཡང་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་སྨིང་པོར་ཟད་དེ། རྒྱལ་བའི་

བསྟན་པ་སྐྱོ་ཐམས་ཅད་ནས་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ལས་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་བསགས་པ་

དེ་ལྟ་བུ་ནི་འགའ་ཙམ་ཡང་མཐོང་བར་བྱ་དགའ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ལ། སྟོན་དུ་ཁས་བ་

ཅན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དག་ལའང་ཕྱོགས་རེར་མ་ཆད་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུན་མངའ་བ་ནི་

@171 ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་བྱུང་སྟང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ངེས་པར་དོན་ལ་གནས་པའི་

གསུང་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་རྒྱུ་མང་ཙམ་མཆིས་པ་ནི་འོག་ཏུ་རིམ་

པར་བརྗོད་པ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་བསྟན་པ་ཡོངས་

སྡུཙྪོགས་པའི་ཁྲོར་འཁྱེར་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་སྟོན་དུ་

སོང་བའི་དབང་གིས་སྐབས་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཐོས་སྐོམ་ཡོངས་སྡུཙྪོགས་པ་ཞིག་མཛད་

བཞེད་ཀྱི་ཐུགས་འདྲན་ནི་སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ཀྱིད་ནས་རང་ཆས་སུ་མངའ་བ་ཞིག་སྟེ། རྗེ་

ཀྱིད་ཀྱི་གསུང་ལས། ང་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་གཞན་གྱིས་བསྐུལ་དགོས་པ་མེད།

ཆུང་ངུ་ནས་འདི་ལ་ཤེས་འདོད་དུག་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་ཡོངས་

སྡུཙྪོགས་པར་བསྒྲབ་དགོས་སྙམ་པ་ཞིག་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནས་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་པས་ས་སྐྱ་ལ་ཕུག་བཏེག །རྗེ་ཀྱིད་སྐར་ཀྱི་གསུང་འཕྲོས་དོན་བཞིན་

རོང་ཆོས་ལུང་དུ་ཕེབས་ནས་བླ་མ་དབུ་མ་པ་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད། དེ་ཡང་བླ་མ་

དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ནི་སྔར་གོང་དུ་ཟུར་ཙམ་སྨོས་པ་ལྟར། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་

ཉིད་ནས་མདོ་ཁམས་སུ་ཕྱུགས་རྫི་མཛད་པའི་ཆོ་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཁོང་པའི་ནང་སྐྱིང་གི་ཐད་

ཙམ་ནས་ཡ་ར་པ་ཙ་ནའི་སྤུགས་ཀྱི་སྐྲ་ཞུར་ཞུར་བ་འོང་ཞིང་། དེ་བྱུང་རེས་ཀྱིས་སྐུ་

ལུས་ཀྱི་སྤུ་ཟིང་བྱེད་ཅིང་ཐུགས་བཟུང་མི་ཐུབ་པ་འདུ་བ་ཞིག་ཡོད། ལན་གཅིག་དེ་

ལྟར་བྱུང་བས་ཇྨེན་བྱས་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིང་། བརྒྱལ་བ་སངས་པ་དང་མདུན་

ན་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སྐུ་ནག་པོ་ཞེག་འདུག་པ་དངོས་སུ་གཟིགས་པའི་སྣང་བ་

བྱུང་། དེ་ནས་རྩེས་གནང་དང་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ལུང་གསན་ནས་བསྟེན་སྐྱབ་ལ་ཞིན་

ཏུ་འགྱས་པར་མཛད་པས་འབད་རྩོལ་ཆེར་མ་དགོས་པར་སྐུ་དང་གསུང་གི་སྣང་བ་ལན་དུ་

མར་བྱུང་ཡང་དེ་དག་ལ་ཐུགས་དེས་ཆེ་བ་རང་མ་མཛད། དེ་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་

@172 ནས་གསང་ཕུར་སྒོབ་གཉིར་ལ་བྱོན། ཞར་ཕྱིན་ལ་གཟིགས་རྟོག་གིས་སྒྲུབས་པ་མཛད་

པས་ཆོས་སྐད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་། བླ་སྐོར་ཞེག་མཛད་པར་དགོངས་པ་ལ་

ཡི་དམ་གྱིས་ཡོ་བྱད་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཆོགས་སུ་ཐོངས་གསུངས། སྒོབ་གཉིར་བྱེད་

པའི་ཆས་མི་འོང་བར་འདུག་ཞུས་པས་གཏེར་ཅིག་འདོན་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱིས་གསུངས།

དེར་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཆོགས་སུ་གཏང་ཚར་ནས་ད་གཏེར་འདོན་འཚལ་ཞུས་པས།

ད་བྱ་བྲལ་ཐག་ཆོད་གྱིས་ལ་དགེ་སྦྱོར་གྱིས་ཤེག་ཅེས་བསྐུལ་བར་མཛད་པ་བཞིན་བྱ་བྲལ་

མཛད་ནས་ཀོང་པོ་ཕྱོགས་ལ་བྱོན། ཀཱརྨ་ཀམ་ཚང་གི་ཆོས་སྐོར་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་

ལ་སོགས་པ་ཞུས་ནས་ཐུགས་དམ་མཛད་པས་སྤར་ལས་ཀྱང་ཡི་དམ་གྱི་སྐུ་དང་གསུང་

གི་སྣང་བ་ཆེས་གསལ་ཞིང་བརྟན་པ་བྱུང་། དེ་ནས་བསམ་ཡས་སུ་རྟོགས་ལྡན་མཆོ་

དཀར་བ་ལ་སྟོར་དྲུག་གསན་པས་དེའི་ཚེ་ཡི་དམ་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་གསལ་ཞིང་བརྟན་པ་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་། རྟོགས་ལྡན་པ་ལ་ཞུས་ན་ཇི་ལྟར་ཞེས་ཡི་དམ་ཉིད་ལ་བཀའ་

འདྲི་ཞུས་པར་མ་ཞུ་གསུང་། དེ་ནས་དཔལ་རི་བའི་བློ་མ་གཞོན་རྒྱལ་བ་ལ་ཞུ་ན་

ཞུས་པས་འོངས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞུས་པས། ཁོང་གིས་ལམ་འབྲས་ནས་བཤད་

པའི་མན་ངག་དབང་བཞིའི་བརྡའ་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་བརྡའ་ལན་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་

འཇལ་གྱི་འདུག་པས། བརྡའ་ལན་འཇལ་ལུགས་རྣམས་ཞུས་པར། ཁྱེད་ཀྱི་

འདི་རྣམ་དག་ཅིག་ཡིན་པ་འདུག་ཅེས་གསུངས། ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་ནས། བརྡའ་

སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་བསམ་པས་ཆོག །ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་མི་དགོས་

པ་ཡིན་ཀྱང་ཁོང་རང་གིས་མི་ཤེས་འདུག་ཅེས་གསུངས། དེ་ནས་གཙང་ལ་འབྲོན་

པར་བཞེད་པ་ལ་དེ་དུས་འབར་འཛག་གཉིས་གྲགས་ཆེ་བར་འདུག་པས་སུའི་དྲུང་ཕྱིན་

པ་འཐད་ཟུས་པར། ཁྲོད་རང་སོང་དང་འབྲམ་ཚོ་གདོང་གི་འཕྲང་དེར་མི་ཞིག་དང་

@173 འཕྲད་པར་འདུག །དེས་གང་ཟེར་བ་ལྟར་གྱིས་གསུངས། བྱོན་པས་འཕྲང་

དེར་བཙུན་པ་ཞིག་དང་ཕྲད་པ་དེ་ལ་དྲིས་པས་འབའ་ར་བ་ཅན་སོང་ཟེར་བ་ལྟར་འབའ་

ར་བ་ཅན་དུ་བྱོན་ནས་ཕྱག་ཆེན་སོགས་ཞུས། རྗེ་འབའ་ར་བ་དེ་སྐྱོ་ཤས་ཅན་ཅིག

འདུག་པས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་འབྲུང་དང་སྐྱོ་ཤས་དྲག་པོ་འཐུངས། ཆོ་འདིའི་

སྣང་ཞེན་ཆུང་དུ་འགྱོ་བའི་ཚབ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་ཡི་དམ་གྱིས་དེ་ལ་དགོངས་པར་འདུག

གསུངས། དེ་སྐབས་ཡི་དམ་ལ་ཁོང་གིས་བསྟན་པའི་ལྷག་མཐོང་དེ་མཚན་ཉིད་པ་

ཞེ་ཡིན་ཞུས་པས་ཅིས་ཀྱང་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་ཡང་ཡི་དམ་གྱི་ལུང་བསྟན་

བཞིན་ས་སྐྱར་བྱོན། རྗེ་བཙུན་རིད་མདའ་པ་ལ་དབུ་མ་དང་འདུལ་བ་གསན།

དེ་ནས་མར་བྱོན་ཏེ་རོང་ཆོས་ལུང་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་མཇལ་བར་

སྣང་ལ། རྟེའི་སྐུ་དྲྭང་ནས་དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ཀྱང་ཚར་གཅིག་གསན་ཏོ།།

མདོར་ན་རྟེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་དེ་ཐོ་རངས་

མནལ་སད་རེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉོ་ལོ་ཀ་རེ་མ་ཚག་པར་གསུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས།

ངེས་འབྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ལྷ་བ་རྣམས་སྐྲོམ་པའི་དམིགས་

རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་སོགས་མཐའ་དག་པ་དངོས་སུ་འདོམས་ཤིང་། ཐུགས་རྗྭད་ལ་

ཉོན་མོངས་པ་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་གཉེན་པོ་འདོམས་པར་མཛད། ཕལ་གྱི་སྐོ་གསུམ་

གྱི་བྱ་བ་ཕལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་ལྟོག་ཀྱང་ཡི་དམ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་པ་

རང་དགར་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར། ཐུགས་དམ་ལ་བཙོན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་།

དེ་ལས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་རྣམས་སྐྱེ་

བོ་གཞན་གྱིས་བསམ་པར་དཀའ་ཞིང་། དེ་དག་གི་དུས་སུ་རྟེ་བཙུན་འཛམ་དཔལ་

དབྱངས་ཀྱིས་བླ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་གདམས་པ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཁྱིད་རྫོགྲིམ་ཆོག

@174 ཞེས་པ་ཡང་གསུངས་པ་ནི་འདི་ལྟར། རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས། །

གནས་ལུགས་ཇི་ཞིག་བསྟན་བྱ་སྟེ། །སྐྱབས་སོང་ཆོགས་བསགས་སྤྱིབ་པ་སྦྱངས།།

རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་སྐོམ། །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །

ཟབ་མོའི་གདམས་པ་དག་གིས་ནི། །སྐལ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སྤྱན་པ་ཡིས། །ཇིང་

ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཕྱང་ཡོའི་ཚོགས། །

གང་ཡང་བདག་ཏུ་མ་གྱུབ་པ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་བདག་མེད་པས། །སྐལ་

ལྡན་བྱང་ཆུབ་སྤྱན་པ་ཡིས། །བདག་མེད་དོན་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ཕྱང་ཡོ་

ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པའི། །རྟེན་

འབྲེལ་གང་ཡང་རང་བཞིན་མེད། །སྐྱེ་འགག་གནས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། །ཡོད་

མེད་ཡིན་མིན་བརྗོད་ལས་འདས། །སྤྲོས་བྲལ་དབྱེར་མེད་ཟབ་ཞི་འདི། །གང་

གིས་ཤེས་པ་སྐྱ་ངན་འདས། །ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་

རྣམ་ཐར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའ། །སྐྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་གདུང་ཞུགས་ལ་ཕྱུལ་

བའི་ཚེ་ན་ཡང་། མེ་ལྷེ་དང་དུ་བ་རྣམས་ལྷ་བྱིས་པ་མཁས་པས་བྱིས་པ་ལྷ་བྱའི་

རལ་གྲི་དང་ཡུན་རིང་ལའི་གཟུགས་སུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འོངས་ནས་གྲིབ་མ་བཞིན་རྣམ་མཁར་

ཡལ་འགྲོ་བ་དེར་ཆོགས་ཀུན་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་བྱུང་བ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་

ཀྱི་ཕྱག་མཚན་བྱི་རྣམ་པར་ཤེར་བ་ཡིན་ལ། ཡང་རིང་བསྲེལ་ཤེལ་ལྟར་དྭངས་པ་གྱུར་

ཀུམ་གྱི་མདོག་ཅན་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱོན་པ་རྣམས་འཕེལ་གདུང་དུ་གྱུར་པ་ལ།

ཁ་ཅིག་ནི་རིང་བསྲེལ་ཕྱ་མོ་མང་པོ་གཅིག་ལས་གཅིག་འཕེལ་བ་ལ་འཁོར་ལོ་རྩེ་བས་

དུག་པ་ལྷེ་བ་སྐུ་ལྡུད་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་ངོ་མཚར་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་ནི་འཇམ་

དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་སྔགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་སྟེ། དོན་དུ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་

@175 དཔལ་དབྱངས་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ངོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་ཉིད་མཚོན་པར་སྣང་ངོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒང་ཙོགས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་རྒྱ་མིད་པས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་བློ་མ་དབུ་

མ་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱན་སྔར་ཞལ་འཛོམས་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་མང་དུ་

ཞུ་བར་མཛད། དེའི་ཚེ་བློ་མ་དབུ་མ་བས་ལོ་ཙ་མཛད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དྲི་བ་པོ་

མཛད་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཚོས་ཀྱི་དྲི་བ་མང་དུ་ཞུས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་

རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་ལ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་མ་བཙལ་ན་ལམ་གྱི་སྲོག་མི་རྟེད།

བཙལ་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྟེད་དཀའ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྟུང་ན་གོལ་ས་དང་ཉེས་དམིགས་

གཞན་ལས་ཆེ་བར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་འདུག་པས་འདི་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་

ལོག་པར་རྟེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དགོངས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་ཆགས་པ་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་ངྲ་དང་འབྲ་བ་ཡོད་པའི་དབང་གིས། རྗེ་བཙུན་ལ་ཡང་

གཅོ་བོར་ལྷ་བའི་དྲི་བ་ཤས་ཆེར་མཛད། དེ་དུས་རྗེ་བཙུན་ལ་ད་ལྟ་དེད་ཀྱི་ལྷ་བ་

འདི་ཐལ་རང་གང་གི་ཡིན་ཞུས་པར་གང་ཡང་མིན་ཅེས་གསུངས་འདུག་སྟེ། དེ་

སྐབས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལའང་། ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་གང་དུའང་བརྒྱང་མི་

ཉན་པར་ལྷ་བ་དེ་ཐུགས་ལ་བདེ་བ་ཙམ་ཡོད་པར་འདུག །དེ་ནས་ལྷ་བའི་སྐོར་ལ་དྲི་

བ་དང་བརྒལ་བརྟགས་མང་དུ་མཛད་པར། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ནས།

སྣང་ཕྱོགས་དང་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་རིང་གཏན་ནས་བྱེད་མི་ཉན། ཁྱད་པར་སྣང་བ་ལ་

རྫོགས་སུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང་། རྗེས་སུ་དགའ་བ་གདོང་དུ་བཞུགས་

སྐབས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ཐ་སྙད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་བཞག

ས་མེད་པར་འབྱུལ་ངོ་ཙམ་ལ་བསྙད་ནས་གཞན་དོར་འཛོག་པ་མ་གཏོགས། རང་

ལུགས་ལ་གང་དུའང་བཞག་ས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ཚད་ལྟ་

@176 ཆེན་པོ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་

ཉིད་ཀྱིས་ནན་ཏུར་ཆེས་ཆེར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་དྲི་བ་དང་བརྒལ་བརྟགས་མང་དུ་

མཛད་པའི་སྐབས་སུ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཐལ་རང་གི་ཁྲད་པར་ལྟན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བརྟགས་

ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བརྟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་དང་། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་

ཚད་ཕྱ་རགས། ལྟ་བ་རྩོགས་པའི་ཚད། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྟ་བ་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་

རྫོབ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་པ་ཞིབ་ཏུ་མཛད་པའི་ས་

བོན་ཤིན་ཏུ་འགྲིལ་བ་རེ་དང་། སྟྲགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྟའི་ངོ་

བོ་དང་། གེ་རིམ། བྱངས་ངེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཐུན་མོང་མིན་པ་

ཤིན་ཏུ་འགྲིལ་བ་རེ་གསུངས། མི་གོ་བ་འདུག་ལགས་ཞུས་པས། འདི་རྣམས་མ་

བརྡེད་པར་གྱིས་ལ་ཟིན་བྱེས་སུ་བཏབ། བླ་མ་དང་ཡི་དམ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་

གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་བསྟེན་སྐྱབ་བྱེད་པ་དང་། བསགས་སྡུངས་གཉིས་ལ་ལེགས་པར་

འབད་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་རིག་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅིང་ཞིབ་ཏུ་སེམས་

པ་རྣམས་གསུམ་བསྒྲིལ་དུ་ཉམས་སུ་ལོང་ལ། ཚེམ་མ་སྐྱ་བར་རྒྱུན་བསྲིང་ལ་ལེགས་

པར་དཔྱོད་ཅིག་དང་། སྐབས་སུ་བབས་པ་ན་ངས་དུ་ལྷ་ས་བོན་བཏབ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་

རྒྱུན་བྱས་ནས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ཞིག་སྣང་དུ་འོང་བར་འདུག་ཅེས་གསུངས། ཡང་།

འཕགས་པ་ཀུན་སྤྱོད་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་དབུ་མ་དང་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་ཤེས་འདོད་

ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་ཡོད་པས་དེ་དག་རྣད་གཅོད་པའི་བློ་མ་བོད་ན་སུ་དག་ཞུས་པར། རེད་

མདའ་པ་ལས་དྲག་པ་མེད། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་མཐའ་མ་ལུས་པར་ཆོད་པའི་གོ་བ་

རྙོགས་པར་བསྒྲིད་མི་ཐུབ། དབུ་མ་པས་ལོ་ཙ་བྱས་ནས་དས་ཁྱོད་ལ་བཞད་ན་དེ་

@177 གཀ་དྲག་པར་འོང་ནའང་། ཁོང་ཡང་སྐྱར་དུ་མདོ་ཁམས་ལ་འགྲོ་དགོས་པར་སྣང་།

དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་བཞག་པ་མ་བྱེད་པར་བྱ་བའལ་གྱིས་ལ་དབེན་པ་བརྟེན། གོང་དུ་བཞག་

པ་ལྟར་གསུམ་སྒྲིལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་སོགས་ལ་ལེགས་

པར་འབད་ན་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོ་རྟེད་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས།

གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོལ་དགོས་པ་སོགས་རྒྱ་

ཆེར་བཀའ་སྩལ་ཞིང་། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་མཁས་པ་རྣམས་ནས་ཀྱང་འགའ་ཞིག

གི་གཞུང་ལ་འཁྲུལ་མེད་རང་འབའ་ཞིག་ཏུ་བརྩང་མི་ཉན་པའི་དམིགས་གསལ་རེ་ཙམ་

ཡང་གསུངས་བྱང་བས། འོ་ན་འཕགས་པ་ཀུན་སྦྱོང་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་སློབ་

དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་འཁྲུལ་མེད་རང་འབའ་ཞིག་ཏུ་བརྩད་བས་ཙེ་ཆོག་ཧྲུས་པར་རྒྱ་བ་

གྲགས་པ་ནི་སྟེང་ཕྱོགས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞིག

གི་ཞབས་བྱང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་དཔྱོད་སྟིང་སྟོབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞིག

ཞིང་འདིར་འཕགས་པ་ཀུན་སྦྱོང་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྟིང་པོ་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྒོད་དུ་བསམ་

བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བརྩད་བ་ཡིན་པས། འདི་འཕགས་པ་ཀུན་སྦྱོང་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་

སྤྱགས་མཚན་ཉིད་གང་གི་སྣབས་སུའང་འཁྲུལ་པ་ཕྱི་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་འདི་ལ་རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་འབའ་ཞིག་ཏུ་དེས་པར་བརྟུད་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་

བཀའ་སྩལ། དེ་དུས་བླ་མ་དབུ་མ་པས་རྗེ་བཙུན་ལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུ་འཕྲེང་

སྤྱི་སོགས་ཞུ་བར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལན་ནི། གོང་དུ་སྐུ་འཕྲེང་སྤྱི་རྣམས་

ཀྱི་ལུང་བསྟན་རྒྱས་པ་འཕྲེང་བར་སྦྱིལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན།

དེ་སྐབས་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་འཆད་ཉན་ལ་ཐུགས་བཞེད་ཆེ་ཞིང་། བླ་མ་དབུ་མ་པའི་

ཐུགས་ལའང་དེ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པས། བླ་མས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ལ་འདི་

@178 ལྷར་སྐྱེའི་ན་ཚོད་གཞོན་ཞིང་མཁྲིན་རབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འདི་འདྲ་བ་ལ་དུ་དང་འཚད་ཉན་

མཛོད་ན་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འོང་བར་སྣང་ཞིང་། འཚད་ཉན་འཕེལ་

པོ་འདི་འདྲ་བའི་འཕྲོལ་བྱ་བྲལ་ལ་བྱོན་ན་ངེད་ལའང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཟིར་དུ་འོང་བས་

ན། རེ་ཞིག་འཚད་ཉན་མཛོད་ཆོག་པ་ཞིག་འཚལ་ཞེས་ཞུས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་

ནས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གང་ཕན་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཤེས། ཁ་ཟིར་བ་ལ་བཟོད་པ་

བསྒོམ། དབེན་པ་བསྟེན་ནས་ཐུགས་དམ་མ་མཛོད་ན་སྐྱེ་ཚེ་རིང་པོ་མི་འོང་། ཕན་

ཐོག་ཀྱང་ལྟར་སྣང་ཞིག་ལས་མི་འོང་བས་བྱ་བའལ་ལ་ཕྱིན་པ་འཐད་ཅེས་གསུངས།

གསུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་སྔགས་སྐོར་གྱི་སྒྲུབས་པ་རྣད་གཅོད་རྣམས་སྡུར་

དུ་གྱུབ་པར་མཛད་ནས་རིང་མིན་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྱོན་པར་ཐག་གཅོད་པར་མཛད་སྣང་དོ། །

དེས་ན་འདི་དང་འདི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་ཅན་རྣམས་མ་ཁས་

གྱུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསང་རྣམ་རྒྱར་འདེའས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འགོད་པར་མཛད་པ་

ལས། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོར་འགོད་པ་མ་གནང་འདུག་པ་ནི། དུས་དེར་རྗེ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་རྣམས་སྣ་ཚང་རེ་གཉིས་ལ་མ་

གཏོགས་ཤིན་ཏུ་གསང་བར་མཛད་པ་ལས་ཆོགས་སུ་བརྩོད་པ་སོགས་ལ་མཉེས་པར་མི་

མཛད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་སྣང་ལ། དུད་འདི་དག་ཏུ་མ་ཟད་པའི་གསང་

བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་བའི་གནས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་འདུག་ཀྱང་རྗེ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བཀའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་མ་གཏོགས།

དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་རྗེའི་དགོངས་པ་ཁོ་ན་

དང་བསྟུན་ཏེ་ཡི་གེར་འགོད་པ་མ་གནང་འདུག་པ་ནི་གསང་རྣམ་ཉིད་ཀྱི་དབུར། ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བློ་ན་མེད་པ། བློ་

@179 མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དག་གིས་ཀྱང་བསམ་པར་བྱ་དཀའ་བ་བཀྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཞེག

མངའ་བ་ལས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་ཆུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་བསྟུགས་པར་རྟེས་སུ་གནང་

བ་རྣམས་བདག་གིས་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བློ་ལ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་བརྗོད་པར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསང་རྣམ་ཡི་གེར་འཁོད་པ་འདི་དག

ཀྱང་མཁས་བྱུབ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ནས་དམ་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ་མ་གཏོགས་ཡོངས་བྱགས་

སུ་གསུང་ཡོད་ཚོད་མི་སྣང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དུས་ཕྱིས་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཅོང་ཁ་

པ་ཆེན་པོ་ལ་མ་གྲུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་འཚང་བ་ནི་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་ལོག་རྟོག་ཅན་འགའ་

ཞིག་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་མ་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་གཏོགས་

པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲུས་པས་གཙུག་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་བཀུར་བ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་

གྱིས་གྲུབ་པས་ན། མཆོག་དམན་ཡོངས་ཀྱི་དད་པ་འཕེལ་བའི་ཚ་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་

བར་དགོངས་ནས། རྗེ་ཀུན་དགའ་བའི་ལེགས་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་

པའི་རྣམ་ཐར་དུའང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་གསང་རྣམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་

དགྱུས་གཅིག་ཏུ་འགོད་པར་མཛད་འདུག་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པ་རྣམ་ཐར་གཞན་

དག་ལའང་ཅི་རིགས་སུ་གསལ་ཞིང་། ལྷག་པར་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་

དཔལ་ལྡན་པས་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་དེ་དག་གསོལ་འདེབས་ཆོག་བཅད་དུ་སྟེབས་པར་

མཛད་པ། དེང་སང་གདན་ས་ས་འབྲས་དག་གསུམ་གྱིས་མཆོད་པའི་རོ་བོ་དག་

ལུགས་པའི་ཚོས་སྟེ་ཆེ་ཆུང་མཐའ་དང་དབུས་སུ་འཁོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོགས་འདོན་

དུ་མཛད་པ་དང་། ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་རིས་མེད་ཀྱི་སེར་སྐྱ་ཁྲི་ཕྲག་དུ་

མ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་ཆོགས་འདོན་དུ་མཛད་པ་བཅས། དེས་ན་བདག་གིས་

ཀུང་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་འདིར་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀུང་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་གྱི་

@180 མཛད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་དེ་དང་དེའི་ཐད་དུ་སྨྲས་ནས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ན་ཕྱི་

རབས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་དང་མོས་གུས་འཕེལ་བའི་ཚ་རྒྱུན་དང་། རྗེ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བསྟན་པར་སྨན་པའི་གསོས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་གསང་བ་བསྒྲགས་

པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ནས་བཀོད་པ་ལགས་ན། དེ་ལྟར་ཉེས་

པར་མི་འགྱུར་བར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་

གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །དེ་ནས་བླ་མ་དབུ་མ་པའི་དྲུང་ནས་རེ་ཞིག

ཆོས་མཚམས་མཇོད་ནས་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐུགས་གཉིར་གྱི་སྒྲུབ་དུ་ཐོག་མར་ཉང་སྟོད་

དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཆེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བའི་དྲུང་དུ་འབྱོན་པར་བཞེད་པ་ལ། དེ་

སྐབས་ཕག་མོ་གླུ་པའི་དམག་ཆེན་སྟོད་ལ་འཁྲེར་བ་ལོག་འོང་གིན་འདུག་ཟེར་བ་

གསན་པས་དེའི་དམག་མ་ཆོད་བར་གྱི་སྟོན་ཀ་དེ་རོང་གི་རིང་ལུང་ཕུག་ཏུ་བཞུགས།

དེ་ནས་སྟོན་མཐུག་ཉང་སྟོད་མི་གོང་གསུམ་སྟེ་ཆེན་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་མཁས་པའི་

མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། གཞན་ཡང་སྟག་གི་གཞུང་དང་ལག་ལེན་མན་ངག་སོགས་

མཐའ་ཡས་པ་ལ་མངའ་འབྲོར་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བའི་དྲུང་དུ་མཇལ།

ཐོག་མར་མཇལ་བའི་དགོང་མོ་དེ་ཕྱག་ཕྱེས་དར་སེར་པོ་ཞིག་ཕུལ། སང་ཉིན་

ཇ་ཞུ་ཞིག་མཛད་དེ་གོས་ནེ་ཙོ་ཁ་ཡུགས་ཅིག་ཕུལ་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་

ཆེན་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་གསུང་བར་ཞུས་པས། དེ་དུས་ཀྱང་དུས་འཁོར་འགྲེལ་

ཆེན་གསུངས་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོ་རྫོགས་པའི་མཚམས་སུ་འདུག་པས་

བླ་མའི་ཞལ་ནས། རྟེན་འབྲེལ་བཟང་། མདང་གི་དར་སེར་པོ་དེ་སའི་

ཁམས་སྤྲུལ་རིམ་དང་མཐུན་པར་འདུག་པས་རྩོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འོང་བར...

@181 འདུག །ད་ནང་གི་གོས་ཡུག་འདི་ལྟང་ཁུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན། བསྐྱེད་

རིམ་དང་མཐུན་པས་བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འོང་པར་འདུག །ཆོས་མཚམས་

ལེའུ་གཉིས་པའི་མགོ །གང་ཞིག་ཆེན་པོའི་མི་རྟམས་སྨིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཞེས་པའི་

སྐབས་སུ་སྨིན་པ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པར་བྱེད་དགོས་ཞེས། དཀྱིལ་བཞིན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་སྣང་སྟེ། དཔལ་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་ནང་གཉན་གསུམ་གྱི་གནད་དོན་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་།

རྒྱུད་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་ཉམས་ཏེགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཐུགས་

རྒྱུད་ལ་ཡོངས་རྫོགས་སུ་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པའོ། །དེ་ནས་ཐོག་མར་ཚོས་

མཚམས་ལེའུ་གཉིས་པའི་མགོ་དེ་ཁ་ནས་དབུ་བཙུགས་ཏེ་གསུངས་ཤིང་། སྐབས་

ཡང་ལེའུ་དང་པོའི་མགོ་ནས་བསྟུར་ཏེ་གསུངས། གནས་དེར་སྟོན་ཞུགས་ནས་

དཔྱིད་ཚེས་སྟ་མ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་བཞུགས་ནས་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ། ཕྱག

ལེན་ཀྱི་མཛུབ་ཁྲིད། སྤྲོར་དྲུག་གི་ཉམས་ལ་བྱེད་སོགས་རྫོགས་པར་གསན་ཏོ། །

དེ་ནས་ཡོ་གའི་བཀའ་ལུང་བཞག་པ་མཐའ་དག་གསན་པར་དགོངས་པ་ལ། དེའི་

སྟོན་དུ་ཕྱག་ལེན་ཞིག་སྤྲོང་བར་བཞེད་ནས་ཞྭ་ལུ་ན་སྦར་བུ་སྤྲོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་

གཡོག་པའི་གཙོ་བོ། ཡོ་གའི་ལག་ལེན་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་ཡོག་པ་ཆོ་དབང་

ཞེས་པའི་སློབ་མར་གྱུར་པ། ཡོ་ག་པ་མགོན་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་གདན་དྲངས་

ནས་ཁོང་དང་ལྷན་དུ་ཉང་སྤྲོད་སྣད་ཀྱི་མཚམས། འབྲེས་རྩ་ཁང་ཞེས་པར་གཞུགས་ཏེ།

རོ་རྗེ་དབྱིངས་དང་དཔལ་མཆོག་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡོ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་

མཐའ་དག་གི་བྱིས་ཐིག །གར་དབྱངས། འཁྱིལ་ཆོག་གི་ཕྱོགས་སྒྲིགས།

ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་སློབ་པར་མཛད། དེའི་ཚོ་ནུབ་གཅིག

@182 མནལ་ལམ་དུ། ཁྲི་ཆེན་པོ་ཞེག་གི་སྟེང་ན་བླ་མ་ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་བློ་

མ་བགྲེས་པོ་དབུ་རྒྱན་གསོལ་བ། རྗེ་རྗེ་དེལ་བུ་ཕྱག་ཏུ་བསྣམས་པ་ཞེག་བཞུགས་

འདུག་པ་དེའི་སྐུ་མདུན་ན་རྗེ་ཤིད་ཀྱང་བཞུགས་པ་ལ་བླ་མ་དེ་བཞེངས་ནས་རྗེ་རྗེའི་

འབྲོས་ཀྱིས་དེལ་སྐྱབས་དང་བཅས་རྗེ་ཤིད་ལ་གཡས་སུ་བསྐོར་བ་ལན་གསུམ་མཛད་ཅིང་།

འཕྲེང་བ་ནས་བྱུང་བའི་ཨེ་ཀ་པ་ཙི་ཀ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྲགས་ནས་རྟེའི་དབུའི་

སྟེང་དུ་རྟོ་རྩེ་དྲིལ་བུ་བརྒྱང་སྟེ། ཀཱརྨ་བཛྲ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་ཁྲིལ་

བཞུགས་སོང་བ་ཞིག་བྱུང་། མནལ་སད་ནས་བརྟགས་པ་ན་སྤར་གྱི་གསང་མཚན་

དོན་ཡོད་རྟོ་རྩེ་ཡིན་པ་དང་། ཀཱརྨ་བཛྲ་ཡང་དོན་གྱུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མིང་དུ་འདུག

པས་འདྲ་བར་འདུག་དགོངས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་སྒར་ཡང་སྟེ་ཆེན་དུ་བྱོན་ནས་

དཔྱིད་སྨད་དེ་ནས་དབྱར་དང་སྟོན་མགོ་མའི་བར་བཞུགས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་

ཀྱི་དཔལ་བ་ལ་རྟོ་རྩེ་འཕྲེང་བའི་དབང་ལུང་མཛོད་ཁྲིད་བཞད་པ། གར་ཐིག་དབྱངས་

གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་འཁྲིད་དང་བཅས་པ་གསན་པའི་སྐོར་ནས་འཕྲེང་བསྐོར་གསུམ་ལ་

མ་ཁས་པར་སྣང་ས། གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིར་ལོ་ཆེན་

པོ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ལུང་མན་ངག་དང་བཅས་པ་སོགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་མང་

དུ་གསན། དེ་ནས་ཞྭ་ལུར་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་ལ་ཡོ་གའི་སྐོར་གསན་པ་

ལ་འབྱོན་དགོས་དགོངས་པ་ཡོད་པ་ལ། ཡང་ནུབ་གཅིག་མན་ལ་ལམ་དུ།

ཁྲི་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱུང་པོ་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་བླ་མ་བགྲེས་པོ་རང་ཞིག

བཟང་པོའི་འདུག་སྟངས་ཀྱིས་བཞུགས་འདུག་པའི་དྲུང་ན་རྩེ་ཉིད་ཀྱང་བཞུགས་འདུག

པ་ལ། བླ་མ་དེས་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀའི་ན་བཟའ་བསལ་ནས་ཐུགས་ཀ་སྟོན་

གྱིན་འདུག་པ་ལ་གཟིགས་པས། བླ་མ་དེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྐུགས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་

@183 རིང་པོ་རེམ་པ་དུ་མས་བསྐོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་རྒྱམ་མེ་འདུག་པ་གཟིགས་

པའི་སྐུགས་རྣམས་ཞལ་ཆེ་བ་ཀློག་པར་མཛད་པ་ཞིག་རྣོས་པ་ལས། དུས་ཕྱིས་

མཐའ་བ་ན་སྐྱེའི་རྣམ་པ་མནལ་ལམ་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་རང་དུ་འདུག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ།

དེ་ལྟ་བུའི་མནལ་ལམ་གྱི་ལྟས་དང་པོ་ནི། བླ་མ་དེས་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་

སྐྱིན་བྱེད་དབང་གི་བདུད་རྩི་མ་ལུས་པ་རྣ་ཉིད་ལ་གཏད་ནས་ཀཱརྨ་བཙོ་ཞེས་བསྟན་པ་རྒྱུ་

ཆེར་སྤེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བདག་པོར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། མནལ་ལྟས་རྟེས་

མ་ནི། དེ་ལྟར་དབང་གི་རིམ་པས་ཐུགས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས་བླ་མ་རང་གི་ཐུགས་

ཀའི་སྟགས་འཁོར་གྱི་བརྡས་མཆོག་ཏུ། རྗ་རྩེ་ཐེག་པའི་བཞད་པའི་བཀའ་དང་

སྒྲུབ་པའི་མན་ངག །ལུང་གི་རྒྱུན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་

སོགས་པ་རང་གི་ཐུགས་ལ་ཇི་ལྟར་མངའ་བ་མཐའ་དག་རྩེ་ཉིད་ལ་གསལ་བར་བསྟན་པ་

དང་། བསྟན་པ་ལྟར་དུ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་

ལུང་བསྟན་ནམ་ལྟས་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་དུ་དེས་སོ། །དེ་ལྟར་མནལ་ལམ་གྱི་དོན་བཞིན་

རིང་མིན་ཉིད་དུ་ཞུ་ལུང་བྱོན་ཏེ། ལོ་དེའི་སྟོན་ཕྱི་མ་དང་། དགུན།

ཕྱི་ལོ་དེའི་དཔྱིད་དབྱར་རྣམས་རྫོགས་པའི་བར་དུ་བཞུགས་ནས། སྤྲགས་འཆང་

རྗེ་རྗེ་འཛོན་པ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱུང་པོ་ལྷས་པའི་དྲུང་དུ་ཡོ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་

རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་ཏྲུང་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དལ་ལྟ་བོད་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་

དབང་གི་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་ཐལ་ཆེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསན་ཅིང་།

བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལྷ་ཏི་པ་དང་ནག་པོ་པའི་ལུགས་ལ་སོགས་པ་

གསང་ཆེན་བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་བཀའ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསན་ཏེ། མདོར་ན་བླ་མ་

རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་ལ་མངའ་བའི་རྟོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བཀའ་ལུང་མན་ངག་བྱམ་པ་གང་བྱོའི་

@184 ཚུལ་དུ་གསན་པས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གཏམས་པར་མཛད། དེའི་ཚེ་བླ་མ་ལ་

འབུལ་བ་ཆོག་འཕོར། ཞབས་ཏོག་ནང་མ་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་མཛད་ཅིང་

དད་པའི་ལྷགས་ཀྱས་ཐུགས་ཀུན་ཏུ་དངས་པར་བྱུང་ཏོ། །དེ་དུས་རྩེ་བཙུན་ཁྱུང་

ལྷས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་དབང་རེ་རེ་གནང་ཚར་བའི་མཇུག་ཏུ། འདི་ང་ལ་ཡང་བླ་མ་

འདི་ཞེས་བྱ་བས་དགྱེས་བཞིན་དུ་གནང་བ་ཡིན་བྱ་བ་རེ་ཅེས་ཀྱང་ནས་གསུངས་པ་ལ།

དུས་ཕྱིས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། སྤྱགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གཙོ་བོར་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་རག་ལས་འདུག་པས།

དབང་གནང་བའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བླ་མས་མཉེས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་དཔྱད་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག་ཅེས་གསུངས་པར་སྣང་། དེ་

ལྟར་བཀའ་ལུང་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་བླ་མའི་ཞལ་ནས། དེ་ནི་ཆོས་བདག

པོ་ལ་འཕྲོད་པས་འགྲོད་པ་མེད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། གོང་གི་མནལ་ལྟས་ཀྱི་དོན་

ལྟག་དང་བཅས་པ་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ཡང་སྔར་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་།

བླ་མ་ཁྱོང་ལྟས་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱན་མཁྱེན་འཕགས་འོད་པའི་དྲྭ་དཔལ་གསང་བ་

འདུས་པ་དང་ཡོགཱ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབང་གསན་དུས་

ཆོགས་འཁོར་ཞིག་གི་གྲལ་དུ། ཀྱན་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ནས། རྗེ་མར་

པས། ཉིས་ཤར་དུ་ཀ་ཆེན་བཙུགས་པ་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཚོགཱ་བསྡུར་

ནས། ཉི་མ་ཤར་དུ་ཀ་ཆེན་བཙུགས་པ་དེ། །ཁྱུང་པོ་སྟོན་སྐོམ་ཁྲིད་ལ་མི་ཟེར་

རམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་དུས་འདིར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་རྗེ་བཙུན་

ཁྱུང་ལྷས་པས་ཀུན་མཁྱེན་འཕགས་པ་འོད་ཟེར་དང་། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པ་གཉིས་ལས་སྤྲགས་ཀྱི་གདམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བཞེས་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ངད་

@185 མ་ཉམས་པའི་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་

ཕྱག་ཏུ་འཕྲོད་པས་ལྷོངས་འདིའི་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་ཏུ་བྱུང་པའི་

དོན་ལ་དགོངས་པར་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཁྱུང་པ་ལྷས་པ་ལས་

གསན་དགོས་རྣམས་ལེགས་པར་བྱུབ་ནས། པ་ནམ་གྱི་ཕག་པ་རི་ན་བླ་མ་སྟེ་ཆེན་

ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་བཞུགས་འདུག་པའི་སྤྱན་སྔར་སྐར་ཡང་བྱོན་ཏེ། རོ་རྗེ་སྙིང་

འགྲེལ། ཕྱག་རྡོར་སྡེར་འགྲེལ། ནྡ་རོ་འགྲེལ་ཆེན་ལ་སོགས་པ་དུས་འཁོར་

གྱི་ཆ་ལག་མང་པོ་ཞིག་གསན་ཅིང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལྷག་གཉིས་ལ་

བྱ་སྤྲོན་རིན་པོ་ཆེས་ཡིག་ཆ་མཛད་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་བཤད་ལུང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བཀའ་

མང་དུ་གསན། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཆེན་དུ་ཕེབས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཕག

པ་རིར་ཞ་ལུ་བའི་ཡོག་ལ་མཁས་པ་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་བྱགས་པ་

སྐྱེན་དྲངས་ནས་ཡོ་གའི་གང་དབྱངས་སོགས་ཕྱག་ལེན་རྣམས་ལ་དག་ཐེར་ཡང་དག

མཛད། ཆོས་བཀའ་ཡང་ཅི་རིགས་པ་གསན་ཅིང་། ཁྲད་པར་དུ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་

ཆེས་མཛད་པའི་རྗེ་རྗེ་འབྱུང་བའི་རྣམ་ཐའད་ཆེན་མོ་དང་། ཡོ་གའི་རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་

བསྡུས་པ། བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་རྩེ་མོ། དཔལ་མཆོག་ངན་སོང་སྟོང་བའི་རྒྱུད་

ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྣང་བ། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན། དཔལ་མཆོག་འབྱེལ་

ཆེན་སོགས་རྒྱུད་དང་འབྱེལ་པ་རྒྱ་གཞུང་གི་རིགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ལུང་གསན་

པ་སོགས་རྣ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་མངའ་འབྱོར་བར་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་མ་ཁས་བླག་སྟེ་བའི་ཉི་མའི་གསུང་ལས། རིགས་སྔགས་འཆང་གི་གཞུང་

ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །རྣམ་དག་དབང་བཞིའི་རྟ་བས་འཕྲེང་ཆེར་གཡོ་ཞིང་། །

རིམ་གཉིས་དབུ་བའི་འཕྲུམ་འཕྲེང་རོལ་པ་ཅན། །དངོས་བླག་རིན་ཆེན་བྱེ་བའི་

@186 གཏེར་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་དང་། །མང་དུ་ཐོས་པའི་འདྲེན་བྱེད་སྟོང་ལྡན་ཞིང་།།

བློ་གསལ་འཆི་མེད་ཆོགས་ཀྱི་རལ་པའི་རྒྱན། །ཐེག་མཆོག་བདུད་རྩིའི་དཔལ་ལ་

དབང་བསྐུར་བ། །ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་བདག་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་དང་རྒྱུ་གཞུང་བོད་གཞུང་འགའ་ཞིག་དང་ཡོགས་རེ་བ་ཙམ་

མ་ཡིན་པར་མཐའ་དག་ལ་ཞིབ་ཅིང་མཐའ་ཚོད་པའི་སྐོར་ནས་སྒྲུབས་པར་མཛད་པ་སྟེ།

རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོད་ན་རྟེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས།

རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཚུལ། །མི་ཤེས་དེ་ཡིས་རྣལ་འབྱོར་བློ་མེད་རྒྱུ། །

རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ཐག་བཅད་ཀྱང་། །དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ལེགས་མཐོང་

ནས། །གསང་བ་སྒྱི་རྒྱུད་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་། །དཔྱང་བཟང་གིས་ཞུས་

བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་སོགས། །བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི །རྒྱུད་སྡེ་

རྣམས་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྡེ་གཉིལ་པ་སྦྱོང་པའི་

རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི། །གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམ་སྣང་མདོན་བྱང་གི །རྒྱུད་ལ་སྦྱངས་

པས་སྦྱོང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གནད། །གང་ཡིན་དེ་ཡང་ལེགས་པར་ངེས་པར་བྱས། ། རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི། །གཙོ་བོ་དཔལ་ལྡན་དེ་ཉིད་འདུས་པའི་

རྒྱུད། །ཡཊ་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་ལ། །སྤྱིར་པས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་

དགའ་སྟོན་མྱོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད། ལེགས་བྱྭབ་

ཀྱི་རྒྱུད། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱུད།

འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། རིགས་པ་མཆོག་གི་རྒྱུད། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གཏུམ་

པོའི་རྒྱུད། རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད། རྣམ་སྣང་མདོན་བྱང་། དཔལ་

མཆོག་གི་འགྲེལ་པ། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན། རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་འདུས་པ།

@187 བཞག་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། རྗོར་དབྱིངས་ལ་སོགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་སྡེ་དུ་མའི་གཞུང་

དོན་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར། དབང་སྐྱབ་ཐབས། གར་དབྱངས། མཚན་

བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལས་ཁ་ཚར་དང་བཅས་པ་ཀུན་མ་འདྲེས་ཤིང་།

རྒྱུད་སྡེ་རང་རང་གི་ཁྲིད་ཆོས་རྣམ་རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཀུན་ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པར་

མཛད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་བླ་མེད་ལ་མཆོག་ན། ཌི་སྐད་དུ་རྟོགས་བརྗོད་ལས།

བཞི་བ་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པ་ལ། །འཕགས་ཡུལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཉི་ཟླ་ལྟར། །

ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཕ་རྒྱུད་འདུས་པ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོད་བདེ་མཆོག

གི །རྫ་རྒྱུད་བཞད་པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དང་། །མདོ་རྒྱུད་གཞན་དང་བཞད་སྲོལ་མི་

འདྲ་བའི། །ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཆེན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད། །གསལ་བྱེད་

དེ་མ་མེད་པའི་འོད་ལ་སྣང་སར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བློ་མེད་རྒྱུད་སྟེ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཏོག་ལྟར་ཆེར་འཕགས་ཤིང་། འཕགས་ཡུལ་མ་ཁས་

པ་ཀུན་ལ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལྟར་གྲགས་པ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྟ་རྒྱུད་དང་།

དེའི་འགྲེལ་པ་སྟོབས་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་སྒོན་མ་གསལ་བ། སྒེག

པའི་རྗེ་རྗེའི་གྲྭང་གཞིའི་ཉེ་ཀ།ཤྲཱདྡྷ་ར་ཀ་ར་ཡཱརྱས་མཛད་པའི་རྒྱན་བདུན་གྱི་

འགྲེལ་པ། ཚོ་ལྷ་བས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་ལྕོན་ཤིང་། དེ་མེད་

སྣས་པས་མཛད་པའི་བཤད་འགྲེལ། རྗེ་རྗེ་བཞད་པས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ།

ཀཆྐི་པས་མཛད་པའི་ཁཤད་སྤྲུར་སྐྱིམ་པའི་མེ་ཏོག །སྤྱོད་བསྡུས། མདོར་

བྱས། མདོར་བསྟེ། ཀུན་སྐྱིང་གིས་མཛད་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱི་འབྱེལ་

པ། ཁཤད་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆུང་སྨྲི་ཏིས་མཛད་པ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་དོན་བསྡུས་

ཀླུ་བྱང་གིས་མཛད་པ། རྣམ་བཞག་རིམ་པ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་

@188 པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་གསལ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་།

འཕགས་ལུགས་གཉིས་ཀའི་ཁཤད་སྒོལ་བྱེ་གནད་མ་ལུས་པ་གཏིང་དཔོགས་པའི་སྐོར་

ནས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་སྲོལ་གཙོ་བོ་དང་། དེས་རྒྱས་བཀབ་པའི་

ཞ་རྒྱུད་སྤྱིའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རྩ་ལུང་དུ་བཏེན་པའི་སྒྱངས་པ་མཛད། འ་བདེ་

མཆོག་གི་སྐོར་ལ་མཆོན་ན་རྩ་རྒྱུད་དང་། ཙ་སྒྲི་རྟ་ནའི་རྒྱུད། མ་ཁཏ་

འགྲོ་རྒྱ་མཆོ། རྣལ་འབྱོར་མའི་ཀུན་སྤྱོད། བདེ་མཆོག་སྟོད་འགྲེལ།

ལག་ན་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་སྟོད་འགྲེལ། སྡོམ་འབྱུང་། སྐལ་ལྡན་བཀས་

པས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ། ཀ་རྒྱལ་ཟླ་བས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག

གི་འགྲེལ་པ། ལངྐ་བདེ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ། ཐྲྭ་ཕྲ་ཐྲ་དྲས་མཛད་

པའི་རྟོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་འི་འགྲེལ་པ། དཔའ་བོ་རྟོ་རྗེས་མཛད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ། པན་ཚད་གྲོས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་ཉེཀ།

པཎྜི་ཏ་ནོར་བཟང་གིས་མཛད་པའི་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་འི་འགྲེལ་པ་སོགས་འཁོར་ལོ་

སྡོམ་པའི་རྩ་བཤད་མན་ངག་མ་ལུས་པའི་ཆོག་དོན་མཐའ་ཆོད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་

མཛད། ཞེ་སྡང་ཐབས་རྒྱུད་གཤེན་རྗེ་གཤེད་སྐོར་ལ་མཆོན་ན་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དམར་

བོ་འི་རྒྱུད། དབྱ་ནག་གི་རྒྱུད་རྐོགས་བདུན་གྱི་དུམ་བུ་སོ་སོའི་འགྲེལ་གཞུང་

ལ་ལི་ཏས་མཛད་པ་དང་། དོན་ཡོད་རྫོགས་མཛད་པ། ཞི་བ་ཡི་ཞེས་ཀྱིས་

མཛད་པ། མཆོ་སྤྲིས་རྫོགས་མཛད་པ་སོགས་རྒྱ་འགྲུར་གྱི་བཤད་རྒྱུད་དང་།

གཞན་ཡང་རྣ་ལོ་ཙ་བ། གཉེས་ལོ་ཙ་བ། དཔལ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་བོད་

ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་མཛད་པའི་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་མ་

ཚང་བ་མེད་པ་གསན་ནས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་པའི་གནད་དོན་

@189 ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་མཛད། འ་དབྱིས་པ་རྫོགྲིམ་སྐོར་ལ། ས་ལུགས་ཀྱི་

བཤད་སྲོལ་བྱིས་བཀླ་བའི་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་ཆ་ཚང་། འ་རྫོགྲིམ་གྱུའི་སྐས་

འབྱེལ། རྟོ་རྩེ་སྐྱིང་པོས་མཛད་པའི་འབྱེལ་བ། མཆོ་དཀྱིལ་ཀྱིལ་མཛད་པའི་པད་ཅན།

མི་ཐུབ་ཟླ་བས་མཛད་པའི་སོ་བྷ་དིའི་འབྱེལ་བ། ཤཱནྟི་པས་མཛད་པའི་མུ་ཏིག་འཕྲེང་

བ། ནྟ་རཱའི་འབྱེལ་ཆེན་དང་ཆོས་དྲྭག་བྱང་ཆུབ་དབང་པོས་མཛད་པའི་གྱུར་གྱི་

དཀའ་འབྱེལ། འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མན་སྐྱེ། རྟོ་རྩེ་མཁའ་

འགྲོ་རྟོ་རྩེ་གྱུར། སོ་ཕུ་ཏེ་སྟེ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་

རྒྱུད་དངོས་དང་། བཤད་རྒྱུད་སོ་སོའི་འབྱེལ་གསར་དུ་མས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་རྣལ་

འབྲོར་མའི་རྒྱུད་དོན་སྦྱི་དང་། ཁྲད་པར་དུ་དཔལ་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཟབ་མོའི་གནད་མཐའ་དག

ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པར་མཛད། འ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐོར་ལ། རྙ་

རྒྱད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྟོང་ཕྲག་དུག་ཅུ་པ། བསྡུས་རྒྱད་སྟོང་ཕྲག

སྒམ་ཅུ་པ་རིགས་ལྔན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་བཤད་ཐབས་ཐུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མེ་ཏོག

འཕྲེང་འཛིན་གྱི་སྒྲེབ་སྦྱོང་ཅན་དུ་གྲགས་པའི་མཛུབ་ཁྲིད། དེའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་

པད་དཀར་པོས་མཛད་པ། སོ་མ་རྣ་ཐས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ། སྦྱོང་དུག་གི་

འཁྲིད་གཞུང་། རྣ་རོ་འགྲེལ་ཆེན། ཕྱག་རྡོར་སྟོང་འགྲེལ་དང་རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་

སོགས་འབྱེལ་ཆེན་གྱི་ཆ་ལག་རྒྱར་འདེབས་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་ཀུན་ལ་མཁས་པའི་

ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་མཛད། འ་གཞན་ཡང་འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་མོའི་རིགས་མང་པོ་

དང་། འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་རིགས་མང་པོ་དང་། བསིལ་བ་ཚལ་གྱི་རིགས།

རྣ་བྱ་ཆེན་མོའི་རིགས། སྟོང་ཆེན་མོའི་རིགས། ལོ་མ་ཅན་གྱི་རིགས།

རལ་གཅིག་མའི་རིགས། ཁྲོ་གཉིར་ཅན་མའི་རིགས། སྒྲོལ་མའི་རིགས།

@190 རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གྲངས་མང་བ་དང་། མི་

གཡོ་བའི་རིགས། ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷི། དབྱངས་ཅན་མ། རྟ་མགྲིན་གྱི་རིགས།

ཕྱག་རྡོར་གྱི་རིགས། རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རིགས། རྡེ་རྩེགས་ཀྱི་རིགས། ཁྲྀང་

ནམ་མཁའ་སྤྱིང་གི་རིགས་ལ་སོགས་པ་ཁྲོ་བོ་མང་པོའི་རིགས་དང་། ཆོ་དཔག

མེད་ཀྱི་རིགས། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རིགས། བྱམས་པ་དང་སྤྱན་ར་ས་གཟིགས་

སོགས་ཀྱི་རིགས་མང་པོ་དང་། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་། སེང་གདོང་མ་སོགས་

ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞི་ཁྲོ་མཐའ་བྱས་པ་དང་། མགོན་ཆེན་བཅུ་གསུམ། ཆོས་རྒྱལ་ཕྱི་

ནང་གསང་གསུམ། མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ། གྲུར་ཞལ་གྱི་རིགས། དྲུར་ཁྲོད་

བདག་པོ། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་རིགས་མང་པོ། ཀྱི་གུག་དམར་ནག །ཅེང་།

བེག་རྩེ། བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ཕོ་རྒྱུད་མོ་རྒྱུད་མང་པོ་དང་།

རྣམ་སྲས་ཀྱི་རིགས། ཆོགས་བདག་གི་རིགས། ཛམྦྷ་ལའི་རིགས་སོགས་

ནོར་ལྷ་མང་པོ། གཞན་ཡང་འཁོར་ཆེན། མི་འབྲུགས་པ། སྨན་བླ།

ལྷུང་བཟའས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སྤུམ་ཙུ་སོ་ལྔ། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སོགས་མདོ་དང་

སྤྲུལ་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཟའ་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས། ཡི་དམ། ཆོས་སྐྱོང་

སོགས་ཀྱི་དབང་། རྗེས་གནང་། བཀའ་གཏད། ལུང་མན་ངག་སོགས་བརྒྱུད་

ཁྱད་བཙུན་ཞིང་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ཕལ་མོ་ཆེ་མ་གསན་པ་མེད་པ་ལྟ་

བུ་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་

བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཅེས་པ་ལས། ཆོས་བཀའ་གསན་ཚུལ་གོང་དུ་སྨོས་པ་རྣམས་བཀོད་པའི་

མཐུག་དུ་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་དབང་གི་རིགས་

དང་། རྗེས་གནང་གི་རིགས་དང་། བཀའ་གཏད་ཀྱི་རིགས་དང་། ལུང་སོགས་

@191 བཀའ་གསར་རྙིང་། བཀའ་གདམས་གོང་འོག །ས་ཀར་འབྲུག་ཚལ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་

སོ་སོའི་བརྒྱུད་ལུགས། ལོ་ཙ་བ་སོ་སོའི་འགྱུར་ཁྱད། ལག་ལེན་སོ་

སོའི་བབ་སྲོལ། རང་གཞན་གྱི་བློ་མ་བརྒྱད་པ་ཚད་མར་འཛིན་འོས་རྣམས་ཀྱི་སྣོན་

ནས་སྣོན་དུ་བརྒྱད་བཞིན་པ། ཕྱག་ཏུ་བཞེས་བཞིན་པ་དག་ནི་འདི་མི་མངའ་འདི་

མི་བཞུགས་བྱ་བ་མེད་པ། གདུལ་བྱའི་འདུལ་སྟོ་མི་འདྲ་བ་དང་། ལྷ་ཡི་

འབྲེལ་སྐལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་མཁྱེན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་

བ་རྗེ་རྣེ་འཚང་གི་དགོངས་དོན་རྒྱུ་གར་མཁས་པས་བཀླལ་བའི་གསང་བ་སྟུགས་ཀྱི་

གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཟབ་གནད་མཐའ་དག་རང་གིས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་དང་།

གཞན་ལ་སྟོན་པ་གང་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་མེད་པའི་མཁས་པའི་གོ་འཕང་ནི་བརྙེས།

དེས་མཚོན་པའི་རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གྱི་གནད་དོན་ཕྱ་རགས་མ་ལུས་པ་ནི་

ཐུགས་སུ་ཆུད། ལོག་ཅོས་དུག་ཆུའི་དྲི་མས་མ་བསྣད་པའི་དབང་ལུང་མན་ངག

རྣམ་པར་དག་པའི་གདམས་པའི་བདུད་རྩི་ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་མཛོད་དུ་ནི་གྱུར་པ་

སོགས་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བདག་པོ་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བཞེངས་

སོ། །སྨོས་པ། བསྟན་པའི་སྐྱེད་པོ་སྤྱོད་བ་བདུན་ལྡན་གྱི།།སྟོན་པའ་

ནོར་བུས་ཐུགས་རྒྱུད་རིན་ཆེན་སྟོང། །ཡོངས་སུ་འཁོངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདོད་

སྣང་གིས། །འཆལ་ཚུལ་སྐུན་པའི་དངོས་པོ་རིང་དུ་གཏང་། །ཐུན་མོང་རིག

ཚུལ་ལྷ་ཡི་གཏྲུ་མོ། །མཁྱེན་བཟང་ཪ་རྟའི་སྐྱིམ་པས་དུས་གཅིག་ཏུ། ।

གསོལ་བས་གནས་ལྟ་སྨྲ་ལ་ས་ཆེན་འདིར། །ཉིད་ལ་བསྐྱེན་པའི་ཡིད་ཅན་དམིགས་

སུ་མེད། །བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་གསུང་གསང་དག་བྱེད་ཆབ། །དཔའ་

བོ་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་འཛིན་བཟང་དུ། །འཁྱིལ་མཐར་གང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཡོལ་གོ་རུ། ।

@192 ལྷགས་པས་ཐུགས་ལ་རྣད་བྱུང་སིམ་པ་སྐྱེད། །འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱིས་བླང་དང་

དོར་བྱའི་གནད། །མཐའ་དག་པ་ཡིས་བྱ་ལ་ཇི་བཞིན་དུ། །འདོམས་ཚེ་འདྲ་

མིན་གོལ་ཤར་འཕྲན་པའི་གཞི། །ཁྲོད་ལ་ནམ་མཁའི་པདྨ་ཇི་བཞིན་གྱུར། ।

ཤངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད། །རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཟབ་མོའི་གནད་

མ་ལུས། །ཐུ་ཞིང་མཛངས་པའི་མཁྱེན་རབ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། །འབད་པ་མེད་

པ་ཐུགས་ཀྱི་དཔལ་བེར་བཟུང་། །རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་སྨིན་གྲོལ་བདུད་རྩིའི་བཅུད།།

རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྲོང་ཞིང་སྐལ་བཟང་གི །གདུལ་བྱ་གཞན་ལའང་འགྲེད་པར་

མི་ངལ་བ། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པའི་རྟོ་རྩེ་འཆང་དབང་གང་། །མཁྱེན་རབ་

ཐུགས་བསྐྱེད་ཉིན་བྱེད་འོད་སྟོང་གིས། །སྣོགས་དུས་སྟོན་གྱི་མཐར་ཡང་གསང་ཆེན་

གྱི། །བསྟན་པའི་པད་ཚལ་བཞད་པའི་སྐན་གྲགས་ནི། །ངོ་མཚར་འོག་མིན་

ཞིང་དུའང་རྟོད་པར་གྱུར། །རང་གཞན་གྱུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཞ་རལ་སོན། །

ཟབ་དོན་གདམས་པའི་གཏེར་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས། །བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པའི་མངའ་བདག་ཁྱོད། །རྒྱལ་བའི་གདུང་ཚོབ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །

མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ། །ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་

བ་ལ། །མཁྱེན་པའི་གཏེར་ཆེན་དེ་ཡིས་བསྐུལ་བ་ན། །ཚུལ་དེར་སྤྲོ་དང་

རིངས་པའི་གཞན་དབང་གྱུར། །ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་

རིམ་པ་དག་གོ །དེ་ནས་སྤྲིལ་ཚེའི་སྙིན་ཀྱི་དུས་སུ་བླ་མ་དབུ་མ་པ་དང་ལྷན་ཅིག

ཏུ་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་དབུས་ཀྱི་དགའ་བ་གདོང་དུ་ཕྱག་ཕེབས། ལྷ་ས་རྡོ་

བོ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་བྱོན། སྒར་ཡང་དགའ་བ་གདོང་

དུ་ཕེབས་ནས་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་སྐུ་མཆམས་ལེགས་པར་བཅད་དེ། གཉིས་པོའང་

@193 ཐུགས་དམ་མཛད་པའི་ཚེ་གཟིམས་ཁང་སོ་སོར་གནང་ཞིང་གསོལ་ཇ་སོགས་ལ་ལྷན་

རྒྱས་པར་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་བླ་མ་དབུ་མ་པས་ལོ་ཙ་མཛད་ནས་རྗེ་བཙུན་ལ་ཚོས་མང་

དུ་གསན་ཅིང་དཀའ་བའི་གནད་ཀྱི་དྲི་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད། དེ་དུས་ཐོག་མར་བླ་

མ་དབུ་མ་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་གནང་བའི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་གསན་ནས་བསྒོམས་

ཀྱིན་ཡོད་པ་ལས། ནམ་ཞིག་ཐུགས་དགོངས་ལ་ད་འདི་ལས་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་

བཏབ་ཅིང་བསྟེན་སྐྱབ་མཛད་ན་དོན་ཆེ་བ་འདྲ་དགོངས་ནས་བླ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་དེ་ལྟར་

ཞུས་པས་དེ་བཞིན་མཛད་པས་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བླ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་

མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བསྟེན་སྐྱབ་མཛད་པས་ཞག་མང་

པོ་མ་སོང་བ་ལ་ཉིན་གཅིག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་བ་རྒྱ་ཁྱོན་འཚམས་པ། ཁ་དོག་རྒྱ་མཐིང་

བཟང་པོས་ལེགས་པར་བྱུགས་པ་འདྲ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་

དབྱིངས་རྒྱམ་པོར་འདུག་པ་ཞིག་གི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་འཕྲོ་

མཆོག་ལྟ་བུའི་ད་བས་འཁྱིགས་པའི་དབུས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྟོན་པོའི་རྒྱ་ཁྱོད་དང་མཚམས་

པར་རྗེ་རྗེ་དཀྱིལ་དཀྱུང་གིས་བཞུགས་པའི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞལ་ར་པ་ཙ་ན་གྱུར་

ཀུམ་གྱི་མདོག་ཅན་བལྟ་བས་ངོམ་པ་མེད་པ་ཞིག་གི་སྐུའི་སྣང་བ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་

བར་གཟིགས། དེ་བློ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་མ་ཞུས་ཀྱང་བློ་མའི་ཞལ་ནས། ཁྱེད་

རང་ལའང་སྐུའི་སྣང་བ་ཡོད་པ་འདྲ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཐིགས་པར་བྱུང་། དེ་འདྲ་བའི་

སྐུའི་སྣང་བ་དེ་ནམ་འདོད་རེས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དུས་ཕལ་ཆེ་བར་དངོས་སུ་ནར་

མར་འབྱུང་བ་ཞིག་དེ་ནས་བསྒོམས་ཏེ་རྟག་པར་ཡོད་ཅེས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཞིང་།

དེའི་ཕྱིར་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེས་གསང་རྣམ་གསོལ་འདེབས་སུའང་། ཞེས་བྱ་

ནྲི་ལའི་མདོག་ལྟར་རབ་སྟོང་བའི། །རབ་མཛེས་འོད་ཟེར་ལྔ་ཡི་དྲ་ཅན། །

@194 ཤིན་ཏུ་རྒྱམ་པའི་དབུས་སུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །མངོན་སུམ་གཟིགས་པ་རྣ་

བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྡེ། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ནས་

བརྩམས་ཏེ་རྡེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །ཤམ་འདོད་གཟིགས་ཤིང་དཔལ་ལྡན་

འདུས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཨོལ་ཕྱིན་གཞུང་ཟབ་མོའི་དོན། །རྒྱུད་དུ་

གསན་པ་རྡེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྡེ། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་(X)ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་

ནོ། །དེའི་དུས་བླ་མ་དབུ་མ་པས་ལོ་ཙ་མཛད་ནས་རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་འཇམ་

དབྱངས་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང་། ཏཱ་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་། བཀའ་སྩོད་

གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་བྱིན་

རླབས། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ལ་

གསན་ཅིང་། དེ་ཡང་དཔའ་གཅིག་གི་རྗེས་གནང་མཛད་པའི་རིང་ལ་རྗེ་བཙུན་

འཇམ་དབྱངས་ཉིད་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་རང་གི་སྐུའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་ལ། ནང་སྐྱབ་

གསང་སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་དབང་མཛད་པའི་ཚེ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དེ། དེ་མ་ཐག་ཡབ་

ཡུམ་ཞལ་སྤྲོར་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་འགྲོ་བ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་གི་རྗེས་གནང་མཛད་

པའི་སྐབས། དེ་མ་ཐག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་པར་

གྱུར་ནས་གཤེགས་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བཀའ་བསྩོ་བར་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་

བའི་རྣམ་འཕྲུལ་ངོ་མཚར་ཅན་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་སྣང་།

དེ་ལས་གཞན་པ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བླ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་གནང་བའི་ལས་ཚོགས་དང་།

དམིགས་པ་སྤྲོང་བའི་རིམ་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ལུང་ནི་བླ་མ་དབུ་མ་པ་ཉིད་ལ་

གསན་ནོ། །དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་བཀའ་བཞིན་སྐུབ་པ་ལ་འབྱོན་པར་ཐུགས་ཐག

བཅད། འཁོར་ཇི་ལྟ་བུ་འཕྲིད་རྩེ་བཙུན་ལ་ཞུས་པར་སྨོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་

@195 དཀར་བ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་དང་། རྟོགས་ལྡན་བྱང་སེང་བ། གནས་བརྟན་

རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་པ། གནས་བརྟན་བཟང་སྐྱོང་བ་སྟེ་དབུས་པ་བཞི། བྲ་

མ་རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་གྲགས། དགེ་

བཤེས་འཇམ་དཔལ་བཀྲ་ཤིས། དགེ་བཤེས་དཔལ་སྐྱོང་སྟེ་མདོ་སྨད་པ་བཞི་བཅས་

འཕྲིད་ཆོག་པའི་གནང་བ་བྱུང་། དེ་ནས་བླ་མ་དབུ་མ་པ་མདོ་ཁམས་ལ་འབྱོན་

པའི་སྐྱེལ་མར་ལྷ་སར་བྱོན་ནས་དཔོན་སློབ་གཉིས་རེ་ཞིག་མི་མཇལ་བས།

གནས་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་འདིར་རྩེ་བཙུན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་

བསྟན་པ་ཞིག་ཞུས་པ་དྲག་ཅེས་བཀའ་བབྱོས་ནས། ལྷ་སའི་ཡང་ཐོག་སྟེང་མའི་

ལྷོ་ཕྱོགས་གསེར་ཕུབ་ཀྱི་བྱ་འདབ་འོག་དེར་མཆོད་པ་བཞུམས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་

པས་རྩེ་བཙུན་གྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་བསྟན་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འབའ་ཞིག

གསུངས་པ་རྣམས། དུས་དེར་གསུང་རིམ་བཞིན་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡི་གེར་བཏབ་པར་

མཛད། དེ་དུས་བླ་མ་དབུ་མ་པ་ཉིད་ལས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་

དབང་བཞི་རྫོགས་པར་གསན། དེ་ནས་བླ་མ་དབུ་མ་པ་མདོ་ཁམས་སུ་ཕེབས་ཤིང་།

རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོར་མོ་ལྷང་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྟོན་མཆུག་དེར་གདུལ་བྱའི་ཚོགས་ལ་ཆོས་མང་དུ་

གསུངས། དགུན་དུས་སུ་ཉི་སྟེལ་ལོ་བླ་བ་བཅུ་པ་ལ་བབ་པ་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་

རྩ་དྲུག་པ་ལ་འཚོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱད་དང་བཅས་སྐྱོར་མོ་ལྷང་ནས་ཕྱག་བཏེག་སྟེ་བྱ་

བློ་ལ་འབྱོན་པར་སྣང་དོ། །འདི་དག་གི་མཚམས་སུ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་

ལེགས་པར་སྒྲུབས་པའི་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དབང་གིས་གསུང་རབ་

དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་

@196 ལ། ཚེ་འདིའི་རྟེན་བཀྲ་དང་། སྐན་གྲགས་དང་། འཁོར་དང་འདྲ་

འགོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་

ཉིད་དུ་མཐོང་ན་ཅི་མ་རུང་སྐམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་གི་དྲི་ཙམ་ཡང་མ་འདྲེས་པར།

གཅིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཐུགས་རང་དབང་

མེད་པར་འཕྲོག་པས། ཆོག་འགྲིག་འགྲིག་མོ་དང་། དོན་མཐས་པ་གཞན་

གྱིས་བཤད་པ་ལས་ཁྲད་དུ་ཐོན་ཐོན་མོ་དང་། མང་པོ་ཆོགས་པའི་དབུས་སུ་རང་གི་

ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྒལ་བར་མི་ནུས་ཤིང་། གཞན་གྱི་

འདོད་པ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགག་ནུས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་ཆོམ་པ་དེ་འདྲ་བ་

ཙམ་ཞིག་ལྷུར་མཛད་པ་ནི་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་ལ། དེ་བས་ན་བདག་ཉིད་

རྒྱལ་ཞིང་ཕ་རོལ་དམའ་དབབ་པར་བཞེད་པ་དང་། རང་ཉིད་མཁས་པར་སྨོམ་

པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་གྲགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འཆད་པའམ། རྩོད་

པཱཌམ། རྩོམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞེག་དང་པོ་ཐོས་བསམ་གཅོོོ

མཁྱེན་པར་བགྱོད་པའི་ལམ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་།

ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣེད་པ་ཞིག་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་འོང་ཞིག་གྱུ

@197 སྣམ་དུ་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཐུགས་ལ་བཅགས་པས་དཔྱད་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་

ཡང་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན།

གཞན་གྱི་ཚོགས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་། ལུང་ཙམ་སྐྱབས་སུ་

བྱར་པ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་མངའ་བས། འདི་སྣམ་དུ།

རྒྱལ་བས་གསུང་རབ་འགྲེལ་བའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་

དག་གིས་བསྟན་པའི་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་བའི་

ནང་ཚན། ངེས་དོན་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་བའི་རིག་པས་རྟོམ་པར་དཔྱད་

ཀྱང་མཐའ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པ་རྣམ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་

དུ། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་སྐོམ་པས་གདུང་བ་དག་བཏུང་བ་དོན་དུ་གཉིར་བ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་

ཀྱི་ངང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཆོལ་བ་འབའ་ཞིག་ལྟར་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། དཔལ་བོད་ན་ཤེས་རབ་དང་གོ་བ་བཟང་བའི་མཐར་ཐུག

ཀུ་རྀི་བ་འདི་ཆོ་ལྟར། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐལ་ཆེར་ལ་བལྟས་

པ་ཙམ་ནས་འདིའི་དོན་འདིར་འདུག་སྟམ་པ་འབད་མེད་དུ་ལམ་ལམ་འཆར་བ་དང་།

དེ་གཞན་ལ་བསྟན་ན་གོ་བ་ཆེན་པོ་བླྱོ་ཡུལ་དུ་བདེ་སང་སང་བ་འཆར་ཐུབ་པ་ཞིག་ང་ལ་ སྤྲ་མོ་ནས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་བཅར་མི་རྟུང་། རིག་པ་ཤུ་མོས་ལེགས་པར་དཔྱད་

པ་ན་དང་པོར་ཡིན་ཡིན་འདུ་བའི་གོ་བ་རྣེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐལ་ཆེར་ཞིག་འགྲོ་བ་ཀ་མང་།

དེས་ན་རིག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཤུ་མོ་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་དཔྱད་པའི་དཔྱད་པ་མ་

རྩོགས་བར་དུ་དེར་ཁ་ཚོན་བཅད་ཀྱང་ཤའ་ཤོབ་ཀུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུང་ངོ།།

ཡང་དེའི་ཚེ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ལྟ་བ་དང་།

གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྟ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲུ་ལུས་འདི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་

@198 དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་ན་དོན་ཆེ་ཞིང་མ་རྟོགས་ན་ནི་འོག་པར་ལྟུང་བའི་གཡང་

སའང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། སྤྲགས་བློ་མེད་ཀྱི་ལམ་

ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་འཚོལ་བ་སོགས་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ཏེ། འདི་

དག་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་འཁྲུལ་མེད་དུ་སྟོན་པའི་ཚེའོ་

གཉིན་དམ་པ་རྒྱ་བོད་བལ་གསུམ། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་སོགས་གང་ན་ཡོད་

ཀུང་དེའི་ཁྱངས་ཤིག་རྟེད་ན་ནི་དེ་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་སྲོག་ཐེག་ལ་བོར་ནས་དཀའ་

བ་ཅི་བྱུང་ཡང་དང་དུ་ཆངས་ཀེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འགྲོ་དགོས་དགོངས་པ་སྐྱིང་ནས་ཤུགས་དྲག

པོ་དེའི་ཚེ་ཡོད་དོ་ཞེས་རྗེའི་ཀྱིས་གསུང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་བླ་མ་དབུ་མ་པ་དང་

མཐའ་བའི་དུས་སུའང་བླ་མ་པ་ལ་ལོ་ཙ་བ་བཅོལ་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་

དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་། སྤྱགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྲད་པར། སྤྱགས་བླ་མེད་ཀྱི་

ལམ་གྱི་གནད་ཆེ་ཤོས་རྣམས་དང་། རིམ་པ་ལྔའི་གོ་རིམ། བྱངས་ངེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གི་དྲི་བ་དང་། དོགས་པ་ཆོད་པའི་ཚེད་དུ་བརྒལ་ཞིང་བརྟག

པའི་སྒོ་ནས་འདི་བ་ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

འདི་རྣམས་ནི་ཅམ་བུ་དང་རབ་བཏགས་མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་དང་པོར་བརྗོད་པ་ཚད་མར་

གྱུར་པའི་གསུང་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཟུང་བོའི་བློ་ཅན་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ན་

ཚུལ་འདི་དག་ཙམ་ལ་ཞིབ་མོར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྟེ་ཆོང་ཁ་པ་ཆེན་

པོ་འབྱན་རྒྱ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ངེས་པ་གཏིང་ནས་སྐྱེད་པ་གངོན་མི་

ཟེའོ། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་ཤིང་ཁྱི་ལོ་བྱ་བྲལ་ལ་བྱོན་པའི་ཆོ་གཞིས་ཁ་

སྟེའུ་རྩོང་པས་དེ་གོང་ནས་ཞབས་ཏོག་ལེགས་པོ་མཛད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་དུས་

ཀུང་ཁོང་གིས་ཞབས་ཏོག་བསྟུབས་ཏེ་དཔོན་སློབ་དགུས་གཞུང་ཀོ་མཛད་ནས་བྱོན་ཏེ་འོལ་

@199 ཁར་ཕེབས། དེའི་དགུན་དཔྱིད་རྣམས་འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་

བརྒྱང་སྟེ་འོལ་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་དད་པ་ཆེན་པོས་སྨྲིན་བདག་མཛད་དེ་ཞབས་

ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟུབས། དེར་བཞུགས་ཀྱི་རིང་ལ་ཐོག་མར་བསབཏས་སྤྱངས་

གནད་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ་དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་བསབཏས་སྤྱངས་

ལ་ཤིན་ཏུ་འབྲས་པར་མཛད་ལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་ནས་ལྟུང་བཤགས་དང་

འབྲེལ་བའི་བརྒྱུ་ཕྲག་དང་། མཆུལ་འབུལ་བ་སོགས་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་མཛོད་པས་ཕྱག

སོར་གྱི་རྩེ་རྣམས་སེར་གར་སོང་ཞེང་། རྗེའི་མཆུལ་ལ་བརྟེན་པས་ཕྱག་ངར་ཀྱང་

བརྗོལ་བ་སོགས་བྱུང་རུང་ད་དུང་ཇི་སྙམ་དུ་མི་མཛོད་པར་དཔག་པར་དཀའ་བའི་བརྩོན་

འགྱས་དྲག་པོ་མཛོད། དེའི་ཚེ་ལྷུང་བཞག་དང་བརྒྱུ་ཕྲག་འབྲེལ་བ་མཛོད་རེས་བཞིན་

སངས་རྒྱས་སྲུམ་ཙུ་སོ་ལྔའི་སྣང་བ་དངོས་སུ་ནར་མར་བྱུང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་དག་བའི་

བཞེས་གཉེན་བྱོ་ལུང་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། མདོ་སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་འདི་

མ་འགྱུར་ན་བོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དམ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། སངས་རྒྱས་ཐལ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

སྤྱོད་པ་རྣབས་པོ་ཆེ་རྣམས་སྨོན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ཏེག་ཞེབ་པར་མཛད་

དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣད་དུ་

བྱང་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་སྟོབས་དཔག་པར་དཀའ་བའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་

སྤྱོད་པ་རྣབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟབ་པ་ལྟར། དཔལ་དང་མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྨོན་པ་དང་སྨོན་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་མདོ་སྡེ་

ལས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་དལ་ལྟ་ནས་འཛུག

@200 པ་ལ་ཞུམ་པ་གཏན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། སྤྱོད་གཤེད་ཤུགས་དྲག་པོ་དང་བཅས་ཏེ་མདོ་

སྡེ་ནས་བྱུང་བའི་ཆུལ་སྲས་ཀྱི་སྣོང་སྟོབས་དང་སྤྱོད་པ་གང་རྟབས་ཆེ་ཆེ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་

ནས་དམིགས་ཕུག་པའི་ཐུགས་སྤྱོང་ནར་མར་བརྟེན་པས། དང་པོ་ཞིག་ཅུང་དཀའ་

ཙོམ་བྱུང་ཡང་ཕྱིས་ལེགས་པར་གོམས་ནས་འབད་རྩོལ་མི་དགོས་པར་ཤུགས་ཀྱིས་

ཆུལ་སྲས་ཀྱི་སྣོང་སྟོབས་དང་སྤྱོད་པ་རྣད་དུ་བྱུང་བ་ཇི་འདྲའི་དཔག་དཀའ་བ་ཞིག་ལའང་

ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྤྲོ་དགའ་ཤུགས་དྲག་པོས་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཞིག་བྱུང་ཞེས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་

བཀའ་སྩལ་ཏེ། གསུང་འདི་ཙམ་ཡང་ཟེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པའི་

གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་གདམས་ངག་དང་། བློ་ཆེན་དག་གིས་ཀྱང་

དཔགས་པར་དཀའ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གུས་པས་ཐལ་མོ་སྦྱོར་ཞིང་

གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ། །གནས་དེར་བཞུགས་སྐབས་ཞིག

རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་སྐུ་གསེར་བཙོ་མའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་།

ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་མེ་ཏོག་གི་སྟོང་བུ་བསྣམས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལ་སྐྱིལ་

ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ་དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཡང་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱའི་

རྒྱལ་པོ་དང་། སྐན་ཀྱི་བླ་མ་བླ་གོས་སེར་པོ་བསྣབས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་

བྱམས་པ་བཟང་པོའི་འདྲུག་སྟངས་མཛད་པ་རབ་བྱུང་གི་ཚ་བྱད་ཅན་སྣམ་སྦྱར་གསོལ་

བ་ཕྱག་གིས་ཀླུ་ཤིང་གི་སྟོང་བུ་རིལ་བས་མཚན་པ་འཛོན་པ་དང་། གཞན་ཡང་

རྒྱལ་བ་ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་སྣང་བ་དངོས་སུ་གཟིགས་

པ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། གསང་རྣམ་གསོལ་འདེབས་ལས། ལྷ་མིའི་སྟོན་པ་

ལྷག་ལི་རྒྱལ་པོ་དང་། །སྨན་གྱི་བླ་དང་འདྲེན་པ་འོད་དཔག་མེད། །འཁོར་

ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ན་ལྷམ་མེ་བ། །མངོན་སུམ་གཟིགས་པ་རྣེ་བཙུན་ཆོ་

@201ཀྱི་རྣེ། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟིགས་སྣང་

དེ་དག་ཉམས་སྣང་ཡིན་པས་ངེས་པ་ཆར་མེད་དགོངས་ནས་དེ་ཙམ་དུ་ཆེད་ཆར་མ་མཛད་

པར། བླ་མ་རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་ལ་རྣེ་བརྩུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་

དང་གསུང་གི་སྣང་བ་མངོན་སུམ་འཁྲུལ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པས་ཁོང་ལ་རྣེ་བཙུན་གྱི་

གསུང་ནས། རྗེ་ལ་གཟིགས་སྣང་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་ཉམས་སྣང་རང་གུ་བ་མིན་

པས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་ཕོབ། ཕྱིས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྲད་པར་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་

གསུངས་པ་བྱུང་། རྩོགས་ལྡན་པའི་གཟིགས་སྣང་དེ་ལའང་རྗེ་ཉིད་ནས་བརྟགས་

དཔྱད་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་དྲིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ཆུགས་མེད་

དུ་འོང་བ་འདུག་པས་ཐུགས་ལེགས་པར་ཆེས་སོ། །དེའི་དཔྱིད་དུས་བཤད་བཀའི་

གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཁ་ཤས་བྱུང་བར་བཤད་པ་ཞིག་མཛད་དམ་དགོངས་པ་ལ། རྗེ་

བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ནས། རྒྱ་ཆོད་འདུལ་དཀའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ། །

བཤའད་པས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོར་གཏ་ལ་འགྱུར། །དེ་བས་དབེན་པ་བསྟེན་ནས་སྣུབ་

པར་རིམས། །རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཚོངས་པའི་ལམ་རྣེད་འགྱུར། །ཞེས་

གདམས་ཤིང་སྣུབ་པ་ལ་བསྐུལ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་དབུར་ཇོང་ཕྱེའི་ཇོ་བོ་བྱམས་

པ་འཇལ་ཞིང་མཆོད་པ་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མང་དུ་མཛད། དེ་ནས་དགྱེན་

དྭགས་པོ་སྨན་ལུང་རྒྱ་སོགས་ཕུར་བྱོན། ཐུགས་དམ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་མངོན་པར་

རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མང་དུ་བརྙེས། དེའི་

དུས་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གཟི་བརྗིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་

ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་བ་

དང་། གཞན་ཡང་གསང་རྣམ་གསོལ་འདེབས་ལས། དཔོན་གྱུབ་འབྱུང་གནས་

@202 རྟེ་བཙུན་སྒོལ་མ་དང་། །གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་འཕགས་མ་འོད་ཟེར་ཅན། །

བར་ཆད་ཀུན་སེལ་གཙུག་ཏོར་གདུགས་དཀར་སོགས། །ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཡང་

ཡང་གསལ་བར་གཟིགས། །དཔལ་ལྡན་(+)རྒྱལ་སྲས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྟེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་

བསྐྱངས། །འཕགས་པ་ལྷ་དང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ཞབས། །རྣལ་འབྱོར་དབང་

ཕྱུག་ཀྱུ་ཡི་བྱང་ཆུབ་རྣམས། །མངོན་སུམ་བྱོན་ནས་རྒྱུན་དུ་རྗེས་བཟུང་བ། །

དཔལ་ལྡན་(+)་ས་གསུམ་བནྡེས་པའི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། །ཀུན་མཁྱེན་

གཉིས་པ་རྒྱལ་སྲས་དབྱིག་གི་གཉེན། །འཕགས་པས་རྗེས་བཟུང་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་

རྣམས། །མངོན་སུམ་བྱོན་ནས་(+)་དཔལ་ལྡན་(+)་སྨྲ་བའི་ཟླ་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་

པ་དང་། །ཡོན་ཏན་འོད་དང་རྒྱལ་སྲས་ཤཱཀྱ་འོད། །ཞི་བ་ལྷ་དང་དཔལ་ལྡན་

ཨ་ཏི་ཡ། །མངོན་སུམ་(+)་དཔལ་ལྡན་(X)་ཨཱི་ཏྲ་བོ་དྷི་དཔལ་ལྡན་ས་ར་ཧ། །

ལྷ་ཏི་པ་དང་རྟེ་བཙུན་དེལ་བུའི་ཞབས། །ཤག་པོ་སྟོང་པ་པད་ཐི་ངང་ཚུལ་སོགས། །

མདོན་སུམ་(+)དཔལ་ལྡན་(+)འདི་དག་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ལ། །

ཕན་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྱུར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་གསལ་བར་

ལུང་བསྟན་པ། །གཞན་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེ། །དཔལ་

ལྡན་(+)ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལྟར། བཅོམ་ལྡན་རྟེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྒྲོལ་

མ་དང་། གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མ། འཕགས་མ་འོད་ཟེར་ཅན། གཙུག

ཏོར་གདུགས་དཀར་མོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་པའི་ལྷ་དུ་མ་ཞིག་གནས་དུས་དེ་ནས་བཟུང་

སྟེ་སྦ་ཕྱི་དེས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་སུམ་གསལ་བར་གཟིགས་ལ།

དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། ཨཱ་ྀ་དེ་ཝ། སློབ་དཔོན་སངས་

རྒྱས་བསྐྱངས། ཀླུའི་བྱང་ཆུབ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོ་ལྟ་

@203 བའི་བརྒྱད་པའི་པཊོ་ཏ་དང་། འཕགས་པ་ཐོག་མེད་སྐུ་མཆེད། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་

ཀྱི་གླང་པོ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་དང་། ཤཱཀྱ་

འོད། ལྷ་དབང་བློ། །རྒྱན་མཁན་པོ། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། ཇ་བྷ་ཡ་ལ་སོགས་

པ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་བརྒྱད་ཀྱི་པཎ་ཏི་དང་། རྒྱལ་པོ་ཕེཊ་བོ་དྷི། བྱམ་ཅ་

ཆེན་པོ་ས་ར་ཀ། སྤྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་ཧི་པ། དྲིལ་བུ་པ། ནག་པོ་

སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་པཊ་གྲུབ་དུ་མའི་སྐུའི་སྣང་

བ་དངོས་སུ་གསལ་བར་གཟིགས། འདི་དག་ཀྱང་ཉམས་སྣང་ཡིན་པས་གཏད་པ་

ཆར་མེད་དམ་དགོངས་པ་ལ། སྔར་བཞིན་རྟེ་བཙུན་འཇལ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས།

ཉམས་སྣང་རང་ག་བ་མིན་པས་དེ་དག་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་ཕོབ། འདི་དག་གི་གཞུང་

ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དོ་ཞེས་ལུང་

བསྟན་པ་ནི་འེས་པར་དོན་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་

པ་འཕགས་ཡུལ་མ་ཁས་པ་དེ་དག་གི་བཞེད་སྲོལ་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་

འཆད་ཉམ་གྱི་སྲོལ་དང་། གཞུང་ལུགས་དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་གདམས་པར་ཤར་

ཏེ་གདམས་དོན་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱབ་པའི་སྲོལ་དང་། བླ་བ་ཐོབ་རྣལ་འབྱོར་

གྱི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་བཀྲལ་

བའི་གསང་བ་སྟག་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་དབང་ལུང་མན་ངག་དང་། བཤད་བཀའི་

སོ་ལ། ལམ་བསྒེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། ལམ་བགྲོད་

ཚུལ། འབྲས་བུ་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེགས་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་

པར་དག་པས། སྟོད་ཪ་ཏིའི་དྲི་བསུང་རྣམ་པར་འཐུལ་བ་ནས་སྨད་ཟ་འོག་ཐགས་སུ་

བསྐྱན་པའི་ཡུལ་གྱ་ཆེན་པོའི་བར་ཡུག་གཅིག་ཏུ་ཁྲབ་སྟེ། འགྲོ་བ་རྣམས་དམ་

@204 ཆོས་བདུད་རྩིའི་དཔལ་ལ་ཅི་དགར་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པ་འདི་དག་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་འཕྲིན་ལས་ཁོ་ནའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཀུན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་

དུ་གྱུར་བ་འདི་ཁ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གསང་རྣམ་ཆོག་བཅད་མ་ལས། ཞེ་

ལྷག་ཆུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཉིང་འཛིན་ཡར་ངེའི་རླུ་ལྟར་འཕེལ་

བ་ན། །བཅོམ་ལྡན་རྟོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་རབ་བརྗིད་པ། །ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་

སུ་རྫོགས་པའི་སྐུ་མཆོག་གཟིགས། །དཔལ་ལྡན་(X)་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་དེར་

བཞུགས་སྐབས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྟོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་གཟི་བརྗིད་བཟང་པར་དཀའ་བ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་ཞལ་

གཟིགས་ཤིང་། དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཉིན་རེ་བཞིན་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་འཇུག

བཞེས་པ་ནམ་ཡང་མ་ཆག་པར་མཛད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་

དཔལ་དབྱངས་དང་རྟེ་བཙུན་བླ་མ་ཡི། །ཐུགས་ཀར་ཤེས་རབ་རལ་གྲིས་འབྲེལ་བ་

ལས། །ཟག་མེད་བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན་ཐུགས་ཀར་ཞུགས། །ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བའི་ཉིང་

འཛིན་བཟང་པོ་འཁྲུངས། །དཔལ་ལྡན་(+)ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔར་གོང་དུ་

བྱང་བ་ལྟར་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་མས་

བསྐོར་བ་ཞིག་དངོས་སུ་གཟིགས་པའི་རྟེ་བཙུན་གྱི་ཐུགས་ཀའི་ནང་ནས་ཕར་རལ་གྲིའི་

ཡུ་བ་རྒྱག་ཅིང་། རྟེའི་ཐུགས་ཀར་རལ་གྲིའི་རྩེ་མོ་རྒྱག་པ་ལ། བདུད་རྩིའི་

རྒྱུན་ཁ་དོག་དཀར་སེར་ཤིན་ཏུ་སྣུམ་པ་འོད་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུན་འདྲ་བ་ཞིག་རྩེ་བཙུན་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་

ནས་རལ་གྲིའི་སྟེང་ལ་བརྒྱད་དེ་ན་ར་ར་བྱང་ནས་རྩེའི་ཐུགས་ཀར་ཞུགས་པས་སྐྱེའོ་ནང་

ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བརྙེད་པར་མི་རྣམ་པ་འདྲ་བས་

ཡོངས་སུ་གང་བ་འབྱུངས། དུས་དེར་ངོ་མཚན་པ་དང་མི་མཚན་པའི་འཁར་དུ་མ་ཀ་

@205 གདངས་ནས་བདུད་རྩི་བཟེད་བཞིན་འདུག་པ་ལ་འགའ་ཞིག་གི་ཁར་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་མང་

དུ་འབྱོའོ། འགའ་ཞིག་གི་ཁར་ཉུང་ཟད་རེ་འབྱོ་བ་དང་། འགའ་

ཞིང་གིས་ཁ་གདངས་ཀྱང་རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲོ་བ་དེ་འདྲ་བའང་འདུག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་

བར་སྣང་། དེ་ལ་རྟེ་ཉིད་ཀྱི་གསུངས་ལས། ཀ་ཏ་ར་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། །སྐྱེད་

མོས་ཚལ་ནི་རྣམ་པར་རྒྱས། །བྱང་བ་མང་པོ་དེ་ལ་རོལ། །བདུད་རྩི་མཆོག་ཀྱང་

འཐུང་བར་སྣང་། །ཞེས་བརྗའ་ཙོམ་ཞིག་ལུང་བསྟན་མཛད་ལ། དེའི་ནང་ཚན་

བྱང་བ་མང་པོ་དེ་ལ་རོལ། ཞེས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མང་པོ་ཞིག

གིས་རྟེ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ལམ་བསྒྲིད་རྩོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་པ་ལས་

བདེ་སྐྱོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེས་པ་དུ་མ་ཞིག་སྟར་རྟེ་ཉིད་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་དང་།

དུས་ཕྱིས་ཀྱང་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། བདུད་རྩི་མཆོག་ཀྱང་འཐུང་བར་སྣང་།།

ཞེས་པ་ནི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པ་ཡང་མང་དུ་འབྱུང་བའི་དོན་དང་། དེ་ལས་

གཞན་བདུད་རྩི་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཐོབ་ཏུ་རེ་བས་ཁ་གདངས་པ་རྣམས་ནི་ལམ་བསྒྲེད་རྫོགས་ཀྱི་

ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ཀྱང་སྐལ་བའི་དབང་གི་ཚེ་འདིར་བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་མ་ཐོབ་ནའང་། ཚེ་རབས་གཞན་དང་དམའ་མཐའ་རྣམ་བྱང་བཀོད་པའི་འཇིག

རྟེན་དུ་རྗེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་སེང་གེར་ངོར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཚེ་བདུད་རྩི་ཐོབ་པའི་

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལུང་བསྟན་ཡིན་ཚུལ་རྟེ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་

ལས་བྱུང་ཞིང་། དེས་ན། ཀ་ཏ་ཡི་བྱོང་ཁྲེར་ཞེས་པ་ཡང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་

ལྷོར་བ་དང་། སྐྱིད་མོས་ཚལ་ནི་རྣམ་པར་རྒྱས། །ཞེས་པ་ནི་ལྷོར་བའི་ཤར་རྟེ་

བཙོང་ཁ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྟེ་ལས་མདོ་སྡེགས་སྤྱི་དང་། ཁྲད་པར་དུ་ཟབ་གསང་

བླ་ན་མེད་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཚུལ་རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་ངེས་སམ་སྙམ་མོ།།

@206 ཡང་རྣམ་ཐར་འགའ་ཞིག་ལས། གཟིགས་སྣང་དེ་དག་བྱུང་བའ་སྐབས་ཤིག

རྟེ་བཙུན་གྱི་གསུང་ལས། གང་ལ་གནས་པ་མེད་པར་ནི། །སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་

ལྷ་བྱང་སྐོམས། །དེ་ཡི་བྱོགས་རྣམས་ཀུན་ལ་འབད། །བས་རྒྱ་ལྷ་བྱང་

གནས་པར་བྱ། །འདུ་འཛི་དག་ཀྱང་སྣང་བར་བྱ། །ཤང་དུ་མཉམ་པར་བཞག

པར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མཉེས་པར་བྱ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གདོན་མི་ཟ།།

ངེས་པར་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐོམ་སྟེ། །དེན་པའི་མི་ཚེན་རྒྱུན་ཆད་མེད་

པར་སྣར། །ཡུལ་དུག་བྱད་ཤིང་ངེས་པར་ཆོག་པར་འགྱུར། །འཚོར་དང་སྲ་

ངན་འདས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན། །སྟོན་ཆད་གང་གིས་མ་དམིགས་མི་དམིགས་ཕྱིར། །

ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་མཐའ་དང་བྲལ། །ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ནམ་མཁའི་པདྨ་

བཞིན། །སེམས་ཀྱི་འཛིན་པ་བདེ་གཤེགས་སུ་ཡིས་རྟེད། །དབྱིངས་རིག

གཅིག་པ་མོ་གཤགམ་བུ་ཡིས་སྐྱབ། །དེ་འདྲ་གང་ཡིན་དེ་དག་རྒྱལ་བའི་ལམ། །

ཞེས་གསུངས་ཞེས་འཁོད་དོ། །མདོར་ན་གནས་དེར་དེ་འདྲ་བའི་དག་པའི་གཟིགས་

སྣང་མཐའ་ཀླས་པ་བྱུང་ཞིང་། །དེ་ནས་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་གིས་

བསྐུལ་བ་བཞིན་རྩིང་ཕྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་བསོ་མཛད་པར་དགོངས་ནས་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་

ལ་བབས་པ་ན་འོལ་ཁར་བྱོན། །དེ་ཡང་རྩིང་ཕྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་སྟོན་གིར་

མི་ཡོན་ཏན་གཡུ་དྲུང་གིས་བཞེངས་པའི་ཇོ་བོ་བྱམས་པའི་སྐུ་ལི་འདྲ་མི་ཚད་ལྷག་ཙམ་

ཤིན་ཏུ་བྱིན་རླབས་ཆེ་ཞིང་། ངོ་མཚར་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་བཞུགས་པ་དང་།

གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ཀྱང་བགོད་པ་མཇོས་ཤིང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣང་བརྙན་

ལྷེབ་བྲིས་སོགས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་དང་ལྡན་པ་དུ་མས་གཏམས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་།

དུས་ཕྱིས་ལྷ་རིས་ཐམས་ཅད་ཉམས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་གོག །ཇོ་བོའི་སྐུ་དེ་ལའང་སྤྱི་

@207 ཞྭ་བཀྲ་སྤྱི་སོགས་མེད་པར་རྫུལ་ཁྲོད་ན་འོ་བརྒྱལ་ཞིང་། སྐུ་ལ་བྱ་བྲན་དང་ཐལ་

བ་སོགས་མི་གཙང་བས་གོས་པར་བྱུར་པ་གཟིགས་པས་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པའི་སྤྱན་

ཆབ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཞིག་བསོའི་སྣང་དུ་ཐོག་མར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྩིག་པ་

དང་ཐོག་དང་ཞལ་བ་སོགས་འོལ་ཁ་སྐག་རྩེ་པ་ལ་འཆོས་དགོས་ཞལ་ལྟ་གནང་བ་བཞིན་

ཁོང་གིས་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ། དེ་ནས་

རི་མོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་རྣམས་རྩེ་དཔོན་སློབ་རྣམས་རང་གི་ཕྱག་རྩལ་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་

བརྩམས་པའི་ཚེ། དཔོན་སློབ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱག་རྩལ་གཏོར་ཆ་སོགས་

གང་ཡོད་ལ་རི་གོང་བཏབ་པས་དངུལ་ཞོ་བཅུ་གཉིས་ལས་མ་ཟིན་པས་ཇི་ལྟར་མཛད་རྟོ་

མ་ཐོགས་པ་ལ། རྣམ་སྣས་པ་འཛིན་གཏེར་ཞིག་བཅས་ནས་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་

བར་དགོངས་པའི་ཚེ་མར་མེད་པ་ལ་བསྒོན་པ་ཞིག་གིས་མར་གྲོད་བྱ་གང་ཕུལ།

དེ་ལ་འཛིན་གཏེར་བཅས་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བས་དེའི་སང་ཉིན་རང་ལ་འབྲོག་པ་

འགས་མར་ཐུད་མང་པོ་བཀལ་ཏེ་ཕུལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་འབུལ་བ་མང་པོ་རིམ་བཞིན་

བྱང་བས་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕུག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཐོགས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། འདིར་མ་ཟད་ཆོས་

ལྡན་གྱི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གཟིགས་པའི་སྐབས་གཞན་དུའང་རྣམས་སྣས་ལ་མར་གྱི་

གཏོར་མ་དང་བཅས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བས་ཡོ་བྱད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བློ་བྱར་དུ་བྱུང་

བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་ཡོད་ཅེས་མ་ཁས་བླུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས། དེ་ནས་ཡར་

ལུང་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་ལྷ་བཟོ་བ་ཚོན་རྩི་འཁྲིར་ནས་རི་མོའི་དང་བླངས་ལ་འོངས་པའང་

མང་དུ་བྱུང་། དེའི་ཚེ་རི་མོ་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟེན་གནས་དང་གསོ་སྦྱོང་གི་སྟོམ་པ་ལ་

བཀོད་ནས་འབྲིར་བཅུག་པ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་མི་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་ཚོག

སྨྲ་བ་སྤངས་ནས་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སོགས་ཤས་ཆེར་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐོ་

@208 ནས་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོལ་དུ་འཇུག་པར་མཛད། དུས་དེར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་

ཀྱི་གསུང་གིས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐུར་བ་ལ་གཞི་གྲིས་ལ་བསྟོད་པ་རྩོམས་ཤིག་ཅེས་

བསྐུལ་བར་མཛད་པ་ལྟར། བྱམས་མགོན་གྱི་བསྟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་

ཞེས་པ་གསུང་རྩོམ་མཛད། ། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་

ཞིང་མཆོག་སྨོ་འབྱེད་དང་། རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་གང་དུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་འཚང་རྒྱ་

བའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་ཞིང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་སྨོན་ལམ་ཡང་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་གིས་

བསྒྲུལ་ནས་རྩོམ་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་གསང་རྒྱམ་གསོལ་འདེབས་ལས། བདེ་

བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་དང་། །མི་ཕམ་མགོན་གྱི་ཡང་དག་དོན་བསྟོད་པ། །

དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིམ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས། །གསལ་བར་གསུངས་ནས་ཆོག་སྨོས་

ལེགས་སྨྲས་བ། །དཔལ་ལྡན་(+)ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གོང་གི་བསྟོད་པ་དང་སྨོན་

ལམ་དེ་དག་གི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་ཉིམ་སོགས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་

ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་དེད་ཀྱིས་ཆོག་སྨོས་དུ་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་ཅེས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་

སྩལ་པར་སྣང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རབ་གནས་མཛད་

པའི་ཚེ། །དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་ཞུགས། །གང་གིས་བྱིན་ཀྱིས་

བརླབས་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས། །སྐྱེ་རྒྱའི་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་ལེགས་གྱུར་པ། །

དཔལ་ལྡན་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དེ་སྐབས་ཐོག་མར་རྩེ་བསྡུན་འཇམ་པའི་

དབྱངས་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་བཞེངས་པའི་སྐུ་རིས་བཏབ་ཚར་བ་ལ་རབ་གནས་ཞིག་མཛད་པས་

རྩེ་བསྡུན་གྱི་སྐུ་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་ཐིམ་སོང་བའི་གཟིགས་སྣང་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནུབ་

དེའི་སྐུ་མདུན་ལ་ཀོང་བུ་ཆུང་དུ་ཞིག་ཏུ་མར་མེ་བཀང་སྟེ་སྤོད་ཀྱི་མཚོན་ནས་ཕུལ་བས་

@209 སང་ཉིན་ཕྱེད་ཀྱི་བར་དུ་མ་ཟད་པར་འཛོན་པ་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞིང་བཀོད་རེ་རེ་

བྱིས་ཚར་རིམ་གྱིས་རབ་གནས་མཛད་ཅིང་མར་མེ་ཕུལ་བ་ལ་མ་བཟུང་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་

བྱུང་ཞིང་། རབ་གནས་མཛད་པའི་གནས་སྐབས་གང་དུའང་ཡི་ཤེས་པ་དགྱེས་བསྟེམ་

མཛད་པ་ན་ལྷ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་ཐེམ་སོང་བའི་སྣང་བ་མ་བྱུང་བ་མེད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་

ཏེ། དེས་ན་རྟེན་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་བ་དངོས་དང་ལྡན་པར་མེད་པའི་མཆོད་པའི་ཞིང་

བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མེ་ཏོག་ཆུན་པོ་ལས། རབ་གནས་མཛད་

ཚེ་གང་གང་དམ་ཚིག་པར། །ཡི་ཤེས་དེ་དེ་སྣར་ཡང་མངོན་སུམ་ཐེམ། །དེ་

ཕྱིར་ཡ་མཚན་ཉེན་གྱི་ལྡོན་པ་རྣམས། །མཆོད་པའི་ཞིང་དུ་རྒྱལ་བ་དངོས་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་བསྟུངས་པ་ལྟར་རོ། །དུས་དེར་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔའི་སྐུ་འབྲི་བར་བརྩམས་

པའི་ཚེ། ལྷ་བཟོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་མདོག་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ཇི་ལྟར་འབྱི་བ་མ་ཤེས་

ནས་རྟེ་ཉིད་ལ་ཞུས་པར། བཅོམ་བཀའ་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་འབྱི་བའི་གོ་རིམ་དང་

མཐུན་པར་རྒྱལ་བ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་སྐུ་རིམ་བྱིས་བཟོགས་སྣང་བྱང་བ་བཞིན་སྐུ་མདོག

ཕྱག་རྒྱ་སོགས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུར་བྱིས་ཤིག་ཅེས་ཞལ་ལྟ་གནང་ནས་འབྱིར་བཅུག

པར་མཛད་ལ། འདི་དང་སྔར་འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་དུ་སངས་རྒྱས་སོ་ལྟའི་ཞལ་གཟིགས་

པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བ་སྤྲུལ་རྟེན་མེད་རྒྱུན་དུ་རབ་མར་བྱུང་བ་རྣམས་ཕྱོགས་

གཅིག་ཏུ་གསང་རྣམ་ཆོགས་བཅད་མ་ལས། ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཚེ་གཅོད་པའི་

ཆོ། །སངས་རྒྱས་སྲས་ཐུགས་སོལ་མངོན་སུམ་དུ། །རང་རང་སྐུ་ཡི་དབྱིབས་

དང་ཕྱག་མཚན་སོགས། །ཇི་བཞིན་རྒྱུན་དུ་གཟིགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །དཔལ་

ལྡན་(+)ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རི་མོ་སོགས་ལེགས་པར་གྱུབ་ནས་འཇམ་

དཔལ་གསང་ལྡན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ཏེ་བྱམས་མགོན་གྱི་སྐུང་བརྟན་གཙོ་བོར་བྱུར་

@210 པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མཐའ་དག་ལ་རྟེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བཞེངས་ནས་

རབ་ཏུ་གནས་པའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་སྐབས་སྤྲོབ་མ་སྐལ་ལྡན་

བཟུང་སྟེགས་པ་ཞིག་ལ་འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་གྱི་དབང་ཆེན་ཡང་བཀའ་དྲིན་དུ་སྩོལ།

དེའི་ཚོ་རབ་གནས་དངོས་གཞིའི་ཉིན་རྟེ་ཉིད་རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་དམ་མ་ཚག་པའི་ཐོག །

ལས་བྱེད་དང་། བྱ་བའི་དུས་ཚོགའཛིན་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐུགས་དམ་དགེ་སྦྱོར་

དང་བྱ་བ་སོགས་ཀྱང་སྔར་ལས་ཆེས་སྟ་བའི་ཚོད་ལ་ཟིན་པས། འདི་ཅི་ཞིག་སྟམ་

སྟེ་གྲིབ་ཆོད་བཙུགས་ཤིང་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པར་དེ་ཉིན་ཉི་མ་ཚད་ལས་ཆེས་རིང་དུ་གྱུར་པར་

སྣང་ངོ་ཞེས་དུ་མ་ཞིག་མཐུན་པར་གྲིང་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་སྟོན་རྒྱ་གར་དུ་གྱུབ་ཆེན་

འབིར་ཕྱ་པས་རྒྱུན་གྱི་ནམ་ཕྱེད་ལ་སྒྲིབ་ཆོད་བར་དུ་ཉི་མ་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་

དང་མཚུངས་པ་སྟེ་གང་སྣང་ལ་འདོད་རྒྱར་དབང་བསྒྱུར་བའི་རྟགས་ཡང་དག་གོ །

གཞན་ཡང་ལས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་རྣི་ལམ་དུ་མཁའ་འགྲོས་རི་མོ་འབྲི་བ་མཐོང་བ་དང་།

ལྷོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བའི་གཟིགས་སྣང་ལ་སངས་རྒྱས་རབས་བདུན་སོགས་

རྒྱལ་བ་དུ་མ་ནམ་མཁའི་ལམ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་པ་གཟིགས། གང་དུ་བཞུད་

ཅེས་གསོལ་བས་རྗེང་ཕྱིའི་རབ་གནས་ལ་སྤྱན་འདྲེན་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དུས་ཕྱིས་ཞལ་འཛོམས་སྐབས་རྩེས་པས་མ་ཁན་ཆེན་ལ་གཟིགས་སྙང་བྱང་བའི་ཚོས་

གྲངས་དང་རབ་གནས་མཛད་པའི་ཚོས་གྲངས་གཉིས་མཐུན་པར་བྱང་སྙང་ལ། དེས་

ན་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དངོས་སུ་སྤྱན་འདྲེན་ནུས་པ་འདི་ལྟ་བུ་གྱུབ་

རྟགས་ཕལ་དང་ཕལ་གྱི་དོན་ཟུ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །རབ་སྟོན་མཛད་

པའི་སྐབས་སུ་གདན་ས་ཕན་ཚུན་གྱི་མདོག་སྣང་ཚོང་པ་སོགས་ནས་གོས་དང་སོགས་ཀྱི་

འབྲལ་བ་མང་དུ་བྱུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་དོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ན་བཟའ་དང་ལོག་བྱིས...

@211 ཐམས་ཅད་ལ་ཞལ་ཁེབས་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་ཕུལ་བ་སོགས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་

བ་ཡོངས་ལ་ལྷག་པར་སྣང་བའི་མཛད་པ་རྣབས་ཆེ་བ་ཞིག་དུས་དེར་གྱུར་པར་མཛད་དོ།།

དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟོ་བྲག་གྱུབ་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་པ་ལ་བྱ་མ་དཀར་མོ་ཞིག

གིས། བྱམས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གང་ཟག་འཇམ་དཔལ་དང་གཉིས་

སུ་མེད་པ། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་རིག་པ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་ཞིག་དང་སྐྱེ་བ་བཅོ་ལྔའི་གོང་ནས་འབྱེལ་བ་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་འདིར་

ཡང་ཕན་ཚུན་དཔོན་སློབ་ཀུ་འབྲེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པས་གདན་དྲངས་ནས་ཆོས་

བཀའ་ལ་སྲིས་མ་འཛུགས་པར་བྱིན། ཞར་ལ་ཡང་ཆོས་ཉུས་ཞེས་སོགས་ལུང་བསྟན་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བ་ཐུགས་མོས་གུས་ཚད་མེད་པ་འབྲུངས་ཏེ་རྗེ་ཉིད་

ལ་འདིར་ཅིས་ཀྱང་ནས་ཕེབས་པར་ཞུ། བཀའ་འདྲི་ཞུ་བའི་འདུན་པའང་ཡོད་ལ་སྐུ་

ཆོ་བསྒིང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒིགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྣ་ན་བསྐུལ་ཡང་འདུལ་བ་ལགས། ཞེས་

པའི་གསུང་ཡིག་ནན་ཆེར་བྱུང་བར་བརྟེན་ནས་དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པ་ཤིང་ཕག་ལོ་ལ་

མཉལ་བརྒྱད་དེ་ལྷོ་བག་བའོ་དགོན་པར་བྱོན། དེ་ཡང་མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བ་འདི་ཉིད་

ནི་སྐུ་ཆོ་སྟོན་རབས་དུ་མ་ནས་སྤྱངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བརྟེས་

ཤིང་། དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དངོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་

པར་བཞག་པ་ན་སྟོན་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བརྒྱ་ཙམ་གཟིགས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ནི་ཉལ་

བའི་རྣི་ལམ་དུའང་དྲན་ཞེས་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ། བཞུགས་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་དང་གནས་

རིའི་དབུས་མཐའ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བོ་གང་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་ལམ་རྣམ་བཞི་ཅི་བྱས་སྤྲིན་མེད་དུ་

གཟིགས་པས་ཚུལ་མིན་བྱེད་པ་དག་ལ་ཞལ་ཏ་མཇད་པ། མཚན་ཙམ་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་

དག་ལའང་འབྱུང་པོའི་འཆོ་ག་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་

@212 པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་དང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡི་དམ་གྱི་ལུང་བསྟན་

ལྟར་སྐྱེ་ཚེ་དུ་མ་ནས་གང་འཁྲུངས། གང་བཞུགས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷན་ཅིག་པར་བྱོན་ནས་

ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་ངང་ཚུལ་གཅིག་ལ་མངའ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་འབུལ་རེས་དང་།

སྨོན་ལམ་གྱི་རྣས་པ་བསྒྲུབ་རེས། ཟག་པ་མེད་པའི་མཆོད་ཚོགས་ཀྱི་བསྟེན་བཀུར་

རེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྣམ་དུ་བྱུང་བ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང་ལ། འདི་དུས་ཀྱང་

ཐོག་མར་མཇལ་དུ་ཉེ་བའི་ཚེ། མ་ཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བ་ལ་མགོན་པོ་བྱམས་པ་འབྱོན་

གྱིན་ཡོད་ཅེས་པའི་སྐད་ལྟང་བ་ཞིག་སྣེན་ལམ་དུ་བྱུང་། དེ་དུས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

རྒྱ་མོ་རི་འཕྲེད་ལ་ཕེབས་པའི་ཚོད་དུ་འདུག་ཅེས་གསུངས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་དུས་ཆེན་ཉོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཞིའི་ཉིན་བྱའོ་དགོན་པར་ཕེབས་

སྐབས་མ་ཁན་ཆེན་གྱིས་བསྙ་བ་ལ་བྱོན་པ་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་འོད་ཀྱི་དྲ་བས་

མཇོས་པ་ཞིག་བྱོན་པ་གཟིགས་ཤིང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བླ་མ་མ་ཁན་ཆེན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་

དངོས་སུ་གཟིགས་པ་དེའི་བསུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤེན་ཏུ་ལྷིར་བ་བཟློ་ྂ་ལྡར་དྲངས་

པ་ལ་སྦྱལ་སྟོ་ཁྲས་སྦྱས་པ་གཟིགས་འདུག་པ་ནི་སྔར་ལས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་འཕྲིན་ལས་

རྒྱས་སུ་འགྲོ་བའི་བརྟའ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ནུབ་རང་མཁན་ཆེན་ལ་བློ་མའི་རྣལ་

འབྱོར་ཞིག་གསན་པས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་རྗེ་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་ཐིམ་པའི་གཟིགས་སྣང་དཔོན་སློབ་

གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་། དེའི་ཐོ་རངས་མཁན་ཆེན་གྱི་སྐན་ལམ་དུ་བྱམས་པ་ཉིད་ལ་བསྟབ་

བཀུས་ཞུས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་རྗེ་ཉིད་ལ་གསུང་བར་ཞུས་པས། ཡི་དམ་ལྷས་དེ་སྐད་

གསུང་ངམ་ཞུས་པས་གསུངས་ལགས་ཞེས་གསུང་བ་ལྟར། མཁན་ཆེན་གྱིས་གཅོ་

མཛད་པའི་ལྷོ་བྲག་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བསྒྲབ་བཏུས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མང་དུ་

གསུངས། ཆོས་གསན་སྐབས་མཁན་ཆེན་བྱི་གཟིགས་སྡང་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དབུའི་སྟེང་ན་རྗེ་

@213 བཙུན་བྱམས་པ། སྐུ་དཔུང་གཡས་སུ་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ། གཡོན་དུ་ལྷ་མོ་

དབྱངས་ཅན་མ་བཞུགས་པ་དང་། མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་དང་ཕྱག་དྲུག་པས་གཙོ་

བྱས་པའི་ཆོས་སྐྱོང་མཁའ་འགྲོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་བསྐོར་ཞིང་གཞན་ཡང་དཀར་

ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་འདྲེའི་ཚོགས་མང་པོ་ཆོས་ཉན་ཞིང་འདུག་པ་གཟིགས་པས་

སྤར་བས་ལྷག་པའི་མོས་གུས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་སྐུ་རྒྱང་

ལའང་བྱ་ལྟའི་དབང་ལ་སོགས་པའི་དབང་རྣམས་ཐོབ་ཀྱང་། རྣ་ཉིད་ཀྱིས་

མཁན་ཆེན་པའི་དྲུང་ནས་བྱང་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་འདུམ་དང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་

བཀའ་བབ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་གསུངས་པའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་

མི་ཁྱབ་པའི་ཁྲིད་ལུང་རྣམས་གནང་། ཕྱག་རྡོར་སྐུ་ལྟའི་རྣམས་གནང་། ཞུ་ལན་རྡོ་

རྗེའི་འཕྲིང་བ། ཞུ་ལན་གཅེས་ཕྲེང་གི་ལུང་རྣམས་གནང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཁྱུང་

ལྟའི་དབང་དང་རྣམས་གནང་། དེགས་པ་ཀུན་འདུལ་གྱི་དབང་། རྟ་མཐྱིན་དཔའ་

བོ་གཅིག་པ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་རྩེས་གནང་སོགས་གསན། དེ་དག་གི་ཚོ་དབང་

དང་རྩེས་གནང་གི་བྱ་བ་རྣམས་ས་ཀི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང་། བླ་མས་བདུད་

རྩི་ཀ་པྲ་ལ་གང་རྩེ་ཉིད་ལ་ཕུལ་བ་དེར་ལྷུབ་གསུམ་ཤར་བའི་ནང་དུ་འཇམ་དབྱངས།

ཪོམ་ལྷ། རྣམ་སྲས་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བཞུགས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་ཅན་མང་དུ་བྱུང་།

རྩེའི་འཁོར་བློ་མ་འཇམ་དཀར་བ་སོགས་དག་པའི་འཁོར་སྐྱོབ་མང་བ་རྣམས་ལའང་

མཁན་ཆེན་ཀྱིས་ཆོས་ལུང་མང་དུ་སྩལ། རྩེ་དཔོན་སྐྱོབ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁན་ཆེན་

ཉིད་ཀྱང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་གུས་པ་འབྱུངས། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་བག

རེ་སྐྱེས་པ་བྱུང་ཞེས་བཀའ་སྩལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་གདམས་ངག་རྣམས་སྩལ་དུས་

ཕལ་ཆེ་བར་མ་ཁན་ཆེན་གྱི་དབུ་ཐོག་ཏུ་ཕྱག་ཐྱབ་པ། གཡས་སུ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ།

@214 གཡོན་དུ་གདུགས་དཀར་མོ་རྣམས་བྱོན་གྱིན་འདུག་པ་ནི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་

རྒྱས་སུ་འདུག་ཅེས་གསུངས། དེ་ནས་རེ་ཞིག་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བདག་ལ་

ལྟ་བའི་སྐོར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་འགའ་ཞིག་མཆིས་པས། དེ་སེལ་བ་ལ་རྒྱུ་གར་ཤིང་གི་

རི་ན་རྗེ་མི་ཏ་ཆེན་པོ་བཞུགས་པའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་འདོད་པས་དེ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ལགས་

སམ་ཞུས་པར། བླ་མས་ཡི་དམ་ལ་ཞུ་བར་མཛད་པའི་ལན་དུ། ལྷ་བའི་གནད་

རྣམས་བདག་གི་ཡི་དམ་ལ་ཞུས་པས་ཆོག་པར་འདུག །རྒྱ་གར་ལ་བྱོན་ན་ཁྱེད་

རང་རྩེ་མི་དུ་དང་མཐའ་ཞིང་རྩོ་རྩེ་གདན་གྱི་མཁན་པོ་མཛད་པ་སོགས་འགྲོ་ཕན་དོ་མཚར་

བ་འོང་ནའང་། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཚེའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་འདུག་ཅིང་། དེས་

ན་ཁྱེད་ཀྱི་འཁོར་འདི་རྣམས་ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་འདུག

པ་འདི་དག་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ན་མི་ལེགས་ཤིང་། ཁྱེད་རང་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་

བཞུགས་ནས་ཚུར་མི་འབྱོན་པར་སྣང་བས། དེ་བས་བོད་ཕྱོགས་འདིར་བསྟན་པ་ལ་

ཕན་པའི་ཐབས་ལ་འབད་ན་འགྲུབ་པས་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་འཚལ་ཅེས་ཞོལ་འདེབས་པར་

མཛད་པ་ལྟར་རྗེ་ཉིད་རང་ལའང་རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པའི་

ཐུགས་དགོངས་གཏད། དེ་ནས་ལྷ་བའི་གནད་རྣམས་ཡི་དམ་ལ་ཞུས་པས་བདུད་

རྩི་སྨན་མཆོག་ཅེས་པའི་གདམས་པ་གནང་ནས་འདེས་མ་ཏི་ཐྲ་དྲ་ཡིའི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་ལོ་

གསུངས། མ་ཏི་ཐྲ་དྲ་ཡིའི་གང་ལགས་ཞུས་པས། བླ་བཟང་གྲགས་པ་སྐྱེ་

བ་འདིའི་གོང་པཎ་ཆེ་སྐྱེ་བ་བདུན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། སྐྱེ་བ་འདི་གའི་

གོང་དུལང་ཁ་ཆེ་གྱི་སྐན་དུ་པཆྱི་ཀ་ཀི་བྷ་དྲ་ཕྱི་བྱ་བར་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་སྔར་གོང་དུ་

བཀོད་པ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རྩེའི་སྐུ་འཕྲེང་སྔ་ཕྱི་སོགས་ཡི་དམ་

ལ་མང་དུ་ཞུ་བར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་གོང་དུ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་

@215ཤེས་སོ། །དེ་ནས་ཡི་དམ་གྱི་བཀའ་བཞིན་རྩིང་ཕྱིའི་ངོ་བོ་ལ་བསྟོད་པ་ཚངས་པའི་

ཙོད་པཾ་ཞེས་པ་འབྱོ་བ་སྨྲག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་པའི་

གསོལ་བཏབ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཆ་ཚང་བ་དང་བཅས་པ་ཕུལ་ན།

དུས་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གཞི་མ་འདུལ་བའི་བསླབ་ཞྭམས་ཤིན་ཏུ་དར་བའི་

རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་ཅེས་མ་ཁན་ཆེན་ནས་བསྒྲུལ་བར་མཛད་པ་མ་ཟད། རྗེ་ཉིད་རང་

ལའང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུང་གིས་བསྒྲུལ་བ་བཞིན།

བསྟོད་པ་ཚངས་པའི་ཅོད་པཊ་དོན་བཟང་ཆོག་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཀའ་རྩོམས་སུ་

མཛད་པ་དེ་དང་། ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ། མ་ཁར་སིལ། ལྷུང་བཟེད།

གདིང་བ། ཆུ་ཚགས་སོགས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཡོ་བྱད་ཚང་མ་དང་བཅས་ཏེ་ཇོང་ཕྱིའི་

བྱམས་པར་འབྱལ་བསྐྱར་མཛད། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ་སྐྱ་ཆེའི་བར་ཆད་

ཞིག་ཡོངས་ཉེན་འདུག་པས་དེ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དཔལ་འབོར་ཚེན་པོ་བདུད་རྩི་ཐིག

པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟབ་མོ་དེ་རྗེ་ཉིད་ལ་གནང་ཞིང་། ད་ལན་འདི་ནས་སྟོ་རི་དང་མཉལ་

སོགས་ལ་བྱོན་ན་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕྲལ་དང་ཕུགས་སུ་ཐན་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་

ཅན་འགྲུབ་པ་འདུག་ཅིང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཞིག་གི་སྐུའི་སྣང་བ་དང་བསྟན་

བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་དབྱིས་ཕྱིན་པའི་ངེས་པ་རྣེད་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་

མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་རི་ཞིག་བར་དུ་འཚད་ཉན་ཀྱང་མཛད་ན་འགྲོ་ཐན་ཆེ་ཚུལ་སོགས་

ཡི་དམ་གྱི་ལུང་བཞིན་བཀའ་ཞིབ་པར་སྣུལ། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་

པ་ལས་འགའ་ཞིག་ནི་འོག་ཏུ་བརྩོད་འགྱུར་གྱིས་གསལ་ཞིང་། རྩེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་ལྡོག་བག

གི་གྲ་བ་སྟོབ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལ་གསུང་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་གསུང་བ་སོགས་

ལྡོག་བག་ཏུ་ཟད་བ་བདུན་དུ་བཞུགས། མ་ཁན་ཆེན་ནས་རྩེའི་སྐུ་བསོད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་

@216 དུ་རྣམ་སྲས་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་བས་དེའི་ནུབ་མོ་ཏོ་རྩེ་རྣམ་འཇོམས་ལ་རྣམ་སྲས་བཞེས་

བསྐོར་བ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། དེའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་མཐའ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་

སོགས་ངོ་མཚར་དག་པའི་སྣང་བ་འབྱམས་སུ་བྱས་སོ། །ལྡོག་མ་ཁན་ཆེན་དང་མཇལ་

ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འདི་རྣམས་ནི། རྩེའི་དངོས་སྨོབ་བཤེས་གཉེན་ཀུན་དགའ་བཟང་

པོ་དང་། མདོ་ཁམས་པ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་སོགས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་

པས་མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བ་མཐའ་བར་བྱོན་ནས་ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་མཁན་ཆེན་ལ་བདག

ཅག་གི་བླ་མ་དམ་པ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཁྲིད་ཀྱི་མཚན་བརྗོད་པ་ན་མཚུངས་མེད་ནམ་

མཁའ་རྒྱལ་མཚན་པ་ཞེས་དང་། ལྷོ་བྲག་རྗེ་བཙུན་ཕྱག་རྡོར་བ་འདི་སྐད་གསུངས་

ཞེས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞིང་ངོ་མཚར་བའི་བསྟན་པ་མཛད་ཀྱིན་འདུག་པས་རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་དང་

མཐའ་དུས་ངོ་མཚར་བའི་གཟིགས་སྣང་དང་། རྟགས་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུང་ཚུལ་རྣམས་

གསུང་འཚལ་ཞེས་རན་ཆེར་ཞུས་པའི་ངོར་མཁན་ཆེན་ཉིད་ནས་བཀའ་སྩལ་ཚུལ་གྱི་ཟིན་

བྱིས་ཉུང་ངུ་ཡི་གེར་འཁོད་པ་ཞིག་འདུག་པ་ལྟར་བཀོད་པའོ། །དེས་ན་ཚུལ་འདི་

དག་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནང་ཚན་ཚུན་གྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་ཐར་ཁོ་

ན་ལས་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྣོད་ཡུལ་དུ་ནི་གལ་འགྱུར་ཞིང་། འོན་

ཀྱང་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡི་གེའི་ལམ་དུ་འཁོད་པ་ཙམ་ཞིག་རང་ཅག་གི་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་

དུ་ཐྱོར་པ་འདི་ཡང་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཐུགས་རྟེ་དང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་མཐུ་

ཁོ་ནར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དཀོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཆེས་ཆེར་བསྒྲིད་དེ་སྣིང་ཐག་པས་གསོལ་

བ་འདེབས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་སྐོར་གྱི་གཟིགས་སྣང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟེ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནས་སུ་ལའང་གསལ་བར་བཀའ་མ་སྩལ་རུང་། རྟེའི་སྒོར་མ་

འགའ་ཞིག་གིས་མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བར་བཀའ་དྲི་ཞུས་པ་ལས་མཁན་ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་

@217 བཀའ་སྩལ་བར་སྣང་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། ཡང་ཕྱིས་ཆོས་འཁོར་གྱི་དུས་ཞིག །

རྟེ་དཀའ་བཞི་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་སྒོར་མ་བཤེས་གཉེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་དང་།

ཡི་དམ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་སྒོར་མ་མདོ་སྨད་གསེར་ལྷན་པ་རྡོ་ཪྫ་བྷ་དེ་སོགས་དགེ་བའི་

བཞེས་གཉེན་མང་པོ་བདག་མཐལ་དུ་བྱོན་བྱུང་བས་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ནས། བདག

ཅག་གི་བློ་མ་དམ་པ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཁྱེད་ཀྱི་མཚན་བརྗོད་པ་ན་མཚུངས་མེད་ནམ་

མཁའ་རྒྱལ་མཚན་པ་ཞེས་པ་དང་། ལྷོ་བྲག་རྗེ་བཙུན་ཕྱག་རྡོར་བ་འདི་སྐད་གསུངས་

ཞེས་སོགས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞིང་ངོ་མཚར་བའི་བསྟན་པ་མཛད་ཀྱིན་འདུག་པས། རྗེ་

ཅོང་ཁ་པ་དང་མཐལ་བའི་དུས་ངོ་མཚར་བའི་གཟིགས་སྣང་དང་རྟགས་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་

ཚུལ་རྣམས་གསུང་འཚལ་ཞེས་ནན་ཆེར་ཞུས་པའི་ངོར་རབགས་རིམ་ཞིག་བརྗོད་ན། བདག

གིས་བདུན་ཐུ་ལོན་དུས་བུ་མོ་དཀར་མོ་ཞིག་ན་རེ། བྱམས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

པའི་གང་ཟག་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་ཇི་ལྟར་བཀོད་པ་རྣམས་གསུངས་པའི་མཇུག་ཏུ་དགའ་

བཞི་པ་དང་མཐའ་ཚུལ་རྒྱར་ཙམ་བཀོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འདི་དག་ཀྱང་

རབས་བསྡུས་ཙམ་ལས་མཐའ་དག་ནི་ཡིན་པར་མི་སྣང་སྟེ། གསུང་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱས་

ངོ་མཚར་ཅན་མང་ཞིག་བྱུང་སྟེ་བཤད་ཀྱིས་མི་ལང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་

ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་མཐའ་སྐབས་རྗེ་བཙུན་ཕྱག་རྡོར་བ་དབུང་ལོ་བདུན་ཐུ་ཡིན་

པར་སྣང་ལ། གོང་དུ་ཡི་དམ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་སྒོབ་མ་རྣ་ཪ་བྱ་དེ་ཞེས་པ་ནི།

རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དངོས་སྟོབ་མཁྱེན་རབ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་གྱུར་ཏུ་རྒྱལ་

མཚན་བཟང་པོ་ཡིན་པར་སེམས་ཤིང་། དེ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་དག་གི་དོགས་པར།

གྱུར་ཏུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་འཁྲུངས་ཡུལ་ཁམས་ལྷོ་རྫོང་པ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཐར་

འདིར་མདོ་ཁམས་གསེར་ལྷན་པ་རྡོ་ཪ་བྱ་དེ་ཁྲི་གསུངས་པ་ལྟར་ན་འབྲི་ཆུའི་རྒྱུད་དུ་

@218 འཁྲུངས་བ་ཞིག་ཡིན་འདུ་ཞེས་དོགས་སྟོང་མཛད་ཀྱང་། གསེར་ལྷན་ཞེས་པ་ས་གཞིའི་

མིང་ལའང་འཇུག་ན་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ས་ཆར་འཁྲུངས་པ་ཞེས་གསུངས་རྒྱུ་ལས། ཆུ་བོ་

གསེར་ལྡན་ལ་གསུངས་རྒྱུ་མིན་འདྲ་བ་མ་ཟད། རྟེའི་དངོས་སྟོབ་ཁོད་དུ་གྱང་རུ་རྒྱལ་

མཚན་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་ཨེ་ཡོད་མི་ཤེས་འདུ་ཡང་

ད་དུང་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིག ।འདི་སྐོར་ལ་རྟེ་རྐོགས་ལྡན་

པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཀུན་འདུས་སུ། འོལ་ཁ་ལ་སོགས་

པར་བྱོན་ནས་བྱམས་པ་གླིང་ལ་སོགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཞིག་གསོ་མཛད། དེ་

ནས་ཐུགས་དགོངས་ལ་ཁ་བ་ཅན་ན་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་དང་

བཅས་པ་ལེགས་པར་ཉན་ཅིང་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས། དེ་དུང་ཐེ་ཚོམ་སོམ་ཉི་ལ་སོགས་

པའི་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པ་དང་། ཁྲུད་པར་དུ་དབུ་མ་དང་སྦྱགས་ཀྱི་སྐོར། བྱ་

བག་ཏུ་གསང་འདུས་དང་བདེ་མཆོག་གི་སྐོར་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་གང་

དུ་བྱོན་ནས། ཨོ་ཏན་ན་ལེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་སོགས་ལ་གཏུགས་

པར་དགོགས་ཏེ་དཔོན་སློབ་བཞུགས་ཙམ་རྟགས་དང་རྗེ་ལམ་སོགས་ལ་དཔྱད་ནས།

སློབ་ལམ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཅིག་ཏུ་བསྟིགས་ཏེ་མཉམ་ནས་ལྷོ་བག་ལ་ལམ་གཏོད། རྒྱ་

གར་ཤིང་གི་རི་ནས་ལམ་བྱས་གྱུབ་ཐོབ་མི་ཏ་ཇོ་ཀི་དང་མཇལ་ནས་མ་གླ་རྟྭར་འབྱོན་

དགོངས་ཏེ་ལྷོ་བྱག་ཏུ་གཤེགས། བླུབ་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་དང་མཇལ་

ནས་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ན་རྗེ་རང་རིག་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་མཁས་པའི་པཎ་ཏ་རྣམས་

གདན་གྱི་མཁན་པོ་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ནའང་སྐུ་ཚེ་ཐུང་བས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཕན་

དཀའ། དེ་བས་བོད་དུ་བཞུགས་ནས་འཇམ་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་དང་། སྒྲུབ་

དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་འདུག་གསུངས་ནས་ཁོང་རང་ལ་མངའ་བའི་ལུང་མན་ངག་རྣམས་དང་།

@219 ཁྱད་པར་དུ་མཚན་ཉིད་ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་དང་།

ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྒྲུབ་སྐོར། དེའི་རྗེགས་རིམ་ལ་སོགས་ཉམས་ཁྲིད་དུ་མཛད། དེ་ནས་

མཚུར་མཉལ་དུ་བྱོན། ཞེས་གསུངས་སྐྱང་སྟེ། དོན་དུ་རྫེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་དམ་

ཆོས་འཆོལ་བ་ལ་ངོམས་པ་མེད་པའི་བརྩེན་འགྲུས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་རང་ཆས་སུ་མངའ་

བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡུར་བོད་དུ་ཐོས་སྒོམ་དེ་ཙམ་མཪད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐུགས་མ་ཚོམ་

པར་ངེས་པར་རྒྱུ་གང་རང་དུ་འབྱོན་དགོངས་པ་ཞེག་སྡུར་ནས་ཐུས་ལ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་

ཡོད་པ་ལྟར། འདི་དུས་ཀྱང་མཁན་ཆེན་ནས་ལྷོ་བྲག་ཏུ་འབྱོན་དགོས་གསུང་བ་བཞེན་

ཐོག་མར་ལྷོ་བྲག་ཏུ་བྱོན། དེ་ནས་མཁན་ཆེན་བྱིས་ཁོལ་འདེབས་མ་མཪད་པར་བཀའ་

འཁོལ་ན་ལམ་བསྐྱངས་ཏེ་ངེས་པར་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང་ངོ། །

གོང་དུ་རྗེ་ཕྱག་རྡོར་བ་དང་མཇལ་སྐབས་གཟིགས་སྣང་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འདི་དག

གསང་བའི་རྣམ་ཐར་སོགས་སུའང་རྙེད་ཙམ་ལས་འགོད་པར་མ་གནང་ཞིང་། རྗེ་

ཀུན་དགའ་བའི་ལེགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་ཆུང་བར་འགའ་

ཞིག་ཙམ་ཞིག་འགོད་པར་མཛད་ཀྱང་མཐའ་དག་གསལ་བར་མ་འཁོད་འདུག་པ་རྗེ་ཉིད་

བཀའ་དོགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་སྣང་ངོ་། ལོ་རྒྱུས་འདི་དག་དཔེ་རྒྱུན་

ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་བཅས་ནམ་ཞིག་ནས་འོག་གི་གཏེར་ལྟར་བྱུང་དོགས་པས་བདག

གིས་རང་གཞན་གྱི་དད་པའི་གསོས་ཁོ་ནར་བསམས་ནས་རང་གི་མིག་ལམ་དུ་གང་བྱུར་

པ་རྣམས་གསལ་བར་བགོད་པ་ལགས་ན། བླ་མ་ལྷ་དང་ big གི་སྤྱང་མར་བཅས་པས་

སྐྱིབ་པ་དང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ལོ། །དེས་ན་

ཚུལ་འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་འདི་རྣམས་ངེས་པའི་

དོན་དུ་རིགས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་ཀུན་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ལུང་རིག་གཏན་

@220 ཚོགས་གཞན་གྱིས་སྤྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་མཁན་ཆེན་གྱི་

བཀའ་བཞིན་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོན་རྒྱུ་ཤོལ་ནས་སྒར་ཡང་མཉལ་དུ་བྱོན། མཉལ་ནས་

ལེ་རོར་ཕེབས་ཏེ་ལེ་རོ་སྟོང་སྐྱ་ཏུ་རྩ་བ་ལྟ་ཙམ་བཞུགས་ནས་ཐུགས་དམ་ལ་གཅེག

ཏུ་འགྱུས་པར་མཛད། དེར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བྱིན་ལས་པས་མཛད་

པའི་བསྐྲུན་རིམ་ཆེན་མོ་གདན་དྲངས་བྱུང་བ་ལ་བསུ་བ་མཛད་ཅིང་། མཆོད་པ་ཕུལ་

ནས་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་པས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་མཐའ་དག་གང་ཟག

གཅིག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ། བྱང་ངེས་གོ་རིམ་

སོགས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་ལྡན་པར་མཐུན་པས་ཐུགས་དེས་ཆེན་པོ་

འཁྲུངས་ཤིང་། དེར་བསྟན་རིམ་ཚར་གཅིག་གསུངས། མཉལ་དུ་བྱོན་པའི་

སྐྱེ་འདི་དག་ཞིག་ལ་སྟར་གོང་དུ་འཁྲུངས་རབས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཟུར་ཙམ་སྨོས་

པ་ལྟར། མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོ་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད་པར་སྣང་ལ་འདི་

སྐོར་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོར་གསལ་ཁ་མ་འགོད་རུང་རྣམ་ཐར་ཟུར་པ་གཞན་དག་ཏུ་གསལ་

ཞིང་། མཇལ་དུས་སྐྱེ་ཕྱིའི་སྐོར་རྟེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པའི་རྟེའི་རྣམ་

ཐར་རས་བྲིས་འབྲི་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་ན་ལྷོ་བྲག་གྲྭབ་ཆེན་དང་མཇལ་འཕྲད་གྲྭབ་ནས་

སྒོར་མཉལ་དང་ལོ་རོར་བྱོན། དགེ་བའཕེལ་བྱིན་ལས་པའི་བསྟན་རིམ་གཟིགས་པ་

དང་། བསྟན་རིམ་གསུང་ཚུལ་རྣམས་བཀད་པའི་རྗེས་སུ། གཡོན་དང་པོ་

མཉལ་བྱག་གོར་དུ་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོ་ལ་མངོན་དབུ་སོགས་གྱི་ལུང་དང་།

ཤར་བའི་ལམ་རིམ། བེ་བུམ་སྟོན་པོ་རྩ་ལག་ཏུ། སྦྱོད་འཇུག །ཟླ་སྦྱོང་

སོགས་བཀའ་གདམས་གཞུང་པའི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་པོ་རྫོགས་པར་གསན།

ཞེས་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་ལྟར་ན་ལྷོ་བྱག་མཁན་ཆེན་དང་མཇལ་རྗེས་སྒར་མཉལ་དུ...

@221 ཕེབས་ནས་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་པ་དང་ཐོག་མར་མཇལ་བ་ལས་དེའི་གོང་དུ་མ་མཇལ་

བ་འདྲ་ཞིག་སྣང་ངོ་། འཇམ་དབྱངས་ཉི་མ་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་

རྗེའི་རྣམ་ཐར་སྐལ་ལྡན་པད་ཚལ་རྒྱས་པའི་འོད་སྟོང་ལྟར་ན། ལྷོ་བྱག་མ་ཁན་ཆེན་

དང་མ་མཇལ་གོང་དུ་མཉལ་དུ་མ་ཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོ་དང་མཇལ་ཞིང་།

མ་ཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་པ་དེ་ལྷོ་བྱག་ཕྱག་རྡོར་བའི་བླ་མ་ཡིན་པར་སྣང་བས་དེ་ལ་ལྷོ་བྱག

ཕྱག་རྡོར་བའི་སྐུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བཀའ་འདྲི་མཛད་པས་ཐུགས་དེས་ཆེར་བྱུང་

ནས་ལྷོ་བྱག་ཏུ་བྱོན་པ་དང་། ལྷོ་བྱག་ནས་མ་ཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བས། བདེ་

མཆོག་ཕོ་བྲང་བྲག་གོར་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་སྦྱོན་ཆོས་འབར་དང་མཆོ་སྣ་ཚ་

སོགས་ལ་བསྟན་པ་མཛད་ཚུལ་དང་། སྒར་ཡང་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བྲག

གོར་དུ་ཕེབས་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བར་སྣང་བས། དེས་ན་རྣམ་ཐར་རས་

བྲིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མོའི་འཇུག་པ་བདེ་ཕྱིར་མཐལ་ཞིངས་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་

གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ནས་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་འདུག་པ་ལས། གཞན་ལྷོ་བྲག

མཁན་ཆེན་དང་མ་མཐལ་གོང་ཕེབས་ལམ་མཉལ་བརྒྱུད་ནས་བྱོན་སྐབས་མཁན་ཆེན་ཆོས་

སྐྱབས་དང་ཐོག་མར་མཐལ་བ་ཡིན་པར་སྣང་སྟེ། དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་སྐལ་

ལྷན་པད་ཚལ་རྒྱས་པའི་འོད་སྣོང་ལྷར་ཟྱང་ཙམ་འགོད་ན། དེ་ཡང་མཁན་ཆེན་ཆོས་

སྐྱབས་པས་བྱག་གོར་གྱི་དབེན་གནས་རིན་ཆེན་གྲིང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་མ་ཐོབ་པར་

ཐེམ་པ་འདི་ལས་མི་འདའ་ཞེས་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་སྐབས། རྗེ་ཉིད་ལྷོ་བྱག

ཏུ་འབྱོན་པའི་ལམ་ཞོར་མཉལ་དུ་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་པ་མཇལ་བར་བྱོན་པས།

མཁན་ཆེན་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་ཨ་ཀྱི་ཤ་བྱོན་ཚུལ་དང་། སང་ཉིན་རྗེ་དང་མཇལ་ནས་

མདོ་སྡུགས་ཀྱི་གསུང་གྲིང་མཛད་པར་ཨ་ཀྱི་ཤ་དངོས་སུ་གཟིགས་ཚུལ་སོགས་གོང་དུ་

@222 བརྟོད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། དེ་ནས་མཁན་ཆེན་གྱིས་རྟེ་ཉིད་ལ་གོས་ཁ་གསུམ་འབྲེལ་

ཞིག་ཕྱལ་ནས་ཆོས་ཞུ་བར་རྩོམ་པ་ན་རྟེའི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་མ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་

བཤེས་གཉེན་ལ་བདག་སྲིན་བུ་མེ་འཁྲིར་ལྟ་བུས་ཆོས་འཆད་པར་རྩོ་མི་ཐོགས། ཅེས་

ཀུང་ཐུགས་བཞིད་མཛད་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣེན་འབྲེལ་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་སྟོན་ལ་མཁན་

ཆེན་པས་བདག་ལ་གནང་བར་ཞུ་ཞེས་ནན་ཆེར་མཛད་པས། མཁན་ཆེན་གྱིས་རྟེ་

རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལམ་སྟོན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མཆོ་སྟ་བའི་ལམ་རིམ་ཚང་བར་གསུངས།

དེའི་དུས་རྟེའི་ཞལ་ནས། ང་དེའི་ཚེ་དེར་ཐྱུར་ཀོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་

ནི་རྩེ་ཉིད་སྤང་ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་སྦྱ་བའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་པར་ཞུ་གྱིས་འཆེས་པར་སྨོང་།

རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཁན་ཆེན་པ་ལ་ཡ་ཧ་ཧ་ཉི་ཤའི་གདམས་པ་ཚང་བར་གསུངས་ཤིང་།

གཞན་ཡང་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པྱའི་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་དང་། ཀུ་སྒྲུབ་

ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པའི་གནད་སོགས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གནད་དོན་མང་དུ་གསུངས།

ཡང་མཁན་ཆེན་པས་རྩེ་ཉིད་ལ་བློ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་དང་མཚོ་ཀེ་ག་སོགས་གསུངས།

དེ་སྐབས་རྩེའི་ཞལ་ནས་མཁན་ཆེན་པ་ལ། ཁྲོད་ཀྱི་སྒོོབ་མ་བྱུབ་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བ་

དེ་བློ་མ་གང་ལ་ཐུག །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞུས་པས། བློ་མ་

དང་པོ་མཁན་ཆེན་རྒྱལ་སྲས་བཟང་པོ་ལ་ཐུག །དེ་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གསུང་གི་

སྣང་བ་རྒྱུན་ཆད་མེད། དེ་རྗེས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་མོན་གྱ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཀྲ་ཤིས་ལ་

ཐུག །དེ་ལ་མངོན་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད། མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ལ་མཁས་ཤིང་ཁྱད་པར་

མངོན་པའི་སྟེ་སྣོད་ལ་མཁས་པ་དབྱིག་གཉེན་དང་མཚུངས། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཁྱོད་ལྟའི་

གསུང་གི་སྣང་བ་རྒྱུན་ཆད་མེད། དཀྱི་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་གང་

ཡོད་ཁྱེད་རང་གིས་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ལགས། གཞན་ཡང་རྒྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རི་

@223 ཟན་རྡོག་པ་རྣམས་ལ་ཐུག །བླུབ་ཆེན་པ་ཁོ་རང་སྒོབ་དཔོན་ཡླར་ྀ་དེ་ཁྲ་དང་། སངས་

རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་སྤྱལ་པར་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་མཁན་ཆེན་མོན་བླ་པ་ལ་གསུངས་ཚུལ་

སོགས་བཀའ་སྩལ་པས་རྗེ་ཉིད་མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བ་ལ་ཐུགས་དེས་ཆེ་བར་འབྲུངས་

དེ་ནས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྷོ་བྱག་ཏུ་བྱོན། མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་པ་དེ་དེ་སྟོན་ཐང་

སག་པའི་གཞིར་ལྟ་བ་ལ་གོམ་པ་ཤས་ཆེར་ཡོད་པས། རྗེས་གསུངས་པའི་དབུ་

མའི་ལྟ་བ་ལ་ཁྱིད་དཀའ་བར་བྱུང་ནས་རྗེ་བཙུན་མི་གཡོ་མགོན་ལ། རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་

པའི་ལྟ་བ་འདི་གང་ལགས་ཞེས་པས། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད། ལྟ་

བ་རྣམ་དག་མཐར་ཐུག་པ་དེ་རང་ཡིན། ཏླ་མེད་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་འང་ལྟ་བ་

རྣམ་དག་དེ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་གཅོོ་བོར་གྱིས་གསུངས། འོ་ན། མཆོོ་

སྟ་པའི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ལགས་སམ་ཞེས་པས། དེ་ཡང་ཀུ་སྔུབ་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་

ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནོར་བཟང་དང་བློོ་བཟང་གྲགས་པ་ལ་དབྱེར་མེད་ཅེས་

གསུངས་པས་དེ་ཕྱིན་ཆད་མཁན་ཆེན་པས་ཀྱང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཐུགས་

དམ་གཅོོ་བོར་མཛད་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་རྣམས་ཀྱང་རིང་མིན་ཉིད་དུ་ཐོོབ་བོ། །

རྩེ་ཉིད་ལྷོ་བག་ཕྱག་རྡོར་བ་དང་མཇལ་ཚུལ་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ནས། དེ་སྐབས་

བླུབ་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བའི་ཞལ་ནས། བདེ་མཆོག་ཕོ་བྲང་བྲག་གོར་དུ། །འཁོར་

ལོ་བདེ་མཆོག་ལ་ཕྱ་པ། །དེ་ཡི་རྣམ་འཕྲུལ་ཆོས་འབར་ཞེས། །ཐུབ་དབང་

དེ་ཡི་ཞབས་ལ་འདུད། །སྣང་ཡང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི །རྣམ་འཕྲུལ་

ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་སྦྱ་པ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་ལ། །དཔལ་ལྡན་འཁོར་

ལོ་བདེ་མཆོག་དང་། །དབྱེར་མེད་རྩ་བའི་བླ་མ་མཆོག །ཀུན་མཁྱེན་མོན་གྱའི་

ཞབས་ལ་འདུག། །འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གི །སྐུ་གསུང་ཐུགས་

@224 ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ། །རྗེས་གཟུང་བྱིན་རླབས་ཕག་མཆོག་སྟོན། །རྒྱལ་སྲས་བཟང་

པོའི་ཞབས་ལ་འདུག། །ཅེས་སོགས་དང་། མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་པའི་ཆ་བའི་

ཡོན་ཏན་སོགས་གསུངས། དེ་ནས་སློབ་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྲག་གོང་དུ་

ཕེབས་སྐབས་བྲག་གོང་ནས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཏུ་ཁྱབ་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་ངད་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཤངས་ཀྱི་དབང་པོར་སིམ་པས་སུ་ཞིག་གི་ཡིན་ནམ་དགོངས་པ་

འབྱུངས། དེ་དུས་མཁན་ཆེན་སང་ཤེར་བ་ཡང་གནས་དེར་བཞུགས་ཡོད་པས་རྗེ་

ཉིད་ལ་ཆོས་བཀའ་སྩལ་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སང་ཤེར་བ་དཔོན་སློབ་རྣམས་ལ་

རྒྱ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་སྔ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་སྤོད་གསུམ་ལ་ཆོས་ཐུན་རེ་རེ་མཛད་ནས་ལམ་སྟོན་

སོགས་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་དོན་གྱི་བཀའ་ལུང་དང་རྗེས་གནང་སོགས་

མང་དུ་གནང་། དེ་མཚམས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐྱབས་པས་ཉིན་གཅིག་ཉི་གནས་

ལ་དེ་ཙིང་ཏ་སྦྲ་ཆྭོབ་ཅིག །རྗེ་བློ་བཟང་བྱགས་པ་གདན་འདྲེན་པ་ལ་རུ་ཆུག་བྱེད་པ་

ཡིན་གསུངས་ཆིབས་པ་ཆིབས་ཏེ་རྗེ་དཔོན་སློབ་གདན་འདྲེན་ལ་བྱོན་པ་བཞིན། མཁན་

ཆེན་སང་ཤེར་བས་རྟེའི་ཕྱག་ཕྱི་མཛད་ནས་རིན་ཆེན་གྲིང་དུ་ཕེབས། དུས་དེར་རྟེའི་

ཞལ་ནས་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་པ་ལ་ཁྲིད་ཉིད་ཐུགས་དམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག

པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་ཐུགས་ལ་བཏགས་ཞེས་གསུངས་པས། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐྱབས་

པ་དང་མཁན་ཆེན་སང་ཤེར་བ་སོགས་རྟེ་ཅོང་ཁ་པ་ལ་གཞན་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་མངོན་

མཁྱེན་ཐོགས་མེད་དུ་འདུག་དགོངས་ཐུགས་དད་ཆེས་ཆེར་སྐྱེས། དེ་སྐབས་སྐྱེ་བོ་

ཐ་མལ་པ་གཞན་བྱིས་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐྱབས་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པ་

ཡིན་འདུག་ཅེས་བླིང་བ་བྱུང་འདུག །མཁན་ཆེན་སང་ཤེར་བ་ཆོས་གྲྭ་ལ་བྱོན་པ་ན་

སྔར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངད་པ་དེ་ཡལ་སོང་བས་རྗེ་ཉིད་ནས་དྲི་ངད་བཟང་པོ་དེ་མཁན་ཆེན་

@225 སང་ཤེར་བའི་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་མོས་གུས་འབྲུངས་ཏེ་འདི་ལྟར། རྗེ་བཙུན་མཁའ་

འགྲོས་དངོས་སུ་བྱིན་རླབས་ནས། །ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་བཟང་ངད་ཀྱིས་ནང་ཁྲབ་པས། །སྐལ་

ལྡན་གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་གདུང་བ་སེལ། །ཚུལ་ཁྲིམས་མཐར་ཕྱིན་ཞབས་ལ་ཕྱག

འཚལ་ལོ། །ཞེས་བསྟོད་བསྔགས་མཛད་པར་བྱགས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐྱབས་

པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་ཏིགས་མཉེས་ནས་རྗེ་ཉིད་སྐར་བྱག་གོར་དུ་ཕེབས་པའི་དུས་འདི་

ནི་ལྷོ་བག་ནས་བྱོན་ཏེ་ལོ་རོ་སྟོང་སྐྱ་ཀུ་ཟླ་བ་ལྔ་བཞུགས་ནས་སྒར་མཉལ་དུ་ཕེབས་

པའི་དུས་དེར་ཡིན་པར་སེམས་ལ། ལར་ནས་རྩེ་ཉིད་སྔར་མཉེས་སྟོན་ཆོས་འབར་དང་།

ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་སྐྱ་བར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཕྱི་རྩེས་སྐྱོང་

བར་མཉལ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱན་འགྲོའི་དོན་མཛད་ནས་ཡུན་རིང་ཙམ་བཞུགས་པ་ཡིན་

འདུག་པས། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐྱབས་པ་སོགས་ལན་འདི་གཉིས་སུ་མ་ཟད་ཡང་

ཡང་དུ་མཐལ་འཕྲད་མཛད་པ་གོང་མ་ཚག་གོ །དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་མི་བྱི་ལོ་

མཉལ་སྨད་གསལ་རྩེ་གངས་ཀྱི་ཡར་འདྲེན་དགོན་པར་དབུར་ཐོག་གཅིག་རྩེ་བཙུན་འཛམ་

དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ཐུགས་དམ་ལ་བརྩོན་ཞིང་བཞུགས་པའི་ཚེ། རྗེ་

བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས་རྒྱུ་གང་གྱི་པཉྩ་ཏ་གཅིག་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་

པར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ལྷོ་བྱག་གྲྭབ་ཆེན་གྱི་གསུང་དང་མཐུན་པའི་

ལུང་བསྟན་སྟལ། དེའི་ཚེ་དཔོན་སློབ་རྣམས་མཐུན་རྐྱེན་དགོན་པར་བྱུང་བ་ལ་རྣམ་

ཐོས་སྒས་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་དགོས་པའི་མཚན་མར་དགོངས་ནས་གཏོར་མ་ཕུལ་བས་སྐྱུར་

དུ་མཐུན་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྷག་དང་བཅས་པ་བྱུང་ཞིང་རྣམ་སྒས་ཀྱི་ཞལ་ཡང་

གཟིགས། དེ་ནས་ལྷོ་བྲག་མ་ཁན་ཆེན་གྱི་བཀའ་བཞིན་ཙ་རའི་གནས་གཟིགས་ལ་འབྱོན་

པར་དགོངས་ཏེ་དཔོན་སློབ་སྐམ་ཙུ་ལྷག་ཙམ་གྱིས་མཉལ་ནས་ཙ་རི་མ་ཆེན་ལ་བྱོན།

@226 དེར་ཞག་འགའ་བཞུགས་ནས་རི་པ་རྣམས་ལ་མང་ཐ་གནང་སྨྲིན་དང་བཅས་པ་མཛོད། རི་

ཁྲོད་གཟིགས་ཤིང་བདེ་མཆོག་གི་བདག་འཇུག་ལ་སོགས་པ་གནང་། ངོ་མཚར་བའི་

ལྷས་མང་དུ་བྱུང་ཞེས་རྣམ་ཐར་དུ་འཁོད་ཀྱང་གསལ་ཆ་འགོད་པ་མ་གནང་འདུག་རྟང་།

དོན་དུ་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་ལྷ་ཚོགས། གནས་གསུམ་གྱི་ཏྲ་ཀི་ཆོས་སྐྱང་

ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བ་ཉིད་དུ་མངོན།

དེ་ནས་ཐུ་རིའི་ཞབས་སྐོར་ལ་འབྲོག་པའི་ལ་ཁ་ཞིག་ནས་མར་ཕེབས་དུས་གནས་འདིར་

ཡང་ནང་མཆོད་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་འཁོར་རང་བྱེད་པ་མི་འོང་དགོངས་པ་ཞིག

ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་པས། དེ་མ་ཁད་ནས་ཞབས་ཀྱི་ཁོལ་བུ་ཞིག་ལ་ཐྲོ་བུར་དུ་ཚོར་

མ་རྒྱག་པ་འདུ་བའི་ཚ་རྒྱག་དང་སྐྱང་རྒྱག་ཆེན་པོ་རང་ཡོད་པ། སྐྱང་པ་ནག་པོ་ཆེན་

པོ་དང་བཅས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་སྐབས་ཤིག་ནས་ནང་མཆོད་དང་བཅས་པའི་བདེ་མཆོག

གི་ཚོགས་འཁོར་ཞིག་མཛད་པས་ཚོགས་འཁོར་མ་བྱོལ་བ་ནས་སྐྱན་རྒྱག་མེད་པར་དེ་མ་

ཐག་གཞི་མེད་དུ་དྲངས་སོ། །འདི་ལ་སྟོན་དེ་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚའོ་དུ། དེ་

སྐབས་རྟེའི་ཞབས་ལ་སྐྱེན་གཞི་བྱུང་བར་མ་མཐའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྐྱེན་

ནས། གནས་འདི་འཚོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་

པས་ནང་མཆོད་འབུལ་བར་མཛད་དགོས་ཞུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་མཆོད་དང་བཅས་པའི་

ཚོགས་འཁོར་མཛད་ཚུལ་དང་། ཡང་མཐའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས། གནས་

དག་པ་མཐའ་སྤྲོད་དཔལ་གྱི་སྟོ་ཏི་ཏ། །བཀའ་བརྒྱད་ཐུབ་མ་རྣམས་དང་ཡི་དམ་

ལྷ། ཞེས་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལ་རྟེའི་

ཞལ་ནས། ལས་ངན་སྡིག་སྨྲིབ་དག་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །རྒྱུན་དན་བར་ཆད་ཞི་བར་

མཛད་པ་དང་། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྩལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཐུགས་སྨོན་

@227 མཛད་པས་སྐྱེན་ལས་དྭངས་ཚུལ་དང་། ཚོག་འདིའི་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅེས་པ་གསོལ་བ་

འདེབས་ཞེས་པའི་ཚོག་ཏུ་བསྡུར་ནས་ཚོག་ཤོང་བྱུག་པོ་དེང་སང་ཙ་རེའི་གནས་སྐོར་བ་

རྣམས་ཀྱིས་ཉར་འདོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་དེ་དུས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅེས་གླེང་ཞིང་། དེ་

སྐབས་ཞབས་སྐྱེང་ནས་ཕུག་པ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ལ་དེང་སང་ཙོང་ཁ་ཕུག་ཏུ་བྱགས་

ཞིང་། དེའི་ནང་རྩེའི་སྣང་བརྙན་ཞིག་ཀྱང་བྱིས་ཏེ་སྣང་ལ། གཞན་ཡང་ལོ་

རྒྱས་ཁ་ཤས་འདུག་ཀྱང་ཁྱེད་དག་མིན་ཆ་མ་རྟོགས་པས་མ་བྱིས་ཞིང་། གང་

ལྟར་ཡང་དུས་གསུམ་དངོས་སུ་མཁྱེན་པའི་ལྷོ་བྱག་མཁན་ཆེན་གྱིས་གནས་འདིར་

འབྱོན་པར་བསྐུལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ངེས་པས། གནས་

འདིར་བྱོན་ནས་ཡམ་བསྐྱིད་རྩོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱེངས་

ཞིང་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་སྨན་པའི་རྒྱན་འབྱེལ་གྱི་སྒོ་དུ་མ་ཞིག་འགྲིག་པར་ནི་

གོང་མ་ཚགས་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟར་ཙ་རིའི་གནས་གཟིགས་གྱུབ་

ནས་མཉལ་དུ་བྱོན་པའི་ཚམ་བར་མོ་ལ་ཞེས་པའི་ལ་རྩར་ཞག་བཞུགས་མཛད་པའི་ནུབ་

མོ་ཏ ཇེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལྷུན་པོ་ལྷར་མངོན་པར་བརྟེད་པ་

ཞིག་གིས། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་འདུ་བ་ཞིག

འོང་བ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་སེམས་དཔའ་སྤྲས་དབུགས་དབྱུང་ཞིང་། སྤྱོ་བ་བསྐྱེད་

པར་མཛད་པ་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས།

ཐུབ་བསྟན་པརྒྱའི་ཚལ་ལ་འཇིག་རྟེན་འདིར། །ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་ཇི་བཞིན་ཞེས། །

མི་ཨམ་མགོན་པོས་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ། །དབུགས་དབྱུང་མཆོག་ཏུ་བསྟགས་

ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་དང་། འདིའི་ཐད་ཀྱི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་རིན་

ཆེན་སྒེ་མ་ལས། དེ་བས་ན་སྐྱིགས་མའི་དུས་འདིར་རྩེ་བཙུན་བྲ་མ་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་

@228 བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་མ་མཆིས་པའི་ཚོགས་གིས་བསྟགས་པ་ནི་རང་བཞིན་

བརྗོད་པ་སྟེ། ཤེས་ལྡན་དགེ་གིས་སྟོན་པ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་བལྟ་བར་

མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གསང་རྣམ་ཚོགས་བཅད་མར་གཟིགས་སྣང་

འདི་དང་སྔ་ཕྱིར་བྱམས་པའི་གཟིགས་སྣང་བྱང་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡིལ་ནས།

གཡས་གཡོན་ཕྱག་གིས་ཆོས་འཆད་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །བཟང་པོའི་བཞུགས་སྟངས་མཛད་

པའི་བྱམས་མགོན་གྱིས། །སྐུར་ཡང་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་གཉེགས་པ་བཞེན། །

རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་སྣུབ་པར་ལུང་བསྟན་པ། །དཔལ་ལྡན་(+)ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཚུལ་འདི་དག་དང་གོང་དུ་ལྡོ་བག་གྲུབ་ཆེན་ལ་ཐོག་མར་ཡི་དམ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་

རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་ན་རྟེ་ཉིད་བྱམས་པའི་སྤུལ་པར་ཡང་ངེས་པ་སྟེ། ལྡོ་བག་གྲུབ་

ཆེན་གྱི་གསུང་ལས། མ་འོངས་འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་བྱམས་མགོན་གྱིས། །

སྐྱིགས་དུས་འགྲོ་ལ་ཐུགས་རྗེས་ཉེར་དགོངས་ནས། །གང་ཅན་ཅན་དཔལ་དུ་བྱོན་པའི་

ཙོང་ཁ་པ། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་

པས་སོ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་མཉལ་སྣད་སེང་རྩོང་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཐུགས་དམ་གྱི་ཁོངས་

ནས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩོགས་རིམ་ཡན་ལག་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་

གནད་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་ཕུལ་ཕྱིན་དུ་མཛད་པས་མི་འབྲལ་བའི་ངེས་པ་འབྲེལ་ཞིང་།

འཚུགས་མེད་ཀྱི་གཟེར་ཐབས་ཏེ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་བརྙེས། དེའི་ཚེ་བཙོམ་

ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྐུའི་གཟུགས་སྣང་ནར་མར་འོང་ཞིང་།

ནུབ་གཅིག་གི་ཆོ་དེའི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཟླ་

བ་བཟང་པོ་བྱོན་པ་འདུ་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུང་བ་བྱུང་དེ་ལ་རྗེ་ཉིད་

ཀྱི་བཀའ་ལས། སྟོན་ཆད་དུས་འཁོར་ལ་བཤད་པས་ཕན་ཐོགས་འཇིགས་རུང་ཙམ་

@229 ཞིག་མ་བྱུང་། རང་རྒྱུད་ལ་གོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་འོང་

ཞེས་སྨས་པའི་ཚུལ་དུ་བཀའ་སྩལ་ཞིང་། དོན་འདི་གསང་རྣམ་གསོལ་འདེབས་

ལས། རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དཔལ་ལྡན་དུས་འཁོར་ལོའི། །ཡན་ལག་དྲུག

གི་གནད་རྣམས་དགོངས་པ་ན། །བཅོམ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མངོན་སུམ་གཟིགས། །

རྒྱ་བ་བཟང་པོ་འདྲ་བར་ལུང་བསྟན་པ། །དཔལ་ལྡན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་

བཞུགས་སྐབས་དབྱངས་ཅན་མའི་གསུང་གིས་དགྱང་ལོ་ལྟ་བུའི་རྩ་བདུན་ཐུབ། དེ་

བར་རང་གཞན་གྱི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འགྲུབ་ཅེས་གསུངས་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་

རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་སོགས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བསྟེན་སྐྱབ་མང་དུ་བྱས་པས་དེ་ལས་

རིང་ཞིག་ཐུབ་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞུས་པས། དེ་དག་ཕལ་ཆེ་བ་སྟོན་གྱི་སྐོན་ལམ་

གྱི་ཤུགས་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་ཐུགས་འདུན་ཆེས་པ་

ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་བློ་གྲོས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་ཀུ་སོང་

བས་སྐྱེ་ཚེ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་ཕན་པ་མ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ཞིག་བྱུང་། བླ་མ་རྣོགས་

ལྡན་པ་ལ་རྟེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་བར། དཔྱིན་ཆད་སྐུ་ཚེའི་བར་ཆད་ལ་སྐྱོས་སུ་

དམིགས་པའི་བཟློག་ཐབས་དང་། སྐུ་ཚེ་བསྲིངས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་

པར་བསྒྲིགས་ན་དཀའ་སེ་བ་ཞིག་ལ་བཟློག་པར་རྣམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་

མཚན་དེ་རྣམས་གཞན་ལ་ནི་མ་བཤད། དེད་རང་གིས་ཞེ་ཟོན་བྱས་ནས་ཐབས་མང་

དུ་བགྱིས་པ་ཡིན་ནའང་འོ་ལྐུ་བཙུ་རུ་བཞིའི་བར་དུ་བཟློག་པའི་མཚན་མ་མ་རྟོག་ཅེས་

གྲགས་སེང་བ་ལ་གསུངས་ཤིང་། ང་བཞི་ནས་ང་བརྒྱད་བར་དུ་བཟློག་ཐབས་

མཛད་ཚུལ་རྣམས་ནི་འོག་ཏུ་གསལ་འོ། །དེ་ཡང་གཅོ་བོར་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པ་ཉིད་ལ་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་གི་སྣང་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བར་

@230 མ་ཟད། ཏླ་མ་རྩོགས་ལྡན་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཡང་རྟེ་བཙུན་ཀྱི་སྐུ་གསུང་གི་སྣང་བ་

བྱུང་བ་ལ་གོང་དུ་སྨོས་པ་ལྟར་རྟེ་ཉིད་ནས་བརྟག་དཔྱད་ལན་དུ་མར་མཛད་པར་འཆྱལ་

མེད་དུ་ཐུགས་ཆེས་ཤིང་། ཕལ་ཀྱི་ཆོས་ལྡན་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། ལྷག་པར་

ཆོས་ཀྱི་གོ་ཡུལ་གསལ་ཆེ་བ་རྣམས་དྲི་གཏུགས་མཛོད་པ་ན་འདི་དང་འདི་བཞིན་གྱིས་དང་།

ལོ་རྒྱ་ཆོས་གྲངས་འདི་ཚུན་ཆད་ལ་རྟོགས་པ་འོང་གསུང་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱུང་

བས་སྟོན་གྱི་བཀা་ཆགས་འཇོག་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་བྱིན་རླབས་འཕྲིག་པར་སྣ་བ་ཞིག

ཡིན་པར་སྣང་ཞེས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཞིང་། འཁོར་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་རྗེ་

བཙུན་གྱི་སྐུ་དང་གསུང་གི་སྣང་བ་བྱུང་བ་འཐབ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྟོགས་ལྡན་པ་

འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་མེད་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ནས་བླ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་ཞུ་ཡིག་གནང་བའི་ནང་

དུ་འང་། ཁྱེད་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཀྱིས་དེད་ལ་ཕན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

འཛོར་གྱི་གསེབ་ཏུ་རྗེ་བཙུན་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་གི་སྡང་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱང་བའི་ནང་ནས་

གཅིག་ལ་གསུང་གང་བྱོན་དེས་དོན་དུ་འབྱོན་པ་ཞིག་བྱུང་གསུང་བ་དེ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་

རྣོགས་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་དང་གོང་གི་སྐུ་ཚེའི་བར་ཆད་བརྒྱག་ཐབས་

ཀྱི་སྐོར་རྣམས་རྗེ་བློས་ལེགས་བཟང་གིས་མཛད་པའི་གསང་རྣམ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་

བ་ལས་བྱུང་ངོ། །མཉལ་སྡུད་སེ་རྒྱ་རྩོད་དེར་བཞུགས་སྐབས་རྗེ་བཙུན་ལ་རྩེ་གཅིག

གསོལ་བཏབ་མཛད་པའི་སྐོན་སྨྲགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། གོ་རིམ་

གྲངས་ངེས་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་ཞི་སྡུག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་རྣམས་ཞུས་

པར་ལན་མདོར་བསྡིལ་བ་རེ་སྙེལ་ནས། དུ་ངེད་ལ་ཡང་ཡང་འདྲི་མི་དགོས།

སྲོ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྲེ་བཞིའི་དགོངས་འགྲེལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་

གཞུང་ཆེན་མོ་དག་ལ་ཞིབ་པར་དཔྱོད་དང་། ངེད་ཀྱིས་བསྟན་པ་རྣམས་དང་ཕལ་ཆེར་

@231 མཐུན་པ་ཤ་དག་འོང་། མི་མཐུན་པ་རེ་ཙམ་བྱུང་ན་འདོར་འོས་གདམས་ངག་ཀུ་འདོད་

པ་རྣམས་ལ་བབ་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་འདོར་དུ་མི་རུང་། མན་ངག་རྣམ་པར་དག

པས་ལྷོ་མིག་བྱས་ནས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་པས་དཔྱད་

པ་རྫོགས་པའི་ཚད་ནི། ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་ངེས་པ་རྣེད་ནས་བློས་

དོན་དེར་ཐག་བཅད་ཀྱང་གཉིང་ནས་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཞིག་འོང་། དེ་དུས་

དོན་དེ་ལ་དཔྱད་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་ཚད་དེ་འཁྲུལ་མེད་རང་

ཞིག་བྱུང་ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཆོས་ལྟར་

ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་དུ་

མཛད་ཅེས་གསུངས། གསང་རྣམ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་འདི་དག

སྣ་ཡུལ་མཉལ་གྱི་གསལ་རྟེ་གངས་སུ་ཡིན་པར་འཛོད་ཀྱང་། མཁས་བྱེབ་རིན་

པོ་ཆེས་མཛད་པའི་གསང་རྣམ་དུ་མཉལ་སྣང་སེ་རྒྱ་རྩོང་ཡིན་པར་གསུང་བོ། །

དེ་ཡང་དུས་སྐབས་འདི་དག་གི་སྐྱ་རོལ་ནས་གསུང་རབ་ལ་དཔྱད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་མོད་

ཀྱང་ཐོས་དོན་གདམས་པར་ཤར་བ་དང་། གདམས་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་

ན་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་ངལ་བ་དོན་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་བར་གཟིགས་ནས་བྱ་བྲལ་

ལ་མ་འབྱོན་པའི་གོང་དང་། བྱོན་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་བྱ་མ་དང་རྟེ་བཙུན་

འཇམ་དབྱངས་དབྱེར་མེད་ལ་གསོལ་བ་ཤུགས་དག་ཏུ་བཏབ་པའི་སྔོ་ནས་དུང་གཞུང་

ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་དང་། དཔྱད་པའི་དོན་རྣམས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་

གྱི་གདམས་�པར་འཆར་བ་དང་། གདམས་དོན་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་སོགས་

ལ་འབད་བརྩོན་དགག་པོ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ལགā་རྗེས་ལས་

མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གནད་དོན་མཐའ་དག་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཚུལ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་

@232 བརྗོད་ལས། དེ་ནས་གདུལ་བྱའི་བློ་སྤུན་སེལ་བའི་མཆོག །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་

ཤུགས་དག་རྒྱུན་རིང་གི །དད་པ་བརྟན་པོས་གཞུང་ལུགས་གདམས་པ་རྣ། །

འཚར་ཕྱིར་གསོལ་བཏབ་རྒྱུ་ཆོག་གྱན་ལ་འབད། །ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་འདུན་མ་

ལེགས་ནས་གདའ། །བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །དེ་ལྟར་

འབད་པའི་ཀུ་སྤྲུབ་ཐོགས་མེད་ལས། །རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་

ལ། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངེས་པ་རྣེད་གྱུར་ནས། །ཟབ་མོའི་གཞུང་མཆོག

ཞར་ཕྱིན་གདམས་པར་ཤའོ། །ཚུལ་(x)ཞེས་པས་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་

སྤྱི་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ། བྱང་ཕྱོགས་འདི་ན་ཚད་མའི་

གཞུང་ལུགས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་འཆར་ཚུལ་

སྔར་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། དེ་ནས་བྱང་ས་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གཉིས་པོ། །ལེགས་

པར་སྦྱར་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་རབ་འབད་པས། །མི་ཕམ་ཆོས་རྗེའི་གཞུང་དང་རྗེས་འབྲང་

གི །[གཞུང་ཀུན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་པར་ཤོར། །ཚུལ་$_{(+)}$ཞེས་པས་བྱམས་

མགོན་དང་ཐོགས་མེད་ཡབ་སྲས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་བསྟན་པའི་མངོན་པ་གོང་

འོག་གི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་དང་། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་དོན་

གདམས་པར་ཤར་བ་དང་། ལྷག་པར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་གསུང་རབ་ཚོགས། །བསྟྲིགས་པའི་

གོ་རིམ་ཉིད་ལས་ལམ་གྱི་གནད། །ཀུན་ལ་ངེས་སྟེར་བསྟན་པ་ཀུན་བཏུས་ལ། །བཏེན་

ནས་མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་སོགས། །ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་མཆོག་དུ་མའི་དོན།།

ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལེགས་པར་མཛོད། །ཚུལ་(+)ཞེས་པས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་

ཡབ་སྲས་རྣེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་བཞེད་སྲོལ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་གནད་

དོན་མཐའ་དག་གདམས་པར་ཤར་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་

@233 མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཛུལ་མེད་

དུ་རྟོགས་ཚུལ་ཞིབ་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འབས་བུ་རྣོ་རྩེ་ཐེག

པའི་སྐོར་ལ་མཚོན་ན། དེ་ནས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་རྣམ་སྣང་ནི། །མངོན་པར་བྱང་

ཆུབ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ཡིས། །ལེགས་པར་ཟཁད་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས།།

ལམ་གྱི་གནད་ཀུན་ལེགས་པར་གདམས་པར་ཤད། །ཚུལ་(x)་དཔལ་ལྡན་དེ་ཉིད་

བསྟུས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། །ཏིང་འཛིན་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པར་མཐོང་བ་ནི། །ཟུང་

ཟད་སྣ་ཡང་ལམ་དེར་ཟབ་མོའི་དོན། །སྒོམ་ཚུལ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་པཾ་ཆེན་ནི།།

སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྫ་ཟཁད་ཆ་མཐུན་རྒྱུད། །རྣམ་གསུམ་སྟུང་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་

བཞག་པ་དང་། །རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་གྱི་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་རྣམས། །སྒོམ་རིམ་ཇི་

བཞིན་བཞག་པས་བློ་སྣན་བསལ། །ཚུལ་(+)ཁེས་པས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་

ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་དབྱིས་ཕྱིན་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་།

ཁྱད་པར་དུ་ཡང་། ཐུབ་པའི་ལེགས་བཞག་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ། །དཔལ་ལྡན་

རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད། །དེ་ཡི་ནང་ནས་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཟབ་པ། །དཔལ་

ལྡན་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་རྒྱལ་ལ། །སྣྲ་བའི་དམ་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་འདི་སྐད་གསུངས།།

རྩ་བའི་རྒྱུད་དུ་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ནི། །མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱུ་ཡིས་བཏབ་སྟེ་

གནས། །དེ་ཕྱིར་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །ཆུ་མའི་མན་ངག

ལས་ནི་ཤེས་བྱར་གསུངས། །ཚུལ་དེ་གནད་དུ་གཟུང་ནས་མན་ངག་གི །མཐར་

ཐུག་མདོར་བྱས་སྟོང་བསྡུས་རྣམ་བཞག་སོགས། །འདུས་པ་འཕགས་པའི་སྐོར་

གྱི་གནས་ཀུན་ལ། །རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་རྩ་བའི་རྒྱུད། །སྒོམ་མ་(LtA)

བྱར་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ། །བཅིན་ནས་བཤད་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལྟ་དང་ནི། །ལེགས་

@234 པར་སྣང་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྣང་ངས། །སྣང་པས་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་སྟེ།

དང་ནི། །ཁྱད་པར་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་གནད་ཀུན་རྟོད། །ཚུལ་(+)དེ་ཡི་

མཐུ་ལས་བདེ་དགྱེས་དུས་འཁོར་སོགས། །རྒྱུད་སྡེ་མང་པའི་གནད་དོན་གདམས་

པར་ཤར། །དེ་དག་བདག་གིས་གཞན་དུ་ཨཤད་པས་ན། །འདིར་ནི་རྣམ་

དཔྱོད་ཅན་ལ་སྦོ་ཙམ་ཞིག །ཅེས་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་རྣལ་འབྱོར་ཁྲ་ན་མེད་པའི་

ཞ་རྒྱུད། མ་རྒྱུད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་།

བོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བསྒྲེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་དོན་མཐའ་དག་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆེས་

ཆེར་ཟབ་ཅིང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་དོན་མཐའ་དྲུག

ཚུལ་བཞིའི་རྒྱས་བཏབ་པ་རྣམས་རྒྱ་འགྲེལ་དང་། མན་ངག །ཡང་པའི་རྒྱུད་

རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བསྒྲེད་རྫོགས་ཀྱི་གནས་མཐའ་དག་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྫོགས་

པའི་རིམ་པ་ལྔའི་ནང་ཚན་འོད་གསལ། སྒྱུ་ལུས། ཟུང་འཇུག་དང་བཅས་པའི་གནད་

དོན་ཐུ་ཞིང་ཐུ་བ་རྣམས་ཤམས་ལེན་གྱི་གདམས་པའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཆར་ཞིང་། ཇི་

ལྟར་གདམས་པར་ཤར་བ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤམས་སུ་བཞེས་པ་ལས་མདོ་ཕྱོགས་ནས་

བཤད་པའི་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་། སྤྲུལ་ཀྱི་བསྒྲེད་རྫོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་

ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཐུངས་ཤིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེས་པའི་ལམ་

དྲངས་པོ་ལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་བཀྲི་བའི་ཚུལ་ཡང་འདུལ་བ་ཀ་རི་ཀ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞ་

རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་

དུ་གྱུར་ཞིལ་ལམ་གྱིས་འཁྲིར་བའི་ཐབས་ལ་འཁྲིད་པ་ལས། ཐུན་མོངས་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་

མ་སྨྲངས་པར་སྔགས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྐད་ཟེར་ནས་གང་ཐོད་ཐོད་དུ་འཕྲོག་པ་དང་།

སྔགས་པར་ཁས་ཆེས་ནས་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་ཁྲུད་དུ་གསོད་པ་དང་། བྱང་

@235 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་རྣམ་དག་གི་གོ་བ་ཙམ་མ་རྟེད་པར་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སློག་ཏུ་

འཇུག་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཛོད་པར་གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་བཀྲི་བའི་ཐབས་ལ་ཤེན་

ཏུ་མཁས་པ་སོགས་འགྲན་རྩྭ་མེད་པའི་འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་ཡིན་པ་ནི་དཀྱང་འོག་ཏུ་ཡང་..

རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཆད་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས་ཀྱང་། ལར་ཡང་བྱ་བྲལ་ལ་བྱོན་པ་ཉིད་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་

རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་ཚོགས་སྨྲི་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པར་ད་ལྟ་ལས་དང་པོ་པ་ཉིད་ནས་ངང་

གིས་རྒྱུད་ལ་བསྐོར་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཆོག་པའི་ཚུལ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ། བྱངས་

ངེས། གོ་རིམ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཤིང་ཏ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྟོལ་དང་མཐུན་པ་

ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བར་གཟིགས་ནས་བླ་མ་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་།

གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་

མཛད་པས། ཐོག་མར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནས་འགོ་བཙམས་ཏེ་མཐར་ཞི་གནས་

དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སྤོབ་ཚུལ་བར་གྱི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པའི་ལམ་སྤྱི་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྔགས་ཀྱི་ཐབས་མ་ཁས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པ་རྣམས་སྟོན་པ་བཏབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ་

གྲངས་ངེས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ངེས་པ་འབྱུངས་ནས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་

བཅས་པ་གང་ལ་ཡང་ཁོལ་ཏོན་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་

རྒྱ་བའི་ཚ་རྒྱན་དུ་སྨྲང་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཤེས་པ། དེ་ཡང་བཤད་པ་ཙམ་

མ་ཡིན་པར་ད་ལྟ་བློ་མཐོ་དམན་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་མཐའ་མ་གང་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐོར་

ནས་དམིགས་རྣམ་གྱི་རིམ་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལག་ལེན་དུ་འཁྲིར་བའི་ཞིང་འཆུན་ཆེ་བ།

ས་མས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་འབའ་ཞིག་ལྷུར་མཛད་པའི་སྐོ་ནས་གདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་

@236 ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ལ་མངའ་བརྟེས་ཤིང་། གང་རིའི་ཁྲོད་འདིར་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདམས་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་

རིམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་

ཕབ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འདི་ཉིད་ཡ་མཚན་པར་གཟེགས་ཤིང་། དེའི་སྲོལ་ལ་ཐུགས་

ངེས་ཆེར་འཛུངས། དཔལ་ཞ་ཀྱི་ཤཱཀྱ་གདམས་པའི་སྲོལ་ལ་ཡང་དག་པའི་བཤེས་

གཉེན་ཆེན་པོ་པོ་ཉོ་བ་སོགས་ཀྱི་གདམས་པ་ཡང་རྣ་དུ་བྱུང་བའི་ཐུགས་ངེས་ཡོད་

མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལྷག་པར་བླ་མ་ལོ་ཙ་བ་ཆེན་པོ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་

བསྟན་རིམ་དང་། དེའི་སྐས་ཀྱི་ཐུབ་བོ་དཔལ་ལྡན་ཀྲོ་ལུང་པས་མཛད་པའི་བསྟན་རིམ་

ཆེན་མོ་སོགས་དང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་མཐུན་ཤས་ཆེ་ཞིང་

སྤོལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་གཟིགས་སོ། །དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་གདམས་པ་དེ་ཡང་གསུང་

རབ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་མཐའ་དག་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་

བསྒྲིལ་ནས་སྤྲོན་པར་སྣང་བས། འཛད་ཤེས་པ་དང་ཉན་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ཅིང་

ཉམས་སུ་བླངས་ན་མན་ངག་ཆུང་ཆུང་དུ་མ་ཟད་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་གྱུང་འགྲིག་འོང་

བར་སྣང་བས། ལམ་ཐུན་མོང་བས་བློ་སྦྱོང་བ་ནས་འཁྲིད་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་

ཁྲིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་སྟོན་པ་མ་བྱས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ཁོ་ནའི་སྟེང་ནས་གཅོ་

བོར་འཁྲིད་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །དེ་ལྟར་རྒྱར་བཤད་ཟུང་ཟད་སྤྲོས་ནས་

དཀྱུས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། དེ་ནས་མཉལ་གྱི་གསེར་ཕྲེ་འབུམ་པ་ལ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་

ཕུལ་ཞིང་། གནས་དེར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འདུལ་བའི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ་ཡོན་

ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དགོས་པ་ཡིན། ངེད་ལ་ནི་སོ་

སོ་ཐར་པའི་ཞམ་ལྷག་སྤྲོམ་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྟང་བ་འོང་མ་སྐྱོང་། ལྟང་བྱེད་ཉེས་བྱས་

@237 དང་བཅས་པ་འགའ་རེ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་བཤགས་སྡོམ་བྱེད་གསུངས་ནས་མཛད་ཅིང་།

འཁོར་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལ་སྤྱོད་བར་མཛད། ལྷག་པར་རྡེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་

གསུང་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྒྱས་ཆ་ལུགས་ཡོངས་རྫོགས་དང་འདྲལ་བའི་ཕྱག་ལེན་ཕྲ་

ཞིང་ཕྲ་ཆུན་ཆོད་ནས་བྱེད་དགོས་གསུང་བ་ལ། དུས་ཀྱི་དབང་གིས་མཐའ་དག་རང་

གིས་ཀྱང་སྒྲུབ་དཀའ། གཞན་ཀྱི་བློ་ཡང་མི་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞུས་པར་དེ་ལྟར་མི་

འབྱུབ་པ་མི་འོང་བས་བསྟན་པར་བསམ་ནས་ནན་གྱིས་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་བཞིན། དེ་

ཕྱིན་ཆད་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་ཐུབ་ཀྱི་ཐུ་བ་ཐ་ན་རྟང་ཆུ་འདེབས་པ་ཚུན་ཆད་མ་

ཉམས་པ་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ཞིང་། དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱི་གནས་

སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ། འདིང་བ། ལྷུང་བཟེད། ཆུ་ཚགས་སོགས་དགེ་

སློང་ལ་འོས་པའི་རྒྱས་ཆ་ལུགས་ཚང་མ་འཆང་བར་མཛད་པས་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་

སྐྱེས་པས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱས་ཆ་ལུགས་ཐུན་སུམ་

ཚོགས་པས་རིམ་གྱིས་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་བར་གྱུར་ལ། འདི་ལྟར་དུ་མཛད་པ་ཡང་

ཡི་དམ་གྱི་གསུང་གིས་བསྒྲུབ་བ་ལྟར་བསྟན་པ་ཉམས་པ་སེམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས་

འདུལ་བའི་སྲོལ་ཀ་ལེགས་པར་བསྒོམས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལས་ཁྲོད་དུ་ཐོན་པ་ཙམ་ཞིག

དོན་དུ་གཉེར་ནས་བྱས་པ་ཏ་ལ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཕྱི་རབས་གངས་རིའི་

ཁྲོད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་དུ་ཆེ་བ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ནས་མཉལ་གྱི་སྐང་ཆུང་དུ་བཞུགས་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟ་

ཚོགས་གསུངས་ཤིང་། ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་གློང་བའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་དཔག

ཏུ་མེད་པའང་དད་པ་དྲག་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟེན་གནས་དང་

སྐྱབས་འགྲོ་སོགས་ཕུལ་དང་ཡུན་དུ་ཕན་པའི་དགེ་བ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་མཛད།

@238 རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མཛད་པའི་སྐོ་ནས་ཐམས་ཅད་བསྐུལ་ཏེ་ཚྭ་ཚྭ་འདུམ་ཐེར་མང་པོ་

བཏབ་ཅིང་། ཕྱིས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐུལ་བར་མཛད། དེ་ནས་

མཉལ་སྟོད་ར་གོང་དུ་བྱོན་ནས་དབྱར་བཞུགས་མཛད་པའི་ཚེ། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་

ཆེ་དར་མ་རིན་ཆེན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་སྡེ་རྣམས་སུ་གྲྭ་སྒོར་མཛད་

པས་མཁས་པའི་བྱགས་པས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ནའང་། རྗེ་འདིའི་སྐུན་པ་གསན་པས་

ཇི་འདྲ་ཞིག་ཀུ་དགོངས་ནས་མཇལ་བ་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཐོག་མར་དྲི་བ་མང་དུ་ཞུས་པར།

རྗེ་འདིས་རྟོགས་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་སློང་བར་མཛད་པ་ལ་ལན་གྱི་

སྤྲོབས་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིགས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་

གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་མེད་མི་རྟུང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་

པའི་གནད་ལུང་རིགས་དང་བཅས་པ་ཐོག་ཏིག་གསུངས་པས། དབང་རྟོན་ཆོས་

ཀྱི་སྒྲུན་ལྡན་ཡིན་པའི་དབང་གིས་དེ་མ་ཐག་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིག་པས་

གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་དུ་བསྒིལ་ནས་སྟོན་པའི་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་

ཀྱི་བདུད་རྩི་བགོ་སྐལ་དུ་ཐོབ་པས་ཐུགས་རངས་པའི་དགའ་བ་དང་། འདི་ནི་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཆར་དུ་སྟོན་པའི་སྐོན་ལམ་རྣབས་པོ་

ཆེ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏོ་ནའོ་སྣམ་པའི་དད་པ་དྲག་པོ་མནན་པས་མི་རོན་པ་གཉིས་འགྲན་པ་

བཞིན་དུ་འབྲུངས་ཤིང་། ཞེ་མའོ་དེ་ནི་བདག་ཉན་མེད་པའི་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་

ཟིན་པར་གྱུར་ཏོ་སྣམ་དུ་དགོངས་ནས་ཕྱག་མང་དུ་མཛད་ཅིང་ཞབས་སྤྱི་བོར་བླངས་ཏེ།

བདག་ཉན་མ་རྟེ་བཙུན་ཆེན་པོས་སྣང་བ་སྣ་ལ་ནེད་ཕྱིན་ཆད་སྐུ་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་ཞབས་

འབྲིང་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ཐུགས་རྗེས་བརྟུང་འཚལ་ཞེས་དད་པའི་ངོ་སྤྲྭན་ཆབ་དང་

བཅས་ཏེ་ཞུ་བ་ཕུལ་བས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དགྱེས་བཞེན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་

@239 འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་ནམ་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པར་མཛོད་དོ། །འདི་སྐོར་དགའ་

ལྡན་ཆོས་འབྱུང་དུ། རྗེ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་རྩེས་དང་དུ་གླ་སྐོར་ཟིན་ཕུལ་འཇམ་

མགོན་བླ་མའི་གྲགས་པ་གསན་པས་རྩོད་པ་མཛད་པར་མཉལ་གྱི་ར་གྲོང་དུ་བཞུགས་

པའི་དྲུང་བྱོན་པས་སྤྱིར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཁྲད་པར་དུ་རྟོག་པ་

བཞིའི་བཤད་པས་ཤིན་ཏུ་དད་དེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཞབས་ཕྱིར་རྒྱུན་འཐུད་ནས་ཆོས་

གསུང་ཚད་གསན། གསན་ཚད་བཟུང་། བཟུང་ཚད་བརྗེད་དུ་མ་བཏུག་པར་

མདོ་སྡེགས་མཐའ་དག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ལེགས་

བཤད་ཀྱིས་ཡིད་འཕྲོག་པར་མཛད་ཅེས་གསལ་ལ། ཡང་ཟང་ཟང་ནི་རིང་པ་འཆི་

མེད་པས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་གསེར་གྱི་སྒྲ་གྱུ་ལས། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་

དེ་ཉིད་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རིད་མདའ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། རྩོད་བཟང་མཆོག

བྱྱར་དར་མ་རིན་ཆེན་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབུས་གཙང་གཉིས་ཀ་རྒྱ་རྩོད་

པ་བཟང་བའི་གྲགས་ཆོད་ཅིང་། རིག་པ་ཡང་རྩོ་སྒྲུར་ཟབ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་མཇལ་བའི་ཐོག་མར་རྩེའི་གསུང་རེ་རེ་ལ་ལན་རེ་རེའི་ཚོ་ནའང་ཐལ་

འགྱུར་དུ་མ་རེ་གསུངས་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། རྩེའི་བཀའ་ལས། སྟོབ་

དཔོན་དཀའ་བཅུ་པ་རང་ག་ལེ་གསོན་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་དེ་མི་འཐད་དེ།

དེ་ལྟར་ན་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་དང་། དེས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་རྒྱུད་དམ་མདོའི་

རྒྱ་གཞུང་ཁུངས་མ་ནས་འདི་ལྟ་བུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ལུང་རིག་ཅུང་ཟད་ཙོམ་

ཞིག་གསུངས་པས་ཀྱང་ཁོང་གི་ཁས་ལེན་དང་། དམ་བཅའ་རིག་པ་བཟང་པོར་

བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཞིག་ལ་སོང་སྟེ་ལན་མེད་དང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་སྨྲ་བའི་སྤོབས་པ་

རྣེག་མེད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཅེས་རང་གི་བློ་མ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་དང་། ཆོས་རྗེ་

@240 རྟ་ཞལ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཞེས་བྱུང་ཡང་།

འདི་སྐོར་ལ་བྱག་གཡབ་བློ་བཟང་བསྟན་པས་མཛད་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཡོན་ཏན་

ཆུ་གཏེར་ལས། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་གཡག་རོང་གཉིས་ལྷང་རིག་གིས་ཞམ་

པར་ནུས་པས་ཐུགས་རྒྱལ་ནས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་རྟོད་པའི་བསམ་པས་

ཕེབས་དེའི་དུས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་གསུངས་པ་དང་ཐུག་པས་ཐོག་མ་ནས་རྟོད་པའི་

སྐབས་དབྱེ་དགོས་པས་བརྟས་ཐབས་མཛད་པར་དགོངས་ནས་དབུ་ཞྭ་ཡང་མ་ཕྱུད་པར་

ཆོས་གྲར་བྱོན་པ་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གཟིགས་ཏེ། ཆོས་གསུང་འཕྲོ་མ་བཅད་

བཞིན་དུ་ཁྲི་ལས་གཞོལ་ནས་བཞུགས་པར། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཐུགས་

རྒྱལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེའི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་དབུ་ཞྭ་མནའ་བཞིན་པར་བཞུགས་ནས་རྗེ་

ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསུང་བཤད་མཛད་པ་གསན་པས། སྟོན་ཆད་མཁས་པ་གཞན་

ལས་མ་ཐོས་པའི་ལེགས་བཤད་ཤ་དག་སྣུན་གྱི་བུ་གར་སོན་པས་ཁེངས་པའི་རི་པོ་

བསྟེལ་ཏེ། དབུ་ཞྭ་རྒྱལ་གྱིས་ཕུད་ནས་ཁྱི་ལས་བབ་ཏེ་སྒོབ་མའི་ཁོང་དུ་བྱོན།

དེ་ནས་རྩོད་པའི་རེ་བ་དང་བྲལ་ཏེ་སྒོབ་མ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་རྗེའི་བཞུགས་

ཁྲིར་ཕེབས་པ་དེ་ཕྱིས་སུ་གདན་སའི་ཁྲིར་ཕེབས་པའི་རྗེན་འབྲེལ་ཀྱང་འགྲིག་ཅེས་

གསུང་ངོ། དེས་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་ཚུལ་ནི། ལེགས་བཤད་

ལས། མཁས་པར་རྩད་ཅིང་མ་དྲིས་པ། །དེ་ཡི་བར་དུ་གཏིང་མི་དཔོག །

རྟ་ལ་དབྱུག་གུས་མ་བསྟེན་པ། །དེ་སྲིད་གཞན་དང་ཁྲད་ཅི་ཡོད། །ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་རིག་གིས་རྟད་ཅིང་མ་དྲིས་པར་བྱགས་གཏམ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་

བར་མི་མཛད་པས་ན། ཀུན་མཁྱེན་དར་མ་རིན་ཆེན་པས་ཀྱང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་

མཁས་པའི་སྐྱེན་བྱགས་ཙམ་ལ་ཆ་མ་བཞག་པར་ཐོག་མར་རྩོད་ཅིང་བརྟག་པའི་སྣད་དུ...

@241 སྐུ་དྲུང་དུ་བྱོན་པར་སྣང་ཡང་། ཡུན་རིང་པོའི་དཔྱད་པ་མ་དགོས་པར་རྗེ་བདག

ཉིད་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་རྣད་དུ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་རང་དབང་

མེད་པར་ཆེས་ཏེ་དུས་དེ་རང་ནས་ཞབས་རྟལ་སྤྱི་བོས་ནོད་པའི་སྤོབ་མར་བྱུར་པ་སྟེ།

མཁས་པ་མཁས་པའི་ནང་ན་མཇོས། །ཞེས་པ་ཡང་ཚུལ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་ལ་

ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐབས་མཉལ་དུ་ཆོས་འཁོར་ཞིག་འཛུག་པར་བཞེད་ནས་ར་

བྱོང་མ་ཁན་པོ་ལ་ཞལ་ཏ་གནང་བས་ཁོང་གིས་སྤྱིན་བདག་གི་མཐིལ་ལེན་ཞུས་ཤིང་།

གཞན་ཡང་དད་འབུལ་མང་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉལ་ཕྱོགས་དག་འདུན་གྱི་སྟེ་ཕལ་ཆེ་

བའི་སྟེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞག་མང་པོའི་བར་དུ་

མཛད། དེའི་རིང་དག་འདུན་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་ཞབས་ཏོག་བསྟེན་བཀུར་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པ་སྣུབ། དེ་ཡང་མཉལ་གྱི་སྟེ་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བྱལ་སོགས་ལ་ཡེ་

མི་འཆམ་པས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་པ་ཙམ་ཡིན་ནའང་། དེ་དུས་རྟེ་ཉིད་

ཀྱི་ཐུགས་རྟེའི་སྟོབས་དང་ཐབས་མཁས་པའི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་རྫོད་པ་མེད་ཅིང་

དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་གྱིས་དུས་འདའ་བར་གྱུར་ལ། རྟེ་ཉིད་ནས་དད་ཅན་

སོ་སོ་ལ་དད་འབྱལ་དང་རྒྱུན་པའི་བསྟེན་བཀུར་ཁས་ལེན་དགེ་བསྒྲུལ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་

གནང་བར་ཡང་ཐམས་ཅད་སྨོ་དགའ་དང་བཅས་པས་ལྷུར་ལེན་པ་གྱུར་སྟང་ཏེ། དེ་

ལྟ་བུའི་ཆོས་འཁོར་ལ་མཉལ་གྱི་ལུང་ར་ཆེན་མར་བྱགས་ཤིང་། དུས་ཕྱིས་ཀྱང་

དེའི་ལོ་དུས་ལ་ཆོས་འཁོར་ཞག་མང་པོར་བྱེད་པ་མ་ཆག་པར་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག

གི་ཆོ་ནི་སྔར་ལྟར་ཐམས་ཅད་རྩོད་པ་མེད་ལ་ཆོས་འཁོར་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་

ནི་ཕན་ཚུན་བྱལ་སོགས་ལ་རྩོད་པ་དང་བཅས་པས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུ་འགོད་མི་བྱེད་ཅེས་

བྱགས་ཏེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞུང་པར་ནི་དེ་འདྲ་བའོ། །དེ་ལྟར་

@242 སྐུལ་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་རྣད་དུ་བྱུང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལེགས་

པར་མཛད་ཟིན་ནས་སྣང་ཡང་འོལ་ཁར་ཕེབས་ནས་འོ་དེ་གྱང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཞེལ་དབེན་

གནས་ལྷ་ལྷིངས་སུ་ལོ་གཅིག་བཞུགས་ཏེ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་།

འཁོར་རྣམས་ལའང་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། ལྷག་པར་ཐལ་རང་གི་ལྟ་བའི་གནས་རྣམས་

ལ་བྱ་བལ་ལ་འབྲོན་པའི་གོང་ཉིད་ནས་དེ་བར་དུ་དཔྱད་པ་ནར་མར་མཛད་ནའང་།

མཐར་ཐུག་པའི་གནས་ལ་མི་བདེ་བ་གཏན་ནས་ལོག་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་མ་ཐུབ། གནས་

དེར་བླ་མ་དང་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་ཤྲུགས་

དག་ལན་མང་དུ་བཏབ་ཅིང་རིག་པའི་དཔྱད་པ་ཞིབ་པར་མཛད་པས་ནུབ་གཅིག་ལ་མནལ་

ལམ་དུ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་འཕགས་པ་ལྷ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ཟླ་

བ་གྲགས་པ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་ལ་འབེལ་

གཉམ་བྱིས་བཀའ་བབྱོ་བ་མཛད་ཀྱིན་འདུག་པའི་ནང་ནས་སྨོད་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་

ཡིན་ཟེར་བའི་པཆྭ་ཀ་སྟོ་སངས་སྐུ་བོངས་ཆེ་བ་ཞིག་གིས། དབུ་མའི་རྒྱ་དཔེ་ཞིག

ཕྱི་ཉིན་ཙ་ཧེའི་འགྲེལ་པ་བྱཆ་པ་ལི་ཀ་གཟིགས་པས་འབད་པ་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་པའི་

ལྟ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དང་། དགག་བྱའི་མཚམས་འཛིན་སོགས་ལ་སྟར་

དང་མི་འདྲ་བའི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་འཁྲུངས་ཤིང་། མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་

གཏད་ཐམས་ཅད་ཞིག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པའི་སྐྱོ་འདོགས་

ལྷག་མ་མེད་པར་དྲུང་ཕྱུང་སྟེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་

པས་སྟར་ལྷོ་བྱག་ཏུ་མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བ་དང་། མཉལ་གྱི་གསལ་རྩེ་གངས་ཀྱི་

ཡར་འདེན་དུ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཞིག

@243 གི་སྐྱའི་སྣང་བ་དང་དེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་དཔྱིས་ཕྱིན་པའི་

ངེས་པ་རྣྀད་པར་གསུངས་པ་ཡང་དོན་ལེས་པར་གནས་པར་དགོངས་ཤིང་ཕྱིན་ཆད་

རང་རེའི་རྩེས་འཇུག་རྣམས་ལ་སྤྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འཁྲིལ་པ་འདིའང་

བལྟ་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང། འདི་ལ་བལྟས་ན་ལྟ་བའི་

གནད་ལ་རེས་པ་ལྷག་པར་རྣེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས་

ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས་ཤིང་། རྫ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེའི་འགྲེལ་མཛད་པའི་སྐབས་སུའང་གཞུང་གི་དཀའ་བའི་

གནད་ཞལ་ཆེ་བར་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རེ་དྲངས་པའི་ཚལ་པ་ཆེད་ཀྱིས་

མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་པར་གསུངས། དེའི་ཚེ་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་

འབྱུང་བ་གསུང་བའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཤེས་རབ་དད་པ་ལྷག་པར་

བསྟེན་པའི་ཕྱག་ཀྱིས་དྲངས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གསུང་བའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ་ལེགས་

པར་ཁཊད་པའི་སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའང་མཛད་དོ། །གོང་གི་གཟིགས་སྣང་བྱང་ཆུབ་

སོགས་འདི་དག་ཀྱང་གཞན་དོན་མནལ་ལམ་དུ་བརྟེད་པ་ཙམ་དང་། འགྲེལ་པ་བྱུང་

པ་ལི་ཀ་གཟིགས་པའི་ཆུན་གྱིས་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་བརྟེས་ཆུལ་གསུངས་པ་ལས། དངོས་

གནས་ལ་ཡུལ་དེར་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་མཐར་

ཐུག་གི་ལྟ་བའི་གནད་རྣམས་བཙོ་གྲིང་དང་ཉན་ཁཊད་ཀྱི་ཆུལ་གྱིས་དངོས་སུ་འདོམས་ཤིང་

བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་མཛད་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྟ་བ་བརྟེས་པ་ཞིག་ཡིན་

པར་སྣང་སྟེ། རྗེའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལས། ཁྱད་པར་དུ་

ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཐུ་བའི་གནས་ངེས་པར་བཞེད་པ་ན། དཔལ་

མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ། འཕགས་པ་ལྷ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། རྒྱ་བ་བྱགས་

པ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རྣམས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་

@244 རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བསྟོན་བྱང་ཉན་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དམ་པ་

འདིས་འཆོལ་བར་བཞེད་པའི་དཀའ་གནད་རྣམས་གོ་བར་མཛད་པ་དང་། རེས་འགའ་

སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བྱང་སྤྱི་ཏི་དོན་རྣམས་དང་། རྒྱ་བས་འཇུག་པའི་དོན་

དང་། འཕགས་པ་ལྷས་བཞི་བརྒྱ་པའི་དོན་སོགས་པཆྃ་ཀ་སོ་སོས་བསྡུན་བཅོས་སོ་

སོའི་དོན་རྣམས་རང་འགྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་རང་རང་གིས་འཆད་པ་དང་། བློགས་བམ་

དབུ་ལ་བཞག་པས་དེའི་མོད་ལ་དོགས་པའི་ཆ་ཕྲ་མོའང་ཆོད་པར་མཛད་པ་ནི་རྣད་དུ་བྱུང་

བའི་གཏམ་བདུན་ཐུ་རྩ་བཞི་པའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཀྱི་

འདུས་ལས་ཀྱང་། ཁྲུད་པར་དུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་བྱང་ནས་འགྲེལ་

པ་བྱཆྃ་པུ་ལི་ཀའི་སྟེང་ནས་རྩ་ཤེ་ཚར་གཅིག་གསུངས་པས། དེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་

འགྲེལ་པ་དེ་འབུལ་མི་བྱུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་སྟེ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པ་ཤར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པས་ཀྱང་། ཀུན་སྦྱོབ་འཕགས་པ་ལྷ་དང་སངས་རྒྱས་བསྟུངས། །རྒྱ་བའི་ཞབས་

ཀྱིས་གང་ཚེ་བྱིན་རླབས་པ། །དེ་ཡི་མོད་ལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་ལ། །འཁྲུལ་

པའི་དྲི་མ་སྤངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་དང་། གསང་རྟམ་ཆོགས་

བཅད་མ་ལས། རྒྱལ་སྲས་ཀུན་སྦྱོབ་ཡབ་སྲས་གཅོའ་འཛིར་ལྷ། །ཟབ་མོ་རྟེན་

འབྲེལ་གཏན་གྱི་བགྲོ་བ་མཛད། །དེ་ཡི་ནང་ནས་དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས། །

རྒྱུ་དཔེས་བྱིན་རྟུབས་འཕགས་པའི་དགོངས་པའི་འགྲེངས། །དཔལ་ལྡན་(+)ཞེས་

གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། སྨྲས་སྟ་བྷོ་ཏིས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་

རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་རྩ་བ་དྲྭང་འབྱིན་ཞིང་། །

ཟབ་ཞི་སྤྲོས་པ་ཀུན་བྲལ་བའི། །ལམ་མཆོག་གདུལ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་ལ། །

@245 ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་བསྟན། །མདོར་ན་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ནི། །རྒྱ་ལྟ་མ་

ལུས་ཀུན་སེལ་ཞིང་། །གཏན་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་ཆད་ལྟ་ཀུན། །སེལ་བར་དཔའ་

བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས། །དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀུན། །མཚན་མ་ཅི་དང་

ཅིར་སྣང་ཡང་། །སྣང་བ་དེ་དང་དེས་སྟོང་པར། །དཔའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་

པར་མཁྱེན། །མི་མཁས་རྣམས་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས། །ལྟ་བས་ཆད་ལྟའི་གཡངས་

སུ་ལྷུངས། །ཁྱོད་ནི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ཡིས། །རྟག་ལྟ་སེལ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །

ཆད་པར་ལྟ་བའང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། །ལྟ་བ་ཁོ་ནས་སེལ་བ་ལགས། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཁོ་

ན་ལ། །རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་ཀུན་འཐད་ཅིང་། །གཞན་དག་ལའང་མ་འཐད་

པར། །མཚུངས་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་དགོངས་པ་ལགས། །ཞེས་པའང་ལྟ་བ་བརྗོས་

པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་

ལ་སྒོ་འདོགས་ལྷག་མ་མེད་པར་ཆེད་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་

འཇོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྟར་མཛད་ཅིང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ལེགས་

པར་བསྒྲུབས་པའི་གོམས་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྟེ་ཉིད་ཀྱི་

ཞལ་ནས། དཀྱུ་ལེགས་པར་གོམས་པས་རྟེས་ཐོབ་ཏུ་ངེས་པའི་སྡོང་བ་

འདི་ཐམས་ཅད་སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་སྐུ་མ་ལྟར་འཆར་བྱི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་

མ་ཐེབས་པའི་སྣང་བ་རང་གི་བ་ཆེར་མི་འཆར་བར་འདུག །ཅེས་གསུངས་ཤིང་།

ཉམས་མགྱར་ལས་ཀྱང་། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་དང་། །

རྣེས་ཐོབ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད། །གོམས་ནས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་བ་

ཡིས། །རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པའི་ཞ་རོལ་འགྲོ་བ་བསྟྱགས། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ ཕྱོགས་རེའི་ལམ་གྱིས་ནི། །ཆོམ་པ་མེད་པ་སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་ལུགས། །

@246 རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། །ཐར་འདོད་ཁྱོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་

བསྟེན་འཚལ་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཚུལ་འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་ཐར་

པ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་རྨད་དུ་བྱུང་བ། རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་

པས་ཀྱང་བསྟོད་པའི་འཕྲིང་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ན་

བདག་ཅག་གིས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། དེའི་ཕྱིར་མ་ཁས་བླུབ་སྟེ་བའི་ཉི་མས་

བོ་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཡུལ་དུ་བྱ་དཀའ་བ་ཙམ་གྱི་བསྟེན་གཞག་ཏིང་

འཛིན་མཆོག་གིས་ལེགས་གོམས་ཤིང་། །རྟེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཐུགས། །

སྐད་ཅིག་གཡོ་བ་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་བསྟགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་ལས། དེ་ཡང་བླ་མ་

འདི་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར། བླ་མ་དང་ཡི་དམ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་

འདེབས་པ་དང་བསགས་སྦྱངས་སོགས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པར་མཛད་ཅིང་། སྐྱེ་

བོ་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཡུལ་དུ་བྱ་དཀའ་བ་ཙམ་གྱི་བསྟེན་སྐྱབ་ལ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བརྩོན་

པར་མཛད་པས་ལྷག་པའི་ལྷ་དུ་མས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཚུལ་དཔགས་པར་དཀའ་

བ་ཡོད་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་

ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་ཡང་གཟིགས་ཤིང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་པའི་སྤྱོད་

ཀྱིས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་མངའ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཇི་འདྲ་

བའི་རྟོགས་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཐོག་མར་རིག་པས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པས་ཤལ་ཆེར་

དགོངས་འོང་། དེ་ལྟར་མཛད་ཀྱང་ཐུགས་དེས་མཐའ་ཆོད་པ་འདྲེན་མ་ཐུབ་པ་

རྣམས་ལ་བློ་མ་དང་རྩེ་བསྡུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཐ་མི་དད་པ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་

ཅིང་(MndA)ལ་ཕྱལ་བས། དེ་མ་ཐག་འབད་མེད་དུ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་དགོངས་ནས་འོང་

@247 བ་བསྟོན་མི་རྣམ་པར་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་རྩེ་བསྡུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་དང་

གསུང་གི་སྡང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞིབ་པར་ནི་དངོས་སུ་ཡོངས་ལ་བསྟན་

པར་མི་རྣམ་མོད། འོན་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱོངས་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དཔྱོད། དཔྱོད་པ་

རྩོགས་མ་རྩོགས། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད། གདུལ་བྱ་ཇི་ལྟར་བཀྲི།འཁོར་

ཇི་ལྟ་བུ་བསྟེན། གནས་ཇི་ལྟ་བུར་བཞུགས་པ་སོགས་ཕལ་ཆེར་རང་བཟོས་ཞུགས་

པ་མ་བྱས། ཞེས་གསུང་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་

ཀུན་འདུས་ལས། དེས་ན་རྟེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་གྲྭབ་མཐའ་རྣམས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་

གྲྭབ་མཐའ་ཡིན་གསུང་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ་བརྒྱད་ནས་འཇམ་

དབྱངས་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་ཉན་ཁོ་ན་དང་། སྔགས་ཀྱི་དབང་བཀའ། རྒྱུད་

ཀྱི་བཤད་ཉན། སྟོོན་སྤྱད་ཉག་གཅིག་བྱེད་པ་རྣམས་བསྟན་པའི་རྒྱུན་ལ་གང་ཞན། བདག

གིས་ཇི་ལྟར་བཀྱི། ཕྱི་མ་ཞིང་ཁམས་གང་དུ་སྐྱེ། ཁྱད་པར་བདེ་བ་ཅན་དང་དགའ་

ལྡན་གང་དུ་འབྱེལ་པ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐུ་ཚེ་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདུན་མ་

རྣམས་ཞུས་པས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་སྔགས་མཚན་ཉིད་གཉིས་

ཀའི་སྟོོན་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་གྱིས། དབང་བཀའི་རིགས་མ་བྱེད། གཞན་དུ་

ཚེ་ཐུང་བར་འགྱུར་ཞིང་དངོས་གྲུབ་ལས་རིང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཕན་

ཐོགས་ཀྱང་ཆུང་དུ་འགྲོ་གསུངས་པས། ཞལ་བཞུགས་དུས་སུ་རྗེས་གནང་རེ་ཙམ་

མ་གཏོགས་དབང་བསྐུར་གཏན་མི་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་གསུངས། ཞེས་དང་།

རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་པའི་གཏམ་བརྒྱ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ཡང་དམ་པ་འདི་

ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་གང་དང་གང་མཛད་དང་། གནས་གཞི་གང་ནས་གང་དུ་འབྱོན་པ་

དང་། ཐུན་མོང་གི་འཕོ་རབ་བྱུང་གི་སྟེ་དང་། ཁྱིམ་པའི་ཁྲོམ་སོགས་སྤྱི་འི་

@248 ཆོས་སྐོ་ཅི་ཞིག་དབྱེ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤོབ་མ་དག་ལ་གདམས་པ་

གང་དང་གང་སྟོན་པ་དང་། སྐུའི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་དུས་ནས་ལས་འབྲེལ་གང་དང་གང་

ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་རབས་ཀྱི་སྐྱེ་དགུའི་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་ཏུ་གང་དང་གང་གིས་འགྱུར་

བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣོད་དང་། ཐ་ནའང་ཉི་མ་གཅིག་གི་མཛད་སྤྱོད་ཀྱང་ཡི་དམ་ལྷ་

ལ་ཞུས་ནས་ཡི་དམ་གྱི་གསུང་ཁོ་ན་ལ་དཔང་དུ་མཛད་པ་ལས། གཞན་དུ་ལྷས་ལུང་

དུ་མ་བསྟན་པའམ། གསུང་ལས་འགལ་བའམ། འཇིག་རྟེན་སྣང་གྲགས་

ཀྱིས་བསྒྲུབ་བའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་ཡི་མི་མངའ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་རྗེ་

ཉིད་དོན་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མ་ཟད། ཐུན་མོང་བའི་

སྣང་ཚུལ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་དེ། བླ་མ་དབུ་མ་

པས་ལོ་སྟོ་མཛད་པའི་གནས་སྐབས་ནས་བརྒྱང་ཕྱལ་དང་ཡུན་གྱི་མཛད་པའི་སྐོར་མཐའ་

དག་ཞུ་བར་མཛད་ལ། ཕྱིས་ནས་ནི་རྩེ་ཉིད་རང་ལ་རྩེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནམ་འདོད་དུ་

གཟིགས་པའི་སྐོར་བློད་དོར་གྱི་གནས་ཀུན་འདམས་པར་མཛད་པས། སྐུ་གསུང་

ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དམིགས་ཀྱིས་གསལ་བ་ཕྱོགས་ཆུན་ཆད་ཀྱང་འོས་མི་འོས་ཡི་དམ་

ཉིད་ལ་ཞུ་བར་མཛད་པ་ལས་གྱི་ཆོམས་སུ་མི་གནང་ཞིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ནི་གདུལ་

བྱ་རྣམས་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་བཀྱི་བའི་སྐྱད་དུ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་

བཅས་པའི་དཀའ་བའི་གནད་ཐུགས་ཀྱིས་མ་ཚོད་པ་རྣམས་དང་། ཕན་བདེའི་འབྱུང་

གནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་དག་པ་འཕེལ་ཞིང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ཐབས་ཚུལ།

གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡམ་ལ་བཀྲི་བའི་འཇུག་སྒོ་གང་ཟབ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་དང་སྒོམ་

སྐྱབ་ཉམས་ལེན་གྱི་འབད་ལུགས། འགྲོ་བ་རྣམས་ཕན་བདེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་རྣབས་

པོ་ཆེ་གང་ལ་འབད་དགོས་སོགས་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་གཅོ་བོར་

@249 བཀྲོན་ནས་ཞུ་བར་མཛད་ལ། ཡི་དམ་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གསུང་གིས་བསྩལ་བ་ནའང་བསྟན་

འགྲོར་ཕྱལ་ཡུན་ཕན་འགྱུར་གྱི་ཁཊད་སྐྱབ་ཀྱི་མཛད་པ་འདི་དང་འདི་ལྟར་མཛད་དགོས་

སོགས་འདོམས་པ་ལས། ལ་ཏོག་ལེགས་ཉེས་དང་། མནག་ཕྱུགས་ཀྱི་འཕེལ་

འགྲིབ། ཚོང་ཁེའི་སྐྱུ་ཐབས། ཁ་མཆུའི་རྒྱལ་ཕམ་སོགས་འཛིག་རྟེན་འདི་

སྣང་གི་བྱ་བཞག་ནི་ཟུར་ཙམ་ཡང་ཞུས་གནང་ལྟ་བཞག་ཐུགས་ཀྱི་གྱེ་ལ་བསམ་པ་ཙམ་

ཡང་མི་མངའ་ཞིང་། ཇི་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ཐུགས་ཡུལ་དུ་བཞག

ནས་དེ་དང་དེའི་འཇུག་ལྡོག་མ་ནོར་བར་མཛད་པ་ལས་གཞན་ལ་ཆེད་ཀྱིས་གསུང་བ་ལྟ་

བཞག་སྲས་ཀྱི་མཐུ་བོ་འགའ་ཞིག་ཙམ་གྱིས་ཕྱག་དང་བཅས་ཏེ་ནན་གྱིས་གསུང་བར་

བསྐྱལ་ནའང་འགའ་རྒྱང་ཙོམ་ལས་མི་གསུང་ཞིང་། གང་གསུང་བ་རྣམས་ལའང་

མང་པོར་མི་བསྒྲགས་པའི་བཀའ་རྒྱས་བཏབ་པ་ལས། དགེ་བསྐྱལ་ཡིན་ཚུལ་ལ་ བསྟད་ནས་ལུང་བསྟན་བྱང་ཞེས་ཆོང་ཁོང་ལྟར་བཀྲམས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་

མཛད་པས། དེས་ན་ཞལ་གཟིགས་ལུགས་དང་ལུང་བསྟན་ལུགས་འདི་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ལུང་

བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཆེས་ཆེར་དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག། །ཡང་

གོང་དུ་དྲངས་པའི་རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཀུན་འདུས་སུ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་དབང་བཀའི་

རིགས་མ་བྱིད་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེས་གནང་ཙོམ་ལས་མ་གནང་གསུང་བའི་དོན། མང་

པོའི་ཚོགས་དང་ཀུན་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་ནམ་ཡང་མི་གནང་བའི་

དོན་ལ་དགོངས་པ་ལས། སྟོང་ལྡན་སྐལ་བ་མཆོག་གི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་

ཞིག་ཙམ་ལ་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་སྐོར་ནས་ཀྱང་གནང་མི་ཆོག་པ་དང་། མ་གནང་བའི་

དོན་ནི་མིན་འདྲ་སྟེ་འོག་ཏུ་བརྗོད་འགྱུར་གྱིས་ཤེས་ལ། ལར་ནས་དབང་བཀའི་རིགས་

ལ་ཤིན་ཏུ་བཀའ་དོག་པ་ནི་མཛད་དེ་བསྒྲིད་རྫོགས་སོགས་གསུང་བར་བཞེད་པའི་ཚེ་སྨོན་མ་

@250 དབང་མ་ཐོབ་པའི་རིགས་མཆིས་ན་བླ་མ་གཞན་དག་ལ་ཞུར་འདྲུག་པ་ལས་རྩེ་ཉིད་ནས་

གནང་བར་མི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྨྲས་པ། གྲུར་ཀུམ་མདངས་ཀྱིས་མཛོས་

པའི་ལྷ་མཆོག་དེའི། །གསུང་གི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་རྒྱུད་སྨན་བླུར་པས། །ཐོས་དོན་རྟེ་

གཅིག་སྒྲུབ་པར་གཞོལ་བ་ལ། །བྱང་བ་སྨྲང་རྩིར་རིངས་པ་ཇི་བཞིན་བྱུར། །འདུ་འཛི་

གཡེང་བའི་འཁྲུལ་འཛོར་རིང་བཏང་ནས། །དགེ་པའི་སྟོབ་འཛོར་བཀྲ་ཤིས་བྱང་

ལྟན་དང་། །ལྷན་ཅིག་བས་མཐའི་གནས་སུ་ཚས་པ་ནི། །འདབ་ཆགས་མཁའ་ལ་

ཐོགས་པ་མེད་བཞིན་རྒྱུ། །བསམ་གཏན་པ་ལ་འོས་པའི་གནས་མཆོག་ཏུ། །ལུས་

སེམས་ངལ་བ་ཁྱད་བསད་དཀའ་བ་བརྒྱས། །བསགས་དང་སྦྱངས་སོགས་རྣབས་ཆེན་

ཆོགས་གཉིས་ཀྱི། །མཛད་པར་གཞོལ་བའི་ངང་ཚུལ་དཔགས་པར་དཀའ། །དེ་ཚོ་སྲས་

བཅས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་མགྲོན། །མ་བོས་སྤྲིན་བཞིན་འདུས་ཏེ་ཁྲོད་ཀྱིད་ལ། །ལེགས་

སོའི་འཇྱམ་ཞལ་ངོམས་དང་ལྡན་ཅིག་པར། །བྱིན་རླབས་རྒྱུན་གྱིས་ཁྲོད་ཐུགས་

གར་བྱ་འགེངས། །རྒྱ་གར་པཎྜི་ཏ་དང་གྲྭབ་བརྙེས་ཆོགས། །ཡང་ཡང་

དངོས་སུ་བྱོན་ནས་ཟབ་མོའི་ལམ། །འདོམས་པར་མཛད་ན་འཕགས་ཡུལ་ས་

ཆེན་དེར། །དངོས་སུ་བྱོན་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །བྱམས་མགོན་གནས་

སུ་བྱམས་པའི་དཔའ་བོ་ཁྲོད། །གཉིས་མིན་གཉིས་པར་བཞེངས་ནས་རྟེན་བརྟེན་པ། །

ཉམས་པ་བསོ་ཞིང་རབ་ཏུ་གནས་སོགས་ཀྱིས། །དགའ་ལྡན་ཚོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དངོས་

བཞིན་བྱས། །རྒྱལ་བ་ཞི་བྱེའི་བཀོད་པ་མ་ལུས་པར། །དེ་དེའི་ཡེ་ཤེས་

སེམས་དཔའ་མངོན་སུམ་དུ། །བསྟེམས་པའི་ངོ་མཚར་འདིས་ནི་བསོད་ནམས་ཞིང་། །

གཞན་དུ་འཚོལ་བའི་འདུ་བྱེད་བགା་ལ་ཞི། །གསང་བདག་ངོ་བོ་གྱུབ་པའི་དབང་

ཕྱུག་དང་། །འཇམ་དཔལ་དངོས་ཏྲོད་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་གཅིག་ཏུ། །

@251 འདུས་པས་དགེ་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་གི །ལྷད་མེས་ཉིན་མཚན་སྣང་བའང་

གཤེད་བྱེས། །བདེ་བའི་མཆོག་གྱུར་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་ཡི། །དགེ་པའི་

ཞིང་དུ་དགྱེལ་འཕོར་ལྷ་ཚོགས་དང་། །ལྷན་ཅིག་དགྱེས་དགུར་རོལ་ལས་ཟག་མེད་

ཀྱི། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོལ་ངོམས་མེད་རོལ། །མཉེས་སྟོན་ཆེ་དང་མཆོ་

སྣ་ཚ་ལ་སོགས། །སྔོན་བྱོན་འཁྲུངས་རབས་ཕྱི་རྗེས་སྐྱོང་སྨད་དུ། །མཉལ་

ཞེས་བྱགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ལྷ་བ་ཏུ། །ཞབས་སེན་རོར་བྱའི་ཐིག་ལེ་ཡང་ཡང་བཀོད།།

ཆོས་ཀྱི་སྒེ་ཆེན་གཞིར་འཕོད་འདུལ་འཛིན་ཚོགས། །པཎྜི་མཆོ་ལ་ངང་མོ་བཞིན་

བསྟུས་ནས། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལ། །འཕོར་མོ་ཡུག

ཀུ་སྡོང་པའི་སྐལ་བཟང་སྣུལ། །མདོ་སྡེགས་གཞུང་གི་ཚོག་དོན་གཟུགས་མཚར་

བརྒྱ། །མཁྱེན་རབ་མེ་ལོང་ངོས་སུ་རྟོགས་ཟིན་ཀྱང་། །ད་དུང་གཞུང་དོན་

གདམས་པར་འཆར་བ་ལ། །བརྩེ་ཤ་དུ་མས་འབད་འདི་ཆེས་རྣ་བྱུང་། །

དེ་ཡི་མཐུ་ལས་མདོ་རྒྱུད་མ་ལུས་པའི། །གནད་དོན་གདམས་པར་ཤར་ནས་དེ་ཡི་

དོན། །ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང་གཞན་ལའང་འདོམས་པ་ཡི། །ཚུལ་འདིར་རྒྱལ་

ཀུན་བསྟགས་པ་མཁྱེན་གཅིག་སྤྲོག །ཕྱོགས་རེ་ཙམ་གྱི་ལམ་དུ་མ་འཕྲུལ་པར། །

གསུང་རབ་མ་ལུས་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏིད་དུ། །ཉམས་ལེན་འཁྲིར་ཤེས་གདམས་

པ་ཟབ་མོ་འདི། །ཉིད་ཀྱི་དྲིན་ལས་བྱུང་བར་འོས་པ་རྣམས། །སྟོང་དང་རྟེན་

འབྲེལ་ཟུང་འཇུག་དབུ་མའི་གནད། །ཐལ་དང་ཐལ་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་དེ།།

འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་འཁྲུལ་མེད་དུ། །འདོམས་པའི་ངོ་མཚར་མཛོན་

པོ་ཁྲོད་ཀྱིས་བརྣེས། །དེ་ལས་མཉམ་རྗེས་ཀུན་ཏུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། །རྒྱུ་ལས་

ནམ་ཡང་འགོངས་པར་མ་བྱུང་ཅེས། །སྣོན་པའི་གཏམ་འདི་རྣ་བར་སོན་པས་

@252 ཀྱང་། །སྲིད་པ་རྟུལ་པོར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འབྱུར། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་

ཐར་པ་མོའང་། །འཇམ་དབྱངས་དངོས་ཀྱི་ལུང་གིས་བསྟན་བྱུང་ན། །འགྲོ་

ལ་དོན་དུ་མི་འགྱུར་མཛད་པ་ནི། །ཚ་ཙམ་རྒྱལ་བས་དཔྱད་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད།།

ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ །ཞེས་ཁྱབ་བདག་རྗེ་

བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་འཇམ་མགོན་

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཝོ་ཏ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐུབ་བསྟན་མཛོས་པའི་རྒྱན་གཅིག

ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་ལས། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དག་སྤྲོང་གི་དངོས་པོ་

བཞེས་ཤིང་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚུལ་སོགས་ལ་སློབ་པ་དང་། དམ་པ་རྣམས་ལས་

ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ནོད་དེ་ཐོས་པའི་དོན་རྣམ་རང་གིས་རྩེ་གཅིག་ཉམས་སུ་

བཞེས་ཤིང་། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ལ་ཡང་འདོམས་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་སོགས་

ལས་བརྩམས་ནས་བརྩོད་པའི་སྐབས་ཏེ་ལྟ་པའོ།། །།ས་བཅད་བཞི་པ།

དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ལག་རྩེས་ལས་ལྷང་དང་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག

ལ་མངའ་བསྟུར་བའི་མཁས་གྲུབ་འབྱན་ཟླ་མེད་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་ནས་

བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་བསལ་ཏེ་བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་བཞད་

སྒྲུབ་རྣམ་པར་དག་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་བཏོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱབས་

ཆེན་མཛད་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ནས་སྟོན་ཀྱི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་

འོལ་ཁར་བྱོན། དགྱན་དམྱིད་འགར་ཕུག་ཏུ་བཞུགས་ནས་འོལ་ཁའི་དགེ་འདུན་

རྣམས་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་ཞེ་ཉེའུ་རར་བྱོན་ནས་དབྱར་བཞུགས་མཛད་

ཅིང་ཞེ་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། སྐྱི་བོ་ཐ་མལ་པ་གཞན་དག

དུ་མར་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བསླབ་གནས་སོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལམ་ལ་

@253 བཀོད། གནས་འདིར་བཞུགས་དུས་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་གསུང་བགྲོས་བར་དོའི་དྲིས་ལན་

གྱི་སྐོར་གཟིགས་པས་གསང་སྔགས་ཀྱི་གདམས་པའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐུགས་

ངེས་ཚིན་པོ་འབྲུངས་ཏེ་གསུང་བགྱོས་དེ་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཚེན་པོའང་འབུལ་བར་མཛད་

ཅེས་རྣམ་ཐར་སྐལ་ལྡན་པད་ཚལ་རྒྱས་པའི་འོད་སྟོང་ལས་གསུངས། དེ་སྐབས་

སློབ་མའི་ཐུ་བོ་ཚ་ཁོ་དཔོན་པོ་ངག་དབང་བཀྲས་པ་ནས་སྔ་སོར་ཁམས་སུ་ཕེབས་གོང་

རྒྱལ་རོང་གི་ཡུལ་དུ་དགོན་སྡེ་བྱངས་བཅད་ཞིག་འཛུགས་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་ཕུལ་བ་ལྟར་

ཚང་བའི་མཐའ་མ་ལ་ད་ཚང་དགོན་པ་ཞེས་པ་བཏབ་ནས་གནས་ཚུལ་ཞུ་ཡིག་ཕུལ་བའི་

ལན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བའི་བསྟན་བྱ་དང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་བསྙམས་

ནས་བསྐྱར་བར་མཛད་ཅིང་། འཕྲིན་ཡིག་གི་མཇུག་ཏུ། ཆོས་ཀྱི་བློ་ལྡན་

ངག་དབང་བཀས་པ་ཁྱོད། །ཁོ་བོས་སྨས་པའི་རྩེས་སུ་ཞུགས་ཤིག་དང་། །

ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་དང་སྨོན་ལམ་ཀུན། །མཚུངས་པར་སྤྱོད་དེ་ནམ་ཞིག་འཚང་

རྒྱའི་ཚེ། །བདུད་རྩིའི་བཟོ་བཞཱད་ཐོག་མར་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་སྨྲས་ཞིང་།

ཕྱིས་སྐར་ཡང་ཡི་གེ་ཕྱལ་བའི་ལན་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་བསྒོམས་ནས་བསྐྱར་བར་མཛད་

དོ་། ཀདགྱན་དུས་འོལ་ཁའི་བྲག་གངོང་དུ་བྱོན་ནས་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་

འབྲོར་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་བཞིན་པར་བཞུགས། དེ་ནས་ཇིང་ཕྱིའི་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་བྱམས་

པའི་དྲུང་དུ་མཇལ་ཞིང་། གནས་དེར་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་མཆོད་ལ་དགོངས་ནས་

ཞག་བཅོ་ལྔའི་རིང་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བགོད་པས་ཡིད་འཕྲོག་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འབྱལ་

བར་མཛད་པའི་ཐོག །བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པས་འཕྲལ་

དང་ཡུན་དུ་ཕན་བདེ་རྒྱས་པའི་ཐུགས་རྩེའི་རྣ་བས་ཆེ་བར་མཛད། འདིའི་སྐབས་སུ་མཆོད་

ཡུལ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཐུགས་དམིགས་མཛད་པ་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་

@254 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་རྣམ་སྣང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱིས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་

མཁའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་གང་བར་འཁྲིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་དང་ནུབ་དང་

བྱང་དང་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་རིམ་བཞིན་རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད།

དོན་གྲུབ། མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྟེང་དང་

ལོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་བར་མཚམས་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུས་

གུར་ཕུབ་པ་ལྟར་གྱུར་པས་མཆོད་པ་བདག་གིར་མཛད་པའི་གཟིགས་སྣང་དངོས་སུ་ཡང་

ཡང་བྱུང་ཞིང་། དེའི་དུས་མཆོད་ཡུལ་དང་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྟོང་གིས་

རྒྱས་བཏབ་ཅིང་ཕུལ་བས་དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྐྱོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་བྱུང་གསུངས།

ཕྱིས་ལྷ་སར་སྐྱོན་ལམ་ཆེན་མོ་མཛད་པའི་དུས་སུའང་གཟིགས་སྣང་དེ་འདྲ་བ་ནར་མར་

བྱུང་ཞེས་གནས་སྐྱེང་པ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག

ངོགས་སུ་གསལ་ལ། ཡང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་

པའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རས་

བྱིས་འབྱི་ཚུལ་རྣམས་སུ་སྣན་ལུང་གི་རྒྱ་སོག་ཕུར་ཚེ་འཕྱལ་མཆོད་པ་མཛད་དུས་གཟིགས་

སྣང་དེ་དང་དེ་དག་བྱུང་ཚུལ་འདུག་པ་ནི་ལོ་སྟ་རྟིང་གི་ཁྲད་པར་ལས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་

སྣང་སྟེ། འདི་གཉིས་སུ་མ་ཟད་ལོ་སྟ་ཕྱི་སོ་སོར་གནས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་

པ་མཛད་རེས་བཞིན་འདི་འདྲ་བའི་གཟིགས་སྣང་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག

ན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་གཞན་དུ་མ་བྱུང་ངམ་སྙམ་པའི་གྲུ

དོགས་བྱ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ནས་དཔྱིད་དུས་དེ་ཁར་སྨོན་དཔོན་དཀའ་བཅུ་པ་དར་

མ་རིན་ཆེན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་གཙོ་མཛད། སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་

ལ་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། རྗེང་ཕྱིར་བཞུགས་སྐབས་དེ་མོ་ཐང་པ་བློ་

@255 བློས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཐལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཁྲུངས་ཤིང་། རྩེ་

རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བཙུན་ཆུང་ལས་འབྲས་པ་ཞེས་བསྟྲགས་པར་མཛད། དེ་སྐབས་གྲྭ་

གཞོན་བློ་གྲོས་གསལ་བ་དགུ་སྐྱོར་མོ་ལྷང་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་རྩེང་བར་མཛད་ཅེས་ཀྱང་

བྱུང་། ཉང་པོ་ཕྱོགས་ནས་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོས་ཁ་ཞེ་མེད་པའི་མོས་

གུས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉང་པོ་མདང་མདོའི་དགོན་པར་བྱོན་ནས་

དེར་དབྱར་བཞུགས་མཛད། ཕྱོགས་དེའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཆོས་འཁོར་མང་དུ་བསྐོར་

ཞིང་། སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་གི་ཚོགས་ལའང་འདི་ཕྱིའི་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པར་མཛད།

ཉང་པོ་མདང་མདོར་བྱོན་སྐབས་འཕྲང་ཞིག་ནས་དབུ་ཞྭ་ལྷུང་ཐས་ཆུ་བརྒྱད་འདིར་ངའི་

བསྟན་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འོང་། ཞྭ་གང་དུ་ཆགས་པ་དེར་དབུ་མའི་ཁཤད་སྤོལ་འབྱུང་

ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། ཉང་པོ་སང་སིང་སྐང་ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཛིར་བླིང་བྱུང་ཞེས་

འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་གསུངས་ཏེ་དེས་ན་སྔར་སང་སིང་དགོན་དུ་དབུ་མའི་འཆད་ཉན་

ཡང་དར་བ་གོང་མ་ཆགས་གོ །ཡང་། སྔ་རབས་དག་གི་གསུང་རྒྱུན་ལ། ཉང་པོ་ནས་

ཀོང་པོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱོན་དགོངས་པའི་ལམ་བར་དུ་བྱད་མེད་ཞིག་ལ་འདི་ནས་མར་ས་ཆ་

ཇི་དང་ཇི་སྣད་བྱ་བ་ཡོད་བཀའ་འདི་མཛད་པར། བཅཱན་པ་ཐང་དང་ཁྲག་མདོག

ཐང་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད་ཅེས་ཞུགས་པར། ཚོག་བཀྲ་མི་ལེགས་པར་དགོངས་ཏེ་ཞྭ་སེར་

ཐང་ཟེར་བ་ནས་མ་ཕེབས་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་ངུ་དབུ་ཞྭ་དང་། ཆོས་གོས་ཀྱི་

སྣོ་ཚལ། ཆབ་ཤུབ་བཅས་ཆུ་བརྒྱད་ལ་བསྐྱར་བས་དབུ་ཞྭ་འགག་པའི་སར་སང་སིང་

དགོན་དང་། ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚལ་བུ་འགག་སར་སྣོ་ཚལ་དགོན་དང་། ཆབ་ཤུབ་

འགག་སར་ཆབ་རི་བོ་དགའ་ལྷན་ཆགས་པ་ཡིན་ཅེས་བྱུང་། ཡང་། དགའ་

ལྷན་ཆོས་འབྱུང་དུ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་སྤྲིང་པོ་ཉང་པོ་མདང་མདོར་བྱོན་སྐབས།

@256 དབུ་ཞྭ་དང་། ཕྱག་མཁར་ཆུར་ལྷུངས་པས་བསྟན་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལྟར་རིང་ཉེན་ཉོན་

མོངས་པའི་སྐོམ་ནད་སེལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཕྱག་མཁར་གང་དུ་གནས་པ་དེར་ཕར་

ཕྱིན་གྱི་བཤད་གྲྭ་དང་། དབུ་ཞྭ་ཆགས་པ་དེར་དབུ་མའི་བཤད་གྲྭ་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་

པ་བཞིན་ཕྱག་མཁར་རི་ཁར་ཆགས་པས་རི་ཁ་ཆོས་སྡེ་ནི་ཞེས་སོགས་དང་། འཇམ་

མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་སྲོལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་པས་ཉང་པོ་

སང་སིང་སྐང་ངམ་ཟེག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གྱིང་བཏབ། རྗེའི་དབུ་ཞྭ་ཆགས་པའི་རྟེན་

འབྲེལ་གྱིས་དབུ་མའི་བཤད་སྒོལ་ལེགས་པར་དར་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཆོས་གོས་ཀྱི་སྣྷི་

ཚལ་དང་། ཆབ་ཤུབ་ཆུ་བརྒྱད་ལ་བསྐྱེར་བ་སོགས་མ་གསལ་ཞིང་། གང་ལྟར་ཀྱང་

དབུ་ཞྭ་ཆགས་སར་སང་སིང་དགོན་ཆགས་པ་དང་། དེར་དབུ་མའི་བཤད་སྒོལ་དར་བ་

བཅས་ལ་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་མཐུན་པ་དང་། ཞྭ་སེར་ཐང་ཞེས་པའི་བར་དུའང་ཕེབས་

ངེས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཞྭ་སེར་ཐང་དུ་རྗེའི་བཞུགས་ཁྲིད་ཞབས་རྗེས་ཡོད་ཅིང་། དེ་མན་

ཆད་དུ་མ་ཕེབས་ཀྱང་བསྟན་པ་དར་བའི་སྣང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་རྟེན་འབྲེལ་ནི་རྒྱུ་ཆེར་

མཛད་པ་ཞིག་གོ །དེའི་སྐབས་སུ་དཔོན་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་རྗེ་ཐོའི་

གདན་ས་པ། སྒོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་ཚུལ་ཁྲིམས་ངོ་ཆེན་ལ་སྒོན་ཏེ་སྐྱིད་

ཤོད་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་དགོས་ཀྱི་གསོལ་བ་སྐྱ་མོ་ནས་རིམ་པར་བཏབ་པ་མ་ཟད། སླར་

ཡང་ཞབས་བསྐྱལ་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་པ་སྒེབས་པ་དང་། ཇོ་ཤག་ཡིད་བཞིན་ནོར་

བུ་སོགས་མཛལ་བར་བཞེད་པས་ཀྱང་ཐུགས་དྲངས་ཏེ། དེའི་སྟོན་སྐྱིད་ཤོད་དུ་ཕེབས་

ནས་པོ་ཏ་ལར་བཞུགས་ཐོག །གསང་བདེ་གྲུང་གསུམ། དགའ་སྟོར་ཟླུལ་གསུམ་

གྱི་གདན་ས་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་པའི་སྟེ་སྟོད་འཛོན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ལ། དབུ་

མ་སྣང་བ། འདུལ་བ། ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་

@257 བསྐོར། དེའི་ཕྱི་ལོ་དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་ལྷགས་ཐོ་འབྲུག་གི་སོས་ཀྱི་དུས་ལ་བབས་པ་

ན་དགའ་བ་གདོང་དུ་བྱོན་ནས་སྟོད་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུ། བླ་མ་ལྟ་བཅུ་པ་རྣ་ལྟང་བཅུ་བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་

ཞིབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མཁས་འདོད་དང་བྱགས་འདོད་སོགས་

ཀྱི་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་མ་ཡིན་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། རང་

ཉིད་སྲིད་མཚོར་ལྷུང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར། །

མཐོང་ནས་འགྲོ་བ་སྐྱོལ་བའི་ཁྱད་འཕྲེར་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་འབྱོངས་

པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །སེམས་ཙམ་བསྟྲིད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ་ལ། །

གོམས་པ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་མི་འགྱུབ་པ། །ལེགས་པར་མཐོང་ནས་རྒྱལ་སྲས་སྤྲོམ་

པ་ལ། །བརྩོན་པ་དྲག་པོས་སློབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་དང་།

ཐུན་མོང་ལམ་སྣང་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་ན། །ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་གྱུར་ཏོ་རྗེའི་ཐེག །

སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོའི་འཇུག་ངོགས་དམ་པ་དེར། །བདེ་བླག་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱིན་

གྱིས་རྟོགས། །དེ་ཚེ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་གཞི། །རྣམ་དག་དམ་

ཚིག་སྔོམ་པ་སྲུང་བ་ལ། །བཅོས་མ་མིན་པའི་ངེས་པ་རྣེད་གྱུར་ནས། །སྲོག

དང་བསྟོས་ཏེ་སྲུང་བར་བྱིན་གྱིས་རྟོགས། །ཞེས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་

བཞིད་དོན་རྣམས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ངོ་བོ་དང་། གོ་རིམ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག

ཅིང་། ཚང་ལ་མ་ནོར་བར་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱང་ན་སྣམ་པའི་གཞན་ཕན་གྱི་ལྷག་བསམ་

ཚད་མེད་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐང་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱིས་མཁས་

བླུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བར་ཁས་ཆེ་བ་རྣམས་

གྱིས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དབང་པོར་བྱས་ཏེ་ཁས་

@258 ཟློང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་སློབ་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་པར་

ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། དེའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་མིང་ཙམ་དུ་

འབྱུང་བར་དགོངས་ཤིང་། གསང་སྔགས་རྫོགས་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་

ཀྱང་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་བློ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་སྟེང་དུ། ཟླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཐེག

ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཁྲད་པར་དུ་བྱུང་པ་ཞིག་གི་སྟོན་ནས།

བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལས་དབང་བསྐུར་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་མཉོས་ཏེ། དེའི་

དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་གཅེས་པར་

འཛིན་ཅིང་། ཁྱད་པར་རྩ་ལྟང་ལ་སྙོག་བསྡོས་བྱས་ནས་ལེགས་པར་སྡོམ་པ་ཞིག

མ་བྱུང་ན། ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་ཡལ་བར་དོར་ནས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སློབ་

པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་ངན་འགྲོ་མི་བཟད་པའི་སྒོ་འབྱེད་པར་དགོངས་ཏེ། ཞི་མ་ཞེག་པ་

ཆེན་པོ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བ་ལ་སློབ་པར་ཁས་ཆེ་བ་འདི་དག་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་སྤྱོད་པར་

བྱང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་སྐྱིང་ནས་ཤས་མི་བཟོད་པའི་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བླངས་

ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚུལ་དེ་ཉིད་འདོམས་པར་མཛད་པའི་སྐད་དུ་བྱང་སའི་ཚུལ་

ཁྲིམས་ལེའུ། བླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ། རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་ཡིན་

ཏུ་ཞིབ་པར་གསུངས་ཞེས་ཇི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར་རོ། །གོང་དུ་པོ་ཏ་ལ་སོགས་སུ་

བཞུགས་སྐབས་རོང་སྟོན་ལྷག་རྒྱལ་མཚན་དང་། ངོར་པ་ཀུན་བཟང་པ་སོགས་ཀྱིས་

རྗེའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཆོས་འབྱེལ་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་གསན་པར་སྣང་ལ། དེའི་ཆོས་

གཞུག་ལ་རྗེ་བློ་མ་རྗེ་བཙུན་རེ་མདའ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་མངའ་རིས་ནས་བྱོན།

དབྱར་གནས་སྐྱག་ཚང་དུ་མཛད་དེ་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་དགའ་བ་གདོང་དུ་ཕེབས་པར་རྗེ་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བསུ་བ་དང་བསྟེན་བཀུར་ཞབས་ཀྱོག་རྣད་དུ་བྱུང་བ་མཛད། དེ་

@259 སྐབས་རྗེ་བཙུན་རེ་མདའ་ཡས་རྗེ་ལ་ཕྱག་མཛད་པར་རྗེས་དེ་ལྷར་མི་མཛད་པར་ཞུ་ཞེས་

ནན་གྱིས་བཟློག་པར་མཛད་པ་སོགས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གྱས་པའི་ངོ་མཚར་བའི་

རྣམ་ཐར་རྣད་དུ་བྱུང་བ་ཀུན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱུར། གནས་དེར་དཔོན་སློབ་གཉིས་

ཀས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཕྱིད་ལྡ་བརྒྱ་ཙམ་

འདུས་ཤིང་། དེ་དུས་གསང་ཕུའི་དགེ་བཤེས་ཕར་ཚད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཟང་བ་ལྷན་མ་

དཀོན་མཆོག་སེང་གེ་ཟེར་བས་ཆོགས་ནས་ལངས་ཏེ། དེང་སང་གཙང་ན་མཁས་པ་

རེ་མདའ་བ། དབུས་ན་མཁས་པ་ཅོང་ཁ་པ་ཟེར་བས་ཁྱེད་ཡབ་སྲས་གཉིས་དབུས་

གཙང་གི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་གདའ་ཞེང་། ད་ལྟ་ཞལ་འཛོམས་པའི་དུས་

འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། གྲུབ་མཐའ་རྣམ་བཞིའི་གཤོག་རལ་རྣམས་ལྷོག་ཏུ་མི་

མཛད་པར། བདག་ཅག་དབུས་གཙང་གི་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམས་དང་ལོག་རྟོག

སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོགས་སུ་འབེལ་གཏམ་མཛད་པ་ཞུ་ཞེང་། ལུང་རིག་གི་དགག

སྒྲུབ་མཛད་ནས་ཡིན་མིན་བྱི་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡུན་རིང་དུ་བསྐོར་དུ་གསོལ།

དེ་བས་ན་རེ་མདའ་པས་གང་ས་བུ་ལེ་དང་། ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་འོ་དེ་

གྱང་རྒྱལ་གྱི་གངས་ལ་གཤེགས་མི་གསུང་བར། དབུས་གཙང་གི་གཞུང་དུ་བསྟན་

པའི་བུ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པར་ཞུ་ཞེས་ཞུས་ཚུལ་རྣམ་ཐར་གཞན་ལས་བྱུང་། དེ་

ནས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀ་དབེན་པ་ལ་དགྱེས་པ་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་བྱང་ཆུ་སྤྲིང་

རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དུ་

མ་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་གནས། དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས་བསྟགས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་

པ་ལྟར་འདྲོམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གདན་ས། བཀའ་གདམས་པའི་དམ་

པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆུ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། གནས་ཀྱི་ངོ་མཚར་

@260 པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་རིང་མོ་ཞེག་ནས་སྣོན་དུ་གསན་པས་ཐུགས་གཡོས་པར་གྱུར་ཏེ།

ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཤེན་ཏུ་མང་བའི་

ཚོགས་དང་བཅས་ཏེ་ར་སྒྲིང་དུ་ཕྱག་བཏེག །དགུན་བཞུགས་ར་སྒྲིང་དུ་མཛད་ཅིང་

དེའི་ཚེ་བྲ་མ་རྩེ་བཙུན་རེ་མདའ་པ་ཆེན་པས་རིག་པ་དྲུག་ཐུ་པ་དང་། གསང་འདུས་

ཉེར་ལྟ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་གསུངས། རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། དབུས་མཐའ་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། ཉན་

ས་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་གྲུང་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ཏེ་

ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྦྱི་དང་། ཁྱད་པར་ཞི་གནས་སྒོར་གྱི་ངོ་བོ། དམིགས་རྣམ།

སྒོམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་པ་མཐའ་དག་དབྱིས་ཕྱིན་པ་མཛོད་འཁྲིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་

གནང་ནས་སྒོམ་དུ་བཅུག་པས། འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་གསུང་རབ་ནས་ཇི་ལྟར་

བཤད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཞེ་གནས་ཀྱི་རྒྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འཐུངས་པ་བྱུང་ངོ། །

དེ་དུས་རྗེ་བཙུན་པས་རྗེ་བློ་མ་ལ་འབྱེལ་པ་སྨོན་གསལ་དང་། རྫ་ཤེའི་བཤད་ཁྲིད་

གསན་ཅིང་། རྗེ་བློ་མས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་པ་ལ་འབྱེལ་པ་ཆོག་གསལ་གྱི་སྟེང་ནས་

དབུ་མའི་ལྟ་འཁྲིད་ཞེབ་རྒྱས་པ་གསན་པ་སོགས་ཕན་ཚུན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་བཟང་ཡོ་

སྣ་ལ་རེས་སུ་མཛད། གཞན་ཡང་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་

གྱི་གནད་དུ་མ་ལ་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱི་བཀའ་མཆིད་ཞེན་ཏུ་ཞེབ་ཅབ་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་

དུ་མཛད་པས་སྨོན་མ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩ་ལ་དང་ལྡན་པ་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་དཀའ་

བའི་གནས་ཕལ་མོ་ཆེའི་སྒོ་འདོགས་དུས་གཅིག་ལ་ཆོད་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཆོས་

རྗེ་ལོ་སྟོ་བ་དང་། འབྲི་ཁུང་ཆོས་རྗེ་གཉིས་ཀས་ཞལ་འཛོམས་པར་ཞུ་བའི་ཕོ་

ཉ་དང་། གསུང་འཕྲིན་ནར་མར་བྱུང་བ་བཞིན། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་

@261 དགྱང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་ལྕགས་སྦྲུལ་ལོའི་དབྱིད་མགོའི་དུས་སུ་འབྲི་ཁུང་དུ་བྱོན་ནས་

ཐུགས་བཞེད་ལྟར་གྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་སྐབས་སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་

རྒྱལ་བོ་ལས་ནུ་རོ་ཆོས་དྲུག་དང་། ཕྱག་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྒོམ་ལ་སོགས་པ་གསན་

ནས་སྨར་ཡང་ཉ་སྨིང་དུ་བྱོན། དེ་ནས་རྩེ་བཙུན་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་ཕྱག་བཏེགས་

ནས་ཕེབས་ཤིང་། རིན་པོ་ཆེ་ལོ་ཙྪ་བ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ་དང་བཅས་

པའི་ཆོས་རྩེ་རྣམ་པ་གསུམ་གཏོར་ཙི་ལྷོང་དུ་ཞ་ར་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཙུག..

ལགས་ཁང་དུ་ཞལ་མངོན་པར་འཛོམས་ཤིང་། དད་པ་དང་གཏོང་བའི་ཚོར་གྱིས་

ཕྱག་པ་དཔོན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ལྷག་བསམ་རྒྱ་ཆེན་པོས་

ཞབས་ཏོག་བསྒྲུབ་སྟེ། སྲེ་སྟོད་འཛིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་མས་ཐོག་དྲངས་པའི་

དགེ་འདུན་བྱུག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱིས་གནས་དེར་དབྱར་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས།

དེའི་དུས་ཆོས་རྗེ་རྣམ་པ་གསུམ་དགོངས་པ་མཐུན་པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་

ཉིད་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། གྲ་

ཚོམ་གྱི་བསམ་པས་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་ངན་པ་མཐའ་དག་དྲུང་ནས་འབྱིན་པའི་

དག་ཐིར་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་མཛད་དགོས་པ་ནི་ངེས་པར་དུ་རྫོ་ཐོགས་ལ། དེ་

ཡང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་དུ་གྱུར་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འདུལ་བ་

ལུང་ལས། ཇི་ལྟར་འདི་ན་ཤིང་རྩ་གཅོ་བོ་སྟེ། །རྣམ་པར་འཕེལ་དང་ཀུན་

འཛོན་གཉིས་ཀྱི་གཞི། །དེ་བཞིན་དམ་ཚོས་ཆོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཡང་། །གཞི་

དང་རྩ་བ་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་

བ་ཉིད་གཅོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་

པར་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་ལ། དེ་མེད་ན་བསྟན་པ་མེད་

@262 པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཐུགས་ལ་ཆེས་ལྷི་བར་བྱུང་པས། འདུལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་

འདི་ཉིད་མི་ཉམས་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་བྱུང་པ་ཞེག་བྱུང་ན་དགོངས་པའི་ཐུགས་

བསྐྱེད་ཚད་མེད་པས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་པ་

རེ་གསུངས་པ་དང་ལྡན་ཚེག །འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་གཞི་བཅུ་བདུན་ནས་གསུངས་

པའི་བཅས་པ་ཕྲ་མོ་ད་ལྟའི་གང་ཟག་གིས་ཉམས་སུ་ཐུབ་ནུས་པ་ཡན་ཆོད་རྣམས་དང་།

རྣམ་འབྱེད་ནས་བྱུང་བའི་བཅས་པ་ཕྲ་རགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ། གོ་

རིམ། སྤྱང་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་ཏིང་ཕྲ་བ་དང་། བཅས་པ་དེ་དག་ལས་འདས་

ཆོ་གང་འདས་པའི་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མིང་རིགས་ཀྱིས་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཆོ་ག་

འདུལ་བ་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བྱི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ལ་ལེགས་པར་

བཙུགས། དེའི་ཚེ་འདུལ་བ་གསན་པ་ཕལ་ཆེ་བས་ཀྱང་རང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་

ནས། ལྷུང་བ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་བཤགས་ཡུལ་མང་ཉུང་གི་བྱེ་བྲག་དང་། དངོས་ པོ་སྦྱངས་པའི་ཚད་ལས་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་སོགས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱག་ལེན་ལ་

བཏབ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་མཛད་དེ། དེང་ཕྱིན་ཆད་ཕྱག་ཕྱི་བ་གཉུག་མར་གནས་

པ་ཕལ་ཆེ་བས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་རང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་ལྷུང་བ་དང་ཡུན་དུ་

མི་འགྲོགས་པར་ཕྱིར་འཆོས་པ་དང་། ཡོ་བྱད་བྱིན་ནབས། རྒྱང་

ཁང་གཅོད་པ། ནུབ་ལྷག་ཉལ་སྤུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཕྱ་མོ་དག་ལའང་ཆེས་

ཆེར་བརྩོན་པར་མཛད་པར་གྱུར་ན། དེ་ཙམ་དུ་བསྟུབ་མི་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་

སྣོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འཁས་བླུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོ་ཐར་པའི་རྣངས་རྫོགས་པར་

གསོས་པས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ཞིག་ལ་འདི་ཡ་མཚན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

@263 གསུངས་པ་དང་། གནས་སྐྱིང་པ་ཀུན་དགའ་བའི་ལེགས་ཀྱི་གསུང་ལས། སྤྱིར་

ན་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་བསྟན་པ་སྤྱ་དར་ལ་དཔལ་ལྡན་ཞི་བ་མཆོ་དང་། པདྨ་སཾ་བྷ་

ལས་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྲོལ་བཙུགས་པ་ལ་བར་སྣབས་ཞིག་སྐྱོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་

བ་གནད་དུ་མ་སོང་བས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ཤིང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་

ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་རྒྱུ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཉུ་ཤང་གིས་བསྟན་པ་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ན།

སྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལས་ཚུལ་དེ་ལེགས་པར་བཀག་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་སྐུ་དྲིན་ཆེ་ལ། ཕྱི་དར་ལ་རྒྱུད་སྡེའི་དོན་ལོག་པར་

བརྒྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་པཊྚི་ཀ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བར་རྟོམས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་

བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ན། སྐྱེས་བུ་དམ་

པ་མགོན་པོ་ཨ་ཀྱ་ཉས་ལེགས་པར་བཀག་ཅིང་། གཞན་ཡང་ལོག་པར་བརྒྱང་བ་

རྣམས་ནུབ་པར་བྱས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བསྟན་པ་འཕེལ་བར་མཛད་པས་ཁ་བ་ཅན་

པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུ་དྲིན་ཅིས་ལྷག་པར་དུ་ཁྲལ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མཛད་ཀྱང་དུད་

རིམ་བཞིན་ཆེས་སྐྱིགས་མར་སོང་བའི་དབང་གིས་སྔ་དར་དང་ཕྱི་དར་གཉིས་ཀའི་དུས་

ཀྱི་ལོག་རྟོག་གི་རི་མོ་རྣམས་ལངས་པའི་ཁར། སྔགས་དང་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་།

ཐོས་པ་དང་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་ཆ་གྲང་ལྟར་འགལ་བར་བསམས་ནས་སྤུན་

འབྲིན་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྟན་ཞིམས་

རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པས། ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྷོངས་

འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་ཚེ། རྗེ་

རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་སྐྱེས་ལམ་རྣབས་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་

པའི་མཐུས། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་འདིར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསོ་བའི་སྐད་དུ་

@264 ཉེ་བར་བྱོན་ཏེ། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དག་ལ་

རྣད་དུ་བྱུང་བའི་བཙོན་པ་དག་པོ་ལྷུར་མཛད་པས། དེང་སང་གི་དུས་ན་གྲུབ་མཐའ་

གཞན་དག་གི་འང་པ་སྐྱོབ་གཉེར་པའི་མགོ་བྱེད་སྐྱོབ་དཔོན་སོགས་དང་། སྐོམ་

ཆེན་པའང་ཅུང་ཟད་དག་པར་རྟོམ་པ་ཕྱིན་ཆད་ཆང་དང་དུས་མིན་ཀྱི་ཁ་ཟས་སོགས་

འཚོལ་ཉོག་ཀུ་སྦྱོང་པ་ལ་ངོ་ཚ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་དུས་གྲྭ་ས་ཆེན་པོའི་བཙུན་

པ་ཕལ་ཆེ་བས་ཀྱང་གདིང་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཡོ་

བྱད་དག་ངོ་ཤེས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་། བླ་གོས་དང་ཐང་གོས་སྣམ་ཕྲན་དང་

གྲིགས་བུ་སྣུར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣ་བས་ཀྱང་ཐོས་པར་མ་གྱུར་པ་ལས། དེང་

སང་ཁ་ཆེ་དང་རྒྱ་ནག་གི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་སྦྱོང་གི་རྣམས་དང་ཆ་ལུགས་རྣམ་པར་

དག་པ་ཐང་གོས་དང་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་ལ་སོགས་པ་ཚུན་ཆད་འཆང་ཞིང་ཕྱིན་ཀྱིས་

རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་ལེན་དང་། བྱིན་ལེན། རྒང་ཆུ། ཆུ་ཚགས

འཚང་བ། རྒྱབ་ལྷག་ཉལ། འཚང་འབྲལ་འཛོག་པ། མེ་རེག །

རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ། སྐྱེས་པ་གཅོད་པ་སོགས་སྡུང་བ་དང་། དུས་དྲན་

བསྟེན་པ། རྒང་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ། རྒང་ཁང་བྱིན་རླབས་ལ་སོགས་པའི་བསླབ་

པའི་གཞི་ཕྲ་མོ་གཅིག་ཡན་ཆད་ལའང་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་..

པས་ཁྲབ་པར་གྱུར་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཁོ་ནའི་ཐུགས་རྗེ་ལས་བྱུང་པ་

ཡིན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་རང་རའི་ཆོས་བརྒྱད་འཛིན་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་གྲྭ་པ་

རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་('NG)། ཆོས་གོས། གཏིང་བ། ལྷུང་བཟེད་ཙོམ་འཚང་

ཞིང་། ཚང་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ལ་འཛོམས་པ་ཙམ་ཡོད་པ་འདུ་དག་ཀྱང་། བདག

ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་དམ་པ་རྟེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་བཀའ་དྲིན་

@265 དང་འཕྲིན་ལས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ན་གཞན་གང་ནས་བྱུང་། ཐོག་གོས་དང་ལྡན་ཞིང་

གཟུགས་ཅན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དགོངས་པར་ཞུ་ཞུ། འདི་དག་ནི་ད་ལྟ་དངོས་སུ་

སྣང་བས་ཤེས་པར་སྣ་ལ། མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ལ་ཕྱི་ཞིང་གདམས་

པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི་གསུང་རབ་མཛད་པ་དག་ལས་ཤེས་པར་

བྱ་དགོས་བས། ཞལ་གྱི་གདམས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་ན་ངེས་པ་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་

སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་འབད་ནས་བཙལ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་ནི་

ཅམ་བྱ་དང་ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རབ་བཏགས་དང་། འདོད་ཞེན་གྱིས་བསླངས་པ་སོགས་མིན་

པར་བསྟན་པའི་གནད་ཇི་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པས་སློང་ནས་རང་དབང་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་

ཤིང་། གུས་པས་ཐུགས་རྒྱུད་གཉིང་ནས་འཁུལ་བའི་གསུང་ཡང་དག་པ་སྟེ། ད་ལྟ་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉམས་པ་མེད་ཙམ་..

དུ་གནས་པ་འདི་རྣམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ནར་དེས་ནའང་། དཔྱད་བསྟན་

པའི་གནད་མགོ་ཞིང་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་ལིང་ཏོག་གིས་བློ་མིག་འགྲིབ་པ་ཅི་རིགས་པའི་

བསམ་བློ་ལ། འདུལ་བ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཚེས་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྩིས་སུ་བྱེད་པ་

ནི་དབང་པོ་བརྒྱལ་བོའི་ལུགས་སྲོལ་ཡིན་ནོ་སྨོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐུན་མོང་ལམ་

སྣང་ལ་གལ་བོ་ཆེར་འཛིན་པ་ཡང་སྐྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ལས་རིང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་

དང་པོ་ནས་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ན་འདུལ་བ་སོགས་དེ་དག་གི་སྣང་སྲོམ་གང་ཡང་..

དགོས་པ་ཞིག་མིན་ནོ་སྟམ་དུ་རང་ཡང་དེ་ལྟར་སེམས་ཤིང་གཞན་དག་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལ་

འཕྲིད་དེ་བསྟན་པའི་གཞི་རྩ་དང་། ལམ་གྱི་རྩ་བ་རྣངས་ནས་བཤིག་པར་བྱེད་པ་

ཆེས་མང་བར་སྣང་ན། དེ་དག་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མཐའ་ཆོད་པ་ཞིག

འོག་ཏུ་འགོད་པར་སྤྲོ་བས་འདིར་མང་དུ་མ་སྤྲོས་སོ། །གཞན་ཡང་གནས་དེར་ཆོས་

@266 རྗེ་རྣམ་གསུམ་ནས་དབུ་ཚད་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མང་དུ་བསྐོར།

དེ་སྐབས་ཞིག་རྗེ་ཅོང་ཁ་པས་རྗེ་བཙུན་རེ་མདའ་པ་ཆེན་པོ་ལ། དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་

དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །ཚད་མེད་བཅོ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྤྱན་རས་གཟིགས། །

གང་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་རེ་མདའ་པ། །གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ཞབས་ཀྱི་པད་སྣང་

འདུག། །ཐར་འདོད་བྱང་བ་བདག་ཀྱང་སྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་བསྟོད་པ་ཕུལ་

བ་ལ། རྗེ་རེ་མདའ་པས། དེ་ལ་ཆོག་རྒྱར་སྨོས་ཏེ། དམིགས་མེད་

བརྩེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྤྱན་རས་གཟིགས། །དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་

དབྱངས། །གང་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་ཅོང་ཁ་པ། །བློ་བཟང་བྱགས་

པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་འབྱལ་བར་མཛད་པའི་དམིགས་བརྩེ་མའི་

གསོལ་འདེབས་འདི་ད་ལྟ་བྱགས་ཆེ་ཞིང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཀ་རྣད་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་

པ་ཡིན་ལ། དབེན་ས་སྣན་བརྒྱུད་ལུགས་སུ་དེའི་ཁར། བདུད་དཔུང་མ་ལུས་

འཇོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག །ཅེས་སྨོན་པར་མཛད་པ་སྟེ། འདི་དག

ལ་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་

རྣམས་དུས་འདི་དག་གི་སྐྱེ་ཕྱི་ནས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དགག་དབྱེ་ཐོག་ནས་རྗེ་བཙུན་རེ་

མདའ་པ་ཆེན་པོ་གཙང་ལ་ཕུག་བཏེགས་ཤིང་། རྗེ་ཉིད་དང་ཆོས་རྗེ་ལོ་ཙྪ་བ་རྣམ་གཉིས་

འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྱར་ཡང་རྒྱོང་དུ་བྱོན། བག་ས་ཀྱིའི་ཞོལ་དུ་དབེན་གནས་བཏབ་

ལོ་ཆེན་གྱིས་དབུ་མ་སོགས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལམ་རིམ་

སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསུངས། ཁྱད་པར་དགོན་པ་གོང་དུ་ཇོ་བོའི་འདྲ་སྐུ་

དབུ་ཡོན་མ་ཆེ་བར་གྲགས་པའི་དྲྭ་ཐག་མང་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཐུབ་

པའི་དབང་པོ་ནས་རྗེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བར་ཡན་ཆད་ཀྱི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བླ་

@267 མ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུའང་ཇོ་བོ་རྗེ། འབྲོམ་སྟོན་པ། པོ་

ཏོ་བ། ཤ་ར་བ་རྣམས་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་བར་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། གདམས་

པ་དང་རྟེས་སུ་བསྟན་པ་མང་དུ་སྣང་བའི་མཐར། པོ་ཏ་ས་གས་གསུམ་ཇོ་བོ་ལ་

ཐེམ། ཞ་ཀི་ཤས་ཕྱག་སྤྱི་བོར་བཞག་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་གྱིས་དང་།

བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཐོག་བདག་གིས་བྱ་ཡིས་

གསུངས་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་མང་དུ་བྱུང་། དེ་ནས་

ལོ་ཆེན་སྒྲུབས་མཆོག་དཔལ་བང་དང་། མཁན་ཆེན་ཟོལ་ཕུ་བ། འབྲི་

ཁུང་ཆོས་རྗེ་སོགས་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་དང་། ཆེན་པོར་གྲགས་པ་དུ་མས་

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་རྩོམ་པར་གསོལ་བ་ནན་གྱིས་བཏབ་པར། གོང་གི་གཟིགས་སྣང་གི་

དགེ་མཚན་རྣམས་དང་བཅས་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པར་དགོངས་ནས་ཞལ་གྱིས་

བཞེས་ཏེ་དགྱང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་ཆུ་རྟ་ལོ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་པོ་རྫོམ་

པའི་དབུ་འཛུགས་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་སྐབས་དགེ་བའེས་སྟོན་པས་བཞེངས་པའི་

སྐུ་འདྲ་དབུ་ཡོན་མ་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཡང་དབུ་མངས་སུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་མཆོད་འབུལ་དང་

གསོལ་འདེབས་མཛད། རིམ་གྱིས་ད་སྤྱིང་ཡང་དགོན་དུ་ཞི་གནས་ཡན་ཆད་ཀྱི་བཀའ་

རྩོམ་ཟིན། དེ་མཚམས་ཞིག་ནས་ཐུགས་དགོངས་ལ་ལྷག་མཐོང་བསྩམས་ཀྱང་གཞན་

ལ་ཕན་དཀའ་འམ་དགོངས་ནས་ཐུགས་འདྲན་ཆུང་དུ་སོང་བའི་སྐབས་སུ། རྗེ་བཙུན་

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་གི་སྣང་བས་ཅིས་ཀྱང་ནས་རྩོམས་ཤིག །ཕན་

ཐོགས་ཀྱང་འབྱིང་ཞིག་འོངས་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ནས་སྒར་ཡང་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་

དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་མཛད་པའི་

སྐབས་སུ་འབྱམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུའི་འགྲེལ་ཤོང་རྣམས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་དངུལ་

@268 གྱི་ཡི་གེ་འཁྲིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཤོག་བུའི་ངོས་ལ་བྱིས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་

གྱི་ཉམས་སྣང་དཔྱད་པ་མཛད་རེས་ཀྱིས་འོང་བ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་རྩོམ་པ་ཡང་མཐར་ཕྱིན། འདི་སྐབས་ལྷག་མཐོང་གི་སྐོར་

ལ་གཞན་ལ་ཞན་པ་དཀའ་འམ་དགོངས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ལྷག་མཐོང་གི་གཙོ་བོ་

ནི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་

འདེབས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གང་ཟག་ཕལ་པ་གཞན་དག

གིས་ལྟ་ཅི་སྟེས། བློ་གྲོས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་ཀྱང་། བླ་

མ་ཡིན་དམ་ལ་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདེབས་པ་སོགས་བསགས་སྡུད་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་།

གདམས་པའི་དོན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་

སོགས་དཀའ་བ་དུམས་མ་འབད་པར། རང་བཞིན་ཐོས་ལོ་དང་། གོ་ཡུལ་

ཙམ་དང་། སྐྱེད་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་རྟོགས་དཀའ་

ཞིང་། ད་དུང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་འཕགས་ལམ་ཐོབ་དགོས་

པ་བཅས། དེས་ན་ཆོས་ཆེར་སྨིགས་མར་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་ཡང་མཐར་སྐྱེས་པའི་

གང་ཟག་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། ཆོས་རབ་

ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕོངས་པས་དབང་པོ་བརྟུལ། བསོད་ནམས་དམན་

པས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་དཀའ་སྤྱད་སྐྱིང་རུས་བཟོད་སྦན་སོགས་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་ཆོས་

ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་ཡང་ཤེན་ཏུ་དགོན་པ། ཆོས་བྱེད་པར་རྟོམས་པ་དག་ཀྱང་

དང་པོ་ཉིད་ནས་ཆོས་ཟབ་ཟབ་མོ་དང་། མཐོ་མཐོ་མོ། ཉེན་བསྟེམ་ན་ཉེན་

སངས་རྒྱ། མཚན་བསྟེམ་ན་མཚན་སངས་རྒྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ཁ་ཐོ་

ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ། དམ་ཚིག་སྡོམ་པའི་སྤུང་སྡོམ་དང་དཀའ་སྤྱད་སྐྱིང་རུས་

@269 སོགས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་གང་བྱང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཆོག་པའི་ཆོས་ལ་མོས་པར་

བྱེད་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཀྱི་

ཆོས་སྐད་ཙམ་གོ་ན། དེ་དག་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ཆོས་ཡིན་འདུག་ཅེས་རྟོག་འཇུག

ཙམ་བྱེད་ཟློ་མེད་པར་དོར་ཏེ། དེ་བས་ཟབ་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལྷག་བསམ་

སོགས་ཡོད་ཁུལ་བྱེད་པ་མང་བའི་དབང་གིས་ལྷག་མཐོང་གི་སྐོར་རྒྱས་པར་མཛད་ཀྱང་

ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དཀའ་བ་འབྲ་དགོངས་ཏེ་ཐུགས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་

མཛད་པ་ལ། ཡི་དམ་གྱིས་དེ་ལྟར་ཐུགས་མ་ཞུམས་པར་ཅིས་ཀྱང་རུས་རྩོམས་ཤིག

ཅེས་བཀས་བསྩལ་བས་སྤྲར་ཡང་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་གོ་ཆ་ཆེས་ཆེར་བགོས་ཏེ་མཐར་ཕྱིན་

པར་རྩོམ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འདིས་མཆོག་ཏུ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཟབ་

མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ཉིད་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་། འཆད་

རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་མཐུ་ལས། བར་ལམ་གང་ར་རིའི་

ཁྲོད་འདིར་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་།

གཉན་སྟོང་གི་ལྟ་བ་སོགས་ལྟ་བའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཐེབ་པའི་བཤད་སྲོལ་རྣམས་བག་ལ་

ཞ་བར་གྱུར་ཏེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྣ་མེད་པའི་མཐའ་བྲལ་

དབྱ་མའི་ལྟ་བ་འདི་ཉིད་རབ་དང་ཕྱལ་དང་གཅོོ་བོར་བྱུར་པ་ཉིད་དུ་དཔྱོད་ལྡན་ཞལ་མོ་

ཆེས་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ། དབང་པོ་ཡང་རབ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་བའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

པ་ནས། དམའ་མཐའ་གོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཆགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བློ་

ཁ་ཕྱོགས་པ་སོགས་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་དེང་སང་གི་བར་དུ་བྱུང་དང་བྱུང་བཞིན་པ་ནི་

གཟུ་བོར་གནས་པ་ཀུན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱུར་པ་དེ་ལྟར་བཅས། དེས་ན་ཡི་དམ་གྱིས་

ཕན་ཐོགས་འཕྲིང་ཞིག་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཞན་

@270 ཕན་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེ་ཚད་མེད་པའི་བཞེད་དོན་ལྟར་ན། གནས་སྐབས་སུ་ཕན་

པ་འབྲིང་ཙམ་ཞིག་གི་ཚོད་དུ་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་རྒྱུ་ལས། གཞན་དུ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་

ལྟ་བ་ལ་བཀ་ཆགས་ཐེབས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡང་བབྱང་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་བས་ན་

ཕན་པ་རྒྱ་ཆེ་བསམ་ལས་འདས་པ་བྱུང་བ་ནི་བརྗོད་མ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུ་

གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་འདི་ནི།

རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་མགུར་ལས། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འཁལ་མེད་

རྟོགས་པ་དང་། །གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་པར་ཤེར་བ་དང་། །རྒྱལ་བའི་

དགོངས་པ་བདེ་བླག་རྣེད་པ་དང་། །ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་གཏ ཡང་ས་ལས་ཀྱང་སྡུང་། །

དེ་ཕྱིར་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི། །སྐལ་ལྡན་དུ་མས་བསྟེན་པའི་གདམས་པ་མཆོག །

སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིས། །ཡིད་རབ་མི་འཕྲོག་དཔྱོད་ལྡན་སྤུ་ཞིག

ཡོད། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་བསྡུ་བསྡུ་བ། །ཚུལ་འདི་ཐུན་རེ་བཏོན་དང་

ཉན་པས་ཀྱང་། །དམ་ཆོས་འཆད་དང་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་ཆོགས། །རྣབས་

ཆེན་བསྡུད་པར་རིས་པས་དེ་དོན་སོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་གསུང་

རབ་ཀུན་གྱི་ཉིང་ཁུ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཟ་མ་ཏོག །དུས་གསུམ་གྱི་བྱལ་བ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་བསྒོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ། སྐལ་ལྡན་ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་

བླ་ན་མ་མཆིས་པ། ས་གསུམ་ན་འབྲག་རྩྭ་དང་བྲལ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་སྟེ།

འདི་ཉིད་བཀའ་རྩོམ་མཛད་པའི་ཚོ་སྲིད་པའི་ལྷ་ཆེན་མཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ་དང་། ཞེགས་

ལྷ་ཕྱུགས་པོ་ལ་སོགས་པ་དབུས་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞིས་བདག་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་དུ་

མས། ངེད་ཅག་པན་སོ་བྷ་དང་། ཇོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བསྙེན་ཡིན།

དཀྱིལ་ཀྱི་བསྟན་པར་སྨན་པའི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་རྣམས་བསྒྲུབ་པས་ཐུགས...

@271 རྟེས་འཛིན་པར་ཞུ་ཞེས་སྨོ་གསུམ་གྱས་པས་འདུད་པར་བྱུར། དེའི་ཕྱིར་ཡམ་རིམ་གྱི་

བསྟོ་བའི་སྐབས་སུ། ལམ་བཟང་བསྐྱིགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་བསྟུབ་བྱེད་ཅིང་། །འགལ་

རྐྱེན་སེལ་བྱེད་མི་དང་མི་མིན་ཀུན། །ཆོ་ཅབས་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བས་བསྟབགས་པ་ཡི། །

རྣམ་དག་ལམ་དང་འབྲལ་བར་མ་བྱུར་ཅིག །ཅེས་ཐུགས་སྨོན་ཆེད་ཀྱིས་མཛད་པར་

སྣང་། དེ་སྐབས་བཀའ་ལས། (DPHYI)ན་ཆད་སྡུགས་ཀྱི་ཆོས་ཐན་ཐུན་འཆད་པར་འདོད་

པས་ཁྱེད་དུག་པ་འགའ་རེས་ཆོས་རྗེ་ལོ་ཙ་བ་ལ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་

པའི་དབང་ཞུས་ལ་སྡུགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོར་ཆུག་གསུངས། དེ་ནས། སྨོབ་

དཔེན་རིན་པོ་ཆེ་འདྲལ་འཇོམ་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་གཙོ་མཛད་པའི་དཔེན་སྒོབ་ཉི་ཤུ་

ལྷས་ཆོས་རྗེ་ལོ་ཙ་བ་ལ་གསང་འདུས་ཀྱི་དབང་ཆེན་ཞུས། དེའི་ཚེ་ཡང་སྤར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་

སྒོན་འཇུག་གི་སྡོམ་པ་ཐོག་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་རྗེ་ལོ་ཙ་བས་སྡོན་ལ་སྒོན་

འཇུག་གི་སྡོམ་པ་སྒྲིན་ཅིང་། དེ་ནས་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་ཕྱག་ལེན་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་

ཅིང་རྒྱང་བར་མཛད། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་སོར་གནམ་རྩེ་ལྷོང་དང་། ལམ་པ་དགོན་

སར་གནས་བཅུན་བཟང་སྒྲོང་བ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་སྒོན་འཇུག་གི་སྡོམ་པ་གནང་བ་

རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དང་། གཞན་ཡང་དོན་གཉིར་བ་མང་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྒྱུ་ཆར་འབྱེལ་དང་། རྫ་ལྷུང་བཞུ་བཞི་དང་།

བླ་མ་ལྷ་བཞུ་པའི་རྣམ་བཤད་སོགས་ཀྱང་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་ལོ་ཙ་བས་ལམ་

རིམ་གྱི་གླེགས་བམ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཤིང་། ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོས་ཀྱིས་

ཐུགས་ཀྱི་བང་མཛོད་ཡོངས་སུ་གཏམས་པས་དགྱེས་པ་ཚད་མེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་གཙང་

ཕྱོགས་སུ་བཏེགས། རྗེ་ཉིད་དབྱར་དགུན་ཐོག་གཉིས་ཙམ་གྱི་རིང་གནས་དེ་ཉིད་

དུ་བཞུགས་ནས་ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་

@272 པོའི་དུས་ཆེན་ལ་མཆོད་པ་དང་སྦྱོན་ལམ་ཤིན་ཏུ་རྒྱབས་ཆེ་ཞིང་ངོ་མཚར་བར་མཛད།

འདི་མཚམས་སུ་གནས་རྣིང་པ་ཀུན་དགའ་བའི་ལེགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དུ།

དེ་སྐབས་ཁྱད་པར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་མདོ་དང་སྦྱར་བའི་ཚიག་པ་རྒྱས་པ་

ཞིག་གསུངས་པ་རྫོགས་པའི་དུས་སུ་མཆོད་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་གིས་གསུངས་པར།

གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀོང་རྣམས་བློངས་ཚར་རྗེས་ཀུན་མཁྱེན་དང་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཆོད་

ཀོང་གཞན་མ་རྣིད་པར་མཆོད་ཁང་ནས་ཀའོར་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེས་ཏེ། སྟོང་བུ་

ཆེན་པོ་ཞེག་མར་གྱིས་བརྒྱན་པར་མཛད་ནས་ཕྱལ་བས། རྗེ་ཉིད་ཞལ་འཕྲོམ་མཛད་

ནས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཀོང་བུའི་མར་ཁུ་ཐམས་ཅད་ཀྱོར་དེར་བླུགས་གསུངས་པ་བཞིན་

བླུགས་པས་མར་གྱིས་ཁེངས་ཤིང་མར་མེ་ཆེན་པོ་གསལ་ཞིང་མཛོས་པ་ཞིག་བྱུང་བས་

རྗེའི་ཞལ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་གསུངས། དེ་དུས་སྤར་གསེར་འཕྲེང་གི་གླུབ་

མཐའ་དང་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱུང་བས་སྣར་ཡང་ཏེ་ཀ་ཞིག་མཛད་འཚལ་ཞེས་སྨོན་མ་

རྣམས་ནས་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་ལ། ད་འདིའི་གནད་རྣམས་བློ་མ་དཀའ་བཅུ་བས་ཟིན་

ཕྱིས་ཐོབ་ལ་ཕྱིས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཏེ་ཀ་རྩོམས་ཤིག་ཅེས་ཞལ་ཏ་བྱོན་པས། དངོས་སུ་ཏེ་ཀ་

རྩོམས་པའི་གནང་བ་དང་། ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་བསྟན་པ་གཏད་པ་ལྟ་བུ་ནས་

དོན་གྱིས་རྒྱལ་ཚབ་ཀུའང་དབང་བསྐུར་བར་མཛད་དོ། །འདི་བདག་གིས་རྣ་སྒྲིང་དུ་

ཕྱིན་དུས་སྲོ་སྐྱང་མེད་པ་ལས་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ། །དེས་ན་སྔར་

གསེར་འཕྲེང་གི་གླུབ་མཐའ་དང་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ཞེས་པ་ནི། ལེགས་བཤད་གསེར་

འཕྲེང་འདི་ཉིད་སྔ་དུས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་དཔྱད་

པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་མ་བསྟན་གོང་དུ་མཛད་པས། དོན་གྱི་ཆ་ལ་འཁྲུལ་

པ་མེད་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཀྱི་འཛིན་མཚམས་དང་། ཉཤད་སྲོལ་འགའ་ཞིག་བོད་སྤྱར་བས་

@273 པའི་ཞེ་འདོད་ལྟར་གྱི་སྒམ་ཉཤད་དུ་སོང་བ་སོགས་ཁ་ཤས་ཡོད་ཚོད་ལ། དུས་ཕྱིས་

མདོ་སྡེགས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་མཐའ་དག་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཟིན་པས་

བཀའ་རྩོམ་དང་གསུང་ཉཤད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་གོང་དུ་བཀོད་མ་

ཐག་པ་ལྟར་གནས་འདིར་མདོ་རྒྱུན་སྤྱར་བའི་ཉཤད་པ་མཇད་པའི་ཚེ་ཆོག་དོན་གྱི་གནད་

འགག་དང་། གོ་བའི་བསྟེན་ལུགས། རྩོད་པའི་ཆོ་ཁས་ལེན་གྱི་འཛིན་མཚམས། ཉམས་

ལེན་གྱི་ཐོག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སོགས་མཐའ་ཆོད་པར་གསུངས་པ་ན། སྔར་

གསེར་འཕྲེང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགའ་ཞིག་མི་མཐུན་ཙམ་བྱུང་བར་སློབ་མ་

རྣམས་ནས་སྣར་ཡང་མཐའ་ཆོད་པའི་ཕར་ཤེག་མཛད་དགོས་ཞེས་ཞུ་བར་སྣང་ཡང་།

དོན་གྱི་ཆ་ལ་འབྲུལ་པ་ཆེར་མེད་ཅིང་ཆོག་སྟྲོན་གཅོད་ལུགས་སོགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་

གསུང་བཤད་དུ་གནང་བ་རྣམས་སྲས་ཀྱི་ཐུབ་དང་མ་རིན་ཆེན་པས་ཟིན་བྱིས་སུ་ཐོབ་ལ་

སྣར་ཁྲོད་ནས་མཐའ་ཆོད་པའི་ཀ་ཀ་རྩོམས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་

གཏད་པར་མཛད་པ་བཞིན་དུ། ཀུན་མཁྱེན་དང་མ་རིན་ཆེན་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐུགས་

ལ་བཞག་ནས། རྗེའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་རྩལ་དུ་བཏེག་པའི་ཚར་ཕྱིན་ཀྱི་རྣམ་

བཤད་སྣིང་པོ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་ལེགས་བཤད་རྣད་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་མཛད་པར་སྣང་ངོ། །

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཤིང་སྤྲེ་ལོ་ལྷས་ধུ་དགོན་གསར་དུ་ধུག་ཕེབས།

གནས་དེར་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པའི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དུ་མ་ལ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་

ལུང་སྟྲལ། དེ་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནས་སྔར་གོང་དུ་བརྩོད་ཟིན་པ་

ལྷར་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་པའི་སྐབས་ཉིད་ནས་གཞུང་ལུགས་འདི་

དག་གི་བསྟན་དོན་ལས་ཟེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ཚང་བར་སྟོན་

པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ལྟར། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལའང་འདོམས་པའི་སྒྲུབ་དུ། སྐབས་

@274 འདིར་ཡང་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་མཐའ་དག་རིག་པའི་ལམ་ནས་

དྲངས་ཏེ་གཞུང་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྟྲིགས་ནས། ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་སྦྱར་

ཏེ་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཕུལ་ཆེན་པོ་སྩལ་བར་མཛད། དེ་ལ་མཁས་གྲུབ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། སྟེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་ལན་གཅིག

ཀྱང་མ་སྐྱོང་བའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བདུད་རྩིའི་ར་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱོང་བས་ཡིད་ཀྱི་

བརྟན་པ་རང་དབང་མེད་པར་འཕྲོག་སྟེ་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་

ཅིང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་སྐབས་སྐབས་སུ་གསུངས་པས། སྟོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་

འདིར་ཚད་མ་ཆོག་གི་ན་ཡོ་མོ། ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་པའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་གཞན་བལྟ་

བ་ལ་བློ་སྡུང་ཟད་དུག་ངྲ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་ཙམ་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་

པར་ཟད་ཀྱི། འདི་ཉམས་ལེན་ལ་མཁོ་བའི་ཐ་ཆོམ་ཙམ་ཞིག་སུ་ལའང་མེད་པས་

ཚལ་མོ་ཆེ་ཞིག་དོན་མ་ཡིན་པའི་བློ་བསྒྲིད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ལ། ད་ལྟ་བློ་གྲོས་

དང་ལྡན་ཞིང་གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་གིས་འདི་ཉིད་ཉམས་ལེན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་

རྣད་དུ་བྱང་བར་ཕྱོགས་མཐོང་ཙམ་ཡོད་པ་འདི་ནི། རྩེ་རིན་པོ་ཆ་འདི་འབའ་ཞིག

གི་ཐུགས་རྗེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཙམ་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡང་གངས་ཅན་པ་ཡོངས་

ཀྱིས་གསབ་པར་སྣ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེས་ན་སྟོང་

དཔལ་ཆོས་ཀྱི་བྱགས་པས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་བརྩམས་ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལ་ཉིད་ཀྱིས་

རང་འགྲེལ་མཛད། ལྷག་མ་ལ་ལྷ་དབང་བློ་འགྲེལ་བ་རྩོམ་དུ་བཅུག་པར། དན་

པོ་བརྩམས་ཏེ་གཟིགས་ཕུལ་བས། ཆུལ་བསྒྲུབ་གསུངས། གཉིས་པ་ཕུལ་

བས་མི་ལ་བསྒེགས། གསུམ་པའི་མཇུག་ཏུ། ཕལ་ཆེར་སྐལ་བ་མེད་ཉིད་

དང་། །དུས་ལའང་སྔོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །གོམས་པའི་ཕྱིར་ན་མདོར་

@275 བསྡུས་ནས། །དཀའ་འགྲེལ་འདི་ནི་འདིར་བྱས་སོ། །ཞེས་སྨྲར་ཏེ་ཕུལ་བས་

འཕྲོས་དང་ཚོགས་རྒྱས་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་རྣམས་མ་བྱུང་བ་འདུག་སྟེ། ཚོག

གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་བྱུང་འདུག །གསུངས་ནས་བཞག །ངའི་རིག

པ་འདི་གཞན་གྱིས་མ་ནོར་བར་མི་ཤེས་པར་འདུག་དགོངས་ནས། རྣམ་འགྲེལ་དུ།

སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཕལ་ལ་ཚགས་ཤིང་ཤེས་རབ་རྩལ་མེད་པས་ན་ལེགས་བཤད་རྣམས། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་འདི་གསར་དུ་བསྣན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཅེས་བྱགས་ཏེ།

དེས་ན་འཕྲོས་དང་ཆོག་རྒྱར་གྱི་བསྟན་པའི་ངེས་པའི་དོན་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཁྱད་

པར་ཅན་སྟོན་པ་རྣམས་སུ་ངེས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་བྱགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་

དེ་ལྟར་བསྟན་ཡོད་པ་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། སྔོན་ཆད་མཁས་པ་རྣམས་ལ་དོགས་པ་

ཙམ་མ་བྱུང་ངུང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་རྣད་དུ་བྱུང་བས་ལེགས་

པར་གསལ་བར་ཕྱེ་སྟེ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་བྱགས་པའི་དགོངས་པ་གཉིར་ཕྱིན་པ་ཀུན་ལ་

འདོམས་པར་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བྱགས་པ་ཉིད་སྨར་ཡང་དངོས་སུ་བྱོན་པ་

དང་ཁྱད་པར་གང་ཞེག་མཆིས། ཚུལ་འདི་ཁོ་ནར་བསམ་ན་ཡང་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་

དབྱངས་ཀྱི་སྐྱུ་འཕྲུལ་ཉིད་དུ་སོམ་ཉི་དང་བྲལ་བའི་ངེས་པ་རྟེད་པར་སྣང་ངོ། །རྒྱལ་ཚབ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྟེའི་གསུང་བཞིད་ཟིན་བྱིས་བཏབ་པའི་ཚད་མའི་བརྟེད་བྱང་ངམ།

ཚད་མའི་ལམ་བསྒྲིགས་སུ་བྱགས་པའང་འདི་དུས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །སྣྲས་པ།

ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་སྐལ་ལྡན་ངང་མོའི་ཡུལ། །མཐའ་དག་དབྱངས་སྐྱེས་ཆུ་འཛིན་

ཇི་བཞིན་དུ། །བོས་པ་མེད་པར་ཁྱོད་དྲྭང་བསྟེགས་པ་ནི། །ལེགས་བཞད་

བདུད་རྩི་མྱོང་བའི་སྒོད་དུ་ཡིན། །དེ་དག་རྣམས་ལ་རང་རང་སྐལ་བ་དང་། །

འཚམས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུན་བཟང་བགོ་སྐལ་དུ། །བཀྲ་བས་རིང་ནས་བསགས་པའི་

@276 རྩོངས་ཆེན་དྲི། །མ་ལུས་དུས་གཅིག་ཕྱིས་པ་བཞིན་དུ་བྱས། །ཐེག་ཆེན་

གཞུང་ལམ་རྒྱལ་སྲས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །དངོས་གྲུབ་རྫ་བ་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་

དུ། །དེས་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཐུང་དོར་གནད། །བརྩེ་བས་གདུལ་བྱའི་ཚོགས་

ལ་འདོམས་པར་མཛད། །བསྟན་པའི་རྫ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། །འདུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དུ་

རྒྱལ་བས་བསྟན་ན་ཡང་། །ཆོས་རྣྀམས་ཐལ་གྱིས་གཅན་གཟན་རྣ་སྟོན་བཞིན། །

མཐོང་ཡང་དུ་དྲང་མི་ལེན་འདོར་བར་བྱེད། །གསང་ཆེན་སྟབས་པའི་གྲལ་དུ་དོག

ཚངས་ཀྱིས། །འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་ཁྲུད་དུ་གསོད་པ་ལ། །རང་ཡང་བརྩོན་ཞིང་

གཞན་ཡང་སྨྲོད་བྱེད་པའི། །བསྟན་པའི་ཆོམ་རྐུན་གང་ས་ཅན་ལྷོངས་འདིར་མང་། །

ཐུལ་དེས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་མཆོག །མིང་ཙམ་ལྷག་མར་གྱུར་ཆོ་མགོན་

ཁྲོད་ཀྱི། །དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དུས་སྨིན་པས། །འདུལ་

བསྟན་གསོ་བའི་ཆོག་དག་ལ་བརྩོན། །དེ་མཐུས་རང་བཞིན་གྱིབ་མཐའ་ཇི་ཙ་

མདངས་ཀྱིས་ས་ཆེན་ཁྱོན། །གྲུང་ཀུམ་ཆོས་ཀྱིས་སྤྲུན་པ་ཇི་བཞིན་བྱུར། །

བཅས་པའི་གནད་འགག་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་ཚུན། །ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱེས་བུ་

ནི། །ཉེ་བ་འཁོར་དང་མཚུངས་པས་མཐའ་དབུས་གཞི། །འགེངས་བས་

འདུས་པ་དང་པོར་ཅོ་འདྲིར་བྱེད། །དེང་སང་དུས་ནའང་རྒྱལ་བསྟན་སྐྱིང་པོ་འདི། །

ཉམས་པ་མེད་པར་ཤར་ནུབ་ཡུལ་གྱུའི་བར། །ཁྲབ་ཅིང་གདལ་འདི་མགོན་ཁྱོད་བཀའ་

དྲིན་ལས། །གཞན་དུ་ཤེས་ལྡན་སྙ་ཞིག་དོགས་པར་འགྱུར། །བཀའ་གདམས་

བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་ཏ་སྒྲིང་དུ། །བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་མཚོའི་གནད་

བསྡུས་པ། །བཀའ་བབ་ཆེ་བ་བཞི་ལྡན་ལེགས་བཤད་ནི། །བཀའ་དང་གདམས་

@277 ངག་ཀུན་གྱི་ཕུལ་དུ་བསྐྱེན། །ཆོས་ཀྱི་བྱགས་པའི་ཟབ་དགོངས་རྒྱ་མཚོའི་གཏེར། །

ཆོས་བཞིན་དཔོགས་པའི་ཟབ་དོན་ནོར་བུའི་གཏེར། །ཆོས་ལྡན་གདུལ་བྱར་འབད་

མེད་བཀྱེ་བས་ན། །ཆོས་བྱགས་སྨར་ཡང་བྱོན་ཀྱང་དེ་ལས་ཅི། །དེ་སོགས་

མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ངེར། །བཤད་དང་སྨྲབ་པས་རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་བའི་

ཚུལ། །ངེ་རེའི་མཐའ་ཡང་རྟོགས་པར་ནུས་མིན་ན། །མཐའ་དག་བླངས་བའི་

སྤྲོབས་པ་སྙུ་ཡིས་བསྟེན། །ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

དེ་ནས་མིའི་དབང་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་འོན་བའི་ཆེན་སྟེང་དུ་ཕེབས། སྟེ་སྙོད་འཛོན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་འདུས་པ་དང་

བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དུ་དབུར་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། རྒྱལ་བཟང་སྤྲོན་

མ་ཁར་ནས་ཞབས་ཏོག་གི་རིམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟུབས། གདུལ་བྱ་རྣམས་

ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་དང་། དབུ་ཚད་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་དུ་མ་ལྷུག

པར་འགྲོལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལ་མང་དུ་བསྐོར། དེ་ནས་འོ་དེ་གྱང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་

ཞེལ་འོལ་དགྱི་བྱམས་པ་གླིང་དུ་ཕྱག་ཕེབས། དོན་གཉིར་ཅན་རྣམས་ལ་ལམ་རིམ་

དང་བསྒྲིད་རྩོགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་དཔོན་སློབ་རྣམས་དགྱན་གྱི་སྐུ་

མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པའི་ངང་ནས་ཐུགས་དམ་འབའ་ཞིག་ལྷུར་མཛད་པའི་སྐབས་སུ། རྗེ་

བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་གི་སྣང་བས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གི་རྣམ་གཞག

རིམ་པ་ལ་ཏི་ཀ་རྩོམས་དང་། ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འོངས་ཞེས་བསྟུལ་མ་བྱུང་བས་

དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགོས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་བསགས་ནས་བཀའ་རྩོམ་མཛད་པ་ལ་ཞུགས་

པས་རྩོམ་པ་སྒྲུབ་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་དོན་གཉིར་ཅན་རྣམས་ལའང་ཞིབ་པར་གསུངས།

དེ་ཡང་སྤྱིར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་ལྔའི་ངོ་བོ། །གོ་རིམ། བྱངས་

@278 ངེས། རིམ་པ་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རིམ་པ་གསུམ་

པའི་སྒྲུ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྐོར་སོགས་འདུས་པའི་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། འཕགས་

པ་ཡབ་སྲས་ལྔའི་གཞུང་ནས་བྱང་བའི་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞེག

ལེགས་པར་མཁྱེན་ནས་ལོ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་སོང་བ་ལ་དེ་བར་དུ་སྨྲ་མ་རྣམས། དེ་ནས་རྒྱར་

ཙོམ་སྨས་པ་ཡིན་ཅེས་རྟེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེས་ན་གསང་ཆེན་རྫོ་རྗེ་ཐེག

ཐུགས་སྙུ་ཆུང་ནས་རིང་ཞིག་ལོན་ཀྱང་། རེ་ཞིག་སྣོད་མིན་རྣམས་འདུས་པའི་རྩོགས་

རིམ་རིམ་པ་ལྟའི་ནང་ཚན་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྲུ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་གནད་ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པ་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་དགོངས་དོན་བཞིན་སྣོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་

རྗེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རྣམས། སྟོན་ཚད་གང་ས་རིའི་ལྷོངས་ཀྱི་མཁས་རྣོ་མས་ཕལ་

མོ་ཆེས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ལས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དྲི་

མ་མེད་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས་དོན་མཐའ་དག་དབྱིས་ཕྱིན་པར་ཐུགས་སྙུ་ཆུང་ནས་རིང་ཞིག

ལོན་ཀྱང་། རེ་ཞིག་སྣོད་མིན་རྣམས་ལ་གསང་སྔོག་གི་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་

སྐབས་སུ་མ་བབས་པར་དགོངས་ནས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཡུལ་དུ་མངའ་བ་ལས་

གཞན་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་གསང་བར་མཛད་ལ། དུས་ལ་བབ་ནས་སྣོད་ལྡན་རྣམས་ལ་

རིམ་བཞིན་བཀའ་སྩལ་བས། གསང་ཆེན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རྣ་བློར་དུ་བྱུང་

བའི་བཀའ་དྲིན་ཚད་མེད་པ་སྩལ་བ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཟིགས་ལྟ་པ་ཆེན་

པོས། མཁས་རྟོམས་ཉི་འོད་ཞལ་གྱིས་འབྱེད་མིན་པའི། །སྒྲུ་ལུས་སིཏྟ་པ་

རའི་པརྒོའི་སྒོ། །ཁྱོད་གསུང་སྐེད་མེད་ཁ་ཡི་འབྲམ་ཚང་གིས། །འཕོར་

ཆོ་འདབ་བརྒྱ་པ་དེ་རང་དབང་ཅི། །ཞེས་དང་། སྡུག་ཚང་ལོ་ཙབས། རིམ་

གཉིས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་སྒྲུ་ལུས་ལ། །སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་ཁྱོད་

@279 ལ་འདུག །ཅེས་བསྟགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ་སྒྲུ་ལུས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་ལ་སྟོན་

མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཕུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ནི། འདིར་མཐའ་དག་འགོད་པར་མ་

ལངས་པས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། དེས་ན་འདི་

འདྲ་བའི་བཀའ་དྲིན་ནི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་སྐུས་ཀྱང་གཞལ་བར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་

བཞིན་དུ་ལོ་ཆེན་སྒྲུབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་ལ་སོགས་པ་དམ་པ་དུ་མས་གསོལ་བ་ནས་

ཆེར་བཏབ་པ་དང་། སྔར་རྒྱ་སོག་ཕུར་བཞུགས་དུས་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་བྱའི་

གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་བརྩམ་ན་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་

པོ་འོངས་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཞིན། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་

སུ་རྫོགས་པ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཅོས་ཆེན་པོ་གསང་ཆེན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཛད་དེ། སྡེ་སྣོད་

འཛིན་པ་དུ་མ་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་ལམ་རིམ་རྒྱས་པར་གསུངས། དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ནས་ཐུན་མོང་

བ་དག་གི་ངོར་གསུང་རིགས་སུ་སྦྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་རྩོམ་པ་འདི་ལ་སྦྱར་རྒྱ་སོག་ཕྱར་

གྱུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་མ་གཏོགས། དུས་ཀྱིས་གཏུགས་

པ་དང་། རྩོམ་པ་སྐྱར་དུ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་བའི་དོན་གྱིས་གསོལ་བ་

ཡུན་རིང་དུ་འདེབས་ལོང་མ་བྱུང་བས། རྒྱ་མཚན་ཁྲད་པར་ཅན་གཞན་མེད་ཅེས་

བཀའ་སྩལ་མོད་ཀྱང་། དོན་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གནད་དོན་མ་ལུས་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་གི་སྣང་བ་དངོས་སུ་སྩལ་བའི་སྐོར་ནས་རྩོམ་པར་

མཛད་པ་སྟེ། རྗེ་རྩོགས་ལྡན་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཀུན་

འདུས་སུ། སྔགས་རིམ་ལ་སོགས་པ་ལོ་ཆེན་སྒྲབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་

སོགས་པས་བསྒྱལ་ནས་བཙུམས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པས། འདི་ལྟ་བུའི་རྩོམ་པ་སྔོན་ཆད་བྱུང་མ་བྱུང་མ་ཁས་པ་རྣམས་

@280 ཀྱིས་དཔྱད་ན་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་

རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡང་སྔགས་རིམ་དུ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་

དཔལ་དབྱངས། །དགྱེས་པའི་སྤྲུན་རས་ཙམ་གྱིས་བཙའ་བ་ལས། །རྒྱལ་བའི་

དགོངས་ཟབ་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །མཆོག་སྤྲིན་མཛད་ཅེས་ཐོས་པས་རིང་

ཞིག་ནས། །རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་ལྷག་པའི་ལྷར་བསྟེན་ཅིང་། །དུད་ཁྲོད་ཀྱི་ཞབས་

པས་སྤྱངས་ནས་ནི། །ནམ་ཡང་སྐྱབས་གཞན་མེད་དོ་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །བདག

གི་རེ་བའི་འབྲས་བུ་མཆིས་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུང་ཞིང་། ལྷ་འདིའི་མཚན་

རྗེན་པར་མི་སྟོན་པར་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ཞེས་གསུང་དོ། །དེ་དུས་སྐབས་སྤྱི་དང་

ཁྲོད་པར་དུ་ཟླ་མེད། བྱེ་བྲག་ཏུ་བའི་མཆོག་གི་སྐོར་བོད་དུ་འགྲུར་རོ་ཅོག་གི་དོན་

རྣམས་གསུངས་པས། ལུང་བདེ་ལ་གསང་སྔགས་ནང་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་

རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུས་སྐོག་གོ །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་ཉིད་དོ། །

དེའི་ཚེ་བར་ཆད་ཀྱི་ལྷས་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པ་ཅི་རིགས་པ་བྱུང་། དགེ་བཤེས་གཅིག་གཉིས་

ཀྱང་འདས་པ་ལ། དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་མཚམས་དམ་པར་མཛད་དེ། ཐུགས་

དམ་དང་བཟློག་པ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྱུས་པར་མཛད་པས་ཚོགས་མེད་པར་བཟློག །

དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུབ་ཐབས་བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་

དང་། སྤྲིན་བསྡེགས་ཀྱི་ཆོག་རྒྱས་པའི་བཀའ་སྩོམ་མཛད། ཐུགས་དམ་ཤིན་

ཀུ་འཕེལ་བར་གྱུར། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཐ་མལ་པ་དག་གི་སྣང་ངོར་འ་

ཡང་། ཐུགས་དམ་སྟོོམ་བརྒྱས་དང་ལྡ་བའི་དཔྱད་པ་སོགས་མཛོད་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱ་

མདུན་རང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོོ་གསུམ་གྱི་སྟོོད་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་། ཆེད་དུ་གཏད་

ནས་ཐུགས་ཉིབ་བཅུགཽ་ན་མ་གཏོོགས། གཉན་དེ་རྣམས་ཐུགས་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་མི་

@291 མ་གྱུས་པ་དང་། བརྟན་པ་བྱས་པ་མ་ལགས་ནའང་། མི་མང་པོ་དང་ནམ་

འཕྲད་པའི་དུས་རྣམས་སུ་ནད་དག་པོ་འབའ་ཞིག་འོང་བ་བྱུང་བའི་དོན་གྱིས། 7བཀའ་

ལུང་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་མ་རྙེས་པ་ལ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ཟད་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་

ཐུགས་ཀྱིས་མི་དགེས་པ་མི་མཛད་པ་ཐུགས་ལ་དགོངས་པར་ཞུ། སྟོན་གྱི་དུས་སུ་བྱོན་

པའི་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཁྱིམས་ལུགས་དང་། འཇིག

རྟེན་ཕྱི་མའི་ཚོས་ལུགས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ལེགས་པར་དར་བའི་ཐུགས་ཁྲུར་ཆེན་པོ་

བསྣམས་འདུག་པའི་ལུང་བཞིན་དུ། ད་ལྟའི་དུས་སུ་གོང་མ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་

དགོངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མཛད་པ་ངོ་མཚར་བས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་

གྱི་ཡིད་མགུ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་སྨན་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐོས་པས། བདག་ཅག

འདི་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པའི་རབ་བྱུང་དག་པ་ཞལ་མོ་ཆེས། 7གོང་མ་ཆེན་པོའི་

སྐུ་ཚེ་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན་པའི་སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་

འདེབས་ཀྱིན་ཡོན་པའི་ཚུལ་འདི་དགོངས་པར་ཞུ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ལགས་ན་དེ་

ལ་ས་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྐྱོང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་

མཁྱེན་པས་བདག་ཅག་འདྲ་བས་ཞིབ་ཏུ་མི་སྟོབས་ལགས། ཞེས་གུས་པས་ཕུལ་

བའི་ཞུ་ཡིག་སྟུན་ལམ་དུ་འབབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྟེན་མཆོད་པར་ལིའི་ཡུལ་ནས་སྟུན་

དྲངས་པའི་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་གཅིག །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་གསེར་

སྐྱ་གཅིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་གསེར་སྐྱ་གཅིག །དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྲེལ་འཕེལ་བཞིན་པ་གསུམ། སེལ་བྱ་གཅིག །

ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྲེལ་གཅིག །རྒྱ་གར་གྱི་གླུབ་ཆེན་རྒྱ་དང་བོད་

གཉིས་ཀར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པའི་སྐྱ་དྲིན་ཅན་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་

@292 ལྷ་གཅིག་གི་གདུང་རྟས་ལས་བྱོན་པའི་རིང་བསྲེལ་གཅིག་རྣམས་ཕུལ། བྱི་བ་

ལོ་རྩྭ་བ་དྲུག་པའི་ཆོས་བཅུ་དགུ་ལ་ཡུལ་དབུས་ནས་ཕུལ་བའི་ཞུ་ཡིག །ཅེས་

འབྱལ་བར་མཛད་དེ་འདི་ཡང་ཞུ་ཡིག་གི་ངོ་བཤུས་འཐུལ་མེད་[7] གཞུང་སའི་ཕྱག

དཔེའི་ཁྲོད་དུ་ཡོད་པ་ལས་ལྷག་ཚད་མེད་པར་བཤུས་ཤིང་། འདིའི་འབྱལ་རྟེན་

གྱི་གྲས་སུ་སེལ་བྱ་གཅིག་ཞེས་པ་གང་ཡིན་མ་ཤེས་ཀྱང་མ་ཕྱིར་འདུག་པས་དེ་ནང་

ལྟར་བྱིས་པ་ཡིན་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་རིང་བསྲེལ་འཕེལ་བཞིན་པ་གསུམ་སྦྱོལ་གཅིག

ཟེར་རྒྱུ་ལས། སེལ་བྱ་གཅིག་ཅེས་པ་མ་དག་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་འདུག་སྟེ

དཔྱད་པར་མཛོད། [7]གོང་མ་ཆེན་པོས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པར་ཕུལ་བའི་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་གྲངས་

མདོན་རྟོགས་སོགས་གོང་བསལ་ཚུར་འབྱལ་ཕར་འབྱལ་བྱི་ཞུ་ཡིག་ལེ་ཚན་གཉིས་ནང་

གསལ་གོ་བསྟར་བར། ཚུར་ཕུལ་ཞུ་ཡིག་ནང་གསལ་གོས་ཡུགས་བདུན་ཞེས་པ་

དང་། དར་མདོག་ཅན་ཡུགས་བདུན་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱོས་ཡིག་སྐྱོན་བྱུང་ཚོད་

དང་། གཞན་མ་མིང་འབོད་ལུགས་སོགས་མ་གཅིག་པ་ལས་ཁ་གྱངས་ཕལ་ཆེར་

འགྲིག་གི་འདུག་པ་དོགས་སེལ་ཙམ་དུ་བཀོད་ཅིང་། ཡང་། རྣམ་ཐར་

ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་འདི་སྐབས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་སྐྱ་ཚབ་སྤོབ་མ་མངགས་ཚུལ་ཁ་གསལ་བར་

མ་འཁོད་ཀྱང་། གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་ནས་ཅིས་ཀྱང་རྩེ་ཉིད་ཕེབས་མ་ཐུབ་

རྡང་། སྒོབ་མ་བཟང་ངེས་ཞིག་གནང་དགོས་ཞུས་དོན། བྱམས་ཆེན་ཆོས་

ཀྱི་རྗེ་ཤཀྱ་ཡེ་ཤེས་མངགས་པར་མཛད་ལ། ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བཀའ་

བཞིན་རྒྱ་ནག་ཀུ་བྱོན་ནས་7གོང་མ་ཎ་མིང་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་བཞེད་མཐུན་པའི་བཤད་

སྒྲུབ་འཕྲིན་ལས་ཁྲབ་གདལ་དུ་ཆེ་བར་མཛད་ནས་སྐར་ཡང་བོད་དུ་ཕེབས་པ་སོགས་

ཞིབ་པ་འོག་ཀུ་སྒོབ་མ་བྱོན་ཚུལ་གྱི་སྐབས་ན་གསལ་ལོ། །ཡང་རྣམ་ཐར་དད་པའི་

@293 འཇུག་ངོགས་སོགས་སུ་7གོང་མ་ཎ་མིང་རྒྱལ་པོ་འི་གདན་ཞུགས་ཡིག་སོགས་ཐེངས་

གཅིག་ལས་བྱུང་ཚུལ་མ་གསལ་ཡང་རྗེ་རྐོགས་ལྡན་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་

ལེགས་བཤད་ཀུན་འདུས་སུ། མི་དབང་ཐུ་མིང་རྒྱལ་པོས་ནན་ཆེན་པོས་རྒྱ་ཡུལ་

དུ་སྨྲན་འདྲེན་པའི་འཛའ་སར་དང་། ཕྱག་རྒེན་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་། ཐུ་ཤིན་

བྱེ་བོས་གསེར་ཡིག་དང་བཅས་པར་ལན་མང་དུ་སྨྲན་དྲངས་ཀྱང་མ་བྱོན་པས། ད་

རེས་འབྲལ་བ་བྱེད་ཟེར་ནས་ཕན་ཡུལ་བརྒྱད་ནས་ནམ་ལང་ཚོ་སེ་ར་ཆོས་སྲིད་སུ་སློབ་

པར་བྱས། ཞེས་བྱང་བ་ལྟར་ན་དེ་གོང་ནས་སྨྲན་འདྲེན་པའི་འཛའ་སར་ཕྱག་རྒེན་སོགས་

ལན་མང་དུ་བྱང་ཡང་བདག་གིར་མ་མཛོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ། ཡང་། རྣམ་

པ་གཅིག་ཏུ་ན་རྩེས་འབྲོར་གྱི་གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་ནས་དང་པོ་འི་ཚར་སྐྱེན་འདྲེན་པའི་

སྤྲོར་བ་མང་དུ་བསྡམས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་ཤིང་། མཐལ་དུ་ཡང་མ་གནང་བར་

བཏེན་རྩེས་སོར་གསང་སྐབས་ཀྱིས་སྐུ་དྲྭ་དུ་བཅར་རྩིས་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ཤས་ཆེ་སྟམ་

དུའང་དོགས་པས་ཇི་ལྟར་ཡིན་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་འཚལ་ལོ། །

དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་གོང་མ་ཎ་མིང་རྒྱལ་པོས་གསེར་ཡིག་འབུལ་སྐྱེས་དང་བཅས་གདན་

འདྲེན་པའི་ཕོ་ཉ་མངགས་པ་དང་། རྩེ་ཉིད་ནས་ཐོག་མར་མཐལ་འཕྲད་ཀྱང་དཀའ་

དཀའ་ལྟར་མཛད་ཅིང་། རྩེས་སུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བཀའ་རྩད་དུ་བླངས་བ་སྟལ་བའི་

སྐོ་ནས་འབྱོན་དུ་མ་བཞེད་ཀྱང་སྐུ་ཚབ་ཏུ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་མངགས་པ་སོགས་ཀྱི་

ཚུལ་འདི་དག་ཐུན་མོང་བའི་སྣང་ཚུལ་ཙམ་ལས་ཡང་དག་པར་ན། རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་ན་རྗེ་

བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད། གནམ་བསྐོས་གོང་མ་སའི་ཚངས་

པ་ཆེན་པོའང་། རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་

གསུང་ལས། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །ས་ཆེན་

@294 ཆོས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། །ས་བདག་མི་ཡི་གཙ་མཛད་ཚངས་པ་ཆེ། །

ས་སྟེང་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཉིད་

ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་པས་འདི་འདྲ་བའི་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་མཆོད་དུ་འབྱེལ་བའི་

ཚུལ་གྱིས། དོན་དུ་སྐྱའི་བཀོད་པ་གཅིག་གིས་མདོ་སྡེགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བསྟན་

པའི་སྟེང་པོ་གསེར་ཞུན་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱ་ཆེར་བཏོད་ཅིང་། རྣམ་

འཕྲུལ་གཅིག་གིས་ས་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བའི་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བ་ཆེན་པོ་འི་རྣམ་

པར་བསྟན་ནས་བསྟན་པའི་སྟེང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱི་ཞུ་བཀུར་སྟི་གཟིངས་བསྟོད་རྣད་དུ་

བྱུང་བ་དང་། ཆབ་འབངས་མཐའ་དག་ཀྱང་འདི་ཉིད་ལ་གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་གུས་པ་

ལྷུར་ལེན་པ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་། ལོག་པར་འཁྲུ་བ་མཐའ་དག་བསོད་ནམས་དང་དཔུང་

པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚར་བཅད་ཅིང་སྡུང་བ་སོགས་ལ་འཁོར་ཡུག་གི་ལྷགས་རི་ཆེན་པོ་

དང་མཚུངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་མཆོད་ཟྭང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་

མཛད་པའི་མཐུ་ལས། དེང་སང་སློབ་མར་གྱུར་པའི་དུས་གྱི་མཐར་ཡང་རི་བོ་དག་

ལུགས་པ་ཞེས་བྱབ་མཐའ་གཞན་ལས་ལྷག་པར་ཁྲོད་དུ་ཐོན་པའི་དར་རྒྱས་ཡུན་དུ་གནས་

པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ཡང་མཛད་ཟིན་

ཅིང་། གཞས་འདི་ཉིད་དུ་དགའ་སྐྱོར་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་གདན་ས་པ་དང་། ཐང་སག

པའི་གདན་ས་རྒྱར་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་

རྣ་ཤེའི་རྣམ་�couldད་ཆེན་མེའི་སྟེང་ནས་couldད་ལུང་རྒྱས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྱང་

ཆུབ་ལམ་རིམ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། བཞི་བརྒྱ་པ། གསང་སྔགས་ལམ་རིམ།

རྣ་ལྟུང་དང་། ཏྲ་མ་ལྷ་བཅུ་པའི་couldད་ལུང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟབ་

ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྐོར། སྟེའུ་ནས་དབྱར་གནས་ཀྱི་བདག་རྒྱན་གྱིས་མཆོད་དཔོན་

@295 སློབ་སྤྱི་སྐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་ཕུག་ཕྱུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཛད་པ་དང་བཅས་ཆོས་

མཐུན་གོང་འཕེལ་གྱི་ངང་དུ་ལོ་གཉིས་ཙམ་སེར་ཆོས་སྤྱིངས་སུ་བཞུགས། ལོ་ཕྱི་

མའི་དགག་དབྱེ་ཐོན་པ་དང་མི་དབང་བྱགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་

བཏེན་ནས་སྐྱིད་སྡུད་གྱམ་བྱ་ལྷང་དུ་ཕྱག་བཏེག །ཕྱག་ཕྱིར་བྱོན་པའི་བཞེས་གཉེན་

ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་ལ་མིའི་དབང་ཡོས་ཡོགས་དང་ཞབས་ཏོག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མཛད། གཞན་

ཡང་ཕྱོགས་ཐ་དད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ལེན་པར་འདུས་པ་དང་

བཅས་ཁྱོན་དགེ་འདུན་སྡེང་ལོངས་པ་ཆོགས་ཤིང་དགུན་བཞུགས་ཀྱང་དེ་ཁར་མཛད།

ལམ་རིམ་དང་། བདེ་མཆོག་ལྷུ་ཏི་བའི་སྒྲུབ་ཐམས་དང་། མ་རྒྱུད་ཀྱི་

རྩོགས་རིམ་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། སྤྱ་སོར་སེར་ནས་ཕྱག

མི་འདེགས་པའི་གོང་ཪམ་ནས་ལྷ་སར་སྐྱོན་ལམ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་མཛད་རྒྱུའི་

ཐུགས་ཀྱི་འདྲུན་པ་བཏང་སྟེ། དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ལའང་ཞལ་ཏ་བྱོན། ཁོང་

པས་ཀྱང་ལྷ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་དང་སེང་གཡབ་སོགས་ཀྱི་ཞིག་གསོ་རྣབས་ཆེན་

མཛད་ཅིང་། སྐྱོན་ལམ་གྱི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱི་སྟ་གོན་ཡང་ལེགས་པར་

མཛད། གཞན་ཡང་གྲྭབ་བུ་ལྷང་དུ་བཞུགས་ཀྱི་རིང་ལ་འབྱི་ཁྱང་དང་རྣ་སྐྱེང་།

འོན་དང་འོལ་དགའ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྟེ་དགོན། མི་ཆེན། ཡོན་བདག །

བྱ་སྤྲོབ་ཀྱི་ཆོགས་ལ་དད་འབྱལ་བསྐུལ་བ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་མངགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་

ཏ་དང་ཐུགས་སྟོལ་ཆེར་མཛད་ཅིང་། མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པ་ལའང་

ཞལ་ཏ་ཞིབ་པར་བྱོན། དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་དད་འབྱལ་ཀྱི་

དངོས་པོ་འི་འབྱོར་ཆོགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་དཔགས་པར་དཀའ་བ་བྱུང་། སྤྲོན་

ལམ་གྱི་ཐུགས་འདྲུན་མཛད་ཕྱིན་ཆད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔོན་སྤྲོབ་རྣམས་རང་ལའང་ཕྱུག

@296 ཏུ་ཡོ་བྱད་ཅི་བྱུང་ཐལ་མོ་ཆེ་སྣོན་ལམ་གྱི་ཚ་རྒྱུན་ཉིད་དུ་བསྟོ་བར་མཛོད་དོ། །སྨོས་པ།

མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱི་གསུང་གསང་རྟ་བདུན་གྱིས། །དྲངས་པས་གསང་ཆེན་ཐེག

པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །སྟོན་མེད་ཉིན་བྱེད་མཆོག་འདིར་ཤར་བ་ཡིས། ।

འབྲས་བུའི་ཐེག་པའི་པད་ཚལ་དུས་གཅིག་ཕྱེ། །ཟབ་གསང་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་

གནད་སྤྱི་དང་། །ཁྱད་པར་ཐོབ་བྱའི་གནད་དོན་མཐར་ཐུག་པ། །འོད་གསལ་

སྣུམ་ལུས་ཟུང་འཇུག་དང་བཅས་པའི། །དཀའ་བའི་གནས་ཀུན་མ་སྤྲས་ལྷུག་པར་

དཀྱོལ། །རྫོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཇི་ལྟར་དགོངས་པའི་དོན། །འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་

ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དགྱེལ་བ། །སྟོན་ཚད་ཕྱོགས་འདིར་ཕལ་གྱིས་མ་རྟོགས་ཀྱང་། །གང་

གིས་ལག་མཐིལ་སྐྱུ་རུ་བཞིན་སྟོན། །ཆོ་གཅིག་འཚང་རྒྱའི་ལམ་བཟང་རྣམ་མེད་ཀྱི། །

ཐེག་པར་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་གླིང་མོད་ཀྱང་། །མཐར་ཐུག་གནད་དོན་ཁོང་དུ་

མ་ཆུད་ན། །སྐྱེ་དུ་འཚང་རྒྱར་འདོད་ཀྱང་ཡིད་སྐྱོན་ཙམ། །འདི་ལྟའི་ཚུལ་

ལ་ལེགས་པར་བསམས་བྱས་ན། །རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་པའི་ཡིད་ཅན་ལ། །རྒྱལ་དང་དེ་

སྲས་གཞན་ལས་ལྷག་པར་དུ། །བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་ངོ་མཚར་ཤེས་པར་འགྱུར། །

དམ་ཚོས་བདུད་རྩིའི་གླུ་ཆར་འབེབས་པའི་ཚེ། །ཤག་ཕྱོགས་བདུད་སྲིའི་འཚུབ་མ་ལྡང་

གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་པའི་ཉིང་འཛིན་གཅིག་གིས་གཞིལ་མཛད་པའི། །ཚུལ་

འདི་ཟས་གཙང་སྦས་དང་དབྱེ་བ་ཅི། །གྲུབ་པའི་བསྟི་གནས་ས་ར་ཚོས་སྲིངས་སུ། །

ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་བཞེས་ལ་བརྩོན་བཞིན་པར། །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་རྣམ་བཤད་ལ་

སོགས་པའི། །ཟབ་གསང་ལེགས་བཤད་རྒྱ་ཆེ་ཐང་མར་གདལ། །སྣྲ་བའི་ཉི་མ་

མཁས་མཆོག་དགེ་ལེགས་དཔལ། །མཐའ་བའི་མོད་ལ་ཡབ་སྲས་སྐྱེས་རབས་སུ། །

འབྲེལ་བའི་ངང་ཚུལ་གསལ་བར་མངོན་གྱུར་པས། །དཔྱོད་ལྡན་མཐའ་དག་ལག

@297 པད་སྐྱིང་གར་རྒྱམ། །གང་གི་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་སྐན་གྱགས་རྗ། །སྲིད་

པའི་ཁོངས་ན་ཆེས་ཆེར་ལྷིར་བ་ཡིས། །ཤར་ཕྱོགས་ས་ཡི་ཚངས་པའང་མོས་གྱས་

ཀྱི། །རྒྱ་མཚོའི་ཏ་རྨབས་ཅི་ཡང་མཁའ་ལ་ཕྱུར། །བསྟགས་ཆོག་ནོར་བུས་སྤྱད་པའི་

ཞྭ་འཕྱེན་དང་། །སྲིད་ན་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་བདོག་པའི་སྐྱེས། །རིགས་གཟུགས་འབྱོར་

པས་མཐོ་བའི་མི་སྣ་སོགས། །འབད་པ་ཆེན་པོས་ཁ་བའི་ལྷོངས་འདིར་མངགས། །

གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་གཤེགས་བཞུད་མ་བཞེད་ཀྱང་། །ཞྭ་འཕྱེན་སྐོོ་ནས་ཡོན་མཆོད་

སྒགས་འདྲེས་པའི། །ཚུལ་འདིས་ཞྭ་སེར་བསྟན་པས་འཛམ་གླིང་ཁྱོན། །ཁྲབ་པའི་

རྟེན་འབྲེལ་སྐོ་འཕར་ཕྱེ་བར་གྱུར། །ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་བསྟུ་བའི་ཚིགས་སུ་

བཅད་པའོ། །དེ་ནས་སྟོན་ཆུ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲད་པར་དུ་

འཕགས་པ་མཉན་ཡོད་ཀྱི་གནས་སུ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་

པོས། སུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣོགས་བྱེད་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་གནག་ལྷས་ཀྱི་བུ་

དང་། སྨྲ་འདོད་ཀྱི་བུ་མོ་འི་བུ་ཡན་ལག་རྒྱལ་བ་ཅན་དང་། མི་ཕམ་སྐྱའི་ལ་བ་

ཅན་དང་། ཀ་ཏྱའི་བུ་ནོག་ཅན་དང་། གཅེར་བུ་པ་གཉིན་ཀྱི་བུ་སྟེ་སུ་སྟེགས་སྟོན་པ་

དུག་འཁོར་དང་བཅས་པ་སོགས་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟེང་གིུར་གྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོ་འཕྲུལ་

ཆེན་པོས་ཚར་བཅད་ཅིང་ཕམ་པར་མཛད་དེ་བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱིལ།

བསྟན་པ་ལ་དད་པའི་དཀར་པོ་འི་ཕྱོགས་རྣམས་རྒྱལ་བར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་དམ་པའི་

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཕྱོགས་བཅུར་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཁྲུད་པར་ཅན་མཉན་ཡོད་ཆོ་འཕྲུལ་

ཆེན་པོའི་དུས་ཆེན་དུ་བཀོད་པ་འདི་ཉིད་ལ། སྟོན་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུའང་

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རིང་ལ་བའི་བར་གཤེགས་པའི་རྟེན་གསུམ་ཁྲུད་པར་ཅན་

རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་བཟང་ཞིང་མཐའ་གྲུས་པ་དུ་མ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་

@298 རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་གི་བསྟེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བར་མཆོད་པ་དང་། སྨོན་

ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་འབྱམས་སུ་གྲུས་པའི་སྐོ་ནས་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་

སྐོ་འཕར་ཕྱེ་བའི་སྒོལ་བཟང་བར་མ་ཆད་དུ་དར་ཞིང་། བོད་ཡུལ་འདིར་ཡང་སྟོན་

གྱི་དུས་ནས་བཟུང་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོལ་བཟང་པོ་རིམ་པར་མཆིས་མོད་ཀྱང་། དུས་

ཀྱི་འཁྱུར་བ་སྟ་ཚོགས་པས་སྐར་ཆགས་མིན་ཅི་རིགས་མ་ཟད། ལྷག་པར་མཆོད་

པ་དང་སྦྱིན་པ་སོགས་རྣམ་དཀར་གྱི་འདུ་འཛོད་ཤ་ཅང་རློབས་ཆེ་བའི་སྒོལ་ཡང་ཕལ་མོ་

ཆེ་ལ་མ་དར་བ་ལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནས་གཙོ་བོ་ཐུབ་བསྟན་སྤྲིལ་དགོས་དང་

རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། མཐའ་དབུས་ཀྱི་སྐྱེས་འབྱོར་བགང་བ་ལས་བརྒལ་

བའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་དཀར་གྱི་འབྲེལ་བ་རླབས་པོ་ཆེ་འཛོག་པའི་སྨོན་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པའི་གཞི་རྟེན་རྣམས་ནས་ཚུགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་

ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སྣང་བ་དཀར་པོས་ཡུགས་གཅིག་ཏུ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་

ཐུགས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་པས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ། དེ་གོང་ནས་ཀྱང་ལོ་ལྔར་གར་བཞུགས་

ཀྱི་གནས་སུ་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཚགས་མེད་དུ་མཛད་པ་

ནས། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ནང་ཚན་ས་མོ་གླང་གི་ལོར་ཟླ་ལ་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག

ལག་ཁང་དུ་ཇོ་ཤཱཀྱ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོའི་

མཆོད་སྤྲིན་གྱི་འདུ་འགོད་རྒྱབས་ཆེ་བ་མཛད་པར་དགོངས་ཏེ། གོང་དུ་བརྗོད་མ་ཐག

པ་ལྟར་མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པ་སོགས་ལ་བཀའ་བཀོད་གནང་ངོན་བཞིན་ཚང་

མར་དགེ་བསྙེལ་གྱིས་ཁྱབ་པས་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོ་བྱད་མཐའ་གྲས་པའི་འབུལ་བ་དང་།

ཚོན་རྩི་གསེར་ཞོག་སོགས་བཟང་ཞིང་བྱ་རྐོམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བས། ས་བྱི་

ལེ'འི'སྟོན'དུས'ཙམ'ནས'ལྷ'ས་ཞལ'ཏ་མཛད'དེ'ལྷ'བཟོ'བ'མང'དུ'བས་གས། ལྷ'

@299 ས་འི'བྱིས'འདུང'གྱི'སྐུ'རྣམས'ལ'བར'ལམ'སྲི'ཞུ'མ'བྱུང'བ'ཡུན'རིང'བས'སྣང'བརྟན'ཕལ'

མོ'ཆེ'དྲི'མས'སྦུགས'པས'སྐུ'མདོག'ཙམ'ཡང'ངེས'དཀའ'བའི'གནས'སུ'བྱུང'ཡ'རྣམས'

དྲི'བཟང'གི'ཆུ'ལ'སོགས'པས'ལེགས'པར'བཀྲུས། དག'བྱེད'ཀྱི'རྫས'ཁ'ན'མ'ཐོ'བ'

མེད'པ'རྣམས'ཀྱིས'ཡོངས'སུ'དག'པར'བགྱིད'པའི'ཐོག །སྤྲུར'ཚོན'བཟང'པོ'རྣམས'

ཀྱིས'ཉམས'པ'མཐའ'དག'བསོས'ཤིང་། གསེར'ཞོག'ལ'སོགས'པས'ལེགས'པར'

སྨས་ཏེ་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པར་མཛད། གཞན་ཡང་

བཟོ་རིག་པ་དུ་མ་བསགས་ནས་གོས་དར་གྱི་འབུལ་བ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྐུ་གཟུགས་

རྣམས་ཀྱི་ན་བཟའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་བདག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་

བག་དུ་མ་ཆོམས་པ་སོགས་སྤུ་གོན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་འདུ་མཛད། དེ་ནས་

བྱི་ལོ་བྲྀ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྨད་ཙམ་ལ་གྲུམ་བུ་ལུང་ནས་ཕྱག་བཏེགས་ཏེ་ལྷ་སར་བྱོན།

གནམ་གང་གི་ཉིན་སྐྱན་གསན་འབེབས་པའི་མཆོད་པ་མཛད། དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག

བརྒྱད་ལྷག་ཙམ་འདུས་པ་ལ། དཔོན་སློབ་རྣམས་རང་གིས་སྤྲིན་བདག་མཛད་ནས་མི་རེ་

ལ་མར་ལྷ་སྲང་གི་ཉག་བཞི་ཙམ་རེ་དང་། ཇ་དཀར་ཞོ་བྲ་ཆུ་རྩ་བྱངས་ཀྱི་མང་ཇ་

དང་བཅས་པའི་འཕྲུགས་སྟོན་དྲངས། རྗེ་ཉིད་དགུང་ལོ་ང་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་ས་མོ་

གླང་གི་ལོ་ཏོར་རླུང་དང་པོའི་ཚེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་འི་དུས་ཀྱི་

མཆོད་པ་དངོས་གཞི་མཛད་པ་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྤྱིན་བདག་རྒྱལ་

པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར། དུས་འདིར་ཡང་ཚོས་གཅིག

ནས་ཉིན་སོ་སོར་དམིགས་གསལ་ཀྱི་སྤྱིན་བདག་དང་། དེ་དག་གི་ཟང་ཟིང་གི་བཀུར་

སྤྱི་ཏི་ལྟར་སྨྲག་ཚུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་འོག་ཏུ་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་འགོད་པར་བྱ་ལ།

སྔ་འཕྲོས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་ནས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་མཛད་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་

@300 རྣམས་རགས་རིམ་སྟོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ན། ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་ནེའི་སྐུང་བརྟན་ལ་

གསེར་བཟང་པོ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ཆོགས་ལས་སྨྲུབ་པའི་དབུ་རྒྱན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་རིགས་ལྔའི་སྐུང་བརྟན་འཕྲལ་མ་འབྱང་དོད་དར་དཔྱངས་ཀྱང་གསེར་ལས་བྱས་པ།

རིན་པོ་ཆེ་ནལ་དང་། སྐུ་ཏིག་དང་། གཡུ་ལ་སོགས་པ་སྣིད་ན་དཀོན་ཞིང་རིན་

ཐང་ཆེ་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲ་ཆོམས་དུ་མས་མཛེས་པར་བྱས་པ་སོགས་བཟོ་བཀོད་ཕུན་

སྒམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དང་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གཉིས་

སེ་སོར་དངུལ་དཀར་ལྟད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོགས་ལས་སྐྱབ་པའི་དབུ་རྒྱན་བཟོ་བཀོད་རྣད་དུ་

བྱང་བ་དང་བཅས་པ་འབུལ་བར་མཛད། ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྐུ་མདུན་དུ་དངུལ་གྱི་

ལྟོང་བཟེད་ཆེ་ཚད་དུ་ལོངས་པ། དེའི་ཁ་ལ་འཚམས་པའི་དངུལ་གྱི་མཆུལ་དང་

བཅས་པ། ཇོ་ཤཱཀ་རྣམ་གཉིས། བཙུ་གཅིག་ཞལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་

གྱི་རིང་ཉིན་རེ་བཞིན་ཞལ་གསེར་ཆག་མེད་དང་། ཆོས་བརྒྱད་དང་བཅོ་ལྔ་རྣམས་

སུ་སྐྱེ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གསེར་ཆབ་དང་བཅས་པ་འབུལ་བར་མཛད། རྗེ་ཤཀ་གཉིས་

དང་ཐུབ་པ་གངས་ཅན་མཆོག་གཙོ་མཛད་པའི་རབ་བྱང་སྤྱལ་སྐྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འབུར་

སྐྱ་ཐམས་ཅད་ལ། བོས་དར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་པའི་བློ་གོས་དང་

སྣམ་སྦྱར། སེམས་དཔའ་སེམས་མ་བཅུ་དྲུག་སོགས་དང་། ཁྲོ་བའི་རྣམ་

པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་དར་བཟང་པོ་དང་། གན་གོས་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་གཡོགས་

སྨད་གཡོགས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་མང་པོ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་

ཅེ་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་ཉོག་དང་བྱ་འདབ་ལ་སོགས་པའི་རྩེ་རྒྱར་ཕན་ཚུན་དུ་ཐ་གྱས་སྦྱིལ་བ་

ཐམས་ཅད་ལ་བ་དན་དང་། རྣ་ཡབ་དང་། དྲིལ་བུ་ལ་སོགས་པས་བར་

མ་ཆད་དུ་མཛོས་པར་བས་ཤིང་། ཕྱིའི་སྐོར་ལམ་ཆེན་མོའི་ཕྱི་རོལ་ནས་ཤིང་

@301 ཆེན་པོ་འཕང་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་རྣམས་ལ་གོས་དར་སོགས་ལས་བྱས་པའི་བ་དན་ཆེན་པོ་

འཛིགས་སུ་རུང་བ་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོང་དེ་དང་དེའི་སྐུས་ཏོག་ལ་རྒྱན་ཅིང་། དེ་དང་དེའི་སྤྲུགས་

བ་དན་ཉིད་ལ་བྱིས་པ་བཅོ་ལྔ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བ་བཅོ་ལྔ་བོ་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་ལེགས་པར་

བཞུགས་ནས་ནུབ་རེ་བཞིན་དེ་དག་གི་རྩ་བའི་གཏོར་སྟེགས་ཁར་ཕྱོགས་གཏོར་གཏོང་བ་

དང་། དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་གདུགས་དཀར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་རང་རང་གི་ཚོ་

ག་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བཙུགས་ཤིང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་བྱང་བ་ལྟར་བ་དན་

དང་རྒྱལ་མཚན་དེ་དག་གི་ཤིང་རྟམས་ཐ་གུས་སྨྲེལ་བ་ལ་ཕན་དང་། ཇ་གཡབ་དང་།

དྲིལ་བུ་སོགས་པས་བར་མ་ཆད་དུ་མཇོས་པར་བྱས་པ་ནི་འཇའ་ཚོན་གྱན་ནས་བཀྲ་བས་

ནམ་མཁའི་ཁམས་ཁྱབ་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཉིན་པར་ཡང་ཁྱམས་ནང་མ་ཡན་

ཆད་ལ་མར་མེ་བརྒྱ་ཕྲག་བཞི་རེ་ཙམ་དང་། བར་སྐོར་ལ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔག་པ་དང་། ཕྱི་

སྐོར་ལ་རྡོ་རིང་གི་འགྲམ། ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་དྲང་ཕད་དུ་ཀོང་བུ་ཆེན་པོ་གྱུ་བཞི་

བ་ཕྱོགས་རེ་ལ་འདོམ་ཚད་མ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད། མར་གྱིས་ལེགས་པར་

བཀང་བ་ལ་སྟོང་བྱ་འཚམས་པ་རེ་བསྐྱེན་པ་ལས་འབར་བའི་མེ་ལྷེ་ནི་གསེར་གྱི་མཆོད་

སྟོང་གིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུས་ཐོག་དྲངས། ཇའི་ཁོག་མ་ཆེན་

པོ་མར་གྱིས་བཀང་བ་ལ་སྟོང་བྱ་མི་ཆེན་པོའི་ལག་པའི་སྟོམ་ཙམ། འཕང་མདའ་ཚད་

ལྷག་ཙམ་ལ་སྦྲང་བའི་མར་མེའི་འཕྲེང་བ་བར་ཐག་འཚམས་པར་བཀོད་པས་ཕྱི་སྐོར་གྱི་

ཕྱི་རིམ་འཁོར་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྣ་མེ་ཆེ། ཀླུ་སྒྲུག །པོ་ཏ་ལ། གྲུང་ཐང་རྣམས་སུའང་

མར་མེ་དུ་མ་དང་། མཚན་མ་ནི་བར་སྐོར་གྱི་རྩིག་འགྱམ་འཛོར་བ་དང་། ཁྲམས་ཏྲི་

མའི་ཀ་ཚར་རྡེ་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་མར་མེའི་འཕྲེང་བ་བཀོད་པས་མིག་གིས་བལྟ་བ་

ཙམ་ཡང་བཟོད་དཀའ་བར་བྱས་ཏེ། རྡེ་ལྟར་ས་ཆེན་པོ་ལ་མངོན་པར་བཀྲ་བའི་སྒོན་

@302 མེའི་འཕྲེང་བས། ལྷའི་ལམ་ལ་འཁྲིགས་པའི་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཚོགས་ལ་འཕྱ་བ་གསལ་

བར་བྱེད་པའི་སོ་སོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མཚན་གྱང་ལ་བབ་པའི་སྐུན་པའི་ཚོགས་དཔྱང་

དང་བཅས་པའང་རབ་ཏུ་ཞུམ་ཞིང་ངོ་ཚ་བས་སའི་འོག་ཏུ་སོང་སྟེ་ཀུན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་

མི་མངོན་པར་གྱུར་ལ། ཇ་མོ་ཆེ་དང་པོ་ཉ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལྷང་མའི་ལྷག་ཕྲན་གཞོན་ནུ་

དག་གི་རང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མའང་ཉིན་མོ་ཇི་ལྟར་ས་ལ་བབ་པས་ཉིན་མཚན་ཀྱི་ཁྱད་

པར་མི་ཕྱེད་པ་ལྟར་དུ་གྱུར་ཅིང་། རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཚོགས་ནི་འདི་ལྟར་ཉི་མ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་

པོ་ཞིག་ཅིག་ཅར་ས་གཞི་ལས་ཐོན་ཏེ་བདག་ཅག་རྣམས་གཤེས་ནས་སྐྱོད་པར་ཆས་སམ་

སྣམ་དུ་འཇིགས་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བབ་ཅོལ་གྱིས་མཚན་ཕྱེད་ལ་ནམ་མཁའི་ལམ་བཏང་

སྟེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་བྱོས་པ་ལྟར། མཚན་མོའི་གྲུང་ལ་སྟིང་དུ་མངོན་པར་བལྟས་པ་ན་

ནམ་མཁའ་མར་མེའི་འོད་ཀྱི་གོས་དང་བཅས་པའི་ཁ་དོག་དམར་སྐྱ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་མ་

གཏོགས་རྒྱུ་སྐར་གཅིག་གི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཏོ། །

གཞན་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡོན་ཆབ་བརྒྱ་ཐུག་བརྒལ་བ་གསར་དུ་མངོན་པར་བཤམས་པ་

ལ་ཁ་ཆེའི་དྲི་བཟང་སྦྱངས་པའི་ཁྲུ་བས་ཁ་ལེགས་པར་བསྒྲུར་བས་བཟླ་རྒྱ་སེར་པོའི་

ཞུན་མ་སྟོད་ཀྱི་འཕྲེང་བར་བླུགས་པ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་། གུར་ཀུམ་གྱི་རོ་མ་ནི་ཉིན་རེ་

ལའང་བྱི་གངས་དུ་མར་ལོངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། གདུགས་

དང་། སྟོས་སྟོད་ཐ་དད་དུ་མངོན་པར་བསྒེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བཟང་པོས་ཕྱི་

རོལ་འཁོར་ཡུགས་ཐམས་ཅད་ཉིན་མཚན་བར་མེད་དུ་མངོན་པར་ཁྱབ་ཅིང་དུ་བ་རྣམས་ནི་

བར་སྣང་ལ་སྤྲིན་སྣ་རིང་པོ་དག་དང་ཕན་ཚུན་འདུས་པས་ལྟ་ལྷི་བྱེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཐ་ན་ཕྱི་སྐོར་གྱི་ལམ་ཚུན་ཆོད་ཀྱང་སྤོས་ཀྱི་ཆུས་ཆག་ཆག་བཏབ་པར་བྱས་ན་ནང་སྐོར་གྱི་

ས་གཞི་གཞན་དག་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཀོང་བུ་ཆེན་པོའི་གཡས་གཡོན་དུ་ས་སྟེགས་ཀྱི་ཁར་

@303 རྩམ་ཁལ་བརྒྱ་རེ་ལས་བྱས་པའི་ལྟ་བའོས་རྒྱན་བཟང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྤྲས་པ་དང་།

འཕྱར་བ་དང་བཙུགས་པ་ལ་སོགས་པས་ལྷག་པར་མཛེས་པར་བྱས་པ་དག་མངོན་པར་

བཞམས་ཤིང་། གཞན་དུ་ཞལ་ཟས་མདའ་ཚད་ལྷག་ཙམ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་

སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཡིད་འཕྲོག་པས་བརྒྱུན་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ངེ་ཉིན་ངེ་བཞིན་

གསར་དུ་འབྱལ་བར་མཛད། ཞལ་ཟས་སྐྱིང་པ་རྣམས་ནི་བདག་གིར་བྱེད་པ་མེད་པར་

སྐྱེ་བོ་ཕོངས་པ་སྤྱང་པོའི་ཚོགས་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་བྱིན་པས། ཕོངས་པ་དག་བཟོས་

པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ནས་བཟའ་བཀུང་གིས་ཚིམ་པ་ལྷག་པར་ཐོབ་པས་

སྤྱར་བཟའ་བ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་རྟེ་ཉིད་ཀྱིས་གྱེར་

མས་འཕྲང་ནས་གཏེར་དུ་བཞེས་པའི་དངུལ་དམ་རྫ་མགོ་མ་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཚར་བའི་

མཆོད་པའི་བྱ་བག་མཐའ་ཡས་པ་དང་། རྒྱལ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་།

བཀུ་ཤིས་པའི་རྟགས་བརྒྱད་དང་། ཇ་ས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མིའི་འདོད་ཡོན་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བཀོད་པ་ཡིད་འཕྲོག་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངོན་པར་བཞགམས་ཤིང་།

དེ་ཐམས་ཅད་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བདེ་བ་ཆེན་

པོའི་ངོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། སྟོམ་བཟུང་སྟེ་སྣོད་འཛིན་པའི་འདུས་པའི་

ཚོགས་དང་བཅས་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བླུང་བའི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་དག་པས་མཆོད་དེ་

ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་མཛད་པ་དང་།

བསྟན་འགྲོ་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་ཐུགས་བསྟེད་ཤུགས་དྲག་པོས་ཐུབ་བསྟན་རིན་

པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་མི་ནུབ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་

དག་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་རྣམ་པར་

དག་ཅིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་རེ་བཞིན་དུ་མཛད་ལ། ཚུལ་དེ་དག་ལ་གསང་བའི་རྣམ་

@304 ཐར་གསོལ་འདེབས་སུ། ཆོས་འཁོར་ལྷ་སར་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས། །

ངོ་མཚར་བཀྲ་ཤིས་སྣ་ཚོགས་བརྒྱ་བཀོད་པའི། །མཆོད་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་བྱིན་

བརླབས་ནས། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་མཉེས་པར་མཛད། །ཅེས་

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཚོ་སྔར་རྫོང་ཕྱི་དང་། རྒྱ་སོགས་ཕྱ་སོགས་སུ་

གཟིགས་སྣང་བྱང་བ་དང་མཐུན་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་མཆོད་པའི་ཡུལ་དང་

སྟོན་ལམ་གྱི་དཔང་པོར་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཚེ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ཐམས་ཅད་རྣམ་སྣང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་

འཕྲིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་ཕྱོགས་པ་ཐམས་ཅད་རིན་འབྱུང་། རྒྱབ་

ཕྱོགས་པ་ཐམས་ཅད་འོད་དཔག་མེད། བྱང་ཕྱོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གྲུབ།

སྟེང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་བར་མཚམས་མེད་པ་གྱུར་ཕྱབ་པ་

ལྟར་བྱུང་ཏེ་མཆོད་ཚོགས་བདག་གིར་མཛད་པའི་གཟིགས་སྣང་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བྱུང་སྟེ།

གསང་རྣམ་གསོལ་འདེབས་ལས། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་

རྣམས། །རྣམ་དག་སྣོན་པའི་དཔང་པོར་སྤྱན་དྲངས་ཚེ། །རང་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །སྐུ་ཡི་བཀོད་པས་མཆོད་པ་བདག་གིར་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་དུས་བྱང་ཆེན་ཀུ་ཙོར་རྟོགས་ལྡན་པའི་གསུང་

ལས། སྣོན་ལམ་ཀྱི་སྐབས་ལྟུང་བཤགས་ཞལ་འདོན་མཛད་པའི་ཚེ། ཕྱོགས་ཀྱི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་འོག་ཙམ་གྱི་ནམ་མཁར་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་དང་།

སྐན་བྷ་བདེ་གཤེགས་བདུན། བྱམས་པ། ཆོ་དཔག་མེད། སྒྲོལ་མ།

གདུགས་དཀར། དབྱངས་ཅན་མ། གླུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་སོགས་བཞུགས་པར་

གསུངས་ལ། ཡང་མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བའི་གཟིགས་སྣང་ལ། རྗེ་བདག

@305 ཉིད་ཆེན་པོའི་དབུའི་སྟེང་ན་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་བཞུགས་ཤིང་། མཐའ་བསྐོར་

དུ་དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་སྡུང་མ་ཕལ་ཆེ་བས་མེལ་ཆོ་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པ་གཟིགས་

པ་དང་། ཡང་། དེ་དུས་ཀུ་ཅོར་རྟོགས་ལྡན་ལྷ་སའི་རབ་ཁང་མཚམས་

མཛད་ཡོད་པ་ནམ་ཞིག་བྱོལ་ནས་བྱོན་པས་བླང་ཆེན་གདོང་ནས་བྱུབ་ཆེན་ཤ་ཐ་རི་དང་

མཐའ་བར་གར་འབྱོན་ཞུས་པར། ངེད་ཅག་བྱུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཐུ་རྣམས་ཚོས་རྗེ་བློ་

བཟང་གྲགས་པས་སྨོན་ལམ་གྱི་མགོན་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལས་གཞན་རྣམས་ཕེབས་རེན།

ཁོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཕྱིས་པ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་ལས་དག་པ་མང་པོའི་

མཐོང་སྣང་ལ་ནམ་གྱང་ལ་བྱུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཐུ་སྐོར་བ་སྨོན་ལམ་མཛད་པ་དང་། ལྷ་

ཀླུས་སྐོར་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཀླས་

ཤིང་། དགེ་འདུན་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་སློབ་དཔོན་དཔའ་

པོས་མཛད་པའི་སྐྱེས་རབས་ནས་ཆོས་ཐུན་རེ་ཡང་ཚག་མེད་དུ་གསུངས་སོ། །དེའི་

ཚེ་ལྷ་མཆོད་མི་མཆོད་རྣམས་ཀྱི་མཐེལ་ལེན་དང་། ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་འདུས་པའི་

བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། མི་དཔོན་སོགས་དང་འབྲུལ་བསྐྱེལ་བ་ལ་བྱོན་པ་ཐམས་

ཅད་དང་། བཟོ་རིག་པ་སོ་སོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་ལེན་དང་། ཆས་

ཀ་རྣམས་ཀྱི་དོ་དམ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ཁྱད་དབོན་གྱིས་

དད་པ་དང་གཏོང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་གུས་པས་བསྟུབས་ཤིང་། བདག་པོ་ཆེན་པོ་མི་དབང་

གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་ཀྱང་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་མཐིལ་ལེན་ཐུགས་ཁྲོང་རྒྱ་ཆེར་

བཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་འབྱི་ཁུང་སོགས་སྦྱིན་བདག

(FKHA)གི་མང་ནས་དད་འབྱལ་དང་། བསྟེན་བཀུར་མང་བས་ཞག་བཅུ་དྲུག་གི་རིང་ལ་

ཉིན་ལྟར་དགེ་འདུན་ཁྱི་ར་ཅན་ཙམ་ལ་མང་ཪ་ཉིན་འཁྱོངས། སྤྲོ་དྲོ་བཞེས་ཐུག

@306 ཐེངས་གཉིས། ཚ་བྱོ་དང་བཅས་པ་ཆག་མེད་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཚ་བྱོ་ལ་དགེ་

འདུན་ཆོགས་པའི་ཚེ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་བྱལ་དུ་ཚ་བྱོ་མི་བཞེས་པར་

སྐོར་བ་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་ཡང་སྡོང་ལྷག་ཙམ་རེ་ཡོད་པར་སྣང་། དེ་བས་

ཀུང་སྐྱེ་བོ་མི་ནག་པའི་ཚོགས་འདུས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཁྱི་ཕྲག་དུ་མར་ཡོད་པར་སྣང་

ལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ཙམ་དུ་འདུས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀུང་

ཚད་ཆུན་ཆིག་རྐྱབ་མེ་ཙམ་གྱི་འཐབ་མོ་མངོན་མཚན་ཅན་བྱེད་པ་སོགས་གཅིག་ཀུང་མེད་

པར་དགའ་ཞིང་མཛའ་བ་ལྷུར་བྱེད་པ་དང་། སྐོར་བ་གཞན་གྱི་སྐབས་ལྟར་གླུ་གཞས་

དང་། ཤད་བྱེ། ཚང་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་རང་

ཀུགས་ཀྱིས་རྒྱང་རིང་དུ་བསྲིངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་འཇམ་པ་དང་།

དད་པ་དང་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་ཉིན་མཚན་འཛོར་ཡུག

ཏུ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཕྱག་དང་། སྐོར་བ་དང་། སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་

དང་། གཟུངས་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་བར་གྱུར་ལ།

དེ་ཡང་མཚན་ཕྱེད་རང་གི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་ཕྱི་སྐོར་བྱེད་པ་ཉིན་མོ་བས་ཀྱང་ཟད་ཉུང་བ་

མངོན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྐོར་བ་བྱེད་པ་བར་ཆད་པ་ནི་ཀྱང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱུང་ངོ། །

དེ་སྐབས་ཤེག་ཉམས་སྣང་བཟང་པོར་ཡོད་པའི་ཐུགས་དམ་པ་ཞིག་གི་མནལ་ལམ་དུ།

བྱད་མེད་ཆེན་པོ་ཞེག་གིས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་འཇུག་འདུག །

ཅི་བྱེད་བྱས་པས་མེའི་གནོད་པ་སྤྱང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞེག་བྱུང་འདུག་པ་ལྟར། དེའི་

ཕྱི་རྒྱབ་ཀོང་བུ་ཆེན་པོའི་མར་ཁུ་ཕལ་མོ་ཆེ་རྫོགས། མར་གསར་པ་མ་བླུགས་

པའི་མཚམས་ཞིག་ཏུ་ཀོང་བུའི་ནང་གི་རས་རྡོག་རྣམས་དང་། མར་ལྷག་དང་བཅས་

པར་མེ་འབར་ནས་ཞིན་ཏུ་ཆེ་བའི་མེའི་ཕུང་པོར་བྱུང་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འཇིགས་

@307 ཞིང་སྐྲག་པར་བྱུང་པ་ལ་རྟེ་ཉིད་དེ་མ་ཁད་གཟིམས་ཆུང་དུ་བྱོན་ནས་ཐུགས་དམ་ལ་

བཞུགས་པས་རྒྱང་སིར་བུ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་ལྡང་ཞིང་། དཀའ་བ་མེད་པར་ཐབས་

རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བརྩོག་སྟེ་བར་བྱུང་ནས་དེ་མ་ཐག་ཞི་ཞིང་གནོད་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱུང་

བ་དང་། ཡང་སྤྱགས་དམ་པ་ཉམས་སྡང་ཤིན་ཏུ་བཟང་བ་ཞིག་གི་མནལ་ལམ་དུ། ལྷ་

སའི་ཉེ་སྐོར་གྱི་གཞི་ལས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཐོན་ནས། ཐམས་ཅད་

ནམ་མཁའ་ལ་ཡར་ཐལ་བྱུང་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་འདུག་པ་ལ། འདི་ཅི་ཡིན་བྱས་པས་ངེད་

རྣམས་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འདི་ལྟར་མཆོད་པས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་

ཟེར་བ་བྱུང་འདུག་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐར་པ་དང་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཆེན་ཚད་མེད་པ་ཞིག་དུས་སྐད་

ཅིག་ཉིད་ལ་གྱུབ་པར་མཛད་དོ། །སྣས་པ། ལྷ་ལྡན་འཕྱལ་སྣང་གཙོ་ལ་ཆེན་

པོར། །ལྷ་ཡི་ལྷ་མཆོག་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་དྭང་། །ལྷ་མི་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་སྟེལ་

བའི་སྣད། །ལྷ་མཆོད་སྤྲིན་ལམ་ཆེན་མོར་བྱགས་པ་ཚུགས། །སྟོན་བྱང་སྟོན་

པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ལ། །རྟེས་སུ་ཡི་རང་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ། །དཔག་མེད་

འབྱོ་བའི་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་པ་དེས། །སྲིད་པའི་གཞི་འདི་རྟུལ་པོ་ཉིད་དུ་བྱས། །ལྷ་

དང་མི་ཡི་མཁོ་དགུའི་དངོས་པོ་ཀུན། །མ་བོས་དབྱར་གྱི་སྤྲིན་ཆོགས་ཇི་བཞིན་དུ། ।

འབད་མེད་དུས་གཅིག་འདུས་པའང་མགོན་ཁྲོད་ཀྱི། །ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་བྱེན་

དུ་ཕྱུར་བའི་མཐུ། །སྟེ་སྙོད་འཛོན་དང་གྲྭབ་པའི་དབང་པོ་སོགས། །ཁྱིམས་

ལྟན་མཁས་གྲུབ་འདུས་པ་ངང་མོའི་ཁུ། །གྲངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྫོང་བུར་འདུས་ནས་

ཀྱང་། །འཁོར་གསུམ་བྱ་བའི་མཐིན་ཇ་ཅི་ཡང་འཁྲོལ། །མཐའ་དབུས་སྐྱེ་བོ་

བགྲང་བྱའི་ཡུལ་འདས་པ། །ཕྱོགས་འདིར་འདུས་ནས་མཆོད་དང་བསྟེན་བཀུར་དང་། ।

@308 ཕྱག་སྐོར་ཁ་བཏོན་ལ་སོགས་རྣམ་དཀར་གྱི། །བྱ་བས་ཉིན་མཚན་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་མ་

གྱུར། །མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དེ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀའི་འདུ་

ལོང་གིས། །འཚོར་ཡུག་ཁྱོན་འདི་འཁོངས་པའི་ལྷད་མོ་ལ། །གཙང་མའི་ལྷ་རིགས་

མན་ཆོད་བལྟ་བས་བྱེལ། །ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་ཀུན། །ཤམ་མཁའི་

ལམ་ནས་ཆུ་འཛིན་བཀྲིབ་པ་ལྟར། །དངོས་སུ་བྱོན་ནས་མཆོད་ཆོགས་བདག་གིར་དུ། ।

བཞེས་པའི་བསྐལ་བཟང་མངོན་སུམ་གྱུར་འདི་མཚར། །མཆོད་དང་མཆོད་ཡུལ་མཆོད་

པའི་དངོས་པོ་ཀུན། །ངོ་བོས་བྲིབ་པ་མེད་པའི་རང་གཤེགས་ལས། །བདེ་

བ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པ་ཡི། །རྒྱང་འཕྲུག་དགའ་བའི་ངོ་མཚར་འཁོར་མོ་

ཡུག །ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོ་འཕྲུལ་

སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་དེའི་རིང་ལ་ཆོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བླུང་

བ་དང་མཐུན་པར་ཉིན་རེ་བཞིན་སྨིན་པའི་བདག་པོའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་དང་། དེ་

དག་གིས་བཀུར་བསྟི་ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་སྤྲིན་ཇི་ལྟར་སྤྲོས་པ་སོགས་རགས་ཙམ་འགོད་ན།

དེ་ཡང་སྟོན་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མཉན་ཡོད་ཅེས་

བྱ་བར། དུས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་ཆོས་གཅིག་གི་དུས་སུ།

སྨིན་བདག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རིང་ནས་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་པོ་

གསལ་རྒྱལ་གྱིས་སྨིན་བདག་མཛད་པའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་

དང་། ཆོམས་ཤིང་གི་བྱ་བ་མཛད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཆོམས་ཤིང་ས་ལ་བཞུགས་པ།

དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཐོ་ཁྱད་དང་། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་

དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་པའི་ཤིང་ཞིག་སྐྱེས་པར་གྱུར། དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་མེ་ཏོག

ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་སྐྱེས་ཤིང་། འབྲས་བུ་ནི་བྲེ་ལྟ་ཙམ་ཤོང་བའི་བྱམ་པ་

@309 ཅཨ་དུ་གྱུར། རྩ་བ་དང་། ཡལ་གা་དང་། འདབ་མ་ལ་སོགས་པ་

ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དུ་གྱུར་ནས་ཁ་དོག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འཆོར་ཞིང་

འབར་བས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཞིང་། དེའི་འབྲས་བུའི་རོ་

ནི་ལྷའི་བདུད་རྩིའི་རོ་བས་ལྷག་པ་དང་། དྲི་བསུང་གིས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་ནས་

སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཚིམ་པར་མཛད་པ་དང་། དྲི་ཞིམ་པོ་དང་ལྡན་པའི་རླུང་གིས་ཡལ་

གা་དང་ལོ་མ་བསྐྱོད་པ་ན། ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་ནས་ཐམས་ཅད་

དད་པར་བྱས་ཏེ། ལྷ་དང་མི་དཔག་ཏུ་མེད་པས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། ངེས་

པར་ལེགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་མཛད་པའི་ཚེ་འཕྲུལ་དང་པོ་བསྟན་ཏོ། །འོན་

བྱང་བའི་དུས་ཁྲད་པར་ཅན་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ས་མོ་གླང་གི་ལོ་རྟོར་རྒྱ་དང་པོའི་

ཚེས་གཅིག་གི་དུས་སུ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་

ཞལ་སྔ་ནས་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་མཆོད་མི་མཆོད་ཀྱི་སྣྲིན་བདག་མཛད་དེ། མཉམ་

མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་གསེར་གྱི་དབུ་རྒྱན་དང་། ལྷ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་གསེར་ཆབ་ཀྱི་

རྒྱུ་བཅས་ལ་གསེར་ཞོ་སྒམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རྩ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དང་། འཕགས་པ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་ལ་དཏུལ་རྒྱང་

སྤྲོར་བརྒྱད་སྙམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནི་ལ་དར་གྱི་ཆོས་གོས་གསུམ།

དཏུལ་གྱི་ལྷུང་བཟེད། མཁར་སིལ། ཇོ་བོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གཅོ་མཛད་པའི་ལྷ་

རྣམས་ཀྱི་ན་བཟའི་རྒྱུ་ལ། ཀ་ཏྲན་གྱི་བིར་ཐུལ་གཅིག །བཟང་གོས་བཅོམ་

མ་བཞི། གོས་ཡུག་བཅུ། གན་དར་ཡུགས་བཅུ་གཉིས། འབྲིང་དར་

ཡུགས་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས། ལིང་ཡུགས་བཞི། ཕན་བཅོ་ལྔ། རྒྱལ་

མཚན་བཞི། ཀ་གདན་དྲིལ་མ་དྲུག །རས་ཡུག་བརྒྱད་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ།

@310 རས་ཡ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ །སྣམ་བུ་དང་། ཚོན་དང་། རྩ་སྐ་དང་། རལ་གྲི་

དང་། སྣན་སོགས་ལ་གོང་བྱས་གསེར་ཞོ་བདུན་ཐུ་དོན་བཞི། མཆོད་མེའི་

རྒྱུ་ལ་མར་ལྷ་སྔང་གི་ཁལ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ། ཞལ་ཟས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྩམ་ཁལ་

བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ། ནས་ཁལ་བཞི་བརྒྱ། དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་སྤྱི་ཆོགས་

སྟོན་ཀྱི་རྒྱུ་རྩམ་ཁལ་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་དྲུག །གོས་དང་སྣམ་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་

ལ་སྔང་བརྒྱ། ཇ་ནག་ཁལ་བཅུ་དྲུག །ཇ་དཀར་ཁལ་བཞི་ཞེ་བདུན།

གསེར་ཞོ་དུག་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་ཐམ་པ། དཏུལ་སྡང་བཞི་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ།

ནས་ཁལ་དུག་བརྒྱ། མར་ལྷ་སྡང་གི་ཁལ་སྐམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་རྣམས་ཕུལ་བའི་

སྐོ་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་བསྒྲུབ་པར་མཛད་པ་ནི་སྐབས་དང་

པོའོ། །འ་ཙོག་མའི་དུས་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་སྒྲུབ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་འཇུག

ངོགས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་གྱི་ཕག་མོ་གྲུ་ནས། ལུས་ཅན་གྱི་འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་

ཆོས་ཀྱི་རྗེ་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་བཟང་པོས་ལྷ་མིའི་མཆོད་ཚས་ལ་ཞལ་གསེར་

དང་དབུ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུར་གསེར་ཞོ་ཉི་ཤུ་ལྷ། དེ་བྱིངས་དཀར་མེ། ཞལ་ཟས།

སྨན་གྱི་རྣམ་གྲངས། གོས་དང་གྱི་གདུགས། རྒྱལ་མཚན། འཕན།

མཆོད་རྟ། མཆྱལ། རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ། ཆོག། དྲི་བཟང་། དགེ་

འདུན་གྱི་མང་སྐོལ། འཁྲིད། 7རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དྲུང་ཏུ་འབྱལ་བ་དང་བཅས་

པ་ལ་རིན་གོང་སྤྱི་དཏུལ་སྲང་ལྟ་བརྒྱ་སྐོང་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་མཛད་དེ། སྤྱི་རྒྱ་མཐའ་

དག་གི་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྐྱིད་པོ་སྤེལ་བ་

གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་འཕེར་ལེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་

ཞིང་རྒྱས་པ། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཞི་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་

@311 རྫོགས་ཤིང་། ཞལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེ་ལ་དག་ཅིང་རྒྱུན་

མི་ཆད་པར་ཆོས་ལྡན་གྱི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པའི་སྣོན་ལམ་སྐྱབས་

འཇུག་བཅས་ཞུ་བར་གྱུར་ཏོ། །འ་ཡང་། སྟོན་གྱི་དུས་ཆེ་འཕྲལ་ཟླ་བའི་ཚེས་གཉིས་

ཀྱ་དུས་སུ་སྨྲིན་བདག་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པ་གོང་ཁྲེར་སྟོང་ཡངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་

ཞུ་ཏ་ཡ་ནས་མཛད་པའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐུའི་གཡས་གཡོན་དུ་རིན་

པོ་ཆེའི་རི་གཉིས་སྤྲུལ་ཏེ། ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ། མཛེས་པ། རིན་པོ་ཆེ་

རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཁ་དོག་ལྟར་འཆོར་ཞིང་། རི་དེ་ལ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་

རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་སྐྱ་སྐད་ཅིན་ཏུ་སྣ་བ་འབྱུང་བ། རི་གཅིག་གི་རྩེ་མོ་ལ་འབྲས་

བུ་རོ་བརྒྱད་ལྡན་པ་འཇམ་ཞིང་མངར་བ་བྱུང་སྟེ་མི་མང་པོ་དག་གིས་ཡིད་བཞིན་དུ་ར་བ་

ཆོམ་པར་བཟའ་བ། རི་གཅིག་གི་རྩེ་མོ་ལ་རྩ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་དང་མངར་བ་སྐྱེས་

ཏེ། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་བྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟའ་ཞིང་བདེ་ལ་ཡིད་བཞིན་

དུ་ཆོམ་པར་བྱུར་པ་དག་སྨྲས་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མི་དང་དུད་འགྲོ་དེ་

དག་ལ་ཆོས་ཅི་རིགས་སུ་བསྟན་པས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དུད་འགྲོ་དེ་དག་ངན་སོང་གི་ལུས་སྤངས་ཏེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་

ལྷར་སྐྱེ་བ་སོགས་དངོས་སུ་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་དད་པར་བྱས་ཏེ། ལྷ་མི་དཔག

ཏུ་མེད་པ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་མཛད་

པའི་ཚོ་འཕྲུལ་གཉིས་པ་བསྟན་ཏོ། །འ་སྟོན་བྱང་བའི་དུས་ཁྲུད་པར་ཅན་དང་

རྀས་སུ་མཐུན་པར་ས་བློང་ཉོར་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ། འབྲི་ཁུང་

རྩོང་ནས་མི་དབང་རིན་པོ་ཆེ་བཀས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་སྨིན་བདག་མཛད་དེ། མཉམ་

མེད་ཤྲཱུའི་རྒྱལ་པོའི་དབུ་རྒྱན་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གསེར་ཆབ་ཀྱི་རྒྱུར་གསེར་ཞོ་

@312 བཞི་བཅུ། ཅོ་ཅོ་མོ་བསྟོད་རྗེ་རྗེ་དང་། འཕགས་པ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གཉིས་

ཀྱི་དབུ་རྒྱན་ཞལ་འདེབས་སུ་དངུལ་གྱི་ཕྱད་ཕོར་གསུམ། ཐེབ་རྩེ་གཅིག །

དེ་བྱིངས་དང་ཏ་རྟུན་གྱི་ཆོས་གོས་གཅིག །ཡང་དང་གྱི་ཆོས་གོས་སྐྱིར་ཁ་གཅིག །

སྐུ་ཤམ་གཅིག །སྤྲན་ཁེབས་ཆེ་བ་གཅིག །ལྷ་དང་པར་མ་ཡུགས་གཅིག །

དར་ཡུགས་བཅུ་བཞི། རྒྱལ་མཚན་དང་། ཀ་ཕན་གྱི་རྒྱུར་གོམ་ཡུགས་

སྣ་ཚོགས། ཀ་བུར་སོགས་སྨན་སྣ། འབྲུ་མར་སོགས་གཙོ་བོར་མི་དབང་

ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས། གཞན་དག་ལ་བསྐུལ་བ་བྱག་ཚབ། ལ་གོ །

སྣང་ས། འཆད་ཁ། བློ་མ་རལ་གཅིག་པས་ཀློང་ཤོད་ནས་བསྐུལ་བ་ཁྲ་ཁྲེངས་

རྩེ་ལ་ཡན་སྦོམ་པར། མར་ལྷ་སྣང་གི་ཁལ་ཕྱེད་ཉིས་སྟོང་དང་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ།

རྩམ་ཁལ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ། དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་སྤྱི་ལ་སྟོན་ཚས་ལ་མར་ཐུད་ཁལ་

སུམ་བརྒྱ། རྩམ་ཁལ་སུམ་བརྒྱ། ཤ་ཁོག་དབུ་བཅུ་གོ་གཅིག །མང་

ཧའི་རྒྱུང་ཇ་དཀར་འདེགས་ཁལ་བཞི་བཅུ། མར་ཁལ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། སྤྱི་

འབྲལ་ཇ་དཀར་སྐམ་གཅིག་བཅས་ཕུལ་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་བསྒྲུབ་

པ་ནི་སྐབས་གཉིས་པའོ། ། འ་ཡང་། སྟོན་ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱ་བའི་ཆོས་གསུམ་

གྱི་དུས་སུ་སྨྲིན་བདག་ཁྲུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་ཤྲུན་རྒྱ་དཀར་མཛད་པའི་ཆོ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་གྱི་ཆུ་སྒྲར་ས་ལ་འཕོ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་རྩིང་བུར་གྱུར་ནས་ཁོ་

ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རྣམ་པར་

སྤྲས་པ། ཁ་དོག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆེར་བ། རྩིང་བུ་དེའི་ཆུ་ཡོན་ཏན་

བརྒྱད་དང་ལྡན་པ། རྗེང་བུའི་ཞབས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་བྱེ་མ་གདལ་བ།

པདྨ་ཆེ་ལྟུང་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། པདྨ་

@313 སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པ་དང་། ལེབ་

ཆུན་ལ་སོགས་པའོ། །པདྨ་དེ་དག་གི་དྲི་ཡང་ཤིན་ཏུ་མངར་ཞིང་འཕྲོ་བ།

པདྨའི་ཁ་དོག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འོད་ཟེར་ཡང་འཚར་ཏེ། དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྣང་བར་བྱས་ཤིང་། འཁོར་མང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་

རྗེང་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བས་བལྟ་བ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་མང་

པོ་དེ་དག་ལ་ཡོ་བྱད་བྱར་ནས་ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ལ་ལ་ནི་

ཞིང་རྟོགས་པར་མཛད་པ་ལས་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ལ་ལ་ནི་

འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡང་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་མཛད་པའི་ཚེ་འཕྲལ་གསུམ་པ་བསྟན་ཏོ། །འོ་སྐོལ་བྱང་བའི་

དུས་ཁྲུད་པར་ཅན་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཆོས་འཁོར་དཔལ་གྱི་ལྷ་སར་ས་གླང་རྟོར་

རྒྱ་དང་པོའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་རྒྱུན་བུ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་མཆེད་ཡུམ་སྲས་

ཀྱིས་སྤྲིན་བདག་མཛད་དེ་ལྷ་མཆོད་མི་མཆོད་ཀྱི་རྒྱུར། ཞལ་གསེར་སྤོས་དང་བཅས་པ།

མར་ལྷ་སྲང་གི་ཁལ་བྱུག་བརྒྱ་དང་གསུམ། ཇ་སིག་གསུམ། རྩམ་ནས་ཁལ་སུམ་

བརྒྱ། ཤ་ཁོག་ལྔ་བཞི། བསྟོ་རྒེན་དང་བཅས་པ་ཕུལ། དེ་དང་དུས་མཚུངས་པར་བླ་མ་

ཡང་བློ་བ་དང་། དཔོན་བསོད་རིན་པ་གཉིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནས། ལྷ་མཆོད་ལ་མར་

ཁལ་སུམ་བརྒྱ་བྱུག་ཅུ། གསེར་སྲང་ཕྲེད། རྩམ་ཁལ་བྱུག་ཅུ། མཆོད་འབྱུ་ཁལ་

ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན། འཕན་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དར་ཡུགས་ལྟ། རས་ཁྲུ་ལྟ་མ་བཅོ་ལྟ། སྤོས་

དཀར་ཁལ་ཕྲེད། ས་ལ་ཨ་ཀ་རྡུའི་སྤྲོར་སྟེབས་བཅས་པའི་སྤོས་ནག་བྷེ་གང་། སྤོས་

རེངས་སྟོང་། སྟོང་རས་ལ་ཆ་ཐེར་གསུམ། དགེ་འདུན་གྱི་བསྟེན་བཀུར་

ལ་མར་ཐུབ་ཁལ་བརྒྱ་དང་ཕྱེད་དྲུག །ཤ་ཁོག་སུམ་ཅུ་རོ་གསུམ། ཇ་སིག

@314 གསུམ། རྩ་མ་ཁལ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས། བྱར་ལྷང་གཉིས་ལ་རྒྱ་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་

གཅིག །ཆོ་ལུ་རྒྱ་མ་དགུ །ཚྭ་འབོ་གང་རྣམས་ཕུལ་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་

དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྐབས་གསུམ་པའོ། ། འ་ཡང་། སྟོན་ཆོ་

འཕྲུལ་རྫི་བའི་ཆོས་བཞིའི་དུས་སུ་སྒྲིན་བདག་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་ཨི་ཆྭ་

ཐུར་མས་མཇད་པའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཉིན་རིན་པོ་ཆེའི་རྩིང་དེའི་ངོས་

བཞིར་ཡུར་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཆུ་ཕྱིར་ཡང་འཛོར་ཞིང་རྩིང་དེ་ཉིད་དུ་འབབ་

པ། ཆུ་འབབ་པའི་སྒྲ་ལས་དབང་པོ་ལྡངས། སྟོབས་ལྡངས། བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། རྣམ་

པར་ཐར་པ་གསུམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

དྲུག་དང་། སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་བ་ཆེན་པོ་

དང་། བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་སྟེ་ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་

ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་སྟེ། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྒྲ་དེ་དག་གི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཤིང་

ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་དང་། མཐོ་རིས་ལྷར་སྐྱེ་བ་

དང་། བསོད་ནམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་ཡང་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཐོབ་པར་མཛད་པའི་ཚོ་

འཕྲུལ་བཞི་པ་བསྟན་ཏོ། །འ་སྟོད་བྱུང་བའི་དུས་ཁྲུད་པར་ཅན་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་

པར་སྣང་ཚོ་འཕྲུལ་ཟུར་བའི་ཆོས་བཞིའི་དུས་སུ་བྱག་དཀར་ནང་སོས་སྦྱིན་བདག་བྱས་

ནས། ལྷ་མཆོད་ཀྱི་རྒྱུར་མར་ཁལ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔ། ཇོ་བོ་རིན་པོ་

ཆེར་ཏུ་རྒྱན་གྱི་ན་བཟའ་གཅིག་དང་ཞལ་གསེར། དབུ་རྒྱན་གྱི་གཡུ་ཐུ། སྒོས་

དཀར་བྱེ་བཞི། སྒོས་རེང་མདའ་ཚད་མ་སྟོང་དང་ཉིས་བརྒྱ། བ་དན་དཀར་པོ་

གཅིག ।འཕན་གཅིག ।མཆོད་འབྲུནས་ཁལ་ལྷ་བཅུ་ང་ལྷ། ཞལ་ཟས་

@315 རྒྱུར་རྩམ་ཁལ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ། དགེ་འདུན་གྱི་ཞབས་ཀོག་རྒྱུར། རྩམ་

ཁལ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ། མར་ཐུད་ཁལ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ། ཇ་ཁལ་

ལྷ་བཅུ། ཐུགས་རྗེར་རྒྱུར་ཤ་སྐམ་ཁོག་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྷ། མངའ་འོག་ན་ཡོད་པའི་

བྱ་དགོན་པ། དགོན་གསར་བ། བླ་བཞི་བ། ཤ་ར་རྩོར་པ། ཐར་

རྒྱས་པ། ལྷ་ཕྱུག །དོ་སྐམ། ལྷན། བ་ལམ། འབྲོམ། ཡིར་པ། ཆོས་

ལུང་ཡན་ཀུན་བསྒྲིལ་བ་ནས་ལྷ་མཆོད་ལ་མར་ཁལ་དྲུག་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ། རྩ་ནས་

ཁལ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི། ཞལ་གསེར་དང་དབུ་རྒྱན་རྒྱར་གསེར་ཞོ་ཕྱེད་དང་དགུ།

ན་བཟའ་ངོ་བཞི། བླ་བྲེ་གསེར་འཇམ་གཅིག །དར་ཆའི་རྒྱུད་དར་ཡུགས་བཞི་བཅུ

རྩ་བདུན། ཀ་བསྒྲིལ་བུབ་བཞི། སྟོང་རས་རྒྱལ་ཐེར་གཅིག་དང་། པང་ཁེབས་ཀྱི་

རས་གཅིག །སྟོས་རེང་སུམ་སྟོང་། གསེར་ཞོ་དོ་རི་བའི་གུར་ཀུམ། །བྱམ་པ་

ཉི་ཤུ། དགེ་འདུན་གྱི་ཞབས་ཀོག་རྒྱུར་ཇ་སིག་གསུམ་དང་སྦྱམ་གཅིག །ཀ་ར་

ལྟང་གཅིག །གྲུང་ཐང་དུ་འབུལ་རྒྱའི་མར་ནག་ཁལ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ། ཡང་།

གླུ་བཞི་བས་མར་ཁལ་དྲུག་ཅུ། གཞན་དག་བསྒྲིལ་བ་ནས་མར་ཁལ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རྩ་

བཞི། བྲག་དཀར་ནང་སོས་ལོ་ངེ་བཞིན་ཤར་ཕྱོགས་ནས་ཡུལ་འཛོར་སྡུང་གི་བ་དན་

དང་། གདུགས་དཀར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གཅིག །ཁྲ་དགོན་པས་ཚངས་པའི་བ་དན།

གླུ་བཞི་པས་ལྷའི་དབང་པོའི་བ་དན། ཤ་ར་ཆོར་པས་གདུགས་དཀར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་

གཅིག །དཔོན་ཀུན་རྒྱལ་དང་། །དཔོན་ཆོས་དབང་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཉི་དབང་

གི་བདག། གསོལ་དཔོན་གྲགས་པ་དཔལ་དང་། གསོལ་ཌ་དོར་རིན་གཉིས་

ཀྱིས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་བ་དན་རྣམས་ཀྱི་ཞེག་བསོ་བྱེད་པར་དམ་བཅའ་ཕྱལ་

བ་རྣམས་དང་བཅས་པས་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྐབས་བཞི་

@316 པའོ།། །། འ་ཡང་། སྟོན་ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱ་བའི་ཚོས་ལྡའི་དུས་སུ། སྒྲིན་བདག

ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱིས་མཛད་པའི་ཚོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་ཞལ་གྱི་སྐོ་ནས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་བཀྱེ་ནས་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག

རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་སྣང་བར་བྱས་ཏེ། འོད་ཟེར་དེས་རེག་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

དུག་གསུམ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་བཅས་ཏེ་ལུས་དང་སེམས་རབ་ཏུ་བདེ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་དགེ་

སློང་དག་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། འཁོར་མང་པོ་དག་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མོས་པས་འདུད་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་ཏེ་བླ་ན་

མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ་བ་དང་། བསོད་

ནམས་ཀྱི་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡང་བྱངས་མེད་པའི་ཚེ་འཕྲལ་ལྟ་པ་བསྟན་ཏོ། །འ་སྟོན་

བྱང་བའི་དུས་ཁྲད་པར་ཅན་དེ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པས་བླང་ཏོར་བྲེ་དང་པོའི་ཚེས་ལྟའི་

དུས་སུ་སྨིན་བདག་དཔོན་མཇོས་པ་ཡབ་སྲས་ནས། དཔོན་བྱགས་པ་བཟང་པོའི་

ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་མཆོད་ལ་མར་ཁལ་ཉི་ཤུ། དར་འཕན་གཅིག །

དབུ་རྒྱན་རྒྱང་གསེར་ཞོ་དོ། དགེ་འདུན་གྱི་ཞབས་ཏོག་རྒྱང་ནས་ཁལ་བརྒྱ་ཐམ་པའི་

རྩམ་པ། མར་ལྷ་སྲང་གི་ཁལ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ང་བདུན། ཇ་དཀར་ཁལ་ཉི་

ཤུ་རྩ་བདུན། སྐུ་འཁྱིད་མཆོན་བྱེད་རྒྱ་ཁབ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ། ཙོན་དན་ཕྱེ་མ་བྱི་

ཕྱེད། སྟོས་དཀར་བྱེ་དོ། འ་ཡང་དེ་ཉིན་ཟླལ་བུ་མཁན་ཆེན་དཔོན་སློབ་དགེ་འདུན་

དང་བཅས་པ་ནས་ལྷ་མཆོད་རྒྱུར། མར་ལྷ་སྲང་གི་ཁལ་སུམ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་གོ

གསུམ། ནས་ཁལ་བརྒྱ་དང་བཅུ། རྩམ་པ་རྒྱ་མ་སུམ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ཅུ་གསུམ།

ཞལ་གསེར་ཞོ་ལྔ། དགེ་བཤེས་ཀུན་རིན་གྱིས་དར་གྱི་ན་བཟའ་གཅིག །སྤོས་ཀྱི་

འཕན་བརྒྱད། སྤོས་རིང་མདའ་ཚད་སུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ། རྒྱལ་བུ་མཁན་ཆེན་

@317 པས་དགེ་འདུན་གྱི་བསྟེན་བཀུར་རྒྱུར་ཇ་སིག་གཅིག །ཉི་གནས་དཔལ་ལྡན་བཟང་

པོས་ཇ་སིག་གཅིག །ཁམས་པ་ཞིག་ནས་ཇ་དུམ་གཅིག །སྟོན་པ་བརྩེ་ན་འབྲས་ཆོས་

སྐྱོང་གིས་མར་ཁལ་བཅུ་རྣམས་ཕུལ་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་རྫ་བའི་ཆོས་དྲུག་གི་དུས་སུ་སྦྱིན་བདག

སྐབས་ལྟ་བའོ། །འ་ཡང་། སྟོན་ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱ་བའི་ཆོས་དྲུག་གི་དུས་སུ་སྦྱིན་བདག

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལི་ཙ་བྱི་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་འཁོར་མང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་གི་བསམ་པ་གཅིག་གིས་ཤེས་པར་བྱས་

ཏེ་སོ་སོའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མཛད་པས་སོ་སོ་ནས་དགའ་སྟེ་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟགས་སོ། །དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་

པས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། འབྲས་

བྱ་ཐོབ་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ་བར་སྨོན་པ་ཡང་གངས་མེད་པའི་བར་དུ་བྱང་

བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚེ་འཕྲུལ་དྲུག་པ་བསྟན་ཏོ། །འ་སྟོན་བྱང་བའི་དུས་ཁྲུད་པར་ཅན་

དེ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་ས་གླང་ཆོ་འཕྲུལ་རྫུ་བའི་ཚོས་དྲུག་གི་དུས་སུ་སྨིན་བདག་ སྐབས་ལྟ་པའོ། ། ༥ ཡང་། སྟོན་

བོ་ས་ལ་ཡབ་སྲས་དང་། བྲང་ཕུ་མདའ། སྨོན་གསང་རྒྱལ། གྲིབ་

པ་རྣམས་ནས་བྱས་པའི་ནང་ཚན་ཇོ་བོ་ས་ལ་ཡབ་སྲས་ནས། བདག་པོ་ཆེན་པོ་

འཇམ་དབྱངས་གྱ་ཕྱི་དང་། དཔལ་གྲགས་པ་བཟང་པོ། དཔོན་གཉིར་བ་

གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་དེན་གསབ་པ་དང་། ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་མཆོད་

ལ་གསེར་ཞོ་བཞི། མར་ལྷ་སྲང་གི་ཁལ་བཅུ་བདུན། འཕན་གྱི་རྒྱུ་ལོང་

ཡུགས་གཅིག །སྟོང་རས་རས་ཡུགས་གཉིས། མཆད་འབྲལ་ནས་ཁལ་ཉིད་

ཤུ་ཕྱེད་རྩ་ལྔ། དགེ་འདུན་གྱི་བསྟེན་བཀུར་རྒྱུར་རྩམ་ཁལ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་

བརྒྱད། མར་ཁལ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག། །ཐུབ་ཁལ་གཅིག །ཇ་

@318 སིག་བཞི། ཐུག་རྗོར་མར་ཆོལ་ཁལ་དགུ། །ཞ་ཕིང་ཁལ་བརྒྱད། ཤ་

སྐམ་ཁོག་པ་དགུ །རྩམ་པ་ཞིབ་རྒྱབ་གཉིས། བསྟོ་རྐེན་གོས་ཕྱི་ནང་ཅན་

གཅིག་རྣམས་ཕྱལ། གསང་མདའ་བ། ལྷུན་གྱིབ་སྣང་པ། ཀྱིང་སྨད་མོ་ཡན། སྐྲ་

པ་རྣམས་ཀྱིས་མར་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་བྱ་བདུན། ནས་ཁལ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་དང་བྱེ་ལྔ། རྩམ་

ཁལ་སྐམ་ཅུ་སོ་དགུ་དང་བྱེ་བཅོ་ལྔ། གསང་ཕུ་ཀྱིང་སྨད་པས་དར་ཡུག་གཉིས།

ཕྱག་གཅིག །དར་ཁ་ལྔ། ཀྱིང་སྟོད་པས་ཞ་ཡུགས་གཅིག །པང་ཁེབས་

གཅིག །ཁ་འབྲི་བྱབ་གཅིག །རས་ཡ་གཅིག །དཀོན་རྒྱལ་དབོན་པོ་སྟོ་

སྟོར་བས་གསེར་ཞོ་བརྒྱད་ཅུ། ཡར་ཁ་པ་གྲོགས་མཆེད་ཀྱིས་གསེར་ཞོ་དགུ་བཅུ་

དང་སེ་བ་བཅུ་གསུམ། སྟོན་པས་མར་ཁལ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་དང་སྦང་བཅོ་ལྔ། ནས་

ཁལ་བཞི། རྩམ་ཁལ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ །བར་རྩིངས་པས་མར་ཁལ་གཉིས།

དཔོན་ཡིག་བསམ་གཏན་གྱིས་ཞལ་གསེར་དང་དབུ་རྒྱན་རྒྱང་གསེར་ཞོ་གསུམ། དར་

ཡུག་གི་ཕན་གཅིག །མར་ཁལ་ལྔ། རྩམ་འབོ་གང་། ནས་འབོ་གང་།

དགེ་འདུན་གྱི་བསྟེན་བཀུར་ལ་མར་ཁལ་བཅུ་བཞི། ནས་ཁལ་དྲུག་ཅུའི་རྩམ་པ།

གྲིབ་པས་མར་ཁལ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ། ནས་ཁལ་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་དང་བྲི་བཅོ་ལྔ།

རྩམ་ཁལ་བཅོ་ལྔ། བྲང་བུ་མདས་མར་ཁལ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་དང་སྦང་དྲུག །

ནས་ཁལ་ཕྱེད་བདུན་ཅུ་ཐམ་པ། རྩམ་ཁལ་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད། ཞོལ་ར་མགོ་

ཚལ་པས་མར་ཁལ་བཞི་བཅུ་ཕྱེད་ཞེ་དྲུག །ནས་ཁལ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་དང་བྱེ་བརྒྱད་

རྣམས་ཕུལ་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྐབས་དྲུག་པའོ། །

འ་ཡང་སྟོན་ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱ་བའི་ཆོས་བདུན་གྱི་དུས་སུ། སྒྲིན་བདག་ཁྲུང་པར་དུ་འཕགས་

པ་ལྷཀྱའི་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཉིན་པར་

@319 འཁོར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ནས་འཁོར་ལོས་བསྒྲུབ་བའི་རྒྱལ་པོར་བསྒྲུབ་ཏེ། རིན་

པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་། བུ་སྟོང་དུ་ལྔན་པ་སྤྲུལ་ཏེ། རྒྱལ་ཕན་དང་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་

བསྟི་སྐང་བྱས་པར་མཐོང་སྟེ། སོ་སོ་ནས་ངོ་མཚར་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྲོ་བ་སྐྱེས་པ་

དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཐུབ་ཞིང་བསྟན་པས། སོ་སོའི་ཡིད་ཆོམ་

པར་གྱུར་ཏེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་།

མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཡང་གྲངས་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་འཕྲལ་བདུན་པ་

བསྟན་ཏོ། །འཇོན་བྱང་བའི་དུས་ཁྲད་པར་ཅན་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ས་

གླང་ཆེར་རྫི་དང་པོའི་ཆོས་བདུན་གྱི་དུས་སུ་བཀུ་ཤིས་ཚཉ་དབོར་ནས་སྨིན་བདག་བྱས་ཏེ།

བསྟན་པ་སྤྱིའི་རིམ་གྱོད་དང་། གོང་མ་ཆེན་པོ་ཡོན་མཆོད། དཔོན་གཉེར་གྱི་

སྐྱའི་རིམ་གྱོ་བཅས་ལ་དམིགས་ནས། ལྷ་མཆོད་ལ་ཞལ་གསེར་དང་དབུ་རྒྱན་རྒྱུར་

གསེར་ཞོ་བདུན། མཆོད་མེའི་རྒྱུར་མར་ལྷ་སྔང་གི་ཁལ་སྙམ་ཅུ་ས་གསུམ།

ཞལ་ཟས་རྒྱུར་རྩམ་ཁལ་བཅུ། མཆོད་འབྱུའི་རྒྱུར་ནས་སྐྱོར་མོ་ལྔང་གི་ཁལ་སྙམ་ཅུ།

ཕན་གྱི་རྒྱུར་དར་ཡུགས་གསུམ། སྟོང་རས་ཡུགས་བདུན། སྤྱོས་དཀར་

བེ་ལྷ། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྟོན་ལ་སྐྱོར་མོ་ལྔང་གི་བྱེའི་ནས་ཁལ་བརྒྱ་དང་དྲུག

ཅུའི་རྩམ་པ། ལྷ་སྔང་གི་མར་ཁལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ། ཐུད་ཁལ་བཅུ་

གསུམ། ཐུགཏེར་ཤ་སྐམ་རྩེན་ཁོག་ཉི་ཤུ་དང་། ཐུད་ཁལ་བཞི། མང་

ཧའི་རྒྱུང་ཇ་སིག་ཆེན་གཅིག །ང་རོང་ཁལ་གསུམ། བསྟོ་རྩེན་ན་བཟའ་

གཅིག ।དར་ཡུགས་གཅིག་སོག་པོ་པང་ཁེབས་སྟོ་ཁྲ་གཅིག་རྣམས་ཕུལ།

ཡང་དེ་ཉིན་སྨོན་མ་ཁར་ནས་ཇོ་བོ་ལ་བས་གཙོ་མཛད་པའི་གང་ཟག་གཞན་དག་དང་།

ཁང་སྐྱ་སྐོར་བྱི་དྲག་བཅོན། ལྷ་སྡེ། མི་སེར་དམངས་བཅས་ནས་མར་ཁལ་

@320 བཞི་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་གོ་བཞི། ཉག་བཅོ་ལྔ། ནས་ཁལ་དགུ་བཅུ་གོ་

གཅིག །རྩམ་ཁལ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་རྣམས་ཕུལ་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་

དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྐབས་བདུན་པའོ། ། འ་ཡང་སྟོན་ཆོ་འཕྲུལ་

ཟླ་བའི་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་དུས་སུ་སྤྱིན་བདག་ཁྲུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་

གྱིས་མཛད་དེ་སེང་གེའི་ཁྲི་བཞམས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཞུགས་

པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གཡོན་ནས་མཆོད་པ་བྱེད། ཚངས་པས་གཡས་

ཕྱོགས་ནས་མཆོད་པ་བྱེད། འཁོར་མང་པོ་རྣམས་ཅང་མི་སྨྲ་བར་འཁོད་པ་ལས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕུག་གིས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བསྟན་པས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལས་གླང་པོ་

ཆེའི་སྐད་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྲིན་པོ་ལྟ་བྱུང་ནས་

སྡུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་གི་ཁྲི་དབང་ཉེ་བཞིག །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཀུ་མའི་རྩེ་མོ་ལ་

མེ་འབར་བ་ཐོགས་ཏེ་སྟོན་པ་དྲུག་གི་མགོ་ལ་བཏགས་སོ། །སྟོན་པ་དྲུག་པོ་འཇིགས་

སྐྲག་ནས་བྱེར་ཞིང་བོས་ཏེ་སྐྱེངས་ནས་ཁ་ཅིག་ཆུར་འཆོངས་ཏེ་ཆོ་འཕོས་སོ། །

སྟོན་པ་དྲུག་གི་འཁོར་ལས་སྟོང་ཕྲག་དགུ་བཅུ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་རབ་

ཏུ་བྱུང་བར་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་འོངས་སོ་ཞེས་

བཀའ་སྩལ་བས་སྐུ་དང་ཁ་སྤྱི་རང་བྱི་སྤེ་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཆོས་བསྟན་པས་ཟག་པ་ཀུན་ཏུ་ཟད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་

རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་བ་སྤུའི་

བུག་བརྒྱད་ཁྲི་ལས་འོད་ཟེར་བཀྱེ་ནས་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་གང་བར་མཛད་དེ།

འོད་ཟེར་དེ་དག་རེ་རེའི་ཐོག་མ་ལ་པདྨ་ཆེན་པོ་རེ་རེ་སྤྲུལ། པདྨ་རེ་རེའི་སྟེང་ནས་

སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རེ་རེ་སྤྲུལ་ཏེ། འཁོར་མང་པོ་ཀུན་

@321 ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བར་བྱས་པས་ལྷག་པར་དད་པའི་སེམས་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་

བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཅི་རིགས་པར་བསྟན་པས། དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་

བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་ལྷ་དང་

མིར་སྐྱེ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ཡང་གྱངས་མེད་པའི་ཚེ་འཕྲུལ་བརྒྱད་པ་

བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་ཆོས་བདུན་ཡན་ཆོད་དུ་སྟོན་པ་དྲུག་པོས་ཀྱང་རྟུ་འཕྲུལ་འབྱན་

པའི་ཁུལ་གྱིས་ཁྱི་བཞག་ནས་གནས་པ་ལས། ཆོས་བརྒྱད་ནས་སྐྱལ་བའི་སྡིན་པོ་

ལྟ་དང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་ཚར་བཅད་པས་འདི་མན་ཆད་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལ་འབྱན་རྣམ་མེད་པའི་

ཆོ་འཕྲུལ་དུ་བཀག་སོ། །འ་སྟོན་བྱུང་བའི་དུས་ཁྲུད་པར་ཅན་དེ་དང་རྗེས་

སུ་མཐུན་པར་ས་གླང་ཁོར་རྒྱ་དང་པོའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དུས་སུ། སྒྲིན་བདག་དཔོན་

ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་མཛད་དེ། སྣུན་སྦྱ་རིན་པོ་ཆེ་བཀས་པ་རྒྱལ་

མཚན་དང་། དྲུང་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཏའི་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་མཆེད་ཁྱེད་བོན་

རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པའི་ཆེད་དང་། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ $_{7}$ གོང་

མ་མིའི་དབང་པོ་བཀས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཁྱེ་དཔོན་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་སྐུའི་རིམ་

བོ།།ཞ་མས་གཅོ་བྱས་པའི་དྲིན་ལན་བསབ་པ་བཅས་ཀྱི་སྐད་དུ། ལྷུར་བཅས་

འབྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཅོ་བོར་བཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་

རྣེན་གསུམ་རྒྱ་མཚོར་སྤི་ཞུ་བཀུར་སྟི་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར། ཇོ་བོའི་ཞལ་གསེར་དང་

དབུ་རྒྱན་ལ་གསེར་ཞོ་ལྗ་བཅུ་རྩ་ལྔ། ཕྲ་རྒྱར་རིན་པོ་ཆེ་ནལ་རྩོག་གསེར་བྲེ་ཆེན་ལྗ་

རེ་བ་གཅིག །གཡུ་གསེར་སྲང་ལྗ་བཅུ་རེ་བ་གཅིག །སྐུ་ཏིག་ཚ་བ་རྩོག

བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་པའི་གཡུ་དང་སྐུ་ཏིག་གི་ཕྲ་རྒྱན་ཡོན་ཆེ་བ།

@322 དངུལ་གྱི་ལྷུང་བཟེད་ཞལ་འདེབས་སུ་དངུལ་སྲོར་ཉི་ཤུ། ཞོང་བུ་ལ་ཏ་རྟུང་གི་སྐུ་ཆོས་

གཅིག །རྩ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེར་ལིང་ཀ་ཤུན་གྱི་སྐུ་ཚོས་གཅིག །རྩ་བོ་

བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལ་སྟོང་གཡོག་ཤམ་བུ་དང་བཅས་པ། བྱམས་པ་མཆེད་གཉིས་དང་།

འོད་དཔག་མེད་སོ་སོར་སྐུ་ཚོས་རེ། ཚོན་སྣ་ཚང་བ། གསེར་ཕོག་སྟོང་

བམ་གཉིས། མཆོད་རྟེན་ལ་རྣ་བུའི་སྒོ་གདུགས་ལེགས་པ་གཅིག །རྒྱལ་མཚན་

གཅིག །ཕན་གཏེས། མཆོད་རྟ་གཅིག །དུང་དཀར་གཅིག །ཨ་ཀ་རྩ།

སོག་སྒོས། སི་ལ། ཙན་དན་དཀར་དམར། ག་བུར་དང་ཁ་ཆེ་དྲི་བཟང་གིས་ཐོག

དྲངས་པའི་སྒོས། དྲི་བཟང་གསེར་སྣང་དྲུག་དང་ཞོ་གསུམ་རི་བ། ན་གི་སོགས་བཟང་

(FSMA)ཀ་སྤྱ་ཚོགས་སྤྱི་བའི་སྲོལ་ཕྱེ་ཁལ་གསུམ། སྤས་རིང་དྲུག་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ། ཆག་ཆག

གི་རྒྱུར་སྤང་སྲོས་དང་དྲི་བཟང་སྤྱི་བ་ཕད་བྱ་ཀྱི་ཤུ་ལྷ། རྩ་ཀོང་ཕྱེད་བདུན་བརྒྱ།

ཕྱོགས་སྐྱོང་། མཆོད་ལྷ། བ་དན། གདུགས་སྐར་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་དར་ཆེན་

ཡུགས་བཞི་བཅུ། འཇུ་ལང་ཆེ་བ་གཅིག །ཀ་སྒྲིལ་སྟོ་དམར་དཀར་གསུམ་ཁྲོན་

སྟོམ་བྱབ་བཅུ་དྲུག །དྲིལ་བྱ་ཀྱི་ཤུ། དྲིལ་ཆུང་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། ཟངས་

ལས་བྱས་པའི་མེ་ཏོག་གི་པར་བཅུ། ཇ་གཡབ་རྒྱུར་ཇ་དཀར་བདུན། ལྷ་མཆོད་

ཀྱི་དཀར་མེའི་རྒྱུར་མར་ལྷ་སྲང་གི་ཁལ་སྲམ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་བཞི། མཆོད་འབྲུ་

ནས་ཁལ་ཉི་ཤུ། ཞལ་ཟས་རྒྱུར་རྩམ་ཁལ་ལྔ་བཅུ། བཟང་སྤོས་ཀྱི་རིགས་

མང་བ་དང་བཅས་པ། དགེ་འདུན་གྱི་ཞབས་ཏོག་རྒྱུར་ཇ་དཀར་འདེགས་ཁལ་བཞི་

བཅུ། ཇ་སོག་ཉི་ཤུ། མར་ཁལ་སྲམ་བརྒྱ། ཐུད་ཁལ་བཅུ། རྩམ་

གསེར་བྱེའི་ཁལ་ཆིག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ། ལྷུར་བའི་རྒྱུར་མར་ནག་ཁལ་བདུན། ཐོ་

ཁལ་སྲམ་ཅུ། ཤ་སྐམ་ཁོག་བརྒྱ། ཆོལ་ལུ་ཁལ་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི། གཙུག

@323 ལག་ཁང་གི་ཉམས་བསོའི་རྒྱུ་དང་། ལྷ་རྟེན་ཁག་གི་གསེར་ཆབ། སྐུན་དར།

དཀར་མེ། ཆོས་གསུང་སྒོག །སྣོན་ལམ། གཏོར་སྐྱབ། ཚབ་གཏོར་ཐུ་

གཏོར། བྱམ་གཉེར། དོ་དམ་རིག་བྱེད་དང་བཅས་པའི་རྒྱུར། ཡོན། སྟོན་མོ།

ཁ་བཏགས། སྣོན་ལམ་གྱི་མཆོད་ཚོམས། བཟོ་རིགས་མ་དང་། སོགས་

པ་མོན་ལམ་ལ་ཕེབས་མི་ཡོན་མཆོད་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་བཅས་ལ། དར་ཆེན་ཁ་སྤུམ་

ཐུ། དེ་འོག་དར་ཁ་ཉི་ཤུ། སུ་ཏིག་བཞི་བརྒྱ། གཡུ་བྱིར་སོགས་རིན་པོ་

ཆེ་སྣ་ཚང་། ཟངས་ཀྱི་གཏུ་བཞི། ཇ་བྱམ་ཉིས་བརྒྱ། དར་དཀར་གྱི་

གོས་ནང་ཤ་ཅན་གཅིག །ཇ་དཀར་ཁ་ལ་བཞུ་དུག །ཇ་ནག་སིག་ལྟ། མར་

ཐུད་ཁལ་ལྟ་བཞུ། ཤ་ཁོག་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ། །ནས་ཁ་ལ་སོང་

དང་བཞི་བརྒྱ། རྩམ་ཁལ་ལྟ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་རྩ་བདུན། ཚྭ་ཁལ་ལྟ་བཞུ་ཕྱེད་

ང་དུག །རྟ། གོ་ཁྲབ། གོས་དར། སྣམ་ཕྲུག །མཛོ་མོགས་ལ་གོང་བྱས་དངུལ་

སྣང་སྟོང་དང་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལྟ། གཞི་གཉའ་མངའ་འོག་གི་ཆོས་སྡེ་ཆེ་ཆུང་།

དཔོན་སྐྱ། བཟའ་པ། བོད་འབྲོག་ཀུན་དང་། ནང་སོ་བཅས་བསྡོལ་

བ་ནས་ལྷ་མཆོད་མི་མཆོད་ཀྱི་ཞབས་ཀོག་རྒྱུར། ཞལ་གསེར་དབུ་རྒྱན་བཅས་ལ་

གསེར་ཞོ་བརྒྱ་དང་སེ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས། ཕྱ་རྒྱུར་ནལ་རྩོག་གསེར་བྱེ་ཆེན་ལྔ་རི་

བ་གཅིག་དང་། གཡུ་དཏུལ་སྔང་ལྔ་བཅུ་རི་བ་གཅིག །གཡུ་ཆུང་གཅིག །

སྤུ་ཏིག་རྩོག་ཆེ་བ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད། རྩོག་ཆུང་བ་དྲུག་བརྒྱ། དཏུལ་

སྦོར་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས། དཏུལ་གོར་གཉིས། ན་བཟའ་སྐུ་ཆོས་བདུན།

སྟོད་གཡོགས་གཉིས། གསེར་ཞོག་སྟོང་བམ་གཉིས་དང་བརྒྱ་བམ་ཕྱེད་ལྔ།

ཆོོན་སྣ་ཚང་བ་ལ་རི་གོང་གསེར་ཞོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན། རྩ་བྱའི་གདུགས་གཅིག །

@324 རྒྱལ་མཚན་བཞི། ཕན་གཉིས། དར་ཕན་ཆེ་བ་བརྒྱད། ཐུ་རྟུན་གྱི་

བེར་ཐུལ་གཅིག །གོས་ལིང་ཡུགས་ལྔ། གན་དར་ཡུགས་ཕྱེད་དང་བརྒྱད།

དར་ཡུགས་ཀི་ཤུ་རྩ་གཉིས། ཁ་བཏགས་གཅིག །གོས་ལིང་ཁ་དྲུག་རྩ་

རྩ་གཉིས། གན་དར་ཁ་སུམ་རྩ། དར་ཁ་སུམ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་བཞི།

ཀ་སྒྲིལ་བྱབ་བཅུ་བདུན། འཇུ་ལང་ཆེ་བ་གཅིག །ཆ་ཐེར་ཁོལ་ཐུབ་བདུན།

རས་ཁྲུ་བཅོ་ལྔ། སྤང་ཁེ་བས་སྐྱ་ཁྲ་བསྒྲིལ་བས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ། རས་

ཡ་བཞི་བརྒྱ། ཞ་ཡུགས་གཉིས། ཕྱུགས་གཉིས། ཇ་དཀར་བདུན། མཆོད་རྟ་

གཅིག །དུང་གཅིག །དྲིལ་བུ་སྒམ་ཆུ་སོ་གཉིས། དྲིལ་ཆུང་བརྒྱ་དང་བརྒྱད།

ཀིང་ཤག་གཅིག །ཟངས་ལས་བྱས་པའི་མེ་ཏོག་གེ་པར་བཅུ། ཞ་ཀ་རྩ། སོག

སྤྲོས། སི་ལ། ཙོན་དན་དཀར་དམར། ཀ་བུར། དྲི་བཟང་གིས་ཐོག་དྲངས་

བའི་བཟང་སྤྲོས་ཀྱི་སྨན་ལ་གསེར་སྲང་དྲུག་དང་ཞོ་གསུམ་རེ་བ། ཡང་ན་གི་སོགས་

བཟང་སྨན་སྦྱར་བའི་སྤྲོས་ཕྱེ་ཁལ་གསུམ། སྤྲོས་དཀར་ལྟང་རྩེ་གཉིས། སྤྲོས་རེངས་

གསེར་ཞོག་མ་ཕྱེད་ཉིས་བརྒྱ། དེ་བྱིངས་སྤྲོས་རེངས་ཁྲི་ཕྲག་གཉིས་དང་ལྡ་སྟོང་དགུ་

བརྒྱ་པ་བཅུ། ཚག་ཚག་རྒྱུ་སྦུང་སྒོས་དང་དྲི་བཟང་སྣུར་བ་ཕང་བུ་ཉི་ཤུ་པ། ཟངས་

ཀྱི་གཉུ་བཞི། ཇ་བུམ་ཉིས་བརྒྱ། ཇའི་ཀོང་བུ་ཕྱེད་བདུན་བརྒྱ། ང་

དཀར་སིག་བཞི། ང་ནག་སིག་བདུན་ཅུ་དོན་པ། མར་ཐུད་ཁལ་བདུན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་

སྐམ་བཅུ་སོ་པ། ཆོལ་ལུ་ཁལ་བརྒྱ་དང་བཅོ་བརྒྱད། ཚྭ་ཁལ་བརྒྱ་དང་ཕྱེད་

གསུམ། ཤ་ཁོག་སྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱ་དགུ་བཅུ། ཙ་མ་ཁལ་པ་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་

གཅིག །ཉས་ཁལ་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ། རྟ། གོ་ཁྲབ་གོས་དར། སྐམ་

ཕྱག །མཛོ་ཕྱུགས་རྣམས་ལ་གོང་བྱས་དངུལ་སྐང་སྟོང་དང་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་པ་རྣམས་

@325 ཕུལ་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་སྣུབ་པ་ནི་སྐབས་བརྒྱད་པའོ། །སྐབས་

འདིར་གོང་གི་གཞིས་ཀའི་མངའ་འོག་གི་ཆོས་སྲི་ཆེ་ཆུང་སོགས་དང་། ནང་སོ་བཅས་

བསྒྲིལ་བ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དངོས་པོའི་སྲོམ་ཁོངས་སུ། དེའི་གོང་གི་གསེར་དང་

ཕུ་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་གཅོས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་འགྲིལ་བས་ཉིས་སྒྲོས་ཡིན་འདུ་ཡང་།

སྔར་གྱི་ཡིག་སྟེང་དཀར་ཆག་ཏུ་འཕར་འཁོད་འདུག་པས་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་ཤས་ཆེ་

སྟམ་དེ་ནང་འཕར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །འ་ཡང་སྲོན་ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱ་བའི་ཆོས་དགུའི་དུས་

སུ་སྨྲིན་བདག་ཉད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཚངས་པའི་རྒྱལ་པོས་སྨྲིན་བདག་མཛད་པའི་ཚེ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཚངས་པའི་ལྟ་ལ་ཐུགས་གྲི་བར་ཞིན་ཏུ་མཐོ་བ་ལྟང་ངེ་ལྟམ་མེར་

བཞུགས་པ་སྤྱལ་ནས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་གནས་ཀུན་ཏུ་སྣང་ཞིང་གསལ་བར་མཛད་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་། གསུང་ཡང་ཐོས་པར་གྱུར་ནས། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་སུ་ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཕྱེ་ཞིང་བསྟན་པས། འཁོར་མང་པོས་བླ་

ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བའི་དགེ་

བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡང་གྲངས་མེད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དགུ་པ་བསྟན་ཏོ། །འོ་སྐོལ་བྱུང་

བའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ས་གླང་རྟོར་རྒྱ་དང་པོའི་ཚེས་དགུའི་

དུས་སུ་གཟིམས་གཡོག་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིན་བདག་བྱས་ནས་ལྷ་མཆོད་ལ། དབུ་རྒྱན་དང་

ཞལ་གསེར་རྒྱུར་གསེར་ཞོ་ཉི་ཤུ་དྲུག་དང་ཞོ་གསུམ། ཕན་གྱི་རྒྱུར་དར་ཡུགས་

གཉིས། དར་ཡིང་ཁ་སྐམ་ཙུ་སོ་གསུམ། རས་བྱབ་བཅུ། ལི་ཁྲི་དང་

སྐང་མ་ལ་གསེར་ཞོ་ཉི་ཤུ་གཉིས་རི་བ། སྤོས་དཀར་ལྔང་རྩེ་གཅིག །གཡུ་ཐུ་

དྲུག །མཆོལ་ཐྲེར་སྐང་གང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྤྱོན་ལ་མར་ལྷ་སྐང་གི་ཁལ་

བརྒྱ་དང་བྱུག་ཅུ་རེ་གཉིས། རྩམ་ཁལ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ། ཇ་

@326 སིག་བཞི་དང་ཞོ་བཞི། ཤ་ཁོག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས། ཆོལ་ལུ་ཁལ་བཞི། ཡང་

དེ་ཉིན་ལྷ་ས་གནས་ཁག་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་མཆོད་མི་མཆོད་རྒྱུང་མར་ཁལ་ཉིས་བརྒྱ་དང་

བརྒྱད་ཅུ་གྱུག་ཉག་བཅོ་ལྔ། ནས་ཁལ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད། བྱང་

བ་བདེ་བ་ཅན་པ་དང་བཅས་པས་མར་ཁལ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ །རྩམ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་

(FGYA)་དགུ་དང་བྱེ་བཅུ་གསུམ། རྒྱ་བྱོང་པས་མར་ཁལ་དགུ་བཅུ་ཕྱེད་གོ་བརྒྱད། རྩམ་

ཁལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཐུ་གཅིག །སྐེ་སྟོད་པས་མར་ཁལ་ཉི་ཤུ་ལྔ། རྩམ་

ཁལ་སུམ་ཅུ་དང་བྱེ་གསུམ། ཞ་འབྲུག་གིས་རྩམ་ཁལ་བཅུ་རྩམས་ཕུལ་ཏེ་ཆོ་

འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་བསྟུབ་པ་ནི་སྐབས་དགུ་པའོ། །འ་ཡང་

སྟོན་ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཅུའི་དུས་སུ་སྨྱིན་བདག་ཁྲུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་

ཆེན་པོ་བཞིས་མཛད་པའི་ཚོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུས་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་བཞིའི་

རིགས་ནས་སྤྱིད་པའི་ཚེ་མི་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་གང་བར་མཛད་ཅིང་སྐུ་དེ་དག

ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡང་འཁོར་མང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་།

དེ་དག་ལ་དམ་པའི་ཚོས་ཅི་རིགས་སུ་བསྟན་པ་ཡང་གསལ་བར་ཐོས་པས་ལྷག་པར་

དགའ་བ་སྐྱེས་ཤིང་། ཏྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་།

ལྷ་མིའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡང་གྲངས་མེད་པའི་ཚེ་འཕྲལ་བཅུ་པ་བསྟན་ཏོ། །

འ་སྟོན་བྱུང་བའི་དུས་ཁྲུད་པར་ཅན་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ས་གླང་ཆོར་ཟླ་དང་

པོའི་ཚེས་བཅུའི་དུས་སུ། ཡོན་བདག་བསོད་ནམས་འཕེལ་གྱིས་མགོ་བྱས་པའི་གཉེར་

པ་རྣམས་ནས་སྤྱིན་བདག་བྱས་ཏེ། བསྟན་པ་སྤྱིའི་རིམ་གྱོ་དང་། དཔོན་གྲགས་

པ་བཟང་པོའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པ། ཞ་མའི་དྲིན་ལན་བསབ་པ་སོགས་ཀྱི་

སྒང་དུ་ལྷ་མཆོད་རྒྱུར་དབུ་རྒྱན་ལ་གསེར་ཞོ་བཞི། ཞལ་གསེར་ལ་ཞོ་དྲུག་དང་སེ་

@327 བ་གསུམ། ཅོད་པ་ཏ་ཆེ་བ་གཅིག །བ་དན་དཀར་ཟིལ་གཅིག །མཆོད་

མེའི་རྒྱར་མར་ཁལ་བཞི་བཅུ། ཞལ་ཟས་རྒྱ་རྩམ་ཁལ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། སྟོང་རས་

རྒྱ་ཆ་ཐིར་གཅིག །རས་བྱབ་གསུམ། སྤོས་ཀྱི་རྒྱར་ཙཎྜན་དཀར་པོ་ཞོ་བཞི།

བཟང་སྨན་སྦ་ཚོང་དང་བཅས་པ། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྟོན་ལ། ནས་ཁལ་

སུམ་བརྒྱའི་ཙམ་པ། མར་ཁལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བདུན། ཇ་སིག་བཞི།

7 ཡང་དཔོན་ཡོན་བདག་པས་བསྟན་པ་སྐྱེའི་རིམ་གྱིར་དམིགས་མར་ཐུད་ཁལ་བརྒྱ།

ནས་ཁལ་བརྒྱ། ཪདཀར་ནག་གི་རིན་ནས་ཁལ་བརྒྱ། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་

དུ་འོ་རེ་བཞིན་གཤེན་རྗེའི་བ་དན་བསོ་བའི་དམ་བཅའ་བས་ཕྱལ། 7 ཡང་དེ་

ཉིད་བྱ་ཡུལ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲ་ནང་གིས། ཞལ་གསེར་དང་དབུ་རྒྱན་ལ་གསེར་གཞོ་བཅོ་

བརྒྱད། ཇོ་ཕྱག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུར་དར་ཆེན་དུར་ཁའི་སྣམ་སྦྱར་གཅིག །

གཅིག །ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དབུ་ཐོག་ཏུ་གོས་བཟང་གི་བླ་བྱེ་གཅིག །བ་དན་

ཀྱི་རྒྱུར་དར་ཡུགས་གཅིག །ཀ་བསྒྲིལ་བུབ་གཅིག །རས་ཡུགས་གཉིས།

སྤོས་རིངས་མདའ་ཚད་མ་དགུ་བརྒྱ། སྟོང་རས་རྒྱུར་རས་ཡུགས་གཉིས། མཆོད་

མེའི་རྒྱུར་མལ་ལྷ་སྲང་གི་ཁལ་ཕྱེད་དགུ་བརྒྱ། ཞལ་ཟས་དང་མཆོད་འབྲའི་རྒྱུར་

འབྲུ་གསེར་བྱའི་ཁལ་བརྒྱད། དགེ་འདུན་སྤྱིའི་བཞེས་ཐུགཙོ་རོད་བཅས་ལ་ཤ་ཚགཁ

ཁོག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག །ཇ་དཀར་ཁལ་ཕྱེད་གཉིས། མར་ཁལ་གཉིས།

ཞིབ་འཐུད་ཁལ་གཅིག །སྐྱབ་མཆོད་པའི་དགོངས་ཇ་ལ། ཇ་དཀར་ཁལ་

གསུམ། མར་ཁལ་ཕྱེད་གཉིས། བསྟོ་རྒྱས་ཐུད་བདར་གཅིག །ཤ་

ཁོག་གཅིག །ཕྲུག་དཀར་གཅིག །དགེ་འདུན་སྤྱིའི་མང་ཌ། ཌ་སིག

@328 བཞིའི་ཌ་ཕྱེ། 7 རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྟོད་རྟེན་གསེར་ཞོ་དོ། གོས་ཕྱིར་

ནང་མ་ཆ་གཅིག །ལིང་ཕྱི་ནག་མ་ཆ་གཉིས། ཌ་སིག་གཅིག །སྟོང་དབོན་པོ་

ནས་གསེར་ཞོ་བཞེན། མར་ཁལ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ། ཀ་བསྒྲིལ་བྱབ་

གཅིག །ཌ་ནག་ཞོ་གསུམ། སྟོང་རས་རྒྱུར་ཆ་ཐིར་གཅིག་རྣམས་ཕྱལ་ཏེ་

ཆོ་འཕྱལ་ཆེན་ཆེན་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྐབས་བཅུ་པའོ། །འ་ཡང་

སྟོན་ཆོ་འཕྱལ་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་དུས་སུ་སྤྱིན་བདག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་

ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚེ། དེའི་ཉིད་པར་བཅོན་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་བཞིན་དུ་སྐུ་མི་སྣང་བར་མཛད་ནས་འདི་ཟེར་ཆེན་པོ་

བསྐྱེ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་འཇམ་པའི་གསུང་གིས་དམ་པའི་ཚོས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་བསྟན་པ་

འཛིར་མང་པོ་དག་གིས་ཐོས་པར་མཛད་པས། ལ་ལ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་

སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་གནས། ལ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ། ལ་

ལ་ནི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བའི་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་འཕྲལ་བཅུ་གཅིག

པ་བསྟན་ཏོ། །འ་སྟོན་བྱང་བའི་དུས་ཁྲད་པར་ཅན་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་

པར་ས་གླང་ཆོར་རྒྱ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་གི་དུས་སུ། གཉིར་ཆེན་དགེ་འདུན་

འཕེལ་གྱིས་སྨིན་བདག་མཛད་ནས་[7] གོང་མ་བྱགས་པ་འབྱུང་གནས་དཔལ་བཟང་པོའི་

སྐུའི་རིམ་གྱོ་དང་། ལྷ་བཙུན་ལྷ་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། གཉིར་ཆེན་

ཆོས་སྐྱབས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་བསབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལྷ་མཆོད་ལ། ཇོ་བོའི་

ཞལ་གསེར་རྒྱུར་གསེར་ཞོ་གསུམ། གསེར་ཁོག་བརྒྱ་བམ་གཉིས། རྒྱ་མཐིང་

སྤོར་ལྟ། སྤང་མ་སྤོར་ལྟ། མར་ཁལ་བཅུ། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྤྱོན་ལ།

ཇ་སིག་ཆེན་བཞི། རྩ་མ་ཁལ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ། མར་ལྷ་སྲང་གི་ཁལ་

@329 བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ། ཐུག་རྡོར་ཤ་སྐམ་ཁོག་བཅུ། མར་ཁལ་བདུན། ཐུག

རྒྱུར་གློ་ཁལ་བཅོ་ལྔ་དང་། གློ་ཞིབ་ཁལ་གསུམ། ལོ་རེ་བཞིན་རྣམ་སྲས་

ཀྱི་བ་དན་ཞིག་བསོ་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ། བསྟོ་རྒྱན་ན་བཟའ་གཅིག་བཅས་དང་།

དགེ་སློང་དཔལ་གྲུབ་ནས་ཞལ་གསེར་རྒྱུར་གསེར་ཞོ་གསུམ། དགེ་འདུན་ཀྱི་ཞབས་

ཏོག་ལ་མར་ཁལ་ལྔ་བཅུ། བསྟོ་རྒྱན་ན་བཟའ་གཅིག །ཕྱག་དཀར་བཞི།

7 ཡང་དགའ་བ་གདོང་པས་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེར་ན་བཟའ་ལིང་ཡུགས་གཅིག །སྟོང་

རས་རྒྱུ་ཆ་ཐེར་གཅིག །སྟོས་རེང་ཉིས་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ། མར་ཁལ་ཉིས་

བརྒྱ་དང་གསུམ། རྩམ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་བྱ་གཅིག །ཁས་ཁལ་ཕྱེད་བཅུ་བཞི།

དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྟོན་ཞལ་འདེབས་སུ་ཐ་སིག་གཅིག་དང་ཞོ་གསུམ། 7 སྟོད་ལུང་

མདའ་པས་མར་ཁལ་ཕྱེད་ལྔ། རྩམ་ཁལ་སུམ་ཅུ་ཕྱེད་སོ་བརྒྱད། ཁས་ཁལ་

དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་དང་བྱེ་བཅོ་ལྔ། 7 ཞ་འོ་དགེ་བསྟེན་སྐྱབས་ཀྱིས་དཔོན་བྱགས་པ་

བཟང་པོ་དང་། ཕ་མའི་དྲིན་ལན་བསབ་ཕྱིར་དུ་ལྷ་མཆོད་ལ་མར་ཁལ་བརྒྱ་ཐམ་པ།

ཞལ་གསེར་ཞོ་དོ། སྟོང་རས་ཆ་ཐེར་གཅིག །ལོ་རེ་བཞིན་གནོད་སྤྱིན་

ཀུ་བེ་རའི་བ་དན་བསོ་བའི་དམ་བཅའ། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྟོན་ལ་ལ་ཇ་སིག་དྲུག

གི་ཇ་ཕྱེ། མར་ཁལ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི། རྩམ་ཁལ་བཅུ་གཉིས། བསྟོ་

རྟེན་དར་ཡུགས་གཅིག 7 བཟང་གྲོང་པ་དགེ་བསྟེན་གྱིས་ཕན་རྒྱུའི་དར་ཡུགས་

གཅིག །རས་ཁྲུ་ལྔ་པ་གསུམ། 7 གཉིར་བ་ཤེར་བཟང་གིས་མར་ཁལ་ལྔ།

7 རྟ་རྩི་དཔལ་བང་གིས་མར་ཁལ་ཕེད་དྲུག །ཐུག་རྡོར་ཚད་ཤ་སྟོད་ལག་གཅིག །

རྩམ་ཡ་དོ། ₇ བྱ་ཚ་མོ་དབེན། ཚུར་མདའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མར་ཁལ་བདུན་

ཐུ་ཕྱེད་དོན་གསུམ། ནས་ཁལ་སུམ་ཐུ་ཕྱེད་སོ་ལྷ། རས་ཁྲུ་བཅུ་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་

@330 གཉིས། ₇ དཔོན་པོ་ཞ་རྒྱལ་དང་། སྐྱོབ་དཔོན་བསམ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་ང་

དུམ་རེ། ₇ ས་ར་མི་དཔོན་པན་མཁོན་ཀྱིས་མར་ཁལ་ཉི་ཤུ། སྟན་ཁེབས་གཅིག །

དར་ཁ་གང་། སྟོང་རས་ཆ་ཐིར་གཅིག །རས་ཡ་ལྷ། པང་ཁེབས་གཅིག །

རས་ཁ་ཉི་ཤུ། སྟོས་ཕྱེ་བྱེ་གསུམ། ₇ སངས་རྒྱས་བཀས་པ་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་

ཤར་ལྷོའི་གདུགས་དཀར་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བསོ་བའི་དམ་བཅའ་བཅས་ཕུལ་ཏེ་ཆ་འཕྲལ་

ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་བསྟུབ་པ་ནི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའོ། །འ་ཡང་སྟོན་ཚེ་

ཕུལ་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ། སྨྱིན་བདག་ཁྲུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཁྱིམ་

བདག་ཅོ་ཀས་མཛད་པའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཉིན་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་ལ་བཞུགས་ནས་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་བཀྱེ་སྟེ། སྤྱོང་ཆེན་པོའི་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་འོད་ཀྱིས་སྣང་བར་མཛད་ནས། འོད་ཀྱིས་རིག་པའི་སེམས་

ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུག་གསུམ་གྱི་བསམ་པ་ཞི་ནས་སྣོང་རྗེའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ།

སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཤ་མ་ལྟ་བུའམ། ཕུ་རྒྱ་ལྟ་བུར་མཛའ་ཞིང་བཤུགས་

པར་བྱུར་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསན་པས་བལ་ན་མེད་པའི་བྱང་

ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་གནས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་

དང་། ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའང་གྲངས་མེད་པའི་ཚེ་འཕྲལ་བཅུ་

གཉིས་པ་བསྟན་ཏོ། །འ་སྟོན་བྱང་བའི་དུས་ཁྲད་པར་ཅན་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་

ས་གྲང་ཉོར་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་སྐྱོར་མོ་ལུང་པས་སྤྱི་བདག་ཞུས་

ནས་ལྷ་མཆོད་རྒྱུར། མར་ལྷ་སྲང་གི་ཁལ་བདུན་བརྒྱ་དང་སོ་གཉིས། ཞལ་ཟས་

རྒྱུར་རྟོག་ཁལ་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག །མཆོད་འབྱུ་ནས་ཁལ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་དང་བྲེ་

ནས་ལྷ་མཆོད་རྒྱུར། མར་ལྷ་སྲང་གི་ཁལ་བདུན་བརྒྱ་དང་སོ་བརྒྱ། སྟོང་རས་རྒྱུར...

@331 རས་ཡུགས་ཐྲུ་བཅུ་ཡོད་བཅུ་གསུམ། དགེ་འདུན་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་ལ་སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་

བྲེའི་ནས་ཁལ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔའི་རྟོག་པ། མར་ཐུད་ཁལ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་

རེ་གཅིག །ཐུག་རྡོར་རྒྱུར་ཐུད་ཁལ་དྲུག་དང་། ཤ་ཁོག་བཞི། ཆོལ་

ལུ་ཁལ་དྲུག །ལུག་མགོ་བདུན། མར་དང་རྟོག་ནས་ཀུན་བསྒྲིལ་བར་རི་གོང་

ནས་ཁལ་སྟོང་དང་ཉིས་བརྒྱ། ཇ་སིག་ཕྱེད་དང་བཞིའི་ཇ་ཕྱེ། བསྟོ་རྒྱས་

གན་དར་ཁ་གང་། དར་ཡུགས་གཅིག ।ཇ་སིག་གཅིག། ।7 ཡང་དེ་

ཉིན་སྨན་སྔ་རིན་པོ་ཆེ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དགོངས་རྫོགས་སུ། ཚལ་གུང་ཐང་

དགེ་འདུན་སྨྱི་ནས་ནས་ཁལ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔའི་རྩམ་པ། མཆོད་འབྲེ་ནས་ཁལ་ཉི་

ཤུ་རྩ་བརྒྱད། ཡང་དགོན་པ་སྐིན་ནས་ལྷ་མཆོད་མི་མཆོད་རྒྱུར་མར་ཁལ་སུམ་

ཟུ་སོ་གཅིག ।ཇ་སིག་གཅིག་གི་ཇ་ཕྱེ། 7 བྷ་མ་ཤེར་རིན་པས་འབུམ་མོ་ཆེའི་

ནས་ཁལ་སུམ་བརྒྱ་དང་བྱུག་ཟུ་རེ་བྱུག ।སྨན་བུའི་ཁྲོན་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། ཕྱུག་བཅུ་

གསུམ། དང་ཡུགས་གཅིག ।7 མ་ཁན་པོ་བས་རྩམ་ནས་ཁལ་བཞི་བཅུ། མར་ཁལ་

བརྒྱད། དར་ཕན་ཆེ་ཆུང་ལྔ། སྟོང་རས་རྒྱུ་རས་མི་ཁྱེར་གཅིག ।7 དབུས་གྲིང་དགེ་

འདུན་རྣམས་ནས། ནས་ཁལ་བརྒྱད་ཉི་ཤུ། སྐོབ་དཔོན་ཀུན་རྒྱལ་བས་ཇ་སིག

གཅིག་གི་ཇ་ཕྱེ། སྟོང་རས་ཆ་ཐེར་གཅིག ।7 གཉིར་དཔོན་བྱགས་སེང་ནས་

གསེར་ཆབ་རྒྱུར་གསེར་སྲང་ཕྱེད། གཡུ་ཕྲ་གསེར་ཞོ་བཞི་རི་བ་གཅིག ।

དཀར་མེའི་རྒྱུར་མར་ཁལ་བཞི་བཅུ་ཕྱེད་ཞེ་གཉིས། རས་ཡུགས་གཅིག ।

7 དགེ་འདུན་གྱི་ཞབས་ཏོག་རྒྱུར་གསེར་ཞོ་གསུམ། ནས་ཁལ་བདུན་ཐུ། བསྟོ་

རྟེན་གསེར་ཞོ་བཅུ་རྣམས་ཕུལ་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་བསྒྲུབ་པ་མི་

སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའོ། །འ་ཡང་། སྟོན་ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱ་བའི་ཚོས་

@332 བཅུ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་སྨིན་བདག་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་ཤྲཱི་རྟ་ལས་མཛད་

པའི་ཚོ། དེའི་ཉིན་པར་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ། སྐྱེའི་

ལྟེ་བ་ནས་འོད་ཟེར་གཉིས་ཞིག་བྱུང་ནས་སྐུ་ལས་འདོམ་བདུན་ཙམ་འཕགས་པ། དེའི་

སྟེང་ན་པདྨ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་པདྨ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་སྤྲུལ་ཞིང་།

སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ལྷེ་བ་ནས་ཀྱང་འོད་ཟེར་བྱུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱེས་ནས་འདོམ་

གང་ཙམ་དུ་འཕགས་པའི་སྐྱེང་ན་པདྨ་རེ་རེ་དང་། དེ་རེ་རེའི་སྐྱེང་ན་སྤྲུལ་པའི་

སངས་རྒྱས་ཀྱང་རེ་རེ་བཞུགས་པ། དེ་བཞིན་དུ་མཐར་ཀྱིས་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག

རྟེན་གྱི་བར་དུ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཤ་དག་སྤྲུལ་པ་རྣམས། འཁོར་མང་པོ་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་ཆོས་

བསྟན་པ་ལས། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕྱིར་མ་ལྡོག

པའི་ས་ལ་གནས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་གྲངས་

མེད་པའི་ཚོ་འཕྲལ་བཅུ་གསུམ་པ་བསྟན་ཏོ། །འོ་སྐོན་བྱུང་པའི་དུས་ཁྲད་

པར་ཅན་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ས་གླང་ཆེ་ཆུང་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ།

ཏེ་ཆོར་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་ཕྱིར་དུ། ཏེ་ཆོར་པ་རྣམས་

ནས་སྨིན་བདག་བྱས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོས་སྟོན་ལ་ནས་ཁལ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུའི་རྩམ་པ།

མར་ཁལ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ། བསྟོ་རྒྱུན་ཐ་སིག་གཉིས་ཀྱི་ཐ་ཕྱེ། ཐུག་རྡོར་ཤ་སྐམ་ཁོག

བཅུ་གཅིག །7 ཡུམ་པས་ཞལ་གསེར་ཞོ་བཞི། མཆོད་འབྲུ་ནས་ཁལ་བརྒྱ།

མི་མཆོད་རྒྱུར་མར་ཁལ་གཉིས། རྩམ་ཁལ་བཅུ། ལྷ་མཆོད་སྐྱོར་མོ་ལྔང་

པས་བསྒྲུབས། 7 ཡང་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་ལ་མཛོ་

གཉིས། མཛོ་མོ་གཉིས། རྟ་གཅིག །ཇ་རོར་མར་ཁལ་སུམ་ཅུ། ཐུད་

@333 ཁལ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག །དཀར་མེའི་རྒྱུར་མར་ཁལ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག །རྀ་བོ་

རིན་པོ་ཆེར་སྐུ་ཆོས་དྲུར་ཁ་གཅིག ।7 རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དྲུང་དུ་རྟ་གཅིག ।

7 ཡང་དེ་ཉིན་གྲྭ་ཕྱི་ནས་བློན་པོ་ཚུལ་རྒྱལ་བས། ལྷ་མཆོད་ལ་མར་ཁལ་བརྒྱ་དང་

དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི། གསེར་ཕན་ཡུགས་གཅིག །སྟོང་རས་ཆ་ཞེར་གཅིག །

ཀ་ལེབ་གཅིག །སྤོས་དཀར་བྱེ་གསུམ། སྤོས་རིང་མདའ་ཚད་མ་བཞི་བརྒྱ།

ཇ་དུམ་གཅིག །ཤ་མར་ཁལ་ཕྱེད་ལྔ། 7 ཆེན་པོ་ཀུན་རིན་གྱིས་ནས་བྱེ་ཚད་

ཀྱི་ཁལ་བརྒྱད། 7 ཡང་ཁ་དཔོན་བསོད་ཀྱིས་ནས་ཁལ་ཉི་ཤུ། ཞ་འོ་ཀུན་དགའ་

དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཞལ་གསེར་ཞོ་གང་། མར་ཁལ་གཅིག །སྟོང་རས་ཆ་ཞེར་གཅིག །

7 ཞའོ་ཉི་མ་བྱགས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྟོན་རྒྱུར། མར་ཁལ་གསུམ་ཉག

བརྒྱད། སྤོམ་བདེ་རིན་ཆེན་ལྷུག་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་ཕྱིར་དུ་ནས་ཁལ་

བརྒྱ། རྩམ་ཁལ་ལྟ་བཅུ། མར་ཁལ་ཉི་ཤུ་རྩམས་ཕུལ་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་

དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའོ། །འ་ཡང་སྟོན་ཆོ་

འཕྲུལ་རྫུ་བའི་ཆོས་བཅུ་བཞིའི་དུས་སུ་སྦྱིན་བདག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་ཡུ་

ཏ་ཡ་ནས་མཛད་པའི་ཆོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྒྱལ་པོ་ཡུ་ཏ་ཡ་ནས་མི་ཉོག་གཉེར་

བ་དང་། གཉེར་བའི་མི་ཉོག་རྣམས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་རྟ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་

ལྟ་བཅུས་སྟོང་གསུམ་བྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་བྱི་ཁམས་ཀུན་སྣང་ཞིང་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་མཐོང་བར་བྱས་སོ། །དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་ནད་

པ་ལ་སྨན་བཏང་བ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་ཁ་ཅིག་ནི་བྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་

ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་

ཡང་གྲངས་མེད་པའི་ཚེ་འཕྲལ་བཏུ་བཞི་པ་བསྟན་ཏོ། ། འ་སྟོང་བྱུང་བའི་

@334 དུས་ཁྲུད་པར་ཅན་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ས་གླང་ཆེར་ཆོས་བཏུ་བཞིའི་

དུས་སུ། བྱ་ཚལ་བ་དང་། ལས་ཆེན་རྣོར་རྒྱལ་བས་སྨིན་བདག་ཉུས་ཏེ།

བྱ་ཚལ་བས་ལྷ་མཆོད་རྒྱུར་གསེར་ཆབ་གསེར་ཞོ་བཅོ་བརྒྱད། དཀར་མེ་མར་ཁལ་

བདུན་ཅུ་ཕྱེད་དོན་བརྒྱད། དགེ་འདུན་གྱི་ཚོས་སྟོན་ལ་མར་ལྷ་སྡང་གི་ཁལ་བརྒྱ་

དང་དགུ་བཅུ་ཕྱེད་གོ་ལྔ། ཐུབ་ཁལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན། རྩམ་ཁལ་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག

ཅུ་རེ་བདུན། ཐུགཔ་རྗོང་མར་ཁལ་བཅུ་གཅིག ।ཤ་ཁོག་གཉིས། ཇ་ཞིབ་

བརྟུངས་རྒྱ་མ་ཕྱེད་བཅུ་གཉིས། ཚྭ་ཁལ་གཉིས། བསྟོད་རྐེན་ཁྲ་ཕུག་གཅིག ।

ཕུག་སྦལ་དྲུར་ཁ་གཅིག ।སྦོས་དཀར་ལྷང་རྩེ་གཅིག ।7 ལས་ཆེན་རྗོང་ལ་

པས། 7 གོང་མ་ཆེན་པོའི་སྐྱའི་རིམ་གྱོད་དང་། ཕ་མའི་དྲིན་ལན་བསབ་ཕྱིར་དུ་

ལྷ་མཆོད་ལ་མར་ཁལ་བཏུ་དང་། མཆོད་འབྲུ་ཁལ་བཅོ་ལྔ། དགེ་འདུན་

གྱི་ཆོས་སྟོན་ལ་ནས་ཁལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་བཀྲད་གྱི་རྩམ་པ། ཞིབ་དོ་གཅིག ।

མར་ཁལ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་བྲག ।ཇ་སིག་གསུམ། ཇ་རྡོར་མར་ཁལ་བཅོ་ལྔ།

ཐུག་རྡོར་ཤ་ཁོག་ལྔ། བསྟོན་རྒྱས་ཆེན་གྱི་སྐུ་བེར་གཅིག ।7 དཔོན་

དཔལ་གྱིས་ཞལ་གསེར་ཞོ་དོ། 7 དཔོན་ཡོན་གྱིས་དབུ་རྒྱན་ཞལ་འདེབས་གསེར་

ཞོ་གསུམ། ཞལ་གསེར་ཞོ་དོ། དཀར་མེ་མར་ཁལ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད། ཞལ་

ཟས་རྒྱུ་རྩམ་ཁལ་ལྔ། ཕན་རྒྱུ་དར་ཡུགས་གཉིས། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྟོན་ལ།

མར་ཁལ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ། རྩམ་ཁལ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། ཐུད་ཁལ་ཕྱེད་དང་

བརྒྱད། ཇ་ཁལ་ལྔ། ཇ་རྡོར་མར་ཁལ་བཞི་དང་ཉག་བཅུ་གསུམ། ཐུག

རྡོར་ཤ་ཁོག་ཕྱེད་གསུམ། བསྟོ་རྟེན་ཐུག་དྲུར་ཁ་གཅིག ।7 སྐན་ཕུ་ནས་

ཐུག་ཕྱེད་དང་གཉིས། རས་ཚལ་བདུན། དར་ཁ་བཅོ་བརྒྱད། 7 གནས་

@335 ཆུང་ཡས་དབྱ་རྒྱན་དང་ཞལ་གསེར་ལ་གསེར་ཞོ་བདུན། དངུལ་སྒོར་བདུན། 7 བསམ་

འབྲུབ་གྲིང་པ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་པོས་མར་ཁལ་སུམ་ཅུ། 7 ཕན་ཡུལ་སྒོན་མ་བར་

བས་མར་ཁལ་བརྒྱ་དང་ཕྱེད་གཉིས། ནས་ཁལ་དྲུག་སྟེ། 7 རམ་པ་བས་

མར་ཁལ་སུམ་ཅུ་ཕྱེད་སོ་གསུམ། 7 དན་འབགས་པས་མར་ཁལ་བཞི་བཅུ་ཞེ་

གསུམ་དང་ཉག་ལྔ། ནས་ཁལ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་དང་བྱེ་ལྔ། 7 ཡོག་ཐང་པས་

མར་ཁལ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་རྣམས་ཕུལ་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་གྱི་མཆོད་པ་བསྒྲུབ་

པ་ནི་སྐབས་བཅུ་བཞི་པའོ། །འ་ཡང་སྟོན་ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱ་བའི་ཚེས་བཅ་ལྔའི་དུས་སུ།

སྤྲིན་བདག་ཁྲོད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐྱིང་པོས་མཛད་པའི་ཆོ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། རྒྱལ་པོས་ཞལ་ཟས་ཀྱི་སྟོད་སྨྱོར་

ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་བཞིན་སྟོང་སྤྱར་བས། གདུགས་ཆོད་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་

སྟོང་ཀུན་ཞལ་ཟས་རེ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་གང་སྟེ་འཁོར་མང་པོ་

ཐམས་ཅད་ལ་ཆོག་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཟོས་པས་ལུས་སེམས་རབ་ཏུ་བདེ་

བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱག་ས་ལ་བཀྲེན་པ་དང་། དམྱལ་

བའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དག་ན་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ཞིང་།

དེ་དག་སོ་སོ་ནས་འདི་སྐད་སྨྲས་ཏེ། བདག་ཅག་གིས་སྡོན་སྨིག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག

བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱོང་བར་བྱུར། ཞེས་སྨྲས་པ། འཕོར་མང་

པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོས་ཤིང་མཐོང་བར་མཛད་པས། འཕོར་ཐམས་ཅད་སྐྱིང་རྡེ་བའི་

སེམས་བསྐྱེད་དེ་དུས་ཤིང་བ་སྨུ་ལངས་པ་ཙམ་དུ་སྐྲག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ཅི་རིགས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་ཚིམ་པར་གྱུར་ནས། ལ་

ལ་ནི་བྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ལ་ལ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་

@336 གནས། ལ་ལ་ནི་ལྟ་དང་མིར་སྐྱེ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་

འཕྲུལ་བཅོ་ལྔ་པ་བསྟན་ཏོ། །འ་སྟོན་བྱང་བའི་དུས་ཁྲུད་པར་ཅན་དེ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་

པར་ས་གླང་ཆོར་རྒྱ་དང་པོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་དུས་སུ། ཐོར་བུ་བ་རྣམས་ནས་སྤྲིན་

བདག་ཞུས་ཏེ་ལྷ་མཆོད་ལ། རྒྱ་མ་རིན་ཆེན་སྣང་པ་སྟེ་དགོན་གྱིས་མར་ལྷ་སྡང་གི་ཁལ་

སུམ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ། སྟོང་རས་རྒྱུ་རས་དོ་གཅིག །ཞལ་གསེར་དང་དབུ་རྒྱན་ལ་

གསེར་ཞོ་ཕྱེད་དང་བཅུ། ₇ དགེ་འདུན་སྣང་པས་མར་ཁལ་བརྒྱ་དང་བདུན། རྩམ་

ནས་གོས་དར་སོགས་ལ་དབུལ་སྡང་བཅུ་གསུམ། སྡས་ཁང་པས་མར་ཁལ་ཉི་ཤུ་ཕྱེད་

རྩ་གཉིས། ནས་ཁལ་ཕྱེད་དང་བདུན། རས་བར་མའི་བླ་བྱེ་གཅིག །

རས་ཁྲུ་བཅུ་བ་གཅིག ।སྐྱམ་དགོན་པས་མར་ཁལ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས། བཙན་

དགོན་པ་དང་ཕྱན་ཆོགས་གཞན་གྱིས་མར་ཁལ་བདུན། རིན་ཆེན་སྒང་པས་དགེ་འདུན་

གྱི་ཆོས་སྟོན་ལ་མར་ཁལ་བརྒྱད། ཇ་དཀར་ཞོ་གང་། བུར་ལྷང་གཅིག ।

7 ཆོས་འཁོར་དགེ་འདུན་མཁན་སློབ་དང་བཅས་པས་ལྷ་མཆོད་ལ་གསེར་ཞོ་དྲུག་དང་

ས་བ་བཞི། མཆོད་འབྲུ་ནས་ཁལ་ལྔ་བཅུ། མཆོད་མེའི་རྒྱུ་མར་ཁལ་བཞི།

སྟོང་རས་རྒྱུ་རས་ཁ་ཆུང་སུམ་ཅུ། ཕན་རྒྱུ་དང་ཡུགས་གཅིག་ཁ་འབྲང་

བཅུ་དྲུག ।དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྟོན་ལ་རྩམ་རྒྱུ་ནས་ཁལ་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། མར་

ཐུབ་པལ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ། ཇ་ནག་པལ་གཉིས། ཤ་སྐམ་ཁོག་གཅིག །

7 ཡང་དག་ཉམ་འབྱུང་གནས་སེང་གེས་གཙོ་བྱས་བྲའེ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་མཆོད་ལ།

མར་ལྷ་སྲང་གི་ཁལ་སུམ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ། དར་ཡུགས་ལྔ། པང་

ཁེབས་གཅིག །དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྟོན་ལ་ཐུབ་པལ་ཉིས་བརྒྱ་དང་གཅིག །ཇ་

ཐུག་རྡོར་མར་ཁལ་བཅུ། 7 དོག་བདེ་བས་ལྷ་མཆོད་ལ། མར་ཁལ་བརྒྱ་དང་བཞི་

@337 བཅུ་ཕྱེད་ཞེ་གཉིས། ནས་ཁལ་དགུ་བཅུ་ཕྱེད་གོ་གསུམ། རྩམ་ཁལ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས།

7 སྦ་བའ་སྒང་རྒྱུད་པས་ལྷ་མཆོད་ལ་མར་ཁལ་བརྒྱད་བཅུ་ཉག་ལྷ། ནས་ཁལ་

སུམ་རྩ་སོ་དྲུག་དང་བྱེ་བརྒྱད། རྩམ་ཁལ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་དང་བྱེ་བཅུ་གཅིག ।

7 ཉང་བན་པས་ལྷ་མཆོད་ལ། མར་ཁལ་བདུན་ཅུ་ཕྱེད་དོན་གཉིས། 7 དགེ་

སློང་དགེ་བློ་བས་ལྷ་མཆོད་ལ་མར་ཁལ་བརྒྱད། ནས་ཁལ་བཅུ་གཉིས་དང་བྱེ་

བཅོ་ལྔ། རྩམ་ཁལ་ལྔ་བཅུ་ང་བརྒྱད་དང་བྱེ་བཞི། སྟེ་བཞི་བས་མར་ཁལ་

བརྒྱ། ནས་ཁལ་དྲུག་ཅུ་དང་བྱེ་བཅོ་ལྔ། 7 རྩམ་ཁལ་ལྔ་དང་བྱེ་ཕྱེད་བཅོ་

བརྒྱད་རྣམས་ཕྱལ་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྐབས་བཅོ་ལྔ་

པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོར་འཕྲལ་སྣོན་ལམ་གྱི་མཚོད་པ་ཆེན་པོ་ཇི་སྲིད་ཐུབ་བསྟན་རིན་

པོ་ཆེ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ཕྱག་སྟོལ་བཟང་པོ་དང་། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་

མ་འོངས་པ་ན་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཚེ་འདུས་པ་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་

འབྲེལ་དུ་སྣོན་ལམ་གྱིལ་ཞིན་བྱམས་པའི་སྐང་བརྟན་མཚོད་ཚོགས་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱི་

སྐོར་ལ་གདན་འདྲེན་པའི་ཕྱག་ལེན་ཡང་འཛུགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་

རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྣོན་ལམ་ཚད་མེད་པའི་མཐུ་དང་།

གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་མིའི་དབང་པོ་གྲགས་པ་མཚན་དཔལ་བཟང་

པོས་བཀའ་ལུང་ཞལ་ཏ་མཛད་པ་སོགས་ལས། དགེ་འདུན་རྣམས་དང་། འབྲི་

ཁུང་པ་སོགས་སྟོད་སྨད་ཀྱི་སྡེ་བ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་དང་། ནང་སོས་ཐོག་དྲངས་

པའི་མཆོག་དམན་བར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དད་གུས་དང་། གཏོང་བའི་སེམས་རྒྱུ་

ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྡུངས་ཏེ་རང་རང་གི་འབྲོང་འཁོས་དང་བསྟུན་པའི་ལྷ་མཆོད། མི་

མཆོད་ཀྱི་བཀུར་སྟི་སྣྲུབ་ལུགས་གོང་དུ་ཡི་གེར་འཁོད་པ་དང་མ་འཁོད་པ་སོགས་ཚང་

@338 མ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བར། ལྷ་མཆོད་ཀྱི་རྒྱུར་གསེར་ཞོ་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱ་

ཐམས་པ། དངུལ་སྦོར་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་བཞི། ཕྱ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་

ནལ་རྩོག་པོ་གཅིག །གཡུ་ཆེ་བ་གཅིག །ཆུང་བ་བརྒྱད། མུ་ཏིག་ཆེ་

ཆུང་ཉིས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། གསེར་ཞོག་སྦོང་བམ་གཉིས། བརྒྱ་

བམ་གསུམ། ལེབ་བརྒྱད་ཅུ། སྐུ་ཆོས་ཉི་ཤུ། སྦོད་གཡོགས་དང་

ཤམ་བུ་གསུམ། སྤྲན་ཁེབས་གསུམ། སྦོད་ལེ་གསུམ། ཟླ་ཟེ་གསུམ།

རྡ་བྱའི་གདུགས་གཅིག །རྒྱལ་མཚན་ལྷ། ཕན་ཉི་ཤུ་རྩྭ །བ་དན་

གཅིག །ཇ་རྒྱུམ་ལྟ། དུང་གཉིས། ཇ་དཀར་བདུན། དེལ་བུ་ཆེ་བ་

བརྒྱད་ཅུ་ཀ་ལྟ། ཆུང་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། མེ་ཏོག་གི་ཕར་བཅུ། ཟངས་

ཕྱེ་ཁལ་གསུམ་བྱེ་ཕྱེད་དོ། །དྲི་བཟང་དང་སྤོས་ཀྱི་རྒྱུ་བཟང་སྣན་སྣ་ཚང་ལ་རེ་གོང་

གསེར་ཞོ་ལྟ་བཅུ་ང་དགུ །སྤོས་དཀར་ལྔང་རྩེ་གཉིས་དང་། སིལ་མ་ཁལ་

ལྟ་བུ་བཞི། སྤོས་ཕན་བརྒྱད། སྤོས་རིང་ཁྲི་ཕྲག་གསུམ་དང་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད།

བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས། ཚག་ཚག་གི་རྒྱུང་སྤོས་ཕད་བུ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྟ། ཞ་ཀ་ཏུ་

སྐྱེལ་པ་གང་། མཆོད་མིའི་རྒྱུ་མར་ཁལ་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་དང་བྱག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཐམས་པ།

རྩམ་ཁལ་ཉིས་སྟོང་དང་ཕྱེད་བཅོ་ལྔ། མཆོད་འབྲུ་ཁལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བཅུ་བརྒྱད།

མར་ནག་ཁལ་སྐམ་ཆུ། གོས་ཀ་རྟུན་ཡུགས་གཉིས། ཀ་རྟུན་གྱི་བེར་ཐྲལ་

གཅིག །ཁ་ཐི་ཀ་རྟུན་ཡུགས་གཅིག །གོས་ཆོམས་མ་དྲུག་དང་། ཡུག

བཅུ་གཅིག །ལིང་ཡུགས་དྲུག །གན་དར་ཡུགས་བཅུ་དགུ །དར་ཡུགས་

བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི། གོས་ལིང་ཁ་སྐམ་ཆུ་སོ་གསུམ། དར་ཉི་ཤུ་

རྩ་བཞི། ཀ་བསྒྲིལ་སྟོར་དམར་དཀར་གསུམ་ངོ་ཉི་ཤུ་ཕྱེད་རྩ་བདུན། འཇུ་ལང་

@339 ཆེ་བ་གཉིས། ཆ་ཐེར་བཅུ་གཅིག །རས་ཕྲུ་བཅུ་མ་དང་། ལྷ་མ། པང་

ཁེབས་འདེས་པ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད། 7 དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྟོན་ལ། ཇ་

དཀར་ཁལ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཕྱེད་ཅེ་བཞི། ཇནག་སིག་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་

ཕྱེད་ཅེ་ལྷ། བྱ་རམ་ཁལ་བཅོ་བརྒྱད། ཀ་ར་ལྟང་དྲུག །མར་ཐུད་ཁལ་

བཞི་སྟོང་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད། ཤ་ཁོག་བཞི་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས།

རྩམ་ཁལ་ལྷ་སྟོང་། ནས་ཁལ་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི། ཚྭ་ཁལ་

སུམ་ཅུ་ཕྱེད་སོ་དྲུག །ཆོལ་ལུ་ཁལ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས། གསེར་ཞོ་དབུ་

བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག །དངུལ་སྲོར་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས། མཛོ་རྟ་སྣམ་ཕྱུག

སོགས་ལ་རི་གོང་གསེར་ཞོ་ལྷ་བརྒྱ་བཅས་ཐོབ་ཅིང་། གོང་དུ་བཀོད་པ་རྣམས་དང་

གྱང་འགྲིག་མིན་རེ་གཉིས་ཡོད་འདུ་ཡང་སྔར་གྱི་ཡིག་རྙིང་ལྟར་བཀོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་

བུའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་

གསོགས་པའི་སྐལ་བཟང་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འགོད་པར་མཛད་ཅིང་། ཕན་བདེའི་

འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བའི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་

ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་བཀའ་དྲིན་ཚད་མེད་པ་སྟལ་བར་

མཛད་དོ། །7 འདིར་སྨོས་པ། སྟོན་ཚེ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་མཉན་ཡོད་དུ། །

ས་ཆེན་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་མིའི་བདག་པོ། །གསལ་རྒྱལ་ཡུ་དྲ་ཡ་ན་ལ་སོགས་དང་། །

ཚངས་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་སྐབས་གསུམ་གཅོ། །མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལ་སོགས་

ཁྱིམ་བདག་གི །ཚུལ་འཛིན་ལྷ་མིའི་སྦྱིན་བདག་དུ་མ་ཡིས། །མཆོད་དང་

བསྟེན་དུ་བཀུར་བའི་ཟང་ཟིང་གི །འབྱོར་ཚོགས་ནམ་མཁའ་འགེངས་པའི་ཚུལ་དུ་

སྟོས། །ཐུབ་དབང་སྐུ་བའི་རྒྱ་བ་དེ་ཡིས་ཀྱང་། །ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེན་ཆོ་

@340 འཕྲལ་གྱི། །བཀོད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ངོ་མཚར་ནི། །འབྱམས་སུ་གླས་པའི་

དགའ་སྟོན་སྤྲེལ་བ་དང་། །ལྷན་ཅིག་མཐོ་རིས་ལྷ་དང་མིའི་བསོད་ནམས། །དཔག

མེད་བསྐྱེན་དང་འབྲས་བུའི་སར་འགོད་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་

བརྟེན་ནས། །ཐེག་ཆེན་ལམ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། །རྣམ་པར་འདྲེན་

པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་སོགས། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་མངོན་མཐོ་ངིས་ལེགས་

སར། །འགྲོ་བ་བྱངས་མེད་བཀོད་པའི་ངོ་མཚར་གཏམ། །དེང་སང་དུས་

ནའང་དབྱར་གྱི་ཇ་བཞིན་གྱུར། །དེ་བཞིན་སྟེགས་མའི་དུས་ཀྱི་ཡང་མཐའ་འདིར། །

རྒྱལ་བ་དངོས་དང་རྣམ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི། །མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཇོ་ཤཱཀ་རྣམ་

གཉིས་སོགས། །སྲིད་ན་དགོན་པའི་རྟེན་མཆོག་དུ་མ་དང་། །ས་དང་ལམ་

ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ནས། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་འདུན་ཡན་ཆོད་ཀྱི། །

ཁྱིམས་ལྡན་དུར་སྨིག་འཇོམ་པའི་འདུས་པའི་སྡེ། །པཎ་ཌི་མཆོ་ལ་ངང་མོ་ལྟར་

འདུས་ཤིང་། །ཁྱད་པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །འཇམ་མགོན་ཟླ་མ་

བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། །གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་སྡས་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཚོགས། །

ལྷ་ཡི་ལམ་ཀུན་འགེངས་པའི་སྣུན་སྦྱ་རྟ། །ཆོས་ཀྱི་སྣུན་མངའ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་

དང་། །འཕྲི་ཁྲང་ཆོས་རྗེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས། །ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱིས་མངོན་པར་

མཐོ་བ་དང་། །དད་དང་གཏོང་བའི་བློ་གྲོས་ལྡན་པ་ཡི། །མཆོག་དམན་བར་བའི་སྐྱེ་བོ་

མཐའ་དག་གིས། །རང་རང་འབྲོར་ཚོགས་བསྡུན་པའི་ཟང་ཟིང་གི །མཆོད་པའི་སྤྲིན་

དང་ཕྱག་སྐོར་གསོལ་འདེབས་སོགས། །ལུས་དང་ངག་གི་དགེ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། །

ཞིང་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུས་པའི་དད་པ་དང་། །དམན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩེ་བའི་སྙིང་རྗེ་དང་། །

འཁོར་བར་ཡིད་རབ་འབྱུང་བའི་སྐྱོ་ཤས་དང་། །གནས་ལུགས་དོན་ལ་སེམས་པའི་

@341 ལྟ་བ་དང་། །རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ལ་གཞོལ་བ་སོགས། །སྒོ་གསུམ་

དག་བའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་གིས། །ཉིན་མཚན་འཁོར་མོར་འདུད་བའི་དགེ་མཚན་

གྱིས། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་ཀུན་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱས། །དེ་ལྟའི་རྣབས་

ཆེན་མཛད་པ་བཟང་པོའི་མཐུས། །འཕགས་པའི་ས་ཀུན་དོག་པོར་བྱས་པ་དང་། །

ལྷན་ཅིག་འཁོར་བའི་གནས་འདི་སྟོང་བྱང་ཞེས། །ལྷ་མི་ཀུན་གྱི་མགྲིན་པའི་ལམ་

ལས་སྒྲོག །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་མཛད་པའི་ཆ་ཤས་ལ(’NG)’། །སྒྲོབ་པའི་ནུས་

པ་ཤིན་ཏུ་དམན་གྱུར་ཀྱང་། །རྗེས་སུ་གྲུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཆོ་ཤའས་སུ། །སྒོབ་

པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འདེབས། །ཞེས་པ་ནི་བར་གྱི་ངལ་བསོའི་ཆོགས་སུ་

བཅད་པའོ། །འ་བར་འདིར་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དང་དོགས་པ་ངན་པ་

སེལ་ཞིང་། དད་གྲུས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱ་བའི་སྒོད་དུ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱར་ཙོམ་

སྨོ་ན། དེ་ཡང་རྟེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་མོ་ཞིག་ནས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་

འཛིན་པ་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་ཀྱི་མཐུ་གྱུབ་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་མའི་དུས་

འདིར་རྒྱལ་བའི་བཞེད་སྲོལ་རྣམ་པར་དག་པའི་རིང་ལུགས་དེ་བོ་དགེ་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་

བསྟན་པ་གསེར་སྤྱངས་བཙོ་མ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད། སྟོང་ཪ་ཏེའི་དྲི་བསུང་རྣམ་

པར་འཕྲོ་བ་ནས་སྣང་ཟ་འོག་གཤགས་སུ་བསྐྱེན་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆེན་པོའི་བར་འབྱམས་

གདལ་ཡུགས་གཅིག་ཏུ་ཁྲབ་པ་ན། གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཕྱོགས་པའང་ཆོས་ཀྱི་སྣུན་དང་

ལྡན་པ་དག་ནི་དད་གུས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཞིག། བསྟོད་བསྔགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཐོར་

བར་མཪད་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྟང་། ཕྱོགས་འཛིན་དང་ཕྲག་དོག་གི་ཀུན་སྤོང་

ངན་པས་རྒྱུད་གཏམས་ཤིང་། རྣེད་བཀུར་འདོད་སྲེད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་ཐྱུར་པའི་བློན་

པོ་འགའ་ཞིག་གི་སྣིང་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཟུག་རྔུ་བྱུང་ནའང་། རྟེའི་ཨཱད་སྒྲབ་ཀྱི་

@342 བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བརྩོལ་བ་དང་བསྟུན་འབྱིན་པའི་སྤྲོབ་པ་ནི་ཆ་

ཙམ་མ་རྟོག་པས་ཅི་བྱ་ལྟོལ་མེད་དུ་གྱུར་པ་ན། སྤྲོབ་དཔོན་པན་ཆེའི་གསུང་ལ་ཁ་གཡར་

བའི་ལུང་བསྟན་ངན་པ་དག་བརྩམས་ན་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་དོགས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་

བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་བློན་ཆོག་འཕྲེང་བར་བསྒྲིགས་པ་འགའ་ཞིག་ལྷོག་ལབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་

སྤྲེལ་བ་རྣམས་སྟོན་བྱེད་རི་བོ་དག་ལུགས་བའི་མཁས་གྲུབ་ཕལ་མོ་ཆེའི་སྐྱེན་ལམ་དུ་མ་

སོན་ཅིང་། དུས་ཕྱིས་མཁས་པའི་དབང་པོ་བྲག་སྐོར་རབ་འབྱམས་པར་གཞན་ཕྱོགས་

པ་འགའ་ཞིག་གིས། དེ་བའི་ཚུལ་དུ་ཞུས་པར་དགག་པའི་རིམ་པ་འགའ་ཞིག

གནང་འདུག་པ་ལས། རང་ཕྱོགས་མཁས་པ་གཞན་དག་ནས་དགག་ལན་སོགས་ཆེར་

མ་མཛད་འདུག་པ་ནི་ལུང་བསྟན་འདི་དག་དཔྱོད་ལྡན་གྱིས་ནི་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ནས་བླུན་

པོས་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པས་ན། ཇི་སྐད་དུ། འཕེན་ཟེལ་རིན་ཆེན་ལ་བལྟ་ཡི། །

མཁལ་དུམ་ལ་ནི་སྙ་ཞིག་སྨྲོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་པས་དགག

པ་མཛད་པའི་འོས་སུ་མ་གཟིགས་ནས་བཀང་སྟོམས་སུ་མཛད་མོད་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ།

ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཤད་བ་ན། །འབྱུང་པོའི་བྱ་རྣམས་ལོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་

པ་ལྟར་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་པས་བསྟན་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གསེར་ཞུན་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་འདི་ཉིད་ཚུལ་མཚན་གྱི་ཏོག

ལྟར་ཆེས་ཆེར་འཕགས་ཤིང་། ཉིད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་འབྱན་རྒྱས་དབེན་པར་

གྱུར་པས་སྣ་བ་ངན་པ་མཐའ་དག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བཏུ་ལ་ཞ་བར་གྱུར་མོད། འོན་

ཀྱང་དེ་དུང་མཐའ་ཁོབ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་ཡུལ་གྱི་འགའ་ཞིག་ཏུ་རི་བོ་དག་ལྟན་པའི་ཚོས་

དང་གང་ཟག་ལ་དམོད་ཅིང་ཤུང་བར་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཚོད་དུ་སྣང་བས་དེ་དག་གི་

རྟེས་སུ། ཇི་ལྟར་ལུགས་དང་རྟོངས་པའི་འཕྲིང་། །གཅིག་སོང་རྟེས་སུ་རྒྱུགས་

@343 པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། བླུན་པོས་བྱགས་པའི་རྟེས་སུ་འབྲང་། །ཁྱི་ཏགས་ཀུ་

ཅོ་འདོན་པ་ལ། །རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་གཞན་དག་རྒྱུག། །ཅེས་པ་ལྟར་བླུན་

པོ་འགའ་ཞིག་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པར་རྟེས་རྩོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྩོ་ཞིང་། གཞན་དག

ལ་ཡང་སྤྲོག་གང་ཐུབ་བྱེད་པ་སོགས་ཡོད་པར་སྣང་མོད། དེས་ན་སྤྱིར་ངན་པའི་

རང་གཤིས་ནི། འཇམ་དབྱངས་ས་པཊ་ཏྲིས། ངན་པ་ཇི་ལྟར་བཅོས་བྱུར་

ཀྱང་། །རང་བཞིན་བཟང་པོ་འབྱུང་མི་སྲིད། །སོ་ལ་བ་འབད་དེ་བསྒྲས་ན་ཡང་། །

ཁ་དོག་དཀར་པོ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅོས་སུ་དཀའ་བ་དང་།

ལྷག་པར་དུ་ཡང་ལས་ངན་གསོག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་དག་ལ་ནི་བསམ་པ་བཟང་

པོས་ཇི་ཙམ་སྨྲས་ཀྱང་རྣ་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་བཏང་སྙོམས་སུ་ཅི་

བདེར་བསྒྲུར་བ་ཉིད་འོས་སུ་ཆེ་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་འདྲ་བའི་གན་འཆལ་གྱིས་དུ་

དུང་ཡང་མང་པོ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་དོགས་པ་དང་ཐེ་ཚོམས་ངན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དེང་

དུས་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ཉང་བའི་དབང་གིས་ལུང་ངན་འདི་དག་ལ་དགག་པ་ཙམ་

མེད་ན། ངེས་པར་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ཞིག་གི་སྣམ་ནས་ལོག་རྟོག་གི་ས་བོན་

རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་པས་རྣམ་སྨིན་བརླག་པར་དཀའ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ལ་མ་བཟོད་

པས་ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་དགག་སྒྲུབ་ཅུང་ཟད་གོད་ན། དེ་ཡང་སྐྱོབ་དཔོན་

པད་མའི་གསུང་ལ་ཁ་གཡར་བའི་ལུང་བསྟན་ཡིན་ཚུལ་ཆོག་དམ་དུམ་ཁ་ཤས་ཡོད་

འདུག་པའི་ནང་ནས་སྟོན་ཚད་མིག་ལམ་དུ་སོན་པར། ལེགས་ཀར་སྐྱེ་བ་མདོ་ཁམས་

ཕྱོགས་ནས་འབྱུང་། །སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ཡིན་ངེས་ཟེར། །བསྟན་

པའི་མགོ་ཉེས་མཇད་སྤྱོད་གྲིང་ལོག་མ་ཁན། །སྤྱལ་པའི་སྐུ་ལ་རིན་ཆེན་རྒྱན་འདོགས་

ཤིང་། །ཐེམས་པའི་འོག་ནས་དམ་སྲིའི་སྤོག་སྐྱིང་བཏོན། །ཤ་ཀྱ་མུ་ནིའི་རབ་

@344 གནས་ཆུག་པའི་མཐུས། །ཉི་ཟླ་མཐོ་གང་ཁྲུ་གང་མར་བབ་པས། །གང་པོའི་

གཟའ་སྐར་གནས་མེད་འཁྲུག་པར་འགྱུར། །གྲིང་ལོག་ལོ་གཅིག་ཟླ་བ་བཅུ་གསུམ་

འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཡང་། ལུང་བསྟན་འདི་ཁའི་ཚོགས་ཡི་ནམ།

གཞན་ཞིག་ཏུ་དྲངས་པར། ཁྲོད་ཀྱི་གསུགས་བརྟན་བཀྱེས་པའི་འདྲ་འབག་ལ། །

མ་འོངས་དུས་ན་འགྲོ་ཕན་ཆེར་འབྱུང་ཚེ། །བདག་གིས་ལོག་པའི་རྒྱུན་ཆ་འདོགས་

པར་ཤོག། །ཅེས་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ། སྤྲུལ་སྐུའི་དབུ་ལ་ལོངས་

སྐུའི་སྤྲོག་ཞུ་སྐྱོན། །ཉི་ཟླ་དཔག་ཚད་ཙམ་གྱིས་དམའ་རུ་སོང་། །ཟེར་བ་སོགས་

སྨྲོ་ལམ་འདྲ་བའི་བབ་ཅོལ་སྣ་ཚོགས་སྤྲ་བ་རྣམས་ལ་མ་ཁས་པའི་དབང་པོ་བྱག་སྤྲོ་རབ་

འབྱམས་པས་པད་ཀའ་ཐང་ལ་སྟ་རབས་པའི་རང་བཟོའི་ཆོག་ལྟད་ཀྱི་སྐྱོན་ཞུགས་པ་

རྣམས་དགག་པ་དང་ཆབ་གཅིག་ལུང་བསྟན་ཡིན་ཚུལ་གོང་འཁོད་རྣམས་ལ(’NG) གནད་དུ་

འཁེལ་བའི་དགག་པ་མཛོད་འདུག་ཀྱང་། འདི་དག་པར་དུ་མ་འཁོད་པས་དེའི་

རྒྱུན་ལྡན་ཀུ་དགོན་པར་སྣང་བས་ཕལ་མོ་ཆེའི་མིག་ལམ་དུ་སོན་པ་མེད་འདུ་བས་དེ་དག

གི་ལུང་ཡང་འདིར་ཟུར་ཙམ་འདེན་ན། དེ་ལ་དང་པོར། ལེགས་ཀར་སྐྱེ་བ་མདོ་

ཁམས་ཕྱོགས་ནས་འབྱུང་། །ཞེས་པ་འདི་ལ་བྱག་སྟོར་རབ་འབྱམས་པའི་གསུང་དུ།

སྤྱིར་ལེགས་པའི་(KRMA)ཟེར་བ་ནི་ལོས་ཡོད་ཀྱང་། སྟོན་པའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་དག་

སྤོང་ལེགས་པའི་(KRMA)ཟེར་བ་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཁུངས་བདག་གིས་ནི་མ་མཐོང་།

ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་སྟོན་པའི་རིམ་གྱི་བ་ཀུན་དགའ་བོ་ལས་ཡོད་པར་མ་

བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་དོན་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་དལ་ལྟའི་

བཀའ་ཐང་ཤེལ་བྲག་མ་སོགས་ཀྱི་ཚོག་རིས་སུ། དང་པོར་དགེ་སློང་ལེགས་པའི་

(KRMA)ཞེས་པའི་སྟོན་པའི་ཉི་གནས་བྱས་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ནས་ལོག་ལྟ་

@345 བྱས་ཏེ། ལོ་ནི་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཕྱེད་གཡོག་བྱས། །ཡོན་ཏན་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་

ཞིག་ངས་མ་མཐོང་། །ཟས་གཙང་སྦས་པོ་རྒྱལ་སྲིད་མ་ཟིན་པའི། །གོ་མ་ཚོད་

ཀྱི་མི་འཁྲམས་ཤང་འདྲེན་པོ། །ཞེས་སོགས་སྨྲར་པ་བཏབ་ཅིང་ཁྲོས་ནས་འགྲོ་

ཚུལ་དང་། ལེགས་ཀར་གྱི་བློ་ལ་མདོ་སྡེ་བཅུ་གཉིས་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་ཚུལ་

སོགས་ནི་བཀའ་ཐང་དུ་བླུན་པོ་གཞན་གྱིས་རང་བཟོའི་ཚིག་ལྟར་བཀུག་པ་ངེས་པར་

ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་འབྱུང་ཐུབ་

པའི་རིམ་གྱི་བ་ཀུན་དགའ་བོ་མ་གཏེགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་བྱང་བར་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་

ལ། ལྷག་པར་དགེ་སློང་ལེགས་པའི་ཀར་མ་ཞེས་པས་བྱས་པར་བཤད་པ་ནི་བདག

ཅག་གིས་ཀྱང་གང་དུའང་མ་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་

མཐོང་ཤེས་བྱ་མང་། །བོང་བུས་མ་བགྲོད་ལམ་འཕྲང་མང་། །ཞེས་པ་ལྟར་

ཁྱོད་རང་མཐོང་རྒྱུ་ཆུང་བས་ལན་པར་སྣང་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིས་མ་བྱུང་

བར་ཁས་ལེན་མི་ཐུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བསྒལ་བཟང་སངས་རྒྱས་བྱིངས་དང་མི་འདྲ་

བའི་སངས་རྒྱས་ཤྱ་ཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་རིམ་གྱོ་བ་སྟ་རྟེང་གཉིས་བྱང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཚད་ལྡན་གྱི་

མདོ་རྒྱུད་འདི་ནས་གསུངས་ཞེས་པའི་ཁུངས་སྟོན་རྒྱུ་ཞེག་དགོས་པར་སྣང་ཡང་སྟོན་ཚད་

རྟེང་མ་བའི་མཁས་པ་སུ་ལ(’NG) ཁུང་སྟོན་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་མ་ཟད། རིས་མེད་མཁས་

གྲུབ་གཞན་གྱི་གསན་གཟིགས་ཀྱི་ཡུལ་དུའང་བྱུར་མི་འདུག་པས་དེའི་ཁུངས་ཚད་ལྡན་

མེད་པ་ནི་དེ་གས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་ལེགས་ཀར་ལ་མདོ་སྡེ་བཅུ་

གཉིས་ཀ་ཏོན་དུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཉའད་འདུག་པ། ལེགས་ཀར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མདོ་

སྡེ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་ནམ། དེ་མིན་

སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་སོགས་གཞན་ཞིག་གི་བཀའ་ཡིན།། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟོན་པ་

@346 ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་མདོ་སྡེ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པ་ལེགས་ཀར་གྱིས་ཐོས་པ་མ་ཟད། བློ་ལ་

བརྟང་ནས་ཁ་བཏོན་དུ་འང་བྱེད་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་ངས་མ་མཐོང་

ཞེས་མདོན་སུམ་ལ་བསྟོན་ནས་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་མི་འཐད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་འོད་སྲུངས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འགག་ཅིང་འཕྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སེང་གེ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ཐོབ་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཐོབ་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཐོབ་ནས

འདོན་པའི་སྒོང་དུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ཡིན་པར་ངེས་དོན་ཀྱི་

མདོ་སྡེ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལེགས་ཀར་ཀྱང་དེ་དག་དང་འདྲ་བའི་

སྤྱལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལེགས་ཀར་ཞེས་ངན་ངན་པོར་བཟུང་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་

ཟད་དོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་

པ་ཚན་པོ་ཆེ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མདོ་སྡེ་བཅུ་གཉིས་འབད་མེད་དུ་ཐོན་

པའི་ཞེས་རབ་མི་སྲིད་པས་ཚུལ་འདི་ཡང་རིགས་པའི་གཏམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བཀའ་

ཐང་དུ། ལེགས་ཀར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱི་མ་ལ་མེ་ཏོག་ལྟམ་རར་ཡི་(DVGA)ས་སུ་སྐྱེ་བར་བཤད་

པ་དང་། ཡང་ལོ་རྒྱས་འགའ་ཞིག་ཏུ། ལེགས་ཀར་སྟོན་པའི་མཛད་པར་ལོག

མཐོང་བས། །ས་ཡི་ཐོངས་བྱེ་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེས། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་

འདུག་རྒང་གོང་དུ་ལྷང་རིག་གིས་བཀག་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིམ་གྱི་བ་དག་སྟོང་

@347 ལེགས་ཀར་ཞེས་པ་ནི་མ་བྱུང་བར་ངེས་ལ། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ལ་ལོག་ལྟ་ཚན་

པོ་ཆེ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་ནི་ཕྱི་མ་མནར་མེད་ལ་སོགས་པའི་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་ཆོ་

བར་བསྒལ་ལ་སོགས་པར་གནས་དགོས་པས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་མི་ལུས་ཙམ་ཡང་

ཐོབ་པའི་གནས་མེད་ན་ལོ་རྒྱུས་འདི་དག་གང་ནས་བསམ་ཀྱང་འཐད་པར་མ་མཐོང་ཞིང་།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱག་སྟོར་རབ་འབྱམས་པའི་གསུང་དུ། ཚུལ་འདི་དག་ལ་དཔག་

ན། དང་པོར་བཀའ་ཐང་དུ་ཆོག་ལྷད་བཅུག་ནས་རྩེས་སུ་ལུང་བསྟན་དན་པ་ཞིག་བརྩམ་

བསམ་པ་ཡིན་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་སློང་དན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་

བགྱིས་པའམ། ཡང་ན། བཀའ་ཐང་དུ་འདིས་མི་ཚད་པའི་ལྷད་ཞུགས་སྟ་

ཆོགས་ཡོད་པ་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་རྣིང་མའི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣོད་ཚང་སྟ་ཆོགས་རང་

བྱོལ་གྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་མ་ཟད་ལྷད་ཤུགས་ཇི་དང་ཇི་ཡོད་མཁས་དབང་བྱག

སྐོ་རབ་འབྱམས་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་རང་བྱོལ་སོགས་ཀྱི་དྲི་བ་རྩོད་ལན་རྣམས་

སུ་བལྟས་ན་ཤེས་པ་ལས་འདིར་ཐམས་ཅད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་ཅིང་། དེས་

ན་སྤར་འགའ་ཞིག་གིས་རང་བཟོའི་ཆོག་ལྟད་བཅུག་པ་དེ་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་བློན་པོ་ཕྱོགས་

ཞེན་ཅན་ཞིག་གིས་མཐོང་བ་ན་བརྟག་དཔྱད་མ་ཤེས་པར་སྟོན་པའི་རིམ་གྱི་བ་དག་སློང་

ལེགས་ཀར་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་ཤག་དང་། གང་ཟག་ངན་པ་ཞིག་ཡིན་ཤག་གིས་དེའི་སྐྱེ

བ་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ལུང་ངན་ཞིག་བརྙམས་ན་རྟེ་ཅོང་ཁ་བའི་མཛོད་

འཕྲིན་སྣན་བྱགས་དང་། རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་རམ་

སྐམ་པའི་ཀུན་སྤྱོང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། དེ་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་

ལ་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ནས་འདི་ནི་མུན་པའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟར་བྱོས་དང་

ལྟན་པ་སྙུང་འདུ་ཞིག་གི་ཡང་རྣ་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། རྗེ་

@348 ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཚད་ལྡན་གྱི་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་ལུང་བསྟན་ཚུལ་

སྟར་གོང་དུ་དངས་པ་ལྟར་དང་། དེའི་ནང་ནས་སྤྲོབ་དཔོན་པད་འབྱུང་ཉིད་ཀྱིས།

དགའ་ལྡན་ཞེས་བྱའི་དགོན་གནས་དམ་པ་ནུ། །མཁས་པའི་མཆོག་གྱུར་མདོ་རྒྱུད་

དོན་ལ་མཁས། །ཞེས་པ་ནས། བློ་དང་བཟང་གི་མཚན་ཅན་སྐྱེ་བ་འབྱུང་།

གསང་ཚན་ལས་རབ་རྗེ་བདེ་བ་རྩ་ལ། །ཞེས་དང་། བེ་རོ་ཙ་ནའི་སྐྱེ་

བ་ཞིག །དབུས་ཕྱོགས་དགེ་ལྡན་ཞེས་པར་འབྱུང་། །བྱང་སེམས་བློ་བཟང་

ཞེས་བྱགས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩོད་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུར་ལུང་བསྟན་བཞིན་ད།

ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ལེགས་ཀང་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་སྨོན་ཆོག་རྗེས་འགལ་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཅི་

ལ་མཛད། དེར་མ་ཟད་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར།

སྐྱ་གཞོན་ནུ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐོར་ཞུགས། དབུས་གཙང་དག

པའི་ཞིང་དུ་བྱོན་ནས་མདོ་སྡེགས་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་

ལེགས་པར་བཙད། ཐོས་དོན་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྲད་པར་

ཅན་དུ་མ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དགེ་བའི་

བཤེས་གཉེན་དངོས་སུ་མཛད་དེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་

དཀའ་བའི་གནད་སོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱིད་བ་དྲུང་ནས་ཕྱུངས། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཕུ་

ཐག་ཆོད་པ་བརྟེས་པས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་ངེས་ཤེས་

འཁྲུངས་ཏེ་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པར་མཛད། དེ་ལ་སོགས་པ་མདོར་

ན་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་བྱ་མ་དྲུང་ནས་ཕྱུངས་ཏེ་

གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟ་བུར་མཛད་པ་སོགས་དྲུས་ཀྱི་མཐའ་འདིར་རྗེ་

ཅོང་ཁ་པས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ཙམ་དྲུས་མཚུངས་པ་དང་ཕྱིས་བྱོན་པའི་མཁས་

@349 གྲུབ་གཞན་ལུས་ཀྱང་མ་མཛད་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ལེགས་

ཀར་སངས་རྒྱས་ལ་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་དེ་ཙམ་ཐོབ། བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་དེ་ཙམ་བྱས་པ་དེ་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པའི་མཐུ་ལས་

བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་རམ། རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཟེར་བློ་མནལ་དུ་ཕབ་ནས་བསམ་

ན་ཞེས་སོ། །7ཡང་། སྨྲན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་ཡིན་ངེས་ཟེར། །

ཞེས་པ་ནི། དམིགས་མེད་བརྩེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྨྲན་རས་གཟིགས། །ཞེས་པ་

ལ་མ་རངས་པའི་ཚོགས་སྟེ། དེ་ལྟར་ཟེར་ཡང་དོན་སྨྲན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་

མིན་ཞེས་ཟེར་རྒྱུར་སྣང་རུང་། རྗེ་བློ་མ་ནི་སྨྲན་རས་གཟིགས་སུ་མ་ཟད་དོགས་

གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཚད་མའི་ལུང་གིས་བླུབ་ཅིང་། མང་དུ་

བརྟེད་མ་དགོས་ཏེ། དེང་སང་དམིགས་བརྩེ་མའི་བསྟེན་པ་ཚད་ལྡན་སོང་བའི་གང་

ཟག་གིས་རིགས་གསུམ་སྤྱི་སྐྱབ་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཡས་ཆོགས་དེ་དང་དེ་དག་བསྟུབ་ན་ཇི་ལྟར་

བཞད་པའི་ལས་ཀུན་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་བཞིན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་འདི་ཁ་ཡིན་ན་

ལུང་རིག་གཞན་གྱིས་བསྟུབ་པའི་ངལ་བ་བསྟེན་མ་དགོས་སོ། །བསྟན་པའི་མགོ་

ཉེས་མཛད་སྤྱོད་བློང་ལོག་མཁན། །ཞེས་པ་ནི་ཆོག་ངན་སྐྱ་ཅོར་དུ་སྨྲ་བ་ཙམ་ལས་

སྐྱེང་པོ་མ་མཆིས་པས་ལན་བྱ་མ་དགོས་ཤིང་། སྨྲ་ལ་པའི་སྐྱ་ལ་རིན་ཆེན་རྒྱུན་འདོགས་

ཤིང་། །ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ནང་འཁོལ་ཕྱིར་བསྟན་པའི་ཚིག་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷང་

བསྟན་འདི་རྩོམ་མ་ཁན་བྱི་མ་ཁས་པ་འབาངས་ཆེན་དེའི་བསམ་བློ་ལ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་

ཐུབ་པ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐུ་ཡིན་པ་དང་། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐུ་དག་སྤྲོང་ཡིན་དགོས་

པ་ཙམ་ཞིག་རྣ་བས་ཐོས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། སྤྱལ་སྐུ་ཡིན་ན་དག་སྤྲོང་གི་རྣམ་པ་

ཅན་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་འདུག་སྨམ་པ་ཞེ་ཕུགས་སུ་བཅུག་ནས་དག་སྤྲོང་ལ་རིན་

@350 པོ་ཆེའི་རྒྱུན་འདོགས་པ་མི་འོས་ཞེས་ཟེར་རྒྱུར་སྣང་རུང་། དེ་ནི་སྤྱལ་སྐུ་ལ་མཆོག

གི་སྤྲུལ་སྐུ། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ། བཟོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་

ཁྱད་པར་ཅན་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་མ་ཤེས་པའི་རྟོག་རྣགས་ཡང་དག་སྟེ། སྤྲུལ་སྐུ་

ལ་སངས་རྒྱས། བྱང་སེམས། ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོ། མཁའ་འགྲོ་ཚོས་

སྐྱོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རིན་པོ་

ཆེའི་རྒྱན་མི་འོས་པ་ཡིན་ནམ་སོགས་ཤེག །ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ། མཆོག

གི་སྤྲུལ་སྐུ་དག་སྤྱོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དབུ་རྒྱན་འབུལ་བ་མ་འོས་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་

སྨྲ་ན། དག་སྤྱོང་གི་ཏེན་ལ་དབུ་རྒྱན་སོགས་མི་རུང་ན། དག་སྤྱོང་ལ་སྦྱངས་

བླ་མེད་ཀྱི་དབང་སོགས་བསྐུར་བའི་ཚེ་དབུ་རྒྱན་ཐོར་ཚུགས། རིགས་ལྡན་ དང་

སྐྱབས། སྟོང་གཡོག །སྨད་གཡོག །རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སོགས་ལྷའི་

ཚས་འཇུག་རྣམས་སྨིན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དགེ་སློང་རྗེ་རྣེ་འཛིན་པས་སྩལ་ཀྱི་

བདག་འཇུག་སོགས་ལེན་པའི་ཚེ་ཡང་ལྷའི་ཚས་འཇུག་བྱེད་མི་རུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་

འགྱུར་ལ། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚེས་གྲི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཟིན་

བོ་དྷི་སོགས་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་

བོ་མི་བསྟོད་རྫོ་རྡེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞེངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་ལྡན་

འབྲས་སྤུངས་སུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྣམས་

བསྐོར་བའི་ཚེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཞེངས་ནས་གསུང་

པ་ཡིན་ན་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཎཀ་ཐུབ་པའི་མཛད་པར་མི་འོས་ཞེས་སྨྲ་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།

དེས་ན་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེར་དབུ་རྒྱན་ཕུལ་བ་ནི། སྤྱིར་ན་ཇོ་བོའི་སྐང་བན་ཆད་འདི་ཉིད་

སྔར་ཡོན་གྱི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་དབུ་རྒྱན་ཡོད་པར་བྱགས་པས་སྔར་གྱི...

@351 ལུགས་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་སོགས་དང་། ལྷག་པར་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་དབུ་རྒྱན་

ཕུལ་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་ཆ་བྱད་དང་མཐུན་པར་མཛད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས། དེས་པ་ལྟ་

ལྟན་བྱི་སྟོན་པ་དང་མཚུངས་པར་འཚོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་

ཞིང་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྣང་དུ་ཡིན་ལ། དབུ་རྒྱན་ཕུལ་ཞིང་སྨོན་ལམ་

ཆེན་མོའི་རྒྱུན་བཙུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེ་བླ་ནས་བླར་

འཕེལ་ཏེ་སྣེགས་མའི་དུས་ཀྱང་རྫོགས་ལྟན་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་མཐོང་བཞིན་དུ། ཀུན་སྟོང་

ངན་བའི་དུག་ཆུས་མྱོས་པས། ཤུཀྱ་སུ་ནིའི་རབ་གནས་ཆུག་པའི་མཐུས། །ཉི་ཟླ་མཐོ་

གང་མཐུག་གང་མར་བབ་པས། །དང་པའི་གཟའ་སྐར་གནས་མེད་འཐུག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོགས་ཟེར་བའི་བསམ་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། དབུ་རྒྱན་ཕུལ་བའི་ཚེ་ལྷགས་གཟེར་

བཀབ་ཡོད་རྒྱུ་བའི་ཁུལ་གྱིས་རབ་གནས་ཉམས་ཆུལ་བྱས་ན་རྒྱས་མེད་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་

བློ་ལ་ཞེ་འཐད་སྣམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་ཟླ་བབ་པ་སོགས་ཀྱི་ངན་ལྟས་

བྱུང་ཆུལ་ལབ་ན་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་ཞེ་འབྱོ་སྣམ་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། ལྷགས་གཟེར་

བཀབ་མིན་མིག་གིས་བལྟས་ཤིང་ལག་པས་ཉུལ་ན་ཤེས་པས་ལུང་བསྟན་ཁྲངས་མ་དག

ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་གཅིག་པུས་ཀྱང་ཤེས་པར་ནུས་སོ། །འདི་དག་གི་ལན་

ཞིབ་པ་ནི་མཁས་དབང་བྱག་སྒོ་རབ་འབྱམས་པའི་གསུང་དུ། ཉི་ཟླ་ནི་འཇིག་རྟེན་དེ་

ཁའི་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་བས། གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་

ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལས་གཞན་པའི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་རྒྱན་ཕུལ་

བས་རབ་གནས་ཉམས་ནས་ཉི་ཟླས་ཡར་མར་དུ་ཐྲོ་བུར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་བསམ་པ་ནི།

མི་ལ་མིའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ནི་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ཞེས་སྨྲབ་མི་

དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། སྔར་ཇོ་བོ་ས་འོག་ཏུ་སྨས་པའི་དུས་སུའང་རབ་གནས་ཉམས་

@352 ནས་ཉི་ཟླ་མར་བབ་སྟེམ་པའི་དོགས་པ་ནི་ཁྱི་ཏགན་རྒྱའོ་ལ་ཡང་མ་བྱུང་འདུག་པས་སོ། །

ཇོ་བོ་ལ་དབུ་རྒྱན་འབུལ་དུས་དབུ་ལ་ལྷགས་གཟེར་བཏབ་པས་རབ་གནས་ཉམས་ཞེས་

པའི་དོགས་པ་ཞིག་དེ་ཁའི་དུས་ཀྱི་མིག་བུ་དང་མི་ལྡན་པའི་མི་ཕལ་ཆེར་ཞིག་ལ་བྱུང་

ཚོད་འདུག་སྟེ། དེ་དག་ལ་ནི་ལག་པས་ཉལ་ཞིག་ཅེས་བཙོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་

དང་། ཉི་ཟླ་མཐོ་གང་མའྲུག་གང་མར་བབ་པས། །ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་ནི།

རབ་གནས་ཉམས་པའི་དོགས་པ་ཞིག་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་ཤར་ན། དེའི་ངན་

རྟགས་སུ་ཉི་ཟླ་མར་བབ། ཐོག་འཕྲུག །ཐོག་བབ། སྐར་མདའ་རྒྱབ།

གཟའ་དུ་བ་མཇུག་རིང་ཤས། ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན་བྱུང་། ས་གཡོས། སྟིགས་

བྱུང་། འཁྲུག་རྒྱབ། དགུ་ཆོགས་ལོག །ཐལ་རྒྱང་ལངས་པ་སོགས་ཀྱི་ངན་

ལྟས་སྐྲག་རྣམས་དེའི་མེད་ཞིག་བྱུང་བར་མི་རྣམས་ཀྱི་གོ་རྒྱ་རེ་བ་ཡིན་འདུག །གྲིང་

ལོག་ལོ་གཅིག་ཟླ་བ་བཅུ་གསུམ་འབྱུང་། །ཟེར་བ་ནི། གཏི་ཐུག་ལ་སོང་

བའི་གཤེས་ཀྱིས་གྲིང་ལོག་གི་དོན་ནི་མ་ཤེས། རྣ་བས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཐོས་པ་ན་མི་

ཤེས་པ་གོ་བ་ལོག་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བར་གོ་རྒྱ་རེ་བ་དང་། དེ་ཡང་གྲངས་ངེས་

འདོགས་ཁ་པོ་བྱས་ན་བདེན་པར་འཛིན་ཞེ་ཡོངས་བསམ་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། ཁོ་

རང་དང་རིགས་མཐུན་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་སུས་བདེན་བར་འཛིན། ལྷས་སྨིན་གྱིས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་དུས་སུའང་ཉི་ཟླས་མར་མ་

བབ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དབུ་རྒྱན་སྦྲོན་པས་ཉི་ཟླ་མར་བབ་ཡོངས་སྨམ་པ་ནི་ཆོས་

ཀྱི་སྐྱ་མི་བགས་པར་སྐྱེས་ན་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་། མཚམས་མེད་ལྟ་དང་ཉེ་བའི་

མཚམས་མེད་ལྟ་བྱས་ཀྱང་ཉི་ཟླ་མཚོར་བབ་ཡོངས་སྨམ་པ་ནི་སུ་ལའང་མི་འདུག་ན།

ཡིད་སྐུག་དེ་གཅིག་པུའི་སེམས་ལ་ཅི་ཞབས་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་

@353 པར་སྣང་བས་སྐྱར་དུ་བརྗོད་མ་དགོས་ལ། གཞན་ཡང་ལུང་བསྟན་འདི་དག་གི་ཚིག

རིས་གོང་དུ་དྲངས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་བཤིས་པའི་འདྲ་འབག་ལ། །

བདག་གིས་ལོག་པའི་རྒྱུན་ཆ་འདོགས་པར་ཤོག །ཅེས་པའང་ལེགས་ཀར་གྱིས་

སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་དོ་པ་མ་ཟད། དགེ་སློང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་

དབུ་རྒྱན་ཕུལ་བ་དགེ་སློང་ལ་མི་འོས་པའི་རྒྱན་ཆར་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རྒྱུར་སྣང་མོད།

ཚིག་རིས་འདི་དག་ལ་དཔགས་ན་ལུང་བསྟན་འདི་རྩོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་དེའི་ཕུགས་

ཀྱི་ཞེ་འདོད་ལ། དགེ་སློང་གི་རྟེན་ཅན་ལ་དབུ་རྒྱན་ཕྱལ་བས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་

ལ་གནོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་ཟེར་འདོད་ཆེ་བ་ཡོད་འདུ་ཡང་། འདུལ་

བའི་བསྟན་པ་ནི་སྔར་གོང་པ་ལྟར་བོད་འདིར་བར་སྐབས་སུ་བདག་མེད་ལྟ་བུར་

སོང་བ་ལ་རྟེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དག་ཐེར་ལན་ཅིག་མིན་པར་མཛད་ནས། ཕྱག

ལེན་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་ཚུན་ཆད་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་ཞིང་སྤེལ་བར་མཛད་པས་འཛམ་བུའི་

གླིང་གི་ཡུལ་བྱ་ཕལ་མོ་ཆེར་དུར་སྤྱིག་འཛོམ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱབ་ཅིང་། ལྷག

པར་ཇོ་བོར་དབུ་རྒྱན་ཕྱལ་བ་དང་། སྤྱོན་ལམ་ཆེན་མོ་འཕྲུགས་པ་སོགས་ཚུན་ཆད་

ནས་དེ་བས་ཀྱང་ཇེ་རྒྱས་ཀྱིས་དཔལ་སྡའང་འདུལ་བསྟན་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་མཐའ་

དབུས་སྐྱེས་འགྲོ་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་བྱར་ཡོད་པ་འདི་ནི། རྗེ་ཙོང་

ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྗེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཀུན་གྱི་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་

གིས་འདུལ་བསྟན་ལ་གནོད་ནི་ཟེར་མ་ཤེས། དེ་བས་གཞན་དུ་ཟེར་རྒྱུས་ཕོངས་

པས་ཉི་ཟླ་མར་བབ་པ་སོགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་ཞེས་པའི་བློན་

གཏམ་འདི་དག་ལབ་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་སྣང་ངོ། །7 ཐེམས་པའི་འོག་ནས་དམ་

སྲིའི་སྲོག་སློང་འདོན། །ཞེས་པའང་སྟོན་དུ་ལུང་བསྟན་ཡིན་ཏུལ་གྱི་ཚོག་ངན་འདི་

@354 ལྟར་བརྩམས་ནས། རྗེས་སུ་དེའི་ཁྱངས་བསྐྱེལ་ཏུལ་ཀྱིས་སྲོབ་དཔོན་པདྨས་དམ་

སྲི་སྨན་དགུ་གཉའ་བཅུགা་ནས་ཐེམས་པའི་འོག་ཏུ་བསྟན་པ། རྗེས་སོར་རྗེ་ཙོང་

ཁ་པས་བཏོན་པ་ཡིན་འདུག་ཅེས་པའི་གཏམ་འཆལ་ཞིག་དང་བཅས་སྤེལ་འདུག་མོད།

དེ་ནི་མཁས་དབང་བྱག་སྐོ་བའི་གསུང་དུ། བོད་འདི་འདྲེ་སྲིན་དུ་མས་གང་བའི་

གནས་ཡིན་པས་གདོན་གྱི་གནོད་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག་པ་དང་། རྒྱལ་འགོང་

ཞྭགས་པ་སོགས་འདྲེའི་འཚུབ་ཆ་ཐམས་ཅད་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བྱས་པར་ཁག་ངན་འཇོག

ཞེ་ཐུབ་བསམ་པ་རེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་སློང་གི་གཙོ་བོ་ནི་དེ་ཙམ་ཞིག

རང་ཡིན་འདུག་མོད། གང་ལྟར་སྣྲིགས་མའི་དུས་འདིར་རྩེ་རོང་ཁ་པའི་རིང་ལུགས་

མདོ་སྡེགས་རྣམ་པར་དག་པའི་བསྟན་པ་འདི་དར་བ་ན། བསྟན་འཛིན་དུ་ཁས་ཆེས་

ནས་ཆང་དང་བུད་མེད་ལ་བྱང་ཆུལ་དུ་སྦྱོད་པའི་བསྟན་པའི་རྣ་འབྱིན་མཁན་རྣམས་རང་

ཤུགས་ཀྱིས་ཉམས་དམའ་རུ་སོང་བ་འདི་དམ་སྲིའི་སྡོག་སྣིང་བཏོན་པའི་མཐུ་ཡིན་ན་མ་

གཏོགས། གཞན་མ་སྡོག་སྣིང་བཏོན་ལུགས་འདི་བྱས་དང་། དེ་བཏོན་པས་བསྟན་པ་

ལ་གནོད་ལུགས་འདི་བྱུང་གི་འོ་རྒྱས་ཏེལ་འབྱུ་ཙམ་ཡང་ཤོད་རྒྱ་མེད་དོ། །དེས་ན་ལུང་

བསྟན་འདི་དག་ནི་སུས་བྱས་འདིས་བྱས་ཀྱི་ཁྱུང་ཇི་བཞིན་ནི་མ་རྟོག་དེ། འགའ་ཞིག

གིས་ཆེན་པོ་ཤཱཀ་མཆོག་པ་དང་། པན་ཐྲིང་པ་གཉིས་ཀྱོས་མཛད་ནས་རྗེའི་གཏུ་ཁ་

སྣར་གྱི་ནང་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་བགྱིས་པའི་འདྲ་འབག་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་

ཤོག་སྒྲིལ་བཀྱག །ཁ་ཁྱོ་ཆུས་བསྡམས་ནས་ཡར་འབྱོག་མཆོ་ནང་དུ་འཕངས། པན་

ཐྲིང་པས་འདོན་མཁན་མཛད་པ་ཡིན་ཚུལ་དུ། ང་ནི་མཁས་པ་ཡིན་པས་འདི་རྩོམས་

ཤིང་། །ཁྱོད་ནི་གྲུབ་ཐོབ་ཡིན་པས་འདོན་དགོས་ཞེས། །མཁས་པར་རློམས་པའི་

ཆེན་པོ་ཤྲཱ་མཆོག་དང་། །པདྨ་གྲིང་པར་བཅོས་པའི་སྐྱིང་ཆེན་གཉིས། །ཁོས་ངན་

@355 བཏབ་སྟེ་ཡར་འབྲོག་མཆོ་ནང་དུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིག་འདུག་པ་འདི་

ཡང་དག་ལུགས་ལ་ཞེན་ཆེ་བའི་གང་ཟག་ཞིས་གོང་གི་ལུང་ངན་དེ་དག་ལ་སེམས་

མ་རངས་པས་ཤྲཱ་མཆོག་པ་དང་། པདྨ་གྲིང་པ་གཉིས་ལ་ཁག་བཞག་ནས་བྱས་

པ་འདྲ་སྟེ། བག་སྐོར་རབ་འབྱམས་པའི་རྩོད་ལན་དུ། གང་ལྟར་པཾ་ཆེན་ཤཱ་

མཆོག་ཀྱང་ཤ་ཅང་བླུན་པ་རང་ནི་ཡིན་འདོགས་མ་ཁ། ལུང་བསྟན་འདི་ན་རྣམ་དབྱེ་

ཐུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་རྟོངས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྟོངས་པ་ཞེག་གིས། པན་

ཐང་ཡིག་ལ་བལྟས་ནས་བྱས་པ་འདུ། ཞེས་གསུངས་པ་བདེན་པར་མཆིས་ཤིང་།

ཡང་བྱག་སྐོ་བས་མཛད་པའི་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་ལྡང་བསྟན་ཀྱི་རོལ་མོར། ཆེན་

པོ་འཕྲིག་མཆོག་པ་ཡང་འཁྱུངས་ཙམ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྤྲང་བས་ཞུགས་པ་ཞེག་ནི་

ཡིན་འདུག །ཐོས་བསམ་མཛད་ནས་ཀྱང་ཁྱངས་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་མི་མཛད་པར།

འདུ་འཛིག་གི་དགག་པ་དཔག་མེད་དང་ངན་རྩོམས་ཆོགས་བཅད་མ་མང་དུ་བརྩམས། དེ་

ནས་པན་གྱིང་པ་དང་བྱོས་མཛད་ནས་ཡར་འབྲོག་གཏེར་ལུང་བརྩམས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར།

ཆེན་པོ་ཤཱཀ་མཆོག་པ་དཔྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དེ་ལྟར་མི་བརྩེམ་བསམ་ཀྱང་ཕལ་

ཆེར་བདེན་པ་འདྲ་སྟེ། ས་ར་རྩེ་བཙུན་པས་ཤཱཀ་ལན་དུ། གལ་ཏེ་རིགཔས་

མ་ཐུབ་ན། །ལུང་བསྟན་ངན་པ་བརྩམས་པ་དང་། །གདུག་འདྲེའི་སྨྲ་ལ་པ་

ཡིན་ཞེས་སྨྲས། །དེ་འདྲས་གཞན་ལ་གནོད་མི་རུས། །རང་ཉིད་འདི་ཕྱིར་

ཕམ་འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་བཀ་ཡིད་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཆོག་བརྟན་སྨོས་

པས་སོ། །ཞེས་དང་། པན་གྲིང་པ་ལ་ཁཐ་བྱང་བ་ལ་རིས་པ་མེད་ཀྱང་།

འདི་མཁའ་རིགས་སུ་འབྲུངས་པས་ལྷགས་ཀྱི་རྟོ་རྩེའི་གཏེར་ཐམས་ཅད་འདིའི་དུས་སུ་

བྱུང་ཞེས་བླིང་བས་དེ་བདེན་ན་ན་འདི་ཡང་བདེན་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་ཕྱོགས་གཅིག

@356 ནས་སྐྱ་མཆོག་པ་དང་། པད་བླིང་པ་གཉིས་ལ་ཁག་བྱུང་བ་ལྟར་ཐལ་ཆེར་མིན་

ནམ་དགོངས་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་འདུག་རུང་། པད་བླིང་པ་ལ་ངོ་འདྲ་གཉིས་བྱུང་ཚུལ་

ཞིག་ཀྱང་འདུག་པ་ལྟར་ན་འདྲ་མིན་དེས་མ་བྱས་པའི་ངེས་པ་ནི་གལ་མཆིས་ཀྱང་། པཊ་

ཆེན་ཤག་མཆོག་པས་བརྩམས་པ་ནི་མིན་པར་ངེས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཤྲཱག་མཆོག་པ་དེ་

རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་མ་གྲུས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། གཞུང་ལུགས་ལ་སྣྱངས་པ་

མཛད་ཅིང་མཁས་པའི་ཁྱད་ཆེ་ཙམ་བཞེས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ན། ལུང་བསྟན་བརྩམས་

ཀྱང་འདི་བས་འདྲ་ཆགས་ཙམ་དང་། འབྲེལ་མཚུངས་ཙམ་ཞིག་ཡོངས་རོགས་ལ་

བློན་གཏམ་ལགས་པས་འཁྲོག་ཚད་འཕྲེང་བར་བསྒྲིགས་པ་འདི་འདྲ་རང་ནི་མི་གསུང་བར་

ངེས་སོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་གཏེར་སྟོན་སྐང་རྩེ་བས་བྱས་ཞེས་ཟེར་ཡང་། དེ་

ཡང་མིན་འདུ་སྟེ། བྲག་སྐོ་བའི་གསུང་དུ། གཏེར་སྟོན་སྐང་རྩེ་བས་རྟེ་རིན་པོ་ཆེ་

ལ་ལུང་བསྟན་ངན་པ་ནི་བརྩམས་ཡོད་ཤས་ཆེ་ཡང་། ལེགས་ཀར་བྱི་སྐྱུལ་བ་ཡིན་

ཟེར་བའི་ལུང་བསྟན་འདི་ནི་མ་བརྒམས་པར་ཚད་མས་དེས་ཏེ། ལུང་བསྟན་འདི་

ནི་ཡིད་བཟང་རྩེ་བ་བཞུགས་དུས་ནས་བྱུང་ཞིང་། ཡིད་བཟང་རྩེ་བ་རྟེའི་ཞབས་

ལ་ཐུགས་པ་དང་། གཏེར་སྟོན་སྣང་རྩེ་བ་ནི་ནང་པ་གཞུང་བང་པ་དང་སྐུ་ཉེ་ཡིན་པས་

བར་ཁང་གི་སེང་གེ་མི་གདོང་ཅན་གྱི་འོག་ནས་གཏེར་འདོན་དུས་བྱུང་པ་ཡང་ཕེབས་

དགོས་ཞེས་ཞལ་སྔ་ནས་གཞུང་བས་ཀྱང་ཕེབས་པ་རྒྱན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱན་འདུག །

ཅེས་གསུངས་པས་དུས་མི་མཚུངས་པར་དེས་སོ། །གང་ལྟར་ལུང་བསྟན་དན་པ་འདི་

དང་འདི་འདྲ་བ་བརྒམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་ལུང་བསྟན་གྱི་རོལ་

མོར། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལུང་བསྟན་དན་པ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གླུབ་མཐའ་

གཞན་དག་ལྟར་རིམ་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། ལོ་སྐྱོར་གཅིག་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་གླུབ་

@357 མཐའ་རིས་མི་གཅིག་པའི་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་སྤྲོབ་མར་འདུས། འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཆེ་དགྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞབས་ལ་བཏུད་དེ་རི་བོ་དག་ལུགས་པ་ཞེས་ཤ་མོ་རྩོལ་བ་ལྟར་

སྐད་ཅིག་ལ་བྱུང་བས་ཐབས་ཅད་མིག་རྟུར་རེ་ལུས། བྱ་ཐབས་དང་བྲལ་བས་འགའ་

ཞིག་གིས་གཏེར་ལུང་ཡིན་ཚུལ་བརྫམས། གོ་ཎྜ་སོགས་ཀྱིས་ཁ་ངན་མང་དུ་བྱས།

དུས་ཕྱིས་གཏེར་སྟོན་སྐང་རྩེ་བས་ཀྱང་ཀར་དགེའི་ཀུན་སློང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྒྱས་གཏན་

ནས་མེད་པའི་ལུང་བསྟན་ཡང་བྱས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་སློང་ཕྱོགས་

ཞེན་སྡང་ཤུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་སྲན་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུར་སོང་རུང་བྱ་ཐབས་

ཀྱིས་དབེན་པས་ལུང་ངན་འདི་དག་བརྒྱམས་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་སྣང་ལ། འདི་

དང་འདི་འདྲའི་ལུང་བསྟན་གཞན་དག་ཀྱང་ཁ་ཤས་ཡོད་ཆོད་སྣང་རུང་མིག་ལམ་དུ་མ་

བྱུར་ཅིང་། གོང་དུ་བཀོད་པ་འདི་དག་ནི་ཁ་ནས་འདོན་རྒྱུ་ལྟེ་མིན་པ་མེད་པའི་བྱེན་

པོ་སྣེང་ཁམས་ཅན། ཕྱག་དོག་གི་དུག་ཆུས་སྐྱོས། ལོག་རྟོག་གི་འདམ་དུ་ཚུད།

རང་འདོད་ཀྱི་ཞགས་པས་ཟིན། རྟོངས་ཞེན་གྱི་སྐུན་པ་འཐིབ་པ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་

འཁོར་སྲོབ་གཏི་ཐུག་ཁ་ཤས་དང་། ཤ་མར་རྩམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་སྤྱིན་

བདག་འགའ་ཞིག་ཙམ་རེ་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་འཆུས་དོགས་ཀྱི་སྟུག་བསྟལ་

གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་འདི་འདྲ་ཞིག་བརྩམས་ན། རྟོངས་ཆེན་དེ་དག་ལ་བཟང་

ངན་འབྲེད་པའི་བྱོ་གོས་མེད་པའི་དབང་གིས་གང་སྨས་པ་དེ་དག་ཡིན་ཤག་གིས་བདེན་

པར་འཛིན་ཡོང་སྐམ་པའི་ལྟོགས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་སྤྲུར་བ་ཡིན་

འདུག་ཅིང་། སུས་བྱས་འདི་བྱས་ཁ་གསལ་མི་འགོད་པའང་ལུང་རིག་ཚད་ལྡན་

གྱི་དགག་པ་བྱུང་ན་ལན་གྱིས་ཕོངས་པས་ངོ་ཚ་སྣམ་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་

དུས་དེར་ཆེ་དགུ་མཐའ་དག་རྩེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཞབས་ལ་འདུད་པ་ཤ་སྟག་ལྟ་བུར་སོང་བས་

@358 རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་ཚད་པའི་འཇིགས་པ་ཡང་བྱུང་དོགས་པས་མིང་མེད་ཀྱི་ཡིག་བསྒྱུར་དང་

མཚུངས་པར་བཀོད་དགོས་བྱུང་བ་ལས་གདོང་དངོས་སུ་བསྟན་མ་རྙེད་པའི་རང་རྟགས་

བཅས། དེས་ན་མིང་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་འཇིག་རྟེན་རང་གི་བདག་ཀྱང་ཚད་འཛིན་མི་

བྱེད་པ་ལྟར་ན། འདི་དག་ལའང་ལན་བྱ་བའི་འོས་སུ་མི་སྣང་ཡང་དེང་སང་ཕལ་མོ་ཆེ་

བློ་གྲོས་དམན་ཞིང་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་མཐུ་ཆུང་བས་ཡན་ཞིག་མ་མཐོང་ན་བདེན་

པར་བརྟུང་ནས་རང་གཞན་མང་པོ་ལོག་པའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པ་མང་བ་རྣམས་ལ་སེམས་

ཀྱིས་མ་བཟོད་པས་དགག་སྒྲུབ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་སྟེལ་བ་ཡིན་ནོ། །₇འདིར་

སྐྱས་པ། མདོ་སྡེགས་བསྟན་ལ་རྣད་བྱུང་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས། །བསྟེགས་བཅད་བདར་

བའི་གསེར་བཞིན་ལེགས་དཔྱད་པས། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་དྲུང་ཕྱུངས་ཏེ། །

དེ་མེད་རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་མངོན་དུ་གྱུར། །དེ་ལྟའི་ལམ་སྟོལ་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་

ལྡན་གྱིས། །ཚུལ་བཞིན་འཛིན་པའི་རྣམ་དག་རིང་ལུགས་ལ། །རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་

ཞེས་ཐ་གསུམ་ན། །སྣོན་པའི་བྱགས་པ་དབྱར་གྱི་ཟ་བཞིན་ལྗིར། །ཪ་ཏྲིའི་དྲི་བསུང་

འཐུལ་བའི་ཡུལ་བྱ་ནས། །ཟ་འོག་ཐགས་སུ་བསྐྱན་པའི་ཧོར་འཛིན་བར། །གསེར་

ཞུན་མདངས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱིས། །སྐད་ཅིག་མིག་འཕྱལ་བཞིན་དུ་ཁྱབ་

བྱར་ཚོ། །ཕྱོགས་སུ་སྣང་བའི་ཆོས་རྣོམས་ཐལ་མོ་ཆེའི། །རྟེད་བཀུར་

སྣོན་བྱགས་ཚུལ་ལ་གནོད་བྱར་པས། །ཕྱག་དོག་དུག་ཆུས་སྐྱོས་པའི་གཞན་དབང་

གིས། །སྐྱིང་ལ་ཟུག་རྔུའི་ཆོར་མས་ཟིན་ན་ཡང་། །བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་རྣམ་

དག་རིང་ལུགས་ལ། །ཆོས་བཞིན་རྣོལ་བའི་སྒན་ཀ་ཕྱ་མོ་ཙམ། །སྣ་བའི་

ནུས་པ་ཆ་ཙམ་མ་མཆིས་པས། །ཅི་བྱ་རྟོལ་མེད་ངང་ཚུལ་ལ་འཕྱན་ཆོ། །

ལུང་རིག་ཚུལ་དང་འགལ་བའི་བླུན་པོའི་ཆོག །འཕྲེང་བར་བསྒྲིགས་ལ་ལུང་

@359 བསྟན་སྲོ་བཏགས་ནས། །རང་རང་རིགས་མཐུན་མ�གྲིན་པ་བཟང་པོའི་ཁྱུར། །

སྤེལ་བའི་ངལ་བ་ཅི་ཡང་ཁྱར་དུ་འཁྱེར། །དེ་ནི་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྡན་ཉི་མའི་གཞེར། །

བལྟས་ནས་འདི་ནི་མུན་པའི་འཁོར་ལོའོ་ཞེས། །གྲྭང་དང་མཚུངས་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱོད་

ལྷན་པའི་ཚོགས། །རྣ་བ་གཏེར་པ་ཙམ་ཡང་ཆེས་དགོན་ན། །ལུང་དང་རིག

པས་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་། །སྟོན་པར་ལན་དུ་སྣ་ཐི་བཞིན་དུ། །འཇུར་

ཕྱིར་སྟོན་བྱེན་མཁས་དབང་ཕལ་ཆེར་གྱིས། །ལན་དུ་མ་མཛད་སྨིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་

བཞག །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དེང་དུས་མཁས་པ་བས། །བློན་པོ་མགོ་འཕང་མཐོ་བའི་

དུས་ངན་འདིར། །བློན་པོའི་རྗེས་སུ་བློན་པོ་མང་ཞུགས་ན། །ངན་འགྲོའི་

གནས་ཀུན་དོག་པོར་བྱས་དོགས་རས། །ལུང་རིག་ལམ་ལས་དྲངས་པའི་དགག

སྒྲུབ་ཀྱི། །རྣམ་བཞག་ཉུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཏོ་པོ་ཡིས། །སྒེལ་བ་འདི་ཡང་

ལྷག་བསམ་བཟང་པོ་ཡིས། །ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྷུང་བསམ་པས་མིན། །

དེ་ཕྱིར་དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་ཚུལ་འདི་ལ། །ཞིབ་མོས་བརྟགས་ནས་རང་གཞན་

ངན་སོང་དུ། །འཁྲིད་པའི་བསམ་སྦྱོར་དག་ལས་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཏེ། །དད་ཀྱས་

བག་ཡོད་ཚུལ་ལ་གནས་པར་རིགས། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་གཏམ་དུ་བྱ་བའི་

ཚིགས་བཅད་དོ། །འ་གཞན་ཡང་མཛད་ཆེན་འདི་དག་གི་སྐོར་ལ་མ་ཁས་

གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་དུ། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་གྲོང་སྟེ།

སྟོན་ཆོས་རྒྱལ་སྲིད་བཙན་སྐམ་པོས་ཀ་བ་ཤིང་ལོ་ཅན་དུ་གཏེར་དུ་སྐས་པའི་དཀར་ཆག

གི་ཤོག་རིལ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་མཁའ་འགྲོས་ལུང་བསྟན་ཏེ་གཏེར་

ནས་བྱུང་བ་ལ་ཤོག་རིལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་བ་

འོད་འཇོ། ཇོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དར་དཀར་གསལ་བ། རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་

@360 ཀྱིས་མཛད་པའི་བཀའ་ཆམས་ཀ་ཁོལ་མའོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་རང་གི་བཀའ་ཆམས་དེའི་

ནང་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་དང་། ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཆོད་པ་མཛད་པའི་

སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདི་འདྲ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་མང་དུ་ཡོད་པ་ལ།

ཁོང་རང་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱལ་པོ་འབྲོན་ལུགས་དང་། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་འབྲོན་

པར་ལུང་བསྟན་པའི་རྩེས་ནས་རྗོག་ལོ་ཆེན་པོ་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་དེའི་ལེགས་

བཞད་ཉམས་ཏེ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡིན་ཟེར་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་

གསོད་པའི་ལྟ་ངན་དར་བར་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན། བར་སྐབས་སུ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྩེ་

ཁྱུ་དཔོན་གྱིས་ལྷ་ས་ལ་ཞིག་བསོས་དང་ཞབས་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཛད་པར་ལུང་

བསྟན། དེ་ནས་དུས་ཕྱིས་རིག་པ་ལ་མ་ཁས་པ་དག་གིས་གོང་གི་ལྷ་ངན་དེ་ལྷ་བུ་ཙུང་

ཟད་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ལྟང་བསྟན་ཅིང་། དགེ་སློང་བྱང་སེམས་རྣོ་རྩེ་འཛོན་པ་

ཞིག་གིས་ཇོ་བོའི་ཞལ་བསྐྱར་ཞིང་། མཆོད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མཇད་པར་ལུང་

བསྟན་པ་ནི་རྟོག་ཟུམ་མ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བཀའ་ཆེམས་

ལས། དེ་ནས་ཁྱད་པར་བསྐེན་བཀྲུར་ཆེར་མཇད་པ། །དགེ་སློང་བྱང་སེམས་

ཤར་ཕྱོགས་སྐུ་འབྲུངས་པ། །གསང་སྔགས་འཆང་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ནི། །

སྐྱིང་པོའི་མཐའ་རྟེན་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ནི། །ཞལ་ཡང་བསྐྱར་ཞིང་བསྐེན་བཀྲུར་

དམ་པ་མཇད། །དེ་ལ་བསྐེན་བཀྲུར་ཆེར་བྱེད་དེ་དག་ནི། །འཕགས་པའི་གང་

ཟག་དག་སྤྲོང་ཤ་དག་གོ །ཞེས་འབྱུང་བའོ། །ཞལ་ཡང་བསྒྲུབ་ཞེས་པ་ནི།

ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་སྟར་དབུ་རྒྱན་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་དབུ་རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་བསྒྲུབ་

བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གོང་གི་བཀའ་ཆིམས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་འདི་ལ་

སྟར་བྱི་ཡི་གེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡིག་ནོར་བྱིས། དགེ་སློང་བྱང་སེམས་ཤར་ལྷོར་སྐྱ་

@361 འབྲུངས་པ། །ཞེས་འཁོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགའ་ཞིག་གིས་དྭགས་སློམ་ཚུལ་

ཁྲིམས་སྐྱེང་པོའི་ལུང་བསྟན་དུ་ངོས་འཛིན་པར་མཛད་མོད། སློམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་

སྐྱིང་པོས་ཀྱང་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་ལ་ཉམས་བསོས་སྤྱི་ཞུ་བཀྱོང་

སྤྱི་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་རྣམས་བཀའ་ཆེམས་ལས་ལྷུང་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་པ་ནི། མ་ཁས་

གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གོང་དུ་བཀོད་པ་ལས་ཤེས་མོད་ཀྱང་། དྲངས་མ་ཐག་པའི་

ལྷུང་བསྟན་འདི་ལ་ནི་སྔར་གྱི་ཡིག་སྟེང་ཁྲུངས་དག་རྣམས་སུ། དག་སྒྲོང་བྱང་སེམས་

ཤར་ཕྱོགས་སྐྱ་འབྲུངས་པ། །ཞེས་འབོད་པ་ལྟར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷུང་བསྟན་

དྲུ་རྩོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གོང་གི་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འདི་དག་ནི།

སྔར་གོང་དུ་ལྷུང་བསྟན་ངན་པ་རྩོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགག་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཡང་དོན་ཀྱིས་

སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ལོ་སྟ་ཕྱི་འདི་དག་ཏུ་རྟེ་ཤིང་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་དུ་བྱོན་པའི་

འཁོར་རྣམས་འབྱོན་བཞུད་མང་བས་ཅུང་ཟད་ཐུགས་བསྟན་པར་གྱུར་ནས། གདན་ས་

དབེན་དགོན་ཞིག་འདིང་བའི་ཞུ་བ་སྟར་ནས་ཡང་ཡང་འབུལ་གྱིན་ཡོད་པ་ལྟར། དེའི་ཚེ་

སྟེ་པ་དང་བྱ་སྤྲོབ་ཡོན་བདག་སོ་སོ་ནས་ཀྱང་དགོན་པ་རྙིང་པ་འབུལ་བ་དང་། གསར་བ་

འདིང་བའི་བདག་ཆུབ་བྱེད་ཅེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་བ་ལ། དགོངས་

པའི་མཐིལ་དངོས་གཞི་རི་རྟེ་བསྒོམ་གསང་བདག་གིས། དབང་བསྐུར་རི་ཡི་འདེབས་

དག་ཏུ། །བཙུན་མོ་སྲིང་གི་ངོས་ཕྱོགས་སུ། །དགེ་འདུན་དཔག་མེད་འདུ་བར་འགྱུར། ། ནི་ནི་གང་ཡིན་འཇམ་དཔལ་མཆེད། །མངའ་རིས་བྱང་ཁམས་ཀུན་གྱི་སྐྱབས། །ཕྱོགས་ བཅུར་སྲེ་དགོན་རྒྱས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་རྩོད་མེད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་དུ་མའི་ དོན་ལྟར་དབང་བསྐུར་རིའི་ཞོལ་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་ཉིད་དུ་གདན་ས་འདེབས་པའི་དུས་ལ་ བབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་བཟོགས་ཤིང་མཁྱེན་ནའང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ཐེ་ཚོམས་ @362 དང་དོགས་པ་སེལ་ཞིང་སྲོ་སྐྱར་གྱི་ཀློག་ཀ་མི་འཛུགས་པའི་སྣང་དུ། གོང་གི་སྨོན་ ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་དང་ལྡན་སོ་སོས་ཞུས་པ་རྣམས་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་

བཞེད་སོགས་གང་བཟང་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་མར་མེ་དང་

མནལ་ལམ་སོགས་ཀྱི་ལྟས་བརྟགས་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་འབྲོག་རི་བོ་

ཆེ་བཟང་བར་བྱུང་སྟེ། སྨོན་ལམ་གྱོལ་བ་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་

ཤིང་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སོགས་མཛད། དེ་ནས་དཔྱིད་སྟོན་མ་ལ་ས་རྣ་

ཆོས་སྦྱིངས་སུ་བཞུགས་ཏེ། སྤེ་སྨོད་འཛོམ་པ་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ་ལ་རྩ་ཤེ་དང་། བྱང་

ས་འི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུ། སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་། ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་

མདོ་སྡུགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་

བཟང་པོས་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་པ་ལ་བཞེན་ནས་དཔྱིད་ཀྱི་མ་ལ་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་

པོ་དཔོན་སློབ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་གྱིས་ཟངས་རིའི་ཕུ་ཆེན་དུ་བྱོན། སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེ་

བསོད་བཟང་བ་ཉིད་དང་། མཁན་ཆེན་རྒྱལ་བཟང་བས་གཅོ་མཛོད་ཐེལ་པའི་རེ་དགེ་

མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་སྤེ་སྟོད་འཛོམ་པ་མང་དུ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་རིམ་

སོགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་སྲས་ཀྱི་ཐུབ་བོ་སློབ་དཔོན་དཀའ་བཅུ་བ་དང་

མ་རིན་ཆེན་དང་། སློབ་དཔོན་འདུལ་འཛིན་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མཛད་པའི་

དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེ་བས་འདྲོག་རི་བོ་ཆེར་བྱོན་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་གདན་ས་

དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲིང་བཏབ་པའི་དབུ་ཚུགས་པ་ན། ཕྱོགས་དང་ཉེ་སྐོར་

གྱི་ཡོན་བདག་དང་། ས་སྐྱའི་སྡེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དད་བསྟུངས་ཀྱི་འབུལ་བ་

དང་། སྐུ་ལུས་ཀྱི་བཀུར་སྟི་སོགས་ཚད་མེད་པ་དགའ་སྤྲོ་དང་བཅས་ཏེ་བསྒྲུབ་པས་

བློང་ལོ་དེ་ཁའི་ནང་ལ་གཟིམས་ཁང་གིས་ཐོག་དྲངས་པའི་བྱང་ཁང་རྩོགས་པར་གྱུར་པ་

@363 བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙོམ་དང་། གཞི་བཏིང་བ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བ་བྱུང་། བྱང་

ཁང་སོ་སོ་ཞལ་ཆེ་བ་ལའང་འདུལ་བ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དང་པོར་

གཞི་བརྟག་པ་དང་། བརྟགས་ནས་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་དང་། དེ་ནས་

དགེ་འདུན་གྱི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་དང་། ལག་གི་ཐལ་བསྐོར་བ་དང་། རྩ་བཏེག

པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རྩང་ཁང་གཅོད་པ་དང་། ཁང་པའི་ཚད་ལས་མ་ལྷག

པར་བརྩེགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དག་ཐེར་ཅན་མཛད་པས་མཁར་ལས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་

ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་

པའོ། །འདི་ལོ་དབྱར་འོལ་ཁ་བས་གདན་དྲངས་པ་བཞིན་དབྱར་གནས་འོལ་ཁ་

བསམ་གཏན་གྱིང་དུ་མཛད་ནས། འོལ་ཁ་དང་དྭགས་པོ་སོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་

མང་པོ་དང་བཅས་པ་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། མཉལ་གྱི་རབ་གྲོང་དགེ་བའཽས་འདས་

པར་ཁོང་རང་གིས་ཁ་ཆེམས་བཞག་པ་ལྟར་ཉེ་འབྲེལ་ཤུལ་ན་མཆེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་

གཡོ་ཟེལ་མེད་པར། །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་གསེར་ཕྱེ་མ་མཐུར་ཞོ་སྦྱོང་ཕྲག་གཅིག

གིས་ཐོག་དྲངས་དཏུལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས། སྟོན་

ཀ་སོགས་ཀྱང་ཕྱོགས་དེར་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། དེ་སྐབས་འོལ་

ཁ་བསམ་གཏན་གྱིང་དུ་སྐུ་མཚམས་དམ་པོ་བཅད་ནས་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་ཐ་མི་དད་དུ་

དམིགས་པ་ལ་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་པོ་མང་དུ་འདེབས་པར་མཛད་ཅིང་། དཔལ་

གསང་བ་འདུས་པའི་རྩོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྔའི་ངོ་སྤྲོད་ཆེན་མོ་རིམ་པ་ལྟ་གསལ་བའི་

སྒོན་མེ་རྩོམ་པའི་ཐུགས་འདུན་བཏང་ནས་ཟིན་བྱིས་འདེབས་པར་མཛད་པའི་སྐབས་སུ།

མནལ་ལམ་གྱི་ལྟས་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་བ་བསྟེལ་བར་གྱུར་ན་མི་རྟུང་སྟེམ་དུ་དགོངས་ནས།

བརྟའི་ཆོག་གིས་རྣམ་པར་བཅིངས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཡི་གེར་མཛད་དེ། ཀུན་

@364 གྱི་ཡིད་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་པའི་གནས་ཇི་ལྟ་བར་བཞུགས་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བྱ་སྤྲའི་གོང་གི་ཙཱ་རྟྲ་ནི། །

མིག་དང་རྨུ་བའི་གྲངས་གསུམ་ལ། །བགྲོ་བ་མཛད་པའི་ཆུ་འདྲེས་ཆུས། །ཀ་ལ་

ཤ་བཀང་སྟེར་རྩིས་བྱེད། །ཕུལ་བྱུང་ནས་ནི་སུམ་བརྒྱ་བཅུ། །སོང་ཟེར་ཡབ་

གཅིག་དགྱེལ་འགོར་གཅོ། །བགྲོ་བ་མཛད་པ་གཉིས་ཀྱང་སྣང་། །གྲངས་

བཞི་པ་ལ་རྣམ་པ་ཅན། །ཁྲི་ཡི་སྟེང་ནས་རྩ་བ་ནི། །གཏད་ནས་འདི་དག

བྱིས་ཞེས་ཆོ། །སྔགས་རྒྱས་ལན་གསུམ་བཏེག་སྟོན་བྱི། །དེ་འདྲའི་ལྟས་

གོ་ལྟ་བ་ལ། །ལྷོ་ཡི་ཐུགས་བཅུད་དམ་པ་ལ། །འཕྲིག་ཚུད་དེ་ནས་བྱུག་པ་ལ། །

ངེས་རྟེད་དེ་ནས་བདུན་པ་ལ། །རྩོགས་བསྲེས་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་ངེས། །ཤིད་

ཟན་ཞེས་པའང་དེ་ནས་གོ །དེ་འདྲའི་ངོ་མཚར་རྣད་དུ་བྱུང་། །བརྟེད་ཀྱི་

དོགས་ནས་ཡི་གེར་བཀོད། །དེ་དོན་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །ཅེས་གླང་གི་རྒྱ་བ་

བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བདུན་ལ་འོལ་ཁའི་བསམ་གཏན་གྲིང་དུ་བྱིས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་

བྱུར་ཅིག །ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་དག་གི་དོན་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་

ངག་རིལ་པ་བཞིན་དུ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དགྲོལ་བར་མཛད་པ་ནི་འདི་ལྟར།

དེ་ཡང་བྱ་སྐྱ་ནི་སྟག་གི་སྐད་དོད་ཡིན་ལ། དེའི་གོང་ཞེས་པ་གླང་གི་ལོ་གོ་བར་

བྱ་བའོ། །ཙོན་ནི་ཟླ་བའི་མིང་ཡིན་ལ། མིག་ནི་གཉིས་དང་། ཟླ་བ་ནི་

གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གི་བརྡའ་ཡིག་ག་འོག་ཏུ་གཉིས་ཡིག་བཞག་པ་ནི་བཅུ་

གཉིས་ཡིན་པས་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི། །གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ཟླ་བ་དེའི་ཚེས་གསུམ་གྱི་མཚན་མོའོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་རྗེ་

བཙུན་འཇམ་པའི་དོ་ལྷ་བཙུ་དགུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྣང་ཞིང་།

@365 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོས་རྒྱུན་བཟང་པོ་སྣ་ཚོགས་པས་སྤྲས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་

ཆུས་བཀང་བ་ཞིག་རྩེ་ཉིད་ལ་སྟེང་རྩེས་མཛད་ཅིང་། ཀ་ལ་ཤ་ནི་བུམ་པ་སྟེ་བུམ་

པའི་ཆུ་འདི་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་མཉེས་ཐབ་གི་སྐྱེ་ཆུའི་འབྲས་ན་བཞུགས་

དུས་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་གཉིས་སྐུ་གསུམ་

དང་གཉིས་གང་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བགྱི་བ་མཛད་པའི་ཆུ་འདྲེས་པའི་ཆུ་ཡིན། འདི་ཇོ་

བོ་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་བར་འོ་སྐུམ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སོང་། དེའི་བར་དུ་སྟེར་ས་

མ་རྟེད། དུ་ཁྲོད་ལ་སྟེར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་

བགྲོ་བ་མཛད་པ་པོ་རྣེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཀྱང་སྣང་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་གཉིས་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐུ་གསུམ་དང་། ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་

ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་བྱངས་མི་མཐུན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཀྱི་བགྲོ་བ་

མཛད་པ་ནི་ཚུལ་བསྟན་མཆོད་པ་ཙམ་ཏེ། དོན་དུ་རྣེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་

བརྒྱད་པ་ཟད་མོ་ལྟ་བའི་བརྒྱད་དང་། རྣེ་བཙུན་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་

པའི་བརྒྱད་གྱི་གདམས་པའི་ཆུ་བོ་གཉིས་འདྲེས་དང་། དེའི་ཁོངས་ནས་རྡོ་རྗེ་

འཆང་དང་། ཏིལླི། ནྟ་རོ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཉམས་ལེན་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བརྒྱད་

པ་སྟེ། བརྒྱད་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི་གདམས་པའི་ཆུ་བོ་མཐའ་དག་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་

ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་མངའ་བ་ལྟར། ཇོ་བོས་ཀྱང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་དར་རྒྱས་

སུ་མཛད་ལ། དེ་ནས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་མ་བྱོན་གྱི་བར་བརྒྱད་

པ་གསུམ་གྱི་གདམས་པའི་ཆུ་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་གནས་ཀྱང་། ཡཱད་པ་དང་སྣུབ་

པ་གཉིས་ཀྱི་སྣོད་ནས་ཆེས་ཆེར་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པ་དང་། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གི་

@366 དེ་མ་མཐའ་དག་བསལ་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྣམ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་

མཛད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བཀའ་བབ་པ་ནི་མར་མེ་མཛད་

སྨར་ཡང་བྱོན་པ་དང་མཚུངས་པའི་རྟེ་ཅོང་ཁ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟེ་བཙུན་འཇམ་པའི་རྡོ་

རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྡུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་ལྷས་སུ་

མངོན་ནོ། །7 ཡང་། ཟླ་བ་དེ་ཁའི་ཚེས་བཞིའི་ནུབ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་

པས་སྤྲས་པའི་ཁྲི་ཞིག་གི་སྟེང་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཟེར་

བའི་བློ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེག་བཞུགས་འདུག་པ་དེས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་

རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གློག་བམ་ཞེག་གནང་ནས་འདིའི་བདག་པོ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུང་བྱུང་བར།

མཇུག་ནས་ཆུང་མ་ཚང་བ་མེད་དམ་དགོངས་ནས་གཟིགས་པས་ཐམས་ཅད་ཚང་འདུག །

དེ་ནས་བློ་མ་དེས་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གློག་བམ་དེ་བློངས་ནས། ཏྲཱ(Um)་བཙོ་ཡུ་རྒྱུད་ཞེས་

པའི་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་ཡན་གསུམ་དབུའི་སྟེང་དུ་བཏེགས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

པའི་ཚེ། ཁ་སང་ནུབ་སྟོན་མ་ལ་བྱམ་པ་ཆུས་བཀང་བ་སྟེང་རྩིས་བྱེད་པཌང་འདིའི་

ལྟས་སུ་འདུག་དགོངས་པ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནུབ་སྟོན་མའི་མནལ་ལྟས་སྨྲི་ཙམ་

ནི་གོང་དུ་སྟོན་པ་ལྟར་མདོ་སྡེགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་དབང་བསྒྱུར་

བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་ན་

མེད་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་རབ་དང་ཕྱལ་དང་གཅོོད་བྱར་པ་ནི་དཔལ་གསང་བ་

འདུས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་དམིགས་གསལ་གཅོོད་བཏེན་ནས་བདག་པོར་དབང་བསྒྱུར་བ་

སྟེ། དོན་དུ་གསང་ཆེན་བསྟན་པའི་བདག་པོ་རྗེ་རྣམ་འཆང་ཉིད་དུ་དབང་བསྒྱུར་བ་ལྟར་

རྣ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་དགོངས་ཤིང་ཞལ་བྱིས་ཆེས་པའོ། །7 ཚོས་ལྟ་

ལ་ལྷོ་བག་མར་བའི་ཐུགས་བཙུད་དམ་པ་བསྟེ་འཚེའི་སྐོར་གྱི་བརྗོད་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་

@367 འཕྲིག་ཚུད་ཅིང་། ཆོས་བྱུག་པ་ལ་བསྟེ་འཚེའི་མན་ངག་དེ་ཉིད་རྒྱུད་དང་འཕགས་པ་

ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གནས་པའི་རྣད་དུ་བྱང་བའི་མན་ངག་ཡིན་པར་ངེས་པ་

རྣེད། ཆོས་བདུན་ཉིན་སྒོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷའི་སྤྱོད་བསྟན་གཟིགས་པས་གཉིད་

དང་། རྨི་ལམ་དང་། བསྟེ་བའི་སྐོར་གྱི་མན་ངག་གི་གཉེ་ཐམས་ཅད་གཏིང་ཡོད་

པ་གཟིགས་ནས་ཤེས་ཀྱ་ངེས་པ་རྣེད། ནུབ་སྟོན་མའི་དུས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་

ལོ་བའི་མཆོག་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱིས་སྐུ་ཞིག་གི་འོག་ནས་བའི་

མཆོག་གི་ཆོས་བཅུའི་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་བཀོད་པ་ཞིག་བྱིས་འདུག་པ། དེའི་འོག

ན་ཤིད་ཟན་གཏོང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་བྱིས་འདུག །དེ་ལ་རྒྱབ་བདུན་པའི་

དུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་དུས་ཕྱིས་གང་ར་ཡིའི་

ཁྲོད་འདིར་ཤི་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་

པར་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི་མི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ཤིད་ཟན་གཏོང་བ་ལྟར་སྟབས་ཀྱི་བསྟན་

པ་ལ་ལྷག་པར་ཕན་པར་འགྱུར་བའི་ལྟས་སུ་གོ་ཞེས་གསུངས་ལ། གདན་རྫོགས་

ཀྱི་ཁྱིད་དང་། གསལ་སྟོན་དུ་འདོད་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྣེད་ཅེས་གསུངས་པ་

ནི་དོན་འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་པའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་མ་ཁབས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། སྐབས་འགར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཕྲན་བུ་བསྣན་

པ་དང་བཅས་ཏེ་བཀོད་པའོ། །གོང་གི་མནལ་ལྟས་དེ་དག་གསང་རྣམ་ཚོགས་བཅད་

མ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོ་ཡིས། །འཇམ་

པའི་དབྱངས་དང་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་གཉིས། །ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་བཀྱང་

བའི། །རིན་ཆེན་བྱམ་བཟང་སྟེར་བ་གསལ་བར་རྣོས། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་(X)

རིན་ཆེན་དུ་མས་སྤྲས་པའི་ཁྲི་སྟེང་ན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་

@368 གྲུབ། །འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གླེགས་བམ་ནི། །གནང་ནས་འདི་ཡི་བདག

པོ་གྱིས་ཤིག་གསུངས། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་(X)་གླེགས་བམ་བཏེགས་ནས་

སྤྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །ལན་གསུམ་དབུ་ཡི་སྟེང་དུ་བྱིན་བརླབས་པས། །

ལྷོ་བྱག་མར་པའི་དགོངས་པ་བསྲེ་འཕེའི་གནད། །རྒྱུད་དང་འཕགས་པའི་མན་

ངག་ཡིན་པར་ངེས། དཔལ་ལྡན་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་

སོ།། །དགུང་ལོ་བཞི་བ་ལྷགས་སྐྱག་ལོ་རྒྱ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་ལྔ་ལ་འབྲོག་རི་བོ་

དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ཕྱག་མེའས་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་རིམ་པ་སོགས་

ཀྱང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། ལམ་རིམ། གསང་འདུས་སྒོམ་གསལ་རིམ་ལྔ་

དང་བཅས་པ་དང་། མདོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། ས་སྡེ་ལ་སོགས་པ་

མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ཚོས་འགངས་ཆེ་དུ་མའི་རྣམ་བཞག་གི་བཤད་པ་དང་། ཚང་མའི་

དཀའ་གནས་ཀྱང་མང་དུ་བཀའ་སྩལ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་

ལྔ་མོ་བཞིས་ཞུས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་

རྒྱས་པའི་རྟོམ་པའང་མཛད། དེའི་ཕྱི་ལོ་རིམ་པ་ལྟ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒོན་མེ་ཞེས་བྱ་

བའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དང་། རིམ་ལྟ་གདན་རྩོགས་ཀྱི་ཁྲིད་

ཡིག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་མཛད་དེ། གསང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་

པོའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་སྟོལ་བ་ཙམ་གས་གདན་ས་ཁྲད་པར་

ཅན་དེ་ཉིད་དུ་མདོ་སྡེགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པའི་རྣངས་ཚུགས་པར་མཛད་ལ།

དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣ་དུ་བྱུང་བའི་མཐུ་ལས་གང་གི་རིང་ལུགས་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་

བྱལ་ཀུན་ཏུ་ཞུབ་པ་མཐའ་དག་ལའང་རི་བོ་དག་ལུགས་པ་ཞེས་འབྱན་རྒྱ་མེད་པའི་སྣེན་

པའི་གྲགས་པས་ཡོངས་སུ་ཞུབ་པ་འདི་ཉིད་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྟམ་པ་གཅིག་ཏུ་ནི།

@369 གདན་ས་འདིའི་མཚན་ལ་དགའ་ལྡན་ཞེས་སུའང་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། གྱུབ་ཆེན་

ལས་ཀྱི་རྗོ་རྗེ་ལྷང་བསྟན་དུ། དགོན་པའི་མིང་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་དོན་ཡོད་པས།

ཁྱེད་རང་འདི་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་བྱམས་པའི་སྡང་དུ་འབྱོན་ཞིང་དེར་བཞུགས་པས་དགོན་

པའི་མིང་ཡང་དགའ་ལྡན་དུ་བྱམས་པའི་སྡང་དུ་ཁྱེད་རང་བཞུགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟེན་

འབྲེལ་ཡོད་ཅེས་ལྷང་གིས་གསལ་བ་བཅས། དེས་ན་དགེ་ལྡན་ཞེས་པ་དང་། དགའ་

ལྷན་ཞེས་པ་གཉིས་ཚར་ལྷ་དང་བླ་མའི་ལུང་གིས་ཟིན་པ་ལྷར་གང་དུ་འབོད་ཀྱང་འགལ་

བ་མེད་པའི་འདམས་ང་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པས་མཛད་པ་སོགས་རྣམ་ཐར་ཕལ་མོ་ཆེར་དགེ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཞེས་འཁོད་

པ་དང་། ཡང་རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཀུན་འདུས་སོགས་དང་། དགའ་ལྡན་

ཆོས་འབྱུང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་སོགས་ལོ་རྒྱུས་མང་བར་དགའ་

ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་རྣམས་འགལ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་

གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དགྱང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་པའི་སྟེང་དུ་སྐུ་ཚེའི་བར་ཆད་ཆེན་

པོ་ཡོད་པས་དེའི་གོང་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཞི་པའི་དུས་ནས་རྩེ་བློ་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་

ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཛོར་གྱི་ཐོག་མ་འགའ་ཞིག་ལ་ཞལ་ཏ་གནང་སྟེ། ལུགས་ཡོས་དགྱང་

ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔའི་དགུན་སྟོད་ནས་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་མཛད་པའི་དཔོ་སློབ་སུམ་ཅུ་རྩ་

གྲངས་ཀྱིས། སྐུ་ཚེ་འཕེལ་བ་དང་བར་ཆད་བཟློག་པའི་ཐབས་སུ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་

བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་མང་དུ་མཛད་ནས་སྐུ་མཚམས་དམ་པར་བཅད་དེ་སྤྱི་དོ་

རྒྱས་པའི་བཟླས་སྒོམ་དང་། ཕྱི་དོ་བཟློག་གི་བཟླས་སྒོམ་ཤུགས་དབུ་ལ་རྒྱུན་

རིང་བར་མཛད། དེའི་ཚེ་རྟེའི་བཀའ་ལས། དཀྱང་ལན་མང་བྱས་ན་དགའ་

རབ་ཡོང་བ་ཞེ་ཡིན་གསུངས། ལོ་འདི་ནང་རིམ་ལྟ་གསལ་གྱི་བཀའ་རྩོམ་ཡང་

@370 མཛད། ཆུ་ཕོ་འབྲུག་གི་ལོ་དགུང་ལོ་ང་བྱག་པའི་སྐྱིང་དུ་ཕེབས་པ་ནའང་། དཔོན་

སློབ་བཞི་བཅུ་རྩ་བྱངས་ཀྱིས་སྤར་བཞིན་མཛད་ནའང་བར་ཆད་བརྒྱག་པའི་མཚན་མ་

གསལ་བ་རང་ནི་མ་བྱུང་ཞེས་བཀའ་སྩལ། དེ་ལྟར་སྐུ་མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་

བཞུགས་བའི་དུས་ལན་གཅིག་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པའི་ཚེ། སྐྱིང་གི་སྣ་རྩེའི་

ཕྱོགས་ལ་ཞལ་ཕྲ་རྒྱ་ཏེའི་ཡར་སྟའི་ཐད་ནས་མར། ཞེ་ཕྱི་གཟུགས་འོད་ཀྱི་ཐག

པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ན་ར་འོང་བ་ཞིག་མནལ་ལམ་དུ་བྱུང་། དུས་དེ་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་ཞུ་བའི་ཁྲད་པར་ཅན་དང་སྟོང་བ་ཉིས་སྒྲོར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དགའ་བ་བཞི་

དང་སྟོང་པ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཐུགས་རྗེའ་ལ་འབྲུངས་པར་སྣང་ཞིང་། དེ་ལ་མཁས་

གྲུབ་ཐམས་ཅད་(MKYE)ན་པའི་གསུང་ལས། དེ་ནི་དེང་སང་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་གཉིས་

ཀའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་མོང་བའི་ཆར་གཏོགས་ཙམ་རེ་ལ་བོད་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་མིང་

བཏགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དགའབ་བཞི་དང་སྟོང་པ་

བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་འཇུངས་ནས། དེ་ཕྱིན་ཆད་བདེ་སྐྱང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐྲུབ་པར་ཅན་

ནར་མར་བསྐྱངས་པས། མཉམ་བཞག་ཏུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་སྲོ་ནས་གསུངས་

ཤིང་། གྱུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་བྱང་བ་ལྟར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་

བཞག་ཅིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་ཤར་ལྟའི་འཁོར་ལོ་བདེ་སྟོང་གི་རོལ་པར་འཆར་བས་

དུས་འདའ་བར་གྱུར་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྲོ་དང་གྱུབ་ཆེན་གྱི་མན་ངག་ལ་བློའི་འཁྲིག

ཚུད་པ་ཞིག་གིས་བསམས་ན་དཔག་པར་དཀའ་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན།

རྟོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་སྟེར་བའི་ལམ་གྱི་རིགས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པ་

ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་ནི་གསང་རྣམ་གསོལ་

འདེབས་ལས། ཐ་མལ་སྣོད་བཅུད་སྣང་སྲིད་སྐྱ་མ་དང་། །ཟབ་གསལ་གཉིས་

@371 སུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བདེ་ཆེན་ལྷ་ཡི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཚེ། །སྐུ་ཡི་

རྟོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །དཔལ་ལྡན་ཐུབ་མའི་(+)སྐྱིང་གའི་པདྨོར་སྐྱེ་གསུམ་

རྟོ་རྗེ་ཡི། །འབྱུང་འཇུག་སྟུགས་ཀྱི་གདངས་སུ་བཟློས་པ་ན། །ཞུགས་གནས་

ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །གསུང་གི་རྟོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །

དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་(+)་ལྷེ་བའི་འཁོར་ལོའི་གཏུམ་མོ་ཙཎ་ལིས། །སྒྲི་བོའི་

ཊཱ་ཡིག་དབུ་མར་ཞུ་བ་ལས། །ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་དཔལ་ལ་རྣམ་རོལ་བའི། །

ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །དཔལ་ལྡན་(+)་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཏེ། རྩོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐུགས་

རྒྱུད་ལ་འཁྱེངས་པའོ། །འདི་ལོ་སྟོན་གྱི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་བཀའ་ཕེབས་སུ།

ད་ཡང་ཡང་བཞད་པ་ཞེ་ཡོང་མི་ཤེས་པས་ད་ལན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་

བཤད་པ་རེ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟེང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་ལ། འཁོར་གྱི་གཙོ་

བོ་རྣམས་བཀའ་བབྱོས་ནས། དཔའ་མཚན་མ་ངན་པའི་ལོ་དུས་ཀྱིས་གཏུགས་པས་

རྩེའི་ཞལ་སྟ་ནས་སྐུ་མཚམས་ལ་དམ་པར་བཞུགས་པ་ཐུགས་རྩེས་བརྟུང་འཚལ་ཞིང་།

བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱབས་རྗེ་རིམ་གྱོ་འབད་ནས་བསྐྱབ་པར་བགྱི་ཞེས་ནན་ཆེར་

གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲུག་ལོ་རྒྱ་བ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བདུན་གྱི་ཉིན་

ནས་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་མཛད་པའི་དཔོན་སློབ་སུམ་ཅུ་རྩ་བྱད་སྐྱ་

མཚམས་ལ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་

སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་ནས་སྔར་བཞིན་སྐུའི་རིམ་བྱོ་བསྒྲུབ་པར་མཛད་ནའང་། ཟླ་བ་

བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ནས་སྐུ་ཁམས་ཆུང་མི་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་

སྤེ་སྐུ་ཁམས་བསྐྱེལ་བ་ཡུན་རིང་དུ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་སུའང་། མནལ་གཏན་

@372 ནས་མེད་པ་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙམ་རེ་འཐུད་པ་དང་། སྐུའི་སྣད་ཀྱི་ཆ་ལ་སྐྱེན་ཟུག་ཀུ་མདོན་

པ་རེས་འགའ་འདུག་ཅེས་གསུང་པ་མ་གཏོགས། ཐུགས་དམ་ཟབ་མོ་ལ་མངའ་

བསྟེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་གཡོ་བ་མི་མངའ་བའི་དབང་གིས། གསོལ་ཟས་ཆེར་

འགག་པ་དང་། ཐུགས་དམ་ལ་སྤྲོར་མི་བཟོད་པ་སོགས་ཡེ་མེད་པས་ཕྱི་ནས་

མངོན་པའི་སྐུ་མི་བདེ་བ་མངོན་མཚན་ཅན་ནི་མེད་ལ། རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚོས་

བཅུ་གསུམ་གྱི་མཚན་མོ་མཚན་མ་བརྒྱན་པོ་ཞིག་བྱུང་བས་དེ་འབྱུངས་ན་ལེགས་པོ་འོང་

བ་འདྲ་ཞེས་བཀའ་ཕེབས། དེའི་སྐབས་སུ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་སྤྲོབ་དཔོན་དཀའ་བཅུ་

བས་གཙོ་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་བྱིངས་དང་། ནང་དུ་སྐུ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་འགའ་

ཞིག་དན་བཅས་པས་ལོངོ་སྤྲོལ་གྱི་བར་དུ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་སྐུའི་རིམ་

བྱོ་ཉིན་མཚན་འཚོར་ཡུག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ལ་བསམ་བྱེས་མི་ཁྱབ་ཅིང་། སྟོན་

ཚད་གང་སར་རིའི་ཁྲོད་དུ་བླ་མའི་སྐུའི་རིམ་ཐོ་བསྒྲབ་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་མ་བྱུང་ཞེས་

མཐུན་པར་བློང་ལ། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་བུ་སྦོའ་དང་སྦྱིན་བདག་ཐད་ཐག་རྗེ་

བླ་མ་འདི་ཉིད་མ་བཞུགས་ན་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་མཚོན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ..

པའི་གདུང་ཤུགས་དག་པོས་ཀུན་ནས་བསྡུངས་ཏེ། བླ་མའི་སྐུའི་རིམ་ཐོ་འབའ་ཞིག

ལ་དམིགས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་མང་ཪ་དང་། གདུགས་ཆོད་ཀྱི་བསྟེན་བསྐུར་བསྒྲུབ་

པ་སོགས་ཚད་མེད་དེ། སྐུ་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དགེ་འདུན་གྱི་མང་ཪ་འདྲེན་པ་ཕྱི་ནང་ཀུན་

བསྒྲིལ་བ་ལ་ཇ་དཀར་ཞོ་སྦོང་དང་བྱག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སོང་བར་བྱགས་སོ། །དེ་ལྟར་དགྱུང་

ལོ་ང་བདུན་པར་སྐུ་ཁམས་བསྐེལ་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྐབས་དེར་ནང་བྱ་སྐུ་མཚམས་ཀྱི་

ཁོངས་སུ་སྐྱབ་ཀྱིགས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཤོགས་གསུང་བ་ལྟར། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་

ལ་གནས་ཤིང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ། བསྐེན་སྐྱབ་དང་བཟླས་པ་

@373 ཚད་བྱ་ཕྱིན་པའི་རྩ་བའི་རྡོ་རྗེའི་སྒོབ་མ་བདུན་གྱིས་ཉིན་མཚན་བྱ་ཞྭདས་བྱང་བྱ་ཉི་བར་

བསྐེན་ནས། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཕྱིར་བཟློག་དང་། སྡུང་བའི་འཁོར་ལོ་

སོགས་ལ་བརྩེན་པར་མཛད་ཅིང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉིན་པར་

བཙོམ་ལྡན་འདས་རྟོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་དང་། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་དམ་གཙོ་

བོར་མཛད་ལ། མཚན་མོ་བའི་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག

པ་འབའ་ཞིག་ལྷུར་མཛད། སྔར་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འོལ་དགའ་སྟག་རྩེར་བྱོན་

པའི་སྐབས་ཤེག་ཏུ། རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་

པོ་མཛད་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་བཞི་ཡོད་པ་ནས་གཅིག་གིས་སྲོག་སློང་ཕུལ་

ཏེ་དམ་ལ་བཏགས། བཀའ་བསྩོལ་བྱེད་པས་གཏོར་མ་ཞུ་ཟེར་བ་ལ། རྒྱུན་དུ་མི་

ལྷོགས། སྐག་རྩེར་འབྱོན་པའི་ནུབ་སྟ་མ་ལ་ལན་རེ་སྟེར་ཞེས་གསུངས་འདུག་ཅིང་།

འདི་ལོ་སྐྱ་བསྟེན་པའི་ཆོ་གོང་དུ་བརྩོད་པ་ལྟར་དཔོན་སློབ་དུ་མས་བསྟེན་སྐྱབ་ལ་བརྩེན་

པར་མཛད་པ་ལས་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ། ཡང་གནོད་

བྱེད་བཞིའི་གཙོ་བོ་གཅིག་གིས་ད་ལས་སྟོར་གྱོད་པར་ཞུ། བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབ་ཟིར་

ཏེ་མནའ་ཕྱལ་བ་ནི། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་དཔལ་

རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད། དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ།

སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་མགོ་ཞաང་ཀའི་དོག་པ་ལྟར་ཁོས་

ཚིག །སྒོབ་དཔོན་རྣམ་གཉིས་ལ་གནོད་པ་བྱས་ནའང་དེ་ལྟར་ཁོས། སྐུ་རིམ་པ་

བདུན་ལ་གནོད་པ་བྱས་ནའང་དེ་ལྟར་ཁོས། ལེགས་བཟང་ལ་སོགས་སྡུ་གནོད་པ་བྱས་

ནའང་དེ་ལྟར་ཁོས། གདན་ས་འདིའི་བླ་རབས་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གནོད་པ་བྱས་

ནའང་དེ་ལྟར་ཁོས་ཞེས་རྩིགས་ཕུལ་ཏེ། ད་བདག་ལ་གནོད་པའི་ཐུགས་དམ་བློད་ནས་

@374 གཏོར་མ་རེ་མ་ཅག་པ་དང་། འདུ་ཁང་དུ་འི་གཟུགས་ཞིག་ཀྱང་བྱེས། བཀའ་བཞིན་

བསྒྲུབ་པ་ལགས་ཟེར་བ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གནོད་པ་མ་བྱས་ན་རེད་ཀྱི་དག་སྟྲོང་གྱིས་

ཁྱོད་ལ་གནོད་པའི་དོན་མེད། གཉེར་མ་སྟེར་བ་དང་གཟུགས་འབྲི་བ་མི་འོང་། གཞན་

གྱི་རིམ་གྲོ་མི་བྱེད་པ་དགོས་ཟེར་བའི་ཚ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་ཡོད་བྱས་ནས་གནོད་པ་ཆེན་

པོར་མ་སོང་བ་བྱེད། དེ་ལྟར་མིན་ན་སྨྱིན་བདག་རེ་ལྟོས་བཅས་པས་རིམ་གྲོ་བྱེད་

དགོས་པ་འོང་ཞེས་གསུངས་ཚུལ་དང་རྟོགས་འབྱལ་ཚུལ་རྣམས་རྩེ་བློ་གྲོས་ལེགས་བཟང་

གིས་མཛད་པའི་གསང་རྣམ་ལས་བྱུང་། དེ་ནས་སྟར་ལས་ཀྱང་ཐུགས་དམ་ལ་

བརྩེན་པ་ཆེར་མཛད་པའི་སྐབས་ཤེགཀ་ཏུ་སྐུ་ཁམས་རྒྱང་མི་བདེ་བར་མངོན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་

ལ། བཞིངས་ནས་སྐོར་བ་འགའ་ཡར་ཞིག་མཛད་ནས་བཞུགས་གདན་ལ་བཟང་

པོའི་འདུག་སྟངས་ཀྱིས་བཞུགས་ཏེ། དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་

པོའི་ངང་ནས་སྤྲགས་སྐུ་ཆེན་པོར་གསུང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་རྩེའི་གཟིགས་སྣང་ལ།

མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་གྱལ་པོ་གསེར་བཙོ་མའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་སྐུ་ཤིན་ཏུ་བརྩེད་པ་གཟི་བྱིན་

བཟོད་དཀའ་བ། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ། བདུད་འདུལ་ཆེན་

པའི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ་ཞིག་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བྱོན་པ་གཟིགས། དེའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་

འཛིན་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་པས་རྩེ་རང་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་ཐིམས་མ་ཐག་བདུད་སྡེ་མཐའ་དག

ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་འཇིགས་པ་དང་བགེ་ཆོ་ཐ་མེད་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་ཤིང་། དེ་

དང་དུས་མཉམ་དུ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པས་སྣ་དྲངས། ལས་

ཀྱི་གཡེན་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཅིག་གི་མགྲིན་པ་ནས་ཞགས་

པས་བཅིངས་ཏེ་འཁྲིད། གནོད་སྦྱིན་ཀླུ་ཀྲྀལྟ་ལས་བསྟོགས་བཞིན་པ་དང་བཅས་པས་

མཆུག་ནས་དེད་ཅིང་མགོ་བོ་གྱེ་གུག་གིས་བཅད་ནས། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་

@375 བརྟན་པོས་སྣུལ་པའི་འབྲུབ་ཁུང་གི་ནང་དུ་བཅུག་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ། ཕྱི་རོལ་

ནས་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟའ། རྒྱལ་པོ། ཀླུ། ཤ་ཟ་བཞི་སྡེ་དང་བཅས་

པའི་དམག་ཕམ་མོ་ཞེས་པའི་ཚོ་ངེས་ཆེན་པོ་མི་བཟད་པ་དུད་མོའི་སྐྱ་དང་བཅས་ནས་

ཕྱོགས་བཅུར་བྱེར་བ་7ཞབས་དྲུང་ན་འཚོད་པ་དག་གི་མཐོང་སྣང་ལ་ཡང་བྱུང་ཞིང་།

དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཡང་དུ་ཆོད་དེ་ཁ་ལ་ལས་མཁན་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཅོ་བོ་གཞན་

ཞིག་ཀྱང་སྡར་བཞིན་བཏུལ་བའི་སྣང་བ་བྱུང་། མདོར་ན་ཞག་ཉི་ཤུ་གཅིག་གི་

བར་ཉིན་པར་བརྒྱས་སྒོམ་དང་། མཚན་མོ་བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབའ་ཞིག་གི་

ཐུགས་དམ་མཛད་པས་གསོལ་དང་འགགས་པ་དང་། སྐུ་ཤེས་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་

སྐུ་ལ་གནོད་པའི་མཚན་མ་གཏན་ནས་མ་བྱུང་། སྡོམ་པའི་གཟིགས་སྣང་བྱུང་བའི་

མཚན་མོ་ནས་མནལ་ཡང་ཕེབས། དེའི་ཚེ་སྐྱང་བ་དང་མནལ་མི་འོང་བ་སོགས་

གནོད་བྱེད་དེ་དག་གི་འཕྲལ་དུ་མངོན་ཞིང་། དེ་ནས་སྔར་ལས་སྐྱེན་རྒྱག་ཆུང་དུ་སོང་

བའི་རྣམ་པ་དང་། སྐུ་མདུན་དུ་བསྟོད་མི་རྣམས་ལ་ཡང་གསུང་གི་བཀུར་སྟི་སྩལ་

ཞིང་། གསུང་གི་གཙོ་བོ་ནི་རང་རེ་རྣམས་ཚེ་ལྷག་གང་ཡོད་སྐྱབ་པ་ལ་བསྒྲིལ་དོགས་

རྒྱུ་ཡིན། འཚོར་བའི་བདེ་འབྱོར་ལ་སྐྱིང་པོ་མེད། གཏན་གྱི་འདུན་མ་

ཆུགས་མི་ཆུགས་ཚེ་འདིའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་སོགས་ཡང་ཡང་དུ་བཀའ་

སྣུལ། གཞན་ཡང་དེའི་ཚེ་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་རྣུབ་པ་འོང་རེས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་གཟི་བྱིན་བཟོད་པར་དཀའ་བ་དང་། འཕོར་

ལོ་ཆེན་པོའི་སྐུ་རབས་ལ་སྦོམ་པ་སྦུན་འབྲས་ཉེ་མ་བྱེ་བ་ལྟ་བུ། བསྐལ་པའི་

མེའི་འོད་ཟན། སྐུ་ཚད་ཆེ་བ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྣེའས་པ་ལྟ་བུའི་གཟེགས་

སྡང་རེ་རེས་ཟན་འོང་ཞིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་དེའང་མྱུར་དུ་

@376 ཞི་འགྲོ་བ་ཞིག་འདུག་ཅེས་གསུང་ངོ། དེ་དག་ནི་གསང་རྣམ་ཆོགས་བཅད་མ་ལས།

བདུད་དཔུང་གཞིལ་བའི་ཐུགས་དམ་མཛད་པའི་ཚེ། །གསེར་སྒྲུང་བཙོ་མའི་མདངས་

ལྟར་རབ་གསལ་ཞིང་། །ཉི་མ་བྱེ་བའི་འོད་ཀྱི་འཁོར་ཡུགས་ཅན། །བདུད་

འདུལ་ཆེན་པོ་འི་ཐུབ་པ་མངོན་སུམ་གཟིགས། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་(+RJE)་ཡི་ཐུགས་

དང་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུས། །དབྱིར་མེད་མཛད་ནས་བདུད་སྡེ་ཟིལ་མནན་ཚེ། །

བསྟན་སྲུང་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་རིགས་ཚར་བཅད་པས། །བདུད་ཀྱི་དམག་དཔུང་ཞམ་

པའི་སྐྲ་ཆེན་བཀག། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་(X)་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་

ལ། དེ་བཞིན་དུ་བཙོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་དང་། སྒྲོལ་མ་དང་།

གདུགས་དཀར་དང་། འོད་ཟེར་ཅན་དང་། རྒྱལ་བ་སྣན་གྱི་ཐྲ་དང་། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཚོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་སྡུང་བ་དངོས་སུ་གཞིགས་པ་ནི་རྒྱུན་དུའང་

ནར་མར་བྱུང་ཞིང་། སྐུ་བསྐྱེན་པའི་ཚོ་སྐབས་འགར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ནམ་མཁའི་

ཁམས་ཁྱབ་པ་གཟིགས་པའང་བྱུང་ལ། ཆོས་སྐྱོངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག

དྲུག་པ་དང་། བྱུ་གྱི་མགོན་པོ། དཔལ་མགོན་ཕྱག་བཞི་པ། རྣམ་ཐོས་

སྲས་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་སྡང་ཡང་ནར་མར་འོང་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་དཔལ་མགོན་

ཕྱག་བྱ་པ་འདི་ནི་སྔར་ས་ར་ཆོས་སྤྱིངས་སུ་ཞུལ་གཟིགས་པ་ནས་བཟུང་འདུ་འབྲལ་

མེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ཧཱ་བར་མཛད། བཀའ་བསྩོལ་

གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། གནོད་སྦྱིན་བྱ་ཅ་པ་ལ་གཉིས་ནི་རྣམ་ཀུན་བཟང་

བཞིན་དུ་བཀའ་བསྩལ་པར་བྱེད་དེ་ཞིབ་པ་འགའ་ཞིག་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་དག

ཀྱང་གསང་རྣམ་ལས། དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་དང་། །

གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་འཕགས་མ་འོད་ཟེར་ཅན། །བར་ཅད་ཀུན་སེལ་གཙུག་ཏོར་

@377 གདུགས་དཀར་སོགས། །ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཡང་ཡང་གསལ་བར་གཟིགས། །

དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་(+)ཞེས་དང་། བསྟན་སྲུང་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་

དུ། ཐོོག་ཚོ་རོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་སྩལ་བཞིན། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་

དང་སྤེལ་བ་ལ། ལྷག་པར་གྱས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབ། དཔལ་

ལྡན་བླ་མའི་(+)ཞེས་སུངས་སོ། ཉེ་དུས་སྐུ་ཁམས་བསྐྱེལ་བ་ཅུང་ཟད་དྲངས་

པའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་སུ་བྱོན་པའི་ཞལ་ནས། ད་

ཕྱིན་ཆད་གཅོ་བོར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལ་འབྱུས་པར་

མཛད་ན་སྤྲགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྣུར་དུ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱེར་ཤིང་།

སྟོབ་མ་སྐལ་ལྡན་བདུན་ལའང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་

ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་ཞིང་། འདི་བྱུང་བའི་དུས་ནི་རྣམ་ཐར་གཞན་རྣམས་སུ་

སྣོན་ཅུང་ཟད་དྲངས་པའི་དུས་ཞེས་པ་ལས་གསལ་ཚ་མི་འདུག་ཀྱང་། པཾ་ཆེན་

ཐོ་གྲོས་ལེགས་བཟང་གིས་མཛད་པའི་གསང་རྣམ་དུ། ཤིང་རྟ་ལོ་བཅུ་བ་དང་པོའི་

ནང་ཡིན་པར་གསུངས་འདུག །གཟིགས་སྣང་དེ་ལ་རྗེའི་ཞལ་ནས། ངེད་

ཁམས་མ་སྟོམས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་གཏད་པ་ཆེར་མེད་དམ། རྟོགས་ལྡན་

པ་ལའང་འདྲི་དགོས་གསུངས་ནས་བཀའ་གནང་བས། རྟོགས་ལྡན་པའི་ཞལ་ནས།

དེ་སྐྱར་དུ་ཁྱེ་དགོས་པ་མེད། ཆོ་ཐྲེས་བཏང་གི་སྤྲོབ་འཕོར་སྣོད་དུ་རྩང་བ་རྣམས་ལ་

མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ལམ་རྩོགས་པར་བསྟན་ནས་སྐོམ་དུ་བཅུག །རྗེ་ཉིད་རང་ནས་གཙོ་བོར་

སྐུ་མཚམས་ཀྱི་ངང་ནས་སྐྱབ་པ་ལྷུར་མཛད་ན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ལམ་དེ་སྐྱར་དུ་འཁྱེངས་

པའི་ནང་གི་རྒྱུ་བའི་སྣོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྲུད་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྡུར་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་

འཁྱེངས་ཆེ་ཞིང་། ཕྱིའི་རྒྱུན་ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་ཚོ་ཉ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བློགས་ཁྲུད་པར་

@378 ཅན་མཛད་པ་སོགས་ཀྱང་སྣུར་དུ་འོང་། ལྷག་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་རློབས་པའི་ཕྱུ་

ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་ཚང་བས་ལམ་དེ་སྣུར་དུ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཐུང་ངོ་ཞེས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་

བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་ཞུ་བར་མཛད། ཚུལ་དེ་དག་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཅིག

དམ་ཆོས་བཀའ་དྲིན་ཐོབ་པའི་འཁོར་མང་ཡང་། །ལྷུན་པོའི་དྲུང་ན་གསེར་གྱི་རི་

བདུན་ལྟར། །འགྲན་ཟླས་དབེན་པའི་ཐུགས་སྲས་བདུན་འབྱུང་ཞེས། །ཡི་དམ་

ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་ཚོང་ཁ་བ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་སྐབས་ནུབ་གཅིག

རྟོགས་ལྡན་པའི་མན་ལ་ལམ་དུ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་ཡིན་ཞེས་བ་ཆ་ཚད་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་སྤྲིན་གྱི་སེབ་ན་སྐྱེབ་པ་ཁ་དོག་ཤིན་ཏུ་ཀར་ཞིང་།

འཁྲིགས་ལ་ཀར་ཡོལ་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་ཞིག་ལ་མཁའ་འགྲོ་མང་པོ་འདུས་པའི་

ལ་ལ་ནི་མིའི་བུ་མོ་ལྟ་བུ་དང་། ལ་ལ་ནི་ལྷའི་བུ་མོ་ལྟ་བུ་རྩང་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་

རྒྱན་སྣ་ཚོགས་འཆང་བ། ལག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་བདུད་རྩི་དཀར་པོས་གང་

བ་འཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱབ་གསོལ་ཞིང་འདུག །མཆོག

རྟེན་དེའི་བྱང་ན་དེའི་སེང་ཁྲི་དང་མཉམ་པའི་མཆོད་རྟེན་བྱག་འདུག་པ་ལ། འགའ་ཞིག

ནཱ་རེ་བདུད་རྩི་གསོལ་བ་དྲག་ཅེས་ཟེར་བ་ལ། ལ་ལ་ན་རེ་འདི་རྣམས་དུད་བཙོས་

དགོས་པར་འདུག་པས་དལ་མི་གསོལ། བཙོས་ཚར་ནས་གསོལ་བར་བྱེད་ཟེར།

ཡང་མཆོད་རྟེན་གཅིག་གི་གོ་ས་ཞིག་འདུག་པ་དེར་གསོལ་ཟེར་བ་ལ། དལ་མཆོད་

རྟེན་མ་བྱུང་བས་མི་གསོལ། བྱུང་ནས་གསོལ་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་མནལ་སད་པ་དང་རྟེ་

བསྡེན་འཛམ་པའི་དབྱངས་ལ་སྤར་འདི་འདྲ་བའི་རྟི་ལམ་མི་འོང་བ་ལ་དད་ལམ་འདི་ལྟར་

བྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞུས་པས། རྟེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྤྲུགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གོ་

བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་རྟོགས། རྟོགས་རིམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐུགས་

@379 རྒྱུད་ལ་འཐྲེངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟས་ཡིན་ཅེས་གསུང་དོ། །རྗེ་ཉིད་རང་ལ་འདི་རྣམས་

ཀྱི་གོ་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཐྲེངས་པ་ཇི་ཙམ་ནས་

ལགས་ཞེས་པས། སྟགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྟག་མ་མེད་པར་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགྱང་ལོང་དྲུག་ནས་ཡིན། ཚར་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གནད་རྣམས་

སྔ་མོ་ནས་རྫོགས་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་། ཚར་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་

སུམ་དུ་བྱེད་ཆུལ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་གོ་བ་ནི་སྟགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཤིག་ལེགས་

པར་རོ་བ་ལ་རགཱ་ལས་པར་འདྲུག་ཅེས་གསུང་དོ། །སྐབས་འདིར་རྩེ་རྐོགས་ལྡན་

པར་མནལ་ལྷས་བྱུང་ཚུལ་སྐོར། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་

གསང་རྣམ་སོགས་སུ་གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་བྱུང་ཞིང་། རྩེ་བྷོ་གྲོས་ལེགས་བཟང་

གིས་མཛད་པའི་གསང་རྣམ་དུ་འཁོར་གྱི་མནལ་ལྷས་གོང་གི་དེ་དག་དང་ཆུང་ཟད་མི་

འདྲ་བ་འདི་ལྟར་བྱུང་སྟེ། རྐོགས་ལྡན་པའི་མནལ་ལམ་ལ། རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་

མཆོད་རྟེན་ཡིན་ཟེར་བ་ཆ་ཚོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྩེ་མོ་སྦྱིན་གྱི་སེབ་ལ་སྒྲིབ་པ།

ཁ་དོག་ཤིན་ཏུ་དཀར་ཞིང་འཁྲིགས་པ་ཀར་ཡོལ་བྱི་རྩི་ལྟར་དྲངས་པ་ཞིག་ལ། སྦྱིན་

གྱི་སེབ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་མོ་འི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བུད་མེད་

ཕལ་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་རྩལ་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུན་སྣ་ཚོགས་གསོལ་བ། ཕྱག་ན་

རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་དཀར་པོ་བདུད་རྩི་དཀར་པོས་གང་བ་འཐོགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་

བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐུ་དཀར་རྩོགས་པར་གསོལ། མཆོད་རྟེན་དེའི་མཐའ་ན་འབུམ་

པ་མང་དུ་སྣང་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱང་ཕྱོགས་ན་མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་ཉེ་བར་བསྐོར་བའི་

མཆོད་རྟེན་བདུན་སྣང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཆ་ཚད་ལྡན་པ་གང་ཟག་འདི་དང་འདིའི་ཡིན་

ཟེར་ཞིང་བདུན་ཀ་ལ་སྐྱུ་དཀར་གསོལ། མཆོད་རྟེན་ཀྱི་གོ་ས་གཅིག་འདུག་པ་དེར་

@380 གསོལ་བྱས་པས་ད་ལྟ་མཆོད་རྟེན་མི་འདུག་པ་ཟེར། གཞན་མང་པོ་ལ་གསོལ་བྱས་

པས་བཅོས་དགོས་པར་འདུག་པས་མི་གསོལ་ཟེར། དེ་ནས་མནལ་སད་པ་དང་རྟེ་

བསྡུན་གྱི་དྲུང་དུ། སྔར་འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་མ་ཁྱད་པར་ཅན་མི་འོང་བ་ལ་ད་ལན་བྱུང་

བ་ཇི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པས། མཚན་མ་དེ་རྣམས་རྟེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྔར་མཚན་ཉིད་

ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མེད་མི་རུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པར་རྟོགས་པ་དང་།

བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱེར་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟས་ཡིན་

གསུངས། རྗེ་ཉིད་ལ་བདེ་སྐྱོང་གི་ཏིང་ངེས་འཛིན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཕྲུངས་པའི་གྲེང་སྟེ་

མོ་ནས་ཡོད། གཏོར་གྱིས་རྣམས་ཀི་ཙམ་ནས་རྫོགས་པ་ལགས་ཞུགས་པས། སྟན་

ཀྱི་མེད་མི་རྟང་རྣམས་ང་བྱག་ནས་རྫོགས། ཚ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་སྐོར་སྟ་མོ་ནས་རྫོགས་

རྒྱུ་ཡིན་ནའང་། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་གོ་བ་སྟགས་

ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཤེག་གོ་ལ་ལྟོ་གོས་པར་སྣང་བས་དེ་ཡང་ང་བྱག་ནས་རྫོགས་

ཞེས་གསུངས། ཞེས་དང་། ཡང་དེའི་དུས་སུ་ཐུས་དམ་ཤེན་ཀུ་འཕེལ།

ཆོས་ཀྱང་གསུང་སྤྲོ་བའི་སྐབས་སུ་སྣང་བས་དེད་བོགས་མཆེད་བདུན་ལ་ཡང་སྐྱགས་དང་

ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་བཞག་མེད་མི་རུང་གི་ངོ་བོ། གོ་རིམ། བྱགས་

ངེས། སོ་སོའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་རྣམས་

ནས་བསྒྱིད་རྩོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཙོ་བོར་གསུང་ཚུལ། གཅིག་ཏུ་ཆོག་དོན་མི་

གསལ་བ་དོན་ཐོབ་ཡོད་པ་རྣམས་གཞན་གྱིས་འཆད་དགོས་ལུགས་དང་། དེ་རྣམས་

སོ་སོ་རྩལ་དུ་བ་ཏོན་ནས་ཇི་ལྟར་འཆད། བྷ་མེད་ཀྱི་རྩ་ཨཞད་སོ་སོ་ནས་འཇུག

སྤོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་གསུངས་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་རྗེས་འོང་ཚུལ། བདེ་

དགྱེས་གསང་གསུམ་སྒོར་དྲུག་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བསྟུ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ།

@381 སྔོག་རྩེ་ལ་བྱི་བོགས་འདོན་བཙན་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོར་བ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་རྫོགས་

རིམ་སྒྲུབ་ལུགས་ཁྲད་པར་ཅན་གསལ་སྒོན་དང་ཁྱིད་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་ཤེས་བསྟེ་བའི་

གནད་དང་བཅས་པ་རྣམས་རྫོགས་པར་གསུངས། ཡང་དེ་དུས་ཐུགས་དམ་གྱི་སྐབས་སུ་

སྐུ་མདུན་དུ་འགྲོ་ཆག་སོགས་ཅི་བྱེད་ཀྱང་ཐུགས་བཟུག་ནས་གཏད་ན་མ་གཏོགས་གཏན་

མི་ངེས་པར་སྣང་བ་འདི་ཅི་ཙམ་ནས་བྱུང་ཞུས་པས། བྱམས་པ་གྲིང་ནས་ཡིན། ད་

དགེ་སློང་དང་བལྟ་རྟོག་གང་བྱེད་ཀྱང་འདུ་བར་སྣང་གསུང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དཀའ་བའི་

གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་གཟིགས་རྟོག་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་དགོངས་པ་འདི་རྗེ་བཙུན་

ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་ཇི་ལྟར་ཡགས་ཞུས་པས། སེམས་ལ་ཤར་འོང་བ་ཡིན།

དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་མང་དུ་མ་རྣེད་ཀྱི་བར་དུ་འཚོལ་དགོས་པ་ཡིན་

གསུངས། གཞན་ཡང་བོད་དུ་ཐུབ་མེད་ཀྱི་གདམས་ངག་བརྒྱུད་པ་མི་འདུ་བ་བྱུང་ཚུལ།

དེ་རྣམས་ཀྱི་འཁྲིད་ལུགས་འདུ་མི་འདུའི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་

རྣམ་དག་ཡིན་ལུགས། རྣམ་དག་རྣམས་ལའང་འཆད་པ་པོས་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

མ་བྱུང་ལུགས་དང་བཅས་པ་མང་དུ་གསུངས། མཚོད་རྟེན་ཉེ་བ་དང་སྐུ་དཀར་གསོལ་

བ་རྣམས་ལ་རྩེ་བསྡོན་ཀྱི་གསུང་གིས་བཀླལ་བ་མང་དུ་ཡོད་ནའང་འདིར་མ་བྱིས་སོ།

ཞེས་གསུངས་ལ། དེས་ན་འཁོར་གྱི་མནལ་ལྟས་བྱུང་ཚུལ་རྒྱང་མི་འདྲ་ཙམ་མཆིས་

པ་ལ་དོགས་པ་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་ཐར་

གསང་བའི་གནས་རྣམས་གཞན་ལ་བསྟན་པ་དང་། ཡི་གེར་སྦྱིལ་བ་སོགས་ལ་

ཤིན་ཏུ་བཀའ་དོག་པའི་དབང་གིས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་རགས་བསྡུས་

མཚོན་ཙམ་ལས་འགོད་པར་མ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། རྩེ་བློ་གྲོས་ལེགས་བཟང་

གཞས་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སྤྱན་མཆི་མ་དང་བཅས་ཏེ་གསོལ་བ་དྲག

@382 ཏུ་བཏབ་པའི་ངོར་ཆོས་ཐུན་ཉེར་གཅིག་གནང་བ་ཀུན་བརྟུང་ཞིང་ཐུགས་ལ་བསམ་པ་

རྣམས་སྒྲུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བྲི་དང་བྱལ་བ་སྒྲུབ་པ་དཔལ་

ཀྱིས་ནན་གྱི་བཀའ་སྩལ་བའི་ངོར་ཟིན་བྱིས་སུ་བཏབ་ནས་རྩེའི་སྤྱན་སྔར་གཟིགས་ཕྱལ་

ནས་དགེ་ཕིར་མཛད། བརྩེད་པ་རྣམས་བསོས། སྔར་མ་གསུངས་པ་རྣམས་

གསར་དུ་གསུངས་པ་དང་། མ་ཁས་བླུབ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པ་ལ་ཡང་གཟིགས་

ནས་ཕན་ཚུན་གྱང་བསྒྲིགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་ཚང་བར་

བགོད་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པས་ན། རྩེ་བློ་བྱོས་ལེགས་བཟང་གིས་མཛད་པ་འདི་

ཉིད་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་སྣང་བས་གཞན་དག་ཏུ་མ་གསལ་བ་རྣམས་འདི་ཉིད་

གཞིར་བརྩང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེས་ན་མནལ་ལྟས་འདི་དག་ནི་རྩེ་བདག་ཉིད་

ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྦྱངས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མངའ་བ་

དང་། ལྷག་པར་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་རྩོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མཐོན་

པོར་ཕེབས་པའི་བརྡའ་མཆོག་ཏུ། འདི་དག་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཞིབ་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་

རྩོད་རྩོམ་གསུམ་དང་། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ། བློན་པའི་གོ་འཕང་

ཟླ་མེད་པ་བརྙེས་ཚུལ་སོགས་རེ་རེ་ནས་རྒྱལ་དུ་བཏེག་ནས་སྤྲོམ་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འགོད་

པར་བྱ་བ་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་། རྣམ་ཐར་འགའ་ཞིག་ཏུ་

མནལ་ལྟས་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ན། རིན་པོ་ཆེ་ལྷོ་བྱག་པས། ཁྱེད་རང་གི་

རྗེས་སུ་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མཁས་ཤིང་བློན་པ་བརྙེས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བར་

འདུག །ཁྱེད་པར་དུ་གཙང་རང་ནས་འབྱུང་ཞིང་འཕགས་པའི་འཁོར་མང་དུ་འདུ་བར་

འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་མཆོད་རྟེན་ཆུང་བ་བྱུག་དང་། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་མཆོད་རྟེན་

དང་བདུན་པོ་དེ་འཇམ་དབྱངས་གཙང་པ་བདུན་བརྒྱད་ལ་དགོངས་པ་དང་། མནལ་ལྷས་

@383 འདི་བྱུང་དུས་སྨྲལ་ལོའི་ནང་ལ་ཡིན་ཅེང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཤིང་ཕོ་རྟ་ལ་གཙང་པ་

བདུན་གྱི་ཕྱི་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྨོན་ལམ་དཔལ་བ་སྐུ་འཁྲུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐབས་མཆོད་

རྟེན་གཅིག་བྱུང་མ་ཚར་བ་རྗེ་དེ་ཉིད་སྐུ་བལྟམས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མཆོད་རྟེན་

རྣམས་ད་དུང་བཅོས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་ད་དུང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་

སྲིད་ལ་གཞི་ནས་མངའ་གསོལ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའང་

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མནལ་ལྟས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་

མི་འཐད་པ་ནི་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་འཁོར་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་

བདུན་སོགས་བྱུང་བའི་ཁཤད་པ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་འོག་ཏུ་གསུང་སྐྱེས་སློབ་མ་བྱོན་ཚུལ་

ཀྱི་སྐབས་སུ་འགོད་པར་བགྱིའོ། །དེ་ལྟར་བདུད་དཔུང་གི་ཉེར་འཚེ་ཡོངས་སུ་གཞིལ་

བའི་སྨད་དུ་ཟླ་སློབ་ཚང་མས་རིམ་གཉིས་ཟད་མོད་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་ཞིང་།

ཕྱི་ནང་གི་ཞལས་བརྟན་རིམ་གྱོ་རྒྱ་ཆེ་འབྱམས་ཀླས་སུ་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་

ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་གཡུལ་ལས་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་ཏེ། རིང་པོར་མ་ལོན་པར་རྒྱ་བ་སྐྱ་

གཅན་གྱི་གཟབས་ལས་བྱོལ་བ་བཞིན་དུ་སྣུན་གཞི་མེད་སིང་དྲངས་སུ་གྱུར་ནས་ལྷ་དང་

བཅས་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་དབུགས་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པར་མཛད་དོ། །སྣུན་

དྲངས་པའི་དུས་ཀྱང་རྣམ་ཐར་གཞན་རྣམས་སུ་གསལ་ཁ་ཆེར་མ་བྱུང་ཡང་རྗེ་བྱོ་གྲོས་

ལེགས་བཟང་གིས་མཛད་པར། རྟ་ལོ་རྒྱ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་ལྔ་ནས་བསྟེལ་སངས་

ས་ཀྱི །ཞེས་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་རྣ་བྱུང་བའི་ཟེལ་གྱིས་མནན་

ཅིང་དཔའ་བཀོང་བ་དང་། གཞོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་རྩིགས་རིམ་པར་ཕྱལ་བ་དེའི་

ཕྱིར། རྩ་རིན་པོ་ཆེའི་རྩེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་རྩའི་ཡི་དམ་དང་ཆོས་སྐྱོང་གི་བསྐྱེད་

རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་འགྱུས་པར་བྱས་ན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་བསམ་

@384 སྐྱོར་བྱས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཚུགས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་བྱ་སྤྱ་བར་ཡང་ཤེས་པར་

བྱོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིར་སྤྱས་པ། གསང་ཆེན་བསྟན་

པའི་མངའ་བདག་རྗེ་རྗེ་འཆང་། །སྐྱིགས་མའི་འགྲོ་བ་འདྲེན་ཕྱིར་ཐ་མལ་གྱི། །རྗེ་

རྩེ་སྐྱོབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་གནས་ན་ཡང་། །རྒྱང་འཇུག་གོ་འཕང་ཉིད་ལས་གཡོ་

མེད་ཕྱིར། [1] །ཆུ་མ་ལྷར་བཅས་ཀུན་གྱིས་གསང་ཆེན་གྱི། །བསྟན་པའི་བདག

པོར་སྣང་ཡང་མངའ་གསོལ་ཞིང་། །དབང་བསྐུར་གཟིངས་སུ་བསྟོད་པའི་དགེ་མཚན་

གྱི་ཏ་ར་མཚར་རྒྱ་ཆེའི་རོལ་པས་འཁོར་ཡུག་སྣེལ། [2] །འདྲེན་པ་དུ་མས་ལུང་

གིས་བསྟུགས་པའི་གནས། །དབང་བསྐུར་རིའི་ཞོལ་འབྲོག་རི་ཆེན་པོའི་སྤྱིར། །

དགེ་འདུན་འདུ་བའི་བསྟི་གནས་གཏོར་ལ། །བསྐུན་པའི་དུས་ལ་ཉེ་བར་བབ་གཟིགས་

ནས། [3] །ཉི་ཟླ་ལྷ་བུའི་སྲས་ཀྱི་ཐུབ་བོ་དང་། །རྒྱུ་སྐར་ལྷ་བུའི་འདུས་པའི་སྡེ་རྣམས་

ལ། །བཀའ་བཟང་བདུད་རྩིའི་ཐིག་པ་དབབ་པ་ལས། །དྲང་སྲིག་མདངས་ཀྱིས་

ཕྱོགས་དེ་གྲུབས་པར་གྱུར། 4 །འདུལ་བའི་གཞུང་དང་རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་དོན་ལས། །

ཞར་ཡང་འགོངས་པ་མེད་པའི་ལས་ཚུལ་གྱིས། །གཅུག་ལག་ཁང་པ་བསྒྲུན་དང་ལྡན་

ཅིག་ཏུ། །བསྟན་པའི་རྣངས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསོ་བར་མཛད། །དད་ལྡན་མཆོག

དམན་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་། །འདི་ནི་དོན་ལྡན་བྱ་བ་ཆེན་པོའོ་ཞེས། །

འབྱོར་པའི་ཚོགས་དང་སྤོ་གསུམ་ངལ་བའི་ཁུར། །ཡོངས་སུ་འཕྲོར་ཏེ་ཞུམ་མེད་

ཕྱོགས་དེར་གཏོང་། །དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་ལྷ་སྲུང་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་། །གདོང་

བྱོགས་འཕྲིན་ལས་གཡེལ་མེད་བསྒྲུབ་པའི་མཐུས། །རིང་མིན་ཉིད་དུ་སྔོན་མེད་གཅོར་

ལ། ཞལ་ལགཱ་བཅས་པ་ཕལ་ཆེར་དུས་གཅིག་འབྱོངས། །གནས་དེའི་ཚོས་ཀྱི་

ཁྲི་ལ་མགོན་ཁྱོད་ཀྱི། །ཞབས་སོར་བཀོད་ཚེ་དགེ་ལྡན་ཕྱོགས་ཀུན་ལས། །རྣམ་

@385 པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཞེས་བསྟགས་པ་ནི། །དོན་ལྡན་ལྷག་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། །

མདོ་དང་སྟགས་ཀྱི་ཚོས་སྐོ་བརྒྱ་ཕྲག་ནི། །དུས་གཅིག་ཕྱེ་བའི་ངོ་མཚར་འབྱམས་

ཀླས་པས། །གདུལ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་སྐལ་བཟང་མཛད་པའི་ཚུལ། །འོག

མིན་གཉིས་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞེན་ནོ། །དེ་འདྲའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣ་དུ་བྱུང་བའི་མཐུས། །

གང་གི་ཚོས་ཆུལ་འཕེལ་བའི་རིང་ལུགས་ལའང་། །རི་པོ་དགེ་ལྡན་ཞེས་སུ་

སྐན་པའི་དབྱངས། །འཁོར་ཡུག་རི་བའི་ཁྲོན་ཡང་བརྒལ་བར་གྱུར། །དེ་

ལྟའི་ཆུལ་ལ་མ་བཟོད་ནག་ཕྱོགས་ཀྱིས། །བར་དུ་གཅོད་པའི་འདུ་འཛོད་རྩོམ་ན་

ཡང་། །གང་གི་བྱིན་མཐུ་བསྐལ་པའི་མེ་ཆེན་གྱིས། །བདུད་རིས་སྟིར་བཅས་

མིང་གི་ལྷག་མར་བསྡེགས། །བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེས། །

གང་གི་ཐུགས་ལ་འཁྲུང་པའི་རྩེ་དགའ་ཡི། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་

པའི་རྩེར། །བསྒྲིངས་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་དེ་མངོན་སུམ་མཛད། །འདི་ནི་

བཅོམ་ལྡན་འཇུག་སེང་གེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་བདུད་སྡེ་ཉིར་བཅོམས་ནས། །

ཞི་བ་བླ་ན་མེད་པའི་བདུད་རྩིའི་ཕུལ། །མངོན་དུ་མཛད་དང་ཐུབ་པར་གյ་ལ་ཞིག །

ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུའི་ཚིགས་བཅད་དོ། །ཤིང་རྟ་ལོ་དེ་ཁའི་དབྱར་

གནས་ལ་མི་དབང་བྱགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། འོན་ཀྱི་བཀྲ་

ཤིས་དོ་ཁར་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་ནས་དབྱར་ཞལ་བཞེས་མཛད། དུས་དེར་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྱིས་པ་དཔལ་བཟང་པོས་ཀྱང་རྗེའི་ཞབས་ཐོག་མར་ཟིན་

ཅིང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་བ་དང་། ཤེས་རབ་སེང་གེ་སོགས་

ཀྱིས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཐུགས་རབ་ལ་བསྟགས་པ་ཕུལ་བས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པས་ཀྱང་མཐའ་མ་ཁད་ནས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཤིང་གསུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོབ་

@386 པར་མཛད། གནས་དེར་སྟེ་སྣོད་འཛིན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ལ་ལམ་རིམ། དབུ་

ཚད། སྣོད་འཛུག་ལ་སོགས་པ་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བས་

གདན་སའི་སྒྲུན་སྟ་རིན་པོ་ཆེས་ཐག་དྲངས། མི་དབང་བྱགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འཁོར་

དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མཆོག་ཏུ་དད་ཅིང་དགེ་བའི་ས་ལ་བཀོད་པར་མཛད། བཀ་

ཤིས་དོ་ཁ་མར་གྲགས་པའི་སྐུ་བརྙན་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་ཡང་དེ་དུས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་

ལོ་རྒྱུས་ལ་དུས་དེར་ལྷ་བཟོ་བ་སྤྱལ་པའི་གང་ཟག་ཞིག་གིས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་རྟེའི་སྐུ་

བརྙན་བདུན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བཞེངས་པ་ན། རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་

གྱིས་ཉིན་གཅིག་པོ་དེ་རང་ལ་དབུ་སྐྲ་ལན་བདུན་བསིལ་བའི་དབུ་ལོ་བྱབ་རེ་རེ་ནང་

ཞུགས་སུ་འབྱལ་བར་མཛད་པས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཚོན་ཁ་འགྲན་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པ་

ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དུ་བཀྲ་ཤིས་དོ་ཁར་བཞུགས་སྐབས་འཛམ་དབྱངས་

ཆོས་རྗེར་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་སྡེ་འདེབས་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་པར། དངོས་གྲུབ་

ཀྱི་དང་པོ་བླ་མའི་བཀའ་ཡིན་པས་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པར་ཞུས། དེ་ནུབ་ཆོས་རྗེའི་

མནལ་ལམ་དུ། ཆུ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་འགྲམ་ན་སྐྱི་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆུ་ལ་མ་ཐར་

བར་འདུག་པས་སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱིས་ནས་ཆུ་དེ་ལ་འཆོངས་པས་ཕར་འགྲམ་དུ་

སྒེབ་བྱུང་བར་ཟམ་པ་ཞིག་བཙུགས་པས་སྐྱི་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་རྣམས་ཉེས་མེད་དུ་ཐོན་

པ་བྱུང་བས་ཆོས་སྡེ་ཁྲུད་པར་ཅན་ཚུགས་པའི་ཐུགས་དེས་འབྱུངས། གཞན་ཡང་

འདི་དག་གི་སྟ་ཕྱིར་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་ཆོས་སྡེ་ཚུགས་པའི་མནལ་ལྟས་ངོ་མཚར་ཅན་

མང་དུ་བྱུང་ཚུལ་འོ་རྒྱས་གཞན་དུ་གསལ། དེ་ནས་སྒར་ཡང་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགེ་ལྡན་

རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ཕྱག་ཕེབས། དེ་ནས་བཟུང་སྐྱེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཔལ་

འཕོར་བདེ་མཆོག་ལྷ་ཏི་པའི་ཏེ་ཀ་ཆེན་མོ་དང་། རྩོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལྡན་

@387 གྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེ་ཆུང་། སྒྲུབ་ཐབས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫ་རྒྱུད་

དང་། འགྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་བཅས་ལ་དག་ཐེར་ནན་ཅན་མཛད་ནས་ཆོགདོན་ཎིན་ཏུ་

ཞིབ་པར་འཚད་པའི་མཆན་བུ་དང་། ལེའུ་སོ་སོར་དང་སྦྱིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མཐའ་གཅོད་དང་། དོན་ཚན་སོ་སོའི་དམིགས་འབྲེལ་པའི་

བསྡུས་དོན་དང་བཅས་འགྲེལ་བ་བཞི་སྦྲགས་སུ་བཀོད་པ་མཛད་ཅིང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་

དང་འགྲེལ་པའི་བཤད་པ་མཐའ་དག་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་གསུངས་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་

སྙིང་པོ་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནད་དོན་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་བར་སྐབས་སུ་ས་

འོག་གི་གཏེར་བཞིན་དུ་མི་མངོན་པར་བྱུང་པ་དེ་ཉིད་གཞི་ནས་བསྟུངས་ཏེ་ལེགས་པར་

གསལ་བར་མཛད་པས་རྒྱལ་བ་ལས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་

སྐབས་རྗེའི་བཀའ་ལས། སྒྲུབ་མཆོད་སོགས་ཚོགས་ཁང་དུ་བྱས་ན་དབང་མ་ཐོབ་

པ་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་མཐོང་བའི་དགག་བྱ་ཆེ་བར་འདུག་པས་སྔགས་ཀྱི་

སྒྲུབ་མཆོད་ཁང་པ་འགོལ་བ་ཞིག་ལོགས་སུ་བྱེད་དགོས་པར་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་

བཞིན་དགྱུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་དགུ་པ་ཕིང་ལུག་ལོའི་དབྱར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་རྣངས་གཏིང་།

དེའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་བསྟུལ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་འདུན་མཛད་པས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་འབྱལ་

བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་། རྗེན་བཞེངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཟངས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐོག་མར་ཆུང་ཟད་

དགོན་ཚམ་བྱུང་ནའང་། མཉལ་སོགས་ནས་ཟངས་རྡ་མང་དང་རྡ་གཉིས་མ་ཡན་

ཚད་ཆེ་ཆུང་འདྲེས་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང་། ཟངས་བན་མང་པོས་ཐོག་བྱངས་པའི་

ཟངས་ཀྱི་དད་འབུལ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་བས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུ་

ཆོགས་ལྷུན་གྱུབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར། སྔར་བཀའ་རྩམ་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་

ཆེན་མོ་ཉ་ཅང་རྒྱས་པས་བློ་དམན་རྣམས་ཀྱི་བློར་ཆུད་དཀའ་བས། སྨར་ཡང་དེ་ལས་

@388 བསྡུས་པ་རྟོགས་སྨ་བ་ཞིག་རྩོམས་ཞེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བཀས་བསྩལ་བ་ལ་

བརྟེན་ནས་ཡོ་འདི་ནང་ལམ་རིམ་ཆུང་བ་བཀའ་རྩོམ་མཛད་ཅེས་དམ་པའི་གསུང་རྒྱུན་

ལས་བྱུང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་འཁྲམས་གཙང་ཁང་

དང་བཅས་བ་ཀ་བ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ས་མེ་སྦྲེ་ལོ་ལེགས་པར་འབྱོངས། མེ་བྱ་

ལོ་རྒྱ་བ་གསུམ་པ་ནས་བཟོ་རིག་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་དུ་མ་བསགས་ནས་

རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་རྣམས་བཞེངས་པའི་དབུ་ཚུགས། དེ་ཡང་དབུས་ཀྱི་གཙང་ཁང་

དུ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་སྐང་བརྙན་ལྟ་སའི་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཚད་ལས་ཆུང་ཞིག

གིས་ཆེ་བ་ཐུབ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་མར་གྲགས་པ་དང་། སྐྱེང་གི་གཙང་ཁང་དུ་དཔལ་

གསང་བ་འདུས་པ་ལྷ་སྡུམ་ཆུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བློས་བསྒོམས་དང་། དཔལ་

འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལྷུ་རྐེ་པའི་ལུགས་ལྷ་དྲུག་ཆུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། དཔལ་

རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བཅས་ཀྱི་བློས་བསྒོམས་རྫོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་

རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པ། དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འཁོར་གྱི་

ལྷ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྒྱུ་ཟངས་ཚ་གསེར་མ་དང་། གཅོ་བོ་རྣམས་དང་། ཕྱོགས་

ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། སྐྱིང་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྒྱུ་དངུལ་

བཟང་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་ཅིང་། གཅོ་བོ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་

བརྟན་རེ་རེ་ལའང་རྒྱུ་དྲུལ་བྱེ་ཆེན་གཉིས་རེ་ལྷག་པ་དང་། རྗོར་དབྱིངས་ཀྱི་གཙོ་

བོ་ལ་དྲུལ་བྱེ་ཆེན་གཉིས་མ་ལོང་ཙམ་དང་། འཁོར་གྱི་ལྷ་བཅུ་གཉིས་རེ་རེ་

ལའང་དྲུལ་བྱི་ཆེན་ཕྱེད་གཉིས་མ་ལོང་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཆོགས་དང་། དེ་དག་ལ་གཡུ་

རྩིང་བཟང་པོ་སོགས་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཕྲུ་རྒྱན་གྱིས་ཡོངས་

སུ་ཕྱུག་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། རྒྱལ་

@389 བ་ཆོ་དཔག་མེད། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་

རྡོ་རྗེ་(ZI)གས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསེར་སྐུ་མདའ་ཚད་ཅི་དང་།

བཅོམ་ལྡན་འདས་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་དང་། གཙུག་ཏོར་གདུགས་དཀར་

གཉིས་ཀྱི་གསེར་སྐུ་ཁྲུ་ཚད་ཅི་དང་། བོས་དར་བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པ་བརྟུངས་

པའི་དར་འདམ་ལ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རྟེན་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བརྩར་བ་དང་། སྨན་

སྨ་ཚོགས་བསྡེས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐུ་བརྙན་རྒྱབ་མཐོ་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་རྣམས་བཞིངས་པར་མཛད།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་བཟོའི་བཟོ་ཐིག་དང་ཆ་ཚད་སོགས་ཕལ་པའི་རིག་བཅོས་མ་

ཡིན་པར། ཤྲ་རིའི་བུ་དང་ཚངས་པ་ཞེ་ཅའི་བུས་ཞུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ཚད་

ཀྱི་ཡི་གེ་དང་། གཅོ་བོར་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་སྟོམ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་

ལེའུ་གཅིག་ནས་ལྷའི་ཕྱག་ཚད་ཞིབ་པར་བསྟན་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ཐ་

རྒྱ་ཉས་ཁྲུད་པར་ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། དཔལ་གཡིག་རྗེ་གཡེད་དམར་

པོ་དང་ནག་པོའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ལེའུ་རེ་རེས་ལྷའི་ཕྱག་ཚད་བསྟན་པ་རྣམས་གྱང་ལེགས་

པར་བསྒྲིགས་པའི་ཐིག་ཁྲོག་ནས་དྲངས་ཏེ། རྒྱལ་བས་རྗེ་ལྷར་གསུངས་པའི་ཕྱག

ཚད་དང་ལྡན་པར་བཞེངས་ཤིང་། དེ་དག་ལའང་རྒྱུའི་བྱིན་རླབས་དང་། བཟོ་

བོ་རྣམས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང་། ལག་ཆ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་

དུ་མཛད་པ་ལས་སྣ་བཅོས་དང་འོལ་ཆོད་སོགས་ཀྱིས་ཆ་ཙམ་མ་གོས་པར་མཛད།

རྟེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྟེ་དང་བྱིན་རླབས་ཚད་མེད་པའི་མཐུ་ལས་སྟོན་ཆད་ལུགས་བཏང་བ་ལ་

འདི་འདྲ་བའི་ལུགས་འདྲེན་བདེ་བ་དང་ངོ་མཚར་བ་འོང་མ་རྣོང་ཞེས་ལྷ་བཟོ་བ་དག་གླིང་

བར་བྱེད། སྐུ་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་འཕྲོག

@390 པར་བྱེད་པ་མིག་གི་བདུད་རྩིར་ཆེ་བ་འབའ་ཞིག་ཉེ་བར་བྱོན་ཏོ། །ཏེ་དག་ལས་ཀྱང་

ཁྱོད་པར་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གསུམ་བཞེངས་པའི་ལུགས་སྟ་མ་བཏང་བའི་ལུགས་ཕྱད་

ལ་དཔའ་བོ་ཁཆ་ཀ་པླ་ལ་འཇའ་ཚོན་མ་བྱོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐུ་རྒྱུ་ཟངས་ཡིན་ཀྱང་ལུགས་

ཀོང་ནས་བྱོན་མ་ཁད་ལ་ཟངས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཡུང་འབྲུའི་རྟེས་ཙམ་ཡང་མི་མངོན་པར་སྐྱ་

ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་ལྟའི་གོང་བུར་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མཐིང་བཟང་པོའི་

མདངས་ཀྱིས་བསྐྱེན་དུ་མེད་པ་དང་། དམར་པོ་དག་ནི་མཚལ་ཅོག་ལ་མ་བཟང་

པོའི་ཁ་དོག་ལས་བདུན་འགྱུར་ཀྱིས་ལྷག་པ། དམར་སེར་དག་ནི་ལི་ཁྲིའི་མདངས་

མོག་མོག་པོར་བྱེད་པ། སེར་པོ་དག་ནི་གསེར་བཟང་པོའི་རྒྱུན་གྱི་མདངས་

ཀྱང་རག་ཆགས་ལྡར་བྱེད་པ། གཞན་ཡང་དཀར་པོ་དང་། ལྗང་ཁུ་

དང་། བཙོད་ཀྱི་ཁ་དོག་སོགས་དུ་མ་སྟེལ་བ་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་སྐུ་ལ་འཁྱུད་

པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་མིག་གིས་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཞེག

བྱོན་ཏེ། བྱད་བརྡར་སོགས་ཆུང་ངད་ཀྱང་མ་བྱས་པར་ཡིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་གཙང་བ་

ཡིད་དུ་འོང་བར་གྱུར་པས་བཟོ་བ་སོགས་ལྷག་པར་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་བུ་

ཅི་ཞིག་ཅེས་གཟིགས་སུ་ཕུལ་ཞིང་དག་བྱེད་ཀྱི་རྫས་དུ་མས་ཡིན་ཏུ་དག་པར་བྱི་དོར་བྱས་

ཀུང་སྡུར་ལས་ཀུང་འོད་ཟེར་རྣམས་ཆེས་ཆེར་ཁ་དོག་གསལ་བར་གྱུར་ནས་ལུགས་ཁ་

བཅད་པའི་མཚམས་ལ་བལྟས་པས་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ཐམས་ཅད་ཀུང་དེ་འདྲ་བ་འབའ་

ཞིག་ཏུ་སོང་སྟེ་བཅད་མཚམས་འོད་ཟེར་སྣ་ལྔར་ཁྲིག་གིར་སྣང་བ་དེ་ལྟ་བུར་དེར་ཡོད་

ཀུན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར། རྟེའི་ཞལ་ནས། རྟེན་འདི་ལ་རྒྱུན་དང་ན་བཟའ་

ཁྲད་པར་ཅན་ཕུལ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། བྱད་བརྟར་མ་བྱིད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཞིང་།

གསོལ་འདེབས་ཀུང་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། ཤེ་རྡ་ཀ་ཡི་ཐོ་བྱང་ནས། །འཁོར་

@391 ལོ་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་ནི། །འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཞིང་མཆོག་ཏུ། །

ཐོད་པའི་དུམ་བུ་ཡབ་ཡུམ་གྱི། །སྐུ་མདངས་ངོ་མཚར་ལྷས་མང་གིས། །

བརྒྱན་པ་འདིར་ནི་བྱོན་པ་ལེགས། །ཞེ་མ་ཏོ་བདག་ཅག་གདུལ་བྱ་རྣམས། །

ཤིན་ཏུ་ཚོགས་བསགས་སྐལ་བར་ལྡན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཞན་

ཡང་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། །རྗེ་རྐོགས་ལྡན་པས་མཛད་པའི་

རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཀུན་འདུས་སོགས་སུ། དར་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་རྗོ་རྗེ་

འཇིགས་བྱེད་མཐོ་བཅུ་བདུན་པ་བཞིངས་དུས་རྩ་ཞལ་རང་འབྱོན་དུ་བྱོན་པ་དང་། བློས་

བསྒྲངས་རྣམ་གསུམ་བཞིངས་དུས་རྟོར་དབྱིངས་དང་། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། བདེ་

མཆོག་སྟེ་གཙོ་བོ་གསུམ་ཡང་རང་འབྱོན་ལྷ་བྱར་བྱོན་ཅིང་། བདེ་མཆོག་གི་ཐུགས་

ཀར་དོད་རྒྱ་རྒྱ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བཞི་ཡང་རང་

འབྱོན་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་ལ། གཟིམས་ཁང་ན་བཞུགས་པའི་བདེ་མཆོག་གི་དར་སྐུ་ཁྲུ་

གང་ཙམ་པའི་ཞལ་བཞི་ཁ་དོག་དང་བཅས་པ་ཡང་རང་འབྱོན་དུ་བྱོན་པར་གསུངས་ལ།

དོར་དབྱིངས་ཀྱི་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་དང་། དོ་རྗེ་ཆགས་པ་གཉིས་ཀྱང་འཇའ་ཚོན་མར་

བྱོན་པ་རྣམ་ཐར་གཞན་ལས་གསུངས། དེ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྟེན་ཁྲིད་པར་

ཅན་རགས་རིམ་ཞིག་ལོ་དེ་ཁའི་ཁོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ། དཔལ་རྡོ་རྗེགས་བྱེད་

ཆེན་པོའི་སྐོ་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་རིམ་པ་རྒྱུད་སྡེ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་གྱི་

ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བ་རྒྱས་ཤིང་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པར་མཛད། དེ་དང་འབྲེལ་བར་ཉེ་སྐོར་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་དང་།

ལྷས་ཀྱི་གྲོང་པ་སྐྱི་བོ་འི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་བསགས་ཏེ་རབ་སྦྱོན་བཟང་པོ་བྱ་ནོམས་

པ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བྱུར། དེ་ལྟར་རབ་གནས་མཛད་པའི་ཉིན་ནམ་མཁའ་དྭངས་

@392 པའི་དགྱེལ་ནས་སྒྲ་ཆེན་པོ་འབྱུག་གི་སྐད་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ནས་མཆོད་ཁང་དུ་ཞུགས་པ་དེར་

འདུས་ཀུན་གྱིས་གོ་ཞིང་ཆོར་བ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་གསང་འདུས་རིམ་ལྔ་དང་།

བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་གཟིགས་སྣང་

ལ། རོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དགྱེལ་འཁོར་ནམ་མཁའ་གང་བ་ཙམ་ཕྱོགས་བཞི་

ག་ནས་བྱུང་སྟེ་སྐུ་རྣམས་ལ་ཐིམ་པར་གཟིགས་པ་སོགས་དམ་ཚིག་པ་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་

པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་ངོ་མཚར་བའི་དགེ་མཚན་བསམ་

ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། དོན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་རྣེན་གསུམ་དང་བཅས་པ་

མཐའ་དག་ཇི་སྲིད་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་འཕོར་ལོར་

འབྱམས་སུ་གྱུར་པའི་བྱིན་མཐུའི་ཕྱང་པོ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པར་མཛད་དོ། །ཡང་དུས་དེའི་

ཚེ་བདེ་མཆོག་གི་བློས་བསྟུངས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་མཆོད་མཛད་པ་ན་བདེ་མཆོག་གི་

དཀྱིལ་འཕོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། ནམ་མཁའ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མའི་

ཚོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བསྟོད་དབྱངས་བྱེད་པ་ཐུགས་ལ་བརྩེ་ནས། དེའི་ཚུལ་ཆོགས་སུ་

བཅད་པ་ཉིང་འཛིན་པིར་ལེགས་མ་དང་། དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས་སུ་གྲགས་

པའི་མཆོད་བསྟོད་རྣམས་དབྱངས་དང་བཅས་པ་མཛད་པ་སྟེ། འདིའི་ཚོགས་དང་དབྱངས་

རྣམས་དུས་དེར་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་འཐེན་པ་དངོས་སུ་གཟིགས་ཤིང་གསན་པ་ཡིན་པར་

སྣང་ཞེས་རྗེ་རྟོགས་ལྡན་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་། ཡང་དེའི་གསུང་ལས། རྗེའི་དྲུང་

དུ་བྱང་མིད་མཛོས་མ་གོས་ཡིད་དུ་འོང་བ་གྲོན་པ། ཞྭ་དམར་མོ་ལེབ་འཛོག་བྱས་

པ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་འོངས་ཏེ། ལྷའི་རྣམ་པར་མི་འོང་བ་དེ་སྟོང་མིན་ལ་སྣང་གས་ཀྱི་གསང་

བ་བསྟན་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པར་སྣང་། ལུ་ཏི་པའི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཛོ་བརྩམས་ཕྱིན་

ཚད་རྟོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འོངས། བྱོགས་ཁྱད་པར་ཅན་

@393 མཛད་བ་ཡིན་བར་འདུག་ཅེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་གསང་རྣམ་ཚོགས་བཅད་མ་

ལས། བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་སྐྱབ་པ་མཛད་བའི་ཚེ། །དཀྱིལ་འཁོར་པ་

རྣམས་མངོན་སུམ་གསལ་བར་གཟིགས། །ཕྱི་ནང་གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་

རྣམས་ཀྱིས། །རྟོ་རྗེ་གླུ་ཡི་མཆོད་བས་དགྱེས་པར་མཛད། །དཔལ་ལྡན་ཐ་

མའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་དོན་ཀྱིས་རང་ཅག་རྟེས་འཇུག་རྣམས་ནས་

ཉམས་ལེན་ཆེར་མ་བྱུང་ཡང་ཆོ་གའུག་ལེན་མ་ཉམས་པར་བྱས་ན་བྱིན་རླབས་ཤིན་ཏུ་

སྒྲུབ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་སློབ་ལམ་གནང་དུས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པར་བཞེད་པས་སོ། །ཞེས་རྗེ་ཙོང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་རབ་གནས་མཛད་པ་ནས་བཟུང་དབུ་སྟོད་སྨད་ཀྱིས་མཆོད་བའི་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་

ཆར་ཆུ་དུས་སུ་འབབ་པ་དང་། ལོ་ལེགས་པ་དང་། བཞད་སྐྱབ་རྒྱས་བ་

ལ་སོགས་བའི་དགེ་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་སྣར་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ངོ་མཚར་དང་ལྡན་

པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་དག་གི་སྔར་ཕྱིར་དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་དུ། སྐྱེ་ཞིང་

ཕྱི་བ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་པས་

རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟེ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་གཞི་ཐིངས་པ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་ཆོས་

རྗེ་དགུང་ལོང་དགུ་ཐོག་ཐེབས། ས་བའི་རྟ་བ་ཡོད་པའི་ས་ར་ཆོས་སྟིངས་སུ་ཐེག

ཆེན་བཤད་སྒྲུབ་མ་ལུས་པའི་གླིང་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་པ་ལྟར་བྱོས་ཆེན་ཆོས་

རྗེ་དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་བཞེས་དུས་བཏབ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་འབྲས་སྤུངས་

ཤིང་ལུགས་ལོ་དང་། ས་ར་ས་ཁྱི་ལོ་ལ་ཕྱག་འདེབས་པར་སྣང་བས་སེ་འབྲས་དགེ་

གསུམ་ཕྱག་བཏབ་པའི་ལོ་སྟ་ཕྱི་ཐུན་བྱ་མ་གཏོགས་དོན་དུ་ཁྱི་ལོ་ཚུན་ལ་གདན་ས་ཆེན་

པོ་གསུམ་ཆར་བླུབ་བ་སྟེ་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ནང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་

@394 དུ་བྱང་བའི་མཐུ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི། །ཡང་དག་ལྟན་ཚོས་འབྱུང་གི་ལུང་གོང་གི་འཕྲོ་

ལས། འདུལ་བ་དང་ཐལ་བྱར་གྱི་ལྟ་བ་གཅོར་བྱར་གྱི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བྱེ་

བྲག་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞིང་། ཁྱད་བར་དུ་དྲི་མེད་ཟླ་མས་སྤྲུལ་བ་གཅིག

ནི་རྒྱ་གར་གནས་ཆེན་འགྲིམས། །ཞེས་བའི་ཇོ་བོ་དྲྭ་བོ་ཀ་ར་དང་། འབྲོམ་

རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས། རྗེ་གེ་ལེགས་བའི་ཤེས་རབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལྟ་ཚོས་བདུན་

ལྷན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒོམ་མ་སོགས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱས་བར་སྟེལ་བའི་རིང་ལུང་བར་

སྐབས་ཉག་ཕྱ་བ་བསོས་པ་དང་། འདུལ་བའི་བསྟན་པ་ས་དཀར་སོགས་དར་རྒྱས་

ཆེ་ནའང་ལག་ལེན་གྱི་ཆ་བཅས་བ་ཕ་མོ་རྣམས་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཇི་བཞིན་ཕྱོང་

འདིར་མ་དར་བ་པཾ་ཆེན་སྟོམ་རྒྱུན་རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་

གཏན་ལ་ཕབ། ཚོགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལག་ལེན་དུ་བཏབ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་

དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་འདུལ་བའི་བསྟན་པར་བཀའ་དྲིན་ཆེ། འོན་ཀྱང་རབ་བྱུང་

རྣམས་དུས་དུ་བ་མ་དང་། འདིང་བ་ལྷུང་བཟེད་སོགས་ཡོ་བྱད་དང་། ཕྱི་རོལ་

སའི་རྟལ་མ་སྣང་སར་ཏེ་རྒྱ་གམ་གྱོན་བ་ལས་ཞ་དང་ལུགས་ཀ་སྣེར་འཛོན་ཐུགས་ལ་མེད་

བ་ནི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་རྟོགས་པ་དང་། །

གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་པར་འཆར་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་མཆུངས་པར་སྤྱིར་

ནང་པའི་ཆོས་ཚུལ་ལ་བློང་བྱ་དང་དོར་བྱ་ཞེས་ཕྱོགས་འཛིན་མི་འཐད་བར་མ་ཟད།

གཞན་གྱིས་ཐུགཏོག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་མང་པོས་རྣམ་སྨིན་ཀྱི་ལས་

འཐུག་པོ་གསོག་བར་དགོངས་དེ། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པཾ་ཆེན་

དགེ་འདུན་གྱུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པར་མེད་ཀྱང་། སློབ་འཁོར་གཞན་གྱི་འདོད་

པ་ལྟར་ཞ་མདོག་ཀྱང་ཟུར་པ་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་སྐེར་འཛིན་བྱེད་དུ་འཛུག་པ་གནང་།

@395 ཞེས་དང་། རང་ཕྱོགས་རྣམས་དེ་སྐབས་གང་དག་སོར་བཞག་མཛད་ན། མཚན་ཉིད་

ས་ལྷགས། ལྟ་བ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར། སྟོམ་པོ་པཾ་ཆེན་བརྒྱད་སྟགས་བུ་ལྷ་དང་

ཁྱད་བར་སྤྲོན་གསལ། ཡི་དམ་ར་ལྷགས་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་རོང་པ་ཤེར་སང་ཡན་

ཁྱད་མེད་པ་དེ་ནས་ཕྱན་བུ་མི་འདྲ་བ་དང་། བརྒྱད་པ་གཉིས་ལས་ཆོས་རྗེ་དོན་རིན་

པར་རིང་བརྒྱད་གསན། ཉེ་བརྒྱད་སྟོད་ལྷང་དགའ་བ་གདོང་དུ་དངོས་སུ་ཞལ་

གཟིགས། ཆོས་སྐྱོང་ཤངས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་དྲུག་བར་བཀའ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གསུམ་

ཡོད་པ་ནས་རྟེས་གནང་བར་ཚད་ཀྱན་སེལ་སྣར་ཐང་ཡོ་ཙ་བ་དོམ་འགྲུབ་བཟང་པོར་

གསན་ཅིང་། རྣམ་སྲས་ཚར་ལུགས་ལ་བཀའ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས།

ཞི་བ་བདེ་བྱེ་ལྷ་དགྱེམ་སེར་ཆེན་དང་། དབག་བྱེད་མཐིང་ག་བྱ་སྟོན་གྱི་ཐུགས་

སྲས་སྐྱ་ཚད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ལ་གསན། ལས་གཤེན་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་

གྱུབ་ཆེན་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེའམ། བླ་མ་དབུ་མ་པར་གསན་བ་རྣམས་གཅོ་བོར་

མཛད་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་སྟོ་

སྐྱར་མེད་བ་སྟེ་དུང་ཞིབ་པ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ས་ཕྱི་ལོ་ལ་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་

བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ཕྱོགས་ཐད་ནས་བྱོན་པ་དང་། གཉུག་མར་གནས་པའི་དགེ་

འདུན་དང་བཅས་བ་ལ་དགེ་ལྡན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མ་ཆད་བར་བསྐོར་ཞིང་།

ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་མཆན་དང་བཅས་པ་

དང་། ཡཁད་རྒྱུད་འགའ་ཞིག །རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་རྒྱས་པ། སྟོད་བ་ཡན་ལག་དྲུག

གི་ཁྲིད་རྒྱས་པ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་རྣམས་

ཀྱི་གསུང་བཤད་ཆེས་ཞིབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་དབུ་ཚད། བདེ་མཆོག །

ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས། དེའི་

@396 དབྱར་དང་སྟོན་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྲམས་ཀྱི་ལོགས་བྱིས་ཀྱང་གྲྭབ་བར་མཛད་ཅིང་།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་བརྒམས་བའང་ལེགས་པར་རྫོགས་པར་མཛད།

ལོ་འདིའི་དགྱན་སྨད་ཞིག་ལ་བཀའ་ཕེབས་སུ། ཆོས་སྐྱོངས་འདི་རྣམས་ལ་གཏོར་

མ་འབུལ་བའི་དུས། དབྱངས་ཀྱིང་རོ་དང་བཅས་ན་ཤིན་ཏུ་དགྱིས་བར་འདུག་པས།

འདི་བཞིན་བྱེན་པ་ཡིན་གསུངས་ནས། གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང་།

བསྟོད་ཅིང་བསྐུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱངས་བཞི་མཛད། དེ་དུས་ནུབ་གཅིག་སྐུ་དྲུང་ན་

གནས་པ་བསྟེན་སྐྱབ་ལ་བརྩེ་ན་ཞིག་གི་རྣི་ལམ་དུ། གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་

སྐུ་ཤིན་ཏུ་བརྗེད་ཅིང་ཆེ་བ་ཞིག་པ་ཚད་ནས་བྱོན་ཏེ། བསྟོད་བའི་དབྱངས་འདི་ལྟར་

ཀྱིས་ལ་འཐེན་ཅིག་ཅེས་ཁོང་རང་གིས་འཐེན་ཀྱིན་འདུག་བས་ས་དང་རེ་བོ་ཐམས་ཅད་

བེ་རེ་རེ་འོང་བ་ཞིག་རྣིས་འདུག་ཅིང་། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་རྣིས་ལྟས་འགའ་རེ་

ལ་བྱུང་བར་སྣང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོད་བའི་དབྱངས་འདི་ལ་གཤེན་རྗེའི་

ངར་དབྱངས་སམ། ཐེན་དབྱངས་ཟེར་པའང་དོན་འདི་འདྲ་ཡིན་སྟམ་ཞེས་རྗེ་འཇམ་

དབྱངས་བཞད་པས་གསུ(GNS)། དེ་ནས་དབྱངས་བྱ་མི་རྣང་བར་འདུག་པས་མ་བྱ7(ED)་གསུངས། སྐབས་

མ་མ་བཤཊམས་པར་དབྱངས་བྱ་མི་རྣང་བར་འདུག་པས་མ་བྱེད་གསུངས། སྐབས་

ཤེག་ཀུ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་མཆིས་ཞུས་པས། ལར་གཤེགས་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་

འདི་ཁོ་རང་གི་སྐུའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བས་ཀྱང་མང་དུ་འོང་། ཁྱད་པར་སྐུ་དྲུང་ན་ཞབས་

ཏོག་ལ་རྒྱུན་པར་ཡོད་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་གཟུགས་སུ་བྱས་ནས་གཟིམས་ཁང་ནང་

དུ་ཕར་འགྲོ་རྒྱུར་འགྲོ་དང་། སྐུ་མདུན་སོགས་སུ་བྱ་བྱེད་མང་བོ་བྱེད། སྣོན་

དྲྭང་དུ་ཤག་ཤྭག་ཀྱི་ཞལ་ཏ་ཞུ་བའི་རྣམ་པ་བྱས་ནས་གཏམ་མང་པོ་སྨྲ་བ་ཞིག་ནར་མར་

འོང་། དེ་འདྲ་བ་གཟིམས་ཁང་ན་ནར་མར་གནས་པ་མང་པོས་མཐོང་བ་འོང་ཡང་གང་གི་

@397 གཟུགས་སུ་བསྟུར་བ་དེར་འབྲེལ་ནས་གཞན་ཚོས་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཞིག་འདུག །ཁ་

སང་ནས་དབྱངས་བྱེད་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་ནས་ལབ་ལབ་རང་བྱེད།

གཏེར་མ་གཏེར་དགོས་པ་འདུག །གཏེར་མ་བྱས་ནས་དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་བྱས་པའི་

ཚེ་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པར་འདུག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །གཞན་

ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་རྣམ་དག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྣམ་བཅུད་འཛམ་དབུངས་ཀྱི་བསྟེན་སྐྱབ་

དང་པོར་མཛད་པའི་དུས་ནས་རྣམ་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེའི་ཐུགས་

ལ་ཡིན་ཏུ་ཉེ་བའི་སྨོན་འཁོར་འབྱོའོང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེལ་བསུ་དང་། ཁྱད་པར་

དུ་རྣམ་ལ་སྣོང་ཐག་པ་ནས་གྱས་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་འགོ་བ་ཡིན་ཅེས་གོང་མ་རྣམས་

ཀྱི་གསུང་ལས་བྱུང་བས། རང་ཅག་རྣམ་ཐམས་ཅད་(MKYE)ན་པའི་རྣམ་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་

ཀྱང་ཆོས་སྐྱོང་འདི་ལ་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་ན་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་བདེ་བླག་ཏུ་སྟོལ་བ་

དང་། འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

ལོ་འདིའི་མཇུག་ནས་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་མཛོད་ནས་དཔལ་གསང་བ་

འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་དང་བཅས་པ་པར་དུ་བརྐོ་བའི་སྒོར་བཀྲེ་བར་

རྩོམ་པར་མཛད་པ་ལས། འབད་རྩོལ་མེད་པར་ས་ཕགས་ལོའི་ནང་དུ་ལེགས་པར་

མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར། ཕགས་ལོ་ལ་སྟེ་སྟོད་འཛོམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དབྱིད་དང་

དབྱར་གྱི་རིང་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དཔག

ཏུ་མེད་པ་གསུངས་ཤིང་། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཀེ་ཀ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་བཀའ་རྩོམ་

ཡང་རྩོགས་པར་མཛད་དོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཚུལ་དེ་དག་ལ་མ་ཁས་བླུབ་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པ།

འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་མིག་གཅིག་པུ་འདི་ནི། ལྷག་པའི་ལྷས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་

@398 བཟུང་བས་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་འི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཉེ་

བར་བཟུང་བའི་ཚུལ་ལ་འབྱན་པའི་རྒྱ་དང་བྱལ་ཞིང་། སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་

པ་ཕུ་ཞིང་ཕུ་བ་ཡང་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྷར་གཅེས་པར་འཛིན་པས་ཐུབ་པའི་བརྟུལ་

ཞུགས་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅོད་པན། རྒྱ་ཀུ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག

ལ་དགོངས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱིང་

སྟོབས་རྣབས་པོ་ཆེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་སྐོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་

བ་ཙམ་ཡང་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གོ་སྐབས་མི་མངའ་བ། རིག་པའི་ལམ་དུ་ངལ་

བ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷུར་བྱས་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་བློའི་ནུས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་

ལེགས་པར་བརྟགས་ཀྱང་གཏིང་དཔོགས་པར་རྗོ་ཡང་མི་ཐོགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་། རིག་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་ཉིར་

ལེན་དམ་པ་བསགས་སྡུངས་མཐའ་ཡས་པའི་བྱོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྐྱངས་ཤིང་།

མང་དུ་ཐོས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་ཟིན་པར་མཛད་པས།

རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འཛིལ་བར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་

བསྟན་བརྟེས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྡོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀླལ་བའི་དགོངས་

དོན་འབྱེད་པ་ལ་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་བ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་

ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ཡང་ཚུལ་འདི་གཅམ་བུའི་ངག་གམ་སྐན་དངགས་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་རབ་ཏུ་

བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་ལེགས་པར་

གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྒར་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་འདི་

ལྟར། དཔལ་ལྡན་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་ལྟ་བའི་མིག །དྲི་མེད་རིག་པའི་འཇུག་བྱེད་སྟོང་

@399 ལྡན་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་རིག་པའི་ལག་ཏུལ་གྱིས། །མཐར་འཛིན་རི་བོ་མེང་

གི་ལྷག་མར་མཛད། །བཟོད་དཀའ་རིག་པའི་དྲི་བཞིན་རླུང་ཤུགས་ཀྱིས། མ་

ལུས་ཕྱོགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལ་གནས་པའི། །ལོག་པའི་གཞུང་ལུགས་སྨིན་ཚོགས་ཀུན་

བཅོམ་སྟེ། །ཕན་བདེ་སྦྱང་རྩི་འཁྲིན་གཅིག་མཁའ་ལ་མཛོས། །དྲི་མེད་རིག་པ་རྣོན་

པོའི་མཆོག་འཆང་བ། །ཁྱོང་ཀྱིས་རྩྭབ་མོའི་སྤྱོར་བ་རྒྱུན་བསྲིངས་ཀྱང་། །སྐྱ་བའི་

སེང་གེ་ཀུན་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱི། །རལ་པ་མ་ལུས་ཅིག་ཅར་ས་ལ་ལྷུང་། །བདེ་གཤེགས་

བསྟན་པའི་ས་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །ལེགས་བཞད་དཔུང་པ་ཁ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །

ཐེག་མཆོག་འཛིར་ལོ་བསྒྱུར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ། །དཔལ་ལྡན་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་

མགོ་བོས་འཛིན། །མི་དམན་རྒྱལ་བའི་ས་བོན་སྐྱིང་རྡེའི་ཁམས། །ཤེས་

རབ་ཡུམ་གྱི་ལྷོ་བར་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་དོད་སྣོམས་པར་བརྟེན་པས་ལེགས་

སྨིན་པ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཚོབ་སྐས་འདི་བསྐྲུན། །སྐྱིང་རྡེའི་

ཟླ་བ་རྩོགས་པའི་གཞོན་ནུ་ནི། །ལྷག་བསམ་གྱན་གསལ་མཛོས་པའི་ཞང་པ་ལས། །

རྣང་བྱང་བརྩོན་པའི་འགྲོགས་འགྲོས་རབ་བླངས་ཏེ། །གཞན་དོན་ཤར་རིའི་བ་གམ་

རྩེ་ལ་འཛོགས། །དེ་ཚོ་དམ་ཚོས་ཀུ་སུད་བཞད་པ་དང་། །མཉམ་དུ་ཐུབ་

བསྟན་གོས་དཀར་བྱོན་པའི་ལུས། །གཟིགས་ནས་ས་གསུམ་འགྲོ་འདི་སུན་བྲལ་ཅེས། །

དགྱེས་ལྷན་རྒྱལ་བ་ཀུན་ནི་བཏང་སྣོམས་མཛད། །རྩོད་དུས་འཕྲོག་སྐད་ཆེད་དུ་

འོངས་པ་ཡི། །རྫོགས་ལྡན་བཞིན་དུ་འཚོར་ཡུག་རི་བོ་འི་ཁོངས། །མ་

ལུས་ཁྱབ་པར་བསྒྲབ་གསུམ་རྒྱལ་མཚན་ནི། །ཁྱོད་བྱགས་སྣྲན་པའི་བ་དང་བཞིན་

དུ་བསྒོགས། །དེ་ཕྱིར་དུས་མཐར་ལེགས་བཤད་སྒྲང་རྩིའི་གཉེན། །ཐུབ་པའི་

ཉི་མ་མ་ལུས་ཟིལ་མནོན་པའི། །ས་གསུམ་འོད་མཛད་འགྲོ་བའི་བླ་མ་གང་། །ཁྱོད་

@400 དང་མཚུངས་པའི་སྐང་བ་གཞན་ཡོད་མིན། །ཆེས་པའི་ཚོག་བཅད་ལྷུག་འདི་རྣམས་ཀྱིས་

མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོམ་བཞད་ཀྱི་

ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། བཤད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེད་ཡང་ཡི་གེས་འཇིགས་པ་མ་ཟད་རྣམ་

དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ནི་གོང་འོག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་

བརྟགས་ན་ཤེས་པར་སྣང་བས་མ་སྤྲོས་སོ། །ཡང་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་

ནང་ཚན་མཛད་ཆེན་བཞིར་གྲགས་པ་དེ་གང་དང་གང་ཞེག་སྨོས་ན། སྟར་གོང་དུ་བཀོད་པ་

དེ་དག་ལས་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པར་འོལ་ཁ་རྩིང་ཕྱིའི་བྱམས་པའི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་འབྱུལ་བ་

གཟིགས་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་ལ་ཞིག་བསོ་བླུ་ན་མ་མཆིས་པར་མཛད་ཅིང་།

རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རབ་བདུན་དངོས་སུ་བྱོན་ཏེ་བྷིས་སྐུ་ལ་ཕིམ་པ་དང་མར་

མེ་འཛོམ་པ་སོགས་ལྟས་ངོ་མཚར་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ནི་མཛད་ཆེན་དང་པོ་

དང་། དགྱང་ལོ་སོ་དགུ་པ་ལ་གཉལ་བྱི་གསེར་ཕྱེ་འབྱམ་པར་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་དང་

འདུལ་བའི་ཚས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ལྷུང་བྱེད་ཉེས་བྱས་དང་བཅས་པར་བཞག་པ་

དང་། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་བསྟེན་གནས་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་སྡོམ་པ་ལ་སྦྱར་

ཞིང་། སྐྱེ་སེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ས་ཚྭ་འདེབས་པ་སོགས་ལྷང་ར་ཆེན་མོར་བྱགས་པ་

མཛད་པ་ནི་མཛད་ཆེན་གཉིས་པ་དང་། དགྱང་ལོ་ང་གཉིས་པའི་ནང་ལྷ་སྲན་གཙུག་ལག

ཁང་རྟེན་གསུམ་དང་བཅས་པར་ཞིག་བསོ་ཕུལ་ཕྱིན་དང་། ང་གསུམ་པར་ཆོ་འཕྲུལ་

དུས་ཆེན་དང་འབྲེལ་བར་ཇོ་ཤྲཱ་རྣམ་གཉིས་སོགས་ལ་དབུ་རྒྱན། ན་བཟའ།

མཆོད་རྟེན་སོགས་བཟང་ཞིག་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཆོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་

བར་རྟེན་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྡེ་ལ་བསྟེན་

བཀུར། སྐྱེ་བོ་ཕོངས་པའི་ཚོགས་ལ་སྦྱིན་གཏེར་སོགས་རྣམ་དཀར་མཆོད་སྦྱིན་

@401 རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། །མཐའ་དབུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་བགྲང་བ་ལས་བརྒལ་བ་ཐར་པ་དང་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་སོགས་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་བ་དང་མཐུན་

པའི་ལྷ་ལྷན་སྐྱོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྱགས་པ་འཇུགས་པར་མཛད་པ་ནི་མཛད་ཆེན་གསུམ་

པ་དང་། དགྱང་ལོ་ང་དགུ་པ་ལྷག་གི་ལོ་ལ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་

བསྐྱན་ཅིང་གསང་འདུས། བདེ་མཆོག ཀོར་དབྱིངས་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་བློས་བསླངས་རིན་པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་ལས་གྱུབ་པ་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་ཚོ་

འཇའ་ཚོན་མ་དང་། རང་འབྱོན་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ངོ་མཚར་ཅན་དུ་མ་བྱོན་ཞིང་།

རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚེ་ལྷས་ངོ་མཚར་ཅན་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་

དག་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་བཞིན་གྱི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་

པར་དག་པས་བརྒྱན་པ་དག་འཕན་སྒྲུབ་མཆོད་ཆེན་མོར་བྱགས་པ་འཛུགས་པར་མཛད་

པ་ནི་མཛད་ཆེན་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་ལེགས་བཤད་ཀུན་འདུས་

སོགས་ལས། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། ནམ་ཕྱེད་ཡོལ་ཙམ་

ནས་གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་བདག་འཇུག་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་རིམ་ལྔ་ཡུན་

རིང་དུ་བསྒོམ་པར་མཛད། ནམ་ལངས་ནས་ཉིན་བར་ལ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་

གཉིས་རྒྱས་པ་དང་། ཉི་མ་ཤར་ནས་ཚ་བཞེས་ལ་ཐུགས་གི་བར་ལ་མདོ་རྒྱུད་གང་

རྟང་གི་ཞོག་འདེབས་སུམ་ཅུ་ཙམ་ལྷག་སླེབ་དང་། གྲ་ལྷས་ཐོག་དྲངས་པའི་

བྱ་སྟོང་ཀྱི་གཏེར་མ་དུ་མའི་མཇུག་ཏུ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་གསོལ་བ་མཛད་

རིང་དགེ་བཤེས་རྣམས་ལ་བཀའ་རྩོམ་གྱི་འཕྲོ་དང་། དོན་གཉིར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་

གཅོད། དེ་ནས་ཟབ་མོ་མདོ་གསུམ་ཐུགས་ཐོག་ནས་བཏོན་ཏེ་བསྟོད་དང་བཅས་

པ་མཛད། ས་ཚྭ་བཅུ་རེ། ཆོ་དཔག་མེད། སྨན་བླ། འཇམ་དབྱངས།

@402 སྟོལ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་པར་བདུན་བདུན། ཉིན་གུང་ལ་བཀའ་འབྱུར་བསྟན་འབྱུར་

གང་རུང་ནས་གསུང་སྒོག་ཇི་ལྟར་འཚམས་པ་རེ་དང་། བཀའ་རྩོམ་གྱི་འཕྲོ།

ཉིན་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་སྲོད་ཀྱི་བར་ལ་དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ། གདོང་དྲུག་རྣམས་

ཀྱི་སྤྱིན་བསྲེགས། འཁོར་ཆེན་དང་། མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ། ཕྱག་དྲུག

པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། གཏོར་བསྟོས། གྲུར་མགོན། སེང་གདོང་།

གྲི་གུག་དང་། དུད་སོལ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཏོར་བསྟོས་རྒྱས་པ། བདེ་མཆོག

ལའྱུ་ཏི་པའི་བདག་འཇུག་དང་། བདེ་མཆོག་གི་རིམ་ལྔ་བསྒོམ་པ་རྣམས་གོ་རིམ་

ངེས་པ་ཅན་ཡིན། གཞན་ཡང་ཞག་གཅིག་ལ་སྦྱིའུ་ཁྲི་ཆོ། བདེ་མཆོག་གི་

ཡི་གེ་བདུན་པ་སུམ་སྟོང་། ཞ་ར་པ་ཙ་ན་བདུན་སྟོང་། སྐུ་མཚམས་ཀྱི་

ཁོག་ནས་ཀྱང་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ཚོས་ཐུན་གཉིས་གསུམ་རེ་གསུང་བ་མཐུན་སྣང་བ་ཡིན།

ཚོས་གསུངས་བཞིན་དུ་གཏེར་བསྟེས་དང་། ལྷ་བསྐོམ་པ། རྟོགས་རིམ་གྱི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ལས་མི་གཡོ་བ་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་སྤྲོད་ཀྱང་མཐའ་

ཡས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཐུན་མོང་བའི་སྣང་ངོར་ཡང་སྐད་ཅིག

དང་སྐད་ཅིག་ལ་གཞན་ཕན་གྱི་མཛད་པ་རྒྱབས་ཆེན་འདི་ལྟ་བུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བྱུབ་པ་ནི།

ས་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཡིན་གྱི་སོ་སོ་

སྐྱེ་བོས་བསྒྲུབ་པར་ནུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་གྲུབ་སྣ་བའི་ཉི་མས་ཀྱང་།

མགོན་པོ་ཁྲོད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་དབུགས་ཙམ་ཡང་། །མཐའ་དག་འགྲོ་ལ་སྣང་པའི་རྒྱུར་

འགྱུར་ན། །ཆོགས་གཉིས་སྟོང་པ་གཞན་དག་སྟོས་ཅི་འཚལ། །ས་གསུམ་

སྐྱེ་རྒའི་གཉེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་།

གཟིགས་སྣང་དང་ལྡང་བསྟན་སོགས་བྱུང་བའི་ཚུལ་རྣམས་ལ་རྟེ་བྷོ་གྲོས་ལེགས་བཟང་

@403 གིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དུ། སྔར་ལན་མང་དུ་བཤད་པའི་སྐུ་དང་གསུང་གི་སྣང་

བ་དེ་རྣམས་ལ་དབང་ཤེས་ལ་རང་མཚན་པ་དངོས་སུ་སྣང་བ་དང་། ཉམས་དང་རྟོ་

ལམ་གྱི་ཡིད་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་སྣང་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷའི་

མིག་དང་རྟ་བའི་མདོག་པར་ཤེས་པ་མ་ཐོབ་པར་ལྷའི་སྐུ་དང་གསུང་རང་མཚན་པ་དབང་

ཤེས་ལ་མི་སྣང་བས་ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། ཡིད་ཤེས་ལ་སྣང་བ་

ལ་རང་གི་སེམས་དེར་སྣང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ནས་རྣམ་པ་གཅིག་བྱེད་ཡོད་པ་གཉིས།

ཕྱི་རོལ་ནས་རྣམ་པ་གཅིག་བྱེད་ཡོད་པ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉད་པ་དང་།

མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅད་པ་གཉིས། མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་

པས་གཅད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་གཅད་པ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་

པས་གཅད་པ་ལའང་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཕལ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་རྣམས་ཞེབ་ཏུ་

བཤད་དགོས་པར་ཡོད་ནའང་ཚོག་མངས་སུ་དོགས་པས་འདིར་རྒྱས་འདེབས་པའི་སྐོ་

ཙམ་ཞིག་བསྟན་པས་ཤེས་ལྡན་དག་གིས་ཚུལ་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་

གསུངས་པ་རྣམས་དཕྱོད་ལྡན་དག་གིས་མཁྱེན་པར་བྱ་ཕྱིར་འདིར་ཡང་བཀོད་པ་སྟེ། དོན་

བསྡུས་ན། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོར་གཟིགས་སྣང་དང་། ལུང་བསྟན་

བྱུང་བ་རྣམས་ནི་ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། དེ་མ་མེད་པའི་

ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་

སྨྲས་པ། ཡངས་པའི་ནོར་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་གཞིར། །འཁོད་པའི་

འགྲོ་རྣམས་བདེ་ལེགས་མཛད་པའི་ཕྱིར། །ཕྱོགས་འདིར་སྦྱ་ན་མེད་པའི་གཏོང་ལ། །

གསར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་འདུ་འགོད་ཅི་ཡང་རུང་མ། །མ་སྨད་རྒྱུ་ཆོགས་རིན་ཆེན་ཁམས་

བཟང་ལས། །བྱུབ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས། །བིཾ་ཤྭ་ཀཱརྨ་གཉིས་

@404 པ་དང་མཚུངས་པའི། །སྨྲེལ་པའི་བཟོ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣལ་གྱིས་བཞེངས། །

དེ་ཚེ་འཇའ་ཚོན་དྲངས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །ཉིང་འཛིན་པིར་གྱིས་བྱིས་འདུར་

བྱོན་པ་ནི། །འོད་ཟེར་ལྔ་ལས་གྲུབ་པའི་ཟུང་འཇུག་སྐུ། །དངོས་སུ་བྱོན་

པའི་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །དེ་ཕྱིར་ལྟར་སྣང་ཙམ་དུ་བཟོ་བཀོད་ཀྱི། །

འཕྲལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྫུ་བཀ་འཆང་བ་ལས། །རིས་པའི་དོན་དུ་དགེ་པ་ཡི་ཞེས་

ཀྱི། །སྨྲེ་འཕྲལ་བཀོད་པ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་དེས། །ཡེ་ཤེས་དངོས་ཀྱི་རོལ་

པ་ཉིད་ནའང་། །གཞན་དོར་མཐའ་གྲུས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །བྱིན་ཆེན་སྣང་

ཡང་འབེབས་པའི་རབ་གནས་ཀྱི། །རྒྱུ་ཆེན་ཆོ་ག་མཛད་པ་དེ་ཡི་ཚེ། །རབ་འབྱམས་

ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནས། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྤྲིན་ཚོགས་

བཞིན་འདུས་ཏེ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་ལ་དབྱེར་མེད་དུ། །ཞུགས་པའི་

ངོ་མཚར་ལྷད་མེ་འབྱམས་སྙུག་གྲས། །བདེ་བ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་འོའི་

གཅོར། །མགོན་ཁྱོད་བཞིངས་ཆོ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །རྗོ་རྗེ་

གླུ་ཡི་མཆོད་པས་གང་གི་ཐུགས། །ལྷུན་སྒྲིས་བདེ་བ་ཆེ་ལ་དགྱེས་དགུར་རོལ། །

འཇམ་དབྱངས་བཀའ་བསྩོལ་གསལ་རྟེའི་རྒྱལ་པོ་སོགས། །མངོན་སུམ་བྱན་དུ་

འཁོལ་ན་མགོན་པོ་ཁྱོད། །འཇམ་དབྱངས་དངོས་སུ་ལུང་དང་རིག་པ་ཡིས། །

བསྟན་པའི་ངལ་བ་གཉན་དུ་ཅི་ཞིག་བསྟེན། །གཉན་དག་ལོ་རྩིར་འབད་ཀྱང་མི་

བསྟན་པའི། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་རེར་ཡང་རྟག་ཆེན་ཐྲི། །མཛད་པ་ཟད་མི་ཤེས་

སུ་སྟོན་པ་འདི། །འཕགས་ཆེན་རྒྱལ་བའི་ཚུལ་ལས་གཉན་དུ་ཅི། །དེ་སོགས་

གང་གི་མཛད་པའི་ཕུང་པོ་ཡི། །ཞ་མཐའ་སྐྱེན་དང་མངོན་ཤེས་མངའ་བས་ཀྱང་། །

འཛིན་མི་ནུས་ན་བདག་ཅག་ཚུར་མཐོང་གིས། །ཆ་ཙམ་འཛལ་བའི་གོ་སྐབས་གལ་ལ་

@405 ཞེག །དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱ་མཚོའི་འཇིངས་ཟབ་ནས། །སྐྱེ་རྩེ་བྱེ་བའི་ཆུ་ཐིག་ཇི་

བཞིན་དུ། །ཁྱོད་ཟད་བརྗོད་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་པའང་། །གང་གི་ཐུགས་

རྗེར་ཤེས་ནས་སྨོན་ཡང་གྱུས། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་

འཕྲེང་བའོ། །ཞེས་ཁྱབ་བདག་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་དང་

ངོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་

ཐར་པ་ཐུབ་བསྟན་མཛོས་པའི་རྒྱུན་གཅིག་ངོ་མཚར་ཧོར་བྱའི་འཕྲེང་བ་ལས། རྒྱལ་

བའི་བསྟན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་མཛད་པའི་ལགཔ་རྣམས་ལྷང་དང་མངོན་པར་

རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལ་མངའ་བསྟུར་བའི་མཁས་གྲུབ་འབྱམ་ཟླ་མེད་པའི་གོ་

འཕང་མཐའ་ཡོར་གཉེགས་ནས། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་

བསལ་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒོང་པོ་བཞད་སྐྱབ་རྣམ་པར་དག་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་བཏོད་

པའི་སྐོ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ནས་བརྗོད་པའི་

སྐབས་ཏེ་དྲུག་པའོ།། འ།།ས་བཅད་ལྔ་པ། མཛད་

པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་དང་། མཁས་

བཙུན་བཟང་གསུམ། བྱུབ་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་

འགྲེའི་དོན་མཛད་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་དག་སྣར་ཡང་སྟོན་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་

རྩལ་དུ་བཏེན་ནས་གོ་བདེར་བརྗོད་པས་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་ངེས་པ་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་ནི།

དེ་ཡང་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མཛད་པ་ནི་མཁས་བྱུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་

འགྲེའི་དོན་མཛད་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས། བསྟན་དོན་དུ་མིང་བཏགས་ནས་ཆེན་པོའི་གོས་དང་།

ཟང་ཟིང་གི་གསོལ་གས་འཇོག །ས་ཞིང་དང་ཚོང་ཁེའི་བསྟེད་འཕེལ། འཚོར་

གཡོག་དང་མཇོ་རྒའི་སྐྱོང་བཀུ། དབྱ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་སོགས་ལ་ནི་རང་ཉིད་དུ་མ་

@406 ཟད་སྤོབ་འཚོང་དུ་གཏོགས་པ་མཐའ་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འཇུག་པས། ཅི་མཇོད་

ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་གནས་པ་ནི་རྟོངས་ཞེན་གྱི་རབ་

བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། དེས་ན་སྟར་གོང་

དུ་ཆེ་ལོང་རགས་བསྟུས་ཙམ་བཀོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཙོ་བོར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་

གསུམ་དང་། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ། བློད་པའི་རྣམ་ཐར་བསམ་གྱིས་

མི་ཁྱབ་པ་དང་བཅས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བརྩོད་པ་ཤ་དག་ཡིན་པ་ནི་ཞིན་མོའི་བློས་

བཏུགས་ན་ཤེས་པར་རྒྱས་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་དུང་དེ་དག་ཏུ་མ་གསལ་བའི་ཚ་འགའ་

ཞིག་འཐོར་བ་བསྡུས་པའི་སྡོམ་ཚའད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འགོད་ཅིང་། ལྷག་པར་འཆད་

རྩོད་རྩོམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་རེ་རེའི་ཐད་ལའང་མཁས་གྲུབ་གཞན་ལས་ལྷག

པར་ཁྱད་དུ་ཐོན་པའི་ངོ་མཚར་བའི་ཕུལ་རྣམས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བཤད་ན། རང་

གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འཇོམ་པ་གང་སུ་ཡང་རུང་བ་ཐམས་ཅད་དད་པ་དང་གུས་པ་གོང་

འཕེལ་དུ་གྱུར་ནས་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སློབ་ལམ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་སྤྲོབ་པ་སོགས་

བཀོད་པའི་དགོས་པ་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་བསམ་ནས། སྒར་ཡང་གལ་ཏེ་ཆེ་ལ་

ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་དུ་ངེས་པར་འགོད་པར་རྗེ་ཐོགས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོར་འཆད་

རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བརྗོད་ན། ཐོག་མར་འཆད་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟ་བུ་

ལ་མཆོན་ན། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་འགའ་ཞིག་ལྷར་ཆོས་བཤད་པ་ལ་དཔའ་བ་ཙམ་

མ་ཡིན་པར་ཆོས་འཆད་པའི་སྒོབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཡོན་ཏན་ཐམས་

ཅད་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྒོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་

མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། སྡུམ་བརྩུ་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་ཞིང་འདུལ་

བའི་ཆོ་གา་ཤེས། །ཤད་པར་སྣིང་བརྩེ་འཚོར་ནི་དག་པ་དང་། །ཆོས་དང་ཟང་

@407 ཟིང་ཕན་འདོགས་བརྩེན་པ་དང་། །ངུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་ལྟར་བྱ་མར་བསྟན་ས། །

ཞེས་དང་། སྨོབ་དཔོན་ཀུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དག་གི །

མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཆོག་ཤེས་སྣིང་རྗེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན། །

ཉོན་མོངས་སེལ་བའི་ཤེས་རབ་ཅན། །དེ་དག་ལ་ནི་ཁྲོད་བརྟེན་ན། །ཁྲོད་ཀྱིས་

མཁྱེན་བྱིས་གུས་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཤེས་

གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉིར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་ཕྱུག །

དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྨྲ་མཁས་ལྡན། །བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན། །

ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་དུལ་བ་དང་། ཏིང་འཛིན་དང་ལྡན་པས་ཞི་བ་དང་།

ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་ལས་ཁྱད་

པར་འཕགས་པས་ལྡན་པ་དང་། གཞན་དོན་ལེ་ལོ་མེད་པས་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་

པ་དང་། ཐོས་པ་ཆེ་བས་ལུང་གིས་ཕྱུག་པ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ཆོག་སྨྲ་མཁས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་ལ་མི་ལྷ་

བས་བརྩེ་བ་དང་། ཆོས་སྐྱོན་པ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཆོས་བཞུ་ལྡན་དང་། ཡང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་མང་དང་། །བདེན་མཐོང་སྣ་མ་ཁས་བརྩེ་བ་ཅན། །

སྐྱོ་མེད་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ནི། །ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ལུང་གི་

ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་མང་བ། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བདེན་པ་མཐོང་བ། ཚོགས་སྣ་

མཁས་པ། བསམ་པ་ཟང་ཟིང་ལ་མི་ལྟ་བས་བརྩེ་བ་ཅན། བསམ་སྦྱོར་

སྟོམ་ལས་མེད་པས་སྐྱེ་མེད་ཆོས་ལྟ་ལྡན་ནམ། ཡང་། རྒྱ་ཆེ་ཐེ་ཚོམ་སྤོང་

བ་དང་། །བརྒྱང་འོས་དེ་ཉིད་གཉིས་སྟོན་པ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཡི། །སྟོན་པ་ཕུན་ཚོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ། ཞེས་མང་དུ་ཐོས་པས་ཐོས་པ་

@408 རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གདུལ་བྱའི་ཐ་ཚོམ་སྤོང་བ། སྐོ་གསུམ་

དག་བས་བླ་མར་བརྒྱང་བར་འོས་པ། ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་

པ་སྟེ་ཆོས་བཞི་ལྡན་དུ་བཤད་ལ། བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། དེ་དག

ཕལ་ཆེར་འཕགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ལྡན་པར་དཀའ་ཞེས་གསུང་ཡང་། རྗེ་ཙོང་

ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་གོང་དུ་སློས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་གཅིག་ཙམ་ཡང་མ་ཚང་ཞེས་

སུས་ཀྱང་སྣུར་མེད་པས་མཚན་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་ལྷག་དང་བཅས་པ་མངའ་བ་ཡིན་ལ།

གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་གང་འཆད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཤེས་

རབ། བརྩེ་བའི་བསམ་བ། སྨོན་བ་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་གསུམ། མཁས་

པའི་ཞེས་རབ་ལ་ཡང་། བཤད་བྱ་ལ་མཁས་པ་སྨིར་སྟེ་སྨོད་ཀུན་ལ་མཁས་པ་

དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་གང་འཆད་པར་བྱ་བའི་ཚོག་དོན་ལུང་རིག་མན་ངག་དང་བཅས་

པར་མཁས་པ་དང་། འཆད་བྱེད་ལ་མཁས་པ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་བརྡའ་དག་པ་དང་།

གང་ནས་ཨཱཌ་ཀྱང་འབྲེལ། ཇི་ཙམ་ཨཱཌ་ཀྱང་རན། ཇི་ལྟར་ཨཱཌ་ཀྱང་

འཐད་པ་གསུམ་གྱིས་ངག་འབྲེལ་བ། གཞན་དགའ་བར་རྒྱས་པའི་དབྱངས་སྣན་

པ་དང་། ཀུན་སྦྱོད་ལ་མཁས་པ་ནི། སྒོ་གསུམ་དགེ་བས་ཀུན་གྱིས་བཀུར་

བར་འོས་པས་རང་གི་ཀུན་སྦྱོད་ལ་མཁས་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་ཀུན་སྦྱོད་ལ་མཁས་

པ་ནི། ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་བགེ་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པས་དེ་

དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་ན་དོན་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་སའི་སྐྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་

བསྒྱུར། བྱིས་པ་དབང་པོ་ཞན་ཅིང་ལེ་ལོ་ཞན། །ཐེག་པ་གཉིས་ལ་ནན་

ཀན་མི་བྱེད་པ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕོངས་ལོ་ལྷན་མི་འགྱུར། །དེ་ནི་རྒྱུ་ཆེན་

ཐེག་ཆེན་སྟོང་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་སྟོང་མིན་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དག།

@409 ཐེག་ཆེན་བཤད་པ་ཐོས་ན་རྟོངས་འགྱུར་ཞིང་། །ཚད་པར་ལྟ་ལ་ངན་སོང་ལྟུང་འགྱུར་

བས། །དེས་ན་དབང་པོ་བརྟགས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་

ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་གྱུར་པ། །དམན་པའི་ཆོས་ལ་སྨྲར་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་གང་སྟོན་པའི་སྟོང་དུ་རྟུང་བ་དང་། ཐེག

ཆེན་ལ་ཡང་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་ཆོས་གང་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་ཀུན་

སྤྱོད་དམ་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་བཅས་པའི་མཁས་བྱའི་

གནས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་མངའ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་

རྒྱན་ལས། བསྟན་པ་རྣམས་ནི་སྡོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆོགས་ཆེན་རྟེད་ཅིང་སྨིང་པོ་མེད་

པ་དག །རབ་དགའི་ཡིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ལ་སྤྱིན་རྣམས་རྒྱ་ཆེན་རྟག

བཏང་བ། །ཆོས་ཡང་སྤྱི་དགུ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཕན་བྱེད་ཆོགས་ཆེན་རྟེད་མིན་ཞིང་།།

ཤིན་ཏུ་བཏང་ཡང་ཟད་མེད་འཕེལ་འགྱུར་བ་ལྟ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་སྟོས་ཅི་དགོས། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་བཞུག

འདོད་ཀྱི་སྐྱིང་རྡེ་དང་། གང་འཆད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་

ཤིང་ཕན་པར་འདོད་པའི་ལྷག་བསམ་ཁོ་ནས་ཟང་ཟིང་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཆད་པའི་ཐུགས་

རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ངེས་པར་ལྡན་ལ། ཚོས་འཆད་པའི་ངལ་དུབ་དང་དཀའ་ལས་ལ་

སྐྱོ་བ་མེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། སློབ་མས་ཇི་ཙམ་དུ་བར་བཟོད་པ་དང་། གཞན་

གྱིས་བསྙོད་པར་བཟོད་ཅིང་ལན་འདེབས་རྣམ་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སུ་འཛིན་རྣམ་པ་

སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལ་མངའ་བརྟེས་ཤིང་། སྤྲུལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་།

སྐོ་གསུམ་ལེགས་བསྡམས་བློ་ཆེན་བཟོད་ལྡན་དང་། །གཡོ་དང་སྒྱུ་མེད་སྤྲུལ་

དང་རྒྱུད་ཤེས་ཤིན། །དེ་ཉིད་བཅུ་བརྒྱད་འབྱི་དང་འཆད་མཁས་པ། །རྟོ་རྩེ་

@410 འཛིན་པའི་གཙོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པའི་རྟོ་

རྩེ་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀུན་ཚང་བ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་མཚན་

ཉིད་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཚང་ཚུལ་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་དང་སྦྱར་

ནས་བཤད་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཡི་གེས་འཛིགས་པས་མ་བཀོད་ཀྱང་། དམྱོད་ལྡན་

དག་གིས་ནི་སྔར་ཉལ་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་རེ་རེ་ནས་ཞེས་པར་

རྒྱས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ལ་སྨོད་དཔོན་དུ་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ། མཚན་

ཉིད་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་ཙམ་རྐྱེ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་

འཆད་ཉན་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་བཟང་དན་སོགས་ལ་ཇི་མི་སླམ་པའི་གཟུ་ལུམ་སྤྱི་བརྐོལ་སོགས་

གཏན་ནས་མི་མཛད་པར། ཇི་སྐད་དུ་དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། གཙང་ཞིང་

ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །ཡངས་པའི་སྟན་ནི་རབ་ཏུ་བཞམས་བཏིང་སྟེ། །

བཟང་པོའི་ཚོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཁ་བསྐྱར་བའི། །ཆོས་གོས་གཙང་མ་དེ་ནི་

རབ་བགོས་ནས། །རྟུལ་གཟན་ནག་པོ་དེ་བཞིན་བཤམས་བྱས་ལ། །ཤམ་

ཐབས་ཆེ་ཚད་ལེགས་པར་རབ་བགོས་ནས། །བཅོས་བྱའི་རས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་

ལེགས་བཏིང་བ། །ཤིང་རྟེན་བཅས་པའི་ཁྲི་ལ་རབ་འདུག་ཅིང་། །ཤིང་པ་

ལེགས་པར་('KRU)ས་ཀེ་སྟེང་འཇོགས་ནས། །གདོང་དང་བཞིན་ཀྱི་མདངས་ནི་རབ་སྣུམ་

ཞིང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱན་ལ་དེ་ནི་རབ་འདུག་ནས། །སེམས་ཅན་ལྷགས་པ་རྣ་

གཅིག་བྱུང་རྣམས་ལ། །གཉམ་མང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཉེ་བར་སྟོན། །ཞེས་པ་

ནས། གཞན་དུ་མཁས་པས་རྟག་ཏུ་བདག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་འདི་དག

སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཞན་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཆོས་གང་བསྟན་པ་དེ། །

བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀུན་སྦྱམ་སེམས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་

@411 ཐོག་མར་ཁྱི་ཕྱག་མཛད་པ་ནས་བརྒྱང་ཆོས་འཆད་པའི་ཀུན་སློང་དང་། ཀུན་སློང་

རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེས་རབས་ལས། རབ་ཀྱ་དམའ་

བའི་སྟན་ལ་འདུག །དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །དགའ་དང་ལྡན་

པའི་མིག་གིས་བལྟ། །ཚོག་གི་བདུད་རྩི་འཐུང་བ་བཞིན། །རིམ་གྲོ་བསྒྲིད་དེ་

ཆོས་ཉོན་ཅིག །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆིལ་ལྷམ་ཕྱུང་ཅིང་། ཁྲུས་

དང་གཙང་སྦྲ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱན་དང་མཆོག་ཆ་སོགས་སྤྲོང་བ་དང་། དམའ་

བའི་སྤྱན་ལ་འདུག་པ་དང་། སྤྲོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤངས་ཤིང་། འདུ་ཤེས་དྲུག

བསྟེན་པ་སོགས་ཆོས་ཉན་པའི་ཀུན་སློང་ཀུན་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་

སོགས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་སློབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་ཕྱག་བཞེས་ནི་ལྟའི་བར་དུའང་

རི་བོ་དག་ལུགས་པའི་བློ་སློབ་རྣམས་ལ་ཉམས་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཀུན་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་

སྙ་ཐྲུང་པ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པར་རྟོག་སོ། །གང་འཆད་པར་མཛད་པའི་ཚོས་ནི།

ཐ་ན་བཀྲཱཥ་ལུང་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ཚར་གང་རྒྱུན་དང་འབྲེ་གང་ཆེ་གཅོར་

འདོན་མི་མཛད་པར་ཆོག་རྩུར་ཚུན་ཆད་ཉམས་པ་མེད་པའི་གསལ་དག་སྣང་གསུམ་གྱི་

སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོའི་རྣ་བར་འབབ་ཅིང་། ཡིད་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་ནུས་པ་གཅོ་བོར་

མཛད་ལ། དེ་ལྟར་མཛད་ཀྱང་གཞན་དག་གིས་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོས་ངལ་མེད་ཀྱི་

ཚུལ་དུ་ཟློག་པ་བས་ཆོད་ཆེ་ཞིང་བླུབ་རྒྱུན་པའི་ངོ་མཚར་གྱི་ཕུལ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་དང་།

མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་འཆད་པའི་ཚོ་ཀློག་པ་གཅོ་བོར་མི་མཛད་པར་བཤད་

ལུང་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་འཆད་པ་ཉིད་གཅོ་བོར་མཛད་ལ།

དེ་ཡང་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་ཚིག་དོན་རྣམས་མ་

འདྲེས་ཤིང་། མ་འཛོངས་པ། མ་ནོར་བ། གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གི་

@412 འདོད་ཚུལ་དང་། ཁས་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ། དྲང་བ་དང་དེས་པའི་

དོན་གྱི་འབྱེད་ལུགས། སྟོན་བྱེད་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་

བ་ཡོད་ལུགས། དེ་དག་ལས་གང་འཐད་པའི་ཕྱོགས་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་ཚུལ།

གོ་བཅམ་དོན་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་འཆོལ་དགོས་ལུགས། དེ་ཐམས་ཅད་

གཅོ་བོར་རང་རྒྱུད་ལ་བསྒོར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་ཅིང་མཐའ་ཆོད་

པའི་སྒོ་ནས་འདོམས་པར་མཛད་པས་ཆོས་ལན་ཅིག་གསུངས་པས་ཀྱང་། གདུལ་

བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་བཞིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་། ཚུལ་

དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གང་དང་གང་འཆད་པར་མཛད་པ་ནི་ཧལ་མི་ཆེ་

གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་པ་ཉིད་ནའང་། མཛད་པ་རྣམ་ཐར་གཞན་གྱི་ཁོངས་སུ་ཁ་འཐོར་

བའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ངེས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། འདིར་དགྱེས་གཅིག་ཏུ་

སྡོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པའི་དུས་དགུན་གནས་རྟིང་དུ་བཞུགས་

སྐབས་དོན་གཉིར་བ་དང་། ཕུག་ཕྱི་ལ་བྱོན་པ་འགའ་ཞིག་ནས་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་

བཏབ་པའི་ངོར། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལ་རྩ་ལ་བཤད་ཚར་གཅིག་མཛད་པ་

འདི་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་བཤད་པ་གནང་བའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཚོད་དུ་སྣང་། དེ་ནས་རིམ་

པར་འོན་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཀེ་རུར་ཆོས་དབར་ལ་བྱོན་སྐབས། ཚ་ཁོ་དཔོན་པོ་སོགས་སྡེ་

སྣོད་འཛིན་པ་མང་པོར་ཕར་ཚད་དབུ་མ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་མང་དུ་གསུངས། དེའི་

དགྱན་ཆོས་ལ་བདེ་བ་ཅན་དུ་འང་སྟེ་སྙོད་མང་དུ་གསུངས། དེའི་ཕྱི་ལོ་དཔྱིད་ཆོས་ལ་

དབུས་སྙོད་བྱ་ཡུལ་དུ་དགེ་བཤེས་བདུན་ཅུ་ཙམ་ལ་ཕར་ཕྱིན། ཚད་མ། དབུ་མ་འཇུག་པ།

མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་རྒྱས་པར་སྩལ། དབྱར་ཆོས་ལ་ཡང་བདེ་

བ་ཅན་དུ་བློ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྟེ་སྙོད་མང་པོ་གསུངས། ཕྱི་ལོ་སོས་རིགས་ལྕ་

@413 ལྷ་ཁང་དུ་སྟེ་སྙོད་འཛིན་པ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ལ་ཕར་ཚད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས།

མངོན་པ་མཛོད། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ། དབུ་མ་འཇུག་པ་སོགས་ཞིབ་པར་གསུངས།

ཡར་ལུང་དུ་བྱོན་ནས་སྨོན་མཁར་དུའང་སྡེ་སྟོད་མང་པོའི་ཚའོད་པ་གསུངས་ཞིང་།

དེ་དག་གི་བར་སྐབས་རྣམས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྟོང་

ལྡན་བྱི་གདུལ་བྱ་དབང་གིས་སྨིན་པར་མཛད་པ་དང་། ལྷ་སོ་སོའི་རྟེས་གནང་།

ལུང་མན་ངག་སོགས་གང་ལ་གང་འཚམས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་

སྨིན་བྱོལ་མཛད། ལྷག་པར་མོན་མཁར་བཀྲ་ཤིས་གདོང་དུ་བཞུགས་སྐབས་རྒྱ་གཞུང་

ཆེན་མོ་བཅོ་ལྔའི་ཚཁད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་གནང་ཞིང་། དེའི་ཚོ་ཡང་དམ་ཚོས་པརྒྱ་

དཀར་པོ་ལས། མཁས་པས་དུས་སུ་སེམས་པར་བྱེད་པ་ན། །ཁང་བུར་ཞུགས་

ཏེ་དེ་བཞིན་སྐྱོ་བཅད་ནས། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཚུལ་བཞིན་བལྟ། །

ལངས་ནས་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཤོད། །མ་ཁས་པ་བདེ་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་

པར་འགྱུར། །བདེ་ལ་འདུག་ནས་དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱང་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་

པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར། ཞག་ཉིར་གཅིག་གི་བར་སྐུ་མཚམས་བཅད་ནས་

རྒྱ་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སོགས་ལ་གཟིགས་རྟོག་མཛད། དེ་ནས་ཕྱག་དཔེ་ཚང་མ་སྐུ་

རབས་བཅིངས་ཏེ། རྒྱ་གར་སྐད་བཅོ་ལྔའི་དབུ་ཉིན་གཅིག་ལ་བཙུགས་ནས་ཉིན་ལྔར་

ཐོ་རེངས་ནས་སྲོད་ཀྱི་བར་ལ་ཆོས་ཐུན་བཅོ་ལྔ་རེ་ཚག་མེད་དང་། དེའི་ནང་ནས་

གཞུང་ཆུང་བ་གཉིས་རྫོགས་པ་ན་དེའི་དོད་དུ་སྒར་ཆུང་བ་གཉིས་བསྡུགས་པ་དང་བཅས།

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཕར་ཕྱིན། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས། འདུལ་

བ་མདོ་རྩ་བ། བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་བཞི། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་ལྔ། འཇུག་པ།

བཞི་བརྒྱ་པ། སྤྱོད་འཇུག་སྟེ་གཞུང་ཆེན་བཅུ་བདུན་གྱི་ཡཱའད་པ་ཞིབ་རྒྱས་རྣམ་

@414 གསུམ་ལ་རྫོགས་པར་མཛད། དེ་ཡང་འགྲེལ་བ་སོགས་ལ་སྔར་གོང་དུ་གཟིགས་

པ་དེ་ག་ལས་གསུང་ཆོས་དངོས་གཞིའི་ཚེ་འགྲེལ་ཡཱའད་ཚང་མ་ཐུགས་ཐོག་འབའ་ཞིག

ནས་འཆད་པ་ལས་ཕྱག་དེའི་ཞར་ཡང་གཟིགས་མ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མ་

གཟིགས་ཀྱང་ཆོག་དོན་ཚང་མ་ཐུགས་ལ་མངའ་བས་གཞུང་ཆེན་འགའ་ཞིག་བོད་ཅིག་

ཆེན་མོ་རེ་གཞིར་བཞག་པའི་ཐོག་ཏུ་འགྲེལ་པ་གཞན་གྱིས་འཆད་ཚུལ་དུ་མ་དགག་སྟྲུབ་

དང་བཅས་པས་གཏན་ལ་ཕབ། གཞུང་གཞན་རྣམས་རང་རང་གི་འགྲེལ་པ་གང་

ཡང་རུང་བའི་སྟེང་ནས་གཞུང་ཐུ་རགས་མ་ལུས་པ་ལ་བཤད་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་སྟེ།

དེས་ན་དུས་ཕྱིས་དཀའ་བཞི་བ་ཤེར་སེང་གིས་ཆོས་ཐོག་གཅིག་ལ་ཡོ་ཏེ་བཙུ་གཅིག

གསུང་བ་བོད་དུ་པོ་ཏི་དུས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་མང་ཞོས་ཡིན་འདུག་ནའང་།

དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པའི་སྐབས་འདིར་བོད་བཙོཿ ལྷ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་དང་། དེར་

མ་ཟད་དུས་གཞན་དུའང་པོད་བཞུ་དང་། པོད་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་དང་། པོད་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་

སྒེལ་ནས་གསུངས་ཚུལ་སྟར་གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་དག་ནི་བོད་དུ་མ་ཟད་རྒྱ་གར་

དུ་ཡང་མ་བྱུང་བར་མངོན་ཏེ། རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་ཀྱི་གཏམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལས།

འདི་ནི་བོད་དུ་མ་ཟད་སྤྱོན་རྩེ་རྡེ་གདན་ཀྱི་པན་ཆེ་ཏ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲན་དུ་མེད་པའི་བརྩོད་

པ་སྟེ། གཟུངས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྣམ་རོལ་སྤྲོན་པར་མཛད་པ་ནི་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་གཏམ་

སོ་ལྟ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུངས་དང་སྦྱོངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག

མ་གཏོགས་གཞན་དག་གིས་ཆ་ཙམ་ཡང་བསྟེན་དུ་མེད་པའི་མཛད་པ་ཆེས་རྣད་དུ་བྱུང་

བབས་ཀྱང་རྣད་དུ་བྱུང་བའོ། །ལོ་དེའི་ཕྱི་ལོ་དགུན་དུས་སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་སྡེ་སྣོད་འཛིན་

པ་མང་པོར་དུས་འཚོར་དང་། ཕར་ཚད། མངོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས།

དེའི་ཕྱི་ལོ་པོ་ཏ་ལར་གསང་བདེ་གྱང་གསུམ་དང་། དགའ་སྐྱོར་ཟླལ་གསུམ་གྱི་

@415 གདན་ས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་པའི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ལ་དབུ་མ་

སྣང་བ། འདུལ་བ། ཡམ་རིམ་སོགས་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་སོས་ཀ་

དགའ་བ་གདོང་དུ་བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུ། བླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ། རྫ་ལྷུང་བཙུ་

བཞི་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་རྒྱས་པར་སྣེལ། དེའི་དབུར་ཏ་སྒྲིང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་

སྡེ་རྒྱུན། དབུས་མཐའ། ཀུན་བཏུས། ཉན་ས་སོགས་གྱང་བསྒྲིགས་

ནས་ཞེ་གནས་ཀྱི་བཤད་པ་མཐའ་བྱས་པ་གསུངས་པས་ཞེ་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཟང་པོ་

སྐྱེས་པའང་བྱུང་། གནམ་རྩེ་ལྷོང་དུ་འདུལ་བའི་ཕུག་ལེན་ལ་ཞུས་དག་ཕུལ་ཕྱིན་

དུ་མཛད་དེ་འདུལ་བསྟན་རྩའི་ནས་བསོས་ཤིང་། དབུ་ཚད་སོགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་

ཡང་རྒྱ་ཆེར་མཛོ་(NGD)ཀྱི། ལྷས་ཕྱུ་དགོན་གསར་དུ་སྤེལ་སློང་འཛིན་པ་དུ་མ་ལ་ཚད་མ་རྣམ་

འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་རྩོད་པའི་རིག་པ་འབབ་ལུགས་དང་། ལྷག་པར་གཞུང་དོན་

ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་སྤྱར་བའི་སྤོན་མེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་རྒྱས་

པར་གསུངས། །འོན་བའི་ཆེན་སྤྲེང་དུ་ལམ་རིམ་དང་དབུ་ཚད་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་

འགྲོལ་བའི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། འོལ་དགའ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་ལམ་རིམ་དང་།

བསྒྲིད་རྩོགས་ཀྱི་ཆོས་དུ་མ་དང་། སྒོབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གིས་མཛད་པའི་རྣམ་བཞག

རིག་པའི་ཏེ་ཀ་མཛད་པའི་ཐོག་ནས་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་རིམ་ལྟའི་གནད་དོན་སྤྱི་

དང་། ཁྱད་པར་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྲུ་ལུས་བསྒྲབ་ཚུལ་གྱི་ཟབ་གནད་ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཞིབ་པར་གསུངས་ཤིང་། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་མཛད་པའི་སྐྱེང་

ནས་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དཀའ་གནད་རྣམ་བཞག་ཀྱང་རྒྱས་པ་སྣུལ། བྱང་

ཆུབ་ལུང་དུ་དགྱན་བཞུགས་སྐབས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་

ལམ་རིམ་གསུངས། དེའི་ཕྱི་ལོ་དབྱར་གནས་ས་ར་ཆོས་སྡེངས་སུ་མཛད་སྐབས་གསང་

@416 འདུས་རིམ་ལྟ་དང་། མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་འགའ་ཞིག་དང་། གཞན་ཡང་

ས་ངར་རྩ་བ་ཤེས་ངག། དྲང་དེས་རྣས་འབྱེད། བཞི་བརྒྱ་པ། སྡུགས་

རིམ་ཆེན་མེའི་ཐོག་ནས་སྡུགས་ཀྱི་ལམ་རིམ། རྩ་ལྟང་རྣམ་བཤད་དང་། ཏྲ་

མ་ལྷ་བཅུ་པ། ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཁྲིད་ཞིབ་པར་གནང་། སྐྱིད་སྨད་

གླམ་བུ་ལུང་དུ་དགྱན་བཞུགས་སྐབས་དགེ་འདུན་སྟོང་ལོངས་པར་ལམ་རིམ་དང་། བདེ་

མཆོག་ལྷུ་ཏི་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེགས་རིམ་སོགས་རྒྱས་པར་སྩལ། ལྷ་ལྡན་

སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་སྐབས་དེའི་རིང་ཉིན་ལྷར་བཞིན་སྨོབ་དཔོན་དཔའ་བོས་

མཛད་པའི་སྐྱེས་བཅས་ནས་ཆོས་ཐུན་རེ་ཚག་མེད་གསུངས། སྨོན་ལམ་བྱོལ་ནས་

དཔྱིད་སྟོན་མ་ལ་ས་ར་ཆོས་སྲིངས་སུ་སྟེ་སྨོད་འཛིན་པ་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ་ལ་རྩ་ཤེ། ཚུལ་

ཁྲིམས་ལེའུ། སྒྲབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་། ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ཁའདོད་པ་རྒྱས་

པར་སྣང་ལ། དཔྱིད་ཀྱིང་མ་ལ་ཟངས་རིའི་ཕུ་ཆེན་དུ་སྒྲུབ་སྟ་བསོད་བཟང་པ་དང་།

མཁན་ཆེན་རྒྱལ་བཟང་པས་གཙོས་པའི་ཐེལ་བའི་རི་པ་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་

སྟེ་སྨོད་འཛིན་པ་མང་དུ་འདུས་པར་ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དུ་མ་གནང་། འོལ་

གར་དབྱར་གནས་སྐབས་དྭགས་པོ་སོགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་མང་པོ་དང་བཅས་པ་ལ་ཆོས་

བཀའ་དྲུ་མ་སྟེལ། དེའི་ཕྱི་ལོ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲིང་དྲུ་ལམ་རིམ་དང་།

གསང་འདུས་འཁྱིལ་པ་སྒོན་གསལ་རིམ་ལྔ་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ་ཞིབ་རྒྱས་དང་།

མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་དང་ས་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་འགངས་ཆེ་དྲུ་མའི་རྣམ་བཞག་དང་།

ཚད་མའི་དཀའ་གནས་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་

སྟེལ། དེའི་ཕྱི་ལོ་སོགས་ལ་འོན་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་དོ་ཁར་སྡེ་སྟོད་འཛིན་པ་བརྒྱ་ཕྲག

དྲུ་མ་ལ་དབུ་ཚད་དང་ལམ་རིམ་སོགས་མང་དུ་གསུངས། སྒར་ཡང་དགེ་ལྡན་དུ་

@417 ཕེབས་ཤིང་། དེ་ནས་བདེ་མཆོག་ལྷུ་རྟི་པའི་ཀེཀ་ཆེན་དང་། རྩོགས་རིམ་

རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལྡན་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེ་ཆུང་། སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་མཛོད་པ་རྣམས་དང་།

གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་དང་། འགྲེལ་པ་སྦྱོན་གསལ་ལ་ཞུས་དགེ་ནན་ཏན་དུ་མཛོད་

ནས་ཆོག་དོན་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་འཆད་པའི་མཆན་བྱ་རང་། མཐའ་གཅོད། བསྡུས་

དོན་དང་བཅས་པ་བཞི་སྒྲགས་སུ་གྲགས་པ་མཛོད་པའི་སྟེང་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་མཐའ་

དག་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་སྣུལ། ཁྱི་ལོ་ལ་ཡང་དགེ་ལྡན་དུ་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་བརྒྱ་

ཕྲག་དུ་མ་ཕྱོགས་ནས་འདུས་པ་དང་། གཉུག་མར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་དང་

བཅས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བསྐོར། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་གསང་

བ་འདུས་པའི་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་མཆན་དང་བཅས་པ་བཞི་སྦྲགས་སུ་གྲགས་པ་དང་།

བཤད་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་དང་། རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་རྒྱས་པ། སྟོར་བ་ཡན་ལག

དྲུག་གི་ཁྲིད་རྒྱས་པ་དང་། དུས་འཁོར་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་བཤད་པ་

ཆེས་ཞིབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་དབུ་ཚད། ལམ་རིམ། བདེ་མཆོག

ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས། ཕག

ལོ་ལ་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དཔྱིད་དང་དབྱར་གྱི་རིང་དཔལ་འཕོར་ལོ་བདེ་

མཆོག་གི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་སོགས་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་འབྱམས་ཀླས་སུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་

གྱུར་ཏེ་སྨིར་མདོ་སྡཏས་ཀྱི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གསང་ཆེན་རྫོ་

རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པ་ལ་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཆང་དངོས་

སུ་བྱོན་པ་དང་སྐྱོ་ཐམས་ཅད་ནས་མི་གཉིས་པར་གྱུར་ཏོ། །གོང་དུ་བཀོད་པ་དེ་དག

ཀྱང་ཆེ་ལོང་རབས་པ་རྣམས་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་གདུལ་བར་བྱ་བའི་འགྲོ་བ་གཅིག

གཉིས་ཚུན་ཆོད་ལའང་རང་རང་གི་བློ་དང་སྐལ་བར་འཚམས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འདོམས་

@418 པར་མཛད་པའི་ཚུལ་མཐའ་བྱས་ཏེ་མ་ལུས་པ་ནི་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་སོ། །

གསང་སྔགས་ཟབ་མོའི་དབང་རྟེས་གནང་སོགས་ཀྱང་ཡོངས་བྱགས་སུ་བཀའ་དོག་པར་

མཛད་པ་ལས་སྡོང་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་སྒོ་ནས་སྟལ་བ་ནི་སྔར་

སྣོས་པ་ལྟར། རྗེང་ཕྱེའི་རབ་གནས་སྐབས་སྡོང་ལྡན་གྱི་སྤོབ་མ་བཅུ་ལ་འཇམ་དཔལ་

གསང་ལྡན་གྱི་དབང་ཆེན་སྟལ་བ་དང་། མཁས་བྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་འཇིགས་

བྱེད་ཀྱི་དབང་ཆེན་གནང་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཟང་ཟང་ནེ་རིང་པས་རྗེའི་འཚད་རྩོད་རྩོམ་

གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར་དུ། ལ་ལ་ཟེར་དུས། ཆོས་རྗེ་རོང་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་

པ་ཞེས་པའི་མཁས་གྲུབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རི་བོ་དགེ་ལྡན་སོགས་སུ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་

ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་ལྷག་གི་དབང་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་གནང་བའི་

བརྒྱུད་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཡང་རྗེ་རིང་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཅེས་སྤྲིང་བ་ལྟར་ན། རྗེ་

རྗེ་འཕྲེང་བའི་དབང་ལུང་ཡང་གསུངས་པཉམ། འཆད་པར་མཛད་པ་འདུག་སྟེ།

ཞེས་དང་། ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ནེ་རིང་བྱམ་འཛོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཀྲ་ཤིས་

བས་རོང་པོ་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ལ། རྗེ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་དབང་དུ་མ་ཞིག་ཐོབ་

འདུག་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཟད་བརྗོད་ཀྱིན་འདུག་པའི་ཕྱིར་བདེན་ནམ་

བསམ་པ་འདུག་གོ །ཅེས་དང་། བཤད་པ་སོགས་མཛད་པའི་སྐབས་ཀྱི་

ཁྲད་ཆོས་ལྟ་བུ་ལ་མཆོག་ན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། མདོར་ན་དབང་ལྡང་མན་

ངག་གང་གནང་རྟང་ཤེན་ཏུ་མཁས་པ་དང་། ཁྱིད་གང་གནང་བའི་ཚེ་ཡང་དམིགས་

རིམ་དང་གོ་ཉམས་སོགས་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་འཆད་པ་དང་། རྒྱུད་གཞུང་སོགས་

ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པའི་དུས་སུ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་འབྱམས་ཀླས་པ་དང་། བཤད་སྲོལ་

མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བདེ་མཆོག་གི་ཐད་དུ་

@419 བཤད་སྲོལ་ཡོད་ཚུལ་རྟེ་རང་གིས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་འདོད་འཇོའི་ནང་གི་མཆན་

ཡིག་ཆུ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་བཤད་སྲོལ་

མི་འདྲ་བ་བཟུ་བདུན་གསན་ཅིང་གསུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡང་། རྟེ་ཉིད་མདོ་

སྡེགས་ཀྱི་ཆོས་གང་གསུང་རྒྱང་བླ་མ་གཞན་གྱིས་ཚར་མང་པོ་རེ་གསུངས་པ་ལས། རྟེ་

ཉིད་ཀྱིས་ཚར་རེར་གསུངས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་དང་། བཤད་

པའི་སློང་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཟང་རྩ་བའི་བཀའ་ལས།

རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལ་བཤད་པ་ཚར་གཅིག

གསུངས་པ་དེ། བླ་མ་གཞན་གྱིས་བཤད་ལས་བཤད་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ལས་ལྷག་པའི་བསྟན་པ་ལ་

ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཚུལ་དེབ་ཐིར་སྟོན་པོ་སོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གོང་དུ་བརྩོད་པ་ལྟར་མདོ་སྡགས་ཀྱི་བཤད་

པ་རྣམ་དག་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དབུར་སྟོད་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུད་པ་གོང་འོག་ཏུ་བྱགས་

པའི་སྡགས་ཀྱི་བྱ་ས་རྣམ་དག་ཡོད་པ་དང་། གཙང་གི་སྣད་ལུང་པར་ཡང་སྣད་རྒྱུད་

དུ་བྱགས་པའི་སྡུགས་ཀྱི་བྱ་ས་རྣམ་དག་ཚུགས་པ་དང་། ཡང་གཙང་གི་ལྷུན་པོ་

རྩེ་དང་། དབུས་ཀྱི་གསང་སྡུགས་མཁར་དང་། ས་འབྲས་གཉིས་སོགས་

སུ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ། དུས་འཁོར། ཀུན་རིགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་མཆོད་

རྣམ་དག་ཚུགས་པ་དང་། ཡང་འབྲས་སྤུངས་དང་ས་ར་སོགས་སུ་མདོ་ཕྱོགས་

ཀྱི་པོ་སྟེ་མང་པོའི་འཆད་ཉན་གྱི་བྱ་ས་ཚུགས་པ་དང་། རི་བོ་དགེ་ལྡན་རང་དུ་

སྡུགས་ཀྱི་བཤད་སྐྱབ་ཅི་རིགས་པ་བཙུགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དགོན་པ་ཆེ་

ཆུང་མང་པོར་འདུལ་བའི་རྣམ་བཤད་དང་། འདུལ་བྱ་རྣམ་དག་འཛུགས་པར་མཛད་

པ་སོགས་མདོར་ན་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་རྣམ་དག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད། ཕྱོགས་

@420 གཅིག་ནས་བྱ་ཆེན་མ་ཁས་གྲུབ་མང་པོ་ཞིག་གི་མཛད་འཕྲིན་རྣམ་པར་དཀར་བ་ལ་བརྟེན་

ནས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ཀྱང་། གཅོ་བོར་རྟེ་རང་གིས་འཆད་ཉན་གྱི་གླ་ས་རྣམ་

དག་བཙུགས་པ་དང་། ཚུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་

པ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཡང་གདན་ས་ཆེན་པོ་ས་འབྲས་དག་

གསུམ་དང་། རྒྱུད་གླ་སྟོད་སྨད། བཀའ་ཤིས་ལྷུན་པོ་སོགས་སུ་མདོ་སྡེགས་

ཀྱི་འཆད་ཉན་ཉམས་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་དང་། དེས་

མཆོག་པའི་དབུས་གཙང་དྭགས་ཀོང་། མདོ་ཁམས་སྟོད་སྨད། རྒྱ་སོག་གི་

ཡུལ་གྱི་སོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་གྲངས་མེད་པས་

ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་དུའང་རང་རང་གི་བགོ་སྐལ་དུ་བབ་པའི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་

བཤད་སྒྲུབ་དང་། འདུལ་བའི་བཅས་ཁྲིམས་སོགས་བསྟན་པར་སྨན་པའི་བྱ་བ་དུས་

ཀྱི་མཐར་ཡང་ཉམས་མི་དམའ་བར་ཡོད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་

མ་དྲོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ནི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག

ལ་དགོངས་པའི་སྒགས་བསྟེད་ཚད་མེད་པ་ཁོ་ནས་མད་སྤྲགས་ཀྱི་འཚད་ཉན་རྣམ་པར་

དག་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཐུ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། ནེ་

རིང་པས་མཛད་པའི་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ལས། གསུང་སྐད་ཀྱི་རྒ་བ་ཁམས་སྐད་རེ་བྱོང་

ཞིག་ཡོད་ཟེར་ཡང་དབུས་གཙང་དུ་ཐེབས་པ་སོགས་ཀྱི་རང་ཤུགས་ཡིན་ནམ། གསུང་

ཆོས་གནང་བའི་ཚེ་གཞན་ལས་གསུངས་འཇེབས་ཤིང་གདངས་སྐད་སྙན་པ་དང་། འབོལ་

བ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་ལ། ཡང་མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་།

ཉམས་རྟོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་། དོགས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་བ་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཞུས་

ཀྱང་ཁྱད་གསོད་སོགས་མི་མཛད་ཅིང་། ཁྱིད་རྣམ་པའི་གོ་རྟོགས་དེ་ཚོ་དང་།

@421 དེ་བདེ་ཚོ་དགའ་ཚད་ཡིན། དགའ་ཚད་ཡིན་ཅེས་དང་། ང་ལ་ཡང་བཞད་རྒྱུ་ཡོད།

བཞད་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་རང་གི་མི་བདེ་བ་དང་། དོགས་པ་རྣམས་སེལ་

ངེས་ཀྱི་ལེགས་བཞད་དང་བཀའ་ལུང་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མི་ཐ་མལ་པའམ།

བློ་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡ་ང་དང་བག་ཚ་སེལ་ཞིང་སེམས་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང་།

ཡང་ཚོགས་ཆེན་པོར་ཆོས་གསུངས་དུས་གསུང་གི་གདངས་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་ངང་ནས་

ཆོག་དོན་རྣམས་འཛེབས་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་ཀྱི་མཐའ་དབུས་གཉིས་

ལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཞོ་རིག་དང་། ཆོར་རིག་བྱུང་བ་ཡིན། ཡང་གསུང་སྐད་འཇམ་ཞིང་

ངེས་པ་དེ་ཉིད་འདྲིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་ཆོས་ཐོལ་ནས་ཀྱང་དགེ་བཤེས་དང་དད་

འདུན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྣན་ཡུལ་དུ་ཞག་དུ་མའི་རིང་ལ་ཡང་རྗེ་རིན་བོ་ཆེའི་གསུང་སྣན་

ཞིང་འཛེབས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟང་ལྟང་བ་དང་། ཁྲོལ་ཁྲོལ་བ་དང་། ཡང་རིན་

བོ་ཆེའི་གསུང་བཟང་ཞིང་གདངས་མཐོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བེར་བེར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་རྣ་བར་

འཇགས་པ་ཡོང་བ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་བ་འདུག །ཅེས་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྟེ་ཉིད་ཀྱིས་

འཇམ་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ་མཛད་པ་ལས། གསུང་སྣན་འཇམ་ཞིང་ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་

འཐད། །དག་ཅིང་དྲི་མེད་རབ་གསལ་རྣ་བར་སྣན། །ཅེས་སོགས་དང་། དེ་ཚོ་ཉེ་

བར་གནས་ལ་ཉ་ཅང་ཆེ་བར་མི་སྣང་རིང་བར་གནས་ལ་ཆུང་མིན་པ། །སྣ་ཚོགས་

ཚོན་དང་འཕྲད་པའི་ཤེལ་བཞིན་གྱངས་མེད་གདུལ་བྱའི་རང་རང་སྐད་དང་འཚམས་པར་

ནི། །སྤྲིན་གཡུག་མཛོད་སྤུ་མགྲིན་པ་ལ་སོགས་ཁྲོད་སྐྱའི་ཆ་ཤས་ཀུན་ནས་འབྱུང་བར་

རབ་སྟོན་ཀྱང་། །དེ་དག་ཀུན་ལ་རྟོག་པ་ཉིར་ཞི་འདི་ནི་ནམ་མཁས་ཚངས་དབྱངས་

སྒོ་ན་མཆོག་པར་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ངོ་མཚར་རྨད་

དུ་བྱུང་བའི་ཁྲད་ཆོས་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཆད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོ་ཙམ་

@422 ཅིད་དུ་བརྗོད་པའོ། །སྨྲས་པ། འཇམ་དབྱངས་ཐུགས་ཀྱི་དཔལ་བེར་རྒྱ་རོལ་

ཞིང་། །དབྱངས་ཅན་མཁྱེན་པའི་པད་མཆོར་ལེགས་འཁྱིངས་བས། །དམ་

ཆོས་འཆད་ལ་མི་འཇིགས་སེང་གེའི་སྒྲ། །ཐུབ་གཞུང་གངས་རིའི་སྤོ་ནས་ལན་བརྒྱར་

སྒྲོག །ཞར་ཚད་འདུལ་མདོན་དབུ་མ་ལ་སོགས་པའི། །གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེའི་

དཀའ་གནད་འདབ་བརྒྱའི་སྤུབ། །ལེགས་ཚའད་ཉི་འོད་འབྱམ་གྱིས་ཕྱེ་བའི་ཆོ། །

ཟབ་དོན་སྦུང་རྩྭེས་དོན་གཉིར་མ་ལུས་ཆོམས། །གསང་ཆེན་སྔགས་ཞེས་བསྒལ་

མང་མཚན་ཙམ་ཡང་། །ཐོས་པར་དཀའ་བའི་རྒྱུད་སྡེའི་ཟབ་མོའི་དོན། །མ་ལུས་

ལྷག་པར་འགྲོལ་བའི་ངང་ཚུལ་འདིས། །རྗོ་རྗེ་འཆང་དབང་གཞན་དུ་སུ་ཞིག་སེམས།།

རང་ཉིད་དམ་པའི་སྐྱེས་བུར་ངེས་པ་ཡི། །ཁེངས་རྩེ་མས་མི་མཛད་འཆད་ཉན་ཀུན་

སྤྲོད་སོགས། །རྒྱལ་བས་ཇི་ལྟར་བསྟད་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། །ཆུང་ཟད་འགོངས་

པར་མི་མཛད་ཚེ་མ་མཚར། །ལེགས་ཚའད་ཇི་ཙམ་འདོམས་པ་དེ་ཐམས་ཅད། །

བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་གིས། །ཟིན་པ་ཉིད་ལས་རྣེད་དང་།

བཀྲ་བསྟི་དང་། །སྟན་གྲགས་རེ་བའི་འདུ་བྱེད་རིང་དུ་བཏང་། །ཟབ་ཡངས་

མཁྱེན་རབ་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ནས། །དོན་བཟང་འདོད་པ་འཇོ་བའི་ལེགས་བཤད་རྒྱུན། །

སྐལ་བཟང་བློ་ཡི་ཡོལ་གོར་འབེབས་པ་ལས། །དགའ་བདེའི་ཚོར་བས་ཉིན་མཚན་

འཁོར་མོར་འདའ། །ཁྱོད་གསུང་ཆོག་གི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་ཀྱང་། །གནད་དག

ལན་བརྒྱར་འཆད་པ་ལས་ལྷག་པའི། །ངོ་མཚར་ཅི་ཡང་ཐོབ་པའི་གཏམ་བཟང་ནི། །

འཁོར་ཡུག་འཛོམ་མའི་གཞི་འདིར་ལྷག་པར་སྣང། །སྣ་བ་ཟླ་མེད་སྟོན་པ་མཆོག

དེ་དང་། །གནས་དུས་ཤ་ཚུགས་ཁྱད་པར་གྱིང་ཞིག་ལས། །གདུལ་བྱའི་སྐལ་

བར་མཚམས་པའི་ཚེས་ཀྱི་ཚུལ། །སྟོན་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཚེས་དམིགས་སུ་མེད། །

@423 ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། ། འ་གཉིས་པ་རྩོད་པའི་ཡོན་ཏན་

རྣད་དུ་བྱུང་བ་ཇི་ལྟར་མངའ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་སྟོན་ཆུ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་

མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་། དཔལ་ཚེས་ཀྱི་བྱགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་

བཞེད་པ་ལྟར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྩོད་པའི་རིག་པ་ལ་གལ་པོ་ཆེར་མཛད་པ་

འདི་ལ་གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྤྱངས་པ་ཞལ་མོ་ཆེ་ཞིག་གིས་བསམ་བློ་ལ། རྩོད་པའི་

རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་གཞན་ཞ་རོལ་པོ་དང་ཁ་ཅཤགས་འཆྱད་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོ་རིག་པ་དྲན་

ཆྱེན་པ་དང་། ཚིག་རྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཞ་རོལ་པོའི་ཁར་སྒོག་གཅོགས་

ཐབས་ཙམ་ལས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གོ་དོན་རྟོགས་པ་སོགས་ལ་ཆར་མི་ཞན་ཞིང་། ལྷག

པར་རྒྱུད་སྦྱིང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སོགས་ལ་ནི་མི་མཁོ་བའི་ཁར་ང་རྒྱལ་དང་ཁ་ངན་ཇི་

འཕེལ་གྱིས་རྒྱུད་མ་རྫང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་ངེས་སོ་སྣམ་པའི་ལོག་རྟོག་གིས་རང་ཡང་

ཚུལ་དེར་མི་གྱས་ཤིང་། གཞན་དག་ཀྱང་འཇུག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཆེས་མང་བ་

དང་། དེར་མ་ཟད་མཁས་བྱུབ་སྣ་བའི་ཉི་མའི་གསུང་ལས། གང་ཞིག་སྟེ་སྙོད་ལ་

ཐོས་བསམ་ལྡུར་བྱེད་པ། དེ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་ཞེན་པ་ཆེས་ཆེར་འཕས་པར་གྱུར་པ།

གྲགས་པའི་བ་དན་གྱིས་མཇོས་པར་གྱུར་པ་དག་ལའང་། ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཉེ་

བར་འཚོ་བའི་ཚེ་རང་གི་རྒྱུད་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ། གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དག

ནས་གསུངས་པ་ལགཀ་ཏུ་བློང་བའི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་། གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་དག་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་

ཡོད་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མེད་པར། གང་གི་ཚེ་རང་ཉིད་ན་སོ་ཡོལ་བའི་ཞོ་ཉས་

ཟིན་པས་འཆི་བདག་གི་ཚད་པ་ལ་འཇིགས་པ་ཆུང་ཞིག་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ན། བླུན་

པོ་ཅི་ཡང་མ་བསླབ་པ་རིའི་ཕུག་ཏུ་མི་ཚོ་ཡོལ་བར་བྱས་པ་ཞིག་གི་དྲྭང་དུ་སོང་སྟེ།

@424 དེས་ཇི་སྐད་གདམས་པ་ལས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་འདའ་བར་མི་རྒྱས་ཤིང་། སྟོན་ཚད་

ཐོས་བསམ་ལ་ཇི་སྙེད་བདད་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འགྱོད་པ་ལྟར་ལེན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་

ནས། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དུད་འགྲོའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱ་ཤད་གི་རིང་ལུགས་

ལ་གནས་བཞིན་དུ་གསུང་རབ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཆི་བའི་ཚོ་དགོས་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་

ཆོས་སྤྲོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ནོན་བཞིན་དུ་ཆེའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་

འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པ་ལས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་

པར་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་པར་རྨོངས་པ་ལ་ལ་ཞིག་གི་སེམས་ལ་ཡང་། རྩོད་

པའི་རིགས་པ་འདིས་གནས་སྐབས་སུ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གོ་དོན་ཙམ་ལ་ཕན་ཆེང་། རྒྱད་

པ་དང་ལན་སོགས་ཀྱི་ཚོ་རིགས་པ་རྣོ་སྐྱུར་དང་། དམ་བཅའ་བརྟན་པ་སོགས་ལ་ཕན་

ངེས་ཀྱང་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་པས་ཉམས་ལེན་ཀྱི་གནད་དེ་དེ་ལས་

གཞན་དུ་རིས་པར་ཡོད་དོ་སྣམ་པ་ཡང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་འདུ་བ། དེ་དག་ནི་རྩོད་པའི་

གནད་དོན་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པས་ལན་པ་ཡིན་ཏེ། རིའི་ཕྱིར་ན། རྩོད་པའི་

རིག་པ་ཞེས་པ་འདི་ཚ་རོལ་གྱི་རྣོལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཙམ་ཞིག་ཏུ་རིས་

པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེགས་སོགས་རང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་གནད་དོན་ཕྱ་རགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་འོལ་སྤྱི་དང་། གཡམ་ལ་རྒྱུག་པའི་

གོ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ་རྟོད་པའི་རིག་པ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་གོ་བ་ཇི་ཙམ་བཟང་ཡང་།

རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་པ་ཆེན་པོས། རིག་པས་བདར་ཤ་མ་བཅད་གཞུང་དོན་ལ། །ཚོག་སྦྱིའི་

གོ་བ་ལམ་ཙམ་ཡོད་གྱུར་ཀྱང་། །བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་ན་བྱེ་མའི་ཚང་བུ་ལྟར། །འགྱུར་

ཕྱིར་རིག་པའི་གནད་གསང་ཞིབ་ཏུ་སློབས། །ཞེས་དང་། རྗེ་དོན་ཡོད་མཁས་

@425 གྲུབ་པས་རིག་པ་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཇི་ཙེམ་བཟང་

ཡང་སོབ་སོབ་ཞིག་ཡོངས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་ཚོག་དོན་གང་ལ་ཡང་

ཐོག་མར་ལན་ཅིག་ཙམ་དྲིས་པའི་ཆོ་ག་དོན་མ་ལུས་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་རྒྱུ་བའི་

ཁྲལ་གྱིས་ཆོག་ཟེན་གྱི་བརྗོད་དོན་འགའ་ཞིག་ཕྱོགས་མཐུན་ཙམ་གོ་བ་དེ་སྤྱི་བརྟེལ་དང་

བཅས་ཏེ་སྣ་པའི་ཁྲལ་བྱེད་མོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཡང་སྐྱར་ཞིབ་ཏུ་ལན་ཅིག་དྲིས་ན་

བཤའ་མ་ཐག་པའི་དམ་བཅའ་ཞལ་ཆེར་ཞིག་ནས་ལན་ཟེར་ངོ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་ལ།

ད་དུང་ཞིབ་ཚ་བརྒྱད་ཅིང་དྲིས་ན་སྤར་ལབ་པ་རྣམས་བརྗེད་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་རང་ཆོག

སྤྱི་འགལ་བ་དང་། དམ་བཅའི་རྫ་བ་རྣངས་ནས་ཞིག་པ་སོགས་ཀྱིས་བློན་པོའི་

རང་མཚང་གསལ་བོར་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ནི་རིག་པ་ལ་མ་སྤྱངས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཅིང་།

ཉེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོ་གཞུང་ལུགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་

སྣང་བའི་དབང་གིས་ལན་ཇི་བཞིན་མི་ཟེབས་པ་བདེན་རྟང་། ཉམས་ལེན་གྱི་གནས་

སྐབས་སུ་ཆོག་གི་ལན་ཟེབས་མི་དགོས་པས་དོན་མ་ཚུག་པར་གོན་དེས་ཆོག་ག་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་ལེན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་བྱའི་ཆོས་གང་

ཡིན་པ་དེའི་དངོས་བསྟན་དང་། ཤུགས་བསྟན་གྱི་དོན་དང་། དམིགས་པ་

དང་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར། དགག་བྱ་ཐག་ཀྱི་འགོག་ལུགས་སོགས་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་

ནས་ཤེས་ན། ཤེས་པ་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ལག་ཇེས་ལས་ཉམས་ཏོགས་

ཀྱི་ས་ཆོད་ཀྱང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་ལ། དེ་མིན་ཆོག་སྟྲིའི་གོ་བ་ཡམ་མེ་

བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཐུབ་བྱས་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་གོ་རྟོགས་སོགས་ཀྱང་

དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེས་ན། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པའི། །

འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལྡངས་པའི་འབྲས་

@426 བུ་ལ་ཡང་ས་ཆོད་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། འདུས་

བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་ཟིན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུས་བྱས་

ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡུན་དུ་མི་གནས་པ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ཡིན་

འདུག་སྟམ་པ་ཙམ་ཞིག་གི་བློ་སྐྱེས་པས་གོ་མི་ཆོད་དེ། འདུས་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་

དང་། དེ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་འབྱུང་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལུགས་སོགས་ལྟང་

རིག་དྲི་མ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། མི་རྟག

པ་ལའང་རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡོད་ལུགས་སོགས་མཐའ་ཆོད་པའི་ངེས་ཤེས་

གཉིང་ཆུགས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་དང་། དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་

ཀྱང་མི་རྟག་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་མི་ཆོད་པས་དེའི་དོན་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་

བའི་སྒྲུབ་དུ་གཙོ་བོར་བྱ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཚོགས་གསོགས་

པ་དང་། སྲིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་དང་། དོན་ལ་སེམས་པ་སོགས་རྒྱང་འབྲེལ་

དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་ནམ་ཞིག་ན་གོ་ཡུལ་ཙམ་མིན་པའི་མི་རྟག་པའི་དོན་ཇི་

ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཞིང་། ད་དུང་སྒོམ་པ་ལས་མི་རྟག

པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེ་རབ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་ཐམས་

ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་དང་། མྱ་

ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ། །ཞེས་པའི་ལྟ་བ་ཁགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་

བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་གནད་ཡོད་པར་ཤེས་དགོས་ལ། དེས་མཆོག་ཏུ་ཉམས་

ལེན་གྱི་གནད་འགག་གང་ལ་ཡང་མཐའ་ཆོད་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་རྟོད་པའི་རིག་པ་

ངེས་པར་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོན་གྱི་གླུབ་ཐོབ་གོང་མ་མང་པོ་ཞེག

གཞུང་ལུགས་འཛིན་རྟོད་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་པ་མང་པོ་མ་མཛད་ཀྱང་བླ་མའི་མོས་གུས་

@427 དང་། དཀའ་སྡུག། སྙིང་རྗེ། སྨྲག་རྒྱུད་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་

ལམ་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ཞེས་པ་ལས་གླུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་ཇི་

སྐྱེད་ཅིག་བྱུང་སྣང་བས། འཚང་རྒྱ་ལ་དེས་པར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་དུ་འགྲོ་ལ་

ལྷོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་བརྙེས་རྣམས་ནི་སྐྱའི་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་

རྣམས་སུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་། ཚོགས་བསགས་

ཐྲིན་སྒོང་སོགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པས་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ཚོད་མཐོན་པོར་ཕེབས་ཟིན་པས།

སྐྱ་ཚེ་འདིར་ཐོས་བསམ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་མ་མཛད་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྣམས་དཀའ་བ་

མེད་པར་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་ཤིང་འབྱུངས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་ཕལ་དང་

ཞལ་གྱི་སེམས་ལ་བསམ་པར་ཡང་མི་རུས་པའི་བློ་མ་བསྟེན་ཚུལ་དང་། དཀའ་

སྤྱད་སྐྱིང་རུས་ཚད་མེད་པ་མཛད་པའི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་སྟེ། དེ་

དག་ལ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་ཚོས་སྐད་ལ་དབང་རྙོག་ཅིག་ཆར་བ་དང་། དབང་བརྙུལ་

རིམ་གྱིས་པ་ཞེས་པ་གཉིས་བཤད་པའི་ནང་གི་དབང་རྙོག་ཅིག་ཆར་བ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་

བུའི་གང་ཟག་དང་མཚུངས་པའི་རིགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྡོམ་མ་རྣམས་

སུ་ཐོས་བསམ་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་སོགས་མཛད་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་

པ་ལས་ཐོག་མར་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་ཉིད་ནས། གང་ཡང་མ་བསླབ་ཅེ་ཡང་མི་

ཤེས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཁོ་ན་བརྒྱང་ནས་ཉམས་ལེན་ཐན་ཐུན་འགའ་ཞིག་ཙོམ་མཛོད་པས་

བྱོལ་བ་ནི་གཏན་ནས་མིན་ཅིང་། དེས་ན་སྟར་གྱི་དུས་སུ་སྦྱངས་པ་སྟོན་དུ་སོང་ཟིན་

གྱི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་དབང་རྟོན་གྱི་རིགས་ཅན་མང་དུ་མཆིས་པས། དེ་དག

ཆོ་འདིར་གཞུང་ལུགས་ལ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་སྦྱངས་པ་སོགས་ཀྱི་ངལ་བ་ལ་ཆེར་ལྟོས་མ་

དགོས་པར། བླ་མའི་མོས་གུས་དང་། དཀའ་སྒྲུབ་སྤྱད་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་

@428 ནས་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་པས་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་གཤེགས་རྒྱས་པ་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་

གང་ཟག་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས། རྗེ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ཆོ་འདི་ཡུན་ཐུང་

ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མང་། །ཆོ་ཡི་ཚད་ཀྱང་ཇི་ཙམ་མི་ཤེས་པས། །ངང་པས་

ཆུ་ལ་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། །རང་གི་འདོད་པ་དང་དུ་ཐྲོང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་།

རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་མི་ལ་རས་པས། ཤྲཱ་ཐྭབ་བསྟན་པའི་སྐྱེགས་མ་ལ། །མི་

རྣམས་ཆོ་ཐུང་ལོངས་སྤྱོད་དབྱལ། །བདུད་རིགས་བར་གཅོད་མང་བའི་ཕྱིར། །

བྱ་རྒྱུད་སྡེའི་མཐྱེན་རྒྱ་མི་འཚལ་གྱི། །སྨྲུབ་པ་སྐྱིང་པོར་ལོངས་ཤེག་གསུངས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུས་ཐོས་བསམ་ལ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་མ་བསྒྲལ་བར་སྨྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་

བསྐྱལ་བར་མཛད་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་བྱོལ་བ་ཐོབ་པ་ཡང་

ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱང་མོད་ཀྱང་། རིམ་གྱིས་དུས་སྐྱིགས་མར་གྱུར་པ་ན་སྣང་བ་སྟོན་

སོང་གི་གང་ཟག་དབང་རྟོན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཞིང་། དབང་པོ་རྣལ་པོའི་རིགས་ཅན་

ཁོ་ན་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་ནའང་། དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཚོད་

དང་བསྟུན་ནས་གསུངས་པ་དེ་དབང་པོ་རྣོ་རྣལ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་འགེབས་ཀྱི་སྣ་ཇི་

བཞིན་པར་བཟུང་ནས། ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ནི་སྐྱིང་པོ་མེད་པའི་སྤྱན་པ་འཕྱར་བ་དང་

མཚུངས་པས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཕན་ནོ་ཞེས་ཐོས་བསམ་རྩ་ལྟར་དོར་ཏེ་ཉམས་

ལེན་འགའ་ཞིག་ལ་འབད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་། གོང་མ་རྣམས་ལྟ་བུའི་ཉམས་རྟོགས་

ཀྱང་མ་སྐྱེས། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་མེད། ཐུན་མོང་ལས་སྣང་གི་

ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཙམ་ལའང་མྱོང་བ་མཐོན་པའི་ནག་ཐོམ་མེ་བར་ལུས་པའི་ངང་དུ་མི་ཆོ་

ཟད་པའང་འགའ་དང་འགའ་མཐོང་ཞིང་། ཚུལ་དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་དག་ལ་དགོངས་ནས་

འཇམ་མགོན་ས་པཾ་ཀྱིས། སྒོམ་ན་ཐོས་པ་མི་དགོས་ཞེས། །ཟླུན་པོ་བྷོ་རྒྱ་

@429 ཆུང་རྣམས་སྣ། །ཐོས་པ་མེད་པའི་སྒོམ་པ་དེ། །འབད་ཀྱང་དྲུད་འགྲོའི་སྒོམ་

ཐབས་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས།

དེ་བཞིན་དུ་གསང་སྔགས་ལ་རིག་པའི་དཔྱད་པ་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་

བའི་བློན་གཏམ་ཆོག་སུ་བསྒྲགས་པས་སྟེ་སྙོད་ལ་བློ་ཁ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཕྱོགས་པའི་

གསང་སྔགས་པར་ཁས་ལངས་ཏེ་དག །བློན་པོ་རང་དང་མཐུན་པས་མགུ །

ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པར་གྱུར་ཏེ། གསང་སྔགས་ལ་རྟོག་གེའི་

དཔྱད་པ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ཏདི་ཙམ་ལ་སྣྲུབས་སུ་བརྒྱང་ནས་ཕྱི་རོལ་པའི་

གྱུབ་མཐའ་ལས་ཀྱང་དམད་པར་བྱ་བའི་ལུགས། ལུང་རིག་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་

པའི་བློན་པོ་དག་གིས་བསམ་ནས་རྟེད་པའི་དོན་ལ་བློ་མའི་མན་ངག་ལས་འོངས་པའི་

གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཞེས་བསྟན་པས་ཕལ་ཆེ་བ་

དག་རྟོག་དཔྱོད་མི་བྱེད་པར་ཚུལ་འདི་ཉིད་ལ་ཡིད་བརྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་མཐུས་

རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་གྱུབ་ཆེན་གྱིས་བཀའ་བའི་ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དག་མིང་

ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་སྐྱར་ལེན་པ་

ནང་ལ་གཞོལ་བས་ནི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ལ་བལྟ་བ་

དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་པ་ཙམ་

མ་གཏོགས་ནང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སེམས་པའི་ཚེ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་

ཅིང་། དེ་དག་མེད་ཀྱང་བླ་མའི་མན་ངག་ལས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་

སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་དང་། གཟུངས་སྔགས་ཁྱད་

པར་ཅན་གྱི་བཟླས་བརྗོད་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པ་

སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་དག་དོར་ནས། སྤྲོས་པ་མེད་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་འབའ་

@430 ཞིག་བསྟོམ་པར་བྱ་ལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྟོམ་པ་ལ་ནི་རིག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་

པའི་ངེས་པ་རྟེད་མི་དགོས་ཀྱི། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐ་མལ་བྱི་ཤེས་པ་སོ་

མ་རང་བབས་སུ་བཞག་པས་ཆོག་གོ་ཞེས་བསམ་གཏན་པ་དག་མཐིན་གཅིག་ཏུ་སྟེ་བར་

བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཐོས་བསམ་པར་ཁས་ཉན་བ་ལ་ལ་དག་ཀྱང་།

མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། དེ་ལས་གཞན་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཚོ་རྒྱལ་བའི་

གསུང་རབ་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་རྣོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བསྟྲེད་རྩོགས་དང་།

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་གा་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་སློབ་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ན།

སྒོབ་དཔོན་དང་། བྱོགས་དང་། ཉེ་ཞིང་སྐྱིང་བརྩེ་བར་སེམས་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་འདི་ནི་བྱ་བའི་དུས་མ་ཡིན། དགོས་པ་ཆུང་། སྐྱིང་པོ་མེད་པ་

སྟེ་ནམ་ཞིག་ཐོས་བསམ་དང་འཚད་ཉན་གྱི་བྱ་བ་ལ་མ་ལྷོགས་པའི་ཚེ། བྱོང་དང་

ཉེ་བའི་དགོན་པ་ཞིག་ཏུ་སོང་སྟེ། གཏོར་མ་དང་། ཁྱུས་ཀྱི་ཆོག་དང་།

གཤེན་པོ་རྣེས་སུ་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ལྷོ་བཙལ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་

ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་པར་དུ་གཅོད་པ་ཆེན་པོ་འི་ཞེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་

གི་གོ་འཕང་ལས་འབད་པ་དུ་མས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། གང་ཟག་གཅིག་ལ་

སྐྱབས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་གཉི་མཐུན་དུ་འདུག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོས་བསམ་བྱ་བ་ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅིང་།

དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རིག་པའི་གནས་ལ་སློབ་པ་སོགས་གཙོ་བོ་

ཡིན་ཏེ། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་མ་ཁས་པར་མ་སྤྱངས་ན། །འཕགས་

མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་

ཞེས་གཏན་ཚིགས་སུ་འཁྱེར་ནས་གང་ཟག་མཆོག་དམན་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞུང་ལུགས...

@431 ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེ་མ་བྱས་པར་སྒོམ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ལག་རྩམ་བྱག་ལ་འཛོགས་པ་

ལྷར་དོན་མེད་པའི་མི་ཚེ་འཕྱིད་ཐབས་ཁོ་ན་ཡིན་ཅེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྨྲབ་པ་བྱེད་པ་

རྣམས་ལ་སྡང་ཞིང་སྨོད་པར་བྱེད་ལ། རང་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་ལེན་ལ་ཅིར་ཡང་

མི་རྟེ་བར་ཐོས་བསམ་ལྷར་སྣང་ཙམ་འབའ་ཞིག་ལ་ཞེན་ནས་འཆིབ་འི་ཚེ་འགྱོད་མེད་ཀྱི་

གདེངས་སྣ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་རང་རྒྱུད་སྐམ་ཐག་གི་བའི་ངང་ནས་ཆོའི་དུས་བྱེད་པ་

སོགས་ཐོས་སྒོམ་གཉིས་དང་། མདོ་སྡེགས་གཉིས་སོགས་ཐན་ཚུན་ཚ་བྱང་ལྷར་

འགལ་བར་བརྟེང་ནས་ལམ་ལོག་པར་གོལ་བ་མང་དུ་བྱུང་བ་ན། ཡང་མཁས་གྲུབ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞིར་བྱས་ནས་གནས་ལུགས་

ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། དེའི་དོན་སྒོམ་བྱུང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་

བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་རྣེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་མི་འབྱུལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འབད་

པའི་འགོག་ཅིང་། སྡུགས་དང་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་སྒོམ་

ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་ཚ་བྱང་ལྟར་འགལ་བར་བསམས་ནས་སུན་འབྱིན་པ་དང་།

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་བསླབ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སློང་

ཐག་པ་ནས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་སྐོ་ནས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྷོར་ས་འདིར་རྒྱལ་པའི་བསྟན་

པ་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་ཚེ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དམ་

པའི་ཚོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་རླབས་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཐུས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་

རྒྱུད་འདིར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསོ་བའི་སྒོ་དུ་ཉེ་བར་བྱོན་དེ། ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་འདི་ཉིད་སྐྱིགས་མའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ལྷག

པར་བསྟེ་བ་ཆེན་པོས་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་པ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྫོ་

ལྷ་བ་བཞིན་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་རྣམ་ཐར་རྣད་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒོལ་

@432 བཀོད་པར་མཛད་ལ། འདི་ནི་སྤྱིར་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་གནས་ཐུན་མོང་བ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ནང་ཚན་

རང་ཅག་སྐྱིགས་མར་སྤྱོད་པའི་འགྲོ་བ་བློ་དམན་ཞིང་དབང་པོ་རྣུལ་བོ་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་

ལ་ནི་ལམ་ལ་དཀྱི་བའི་ཐབས་མཁས་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་བཀའ་དྲིན་སྩལ་བ་ཡིན་ཏེ།

ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་ཅག་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་དང་ཐུན་མོང་ལམ་

གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ་ཙམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར། སྐར་གྱི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱངས་

པ་སྟོན་སོང་དབང་པོ་མཆོག་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་བརྒྱང་སྟེ་དང་པོ་ནས་

རྩོགས་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་མཐོ་མཐོ་མོ་དང་། ཆོས་ཟབ་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག

ཁྱེལ་བྱས་ན་རྒྱང་ཟད་ཀྱི་ནད་པས་ཟས་བཅུད་ཅན་བསྟེན་པ་ལྟར་མི་ཕན་པའི་སྟེང་དུ་ཉེས་

བ་དུ་མ་བསྟྱེད་པ་ཡིན་པས་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར། ཐོག

མར་ཉམས་སུ་ལེན་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་།

ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་དུས་ཉིད་ནས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་རྒྱུད་སྟེང་དུ་བཀལ་བའི་

ཉམས་ལེན་ལ་སྟོར་གང་ཐུབ་ཀྱིས་མགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བརྩང་ཐུན་མོང་

ལམ་སྦྱངས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོང་བ་ཐོན་དེས་སུ་བྱས། དེ་ནས་དབང་ཐོབ་ཅིང་

དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྲུང་བའི་སྐོར་ནས་ལམ་བསྒྲིད་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་

རིམ་གྱིས་འབད་ན་བགེགས་དང་གོལ་ས་ཆུང་ཞིང་། ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་འདི་

དང་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་སུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ལམ་

ལ་སྟོབ་ཚུལ་འདི་ནི་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ས་སྐྱིང་། ཀར་འབྲུག

སོགས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་།

དེང་སང་གི་དུས་སུ་ཐུན་མོང་ལམ་སྤྱངས་སོགས་ལ་སྣང་ཚུང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་ནས་

@433 ལམ་མཐོན་པོའི་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་ཚོ་བྱེད་པ་མང་བར་སྣང་མོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

སྔར་གོང་དུ་བརྩོད་པ་ལྟར་བསགས་སྤྱངས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྤྱངས་པ་ཡང་མེད། སྐོམ་

པའི་ཉམས་མྱོང་ཡང་མེད། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་ཡང་བྲལ་བ་མང་བར་སྣང་

བས་གྱུབ་མཐའ་གཞན་དག་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་འདི་བཞིན་དུ་བྱས་

ནས་རང་རང་གི་ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་ས་ཆོད་ཆེ་ཞིང་དལ་འབྱོར་དོན་དང་ལྡན་པ་

འོངས་རིས་སུ་སྣང་དོ། །ཡང་གང་ཟག་གི་རིགས་ལ་ལ་ཞེག་དབང་པོ་རྣུལ་བས་ཆོ་

འདིར་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་པ་སོགས་མ་རྟུས་ན་རང་རང་གིས་ཁས་བླངས་

པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་གཞིར་བརྟེན་བའི་སྐོ་ནས་སོ་སོའི་བློ་དང་སྐལ་བར་འཚམས་

པའི་ཕྱག་སྐོར་མཆུལ་སོགས་བསགས་སྦྱངས་དང་། ལྷག་པའི་ལྷའི་བསྟེན་སྐྱབ་

སོགས་སྐོ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གང་འགྲུབ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་རྣམ་དཀར་སོགས་ཇི་

ལྟར་འོས་པ་བགྱིར་མི་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་གདུལ་བྱ་

ལམ་ལ་དཀྱི་བའི་སྐོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་

གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོ་འདིར་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་མ་ནུས་ན་ཡང་

ཆོ་ཅབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ངེས་པར་སློབ་ནུས་པའི་སྨོན་ལམ་རྣམ་དག་ཚུན་ཆད་ལ་འབད་

དགོས་ཏེ། མཐར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་སྒོ་

ནས་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་མ་བསླབ་པར། བསགས་སྡུངས་དང་།

བསྙེན་སྒྲུབ་དང་། ཐོས་སྒོམ་སོགས་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་རྩོངས་ཞེན་གྱིས་

བདག་གི་འདི་ནི་བདེན་གྱི། གཞན་ནི་གཏི་མུག་གོ་ཞེས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་མི་བཟུང་

ཞིང་། 7གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཡང་དྲང་བ་དང་། ངེས་པ་དང་། སྐྱེ་

@434 ཇི་བཞིན་པ་དང་། སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་བསྟན་དང་ཉུགས་

བསྟན་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེན་ལུགས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དོན་དུ་བསྟན་པ་

ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་ནི་ངེས་པར་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེས་ན་རྗེ་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། བློང་དོར་གནས་ལ་ཀུན་ནས་ཐེམ་པའི་སྐུན། །ཡང་

དག་ཐོས་པའི་སྐྱོན་མེས་མ་སེལ་ན། །ལམ་མི་ཤེས་ན་ཐར་པའི་བྱོང་མཆོག་ཏུ། །

འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ངོར་བྱ་

གནས་ལ་བློ་གྲོས་རྒྱས་པའི་སྐད་དུ་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་རྣམ་དག་བྱ་དགོས་པ་

ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ཏོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་མཐའ་ཚོད་པའི་ངེས་ཤེས་བསྟེད་པ་ལ་

རྩོད་པའི་རིག་པ་མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། ཚུལ་དེ་ཡང་གཞུང་ཚན་རིག་འགའ་བ་ཙམ་

དང་། གང་ཟག་རེ་གཉིས་ཙམ་ལ་ལན་གཅིག་གཉིས་རྩོད་པས་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་

པས་རྒྱུ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་ནས་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་

པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ལན་དུ་མར་རྩད་ཅིང་དྲིས་པ་དང་། བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པ་སོགས་

བྱས་པ་ལས་ཕྱུ་ཐག་ཆོད་པའི་གོ་བ་གཏིང་ཕྱིན་པ་རྣེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་ཐོས་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་ཡང་མ་རྟོགས་པ་དང་། གོ་ལ་ས་དང་། ཐ་

ཚོམ་གྱི་སྒྲིག་ལས་བྱོལ་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གི་དྲི་

མ་བསལ་ནས་དཔྱད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། གཞན་

གྱི་རྣོལ་བ་ངན་པ་ཚར་གཅོད་པ་སོགས་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་ཆ་རྒྱན་དུ་ཡང་མེད་དུ་མི་རུང་

བ་ཡིན་པས་ཐོས་བསམ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་རྩོད་པ་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱོ་

བས་སྐྱིང་པོ་མེད་དོ་སྟེམ་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱང་མི་རུང་ཞིང་། ལར་ནས་རྩོད་

པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གང་བྱས་ཀྱང་གཞན་ཕན་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་

@435 འགྲོ་མི་འགྲོ་ནི་གཅོ་ཆེ་བ་ཀུན་སྤྲོང་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྤྲོང་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་མེད་ལ།

དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་ཉིད་ལ་མ་ཁས་པའི་བྱག་ས་པ་དང་། ཕ་རོལ་པོ་དམའ་དབབ་

འདོད་དང་། ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་སེམས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ན་ནི་རྩོད་

པའི་རིག་པར་མ་ཟད་ལྟར་སྣང་དགེ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་གཞན་ཕན་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་མི་

འགྲོ་སྟེ། ཀུན་སློང་རྣམ་པར་མ་དག་ན་རི་ཕུག་ཏུ་མི་ཚེའི་རིང་དགེ་སྦྱོར་ལ་འབྱངས་

བློ་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ལ། དེའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་

ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་གསུངས་

པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་གནད་འགག་ཤེས་པ་ཡང་ཐོས་བསམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་

སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་མི་རྣམ་པས་ངེས་པར་ཐོས་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་དགོས་པ་ནི་ཚུལ་འདི་ལྟ་

བུས་ཀྱང་ཤེས་པར་རྣམ་སོ། །དེས་ན་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དང་

དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་

ལ་རིམ་གྱིས་བཀྲི་བའི་སྣང་དུ། ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་

ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཆོག་སྟེའི་གོ་བ་ཡམ་མེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་

འཛིན་པར་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཚོག་དོན་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་བཤེས་གཉེན་མཁས་པའི་ངག

ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པ་དང་། མཁས་པའི་

དབང་པོ་དུ་མ་ཞིག་དང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་རྩོད་ཅིང་དྲིས་པ་དང་། བརྒལ་ཞིང་

བརྟགས་པ་དང་། ཀྱ་སྐོར་དམ་བཅའ་སོགས་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་སྟར་གོང་དུ་ཁ་ཐོར་

བའི་ཚུལ་བྱིས་བཅོད་པ་རྣམས་འདིར་དགྱུས་གཅིག་ཏུ་འགོད་ན། ཐོག་མར་བོད་དུ་

བྱོན་ནས་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་བཅོས་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་དང་།

@436 མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་བྱམས་ཆོས་རྣམས་ལ་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་འཛིན་རྩོད་ཐུགས་སློང་

མཛད་པས་ལོ་གཉིས་ཙམ་ལ་ཕར་ཕྱིན་བྱི་ཆོག་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ནས།

དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་སྟེང་དུ་གསང་ཕུ་དང་བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཕར་ཕྱིན་

བྱི་གྲྭ་སྐོར་མཛད་པས་བློ་བྱོས་དང་ཆོས་སྐད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདག་རིང་དུ་སྐྱོང་

བར་གྱུར། དེ་ནས་གཙང་དུ་བྱོན་ཏེ་ས་སྐྱར་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དེ་

གའི་འཕྲོ་འཐུད་དེ་ལ་སྟོད་བྱང་ལ་བྱོན་ནས་འདར་བཟང་ལྟན། ངམས་རིང་། འགའ་

རོང་ཆོས་སྡེ་རྣམས་སྡུའང་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་ཞེར་གྲྭ་སྐོར་

མཛད་ནས་སྨར་ཐང་དུ་ཕེབས། སྨར་ཐང་གི་མཁས་པ་བློ་མ་ལོ་ཙ་བ་དོན་བཟང་ལ་

བསམ་བཟང་གི་ՇՀ་གའི་སྟེང་ནས་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ་གསན། ཉང་སྟོད་དུ་ཕེབས་ནས་

གནས་སྐྱིང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། གནས་སྐྱིང་པའི་གཟུང་སྐྱབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་གྲྭ་

སྐོར་མཛད། དབྱར་ཆོས་ལ་རྩེ་ཆེན་དུ་ཕེབས་ནས་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉ་དབོན་ཀུན་

དགའ་དཔལ་བ་ལས་ཞར་ཕྱིན་ཀྱི་གཟབས་བཤད་གསན། དེ་དུས་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་

པའང་དབྱར་དེ་རྩེ་ཆེན་དུ་ཕེབས་འདུག་པ་ལ་ཐོག་མར་མངོན་པ་མཛོད་རང་འགྲེལ་ཀྱི་

སྟེང་ནས་མཇུག་ཁྲིད་དུ་ཆོས་ཐུན་ཁ་ཤས་གསན། རྗེས་སུ་འཆད་ཉན་ཀྱི་ལུགས་སུ་

མཛད་ནས་ཀྱང་གསན། སྟོན་དེ་རྗེ་བཙུན་པ་དང་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་ཉང་སྟོད་བསམ་

གཏན་གླིང་དུ་ཆོས་དབང་ལ་བྱོན་ནས་རྗེ་བཙུན་པ་ལ་དབུ་མ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་གསན།

སྟོན་མཇུག་ཉང་སྟོད་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སྐྱོར་མོ་ལུང་པའི་མཁན་པོ་དཀའ་བཞི་བ་བློ་

གསལ་ཞེས་པ་འདུལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་དེ་ལས་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་འབྱེལ་པ་ཆ་

ལག་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་གསན་ཏེ་ཁོང་གི་ཐུགས་ལ་མངའ་བའི་ཚལ་སྲོལ་མཐའ་

དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་ཁྲད་པར་ལྷག་པར་རྟོགས། དེའི་དགྱན་གཙང་དུ་བྱོན་ནས་

@437 གནས་རྣིང་དུ་བཞུགས། དཔྱིད་དུས་ས་སྐྱར་བྱོན་ནས་རྫེ་བཙུན་རེད་མདའ་པ་ཆེན་

པོ་ལས་ལམ་འབྲས་སོགས་གསན་པའི་ངང་ནས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་གཟབས་ཚལ་གསན།

དེའི་ཚེ་གཙོ་བོར་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་ཅིང་དབུ་མ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་

བཤད་པའང་གསན། རྗེ་བཙུན་པས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ཀེ་ཀ་ཆེན་མོ་རྩོམ་པའང་

རྗེ་འདིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་ཅིང་། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱས་བཤད་ཀྱང་

ཚར་གཅིག་གསན། དེ་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་དེའི་དགུན་ཆོས་བདེ་བ་ཅན་དུ་

བཞུགས། དཔྱིད་ཆོས་སྤྱོན་མ་ལ་གཙང་དུ་གླ་སྐོར་མཛད་བཞེད་ཀྱིས་པོ་སྟེ་འགའ་

ལ་གཟིགས་རྟོག་མཛད་ནས་གཙང་དུ་བྱོན། སྣར་ཐང་དུ་ཟླ་མ་ལོ་ཙ་བ་དོན་བཟང་

བས་ཚད་མའི་ཅ་ཀ་ཞིག་མཛད་འདུག་པ་གསན། དབྱར་ཆོས་ལ་སྣར་ཐང་དུ་རྣམ་

འགྲེལ། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས། འདུལ་བ་དང་བཅས་པའི་གླ་སྐོར་མཛད།

སྟོན་ཆོས་ལ་བློ་མ་རྟེ་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་དབང་ལ་ཞེར་བྱོན་པ་གསན་པས་དེར་

བྱོན་ཏེ་གཙོ་བོར་དབུ་ཚད་མངོན་པ་རྣམས་གསན་ཅིང་། ཕར་ཕྱིན་དང་འདྲལ་

བ་ཡང་ཚར་རེ་གསན། དེ་ནས་ས་སྐྱར་བྱོན་ནས་གོང་དུ་སློས་པའི་དཀའ་ཆེན་རྣམས་

ཀྱི་གླེ་སྐོར་མཛད། དེ་ནས་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་སོས་ཀ་གྱང་ཐང་ཆོས་བཙུའི་གནས་

སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་གསང་ཕུ། རྩེས་དང་ལ་སོགས་པའི་གླེ་ས་ཆེན་

པོ་རྣམས་སུ་ཕར་ཕྱིན་སྟར་ནས་མཛད་ཚར་བའི་འཕྲོས་དཀའ་ཆེན་ལྷག་མ་བཞིའི་གླེ་སྐོར་

མཛད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གྲུ་སྐོར་སྤུ་ཕྱིའི་གནས་སྐབས་དང་། གཞན་ཡང་གནས་

དུས་དེས་མེད་དུ་དབུས་གཅང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོར་རྟོོགས་པ་མང་པོ་

དང་བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པའི་རྩོད་པ་མཛད་པ་གང་གི་ཚོ་ནའང་། ང་རྒྱལ་དང་དྲེགས་

པ་དང་། ཁེངས་རྟོོགས་བསྒྲུབ་འབྱིན་སོགས་གཏན་ནས་མི་མཛད་ཅིང་། ཚད་ལྡན་

@438 གྱི་གསུང་རབ་དང་། བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་དཔང་དུ་བཞག་ནས་དཀའ་གནད་ཇི་

འདྲ་ཞིག་ལ་རྩོད་པ་མཛད་ཀྱང་རྗེའི་ཁོ་ན་རྩོད་པ་བཟང་བ་དང་། མཁས་པའི་སྣུན་

བགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཧ་ཀྱན་ཏུ་ཁྲབ་སྟེ་གདུལ་བྱ་གང་སྡུ་ཡང་རུང་བ་ཐམས་ཅད་དད་པ་དང་

གྱས་པའི་དཔལ་ལ་དབང་མེད་དུ་སྤྲོར་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་

གྱི་གཏམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཀུན་ལ་རང་ཉིད་

དཔྱིས་ཕྱིན་ཀྱང་ཕྱི་རབས་མིག་རྒྱན་བཟང་པོའི་སྲོལ་བཞག་གི་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་

ཟོལ་གྱིས་མ་བསླད་པའི་དགོས་དོན་གྱིས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་ཐོག་གསང་ཕུར་

བྱམས་ཆོས་ཀྱི་གླ་སྐོར་གཅིག །བདེ་བ་ཅན་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གླ་སྐོར་གཅིག །

སྣར་ཐང་དུ་འདུལ་བ། མདོན་པ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གསུམ་ལ་གླ་སྐོར།

རྩེས་དང་དུ་ཕར་ཕྱིན་མ་གཏོགས་པའི་དཀའ་ཚེན་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་གླ་སྐོར། ས་སྐྱར་གླ་

སྐོར་གཅིག་སྟེ། མདོར་ན་དེ་དག་གི་ཚོ་ལྷག་པ་དང་། ཚད་པ་དང་། འཁྲུག

པ་དང་། ཧོར་པ་དང་། རྒྱོས་པ་དང་། མ་འབྱོར་བ་སོགས་སྐྱོན་

གྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བླིགས་བམ་སོ་སོའི་སྤྱི་སྐད། གླུབ་མཐའ་སོ་སོའི་

འཛོག་ཚུལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གནད་སོགས་སྔར་མ་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིས་

གཟུ་བོར་གནས་པའི་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་དགའ་ཞིང་ངོ་མཚར་བའི་བཀུད་ཀྱིས་ཚོམ་པ་དང་།

གྲགས་པའི་སེང་གེའི་ང་རོས་བོད་ཡུལ་གྱི་ཁིངས་ལྡན་གཉིས་ཐུང་ས་བྱིན་གྱི་སྣ་ཞགས་

ཅན་མ་ལུས་པ་ཞུམ་པ་དང་འཇིགས་པའི་ཁུར་གྱིས་རོན་པར་མཛད་པ་ནི་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་

གཏམ་ཉིར་བདུན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་མདོ་ཁམས་ནས་

ཕེབས་ཕྱལ་ནས་སྤྱོད་བ་རྩེ་བའི་གནས་སྐབས་དང་། ཕྱིས་ཀུང་རིགས་པ་རྣམ་མེད་དུ་

བྱགས་པའི་སྟོན་པ་སྲུ་ཞིག་དང་བརྒལ་ཡང་། གང་གཞིར་བཞག་པའི་གྲུབ་མཐའི་

@439 གདོད་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། རང་གི་ཞལ་འཛིན་ལ་ལྷོག་འཕྲུག་གི་བྱགས་སྐབས་

མི་རྟེད་པ་དང་། ཕ་རོལ་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དངོས་ཀྱགས་ཀྱི་གནོད་པའི་མཚོན་ཐོག

ལྷར་འབེབས་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆེ་འདོན་དུ་

ཕྱོགས་ལས་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་བའི་འཁོར་གསུམ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟ་བྱིའི་སྒྲ་སྐྱེན་པོར་སྒྲོག་པ་

ལས། གཞན་དུ་ཆོས་ཟེམས་སེམས་ཀྱི་ཆོ་ངེས་མཐིན་པ་འདྲལ་འདྲལ་དུ་འདེབས་པ་

སོགས་མི་མཛད་པས་རྩོད་པའི་ཕ་རོལ་ཀུ་སོན་པ་སྟེ་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་གཏམ་སོ་བདུན་

པའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་དུས་ན་གཙང་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོན་

བྱ་རྣམས་སུ་ས་དགེའི་ཚགས་སྡང་དང་། ལྷག་པར་དམ་པ་འདིའི་ལེགས་བཤད་

གསར་པ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེའི་མ(U)་གྱ་ལྷར་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ས་སྐྱའི་རིགས་སྨྲའི་

དྭང་མ་ཕལ་ཆེར་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒོོབ་མར་ཞུགས་པ་དང་། ཇོ་ནང་བོ་དོང་སོགས་ཀྱི་

ཡིག་གཞུང་རྣིང་པ་ལ་ཡོད་པའི་མ་དག་པ་དང་། མ་ཡིན་པ། མ་ངེས་པའི་ཚོགས་དོན་

དུ་མ་ལའང་རང་ཤུགས་ཀྱི་དགག་པ་གནད་དུ་ཕོག་པ་མང་དག་བྱུང་བའི་རྒྱུན་མ་བཟོད་

པའི་ལེ་ལན་ཞེ་ལ་བརྟགས་ནས་སྤུན་འབྱིན་པར་བརྩམས་བའི་ཚེ། འཇམ་དབྱངས་

ཀྱིས་ཐོག་མར་འདུ་ཞལ་མཇལ་བར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུང་བས་བསྐུལ་ཏེ། རྗེ་རྗེ་ནག

པོ་ཆེན་པོའི་བས་ཞལ་ལ་གཟིགས་པས་དཔྱ་དཀར་པོའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་ཡི་གེ་འདུག

པ་ཚད་མའི་གཞུང་གི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཏུ་གཟིགས་ཤིང་། དེ་ཉིད་རྣགས་

ཅན་དུ་མཁྱེན་ནས་དཔྱད་པ་ན། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོལ་བ་སྤྲ་ཕྱི་དང་། ཚུལ་གསུམ་

པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིགས་ལམ། སྒྲབ་དང་སྒྲུབ་འབྱེད་ཀྱི་ཆ། བརྒལ་ཞིང་

བརྟག་པ་ལ་ངེས་པའི་དབང་མཐོ་བའི་སྤྲོབ་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ན། མི་སྣུན་པའི་

སྐྱེས་བུ་དེས་འབེལ་གཏམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྟའི་ཚིག་དེ་ཉིད་གཞུང་སྐྱར་དུ་བྱས་ཏེ་ཡན་མེད་

@440 དུ་རེ་བ་ལ། དམ་པ་འདིའི་ཚེས་མཐུན་གྱི་སྐོར་ནས་དེའི་དོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་

ཞེས་རྒྱུ་མཚན་རྣ་ནས་ཕྱུང་བས་བརྟུལ་བ་ནི་རྣ་དུ་བླུང་བའི་གཏམ་དུགཅ་ཙུ་པའོ། ।

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྔར་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་ལྟར་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་

དབུས་གཙང་གཉིས་ཀར་རྩོད་པ་བཟང་བའི་དཔེར་བྱགས་པ་ཡིན་ནའང་། རྩེ་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཐོག་མར་མཇལ་ནས་རྩོད་པའི་ཚོ་རྩེའི་ཞལ་ནས་ལུང་རིག་ཆུང་ཟད་

ཙམ་རེ་གསུངས་པས་ཀྱང་རྒྱལ་ཚབ་རྩེའི་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་རྣམས་རང་ཞིག་ལ་

སོང་སྟེ་སྣ་བའི་སྤོབས་པ་རྣེག་མེད་དུ་མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཟང་ཟང་ནེ་རིང་

པའི་གསུང་ལས། བླང་གི་ལོ་ལྷ་སར་སྐོན་ལམ་ཆེན་མོ་མཛད་དུས་དགེ་འདུན་

སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་སོགས་འདུས་ཤིང་། བོན་པོའི་ཡོག་ཐང་དགོན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་

དཔོན་སློབ་མང་པོས་ཀྱང་ཟས་ནོར་སྟོབས་ཆེ་བ་ཕུལ་བ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་བསམ་གྱིས་

མི་ཁྱབ་པ་བྱུང་བའི་ཚེ། མི་ཕལ་མོ་ཆེས་འདི་ནི་ཚོས་རྗེ་འདི་ཉིད་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡིན་

པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། གླུབ་ཐོབ་ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་འདུག་ཟེར་

བ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་འདུག་ཟེར་བ་བྱུང་ཡང་། ཚོུ་ཆུང་

བ་དང་། ཆོོགས་མ་བསགས་པ་དང་། ལོག་ལྟ་ཅན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་རྗེ་

ཅོོང་ཁ་པས་དབང་བསྐུར་ཀྱི་ཐབས་ཞིག་མཛད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་བྱུང་བ་བཞིན། དཔལ་

ས་སྐྱ་པའི་དགེ་བའཕེལ་ཆེན་པོ་རབྟ་ཕྱི་རུ་བྱགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཡང་ལོག་རྟོག

དེ་གཅིར་ནས། དགེ་འདུན་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་རྩེ་རང་ལ་ཞུ་བ་འདི་ལྟར་

ཕུལ་བ་ཡིན་ཟེར་ཏེ། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ལགས་དབང་བསྟུད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་

ཟབ་པར་གདའ་ལགས་ཞུས་པས། རྩེའི་བཀའ་ལུང་ལ། བླ་མ་པ་དབང་བསྟུད་

རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་བཞིན་བྱས་པ་དེ་གা་ཟབ་པར་བྱུང་གསུངས་པའི་ཚོ། མཁས་

@441 པའི་ཐུགས་ལ་འཇིགས་སྣང་དང་དད་སྣང་གཉིས་ཀ་རང་དབང་མེད་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་

ཞིང་། མཁས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་རྣོལ་བ་རང་ཞིག་ལ་འགྲོ་བ་དང་། སྟོག

རང་གདལ་ལ་འགྲོ་བ་བྱུང་ཟེར་བའི་དཔེས་མཆོན་ཏེ་བརྒལ་ལན་ནམ། ཐལ་འགྱུར་

དང་། རིག་པ་རྣམས་ལ་གསུང་ཆོག་ཚན་པ་རེ་རེས་ཕྱིར་རྣོལ་འཇིགས་སོ་ཅོག

ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་འཇོམས་ནུས་ཞེས་པ་མཁས་གྲུབ་སྟ་མ་མང་པོའི་གསུང་ལས་

བྱུང་བ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྩོད་པ་བཟང་བའི་རྣམ་ཐར་ཟབ་མོ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ཞིག ।

ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྗེའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་།

རིགས་གྲྭ་མཛད་པ་དང་། བགྲོ་གླེང་མཛད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ཡང་རྩོད་པ་བཟང་བ་དང་།

རིག་པ་རྟོ་བར་ཡོང་བ་ཡང་། རྟེ་དེ་ཉིད་རྩོད་པ་བཟང་བ་དང་། དོགས་པ་བཟང་

བཞམ། ཟབ་པའི་རང་ཤུགས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ་གོང་དུ་སྨོས་པའི་ཁུད་ཆོས་དེ་དག་ནི་མདོ་སྡེགས་གང་གི་ཐད་ལ་ཡང་

མཚུངས་ཤིང་། ལྷག་པར་སྡེགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་ལ་སྣང་པ་ཕུལ་ཕྱིན་དུ་མཛད་

པ་ནི་སྡར་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ལ། དམིགས་གསལ་སྡེགས་ཀྱི་

དམ་བཅའ་སོགས་མཛད་ཚུལ་ནི་རྣམ་ཐར་རྣམས་སུ་གསལ་བར་འཁོད་པ་མི་སྣང་ཞིང་།

མདོར་ན་མདོ་སྡེགས་རིགས་གནས་སོགས་གང་གི་ཐད་ལ་ཡང་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་

ཚུལ་བཞིན་དུ་ཆོལ་བར་ནུས་པ་ནི་སྙ་ཡང་མ་བྱང་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྩོད་པའི་ཡོན་

ཏན་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མངའ་ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །སྨས་པ། རྒྱ་ཆེན་གཞུང་

ལུགས་དགོངས་དོན་ས་གསུམ་ཁྱོན། །རྣམ་དཔྱོད་རིག་ཚུལ་གོམས་པས་མ་གཞལ་ན། །

རྩོངས་པའི་སྟོབས་ལྡན་ས་འོག་འཆིང་མི་ནུས། །དེ་ཕྱིར་ཐོས་དང་བསམ་པའི་ཚུལ་ལ་

བསྟན་ས། །ཐོས་པའི་རིམ་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར། །སྒོམ་སྤྲོམ་སྦྱང་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་

@442 བཟུང་ན་ཡང་། །ཀུན་མཁྱེན་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་མི་ནུས་པས། །མང་དུ་ཐོས་པ་

བཙན་བ་མ་འགས་པའི་ལུགས། །རྩོད་རིག་ཉི་མའི་ཟེར་བརྒྱས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །

དགོངས་དོན་འདབ་བརྒྱ་འབྱེད་པ་མ་ཤེས་པར། །སྐྱིང་པོ་མེད་པའི་ངལ་བར་སེམས་

པ་ནི། །ཀྱེ་ཉུད་རྨོངས་པའི་རང་ཚུལ་ཁོ་ནར་ཟད། །དེ་ཕྱིར་འདྲེན་པ་འདིས་ཀྱང་

རང་གཞན་གྱི། །གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་འོལ་སྤྱི་ཙམ་མིན་པའི། །རྩོད་རིག་སྣང་

ལ་གཞལ་ནས་གཏིང་ཕྱིན་པར། །དེས་པ་རྣེད་པའི་ཐོས་བསམ་ལྡུར་བཞེས་མཛད། །

དེ་ཚེ་ཕ་རོལ་རྒོལ་བས་ལྟར་སྣང་གི །ལུང་རིག་སིར་བུའི་རྒྱུ་བ་སྤྱོ་བྱས་ཀྱང་། །

མི་འཇིགས་དམ་བཅའི་ས་འཛོན་རྩ་བ་ནི། །ཆ་ཙོམ་གཡོ་བར་རྟུས་པའི་གོ་སྐབས་

བྱལ། །ཐལ་ངག་རིག་པའི་སྤྲོར་བ་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཕ་རོལ་དམ་བཅའ་བརྒྱ་ཕྲག

འཇིག་བྱེད་པ། །ཁྲོད་མཐོང་སྣ་བའི་སེང་གེ་ཆོས་གྲགས་ཀྱང་། །རེ་ཞིག་ཞི་

བའི་བཀང་སྟོམས་གཞལ་ལམ་སྟམ། །དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། །མ་

རྟོགས་ལོག་རྟོག་བསལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི། །ལམ་བཟང་གསལ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་

འབའ་ཞིག་ལམ། །ཞིང་ཏེགས་བརྒྱགས་པའི་ངང་ཚུལ་ཞར་མི་མངའ། །

ཞེ་མ་ཁྲོད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཚ་རེ་རེ། །གཞན་དག་ལོ་བརྒྱ་འབད་ཀྱང་མི་བསྟན་

ནཱ། ཀྲ་དུང་གླན་ཀ་འཚོལ་བའི་བསམ་པ་ནི། །སྒྲང་བུ་མེ་ལ་འཐབ་པའི་སྒོ་ཆུལ་

ཉིད། །གཞན་གནོད་ཆ་ཙམ་ཁྲོད་ཐུགས་མི་མངའ་ཡང་། །དྲང་པའི་ལུང་དང་

རིག་པའི་ཚངས་ཐེག་གིས། །གཞལ་ཆེ་འཁྲིག་པོའི་བློ་ཅན་མ་ལུས་པ། །དབང་མེད་

སྐན་པའི་མལ་དུ་མཆི་མ་བཀྱུ། །ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ངལ་བསོའི་ཚིགས་བཅད་

དོ། འ་ཀགས་མ་པ་རྩོམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣད་དུ་བྱང་བ་ཇི་ལྟར་མངའ་ཆུལ་བཤད་པ་ལ།

དེ་ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་བློན་པོ་མཁས་པར་རྟོམས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་

@443 ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་

འཕེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་སྟོན་བྱེད་འཕགས་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་

ལས་ལྷག་པའི་དོན་གསར་དུ་སྟོན་རྒྱུ་མེད་ན། དུས་ཕྱིས་སྨར་ཡང་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་

བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མེད་དོ་ཞེས་མཁྱེན་པ་གཟིངས་བསྟོད་ནས་སྨྲ་བ་དག

མཆིས་མོད། དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་གཏམ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་

ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་

བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་

པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་

བརྒམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལས་ལྷག་པ་

ཞིག་འཆད་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་

པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བོད་འདིར་ཡང་ས་དགེ་རྒྱིང་མ་

ཀར་འབྲུག་སོགས་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་དུ་མས་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་སོགས་ཇི་སྙེད་ཅིག

རྩོམ་པ་མཐའ་དག་དོན་མེད་པར་འདོད་དགོས་པས་ཤ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་

དུ་སྣྭ་བ་རྣམས་ནི་གང་ཡང་མ་བསྟབ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་རང་རྒྱས་གསལ་བར་ངོམས་

པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཆེན་གཅིག་སྟོས་ནས་དེའི་དོན་འཆད་

ལུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་གང་ཡིན་དྲིས་ན་ཚོག་སྦྱི་ཙམ་གྱི་ལན་ཡང་

འདེབས་རྒྱུ་མེད་པར་ཤེས་སོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་གནས་ཚོད་སངས་རྒྱས་དང་ཤེང་

རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལས་བརྒལ་བ་མེད་ན་ཡང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་

གྱིས་དབང་པོ་ཇི་ཞན་ཇི་ཞན་དུ་བྱུང་པ་ན། རྒྱས་པ་རྣམས་དོན་བསྡུ་བའི་སྒོ་ནས་

འཆད་དགོས་པ་དང་། མི་གསལ་བ་རྣམས་གསལ་བ་དང་། གབ་པ་རྣམས་བརྗེན་

@444 ཆེར་ཕྱུང་བ་དང་། དཀྱགས་པ་རྣམས་འཁྲིགས་སུ་སྡེབས་པ་དང་། དྲངས་ངེས་

ཀྱི་ཁྲད་པར་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་དང་འཚམས་པའི་བསྟན་བཅོས་མན་ངག

སོགས་དུ་མ་ཞིག་མཛད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

ཐོག་མར་བསྐོར་བའི་དུས་སུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་གཟུངས་དང་སྤོབ་པ་ཐོབ་

པ་ཤ་དག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞལ་ནས་གསུངས་པའམ། རྗེས་སུ་གནང་བའམ།

བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་གང་ཡིན་ཀྱང་ལན་རེ་རེ་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་རྣམས་

མི་བརྟེད་པར་འཛོམ་ནུས་པ་དང་། གསུངས་པའི་མོད་ཤིད་ལ་དོན་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་པོ་སྟི་དང་བྲེགས་བམ་ལ་འགོད་པ་སོགས་མ་དགོས་

ནའང་། རྗེས་འཇུག་རྣམས་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་

བྱ་ལ་དགོངས་ནས་དབུ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་

མཛད་ནས་རིམ་གྱིས་བྲེགས་བམ་དུ་བཀོད་པ་ལས་ད་ལྟའི་དུས་ནའང་རང་ཅག་རྣམས་

ཀྱིས་ཉན་སེམས་བློག་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་དུ་བྱུང་པ་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་

སྐུ་ངན་ལས་འདས་ཤིང་བཀའ་བསྩལ་ལ་སོགས་པ་མཛད་ཟིན་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་

དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་ཐ་དད་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་ཀ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བྱེས་ཤིང་།

ལྷག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་འབྱིན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མིང་ཡང་

རྒྱབ་པར་ཉེ་བ་ན། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་

སྲས་དང་། ཐོག་མེད་སྐུ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བྱོན་སྟེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་

ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ཡོན་ཀྱི་

ཡུལ་དང་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུང་སོགས་སུ་གསང་ཆེན་རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་

བསྐོར་བ་རྣམས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་མཛད་ཅིང་། དེ་དག་གི་

@445 དོན་པཆྜི་ཀ་དང་བླུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བཀལ་ཏེ་ཕྱི་རབས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་

ཆེར་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་བསྟན་རྣམས་མ་ཉམས་སྐོང་ཚོས་གསུམ་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་ལོ་

པཊ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེར་ཞུས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་དུ་

གྲགས་པ་བྱུང་བ་དང་། རབ་བྱུང་དང་སྟགས་ཀྱི་སྡེ་འཛུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་

པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལྡངས་པ་ལས་ཐོལ་བ་ཐོབ་པའང་

རིས་སྣེད་ཅིག་བྱུང་མོད་ཀྱང་། སྒར་ཡང་བསྟན་པ་འཕེལ་འགྲིབ་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་

པས་ཕྱི་དར་གྱི་མགོ་ཚུགས་པའི་དུས་སུ་འདུལ་བ་དང་སྡེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་ནི་

ཉམས། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་རང་བཟོ་ལས་གསང་སྔགས་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པར་

ཞེན་ནས་སྡོང་སྤྲོལ་དུ་བསྣད་པ། འཆོ་བ་ཆོས་སུ་སྨྲ་བའི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་

དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ལོག་དར་བ་ན་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྡེགས་

ལོག་སུན་འབྱིན་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་ལྷ་བླ་མ་ཡི་ཞེས་འོད་

ཁྲུ་དབོན་གྱིས་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དྲི་ཙ་ཀ་ར་བོད་དུ་སྤྱན་དྲངས་པས་བསྟན་པ་ལ་

མ་རྟོགས་པ་དང་འོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་བསལ་ཞིང་། སྟོན་ཚད་གསང་སྔགས་

ཀྱི་ཆོས་སྐད་མཐོན་པོ་ཁར་འཁྲིར་བའི་ཤིང་སྤྲོད་ལྷག་པར་དར་བའི་རྒྱུན་ཀྱིས་འདྲོམ་

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ། བོད་ཀྱི་མི་རྣམས་ལ་ཆོས་ཟབ་ཟབ་མོ་དང་། མཐོ་

མཐོ་མོ་མི་གསུང་བར་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་འཚལ་ཞེས་ཞུས་པ་ལྟར།

ཆོས་འོག་ལ་འཛུག་པ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཐུག་པར་གཟིགས་

ནས་གཅོ་བོར་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་

ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་ཀུན་ཚང་བའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་སོགས་མཛད་ནས་

བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་གཞུང་བཙུགས་པ་དང་། གང་ཟག་སྟོང་པྱན་འགའ་

@446 ཞིག་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསང་ཞིང་ཟློག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་

གདམས་པ་ལས་ཁྲོམས་ཆོས་སུ་མི་མཛད་ལ། བསྟན་པའི་རྩ་བ་འདུལ་བ་ཡིན་པར་

དགོངས་ནས་འདུལ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པའི་བཀའ་གདམས་ལྟ་ཅོས་བདུན་

པྱན་གྱི་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་ཕྱག་སྟོལ་བཏེགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བསྒྱུར་འབྲོག

པྱན་གྱི་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་ཕྱག་སྟོལ་བཏེགས་པ་དང་། དེ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བསྒྱུར་འབྲོག

མི་ལོ་ཙ་བ་དང་། མངའ་བདག་མར་པ་ལོ་ཙ་བ། རྭ་ལོ། མཉན་ལོ་ལ་

སོགས་པས་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་བསྟམས་ན་བོད་དུ་དར་

བར་མཛད་པ་ལས་ས་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་

དམ་པ་གོང་མའི་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་འོངས་པའི་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་སྒོམ་

སྤྱོད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཉམས་བཞེས་དང་། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་

མན་ངག་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་མཛད་པ་དེ་ལྟར་དང་། རྣིང་མ་ཚད་ལྡན་རྣམས་

ཀྱང་བཀའ་གཏེར་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས་ཟེབ་ཆོས་ས་ཆོས་རྡོ་ཆོས་སྣ་

ཆོ་གས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་འཚལ་བ་མིན་འདུག་ན་འང་། དེ་ནས་ཀྱང་དུད་བསྟན་

པ་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་པ་ལ་ཕྱོགས་པས་གང་ཟག་རྣམས་དབང་པོ་ཇི་བརྟུལ་དུ་གྱུར་པས་

ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་མིག་ནི་ལྷོད་ས། ཆོས་པར་རྟོམས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་

གི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་ཁུལ་གྱིས་བདག་ཅག་གི་ཆོས་ལུགས་འདི་ཁོ་ན་མཆོག་ཡིན་གྱི་

གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྩོངས་ཞེན་ཚ་འཐས་སུ་འཐེན་ཀྱང་། དོན་དུ་རང་

ལུགས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོམ་སྤྱོད་གསུམ་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཇི་

བཞེན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་རྣོངས་ཚོད་དང་སྨྱེ་བརྒྱལ་ཁོ་ནས་བསྟན་འཛིན་དུ་ཟློམས།

ཟོག་དང་། རྩྭན་དང་། རང་བཟོ་དང་། འཆལ་སྤྱོད་མཁན་རྣམས་སྤོབས་པ་མཐོ་བས་

ཕལ་མོ་ཆེ་ཞེག་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་མང་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག

@447 པའི་སྲོལ་ཉམས་ཏེ། ལ་ལ་ནི་གསང་སྔགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཤ་ཆང་དང་། བུད་མེད་

ལ་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྨྱོད་དེ་བྱ་དང་བུ་མོས་མཐའ་བཅིན་ཅིང་། ཀླུ་བྱོ་གཞས་སོགས་ཁྱིམ་

པ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པས་སྔར་དུས་ཀྱི་སྐྱོར་སྐྱོལ་དུ་བཀག་པའི་བསྟན་པ་སྐར་

ཡང་སྤེལ་བ་དང་། ལ་ལ་གསང་སྔགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱོང་ཚོག་མདོས་དང་གཏོར་མ།

བརྒྱོག་པ་གླུད་རྩོང་སོགས་དཀོར་ཆོག་ཁོ་ནར་གཞེལ་བ་ལས་སྡུང་སྟོམ་དང་ཉམས་ལེན་

ལ་ཅིར་ཡང་མི་རྩི་བ་དང་། ལ་ལ་འདུལ་བ་སོགས་བ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཆོས་ཡིན་ཞེས་

དགེ་ཚུལ་སློང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དམད་ཅིང་། ལྷ་མེད་འདེ་མེད་དང་། དུག

ལྟ་ཡི་ཤེས་ལྟ་དང་། འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་འཁྲིར་བ་སོགས་ལྟ་སྤྱོད་མཐོ་མཐོ་མོའི་ཆོས་

སྐད་དང་། རྩིང་སྤྱོད་གཙོ་བོར་བརྒྱང་སྟེ་གཞན་དག་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་སློབ་

པ་སོགས་ལ་དེ་དང་དེ་ཙམ་དུ་བས་ཞེས་ཁྱད་གསོད་བྱེད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་

སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་འདི་ཞེས་འཇུག་མོ་འཇུགས་རྒྱུ་མེད་བཞིན་དུ་ཟོག་རྫུ་ཁ་ནའི་ངང་དུ་མི་

ཚེ་བསྐྱེལ་བ་དང་། ལ་ལ་བསགས་སྤྱངས་སོགས་ཐུན་མོང་ལམ་སྤྱངས་ལ་ཅིར་

ཡང་མི་རྟོ་བར་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྐྱན་སྒོམ་ནག

ཡོར་རེ་བའི་ངང་དུ་མི་ཚོ་ཡོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལ་ལ་ཐ་སྙད་ཆོག་སྤྱི་ཙམ་གྱི་ཁ་

བཤད་ཁོ་ན་མཆོག་ཏུ་བརྩང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉམས་ལེན་ལ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོ་བ་དང་

དེ་བས་ཆུང་ངུག་པར་རྨོམས་པ་འགའ་ཞིག་འདུལ་ཁྲིམས་སྐ་ཁ་ཤས་སྤུང་ཁུལ་དང་།

གཏེར་མ་བསྒར་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་འགའ་ལ་སློབ་པ་ཙམ་ལས་གསང་སྔགས་ཟབ་མོའི་

ཉམས་ལེན་ལ་སྣང་ཚུང་དུ་བྱེད་པ་སོགས་བསྟན་པ་དྲི་བཅས་སུ་བྱེད་པ་པོ་ནི་སྟར་དང་དུ་

ལྟར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་དང་བྱུང་བཞིན་པ་མ་ཟད། དུད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའང་འགོག

པར་མི་རྣམ་པར་སྣང་ལ། དེས་ན་བསྟན་པ་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་ན་སྟར་

@448 གོང་དུའང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ལྟར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཚོང་ཁ་པ་བྱོན་ནས་

དྲི་མ་མེད་པའི་རིང་ལུགས་གསེར་སྣྲངས་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་དར་བར་མཛད་པ་ཡིན་

ནའང་། དེང་སང་གི་དུས་སུ་འདི་ཡང་ཉམས་ཇེ་དམར་གྱུར་ཏེ་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་

སྡུ་གཙོ་བོར་གདན་ས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་དང་། སྟེ་དགོན་འགའ་ཞིག་བཅས་

སྡུ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་འཆད་ཉན་དང་། འདུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གི་རྒྱུན་

མ་ནྱུབ་ཙམ་དང་། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་སོགས་སྡུ་སྟྲགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་། ཆོ་

ག་ཕྱག་ལེན་གྱི་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་གནས་ཙམ་ལས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁེན་པའི་བཞེད་

དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། དང་པོར་རྒྱུ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཙལ། །བར་དུ་གཞུང་

ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཞུར། །མཐའ་མར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་

བླངས། །ཀུན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

ཡིན་ནའང་། བདག་དང་བདག་འཛུ་བ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་

ཁྱུལ་ཙམ་ལས། གཞན་དུ་ཐོག་མར་ཐོས་པ་བཙལ་བ་ན་ཡང་རང་རང་གི་གྲྭ་ས་གྲྭ་

ཚང་གི་ཡིག་ཆ་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཙམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འཚལ་ནས་དམ་བཅའི་ཁས་ལེན་འཇོན་

ཐུབ་ཙམ་དང་། རིག་ལྡང་བགྲོ་གླེང་མ་ཆད་ཙམ་ནས་མིང་བཏགས་ཆེ་ཆུང་ཞིག་ཐོན་

ན་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་ཁྱུལ་བྱེད་པ་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ལ་མཐའ་ཆོད་

པའི་ཐོས་བསམ་ནི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མ་དཔོགས་ཤིང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མ་ལྷོགས་པ་དང་།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་རྒྱུ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ལ།

མཐའ་མར་ཉིན་མཚན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ནི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ཁྱད་

པར་ཅན་འགའ་ཞིག་ཙོམ་ལས་བདག་ལྟ་བུ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་ཆོ་འདིའི་གོ་སྐ་ད་ད། གཏམ་

སྨན་གྲགས། ཟང་ཟིང་གི་འདུ་འགོད་སོགས་ཀྱི་ངང་དུ་ལང་ཚོ་ཡོལ་བར་གྱུར་པ་

@449 ཆེས་མང་བ་ལས་ཐོས་དོན་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བ་ནི་ཉིན་མའི་སྐར་མ་ལྟར་བྱུང་ལ། འོན་

ཀྱང་གཞན་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཐུགས་རྟེ་དང་བཀའ་དྲིན་

ཁོ་ནའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐོས་བསམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྣང་སྲོལ།

ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་འགག་སོགས་གང་ལའང་རེ་བོ་དགེ་ལུགས་པ་རང་དུག་ཤོས་སུ་

འདུག་པ་ནི་གཟུ་བོའི་བློས་བརྟགས་ན་ཤེས་ལ། ཁོ་བོས་འདི་ལྟར་སྨྲ་བ་ཡང་

བདག་ཉིད་རེ་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱོགས་ཞེན་གྱིས་ཀུན་ནས་

བསླངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྤྲོབ་དཔོན་ཐོ་བཙུན་གྱུབ་རྗེས། བདག་ནི་

སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་མི་འཛིན། །སེར་སྐྱ་སོགས་ལ་མི་སྡང་ཡང་། །གང་ཞེག

རིགས་པར་ལྡན་པའི་ཚིག །དེ་ཉིད་སྟོན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན། །ཞེས་དང་།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྱུབ་ཀྱིས། མི་ཁོ་བོའི་རྟེས་འཇུག་གྲོགས་པོ་རྣམས། །

ཡིད་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བར་མ་བྱེད་པར། །ཐོག་བཟུ་བོར་གནས་པའི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས། །

ལམ་དྲང་བོར་ཞུགས་པ་ཅིས་ཀྱང་ལེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱོགས་ལྷུང་

སྤྲངས་པའི་དྲང་པོའི་བློས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་སྤྲས་པ་ཡིན་ཅིང་། ས་སྐྱིང་ཀར་

འབྲུག་སོགས་ཀྱི་གྱུབ་མཐའི་འགྲོ་ལུགས་དང་། ཟབ་མོའི་གནད་དོན། ཆོས་

སྐད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སོགས་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པས།

དེ་དག་ལ་དུས་ཕྱིས་འདུ་མིན་གྱི་བསྟེ་ལྷད་དང་། རང་བཟོའི་རྟོག་བཅོས། །

མི་ཤེས་པའི་བབ་བཅོལ་གྱིས་བསླད་པ་ཞུགས་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་མཆིས་པ་རྣམས་

མ་ཡིན་པའི་རང་རང་གི་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་རྣམ་དག་གང་ཡིན་ལ་རྒྱལ་

བའི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་མཆིས་རྟང་། ཕྱིས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་

རང་རང་གི་རྒྱུད་ཚོད་དང་བསྟུན་པའི་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་མ་ཤེས་པའི་ཁར། །གཞན་

@450 གྱི་ལད་མོ་སྣ་ཚོགས་ཞིག་བཀབ་པས་གང་ཟག་གིས་ཆོས་མཛད་པ་ལྟར་དུ་སོང་བ་ཡང་

ཅི་རིགས་པ་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་འོང་བ་ཡང་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ཐུན་

མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནད་རྣམས་སྦྱངས་པ་དམན་པས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་

པར་ནི་མ་རྟུས། བློ་མ་སློབ་དཔོན་མཁས་ཤིང་ཉམས་རྒྱང་ཅན་གྱིས་འདི་དང་འདི་

ལྟ་བུ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་གསལ་པོར་འདོམས་པ་ཡང་མེད། དབང་རྩེས་གནང་འགའ་

ཞིག་དང་། བསྟན་ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚོད་ཚོད་དུ་ཉམས་ལེན་

བྱེད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་བཤད་ཚོད་ལྟར་གྱི་ཉམས་རྒྱང་ནི་མ་སྐྱེས། ཇི་ཞིག་ལྟར་ན་

གཞན་གྱི་ཆོས་གསར་ཟབ་མོ་ཡིན་ཁུལ་ཁ་བོ་དང་བཅས་པ་ཞིག་གོ་བ་ན། དེ་

བས་དེ་དག་པ་ཡོངས་རྫུ་ཡིན་འདུག་སྟམ་རང་ལུགས་བཞག་ནས་དེ་དག་ལ་ཞུགས་པས་

ཅི་མིན་འདི་མིན་དུ་སོང་བ་ཡིན་འདུག་པས། དེ་ལྟར་མི་མཛད་པར་གཅོོ་བོར་

བསྟན་པའི་གཞི་མ་དག་ཚུལ་སྨོང་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་གཞིར་

བཟུང་། དེའི་སྟེང་དུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དལ་

འབྱོར་རྙེད་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་འབྲས་དང་། འཁོར་

བའི་ཉེས་དམིགས། ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་

ཐུབ་རུང་། དམ་པ་གོང་མའི་གསུང་དང་། སྨོན་དཔོན་མཁས་པའི་ངག་སོགས་

ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འབད་ཅིང་། དོན་

རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སྙོང་བ་ཅི་ཐོན་ལ་འབད། སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ཕྱག།

མཆྡལ། ཡིག་བརྒྱ། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་བསགས་སྡུངས་རྣམས་བྱེ་བ་

ཁ་ཤས་དང་། གྲངས་ཁྱི་འབུམ་ཁ་ཤས་ཙམ་གྱིས་སྟོག་པ་ཚབ་ཆེན་འདག་པ་

དང་། བྱིན་རླབས་ཚན་པོ་ཆེ་འཇུག་པར་མི་རུས་པས་ལོ་བླ་དུ་མར་རྒྱུན་འཁྱོངས་

@451 སུ་འབད་ན། ནམ་ཞིག་ན་སྒྲིབ་པ་དག་ཅིང་། བླ་མ་ལྷའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས་

པས་ཆོས་རྣམས་ལ་བལྟས་ན་ཡང་སྟར་དང་མི་འདྲ་བའི་ངེས་ཤེས་ནང་ནས་རྣེད་པ་ཞིག

འོང་རྒྱུ་ཡིན་པར་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་བསགས་སྤྱངས་དང་སྤྲེལ་ནས་རང་གི་ལུགས་

ཀྱི་བསྒྲེད་རྩོགས་སོགས་ཟབ་མོའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྒྱུད་ཆོད་དང་བསྟན་ནས་ཉམས་སུ་

བླངས་ན་དལ་འབྱོར་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་དུ་འབད་འཚལ་ཞེས་འཕྲོས་

བཞག་ཁ་ཆེམས་རྒྱང་བསྐུར་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤེལ་ནས་དགྱུས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི།

དེས་ན་སྔར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།

དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་འགྲེལ་བྱེད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཟབ་ཅིང་

བརྒྱིང་བ་དྲུ་མ་ཞེག་མཛད་ནའང་། ཕྱིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དབང་པོ་ཇི་བརྟུལ་དུ་

སོང་བས། དེང་སང་གི་དུས་སུ་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་སོགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་

ནས་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ལྟ་བཞག །ལན་རེ་གློག་པ་ཙམ་ཡང་

མི་ནུས་པར་བློགས་བམ་རྣམས་རྟེན་ཁྲིའི་ནང་དུ་བཞག་ནས་རིམ་གྱོ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ཞལ་ཕྱེ་

ནས་གློག་འདོན་ཙམ་དང་། རྒྱུན་པར་ཕྱག་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་

ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་ལ་མི་མཁོ་བའི་དུས་ཆོད་དུ་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་

བ་བཅས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་

ཆོག་རྣམས་ཉང་དུར་བསྡུས། དོན་མི་གསལ་བ་དང་གོ་མི་བདེ་བ་རྣམས་གསལ་

པོར་སྟོན་པ་སོགས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བློ་དང་འཚམས་པར་མཛུབ་ཚུགས་དམར་བཅང་

གི་ཚུལ་དུ་འཆད་པའི་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་རྒྱས་བསྡུས་མཐའ་གྲས་པ་ཞིག་མཛད་པ་

རྣམས་ལ་གདུལ་བྱར་སྣང་པའི་དགོས་པ་ལྷག་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་བཞིན་དུ།

རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་རྐྱགས་སུ་བཀོད་ནས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་

@452 པ་སོགས་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཆོས་སྤྱོང་གི་ལས་ཚབ་ཆེན་པོ་བསགས་པར་མི་

བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་། རང་གིས་ཇི་

བཞིན་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། །ཤུགས་དྲག་བརྩེ་བས་དྲངས་པའི་ཐབས་

མཁས་ཀྱིས། །འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་བསལ་བྱས་ནས། །རྒྱལ་བའི་

བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འཛིན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཐུགས་བསྐྱེད་རྫ་བྱུང་བ་ཇི་ལྟར་མཛད་

པ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེས་པའི་ལམ་དྲངས་པོ་ལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་བཀྱེ་བའི་སྒོ་དུ་

སྣང་ཞལ་བཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འང་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་ཉམས་ལེན་གྱི་

གནད་མཐའ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་འདོམས་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བསྐོར་ཏེ་

འབྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེན་པ་དང་། བྲོལ་བ་དང་། རབ་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་

པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་ཅིང་། བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཉིན་མོ་ལྔར་གསལ་བར་མཛད་པ་མ་ཟད། ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་

དོན་དེ་དག་བསྟན་བཅོས་སུ་འཐད་པ་ཞིག་མེད་ན་བདག་ཅག་ཕྱི་རངས་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་

བགེ་སྐལ་བྱིས་ཕོངས་པར་འགྱུར་བ་ལ་བརྩེ་བ་ཤས་མི་བཟོད་པས་ཀུན་ནས་བསྡུངས་ཏེ་

མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་རྣམས་བློགས་བམ་དུ་འཁད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཞལ་ཆེམས་

ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེང་སང་གི་དུས་སུ་བདག་ལྟ་བུའི་སྐལ་དམན་

རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་སེམས་བསྐོམ་གསུམ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ཐྱུང་པ་དང་། མདོ་

རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བལྟ་བར་མ་ལྷོག་ཀྱང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་འདི་རྣམས་ལ་

ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་ལམ་གོལ་བ་དང་ལོག་པའི་གཡང་ས་ལས་

གྲོལ་ཏེ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དུ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བགྲོད་ནུས་པའི་བཀའ་དྲིན་

བསམ་ལས་འདས་པ་སྨྲས་བ་ཡིན་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་ཉིད་དག

@453 ཞིང་དུ་གཤེགས་ནས་མཁས་བྱྭབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སྨོར་ཡང་ཞལ་གཟིགས་སྐབས་

ཀྱི་གསུང་ལས། ང་དྲན་ན་སྟྲགས་མཚན་ཉིད་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་གཅོ་བྱས་པའི་ཡིག

ཆ་འདི་རྣམས་ངའི་ཁ་ཅིམས་ཡིན་པས་འདི་རྣམས་ལ་ལྷོས་ཞེས་སོགས་རྗེ་ཉིད་དངོས་སུ་

བྱོན་ཀྱང་དེ་དག་ལས་ལྷག་པ་གསུང་རྒྱུ་མེད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་སྟེ། འདི་འདྲ་

བའི་བཀའ་དྲིན་ནི་ཆ་ཤས་ཕྱི་མོ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་དུས་ནམ་དུའང་འཇལ་བར་རྒྱས་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུང་རྩོམ་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་མཆིས་ཞེ་

ན།། རགས་རིམ་འགའ་ཞིག་སྟར་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་དང་། དུའང་དེས་ཀྱང་མི་

ཚད་པ་མང་དུ་མཆིས་པ་རྣམས་དང་བཅས་ལ་བྱིགས་བམ་གྱི་བྱངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།

རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་

འཚད་པའི་རྩེར་སོན་པ་མ་ཟད་རྩོམ་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པའི་གཙོ་

ཆེ་བ་ཙམ་སྨོས་ན། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཆེན་པོའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་

མེ་དང་། བསྟན་རིམ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་དོན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་

བསྡུས་པ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱེད་སྐོ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་འཇུག་རིམ།

ཆེ་བ་བཞི་ལྡན་གྱི་སྐོ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་

བརྟོད་བྱ་མཐའ་དག་བེའུ་བུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡིལ་བ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ། རྣེ་

བསྒོམ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྩོམ་པའི་བསྟལ་མ་མཛད་ཅིང་། བླ་མ་ཉིད་ཀྱིས་

ཚོགས་ཕྱད་སྤེབས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་གྱི་བརྟོད་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡི་དམ་ཉིད་ཀྱིས་སྨོས་

སྤེལ་མཛད་ནས་རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། གང་ཟག་སྤྱགས་ལ་སྨོར་བའི་

རིམ་པ། རྒྱུད་སྨོད་དུ་རྟང་ཐབས། རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱ་ཐབས། རྒྱུད་

བྱོལ་བར་བྱ་ཐབས། དེ་དག་ལའང་ལུང་གི་ཤེས་བྱེད། རིག་པས་སྣུབ་

@454 ཚུལ། ཞལ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར། དེ་ལ་སོགས་པ་གསང་བའི་གནས། དཀའ་

བའི་གནད་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་དག་ཀྱང་ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པས་བྱ་ྲུད་ྀའི་སྐྱོང་ཐབས་ལྟར་

མཛད་ནས། ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོར་མཆོད་འོས་གསང་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་

པོ་སྟག་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་འཕགས་ཡུལ་ནའང་ཆེ་བརྗོད་དུ་མས་

བསྟགས་ཤིང་། ཕྱོགས་འདིར་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་རྣེད་དཀའ་བའི་དཔལ་གསང་

བ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་མཐའ་དྲུག

དང་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་ཟབ་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་ས་འོག་གི་གཏེར་ལྟར་གྱུར་པ་

ལ་གསལ་བའི་སྒོན་མེ་དོན་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་དང་། དེས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་

དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིམ་པ་ལྟ་སྟན་གཅིག་ལ་རྩོགས་པར་བྱེད་པའི་གླེགས་བམ་དང་།

རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་རྒྱལ་པོའི་སྐྱིང་པོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་འདོད་འཇོར་བྱ་ཐབས་སྦྱས་

པའི་དོན་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གླེགས་བམ་དེའི་དབོངས་པ་ཐོས་བསམ་

ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འོན་པ་དེ་ཉིད་སྒོམ་བྱང་གི་དགོས་པར་བསྒྲིལ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རྩོགས་

རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་། ནུ་རོའི་ཆོས་དྲུག་ཐྲོ་མཆོག་མཀུ་བ་བསྐྱེད་པའི་

གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ། སྟན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་གཞི། དགོས་པ།

དངོས་ལ་གནོད་བྱེད། དགོས་པ་གཞིའི་དབང་གིས་སྣུས་ཟིན་མི་མཐུན་པ་གསུམ་

ཏུ་བསྟན་པ་ལ། རྟོད་བྱེད་འགལ་བ་ལས་བརྩམས་པའི་དྲི་བ་དང་བརྟོད་བྱ་འགལ་

མེད་ལས་བརྩམས་པའི་དྲིས་ལན་གྱི་ཁོངས་ནས་གཞི་དང་། ལམ་དང་། འབྲས་

བུར་འཇོག་ཚུལ་སྣུ་བའི་སྐོ་བཞི་རང་གི་ཁས་ལེན་མི་འབྱུགས་པའི་འཇིན་མཚམས་དང་།

དེ་དག་གི་དངོས་ལ་བསྟན་ཚོད་དང་དོན་ལ་གནས་ཚོད་མི་མཐུན་པའི་སྲོལ་གྱི་ཐེག་པ་ཆེ་

ཆུང་གི་གཞུང་དོན་ཡོངས་ལ་སྐོ་སྐུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་འབྱུད་པ་དྲང་བ་དང་དེས་པའི་

@455 དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྨིང་པོ། ཁྲད་པར་དུ་ཐར་པའི་རོང་གྲྭར་

འཇུག་པ་ལ་མེད་དུ་མི་བཟོད་པ། མཐར་འཛིན་གྱི་ཆུ་བོ་ཐད་དུ་གཅོད་པའི་གྲུ་བོ་

ཆེ་དབུ་མའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ། གཞན་ཡང་དཀྱིལ་ཆོག །བསྟོད་ཚིག །

སྨོན་ལམ། མངོན་རྟོགས། བསྡུད་རྫོགས། འབྲེལ་འཛིར་ལ་སོགས་

པ་ཁ་འཐོར་བ་ཐམས་ཅད་ཤང་བྱངས་སུ་རྫི་བ་ལྟར་བྱེད་ན་གྲིགས་བམ་ལྟ་བུའི་བརྒལ་

བར་མཆི་སྟེ། གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་བརྙེས་པའི་ཚུལ་ནི་རྣ་དུ་བྱུང་བའི་གཏམ་སོ་

དྲུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདིའི་རྩི་ཆུལ་ནི་གསུང་རྩོམ་བསྟན་བཅོས་གཞུང་ཆེ་

བ་རྣམས་ཚན་པ་རེ་ལ་པོད་རེ་དང་། གཉིས་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་བྱས་ནས་རྩི་བར་

སྣང་ཞིང་། ལར་ནས་གསུང་རྩོམ་པར་དུ་མ་འཁོད་པ་ཡང་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་འོག་ནས་

འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། དཔལ་ཡོངས་གྲགས་པར་དུ་འཁོད་པ་རྣམས་མི་རྟེ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་

མཚོས་པོད་ཆེ་ཚད་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བསྒྲིལ་བར་མཛད་པ་དཀར་ཆག་ནང་བཞིན་འགོད་ན།

པོད་དང་པོར་རྒྱལ་བ་ཁྲབ་བདག་རྗེ་རྟེ་འཚང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསང་བ་ཀུན་

གྱི་གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་སྟོད་ལེའུ་བཅུ་བ་དབང་གོང་མ་གསུམ་མཐའ་བརྟེན་དང་བཅས་

པ། ₇གཉིས་པར་དེའི་འཕྲོས་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་རིམ་གཉིས་རྒྱང་སྒྲིལ་གྱིས་བྱང་

ཆུབ་བསྒྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་པ། འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་པའི་

རིམ་པ། དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ། རྩོགས་རིམ་རིམ་ལྟ་གདན་རྩོགས་

ཀྱི་དམར་ཁྲིད། བསྡེ་འཕོའི་གདམས་ངག །རིམ་ལྟ་བསྟུས་པ་དང་། ཡཁང་

རྒྱུད་རྫོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ཟིན་བྷིས། ₇གསུམ་པར་འདུས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ་

བ། རྡོར་བརྒྱས་དང་། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ། བདག་བྱིན་རླབས།

དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟིན་བྱིས། ཆོ་གའི་ཤུའི་ཁྲངས་དགུད་པ། ལམ་

@456 ལ་སྒོབ་ཚུལ། དཀའ་གནད་བསྟན་པ་ཆོགས་བཅད་མ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་

བཏུས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། བཤད་རྒྱུད་རྒྱུད་ཐབས། 7བཞི་པར་སྒྲོན་གསལ་

གྱི་བཤད་པ་མཆན་བཅས། 7ལྟ་པར་མཐའ་གཅོད་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུ་གྱ ।

བཤད་པ་འཆད་པའི་བསྟས་དོན། འདུས་བཤད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ།

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག་དང་ཐོར་བུ་བ། ས་ཆོག་གར་འཕྲེང་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་

དང་། འདུས་པ་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའི་ཟིན་བྱིས། འཇམ་དཔྱོད་དཀྱིལ་ཆོག ।

སྒྲུབ་ཐབས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་གསལ། ₇བྱུག་པར་འདུས་པའི་མན་ངག

རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒོན་མེ། རིམ་གཉིས་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་ཞལ་གདམས་

ཟིན་བྱིས། ₇བདུན་པར་གསང་འདུས་བསྒྱིད་རིམ། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་

སྐོར། སྒྲུབ་ཐབས་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་བཀོད་པ་ལ། དྲང་དེས་ཀྱི་སྟྲགས་བཏུ་

དང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་ཀྱི་ཟིན་བྱིས། འདུས་པ་རྫོང་སེམས་ངག་འདོན་གྱི་

རིམ་པ། དཀའ་གནད་ཟིན་བྱིས། སྟོབས་པོ་ཆེའི་སྒོ་ནས་ཚར་འབེབས་པ།

རྒ་མཁྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་དབབ་བ། ཁོ་བཅུའི་ཟིན་བྱིས། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་

སྐྱབ་ཐབས་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ། ལྷ་བཅུ་གསུམ། ལྷ་ཞེ་དགུ །ཕྱི་

ནང་ངག་སྦྱོར། དབྱ་ནག་སྐྱབ་ཐབས། གཤེན་རྗེའི་ཆོ་གར་ཆེན་འཕྲེང་བ།

འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་སྲེག་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། འཇམ་དཔལ་ཞི་དབག་གི་སྒོ་ནས་བར་

གཅོད་སྡུང་བ་དང་ཆོ་བསྒིང་བ་སོགས་ཀྱི་གདམས་པ། ཡི་གེ་བཞི་སྡུང་། ཡི་

གེ་བཞི་པའི་མན་ངག །རྩ་ངོ་རྒྱང་དབྱུག་སྡུམ་དང་གཤེན་རྗེ་སྤྱོར་ཚུལ། བླུབ་

ཆེན་དཔལ་འཛོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞིར་བཤད་པ། ནང་གི་རྩ་འཁོར་དང་གཤེན་རྗེ་

སྟོར་ཚུལ། འཁོར་ཆེན་མངོན་རྟོགས། སྐྱེལ་ཆོག །7བརྒྱད་པར་

@457 བདེ་མཆོག་བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་འཕགས་པ་སྒས་དོན་ཀུན་གསལ། རིམ་ལྔའི་རྣམ་འཕད་

སྒས་དོན་བལྟ་བའི་མིག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། དཀྱིལ་ཆོག་དང་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་

ཆེན་མོའི་ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་མདོར་བསྡུས་པ། ལྷུ་ཏི་པའི་དཀྱིལ་ཆོག །དེ་ལུགས་ཀྱི་

སྒྲུབ་ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་བ། 7དགུ་པར་བདེ་མཆོག་གི་མངོན་རྟོགས་འཕད་པ་

འདོད་འཇོ། རྫོགས་རིམ་དངོས་གྲུབ་སྙེ་མ། ཕྱི་རོལ་མཆོད་པའི་ཆོ་གའི་ཟིན་བྲིས།

མཆོད་འཕྲིང་། དྲིལ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས། ངག་འདོན་གྱི་ཆོ་གའི་རིམ་པ། ལུས་

དཀྱིལ། ཆོག་རིན་ཆེན་བང་མཛོད། རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་ཡིག །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་

འགྲེལ་པའི་ཟིན་བྲིས། ཆོས་བཅུའི་མཆོད་པ། མན་ངག་སྐེ་མའི་སྐོར་དང་།

མི་འཇིགས་གཞུང་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ཟིན་བྲིས། ₇བཅུ་པར་ན་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་

ཁྲིད་ཡིག་ལག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་བསྟུས་པ། རྩོགས་རིམ། ཀྱེ་རྡོར་རྒྱུད་དང་། བདག

མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས། བརྟག་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། མཁའ་སྤྱོད་

མ་དམར་མོའི་སྒྲུབ་ཐབས། ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གཅིག་པུའི་དོན་བཤད་པ། ཁ་སྦྱོར་

གྱི་བརྟག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ། འཕོ་བ་གསེར་གྱི་སྐོ་འབྱེད། སྡོུར་

དུག །དེའི་དོན་བཤད། དུས་འཁོར་གཉིས་མེད་དང་། མངོན་རྟོགས་

དབང་སྡོུར་དུག་ཉེར་འཁོ་རྣམས་ཀྱི་ཟིན་བྱིས། འཆི་ཞག་དང་ཚེ་ལྷག་བཤད་པ། སྡོུར་

དུག་དང་སྐྱབ་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ཟིན་བྱིས། རྩོགས་རིམ་གནད་བསྟུས། འབྱེད།

ཁམས་ལེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ། གསང་བ་ཁྱད་བཞི། བླུབ་ཆེན་

བརྒྱད་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་ཟིན་བྱིས། ₇བཅུ་གཅིག་པར་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་

དཀའ་གནད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། དུས་འཁོར་སྒྱི་དོན། བསྡུས་འགྲེལ་དང་།

རྣོར་དབྱིངས་ས་ཆོག །རྣོར་སེམས་བསྟེན་པའི་རིམ་པ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོའི་དཀྱིལ་

@458 ཆོག་སོགས་ཀྱི་ཟིན་བྱིས། སྤྲོང་རྒྱུད་མཆན་ཡོད། དཀྱིལ་ཆོག་རྒྱུད་དོན་གསལ་བ།

འཇམ་དཔལ་སྐྱབ་ཐབས། བྱ་སྤྱོད་སྒྱིའི་རྣམ་བཞག །འོད་ཟེར་ཅན་མ། ལོ་

མ་གྷོན་མ། དབྱངས་ཅན་མ། སྒེ་བཙེགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས། སངས་

རྒྱས་སོ་ལྔའི་མདོན་རྟོགས། སྐྱ་མི་སྐྱན་པའི་ཚེ་སྐྱབ། རབ་གནས་རྒྱས་བསྡུས།

₇བཅུ་གཉིས་པར་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པའི་ཉེ་ཀ།།སྔགས་ཀྱི་སྤྱད་པ་དངོས་གྲུབ་སྐྱེ་མ།

སྟོན་པ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས། རྫ་ཤེའི་རྣམ་�couldང་རིག་པའི་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་ཁྲིད།

རྒྱན་གྱི་ཟིན་བྱིས། 7བཅུ་གསུམ་པར་དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་�couldང་དགོངས་པ་རབ་

གསལ། རྒྱན་གྱི་བརྗེད་བྱང་། རིག་པ་དྲྭ་ཐུ་པ། ཤེས་རབ་ལེའུ་

རྣམས་ཀྱི་ཟིན་བྱིས། ཐལ་རང་གི་ཁྲད་པར། བདེན་གཉིས། དཀའ་གནད་

བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྱིས། 7བཅུ་བཞི་པར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལེགས་བཤད་གསེར་

འཕྲེང་ལས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཤད། 7བཅོ་ལྔ་པར་སྐབས་ཕྱི་མ་ལྟའི་

རྣམ་བཤད། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྲོམས་རྣམ་བཤད་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ། 7བཅུ་

དྲུག་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་

རིམ་པ་ལས་རྒྱལ་སྲས་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་བསླབ་པ་དང་། ཞི་ལྷག་གི་སྐབས་རྣམས།

7 བཅུ་བདུན་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆུང་བ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཞག །

དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ། ཡིད་ཀུན་འགྲེལ་པ།

7 བཅོ་བརྒྱད་པར་བསླབ་བཏུས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། ཚད་མའི་བརྗོད་བྱང་ཆེན་མོ། མངོན་

ལེའི་བརྗེད་བྱང་། ཏིཀྐ།འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ། །ཏིཀྐ།བསླབ་བྱ་

གནམ་རྩེ་ལྷོང་མ་རྒྱས་བསྡུས། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་བཞད། ཡོངས་སྤྱོང་གཞི་གསུམ་

ཆོ་གա་སོ་ཐར་གྱི་བློང་དོར་རྣམས་མདོར་བསྡུས་པ། གསན་ཡིག་གི་དུམ་བུ། ཆ་

@459 ཚད་བལྟ་བའི་མེ་ལོང་། ཆབ་ཤོག་ལེ་ཚན་གཉིས། གསུང་ཐོར་བྱ་པ་རྣམས་དང་

བཅས་པ་དང་། པར་དུ་མ་འཁོད་ཅིང་དེད་སང་དཔེ་རྒྱུན་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་རྒྱན་དང་

ཉི་མ་སྤྲས་པས་རྣམ་འགྲེལ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་ཚུལ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་རྣམ་

རིག་པའི་སྐོར་གྱི་ཟིན་བྲིས། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཆེ་ལོང་ཙམ་གཏན་ལ་

ཞབ་པ་སོགས་དང་། སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྣམས་ནས་ཟིན་བྱིས་སུ་མཛད་པ། མངོན་རྟོགས་

རྒྱན་གྱི་དཀའ་གནད་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་སྐོར་དང་། བྱམས་

ཆོས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ། ཉམས་ལེན་སོགས་ལམ་ཀྱི་རིམ་པར་བསྟིགས་ཚུལ།

སྤྲགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་གསང་འདུས་ཞལ་ཤེས་ཐོར་བུ་མདོར་བྱས་ཟིན་བྱིས་རྟེ་རང་ནས་མཛད་

པ། ཡང་གསང་འདུས་སྐོར་གྱི་ཟིན་བྱིས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེས་མཛད་པ། སྒོབ་

མ་གཞན་དག་གིས་ཟིན་བཏབ་པ་དུས་འཚར་སྤྱི་དོན། སྒོར་བྱུག །འཕོ་

ཁྲིད་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པར་སྣང་ཡང་ཕལ་ཆེ་བ་དེ་རྒྱན་དཀོན་པས་དེང་སང་

འོག་གི་གཏེར་ལྷ་བུར་གྱུར་ཚོད་དུ་སྣང་། དེ་ལྷ་བུའི་གསུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡའང་

མ་བརྟགས་པ་དང་གྲ་ཆོམས་སུ་སྣ་བ་དང་། ལུང་རིག་དང་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་

འབྲུལ་བའི་ཆ་ནི་ཆོག་གཅིག་ལ་ཡང་མི་མངའ་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་དགྱེས་པ་བསྟེད་

པའི་ལེགས་བཤད་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་

ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་བརྐོས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་དག

གི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་དག་གིས་ཇི་ཙམ་དཔྱད་ཀྱང་ཁས་བླངས་

སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་དྲི་ཙམ་ཡང་བརྟགས་པར་མི་ནུས་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་

ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཤིན་ཏུ་མང་

པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་། བདག་ཅག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་གསུང་

@460 ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་རང་གི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྨྲ་འདོད་པས་

དང་། ཡིད་ཕྲག་དོག་གི་དུག་ཆུས་ཆེས་ཆེར་རྒྱོས་པས་སྐྱོན་གདགས་པར་འདོད་

པ་འབའ་ཞིག་གི་སེམས་ཀྱིས་སྨྲ་བ་འདི་བས་པ་གཉིས་ཀ་སྤྲངས་ཏེ། དེ་མ་མེད་

པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་འོངས་པའི་བློས་ཇི་ཙམ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཀྱང་། རྒྱུད་

སྟེ་གོང་འོག །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་། བླུབ་པའི་མཐའ་སོ་སོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་

དེའི་གཞུང་ལུགས་དེ་དང་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པར་ལྷང་དང་རིག་པ་འདིས་མངོན་ནོ་

ཞེས་བྱ་བའམ། ལུགས་དེ་ཉིད་གཞིར་བྱས་པ་ལའང་རང་ཆོག་འགལ་བའི་ཉེས་པ་

འདི་ལྟ་བུས་རིག་གོ །ཞེས་བྱ་བའི་དྲི་ཙམ་ཡང་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ་མངོན་སུམ་

གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ཉིད་འདིའི་རིག་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས་ནི་

ཇི་འདྲ་བའི་མཁས་པ་རྣམ་དུ་བྱུང་བ་གྲགས་པའི་བ་དན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་སྟོན་

བྱོན་པའི་ཆེན་པོ་དག་ལའང་རང་རང་གི་གཞུང་ལུགས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་ན། ལུགས་

དེ་ཉིད་གཞིར་བྱས་པ་ལའང་རང་ཆོག་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་འབབ་པ་

དག་མཐོང་བ་ལགས་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་བློ་གྲོས་དང་མཁྱེན་རབ་རྣམ་དུ་

བྱང་བ་ལ་བསྟན་པར་བཟོད་པའི་ཐེག་གཉིས་གཉེན་སྔོན་ཆད་གང་ཟའི་ཁྲོད་འདིར་ལན་ཅིག

ཀྱང་མ་བྱོན་པ་ཉིད་དུ་ཁོ་བོས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་མོད་

ཀྱི་ཇི་ཙམ་མང་དུ་ཐོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་དེ་དང་དེའི་དོན་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་ནས་སྐྱབ་པ་

སྐྱིང་པོར་མཛད་པས་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལ་

འབྲན་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་འདི་ནི་དེ་བས་ཀྱང་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ཡོན་ཏན་

གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟང་ཟང་ནེ་རིང་པ་

འཆི་མེད་རབ་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས། ཡང་ཐུགས་རྗེ་མ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཤེས་

@461 རབ་དང་བློ་གྲོས་ཡོད་ཅིང་། གཟུ་བོར་གནས་པའི་དགེ་བཤེས་སམ། དད་

འདུན་ཅན་གྱིས་ཡང་ཡང་བསྟན་ཤིང་བསམས་ནས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན། ལེགས་པར་

བཞད་པ་དང་ཟབ་གནད་ཁོ་ན་ཡོད་ཅིང་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་དང་། ཤེས་རབ་ཅན་དང་།

སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་དགའ་བ་བསྟེད་པ་ཁོ་ན་དང་། བློ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཤ་སྟག་དང་

རྣམ་དག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་རང་ཆོག་དངོས་ཀྱབས་འགལ་བ་དང་། ཁས་

བླང་སྡུ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གི་དགོངས་པ་དང་འགལ་

བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡང་མེད་ལ། བློ་ལྡན་གྱིས་བསམ་བརྗོད་དང་བསྟོམ་ཚུལ་ཤེས་

ན་ལོ་རྩྭ་སོགས་སོང་གིན་ཆོག་དོན་རྣམས་ཟབ་ཏུ་ཟབ་ཏུ་སོང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་བར་

ནད་པ་ཁོ་བོས་ཀྱང་གོ་ལ། མཁས་གྲུབ་གཞན་མང་པོ་ཡང་དེ་ག་བཞིན་དུ་གསུངས།

ཡང་སྐལ་བ་མེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་མེད་པ་དང་། ལོག་ལྟ་ཅན་ཚོས་ནི་

རེས་འགའ་ལོག་པ་དང་མིན་པར་གོ་བ་དང་། རེས་འགའ་རྒྱུ་འབྲེལ་ལ་བལྟས་

པ་བཞིན་དུ་ཆོག་དོན་གོ་མི་ནུས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་བ་མཐོང་བ་ནི། རང་གི་

སྐྱོན་དང་གསུང་རབ་སྨིངས་དག་པའི་རང་ལྷགས་ཡིན་པས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྣམས་

ཀྱི་སྐྱོན་དུ་མ་འཛིན་ཞིག །འོ་ན། པཾ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་

ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་དང་། དགག་ཆོག་མཛད་པ་ཅི་ཡིན་སྨྲས་ན། པཾ་ཆེན་ཀྱིས་

ནི་དཔྱད་གཞི་ཙམ་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱོན་ཅན་ཀྱི་དགག་པ་མཛད་པ་མི་འདུག །

གཞན་དགག་ཆོག་བྱེད་པ་དུ་མ་ནི། ལ་ལས་ཕྱོགས་སྔ་ཙམ་ཡང་མ་ལོངས་པ་དང་།

ལ་ལས་ནི་གསུང་རབ་སྤྱིའི་མཐའ་ཕུགས་ཆེར་མ་བརྟགས་པ་དང་། ལ་ལས་ནི་མདོ་

རྒྱུད་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པ་དང་། ལ་ལས་ནི་རང་གི་བློ་ལ་བདུད་ཁྲགས་ཏེ་ཕྱོགས་

འཛིན་པ་དང་། ཤེས་འདོད་ཆེ་ཞིང་ཆགས་སྡང་གི་དབང་དུ་སོང་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པར་

@462 འདུག་གོ །དེ་བས་ན་རྗེའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ནི་ལེགས་བཤད་ཡོད་ཅིང་། སྐྱོན་

མེད་པའི་རྣམ་དག་དང་། སྐལ་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རྗེས་

འཇུག་གི་བྱ་སྤྱོད་དང་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་དོན་དང་མཐུན་ངེས་ཀྱི་བཤད་སྒྲུབ་

ལ་བརྩོན་པར་མཛོད་ཅིག །གཞན་ཉེ་རིང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་ལོག་སྟོང་བར་མཛོད་

ཅིག །ང་འཆི་མེད་པ་འདི་བཞིན་དུ་མ་སོང་བའི་དུས་ཡིན་ན། བོང་གི་ཚིག་དོན་

རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡ་མཚན་པའི་ཚིག་དོན་མང་དུ་སྤྲོ་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། ཡང་ང་དད་འདུན་

དང་ཤེས་བརྩོན་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེའི་གསུང་རབ་རྣམས་ན་ཞལ་འཕང་ཆེ་ཆུང་

ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མདོ་རྒྱུད་དམ་བཀའ་བསྟན་བཅོས་སོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལྷན་ཐབས་

ལྟ་བུའི་ཡིག་ཆ་ཆེན་མོ་ཞིག་རྩོམ་སྟེམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ང་རང་ལ་སྟ་ཕྱིའི་བར་

ཚད་ཆེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ལུགས་ལོ་མན་ན་ཚ་དམ་པོས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོ་མ་ཐུབ་

སོང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་མཁས་གྲུབ་དེ་ཉིད་སྐུ་ཚེའི་བར་སྐིད་ནས་སྐུན་གཞི་

ཤིན་ཏུ་ཐུབ་ཟིན་ནའང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་གཏིང་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐུགས་དད་

ཚད་མེད་པས་ཀུན་ནས་བསྟངས་ཏེ་སྐྱང་བཞིན་དུའང་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཐོར་བུ་མང་དུ་རྩོམ་

པར་མཛད་དེ། འདི་ནི་རྣིང་མའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་གཅོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང་ལ། འདི་

དང་འབྲེལ་བར་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་དུ་མས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་

སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སྣིང་ཐག་པ་ནས་གུས་པས་ཀུན་ནས་བསྟངས་ཏེ་

བསྟོད་ཅིང་བསྔགས་པས་ཡོངས་སུ་བྱེལ་བ་དང་། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དང་

པོར་རྟེའི་གསུང་རབ་ལ་རྒྱར་ཐ་བ་ལྟར་མཛད་ཀྱང་རྟོས་སུ་འགྱོད་པས་བཤགས་པ་འབྱུལ་

བ་དང་། བསྔགས་པའི་མེ་ཏོག་འཕོར་བ་སོགས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་བ་ནི་འོག་ཏུ་རིམ་པར་

འགོད་པ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་རྩོམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣད་དུ་བྱུང་

@463 བ་ཇི་ལྟར་མངའ་ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །སྨོས་པ། གང་ཐུགས་

དྲི་བའལ་མེ་ལོང་དྭངས་པའི་ངོས། །ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཚུལ་གཟུགས་བརྙན་བརྒྱུ། །

མ་འདྲེས་ཅིག་ཆར་གསལ་བའི་ངོ་མཚར་གྱི། །གཟིགས་མོ་ཀུན་ལ་ངོམས་པའི་

དགེ་མཚན་འབར། །འགྲོ་བ་ཀུན་མཉེན་ས་ལ་འགོད་སྣང་དུ། །རྒྱ་ཆེན་གཞུང་

ལུགས་ཟབ་མོའི་གནད་ཀྱི་དོན། །ལེགས་བཤད་སྡུད་བྱང་བརྒྱས་པའི་རིན་ཆེན་གྱི། །

འཕྲེང་བ་དཔྱོད་ལྡན་མགུལ་བའི་རྒྱན་དུ་སྟེལ། །སྟོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་

མདོ་རྒྱུད་ཀྱི། །དགོངས་པ་གསལ་བྱེད་འོད་དཀར་མང་ན་ཡང་། །ཟབ་དོན་

པད་ལྟར་བྱེད་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད། །ཁྲོད་དང་མཚུངས་པའི་དཔེར་འོས་ཅང་མ་མཆིས། །

ཇི་ཙམ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོག་དོན་ལ། །དེ་ཙམ་མཁས་པ་བརྒྱ་ཡིས་ཉི་མཚན་

དུ། །བསམས་ཚོ་སྣར་ཡང་གྱས་པ་འཕེལ་བ་ལས། །གྲུན་ཀ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་

ཆ་ཙམ་དབེན། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་རིམ་ལ་སོགས་པ། །འཇམ་དབྱངས་དངོས་

ཀྱིས་ལེགས་པར་འདོམས་པའི་ཕྱིར། །སྨྲ་བ་གང་ལའང་འགལ་འཁྲུལ་ནོངས་པ་

སོགས། །ཆ་ཙམ་རྒྱལ་བས་གཟིགས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད། །འགའ་ཞིག

ཕྱོགས་ལྷུང་གསེར་མིག་འཁྱིལ་བ་ཡིས། །གྲུགས་བལྟ་བསྒོམ་འབྱིན་གོ་སྐབས་

བཙལ་ན་ཡང་། །སྐུན་པའི་ཁུང་བུར་རང་སྣུ་འབྱིན་པ་ལས། །ཇི་བཞིན་གྲྭང་

བའི་རོ་འཛིན་མདུད་པས་འཆིངས། །འཕགས་ཡུལ་མཛོས་བྱེད་རྒྱུ་མཆོག

གཉིས་ཀྱི། །མཁྱེན་པ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་དཔལ། །མགོན་

པོ་ཁྱོད་ལ་མངའ་ཞེས་བསྔགས་ཆོག་འདི། །ཅམ་བུ་ཙོམ་མིན་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱིས་

ཤེས། །འཆད་པའི་ཁྲིར་འཕྱོངས་རྩོད་པའི་བ་དན་བསྒྲེངས། །རྩོམ་པའི་གདུགས་

དཀར་གཡོ་བའི་གྲིབ་བསིལ་གྱིས། །འགྲོ་ཚོགས་བདེ་བར་དབུགས་འབྱིན་མཛད་

@464 པའི་ཚུལ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྲིན་ལས་བསྡུས་པ་བཞིན། །དུས་མཐར་

རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་ཚུལ། །ནུབ་རིར་གཞོལ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་

ཆོ། །ཐུབ་དབང་གཉིས་པའི་ཉི་མ་ཁྲོད་ཤར་ཆེ། །སྐར་ཡང་འདུས་པ་དང་

པོའི་བསྐལ་བཟང་ངོམས། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ངལ་བསོའི་ཚིགས་སུ་བཅད་

པའོ། འ་ཅི་བཞིན་དུ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངའ་ཚུལ་ལ་མཆོན་

ན། དེ་ཡང་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ནང་ཚན་ཕར་ཚད་འདུལ་མངོན་དབྱ་མ་ལ་སོགས་

པ་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་མཐའ་གྲས་པ་རྣམས་དང་། བྱ་སྤྱོད་རྣལ་

འབྱོར། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་

སོན་ཏེ་མཁས་དབང་ཀུན་གྱི་ཅོད་པཾ་ལ་ཞབས་སྐྱེས་ལན་བརྒྱར་བཀོད་པ་ནི་སྔར་གོང་དུ་

རྒྱ་ཆེར་བཀོད་ཟིན་པ་དང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུ་བྱེ་རྣམ་ཐར་

དེ་དག་ཀྱང་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟེ། བཤད་ཟིན་དེ་དག་སྒར་སྐྱར་

འདབ་ཀྱིས་འགོད་མ་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་ད་དུང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་

ནི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཚད་ལྡན་གྱི་དམ་པ་དུ་མ་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པཾ་དུ་བཞེས་ནས་

རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དུ་མའི་ཆོས་བཀའ་དབང་ལུང་མན་ངག་མཐའ་གླས་པ་གསན་

བཞེས་དང་། ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་སོགས་ལའང་སྤྱངས་པ་ཕུལ་ཕྱིན་གྱིས་མཁས་

པར་མཛོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དམ་པ་འདིའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཇི་དང་ཇི་ལྟ་བུ་

མཆིས་པ་དང་། དེ་དག་ལས་དམ་པའི་ཆོས་གང་དང་གང་གསན་པ་སོགས་ཕལ་ཆེ་བ་

གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་ནའང་། གསར་དུ་འགོད་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་མཆིས་པ་རྣམས་དང་

བཅས་རྟོགས་སྟབའི་ཕྱིར་འདིར་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་འགོད་པ་ལ། དགའ་ལྡན་ཆོས་

འབྱུང་ལྟར་ན། ཀར་པ་རོལ་པའི་རྩ་རྩེ་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ། ཆོས་

@465 རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། འཇིགས་བྱེད། བདེ་

མཆོག །ཀྱེ་རྡོར། ཕྱག་རྡོར་སོགས་ཀྱི་དབང་ཆེན། འབྱི་གུང་སྒྲུན་སྦྱ་རིན་

པོ་ཆེ་ལས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྒྱེད་སོགས་དང་། ཚལ་གྱི་སྣན་པ་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་

ལས་བསོ་བ་རིག་པ་གསན་ཅིང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡང་ཐུགས་འཛིན་མཛད། མཉེས་

ཐང་བདེ་བ་ཅན་དུ་མཁན་པོ་བཀྲ་ཤིས་སེང་གེ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེང་གེ་གཉིས་ལའང་

ཆོས་འབྱེལ་གསན། བདེ་བ་ཅན་གྱི་བླ་མ་འཇམ་རིན་པར་བྱམས་ཆོས་རྣམས་དང་།

བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་། མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། པཊ་

ཆེན་མ་ཀྱི་པ་རྣམས་ལས་འཇམ་དབྱངས་བདེ་མཆོག་སོགས་ཁ་ཤས་དང་། ས་བཟང་

པའི་བྱང་དུ་སྐྱ་རིགས་པ། བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལས་སྨྱོར་བ་ཡན་ལག་བྱུག

པ། སྣར་ཐང་མ་ཁས་པ་ལོ་ཙ་བ་དན་བཟང་ལས་མཛོད་དང་ཚད་མའི་ཀེ་ཀ།

ཤངས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་བྱག་པ་བཀའ་བཅུ་གསུམ་ནས་རྩེས་གནང་བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་

རྣམས་གསན། གཉགས་དབོན་ཀྱན་དགའ་དཔལ་ལས་ཞར་ཕྱིན། རེད་

མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ལས་མཛོད་རང་འགྲེལ། དབུ་ཚད་སྤྲགས་སོགས་ཇི་

སྙེད་གསན། ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ་ལས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། སྐྱོར་ལུང་

མཁན་པོ་བློ་གསལ་བ་ལས་འདུལ་མཛོད། མལ་གྱོ་ལྷ་ལུང་བྱ་མ་བསོད་གྲགས་

ལས་ཆོས་ལུང་མང་བ། ལོ་ཙ་བ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོར་སྣྲན་དག་མེ་ལོང་ལ་བཤད་

རྒྱགས། རྗེ་བཙུན་པ་ལས་དབུ་ཚད་མདོན་པ། སྣར་ཐང་མཁན་པོ་ཀུན་དགའ་

རྒྱལ་མཚན་པ་ལས་དབུ་ཚད་སོགས་གསན། ཡར་ཀླུང་ཆོགས་པའི་མཁན་པོ་དཀའ་

བཞི་ཚུལ་རིན་པ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་ལས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ། དར་ཡུལ་

བ་ལས་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་སྐོར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྣྲིང་གཏམ་ཞོག་རྫིལ་མ་

@466 སོགས་ཤོག་སེར་དང་ཆོ་སྣྲུབ། རྟ་མགྲིན་ཀྱི་སྐོར་སོགས་གསན། བདེ་ཅན་

འཇམ་རིན་པ། བློ་མ་རྗེ་བཙུན་པ། བློ་མ་ཆོག་ཤེས་པ་རྣམས་ལས་ལྷང་ཁ་

ཡར་གསན། གདན་ས་ཞེལ་སྤྱན་སྔ་ཆོས་བྱགས་པར་ནུ་རོ་ཆོས་དྲུག་སོགས་དང་།

སྒྲ་རིག་གསན། བློ་མ་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ལས་དུས་འཁོར་རྩ་བ་འགྲེལ་ཆེན་

སོགས་ཞིབ་པར་གསན་ཅིང་། སྐར་རྩིས་ལ་ཡང་མཁས་པར་མཛད། བྱ་སྤྱོན་

རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་སྒོབ་བློ་མ་བདེ་ཆེན་པ་ཆོས་དཔལ་ལའང་དུས་འཁོར་དང་། རྫོ་

རྗེ་འཕྲེང་བའི་དབང་ལུང་མཇུག་ཁྲིད་གར་ཐིག་དབྱངས་སོགས་དང་། རྫོ་རྗེ་སྐྱིང་འགྲེལ།

གསང་འདུས་ལུགས་གཉིས། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་དུ་མ་གསན། ཁྱོང་

པོ་ལྷས་པ་ལས་ཡོ་གའི་སྐོར་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དང་

དབང་གི་ཆུ་བོ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་རྣམས་བྱམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་གྱིས་བཞེས།

སྡེ་སྤྱོད་འཛིན་པ་རྒྱལ་མཚན་བྱགས་པར་ཡོ་གའི་གར་དབྱངས་དག་ཐེར་མཛད། གཅོ་

བོར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། གླིབ་ཆེན་དཔའ་བོ་

རྡོ་རྗེའམ། བླ་མ་དབུ་མ་པས་ལོ་ཙ་མཛད་དེ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་། སྤྲུལ་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྲད་པར། སྤྲུལ་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་དང་། རིམ་པ་

ལྷའི་གོ་རིམ་དྲང་ངེས་སོགས་ལ་དོགས་གཅོད་ལེགས་པར་གནང་སྟེ་སྦྱོ་འདོགས་ཚོད་

པར་མཛད། ལྷོ་བྱག་གྲྭབ་ཆེན་ལས་ཀྱི་རྟོ་རྗེ་ལས་སྨན་བརྒྱད་དང་ལམ་རིམ་ཀྱི་ཁྲིད་

སོགས་མང་དུ་གསན། སྨྲན་སྦ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ནྲ་རོ་ཆོས་དྲུག

གསན་པ་སོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བཅུ་ཕྲག་བཞི་ལྷག་བསྟེན་པར་མཛད། དེ་རྣམས་

ཀྱི་ནང་ནས་ཀུང་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་དང་། གཉགས་དབོན་ཀུན་དགའ་དཔལ།

རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས། ས་བཟང་མ་ཀི་པཱ་ཆེན། ལོ་ཆེན་ནམ་མཁའ་

@467 བཟང་པོ། རྣིང་མའི་ཆོས་རྗེ་དར་ཡུལ་པ། སྤྱི་བོ་ལྷས་པ། འབྲི་ཁུང་

སྒྲུབ་སྡེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཐེལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་ཆོས་བྱགས། རྟོགས་ལྡན་ཡེ་ཤེས་

རྒྱལ་མཚན། ཆོགས་མཁན་ཆེན་ཚུལ་རིན་པ། ཚལ་པའི་སྨན་པ་དགོན་མཆོག

སྐྱབས། བླ་མ་དབུ་མ་པ། བྱག་ཆེན་ལས་ཀྱི་རྗོ་རྗེ་སྟེ་བཅུ་བཞི་ནི་བཀའ་

དེན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་བློ་མར་འཛོན་པར་མཛད་ལ། དེ་ནས་ཀུང་ཆོས་རྗེ་དོན་བྱག་རིན་

ཆེན་དང་། རྗེ་བཙུན་རིད་མདའ་པ། བྱག་ཆེན་དཔའ་བོ་རྗོ་རྗེ། ལས་

ཀྱི་རྗོ་རྗེ་དང་བཞི་ནི་འབྱན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་བློ་མ་ཡིན་པར་གསུངས། གོང་དུ་ཆོས་

འབྲེལ་གསན་གྲས་གདན་ས་ཐེལ་གྱི་སྒྲུན་སྤྲ་བའི་མཚན་ལ་ཆོས་གྲགས་ཞེས་པ་དགའ་

ལྡན་ཆོས་འབྱུང་དུ་གསལ་བ་ལྷར་བཀོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུན་ལྡན་གཞན་དག

ནས་རྗེའི་བླ་མ་དེ་ནི་ཆོས་བཞི་རྣིང་མ་བར་གྲགས་པ་ཐེལ་སྒྲུན་སྤྲ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་

ཞེས་པ་སྟེ་རྗེད་ཀྱིས་རྟོགས་བརྗོད་བྱིན་རླབས་ལྟུན་པོ་ཞེས་པ་མཛད་ཡུལ་དེ་ཡིན་པར་

གསུང་བ་མ་ཟད། འདི་མཐུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགོད་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་

བའི་གཏམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་དང་ཟང་ཟང་ནེ་རིང་པའི་གསུང་རྣམས་ལས་ཀྱང་། ཐེལ་

གྱི་སྒྲུབ་སྡུ་བཀས་བྱང་བ་ཞེས་བྱུང་བས། དེས་ན་ཆོས་བཀས་ཞེས་པ་ཡིག་སྒྱོན་ཞིག

བྱུང་བར་སེམས། ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལས། དམ་པ་འདིའི་

ཉེ་བར་བསྟེན་པའི་བློ་མ་ནི། སྡོན་ནས་བསྟེན་པའི་ཆོས་རྟེ་དོན་གྱུབ་རིན་ཆེན་པ།

ཀཱརྵ་པ་རོལ་པའི་རྟོ་རྩེ། འབྱི་ཁྲང་སྒྲུབ་སྡུ་བ། མཉེས་ཐང་བཀྲ་ཤིས་སེང་གེ་ཙོ་

རྒྱན་པ། བདེ་བ་ཅན་པའི་འཇམ་རིན་པ། བློ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན།

ཞ་ལུ་བ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། ས་བཟང་པཊ་ཆེན་མ་ཀྱི། ངོ་ནང་པ་ཕྱོགས་ལས་

རྣམ་རྒྱལ། མཁན་ཆེན་སྤྱི་བོ་ལྷས་པ། གཉགས་དབོན་ཀུན་དགའ་དཔལ།

@468 ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ། སྐྱོར་མོ་ལུང་དཀའ་བཞི་བློ་གསལ་བ། སྣར་ཐང་

པ་ཀུན་རྒྱལ། དཀའ་བཞི་ཚུལ་རིན་པ། འདུལ་འཛིན་ཤེས་རབ་མགོན།

གདན་ས་ཐེལ་གྱི་སྒྲུན་སྦ་གཏགས་བྱང་བ། རྗོགས་ལྡན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། གནུབ་

ཆོས་ལུང་གི་གཏགས་པ་བཤེས་གཉེན། གཏགས་རྒྱལ་བ། གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་

པ་ཆོས་དཔལ། དཀའ་བཞི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ལོ་ཆེན་དོན་གྲུབ་པ། རྗེ་

བཙུན་ཁྲྱུང་པོ་ལྷས་པ། གྲུབ་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་བཙུན་སྤྲུ་མ་ཀྱི།

རྣལ་འབྱོར་དཔའ་པོ་རྡོ་རྗེ་སྙེ། དེ་དག་ནི་གདུལ་བྱའི་མཐུན་སྣང་དུ་མཐོང་བའི་ཐབ་

མ་སྟེ་རྣད་དུ་བྱང་བའི་གཏམ་བཅོ་ལྔ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་

བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལས་དབང་ལྡང་མན་ངག་ཁྲིད་སོགས་མཐའ་བྱས་པ་དང་། རང་

གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་སོགས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་མཁས་པར་

མཛད་དེ་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོར་མངོན་པར་བཞེངས་ཤིང་། ད་དུང་

ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་དང་། གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་ཚོས་སྐོར་གསན་ཚུལ་སོགས་

ཞིབ་པར་བརྩོད་ན། རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལས། དབུས་

སྐུ་ཕེབས་པའི་ཐོག་མ་ནས་ཚལ་དུ་འཚོ་བྱེད་དགོན་མཆོག་པ་ལ་རྒྱུད་བཞིའི་དོན་འོལ་སྤྱི་

ཙམ་དྲི་རྟོག་མཛད་པས། ད་ལྟའི་བསོ་རྟག་པ་སྤྱི་ལ་མ་བྱགས་པའི་སྐྱེ་དགུའི་

ཚེ་སྲོག་སྡུང་བའི་མན་ངག་དུ་མ་མཁྱེན་པར་གྱུར་པ་དང་། ལོ་ཆེན་པ་ལ་ཀ་ཙན་གྱི་

དོན་གྲིང་མོ་ཙམ་གྱི་ཁོངས་ནས་སྒྲ་རིག་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། མི་

ལོང་རྩ་འགྲེལ། ཞ་མ་ར་ཀོ་ཉ་སོགས། སྟེབ་སྦྱོར་དང་སྨན་དངགས་ཀྱི་

ཚུལ་ལ་མ་རྟོངས་པར་མཛད་པ་སོགས་ནི་རིགས་གནས་ཀུན་ལ་མཐའ་རྒྱ་ཆེད་པའི་

ཚུལ་ཏེ་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་གཏམ་བཅུ་དགུ་པའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དམ་

@469 པ་འདིས་ཕྱོགས་འཛིན་བྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྐོ་ནས་ད་ལྟའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་

འདོད་ཞེན་ལྟར་ངའི་རང་ལུགས་ཡིན་པས་བཟང་། ཁོའི་གཞན་ལུགས་ཡིན་པས་

ངན་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་རིས་གཅོད་མི་མཛད་དེ། ཀ་ཚང་ལུགས་ཀྱི་བསྟྱེད་

རིམ་ཕྱག་ཆེན་ལྟ་ལྟན། རྗེ་སྐམ་པོ་པའི་བཀའ་འབུམ། རྗེ་ཕག་མོ་གླུ་པའི་

བཀའ་འབུམ། རྗེ་གྲྭིང་རས་པའི་བཀའ་འབུམ། རྗེ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་

བཀའ་འབུམ། གཞན་ཡང་འབྲི་ཁུང་པའི་ཆོས་སྐོར་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་

གོང་མ་མང་རབས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། གསུང་མགྱར། མན་ངག །བཀའ་

གདམས་ཟིགས་བམ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། བཀའ་གདམས་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་

སོ་སོའི་བློ་སྟོང་ཉམས་ཁྲིད་བརྩོད་ལས་འདས་པ་ཞིག་གང་དང་གང་ལ་བཞུགས་ཀྱང་

དབུལ་པོས་ནོར་འཆོལ་བའི་འབད་པ་ལས་ཀྱང་བརྩེན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་

དག་གིས་འབྱོར་པར་མཛད་པ་ནི་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་གཏམ་ཉི་ཤུ་པའོ། །ཞེས་དང་།

ཟང་ཟང་ནེ་རིང་པས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། རྗེ་བཙུན་ཤཱཀ་ཆོོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་

བྱགས་པའམ། རྟེ་བསྡེན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་

ངོ་མཚར་ཞིང་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། མཁས་བསྡེན་བཟང་

གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་མོ་མངའ་བའི་ཚུལ་ཟུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་

རྟེ་རིན་པོ་ཆེ་རི་མདའ་པ་སོགས་གཙང་ཕྱོགས་ཀྱི་བླ་མ་བཟང་པོ་དྲུག་ཙམ་དང་། རྟེ་

ཀར། པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། འབྲི་ཁུང་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཕག

གླ་རིན་པོ་ཆེ་བྱགས་པ་བྱང་ཆུབ་སོགས་དབུས་དང་ཁམས་ལ་གཏོགས་པའི་བླ་མ་ཁྱད་

པར་ཅན་དྲུག་ལྷག་སོགས། མདོར་ན་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་ཆ་ལ་

བཞུགས་པའི་བྷ་མ་མཁས་གྲུབ་ཁྲིད་པར་ཅན་མང་པོའི་དྲྭ་དུ་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་

@470 དང་། གཞུང་ལུགས་ཆེ་ཆུང་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་བྱ་བ་རྣམ་དག་མཛད་

ཅིང་། དབུས་ཀྱི་ས་ཆ་གཅིག་ན་བཞུགས་དུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་བཀའ་

འགྱུར་རོ་ཅོག་ལ་གཟིགས་རྟོག་ཞིབ་ཏུ་མཛད་པ་མ་ཟད། ཡང་། རྗེ་མར་པ་

དང་། མི་ལ་རས་པའི་གསུང་ངག་རྣམས་དང་། མེས་རྩོག་མཆུར་གསུམ་

རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གསུང་ངག་སྤྱི་དང་། ཁྲིད་པར་དུ་ཡང་ཆོས་དྲྭག་དང་།

ཆོ་རིང་སྐོར་གསུམ་དང་། མི་ལའི་མགུར་དྲུག །སྐྱན་བརྒྱད་སོ་སོ་དང་།

ཡང་། ཁྲོ་ཕྱུ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་སྦྱི་དང་། མཆོག་ཏུ་བྱ་སྟོན་རིན་

པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་བགྲོས་མཐའ་དག་དང་། ཡང་། བཀའ་གདམས་ཀྱི་

གསུང་ངག་ཆེ་ཆུང་སྦྱི་དང་། ཁྲད་པར་ཇོ་བོ་རྗེའི་བཀའ་གདམས་ཟིགས་བམ། པོ་

ཏི་བའི་དཔེ་ཆོས་རིན་ཆེན་སྤུངས་པ། བེ་བུམ་སྟོན་པོ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

བྱོ་ལུང་པ་དང་། བྱིན་ལས་པའི་བསྟན་རིམ་དང་། ལམ་རིམ་སོགས་དང་།

ས་སྐྱ་པའི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གསུང་ངག་དང་ཡིག་ཆ་ཕལ་ཆེ་བ་

ལ་ཡང་གཟིགས་རྟོག་ཞིབ་པར་མཛད་འདུག་སྟེ། མདོར་ན་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་

མང་པོ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་འགྲེལ་དང་བོད་འགྲེལ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་

གཟིགས་རྟོག་དང་། རྣམ་དཔྱོད་ཐུགས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ཅིང་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

རང་གཞན་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐུ་རགས་ཀུན་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཅིང་། ཞར་

ཚད་དབུ་གསུམ་མངོན་འདུལ་དང་བཅས་པ་དང་། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་

དུས་འཁོར་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་མང་པོ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་

མཁས་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཐོས་བསམ་དང་། གཟིགས་རྟག

རྣམ་དག་ཞིབ་རྒྱས་སུ་མཛད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ལ། ཡང་ལྷའི་སྐུ་རི་མོར་བྱིས་པ་

@471 དང་། ལུགས་སུ་བླུགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཚད་སོགས་བཟོ་རིག་པའི་གནས་དང་།

ཡང་། སྟོབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་

པ་སོགས་བསོ་བ་རིག་པའི་གནས་དང་། ཡང་ཀ་ལྟ་པ་དང་། ཙཱན་པ་

སོགས་སྒྲ་རིག་པའི་གནས་དང་། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་སོགས་ཚད་མ་རིག་པའི་གནས་

དང་། ཡང་སྐྱན་དག་མེ་ལོང་དང་། བྱིན་དང་། ཕྱ་ཀི་ལ་སོགས་

པའི་སྟེབ་སྦྱོར་དང་། མིང་གི་མདོན་བརྗོད་དང་། རྒྱོས་གར་དང་། སྲིད་

སྡུང་སོགས་མདོར་ན་རིག་པའི་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་། ཆུང་བ་བཞི་ལ་སོགས་ཏེ་

རིག་གནས་ཕྱ་རགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་མཁས་པར་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་

གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་མཁས་མཆོག་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་

ལྟར་ཡིན་ཚུལ་ནི། རྗེ་རང་གིས་མཛད་པའི་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྦྱི་དང་།

གསུང་ཐོར་བྱ་དང་། རྣམ་ཐར་ཆེ་ཆུང་རྣམས་དང་། རྗེ་རང་གི་མགུར་འདུན་

ལེགས་མའི་ཚོགས་དོན་རྣམས་ལ་དད་འདུན་ཅན་དང་། ཤེས་རབ་ཡོད་པས་ཞིབ་ཏུ་

བལྟས་ཤིང་། ཕྱོགས་བཞི་གྲི་བསམ་བློ་བཏང་ན་ཤེས་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་

སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཚད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག་མཛད་པའི་རྒྱབ་ཡིག་ཏུ། འདི་ན་ལྟ་

སྐྱེའི་ཆ་ཚད་རྒྱལ་བ་ཡི། །གཟུགས་བརྙན་ལེགས་པར་བལྟ་བའི་མེ་ལོང་མཆོག །

བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་བྱའི་མཛོས་མ་ཡིས། །བློ་གསལ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྦྱིན་

པ་བཞུགས། །ཞེས་པའི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་བྱིས་པའི་དཔེ་ཞིག་བཞུགས་འདུག

པ་ལ་བསམས་ན་བཟོ་རིག་རྣམ་དག་མཁྱེན་པའི་རྟགས་དང་། རྟེའི་བསྟོད་པ་ཙོང་

ཁ་རིང་མོ་ལས། བྱོགས་འགའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱིད་ཤོད་གྱང་ཐང་དུ། །བསོ་བ་

རིག་པའི་སྒོབ་གཉེར་མཛད་པའི་ཚེ། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་འབད་པ་ཆུང་ངུ་ཡིས། །

@472 འཚོ་བྱེད་གོ་འཕང་བརྙེས་པའི་ཙོང་ཁ་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚལ་བའི་སྣན་

པ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ལས་སྣན་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་

མཁས་གྲུབ་ངུ་མའི་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱག་ལེན་རྣམས་ལ་བསླབ་སྦྱངས་

མཛད་པས་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་ཤིམ་ཀུ་མཁས་པར་གྱུར་ཚུལ་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་དང་།

གསུང་བགྲོས་དུ་མ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། ཡང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དཔལ་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་གསུང་བགྲོས་མཁས་

གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མཛད་པའི་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ན་

ཡང་། གསོ་བ་དང་། སྐྲ་དང་། མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དང་། སྟེབ་

སྤྲོར་ལ་སོགས་པའི་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་གསུང་བགྲོས་རེ་མང་ཡོད་པ་ལ་ཡང་བསམས་

ན་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྗེ་རེ་མདའ་པ་

ཆེན་པོས་ཀྱང་། མཁས་པའི་མཆོག་བྱུར་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། །ཅེས་

དང་། དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཞེས་གསུངས་པ་

དང་། པཾ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས། བླ་བཟང་མཁའ་ལྡིང་དབང་

པོའི་ཞབས་དྲུང་དུ། །འཇིགས་མེད་བྱང་བ་གཞོན་རྒྱས་འདི་སྐད་ཅུ། །ཞེས་

སོགས་ཞུ་ཡིག་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ཕུལ་འདུག་པ་ལ་བསམས་ན་ཡང་། མཁས་

གྲུབ་ཆེན་པོ་ཁོང་ལྟ་བུས་ཀྱང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཁས་མཐོང་མཛད་ཙ་ན། རྗེ་རིན་པོ་

ཆེ་ཅོང་ཁ་པ་དེ་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོར་ཤེས་དགོས་ལ།

ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ས་བཟང་ལོ་ཙ་པ་ངག་དབང་དང་། ཚལ་དབུས་གླིང་གི་མཁན་པོ་

ཆོས་རིན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱང་ཆུབ་བླ་མ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རེས་

འགའ་རྩོད་འདྲི་ལྟ་བུའི་ཞུ་ཡིག་ཕུལ་འདུག་ཀྱང་། ཞལ་ཆེ་བའི་ཆོ་ཤད་རང་གིས་

@473 གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་མང་པོ་མ་དགོངས་པར་མཁྱེན་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཁས་མཐོང་

ཁོ་ནའི་ཞུ་ཡིག་ཞིབ་རྒྱས་ཕུལ་བ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ན་ཡང་། རྗེ་རིན་

པོ་ཆེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་མཁས་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པར་བྱེད་དགོས་

པ་ཡིན། ཅེས་དང་། ཅེས་དང་། ཡང་པཊ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་སྨྲག་ལུང་

རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བྱགས་པ་སོགས་ལ་གསུང་ཆོས་གནང་བའི་དུས་སུ། དེང་སང་

བོད་ཡུལ་འདི་ན་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་སྐད་སྣ་མང་དུ་འདུག་ཀྱང་ཆོས་རྟེ་བྱོ་བཟང་

བྱགས་པ་ཁོ་ན་ཟབ་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། བྱོ་བཟང་བྱགས་པ་འཇིགས་པོ་ཡིན།

འཇིགས་པོ་ཡིན་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱག་ལུང་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་མི་དྲག་ཞན་

མང་པོ་ལ་ཆོས་གནང་བའི་དུས་སུ་གསུངས་ཚུལ་དྲུང་གནས་བརྟན་ནམ་མཁའ་ཆོས་སྐྱོང་

ཞེས་པ་དེ་ང་རང་ལ་ཆོས་ཞུ་བར་བྱོན་དུས་གསུང་བ་ཐོས་ཤིང་། དྲུང་གནས་བརྟན་པ་དེ་

ཉིད་ཆོས་བཀུ་ཤིས་ལྷུན་པོ་སོགས་སུ་མཛད་ཅིང་། སྣ་ལུང་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་ཡང་

དངོས་སྨོབ་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ནེ་རིང་པ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྟེའི་རྣམ་

ཐར་ཐོར་བུ་ལས། ཡང་དེར་མ་འདུས་པ་ཁ་ཅིག་བརྩོད་ན། དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་

བུ་ཆེན་རྟོགས་ལྡན་སྩོ་ཉལ་མ་ཞེས་པ་ཞིག་ལ་བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལུགས་ཀྱི་རིམ་ལྟའི་

ཁྲིད་གསན། སྒར་ཐང་ལོ་ཙ་བ་དོན་གྲུབ་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག

པའི་དབང་ཟབ་མོ་ཞིག་གསན། ཡང་། སྒར་ཐང་མཁན་ཆེན་གཅིག་གི་

དྲུང་དུ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་འགྱུར་དུ་གཏོགས་པའི་ལུང་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་གསན་

འདུག །ཚུལ་འདི་དག་ནི་རྟེ་ཅོང་ཁ་པ་རང་གི་གསན་ཡིག་ཞལ་བལྟས་བཀྲ་ཤིས་

ལྷུན་པོའི་བློ་བྱང་ན་བཞུགས་འདུག་པའི་ནང་ན་མཐོང་བ་ཡིན། ཡང་། གནས་

རྣིང་གི་གཟུངས་སྒྲུབ་ཆེན་མོ་མཛད་དུས། གནས་རྣིང་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་རིན་

@474 ཆེན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ། ཆོས་རྗེ་གཡག་གཞོན་གཉིས་དང་། རྗེ་ཅོང་

ཁ་པ་སོགས་ཀྱང་ཕེབས་ཤིང་རིག་ལྡང་མཛད་པ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་རྟེ་དེ་གསུམ་ཀ་ལ་

ཡང་ཆོགས་ཆོས་ཀྱི་ཞོར་ལ་ཆོས་འབྱེལ་ཅུང་ཟད་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གནས་རྣིང་ཆོས་རྗེ་

རང་གི་རྣམ་ཐར་ཞིག་ན་བཀོད་འདུག་པ་གནས་སྐྱིང་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་

བདེན་པ་ཡང་དཔེ་ཆར་འདྲུག །ཡང་། ལ་ལ་ཟེར་དུས། ཆོས་རྗེ་

འབའ་ར་བ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲྭ་དུ་ཡང་ཆོ་དཔག་མེད་རས་ཆུང་ལུགས་

ལྷ་གཅིག་མའི་དབང་དང་། ཆོ་ཁྲིད་ཡོངས་རྫོགས་གསན་ཟེར་བ་ཡང་འདུག །ང་རང་

གིས་ཤེས་བྱེད་རྣམ་དག་གཞན་ནི་མ་མཐོང་། འབའ་ར་པ་རང་གི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ན།

རྗེ་འབའ་ར་བས་འབའ་རའི་དགོན་པ་བཏབ་རྗེས་ཡང་དགོན་པའི་བཀའ་འབུམ་བཞེངས་

གྱུབ་པའི་མཚམས་སུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་མཇལ་བ་འདུ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་ཐར་ལས། དེ་

ནས་ཞག་འགའ་སོང་བ་དང་བླ་མ་བློ་བཟང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁམས་པའི་དགེ་བཤེས་བཟང་

པོ་ཞིག་ཡོད་པ་བྱུང་ནས། བསྟེན་བཀུར་བྱས། ཆོས་ཀྱི་གསུང་བློང་བྱས་པས་ཁོང་

ཡིད་མགུ་ནས་སོང་བའི་ཕྱི་ནུབ་དེ། ཁོང་ལ་ཡང་ཉམས་མྱོང་དང་གོ་བ་བཟང་པོ་ཞིག

འདུག་སྟེ། ང་ལ་ཡང་འདི་འདྲ་ཡོད་སྨམ་ནས་ཁ་ལྟའི་གློ་བ་འདི་གླུ་རྩ་བླངས་སོ། །

ཞེས་མགུར་ཞིག་གསུངས་འདུག་པ་དང་། ཡང་། རྗེ་རན་པོ་ཆེ་རང་གི་བླ་མ་

རྟོགས་ལྡན་དཔའ་རྡོ་རྗེའམ་བླ་མ་དབུ་མ་པར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་རྗེ་འབའ་ར་བའི་སྣོབ་

མ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ན་ཡང་། རྟེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྟེ་འབའ་ར་བ་གཉིས་དངོས་སུ་

མཐའ་བ་དང་། ཆོས་འབྱེལ་གསན་པ་བདེན་པར་འདུག་སྟམ་པ་དང་། ཡང་། ང་རང་

གི་སྤྲོབ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྟེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་ངམ། དྲུང་རབ་འབྱམས་པ་བཀྲ་

ཤིས་དཔལ་བཟང་ཞེས་པ་བདེ་གྲིང་ཤར་པར་གྲགས་པའི་གྲྭ་དགོན་གཉིས་ཀའི་བདག

@475 པོ་མཛད་ཅིང་། དབང་སྒྲིབས་ནང་སོ་སོགས་སྐྱ་སེར་མང་པོའི་བློ་མ་ཡང་མཛད་

ལ། ངམས་རིང་ཆོས་སྲིའི་ཆེ་བསྒྲེས་སྤྲོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྐུ་ན་སོ་

བསྒྲེས་པ་དང་། སྐུ་ཡོན་དགའ་རབ་ལ་གཏོགས་པའི་བཞེས་གཉེན་དེ་ཉིད་སྔོན་དུས་

ང་དགེ་སྲིངས་ན་ཡོད་དུས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་སོགས་ཁྲིད་དང་དབང་ལུང་

མན་ངག་མང་དུ་གསན་པ་ལ་བྱོན་བྱུང་དུས་ཁོང་པ་ན་རེ། རྗེ་ཅོང་ཁ་པས་རྗེ་འབའ་

ར་བ་ལ་ཆོ་དཔག་མེད་རས་ཆུང་ལུགས་ལྟ་ཅིག་མའི་དབང་ཁྲིད་གསན་པའི་བརྒྱུད་ཡིག

མཐོང་མྱོང་ལགས་ཞེས་དང་། རྗེ་ཅོང་ཁ་པས་མཛད་པའི་རྟོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིད་ཡིག

དང་། ནི་གུ་ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་ཡིག་གཉིས་ཡོད་པ་ཡང་བདག་རང་གིས་ཀྱང་མཐོང་

ཞིང་། དགེ་བཤེས་གཞན་དུ་མས་ཀྱང་དེ་ག་བཞིན་ཡོད་གསུངས་ལགས་ཞེས་པ་

ཡང་གསུང་གིན་འདུག་པས་བྱང་པ་དེ་ཐུགས་རབ་ཆེ་ཞིང་གཟིགས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་

དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་ཡབ་མེས་དུ་མས་ཀྱང་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ཆོས་ལ་

ཐོས་སྒོམ་མཛད་པ་བྱང་ཆུབ་རྣམས་བསྟན་ཅ་ན། རྩོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་མཛད་

པ་དང་། རྩོགས་ཆེན་གསན་པ་གཉིས་ཀྱང་བདེན་པ་འདུ་སྨྲ་པ་ཤར། ཐུགས་

རྩེ་མ་དེ་གཉིས་ལ་ང་ནད་པ་ཡང་ཤེན་ཏུ་དད་ཅིང་སེམས་དགའ་ནས་དཔེ་འཆོལ་འདོད་

དང་། བལྟ་འདོད་ཆེན་པོ་བྱུང་ནའང་དམ་ཉམས་ཀྱི་གནོད་པ་མང་བ་དང་། ས་

ངན་པས་ཤུགས་པའི་སྟེང་དུ་ལུག་ལོ་སྟོན་མན་ངན་ངོན་བྱ་ཉེས་ལ་སོང་ནས་དཔེ་ཆའི་

རྩད་དཔྱོད་དང་། བལྟ་རྟོག་གི་ཡུ་བ་བྱད་སོང་། ཡང་། ནི་གྱའི་སྐོར་

རྣམས་རྗེ་གང་གིས་ཀྱང་བློ་མ་ལ་གསན་ཅིང་ཐུགས་དམ་ཡང་མཛད་པའི་ཚུལ་རྣམ་ཐར་

ཆེན་མོ་སོགས་ན་འདུག་ནའང་། སྟོན་དུས་སུ་འདི་སྐོར་གྱི་གསུང་བཟོས་སམ་

འོ་རྒྱུས་གཞན་རེ་ཙམ་ཡང་མཐོང་ཐོས་བྱུང་བས་ནི་གུ་ཆོས་དྲུག་ལ་ཁྱིད་ཡིག་མཛད་པ་

@476 དང་། དཔེ་ཆ་ཡོད་པ་ཡང་བདེན་ཅིང་སྲིད་པར་འདུག །ཡང་མི་ལ་ལ་ཟེར་

དུས། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡང་གསུང་ཆོས་གསན་ཟེར་ནའང་གསལ་ཆ་

གཞན་ནི་མ་ཚོར་ཞིང་མ་རིག །བྱང་བདག་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བཟང་གིས་ངམ་

རིང་དང་བཟང་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྲེ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ཕྱག་རྟགས་ན།

སྤྱིར་དུ་ས་དགེ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲྭབ་མཐའི་ཀུན་སྤྱོང་ངན་པ་མ་བྱེད། ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་

ཅོང་ཁ་པ་ས་སྐྱ་པ་རང་གི་བྱ་ཆེན་ཡིན་ཚུལ་དང་། མཆོག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ལ་

མཐའ་དུས་རྗེ་དེ་ཉིད་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སུ་གཟིགས་ཚུལ་སོགས་

འདུག་པ་དང་། རྗེ་རེ་མདའ་པའི་བླ་མ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།

རྗེ་ཅོང་ཁ་པའི་བླ་མ་ཡང་ཡིན་ཞས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འདུག་སྟམ་མོ། །ཆོས་ཇི་འདྲ་

གསན་ན་ས་ལུགས་ཀྱི་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། འབིར་སྣང་ས་ཟབ་མོ་གཉིས་གསན་

ངེས་ཅན་ཡིན་ཚུལ་ངམ་རིང་མ(ཁན་ཆེན་ཆོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དོན་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་

ང་རང་གི་མེས་རིན་པོ་ཆེ་བདེ་ལེགས་མགོན་པོ་དོན་གྲུབ་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་

ཉིད་ཀྱིས་འཇམ་དབྱངས་བཀའ་ཤིས་དཔལ་བཟང་ལ་གསུངས་ཚུལ་ཁོང་ནས་ང་ལ་གསུངས་

བྱུང་བ་དང་། ཡང་། དགྲ་བཅོམ་པ་རང་གི་དབོན་པོ་ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་

མཚན་པས་ཀྱང་རང་གི་ཁུ་བོ་ལས་གོང་ལྟར་བྱི་ལོ་རྒྱས་ཆོ་གསན་ཚུལ་འདྲ་ཅེས་

གསུངས་པ་སོགས་གང་གསུངས་རྣམས་ཕྱི་བསྟན་མེད་པར་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་

ཡང་ཐུན་མོང་བའི་རིགཱ་གནས་དང་། བྱང་མཐའ་གཞན་གྱི་ཆོས་སྐོར་ལ་གསན་

བསམ་དང་། དབང་ཁྲིད་མན་ངག་གསན་ཚུལ་སོགས་དམ་པ་གོང་མའི་གསུང་བཤོས་

ལས་བྱང་བ་རྣམས་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བཀོད་པའི་ཆུ་མཚན་ནི། སྔོན་དང་ད་ལྟར་

དུས་ཀྱི་གང་ཟག་མཐོང་ཆུང་ཞིང་། ཕྱོགས་འཛིན་གྱི་ཀུན་དཀྲིས་

@477 ཅན་འགའ་དང་འགའི་བསམ་པར། རྟེ་ཙོང་ཁ་པ་ནི་འདུལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་།

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་གཙོར་འདོན་མཛད་པ་ཞིག་ལས་རིགཱ་གནས་གཞན་དང་སྦྱགས་

ཕྱོགས་ལ་དག་སྣང་གསན་བཞེས་ཆེར་མཛད་པ་ཞིག་མིན་འདུག་སྟམ་པ་དང་། ཡང་

ལ་ལ་ཞིག་ནི། སྤྲགས་ཕྱོགས་སྤྱི་ཙམ་ལ་གསན་བསམ་ཉམས་བཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་

འོས་པ་ཙམ་མཛད་ཀྱང་། བསྒྲིད་རྩོགས་ཟབ་མོའི་སྐོར་དང་། ནང་ཚན་རྩ་

ཐེག་རྣྱང་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཟབ་གནད་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་

འབེབས་པའི་ཕྱག་རྩོགས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་ལ་གསན་གཟིགས་ཙམ་མ་མཛད་ཅིང་། དེ་

ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ལ་དག་སྣང་སོགས་མཛད་པ་ལྟ་བཞིག་དངོས་ཤུགས་ནས་སྣང་

ཀུགས་ཀྱིས་བླུབ་མཐའི་ཕྱོགས་རིས་དམ་པར་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་སྟམ་པ་དང་།

དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་ཤ་སྟག་ཞིག་གོ་སྟམ་

ངོས་ལྷོག་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་དམོད་ཅིང་བཤུང་བ་དང་། རང་དང་བླུབ་མཐའ་

གཅིག་པའི་ཁ་མཉམ་ལག་མཉམ་ཚུན་ཆོད་ལ་ལུང་རིག་གཏན་ཚིགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་

རྣམ་དག་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་འདྲ་འབྱིག་འབྱིག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མགོ་བོ་བསྐོར་

ཞིང་བློ་བསྒྱུར་ཏེ་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་ནི་ཁ་བཤད་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ཕྱི་མ་ཕན་ཆོད་ལ་

ཕན་པ་མེད་པར་ངག་ནས་ཀྱང་སྨྲ་ཞིང་། སེམས་ལའང་བསམ་པ་སོགས་རང་

སྣང་དབྱར་ལངས་ན། ཁྱི་ཆགས་བབ་ལ་རྒྱབ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ཅི་རིགས་མཐོང་

ཞིང་ཐོས་པས། དེ་དག་གི་ལོག་རྟོག་འབྱུང་ཆུན་ཐྱི་རྩ་བ་ནི། རྗེ་བདག་ཉིད་

ཆེན་པོས་སྟིང་མ་ཀར་འབྲུག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དག་སྣང་གིས་གསན་བཞེས་མཛད་

ལྷགས་འདི་དག་ཕྱོགས་ཙམ་མ་གོ་ཞིང་། ལྟ་བྱུབ་རྣམ་ཐར་ཕེན་ཏྲ་གཙང་བར་

མཛད་པ་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ་ཞིག་གོ་སྣམ་པའི་མ་གོ་བ་ཡུས་ཆེ་བའི་དཔེ་ཁོ་

@478 ནས་ལས་གསོགས་པར་སྣང་བས་དེ་དག་གི་ལོག་རྟོག་སེལ་ཕྱིར་རིས་མེད་ཀྱི་བླུབ་

མཐའ་ཚང་མར་དག་སྣང་གསན་བསམ་གྱིས་མ་འཁས་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་དག་དང་

རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཅི་རིགས་བརྩམས་པར་མཛད་ཚུལ་སོགས་ཅུང་

གསལ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ཕྱིས་ཀྱི་སློབ་ཆེན་པར་རྣོ་མས་པ་

འགའ་ཞིག་ལ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྣངས་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས།

འབྲས་བུ་མཐོ་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། །དམའ་ན་དྲུད་འགྲོའི་རྒྱུ་ལ་ཉིན་མཚན་

དུ། །འབད་པའི་སློམ་ཆེན་རྣམས་ལ་མ་བཟོད་པར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཕྱག་རྗོགས་སོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་སློམ་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པས་བླུན་སློམ་གཅོར་

འདོན་བྱེད་པ་རྣམས་ལམ་ལོག་པར་གོལ་བ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པས་དྲི་བ་ལྷག་བསམ་

རབ་དཀར་ཞེས་པ་མཛད་པ་ནི། ཁྱབ་མཐའ་དེ་དང་དེ་དག་གི་མ་དག་པའི་སྐྱོན་སེལ་

ནས་རང་རང་གི་སྣོམ་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནད་སྟོན་པར་མཛད་པ་མ་གོ་བར།

ངེས་པར་ཕྱག་ཆེན་དང་། རྫོགས་ཆེན་ཞེས་པའི་སྣོམ་ཚུལ་ཚང་མར་མི་འཐད་ཅེས་

དགག་པ་མཛད་དོ་སྣམ། ཕྱོགས་སྔའི་ནམ་མ་ལང་པར། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་

ཉི་མ་འཆར་རྩིས་བྱེད་པ་ཡང་ཅི་རིགས་བྱུང་ཞིང་། འདི་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་

ས་སྐྱ་པཆྱི་ཀས། བླུན་པོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་སྒོམ་པ། །ཞལ་ཆེར་དུད་འགྲོའི་རྒྱུ་ད

འབྱུར། །ཡང་ན་ཉན་ཐོས་འགོག་པར་ལྷུང་། །མིན་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ། ।

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་བླུན་པོས་ཕྱག་ཆེན་སྒོམ་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ

མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་མུན་སྒོམ་ལ་ཕྱག་ཆེན་བསྒོམ་པར་རྟོམས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི

མཐོ་ན་ཉན་ཐོས་འགོག་པ་དང་གཟུགས་མེད་སོགས་དང་། དམའ་ན་དུད་འགྲོར་སྐྱེའོ་ཞེས

གོང་དུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཅོང་ཁ་པས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལས།

@479 མཁས་བླུན་ལ་མ་ལྟོས་པས་ཕྱག་ཆེན་སྒོམ་ཚད་དུད་འགྲོ་སོགས་སུ་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་རྒྱུ་

མིན་འདུག་ནའང་། ཆོག་གི་དངོས་ཀྱགས་ཀྱི་དོན་ལ་མ་དཔྱད་པར་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཆོས་

ཁོ་ན་མི་འཐད་པའི་དགག་པ་མཇད་པར་འདུག་སྟམ་པ་དང་། དེ་དག་གི་བསམ་ཚོད་

དང་བསྟུན་ནས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དགག་ལན་ཅི་རིགས་མཇད་འདུག་ཀྱང་

ཆོག་དོན་ལ་དཔྱད་ཤེས་ན་ལོག་རྟོག་གི་རེ་འཁང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། སྒོམ་མ་ཤེས་

ན་སྒོམ་དེ་དང་དེ་དག་ཀྱ་འགྱུར་བ་ནི་ས་སྐྱ་པཆ་ཏ་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་

དུ་མ་ཟད་ཕྱག་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྒོམ་རིམ་རྣམས་སུ་ཡང་བདེ་བ་ལ་ཞེན་ན་འདོད་ཁམས་སུ་

གོལ། གསལ་བ་ལ་ཞེན་ན་གཟུགས་ཁམས་སུ་གོལ། མི་རྟག་པ་ལ་ཞེན་ན་གཟུགས་

མེད་དུ་གོལ། འདུ་ཤེས་བཀག་པའི་ཚོར་བ་ལ་ཡང་དག་པར་འཇོན་ན་ལྷ་ཆེ་རིང་པོའི་

འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེམས་འཇུག་དངོས་ཡིན་ཞེས་སོ་སོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་

བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་འདོད་དགོས་པ་སོགས་གནོད་པ་དུ་མ་ཞིག་འབབ་ཀྱང་

ཟུར་ཙམ་ལས་མ་སྤྱོས་སོ། །དེས་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་

པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལས་ཕྱག་ཆེན་དང་། རྫོགས་ཆེན་ཞེས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་

མ་དག་ཞེས་བསྟན་འབྱིན་པར་མཛད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གོང་དུ་སྨོས་

པའི་ཕྱག་རྡོགས་ཀྱི་གདམས་པ་རྣམས་གསན་པའི་དོན་མ་མཆིས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ནི་རིས་མེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་དག་ཀུན་ལ་མ་ཁས་ཤིང་

བྱང་ཆུབ་པར་མཛད་ནས་དེ་དག་གི་གནད་དོན་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་ཙམ་རེས་ཆོག

པར་མི་འཛིན་པར་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་

འགྲིལ་བ་ཐུན་མོང་བ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་

གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་སྐབས་ཀྱི་རིམ་པ། དེའི་ནང་ནས་སྐབས་ཀྱི་གནད་དོན་

@480 མཐར་ཐུག་པ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་

པའི་བསྟེད་རྫོགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་ཕྱུང་བའི་གསུང་མན་ངག་བསྟན་

བཅོས་རྣམས་སུ་ཕྱག་ཆེན་སོགས་ཀྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་འདུས་པ་ནི་

མ་ཁས་པ་གང་ཞེག་ཕྱོགས་ལྟུང་ས་སྲུངས་པའི་གཟུ་བོའི་བློས་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་

ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱན་སྔ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ནམ་ལྟ་གཟིགས་རས་

པའི་གསུང་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་བྱགས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་

གནད་མང་པོ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རྣམས་མཐོང་བས།

སྤྱིར་གསང་སྔགས་དང་ཁྲད་པར་རྡོ་རྗེ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གདམས་པ་ལའང་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་གནད་དུ་མ་རྣམ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་

མོས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས། སྤྱིར་བླ་མ་འདི་ལོ་བཅུ་དགུའི་སྟེང་ནས་མཐའ་ཁ་ཆོས་ཀྱང་

ཐོབ་ནའང་། གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ཆེར་མ་བལྟས། དགོངས་པ་བསྒྲུར་མི་

རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་གཅོ་ཆེར་བཤད་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞེག་ཡིན་པར་འདུག

བསམ་པ་ཙམ་ལས་མེད། དུས་ཕྱིས་ཀྱང་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐོར་རྣམས་ནི་ལེགས་

པར་མཐོང་། དབུ་མའི་སྐོར་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཙམ་འཛོག་པ་སོགས་ཕྱག

ཆེན་པས་སྤྲོས་བྱལ་ལས་རོ་གཅིག་ཏུང་པར་འཕགས་ཆོས་སུ་འཛོག་པའི་སྐབས་དང་།

སྟོང་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་དབྱེར་མེད་དང་། གང་ཟར་གྱི་སྡུང་བ་གྲྭ་མ་ཉམས་པ་སྐོམ་དུ་

འཛོག་པ་སོགས་དང་མཐུན་ཆེ་བར་བྱུང་བས་མོས་པར་ཡོད་ནའང་། ལྷག་མཐོང་

གི་སྐོམ་ཚུལ་ལ་ཅུང་ཞིག་ཐ་ཆོམ་ཡོད། བླ་མའི་དགོངས་པ་མདོར་བསྡུས་པའི་ཞི་

གནས་ཀྱི་སྐོར་ཞིག་མཐོང་བས་གནས་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་འདི་ལ་ལྷག་མཐོང་སྐོམ་ཚུལ་ཕྱག

ཆེན་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་ཐང་པ་ལ་བསམ་པ་བྱུང་། ཕྱིས་མཇལ་བའི་ཚེ་ལྷ་

@481 མཐོང་གི་གནད་རྣམས་ཀྱང་ཕྱག་ཆེན་པ་དང་རྗེ་ལྟ་བ་འཕེན་མཐུན་པར་འདུག །ཅེས་

དང་། ཁྱད་པར་དུ་བདག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བླ་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི།

སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤེར་གཞོན་པས་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མཛད་ཅིང་

མན་ངག་ཀྱང་དུ་མ་གནང་བ་དང་། མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ་བླ་མ་རིན་

པོ་ཆེ་རིན་གཞོན་པས་སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་ངོ་སྤྲད། འཁོར་བ་ལ་མི་འཇིགས་

པའི་སྤོབ་པ་བྱིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་བྱགས་པའི་དཔལ་གྱིས་

བཀའ་མདོ་རྒྱུད་མ་ལུས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ནུས་པའི་བློ་གྲོས་བྱིན་པས་འདི་

གསུམ་ལ་གཅོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་སོ། །

དེས་ན་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་བཤྲེས་དང་སྨོན་རིམ་རྣམས་སུ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་

མི་བྱེད་པ་སྨོན་གྱི་མཆོག་ཡིན་གསུངས་པ་ཙམ་གྱི་སྤྲམ་ཆོག་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཕྱིས་ཀྱི་

སྨོན་ཆེན་པར་རྟློམས་པ་དག་གིས་ཚོགས་བསགས་སྨིན་སྨོང་དང་། སྔམ་པའི་

སྡུང་སྡོམ་སོགས་ལ་མ་འབད་པར་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཀུན་ཏུག་བཟང་དན་ཐམས་ཅད་

བཀག་ནས་དམིགས་པ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་རྩོམ་འཇོག་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལས་

མཆོག་ཏུ་བྱང་པ་མེད་འདུག་སྟམ་དུ་སེམས་པ་མང་ལ། དེ་ལྟར་སྒོམ་ན་ཉ་ཤད་གི་

སྒོམ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་གོལ་ས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་ཡབ་

སྲས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོན་སྤྱོང་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་

ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། མཉམ་

བཞག་གི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་

དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་བཟང་ངན་གྱི་དམིགས་

གཏད་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་ལམ་

@482 ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིམ་པ་གཉིས་

ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་ཕལ་ཆེ་བ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དབང་རྟོག་སྦྱངས་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གིས་

ཚོ་འདིར་དང་པོ་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བསྒོམ་ནའང་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ནུས་པ་ཡིན་གྱི།

ལམ་འོག་མ་རྣམས་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ལས་དང་པོ་པས་དང་པོ་ནས་ཕྱག་ཆེན་སྒོམ་པ་

སྣང་བྱས་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉམས་སྐྱོང་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཁར་སྒོམ་མི་ཤེས་པའི་

བྱིང་བ་བསགས་པ་སྒོམ་དུ་འཕྲལ་ནས་དུད་འགྲོ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་སོགས་སུ་སྐྱེ་

བ་ནི་ངེས་པར་ཡིན། ཡང་། ཞེ་གནས་ལ་སོགས་པ་སྟོམ་པའི་སྐབས་སུའང་

ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འབྱུང་བ་ནི། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །

ཡིད་ནི་དགེ་ལ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་

ནས། །དེ་རྒྱུན་རྣམ་པར་གཡེངས་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར།

ལས་དང་པོ་པས་ཞི་གནས་སྟོམ་པའི་ཚེ་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སེམས་

གཏད་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་བཟང་ངན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་བས་

བློ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དག་གིས་དམིགས་རྟེན་སོགས་མེད་པར་སེམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག

པའི་ངང་དུ་ཇི་ཙམ་གནས་པར་འཇོག་པ་སྟེ་དེའི་ཚེ་ཡང་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་

ཉིད་ལས་ཆོས་གཞན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་རྣེད་

ནས་དེ་ལས་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་དེ་རིག་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་

ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཕབ་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་ལས་ཆོས་

གཞན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། སེམས་

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་གནས་སྐབས་གང་གི་ཚེ་ན་འང་།

@483 མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་གཡེང་བའི་རྟོད་པའམ། མི་གསལ་བའི་

བྱིང་བ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པས་ན་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་དང་མ་བྲལ་བ་ཞིག་ངེས་

པར་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་པ་ལས། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟིན་ཙམ་

ལ་འཁྲུལ་ནས་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་བརྒྱལ་བའམ། གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་

རྒྱུ་རིག་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་སྟོམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཉ་ཅང་འཁྲུལ་ཚབ་ཆེ་ཞིང་། དེ་

བཞིན་དུ་རྟེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་དུ་དང་ཆོགས་བསགས་སྤྲིད་སྦྱངས་ལ་ལྷག་པར་དུ་

འབད་དགོས་པ་ལས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཁྲིད་དུ་

བསད་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ལོག་པར་ལྷུང་ཚབ་ཆེའོ། །དེས་ན་ཕྱག་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྐོམ་

ཚུལ་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་དག་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དབང་རྟོན་སྦྱངས་པ་སྟོན་

སོང་གི་སྐོམ་ཚུལ་ཡིན་པས་སུ་རུང་རུང་གིས་དང་པོ་ནས་དམར་འཇུས་སུ་བྱེད་མི་རུང་

པ་ལས་མ་དག་པའི་ཆོས་ལོག་ཏུ་འཛིན་མི་རིགས་པ་ནི། གོང་གི་སྦྱན་སྟ་ལྟ་གཟིགས་

རས་པའི་གསུང་རྣམས་དང་། དེར་མ་ཟད་རི་བོ་དག་ལུགས་པའི་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་

གཙོ་བོ་མ་ཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟེད་རིམ་དུ་འདི་ལྟར་

གསུངས་ཏེ། བཀའ་བརྒྱད་བོང་མ་སོགས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དང་

པོ་ནས་གཞི་ལ་གནས་པའི་རྒྱུ་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱུ་ལ་གཙོ་བོར་

མི་མཇད་པར་སེམས་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་མཇད་ཅིང་། སེམས་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་

ལ་གཉུག་མའི་སེམས་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆོས་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ།

འོད་གསལ་ཀྱི་སེམས་སོགས་དུ་མའི་སྐོར་ནས་བསྟན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ལ་གདོད་མ་ནས་

ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་སོགས་ཀྱི་གོས་མ་སྐྱེད་བ་ཆོས་སྐུ་དང་། སྣོང་

ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་མཐུན་པ་སྣོང་

@484 སང་གི་རྣམ་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་སྣང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་ཞིག

ཡིན་ནོ། །དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ། ནུ་རོའི་ཆོས་དྲུག་སོགས་ཐབས་ལམ་

དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གཏུམ་མོ་སོགས་

ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩ་ཐིག་རླུང་སོགས་ལ་གནད་དུ་བསྡུན་ཏེ་ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པའི་རླུང་ར་རྒྱང་

ནས་རྒྱུ་བ་དབུ་མར་བཀག་ནས་རླུང་དེའི་བཞོན་པ་ཅན་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་མི་རྒྱུ་བར་བྱས་པས་

འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་

པ་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་བཀག་ནས་ཡུལ་གཉེན་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སེམས་ལ་

བཅས་བཅོས་ཅི་ཡང་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ལྷན་ནེར་འཇོག་པའོ། །དེ་ལྟར་

བཞག་པས་ཆུ་མ་རྙོག་ན་དྭངས་པའི་ཚུལ་དུ་ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཇི་དག་ཇི་དག་ཏུ་སོང་

བས་ཀུན་རྟོག་གི་བཞེན་པའི་རླུང་ཡང་ངོ་རྒྱང་ནས་རྒྱུ་བ་ཇི་ཞན་ཇི་ཞན་དུ་སོང་སྟེ།

མཐར་དབུ་མར་འཁྲུག་པའི་སྟོབ་ནས་འོད་གསལ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་

ཕྱག་ཆེན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་སྒོམ་རྟོང་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲག་བྱ་མེད་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་དུ་འདོད་

པའི་དམིགས་པ་གཞན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་མཐར་

འོད་གསལ་བྱི་ཡི་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསུང་

འདི་དག་ལ་ཡང་གོང་དུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡི་ཤེས་དང་

རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་མཐུན་པ་སྟོང་སང་ངེ་བའི་རྣམ་པ་མ་གཏོགས་ཞེས་པ་དང་། དམིགས་

པ་གཞན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་

འདི་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་གི་ནུས་པ་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པར། རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་ཁ་གག

ནས་ཡུལ་གཞན་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་

ན་སྟར་བཞིན་གོལ་བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་

@485 ཕྱག་ཆེན་བསྟོམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་རྟོགས་རིམ་དང་། གཉུམ་མོ་སོགས་བསྟོམ་

པའི་རྟོགས་རིམ་ནི་མི་ཟབ་པའི་རྟོགས་རིམ་ཡིན། དེས་ན་རྟོགས་རིམ་གྱི་སྟོང་ལྡན་

གྱི་གང་ཟག་ལ་རིམ་གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཆར་བ་གཉིས་ལས་རིམ་གྱིས་པས་མི་

ཟབ་པའི་རྟོགས་རིམ་དང་། ཅིག་ཆར་བས་ཟབ་པའི་རྟོགས་རིམ་ཕྱག་ཆེན་པོ་

འབའ་ཞིག་བསྒོམ་པར་བཤད་ཅིང་། ཅིག་ཆར་བ་ནི། གང་ཟག་སྣང་བའི་

འཕྲོ་ཅན་ལ། །ཅིག་ཆར་པ་ནི་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་

སྟོན་མ་སོགས་སུ་མི་ཟད་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་ནས་འོད་གསལ་ལྷུང་ཟད་ཉམས་སུ་ལེན་

བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེས་ནི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་བསྒོམས་པས་ལམ་ཐམས་ཅད་

བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་ཏེ་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་རང་ཅག་སྐྱེགས་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་ང་དང་ང་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་འོད་

གསལ་སོགས་ལ་སྐྱོང་བ་ཐོན་པའི་དབང་རྟོན་ལྟ་བཞག །བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ཙམ་

དང་། དེས་འབྱུང་། བྱང་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སོགས་ལའང་རྣོང་བ་མ་ཐོན་

ཞིང་། མཐའ་ན་དལ་འབྱོར་དང་། མི་རྟག་པའི་ཚེས་སྐོར་ལའང་དེས་པ་མ་ཚུད་བཞིན་དུ།

དང་པོ་ནས་དབང་རྟོན་གྱི་སྟོམ་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁ་གཏམ་ལ།

ཡ་རྒྱར་མ་སྟེབ་གོང་ནས་མཇོ་འགྲོས་རྒྱབ་པ་ཞེས་པའི་དཔེ་དེར་སོང་ནས་གཅོང་ཅན་

གྱིས་ཟས་བཟུད་ཅན་མི་འཆུན་པ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བས། སྔར་ཡང་ལན་དུ་མར་བརྗོད་པ་

ལྟར་རང་ཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་གང་སུ་ཡང་རུང་སྟེ། ཐུན་མོང་ལམ་སྦྱངས་

ནས་བརྒྱང་ནས་རིམ་བཞིན་འབད་པ་ཉིད་གནད་དུ་ཆེའ་ཞེས་དང་དྲུང་གལ་ཏོ་ཆེ་ལ་ནན་

ཏན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྣེས་སོ། །དེ་བས་ན་རྟེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་པས་

ཀུན་ནས་བསྡུངས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་སྐོམ་ཚུལ་སོགས་ལའང་དགེ་ཐེར་མཛད་ནས་

@486 ལུགས་དེ་དང་དེའི་ལྟ་སྐོམ་སྤྱོད་གསུམ་རྣམ་དག་གང་ཡིན་གསལ་བར་མཛད་པ་མ་ཉེས་

པར། ཏ་ཆན་ཆལ་བཅོས་བྱས་པ་ངན་ལ་མངོན་པ་ལྟར། འདི་ནི་བདག་ཅག་གི་

གྲུབ་མཐའ་ལ་ངེས་པར་སྣང་ཤུགས་ཀྱིས་འགོག་པར་མཛད་དོ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་ཕྱོ་མོ་

ཙམ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཁར་ད་དུང་བཀའ་དྲིན་རྣེས་སུ་དྲན་པའི་མོས་གུས་ཀྱིས་སྨྲེང་ནས་

ཐལ་མོ་སྦྱོར་བར་རིགས་ཤིང་། གཞན་ཕྱོགས་སུ་ཟད་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པ་རང་

གི་རྗེས་འཇུག་ཏུ་ལྷོམས་པ་དག་གིས་ཀྱང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་

ཇི་བཞིན་མ་ལོན་པའི་ཁར། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱིས་བླུན་སྤྱོམ་

བྱེད་པའི་སྤྲོམ་ཆེན་པ་སོགས་ལ་བཀའ་སྩལ་ཆེས་ལྷི་བར་མཛད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས།

ངེས་པར་ཕྱག་ཆེན་དང་རྫོགས་ཆེན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་ཚད་ནི་མ་དག་པའོ་སྨྲས་

ནས་དམད་པར་བྱེད་པའང་སྣང་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མཛད་མི་རིགས་པས་བདག་ཉིད་

ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་དངོས་པོགས་ཀྱི་དོན་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་

བསྟན་པ་རྣམ་དག་གང་ཡིན་ལ་ཕྱོགས་ལྷུང་སྤྱངས་པའི་དག་སྣང་གིས་ཁྱབ་པར་མཛད་

རིགས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་དུས་ཕྱིས་སྨིགས་མའི་རང་རྟགས་བདེ་བས་ཆོས་མིན་ཆོས་

ལྟར་བཅོས་པའི་བསྟེ་ལྷད་རྟོགས་མ་ཅན་གྱི་ཟེག་ཆོས་ཀྱང་ཤེན་ཏུ་མང་བར་མཆིས་པ་རེ་

རེ་ནས་དགག་སྒྲུབ་བྱར་མི་ལང་བས། དེས་ན་རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་དམ་པ་གོང་

མ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་ལེགས་པ་ལས།

གསར་འགྲོགས་དང་གཞན་ཟེར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གང་ཐོད་ཐོད་ལ་མི་འཛུག་པར་

ལྷ་གྲུབ་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ་ཞེས་ཀུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་

སོ།། །།དེ་དག་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཁས་པའི་རྣམ་ཐར་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་

ཞིག་འཕྲོས་བཤད་དང་བཅས་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །སྨོས་པ། རང་དང་

@487 གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་གནས་ཀུན་ལ། །ཕྱོགས་རིས་སྣང་བའི་ཐོས་བསམ་ལྡུར་

བཞེས་ཏེ། །ལེགས་པའི་ཚ་ཀུན་ཡོངས་སུ་བསྡུད་པ་ནི། །རྒྱ་མཚོ་ཆུ་ཡི་

གཏེར་དུ་གྱུར་པ་བཞིན། །མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲིས། །རྣམ་

དག་ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་ནོགས་བྱུང་པ། །ལྷང་དང་རིག་པས་བྱི་དར་མཛད་པ་ན། །

ཡང་དག་དོན་གྱི་བཞིན་རས་གསལ་བར་ངོམས། །བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟ་བདུན་

གྱིས་དྲངས་པའི། །ལེགས་བཤད་ཉིད་མོར་བྱེད་པའི་འོད་སྟོང་གིས། །ལམ་

གོལ་སྐྱན་པའི་སྣ་ཚོམ་བསལ་ནས་ཀྱང་། །རྣམ་དག་ལམ་གྱི་པད་ཟླ་བཞད་པར་

མཛད། །དེ་ཚེ་ཕྱོགས་འཛིན་གསེར་མིག་འཁྲིལ་བའི་ཚོགས། །ལེགས་ཉེས་

འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཐོམས་བྱུང་པས། །བཟང་བྱས་ངན་དུ་མངོན་པའི་ལོག་སྣའི་

སྣ། །སྐྱན་པའི་མལ་དུ་ཁྲན་བུ་འབྱིན་བཞིན་སྐྲོག །ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་

བློ་གྲོས་དང་ལྡན་ན། །འདི་དག་རང་རང་གྱུབ་མཐའ་གནད་དོན་རྣམས། །

ཇི་བཞིན་གསལ་བྱེད་སྨོན་མེ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། །ལྷག་པར་བཀའ་དྲིན་དྲན་པས་ཐལ་

སྨོར་རིགས། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་དང་། །བསྟན་

པའི་ཚོས་ཆུལ་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་རྣམས། །རྒྱུད་ཚོད་དང་སྦྱར་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་

ན། །ཐད་ཀའི་ལམ་ལས་གཞན་དུ་གཏོལ་མི་སྲིད། །དབང་བརྙལ་ས་ལ་འགྲེ་

ལྟོག་བརྩེན་བཞིན་དུ། །ཐུན་མོང་ལམ་སྣྲངས་ཙམ་ལའང་མ་འབད་པར། །

དབང་རྟོག་མཐོག་པོའི་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པ། །གླང་ལྤོ་བཟུས་མ་ཆུན་འཆི་

བ་བཞིན། །དེས་ན་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི། །རང་གཞན་གྱུབ་

མཐའི་གནད་བཟང་མ་ལུས་པ། །ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱ་ལ། །

རྒྱལ་བས་བསྟན་པའི་ལམ་བཟང་འདོམས་པར་མཛད། །དེ་ལྟ་བས་ན་ལེགས་སུ་

@488 འདོད་པ་ཀུན། །མགོན་འདིའི་གསུང་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་དཔྱད་ཅིང་། །དེ་དོན་

ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་བླངས་བྱས་ན། །རིང་མིན་གཏན་གྱི་བཙན་ས་ཟིན་ནོ་ཀྱི། །

ཞེས་པ་ནི་བར་གྱི་ངལ་བསོའི་ཚིགས་བཅད་དོ། །7 དེ་བཞིན་དུ་བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་

ནམ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཇི་ལྟར་མངའ་བའི་ཚུལ་ནི། འདི་ཡང་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་གོང་དུ་

རྣམ་པར་ཐར་པའི་དཀྱུས་སུ་འཆོད་ཟིན་ཅིང་། ད་དུང་གལ་ཏེ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་

དུ་འགའ་ཞིག་ཟུར་དུ་བཀོལ་ཏེ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། དེ་ལ་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་

སྐུ་ཚེ་དེར་འདུལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་ཙམ་གྱི་བཙུན་པ་མ་ཡིན་པར་སྔོན་པ་གསུམ་

གྱི་བཅས་མཚམས་ཕྱ་རགས་གང་གི་ཐད་ལ་ཉེས་ལྟུང་གི་དྲི་མས་ཞར་ཡང་མ་གོས་པའི་

བཙུན་པའི་ཕུལ་དུ་བྱུང་པ་ཡིན་པ་ནི། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་

ལས། རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་པས་ཇི་ཙམ་ལེགས་དཔྱད་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་

ལ་རྣམ་དག་བསྒྲུབ་པའི་ཁྱིམས། །ལྷོད་པར་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་ཐུ་མོ་ནི། །ཚ་ཙམ་

གཟིགས་པ་སྣང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་

ཡང་སོ་སོ་ནས་རགས་ཙམ་བརྗོད་ན། སོ་ཐར་གྱི་བཅས་མཚམས་ལ་མཆོག་ན་

སྐར་གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར། ཞ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་སྐབས་རྗེ་ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྗོ་

རྗེ་ལས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ནས་རྩ་བཞི་ཚང་དང་ལྡ་སོགས་སྣུང་

སྡོམ་དང་། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ནས་བླངས་འདས་

སོ་དྲྭ་གིས་མཆོན་པའི་སྦུང་ཚྭང་གི་གནས་ཀུན་ལ་ཉེས་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་རྒྱུན་

འཁྲོངས་སུ་སྣང་སྡོམ་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་བོད་དུ་བྱོན་ནས་ཆོགས་མཁན་ཆེན་པ་ལས་

བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་བཞེས་ཚུན་ཆད་ནས་ཕམ་ལྷག །ལྷུང་བྱེད།

སོར་བཤགས་བཅས་ཀྱི་ཉེས་ལྷུང་གི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་ལྟ་ཅི་སློས། ཉེས་བྱས་ཐུ་

@489 མོ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དྲི་མས་ཀྱང་མ་གོས་ཤིང་བརྒྱ་ལ་ཉེས་བྱས་ཐུ་ཞིང་ཐ་འགའ་རེ་ཙམ་

ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་ནའང་ཞག་དང་ཟ་མར་མི་འགྲོགས་པ་ནན་རེ་ནུབ་རེ་

བཤགས་སྡོམ་སོགས་ཕུལ་ཕུལ་དུ་མཛད་དེ། ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་

ཉེ་བ་འཁོར་དང་། རྟ་ཐུལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་གི་

ཚེ་ནའང་རྣམ་ཀུན་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་སྣང་སྡོམ་བར་མ་ཆད་དུ་མཛད་པ་ལས།

འགའ་ཞིག་ལྟར་ད་ལྟ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་པས་ཅིར་ཡང་མི་ལྟོ་ཞེས་ཐོས་བསམ་

ལ་ཁག་འདོགས་ཀྱིས་བསླབ་ཁྲིམས་བག་ཡངས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་། འགའ་

ཞིག་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་ཡིན་པས་ཆང་དང་བུད་མེད་སོགས་འདོད་

ཡོན་ལམ་དུ་འཁྲིར་བས་གང་ཡང་མི་ལྷོ་ཞེས་འདུལ་བསྟན་རྣངས་ནས་འཇིགས་པར་

བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་དག་ལ་རང་ཉིད་འཇུག་པར་མཛད་པ་ལྟ་ཅི། གང་ལ་བློ་གཏད་འཆའ་

བའི་གང་ཟག་གསར་བུ་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་དན་སྤྱད་དེ་དང་དེ་དག་ལས་བཟློག་ནས་བག

ཡོད་པའི་ཚུལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་

གསུང་ལས། དེ་ལྟར་རྟེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྷོངས་འདིར་

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤེལ་ཐམས་ཅད་ནས་རྣམ་པར་དག

པའི་སྲོལ་ཆེན་པོ་རྣད་དུ་བྱུང་བ་གཞི་ནས་བཙུགས་ཤིང་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་མཛད་པ་

ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོན་ཚད་བོད་འདིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་གིས་སྨྲས་ཅིང་ལག་ཏུ་བླང་བར་

བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཞིག་ཀློག་པ་ཁ་ཏོན་གྱི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་ནས་བསྟན་བཅས་

ཆེན་པོ་དག་གི་ཆོག་སྦྱོ་ལ་ལེན་པ་དང་། སྲོབ་དཔོན་ལས་ལྷང་ནོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོ་

དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་དང་། བག་མེད་པའི་རྩེད་མོ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་དང་བྲལ་

@490 དང་གཞས་དང་བློ་གར་ལ་སོགས་པ་ཁྱིམ་པ་ཡ་རབ་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་དག་གིས་

ཀྱང་ལག་ཏུ་བླང་བ་ལ་ངོ་ཚ་བའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཐམས་ཅད་ལོངས་

སྤྲོད་ཅིང་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ནི། ཐོས་བསམ་ལ་ནན་ཏན་ལྷུར་ལེན་པའི་ལུས་བསོ་བ་

དང་། ཁམས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏམ་འདི་བཤེས་

གཉེན་ཆེན་པོར་རྟོམ་པ་དག་ནས་བྱིས་པ་དྲུར་སྨྲིག་གསར་དུ་བླངས་པ་དག་ཡན་ཆད་ལ་

རླུང་ལྟར་གྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་ལྷུར་ལེན་པའི་ཚེ་འཐབ་པ་དང་།

རྩོད་པ་དང་། གཡུལ་འགྱེད་པ་ནས་དམག་གི་བྱ་བ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་

ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལའང་། འདི་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཆོས་མ་ཡིན་པ། རབ་ཏུ་

བྱུང་བའི་ཚུལ་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་སྨྲས་པར་བྱེད་པ་སྟུ་ཡང་མེད་ཀྱི། གཞན་དུ་

ན་ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་གྲྭར་ཞུགས་ཙམ་ནས་ཕལ་ཆེ་བ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཐེ་

ཚོམ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ངང་གིས་འཇུག་པ་ལ་སྟུ་ཡང་ཡ་ང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་། གང་ཞིག་གསང་སྔགས་རྫོ་རྗེ་ཐེག་པ་བར་ཁས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། མྱོས་

པར་འགྱུར་བའི་བཀུང་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་ལོངས་མ་

སྤྱད་པ་ལས་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞིང་དམ་ཚིག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་ལོག་པའི་གཏམ་གྱི་སྒྲོར་བ་རྒྱུ་ཆར་སྤེལ་བས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆེས་ཆར་སྲེད་

པ་དག་རང་གི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་རངས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་

སྟོབས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་ཕྱིན་ཆད་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣ

ལྟར་དོར་ནས། གདུལ་བྱ་མའི་འདྲེན་པར་རྟོམས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བཀུར་བ་

ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དུར་སྨྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་དང་བཅས་བཞིན་དུ་བྱ་དང་བུ་མོ་དང་ཆུང་

མའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་བབ་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཡ་མཚ་ང་ཞིང་། སུས་ཀྱང་

@491 སྨོད་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་རང་གི་སྲིད་དུ་གཏོགས་པ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་

བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དག་ཐེ་མི་ཆོམ་པར་བསྒྲུབ་པས། རྒྱལ་

བའི་བསྟན་པ་ཆེད་དུ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་སྡུག་བ་ངན་པ་ལྟར་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་གྱུར་བ་

ནི་གསང་སྔགས་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་འཇིག

རྟེན་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཡང་གང་ཞིག་རི་ཁྲོད་དགོན་པ་དག

ཏུ་སོང་སྟེ་དབེན་པའི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་ལྟར་ལེན་པར་འདོད་པ་དག་ནི་

འདོད་པ་དག་ནི་འདི་སྐད་དུ། སྐྱོས་པའི་བཏུང་བ་དང་། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སྤོང་བ་

ལ་སོགས་པ་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ཐེག

པ་འོག་མ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་གོང་མ་དང་

སེམས་ཀྱི་རང་ངོ་ཤེས་པ་ལ་དེ་འདྲ་བ་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པས་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་

བླིང་ཞིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་དག་ཡུལ་པར་འདོར་བ་ལ་ཇི་མི་སྣམ་

པར་མ་ཟད་ཀྱི། ཁ་ཅིག་ནི་བློ་གོས་དང་། ཐང་གོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་

ཀྱང་ཆེད་དུ་འདོར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ནས། དེ་ལྟར་ཁ་བ་ཅན་གྱི་

ལྷོངས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་བྱུང་བའི་ཚེ།

རྩེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དམ་ཚོས་འཛིན་པའི་སྐོན་ལམ་རྣབས་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་

པའི་མཐུས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྒྱད་འདིར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསོ་བའི་སྐད་དུ་ཉེ་བར་

བྱོན་ཏེ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་

པ་དག་ལ་རྣད་དུ་བྱང་བའི་བརྩོན་པ་དྲག་པོ་ལྷུར་མཛད་པས། དེང་སང་གི་དུས་ཐོས་

བསམ་པ་དག་གིས་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་པ་ལྷུར་བྱེད་པའི་ཚེ་ཡང་བསྒྲབ་པའི་གཞི་ལ་

གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྟེ་སྙོད་འཛིན་པ་ཆུང་ཟད་དག་པར་

@492 རྒྱོམས་ཕྱིན་ཆད་ཆང་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་སོགས་འཚོལ་ཉོག་ཏུ་སྐྱོད་པ་ལ་ངོ་

ཚ་བའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་དུས་གྲ་ས་ཆེན་པོ་དག་གི་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ཕལ་

ཆེ་བས་ཀྱང་གདིང་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སློང་གི་ཡོ་བྱད་དག་ངོ་

ཤེས་པའང་དཀའ་བར་གྱུར་ཅིང་། ཏླ་གོས་དང་ཐང་གོས་སྣམ་ཕྲན་བླིགས་བྱ་སྟེར་

བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣ་བས་ཀྱང་ཐོས་པར་མ་གྱུར་པ་ལ། དེང་སང་ཁ་ཆེ་དང་རྒྱ་ནག

གི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་སློང་གི་ཆགས་དང་ཆ་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་།

ཚང་དང་ཕྱི་དེའི་ཁ་ཟས་སྤྱོད་བ་དང་། བྱིན་ལེན་དང་། རྟང་ཆུ་དང་། ཀུན་

ལྷག་ཉལ་སྤྱང་བ་སོགས་བསླབ་པའི་གཞི་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་དགེ་

སྦྱོང་ཚུལ་དང་མཐུན་པས་ཁྱབ་བར་གྱུར་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི། བདག་ཅག་གི་དཔལ་

ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྣེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་བཀའ་དྲིན་མ་ཡིན་ན། གཞན་

གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་སོམས་ཤིག །ཅེས་དང་། འདི་དང་

འདྲ་བ་གནས་སྐྱེང་པ་ཀུན་དགའ་བའི་ལེགས་ཀྱི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་སྔར་གོང་དུ་བྲང་ས་

ཟིན་པ་ལྟར་དང་། ཡང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལས། དེང་སང་

གི་ཚེ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པར་སྦྱོན་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དག་ཡིན་པར་

ཡིད་ཆེས་ནས་ཆུང་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པ་ནའང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་སྤྲས་

སུ་བྱེད་པ་གཞིར་བྱས་ནས། བསགས་སྡུངས་ལ་འབད་དེ་གསུང་རབ་ཆེན་པོ་དག་གི་

དགོངས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བཀལ་བ་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དགོས་ཀྱི།

གཞན་དུ་ན་ངལ་བ་ལྷུར་ལེན་པའི་དཀའ་བ་ཇི་ཙམ་ཞིག་དህུད་དུ་ཟིན་ཀྱང་འབད་པ་

འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་སྨམ་པའི་གོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཆགས་པ་དང་། ཚུལ་

དེ་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བཞེས་གཉེན་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གིས་ཁ་

@493 བ་ཅན་གྱི་མཐའ་བླ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏེ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་

དམས་པར་གྱུར་པ་འདི་ཡང་། བདག་ཅག་གི་རྩེ་བཙུན་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་བཀའ་

དྲིན་མཛོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་སུ་ཞིག་གི་བཀའ་དྲིན་རྩེས་

སུ་དན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆོག

མཚང་ཐོག་ཏུ་བརྩེལ་བ་ཡིན། གདམས་ངག་གི་མཆོག་མཚང་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་

ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་དང་པོར་བརྩེད་པའི་སྐོ་ནས་ཚུལ་

བཞིན་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚང་ཐོག་ཏུ་འབབ་པའི་གསུང་དམ་པ་

ཡིན་ལ། ཚུལ་མིན་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དུ་དུང་སྐྱེགས་མའི་རང་མདངས་བོད་བའི་

དབང་གིས་དུས་ཕྱིས་སྔར་བས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་མང་བར་མཆིས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་

བའི་དགོན་སྡེ་རྣམས་ནས་ཀྱང་དེང་སང་གྲྭ་ས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་གྲྭ་

སྟོད་སྨད་ཀྱིས་གཅོས་དབུས་གཙང་གི་གཞི་འདིར་འཛོད་པའི་རེ་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་

དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་སུ་འདུལ་བའི་བཅས་ཁྲིམས་དང་། གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག

ལེན་སོགས་མ་ཉམས་ཙམ་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྟོད་མདོ་སྨད་དང་།

རྒྱུ་ཅོར་གྱི་ཡུལ་བློ་རྣམས་སྡུད་གདན་ས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་དགེ་

དགོན་མང་ཙམ་ཡོད་འདུག་པ་ལས། གཞན་ལུང་སྐྱག་དང་། ས་མཐའ་རྣམས་

སུ་འཚོད་པའི་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་སྡེ་འགའ་ཞིག་ནི་ཕྱི་ཁྲལ་གྱི་མིག་ལམ་ཙམ་དུ་

ཆོས་གོས་ཐང་ཤམ་སོགས་འཆང་ཁུལ་ཙམ་ལས་ནག་ཆང་སོགས་ལ་འཇོམས་མེད་དུ་

སྤྱོད་པས་སེར་ཁྱིམ་པར་གྱུགས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡང་མང་དུ་མཆིས་ཤིང་། དེ་

ལས་གཞན་དུ་རྣིང་མ་སོགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཕལ་ཆེ་བར་ནི་བླ་སློབ་ཚང་མས་འདུལ་ཁྲིམས་

ལ་ཅིར་ཡང་མི་རྩི་བའི་ཁར་འདུལ་བའི་བཅས་པ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་དང་། དེ་

@494 ལ་དད་ཅིང་རྩེས་སུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་ཐེག་དམན་པར་འཛོག་པ་དང་། ནང་

དུ་རྟོགས་པའི་གདེངས་ཚད་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་གཞན་དོར་སྨིན་རུ་ཟིངས་ཟིངས་དང་།

སྣ་ཤུ་རྒྱུར་རྒྱུར་གྱི་ངང་ནས་དཀོར་ཟས་དང་ནག་ཚང་སོགས་ལ་ཇི་མི་སྣམ་པར་སྤྱོད་པ་དེ་

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་རྩེར་སླེབ་པའི་ཁུལ་བྱེད་མི་ཤེན་ཏུ་མང་བར་མཆིས་པ་དང་།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོན་སྡེ་དེ་དག་ཏུ་ཕལ་ཆེ་བ་དག་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུ་བར་མི་མོས་

ཤིང་། གལ་ཏེ་རེ་གཉིས་ནས་ཞུ་ཁུལ་དང་། བླ་མས་གནང་ཁུལ་བྱས་ན་

ཡང་། དོན་དུ་སྡོམ་པ་འབོགས་པའི་མཁན་སློབ་ནས་ལས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཆོག

གཅིག་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བར་བློ་ནས་ཐོན་པ་དགོས་ཞེས་འདུལ་བ་ནས་བཤད་བཞིན་དུ།

བློར་མ་ཟིན་པར་དེའི་ཐོག་ནས་འབོགས་པ་དང་། ཞུ་བ་པོ་ནས་ཀྱང་སྨམ་སྦྱར་བ་

གོས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུའི་བྱིན་རླབས་བྱེད་པའི་གཞི་ཙམ་ཡང་རྙོལ་སྐྱབ་མི་བྱེད་པར་གནས་

སྐབས་དེར་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་སོགས་གཞན་ལ་གཡར་ཏེ་སྡོམ་པ་ཞུས་པའི་སྐད་

ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སྨམ་སྦྱར་བྱ་གོས་སོགས་མི་དགོས་གཞིར་བཞག་གིས་སྤྱོད་བ་དང་།

སྡོམ་པ་ཞུ་བའི་ཚེ་ཕམ་ལྷག་ལྟུང་བྱེད་སོགས་བསྟུང་བར་ཁས་བླངས་ཀྱང་དོན་དུ་སྟུང་རྒྱུ་

ལྷ་བཞག་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱངས་དང་མིང་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་། དགོན་འགའ་

ཞིག་ཏུ་བྱད་མེད་ལ་མི་ཚངས་སྤྱོད་བྱས་པའི་ཐྲེང་དན་བྱང་ན་དངོས་པོའི་བཤགས་པ་

འབྱལ་སྡོལ་ཙམ་ལས། གཞན་དུ་ཕམ་ལྷག་ལྷུང་བྱེད་སོགས་ཅི་བྱང་ཡང་བཤགས་

སྡོམ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆ་ཙམ་མེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་

སོགས་ལ་རབ་བྱང་གི་ཆས་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་རྒྱུན་དུ་བླ་སྤོབ་ཚང་མས་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་

ཆ་ལུགས་འཆང་ཞིང་། ནག་ཆང་ལ་ཇི་མི་སྣམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་པ་དང་།

དུས་མིན་གྱི་ཁ་ཟས་སྤྱོང་བ་སོགས་ནི་སྡུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་དང་

@495 དུང་ཆེད་གཉིར་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་བསྟན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཡང་མེད་

པར་གཏོང་བ་མང་ཞིག་མཆིས་པ་དེ་དག་རྣམས་ལ་འདི་ལྟར་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཐེག

པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་དེ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤྱོ་ནས་མི་འཛོག་པར། འདུལ་

བའི་བཅས་པ་སྤུང་བ་དེ་ཐོག་དམན་པ་དང་། ཚང་དང་བྱད་མེད་དང་། དུས་

མིན་གྱི་ཁ་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་པར་འཛོག་པའི་ཁྱངས་འདི་ནང་པ་

སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་གང་ལས་རྟེད། འདུལ་བའི་ཚོས་ཐེག་དམན་གྱི་ཚོས་དང་།

དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཐེག་དམན་པར་འདོད་དགོས་ན། དགེ་ཚུལ་སློང་

སོགས་སོ་ཐར་རིས་བདུན་གང་རུང་གི་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་

པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དགེ་སློང་སོགས་ཡིན་ཕྱིན་དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱགས་སྡོམ་སོགས་མེད་པར་འདོད་དགོས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་པ་

ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དགེ་སློང་བྱང་

སེམས་རིག་པ་འཛིན་པའི་གཞི་མཐུན་སོགས་མེད་པར་འདོད་དགོས་ན། འདི་

འདྲ་བའི་གཏམ་སྨྲ་བ་ལས་ཐ་ཚད་པ་སྙ་ཞིག་ཡོད། ཡང་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དག་

སློང་དང་སྟགས་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པའི་གཞི་མཐུན་སོགས་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྟགས་

ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དགེ་སློང་དེས་ཚང་དང་དུས་མིན་ཀྱི་ཁ་ཟས་སྤྱོང་བ་དང་།

ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གྱི་འབྲལ་སྤང་དང་། ཆབ་ལེན། ལྷམ་ཕུད་སོགས་

ལ་རྩེགས་སུ་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ལ་རྩེགས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་གནས་

སྐབས་སུ་ཡིན་གྱི། སྟགས་ལ་ཞུགས་ནས་བཟའ་བཏུང་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་།

གང་སྡང་ལྷ་དང་བདེ་སྐྱོང་གི་རྣམ་རོལ་སོགས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་པས་ཚང་དང་དུས་མིན་

གྱི་ཁ་ཟས་སོགས་ཚོགས་སུ་བྱིན་གྱིས་རླབས་ནས་རོལ་བར་ཉེས་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཁར་

@496 ཕན་ཡོན་ལྡུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་དང་། བྱད་མེད་བསྟེན་པ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་

ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་ཕམ་པ་སོགས་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། དེས་

མཆོག་ཏུ་ལུས་ངག་གི་སྡུག་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་ལྷ་སྟག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པ་ལས་མ་འདས་

པ་ཡིན་པས་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཀུ་དོག་བྱ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་འདོད་ཀྱི་

ཁ་པོའི་གཙོ་བོ་ནི་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང་མོད། དེ་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་འདྲི་སྟེ།

ཚང་དང་དུས་མིན་གྱི་ཁ་ཟས་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱད་ན་ཆོགས་འཚོང་དུ་འགྱུར་བ་དང་།

བྱད་མེད་བསྟེན་པ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་། གང་སྣང་ལྟ་སྤྱོད་དང་བདེ་སྡུག་

གི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བ་སོགས་ཀྱི་དུས་མཚམས་དེ་སྤྱོད་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གོང་ནས་

ཡོད་པ་ཞིག་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏ་གོ་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཡང་དེ་

གོང་ནས་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་རང་ཤུགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཞིག

གམ། སྤྱོད་ལ་ཞུགས་ནས་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སློབ་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་རྣམས་

གང་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁྱིམ་པའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་ནས་ཁྱི་ཕགས་སོགས་

དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོག་འཚང་དང་། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྣོད་པར་འགྱུར་

ཏེ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་སྟགས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྟགས་ལ་ཞུགས་པའི་ཐོག་མ་ནི་དབང་

ཐོབ་པ་ནས་འཇོག་པས། དབང་ཞུས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་འབྱུང་ན་ལམ་བསྒྲིད་

རྫོགས་ཀྱི་གནས་རྣམས་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྒོམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་

ཞུས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཀྱང་སྟགས་

ལ་ཞུགས་རྗེས་བཟའ་བཀུང་སོགས་སྤྱགས་རྒྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་

བདུད་རྩིར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ན་འདུད་རྩི་ལ་ལོངས་སྤྱད་པའི་ཕན་ཡོན་

@497 ཐོབ་པ་དང་། རང་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ལྡ་དང་ལྡ་མོར་མོས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱོ་ནས་

སྟོམས་པར་འཇུག་ན་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་རོལ་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོབ་པ་ཡིན་

ནོ་ཞེ་ན། བཟའ་བཀུང་སོགས་སྤྱགས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་དང་། མོས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་

བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཙམ་གྱིས་བདུད་རྩི་དངོས་གཞས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་དང་

ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ལྡ་ཡབ་ཡུམ་དུ་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་རོལ་པའི་ཕན་

ཡོན་ཐོབ་ན། འོ་ན། ལས་དང་པོ་པས་སྒོམ་བརྟས་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ན། སྟོང་

གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅུད་ལྡན་ལྷ་མོར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དང་དེར་དངོས་གནས་ལ་

འགྱུར་བ་དང་། རང་ཉིད་རྫོ་རྗེ་འཆང་དངོས་ཡིན་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱས་པ་ཙམ་

གྱིས་རྫོ་རྗེ་འཆང་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་དོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་བསྒྲིད་རྫོགས་

ཀྱི་ལམ་རྣམས་འབད་པ་ཆེན་པོས་མཐར་མ་ཕྱིན་བར་དུ་བསྒོམས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།

མོས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོན་ན་རེ། ལས་དང་པོ་

པས་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བཟའ་བཀྲུང་སོགས་བདུད་རྩིར་དངོས་

གནས་ལ་འགྱུར་མ་ཐུབ་རུང་། ཡིད་ཀྱིས་བདུད་རྩིར་མོས་ནས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག

དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལྔར་གསལ་བ་ལ་ཕུལ་ན་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་

པ་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏང་ཟས་ལ་ལོངས་

སྤྱོད་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་དུ་མོས་པའི་སྒོ་ནས་ཕུལ་ན་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ནི་ངེས་

པར་ཡིན་ཅིང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བཉེན་ནས་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཟའ་བཀྲུང་རྣམས་

བདུད་རྩིར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་འབུལ་བ་དང་། རང་ཉིད་

ལྷར་གསལ་བ་ལ་ནང་གི་སྨིན་བསྲེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱལ་བ་སོགས་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་

ངེས་པར་དུ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། སྔགས་ལ་ཞུགས་པའི་རང་ཉུང་བ་རྣམས་

@498 ཀྱིས་ཀྱང་འདུལ་བ་དང་མི་འགལ་བའི་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་

ལྟ་བུ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱང་། འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ཆང་དང་།

དུས་མིན་གྱི་ཁ་ཟས་སོགས་ལ་ལས་དང་པོ་པས་འདུ་དཔེ་རྒྱས་འགེབ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ལོངས་

སྤྱོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་སྔགས་རྒྱ་

ཀིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ན་ཡང་མོས་པ་ཙམ་ལས་དངོས་གནས་ལ་འདུག་

རྟེན་བསྒྲུར་མི་ཐུབ་པའི་ཁར། མོས་པ་དང་ལྡན་ང་རྒྱལ་སོགས་ཀྱང་ཐོག་མར་རིབ་

ཙམ་ཞིག་ལས་ཟས་བཟའ་བའི་མཁོ་མཐུག་འཁྲོངས་པ་ཡང་གནས་མི་ཐུབ་པ་རང་གི་

མྱོང་བས་གྲུབ་པས། དེས་ན་ཐོག་མར་མོས་པ་ཡུད་ཙམ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ཙམ་

ལས་གཞན་དུ་ཐ་མལ་པ་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པས་ན།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐོན་ནས་ཆང་བཏུང་བ་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སོགས་ཟོས་ན་འདུལ་བ་དང་འགལ་

བའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ལས་ཆོག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། དུ་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་དུག་ཞིག་སྤྲག་རྒྱ་ཏིང་ངེ་

འཛིན་གྱིས་བདུད་རྩིར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་རང་ཉིད་ལྷའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་ཁུལ་

གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ན་ཚོགས་ལ་རོལ་བའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་ངམ། དུག་ཟས་པའི་སྤྱག

བསྟལ་འབྱུང་རིག་པས་དཔྱད་ན་ཤེས་པས་གང་ཟག་བས་ལོངས་སྤྱོད་མི་རུས་པ་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་གཙང་བ་དྲི་ཆེན་དྲི་ཆུ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་མི་རུས་

ལ། གལ་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་ན་དྲི་ང་བ་དང་། སྐྱུག་པ་ལྟང་བ་སོགས་མི་གཙང་

བའི་མཚན་ཉིད་མདོར་དུ་འགྱུར་བ་ལས་བདུད་རྩིའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་

ཤེས་སམ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ཆོད་མཐོན་པོར་མ་སྐྱེབ་པར་བྱད་མེད་བསྟེན་

པ་ནི་དགེ་སློང་དགེ་ཚུལ་སོགས་ཡིན་ན་ཡམ་པ་དང་། ཡམ་འདྲ་སོགས་བསྐྱེད་པས་

@499 དགོས་པ་སྐྱབ་རྒྱས་ཀྱི་སྔོན་པ་གཏོང་བ་དང་། རབ་བྱུང་མིན་མ་ཡང་ཆང་དང་བྱད་

མེད་ལ་དགའ་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་པར་རྟོམས་པ་དེ་ནི་ཁྱིམ་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་གཉིས་སུ་མ་

མཆིས་པའི་ཐ་ཤལ་ཁོ་ན་ལས། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ནི་

རྣྱི་ལམ་ན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱིད་ཅག་ཐེག་ཆེན་གསང་སྔགས་པར་ཁས་

ཆེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ལྟར་སྣང་ཙམ་ཞིག་བླངས་ནས་བཅས་

པ་སྣ་གཅིག་ཙམ་ཡང་སྲུང་མི་དགོས་པའི་འདུལ་བ་དེ་གང་ནས་བཤད་པ་ཡིན། སྡོམ་

པ་བླངས་ནས་བཅས་པ་སྲུང་མི་དགོས་ན་འདུལ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་སོགས་ཀྱི་བཅས་

པ་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཞིག་ཡོད། དེ་ཐེག་དམན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་

ཟེར་ན། འོ་ན། དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་ཡང་ཐེག་དམན་པར་དགོངས་

པ་ཡིན་ངེས་ལ། ཁྱེད་ཅག་ཐེག་ཆེན་པའི་ཡང་རྩེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་བླངས་ནས་གང་

བྱེད། དེང་སང་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཁ་གཏམ་ལྟར་སྐལ་བ་བཟང་བཟང་ཡིན་

ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་པ་ཐེག་དམན་པའི་ཚོས་ལ་ཞུགས་པ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་བཟང་མ་

ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་ངན་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སྟོམ་པ་བླངས་ནས་བཅས་པ་ལ་མི་

རྩི་བ་དེ་ཡང་སྐལ་བ་ངན་ངན་ཆེད་དམིགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་

དུ་གསང་སྔགས་པས་རང་ཉྱུང་བ་ལ་ཅིང་ཡང་རྩི་མི་དགོས་ན་སྔགས་པའི་དགོན་སྟེ་

རྣམས་ཀྱང་ཁྱིམ་པའི་ཆ་ལུགས་སམ། སྐྱབ་པ་བའི་ཆ་ལུགས་ཤ་དག་བྱས་ཚོག

རིགས་ལ་མགོ་རིལ་དང་། གཟན་བཤམ་སྟོད་འགག་སོགས་རབ་ཉུང་བའི་

རྟགས་ཆ་ལུགས་ཙོམ་ལ་དེས་པར་སྐྱབས་བཅོལ་བ་མང་དུ་འདུག་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན།

དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་སྔར་མཇོས་ཤིང་དང་བ་འདྲེན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏོ་ཟེར་ན།

འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་སྔར་མཇོས་ཤིང་དང་བ་འདྲེན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྣ་མ་པའི་ཀུན་སློང་དེ།

@500 སྐྱེ་བོ་རྣམས་དད་པ་འཕེལ་བས་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་

ནམ། དད་པ་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟང་ཟིང་གི་རྫོད་བཀུར་ཙམ་འབྱུང་བའི་ཆེད་

གང་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་བས་ལྷག་པའི་དགེ་སློང་ལ་འོས་པའི་

ཡོ་བྱད་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཆང་ཞིང་། སྡུང་སྟོམ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱས་ན་སྐྱེ་

བོ་འབག་འཁིག་ཙམ་དུ་མ་ཟད་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ས་བླ་ན་མ་

མཆིས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷར་ན་ནི། རབ་བྱུང་གི་ཚ་ལུགས་

ཙམ་བགོས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་བཞིན་དུ་དད་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི།

ཇི་སྐད་དུ། ལུགས་གོང་མེ་ལྟེ་འབར་བ་ཟོས་ཆོག་སྟེ། །ཚུལ་འཆལ་ཡང་

དག་མི་སྟོམ་དེ་ལྷ་མིན། །ཞེས་ལུགས་གོང་མེ་ལྟེ་འབར་བ་ཟོས་པ་ལས་ལྷག་པའི་

སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་

རྣག་ཆ་ལུགས་བྱོན་ནས་བཅས་པ་མཐའ་དག་ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་། ཚང་དང་

བྱད་མེད་དང་། བྱ་བྱ་མོའི་ཚོགས་དང་བཅས་ཏེ་ཤུལ་གཞས་སོགས་ཁྱིམ་པའི་

ཆོས་ལ་བག་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། ངན་སྐྲག་ཀྱང་སོས་མི་ཟིན་པའི་སྤྱོན་པ་དང་

ཁྱི་ཕག་གི་བརྐུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པ་དག་ལ་ནི་སྐྱེ་བོ་བཅོལ་ཆུང་(LRE)གཉིས་ཙམ་གྱིས་

རྟེད་བཀུར་སྤྱོབ་ན་ལས། གཞན་དུ་ཁྱིམ་པ་ཐ་ཤལ་པ་ཚུན་ཆོད་ཀྱིས་ཀྱང་དམད་

པའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་ལས་བཀུར་སྟི་སོགས་མི་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣགས་ཙམ་ཞིག་ལ་ངེས་པར་སྐྱབས་བཅོལ་དགོས་པ་

རྣམས་ཀྱི་འདུན་མའི་གཙོ་བོའི། རབ་བྱུང་གི་གོས་ཙམ་ཞིག་བྱོན་ནས་འདུ་ཁང་

ཞིག་ཏུ་ཆོགས་པ་སྐད་བྱས་ན་དམའ་མཐའ་གཞན་གྱིས་ཤི་གསོན་གྱི་རིམ་གྱིར་བསྟེན་

བཀྲ་ཤིས་ཞིག་མ་བྱུང་ཀྱང་གཏེར་མི་ཡོངས་ཐབས་དང་། མགོ་རིལ་

@501 ལུས་བསྐྱེར་བྱས་ནས་བླ་པའི་བྱལ་ལ་ཚུད་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ན་དཔོན་ཀྱི་ཁྲལ་སོགས་

འཐེན་མི་དགོས་པའི་བསམ་བློ་ཙམ་ལས། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་

དུ་གཉེར་བ་དང་། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ལ་ཕན་པ་སོགས་ནི་ནམ་

དུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་རང་ཉིད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་

འགྲོ་བའི་སྡོག་རྩ་གཅོད་ཅིང་། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་ལྷག་པར་གནོད་

པ་ལས་ཕན་པར་འགྱུར་བའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཆལ་སྤྱོད་མཁན་རྣམས་

ལ་ལྷུང་རིག་དྲི་མ་མེད་པས་མཐའ་བཀག་པ་ན། མཐར་གྱི་འཇོག་སོར། ལས་དང་

པོ་པས་འདུལ་བ་དང་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཁ་ན་མཐོ་བའི་ལས་ལ་འཇུག་ན་སྤྱིར་བཏང་

ལ་ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་བསྟེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། སྟོན་གྱི་གླུབ་ཆེན་གོང་མ་སོགས་

ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་དད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གི་ཕྱི་རྗེས་སྐྱོང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་

རྟམ་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྨྲ་ན་ལས་རིགས་པ་དོན་མཐུན་གྱི་ལན་གང་

ཡང་སྨྲ་རྒྱུ་མེད་མོད། དེ་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། སྔོན་གྱི་གྲུབ་བརྒྱས་གོང་

མ་རྣམས་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ཆོད་མཐོན་པར་ཕེབས་པས་འདོད་ཡོན་སོགས་ལམ་དུ་འཁྱེར་

བར་མཛོན་རིགས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ཆོད་ལ་སྐྲེབ་པ་ལ་སྤར་ལན་མང་དུ་བཀའ་

པ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་

ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ལ་དཀའ་བ་དང་འབད་པ་དུ་མས་མ་

འབད་པར་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་རྒྱུད་ཆོད་མཐོན་པོར་སྐྱེ་མི་རུས་ལ། ད་

མ་སྐྱེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཆོད་མཐོན་པོར་ཕེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལད་མོ་བྱས་ན་རང་ཉིད་ཕྱང་བ་

ཡིན་ཏེ། རྟེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ལྷོ་བྲག་མར་པའི་ཞབས་དྲུང་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་

སྐབས། སྤར་ཀློག་སྐྱོབ་པའི་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་སྲས་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་

@502པ་ན། སྲས་དེས་བླ་མ་དང་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དྲི་བཞུས་པར་ལན་དུང་པོར་གསུངས་

པ་ལས། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ངོ་མཚར་ཆེ། དེས་ན་ཁྱེད་རང་ཡང་མཇོས་ས་ཁབ་

ཀུ་བཞེས། ཁང་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་བདག་གིར་མཛད་ནས་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་སྨྱོང་བ་

དག་ཅེས་ཞུས་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། སྐྱེས་མཆོག་མར་པ་ལོ་ཙ་

ཁོང་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཡུམ་བཞེས་འདུག །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ཆུས་པ་བདག

ལ་མེད་པས། སྟག་གི་འཕྱོང་སར་ཕྱས་འཕྱོངས་ན། ཕ་སྐྱེད་པ་ཆག་པ་

ལས་འོས་མེད་པས་དཀའ་སྤྱད་སྟེང་རུས་དང་སྤུག་རྒྱུ་བྱས་སྤྱབ་པ་ཉམས་ལེན་

སྟེང་པོར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་མི་འདུག་གམ། དབང་ཕྱུག་མི་ལ་རས་པ་ལྟ་

བུའི་སྤྱངས་པ་སྟོན་སོང་གི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་དོགས་ཟོན་དེ..

ལྷར་མཛད་ན། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྷར་རྩང་མིན་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།

དེང་སང་དབང་རྟོན་སྤྱངས་པ་སྟོན་སོང་གི་གང་ཟག་རྒྱུད་ཆོད་མཐོན་པོར་ཕེབས་པ་འགའ་

ཞིག་ཡོད་པར་ངེས་ཀྱང་། དེ་དག་ནི་སྤྲས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་ལས་མངོན་

མཚན་དུ་མི་མཛད་ལ། གཞན་ནི་དུས་དབང་གིས་ང་དང་ང་འདྲ་བ་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་

སྔར་བཞད་པ་ལྟར། ཐུན་མོང་ལམ་སྤྱང་གི་རིམ་པ་སྣ་གཅིག་ལ་ཡང་མྱོང་བ་མ་

ཐོན་པའི་ཚེས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་འཛིན་པ་ཁོ་ནར་བས་ན། ཀློག་དབང་གོང་

མ་རྣམས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་ལྟ་ནས་འཇུག་རྩང་བའི་སྤྱི་བརྟོལ་

མ་བསྒྲིད་པར་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྤྱི་དང་། ནང་ཚན་རབ་ཏུ་བྱུང་

བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདུལ་བའི་བཅས་པ་གཙང་སིང་དེ་སྤུང་བ་ཉིད་གཞིར་བརྩང་བའི་སྟེང་

དུ་རང་རང་གི་ཁ་ཚོད་བསྟུན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་ན་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་

ཚོགས་ཀྱི་ཙ་བ་ཆུགས་ཤིང་བསྟན་པ་ལ་ཡང་དེ་རང་ཕན་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རི་བོ་

@503 དགེ་ལུགས་པ་གཅིག་པུའི་བགོ་སྐལ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ས་སྐྱིང་འབྲི་ལྟག་ཀར་

འབྲུག་སོགས་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མཛད་ན་

རང་རང་གི་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་དཀྲུང་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་གང་

ཟག་རང་ཉིད་རྒྱུད་ཚོད་མཐོན་པོར་སློབས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་སྐྱེགས་མའི་དུས་དན་འདི་

ལྟ་བུར་དངོས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པ་སོགས་བྱས་ན་རང་ཉིད་ལ་འཆིང་བའི་རྒྱུར་མི་འགྱོ་

ན་ཡང་། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་གདིངས་ཚད་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་མིག་ལྷོས་

དེ་ཁའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་བསྟན་པ་ལ་གནོད་ཚབ་ཆེ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་

དགོངས་ནས་ཇོ་བོ་རྗེས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒོམ་མ་ལས། གསང་དབང་ཤེས་རབ་

ཡེ་ཤེས་ནི། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པས་བླངས་མི་བྱ། །ཞེས་ཚངས་སྤྱོད་ལ་

གནས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་པ་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་།

གསང་དབང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གཉིས་དངོས་དབང་དུ་བླངས་མི་རུང་བར་

གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་སྟར་གོང་དུ་བཤད་

པ་རྣམས་དང་། ད་དུང་འོག་ནས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་འདུལ་ཁྲིམས་

ཕྱོགས་ལ་ཉེས་པས་མགོས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གཅེས་པར་བཟུང་བ་ནི་

བསྟན་པ་འཇིགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་ཕན་ཡོན་ལྟག་པར་དུ་

ཆེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གང་

གླའི་བྱེ་སྨེད་དུ། །དྲང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྐོམ་རྣམས་དང་། །གདུགས་

དང་བ་དན་མར་མེའི་འཕྲེང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རིམ་གྱི་བྱས། །

གང་གིས་དམ་ཆོས་རབ་ཏུ་འཇིགས་པ་དང་། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་འགགས་

@504 པར་གྱུར་པའི་ཚེ། །ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བསླབ་པ་གཅིག་སྦྱོང་པ། །བསོད་ནམས་

འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་ཁྱད་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་

པའི་རྩ་བ་མེད་དུ་མི་རྩང་བ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་ལ་དགོས་ནས་

ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་སོགས་དག་སྨྲོང་ལ་འོས་པའི་

ཡོ་བྱད་རྣམས་འཆང་བར་མཛད་ཅིང་། འདུལ་བའི་ཀུན་སྨྲོད་རྣམ་པར་དག

པས་སྐྱེ་ཚེའི་མཐའ་བརྟེན་པར་མཛད་པ་དང་། འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་

འདུན་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་ལ་བརྟེན་

ནས་མོད་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་

མཛད་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་བཞིན་དུ་རྗེ་བདག་ཉིད་

ཆེན་པོ་ཆོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཞེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་མདོ་སྡེཐས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་

ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན་འཕེལ་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་བཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་དགོངས་པ་ཁོ་

ན་ཡིན་པ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སྟོན་ཆོགས་བཅད་ལས། རང་གིས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་

པའི་ལམ་གྱི་གནད། །ཤུགས་དྲག་བསྡེ་བས་དྲངས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །

འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་སྣང་པ་སེལ་བྱས་ནས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འཛིན་

བྱུར་ཅིག །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་ཁྱབ་པའམ། །ཁྱབ་ཀྱང་ཉམས་

པར་བྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །

ཕན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་

ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བ་དང་། ཡུན་དུ་གནས་པའི་

རྩ་བ་ནི་གོང་དུ་ལན་དུ་མར་བརྒྱས་པ་ལྟར་འདུལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལ་

འདི་ཉིད་བར་སྣབས་སུ་ཏ་ཅང་ཉམས་དམས་པར་བྱུར་བ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས་

@505 གོང་དུ་རྣམ་ཐར་ཀྱི་དགྱུས་སུ་བཀོད་ཟིན་ལྟར་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣད་དུ་མ་ཁན་ཆེན་

ཕྱག་རྟོར་བ་དང་། རྩེ་བསྡོམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུངས་གིས་བསྟུལ་བ་བཞིན་

རྣིང་ཕྱིའི་ཇོ་བོ་ལ་བསོད་པ་ཚངས་པའི་ཚེད་པཊ་ཞེས་པའི་བཀའ་རྩོམ་དང་བཅས་ཆོས་

གོས་རྣམ་གསུམ། མཁར་སིལ། ལྷུང་བཟེད། གདིང་བ། ཆུ་

ཚག་སོགས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཡོ་བྱད་ཚང་མ་ཕུལ་བའི་སྐོ་ནས་འདུལ་བསྟན་རྣངས་ནས་

བསོ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོར་མཛད་པ་དང་། མཉམ་དུ་བཞུགས་སྐབས་

གསེར་ཕྱེ་འབྱམ་པར་མཆོད་པ་ཞེན་པོ་ཕུལ་ཞིང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འདུལ་བའི་

ཆོས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེར་ཡང་རྟེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་

གིས་བསྐུལ་བ་བཞིན། དེ་ཕྱིན་ཆད་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ཐ་

ན་རྙང་ཆུ་འདེབས་པ་ཚུན་ཆད་མ་ཉམས་པ་ཕྱག་ལེན་དུ་བསྟར་ཞིང་། དཔོན་སློབ་

ཚང་མས་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གྱིས་གཙོས་

པའི་དགེ་སློང་ལ་འོས་པའི་རྒགས་ཆ་ལུགས་ཚང་མ་འཆང་བར་མཛད་པས་འདུལ་བ་

འཛིན་པའི་སྐན་གྲགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྤྱི་རྒགས་ཆ་

ལུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རིམ་གྱིས་ས་སྟིང་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་བར་གྱུར་པ་དང་།

གཤམ་རྒྱ་ལྷོང་དུ་ཆོས་རྗེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཞལ་འཛོམས་པའི་སྐོར་ནས་འདུལ་བའི་ཕྱག

ལེན་གཞི་བཅུ་བདུན་ནས་གསུངས་པའི་བཅས་པ་ཕྲ་མོ་ཡན་ཆོད་དང་། རྣམ་འབྱེད་

ནས་བྱུང་བའི་བཅས་པ་ཕྲ་རགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ། གོ་རིམ།

སྡུད་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་དང་། བཅས་པ་དེ་དག་ལས་འདས་ཚེ་

གང་འདས་བའི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མིང་རིགས་ཀྱིས་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཚོ་གཉ

འདུལ་བ་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བྱི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ལ་ལེགས་པར་

@506 བཙུགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དུས་དང་གནས་སྐབས་གང་གི་ཚོ་ནའང་འདུལ་བའི་

བཅས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཉེས་ལྟུང་གི་དྲི་མས་ཞུར་ཡང་མ་གོས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག

པའི་ཚུལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོར་བ་གཅོ་བོར་མཛད་པའི་མཐུ་ལས་དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་

འདུས་པ་དང་པོ་སྐར་ཡང་བྱོན་པ་དང་མཚུངས་པར་འདུལ་བསྟན་ཆས་ཆར་རྒྱས་པའི་

བཀའ་དྲིན་དེ་ལྟ་བུ་སྣུལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐབ་བྱ་དང་།

རིགས་པ་འཛིན་པ་སྟབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཕྱ་རགས་རྣམས་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་གལ་པོ་ཆེར་

འཛིན་པའི་སྐོར་ནས་ཉེས་པས་ཆ་ཙམ་མ་གོས་པ་མིག་འབྲས་བཞིན་དུ་སྲུང་བ་གཅོ་བོར་

མཛད་པ་ལས། དེང་དུས་ཀྱི་སྐབས་པར་ཁས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ལྟར་གསང་སྔགས་

ཁར་འཕྲིན་ནས་ཐོ་ཆེ་དང་རྒྱིང་སྤྲོད་ལ་འཛུག་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་མཛད་པ་སོགས་མདོར་

ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གང་ལ་ཡང་འཆལ་སྤྲོད་ཀྱི་དྲི་ཙམ་མི་མངའ་བ་ནི།

ཟང་ཟང་ནེ་རིང་པ་འཆི་མེད་རབ་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས། རིན་པོ་ཆེ་ཙོང་ཁ་པ་དེ་

ཉིད་མཁས་པར་མ་ཟད་བསྒོམ་པའི་ཡང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་

སོ་སོར་ཐར་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་དགེ་སློང་གི་བསྣབ་བྱ་ཆོ་ཏའེས་ཕྱིན་ཆད་ཆོས་གོས་

གསུམ་དང་། མཁར་སིལ་དང་། ལྷུང་བཟེད་སོགས་ཉེར་ལྔན་གྱི་ཡོ་བྱད་

རྣམས་འབྲལ་མེད་དུ་བསྟེན་པ་དང་། ཚབ་ལེན་པ་དང་། རྟང་ཆུ་འདེབས་

པ་སོགས་མདོར་ན་འདུལ་བ་འབྱམ་སྟེའམ། གཞི་བཅུ་བདུན་གྱི་ཕྱག་ལེན་སོགས་

ལ་སྟར་དུས་ཚོགས་པ་སྟེ་བཞིའི་མཁན་སློབ་རྣམས་བཟང་བ་དང་བ་དང་འདམས་པར་བྱེད་ཀྱང་།

དུས་དེའི་ཚེ་རྟེན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་དུ་སློབས་པ་ལ་ཕོ་སྐྱེས་སུ་བྱེད་པ་དང་།

ཕོ་ལས་བྱས་པར་འཛིན་ཅིང་འདམས་པ་བྱུང་འདུག་ལ། ཐ་ན་དེ་དུས་རི་བོ་དགེ་

ལྔན་གྱི་ཆུ་བསྐྱེལ་མི་དང་། ཐབ་བ་དང་། ཇ་མ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཕྱིས་ཀྱི་

@507 ཆོས་རྗེ་དང་། བླ་མར་མིང་བཏགས་ནས་འདུལ་ཁྲིམས་སྲུང་རྩོམ་མང་པོ་ལས་

ལྷག་པའི་བསླབ་ཁྲིམས་བསྲུང་ཞིང་། བཙུན་ཚུགས་ཀྱང་བཟང་བ་བྱུང་འདུག་པའི་

རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྨོས་ཏེ། ཤེས་རིག་ཅན་དང་གཟུགས་བོའི་བློ་ཅན་རྣམས་

ཀྱིས་བསམས་ཤིང་བལྟས་ན་ཆུང་ངར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་

རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་བཙུན་ཏེ་ཁྲིམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་རྟགས་སྣ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདྲེས་པའི་འདུལ་

འཛིན་རྣམ་དག་ཏུ་བཞུགས་ལ། གསུང་བཙུན་ཏེ་ཐ་མལ་བྱི་ཚིག་གམ་ཕལ་ཚིག

ཚལ་ཆེ་བ་སྤྲངས་པ་མ་ཟད། ཆོས་ལྡན་གྱི་ཐད་རེ་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཐུགས་

དམ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་ཡི་དམ་གྱི་བརྟན་བརྗོད་ཁོ་ན་གཅོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན།

ཡང་མི་དྲག་ཞན་སྡུག་ཡང་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞལ་ཏ་གནང་བ་ཐམས་

ཅད་ཆོས་དང་མཐུན་ཞིང་། ཡ་རབས་སྡུག་བའི་ཚོགས་གིས་བརྟལ་སྤྲོད་རྣམ་དག

མཛད་པ་དང་། ཆེ་བརྗོད་མཛད་པར་འོས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སློམ་ལས་དང་རས་

ཆོད་མི་མཛད་པར་དོན་མཐུན་གྱི་ཆེ་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་

ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་དག་ལ་སློབ་དཔོན་དཀའ་བཅུ་བ་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་དཀའ་

བཞི་བཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟུགས་ཆོག་སྐབས་དང་མཐུན་པར་གསུང་བ་དང་། དགོན་པ་

ལ་བརྟེན་པའི་བཙུན་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་པ་སྟགས་ཕྱོགས་ཆུང་ཟད་ཤེས་

པ་ལ་ཡང་དག་བཤེས་ཞེས་པའམ། བླ་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྨན་ཆོག་དང་བཅས་ཏེ་

གསུང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་འབྲི་ཕག

གཉིས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་དང་། གསང་བདེ་གྱང་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་དང་། དགའ་

སྐྱོར་ཟུལ་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བླ་མ་མཛད་པ་མ་ཟད། དབུས་ཀྱི་གོང་

མ་ཆེན་པོ་བྱགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱི་ཡང་བླ་མ་མཛད་པ་ལ་བརྟེན། རི་བོ་

@508 དགའ་ལྡན་དུ་ཡང་སྟེ་དགོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གཅིག་གི་འཛོམ་ཚུགས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་

འདུག་པ་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་མི་ཕལ་མོ་ཆེའི་སེམས་ལ། རིན་པོ་ཆེ་འདི་

ཉིད་རྩ་བ་ཁམས་པའི་དགེ་བཤེས་ཡིན་པས་ལྟག་ཚུགས་བཟང་བའི་སྟེང་དུ་གོང་མ་

མཆོད་ཡོན་སོགས་ཀྱི་འདེགས་བཟང་སྣམ་པའི་འཇིགས་ཟེལ་ལ་བརྟེན། ལན་རེ་

ཙམ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་སྒེབས་པ་ལྟ་ཅི་སྙམ། སྐོར་ལམ་གྱི་ཁོངས་སུ་སྒེབ་པ་

ཙམ་དང་། གཟིམས་ཁང་མཐོང་བ་ཙམ་དང་། སྐོ་ནང་དུ་སྒེབས་པ་ཙམ་

ལ་ཡང་འདར་སིལ་སིལ་ཡོང་བ་དང་། འཇིགས་ཁྲམ་ཡོང་བ་སོགས་བྱིན་རླབས་

ཀྱི་ཟིལ་ལམ། གཟེ་བརྡོད་ཀྱི་ཟིལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག་གྱང་།

རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་དྲུང་དུ་སྒེགས་ཏེ་བཀའ་ལུང་གནང་བཞམ། བརྟན་སྤོད་ལེགས་

པོ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་དྲག་ཁན་ཕལ་མོ་ཆེ་དད་པ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དང་།

བློ་བཏ་ཕེབས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཕྱིན་ཆད་སྐུ་དྲུང་དུ་བསྟོད་འདོད་པ་དང་། གཞན་

དུ་འགྲོ་མི་འདོད་པ་སོགས་ཡོད་པར་སྣང་། ཞེས་དང་། མདོར་ན་སྐུ་བཙུན་

པ་སོགས་གཞིར་བཞག །གསུང་ཡང་བཙུན་ཞིང་ཡོན་ཏན་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་

ཞིག་བྱོན་པར་འདུག །ཐུགས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་བཙུན་ཏེ། ཐུགས་ལ་ཉོན་མོངས་

པ་སྤྱི་ཤས་ཆུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆགས་སྡང་གི་ཀུན་སྦྱོང་མི་མངའ་ཞིང་།

བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་། དགེ་སྦྱང་ཆེ་ཚུལ་སོགས་དུ་མ་འདུག་སྟེ་ར་ན་བ་འདིས་

ཞིབ་ཆ་སྤྱོ་མ་ཐུབ་པས་ཡིག་ཆ་གོང་འོག་དུ་མ་ཡས་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་དག་ནི་བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་བརྩམས་པའི་རྣམ་པར་

ཐར་པ་འཕྲོས་བཤད་དགག་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་མདོ་ཙམ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །སྒྲུབ་པ།

རྣམ་དག་འདུལ་ཁྲིམས་གཙང་མའི་སྟོང་པོའི་གཞིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལོ་

@509 འདབ་ཁྲུང་གྱིས་བརྟེད། །རིམ་གཉིས་འབྲས་བུ་གཡུང་དྲུ་ཟ་བ་ཡི། །གསུམ་

ལྡན་དཔག་བསམ་ལྷོན་པ་འགྲོ་བའི་དཔལ། །གང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་མེ་ལོང་གཙང་

མའི་ངོས། །བཅས་དང་རང་བཞིན་ཉིས་པས་ཆ་ཙམ་ཡང་། །གོས་པའི་ངང་

ཚུལ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །བསྒྲིམས་ཏེ་བསྐལ་པར་གཟིགས་ཀྱང་དམིགས་

སུ་མེད། །ལེགས་ལམ་ཀུན་གྱི་གཞི་དང་རྩ་བ་ནི། །དམ་ཚོས་འདུལ་བ་ཉིད་

དུ་རྣམ་འདྲེན་གྱིས། །ལན་ཅིག་མིན་པར་ལྷང་དུ་བསྟན་ན་ཡང་། །རང་གར་

དོར་བ་རྩོངས་པའི་རྒྱས་སུ་ངེས། །དོམ་པ་བླངས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་སྲུང་ཞིང་། །

རབ་བྱུང་རྒྱལ་མཚན་འཆང་ནས་ཁྲིམ་པ་ཡི། །བརྟུལ་ཞུགས་སྐྱོད་རྣམས་ཉེས་ལྟང་ ཁྱར་ཆེན་པོ། །འབད་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །སོ་ཐར་ཁྲིམས་

ཀྱི་རྣངས་གཞི་མི་བརྟན་པར། །གསང་ཆེན་ལམ་གྱི་ཁང་བཟང་བརྩེགས་ན་ཡང་། །

རྩ་བ་རྙལ་པའི་ལྷོན་ཤིང་ཇི་བཞིན་དུ། །འགྲེལ་བར་གྱུར་ལས་བསྟང་ཐམས་ཤིན་

ཏུ་དཀའ། །རྣད་བྱུང་འདུལ་བའི་ཁྲིམས་གཙང་ཞིང་ས་ལ། །བྱུང་ཆུབ་སེམས་

དང་རིག་པ་འཛིན་པ་ཡི། །ས་བོན་བསྐྱན་ན་རིང་མིན་དོན་གཉིས་ཀྱི། །འབྲས་

བྱ་ལག་རྩེར་འབྱིན་ལ་བསྟུ་བ་མེད། །དེ་ལྟར་པའི་གནད་གསང་མ་ལུས་པ། །

ཐུགས་སྤུ་ཆུང་པས་ཐོག་མར་འདུལ་བའི་བསྟན། །འཕེལ་རྒྱས་ཡུན་དུ་གནས་པའི་

མཛད་པ་ལ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིན་དང་མཚན་དུ་བརྩོན། །དེ་ཡི་མཐུ་

ལས་ཐར་པ་དོན་གཉིར་ཀུན། །གང་གི་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་རབ་ཞུགས་ནས། །

གནང་བཀག་བཅས་པའི་མཚམས་ལས་མི་བརྒལ་བའི། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་

ཕུང་པོ་ཁྱེར་དུ་འཁྱེར། །ཇི་ཏིའི་ཏི་བསུང་འཐུལ་བའི་ཡུལ་གྱུ་ནས། །ཟ་འོག

ཐགས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ནོར་འཛིན་བར། །ལི་ཁྲིའི་ཆབ་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བརྟ་པ་ཞེན། །

@510 དྲང་སྲོག་འཛིན་པའི་མདངས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་གྱུར། །དཀྱང་སྐྱེགས་མའི་ཡང་མཐར་

གྱུར་ན་ཡང་། །བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཅེས་འཛིན་པའི། །གང་ཟག

མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་འདི། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དྲིན་ལས་གཞན་ན་གང་། །

ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་འཕྲེང་བའོ། །ཨཿ ཡང་ཕུལ་དུ་བྱུང་

བའམ་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་མངའ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་བཟང་པོའི་ཡོན་

ཏན་ཞེས་པ་ཐུགས་རྒྱུད་རང་བཞིན་བཟང་བ་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྨྲིར་ན་

རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་ མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ཞེས་པའི་ནང་ཚན་ཀྱི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ལས། དེས་འབྱུང་སྐྱེ་རྣ་

མཚོག་གིས་རྒྱུད་དུལ་ཞིང་། །ཤེས་བྱའོ་གནས་ཀུན་མཐོང་བའི་བློ་གྲོས་རྒྱས། ।

ཁྱད་པར་མཐའ་བྲལ་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད། །རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣོལ་ཞིག

འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐུགས་རྒྱུད་དེས་འབྱུང་དང་།

སྐྱེ་རྣ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དུལ་ཞིང་། ཤེས་

བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཡང་དག་པའི་

ལྟ་བའི་གདེངས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞེག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐུགས་རྗེད་ངེས་

འབྱུང་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཚུལ་ནི། ལས་དང་པོ་པ་ལྟར་འཁོར་

བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཡང་ཡང་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བསམས་པ་དང་

བསྟོམ་པ་སོགས་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པར། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ཉིད་ནས་འཁོར་བ་

མཐའ་དག་མི་འབར་བའི་ཏིང་ལྟར་གཟིགས་པའི་ངེས་འབྱུང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ངམ་

ངམ་ཤ་ཐགས་ཀྱིས་ཐུགཔ་རྗེད་ལ་འཕྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

@511 པས། ཁྱོད་སྐྱེའི་ཉིན་བྱེད་ཡུམ་ཀྱི་ཆུ་འཇོན་ལས། །གསལ་བར་བྱོན་ཚེ་སྲིད་

པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ། །ཀུན་ནས་སྡེད་པའི་བློག་གི་རོལ་རྩེད་དང་། །ནམ་ཡང་

འགྲོགས་པ་སྣང་ས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་རྒྱལ་བའི་བརྟུལ་

ཞུགས་ཀུན། །མ་སྨད་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་གིས་ལེགས་བསྟམས་ཤིང་། །སྐྱེ་

བ་ཀུན་ཏུ་གཅིག་ཏུ་བག་ཡོད་ལ། །གོམས་པའི་མཐུ་ལྟན་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་འབྱུང་གིས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱལ་བས་

ཁྱིམ་གྱི་འདུ་འཛི་གདུག་སྤྲུལ་གྱི་མཚང་ལྟར་དུ་དགོངས་པས་དགྱང་ལོ་གསུམ་པའི་

དུས་ཉིད་ནས་ཀཱརྨ་པ་རོལ་པའི་རྟོ་རྩེ་ལས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་

ཤིང་། ལོ་དེ་ཁའི་ནང་ནས་ཁྱིམ་དུ་མ་བཞུགས་པར་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་

གྱི་དྲུང་དུ་བཅར་བཞུགས་སུ་མཛད་དེ་ཁྱིམ་གྱི་འདུ་འགོད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞེན་དུ་

དོར་བ་མཛད་པ་སོགས། མདོར་ན་ངེས་འབྱུང་རྣམ་དག་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་རང་ཆས་

སུ་མངའ་བའི་ཚུལ་ནི། སྔར་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཁྱེར་པ་རང་

ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟན་བཟང་པོ་བཤམས་པ་དང་།

གྱས་པའི་བསྟེན་བཀུར་སོགས་ཇི་ཙམ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆེད་དུ་བསམ་མི་དགོས་པར་

དེའི་སྐབས་རང་དུ། འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅིང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་སྐྱུ་མའི་བསྟུ་

བྱིད་དང་འདྲ་བ་ཡིན་སྟམ་པའི་སྐྱོ་བ་ཤུགས་དྲག་པོ་སྣང་བ་བྱན་ལོང་དུ་ཐོངས་བ། ཡིད་

གཏིང་ནས་འགྱུར་བ་རྒྱུན་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་ཞིག་དང་པོ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན།

ཞེས་དང་། ཉམས་མགུར་ལས། སྤྲུག་བདེན་ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ་མ་འབད་

ན། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཇི་བཞིན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཀུན་འབྱུང་འཕོར་བའི་འཇུག

རིམ་མ་བསམས་ན། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ཚུལ་མི་ཤེས་པས། །སྲིད་

@512 ལས་ངེས་འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་བསྟེན་པ་དང་། །འཁོར་བར་གང་གིས་བཅིངས་པ་ཤེས་པ་

གཅེས། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། །ཐར་འདོད་ཁྱིད་ཀྱང་དེ་

བཞིན་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཞེས་རང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཉམས་མྱོང་གི་སྟེང་ནས་བཀའ་སྩལ་

པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ལ། དེ་དག་ལ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། འདི་ནི་འདིའི་

སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་གྱི། སྐུ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་གཉེན་པོས་གསར་

དུ་བསྒྲེད་པའི་སྤྲོར་བྱུང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་རྟོགས་

པ་ཁྲད་པར་ཅན་དུ་བོད་ལ་བྱགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཆ་ཙམ་ཡང་བསྟུན་པར་མི་ཤུས་

པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཚུལ་འདི་ནི་མཁས་

པ་མཐུ་པ་བསྟེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཆེས་ངོ་མཚར་རྟད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བརྩེ་བ་ལྟ་

བུའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱེ་ཚེ་འདིར་འབད་རྩོལ་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པར་

རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་ནི་དེས་པའི་དོན་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་

དབྱངས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པས་ན་ལུང་རིག་གིས་བསྟུབ་མི་དགོས་པ་མ་ཟད། ཐུན་

མོང་གདུལ་བྱའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་སྐྱེགས་

མའི་དུས་མཐར་ཆུལ་བའི་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འཛོན་ཅིང་སྤེལ་བའི་སྨད་དུ་བསམ་

བཞིན་དུ་སྨོད་པ་ཉེ་བར་བརྟང་བ་འདི་ཡང་སྤྱིར་མཁའ་ལྡབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

དང་། ནང་ཚན་ཁ་བར་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཤས་མི་བཟོད་པའི་སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་

པོས་ཀུན་ནས་བསྐང་ཏེ་བྱོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེང་དུས་ཀྱི་བློ་མར་གྲགས་པ་

ཕལ་ཆེ་བ་ལ་གཞན་དག་གིས་ཁྱོད་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་ཅམ་བྱའི་ངོ་བསྟོད་བྱས་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། ངོ་བསྟོད་དེ་ལྟར་བྱས་པ་རྣམས་

@513 ལས་འགའ་ཞིག་བསྟོད་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའང་མཆིས་མོད།

ལ་ལ་ནི་བསྟོད་པ་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚ་འགའ་དང་འགའ་ཞིག་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་

ཕྱོགས་པོ་དར་བསྟུམས་པའང་མང་དུ་སྲིད་ལ། རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་ངོ་བསྟོད་

ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཐོག་མར་རང་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་གཞོན་ནུའི་གནས་སྐབས་

དང་། བར་དུ་དབུས་གཙང་གི་ལྷོར་ས་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་

སྐོམ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེད་བཀུར་སྟན་

བགས་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་མི་ཉམས་ཤིང་རྒྱས་ལ་

ཡུན་དུ་གནས་པ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་མཛད་པ་ནི་གོང་དུ་རིམ་པར་ཞིབ་ཅིང་

རྒྱས་པར་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ལ། དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཐུགས་བསྟེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་

ནི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འདམ་ལས་དབུགས་ཕྱུང་ཏེ་

ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གླིང་དུ་བགྲོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་དགོངས་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ལྟར་

དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི། ལུང་ལས་ཐུབ་རྣམས་སྟིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྱུ་ཞིང་། །

འབྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕུག་གིས་སེལ་མིན་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱོ་མིན་ཏེ། །

ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་ཀྱོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྨྲིག་པ་ཆུ་ཡིས་འཁྲུ་བ་དང་།

སྡུག་བསྔལ་ཕུག་གིས་ཆོར་མ་འདོན་པ་ལྟར་བྱར་མེད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་

པ་གཞན་ལ་བགོ་བཤགར་ཡང་བྱར་མེད་པས། དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དེའི་དོན་ཉམས་

སུ་ལེན་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ལ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་

འཇིག་རྟེན་དུ་གནས་པ་ཞིག་མེད་ན་ཐར་པ་འདོད་ཀྱང་དམུས་ལོང་ཐང་ལ་འཁྲམས་པ་

ལྷར་དོན་མི་འགྱུབ་པར་གཟིགས་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག

པར་རྟོག་པ་དང་། རང་བཟོ་དང་། ལྷར་སྣང་ཚུལ་འཆོས་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་

@514 མཐའ་དག་སྤྲུལ་ཏེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་སྟོན་ཐབས་ཅད་ནས་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལ་ཉིན་དང་མཚན་དུ་ལུས་སྟོག

ལ་མ་ལྷོས་པར་བརྩེན་པར་མཛད་པ་ནི། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། རྣེན་ནས་

འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་གསལ་མཛད་པའི། །ཐུབ་པའི་ལུགས་བཟང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། ।

ལུས་དང་སྟོག་ཀྱང་བཏང་ནས་འཛིན་པ་ལ། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ལྷོད་པར་མ་གྱུར་ཅིག།

འདྲེན་པ་མཆོག་དེས་དཀའ་བ་དཔག་མེད་ཀྱིས། །ཁན་ཏྲན་སྒོང་པོར་མཛད་ནས་

བསྐྱབ་པ་འདི། །ཐབས་གང་ཞིག་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་སྙམ་པའི། །རྣམ་

པར་དཔྱོད་པས་ཉིན་མཚན་འདའ་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་

ལྟར་དུ་མཛད་པ་ཡང་རང་གི་དོན་དུ་ནི་ཆ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩེ་

བའི་བྱམས་སྒོང་རྩེ་ཚད་མེད་པ་ཁོ་ནའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་

མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་བཞིན། །

ཁྱོད་ཐུགས་སྐྱིང་རྗེའི་གཏིང་མཐའ་ཇི་ཙམ་ཞེས། །ཡེ་ཤེས་སྤྲུན་ལྡན་ཀུན་གྱི་ཡུལ་

ལས་འདས། །རྗེ་བཙུན་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་

གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་

བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི། ལྷུང་སྐྱེ་ཚལ་པའི་རྫོ་རྗེའི་གསུང་ལས། སྤྱིད་

པའི་འབྱོག་ཏུ་ཉམས་ཐག་འགྲོ་རྣམས་ལ། །ཐུགས་རྗེས་ཕྱག་རིང་སྐྱོང་བས་དབུགས་

འབྱིན་པ། །དཔལ་ལྡན་ཐུབ་པ་ཀུན་གྱི་མཛད་པའི་ཁུར། །གཅིག་ཏུ་བསྣམས་

པ་ཁྱོད་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་དོན་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་

ཚུལ་བཟུང་ན་ཡང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པའི་ངོ་མཚར་ནི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྲིན་

ལས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་མཚུངས་པར་འཛུག་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་

@515 པ་དང་སྐྱིང་རྡེ་ལྟ་བུས་བསྒྲིད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་གང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་

རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་མངའ་བ་ནི། སྔོན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་འཁོར་ལོས་

བསྡུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྩེ་བས་ཀྱི་སྡུ་ཤྲུད་ཀྱི་སྐས་དབང་པོའི་ཚོགས་སུ་བྱུར་པའི་ཐུགས་

བསྒྲིད་པའི་སྐོན་ལམ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་གོང་དུ་ཟུར་ཙམ་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། ཡང་།

སྟོན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁར་གྱུར་པའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུག

སྒྲའི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱན་སྔར་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་སྟོན་ལམ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ནི།

འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡི། །སྟོན་

ཀྱི་ཐ་ཇི་སྙིད་པ། །དེ་སྙིད་སེམས་ཅན་ཕན་དོན་དུ། །སྨྲོད་པ་དཔག་ཡས་སྤྱད་

པར་བྱ། །འཇིག་རྟེན་མཁོན་པོའི་སྤྱན་སྔ་འདིར། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་

བསྐྱེད་དོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མཐོན་གཉེར་ཏེ། །དབུལ་ཞིང་ཕོངས་ལས་སྐྲོལ་བར་

བྱ། །དེ་རིང་ཕན་ཚད་གལ་ཏེ་ཡང་། །བདག་གིས་འདོད་ཆགས་སེམས་བསྐྱེད་ན། །

ཕྱོགས་བཅུ་དག་ན་གང་བཞུགས་པའི། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པར་འགྱུར། །

བྱང་ཆུབ་ནམ་ཞིག་ཐོབ་བར་དུ། །ཐ་བའི་སེམས་དང་གནོད་སེམས་དང་། །ཕྲག

དོག་དང་ནི་སེར་སྣ་ཡང་། །དེ་རིང་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱའོ། །ཚངས་པའི་སྤྱོད་པ་བདག་གིས་

སྤྱད། །སྟོག་པའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྡོམ་དང་དེས་པ་ལ། །

སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བསྟབ་པར་བྱ། །བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་རིང་ཚུལ་དུ། །འཚང་

རྒྱར་མོས་ཤིང་སྤྲོ་བ་མེད། །ཕྱི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་ཡང་། །སེམས་ཅན་གཅིག

ཕྱིར་སྤྱོད་པར་བྱ། །ཚོད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་སྦྱང་

བར་བྱ། །ཕྱོགས་རྣམས་བཟུང་པོ་ཐམས་ཅད་དུ། །བདག་གི་མིང་ནི་ཐོས་པར་བྱ། ।

བདག་གིས་བདག་ལ་ལུང་བསྟན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་འགྲུབ་བ་དོགས་པ་མེད། །བདག

@516 གི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག །བདག་དབང་འདི་ན་འདྲེན་པ་རྣམས། །ལུས་

དང་ངག་གི་ལས་རྣམས་ཀྱང་། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་གིས་སྦྱངས། །ཡིད་ཀྱི་

ལས་ཀྱང་སྦྱང་བར་བྱ། །མི་དགེའི་ལས་ནི་སྤྱད་མི་བྱ། །མ་འོངས་དུས་ན་

སངས་རྒྱས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་དུ་འགྱུར་ཞེན། །བདེན་པ་དེས་ནི་ས་འདི་

ཡང་། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཡོས་བྱེད་ཅིག །བདག་གིས་བདེན་ཚོག་གང་བརྗོད་

པ། །མ་ནོར་ཡང་དག་སྨྲ་ཞེས་ན། །བདེན་པ་དེས་ནི་མཁའ་དབྱིངས་ལས། །

སེལ་སྐྱེན་དག་ཀྱང་སྨྲ་བྱག་ཚོག །བདག་ལ་གལ་ཏེ་གཡོ་མེད་ཅིང་། །དེ་

བཞིན་ཐ་བ་མེད་ཅེ་ན། །མཆྱ་ར་བའི་མེ་ཏོག་བཟང་། །བདེན་པ་དེས་ནི་ཆར་

དུ་ཕོག །ཡང་དག་དོན་དུ་དེས་པ་ཡི། །ཚོག་བདེན་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་དང་། །

ཕྱོགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བྱེ་བའི་ཞིང་རྣམས་རབ་ཏུ་གཡོས། །

དེ་ཡི་མོད་ལ་མཁའ་དབྱིངས་ནས། །སིལ་སྐྱན་བྱེད་བའི་སྒྲ་ཡང་བྱུང་། །མེ་ཏོག

མཆྱ་ར་བ་དག །མི་འགྱེང་བདུན་སྲིད་བབ་པར་གྱུར། །རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་རྗེས་

བསྟབས་ཏེ། །སྲོག་ཆགས་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་ཡིས། །འདྲེན་པར་བདག་ཅག་འགྱུར་

སྨོན་ཞེས། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྒྲ་ཡང་བསྒྲགས། །དེ་ལྟར་སྲོག་ཆགས་བྱེ་བ་

ཕྱག །ཉི་ཤུ་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་རྗེས་སྨོན་ཅིང་། །

བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་

ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་སྨོན་ལམ་མཛད་པ་ལྟར། །འཕོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་

རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣབས་པོ་ཆེ་ལ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་སློབ་པར་མཛད་པ་མ་ཟད། དང་

དོན་ཐུན་མོང་བའི་མོས་ངོ་དང་འཚམས་པའི་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཚེ་འདི་ཁའི་

དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟེས་མ་མ་ཡིན་པ་ཐུབ་རྒྱུད་ལ་རྒྱུན་ཆ་སུ་

@517 མངའ་བ་ནི། རྟེ་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་མགྱུར་ལས། སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་

གཞུང་ཤིང་སྟེ། །རྣབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་དང་རྟེན། །ཚོགས་གཉིས་

ཀུན་ལ་གསེར་འབྲུང་རྩི་ལྟ་བུ། །རབ་འབྱམས་དགེ་ཚོགས་བསྡུད་པའི་བསོད་

ནམས་གཏེར། །དེ་ལྟར་ཞེས་ནས་རྒྱལ་སྲས་དཔའ་བོ་རྣམས། །རིན་ཆེན་སེམས་

མཆོག་ཐུགས་དམ་མཐེལ་དུ་མཛད། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་

བྱས། །ཐར་འདོད་ཁྱོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། །རང་

ཉིད་སྒོམ་མཆོར་ལྷང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར། །

མཐོང་ནས་འགྲོ་བ་སྐྱོལ་བའི་ཁྱད་འཕྲེར་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་འབྱོངས་

པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་པ་རྣམས་རང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་མངའ་བའི་ཉམས་

སྤྲོང་གི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་

ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་མཁྱོགས་ལ་མ་བླངས་པའི། །ལུས་ཅན་ཕན་བདེའི་ཁུར་

ནི་ཅང་མ་མཆིས། །རྒྱབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཀུན་གྱི་མཐར་སོན་པ། །སྐྱིང་སྟོབས་རྣོད་དུ་

བྱུང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྲས་

ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ཡང་།

ཉམས་མགུར་ལས། སྤྲིན་པ་འགྲོ་བའི་རེ་སྐོང་ཡིད་བཞིན་ནོར། །ཞེས་པ་ནས།

ལམ་དེ་འབད་པ་དུ་མས་བསྐྱེད་པར་མཛད། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་

བྱས། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་ཤེས་ཏེ་ཞིབ་པར་ནི་ཡི་གེ་འཇིགས་ནས་མ་སྤྲོས་ཀྱང་། མདོར་སྡིལ་ན་མཁས་

བྱང་སྣ་བའི་ཉི་མས། མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་དབུགས་ཙམ་ཡང་། །མཐའ་དག་

འགྲོ་ལ་སྣང་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན། །ཆོགས་གཉིས་སྤྱོད་པ་གཞན་དག་སྨོས་ཅི་འཚལ།།

@518 ས་གསུམ་སྐྱེ་རྒྱའི་གཉེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

7 ལྷག་པར་དུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་ནི། སྐུ་

ཆེ་འདིའི་ཐུན་མོང་སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། སྟར་གོང་དུ་རྣམ་པར་ཐར་

པའི་དཀྱུས་སུ་ལན་དུ་མར་བགོད་པ་ལྟར། ཐ་མ་དབུ་མ་པ་དང་མ་མཇལ་བའི་གོང་

ཉིད་ནས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟེད་པ་ཞེག་བྱང་ན་ཅི་མ་

རུང་དགོངས་པའི་ཐུགས་འདུན་ཤུགས་དྲག་པོ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་མངའ་བའི་དབང་གིས།

ཐ་མ་དབུ་མ་པ་དང་མཇལ་ནས་ཐ་མས་ལོ་ཙ་མཛད་དེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་

ལ་ཆོས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་དྲི་བ་མཛད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་། གཙོ་བོར་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་

སྐོར་གྱི་དྲི་བ་རང་ཤས་ཆེར་མཛད་པ་ལས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཀྱང་ཐལ་རང་གི་ལྟ་བའི་ཁྲུལ་

པར་དང་། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་ཕྱ་རགས། ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་

ཚད། ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་དག་པ་འཇོག་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་

གནད་དོན་ཤིན་ཏུ་འདྲིལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་ཀུང་རྩེ་བཙུན་གྱི་བཀའ་བཞིན་

འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱད་དང་བཅས་ཏེ་བྱ་བློ་ལ་བྱོན་ནས། འོལ་དགའ་ཆོས་

ལུང་སོགས་སུ་བསགས་སྤྱངས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་མཛད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་བྱང་

སེམས། ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་།

ཁྱད་པར་འལ་དགའ་ལྷ་སྲིངས་སུ་བླ་མ་དང་རྩེ་བཙུན་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་

ཀྱགས་དབག་ཏུ་བཏབ་སྟེ་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་དཔྱད་སྦྱོམ་ཞེབ་པར་མཛད་པའི་ཚེ། ཐུ་

སྐྱབ་ཡབ་སྲས་གཅོ་འཁོར་ལྟ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་སྤྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་

བསྐྱངས་ཀྱིས་དབུ་མའི་རྒྱུད་དཔེ་ཕྱག་གིས་བཟུང་ནས་བྱིན་གྱིས་རླབས་པའི་མཚན་མ་བྱུང་

བ་ལྟར་འགྲེལ་པ་བྱད་རྟུལ་ལི་ཏ་གཟིགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་གནད་མཐར་

@519 ཐུགས་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་ཏེ། མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་

གཏད་ཐམས་ཅད་རང་སར་ཞིག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་

པའི་སྒོ་འདོགས་ལྷག་མ་མེད་པར་བྱང་ནས་ཕྱིར་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་

མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ལྷག་པར་དུ་ཤེས་ནས་དད་པ་

འབྱུངས་པས། གང་ཞེག་གཟིགས་ཤིང་གསུང་བ་ཡི། །མཁྱེན་དང་སྟོན་པ་བླ་

ན་མེད། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཅང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །གཟིགས་ཤིང་འདོམས་པ་

དེ་ལ་འདུད། །ཞེས་སོགས་རྣམ་འབྲེལ་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལེགས་པར་

བཤད་པའི་སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མཛོད་པ་དང་། ཉམས་མགུར་ལས་ཀྱང་། ཡིན་

ལུགས་ཕྱི་ཐག་ཆོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ། །གཡོ་མེད་ཞི་གནས་རྟ་ལ་བསྐྱོན་ནས་ནི། །

མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་རིག་པའི་མཚོན་རྟོག་གྱིས། །མཐར་འཛིན་དམིགས་གཏད་

ཐམས་ཅད་འཇིགས་བྱེད་པ། །ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པ་ཡང་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །

དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་རྒྱས་པར་ཐུབ། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་

ལྟར་བྱས། །ཐར་འདོད་ཁྱོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་

པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་རྟུས་སོ། །སྨྲས་པ། སྲིད་པའི་འདུ་འཛི་དུག་སྨུལ་

མཚང་ཇི་བཞིན། །མི་བཟད་ཉེས་པ་བརྒྱ་ཡི་འབྱུང་གནས་སུ། །ཐུགས་སུ་

ཆུད་པའི་བཅོམ་མིན་དེས་འབྱུང་ནི། །ཉི་དང་ཟེར་བཞིན་རང་ཆས་ཐུགས་ལ་མངའ། །

དེ་བཞིན་འགྲོ་ཚོགས་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པའི། །ཤུགས་དྲག་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་

གཞན་དབང་དུ། །གྱུར་པས་རྣམ་ཀུན་ཡིད་ཅན་དོན་ཉིད་ལས། །གཞན་དུ་གཡེལ་

བའི་གོ་སྐབས་ཅང་མ་མཆིས། །ཀུན་ལ་མ་ལྟར་བརྩེ་བའི་བྱམས་པ་དང་། །

བྱ་སྤྱག་ལྟ་བུར་གཟིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་དང་། །འགྲོ་ཕན་ལྷུར་དུ་འཁྱེར་བའི་ལྷག་བསམ་

@520 རྣམས། །གང་གི་ཐུགས་ལ་འབྱན་པ་ཇི་བཞིན་བྱུར། །ཚོགས་གཉིས་མཐའ་དག

རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་དུ། །བསྟྱར་བྱེད་བྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་ཅེས། །

ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་དམ་པ་དེ། །ཤམ་ཡང་མི་འབྲལ་མཛད་བས་འཚྱུད་པ་

བཞིན། །ཞར་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྟུ་བ་བཞི་ལ་སོགས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་

ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས། །མཐའ་དག་བདག་གིར་ཉིད་དུ་མཛད་པ་ན། །རྒྱལ་སྲས་

གཞན་དག་ངལ་བསོར་བཞུགས་སམ་སྣམ། །ཡང་དག་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་

ཞེས། །ཞལ་དང་ཞལ་གྱིས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དེ། །གང་གིས་འབད་པ་

བརྒྱ་ཡིས་བཙལ་བ་ན། །རང་ཞལ་ངོམས་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་བྱུར། །མདོར་

ན་ཁྱེད་ཀྱི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཆེ། །མཐའ་དག་གྲོང་བའི་སྤོབས་པ་དམན་ན་

ཡང་། །ཆ་ཤས་འགའ་ཙམ་དང་པའི་གསོས་སྐྱེན་དུ། །སྤེལ་བའི་སྐལ་

བཟང་ཐོབ་པའང་ཉིད་ཀྱི་ཏིན། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

འ་ད་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣད་དུ་བྱུང་བ་མངའ་བའི་རྣམ་ཐར་མདོ་ཙམ་

བརྗོད་པ་ནི། །དེ་ཡང་སྤྱིར་ངེས་འབྱུང་། བྱང་སེམས། ཡང་དག་པའི་

ལྟ་བ་སོགས་དང་། ལྷག་པའི་བསྟན་པ་གསུམ། བསྒྲིད་རྗོགས་ཟབ་མོའི་རྟོགས་པ་

ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གྱུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཁོངས་

སྐུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མངོན་

པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའམ། གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་།

དེ་རྣམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དག་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན། གྲུབ་པ་དེ་དག་ཐོབ་

པ་ལས་གཞན་ངོར་མངོན་པར་ཤེས་པ་འཆད་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་

དང་། །སྨྲུལ་པ་ལ་འདོད་རྒྱུར་དབང་བསྒྲུབ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམ་

@521 ལ་གྲུབ་རྟགས་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན། དེས་ན་གཙོ་ཆེ་བ་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནང་

གི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་པ་དེ། གྲུབ་པ་

ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་པ་ལས་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཐུན་

མོང་བའི་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་མི་འཛིན་ཏེ་ཙམ་

ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ནའང་དེང་སང་བསྟན་པའི་

གནད་མཁོ་བ་ཕལ་མོ་ཆེའི་བསམ་བློ་ལ། མངོན་ཤེས་འཆད་པ་དང་། གནམ་

ལ་འཕུར་བ་དང་། ཆུ་ལ་མི་བྱིང་བ་སོགས་བྱུང་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་འཛོག་པ་ཙམ་ཆེ་

སྟེ། ཐ་ན་བཟང་ངན་ཀྱི་མོ་དང་བརྟག་པ་སོགས་བདེན་པ་ཙམ་དང་། ཆར་འབེབས་

གཅོད་ཐུབ་པ་དང་། ཕལ་ཆེན་གདོན་བཞིགས་ཕྲ་མོ་སྣང་ནུས་པ་སོགས་བྱུང་ན་

འཚལ་སྤྲོད་ཇི་འདྲ་བྱེད་ཀྱང་གྱུབ་ཐོབ་ཡིན་འདུག་ཅེས་དད་དད་མོས་མོས་སུ་བྱེད་པ་མང་

ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་འདུལ་ཁྲིམས་གཙང་བ་དང་། ངེས་འབྱུང་དང་། བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་དང་། བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལྡེར་བཞེས་

པ་སོགས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་བློ་མ་བཟང་བ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ལས་གྱུབ་ཐོབ་ཏུ་མི་འཛོག

པ་མང་ཡང་། ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ཕྱག་བཞེས་ནི་གོང་དུ་ལན་དུ་མར་སྤྲོས་པ་

ལྷར། དང་རྒྱུད་ཀྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱང་གསང་ཞིང་སྟེད་

པར་མཛད་པ་ལས་གཞན་དོམས་སུ་མི་མཛད་ལ། མདོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་

སྟོད་ལྟན་རེ་གཉིས་ཙམ་གྱི་ངོར་མཛད་པ་ལས་ཡོངས་གྲགས་སུ་མི་མཛད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་མི་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རང་ཉིད་གྲུབ་པའི་ཚོ་འཕང་བརྙེས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་

ཤས་གྲུབ་རྟགས་སོགས་བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྟན་ན་གནས་སྐབས་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་འདུན་

པ་ཙམ་འབྱུང་སྲིད་ཀྱང་། རྗེ་འཇུག་ཀུ་རྩེམས་པ་དག་གིས་ཡ་རུབ་མ་སྤྲིབ་ཚོང་

@522 ཤས་མཛོ་འགྲོས་རྒྱབ་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་ནའང་བླ་མའི་རྣམ་

ཐར་ཡིན་ཞེས་ཐོ་ཚོ་དང་རྩིང་སྤྱོད་ལྷུར་ལེན་ཅིང་། བྱུབ་རྒྱས་ཡིན་ལུལ་གྱི་ཟོག

གིས་གཞན་མགོ་བསྐོར་བས་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱུན་ལ་གནོད་ཅིང་། རང་དང་རང་

ལ་རེ་ལྷོས་འཆའ་བ་མཐའ་དག་ལག་སྤྲེལ་གྱི་གཡང་སར་འཆོང་བ་མང་བ་ལ་གཟིགས་

ནས་བྱུབ་རྒྱས་སོགས་ལ་ཆེད་གཉེར་དུ་མི་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་རྗེ་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་འདུན་གྱི་གཅོ་བོ་ནི། འགྲོ་བ་རྣམས་

ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བགྲོད་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་

པ་རྣ་མེད་པའི་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་འདི་ཉིད་འཛིག་རྟེན་

གྱི་ཁམས་སུ་དར་རྒྱས་ཡུན་དུ་གནས་པ་ཞིག་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་

བའི་གཞིའམ་རྩ་བ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མེད་ན་བསྟན་པའི་རྒྱངས་ཡུན་

དུ་མི་ཚུགས་པར་གཟིགས་ནས། རང་ཉིད་གཟུངས་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་

དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལ་མངའ་འབྱོར་

ཟིན་ན་ཡང་། གཞན་དོར་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ཁོ་ནས་བསྟན་པ་རིན་

པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡུན་དུ་གནས་པ་འབའ་ཞིག་གཅོ་བོར་མཛད་པ་ལས་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་

འཕྲལ་སོགས་ཆེད་གཉེར་བྱིས་མཛད་པ་ལྟ་བཞག །རེ་གཉིས་རང་ལྷགས་འགོག

ཏུ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་བུ་སྐོབ་རྣམས་ལ་གཞན་ལ་མི་སྐྲག་པའི་བཀའ་རྒྱས་

བཏབ་པ་སོགས་མཛད་པ་ལས་མདོན་ཚན་དུ་ནམ་ཡང་མི་མཛད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་གཞན་ཕྲོགས་པ་དག་རྩེ་ཅོང་ཁ་པ་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་བཙུན་པའི་རྣམ་ཐར་མངའ་

པ་ལས། བླུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་མ་ཕེབས་ཟེར་བ་དང་། ཉམས་ལེན་

གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་འདུལ་བ་དང་། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོང་དང་། མཚན་

@523 ཉིད་ཀྱི་འཚད་ཉན་སོགས་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ལས་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟེད་རྫོགས་ཟབ་

མོའི་གནད་དོན་ཐུགས་ཉམས་སུ་ལྡོང་ངོ་ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱང་བསམ་ཞིང་། གཞན་ལ་

ཡང་དེ་ལྟར་བསྒྲགས་ཏེ་ལས་ངན་ཚབ་པོ་ཆེ་བསགས་པ་དང་གསོགས་པར་འགྱུར་བ་

མང་པོ་ཞིག་མཐོང་བས་དེ་དག་གི་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་སྣང་དུ་གྱུབ་པའི་ཡོན་ཏན་

རྣད་དུ་བྱུང་བ་མངའ་ཚུལ་ཆེད་གཉིར་གྱིས་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་བསླབ་པ་

གསུམ་དང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་སོགས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་མངོན་པར་

རྟོགས་པ་རྣམས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་ནི་བརྗོད་མ་དགོས་ཤིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པ་གསང་སྔགས་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་

པ་ཕྱ་རགས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་པའི་ཚུལ་ནི། མ་ཁས་བླངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི་གསུང་ལས། ཕྱོགས་འདིར་སྟོན་ཚད་གཞན་བྱིས་མ་མྱོང་པའི། །ལམ་གྱི་

མཐར་ཐུག་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་གནད། །ཇི་བཞིན་གཟིགས་ནས་དེ་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ། །

ཉམས་ལེན་སྐྱིང་པོར་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱི་རིམ་

གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་བྱི་རྫོགས་པ་ཇི་

ལྷར་འབྲུངས་པ་ནི། བོང་གི་འཕྲོ་ལས། ཕྱ་རགས་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་

ཕྱིན་པས། །ཐ་མལ་སྣང་ཞེན་ཀུན་རྟོག་རྒྱང་བསྲིངས་ཤིང་། །གང་ཤར་དཀྱིལ་

འཁོར་འཁོར་ལོའི་རྣམ་རོལ་ལས། །སྐད་ཅིག་གཡོ་བ་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་དང་། དེའི་ཚོགས་འཁྱིལ་ལས། དེ་ལྷར་རིམ་གཉིས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ན་

རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་འབྲུངས་ཞེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།

རགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པས་ཐ་མལ་

ཀྱི་སྣང་ཞེན་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྟོག་སྤྲངས་ཏེ་གང་སྣང་གི་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་

@524 ཁང་དང་། བཏེན་པ་དགྱེལ་འཛོར་མཆག་གི་རྣམ་རོལ་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་

པ་ཁྱོད་ལ་ཞེས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་འཁྲུངས་

པ་ཡང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྟོག་རླུང་གི་རྒྱུ་བརླུ་ཏིར་

གདེངས། །འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་དེ་ཉིད་གཟིགས། །གང་ཞར་བདེ་

སྟོང་མཆོག་གི་རྣམ་རོལ་ལས། །རྩ་རྩེའི་ཐུགས་དང་ལྡན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་

དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། བསྒྱིད་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་

རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་འགྲུབས་ཞེན། དུག་གསུམ་ཤས་ཆེ་བའི་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཐུ་བཞོན་པའི་

སྒྲུང་དང་བཅས་པ་རྟུབ་ཀྱིར་དྲངས་པ་སྟེ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཐིམ་པས། ཐམས་ཅད་སྟོང་

པ་འོད་གསལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཤིང་ཉམས་སུ་བླངས་པས།

དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བའི་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ་

ཁྱོད་ལ། ཞེས་སོ། །ཞེས་དང་། སྔར་དྲངས་པའི་གསང་རྣམ་ཚོགས་བཅད་

མའི་ལུང་། ཐ་མལ་སྟོང་བཅུད་སྟང་སྟོང་སྒྲུ་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

མཉམ་བཞག་གི་ཚེ་ལུས་དབེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམས་པས་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་

སྣང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དམ། ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསླབ་

པས་རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རོལ་དང་། ཡེ་

ཤེས་དེ་ཉིད་རང་གི་ཕྱང་སོགས་བདེ་ཆེན་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ལུས་དབེན་མཐར་ཐུག

སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་བརྙེས་པའི་དོན་དང་། སྐྱིང་གའི་པདྨོར་སྐུ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་ཡི། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱིང་གའི་མི་ཤིག་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་

སྤྱགས་ཀྱི་གདངས་སུ་བརྒྱས་པའི་རྒྱང་སྤྱགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྟོར་བརྒྱས་བསྒོམ་པ་ལས་

@525 ཀྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་འཆར་བ་དང་། དེ་

རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

ངག་དབེན་གསུང་རྟོ་རྗེ་བརྟེས་པའི་དོན་དང་། ལྷ་བའི་འཁོར་ལོའི་གཏུམ་མོའི་

ཙཏྟ་ལིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་དབེན་བསྒྲིད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་

པ་བསྒོམ་པ་ལས་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་ལས་ཁྲད་པར་དུ་བྱུང་བའི་ལྷ་

བའི་གཏུམ་མོའི་མེས་སྤྱི་བོའི་ཊཾ་ཡིག་བྱང་སེམས་བཞུ་བའི་ཡར་མར་གྱི་དགའ་བ་

བཞི་དང་། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡང་དྲངས་པ་སྟོང་

ཉིད་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྒོམ་པ་ལས་སྦྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་བྱེད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལྷན་སྐྱེས་

ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཐུགས་རྩོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་

འབྲེལ་པར་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་རྩོ་གས་རིམ་དུ་མ་ཟད་བསྒྲིད་རིམ་ཐུ་རགས་

ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པ་ལའང་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སོན་དགོས་ཏེ། བསྒྲིད་

རིམ་བསྒོམ་པ་ལས་ང་རྒྱལ་བཟུང་བའི་ཚེ་དེ་དང་དེའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཅོས་མིན་དུ་

འཕོ་ནུས་པ་དང་། རྣམ་པ་གསལ་བའི་ཚོ་ཇི་ལྟར་གསལ་བཏབ་པ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་

གསལ་སྣང་སྐྱེས་ནས་ཡིད་ངོ་དེར་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ཞེན་ལོག་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་ཞིག

བྱང་ན་དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་འགོག་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་

བསྐྱེད་རིམ་དང་པོར་བསྒོམ་པ་ནས་བརྒྱང་རགས་པའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་

གྱིས་གསལ་བཏབ་ན་མངོན་སུམ་བཞིན་འཆར་ལ། ཡུད་ཙམ་རེས་གསལ་བར་འཆར་མི་

ནུས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་པར་གསུངས། རགས་པའི་རྟེན་བརྟེན་

པ་རྣམས་ཡུད་ཙམ་གྱིས་གསལ་བར་འཆར་ནུས་ལ། གཅོ་བོའི་མིག་གི་ལྷ་སྐུ་

སོགས་ཕྲ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསལ་ནུས་ཀྱང་ཡུད་ཙམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་མི་ནུས་པ་

@526 ནི་ཡེ་ཤེས་རྩང་ཟད་བབ་པ་དང་། ཕྲ་བའི་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ཕྱག་སྤྱན་སོགས་མཐའ་

དག་ཡུད་ཙམ་རེས་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་གསལ་ནུས་པ་ནས་བརྩང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག

པར་དབང་མ་ཐོབ་པའི་བར་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྩང་ཟད་དབང་ཐོབ་པར་འཛོག །དེ་ལྟར་

ཕྲ་བ་རྣམས་ཡུད་ཙམ་རེས་གསལ་ནུས་ཤིང་ཐུན་འཁྲིས་པ་དང་། ནམ་འདོད་དུ་

མཐར་ཕྱིན་པ་ན་བསྒྲིད་རིམ་རབས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འཛོག་ལ། ཡུད་ཙམ་གྱིས་

གསལ་ནུས་མི་ནུས་ནི་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་ནུས་མི་ནུས་ལ་བྱེད་པར་སྣང་། ⁷བསྒྲིད་

རིམ་ཕྱ་མོ་ནི་འོག་སྟོའི་ཕྱ་མོ་བསྟོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་པད་ཉར་ཞབ་པའི་ཐིག་ལེ་

ཡུང་འབྲུ་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་རྡེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་

བཞིན་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་། ཆ་ཕྱ་མོའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་འབྲས་དཀར་དམར་

སོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་མི་གཡོ་བའི་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ནི་བསྒྲིད་རིམ་ཕྱ་མོ་མཐར་

ཕྱིན་པའི་ཚད་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེང་སང་གི་དུས་སུ་བསྒྲིད་རིམ་ཕྱ་རགས་མཐར་

ཕྱིན་པའི་གང་ཟགས་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་ནི་ཡོད་མཆིས། ང་དང་ང་འདྲ་བ་དག

ནི་འདི་དག་གི་རྣམ་བཞག་ཐོས་པ་ཙམ་ཡང་སྐལ་བ་བཟང་བའི་གནས་སུ་ཟད་དོ། །

ད་དུང་རྩོགས་རིམ་གྱི་རྒྱས་པ་ཁྲད་པར་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་དཀའ་སྟེ།

བསྐྱེད་རིམ་ཕྱི་མ་ཐར་མ་ཕྱིན་པར་རྩོགས་རིམ་སྟོམ་པ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་མོས་པ་ཡིད་

བྱེད་ཙམ་ལས་རྒྱས་པ་ཇི་བཞིན་མི་སྐྱེ་ལ། ཕྱ་མོ་མཐར་ཕྱིན་ནས་འོག་སྟོའི་ཕྱ་

ཐིག་བསྟོམ་པའི་ལུས་དབེན་ནས་བརྩེ་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་

གསང་བ་འདུས་པ་ལྟར་ན་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་སེམས་དན་དེའི་འོད་

གསལ་ཐོབ་པ་ཡང་དཀའ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་

ས་མཚམས་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་མཚེད་ཐོབ་གསུམ་

@527 འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་སྟོང་ཉིད་དང་སྙུར་ཏེ་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པ་དང་། དེའི་བོགས་

འབྱིན་པའི་ཐབས་སུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ངམ་དེའི་དོད་ཐུབ་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་

ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པ་ལས་རྣུང་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱིང་

གའི་མི་ཤེག་པ་ལ་བསྡུས་པ་ལས་འཆི་དུས་ཇི་ལྟ་བའི་སྣང་མཚེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་

དང་བཅས་པ་བདག་མེད་པ་དང་སྙུར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་

ལ། དེ་འདྲའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་ལ་ངག་དབེན་རྫོགས་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་སྐྱིང་གའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པ་བྱོལ་དགོས། དེ་བྱོལ་བ་ལ་དེའི་སྟོན་དུ་

རོ་རྒྱང་གི་རླུང་གཉིས་ཆུ་ཀྱི་ཚུན་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་

པའི་གཟུང་རྣམ་ལྡར་ཤར་བའི་ལུས་དབེན་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩེ་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ངེས་དོན་དུ་རིང་མོ་ཞེག་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་

བརྙེས་ཟིན་པ་མ་ཟད། དང་དོན་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་ཡང་སྐུ་ཚེ་འདིར་སྒྲུ་ལུས་ཀྱི་ཉེ་

རྒྱུ་སེམས་དབེན་མན་ཆོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཐྲུངས་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་

ལྟར་ཡིན་པ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལུང་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཀྱང་། དུ་དྲུང་

ཤེས་བྱེད་གསལ་བར་འགོད་ན། གོང་དུ་རྣམ་ཐར་གྱི་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་

དགའ་ལྡན་དུ་བཞུགས་སྐབས་སྐུ་ཚེའི་བར་ཆད་བརྒྱ་ཕྲིན་སྐུ་མཚམས་ཤེན་ཏུ་དམ་

པར་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པའི་དུས་ལན་གཅིག་གི་ཚེ། སྟེང་གི་སྣ་རྩེའི་ཕྱོགས་

ལ་ཞལ་བརྒྱ་ཏིའི་ཡར་སྣའི་ཐད་ནས་མར། ཞེ་ཕྱོ་གྱི་གཟུགས་འོད་ཀྱི་ཐག་པ་ལྟ་

བུ་སྐྱེ་ནར་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞུ་བདེ་ཁྱད་པར་

ཅན་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞིའི་

བདག་ཉིད་ཅན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པར་སྣང་ཞིང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་

@528 ཤེས་ཁྲད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་ནར་མར་བསྒྲུངས་པས་མཉམ་བཞག་ཏུ་བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་ལ་ཡུན་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་ཤར་ལྟའི་འཛོར་ལོ་བདེ་

སྟོང་གི་རོལ་པར་འཆར་བས་དུས་འདའ་བར་བྱུར་ཅིང་། དེ་ལ་མ་ཁས་བླུབ་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པས། ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྟེ་དང་བླུབ་ཆེན་གྱི་མན་ངག་ལ་བློ་འཕྲོ་འཕྲིག

ཚུད་པ་ཞིག་གིས་བསམས་ན་དཔགས་པར་དཀའ་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན།

རྟོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་སྟེར་བའི་ལམ་གྱི་རིགས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཐུངས་པ་

ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ཚུལ་འདི་དག་གིས་

ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཐུངས་ཟིན་ཅིང་།

སེམས་དབེན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་རིང་མིན་ཉིད་དུ་བརྟེས་པའི་མཚན་མ་འཐུལ་པ་མེད་པ་

ཉིད་དོ། །དེ་ཇེས་བསྟེལ་བ་ཅུང་ཟད་དྲངས་པའི་སྐབས་ཤིག་ཇེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་

དབྱངས་ཀྱིས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ནས། དཔྱིན་ཆད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་

འབྲོར་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལ་གཙོ་བོར་འགྱུས་པར་མཛད་ན་སྟགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་

ཁྱད་པར་ཅན་སྣང་དུ་ཐགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་ཤིང་། སྒོབ་མ་སྐལ་ལྡན་བདུན་ལའང་

ལམ་གྱི་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་

བ་རྟེ་རྒྱས་ལྡན་པ་ལ་བརྟགས་དཔྱད་མཛད་དགོས་གསུངས་པར། རྒྱས་ལྡན་པའི་

ཞལ་ནས། དེ་སྐྱེ་དུ་ཞུ་དགོས་མེད། ཚེ་བྱོས་བཏང་གི་སྒོབ་འཛིར་སྣོད་

དུ་རུང་བ་རྣམས་ལ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ལམ་རྩོགས་པར་བསྟན་ནས་བསྒོམ་དུ་བཅུག །

རྗེ་ཉིད་དང་གཅོ་བོར་སྐྱ་མཚམས་ཀྱི་ངང་ནས་སྣུབ་པ་ལྟར་མཛད་ན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ལམ་

དེ་སྙུར་དུ་འབྲེས་པའི་ནང་གི་རྒྱུ་བའི་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྟར་

ནས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྲེས་ཚར་ཞིང་། ཕྱིའི་རྟེན་ཞིང་སྣོས་ཀྱི་ཞོ་ཉ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་

@529 གོགས་ཁྱད་པར་ཅན་མཛད་པ་སོགས་ཀྱང་སྙུར་དུ་འོང་། ལྷག་པའི་ལྷས་བྱིན་

གྱིས་རློབས་པའི་རྒྱུ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་ཚང་བས་ལམ་དེ་སྙུར་དུ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྲེང་

ངོ་ཞེས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་ཞུ་བར་མཛད་དེ། འདིའི་སྐབས་

ཀྱི་ལམ་དེ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྲེང་ངོ་ཞེས་པའི་ལམ་ནི་སེམས་དབེན་ནས་རྒྱང་འདྲུག་གི་

བར་སྣོ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀུང་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་ནི་མྱུར་དུ་ཐུགས་རྒྱུད་

ལ་འཕྲུངས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ནང་གི་རྒྱུ་

ངག་དབེན་མན་ཆད་ཀྱི་བའི་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟར་ནས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་

འཕྲུངས་ཟིན་པ་དང་། ཕྱིའི་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་

གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲིད་དགོས་པ་ལ། དེ་ཡང་ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་མོ་རྣམས་

ཀྱིས་བྱོགས་མཛད་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་ཁྱད་པར་

ཅན་མཐའ་དག་ཚང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་རྟོགས་པ་སྣུར་དུ་

ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཐྲུངས་པར་ལྷུང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་ནའང་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་

པོ་ནི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཐུགས་ལ་གཅེས་པར་དགོངས་པའི་དབང་གིས་ཕྱག་རྒྱ་བརྟེན་

རན་པའི་མཚམས་སུ་ཕེབས་ན་ཡང་། མི་འི་རིགས་མ་བསྟེན་པ་སོགས་ནི་ནམ་དུ་

ཡང་མ་མཛད་པ་མ་ཟད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་ཏ་ཀི་མ་སོགས་ལ་

བརྟེན་ནས་ལམ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ཡང་ཐུན་མོང་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་

ཡང་མ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཕྱོགས་པ་དག །རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཐབས་

ལམ་གྱི་གནད་ཟབ་མོ་མ་བརྟེས་ཟེར་བ་དང་། དེ་ལ་བཏེན་ནས་སྟོན་གྱི་གླུབ་ཆེན་

གོང་མ་རྣམས་ལྟ་བུའི་ཉམས་རྟོགས་ཀྱང་མེད་དོ་ཟེར་བ་སོགས་ལས་ངན་གསོགས་པ་

ལ་བརྩོན་པ་མང་དུ་བྱང་བ་ཡང་ཚུལ་འདི་དག་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པས་ལན་པ་ཡིན་ཏེ།

@530 ཟང་ཟང་ནེ་རིང་པ་འཆི་མེད་རབ་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས། ཡང་མི་ལ་ལ་ན་རེ། ཚོས་

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཟབ་ཤིས་སམ་སྲུར་ལམ་དུ་བྱུར་པ།

ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་ཚུལ་ལམ། ཕོ་ཉའི་ལམ་མམ། འོག་སྐའི་ལམ་རྣམ་དག

མེད་ཟེར་བ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་ནུས་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་རྣ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་གནད་

རྣམས་ཀྱང་མེད་ཟེར་བ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་སྐམ་ཐག་ཐག་ཅིག

མིན་པ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡང་། གདམས་ངག་གི་གནད་མེད་

པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེ་རང་གིས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་མ་མ་བསྟེན་ཅིང་། བསྟེན་མ་ནུས་པ་ཡིན་

ཟེར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གླུབ་

ཐོབ་ཆོས་རྟེ་གཙང་སྦྱོན་པ་དང་། དབུས་སྦྱོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ཏོགས་ལྟ་བུ་མ་

འཁྲུངས་པ་ཡིན་ཞེས་པ། སྟ་དུས་སུ་ནེ་རིང་བུམ་འཛིན་པ་བློ་མ་སངས་རྒྱས་བདེ་

ལེགས་སོགས་ཀྱིས་ངེད་རང་གི་གམ་དུ་ཡང་ཟེར་བ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་

ཚོག་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། འཚར་སྐྱོ་སེམས་ལ་འབྱུང་བའི་མི་ཉེ་རིང་དུ་སྲིད་

པར་འདུག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྟ་ཐིག་རླུང་གསུམ་གྱི་གདམས་

པ་རྣམ་དག་གམ། ཟབ་མོ་མི་མངའ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་མངའ་ན་ཡང་

བསྟན་པའི་རྟ་བ་འདུལ་བའི་བསླབ་ཁྲིམས་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་གནོད་ཀྱི་དོགས་ནས་མིའི་

རིགས་མ་བསྟེན་པ་ལ་རང་གིས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་མ་མཛད་ཅིང་། གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་

བྱའི་ལམ་སྟོན་ལུགས་མ་མཛད་པ་ཡིན་པས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་མ་ཚང་བ་དང་མ་

བྱང་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟེ་རིན་པོ་ཆེས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་

རྟོགས་མང་དུ་བརྙེས་ཏེ་ཚོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་མི་རྒྱའི་ཐད་དུ་ཕེབས་ཤིང་།

དེ་ཡང་ཕུག་རྒྱ་བསྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་རག་ལས་དུས་བྱ་ཆེན་དུ་མ་ཞིག་གིས། དཀིན་

@531 པོ་ཆེ་ཁྱེད་ལ་ནང་གི་ཉེ་རྒྱུ་དང་། གནད་དམ་རྒྱན་རྣམས་འཛོམས་པས། དཔྱི་

རྒྱན་ནམ་ཉེ་རྒྱུ་ལ་ལས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་མ་གང་རིགས་ཞིག་བཞེས་པ་ཟབ་ཅེས་ཞུས་དུས།

ང་རང་ལ་ནང་གི་ཉེར་ལེན་རྣམས་ཚང་བར་ཡོད་ཅིང་། ཕུག་རྒྱ་བསྟེན་བཀུག་པའི་

གནད་རྣམས་ཡོད་པས་ཉེས་སྐྱོན་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྡུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་

འགྱུར་བར་འདུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་གནོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་

ང་རང་གི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཉ་རང་གི་བློ་མས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་དངོས་སུ་བསྟེན་པ་ཡིན་

པས་ཉ་རང་ཡང་བསྟེན་པ་དྲག་ཅེས་ཟེར་ཡོང་བ་དང་། ཁོང་ཙམ་གྱི་བློ་མས་བསྟེན་

དུ་རུང་ན་ཉ་ཡིས་ཀྱང་བསྟེན་དུ་རུང་ཟེར་ཞིང་གདམས་ངག་ཡོད་མེད་དང་། བསྟེན་

པའི་སྐབས་སུ་བབ་མ་བབ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཤིང་འཚོལ་རས་བྱད་

མེད་ལ་རྟོགས་བྱེད་ཅིང་། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་སུ་རང་གཞན་མང་པོ་ཕུང་ལ་གཏོང་

བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་གསུང་བ་སོགས་ལ་ནད་པ་ང་ནི་དེ་གཅད་སྣམ་པ་སོགས་དང་གྱས་

ཀྱི་སྣང་བ་དང་། སྤྲོ་སྣང་རྣམ་དག་འཆར་གྱིན་འདུག །ཅེས་དང་། ཡང་།

འོ་ན། ཕྱག་རྒྱ་མ་མ་བསྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་མ་བསྒྲིད་དམ་སྣམ་ན། དེ་

ལ་ནི་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཕྱག་རྒྱ་སྡོག་རྩོལ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་མིའི་རིགས་

མ་བསྟེན་པའི་གནད་ཤེས་ཤིང་བསྟེན་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་མོད། །ཡང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་

ཤེས་སྣང་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་དུ་མ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་

འབྲུང་བ་དང་། ཐ་ན་ཡིད་ཀྱི་རིགས་མ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཉམས་རྟོགས་དུ་མ་སྟེ་

བའི་གནད་ཡོད་པ་སོགས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་

ལོའི་རྩོགས་རིམ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། གསང་བའི་

གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ལ་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས་ཡང་། ད་ནི་དེ་ཀ་དཀོན་པར་

@532 འདུག །ང་ནད་པས་སྟོན་དུས་སུ་གསུང་རབ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་དུ་བལྟས་ཤིང་

ཆ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་པར་བྱས་ལ། ཁྱད་པར་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོགས་རིམ་

ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་དེ་ཉིད་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བླ་མ་བསྟོན་རྩོད་བ་ལ་གནང་ཞིང་བྱེས་

སུ་མཛད་པ་ཞིག་ང་རང་གི་མེས་པོར་གྱུར་པ་བདེ་ལེགས་མཚོན་པོ་བྱུབ་ཀྱིས་རྣད་གཅོད་

ཀྱི་རྩོལ་བ་མཛད་པ་ལས། ནེ་རིང་རྒྱར་ཆེན་དབུ་མ་པ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཀྱིས་ཕྱག

རིས་སུ་བྱེས་པ་ཞིག་རང་གི་ལག་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། གཞན་ཡང་གོང་ལྟར་གྱི་གསུང་

རབ་དུ་མ་དང་། ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་གཅིག་ང་རང་གི་མེས་རིན་

པོ་ཆེས་བཞེངས་པ་ཞིག་ན་ཡང་། དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་དོན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་

གསུང་ངག་རྩབ་མོ་ཁོག་བྱ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་སོགས་དེ་ཚ་འཛོམས་པ་དང་། ལུང་

དང་མན་ངག་ཐོབ་ཆེ་བ་དང་། གནད་དུ་མ་ཤེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ང་འཆི་མེད་པས་

སྟོན་དུས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལུག་ལོ་སྟོན་ང་རང་ན་པཎ་ཆད་དེའི་ཕལ་ཆེར་

འཐོར་བ་དང་། མན་ངག་གི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་མ་བྱུང་སྐྱམ་

སྣང་བ་སྐྱོ་བྱུང་རྟུང་། དམ་ལྡན་རྣམས་ནི་ཅི་སེམས་ཀྱང་དམ་ཉམས་ཆོ་ཅི་དགའ་

བ་དེར་འདུག་གོ། །ཞེས་དང་། ཡང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མིའི་བུ་མོ་

ཕུག་རྒྱར་མ་བསྟེན་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་། ཞིང་སྐྱོང་གི་མཁའ་

འབྲོ་མ་ཕྱག་རྒྱར་བསྟེན་པ་དང་། རྫ་རྩྭང་གི་གནད་ལ་མཁས་པའི་རང་ཤུགས་དང་།

སྤྲོང་སེམས་རྣམ་དག་སོ་དུས་རྒྱུན་དུ་མཛད་པའི་ནུས་མཐུ་ལས་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་ཉམས་ཤིང་བརྩེན་པར་གྱུར་བའི་རྟགས་སུ། སྐྱེ་གཟུགས་

ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་དགྱང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་དུ་ཕེབས་པའི་དུས་ནའང་བཀྲེས་པའི་རྣམ་པ་ཆེར་

མེད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་གཞོན་ཤ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། སྐྱེ་ལུས་ལ་དྲི་མའི་རྣམ་པ་ཡི་

@533 མི་ཚགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ལྷང་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པའི་

དགེ་སློང་འོད་དང་ལྡན། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལ་འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་

ཡོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་ཞིན་ཀུ་ཞིམ་པ་རིང་དུ་འཕྲོ་བ་དང་། ན་བཟའ་

དང་ཕྱག་འཕྲེང་སོགས་ལ་ཡང་མི་གཞན་གྱི་ལྟ་བུའི་དྲི་མ་ནག་ཁལ་ཁལ་དེ་འདྲ་ཡི་མི་

ཚད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟར། རིན་པོ་ཆེ་བདེ་ལེགས་མགོན་པོ་གྱུབ་ལ་རྟེ་ཅོང་ཁ་པ་རང་གི་

ཕྱག་འཕྲེང་རྒྱུ་ཆོས་གཡང་གི་རིལ་བུ་ལས་གྱུབ་པ་ཞིག་གནང་བ་ནི་རིང་པ་རང་གི་རྟེན་

སྣམ་ཆེན་མོ་ནང་འདུག་པའི་འཕྲེང་ཐག་དེ་ཉིད་རྒྱའི་སི་ཐ་ཀུ་དམར་པོ་ཞིག་ལ་བཟོས་

འདུག་པ་ལ་ཡང་སྔོན་དུས་སུ་རི་ཡི་མི་ཆགས་པའི་བཀག་ཡེ་ཅ་བ་ཞིག་འདུག་པ་

རང་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིས་སྙམ་དུ་རྟག་ཅན་རེ་རེ་ཙམ་གྱི་ལགཅ་པ་རེག

འདྲག་པ་དང་། གཅན་ན་མོའི་སྣུང་པ་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་རེག་པ་དང་། ཆོས་

གཡང་རང་གི་སྣུམས་བཏ་གིས་ཀྱང་ཆུང་ཟད་གོས་འདྲག་ཀྱང་། སྟོན་དུས་སྙ་དེ་ལྟར་

མེད་ཅེས་རྟུན་ནི་བྱས་རེ་ཤེའོ། །ཞེས་དང་། མདོར་ན་རྟེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་

དེ་ཉིད་ལ་གོང་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་མངའ་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེག་ཡོད་པའི་ཞེབ་ཆ་ནི་རྟེ་

རང་གི་གསུང་རབ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་དང་། ཡང་རྟེའི་རྣམ་ཐར་སྡུ་མ་ཆོ་དང་། ནད་པ་

འཆི་མེད་པ་ང་རང་གིས་བརྙམས་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་ཞེག་ཡོད་པ་དང་། ཁྱད་

པར་དུ་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ་གཉིས་སུ་བལྟས་ན་

ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་། ཕྱོགས་གྱི་གླུ་རྩ་རིན་པོ་ཆེས་ལུང་བསྟན་སྟ་ཕྱི་དུ་

མར་གསུང་འདུག་པ་ལ་བལྟས་པ་དང་། མཁྱེན་རིག་ཡོད་པའི་གང་ཟག་བགྲེས་

པོ་ཆོས་བཤད་པ་དང་། ཡང་སྟ་ཕྱིའི་ཆོག་དོན་འདི་རྣམས་ལ་དག་སྣང་ཡོད་ཅིང་ཤེས་

རིག་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གིས་བལྟས་པ་དང་བསམ་ན་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

@534 རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་

མངའ་བ་ལས། ཆུང་ཟད་ཙམ་བརྟོད་པ་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་

ང་ལ་ཞེས་རིག་མཐོང་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། རྟེ་ལ་ཡང་ཞེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་

བློས་བསྐུལ་བ་དང་། ཕྱིས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་ཡང་ཕན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་

རང་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་འབྱལ་བྱེད་མི་དུ་མ་གོང་འོག་ནས་བྱུང་བ་དང་། རང་གི་ཚེ་ཕྱི་

མ་ལ་ལས་འབྲེལ་བཟང་པོ་བཞག་པའི་ཆེད་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེ། ནེ་རིངས་ཀྱི་ནད་

པ་ཡུན་རིང་པོ་འཆི་མེད་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷགས་པོ་སྟག་གི་ལོ། ནག་པ་རྒྱ་བའི་ཆོས་

བཙོ་ལྡ་དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ཡོད་པའི་ཉིན་རང་ལ་ཕལ་མོ་ཆེ་བཀོད་

ཅིང་། མཐུག་ཅུང་ཟད་ཙམ་ནི་ཟླ་བ་དེ་གའི་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་ལ་བཞོད་པའི་ཡི་གེ་བ་ནི་ནེ་

བཙུན་བསྟན་རྒྱལ་དང་། རིགས་འཛིན་གཉིས་དང་། རི་བོ་ཆེ་པའི་དཔེན་

ཡིག་པbecུ་དང་། ང་རང་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་

ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་རྟོག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་དང་། དམིགས་ཡུལ་རྣམས་

སངས་རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་ཏེ་འདི་དག་ནི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་རང་བཞིན་དུང་པོར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན།

དེས་ན་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཕྱག་རྒྱ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་ན་ཡང་

དབང་པོ་རྣོན་པོས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལས་

རྒྱ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པ་དང་། ལས་རྒྱ་བསྟེན་ན་ཡང་ཐུན་མོང་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་

སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་ཏླ་ཀི་མ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ་དང་།

སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་དངོས་སུ་མཛད་ཀྱང་དེའི་དོད་ཐུབ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་

མཐའ་ཡས་པ་གསོག་ཏུ་ཡོད་པ་སོགས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར། དེས་པར་མིའི་

@535 རིགས་མ་བསྟེན་དགོས་པ་དང་། དེ་མ་བསྟེན་ན་ཐབས་ལམ་གྱི་གནད་མ་རྟེད་

ཅིང་། རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་འཛུག་མི་རྣམ་པར་འདོད་པ་སོགས་ནི་རང་རང་གི་ནང་

གི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་ངོམས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་དབེན་གྱི་ལམ་མཐར་ཐུག

ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་རྟེས་སྤྲོད་པ་གསུམ་གང་རུང་མཛད་ན་སྐྱུ་ལུས་ཆོགས་མེད་པར་

འགྱུབ་ཅིང་། སྐྱུ་ལུས་གྱུབ་ན་ཆོ་དེ་ལ་སངས་མི་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པས་

གོང་གི་ནེ་རིང་བའི་གསུང་དུ་འཚང་རྒྱ་མི་རྒྱའི་ཐད་དུ་ཕེབས་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པའི་

དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མིག་རྒྱན་ཁོ་ན་གཅེས་

པར་གཟིགས་ནས་སྐུ་ཆོ་འདིར་སྤྱོད་པ་དངོས་སུ་མ་མཛད་པར། སྒར་སྐྱ་ངན་ལས་

འདའ་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆོ་སྤྱོད་པའི་དོད་དུ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་། ལམ་གྱི་

འོད་གསལ་བསྒེ་པའི་འོད་གསལ་མ་བྱ་འཇེས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། དེ་

ལས་བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྐྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་མཛད་པ་སྟེ།

ཞིབ་པ་འོག་ཏུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །དེས་ན་རང་དོན་

དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་རིངས་པར་མ་མཛད་པར། གཞན་དོན་བསྟན་པ་རྣམ་དག་རིང་

དུ་གནས་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་གཅོ་ཙམ་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། བདག་པས་གཞན་

གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ནའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་

སྤྱོད་ཚུལ་ཟབ་མེད་པ་སྟེ་ལྷག་པར་དུ་གསལ་པ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱར་རིགས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྟར་རྗེ་རྐོགས་ལྡན་པའི་མནལ་ལམ་དུ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་ཡིན་ཟེར་

པ་ཆ་ཚད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྩེ་མོ་སྤྲིན་གྱི་སེབ་ལ་སྐེབ་པ། ཁ་དོག་ཤིན་ཏུ་

དཀར་ཞིང་འཁྲིགས་པ་ཀར་ཡོལ་གྱི་རྩེ་ལྟར་དྭངས་པ་ཞིག་ལ། སྤྲིན་གྱི་སེབ་ནས་

མཁའ་འགྲོ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་མོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱད་མེད་ཕལ་པའི་རྣམ་པ་

@536 ལྷ་བྱ་རྩལ་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་གསོལ་བ། ཕྱག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་

པ་དཀར་པོ་བདུད་རྩི་དཀར་པོས་གང་བ་ཐོགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་

གྱིས་སྐུ་དཀར་རྩོགས་པར་གསོལ་བ་སོགས་བྱང་བ། མནལ་སད་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་

དབྱངས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར། མཚན་མ་དེ་རྣམས་རྗེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྤྲུགས་མཚན་

ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མེད་མི་རུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པར་རྗོགས་པ་

དང་། བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱེངས་པ་རྣམས་

ཀྱི་ལྷས་ཡིན་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་རྣམས་ཀྱང་གོང་དུ་བཀོད་པ་དེ་དག་དང་མཐུན་པ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ཡང་མཆོད་རྟེན་ཆ་ཚོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སྤྱགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་

གྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་པ་དང་། རྩེ་

མོ་སྤྲིན་གྱི་སེབ་ཀུ་སྤྲིབ་པ་ནི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་

ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཕྲོངས་ཏེ་ཤེན་ཀུ་མཐོ་བ་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་བརྙེས་ནས།

སྤྲིན་ནམ་འཇའ་འོད་དང་མཚུངས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐུ་ལུས་ཐོབ་ཅིའི་མཚམས་

སུ་ཕེབས་པ་དང་། ཁ་དོག་ཤིན་ཀུ་དཀར་ཞིང་འཕྲོས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་

པ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟེན་ཀུན་ལྡུ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་པའི་དྲི་མས་

ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་གོས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་མཆོག་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་

རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་གསོལ་བ་ནི། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲིད་པའི་གྲོགས་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་། ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་ཏླ་ཀི་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་མཆོག་

པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གླུབ་པའི་གོ་འཕང་ཆེས་མཐོ་བར་ཕེབས་པ་མ་ཤེས་པར་ཐ་མལ་

པའི་ཡིད་ངོར་གང་མངོན་པ་ཙམ་ཞིག་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གླུབ་ཐོབ་གོང་མ་རྣམས་ལྟ་

བུའི་ཉམས་རྟོགས་མ་འཁྲུངས་སོ་ཞེས་སོགས་ཡུལ་དམ་པ་ལ་ཆེད་གཉིར་གྱིས་ལས་

@537 གསོ་གས་པ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་བ་དང་སྐྱིང་རྡེ་བའི་གནས་སུ་ཟད་དོ། །དེས་

ན་བླུབ་རྟགས་སོགས་ནི་ཐུན་མོང་བའི་དངོས་བླུབ་ཕྱ་མོ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ཀྱང་འགའ་ཞུང་

སྟོན་པར་ནུས་ན་བླུབ་པའི་གོ་འཕང་འདི་ཙམ་དུ་ཕེབས་པ་དག་གིས་ནི་མངོན་ཤེས་དང་

རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ལ་འདོད་དགུར་དབང་བསྒྲུར་པ་གདོན་མི་ཟ་ནའང་། གང་གི་ཡོན་

ཏན་མངོན་མཚན་དུ་མི་མཛད་པར་སྤྲེད་པ་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་མཛད་པས་ན་བླུབ་རྟགས་

སོགས་བྱུང་རྒྱལ་དུ་ནམ་ཡང་སྟོན་པར་མི་མཛད་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་ལེགས་ཚའོད་

ལས། དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲས་བྱུར་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་

གསལ། །སྣ་མའི་མེ་ཏོག་བཀབ་ན་ཡང་། །དྲི་ཞིམ་ཀུན་ནས་ཁྱབ་པར་འབྱུར། ।

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆེད་གཉེར་བྱིས་མ་མཛད་ཀྱང་། རང་ཤུགས་འགོག་པར་མི་

རྒས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཅི་རིགས་སུ་མངོན་པ་ཕལ་ཆེ་བ་སྟར་གོང་གི་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ཟིན་པ་

ལྟར་རྟང་། དེ་དུང་ཆོག་གིས་གསལ་བར་མཆོད་ཀེ་བཤོད་ན། རྣམ་ཀུན་ཟློ་

མ། ཡི་དམ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་

དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཞལ་གཟིགས་ནར་མར་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ནང་གི་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་

མཐོན་པོར་ཕེབས་པའི་རྒྱས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྫོང་ཕྱིའི་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོ་

ས་ངས་རྒྱས་རབ་བདུན་དང་ས་ངས་རྒྱས་སྲམ་ཟུ་སོ་ལྔ་སོགས་དངོས་སུ་བྱོན་པ་དང་། ལྷ་

ལྔན་སྣོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྲུན་དྲངས་པ་

རྣམས་རང་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དཔྲ་མཚུངས་པའི་སྐུའི་བཀོད་པས་མཆོད་པ་བདག

གིར་དུ་མཛད་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱིང་ཆེན་བརྒྱད་ཟུ་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་བསྐོར་བ་དང་སྣོན་

ལམ་མཛད་པ་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པའི་མཐུ་ཕུལ་ཕྱིན་དུ་གྱིང་པའི་རྒྱས་དང་།

ཡང་རྣམ་ཐར་དོ་མཚར་བའི་གཏམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལས། ཆོས་གྲྭར་འཆད་ཉན་

@538 མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་འགའ་རེར་དངོས་པོ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་འཆོ་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་

ཉིད་དུ་བརྗོག་པར་མཛད་པ་ལས་མཐུ་ནུས་གཉན་ལ་གཡར་བའི་སྲོལ་ཀ་མེད་དེ།

འཚུབ་མ་མི་བཟད་པ་དང་། རི་གཟར་གྱི་རྩོ་འགྱེལ་བ་དང་། ཆུ་བོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་

ཕྱོགས་ལའང་ཕྱག་གི་བསྟོགས་མཛུབ་གཏད་པས་བརྗོག་པ་དུ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་བསྒྲིད་

རིམ་གྱི་སྟོབས་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མིན་ཏེ། སྟོན་གྱུབ་ཐོབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཆུ་བོ་གང་

གྱིན་དུ་བརྗོག་པ་དང་། རྡེ་ཤ་ས་(BDZRA)ས་དྲགས་པོ་ལ་རྒྱང་ཚད་བྱངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་

རྩོགས་རིམ་གྱི་རྣོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འཕྲལ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣ་དུ་བྱུང་བའི་གཏམ་

བརྒྱད་བཅུ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྩིང་ཕྱིའི་རབ་གནས་

ཀྱི་ཚེ་ཉི་མ་ཡུན་ཚད་ལས་ཆེས་རིང་དུ་གྱུར་པ་དང་། ལན་གཅིག་སྐུ་ཚེའི་བར་དུ་

གཅོད་པའི་མཚན་མ་བྱུང་བ་བརྒྱོག་ཐབས་མཐོང་དགོས་ཞེས་འཛོར་གྱིས་ཞུ་གསོལ་ཙམ་

གྱི་ངོར་བཅད་རྒྱ་མཐོང་ཅིང་། ལས་བཞིའི་སྤྱིན་བསྲེགས་མཐོང་པའི་ཚོ་ཁ་བ་ཤིན་

ཏུ་ཆེ་བ་བབ་སྟེ། ས་གཞན་དུ་མཐོ་གང་གི་རྟམས་སུ་ཆགས་ཀྱང་རྩེའི་སྐུ་དྲུང་འདོམ་

དོའི་འཚོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱལ་དཀར་གྱི་ཆ་ཅམ་མ་གོས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་

སྐབས་མར་མེའི་ཀོང་བུ་རྣམས་ལས་མེའི་ཕུང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འབར་བས་གཙུག་ལག

ཁང་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་ཞེས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འཛིགས་སྐྲག་ཏབ་ཏབ་པོས་ཅི་བྱ་རྟོལ་མེད་

དུ་གྱུར་པ་ན། རྗེ་ཉིད་ཐུགས་དམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ཞིར་

གྱུར་པ་སོགས་ནི་ནང་དུ་སྐྱུང་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་

འདོད་ཆུར་དབང་བསྒྱུར་ནུས་པ་དང་། ས་ར་ཆོས་སྲིད་སུ་བཞུགས་སྐབས་ཆུ་ནག

ཆུལ་པོས་གདན་འདེན་གྱི་མི་སྣ་མང་པོ་ཡོངས་བ་མཁྱེན་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱིས་ར་ཁ་

@539 དང་། སྐབས་ཤིག་རྩེ་རྐོགས་ལྡན་པས་བླ་མའི་དྲུང་དུ་དོགས་གཅོད་ཞིག་ཞུ་བར་ཕེབས་པ་ན་

བླ་མ་ནི་མ་གཟིགས། གདན་ཁྲི་ལ་འཇམ་དབྱངས་གྱར་གྱམ་གྱི་མདོག་ཅན་ཞིག་འོད་ཀྱི་

གོང་བུའི་དབུས་སུ་བཞུགས་པ་གཟིགས་པ་ལས། ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྐོག་པ་མ་འཁྲུངས་

ན་སྐྱེའ་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོགས་པ་སེལ་རྒྱུ་ལ། འདི་ཅི་ཡིན་བླ་མ་གང་དུ་བཞུགས་

སྙམ་མ་ཐག་ངང་མཚན་པར་མཇལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་དག་སྣང་ཅན་གྱི་འཁོར་འགའ་

ཞིག་གིས་ལོངས་སྤྱོ། འགའ་ཞིག་གིས་སྤྲུལ་སྤྱོ། འགའ་ཞིག་གིས་ཡི་དམ་ཞི་བ།

འགའ་ཞིག་གིས་དྲག་པོ་སོགས་སྨ་ཆོགས་སུ་མཇལ་བ་དང་། ལྷོ་བྱག་གྲུབ་ཆེན་དང་

མཇལ་བའི་ཚེ་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་རྗེ་ཉིད་དབྱངས་ཅན་མ་སོགས་སུ་གཟིགས་པ་དང་། སྔར་

གོང་དུ་བརྩེད་ཟིན་ལྟར་ཕ་ཡུལ་དུ་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་ཉེའི་སྐབས་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་

རིན་ཆེན་ལ་དཔལ་རྩོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱིས་དོ་བཞག་ངེད་ལུང་པ་འདིའི་མདོ་རྒྱ་འོངས་

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་ལྟར་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་

རྗེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཉིན་གཅིག་བླ་མ་དྲན་པས་སྤྱན་ཆབ་སིལ་ཞིང་

གསོལ་འདེབས་མཛད་པས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ནས་

བཀའ་ལས། ཆུ་བུར་གྱི་མིག་ལ་བློ་བཟང་གྲགས་པར་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། ང་དང་

གཉིས་སུ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། བདེ་

གཤང་འཇིགས་མཛད། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་དང་

གདུལ་བྱའ་མོས་ངོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཙམ་མ་གཏོགས་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོང་དུ་རོ་

གཅིག་པར་མཆོག་པ་དང་། སྟོན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་

དོས་པས་དུང་ཕྱལ་བ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གཏད་ནས་འགོག་པ་རིར་གཏེར་དུ་སྦྲོས་ཤིག

ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར། ཀུན་དགའ་བོས་གཏེར་དུ་སྤྲས་པ་རྣམས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སངས་

@540 རྒྱས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ལྟར་གཏེར་ནས་བཞེས་ཤིང་ཆོས་དུང་མཛད་པ་དང་། ལྷ་ལྡན་

ནས་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དངུལ་དམ་རྟ་མགོ་ཅན་ཡང་གཏེར་ནས་བཞེས་པ་

སོགས་ཀྱིས་གཏེར་སྟོན་དང་ཞིག་པོ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་དད་ཅིང་འདུན་པར་

མཛད་པ་དང་། འོན་ཏཱུ་ཤེས་དོ་ཁར་བཞུགས་སྐབས་ཉིན་གཅིག་ལ་སྤྱལ་པའི་

བཟོ་བོས་རྟེའི་སྐུ་བརྙན་བདུན་བཞེངས་པ་ལ། རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་

ཀྱིས་ཉིན་གཅིག་ལ་དབུ་སྐྲ་ལན་བདུན་སིལ་ཏེ་སྐུ་བརྙན་རེའི་ནང་དུ་དབུ་སྐྲ་སྤྱད་ཚང་རེ་

བཞུགས་པ་སོགས་གཅིག་དང་དུ་མའི་སྤྱལ་པ་ལ་འདོད་ཆུར་བསྐྱུར་བ་དང་། འཇིགས་

མཛད་རྗེ་རྗེ་དང་། མགོན་པོ་དང་། དམ་ཅན་གཤིན་རྗེའི་ཆུལ་པོ་སོགས་ཀྱི་ལས་

མཐའ་མདོན་སྤྲོད་ཀྱི་མན་ངག་མཆོག་ཆ་ལྟ་བུ་ད་ཡང་བཤད་པ་བཀའ་ཆུའི་འཆིང་བ་དང་

བཅས་ཏེ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཇིགས་མཛད་བདུད་ལས་རྣམ་ཐུལ་དང་། མགོན་པོ་ཆོས་

ཆུལ་སོགས་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་འདི་དང་འདི་ཀྱིས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་མིའི་བློ་མས་བར་མ་

བཅད་པ་དུ་མ་ཞིག་བསྟན་པ་སྤེལ་བ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆ་ཅུན་དུ་ཕུལ་བ་དང་། བསྟན་

པའི་བྱ་བ་རླབས་ཆེན་མཛད་པའི་ཚེ་ཟང་ཟིང་གི་བདོག་པ་མཁོ་བ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན་རྣམ་

སྲས་ལ་འཛིན་གཉོར་ཕུལ་ཏེ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་ཙམ་གྱིས་འབྲོར་ཆོགས་ཆར་བཞིན་

དུ་འབབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་དྲུག་དང་། གྱར་ཞལ།

དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཀུན་དངོས་གྲུབ་སྟོལ་ཞིང་འཕྲིན་ལས་ཐོགས་

མེད་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པར་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ནི་བཀའ་བསྩོད་དང་བྱན་

ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་དང་མི་མིན་ཀྱི་གཟུགས་ཅི་རིགས་སུ་བསྒྱུར་བའི་སྐོ་ནས་འཕྲིན་ལས་སྐད་

ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་སོགས་དམ་ཅན་ཆོས་སྲུང་བྱན་བཞིན་དུ་བཀོལ་

ནུས་པའི་གྲུབ་པ་བརྟེས་པ་དང་། དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱ་སྣུན་ཚུལ་བསྟན་སྐབས་བདུ་

@541 འདུལ་ཆེན་པོའི་ཐུབ་པ་དངས་སུ་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་ལྡན་གཅིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ནུས་

མཐུས་ནག་པོའི་རྩ་ལག་སྟེ་དང་བཅས་པ་ཚར་བཅད་ཅིང་ཕམ་པར་བྱས་པའི་སྐྱ་མངོན་

སུམ་དུ་གྱགས་པ་སོགས་ཐུབ་དབང་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དུ་བདུད་དཔུང་ཚར་

བཅད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྤྲོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། དགའ་ལྡན་དུ་

(FBLO)ས་བླངས་ཀྱི་སྐྱ་བརྟན་རྣམས་བཞེངས་སྐབས་ཁཆྱ་ཀ་པྲ་ལ་འཇའ་འཚོན་མ་སོགས་

བྱོན་པ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་བློས་བསྟངས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་མཆོད་མཛད་པའི་

ཚེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཏིང་འཛིན་པིར་བྱེས་མ་དང་། དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་

གླུ་དབྱངས་སོགས་ཀྱི་མཆོད་བསྟོད་དངོས་སུ་ཕུལ་བ་གཟིགས་ནས་ཆོག་བཅད་དབྱངས་

དང་བཅས་པ་ཆོ་གའི་ཕྱག་ལེན་དུ་འཇུག་པར་མཛད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་གདོན་མི་ཟ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟིགས་ཏེ་འཆི་བདག་འཇོམས་པའི་

དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་མཛད་ནས་ལྷུང་སྟོར་འགལ་མེའི་འཁྲུལ་འཁོར་འཆི་མེད་

གྲུབ་པའི་རིགས་སྔགས་ཕུལ་ནས་ཡི་གེར་གནང་བ་མ་བྱུང་ཡང་གདམས་པ་དལ་ལྟ་ཡང་

ཆོག་བརྒྱད་དུ་གནས་ཞེས་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་།

རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཚ་བྱ་བྱེན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རིག་པ་དང་དབང་གི་དབྱེ་བ་

དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཆུ་ཤིང་གི་སྟེ་མ་མ་གཏེགས་པཾ་གྱད་གཞན་ཕལ་ཆེར་ལའང་གདམས་པའི་ཁྲངས་མ་བཞུགས་ནས་ལོ་ཙ་བ་དུ་མ་དཀའ་བ་ལ་གཏད་པའི་

དཔལ་རྡོ་རྗེ་གདན་བཞི་སོགས་ཀྱི་གསང་བའི་དོན་དུ་མ་ཕྱལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་གང་སྟོན་པ་དང་། གཞན་གྱི་

དགེ་དང་མི་དགེའི་ཡུལ་ཅི་ཞིག་མངོན་དུ་བྱུར་ཀྱང་བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བློས་མ་ཟིན་

པ་ནི་མི་འོང་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དྲུང་དུ་འཁོད་པའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་

@542 གློང་བརྩོད་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། ཆེད་དུ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་གཏད་ན་མི་ངེས་པ་

ཞིག་ཡོད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་རྣམས་ནི་སྤྲོས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་

བའི་དོན་ལ་འབད་མེད་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་

ལའང་འདི་ལས་འཕགས་པའི་རྟ་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་ཅེས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་

གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པ་དུའང་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་

མ་རང་ཤྲཱཝཀས་ཀྱིས་མངོན་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཆིས་པའི་ཞིབ་པ་ནི་གོང་གི་རྣམ་པར་ཐར་

པའི་དཀྱུས་ཀྱི་ཆོག་དོན་རྣམས་ལ་རིག་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་ན་ཤེས་ཤིང་། ཡང་རྣམ་

པར་ཐར་པ་རྒྱར་དུ་བཀོལ་བ་ཉུང་ངུ་ཞིག་ལས་གོང་དུ་མ་གསལ་བ་འདི་ལྟར་བྱུང་སྟེ།

དགའ་བ་གདོང་དུ་རྩེ་བསྡེན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་མཛད་དུས། རྩེའི་

ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་རྩེ་བསྡེན་ལ་ངས་ཞིང་འདིར་ཇོམ་འཚོ་ཞུས་པས། རྩེ་བསྡེན་

ཀྱིས་ཁྱོད་འདས་པའི་དུས་ནི་ད་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ང་ནི་ཞིང་ཁམས་གཞན་

དུ་འགྲོ་དགོངས་པའི་ཚེ། མགོན་པོ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱིས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་སྐུ་ཚེ་

ཡུན་དུ་བསྲིང་བའི་རྐེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པར་མཛད། དེའི་ཚེ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཞལ་ནས།

དེ་ལྟར་ན་རྗེས་སུ་ཆོས་ལུང་དུ་ཆོམས་གཅིག་བྱད་ཡོང་བ་དེ་མ་ཁས་གྲུབ་པར་བྱིན་ལ་

ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཏུ་ཆུག །སྨར་ཕག་ལོ་རྒྱ་བ་བཅུ་པ་ལ་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དུས་

ཁྱོད་ཀྱི་རྐེན་རིལ་བོར་བཞེག་དང་། ལོ་སྐམ་བརྒྱ་ལོན་པ་དང་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་

བྱས་པའི་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་ཞེས་པའི་པཊྚི་ཀས་རྒྱུ་རིལ་བོ་མ་སྒྲ་རྟྲ་རོ་རྗེ་གདན་དུ་གདན་

འབྲེན་པར་བྱེད། དེའི་དོན་གྱིས་ཞིང་འདིར་ཆོམས་རྣམས་ལ་རིང་བསྲེལ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་དོན་

དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཞག་མང་པོའི་བར་དུ་ལུང་བསྟན་མཛད།

དུས་ཕྱིས་ཆོས་ལུང་ལ་ཞེབས་ཏེ་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་དུས་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་ལྷ་ཚོགས་

@543 དང་། སངས་རྒྱས་སྤྱན་ཙུ་སོ་ལྟ་སོགས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་དེ་དུས་

མཁས་གྲུབ་པས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར། མདངས་ནི་ཕ་བློ་མས་ལུང་བསྟན་མཛད་པ་

རྣམས་པས་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་དོན་བསྡུས་པ་རྗོ་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་བཤད་དུ་

གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྗེས་ཀྱང་དེ་ནི་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཆོས་ཟད་

མོ་རྣམས་གནང་། དེའི་ཚེ་ཉིན་གཅིག་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རྒྱས་པ་དང་། རྗེའི་ཞལ་གྱི་སྐོ་

ནས་འོད་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་། དེ་ཡང་ལ་ལས་འཇའ་

འོད་དུ་མཐོང་། རྒྱལ་ཚབ་པས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོམས་གཅིག་བྱད་པ་གཟིགས། འདུལ་

བ་འཛིན་པ་དང་མཁས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱད་པ་གཟིགས། དེ་ལ་རྗེའི་ཞལ་ནས།

ལྷུན་པོའི་དྲུང་ན་གཤེར་རི་ལྟ་བུར་གནས་པ་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་དགེ་ལེགས་ཁྱོད་ལ་བྱིན་

ནོ་གསུངས་ནས་མཁས་གྲུབ་པ་ལ་གནང་ངོ། །རྒྱལ་ཚབ་དང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་

སོགས་ཀྱིས་ངེད་རྣམས་ལ་མི་གནང་བ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། ཁྱེད་རྣམས་ལ་མི་གནང་བ་

མ་ཡིན། མཁས་གྲུབ་འདི་ལས་དང་སྐལ་བར་ལྷན་པས་རྗེ་བཙུན་བྱི་ལུང་བསྟན་ཡོད།

རྒྱུད་འདི་རྣམས་འཆད་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །དཀྱིལ་རང་རྣམས་ཞག་བདུན་གྱི་

བར་དུ་གསོལ་བ་ཐོབ་དང་གནང་བས་ཆོག་ཅེས་གསུངས། དེ་ནས་མཁས་གྲུབ་པས་

ཆོམས་ཁོང་རང་གི་གཟིམས་ཁང་དུ་ཁྱེར་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་གཟིམས་ཁང་འོད་

ཀྱིས་གང་ངོ། །ཞག་བདུན་སོང་ནས་རྗེས་ཆོམས་ཁྱེར་ཤོག་གསུངས་ཏེ་མཆོད་པ་

ལེགས་པར་བཞགས། ཞལ་ཕྱེ་བས་ཆོམས་རིལ་པོར་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་ཞིག

བྱོན། དེའི་དབུ་དང་ཕྱག་ཆོག་རྣམས་ལ་རིང་བསྲེལ་ཕྱ་བཏབ་པ་བཞིན་བྱོན། འཇམ་

དབྱངས་དེའི་སྤྱི་གཙུག་རིང་བསྲེལ་དུང་མདོག་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ་ལ་གནང་། དཔལ་

པའི་ཞེལ་མདོག་རྒྱལ་ཚབ་པ་ལ་གནང་། མཐྱིན་པའི་གསེར་མདོག་པུ་རྩི་ཎྜ(I)་ལ་

@544 གནང་། ཐུགས་ཀའི་བཻ་ཌཱུརྻ་ལྟ་བུ་འདུལ་འཛིན་པ་ལ་གནང་། སྐུ་དང་ཡན་ལག

ལས་རིང་བསྲེལ་སྡོང་རྩ་གཉིས་བྱོན་པ་དེ་དེ་ར་བཞུགས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་གནང་ངོ། དེ་

ནས་བཟུང་སྟེ་དུས་ཕལ་ཆེར་དུ་ཡང་རིང་བསྲེལ་གྱིས་ཁྱབ་པར་བཞུགས་པ་རྣམས་ལས་

ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པའི་རྟེན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་ལུང་དང་ལྡན་ཁྱད་པར་

ཅན་བྱང་ཆུལ་གྱི་དཔེ་ཡང་དབུས་གཙང་དུ་རྒྱུན་ཆད་དེ་མིང་ཙམ་མེད་པར་སོང་འདུག་པ་

ལ། མང་དུ་ཐོས་པའི་སྒྲུན་དང་ལྡན་པ་རྣ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གྱིས་མ་

བཟོད་པར་འཐད་པ་ཆེར་མཛད་ནས་མདོ་སྣང་ཙོ་ཧེའི་ཕྱོགས་ནས་དཔེ་ཕུལ་བ་ཡིན་ཞེས་

འཁོད་དེ། འདི་དག་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་རྟགས་ངོ་མཚར་བས་མ་ལས་

འདས་པའོ། །ལོ་རྒྱུས་འདིའི་ལོ་སྟུམ་བརྒྱ་ལོན་ནས་ཞེས་པ་ལ་དོགས་པ་ཆུང་ངད་

དཔྱོད་རྒྱུ་མཆིས་པ་འོག་ཏུ་འགོད་དོ། །གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི་གསུངས་ལས། དེ་བཞིན་དུ་དེང་སང་གི་ཚེ་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཐོས་བས་མ་

ལྷུར་ལེན་པའི་བཤེས་གཉེན་དགེ་ཀུང་། དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཡིད་མི་ཆོམ་པར་གསང་

སྐགས་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་སློབ་ཆེན་པོས་འཇུག་པ་ལྷུར་ལེན་ཞིང་། སྟོན་ཚད་སྐགས་ཀྱི་

མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་བློ་མའི་མན་ངག་ལས་ཐོས་པ་

ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ། ད་ལྟ་མན་ངག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཟབ་དོན་མཐར་

ཐུག་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས། དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་

དོན་དུ་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་དག་ལའང་འབད་པས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སྟོན་ཚད་རྒྱུད་

སྡེའི་དགོངས་པ་གླུབ་ཆེན་གྱིས་བཀླལ་བ་དང་མཐུན་པའི་མན་ངག་གི་གནད་ཐམས་ཅད་

ཚལ་ཆེ་བ་མིང་ཙོམ་ཡང་མ་མཆིས་པར་གྱུར་པ་ལས། དེང་སང་གི་ཆོ་རྟེ་བླ་མ་འདི་

ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་སྐུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བརྩོན་པས་སྟོམ་པ་ལ་འགྱུས་

@545 པར་བྱས་ན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་རྟོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་རྒྱས་

པའི་མན་ངག་གི་གནད་གྱུབ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་འགྲུལ་མེད་དུ་གོ་ནས་བསྒྲིད་རྩོགས་

ཀྱི་ལམ་ལ་དཔྱིས་ཕྱིན་པའི་ངེས་པ་རྣེད་ཅིང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དམ་

ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་ཅིང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱུད་

སྟེའི་དོན་ལ་མི་འཇིགས་པ་བརྟེས་པ་དང་། སྐལ་ལྡན་རྣོས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོ་རྟེ་

སྨོན་དཔོན་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། བསྟེད་རྫོགས་ལ་གོམས་པར་བྱས་

པས་རྒྱུད་སྟེ་དང་མཐུན་པའི་སྐོང་བ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་འཁྲུངས་ཏེ། བོད་ལ་གྲུབ་ཐོབ་

ཏུ་གྲགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གིས་བསྟུན་པར་མི་རྣམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེན་པོ་རྟེད་པ་དང་།

ལྷག་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་བསྟེན་སྐྱབ་དང་བཟླས་པ་ལ་གོམ་པ་རྣམ་དུ་བྱུང་

བས་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་དང་བར་དུ་གཅོད་པ་ཚར་གཅོད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་

པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་རྒྱུད་སྟེ་དང་མཐུན་པའི་རྟོ་རྟེ་འཛིན་པ་སོ་

སོ་ཐར་པ་དང་འདྲལ་བའི་ཀུན་སློང་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

བསླབ་པའི་གནས་དག་ལ་ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་དང་མཐུན་པའི་གཅེས་སྤུས་སུ་བྱེད་

པ། སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཆུ་བོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་ཐུགས་རྒྱུད་རྣོག་པ་

མེད་པ་ལེགས་པར་གཏམས་པའི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་གིས། རྒྱབ་

ཕྱོགས་ཪ་ལན་ན་ནས་བཟུང་སྟེ་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་པའི་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་

ཁམས་ཡན་ཆད་དུ་ཅི་རིགས་པར་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། རྗེ་བློ་མ་འདི་

ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་རྣད་དུ་བྱང་བའི་འཕྲིན་ལས་དཔགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་བདག་ཅག་གི་རྗེ་བླ་མ་འདི་ནི་སྟོན་དུ་ལེགས་པར་སྣང་པའི་

རྒྱུའི་སྟོབས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ལ་གོམས་པར་མཛད་པའི་མཐུས། སྐུ་ཚེ་

@546 འདི་ཉིད་ལ་ཚེས་དང་མཐུན་པའི་ཚོགས་ཆས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱེལ་བར་མི་འགྱུར་བ་

ལྟ་ཅི། གང་ས་དང་། རིའི་སྤུལ་དང་། བས་མཐའ་དང་། དགོན་པའི་

གནས་དག་ཏུ་གཅིག་ཏུ་དབེན་པ་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བའི་ཚེ་ན་ཡང་། དབུས་གཙང་

མདོ་ཁམས་རྒྱ་ནག་ཁ་ཅེ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་འབྲོར་པའི་ཁྱད་པར་རྣད་དུ་བྱང་བ་དང་། ཉེ་

བར་མཁོ་ཞིང་རྒྱུན་དུ་བབས་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཐམས་ཅད་

དང་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་ཉམས་པའི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་དང་། དམན་

པ་དང་བར་མ་དག་གིས་དམ་པ་འདིའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ལ་དག་བའི་ལོ་ཐོག་བསྐྱེན་

པའི་སྐད་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སྨྲེན་ལམ་དུ་བབ་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་དང་། མཆོད་

ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བའི་ཚུལ་ལ་ནི་སུས་ཀྱང་ཚད་བཟུང་བར་མི་ནུས་ཤིང་། བྱངས་

སུ་བཙྱི་བར་མི་ནུས་ལ། སྟོན་ཆད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཅན་བྱགས་པའི་

བ་དན་གྱིས་མཛོས་པ་སུ་ལའང་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་གཏམ་བརྗོད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་

ནའང་ཡོ་བྱད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་དང་། གཙོ་བོ་དང་། མི་དཔོན་དང་།

སྐྱེས་པ་དང་། བུད་མེད་སོགས་ཀྱི་ངོར་ལྟ་བ་དང་། ལན་ལ་རེ་བ་སོགས་

ཀྱི་ཆེད་དུ་ཟང་ཟིང་གི་འདུ་འགོད་ལྷུར་ལེན་པས་དད་པས་བྱིན་པ་ཆུད་གཟོན་པར་བྱེད་པ་

ལྟ་ཅི་སྨོས་ཀྱི། བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་བས་བསྟན་

པ་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་དག་ལ་ཚད་བརྒྱང་

མི་ནུས་པར། སྤྱིན་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གཏེར་བ་ལྷུར་མཛད་པས་

བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྟོོ་ནས་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་

པར་སྣིན་ཅིང་ཀྱོལ་བར་མཛོད་ལ། གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། བའི་

བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཆོད་

@547 པ་དང་། བླ་མ་གོང་མ་དག་གི་འདས་མཆོད་ནར་མ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་དུས་མཆོད་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་ནར་མ་དང་། ཀློག་པ་དང་

སྒྲུབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཐུག་མང་པོ་ཞེག་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་གཏོང་བ་ལ་

སོགས་པའི་ཚུལ་བསམ་པར་མི་རྟུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དམ་པ་འདིས་སྐྱེ་རྩོལ་པོ་

ལ་ཡོ་བྱད་འདི་འདྲ་བ་ཞེག་ལ་ཐུགས་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བའམ།

ནས་འབྱུག་གཅིག་ཡར་བཅད་ཀྱི་བསྟེན་བདག་གིར་མཛད་ཅེས་བྱ་བའམ། བདག་ཉིད་

ཀྱི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་སྣང་དུ་བྱེད་གང་གི་ཞིང་ཙམ་ཡང་བདག་གིར་མཛད་དོ་ཞེས་བླིང་

བའི་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་

ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རང་གི་ངང་གིས་སྤངས་པ་ཞེག་སྟེ། འདི་ནི་འདིའི་རྣམ་པར་ཐར་

པ་ཆ་ཤས་མོ་ཞེག་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་དུ་མ་ཞེག་གི་

རྣམ་པར་ཐར་པས་འདི་ཙམ་ལ་ཡང་བསྟུན་པར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་

ན་སྟོན་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་ནས་ལོ་བརྒྱ་

ཕྲག་མང་པོ་དག་འདས། བསྟུད་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་པ་དག་ཞི་བའི་དབྱིངས་

སྤྲ་བསེལ་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ན། ཐག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་སྨྲས་པ་འདིབས་པ་དག་གིས་ཁྲབ་པར་གྱུར་ཏེ། རེ་ཞིག་འཕགས་པའི་

ཡུལ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མིང་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པ་ལྟ་བུར་ནུབ་པར་གྱུར་པའི་ཚེ།

འཕགས་པ་ཀུན་སྒྲིག་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་སྟགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག

པ་ཆེན་པོའི་སྐྱིང་པོ་མཐའ་དག་གཞི་ནས་གསོས་ཤིང་། ལོག་པར་སྐྱེ་བ་

ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པས།

འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་ཀུན་སྒྲིག་རྒྱལ་བ་ཉིད་ལས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་

@548 བརྟེན་མི་ནུས་པར་ཤེང་རྟའི་སྡོལ་འབྲེད་ཆེན་པོ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་། ཀུན་ཆེན་ཕལ་

ཆེ་བ་དག་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བརྟག་ཏེ་འདུག་གོ །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་

འཕགས་པ་ཀུན་སྒྲིག་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ།

དུས་ཀྱི་མཐའ་མ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ན་རྟེ་བྷ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གང་ས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་ཿལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞི་ནས་བསྒྲུབས་

ཏེ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡང་ཚུལ་དེ་དང་ཁྱད་པར་མ་མཆིས་པ་ཡིན་པས། སྐྱེས་

བུ་དམ་པའི་ངོ་མཚར་བའི་མཛད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དག་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་ཙམ་ཉིད་

ནས་གདུག་སྤྱོལ་གྱིས་གླུ་རྩེའི་དྲི་ཚོར་བ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཆོར་མའི་མལ་དུ་ཉལ་བ་ལྟ་བུར་

མ་བྱེད་པར་བདག་ཉིད་ལ་རྟེས་སུ་ལྟ་བར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ངོ་

མཚར་བའི་གཏམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལས། གང་དུ་བཞུགས་པ་དང་གང་དུ་གཤེགས་

པ་དེར་འབྱལ་ནོར་ཇས་འབྱོར་ཅི་ཞིག་མཆིས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱུར་བསྟུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་བྱེས་

འབྱར་དང་། གསུང་རབ་དང་མཆོད་རྟེན་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་

གསར་བསྐྲུན་དང་ཞིག་རལ་གྱི་བསོ་ཚོས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་འཛུགས་ཤིང་

མཆོད་པ་དང་། བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱུན་སྤེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་

དུ་གསེར་དངུལ་བྱེ་ཕུལ་གྱིས་འཇལ་ཞིང་། དིང་ཕོན་དང་། ཏ་རྒྱན་དང་།

ཁ་ཐི་ལ་སོ་ཏ་པའི་ཁྲད་འཕགས་ཀྱི་གོས་བླང་ཆེན་གྱི་ཤ་རོན་པ་མན་ཆད་ནས། སྐྱེམས་

པའི་འབྲུ་ཡན་ཆད་འགྲོ་བར་མཛད་པ་ལས། གཞན་དུ་ན་ད་ལྟའི་ཕལ་ཆེར་བྱི་བྲེད་

པ་ལྟར། དབང་ཆེན་དང་། ཁས་བཙན་དང་། གཉེན་འབྲེལ་དང་། སྐྱེས་

པའམ་བྱད་མེད་སོགས་ཀྱི་ངོར་བལྟ་བའི་གཏད་གནང་དང་། ལན་ལ་རེ་བའི་གཏོང་

@549 ཡོད་དང་། སའི་དབང་རིས་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱང་བའི་ཆེད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་

སྤྱོད་པའི་དྲི་མ་ནི་སྤྲིད་པའི་གནས་མ་མཆིས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་

མི་བཟོད་པའི་ནོར་བུའི་རིགས་ལྟ་བུ་ལའང་སྤེད་པའི་ཆོས་བསྟུས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཅི་ཡང་མི་

མངའ་ཞིང་། ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་པའི་སྐབས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཏོགས་ལྡན་དུ་རྟོམས་པ་

གཞན་དག་ལ་མེད་པའི་ཏོགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཆོས་

ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་དཔྱོད་ཞེས་ན་གྱུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་

གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རབ་དང་ཕུལ་དུ་གྱུར་བའི་རྣམ་པར་པ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་

ནོ།། །།གཞན་ཡང་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལས། བྷ་

མ་དབུ་མ་པ་ལ་རྗེ་བསྟོན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས། བློ་བཟང་གྲགས་པ་འདི་

དབྱངས་ཅན་མས་རིག་པ་སྟེར་བའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཅེས་གསུང་བ། འདིའི་རིག་པ་སྟེར་

ཞེས་པ་ཕྱིའི་སྒྲ་མ་ཁས་སྟེབ་སྦྱོར་མཁྱེན་པ་ཙམ་ལ་གཏན་མི་བསྟེགས་ཏེ། འདུས་

པའི་རྒྱུད་ནས་ཚེ་ལྷོ་སོགས་ཡི་གེ་བཞི་བཟུའི་དོན་འཆད་པ་ན། བེ་ཪ་ཁ་བཞི་

ནན་ཅིང་། བ་ཡི་གེ་གྱང་འགྲོ་རྒྱུ་ཚི་ཡིག་རང་དྲངས་པའི་ངེས་ཚིག་གི་དོན་

རིག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་རིག་པ་ཆེན་པོ་ན་སེམས་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་

རང་གི་དངོས་རྒྱུ་དང་། སྣང་མཆེད་གཉིས་བརྒྱད་རྒྱུ་བྱས་པས་བསྒྲུབ་པའི་སྟོང་

པ་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་

ཡོད་པའི་ནང་ནས། དམ་པ་འདིས་འཇམ་དཔལ་གསང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོ་དབྱངས་

ཅན་མ་ཡི་རྒྱུ་བསྟེན་ནས་སྒོམས་འཇུག་གི་དགའ་བཞི་འདྲེན་པར་མཛད་པ་རིག་པ་སྟེར་

པའི་དོན་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་བློ་སྣང་དམན་པའི་དོན་དུ་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲོས་

པ་སྤྲིན་པ་ལ་ཡང་འདོད་པས་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་དུ་རུང་ན་ཡང་གཙོ་ཕལ་ཀྱི་དབྱེ་བ་

@550 འབྱེད་དགོས། དེ་ཡང་བློ་རིག་གསུམ་འཇམ་དཔལ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་སོ་སོའི་

སྐུར་སྟོན་པའི་ཚུལ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྐབས་དུ་མར་གཉན་

(FCHE)ན་ཐང་ལྷ་དང་། ཇོ་བོ་འཕྱིང་དཀར་བ། ཞོགས་བཙན་པ་སོགས་བོད་

ཁམས་ཀྱི་མི་མིན་མཐུ་བོ་ཆེ་དུ་མས་ཀྱང་ཞབས་ལ་ཕྱག་བཙལ་ཏེ། ངེད་ཅན་པརྒྱས་

བྱ་ལྕའི་དགེ་བསྙེན་ལགས་པ་ཉིད་བཀྱི་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་པས་ཐུགས་རྗེས་བཟུང་དུ་གསོལ་

ཞེས་དམ་པ་འདིའི་གཟེ་བྱིན་ལ་སྐྱབས་སུ་འཆོལ་ཞིང་། གཞན་དག་འདྲ་སྲིན་ཡུལ་

ཕུན་ལ་གནས་པ་ཁ་འཐོར་བ་བྱ་ཡུག་ཙམ་གྱིས་རང་གི་རིས་མཐུན་གྱི་ཇ་ས་ཀྱིས་བསྙེན་

བཀུར་བ་དང་། སྲོག་སྙིང་འབྱལ་བ་དང་། དམ་བཅའ་བ་དང་། སེམས་

བསྒྲིད་པ་དང་། བརྒྱང་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། $_{7}$ ཞབས་ཀྱིས་རེག་པའི་ས་ལ་

དད་པས་བསྐོར་བ་བྱ་བ་སོགས་ནི་ཡུལ་འདི་ལ་ལྟོས་པའི་ངང་ཚུལ་གྱི་སྣང་དུ་བརྩེས་ནས་

(FRNA)མ་ཐར་སྡུམ་དུ་མ་ལ་ཡོངས་སུ་མཐས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་འགྲོ་དོན་གྱི་ཁོངས་

སུ་གཏོགས་པས་མི་མ་ཡིན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡང་གངས་མེད་པ་ཞིག་འདྲེན་པར་མཛད།

ཅེས་གསུངས་ཤིང་དེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་ཅན་ཇི་སྙེད་

ཞིག་མཆིས་ཚུལ་དང་། ཟང་ཟང་ནེ་ནིང་པས་ཀྱང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གྲུབ་ཆ་གས་བསྟན་

ཚུལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ང་རང་གིས་བརྩོམས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསུང་བ་རྣམས་དཔེ་རྒྱུན་དགོད་

པས་སྟོན་ཚད་མིག་ལམ་དུ་སོན་པ་མ་བྱུང་བས་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གཉིར་ཆེན་པོས་

རྩད་གཅོད་བྱ་བར་རིགས་ཤིང་། ཡང་རེ་ཞིག་དེ་དག་མིག་ལམ་དུ་མ་བྱུང་ཀྱང་རྣམ་

དཔྱོད་དང་ལྡན་ཞིང་གཟུགས་བརྙན་པ་དག་གིས་ནི། གོང་དུ་བཀོད་པ་དེ་དག་ཉིད་

ཀྱིས་གླུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་མི་རྟོག་

པའི་ཐབས་མེད་ལ། ཕྱོགས་ལྷུང་དང་སྡང་ཤུགས་ཀྱི་བློ་ཅན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་

@551 དག་ལ་ནི་མང་དུ་སྣང་ཀྱང་གདོན་ཀྱིས་བརླམས་པ་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དང་མཚུངས་པས་

ན་རགས་རིམ་ཙམ་སྣོས་པ་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཀུང་ཆོག་པར་སེམས་སོ། །དེ་དག་ནི་

གྱུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་ཅན་འགའ་ཞིག་མདོར་བསྡུས་ཙམ་

ཚེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །འདིར་སྣོས་པ། གཡོ་མེད་རི་དབང་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་

དང་། །སྤྲོས་བྲལ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས། །རྩང་དུ་

འཛུག་པའི་མི་རྟོག་ཏིང་ངེ་འཛིན། །གང་གི་ཐུགས་ལ་སིམ་པ་ཇི་བཞིན་གྱུར། 1 །

ཕྱ་རགས་ལྟ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པས། །ཀུན་རྟོག་ངན་པའི་འཆིང་བ་ཀུན་

བཅད་ཅིང་། །རྒྱུན་བརྒྱུན་པ་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའི་

རོལ་པ་ཉིད་དུ་འཆར། 2 །རང་བཞིན་བརྒྱད་བཅུ་བཞི་པར་བཅས་པ་རྣམས། ། ཐུབ་ཀྱིའི་དབྱིངས་སུ་དག་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི། །བདེ་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ལ། ། དབང་བའི་ངོ་མཚར་སྲིད་ཞིའི་ཁྲོན་ན་གསལ། 3 །དེ་ལྟའི་གྲུབ་པའི་གོ་ འཕང་བརྙེས་ཟིན་ཀྱང་། །དུ་དུང་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་ལྷུར་བཞེས་པ། ། ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འདི། །འཕེལ་དང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ ཆེད་ཁོ་ན། 4 །དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པར། །མིག་ངོར་མ་ཁས་

བཙུན་ཙམ་གྱི་ཚུལ་བཟུང་བ། །རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་བྱུབ་པ་མ་བརྙེས་ཞེས། །

མུ་ཅོར་སྨྲ་བས་ལས་ངན་འབད་ནས་བསགས། 5 །གང་ཞིག་ནང་གི་ཡོན་ཏན་མ་

ཐོབ་པར། །བྱུབ་བརྙེས་མཐོན་པོའི་རྗེས་སུ་རྟེགས་བྱེད་མས་གྱིས། །རྩིང་

སྤྱོད་རྒལ་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྡེར་ལེན་རྣམས། །རང་གཞན་འདི་ཕྱིའི་བདེ་འབྲས་

སྟོར་བའི་རྒྱུ། 6 །མགོན་འདི་སྟོན་ནས་ཟུང་འཇུག་རྗོ་རྗེའི་སྐུ། །བརྙེས་

སུ་ཟིན་ཀྱང་སྐུ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལའང་། །མཆོག་གི་དངོས་བྱུབ་གསར་དུ་བརྙེས་པའི་

@552 ཚུལ། །སྟོན་འདི་རྣད་བྱང་གདུལ་བྱ་འདུལ་སྣང་ཡིན། 7 །བསྐྱེད་དང་རྫོགས་

པའི་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ན། །གྲུབ་པའི་རྟགས་སོགས་ཆེད་དུ་མ་གཉེར་ཀྱང་། །

ཉི་ཤར་སྣང་མོས་འགོག་པར་མི་རུས་བཞིན། །རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་བཀོད་པ་ཅིར་

ཡང་སྣང་། ⁸ །དེ་ལྟར་མགོན་པོ་གང་གི་གསང་གསུམ་གྱི། །རྣམ་ཐར་ཡང་

ཡང་ཡིད་ལ་འཕོས་པ་ན། །ད་དུང་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་འདུ་ཤེས་པའི། །

དད་པའི་གོང་བུ་གྱིན་ནས་གྱིན་དུ་ཕྱུར། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ངལ་བསོའི་

ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཞེས་ཁྱབ་བདག་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་ཐུབ་དབང་རྗེ་

རྗེ་འཚང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་འཇམ་མགོན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་

པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐུབ་བསྟན་མཛོས་པའི་རྒྱན་གཅིག་ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་

ལས། མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཚད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་དང་།

མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ། གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་བསྟེས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་

བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་ཚུལ་རྣམས་སྨར་ཡང་སྡོམ་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་

གོ་བདེར་བརྗོད་པས་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་ངེས་པ་བསྟེད་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཏེ་བདུན་

པའོ།། འ།།ས་བཅད་དུག་པ། ཞིང་འདིར་རེ་ཞིག་སྐུ་ཚེ་འདིའི་གདུལ་

བྱ་རྩོལ་ནས་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསླུ་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་

པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་གདུལ་བྱའི་དོན་རྣད་དུ་བྱེད་བ་རྒྱུ་ཆེར་

མཛད་པས་གང་ཟེའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྐལ་ལྡན་ཀྱི་འགྲོ་བ་སྣ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བར་བྱ་བ་དག

གི་དོན་ཕལ་མོ་ཆེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ན། ས་མོ་ཕག་གི་ལོའི་སྟོན་ཀྱི་

དུས་སུ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོང་ལུང་གི་ཆུ་ཚན་ལ་བྱོན་ན་སྐྱུ་ལུས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཕྲོད་པར་

འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསོལ་བ་དག་གིས་གཞན་དོར་ཕུལ་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུན་

@553 དེས་བསྐལ་བ་ལྔར་མཛད་པ་ལས། བཞེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། ལྷ་

ལྷན་ངོ་ཤཀ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སོགས་ཀྱི་སྤུན་སྤར་སྐུ་ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་ཕུག་མཛད་པ་

དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་དང་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་བཞིན་དུ་སྐུ་ཆོ་འདིའི་

མཐའ་མའི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞིག་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་དང་། སྔོན་ནས་

རང་ཉིད་ཀྱིས་སྨིན་པར་མཛད་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཡས་པ་དག་ལའང་ལེགས་པར་བཤད་

པའི་གསུང་གི་མཐའ་མ་སྣུལ་བ་སོགས་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགའ་ལ་

གཟིགས་ནས། རི་བོ་དགེ་ལྷན་ནས་ཕུག་བཏེགས་ཏེ་ལྷ་ལྷན་དུ་ཕེབས་ནས་ངོ་ཤཀ་

གིས་གཅོས་པའི་ཏེན་མཆོག་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་རྣམ་པར་

དག་པ་མཛད་ནས་སྟོད་ལུང་གི་ཆབ་ཚན་ཁར་བྱོན། འོན་ཀྱང་ཆབ་ཚན་ལ་ནི་ཞབས་ཐུང་

ཟད་བཙུག་པ་ཙམ་ལས་དོ་གལ་ཆེར་མ་མཛད་ལ། གཅོ་བོར་སྟོད་ལུང་ཕུ་མདའི་

སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་མཐའ་གླས་པ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྐྱེས་གནང་

ཞིང་། བསྟེན་བཀུར་བ་དང་། དད་པས་འབུལ་བ་སོགས་བདག་གིར་དུ་

བཞེས་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་དང་།

ཐ་ན་ཞལ་མཐོང་ཞིང་གསུང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱོ་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་ཚད་དོན་དང་ལྡན་པར་

མཛད། ངག་རྒྱུན་ལྟར་ན་ཆུ་མིག་ལུང་གི་ཆོས་གླེ་ལ་གསང་འདུས་ལྷ་ཆོགས་ཐིམ་

པ་གཟིགས་ནས་རྒྱད་གླེ་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པར་གྲགས་པ་ཡང་བདེན་པར་མངོན་

ཞེས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་རྣམ་ཐར་རས་བྱིས་འབྲི་ཚུལ་ན་གསལ། དེ་

ནས་མི་རིང་བར་འབྲས་སྤུངས་སུ་བྱོན་པའི་ཆོ་མདོ་ལི་ལ་གདན་དྲངས་པའི་མདོ་ལིའི་

སྐ་ལ་འཇའ་ཚོན་ཁ་དོག་སྐ་ལྟ་པ་ཤིན་ཏུ་བཀྲ་བ་ཐལ་བྱུང་དུ་རྭགས་པ་དང་། འབྲས་

སྤུངས་སུ་ཕེབས་ནས་ཀྱང་གསུང་ཆོས་གནང་བའི་ཆེ་ཆོས་གླའི་དབུས་སུ་འཇའ་ཚོན་ཁ་

@554 དོགས་སྣ་ལྟ་པ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནས་ཀ་བ་བཙུགས་པ་ལྟར་ཆེས་གསལ་བར་ཟྭག་པ་

དང་། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་མཐོན་པོ་ནས་ལྷའི་ཕོ་ཉས་སྐྱེལ་པའི་སྐྱིན་རི་བོ་དགའ་ལྡན་ལ་

ཡང་ཡང་བབ་པ་སོགས་ལྟས་ངོ་མཚར་ཅན་དུ་མ་མངོན་སུམ་དུ་བབ་པར་གྱུར། གཞན་

ཡང་འབྲས་སྤུངས་སུ་བཞུགས་ཀྱི་རིང་ལ་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

སྟོང་ཕྲག་གཉིས་རེ་ཙམ་འདུས་ཤིང་། དཔོན་སློབ་ཚང་མར་སྟེའུ་ནས་ཞབས་ཏོག་དང་།

སྤྱི་སྐོས་ཀྱི་ཐོགས། བསྟེན་བཀུར་སོགས་འབུལ་ནོར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད།

དེའི་ཚེ་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྱིད་དང་། རླུ་རོའི་ཆོས་དྲུག །དབུ་མ་འཇུག་པ།

གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀཱཧ་ལ་སོགས་པ་གསུངས། དེ་ཡང་སྟོན་ཆད་གྲོང་

པའི་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་དུ་མ་ལ་ཁྱིད་ཀྱི་རིགས་ཆེར་མི་གནང་ཞིང་། ལམ་རིམ་གྱི་ཁྱིད་

ལའང་འཆོག་ཏུ་མི་རུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དམ་བསྒྲགས་ཆེ་བར་ཡོད་ནའང་། འདི་

སྐབས་དགོངས་གཞི་ཁྲད་པར་ཅན་གྱིས་གྲོང་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་ཉུང་ཇི་ཙམ་འོངས་པ་དང་།

དུས་སྟ་ཕྱི་ནམ་ཞིག་ན་འོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲད་པར་མེད་པ་ཐ་ན་སྨད་པོའི་ཚོགས་

དུ་མ་འདུས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལའང་། ལམ་རིམ་དང་དབུ་མ་ལ་སོགས་པ་

བཀག་པ་མེད་པར་གནང་སྟེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་མཛད། འབྲས་སྤུངས་སྡེགས་ཁང་

གི་རྟེན་རྣམས་ལ་རབ་གནས་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་འདྲེན་གྱི་དུས་སུ་ས་གཡོ་ཞིང་།

ཉར་ཚོམ་གྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་ཟེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་

བྱུང་། དམ་ཚིག་པའི་རྟེན་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་། ཡེ་ཤེས་མགོན་

པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་འཁོར་བཅས། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་འཁོར་དང་

བཅས་པ་སོགས་རྟེན་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་བསྟིམས་ཤིང་། བརྟན་བཞུགས་

རྒྱས་པ། ཡོན་བདག་བསྐོ་བ། གསེར་གྱི་རྣག་གཏོར་འཆའ་བ། ཞི་རྒྱས་ཀྱི་

@555 སྤྱིན་བསྲེགས་ཚར་མང་པོ་དང་བཅས་པ་མཇད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་

རྣམ་ཐར་ལྟར་ན་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་བརླན་འདི་ཉིད་བཞེངས་སྐབས་སྐུ་རྒྱལ་འདམ་ལ་རྩེ་

ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་ཚབ་གནང་བར་གསུངས་པ་དང་། རྣ་ལོའི་གདུང་ཡོད་པར་

འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་ལས་བཤད་ཚུལ་སོགས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་

ལས་བྱུང་། འབྲས་སྤུངས་སུ་སྐབས་ཤིག་ནས་གཞན་ཞལ་མོ་ཆེ་ལ་ལྷོག་ཏུ་བྱུང་པའི་

མདོན་ཆུང་བར་བྱིས་ཞེས་ལྷ་བཟོ་བ་ལ་དམ་བཞག་ཆེ་བར་མཛད་དེ། བཙོམ་ལྡན་

འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་དབུལ་སྐུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེངས་པའི་ཞལ་ཏ་གནང་། དེ་

ལྷར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ནས་སྟོན་ཚད་དུས་འཁོར་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུད་

ལ་ལེ་མཚམས་མཛད་པའི་ལུགས་མེད་པ་ལ། དེའི་ཚེ་ཉིན་གཅིག་དགའ་ལྡན་ཕྱོགས་

ལ་གཟིགས་པ་ཞིག་མཛད་ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་ལེའུ་དགུ་པ་ལ་ཆོས་མཚམས་

མཛད་ནས་སྐུང་དུ་གདན་སར་འབྱོན་རྒྱའི་ཞལ་ཏ་གནང་། དེ་ལ་སྤྲིན་བདག་དང་

ཆོས་གསན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དད་དུང་རབ་ཏུ་ཟླ་གཅིག་གམ་ཟླ་ཕྱེད་ཙམ་བཞུགས་ནས་ཆོས་

ཀྱི་འཕྲོ་རྩོགས་པར་གསུང་བ་ཞེག་ཐུགས་རྗེས་བརྟུང་འཚལ། དེ་ལྟ་མིན་ནའང་ཐ་ན་

རྒྱུད་ཀྱི་འཕྲོ་བཀླགས་ལུང་དུ་མཛད་པ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་གནང་འཚལ་ཞེས་གསོལ་བ་ནས་

ཆེར་བཀབ་ཀྱང་གསན་དུ་མ་བཞེད་དེ། བཀའ་ལས། དཀོན་མྱོར་དུ་བཏེགས་པ་

ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བས་འདེགས། རྒྱུད་དང་ལམ་རིམ་ལ་འཕྲོ་འཛོག་པའི་འདུན་

པ་ཁ་སེང་ནས་བཀང་ཚར་གསུངས་ཏེ་ཆོས་མཚམས་མཛད། དེ་ནི་ད་དུང་ཡང་སྐབས་

དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བགྱོས་བཞག་རྒྱུན་རྩོགས་པ་མེད་པར་འཕྲོ་རིང་དུ་གནས་པའི་

རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པའི་དགོངས་པ་སྟོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟའོ། །

ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་ཏེ་དེས་པར་དོན་ལ་གནས་ཤིང་།

@556 ད་དུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་ན། ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་

ལས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྗེ་རྣེ་འཛོན། །ཐབས་ཅད་ནམ་མཁའ་མི་འགྱུར་ཆེ། །

ཞེས་པའི་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ནི་ཐུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་།

མི་འགྱུར་བ་ནི་སྐུ་དག་པ་སྐུ་མའི་སྐུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཟུང་འཇུག་རྗེ་རྣེ་འཆང་གི་སྐུར་

མངོན་པར་སངས་རྒྱས་བའི་འཕེན་པ་དང་། དེའི་འཇུག་ཏུ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དྲག

ལས་སྟོན་པ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསད་ན་ནི། །མི་བསྐྱོད་སངས་རྒྱས་ཞིང་

དག་ཏུ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་དགོངས་

པ་ལེན་ཚུལ་ཁྲད་པར་ཅན་གཞིས་ཡོད་པའི་ཆོག་བཀྲ་མཛད་པ་ཡང་ཆོས་ལ་དབང་ཐོབ་

པའི་ཚུལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་རྣམས་རྒྱང་འཕྲུག་གི་ལམ་ལ་འགོད་

པའི་འཕྲིན་ལས་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་སྟོན་པའི་བརྩ་མཚོན་ནམ་

རྟེན་འབྲེལ་དུ་མཛད་པའོ། །དེ་ནས་ལྷ་སར་བྱོན་ནས་སྤྲུར་ཡང་ཇོ་བོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་

བུའི་སྒྲུབ་སྡུར་ཕྱག་མཆོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་དུ་གནས་པའི་

ཐུགས་སྨོན་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་བར་མཛད། དེ་ནས་བྱམས་

ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཤཀྱ་ཡེ་ཤེས་པས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ས་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་བྱོན། དེ་ཡང་

སྟོན་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་ལ། སྟོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྐྱགས་

ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ལ་འཆད་ཉན་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུན་ཡོངས་ཡི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱབ་པར་གྱུར་

ནས་རིང་ཞིག་ལོན། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལན་གཅིག་མིན་པར་

མཛད་པའི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་བློ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་ཆིམ་པ་

མང་དུ་བྱོན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་དུད་རྒྱུད་སྟེའི་འཆད་ཉན་ཤུང་ཚུགས་པའི་གྲ་

ས་ཐིངས་པ་སྟོན་ཆད་མེད་པས། དེ་འདྲ་བའི་འཆད་ཉན་གྱི་གཞི་རྣམ་པར་དག་པ་

@557 ཚུགས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྐམ་དུ་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་

འདྲན་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་ནར་མར་ཡོད་པ་ལྟར། ཆོས་རྗེ་ཤྲཱི་ཡེ་ཤེས་པ་ལ་བཀའ་

བཀོད་ཞལ་ཏ་གནང་བར། ཁོང་ནས་ཀྱང་རྗེའི་བཀའ་བཞིན་ཐུགས་ཁྲུར་ཆེས་ཆེར་

བཞེས་ཏེ། གཞི་འདྲལ་བའི་བསྒྲབ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྩེན་ནས་དཔལ་

གསང་བ་འདྲས་པ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་རྩ་རྒྱུད་ལ་འཆད་ཉན་ཤུང་ཚུགས་པའི་

གྲྭ་ས་རྣམས་པར་དག་པ་འཇུག་པའི་ཞལ་བཀོད་དང་མཆོད་དཔོན་བསྐོ་བ་ལ་སོགས་

པ་མཛད་ཅིང་། ད་དུང་རྩེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཁྲུད་པར་ཅན་བསྟིགས་པའི་ཆེད་དུ་རྗེ་

ཉིད་དཔོན་སློབ་ནས་གནས་དེར་གསོ་སྦྱོང་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ནས་

ཆོས་ཐུན་རེ་ཡང་གསུངས། དེའི་ཚེ་ཆོས་གྲྭའི་བུ་སློབ་གསེར་གྱི་ལྷུན་པོ་ལྟ་བུ་མང་

དུ་འདུས་པའི་ཚོགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་

སྒོལ་འཛིན་ནུས་པ་ཡོད་དམ་ཞེས་པའི་བཀའ་ལན་གཅིག་དང་གཉིས་སུ་ཕེབས་པར།

མཁས་པ་གཞན་སུས་ཀྱང་ལྡང་མ་རྒྱས་པ་ལ་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། དེ་

ནི་ཁོ་བོས་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བོས་བློངས་པར་རྗེ་ཉིད་ཤེན་ཏུ་དགྱེས་ནས་གསང་འདུས་

ཀྱི་གསེར་སྐྱེ་ཁྲད་པར་ཅན་དང་། འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས། རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་

གཉིས་དང་བསྟེད་རྫོགས། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་འབག །ཆམས་གོས། དབྱུག

ཞགས་རྣམས་གནང་སྟེ་འཆད་ཉན་གྱི་བྱེད་པོར་དབང་བསྐུར་བར་མཛད། དེ་དུས་

བཙུགས་པའི་རྒྱུད་པའི་བྱ་ཚང་ནི་དེང་སང་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་བྱ་ཚང་དུ་བགས་པ་འདི་

ཉིད་ཡིན་ལ། རྗེ་ཤེར་སེང་གི་རྒྱུད་བྱ་དེ་ལས་རྒྱུད་བྱ་གསུམ་ཚུགས་པར་བགས་སོ། །

དེ་ནས་སྒེར་ཡང་ལྷ་སར་ཇོ་ཤཀ་ལ་མཆོད་སྐྱོན་སོགས་མཛད་ནས་རིམ་གྱིས་བ་ལམ་

བདེ་ཆེན་རྩེར་ཕྱག་ཕེབས། དེར་བྱག་དཀར་རྩོང་དཔོན་པ་ཡབ་ཡུམ་ལ་བདེ་ཆེན་རྩེར་

@558 གཞི་འདུལ་བའི་བསྒྲབ་ཁྲིམས་བཅས་མཚམས་མ་ཉམས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དཔལ་གསང་

བ་འདུས་པའི་འཆད་ཉན་རྣམ་པར་དག་པ་ཤར་ཚུགས་པའི་གྲྭ་ས་འཛུགས་དགོས་ཞལ་ཏ་

གནང་བ་དང་ལྷན་ཅིག །གནས་གཞི་འཛུགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་བབ་པའི་ཡོ་བྱད་

དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གནང་སྦྱིན་བཅས་སྩལ་བར། རྩོང་དཔོན་པས་ཀྱང་དད་པ་ཆེན་པོས་

དགའ་སྤྲོ་དང་བཅས་ཏེ་བཀའི་ལུང་སྤྱི་བོས་མནོས་ནས་བདག་ཅྱོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་

ཐུགས་ཁྲུར་བཞེས་སོ། །གནས་དེར་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་མཛད་པར་ཞུས་པས་དལ་ལན་

མིན་པ་རབ་གནས་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་དལ་ལམ་རྒྱས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་གསུངས་ནས་

རབ་ཏུ་གནས་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། དགོན་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ལ་གསང་

སྔགས་མཁར་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་འདོགས་པར་མཛད། དེ་ནས་བླག་དཀར་དུ་

བྱོན། བླ་བཞིར་ཡང་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར་ཕེབས། དེ་ཡང་འབྲས་སྤུངས་

ནས་ཕྱག་བཏེགས་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོར་མ་ཕེབས་ཀྱི་རིང་ལ་གང་དུ་སྤྱན་དྲངས་པ་

ཐམས་ཅད་དུ། དཔལ་ཡང་མི་འོང་བས་དལ་ལན་འབྱོ་དགོས་གསུངས་ནས་ཞལ་གྱིས་

བཞེས་པར་མཛད། གླུ་བཞིར་ཕེབས་པའི་རྒྱབ་མོ་གཏྲི་བརྟུངས་པའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་བྱགས་

པས་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ནས་བརྐགས་ཀྱང་མི་ཞིག་གིས་བརྟུངས་པ་མ་ཡིན་པར་

ངེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་བརྟུང་པར་བྱེད་པ་སུ་ཞེས་གིས་གནས་གང་

དུ་བརྟུང་བ་སོགས་བརྐགས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་དག་ཅིང་གསང་མཐོ་བ་བརྟུང་

བར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ལ། དེ་ནི་རྟེ་འདི་ཉིད་ཡོར་མ་ལོན་པར་འོད་གསལ་ཆོས་

ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་ཅིང་འོངས་སྡུད་རྣོགས་པའི་སྐུར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། གཞན་

ངོར་སྣུལ་པ་གཅིག་དགའ་ལྡན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་

འཛིན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་བར་སྣང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་རྟོགས་ནས་

@559 ལྷའི་ཚོགས་གཞན་དག་ལ་སྣོན་པའི་ཆེད་དུ་ལྷའི་གཟྱི་བརྡུངས་པ་ཉིད་དུ་གདོན་མི་ཟ་

བར་སེམས་སོ། །གཞན་ཡང་འབྲས་སྤུངས་ནས་ཡར་ཕྱག་མ་བཏེགས་པའི་གོང་

ཙམ་ནས་ས་ཆེན་པོ་གློ་བུར་ཉིད་དུ་གཡོ་བ་དང་། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་མཐའ་མི་

མངོན་པའི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་འོངས་པའི་འཇའ་ཚོན་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ལྷའི་ཕོ་ཉ་ལྷ་བུ་རི་བོ་

དགེ་ལྡན་གྱི་རྩེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཛུགས་པ་སོགས་ལན་མང་དུ་བྱུང་། གླུ་བཞི་

ནས་ཕྱག་བཏེགས་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཐོག་མར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གསྡུག

ལག་ཁང་ཆེན་པོར་བྱོན་ཏེ། འདིར་ད་ཡང་ཡང་འོང་བ་ཞིག་མི་འོང་བས་མཆོད་གཏོར་

རྒྱ་ཆེར་ཞོམས་གསུངས་ནས་སྟོན་པའི་སྐུ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་

རྣམས་དང་། ཡི་དམ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་མཆོད་གཏོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབུལ་བ་དང་

བཅས། གསོལ་འདེབས་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེ་འབྱམས་སུ་གྱས་པར་

མཛད། དེ་ནས་འདུ་ཁང་དུ་དགེ་འདུན་ལ་མང་ཌ་ཞུ་བའི་སྨྲིན་བདག་གིས་གདན་ཟངས་

པ་ལྟར་ཆོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་ཆེད་དུ་ཞུ་བ་པོ་སོགས་སུ་ཡང་མེད་པར་དགེ་

འདུན་ཆོགས་པ་རྒྱ་མཆོའི་དབུས་སུ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྟེགས་ལམ་རྒྱས་པ་ཤིས་བརྗོད་དང་

བཅས་པ་མཛད་པ་ནི། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་

འབྲེལ་རྣབས་པོ་ཆེ་བསྒྲིགས་པའི་ཐུགས་འདུན་ཁྲད་པར་ཅན་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། གཙོ་

བོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་འདུས་སྡེ་དང་བཅས་པས་གཙོས་ཞྭ་སེར་གྱི་བསྟན་པ་

མཐའ་དབུས་སུ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཟའོད་སྣུབ་རྟེད་དང་བཀྲ་སྡིར་བཅས་པའི་སྐོ་

ནས་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། འབྲེལ་ཐོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་

ཀུན་ཀྱང་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྣུག་བསྡལ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། རྒྱལ་བས་

བསྟན་པའི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་བདག་གིར་དུ་བྱས་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྐྱེ་

@560 བཞིའི་ས་ལ་སྤྲོད་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་ཐ་མི་ཚོམ་མོ། །དེ་ནས་གཟིམས་

ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཞུགས་གདན་ལ་བཞུགས་པ་ན། ད་ནི་རང་རེའི་དགོན་པ་རང་

དབང་ཐོག་པ་འདིར་སྒེག་བྱང་བས་བློ་བདེའོ་ཞེས་གསུངས། དུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་

མོ་འདས་པའི་མཚན་མོའི་གྲུང་ཐུན་ལ་བབ་པ་ཙམ་ནས་སྐུ་ཁམས་རྩང་ཞིག་བསྟེལ་བའི་

ཚུལ་བསྟན་པར། དེའི་སང་ཉིན་ནས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞབས་བརྟན་རིམ་

བྱོ་ལ་འབད་པ་རྩལ་དུ་བཏེག། དེ་ལྟ་ནའང་སང་གི་ཉིན་ཕྱེད་ཙམ་དུ་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཆ་

སོ་སོ་ལ་སྐྱེན་ཟླག་ཏུ་མངོན་པ་རྩང་ཟད་ཡོད་ཚུལ་གསུང་བ་མ་གཏེགས། དེ་ཕྱིན་

ཆད་ནས་སྐྱེན་ཟླག་ཀྱང་ཆེར་མེད་པ་ཐུགས་ཉོག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཉིན་

ཞག་གཉིས་ཀྱི་རིང་དུ་ཞབས་རིམ་སྐྱུབ། དེ་ནས་མཚན་མོ་དེར་ཤར་པ་རིན་ཆེན་

རྒྱལ་མཚན་པ་ལ། ཁྲིད་དང་བླ་མ་དཀའ་བཅུ་པ་བཅས་ནས་དགོན་པ་འདི་ལེགས་

པོར་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་སོགས་གདན་སའི་དོ་དམ་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་ཞལ་ཏའི་རིམ་པ་སྟེལ།

སང་ཉིན་རྗེ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་གཉིས་སྐུ་དྲུང་ན་བཞུགས་པའི་

ཚོ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ཞལ་ཏ་ཞིག་ཐུགས་རྗེས་བརྩང་འཚལ་ཞུས་པར་

བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ་སོགས་སྔར་ནས་བཀའ་སྩལ་ཟིན་པས་སྐྱར་དུ་ཆེད་གཏད་

ཀྱིས་མ་གསུང་རུང་། དབུ་པཊ་ལེབ་ཞྭར་བཞེས་པའི་རྟེ་ནས་ཕྱག་མཛུབ་ཀྱིས་

བརྩང་ནས་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་སྐུ་པང་དུ་རྒྱངས་ཀྱིས་འཕངས་ཤིང་། དེ་མཚུངས་

གོས་བེར་ཞིག་ཀྱང་གནང་ནས་དོན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཀུ་དབང་བསྐུར་བར་མཛད་དེ།

བཀའ་ལས་ཀྱང་། དོན་དེ་གོ་བར་བྱིས་ལ་ཁྱེད་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱོམས་

ཤིག །ཅེས་སོགས་གསུང་གི་མཐའ་མ་སྩལ། དེ་ལྟར་སྐུ་ཁམས་ཟུང་ཟད་

བསྐྱེལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རིང་ལའང་སྤྲང་གྱི་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བདག

@561 འཇུག་ལ་སོགས་པའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཚགས་མེད་དུ་མཛད་ཅིང་། གཅོ་

བོར་ནི་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་ཐུགས་དམ་ལ་འཁོར་ཡུག་ཏུ་

བཞུགས་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཉི་ཤུ་བཞིའི་དགོངས་ཕྱེ་མ་རིང་དུ་སོང་བ་ན། བཅོམ་

ལྷན་འདས་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་མཆོད་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་མཛད། དེའི་ཚེ་ཀ་ལྟ་

ལ་མར་མེད་པ་ཞིག་འཁྲིར་ཡོག་གསུངས་ནས་དེར་ནང་མཆོད་ཟླགས་ཏེ་བྱིན་རླབས་རྒྱས་

པ་ཞིག་མཛད་མཐར། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་རྩི་མྱང་བ་ལན་སྣམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་

སམ། བཙུན་དྲུག་ཕྱག་གཉིས་སུ་མཛད་ལ། དེ་ཡང་བདེ་མཆོག་གི་མཆོད་

པ་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པར་རྗེས་སུ་དཔགས་པ་ལས། གཞན་

དུ་ན་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདུད་རྩི་མྱང་བར་མཛད་དོ་

ཞེས་ཇི་བཞིན་པ་ནི་སྐས་ཀྱང་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ལ། སྐུ་བྱང་དུ་འཁོད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་

བྱངས་ལ་དཔགས་ནས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒོ་ནས་མཛད་པར་སེམས་སོ། །

གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་ཚེ་ཡི་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་

གཟིགས་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དུ་མ་མཛད་མོད་ཀྱང་། སྐུ་བྱང་

ན་འཁོད་པ་དག་གིས་ཇི་སྙར་མཆིས་པ་ཞུ་བར་རྗེ་མ་ཐོག་གོ། །དེ་ནས་མཚན་མོའི་

རིང་ལ་ཐུགས་དམ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ནས་མདོན་པ་

ལ་རྗེ་རྗེའི་བཟླས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤས་ཆེར་མཛད་པ་མདོན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། མདོར་

ཀ་སྤྱོད་པའི་དོད་དུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ཐུགས་

ཉམས་སུ་བསྟར་བ་ཡིན་པར་སྣང་ལ། དེ་ནས་སྟྲོད་དུར་པོའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་

སྐུ་ཆོས་རྣམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གསོལ་ནས་གདིང་བའི་སྟེང་དུ་ཞབས་རྩ་རྩེའི་སྐྱིལ་མོ་

ཀྲུང་དུ་མཛད། སྐུ་ལུས་དང་པོར་བསྡུས། ཕྱག་གཉིག་མཉམ་བཞག

@562 ཏུ་མཛད། དན་པ་མངོན་དུ་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་ཐུགས་དམ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་

པ་ལས། ཆོས་ཉིར་ལྟའི་ནམ་ལང་ནས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྣང་

བས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལྷམ་མེད་སྣང་བར་བྱས་པའི་མཚམས་སུ་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་

ཐིམ་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་

མཛད་དོ། །དེའི་གོང་དུ་སྐུ་ཁམས་ཟུང་ཟད་བསྡེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་སྤར་ལས་སྐུ་མདངས་ཟུང་ཆུང་བར་ཡོད་ནའང་། དེ་སྐབས་ཤངས་ཀྱི་སྒོའི་

ལྷུང་རགས་པའི་ཚུ་བ་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ནས་གློ་བུར་དུ་ཟླ་བ་ཆོས་བ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། སྐུའི་

ཆ་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱི་ལུས་ཅན་གྱི་ལྷའི་བུ་གཞོན་ནུ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་། སྐུའི་ཤ་ཞུམ་

པ་དང་། ལྟར་ལྟར་པོར་གྱུར་བ་དང་། ཁང་ཁྲད་དུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་

ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། སྔར་གྱི་སྐྱེ་གཉིར་མ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་རྩེ་མོ་བརྒྱར་བཞག་སྟེ

པའི་ཚོད་ཙམ་དུའང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། བལྟ་བར་མི་

བཟོད་པའི་འོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་འོད་དམར་སེར་

དུ་སྣང་ངོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ནི་དཀར་སེར་དུ་སྣང་ངོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག

ནི་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ན་ཚོད་ལྡན་

པའི་ལྷའི་ལུས་ཅན། ཇི་ལྟར་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་རྒྱུན་དང་ཆ་ལུགས་

སྣང་ནས་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟར་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་ངོ། །

དེའི་ཚེ་བྱང་ན་འཛོད་པ་དག་ཐྲོ་བུར་ཉིད་དུ་མགོན་དང་བལ་བའི་སྡུ་ངན་གྱིས་ཡིད་

རྣམས་པར་གྱུར་ཏེ་རང་གི་འཆོ་ག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་ནའང་། སྐུ་གཟུགས་

ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་མ་ཐག །ཞེ་མ་མ་ལ་འདི་འདྲ་བའི་ངོ་མཚར་པ་ནི་བརྗོད་

པར་དཀའ་བ་ཞིག་སྟེ། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ལྷའི་ལུས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་

@563 ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་སྡུ་ངན་གྱིས་སྐྱོས་པས་རང་དབང་བལ་བཞིན་དུ་ཡང་ངོ་

མཚར་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ཅ་ཅོ་སྟ་ཆོགས་སུ་སྐྲག་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་འདི་དག་ལ་

མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འདི་ལྟར་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐུ་སྲོ་ངན་ལས་

འདས་ཚེ་སྐྱེའི་མདངས་དང་ཞེན་ཤ་ལ་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་མིའི་ལུས་གནས་

འགྱུར་ནས་ལྷ་བུ་གཞོན་ནུའི་ལུས་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་འདི་འདྲ་བ་སྟོན་ཚད་སྤྱི་ཞིག་ལ་བྱུང་

བའི་ལོ་རྒྱུས་བསྟན་པ་འགའ་ཐོས་པའམ། འདིའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་ལྟའོ་ཞེས་བརྗོད་

པར་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོན་གྱི་ཚེ་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་པཆེ་ཏ་གུ་ཡ་རྡུར་

ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མཁའ་རིག་ཏུ་སྐྱེ་འདས་པ་ན། སྐུ་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ཞིང་གཞོན་ཅ་

དང་ལྡན་པ་བྱིས་པའི་ནོར་ཚོད་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་ཐོས་ཀྱི། བོད་ཀྱི་བློ་མ་སྦྱ་མ་སྙ་

ཞིག་ལའང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་མ་ཐོས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་ཡིན་

པར་ཁྱེམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་ལས། གང་གི་རྒྱུད་

ལ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་

སྒོ་ནས་བདུད་རྩི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ན། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་གསལ་ཞིང་། བཞིན་

ཀྱི་མདོག་ནི་དག་ལ་ལྷགས་པའི་མདོག་ནི་དཀར་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་མདངས་སྟར་

ལས་གནས་འགྱུར་བ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་ན་རྟེ་འདི་ཡང་དེའི་ཚེ་འོད་

གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་མཛད་དེ་འཆི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བསྒྲུར་བའི་སྐོ་

ནས་བར་དོ་སྐྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ། བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མཆོག་གི་

དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་བས་དེའི་

ང་མཚར་བའི་ལྟས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །གཉན་ཡང་བར་དོར་ལོངས་

སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ལ་ནི་སྐུ་ཚེ་འདི་ཉིད་དུ་དེའི་རྒྱུ་ཆོགས་རྣམས་

@564 ལེགས་པར་ཐུགས་བརྩུད་ལ་འཁྲུངས་ཚར་བ་འདི་འདྲའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པའི་རྒྱུ་མཚན་ཆེས་ཞིབ་པ་ཉིད་དུ་ཁོ་བོ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་

ཚོགས་སུ་བསྡུགས་པར་མ་གནང་བས་མ་བྱིས་ལ། རྒྱང་ཟད་བརྡའ་གོ་བར་ནུས་པ་

ཙམ་ཞིག་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐུབ་མོང་མ་ཡིན་པར་བརྩོད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཡང་

དེའི་འཕྲོ་ལས། འོན་དགའ་ལྷན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་སྐྱིང་པོ་

ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ལུང་བསྟན་ཅིང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་

འཕགས་པ་གྲུ་སྐྱབ་ས་དང་པོ་ཐོབ་སྟེ་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་པར་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་སྐྱེ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་རྟོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པར་གསུངས་པའི་

ཚུལ་གཉིས་ཀ་འགལ་བ་མེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་

པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག

པའི་རིང་ལ། སྐུའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དྲུང་ཐོན་ཏུ་ཉི་འཇའ་ཆོན་སྣ་ལྔ

པ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་ཤིང་འོད་འཆར་པ་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཞིག། འཇའ་ལུས་སྒྲུ་མའི་སྐུ

མཆོག་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་སྨད་དུ་ཆེད་དུ་སྤྲུལ་པ་བཞིན་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡུན་རིང་ཡོའོ

བར་དུ་ཀ་བ་བཙུགས་པ་ལྟར་གནས་པར་གྱུར་ལ། དུས་དེ་དག་གི་ཚེ་ནམ་མཁའ་ནི

ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་འདྲའོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་

ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གཡའ་དག་པར་གྱུར་ཏེ་ཆེས་ཆེར་དངས་

ཤིང་། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་དང་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱལ་བ་དང་། བར་སྣང་

དང་ས་གཞིའི་ཁྱོན་ཀུན་རྒྱུང་གི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་སིར་བུ་ཕྱ་མོའི་འགྲོ་འོང་

རྒྱུན་ཆད་པ་ཞག་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་ཙམ་གྱི་བར་དུ་བྱུང་ངོ། །དེའི་ཚེ་དགོན་པའི་གླིང་

སེབ་ནས་གཟིམས་ཁང་གི་ཕྱོགས་སུ་རང་རང་གི་བྱང་ཁང་སྟེང་གི་ལ་བད་ཀྱི་ཁ་རྣམས་

@565 སུ་མཚན་མོ་མར་མེའི་འཕྲེང་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཕུལ་བ་རྣམས་དང་། གཟིམས་ཁང་གི་

སྐོ་དྲུང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་གྲྭའི་ཞལ་དཀར་ཐ་དད་པ་རྣམས་སུ་མར་མེའི་འཕྲེང་བ་ཚར་

དུ་དངར་བར་ཕུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚན་རང་གང་ལ་མེ་ལྟོའི་རྩེ་མོ་རྩང་ཟད་ཙམ་ཡང་

སྣང་གིས་གཡོ་བ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་། གཞན་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་མཆོད་པ་

དང་། དཔའ་བོ་དང་མ་ཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྟུགས་པའི་རོལ་མོའི་

ཐུ་བཀ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཚན་གྱང་ལ་བྱགས་པ་དང་། ཉིན་མོ་ཡང་སྟོན་ཆོར་

མ་སྐྱོང་བའི་སྐྲའི་ཐུ་བཀ་དུ་མ་འགའ་དང་འགའི་རྣ་ལམ་དུ་བྱགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།

ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་གཏེར་བའི་མེ་ཏོག་གི་ཆོགས་ནི་ཕལ་ཆེ་བ་ཀུན་ལྡང་དཀར་

ཞིང་སྙ་ཏིག་ལྟར་འོད་གསལ་བ་དང་། མཐོན་པོ་ནས་བྱུང་བའི་ཆོ་ཟླ་བ་ལྟར་འཆོར་

བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གི་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་སེར་པོ་

དང་། འགའ་ཞིག་ནི་དམར་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་ཚེན་པོའི་ལག་མཐིལ་ཙམ་དང་།

ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆར་ལྟར་དུ་བབ་པར་གྱུར་ལ། དུས་སྐབས་

ཕལ་ཆེ་བར་ནི་ནམ་མཁའི་ལམ་ཐམས་ཅད་འཇའ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག

པས་བླ་རེ་ལྟར་བྱེས་པ་དང་། བ་དན་ལྟར་འཕྱང་བ་དང་། དགེ་ལྡན་གྱི་གཡས་

གཡོན་དང་མདུན་གྱི་ལུང་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པས་ལྷ་ལྷི་ལྷར་ཁྲིག

གིས་གང་བར་བྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་ཞག་མང་པོའི་བར་དུ་བྱུང་སྟེ། གང་གི་ཚེ་བཅོམ་

ལྡན་འདས་བྱོང་ཁྲིར་རྩྭ་ཅན་དུ་ཐ་མའི་གཟིམས་ཁྲི་ལ་གཟིམས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་

མཛད་པ་བསྟན་པ་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་མཆོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་བྱུར་ཏེ། །དེ་

དག་ནི་དཔལ་ལྡན་ས་གསུམ་མ་ལས། བསམ་བཞིན་ཞིང་འདིར་སྐྱེ་ཡི་བཀོད་པ་ནི། །

ཉེ་བར་བསྡུད་ལ་བྱོད་ཐུགས་གཞལ་བའི་ཚེ། །དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་ལྷ་ཚོགས་

@566 མཆོད་པ་ཡིས། །བསམ་ཡས་ནམ་མཁའ་གང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འོད་

གསལ་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་གྱུར་པ། །དེའི་ཚེ་ཁྱོད་སྐུ་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་གྱུར། །

བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྐྱུར་མའི་སྐུར། །མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་ལ་གསོལ་

བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནོ། །ཚུལ་འདི་རྣམས་ལ་མཁས་

གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཡེགས་བཞད་

འོད་དཀར་སྟོང་གི་དུ་བ་ཅན། །ཐུབ་བསྟན་ཀུ་སུད་མཛོས་མའི་གཉེན་གཅིག་པུ། །

ཐུགས་ཉིད་དུ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་ནུབ། །ས་གསུམ་འགྲོ་འདི་ཅིག་ཅར་མུན་པས་ཁྱབ། །

རིང་ནས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི། །ཡིད་ལ་སྙང་ནས་མེ་ལྟེའི་སྤྲིན་སྡེག་དང་། །

བཞིན་ལ་མཆི་མའི་རྒྱུན་གྱི་དག་བྱེད་དག །སྟུག་བསྔལ་བསམ་གཏན་དྲག་པོས་རྩེ་

གཅིག་སྟུབ། །ཐོ་གསལ་འཆི་མེད་ཆོགས་ཀྱི་འདོད་རྒུའི་གཞི། །མཁྱེན་བརྩེའི་གྲིབ་

བསིལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་བ། །སྟོན་མེད་ཡོངས་འདུའི་དབང་པོ་དབྱིངས་སུ་འཇོགས། །

ཐར་འདོད་ཡིད་ཀྱི་གདུང་སེལ་སུ་ཞིག་བསྟེན། །ཐུབ་བསྟན་གངས་རིའི་སྟོང་གཡོགས་

ནི། །ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་ལྷུང་ངོ་ཞེས། །ལྷ་རྣམས་སྐྲག་པའི་ཚེ་ངེ་ཡིས། །སྨིན་བལ་

ནམ་མཁའི་རྣ་ཆེན་བརྡུང་། །ཆུ་གཏེར་དུ་ཀུ་ལ་ཡི་གོས། །སྐུ་ངན་རྒྱང་གིས་

རླབས་བསྐྱོད་པའི། །ལྷོན་ཤིང་སྤུ་ལོང་གཡོ་བ་ཅན། །ཤེར་འཛིན་ལུས་ནི་

རིང་ཞིག་འདར། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ལྟ་བྱད་ནི། །སྣུང་བས་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་

ཉམས་ཏེ། །ཀུན་གསལ་མཛོས་མས་མྱ་ངོར་དུ། །ཆུ་འཛིན་སྣང་གཡོགས་

རྒྱ་མཚོར་དོར། །དེ་ཡིས་སྐབས་གསུམ་ལྷ་རྣམས་ནི། །ངོ་ཚས་བབ་ཅོལ་

བྱང་པ་བཞིན། །འཕྲོག་ཉིད་བློ་གོས་བཀྲ་བ་ཡིས། །ནམ་མཁའི་བུ་མོ་ཁྲབ་པར་

བསྒྲིགས། །ཀུན་རྟོག་རྒྱང་གི་བཞོན་པ་ཀུན། །མ་ལུས་བཅོམ་པས་སྐྱབ

@567 གྱུར་ཏེ། །མཐའ་དག་དྲི་བཞིན་གཡོ་བ་ནི། །སྟོབས་ལྡན་བཞིན་དུ་ས་འོག

ཞུགས། །མགོན་འདིས་ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ན། །བདག་ཅག་བཀྲ་

སྟོམས་འདུག་པ་མི་རིགས་ཞེས། །མཐོ་རིས་པརྦྟ་མ་ལུས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། །

མཁའ་ལ་གཏོར་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཅི་ཡང་བྱས། །ཁྱོད་ཐུགས་ཞི་བའི་བདུད་རྩིས་

མྱོས་མཐོང་ནས། །མངོན་དགའ་རྒྱས་པའི་ཟླ་བས་སྐུ་ལ་འཁྱུད། །དེ་ཚེ་དེ་ཡི་རྗེས་

འབྲང་རྒྱུ་སྐར་ཚོགས། །རང་གནས་བཏང་སྙོམ་མཁའ་ལས་ལྷུང་བ་བཞིན། །མགོན་

པོ་ཁྱིད་ཀྱིས་བདག་ཅག་རབ་བཏང་སྟེ། །ཕུན་ཚོགས་སྐུ་ཡི་སྒྲུ་མས་བྱིད་བྱུར་ཀྱང་། །

སྐྱ་ངན་ལྷགས་ཀྱུས་ཡིད་ཀྱི་གཉིས་ཐྲུང་ནི། །གཏེར་བ་མིན་ཞེས་ཀུན་ཀྱིས་ཆོ་ངེ་

བྱས། །འོན་ཀྱང་བླ་མ་མཆོག་གིས་སྐུ་གསུམ་གྱི། །གོ་འཕང་ཆུ་ཆེན་མངོན་

དུ་མཛད་དོ་ཞེས། །བདག་ཅག་ཡིད་ལ་གདུང་བ་ཅི་ལྟར་རིགས། །སྨྲར་ཡང་

ཚུལ་དེར་དང་བ་ལྟར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་གོང་དུ་མ་ཁས་

བླངབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་བ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐྱ་ངན་ལས་

འདའ་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལོངས་སྐུང་མངོན་པར་འཚང་ཆུ་བའི་ཆུ་ཚོགས་མཐའ་དག་མ་

ཚང་བ་མེད་པ་སྐྱེ་ཚེ་དེ་ལ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པའི་ཚུལ་རྣམས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་

ཆེ་སོགས་སྟོང་ལྡན་དག་པའི་སྤྲོབ་འཕེར་འགའ་དང་འགའ་ལ་ཞིབ་རྒྱས་སུ་བཀའ་སྩལ་

ཀྱང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་(BSGRGS)་མི་ཚེགས་པའི་བཀའ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དམ་པའི་དབང་གིས་

ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་ཐར་དུ་འགོད་པ་ལྟ་ཅི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་

སུའང་བརྗའ་མཚོན་ཙམ་ལས་འགོད་པར་མ་མཛད་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་བློ་མ་དབུ་མ་

པ་དང་། ལྷོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བ། རྗེ་རྩོགས་ལྡན་པ་སོགས་ལ་ཡི་

དམ་གྱི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་དང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཐུགས་སྲས་དམ་པ་

@568 རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས་ཟུར་ཙམ་བྱུང་བ་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་གི་གསང་

གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འགའ་ཞིག་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་ཚེ་དེ་

ཉིད་ལ་སེམས་དབེན་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་མངོན་དུ་མཛད་དེ། འཚང་རྒྱ་མི་

རྒྱའི་མཚམས་སུ་ཕེབས་ཚུལ་སོགས་གོང་དུ་བྱུབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཟུར་དུ་བཀོལ་ཏེ་

བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ནུས་ཤིང་། དེའི་ཐོག་ཏུ་སྔར་སྤེལ་ཟིན་ལྟར་

བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་གསུམ་གང་རུང་མཛད་ན་སྐུ་ཚེ་དེ་རང་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་

འཕང་མདོན་དུ་མཛད་པ་ཐེ་མི་ཆོམ་ནའང་། རྟེས་འཇུག་གདུལ་བྱ་རྣམས་བསྟན་

པའི་གཞི་རྩ་སོ་ཐར་གྱི་བསླབ་པའི་བཅས་པ་གཙོ་བོར་མ་བཟུང་ན་བསྟན་པ་རྣམ་དག

རིང་དུ་མི་གནས་པར་དགོངས་ནས་སྤྱོད་པ་སོགས་མ་མཛད་པར་སྤྱོད་པའི་དོད་དུ་སྙ་ངན་

ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྐབས། སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམས་པའི་མཐར་

ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟར་འདྲིས་ཀྱི་འཛའ་བོ་

བཞིན་མདོན་དུ་བྱུར་ཏེ་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་དང་བསྲེས་པའི་རིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩེ་གཅིག

ཀུ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། དེ་ལས་བཞིངས་པ་ནས་ཤིན་ཀུ་ཕྲ་བའི་རླུང་འོད་ཟིར་ལྟ་

པ་ལས་གྲུབ་པའི་འཇའ་ལུས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ཁ་སྤྱོར་བདུན་

ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་དེ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ཤིང་། དེ་ལས་སྐྱེ་

བ་སྤྲུལ་སྐུ་གཅིག་དགའ་ལྡན་དུ་བྱམས་པའི་དྲུང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་

སྐྱིང་པོའི་ཚུལ་དང་། ངོ་མཚར་རྟད་བྱང་བཀོད་པའི་ཞིང་དུ་རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་

རོར་གསང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་དང་། གཞན་ཡང་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་

བ་འགའ་ཞིག་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད། ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ་སྤྲུལ་བའི་རྣམ་རོལ་

མཐའ་ཡས་པའི་སྐོར་ནས་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་

@569 མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྨྲས་པ། འཕོ་འགྱུར་སྐྱེ་འཆི་ཀུན་སྤངས་རྫོགས་ཏེ།

སྐུ། །བསྟེས་ཀྱང་རྒྱ་པར་འཛོམ་རྣམས་འདུལ་སྣང་བྱ། །ཐ་མལ་ཡིད་ངོར་ཤར་

བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་བསྡུད་ལ་ཁྱོད་ཐུགས་གཞོལ། །ཤམ་མཁའ་

ཇི་སྲིད་བར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན། །མཛད་ལ་རྩང་ཟད་གཡེལ་བ་མི་མངའ་ནའང་། །

རེ་ཞིག་སྐུ་ཚེ་འདི་ཡི་གདུལ་བྱའི་དོན། །མཚམས་སུ་མཛད་འོས་སྨིན་དུལ་གཟིར་

ངོར་བབ། །དེ་ཕྱིར་རབ་བཟང་རབ་དགའ་ཇི་ལྟ་བའི། །དངོས་ཀྱི་གདུལ་

བྱའི་མཐའ་མ་མང་པོ་ཞིག །སྨིན་ཅིང་གྲོལ་དང་གྲོལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར། །འགོད་པའི་

འཕྲིན་ལས་ཅི་ཡང་བདག་གིར་བཞེས། །དགའ་ལྡན་ཞེག་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ། །

ཞབས་མཐིལ་པདྨ་བགོད་ནས་མི་རིང་བར། །སྣུམ་བུལ་སྐུ་མཆོག་སྣུམ་པའི་ཟོལ་

འཆང་ཞིང་། །གསུང་གི་བདུད་རྩིའི་མཐའ་ཡང་སྣུལ་བར་བྱུར། །དམར་

ཕྱོགས་རྩོགས་པ་གཉིས་པའི་སྤུ་དྲོའི་ཆར། །ཉིན་མོར་བྱེད་པས་འཛིག་རྟེན་གསལ་

བྱར་ཆོ། །སྟོང་པ་རྣམ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའི་མཐར། །ཐམས་ཅད་

སྟོང་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མཛད། །དེ་ལས་འཇའ་ལུས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུར།།

བཞེངས་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་སྐུ་དང་ཐུགས། །ངོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཟུང་འཇུག

པའི། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་མངོན་པར་སངས་ཡང་རྒྱས། །དེའི་ཚེ་རགས་པའི་

གཟུགས་སྐུའི་ཟ་མ་ཏྐ། །ལྷ་ཕྲུག་གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོ་ཇི་བཞིན་པའི། །འོད་ཀྱི་གོང་

བུར་གྱུར་པའི་ངོ་མཚར་ནི། །དད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་མངོན་སུམ་གྱུར། །ཟུང་འཇུག

གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་དོ་ཞེས། །མཚོན་བར་བྱ་ཕྱིར་ལྷ་ཡི་ལམ་བཟང་ཁྲོན། །དེ་བཟལ་

མེ་ལོང་བཞིན་རས་ཌི་ལྷ་བར། །རྣམ་བཀྲ་འཇའ་འཚོན་དེ་མོས་ཡོངས་སུ་གྲུབས། །

ལྷ་དང་ལྷ་མོར་བཅས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །ངོ་མཚར་རོལ་མོའི་སྒྲ་ཆེན་བསྒྲགས་པ་

@570 དང་། །མེ་ཏོག་སིལ་མའི་གྲུ་ཆར་འབབས་པ་སོགས། །ལྟས་བཟང་མཆོད་པས་ས་

དང་བར་སྣང་བཀང་། །གང་ལ་ཅི་སྟོས་འཆའ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །མགོན་དང་བྲལ་

བའི་སྡུ་ངན་གྱིས་བརླམས་ཀྱང་། །རྣད་བྱུང་ངོ་མཚར་བཀོད་པ་དེ་དང་དེས། །ཡིད་

ཀྱི་ངལ་བསོའང་ཅི་ཡང་ཐོབ་པར་གྱུར། །བདག་ཅག་ཁྱོད་ཞལ་མཇལ་བའི་སྐལ་

དམན་ཡང་། །ཁྱོད་གསུང་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང་རྣམ་པར་ཐར། །མཐོང་ཐོས་

དྲན་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་པ་ཡང་། །ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་མཐུ་ཏུ་དེས། །ཞེས་

པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་བསྟུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ནས་དུས་དེ་ཉིད་རང་དུ་

དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་ཞག་མང་པོའི་བར་དུ་ཕྱི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་

དག་ཞལ་ཕྱེ་ནས་བླ་མ་དང་རྗེ་རྣམས་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་

རྒྱ་ཆེན་པོས་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་། བདག་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ཅིང་དབང་

བླང་བ་ལ་སོགས་པས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བགྱིས་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་

དགོངས་པ་རྫོགས་པ་དང་། བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་དུ་ཡང་བླ་མ་མཆོག

གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་འབྲལ་བ་མེད་པར་བྱིར་ཅིག་ཅེས་ཡིད་ལ་བརྟག་པ་ལྟོར་

བྱེད་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྒྲུབས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབུས་གཙང་གི་དགེ་འདུན་

གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་དུ་མར་ཡང་མང་ཪ་དང་། འབྲལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་

བསྒྲུབས་སོ། །འདི་སྐབས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་ལས། དེ་

ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་ལ་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། བླ་མ་དག

འདས་པ་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་དང་ཚོས་འཆད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་སྟོར་བ་དག

རྒྱུན་བཅད་དེ། སྐྱ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་འཛོག་པ་དང་། གོས་བསྐྱར་བ་དང་།

གཆུག་ལག་ཁང་གི་བ་དན་བསྟུད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱོང་པའི་ཚོས་ལུགས་དག་ཡོངས་སུ་

@571 བྱགས་མོད་ཀྱི། །བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་

བྱོང་པའི་ཚོས་ལུགས་དེ་དག་རིང་དུ་སྲུངས་ནས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་ནི་འདི་འདྲའོ་སྙམ་དུ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྣང་ཡང་

འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་བསྙེན་པར་བགྱིས་ནས། ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་

པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སྣུབ་པ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གནད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ངག་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་བརྩེ་

པས་འདོམས་པར་མཛད་པའོ། །དེ་ནས་སྣུབ་མཆོད་ཐོན་ཕུལ་ལ་སྐུ་སོར་རྗེ་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་རང་ཉིད་ནས་དོན་གྱིས་རྒྱལ་ཚབ་ཀུ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་ཟེན་པ་ལྟར།

རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་སྒོལ་དམ་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་བྱེད་པོར། སློབ་དཔོན་

རིན་པོ་ཆེ་དར་མ་རིན་ཆེན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལ། ཐུགས་སྲས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་

བྱགས་པ་རྒྱལ་མཚན་བའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་གཅོ་མཛད་པའི་གནས་བརྟན་ཡོངས་ཀྱི་

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དུ་མས་མཐོན་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར།

རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཞབས་སོར་འཛོད་དེ་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་

བདག་པོ། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོའི་བདག་པོར་

མངའ་གསོལ་ཞིང་། འདི་སྐབས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པས། དཔལ་

ལྡན་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཡི། །མི་འཇིག་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ། །

རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །མི་ཕམ་བློ་མ་གཉིས་པ་རྒྱལ་བྱང་ཅིག །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱི་ལ་དབང་བསྒྱར་བའི་བསྟོད་བསྔགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྣན་ཚིག་གི་

རྒྱན་གྱིས་སྤྱད་པ་ཆོག་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འཕྲེང་བ་དེ་ཉིད་དུས་སྐབས་དེ་རང་

ལ་ཐོལ་བྱང་དུ་བཀའ་སྩལ་པ་ཡིན་ཞེས་དམ་པའི་གསུངས་རྒྱུན་ལས་བྱང་ངོ། །དེ་

@572 མངའ་གསོལ་མཛད་ནས་བཟུང་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་རྗེའི་གཟིམས་

ཁང་དུ་ཕྱག་ཕེབས་ནས་རྗེས་འཇུག་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པར་རིང་དུ་འཚོ་ཞིང་

བཞེས་པར་བྱུང་ལ། དུས་དེར་སྤར་རྗེ་ཉིད་ནས་ཞལ་བཀོད་བསྒྱངས་པའི་བཅོམ་

ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་དངུལ་སྐུ་ཆེན་མོ་ལེགས་པར་བྱབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་

གནས་པའི་རིམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་མཛད། འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་རིན་

པོ་ཆེའི་གསུང་ལས། དེ་ཡང་སྐུ་དེ་བཞེངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་འགའ་

ཞིག་གྲིང་བར་བྱེད་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། སྤར་བའི་

མཆོག་དང་། གསང་འདུས་དང་། རྡོར་དབྱིངས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམ་

དུ་བྱུང་བ་འདི་དག་བཞེངས་པའི་དགོངས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། བླ་མེད་དང་ཡོ་གའི་

རྒྱུད་སྡེ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཤིན་ཏུ་ཉམས་པ་འདི་དག་ཅུང་ཟད་བསོ་ཞེས་བྱབ་

བསམ་ནས་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པའི་ཚེད་དུ་བཞེངས་པ་ཡིན། ད་དུང་སྤྱོད་རྒྱུད་

རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་འདི་ལ་ཨཱདྱ་པའི་སྲོལ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་ཡ་བྱལ་

གཅིག་གཏན་མེད་རྒྱབ་ལ་ཁད་དུ་སོང་འདུག་པས། དེའི་ཨཱདྱ་སྲོལ་ཆུང་ཟད་ཞིག

ཚུགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གདོན་

མི་ཟའོ་ཞེས་ཁོ་བོས་ཁྱམས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མཉམ་

པར་བཞག་པ་ལས་བཞེངས་ནས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཞུགས་ལ་ཞེན་པ་དང་། མ་

ཉམས་པར་བཞུགས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་བཀའ་བབྱོས་མཛད་པ་ལས། མ་ཉམས་པར་

བཞུགས་ན་བསྟན་རྒྱུན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པའི་དགོས་པ་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ། དེ་ལྟར་

དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བར་ཐུགས་ཐག་བཅད། དེ་ཡང་རྣམ་ཐར་སྤྱི་རྣམས་སུ་

གསལ་ཁ་མ་མཛད་པ་ལས་གཞན་གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར། རྗེ་ཉིད་ཆོས་ལུང་དུ་བཞུགས་

@573 སྐབས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་སྨོན་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་

ཞོག་ཅེས་ལུང་བསྟན་མཛད་པ་ཐུགས་སྲས་བུ་སྤྲོབ་ཀྱི་དྭངས་མ་འགའ་ལ་བཀའ་གནང་

བའི་དོན་ཐུགས་ལ་བཞག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ། ཡང་། ལུང་བསྟན་དེར་ལོ་སུམ་

བརྒྱ་ན་སྐྱ་གདུང་རིལ་པོ་མ་གླ་རྩེར་གདན་འདེན་པར་གསུངས་ན། བསྟན་རྩིས་འདས་

ལོར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེ་བར་གཤེགས་ཚུལ་བསྟན་ནས་དེ་བར་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་ཉི་

ཤུ་སྐོར་སོང་ཞིང་། སྐྱ་གདུང་དུ་ལྷ་ཡང་མ་ཉམས་པར་ཞིང་འདིར་བཞུགས་པས་

དུས་མ་འགྲིགས་གོ་སྟན་ན། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་

ན། ལུང་བསྟན་རྣམས་སུ་བསྟན་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁྱུར་

བ་སོགས་སྣུར་པོར་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་

ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་། སྐྱེས་འགྲོ་དམངས་ཀྱི་རྣམ་དཀར་བསགས་

རྒྱབ་ཀྱི་མཐུ་ལས་དུས་རིང་དུ་འགྱངས་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། སྐུ་ཚེ་རིང་

ཐུང་གི་ལུང་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་རྩེ་རས་ཆུང་པ་ལ་བློ་མ་ཕ་ལ་ཙོ་རྩྭས་ཞག

བདུན་གྱི་ཚེ་ལས་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པར། བླུབ་པའི་རྒྱལ་མོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེ་

སྒྲུབ་མཛད་པས་དགྱུང་ལོ་བཞི་བཅུ་སྐོར་ནས་སྨར་ཡང་བཞི་བཅུར་འཕེལ་ཏེ་བརྒྱད་བཅུ་

སྐོར་གྱི་བར་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ཉེ་བར་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་ངང་ལ་ཡང་ཆོས་

ལུང་དུ་བཞུགས་སྐབས་རྩེ་བཙུན་གྱིས་ཁྲོད་འདས་པའི་དུས་ནི་དལ་རར། །ཞེས་

གསུངས་པས་ཞིང་གཞན་དུ་འབྱོན་དགོས་དགོངས་པ་ན་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད་ཀྱིས་

ཞལ་བསྟན་ནས་སྐུ་ཆེ་སྤེལ་བས་དགྱང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་བྱེ་བར་དུ་བཞུགས་པ་ལྟར།

སྐབས་འདིར་ལུང་བསྟན་ལ་སྐུ་གདུང་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ན་རྒྱ་གར་དུ་གདན་འདེན་ཞེས་

གསུངས་པའང་། ཐུགས་བསྐྱེད་དང་རིམ་གྲོའི་དཔུང་སོགས་ཀྱིས་བཟློག་པར་མ་བྱས་

@574 ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ངེས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། གཙོ་བོར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གངས་

རིའི་ལྷོངས་ཀྱི་སྐྱོ་བོ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཐུགས་བསྐྱེ་ཞིང་། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་

ཕྱོགས་འདིར་ཡུན་དུ་གནས་པ་ཞིག་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐུགས་ལ་སེམས་པའི་དབང་གིས་

སྐུ་གདུང་ཡང་ཡུན་རིང་པོར་བོད་ལྗོངས་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་(BHZU)གས་པའི་

ཐུགས་བསྐྱེད་བྱིན་རླབས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་སྲས་ཀྱི་ཐུབ་བོ་རྣམས་

ཀྱིས་གཙོས་ད་ལྟའི་བར་ཟམ་མི་ཆད་དུ་བྱོན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་

བསྐྱེད་དང་། གང་ཟག་འགྲོ་བ་དམངས་ཀྱི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་དགེ་མཐུ་སོགས་

ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་ཆད་ཀྱང་དུས་རིང་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཟད། ད་དུང་ཀྱང་རེ་ཞིག་ནི་

དེའི་དུས་ལ་མ་སྤྲིན་པ་ཉིད་དུ་དེས་ལ། འོན་དུས་ཅི་ཙམ་ལ་ཞེ་ན། རང་

ཅག་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སོ་སྐྱེ་རང་གա་བས་ཁ་ཆོན་གཅོད་པར་དཀའ་

ནའང་། དངོས་པོགས་ཀྱི་རིག་པས་གཞལ་ན་མཉམ་མེད་ཀཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་

བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ཡུལ་དབུས་ནས་བྱང་དང་། བྱང་ནས་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་དར་ཞིང་།

སྒར་ཡང་དབུས་སུ་དར་བར་གསུངས་པའི་དབུས་ནི་རྒྱ་གར་ཡིན་ལ། དེ་ནས་རྩིས་

པའི་བྱང་ནི་བོད་དང་། བྱང་ནས་བྱང་དུ་དར་བ་ནི་བོད་ནས་ཇོར་སོག་གི་ཡུལ་གྱུ་

ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་དར་བ་དང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྒར་ཡང་ཡུལ་དབུས་རྒྱ་གར་ཉིད་

དུ་དར་བར་གསུངས་པ་ལས། ད་ལྟ་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བསྟན་

པ་འདི་ཉིད་བོད་ནས་རྒྱ་ཅོར་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དར་བའི་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྒར་རྒྱ་

གར་དུ་དར་བའི་དུས་སྐབས་དེ་དག་གི་སྔ་ཕྱི་ཞེག་ཏུ་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུ་གདུང་

ཡང་རྒྱ་གར་དུ་གདན་འདེན་པ་འབྱུང་བར་སེམས་ཏེ། དེའི་ཚོ་ད་ལྟ་བོད་དང་རྒྱ་

སོག་གི་ཡུལ་དུ་བྱགས་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་དུ་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐན་པ་ཆས་ཆེར་དུ་

@575 བྱགས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་བྱའི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་གདན་འདེན་པ་ཡང་འོང་

བར་སེམས་སོ། །ཞེས་འཕྲོས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དོགས་པ་བཅད་ནས་སྒར་ཡང་

དགྱས་ལ་འཇུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པའི་

རྟེན་དུ་དད་ཅན་སོ་སོ་ནས་གྱས་པས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་ཕུལ་བའི་དངུལ་བྱེ་ཆེན་བཅོ་

བརྒྱད་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་གདུང་རྟེན་ཆེན་མོ། རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་གཉིས་བར་

དཀའ་བའི་ཕྱ་སྣ་ཚོགས་བཀོད་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ་བཞེངས་ཏེ། དེའི་བྱམ་

པའི་ནང་དུ་སྐུ་གདུང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དགེ་སྦྱོང་ལ་འོས་པའི་སྙམ་སྦྱར་སོགས་ཀྱིས་

ལེགས་པར་གཡོགས་ཏེ་ཙཏྟན་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲོམ་དུ་བཅུག་ནས་ཡི་དམ་གྱི་

ལྷར་བསྒྱིད་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་དང་དཔག་ཚད་དུ་ལྡང་བཞིན་པར། ཞལ་འབྱེ་

གྲུང་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས་ཤིང་སྐུ་རྒྱབ་གཙང་ཕྱོགས་ལ་གཏད་ནས་ལྟ་མི་ཀུན་གྱི་བསོད་

ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པར་བཞུགས་སོ། །དེ་ཡང་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་བྱང་ཤར་

གྱི་ངོས་སུ་གཟིགས་པ་ལས་མདོ་ཁམས་སྟོད་སྨད་ནས་རྒྱ་ཅོར་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཆེན་པོའི་

བར་དུ་ཞྭ་སེར་གྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྐུ་རྒྱབ་ནུབ་ཏུ་

གཟིགས་པ་ལས་སྟོད་ཕྱོགས་ནས་མཐའ་དམག་སོགས་ཀྱི་འཇིག་པ་མི་འབྱུང་བའི་རྟེན་

འབྲེལ་ལ་དགོངས་པའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྟེང་གདོང་དང་འབྲི་གྲུང་ནས་ཐོག་དྲངས་

པའི་སྒྲིན་བདག་བྱ་སྤྲོང་རྣམས་ཀྱིས་གསེར་དངུལ་ཞོ་བརྒྱ་ཕྲག་དང་། སྟོང་ཕྲག་ལོངས་

པའི་གདུང་འབྱལ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་གཞི་མཛད། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ཟངས་

ཀྱི་དད་འབྱལ་བསྐྱལ་བའི་ཞལ་ཏ་མཛད་པས་ཟངས་ཀྱི་འབྱལ་བ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་

ནས་སྤྲོང་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཞལ་བཞོད་བསྐྱངས་ཏེ། ནང་རྟེན་གྱི་

གསེར་སྐུ་ཆེན་མོ། ལྷ་ལྷན་ཇོ་བོའི་སྐུ་ཚད་ལས་ཐྲུག་ཙམ་བྱིས་ཆེ་བ། ཤིན་

@576 ཏུ་བྱོན་ལེགས་ཤིང་རྣམ་དུ་བྱུང་བ་བཞེངས་ཤིང་། སྐུ་གདུང་དང་སྐུ་བརྟན་སོགས་

ནང་རྟེན་རྣམས་བཞུགས་པའི་ཡུལ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ལེགས་པ་གསར་

བསྐྱེན་དང་བཅས་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་ལྷགས་བྱི་ལེའི་ནང་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡན་

ཆད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གྱུབ་པར་མཛད། སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་

པར་གདན་དྲངས་པའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་འཇའ་ཚོན་གྱིས་ཁྱབ་ཅིང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་བར་

སྣང་གང་བ་བབས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྱི་ལོ་ཉོར་རྒྱུ་བཙུ་པའི་ནང་དགའ་ལྡན་དུ་རྩོ་

རྩེ་སློབ་དཔོན་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ།

ཀྱེ་རྡོར། དུས་འཁོར། འཁོར་ཆེན། ཚེ་དཔག་མེད་ཀུན་རིག་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་

ཆེན་པོ་མང་པོ་སྨྲས་ཅིང་མཆོད་པའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཞག་དུ་མའི་བར་དུ་བསྟེན་པ་ན།

ཉིན་དང་པོ་དང་རྗེས་མ་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབ་པ་ནི། སྐུ་ཏིག་གི་མདོག་ལྟ་བུ་ཆུང་ངུ་

འདབ་མ་དྲུག་པ་སོགས་ཡུ་བ་དང་བཅས་པ་བབས་པ་དང་། ཉིར་ལྷའི་སྐུ་མཆོད་དངོས་

གཞིའི་ཉིན་མེ་ཏོག་ཆུང་ངུ་དེ་ལྟ་བུས་ས་ལ་ཁ་བ་ལྟར་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་

མེ་ཏོག་འདབ་མ་དྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་གི་མདོག་ནི་དྲུང་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་

གསེར་བཙོ་མ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ལི་ཁྲི་ལྟ་བུ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱ་མཐིང་བཟང་ཡོས་

བྱུགས་པ་ལྟ་བུ་མི་ཚེན་པོའི་ལག་པའི་ཁྲོན་ཙམ་དཔག་ཏུ་མེན་པ་བབས་པ་དང་། དེ་དང་

དུས་མཚུངས་སུ་སྦྱིའུ་ནས་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ཁུ་དབོན་གྱིས་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་བྱམས་

ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཤཀྱ་ཡེ་ཤེས་གདན་དྲངས་ཏེ་དགེ་འདུན་མང་པོའི་ཚོགས་དང་བཅས་

དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཚེ་ནའང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་

བབ་པར་སྣང་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྤེ་དེང་སང་གི་བར་དུའང་དགའ་ལྡན་ལྷ་མཆོད་ཆེན་

མོ་ཞེས་ཅོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཉིར་ལྷ་ལ་རྒྱ་བོད་ཅོར་སོགས་སྐྱེ་སེར། བླུབ་མཐའ་རིས་སུ་

@577 མ་ཆད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བླིང་མེ་སྤར་བ་སོགས་རྣམ་དཀར་ལ་བརྩེན་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་

འདི་དག་ཀྱང་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཐུ་ཏོ་ན་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་

དེ་དག་གི་ཕྱིར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། མདོར་ན་སྙ་ངན་ལས་

འདས་པའི་མཪད་པ་བསྟན་པའི་རྟེས་སུའང་། ཉིད་ཀྱི་ངོ་མཚར་བའི་མཪད་པ་དག

གིས་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཞག་པར་མཪད་དོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞིང་འདིར་སྐུ་ཚེ་གཅིག་གི་མཪད་པ་མཐའ་མ་བསྟན་ནས་རྒྱང་

འཕྲག་གི་སྐུ་མདོན་དུ་མཪད་དེ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཞིང་རབ་འབྱམས་རྣམས་སུ་སྤྲུལ་པའི་

བཀོད་པ་མཐའ་མེད་པས་འགྲོ་བའི་དོན་མཪད་ཚུལ་མ་ལུས་པ་ནི་བརྗོད་པར་གা་ལ་ནུས་

ཞིང་། རགས་རིམ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མིག་དང་རྣམ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དག

ཀྱང་ཕལ་ཆེ་བ་སྟར་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་ནའང་། དངྒད་དེ་དག་ཏུ་མ་གསལ་བ་སྟེ

ངན་ལས་འདས་རྟེས་སུ་མཐས་གྱིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་གཟིགས་པ་ལྟའི་སྐོ་ནས

དངོས་སུ་ཞལ་བསྟན་ཅིང་། གསུང་གི་བདུད་རྩི་སྩལ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས

ཀྱང་དད་པའི་བསོས་སུ་རགས་ཙམ་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་ལན་གཅིག་མཐས་གྱིན

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུང་ཆོས་གནང་སར་བྱོན་ནས་གཟིམས་ཁང་དུ་ཕེབས་པའི་སྐབས

ཀིག་ཐུགས་དགོངས་ལ། ལར་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྡོན་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་

མ་བསགས་པས་ཡོངས་འཛིན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ནི་མེད། འདུས་བྱས་མི་

རྟག་པར་བསྟན་ན་རྟག་པར་འཛིན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པར་བསྟན་

ན་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འཛིན། ལོངས་སྤྱོད་སྣོང་པོ་མེད་པར་བསྟན་ན་འབད་རྩོལ་ཆེར་

བཏང་ནས་སྤྲུབ། ཆོ་འདིའི་སྐན་གྱགས་བྱག་ཆ་ལྟར་བསྟན་ན་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་

འཛིན། མདོར་ན་རྗེ་བྱ་མ་རྟོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐུགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེགས་བཤད།

@578 རྟོ་རྗེ་འཆང་གི་གསང་བའི་གནད་རྣམས་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ཤུ་མོ་ཙམ་མེད་པའི་མཐའ་

ཆོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་ཉིན་མཚན་དུ་འབད་ནས་བཤད་ཀྱང་། སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་ པས་གསུང་གི་བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་འདི་ལྟ་བུ་མི་སྐྱང་བར། ཉཱེས་གཉིན་དན་

པ་བློན་ཞིང་གཏི་སྐྱ་པ་གང་ཡང་མ་བསླབ་པས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ། བྱང་དོར་གྱི་

གནས་ལ་རྩོངས་པ་དུད་འགྲོ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་བ་བསགས་དང་གཞོགས་སློང་།

རྟེད་བཀུར་སྐྱན་གྲགས། ངག་འཕྲལ་ཀྱི་ཅོ། དམག་དང་ཆོམ་རྐུན་གྱི་གཏམ། བདག

བསྟོད་གཞན་སློད་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཅེ་ཉན། ཀུན་སྤྱོད་ཁྱི་ཕག་ལྟར་རོལ་བ་འདི་ལྟ་

བུ་ལ་བྱང་དོར་གྱི་གནད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་སེམས་མནལ་དུ་ཕོབ་ལ་ལྟོས་དང་། ལར་

འཆི་བ་ནི་མ་དྲན། ཆོ་འདིའི་རྟེད་བཀུར་གྱིས་ནི་གཡེང་། འོག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག

པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་གཟིང་དང་ཞེས་ཐུབ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བས་སྤྱན་ཆབ་མང་པོ་ཞོར།

དེའི་ཚེ་མཆོད་པ་བཟང་པོར་བཞུམས་ནས་རྩེ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་པོ་བཏབ་ཅིང་བཞུམས་

པས། རྩེ་བླ་མ་གླང་པོ་ཆེ་སྤྱི་མདོག་གངས་རི་ལྟར་དཀར་བ། ཅང་ཤེས་ཡན་

ལག་དང་ལྡན་པ། མཆེ་བ་དྲུག་ཡིན་པ། ལུས་གསེར་གྱི་དྲ་བས་གཡོག་ཤིང་།

གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་སྤྲོས་པ། སྐ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་

པ་ཞིག་ལ་ཆིབས་པ། རྩེ་བླ་མ་རང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱོན་ནས་དའི་བུ་སེམས་མི་བདེ་

བ་མི་དགོས། བླ་མ་དྲན་པར་བྱས་པས་སྟར་བསགས་སྤྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་འདག

ཅིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གསོག་རྒྱས་པ་ཡིན། དེད་

རང་དཔོན་སློབ་ཀྱི་འདུན་མ་རྣ་བ་ནས་ལེགས་པ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག

མི་ལས་ཀྱང་བླ་མ་དྲན་ནས་བླ་མ་དྲན་དུག་གི་མགུར་སོགས་མཛད་པ་དང་མཚུངས།

དཔྱིན་ཆད་ངའི་བསྟན་པ་འདི་རྒྱས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས། འ་ཡང་

@579 ལན་ཅིག །གསུང་རབ་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་དང་། ཁྱད་

པར་བསྒྲིད་རྩོགས་ཀྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ལ་དོགས་པ་བྱུང་བར། བདག

གི་བླ་མ་དེ་བཞུགས་ན་ཞུ་བ་ཡིན་པ་ལ་རྗེ་བླ་མ་ནི་མ་བཞུགས། ཐག་ཆོད་པའི་

ཁྱངས་གཞན་ནི་མེད། རྗེ་བླ་མ་དེ་བཞུགས་ན་དགའ་བ་ལ། ངའི་བླ་མ་དེ་གང་

ན་བཞུགས་སྐམ་དུ་དགོངས་ནས་ཐུགས་སྐྱོ་ཞིང་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཆོལ་ཆོལ་བྱུང་བས།

ཡང་མཆྱལ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པ་བཟང་བ་ཞིག་བཤམས་ནས་ཕ་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་

བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཆོ་ངེ་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྨྲན་ཆབ་བཏོན་པས།

རྗེ་བླ་མ་དེ་ནོར་བུ་སྐུ་ཏིག་ལ་སོགས་པས་སྤྲས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་ལྟའི་བུ་མང་པོས་

བཀེགས་པ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་བྱོན་ནས། དཀའ་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་ལུས་པར་

བཅད། བཀའ་རྩེས་གནང་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་

སོ།། །། འ་ཡང་ལན་ཅིག །ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་གཅོ་བྱས་པའི་རྗེ་བློ་

མའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ཤིང་། ཡིག་ཆ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་གཟིགས་

པས་སྟེ་སྙོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོགས་མདོར་ན་སྡུགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་

དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་བསྟན་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་

གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྱེར་ལུགས། འགོ་བཙེས་གཉིས་

བསྟེན་ཚུལ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ་ནས་ཟུང་འཇུག་ཆོ་གཅིག

ལུས་གཅིག་ལ་རྩ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་

སུ་རྫོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ངའི་བློ་མ་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་གྱི་རྣམ་སྤྲུལ་རྟེ་ཙོང་ཁ་པ... མ་གཏོགས་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དང་། བོད་ཀྱི་བཀའ་གདམས་པ་དང་། ཕུག་རྒྱ་

པ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བྱུང་འདུག་སྟེམ་དུ་རྟེའི་སྐུ་ཆ་བའི་ཡོན་ཏན་དྲན་ནས་དད་པ་ཆེན་པོ་

@580 བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུངས། སྤྱན་ཆབ་ན་བཟའ་བངས་པ་ཙམ་བཏོན། ཞ་

རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་དེན་ཅན། སྐུ་དེན་འཁོར་མེད། ཪམ་བུ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་དེན་གསལ་ཏུ་མེད། རྟེ་ཅོང་ཁ་པ་ཞེས་གསོལ་བ་དྲག་པོ་བཏབ་

པས། རྟེ་བྷ་མ་སེང་གེ་དཀར་མོ་འཇིགས་སུ་རྡང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པས་སྤྲས་པ་ཞིག་ལ་ཆིབས་པ། སྐུ་མདོག་དམར་སེར་རལ་གྲི་དང་བླེགས་

བམ་འཛིན་པ་གཙོན་ནུའི་ཚུལ་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་པས་སྤྲས་པ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་བྱོན་ནས་ངའི་བུ་དུ་མི་དགོས། ངས་ཆོས་ཞིག་འཆད་

པ་ཡིན་ནོ་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་སྐྱེགས་མའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ལ་སྣ་

ཆོག་འོང་། ཁྱད་པར་དུ་ལྷའི་དུས་སུ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་། ངན་སོང་

གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མ་དན་པས་རྣེད་བཀྲང་སྣུན་བྱགས་ལྷོ་གོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཕལ་པ་ལ་

ཞེན། ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་སྐྱབ་སྐྱབ་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འདི་ལྟར་འཁྱུར་སྣུམ་པའང་དགོན་པར་

གདའ། ཞེས་སོགས་མང་དུ་ཆོས་གསུངས་པའི་མཐར། ཁོ་བོས་བླ་མ་

ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ། ཆོག་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱངས་བྱས། གཞུང་

ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་བརྒལ་ཞིང་མཐའ་དཔྱད་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་རྣམས་བལྟས་

ཏེ། ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ནས་དབེན་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས་ན་སངས་རྒྱས་

ལག་མཐིལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་བྱེད་མཁན་དགོན། དེ་ལྟ་ནའང་སྟོད་རྩང་གི་གདུལ་

བྱ་འབའ་རེ་སྲིད་པས་དེ་དག་ལ་ཕན་པར་གྱིས། ཁྱད་པར་དུ་ངའི་སྐབས་ཀྱི་ལེགས་

བཤད་འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་གྱིས་ཤིག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱར་དུ་འཕྲད་པ་ཡིན་ནོ། ।

ཞེས་གསུངས་སོ། ། འ་ཡང་། སྐབས་ཤིག་རྗེ་བློ་མ་དྲན་ནས་ངའི་བློ་

མ་དེ་གང་ན་བཞུགས་ཡོད། ནམ་ཞིག་མཇལ་ན་སྣམ་དུ་སྦྱིན་ཆབ་མང་པོ་བཏོན་ཅིང་།

@581 ཐུགས་མནན་པས་མི་རོན་པ་ཙམ་དུ་སྐྱ་ལུས་འདར་ཞིང་བ་སྐུ་གཡོ་བ་དང་བཅས། རྗེ་

བློ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་རང་གཟེགས་དང་། སེམས་ཅན་རྣུ་ཏོད་ཀྱི་སྡུག་

པ་འདི་རྣམས་ལ་གཟེགས་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཡང་བར་སྐང་གི་བློག་གམ་

དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷར་སྐྱེར་དུ་རང་བསྟུད་པ་འདུ། ང་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་ནམ་

ཞིག་འོང་ན་ཞེས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས། རྗེ་བློ་མ་སྟག་ཆེན་པོ་འཇིགས་སུ་

རྒང་བ་ཞིག་ལ་ཆིབས་ནས་རྟལ་འབྱོར་པའི་ཚ་ལུགས་སུ་མཛད། སྐུ་མདོག་དམར་

པོ་སྤྱན་དང་ཤངས་ཆེ་བ། ཕྱག་གཡས་རལ་གྲི་འབར་བ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར།

གཡོན་པ་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ཀ་པྲ་ལ་ཐྭགས་ཀར་བཟུང་། རལ་པ་དམར་པོའི་ཐོར་

ཅོག་ལ་དར་སྟོན་བཅིངས་པ། རྟས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱུན་པ། ཤིན་ཏུ་འཕྲོམ་ཞིང་

བཀག་ཆེ་བ་ལ་གྲྭབ་ཆེན་བརྒྱད་བཅུས་བསྐོར་ནས་དགྱེས་བཞིན་དུ་བྱོན་ཏེ། བུ་ཤེས་པ་

འཕྲོ་མི་དགོས། ང་ལའང་ཁྱོད་མིན་པ་བསམ་རྒྱུ་མེད། ཁྱོད་ཀྱང་ང་མིན་པ་སུ་བསམ།

ཁྱོད་བཞག་ནས་གང་དུའང་མི་འགྲོ།ང་དྲན་ན་སྐབས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་

ཀྱིས་གཅོ་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་འདི་རྣམས་ངའི་ཁ་ཅིམས་ཡིན་པས་འདི་རྣམས་ལྟོས། སྤྱིར་

ས་མས་ཅན་རྣམས་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་དུ་སོང་། ཉོན་མོངས་པ་རབས། བསྟན་

པའི་མཇུག་བསྡུད་པའི་མཚོ་ཡང་རྩ་མ་འདུག །ཁྲོད་རང་མཁའ་སྦྱོད་དུ་འོང་བའི་

འདུན་པ་ཐོབས་གསུང་དོ། ། འ་དེ་ནས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་མཁས་གྲུབ་རིན་

པོ་ཆེའི་ཐུགས་དགོངས་ལ། ང་རང་འགྲོ་བའི་འདུན་པ་བྱས་ན་ལེགས་པ་འདུ།

ངའི་བློ་མ་དེ་ལ་མཆོད་པ་ཞིག་ཕུལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་འབྱོན་ལ་རེ། དེས་ན་

རྗེ་བློ་མ་གང་ན་བཞུགས་ཀྱང་ཞུ་ལ། ཁུ་རྒྱུ་གཞན་ཡང་འབུད་ཞིག་ཡོད་དགོངས་

ནས་གསེར་གྱི་མཆྱལ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་བློ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བ་

@582 ཙོམ་གྱི་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་ཅིག་བཤམས་ཏེ་ཕུལ་ནས། ཕ་དུས་གསུམ་གྱི་

སངས་རྒྱས། འགྲོ་བ་མཐོན་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་གཅིག་པུ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་

དབྱངས་འབྲག་ཀྱི་དོ་མེད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་གསོལ་བ་ཞུགས་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་བར་བཏབ་

པས། རྗེ་བློ་མ་སྨིན་དཀར་ཕུངས་ཕུངས་པ་ཞིག་གི་དབུས་སུ་སྐར་ཀྱི་རབ་ཀུ་བྱུང་

བའི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱོན་ནས། བྱ་དཀྱི་སྒྲུར་དུ་འོང་བའི་གྲབ་ཀྱིས། བདག

གིས་བསུ་མཁན་གཏེར་གསུང་བ་ལ། རྗེ་བློ་མ་ད་ལྟ་གང་ན་བཞུགས་པ་ལགས།

བདག་ཀྱང་དེར་འོང་བ་ཡིན་ཞུས་པས། སྨྲིར་ངའི་སྐུལ་པ་མཁའ་སྨྲོད། དགའ་

ལྷན། ཪསྒྲ་གྷིང་ལ་སོགས་པ་མང་པོར་ཡོད་པ་ཡིན། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་

དགེ་སློང་རྗེ་རྣེ་འཛིན་པ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་ཙམ་ལ་སྔ་དྲོ་དབུ་མ་དང་ལམ་རིམ། ཕྱི་

དྲོ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་འཆད་ཀྱིན་ཡོད། ཁྲོད་རང་ཡང་དེར་

འོང་བའི་སྨོན་ལམ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཐོབ། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འཕྲད་

པ་ཡིན་ནོ་གསུངས། གདུལ་བྱ་གཞན་ཡང་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆོགས་ཇི་ལྟར་ལ་

འབད་དགོས་སོགས་བཀའ་འདི་ཞུས་པར་ཞལ་གདམས་ཡང་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཤིང་།

དེ་ཡང་གོང་དུ་བཀོད་པ་འདི་དག་སྐབས་འདིར་ཆོག་ཆོགས་ཆུང་ཁྲད་དོན་ཆུང་ཟད་བསྡུས་

ནས་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། ཞིབ་པར་འདོད་ན་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསང་རྟམ་

སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་དེར་མཁས་གྲུབ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཆོས་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། །མོས་

གུས་སྐྱོང་ནས་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་ན། །ཁྱེད་རང་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ཞིང་

ཁམས་དེར། །བདག་ཀྱང་སྐྱེ་དུ་འོང་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་ཐུགས་

སྐོན་དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཞིང་

@583 ཁམས་དེ་སྐབས་འདིའི་ཚོག་ཟིན་ལྟར་ན་རི་བོ་རྩེ་ལྟ་ལ་གསུངས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་འེས་པ་

ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོར་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྒྱང་འཕྲུག་གི་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་

པའི་ལོངས་སྤྱོའི་ཞིང་ཁམས་དང་། སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་དང་། མཁའ་

སྤྱོད། དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོར་མངོན་

སངས་རྒྱས་ཆུལ་བསྟན་པའི་ངོ་མཚར་རྟ་དུང་བྱང་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སོགས་གང་

དང་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་གི་གསུང་

ལས། སྤྱིར་ངའི་སྤྲུལ་པ་མཁའ་སྤྱོད་དགའ་ལྡན། ཪམ་བུ་གླིང་སོགས་མང་པོར་ཡོད་

པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །གོང་དུ་བཀོད་པའི་མཁས་

གྱུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིགས་སྣང་གི་ནང་ཚན་རྩེ་བྱ་མ་གྱུབ་ཆེན་གྱི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་འདི་

ནི། རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་ཐུན་མོང་བའི་ངོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་

ཀྱང་། ཡུལ་ཉིར་བཞི་ལ་སོགས་པའི་གྱུབ་པའི་གནས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེའི་རྣམ་

པ་དེ་ལྟ་བུས་བརྟུལ་ཞུགས་དང་འགྲོ་བའི་དོན་སྒྲུབ་ཅིང་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་

སྣང་བ་མཐའ་ཡས་པཾ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས་གསུངས་ཏེ། དེ་

ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བའི་ཤན་ཟློ་ལའི་ལམ་ཡིག་ཀུ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་དགེ་

འདུན་གྱུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་གཏམ་

གསན་པ་ན་སྤྲོད་པ་ལ་གཤེགས་སམ་སྣམ་པའི་ཐུགས་འབྲུངས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་

གོ་རྒྱའི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དགེ་

ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་གཟིགས་སྣང་དུ། རྗེ་བྱ་མ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྣམ་པ་རལ་

གྲི་དང་ཐོད་པ་ཐོགས་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་སྐུ་ལ་ཆེབས་ཤིང་། གླུབ་ཆེན་བརྒྱད་

བཅུས་བསྐོར་བ་བྱོན་ཏེ་ཡུལ་ཉིར་བཞི་རྣམས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པར་གསུངས་པ་

@584 ལྷར་ལྲོངས་འདིར་བསིལ་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་ལྷར་བསྟན་ནས་བྱང་པའི་གནས་ཆེན་པོ་

དེ་རྣམས་སུ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་བརྟུལ་ཞུགས་དང་འགྲོ་བའི་དོན་སྒྲུབ་ཅིང་། སྟོན་

རང་ཉིད་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། བཅྱེ་ཏ་སུ་མ་ཏི་ཀཱརྱི་སོགས་སུ་འབྲུངས་པའི་དུས་སུ་

གསལ་བར་མཛད་པའི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་།

བྱང་པའི་སྐྱེས་བུ་བྱངས་མེད་པ་ཞིག་འཕེལ་བར་མཛད་དེ། ཕྱིས་འཕགས་ཡུལ་

དུ་བྱོན་པའི་གྲུབ་ཆེན་ཞི་བ་སྒྲས་པ་དང་། ཇོ་ནང་ཏུ་ར་ན་ཐའི་བླ་མ་སངས་རྒྱས་སྒྲས་

པའི་མགོན་པོའམ། ཕྱོགས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཐུབ་དབང་། པཎྜི་ཏ་པུཎྜ་རཱ་(BDZR'A)མ་གང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་

བྱ་བ་དེ་དག་ཀྱང་7རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤྱོད་པའི་སྐུའི་རྣམ་རོལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་

གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཤ་དག་ཡིན་ཅིང་། གྲུབ་ཆེན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བའི་བཞེད་སྤོལ་

དང་། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་གླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་སྣང་། ཞེས་

དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་གཞེགས་པའི་སྐུའི་རྣམ་

རོལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ནི་ཀཱརྱེ་ན་ཞེས་པ་བྱགས་པའི་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ད་

ལྟ་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་ནང་གླ་གློ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གུས་ཤིང་འཇིགས་པར་བྱེད་

གདའ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྐྱེའི་རྣམ་རོལ་གཅིག་ནི་རྒྱུ་གང་གྱི་གནས་

ཆེན་སོགས་སུ་བྱུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས་དལ་ཡང་ཡང་འབྱོ་བའི་དོན་སྟོང་

བཞིན་པར་དངོས་སུ་བཞུགས་པར་སྣང་ངོ། །དེས་མཆོན་ཏེ་སྐྱ་མྱ་ངན་ལས་འདས་

རྗེས་སུ་སྲས་ཀྱི་ཐུབ་བོགཞན་དང་། ལས་ཅན་དག་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་དང་འགའ་

ལ་དངོས་ཉམས་རྟོ་ལམ་དུ་ཞལ་བསྟན་པ་དང་། གསུང་གི་སྣང་བ་སྐྱེལ་བ་སོགས་

ཀྱི་ཚུལ་མཐའ་དག་འདིར་མ་བཀོད་དེ་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དག་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་

ཞིང་། སྤྲུལ་པའི་རྣམ་རོལ་ཕྱི་མ་དག་གིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཚུལ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་

@585 སྔར་གོང་དུ་སྐྱེ་འཕྲེང་ཕྱི་མའི་བྱང་ཚུལ་རབས་ཙམ་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲས་པ།

སྐྱེ་བ་སྤྲངས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྟོན་དང་། །འཕོ་འགྱུར་སྤྲངས་ཀྱང་འཆི་འཕོའི་ཚུལ་

བསྟན་པ། །འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་རྟེད་བྱང་ཐབས་མཁས་ཏེ། །བསམ་མི་ཁྱབ་

པའི་ངང་ཚུལ་རྟོགས་པར་དཀའ། །དག་པའི་ཞིང་དུ་མནལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཀྱང་། །

མུ་མེད་ཞིང་དུ་མཐའ་གླས་གདུལ་བྱའི་དོན། །ཤམ་མཁའ་མ་ཟད་བར་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད། །

སྟོན་པའང་འདྲེན་པ་ཀུན་གྱི་གཤེས་ལུགས་ཡིན། །ཟག་པ་མེད་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་

པོའི་གློང་། །ཐིམས་ཀྱང་གདུལ་བྱར་སྐྱེ་གདུང་རིང་སྲེལ་གྱིས། །འདི་དང་ཕྱི་མའི་

ལེགས་ཚོགས་འབད་མེད་དུ། །སྟེར་ལ་དངོས་སུ་བཞུགས་དང་ཁྱད་པར་ཅི། །བསྟན་

པའི་སྙིང་པོ་རིང་དུ་གནས་ཕྱིར་དུ། །རྒྱང་འཕྲག་ཡིད་བཞིན་རོར་བྱའི་ཐ་མ་ཉོག །

མ་ཉམས་རིལ་པོར་བཞུགས་ཞེས་ལྷག་པའི་ལྷས། །མངོན་སུམ་ལུང་བསྟན་དབྱངས་

ཀྱིས་བསྣད་པར་གྱུར། །རིན་ཆེན་ཁམས་ལས་གྲུབ་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེར། །

དྲི་བཟང་ལྷོན་པ་ལས་གྲུབ་ཁང་བུར་བཅས། །མཆོག་གྱུར་འབྲེལ་ཚད་དོན་དང་ལྡན་

པའི་གདུང་། །ལྷ་མི་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་བཞུགས། །ཏིང་འཛིན་

དབང་བསྒྱུར་སེམས་དཔའ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས། །མཐའ་བྲས་རྒྱལ་གྱུན་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་

དྲངས་ཏེ། །ལན་བརྒྱར་བསྟོམས་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡིས། །ལྷག་པར་བྱིན་

མཐུའི་ཕུང་པོ་ཉིད་དུ་བྱས། །གཞན་ཡང་དམ་པའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་སློད་དུ། །

འཇིག་རྟེན་འདུ་འཛིའི་འཆིང་བ་རིང་བཏང་ནས། །ཚུལ་གནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་

པའི་བྱ་བ་ལ། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་འབད་པ་ལྷུར་བཞེས་བྱུར། །ལ་ལ་བློང་

དོར་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པས། །མགོ་སྐྱེས་རིང་པོར་འཇོག་སོགས་བཅས་མཚམས་

ལས། །བརྒལ་རྣམས་ཚུལ་མིན་བྱ་བར་ཐུགས་ཆུད་ནས། །དེ་དྲུང་གནང་

@586 བཀག་ཚུལ་ལ་གཅེས་པར་མཛད། །ལས་ཅན་དག་པའི་སྤྲོབ་མའི་ཚོགས་རྣམས་

ལ། ཇདོས་དང་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པར། །གསང་གསུམ་བཀོད་པ་ཅི་

ཡང་བསྟན་པ་ཡིས། །ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྫུའི་ཚོར་བ་སིམ་པར་བྱུར། །བདག

ཉིད་ཆེན་པོ་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་སྲས། །གསེར་རིའི་དབུས་ན་ལྷུན་པོ་ལྟར་བརྟེད་

པ། ཇདར་མ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཀུ། །བཞེངས་པས་བསྟན་འདི་མགོན་

དང་བཅས་པར་གྱུར། །ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་རིམ་པ་དག

གོ །ཞེས་ཁྱབ་བདག་རྗེ་བསྟོན་བླ་མ་དམ་པ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་

མ་མཆིས་པ་འཇམ་མགོན་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐུབ་

བསྟན་མཛོས་པའི་རྒྱན་གཅིག་ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་ལས། ཞིང་འདིར་སྐྱེ་ཚེ་

འདིའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་ནས་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཚེས་ལ་བསྐུལ་ཕྱིར་མྱ་ངན་

ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཏེ་བརྒྱད་པའོ། འ་ཚས་

བཅད་བདུན་པ་གསུང་སྐྱེས་སྨོན་མའི་ཚོགས་ཇི་ལྟར་བྱོན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དེ་

ལྷར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་གི་སྐུ་ཚེ་འདིའི་མཐར་འཕྲིན་ཞིང་འདིའི་ཐུན་མོང་གདུལ་

བྱའི་སྣང་ངོ་དང་འཚམས་པར་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རབས་བསྡུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་

བགོད་ཅིན་ནས། གང་གི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་ཚོགས་བྱོན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་

བྱས་ན། དེ་ཡང་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་འབྲེལ་ཚད་

དོན་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་འབྲས་ཟུང་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་ན། ཞལ་མཐོང་ཞིང་གསུང་ཐོས་

པ་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྣ་རེ་ཙམ་རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་སོན་པས་ཀྱང་ངན་འགྲོའི་དུ་ཁ་ལས་

སྐྱབས་ཤིང་། འཛོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྟུལ་བཞིན་གྱངས་

དང་བརྩོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་མོད། དེར་མ་ཟད་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་

@587 དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ནུས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཇི་ལྟར་བྱོན་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་བགྲང་

བར་མི་ནུས་ཏེ། ནེ་རིང་པ་འཆི་མེད་རབ་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཤར་ཙོང་

ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་དཔལ་

མངའ་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐུ་གཞོན་ནུའི་གནས་སྐབས་རང་ནས་ཐོས་བསམ་

གྱི་མཛད་པ་རྣམས་གྱུབ་ཅིང་། སྐུ་ཆེར་སོན་པའི་ཚེ་སྐོམ་པའི་དོན་ལ་ལེགས་པར་

སྣང་ས་གྲུབ་ནས་རང་དོན་གྱི་རྒྱལ་ས་ཟིན་རྗེས་འདུལ་བར་འོས་པའི་གདུལ་བྱ་མང་བ་

ཞིག་ལ་མདོ་སྡེགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་མང་པོ་དང་། ཁྱད་པར་གསང་སྔགས་

ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་གསུམ་དང་། ཁྲིད་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་སྣ་ཚྭ་བར་གསུམ་དུ་

སྩལ་ཏེ། དེ་ཡང་རེས་འགའ་དག་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ལ་ཚོས་གནང་བ་དང་།

སྐབས་སུ་བབ་པའི་བྱ་ཆེན་རགས་བསྡུས་མང་པོ་ལ་ཟབ་ཚོས་མང་པོ་སྨོས་ཚོས་སུ་

གནང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་བྱ་སྤྲོད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་བྱོན་འདུག་པས་མཐའ་

གཅིག་ཏུ་བརྩོད་དགལ། སྤྲ་རབས་ཀྱི་བྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱང་གསལ་ཆ་འེས་འེས་བརྩོད་

པ་མི་འདུག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་སྲས་ཀྱི་ཐུབ་བོ་

རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་མཛད་པའི་ཡོངས་སུ་གྲངས་པའི་བྱ་སྤྲོབ་ཀྱི་རིམ་པ་འགའ་དང་འགའ་

བྱོན་ཚུལ་རགས་བསྟུས་ས་བོན་ཙམ་འགོད་པ་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྟོམ་གྱི་དབང་

དུ་བྱས་ན། རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་གྱི་གཏམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལས། དམ་པ་འདིའི་

འཁོར་ནི་ཆོས་འབྱེལ་འཛིན་པའི་བློ་མ་དཔའོ་རྡོ་རྗེ་སོགས་གསུམ། སྟོང་སྟོན་

རྒྱ་ཤྲི་ལ་སོགས་པ་སྤྱ་ཚར་བཞི། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མདོ་

ཁམས་པ་བཞི། དབུས་པ་བཞི་སྟེ་རྟོགས་ལྡན་བརྒྱད། དར་མ་རིན་ཆེན་སོགས་

གསང་བདག་གིས་ལུང་བསྟན་པའི་འཁོར་�best་པར་བ་གསུམ། ཐུགས་སྐས་དགེ་

@588 ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས་འཕྲིན་

ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སྐས་ཆེན་བཞི། རྟོར་སྟོན་ནམ་རྒྱལ་བ་སོགས་

དབུས་གཙང་བསྟན་པའི་སྐང་བྱེད་བཅུ། བྱང་སེམས་འཕྲུལ་བསོད་ནམས་སོགས་

གཞན་དོན་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བཅུ། བྱམས་ཆེན་འཕྲུལ་ཡེ་ཤེས་སོགས་མི་

དབང་གི་ཏི་ཧྥི་གཉིས། ཡར་རྒྱབ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་མང་དུ་ཐོས་པའི་

དཔོན་སྐས་གཉིས། ཆོས་རྗེ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་སྤྱངས་ཡོན་འཛིན་པའི་

ཅོག་ཆེན་ཅོག་ཆུང་གཉིས། ཞང་ཞུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་སོགས་རྣམ་དཔྱོད་

ཕུལ་བྱུང་གཉིས། ཤེས་རབ་བཟང་པོ་གཉིས་སོགས་བསྟན་པ་ཕྱོགས་མཐར་སྤེལ་

བའི་དར་ཆེན་དྲུག །འགོས་ལོ་ཙ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ་སོགས་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བ་གཉིས།

འབྲི་ལུང་རིན་པོ་ཆེ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་སོགས་ས་སྐྱོང་གི་ཆོས་རྗེ་དྲུག །མངའ་

རིས་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་སོགས་གསུང་རབ་མང་དུ་མཁྱེན་པའི་བསྟན་འཛིན་བརྒྱད།

རོང་པོ་ལྷགས་ནག་སོགས་མདོ་རོང་གི་མཁས་པ་བཞི། ཀྱེ་ཁིང་བྱང་དཔལ་བ་

སོགས་མཁའ་སྟོང་གྲབ་པའི་གདུང་བརྒྱད་གཉིས། སྐྱེས་མཆོག་སྟོན་ལམ་དཔལ་

བ་སོགས་ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་གཉིས། སྒྲུན་མདའ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་པ་

སོགས་སྐྱེ་རྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་བརྒྱད། ཉེའུ་ར་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་སོགས་ཁྲི་ཆེན་འཛིན་

པའི་བློ་མ་བཞི། མཁན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་བ་སོགས་ས་སྟོང་བའི་མཁན་པོ་བཞི། ཆེན་

པོ་གྲགས་བཟང་སོགས་ཆེན་པོ་ལྔ། འབྲི་ཁུང་ཆོས་སྐྱོབ་བཀྲིས་རིན་ཆེན་སོགས་

དབང་བཞི་བསྒྲུར་བའི་ཆོས་སྐོར་གཉིས། དཀའ་བ་ཐུབ་དར་བཟང་སོགས་ལུང་རིགས་

སྣྲ་བའི་དཀའ་བ་ཐུབ་བ་བཞི། གཡག་སྟེ་དཀའ་བཞི་བ་སོགས་ཆོག་དོན་འཛིན་པའི་

དཀའ་བཞི་བ་བཅུ། ཇོ་གདན་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་སོགས་བརྩལ་བཞུགས་འཛིན་

@589 པ་བཞི། གནས་བརྟན་ཆོས་བཟང་སོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་བརྟན་

བྱུག །ཆོད་ཕྱུག་རྩོགས་ལྡན་བྱགས་པ་འབྱུང་གནས་སོགས་ཆེ་བློས་བཀང་གི་རྩོགས་

ལྡན་ལྟ། གཞན་ཡང་རྒྱ་སྟོན་ཆོས་བཟང་བ་སོགས་སྐུ་དངོས་ཀྱི་སྐྱོབ་མ་ཡོངས་སུ་

བྱགས་པ་ནི་ཕྱིད་ཀྱིས་ལྷག་པའི་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། དགའ་

ལྷན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཀྱང་གྲངས་སྟོམ་འགའ་ཞིག་ལ་མང་ཉུང་གི་ཁྱད་པར་ལས་ཕལ་

ཆེ་བ་གོང་དང་མཚུངས་པ་ནས། སྟོམ་སོ་སོའི་བྱ་སྤྲོད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གསལ་

བ་དང་བཅས་འགོད་པར་མཛད་འདུག་པ་དེ་ནང་ལྟར་ན། སྡས་ཀྱི་ཐུབ་བོ་གསུམ་ནི་

རྒྱལ་ཚབ། མཁས་གྲུབ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྱུབ་པ་བཅས་

ལ་ངོས་འཛིན་མཛད་ཅིང་། ཆོས་འབྱེལ་གསན་པའི་དབང་གིས་བླ་མ་དབུ་མ་བ།

ཕྱག་རྟེར་བ། རྗེ་རེ་མདའ་བ་གསུམ་ཀྱང་སྤྲོབ་ཁོངས་སུ་གཏོགས། སྔ་ཚར་

བཞི་ནི། ཚ་ཁོ་དཔོན་པོ་ངག་དབང་བྱགས་པ། མདོ་སྡེད་བྱགས་པ་བློ་བྱོས།

སྡེང་སྡེན་ཚྭ་ན་ཕྱི། དགེ་བཤེས་ཤ་སྡེན་དང་བཞི། ཕྱི་ཚར་བརྒྱད་ལས་དབུས་

པ་བཞི་ནི་འཇམ་དཀར་བ། བཟང་སྐྱོང་བ། རིན་རྒྱལ་བ། བྱང་ས་བ་བཞི།

མདོ་ཁམས་པ་བཞི་ནི། རྩེ་རྐོགས་ལྷན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། ཤེས་རབ་

བྱགས་པ། འཇམ་དཔལ་བཀྲིས། དཔལ་སྐྱོང་བ་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་པོ་

འདི་བྱ་བྱལ་ལ་བྱོན་དུས་ཀྱི་ཕྱག་ཕྱི་བ་འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱད་དུ་བྱགས། འཕྱིན་

ལས་ཆེ་བ་ལྟ་ནི། འདུལ་འཛིན་པ། འཇམ་དཀར་བ། ཆོས་རྩེ་བཀྲིས་དཔལ་

ལྷན། མཚུངས་མེད་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ལྷ། བསྟན་

པའི་སྐྱོན་མེ་བཅུ་ནི། རྗེ་དགོན་མཆོག་ཚུལ་ཁྲིམས། མཁས་པ་རྒྱལ་དབང་ཁ་ཆེ།

གཉལ་ཆོད་རིན་བསམ། མཁྱེན་རབ་གྲགས་བཟང་བ། གཉལ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་

@590 མཚན། ཉོར་སྐྱོན་ནམ་མཁའ་དཔལ། རྗེ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་། ཆོས་རྗེ་

ཆོས་རྒྱལ་བ། ཆོས་རྗེ་དཔལ་སེང་བ། སྣར་ཐང་རབ་མཆོག་དང་བཅུ། བྱང་སེམས་

གཞན་དོན་རྣམ་པ་བྱུག་ནི། བྱང་སེམས་ཤཱཀ་བསོད། བྱང་སེམས་ཀྱན་དགའ་བཟང་

པོ། བྱང་སེམས་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། བྱང་སེམས་ཆུལ་ཁྲིམས་དཔལ་བཟང་། བྱང་

སེམས་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་བྱང་སེམས་རྒྱལ་མཚན་གྲགས་བཟང་སྟེ་དྲུག །ས་

སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་བཀྲ་བ་བྱམས་ཆེན་ཤ་སྟག་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱང་དར་མ་གཉིས། མང་

ཐོས་དཔོན་སྲས་གཉིས་ནི། མ་གཅིག་དཔོན་པོ་ནམ་མཁའ་དཔལ་དང་། ཡར་

རྒྱབ་དཔོན་པོ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱ་བ་གཉིས། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་ནི།

ཞ་ལུ་བ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཆོས་རྗེ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས། རྣམ་

དཔྱོད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི། སུས་སྲས་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་དང་། ཞང་ཞུང་བ་ཆོས་

དབང་གྲགས་པ་གཉིས། བསྟན་པ་ཕྱོགས་མཐར་སྤེལ་བ་དྲུག་ནི། སྟོང་སྐད་ཀྱི་

ཤེར་བཟང་གཉིས་དང་། གུ་གེ་ངག་དབང་གྲགས་པ། ལྷོ་པ་རྒྱལ་མཚན་སེང་གེ།

བླ་མ་དཔལ་ལྡན་ཤེས་རབ། ལྡན་མ་ཡེན་ཏན་དཔལ་བ་སྟེ་དྲུག །སྐད་གཉིས་སྨྲ་བ་

གཉིས་ནི། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་དང་། སྐྱ་ལྷང་ལོ་ཙ་བ་གཉིས། སྡེ་

བདག་གི་རིན་པོ་ཆེ་དྲུག་ནི། ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ། རིན་པོ་ཆེ་

བསོད་ནམས་བཟང་པོ། རིན་པོ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་རྩོ་རྗེ། རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་

རྒྱལ་མཚན། འབྲི་ཁུང་རིན་པོ་ཆེ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ། སྟག་ལུང་རིན་པོ་ཆེ་

བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འོད་དང་དྲུག །གསུང་རབ་མང་དུ་མཁྱེན་པ་བརྒྱད་ནི། ཆོས་རྗེ་

ཤེར་འབྱུང་བ། རྒྱལ་ས་རིན་བསམ། བྱང་གླིང་པ་གྲགས་རིན། མངའ་རིས་པ་

བསོད་རིན། འཇམ་དབྱངས་རིན་རྒྱལ། གྱ་གེ་སངས་རྒྱས། འཇམ་དབྱངས་

@591 རན་གྲགས། རྒྱལ་སྲས་བདེ་འབྱུང་བ་དང་བརྒྱད། མདོ་རོང་གི་མཁས་པ་བཞི་ནི།

མདོ་སྨད་པ་འོད་ཟེར། ལེགས་བཟང་། བསོད་ཤེ་གསུམ་དང་། རོང་པོ་ལྷེ་རྣག

དང་བཞི། གྲྭབ་པའི་གདུང་ཀྱི་ཞིང་རིན་ཆེན་བྱང་དཔལ་དང་། རིན་ཆེན་དཔལ་གཉིས།

སྐྱེས་བུ་ཡ་མཚན་ཅན་ནི། སྐྱེས་མཆོག་སྨོན་ལམ་དཔལ་བ་དང་། རི་མི་འབབ་

པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གཉིས། སྦྱིན་མངའ་བརྒྱད་ནི། ཀུན་བློ་བ། གཞོན་ནུ་

འོད། བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་བཟང་བ། ནམ་རྒྱལ་བ། བསོད་ནམས་

ལྷུན་གྲུབ། རིན་རྒྱལ་བ། རིན་ཆེན་འཕེལ་བ་བརྒྱད། ཁྲི་ལ་འཛོགས་པའི་སྒྲ་མིད་

བཞི་ནི། གྲུང་ཆོས་རྗེ་མཛོས་པ་དཔལ། ཐུབ་ཆེན་ཉག་ཤག་པ། སྤྱག་བྱ་གྱི་ཡི་

དཔལ་ལྷུན་དོན་གྲུབ། ཉེཌུ་ར་བ་ཡི་ཤེས་དཔལ་དང་བཞི། མཁན་ཆེན་བཞི་ནི་ཆོས་

རྒྱལ་དཔལ་བཟང་། རྒྱལ་བཟང་བ། ཀུན་རྟོར་བ། བྱང་དཔལ་བ་བཞི། ཆེན་

པོ་ལྔ་ནི། བྱགས་བཟང་། དགས་པོ་བ། ཐྲོ་འཕེལ། ཀུན་རྒྱལ། བཀྲ་ཤིས་

རྒྱལ་མཚན་ལྔ། ཆོས་སྐྱོ་བ་ནི། གདན་ས་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ་དང་། འབྲི་ཁུང་

བཀྲ་ཤིས་རིན་ཆེན་གཉིས། དཀའ་བཅུ་བ་བཞི་ནི། དར་བཟང་། འབའ་སེར་བ།

ཅོ་ཅོ་སྟོན་རྒྱལ་མཚན། ལྷུ་ལ་བ་དང་བཞི། དཀའ་བཞི་བཅུ་ནི། མཐིལ་ཆུང་དོན་

ཡོད། བག་དགོན་རིན་དཔལ། རྒྱལ་བ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ། བྱེ་རེ་སངས་རྒྱས་

དབང་ཕྱུག །སྐྱག་ཕུ་སངས་རྒྱས་བཟང་པོ། གཡག་སྟེ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ།

བྱོས་བ། འཆོར་བྱབ། ཆོས་སེང་། བྱགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་བཅུ། ཇོ་གདན་

བཞི་ནི། རྒྱ་བ་བྱོ་བྱོས། བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ། ལེགས་རིན་པ། ཀོང་པོ་དང་

བཞི། གནས་བརྟན་དྲུག་ནི། ཆོས་བཟང་བ། རྒྱལ་སྟེང་དོན་གྲུབ་དཔལ། རྒྱ་མ་

དགེ་འདུན་རྒྱལ་པོ། འོད་ཟེར་བཀྲ་ཤིས། གཞོན་ནུ་སངས་རྒྱས། ཀུན་དགའ་

@592 འབུམ་དང་དྲུག །རྩོགས་ལྡན་ལྷ་ནི། སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་། ནམ་མཁའ་ཤོག

རལ། བྱགས་པ་འབྱུང་གནས། རལ་ཞིག་པ། བོ་ལེ་བ་རྣམ་རྒྱལ་དང་ལྷ། གཞན་

ཡང་ལྷ་གཟིགས་བྱགས་པ་རྒྱ་མཚོ། དྲང་གཞེན་དཔལ་བ། མཁན་པོ་བསམ་རྒྱལ་པ།

བླ་མ་གསེར་ཐུབ། ཡང་རིན་པོ་ཆེ། ཞི་བློ་དབོན་པོ། དྲང་ནམ་མཁའ་བ། བླ་མ་

མགོན་པོ་བྱང་ཆུབ། བླ་མ་བསོད་རིན། དྲང་ཆོས་འཕགས། བླ་མ་ཤཀ་རིན། བླ་མ་

ཟླ་བཟང་། བླ་མ་ཆོས་རྒྱན། རྒྱ་ར་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སོགས་མང་ཡང་

རང་སྐྱེ་ཐོན་པ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་སོ་སོས་ཆོས་སྡེ་དང་བསྟན་བཅོས་མཛད་ཆུལ་སོགས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཡོངས་བྱགས་ཀྱི་བུ་སློབ་རགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་དེ་རྣམས་

ཡིན་ལ། ཡང་ནེ་རིང་པ་འཆི་མེད་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་གསེར་གྱི་མཆོད་

སྟོང་དུ། གོང་དུ་འཕོད་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་དུ་དུང་ཆེས་མཆོག་ཏུ་ལྡུར་པའི་

སྐྱེས་ཆེན་བདུན་བཅུར་ལོངས་པ་ཙམ་སྟེ་ཚན་ཉི་ཤུར་བསྒྲིལ་ནས་དེ་དག་སོ་སོར་ལོ་

རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་འགའ་རེ་དང་བཅས་གསུང་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ནང་ལྟར་འདིར་

ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ན། ཐོག་མར་སྟེ་ཚན་འཆོམས་ཀྱི་དབང་དུ་ན་རྣམ་ཐར་དེ་

ཉིད་ལས། དེ་ཡང་རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟོད་པ་ཙོང་ཁ་རིང་མོར། ལྷུན་

པོའི་དྲུང་ན་གསེར་གྱི་རི་བདུན་ལྟར། །འཁྲན་རྩྭས་དབེན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་སྣས་

བདུན་ཞེས། །ཡི་དམ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་ཚོང་ཁ་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་གྱི་ལུང་བསྟན་དང་རྣམ་ཐར་ལས་བྱང་བ་ལྟར། ལུང་བསྟན་རྣམ་

དག་ཡོད་པའི་ཐུགས་སྐས་བྱ་ཆེན་བདུན། སྟོན་དུས་བྱ་བའལ་མཛད་དུས་ཀྱི་ཕྱག

ཕྱི་བ་བློས་བཏང་བརྒྱད། སྐུ་སྣུན་དུས་སྣུན་གཡོག་དང་སྐུ་རིམ་ཤོང་ཚུགས་མཛད་

པའི་བྱ་ཆེན་བདུན། གདན་སའི་ལུགས་གཉིས་སྤེལ་བའི་བྱ་ཆེན་མཁས་གྲུབ་བརྒྱད།

@593 ཡི་གེས་ཐུགས་ཟིན་པའི་བྱ་ཆེན་གསུམ། འཕྲིན་ལས་རྩོད་པ་མེད་པའི་བྱ་ཆེན་གསུམ།

སྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་བྱ་ཆེན་རྟོགས་ལྡན་གྱི་མཚན་ཅན་བཞི་དང་། རི་སྐྱབ་

པ་གཉིས། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་མཁྱེན་པའི་མཁས་མཆོག་གཉིས། སྟོང་

སྨད་ཀྱི་ཞེས་རབ་བཟང་པོ་རྣམ་གཉིས། བྱང་སེམས་རྣམ་གཉིས། སེམས་དཔའ་རྣམ་

གཉིས། བྱགས་པ་རྣམ་གཉིས། བཀའ་བབས་ཀྱི་བུ་ཆེན་དྲུག །སྟེ་དཔོན་གྱུབ་ཐོབ་

ཀྱི་བུ་ཆེན་རྟོད་མེད་གསུམ། རིགས་རྩས་ཁྱངས་བཅུན་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམ་པ་གསུམ།

རྒྱལ་ཚབ་བསྟན་འཛིན་གྱི་བུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ། སྟེ་དཔོན་ཐུགས་བློ་

གྱི་མཁས་པ་གཅིག །བྱ་བཀང་སྨས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་གཅིག །མཁས་མཆོག་ཡོངས་

བྱགས་ཀྱི་ཆོས་རྗེ་གཉིས། བྱ་བཀང་ཡོངས་བྱགས་ཀྱི་བླུབ་ཐོབ་གཅིག །ཅེས་པ་ཙམ་

གྱིས་ཆོམས་བརྗོད་ནས། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་སོ་སར་བཞག་ན། དང་

པོ་ལྷང་བསྟན་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཐུགས་སྲས་བདུན་ནི། རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ།

རྩེ་ཤར་གཉིས། རྐོགས་ལྡན་གཉིས་ཏེ་བདུན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་

གསུམ་ནི། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དར་མ་རིན་ཆེན། འདུལ་འཛིན་རིན་པོ་

ཆེ་བྱགས་པ་རྒྱལ་མཚན། མཁས་བླུབ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བ་གསུམ།

རྩེ་ཤར་གཉིས་ནི། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་ནམ་མཁའ་དཔལ་དང་། ཤར་རྩེ་ཆོས་

རྗེ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་གཉིས། རྟོགས་ལྡན་གཉིས་ནི། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་

དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྟོགས་ལྡན་ནམ་མཁའ་ཤེགས་རལ་གཉིས་སོ། །དེ་དག

ལ་ལྷང་བསྟན་རྣམ་དག་ཡོད་ཚུལ་ནི། སྔགས་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་

པ་རྣིད་པའི་ལྷང་བསྟན་ཡོད་ཅིང་། བརྒྱས་པ་ཡང་ཡིན་པར་གསུངས། དེར་

མ་ཟད་སྔར་གོང་དུ་བཀོད་པའི་རྗེ་ཉིད་བསྟེལ་བ་ལས་ཅུང་ཟད་དྭངས་པའི་སྐབས་རྗེ་བཙུན་

@594 འཇམ་དབྱངས་དངོས་སུ་བྱོན་ནས། དཔྱིན་ཆད་བསྟེད་རྩོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་

བཞེས་པ་ལ་འགྱས་པར་མཛད་ན་སྟགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་དུ་ཐུགས་

རྒྱུད་ལ་འཁྱེངས་ཤིང་། སྤོབ་མ་སྐལ་བཟང་བདུན་ལའང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་

རེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། རྗེ་རྟོགས་ལྡན་པ་ཆེན་པོའི་མནལ་ལམ་དུ།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་ཡིན་ཟེར་བ་ཆ་ཚད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྩེ་མོ་སྤྲིན་གྱི་སེབ་ན་

སྤེབ་པ་ཞེག་གི་དྲུང་ན། དེ་ལ་ཉེ་བར་བསྟོར་བའི་མཆོད་རྟེན་བདུན་སྐང་བར་མཐའ་

འབྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་འདི་དང་འདིའི་ཡིན་ཟེར་ཞེང་བདུན་ཀ་ལ་

སྐུ་དཀར་གསོལ། ཡང་མཆོད་རྟེན་གཅིག་གི་གོས་ཞེག་འདུག་པ་དེར་གསོལ་ཟེར་བ་

ལ། དཔལ་མཆོད་རྟེན་མ་བྱུང་བས་མི་གསོལ། བྱང་ནས་གསོལ་ཟེར་བའི་སྐུ་

དཀར་གསོལ་བའི་མཆོད་རྟེན་བདུན་ནི་གོང་གི་ལུང་བསྟན་བཟློས་པའི་བུ་ཆེན་བདུན་པོ་

དང་། གཅིག་རྗེས་སུ་བྱུང་ནས་གསོལ་ཟེར་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་འདུན་

གྱུབ་དེ་སྐབས་རྗེའི་ཞལ་དུ་ཕེབས་མ་ཟིན་ཅིང་། དེ་རྗེས་འོན་བཀྲ་ཤིས་དོ་

ཁར་ཕེབས་སྐབས་ཞལ་ཆེན་ཏེ་སྲས་ཀྱི་ཐུབ་བོར་བྱུང་པ་དེའི་མཚན་ལྟས་སུ་མངོན་ཏེ་དེ་

ལྟར་ན་ལུང་བསྟན་བཟློས་པའི་ཐུགས་སྲས་བརྒྱད་དུའང་འདྲེན་རིགས་སོ། །ཡང་།

འདྲེན་ཚུལ་གཅིག་ལ་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་གིས་བདེ་སྐྱོབ་

མ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། གནས་

བརྟན་བཟང་སྐྱོང་བ། ཆུ་མ་བརྩེན་རྡོར་བ། སོག་ཚ་ཡོན་ཏན་དཔལ། རྟོགས་

ལྡན་བྱང་སེང་བ། ལྷོ་པ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་སྟེ་བདུན་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་འདྲེན་

མཛད་པ་ཡང་ཡོད་འདུག་པར། དེ་དག་ཀྱང་དབང་གི་སྣོད་ལྡན་བཀའ་བབ་ཀུ་ཡི་

དམ་ལྷག་པའི་ལྷས་ལུང་བསྟན་པར་ངེས་ན། ལུང་བསྟན་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་བྱ་ཆེན་

@595 བདུན་ཞེས་པ་ལ་བདུན་ཚན་དེ་གཉིས་ཆར་འདྲེན་ཆོག་པར་སེམས་སོ། ।7གཉིས་པ་

བྱ་བའལ་མཛད་དུས་ཀྱི་བློས་བཏང་བརྒྱད་ནི། གོང་དུ་བཀོད་པའི་འཁོར་དག་པ་རྣམ་

བརྒྱད་དུ་གྱུར་པའོ། །7གསུམ་པ་སྣུན་གཡོག་མཛད་པའི་བྱ་ཆེན་བདུན་ནི།

རྒྱལ་ཚབ་མཁས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས། རྩེ་ཤར་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ཤཀྱ་ཡེ་

ཤེས། བཤེས་གཉེན་ལེགས་བཟང་། ཆོས་རྗེ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་རྣམས་ཡིན།

དེའི་ནང་ནས་ཆོས་རྗེ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་དེ་སྐུ་གཞོན་པས་མཆོད་གཡོག་ཅང་མཛད་པ་

ཡིན་ཅེས་བྱགས། 7བཞི་པ་གདན་སའི་ལུགས་གཉིས་སྤྲེལ་བའི་བྱ་ཆེན་མཁས་

གྱུབ་བརྒྱད་ནི། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེ། མཁས་གྱུབ་ཆོས་རྗེ། ཞ་ལུ་ཅོག

ཆུང་བ་ཆོས་རྗེ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ། ཟབ་

སྨོར་བ་ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་། བ་སོ་ཆོས་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ཆོས་

རྗེ་སྨོན་ལམ་དཔལ་འབྱོར་བློ་གྲོས། ཆོས་རྗེ་དབོན་བློ་བཟང་སྐྱེ་མ་རྣམས་ལས་དང་

པོ་བདུན་ལ་འཇམ་དབྱངས་གཅོང་པ་བདུན་བརྒྱད་དུ་གྲགས་ཤིང་། ཡི་དམ་གྱི་

ལུང་བསྟན་ཡོད་པར་སྣང་། བརྒྱད་པ་འདི་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གདུང་ཆོས་གཉིས་ཀའི་

ཐད་ནས་བྱ་ཆེན་གྱི་གཅོ་བོ་བགྲང་ཆོག་པ་ཡིན་པར་གསུངས། ཡང་འགའ་ཞིག

གིས་གོང་གི་གདན་ས་མཛད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྩེ་ཉིད་ལ་ཆོས་དངོས་སྤྱ་གསན་པའི་

ངེས་པ་མེད་པས་ཆོས་འབྲེལ་མ་གསན་པ་རྣམས་བྱ་ཆེན་དུ་མི་བགྲང་གསུངས་ཡང་།

བྱང་རབ་ཆོས་རྩེར་གྲགས་པ་རྩེ་སྨོན་ལམ་དཔལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་

རྩེ་ཉིད་ལས་དངོས་སྤྱ་ཆོག་གསན་ཅིང་། རྩེ་སྨོན་ལམ་དཔལ་བས་ཀྱང་མནལ་ལམ་

དུ་གསུང་ཆོས་གསན་པ་དང་། གདན་སའི་ལུགས་གཉིས་རྣམ་དག་བརྙང་བས་བྱ་ཆེན་

དུ་བགྲང་ཆོག་ཅེས་ནི་རིང་འཆི་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས། [7]ལྷ་པ་ཡི་གེས་ཐུགས་

@596 ཟིན་པའི་བྱ་ཆེན་གསུམ་ནི། ལྷ་དགོན་དཀའ་བཞི་བ་རིན་ཆེན་དཔལ། གཡག་སྡེ་

པ་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་། སྡོམ་བརྩོན་བློ་གྲོས་གྲགས་པ་གསུམ་ཡིན། ཐུགས་

ཟིན་ཞེས་པའི་དོན། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཐུགས་རྩོམ་

ཆེ་ཆུང་སྟོབས་ཆེ་བར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་སྐྱེན་རྣམས་ཐོག་མར་འབྲི་བ་དང་། དེ་

ལ་ཡང་ཞལ་ཤུས་དུ་མ་མཛད་དེ་འགའ་ཞིག་གཟིམས་ཁང་དུ་འཛོག་ཅིང་། ལ་

ལ་བྱ་ཆེན་སོ་སོར་གནང་བ་སོགས་རང་རང་གི་ཐུགས་བཞིད་བཞིན་ངལ་མེད་དུ་འབྲི་བར་

མཛད་པ་དང་། ཡིག་རིས་ཀྱང་དུ་མ་མཁྱེན་པ་མ་ཟད་བརྟའ་དག་དང་། གཅོད་

མཚམས་འབྲི་ལུགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མ་འགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེ་ཡང་ལྷག་པར་ཐུགས་

མཉེས་པས་ཟབ་ཚོས་དུ་མ་གནང་བ་ཡིན་པར་གྱགས། ₇དབུག་པ་འཕྲིན་ལས་རྣོད་

མེད་ཀྱི་བུ་ཆེན་གསུམ་ནི། བྱམས་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་རྩེ་ལྷུག་ཡེ་ཤེས། པཾ་ཆེན་རིན་

པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་གྱུབ། འདུལ་འཛིན་ཚོས་རྩེ་གྱགས་པ་དཔལ་ལྡན་གསུམ་ཡིན་ལ།

རྣོད་པ་མེད་ཆུལ་ནི། ཚོས་རྩེ་ལྷུག་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤར་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་དཔོན་

བློན་སོགས་ལ་དབང་བསྐུར་ཞིང་ཚོས་གསུངས་ཏེ་རྩེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། དབུས་

སུ་སེ་རའི་དགོན་པ་འདིབས་སྐབས་རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་རང་གིས་སྤྱིན་བདག་མཛད་པ་དང་།

གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཀའ་འགྱུར་རྣམས་པར་ཡོངས་རྫོགས་དང་། རྒྱ་འཕན་ཁྲད་

ཚར་རིང་ཐུང་བརྒྱ་སྐོར། མགོན་ཁང་དུ་མདའ་དར་མང་པོ་སོགས་ཕུལ་བ་དང་།

ཆོས་རྗེ་རང་ལ་གོས་ཆེན་སོགས་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གར་ཡ་མཚན་ཅན་ཕུལ་བ་རྗེ་བླ་མའི་

དབུལ་གདུང་ཆེན་མོའི་བཞུགས་ཁབས་སུ་ཕུལ་རྗེས། ཡང་ཆུ་ཤེལ་རྣམ་དག

ལས་གྲུབ་པའི་གུར་ཕུལ་བ་སོགས་སྤི་ཞུ་བགྱིར་སྐྱི་ཚད་མེད་དུ་ཞུས་ཤིང་། དུས་

ཕྱིས་ཀྱང་རྒྱ་ཡུལ་ན་ཆོས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོབ་བརྒྱད་དང་། ཆོས་བརྒྱད། དགོན་

@597 གནས་སོགས་མང་པོ་ཡོད་པར་བྱགས། 7ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་བྱུང

ཀྱིས་ནི་གདན་ས་བཀ་ཤིས་ལྷུན་པོ་བཏབ་སྟེ་དེ་ཉིད་དུ་དགེ་འདུན་སྡོང་ཕྱག་རེ་ཙམ་ནས།

བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་གྱི་བར་ལ་ཕར་ཚད་དབུ་གསུམ་དང་། འདུལ་མདོན་གཉིས་

སོགས་ཀྱི་བཀའ་པོད་ཆེ་ཆུང་མང་པོའི་ཤ་ཀ་དང་། ཐལ་འཕྲེང་། སྒྲི་དོན་ལ་

སོགས་པ་ཞིབ་རྒྱས་སུ་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་འཆད་ཉན་དང་། རྩོད་གླ་རྣམ་དག

འཇུག་པར་མཛད། གཞན་ཡང་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་དང་། རྩེ་

ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། གསུང་འབུམ་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་། བློ་སྦྱོང་གི་

ཁྲིད་སོགས་ཆོགས་ཆོས་དང་ཟུར་ཆོས་ཅི་རིགས་སུ་གནང་ཞིང་། སྐྱབས་ཀྱི་དབང་

ལུང་ཁྲིད་སོགས་གདམས་པ་མང་པོ་ཡང་བྱ་ཆེན་དུ་མ་ལ་ཟུར་ཆོས་སུ་སྩལ། རྗེ་

བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་སྐུ་བརྙན་ཐོག་ཚད་མ་སོགས་སྐུ་རྟེན་དང་། བཀའ་འགྱུར་

སོགས་གསུང་རྟེན། ལོགས་བྱིས་ཆེ་ཆུང་སོགས་རྟེན་གསུམ་མང་དུ་བཞེངས་

ཤིང་། དེ་དག་ལ་མཆོད་རྫས་རྒྱ་ཆེར་འབུལ་སྦྱོར་མཛད། ཆོགས་ཆེན་དུ་ལུང་

རིག་གི་སྒོབ་གྲྭ་དང་། འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་སྦྱི་དང་། ཁྲུང་ཁར་དུ་གཞི་

གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་སོགས་འཇུག་པར་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོབས་

འབྱོར་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱར་ཆེན་བཞི་དང་། ཀུ་ཚང་བཞི། སློབ་ཉུང་མང་

པོ་དང་བཅས་པ་འཕེལ་ཏེ། སྟོད་སྨད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཕལ་ཆེ་བ་ཡང་ཐུགས་དད་པའི་

སྐོ་ནས་བསྟུགས་བརྗོད་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་འབྱམས་སུ་ཀློས། 7རིན་

པོ་ཆེ་འདུལ་འཛིན་ཀུགས་པ་དཔལ་ལྡན་ཀྱིས་ནི། མཐོ་བ་མང་ཡུལ་དང་རྒྱབ་ར་

ནས། དམའ་བ་སྟོ་རིའི་བར་ཀྱི་ས་ཆ་མང་པོར་ཕེབས་ཏེ་སྟེ་བདག་དང་། དཔོན་

ཆེན་དུ་མ་དང་། བྱ་དགོོན་གྱི་བྷ་དཔོན་མང་པོ། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཆེན་པོ་དུ་མ་དང་།

@598 བྷ་ཕྱན་རབ་འབྱམས་དཀའ་བཅུ་འཛིན་པ་མང་པོ་སྟེ། མདོར་ན་སེར་མོ་བ་དང་སྐྱ་

བོའི་ཚོགས་དུ་མ་ལ་རང་རང་གི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དང་བྱིན་རླབས་གནང་

ཞིང་། སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་དུ་འདུལ་བའི་བསྟན་ཞིམས་དང་ལགཀ་ལེན་དར་སོ་

ཆེ་བར་མཛད་པ་དང་། སྐྱབ་སྟེ་དང་འདུལ་བྱ་མ་བཙུགས་པར་མཛད་པ་ལས་

འདུལ་འཛིན་བྱགས་པ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་བུའི་འདུལ་འཛིན་ཤེན་ཀུ་དགོན་ཞེས་དང་།

མཁས་བྱུབ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་སྨན་བྱགས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་སོགས་བསྟན་པ་ལ་

མཛད་པ་ཕྱག་རྡེས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་གོ །7བདུན་པ་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་མཛད་

པའི་བྱ་ཆེན་རྟོགས་ལྡན་ཀྱི་མཚན་ཅན་བཞི་དང་། དེ་སྒྲུབ་གཉིས་ལས། རྟོགས་ལྡན་

བཞི་ནི། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། རྟོགས་ལྡན་བྱང་སེང་པ། རྟོགས་

ལྡན་ནམ་མཁའ་ཤོག་རལ། རྟོགས་ལྡན་སྒྲུབ་པ་དཔལ་ཏེ་བཞི་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་གཉིས་ནི།

རི་མི་འབབ་པའི་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་དང་། སྒྲུབ་བརྩེ་དར་མ་རིན་ཆེན་གཉིས་ཡིན།

དེ་དག་ལས་རྟོགས་ལྡན་སྒྲུབ་པ་དཔལ་ནི་ནེ་རིང་གི་ཟུར་ཆེན་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུབ་

པ་རྒྱུན་རིང་མཛད་ཚུལ། ནེ་རིང་པའི་མེས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བླ་མ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞོས་

ཡིན་ཚུལ་སོགས་ནེ་རིང་རྗེ་འཆི་མེད་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་། བརྒྱད་པ་གཞུང་

ལུགས་རབ་འབྱམས་མཁྱེན་པའི་མཁས་མཆོག་གཉིས་ནི། གཞུང་ལུགས་མཐར་

ཐུག་སྨྲ་བ་འབྲས་སྤུངས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་པ་དང་། གཞུང་

ལུགས་བརྒྱ་ཕྲག་སྨྲ་བ་ཆོས་རྗེ་ཤར་སྟོན་དཔལ་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཡིན། དེའི་

ནང་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་ནི་འབུམ་རྒྱས་པ་རང་ལ་པོ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་པོ་

སྟེ་བརྒྱ་དང་དྲུག་རྩོགས་པར་ཐུགས་ཐོག་ནས་འཆད་པ་དང་། ཡང་པོ་སྟེ་ཆེ་ཆུང་

བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཐུགས་ཐོག་ནས་འཆད་ཐུབ་པ་སོགས་ཡོད་པར་སྣང་། དགུ་པ་

@599 སྟོང་སྐད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་གཉིས་ལས་སྟོང་ཀྱི་ཚོས་རྗེ་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་ནི་

མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་སྤྱི་དང་། ཁྲད་པར་མང་ཡུལ། ནུབ་ར་སོགས་

སུ་དགོན་པ་མང་པོ་བཏབ་ཅིང་གྲྭ་པ་བཟང་པོ་ཚུགས་ནས་དལ་ཡང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་

ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་མི་ཚེན་མང་པོའི་བླ་མ་མཛད་པ་ཡིན། སྐད་ཀྱི་

ཚོས་རྗེ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ནི་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཕྲིན་ལས་ཆེ་ཞིང་། རྒྱ་ལམ་

ལ་ཁའི་དགོན་ཞེས་པ་དཀྱུ་ཚབ་མདོ་དགོན་པར་གྲགས་པ་བཏབ་ཅིང་། གྲྭ་ཚོགས་

ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རྙེན་གསུམ་སོགས་འཛིན་དབང་བཟང་པོ་དང་། མང་ཐ་བསྐོལ་རེ་

ལ་ཡང་ཐ་སིག་རེ་འདེབས་པ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ཆེ་བར་གྲགས། བཙུ་པ་བྱང་

སེམས་རྣམ་གཉིས་ནི། བྱང་སེམས་བདེ་མོ་ཐང་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དང་། བྱང་

སེམས་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་གཉིས་ཡིན། དང་པོས་ནི་བདེ་མོ་ཐང་དུ་དགོན་པ་

བཏབ་སྟེ་འདུས་གྲྭ་རྣམ་དག་བཙུགས་པ་དང་། རྗེ་རང་བྱུགས་སྤྲོ་དར་ཡོལ་མ་ལ་

བརྟེན་པའི་སྐུ་ཚེ་རིལ་པོ་བསྐྲུངས་ཟིང་། ཐུགས་མཉེན་ཡང་ཐོགས་མེད་དུ་མངའ་བར་

སྣང་། གཉིས་པས་ནི་མདོ་སྣད་ཕྱོགས་སུ་སྣར་ཚུགས་རྒྱུན་དུ་བཅས་ནས་བྱོན་

ཞིང་། འཚོར་དུ་སྣང་པོ་ངན་ལོང་ཁོ་ནས་བསྐོར་ཏེ་བྱོན། གྲུར་མོ་ཆེའི་ནང་

དུ་བཞུགས་གྲལ་མཛོད་དུས་གྲང་གྲལ་དང་སྐྱ་ཐགཔ་ཉེ་བར་སྣང་པོའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁ་

ཞན་པ་དང་། དབང་ཆུང་བ་སོགས་སྐྱོ་བ་རྣམས་འཛོག་པ་དང་། མདོར་ན་དེ་ཐམས་

ཅད་ལ་ཟས་ནོར་གོས་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་འཆོ་སྐྱོང་དང་ཕན་འདོགས་བཟང་པོ་མཛད།

མི་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱགས་བྱོ་ཚུལ་སོགས་ཞུས་ཀྱང་མདོ་ལུང་སོགས་ནས་དྲངས་པའི་ལོ་

རྒྱས་དང་ཉཱད་པ་དུ་མ་མཛད་ཅིང་། དཀྱང་རྟག་པར་ཐུགས་རྗེགས་ཆེ་བར་མཛད་

པ་ཞིག་ཡིན། བཅུ་གཅིག་པ་སེམས་དཔའ་གཉིས་ནི། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

@600 གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་དང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་པ་གཉིས་ཡིན། དང་

པོས་ནི་ལ་སྟོད་བྱང་དུ་བྱོན། བྱང་བདག་པོ་དཀོན་མཆོག་ལེགས་པ་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་མཆོད་

གནས་དང་བླ་མ་མཛད། ངམས་རིང་བྱམས་ཆེན་གྱི་ལྷ་ཁང་འདུ་ཁང་དང་བཅས་པ་

བཞེངས་པའི་བདག་ཏུའོ་དང་། བྱམས་ཕུག་ཀུ་བཀས་པའི་བཙུན་གསར་ལྷ་བརྒྱ་

ཉིན་གཅིག་ལ་འཛུགས་པའི་མཁན་པོ་མཛད། ཆོས་སྡེ་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོར་བཀས་

པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྲིགས་དང་། འདུལ་བའི་གླ་དང་བསླབ་ཁྲིམས། ཕར་ཚད་

དབུ་གསུམ་གྱི་རྩོད་གླ་བཟང་པོ་འཛུགས་པའི་ཞལ་བཀོད་དང་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་

མཛད། དུས་དེར་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་མཁས་བཙུན་པར་གྱུར་པ་དང་། ས་དགེ་

གཉིས་ཀོ་ལོང་ཆུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངམས་རིང་ཆོས་སྤྲེའི་སྤྱོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཞལ་འདོན་

དུ་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་བརྒྱད་འདེབས་དང་། བྱམས་བསྟོད་

ཟབ་ཡང་མ་དང་། སྤྱོན་ལམ་ཐོག་མཐའ་བར་དགེ་རྣམས་འཛུགས་པར་མཛད། ཆོས་

རྗེ་རང་གིས་ཀྱང་ཆོག་སྙམ་ཆོས་སྤྲོད་ཀྱི་མཇུག་ལ་ས་དགེ་གཉིས་ཁྲད་མེད་དུ་མཛད་པ་

ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་བྱུང་། ཕྱིས་སྙ་ག་རབ་པ་བྷོན་པ་མན་ཆད་ངམས་རིངས་པ་

ཀོ་ལོང་དམ་དུ་སོང་བས་ཆོས་སྤྲོད་དེ་ཆོ་ཆག་འདུག་ཅེས་རྗེ་འཆི་མེད་པས་གསུངས།

གཞན་ཡང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་དུ་གྲགས་པའི་བླ་སྤྲོང་

ཆེན་མོ་པོ་སྤྲི་ཆ་བ་གཉིས་གསུང་རྩོམ་མཛད། དབུས་གཙང་སྤྲོད་སྨད་བར་གསུམ་དུ་

གྲགས་ཆ་ཞིང་རྗེ་ཅོང་ཁ་པའི་དགོངས་པ་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་སོགས་མདོར་ན་

ལུགས་གཉིས་མངའ་ཐང་མཐོ་ཞིང་། དོན་གཉིས་རྣམ་དག་འགྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་

པོ་ཡིན་པར་འདུག །སེམས་དཔའ་དེ་རི་བོ་དགའ་ལྡན་དུ་བཞུགས་སུས་ནས་སྟོང་

ཕྱོགས་ལ་འབྱོན་གྱབ་ཡོད་པའི་དུས་ཀྱིན་གཅིག་ཐུགས་དགོངས་ལ། ངས་བླ་མ་

@601 རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ཡང་ཡང་མཇལ་བ་དཀའ། འདི་ལྟ་བུ་རྟེད་པར་དཀའ་

བའི་བླ་མ་ཡིན་དགོངས་བཀའ་དྲིན་རྣམས་དྲན་ནས་འབུལ་བ་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་མཛད་ཅིང་།

ཁྱད་པར་དགའ་ལྡན་དུ་ཆོགས་ཆོས་གསུངས་པའི་ཚོ་ས་རྣོ་དང་འབྲིམས་པ་ལས་གྱུབ་

པའི་མཆྱལ་ཆེན་པོ་ས་འབྱར་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བཅོས་དང་ཞལ་བ་ལེགས་པོ་བྱས་ནས།

རི་མོ་མ་ཁན་མ་ཁས་པ་ཞིག་ལ། གསེར་ཞོ་བཏུལ་མ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་གསེར་བཟང་

པོ་སྤ་རྩི་དང་བཅས་གསོལ་དུ་བཙུག་ནས་ཕུལ་བའི་ཚེ། གསེར་ལྷང་བརྡངས་ལས་

གྱུབ་པའི་མཆུལ་ལྷ་བུ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག་བྱུང་བས་རྩེའི་ཐུགས་ལྷག་པར་མཉེས་ཏེ།

རྒེན་འབྲེལ་བཟང་། བླ་མ་དཀའ་བཙུ་པ་ལ་སྟོད་ཕྱོགས་སུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་

ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྱུབ་པར་འདུག་ཅེས་ལུང་བསྟན་བཟང་པོ་མཛད་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་

བར་སྣང་། གཉིས་པ་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་པ་ནི་རྩེས་དང་སོགས་སུ་

འཕྲིན་ལས་ཆེ་ཞིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་འདུན་གྱུབ་ཀྱིས་ཀྱང་བླ་མར་བཀུར་

བ་སོགས་རྩོད་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པར་སྣང་། ₇བཅུ་གཉིས་པ་བྱགས་པ་རྣམ་གཉིས་

ནི།། སྟོང་ཀྱི་ངག་དབང་བྱགས་པ་དང་། སྣང་ཀྱི་ངག་དབང་བྱགས་པ་གཉིས་

ཡོད་ཚུལ་གསལ་ཡང་། སྟོང་ཀྱི་འདི་ལ་ཆོས་དབང་བྱགས་པ་ཟེར་བ་ལས། ངག

དབང་བྱགས་པ་མི་ཟེར་ཞེས་ལ་ལ་གསུང་བ་ལྟར་ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་བྱགས་པ་ཞེས་པ་

དེ་ཡིན་པར་མཛད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་ཞང་ཞུང་པས་མངའ་རིས་སུ་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་

མི་གསལ་བས་གྱ་གི་ངག་དབང་བྱགས་པ་ཡིན་འདྲ་ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་སྟོང་ཕྱོགས་

སུ་གྱུ་གེ་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་བློ་མ་མཛད་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ནེ་

རིང་པ་བདེ་ལེགས་མགོན་པོ་གྲུབ་ལ་ཡང་ཆོས་འབྲེལ་སོགས་གསན་པར་བྱགས། གཉིས་

པ་སྣང་ཀྱི་ངག་དབང་བྱགས་པ་ནི་ཚ་ཁོ་མ་ཁན་ཆེན་ངག་དབང་བྱགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན།

@602 འདིས་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་མངོན་རྟོགས་མཛད་

པའི་བསྐལ་བ་བོ་ཡང་མཛད། ཁམས་ཕྱོགས་སུ་འཕྲིན་ལས་ཆེ་ཞིང་དགོན་པ་ཁྱད་པར་

ཅན་ལྟ་བུག། དེ་དག་ཏུ་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་འདུལ་བའི་བསྟན་བྱིམས་རྣམ་

དག་འཛུགས་པར་མཛད། འགའ་ཞིག་གིས་དགོན་པའི་གྲངས་འདི་ལས་མང་བ་ཡང་

བཀའ་ཡར་ཨཞད་ལ། ད་ལྟ་རྒྱལ་རིང་ཁྱལ་དུ་ཡོད་པའི་ད་ཚང་དགོན་པ་ཞེས་པ་འདི་

དགོན་པ་བཀའ་རྒྱུའི་གྲངས་ཚང་བའི་མཐའ་མ་དེ་ལ་ད་ཚང་ཞེས་འདོགས་པར་མཛད་པ་

ཡིན་ཅེས་ཟེར་རྒྱུན་ལ་འདུག ।7བཅུ་གསུམ་པ་བཀའ་བབས་ཀྱི་བུ་ཆེན་དྲུག་ནི།

རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕར་ཚད་སོགས་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོར་དུ་མ་དང་། སྔགས་

ཆོག་དུས་འཁོར་དང་། བདེ་མཆོག་གི་རྟོགས་རིམ་གཙོ་ཆེ་བའི་བཀའ་བབ། 7 འདུལ་

འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འདུལ་བའི་ཨཞད་པ་དང་ལག་ལེན། གཤེན་རྟེ་གཤེད་དམར་

ནག་སོགས་ཀྱི་བཀའ་བབ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་ རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་དང་བཅས་པའི་བཤད་བཀའ་སོགས་བཀའ་བབ། མཁས་གྲུབ་ཤེས་

རབ་སེང་གེ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་བཞི་སྦྲགས་སུ་གཏགས་པ་

དང་། གཞན་ཡང་གསང་བདེའི་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་བཀའ་བབ། ལ་སྟོད་

ཐྲུ་ཀའི་ཆོས་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་རིར་འཁོར་ལོ་བདེ་

མཆོག་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་གསན་པའི་དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་

ཀྱི་བཀའ་བབ། ཇ་སྤྲེང་གི་རྗེ་བཙུན་རྒྱལ་མཚན་གྲགས་བཟང་ལ་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་དང་། བུ་

སྟོན་སོགས་ནས་བརྒྱུད་པའི་བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་བཞི་དང་། དྲིལ་

བུ་རིམ་ལྟའི་ཁྲིད་ཀྱི་བཀའ་བབ་པ་སྟེ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །7བཅུ་བཞི་པ་སྟེ་

དཔོན་གྱུབ་ཐོབ་རྩོད་མེད་ཀྱི་བུ་ཆེན་གསུམ་ནི། འབྲི་ཁུང་རིན་པོ་ཆེ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ།

@603 ཕག་གྲྭ་སྒྲུན་མངའ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གསུམ་

ལས་འབྲི་ཁུང་རིན་པོ་ཆེས་ནི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་བླ་མ་ལྟ་བཅུ་པའི་ཏེ་ཀ་མཛད་དགོས་

ཀྱི་བསྐུལ་མ་གནང་ཞིང་། གསུང་ཆོས་ཀྱང་ལ་ལས་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་ཆོས་དུ་མ་ཁྲོམས་

ཆོས་སུ་གསན་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལས་གསང་ཐབས་སུ་གསན་ཟེར་བ་ཅི་རིགས་ཡང་

དོན་དུ་གསུང་ཆོས་དུ་མ་ཞིག་གསན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱན་མངའ་བསོད་ནམས་

གྲགས་པས་ཀྱང་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་གསན། རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ནི་

དབང་ལྡང་ཁྲིད་མང་པོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ནྱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་ཟབ་རྒྱས་གསན་

ཅིང་། ཉིད་རང་གིས་མཛད་པའི་ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་ཡིག་བདེ་ཆེན་གསལ་བའི་ཉི་མ་

འོད་ཟེར་སྟོང་ལྡན་ཟེར་བའི་དབུ་དང་མཇུག་ན་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་བསྟགས་བརྩོད་ཚད་

མེད་དང་། དེས་ལན་བཟློ་ྱི་འཕྲེང་བར། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་བླ་མ་

གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཅིག་རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡིན་ཅེས་གསུང་བར་བྱགས། བཅོ་ལྔ་པ་

རིགས་རྒྱས་ཁྲུངས་བཙུན་གྱི་མཁས་གྲུབ་གསུམ་ནི། རྗོག་པ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཆེན་

དཔལ་བཟང་། གནས་རྣིང་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ། ནེ་རིང་རིན་པོ་ཆེ་བདེ་ལེགས་

མགོན་པོ་གྲུབ་རྣམས་ཡིན། དང་པོ་ནི། རྗོག་ཆོས་སྐུ་རྗོ་རྗེའི་གདུང་བརྒྱུད་རྣམ་

དག་སྟེ། གདུང་རབས་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་རྗོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་འཛིན་ཞེས་པས་ཆོག་པར་

ལུང་བསྟན་པའི་ནང་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ་ཙམ་ཡིན་ཆོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམ་དག་ཞིག་བྱོན་

པར་སྣང་། འགའ་ཞིག་གིས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་རྗོག་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་

ལ་རྟོགས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྒོར་མང་པོ་གསན་ནམ་གསུང་བ་ཡོད་པར་འདུག །གཉིས་

པ་དང་། གསུམ་པ་གཉིས་ནི་ནེ་རིང་གི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རྣམས་སུ་ལོ་རྒྱུས་

གསལ་བར་ཡོད་པར་སྣང་ལ། ནང་ཚན་ནེ་རིང་བདེ་ལེགས་མགོན་པོ་གྲུབ་ཀྱིས་རྗེ་

@604 ཅོང་ཁ་བ་དང་མཐལ་ཆུལ་དང་། སྟོན་པའི་གསེར་སྐུ་མི་ཙམ་ཞིག་བཞེངས་པའི་ཐུགས་

ཀར་རྗེ་ཅོང་ཁ་པའི་བྱར་རྟགས་ཤའངས་སྐྱགས་ནས་བྱངས་སེམས་དཀར་དམར་བྱོན་པ་སྐུ་

ལ་བཀབ་པའི་སྟན་ཁེབས་བཟང་བ་ཞིག་ལ་གོས་པ་བཞུགས་ཆུལ་སོགས་བདེ་ལེགས་

མགོན་པོའི་རྣམ་ཐར་རང་རྩོམ་ན་གསལ་ཆུལ་ནེ་རིང་པ་རྗེ་འཆི་མེད་པས་གསུངས།

བཅུ་དྲུག་པ་རྒྱལ་ཚབ་བསྟན་འཛིན་གྱི་བྱ་ཆེན་རྩོད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ནི། རྒྱལ་

ཚབ་རིན་པོ་ཆེ། འདུལ་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་

ཡིན། ₇བཅུ་བདུན་པ་སྟེ་དཔོན་ཐུགས་གྲོལ་གྱི་བྱ་ཆེན་གཅིག་ནི། སྟེ་དཔོན་བྱང་

བདག་པོའི་ཞལ་ངོ་དང་། ཡུམ་གཅིག་ངེས་པའི་བདག་པོ་ནམ་མཁའ་དཔལ་ལམ།

མ་གཅིག་དབོན་པོར་གྲགས་པ་དེ་ཡིན། ཆོས་རྗེ་འདི་ཉིད་མཁས་པར་གྱུར་ནས་བཟང་

ལྡན་ཆོས་སྟེའི་མཁན་པོ་མཛད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ངམས་རིང་དུ་རྗེ་རེ་མདའ་བ་ལ་ཆོས་

གསན་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོ་མ་ཅིག་དཔོན་པོས་ཀྱང་རྩེ་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དེ་དག

ལ་བརྟེན་ནས་རྩེའི་གསུང་འབུམ་ཐོར་བུར། མ་གཅིག་དཔོན་པོ་དེ་ལ་འདི་སྐད་

གདམས། །ཞེས་སོགས་ཞལ་གདམས་ཡང་སྩལ་བར་སྣང་ལ། ཆོས་རྩེ་འདི་

ཉིད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཡང་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །7བཅོ་

བརྒྱར་པ་བྱ་བཀང་སྤྱས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་གཅིག་ནི། ཁམས་པ་གྲགས་བཟང་བ་ཞེས་

པ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཕུག་སྤོ་འདག་སྤྱང་དུ་བཙུགས་པའི་སྐུ་མཚམས་དམ་པོའི་

ངང་ནས་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་ལམ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བསྟན་

པའི་སྟབས་བློ་མེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ལ་ཉམས་ལེན་རྣམ་དག་མཛོད་པ་ལ་བརྟ4(EN)་ནས་དངོས་

གྱུབ་རྣམ་གཉིས་སྐུ་ཚོ་འདིར་འགྱུབ་ཚུལ་རྗེ་འཆི་མེད་པས་མཛོད་པའི་ཚོས་དྲྭ་དང་།

རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་བཤོས་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས། 7བཅུ་དགུ་པ་མཁས་གྱུབ་

@605 ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་རྗེ་གཉིས་ནི། ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཟང་རྩེ་བ་དང་།

འདུལ་འཛིན་ཆོས་རྗེ་ངག་གི་དབང་པོ་གཉིས་ཡིན་པའི་དང་པོ་ནི། དབུས་ཕྱོགས་

སུ་འཕྲིན་ལས་ཆེ་ཞིང་། རི་རྩེ་ཞེག་ཏུ་སྐྱབ་གནས་བཏབ་ནས་བཞུགས་པའི་ཚེ།

གཞན་གྱིས་གནས་འདི་ལ་མཚན་ཇི་སྙད་ཟེར་ལགས་ཞུས་པས། ས་འདིར་བསྡད་

ཅིང་བསྐོམ་པ་སྣལ་བ་བཟང་བས་སྣལ་བཟང་རྩེ་རྡུ་ཐོགས་ཞེས་དང་། ཡང་། ཡིད་

ལ་བསམ་པ་བཞིན་རི་རྩེ་འདིར་བསྡོད་གནས་བཟང་བ་ཞིག་བྱུང་བས་ཡིད་བཟང་རྩེ་རྡུ་

ཐོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལས། མཚན་ཆོས་རྗེ་སྣལ་བཟང་རྩེ་པའམ། ཡིད་བཟང་རྩེ་

པར་བྱགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དུས་ཕྱིས་དཔེ་ལ་ལར་ཡེ་བཟང་རྩ་པ་ཞེས་བཀོད་པ་ནི་བརྡའ་

སྣད་ནོར་བར་མངོན། ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་གདུང་འཛོས་ཡིན་པ་དང་། འོ་ཙ་བ་

མཁས་པར་མཁྱེན་པས་འཛོས་འོ་ཙ་བར་བྱགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཆོས་རྗེ་གཞོན་དཔལ་

བ་དང་། ཆོས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་དང་། རྣལ་འབྱོར་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་

དུ་ཡང་བྱགས། ཞལ་རས་སྤྲོབ་རྒྱལ་ལེ་བ་ཡོད་པ་དང་། ཞབས་བརྟན་བ་ལ་བརྟེན་

ནས་མཁན་ཆེན་སྤྲོབ་བརྟན་བ་ཡང་ཟེར། འདིས་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་གསུང་ཆོས་

གསན་ཞིང་། ཙ་བའི་བླ་མར་འཛིན་པ་ཡིན་སྟེ་ཁོ་རང་གི་གསུང་མགུར་ལས་ཀྱང་།

སྐྱབས་གནས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། །རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་བྱགས་པ། །རྩེ་གཅིག་གསོལ་

བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུང་པ་ཡིན། གཉིས་པ་འདུལ་འཛིན་ཆོས་

རྩེ་ངག་གི་དབང་པོ་ནི། རྩེ་མི་ལའི་སྒྲུབ་གནས་ལ་ཕྱི། མཉའ་རྣམ་སོགས་

སྤུ་བཞུགས་ཤིང་སྟོང་ཕྱོགས་སུ་འཕྲིན་ལས་ཆེ། རྩེ་འདི་ལ་མཉམ་མེད་ཤར་རབ་

འབྱམས་པར་གྲགས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རས་ཆུང་སྐྱན་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲིད་ལུང་

མན་ངག་དང་བཅས་པ་གསན་པ་དང་། གཙོང་སྐྱོན་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་

@606 ཀྱིའང་བླ་མ་མཛད་ནས་སྐྱན་བརྒྱད་ཡི་གེ་བཞི་པ་སོགས་གསུང་སྟེ་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་

སྤྱ་མཛད། རྩེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྤྲོབ་མ་ཡིན་ལུགས་ནི། འདུལ་འཛིན་རང་གི་

རྣམ་ཐར་ན། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་བཞི་ཞེས་པ་པཾ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ།

རྒྱ་མཚོའི་དབང་ཕྱུག་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། རྗེའི་

སྐོབ་མ་རྣོགས་ལྡན་སྒྲབ་པ་དཔལ་དང་བཞི་ལ་ངོས་འཛིན་མཛད་པས་སོ། ।7ཉི་ཤུ་

པ་བྱ་བཀང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གླུབ་ཐོབ་གཅིག་ནི། ཚོད་ཕྱུག་རས་པའམ། ཚོད་

ཕྱུག་ཆོས་རྗེ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་

དག་ལྡན་གཟིམས་ཁང་ན་བཞུགས་དུས་ཉིན་གཅིག་སྐུ་འཁོར་རྣམས་ལ། དེ་རིང་

སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་འབྱོན་པ་ཡོད་པས་སོ་ཚུགས་ཤིག་གསུངས་པ་ལ། རི་

ལྷར་ལགས་ཞུས་པས། རྒྱལ་བ་རྣོད་ཚང་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་སྨིལ་འབྱོན་པ་ཡོད་

གསུངས། སྐུ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་གང་ནོ་བཞུགས་པར་མཐོང་རྒྱ་ཅི་འདྲ་འདུག

གསུང་པ་ལ། ཉི་མ་རི་རྩེར་འགྲོ་བ་ཙམ་གྱི་བར་འབྱོན་མི་སྲུ་ཡང་མ་བྱུང་། ཞེར་

རེ་མང་པོའི་རྩེ་ལ་ཉི་མ་སེར་ལྷག་ལྷག་འགྲོ་བའི་ཚེ། དགེ་བཤེས་བྱ་བྲལ་བའི་

ཚུལ་ཅན། གཟན་ཉིས་སྨྲག་དང་ཤམ་ཐབས་བྱོན་པ། དཀའ་བ་སྤྱད་པས་སྐུ་

ཤ་རྣམས་སེར་སིང་དེ། སྤབ་ཚོམ་མེར་སོང་བ་ཞིག་ཐོགས་མེད་དུ་གཟིམས་ཁང་

སྐོ་དྲུང་དུ་ཕེབས་པ་སྐུ་འཁོར་ཆོས་རིག་སྟེ་རྩེ་ལ་ཞུས་པས། དེ་ལྷར་ན་ཁོང་ལ་རྩང་

ཟད་ཅིག་བཞུགས་པར་ཞུས་ལས་སྤོས་སྣ་རྩོམ་ཤོག་གསུངས། རྗེ་ཉིད་རང་ཡང་ན་

བཟའ་གཟན་རྒྱང་མཛོད་ནས་མྱུར་སྐབས་སུ་ཕེབས་ཏེ། སྐོ་ཕྱི་ནས་སྤོས་སྣ་དང་

བཅས་བསུ་བ་མཛོད་དེ་ནང་དུ་སྤྱན་དྲངས། བཞུགས་གདན་མཐོན་པོ་ལ་འཛོག་པ་

སོགས་བཀུར་སྟི་ཆེ་བརྗོད་ཕིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད། རྗེའི་དྲུང་དུ་བྱ་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་

@607 གསུང་ཆོས་དུ་མ་ཞུས་ཏེ་སྨར་ཐེག །རྗེས་སུ་རྟད་བཅད་པས་ཆོད་ཕྱག་རས་

པར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་ངེས་ཤིང་། དེ་གོང་ནས་མཁྱེན་རྟོགས་དང་འཕྲིན་

ལས་ཆེ་བར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ད་དུང་མཁྱེན་རྟོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་འཕྲིན་

ལས་ཚད་མེད་པར་བྱུང་། ཡར་ལྷང་ཤེལ་བྲག་སོགས་སུ་གཅོད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གཅོ་

བོར་མཛད་ཅིང་སློབ་མ་ཡང་མང་དུ་འདུས། གཅོད་ཁྲིད་ཆེན་མོར་བཀས་པ་ཐུགས་

རྩོམ་མཛད་པ་པར་དུ་གྱུབ་པ་ལམ་ཁྲིད་ཆེན་མོ་ཞེས་སྨོད་སྨད་བར་གསུམ་དུ་ཤིན་ཏུ་

དར། སྔ་བདག་དང་དཔོན་ཆེན་དུ་མའི་བླ་མ་དང་མཆོད་གནས་མཛད། གཅོད་

བྱ་གནང་བའི་ཚོ་ཅོག་ཏུ་ཕུབ་པ་རང་ཡང་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་བྱུང་བར་བྱགས། འོ་

རྒྱས་འདི་རྣམས་གོང་དཀར་གྱུབ་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་སམ། རས་ཆེན་ཀུན་

དགའ་བཀྲ་ཤིས་སུ་བཀས་པ་དེ་ཉིད་ནི་རིངས་སུ་བྱོན་ཏེ། རྗེ་འཚི་མེད་པའི་གཅེན་

པོ་ཆོས་རྗེ་མཆོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་དང་ཕན་ཚུན་ཆོས་གསན་རེས་མཛད་དུས་ཁོང་རང་གིས་རྗེ་

འཚི་མེད་པ་ལ་ཞིབ་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡང་ཆ་ཙམ་ཆོར་

ཞེས་རྣམ་ཐར་གསེར་གྱི་མཆོད་སྡོང་ན་གསལ། དེ་ཡན་གྱིས་བྱ་སྤྲོབ་སྡེ་ཚན་ས་

བཅད་དུ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་སོང་ནས། གཞན་ཡང་རྣམ་ཐར་

གསེར་གྱི་མཆོད་སྡོང་ལས། ཡང་འབྲི་ཁུང་གི་ཆོས་སྐོ་བ་བཀྲ་ཤིས་རིན་ཆེན་དང་།

ཞག་བླུའི་ཆོས་སྒོ་བ་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེའམ། འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་དཔལ་

དུ་བགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྩེ་ཙོང་ཁ་པའི་བྱ་ཆེན་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྒོ་བ་གཉིས་

སུ་བགས་ཤིང་། བྱ་ཆེན་གྱི་བྱངས་སུའང་འདྲེན་པ་དང་། འབྲི་ཁུང་ཆོས་སྒོ་བས་བླ་མ་

ལྟ་བཅུ་པའི་ཀེ་ཀ་མཛད་པའི་བསྐུལ་མ་ཞུས་ཤིང་། འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེས་རྩེ་ཙོང་ཁ་

པ་ལ། ཀ་ལ་པ་དང་ཙོང་ཁ་རིང་མོ་སོགས་བསྟོད་པ་ཆེ་ཆུང་བརྒྱད་ཅུ་ཕྱལ་ཚུལ་དང་།

@608 དེས་མཛད་པའི་རྩེའི་རྣམ་ཐར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུག་ཚུལ་ཐོས། ཞེས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྗེ་རྩེ་འཛོམ་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དང་། གནས་བརྟན་ཤེས་

རབ་བཀྲ་ཤིས་གཉིས་ཀྱང་རྗེའི་སྐྱོབ་མ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དགེ་ལྡན་པཊ་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་

ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཕྱི་དང་། རོང་པོ་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། སྡེ་པ་དཔོན་

པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་བླ་མ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཡང་མད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱེ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་

ནས་དབྱེ་ན་ཞར་ཚད་དབུ་གསུམ་མཁྱེན་པའི་དགེ་བཤེས་རང་ཡང་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་བྱོན་

པ་དང་། ཚལ་མིག་དཀའ་བཞི་པ་དང་། གྲ་དགོན་དཀའ་བཞི་པ་སོགས་

དཀའ་བཞིའི་མཚན་ཉན་མང་པོ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་དཀའ་བཅུ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་།

དཀའ་བཅུ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག །དཀའ་བཅུ་དགེ་འདུན་གྱིས། ལྷུ་ལ་བ་དཀའ་བཅུ་

ལེགས་པ་སོགས་དཀའ་བཅུའི་མཚན་ཅན་མང་པོ་དང་། སྐོམ་པ་གྱང་རུ་དང་། སྐོམ་

པ་གྱ་རིན་སོགས་སྐོམ་ཆེན་ཀུ་སྟ་ལི་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་དགའ་སྐྱོར་ཟུལ་གསུམ་

གྱི་མཁན་པོ་དང་། གསང་བདེ་གྱང་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ། དེ་དག་གི་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའི་

ཆེ་བགྲེས་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་ཏེ་དགེ་བཤེས་དང་། འདུལ་འཛིན་དང་། གནས་

བརྟེན་ཆེ་ཆེ་མོར་གྱུར་པ་མང་པོ་ཡང་རྟེའི་སློབ་མ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཡང་ཆོས་རྗེ་རིན་

པོ་ཆེ་རྗོ་རྗེ་འཆང་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་དུ་གྱ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དབང་ལུང་དུ་མ་གནང་

བའི་སྒོབ་མར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཡས་རྒྱབ་དང་། མངའ་རིས་སོགས་སུ་ངོ་

དགའ་ལྡན་པའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བ་དང་། ནེ་རིང་རྒྱར་ཆེན་དབུ་མ་པ་སངས་རྒྱས་དཔལ་

གྱིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཅོང་ཁ་པ་ལས་སྤྱིར་གསུང་ཆོས་དྲུ་མ་དང་། ཁྲད་པར་དབུ་མའི་ལྟ་

ཁྲིད་སོགས་གསན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་པར་གྲུབ་པ་དང་། རྗེ་རང་གི་བླ་མར་གྱུར་པ་

ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ལའང་གསུངས་ཆོས་དྲུ་མ་གསུངས་པ་དེས་ཅན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

@609 ལྷོ་བྲག་པའི་གྲུབ་ཆེན་ཕལ་མོ་ཆེ་ཡང་རྗེའི་སྒོབ་མར་གྱུར་ཚུལ། ཡང་དེད་ཀྱི་མེས་པོར་

གྱུར་བ་བདེ་ལེགས་མགོན་པོ་གྱུབ་ཀྱིས་རྩེ་དང་མཐའ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནེ་རིང་བུམ་

འཛོན་རྩོགས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་སྣོན་ལམ་བཀྲ་ཤིས་དང་། དཀའ་བཅུ་འཐམ་དབྱངས་

བཟང་པོ་སོགས་ཀྱང་སྤྲོབ་མར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་། རྩེ་རང་གི་བླ་མ་རྩེ་བཙུན་

རེ་མདའ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྩོགས་ལྡན་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ལ་ཡང་ཆོས་དུ་མ་

ཕུལ་བ་དང་། ཡང་ཇོ་གདན་བསོད་ནམས་ལྡན་གྱུབ་ཅེས་པ་ཁྱིད་གཉིར་དུ་བསྐོས་ནས་

སྤྲོབ་མ་རྣམས་ལ་ཁྱིད་དུ་མ་མཛད་པ་དང་། གུང་རུ་རྒྱལ་བཟང་ཞེས་པའི་མཁས་

པ་དེ་ཉིད་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྱིད་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་ལྡན་པ་ནང་དུ་ལྟ་ཁྱིད་མི་འདུ་

བ་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་རྗེ་དོར་ཆེན་པས་ཀྱང་རྗེ་ཅོང་ཁ་བ་ལ་ཆོས་གསན་ཚུལ་

དང་། སྒྲ་པ་ཆོས་བཟང་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སློབ་མ་ཡིན་ཚུལ་ཡོད་དེ་ཞིབ་ཆ་མ་

སྤྱོས། མདོར་ན་སློབ་མ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པ་བྱོན་ཚུལ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་

བྱ་ཆེན་གྲགས་ཅན་བྱོན་ཚུལ་དང་། དབུས་གོང་མ་ཆེན་པོ་སོགས་སྔ་དཔོན་ཆེ་ཆུང་

མང་པོ་ཡང་སློབ་མར་གྱུར་པ་དང་། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་ཐང་བྱུང་ཚུལ་སོགས་ཡ་

མཚན་པ་མང་པོ་ཞིག་འདུག་སྟེ། ནད་པ་འཆི་མེད་པ་ན་ཡུན་རིང་ཞིང་ན་རྒྱག་ཆེས་

པས་མ་རྒྱས་པ་དང་། བློ་རྒྱུ་ཆེ་བར་འགྱོ་བས་སྤྱོས་པ་བཞག །གོང་གི་བྱ་

ཆེན་ཆོ་ལ་རྒྱོས་པ་ལྷ་བྱའི་སྐྱེན་འདུག་སྣམ་པ་སྲིད་ན། ཕུལ་སྣང་དུ་འདུ་མོ་འདུག

ཀྱང་དུས་ཆོད་དང་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་དད་དུ་འདེན་ལུགས་བྱས་པས་སྐྱེན་

མེད་པ་དང་། གྲངས་ཀྱི་འདེན་ལུགས་སོ་སོ་བ་ཡང་སྟོན་དུས་སུ་བྱུང་བ་དེ་ན་འདུག

པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་གཅིག་གིས་ཆོད་པའི་དེ་དང་། གསང་བའི་འཇིགས་གསུམ་

སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་བརྒྱུད་པ་དུ་མ་ལའང་བླུབ་ཐོབ་རེ་རེས་གོ་ས་དུ་མ་འཛོན་ཅིང་།

@610 ཆོས་སོ་སོ་སྤེལ་ཚུལ་ཡོད་པ་ལྷར་ཡིན་པས་འོག་རྟོག་ངན་པ་བྱེད་མིད་གོས་སོ། །ཞེས་

དང་། ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཐུགས་རྗེ་ཆེར་ཁ་པ་ཆེན་

པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། བསྟན་པའི་ཁང་བཟང་དམ་པ་ལ། །རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །བྱ་

ཆེན་རྣམ་གྲངས་བྱོན་པ་ལ། །རིན་ཆེན་བཀྲིས་ཏོག་ལྟར་མཛོས། །བཀའ་བབས་ཡོད་རྣམས་

དང་ཚུལ་འདྲ། །རྩོགས་ལྡན་བརྒྱད་པོ་ཕྱོགས་མཚམས་སུ། །དར་གྱི་འཕན་གདུགས་

རྒྱལ་མཚན་དང་། །མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ཚོགས་བཀོད་པ་འདྲ། །འཕྲིན་ལས་རྩོད་མེད་

གསུམ་ལ་སོགས། །རྒྱལ་བོ་མངའ་ཐང་གཞན་པ་འདྲ། །མདོར་ན་རྒྱར་ཆེན་

ཆེན་པོ་དང་། །ལས་འཕྲིན་བྱ་སྤྲོད་མང་པོ་ཡིས། །འོག་ལ་ཞེན་པའི་རྒྱུན་བཙལ་

དེས། །ཁང་བཟང་ལ་ནི་དཀྱིལ་པ་འདུ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཁང་བཟང་མཆོག །

འཕྲིན་པའི་བྱ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ལྷ་ཡིས་སྤྱལ་པའམ་མི་ཡིས་བསྐྲིགས། །

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་སྤྱལ་པའམ། །གང་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཡ་མཚན་ནི། །ཆེ་ཆེ་ཐམས་

ཅད་བསྟོས་པ་བཞིན། །གྱུར་པའི་ངོ་མཚར་ཁང་བཟང་ངོ། །བསྟན་དང་བསྟན་ཉིའི་

ཁང་བཟང་འདི། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་གྱུར་ན། །ལེགས་ལེགས་འདུ་སྟེ་ལེགས་

ཀྱང་ལེགས། །དད་ཀྱས་ཅན་གྱིས་མཐོང་གྱུར་ན། །མཛེ་མཛེས་འདུ་དང་དྲི་དྲི་འདུ། །

ཡིན་ཡང་དེ་ག་བཞིན་དུ་ཡིན། །ཤེས་རབ་མེད་དང་དད་པ་མེད། །ལོག་ལྟ་ཅན་དང་

ཕྱོགས་རིས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བལྟས་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །ལེགས་མཛོས་

ལ་སོགས་མེད་མེད་འདུ། །དེ་ལྟར་འདུག་པའི་སྐལ་མེད་དང་། །དམ་ཉམས་རྣམས་

ཀྱིས་མིག་བལྟས་ཀྱང་། །ལོག་རྟོག་བད་ཀྱི་ལིང་ཏོག་གིས། །རང་གི་མིག

སྨིན་མ་མཐོང་བ། །མ་ཁྱིས་ནད་མིག་གིས་དུང་མཐོང་བཞིན། །རང་སྐྱོན་

ཡིན་པས་ལོག་རྟོག་སྣང་། །ང་ཉི་ནད་པ་ཡུན་རིང་པོ། །སྐྱོན་ཅན་ཀུ་ཉེས་སྨྲག

@611 ཐག་ཆད། །ཁ་ཞན་དབང་ཆུང་གནོད་པས་གཅོས། །ཡིན་ཀྱང་ཤེས་རབ་མིག

ལ་བཅིངས། །བློ་གྲོས་དག་སྣང་ཡོད་པ་ཡིས། །ཁང་བཟང་དམ་པ་དེ་མཐོང་ཞིང་།།

གཏམ་བཟང་དེ་རྣམས་ཆོར་མཐོང་རིག །དེ་ཕྱིར་ཆོག་བཟང་འདི་དག་བཀོད། ।

སྐལ་ལྡན་ཐམས་ཅད་དག་བ་དང་། །དད་པའི་འཇུག་ངོགས་བྱེད་པར་ཤོག ।

ལོག་རྟོག་ཅན་རྣམས་ངན་བློ་སངས། །དག་སྣང་ཕྱོགས་མེད་འཆར་གྱུར་ཅིག ।

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དུས་ཕྱིས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་ཡུལ་དུ་བཀའ་

བརྒྱད་པ་དང་། ས་དགེ་གཉིས་དང་། བོན་པོ་སོགས་ཀྱི་གླུབ་མཐའ་འཇོམ་

པའི་བཞེས་གཉིན་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་ང་ལྷག་ལ་མ་འཆམ་པར་རྩོད་པའི་དུས། གྲུབ་

མཐའ་གཞན་རྣམས་མི་མང་ཞིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འགྲིལ་བ་དང་། རི་བོ་དགའ་

ལྟན་པ་ཕྱོགས་ལ་བློ་མ་གྲགས་ཆེ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པས། དྲག་གཞན་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་དགེ་ལྟན་པ་ལྟ་གྲུབ་གཉིས་ཀ་ངན་ཞེས་རྒྱལ་པོ་སོགས་བསྐྱོད་ཐབས་ལ་བརྟེན།

དགེ་ལྟན་པའི་དགེ་བཞེས་བློ་མ་ཆེན་པོ་དེ་ཁང་པ་ཞིག་ཏུ་བཙུག་ནས་མི་ཚ་མོ་རྒྱབ་ཀྱང་..

ཁང་པ་ཐམས་ཅད་ཆོག་རྩེས་སུ་བློ་མའམ་ཆོས་རྗེ་དེ་ཉིད་སྐུ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་

བར་བཞུགས་པ་མི་མང་པོས་མཐོང་ཞིང་། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དགོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

ཆོས་རྗེ་དེ་ཉིད་ལ་མི་ཐུབ་མར་བཏགས་ཤིང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཆོས་ལུགས་ཀྱང་མི་

ཐུབ་མའི་ཆོས་ལུགས་ལྟར་གྱིས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ལུགས་དང་གང་ཟག་གཞན་

ལ་མཐོང་ཆུང་ཞིང་མི་ཐུབ་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་

སྦྱན་པའི་བསྟན་པ་དར་ཆེ་བ་བྱུང་ཚུལ་སོགས་བོན་གྱི་དགོན་པ་སྣ་གོང་གི་བླ་མ་ཞིག..

རྒྱ་ཡུལ་སོགས་སུ་ཕེབས་པས་གསན་ཏེ། ང་རང་གི་སློབ་མ་དགེ་སློང་བཀྲ་ཤིས་

དཔལ་བཟང་ཟེར་བ་ལ་ཨཱ་འདུག་པའི་དགེ་སློང་དེ་ཉིད་གླིང་ནང་པ་ནས་ཡིན་ཅིང་།

@612 ས་སྐྱ་དང་རོར་པའི་བྱུབ་མཐའ་ཁོ་ན་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་གོ་རམ་པ་

སོགས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོབ་ཡིན་ཀྱང་། ཚུལ་འདི་ལ་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ཏེ་ས་སྐྱ་ལོ་ང་རང་

དང་སྦར་བའི་དགེ་འདུན་མང་པོ་བྱང་དུ་ཕྱིན་དུས་ཆེད་གཏད་ཀྱིས་མ་དྲིས་ཀྱང་བཞད་བྱུང་

བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བྱ་

ཆེན་བྱོན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ཅུང་ཟད་ཙམ་འཕྲོས་དུ་མ་དང་བཅས་པ་འདི། ནེ་རིང་

ནད་པ་འཆི་མེད་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་ན་བ་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་བཞིན་པར་ལོ་ངོ་བརྒྱད་སོང་བའི་ལྷག་ས་

སྣག་ལོའི་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་མ་འཚོལ་བའི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་

ཡིན། དེ་ཡང་ང་རང་ཆུང་དུར་ཡོད་པ་མན་དུ་ཡབ་མེས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་རྣིང་མ་

དང་། དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ནང་ནས་སྟོད་འབྲུག་ལ་གཅོ་བོར་མོས་

ཤིང་། ཇོ་ཞལ་ས་དགེ་ལ་སོགས་པའི་གྲྭབ་མཐའ་གཞན་ལ་ཡང་དད་པ་ཁྲད་མེད་དུ་

བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། ང་རང་གི་གཅེན་པོ་མཆོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་གོང་མ་འགའ་

དང་། ཉེ་རིང་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་ལོག་གིས་ཕྱོགས་འཕྲལ་ཆེ་བར་བྱས་པ་དུན་ཞིང་།

ཡང་རང་གི་རྩེ་གོང་མ་དུ་མ་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པ་ལ་ཐུགས་དཀར་བ་དང་སྦྱ་འབྲེལ་ཟབ་

པ་ཡང་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་རྩམ་ཆོས་འདི་ལ་གསེར་གྱི་མཆོད་སྡོང་དུ་མཚན་གསོལ། སྣག

ལོ་ནག་པ་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཅུ་བདུན་ཡན་ལ་ནེ་རིང་འདུ་ཁང་སྟེང་གི་གཡབ་ཞལ་དམར་

མོར་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ང་རང་དང་ནེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བྱས་པ་

མ་ཟད། རང་གི་སློབ་བུ་ཚད་ལྡན་གཞན་ཀྱིས་ཀྱང་འབད་རྩོལ་གྱི་སྟོན་ནས་བྱས་པ་

ཡིན་ནོ། །བྱ་མའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས་པའམ། །དགེ་སྦྱང་བྱིན་རླབས་བྱུང་

བའམ། །ལས་འབྲས་བདེན་རྟགས་ཡིན་པའམ། །གང་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འཆི་

མེད་པའི། །ཟློ་རིགা་རང་ལ་ཡ་མཚན་ནི། །ད་དུང་ཡོད་ཀྱང་འདི་ག་ལ། །

@613 ཆོད་འཛིན་བྱས་སོ་དགེ་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རྗེ་འདིས་མཛད་

པའི་རྣམ་ཐར་གསེར་གྱི་མཆོད་སྟོང་གི་ཁ་སྐོང་གསེར་གྱིར་སྒུ་གུ་ཞེས་པ་ཉུང་ངུ་ཞིག

ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཟླ་བཟང་གྲགས་པ་ལ་བྱ་ཆེན་བྱོན་ཚུལ་

གྱི་རྣམ་ཐར་གསེར་གྱི་མཆོད་སྟོང་ཅེས་པ་འཆི་མེད་པ་རང་གིས་བརྩམས་པ་དེ་ཉིད་ངུ་

བཞད་པ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་ཆེན་དབུ་པ་ཞེ་ཡོད་སྣམ་ན་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་

ཡང་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་གམ། སྣར་ཁམས་གྲགས་པ་བཟང་པོ་ཞེས་

པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་རྗེས་སྐྱེ་པའི་ཚོས་ལ་ཐུགས་ཞེན་ཆེ་བ་ཙམ་དང་།

རྗེ་རོང་པ་དང་། ཚོས་རྗེ་ངོར་པ་སོགས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་ཅིང་། རྗེ་ཙོང་

ཁ་པའི་དྭང་དུ་ཡང་ཕར་ཚད་དབུ་གསུམ་དང་། འདུལ་བ་སོགས་ཀྱི་པོ་སྟེ་ཆེ་ཆུང་

མང་པོའི་བཤད་པ་དང་། ཟབ་དོན་རྣམས་གསན་པ་ལ་བརྩེན་ནས་བླ་མ་བཀའ་དྲིན་

ཆེ་ཤོས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་། དུས་ཕྱིས་ཚོས་རྗེ་སྐུར་ཁམས་པས་གཡས་རྒྱ

བྱང་དུ་གཏོགས་པའི་ས་མཚམས་སུ་བཞུགས་ནས་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབས་ནས་བླ་ཚང་ཆེན་

མོ་བ་དང་། དགོན་པ་མི་ལུང་པ་སོགས་བཏབ་པ་ལས་ཆུ་བྱང་པ་ཞེས་པའི་གྲུབ་

མཐའ་འཛིན་པའི་གྲྭ་ས་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་བྱུང་། ཆོས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྟོམ་

དང་གསུང་རྒྱུན་དུ་མར་ཡང་རྗེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་མང་པོ་དྲངས་ཏེ་བཤད་པ་མཛད། དེ་

ལ་བརྟེན་ནས་མི་དཔྱོད་ལྟན་ལ་ལས་ནི། ཆོས་རྗེ་སྨར་ཁམས་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ས་

དགེ་གཉིས་ཀ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་ཟབ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཁྱད་པར་གཞེས་བྱང་གི་

དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་ནི། ཆུ་བྱང་དུ་སྨོབ་གཉིར་བ་མང་པོ་རྫོང་བ་སོགས་

གྲུབ་མཐའ་ཟབ་པར་བྱེད་པ་ཀུན་གྱིས་ཤེས་པ་འདི་ཀ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་འཛིན་

ཅན་ལ་ལས་ནི། ཆུ་བྱང་པའི་གླུབ་མཐའ་འདི་འབལ་སྒན་མ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ས་

@614 དགེ་འདུས་པའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ནི་མཐོང་སྣང་མ་དག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ।

7 ཡང་། མ་ཏི་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཡང་རྗེས་གསུང་ཆོས་དུ་མ་གནང་བས་བྱ་

ཆེན་དུ་གྱུར། འབྲས་སྤུངས་སོགས་དགེ་ལྡན་པའི་དགོན་པ་རྣམས་དང་འབྲེལ་ཆེ་ཞིང་།

མ་ཏི་འཇར་མོ་ཆེར་བྱགས་པ་བཙུགས་དུས་ཀྱང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད།

འབྲས་སྤུངས་འཛམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་ལ་ཡང་མཆོག་ཏུ་གུས་པས་དུས་མཆོད་ཆེན་མོའི་

ཆོ་གས་ངོས་ནུ་མ་གསན་ཅིང་། ཆོགས་ཆེན་ལ་མར་ཁུ་ཕོར་འདེན་ཡང་ལན་

མང་དུ་ཞུས་པར་བྱགས། $_{7}$ ཡང་། གསང་ཕུའི་རྩར་ཆེན་བླ་ཆུང་ཡོན་ཏན་

རྒྱ་མཆོའམ། ཆོས་རྗེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་རྗེ་ཅོང་ཁ་པའི་བུ་ཆེན་ཡིན།

རྗེ་འདིས་ཆོས་རྗེ་ཤར་རབ་འབྱམས་པ་ལ་པོ་སྟེ་བརྒྱ་ཙམ་གསུངས་ཚུལ་ཡོད། ཡང་།

ཤར་དྭགས་པོ་པཉྩེ་ཏ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་ཡང་རྗེ་ཅོང་ཁ་པའི་བུ་ཆེན་ཡིན་ཅེང་དབང་

ལུང་བརྒྱད་ཚུལ་ཡང་དུ་མ་མཐོང་སྟེ་མ་སྨོས་ལ། ཡང་། མདུང་རྩེ་རས་ཆེན་དུ་

བྱགས་པ་ཡང་རྗེའི་སྨོབ་མར་བྱུང་ཏེ་ཆོས་གནང་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། རས་ཆེན་

འདི་རྣ་ལ་དང་པས་དམིགས་བརྩེ་མའི་མཚོན་སྤུང་མཛད་པས་མཚོན་ཡང་ཐུབ་ངེས་སུ་

འདུག་ཅིང་། མདུང་རྩེའི་སྲས་རྣམས་ཀྱང་དགེ་ལྷན་པ་ལ་དང་འདུན་ཆེ། ཡང་།

གོང་དུ་བརྩོད་པ་ལྟར་གྱི་རྣེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུ་བྱང་དུ་བྱོན་པའི་བཤེས་གཉེན་

གདན་ས་འཛིན་པ་ཆོས་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་ནམ་མཁའ་བསོད་ནམས་སམ། ཆོས་རྗེ་ནམ་

བསོད་ཆེན་མོར་བྱགས་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་ནམ་ཡེ་བ་དང་། བསོད་ཡེ་བ་སོགས་

ཀྱང་ས་དགེ་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་བླུབ་མཐའ་འཛིན་ཅིང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་དད། ཡང་

ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་པས་ནི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་པཊ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་..

གསུང་ཆོས་གསན། ཡང་དྭགས་པོ་བཀའ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དཔོན་བརྒྱད་ཆོས་རྗེ་

@615 ཀར་པ་ཡང་རྗེ་ལ་མཆོག་ཏུ་གུས་ཚུལ་ང་རང་ལྟ་སར་ཡོངས་སྐབས་ཞལ་དངོས་སུ་

མཇལ་བ་ལས་ཐོས་པ་ཡིན། ཡང་ང་རང་གི་སྨོན་མ་ཡིན་པ་དེང་སང་བྱང་བདག

ཆེན་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་བླ་མ་དང་། ངམས་རིང་ཆོས་སྟེའི་མཁན་ཆེན་དུ་གྱུར་པ་

ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ཡང་ཆུ་བྱང་པའི་གླ་སར་བྱོན་ཅིང་། མཁྱེན་

རབ་དབང་ཕྱུག་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་རྣམ་དག་མཛད་པ་ལ་

བཏེན་ནས། ས་དགེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཧལ་མོ་ཆེ་གནད་གཅིག་པར་དགོངས་པ་

དང་། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཐུགས་དད་ཅིང་དཀར་བར་བཞུགས་སོ། །

ཞེས་གསུངས། རྣམ་ཐར་འདིའི་བཤམས་ནས་དུང་ཤོག་བྱ་ཁ་ཤས་ཡོད་ཚོད་

སྣང་རུང་། སྔར་ཕན་མིག་ལམ་དུ་སོན་པའི་དཔེ་རྣམས་ལ་མཇུག་ཚང་བ་མི་སྣང་བས་

གང་གསལ་བ་རྣམས་ལས་འབྲི་བར་རྩོ་མ་ཐོགས་ཤིང་། ཡང་། རྩེ་བདག་ཉིད་

ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་མཁས་གྲུབ་གཞན་གྱིས་མཛད་པ་རྣམས་སུ། བྱ་སྤྲོབ་བྱོན་ཚུལ་

ཅི་རིགས་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཞལ་ཆེ་བ་སྟར་གོང་དུ་བཀོད་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་

བར་སྣང་བས་ཉིས་རྒྱས་སུ་མ་བཀོད། གཞན་ཡང་རྩེ་ཐམས་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་ལ་

ཆོས་(BGRE')ལ་སོགས་དངོས་སུ་གསན་རུང་། དུས་སྐབས་དེ་དང་ཕྱིས་སོར་བྱོན་པ་

བཅས་ཀྱི་ས་སྐྱེང་གར་འབྲུག །ཇོ་ནང་། བོ་དོང་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་སུ་མ་ཚད་

པའི་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་ཀུན་ཀྱང་གང་གི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་སྐྱིང་ནས་

དད་པ་འབྱུངས་པས་བསྟོད་བསྔགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཌི་སྐྱེད་ཅིག་འཕོར་བར་མཛད་པ་མཐའ་..

དག་འགོད་མ་ལངས་ཀྱང་། འགའ་ཙམ་ཞིག་ཕྱོགས་འཛིན་གྱི་ཀུན་སྤྲོང་ཅན་རྣམས་

ལ་སྣེན་ཕྱིར་འགོད་ན། བོ་དོང་མཁས་པའི་དབང་པོ་འཇིགས་བྱལ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་

རྒྱལ་གྱི་ཞུ་འཕྲིན་དུ། མཁས་པ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་བློ་བཟང་མཆོག །བྱགས་པ་

@616 མཐྱིན་པའི་ཇ་ཏ་སྒོག་པ་ཅན། །ལེགས་བཤད་སྣ་བའི་དབང་པོའི་ཞབས་བྱང་དུ། ।

འཇིགས་མེད་བྱང་བ་གཞོན་ནུས་འདི་སྐད་ཞུ། །ཞེས་ཡིག་ཟེས་མཐོ་དམན་ཤེན་ཏུ་ཆེ་

བར་མཛད་ནས་འདི་སྐད་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རྣམས། །རིང་ན་གནས་

ཀྱང་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་ཐོས། །ཕར་ཕྱིན་སྟྲགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱང་མཐོང་།

དེས་ཀྱང་བདག་ཡིད་སྟོང་དང་དགའ་བར་གྱུར། །བདག་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཕ་

རོལ་ཏུ། །སྐྱེ་བར་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཉམ་མ་བོས་ན། །སངས་རྒྱས་སྣུལ་སྐུ་ཁྲོད་

ཉིད་མཇལ་བ་དང་། །དེར་བཞུགས་མ་ཁས་བླུབ་རྣམས་དང་མཇལ་ནས་ཀྱང་། །དམ་

པ་ཁྲོད་དང་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་ལ། །དེ་ཕྱོགས་བསྒོད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཡིད་ཞུགས་པ། །

རྒག་ཏུ་དུ་དེ་ཤེར་ཕྱིར་འཆོལ་བ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་།

7གཟུ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་། ཨོཾ་སྭ་སྟི། འཇིག་རྟེན་དབང་

ཕྱུག་སྲིད་ཞིའི་དཔལ། །དཔལ་ཀུན་ཡོངས་རྫོགས་མཁྱེན་པའི་ཐུགས། །ཐུགས་

རྗེ་ཆེན་པོས་གདུལ་བྱའི་དོན། །དོན་བཞིན་མཛད་པ་དེ་ཡིས་སྐྱོངས། །ཞེས་པ་ནས།

སྣང་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཆོག །འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་བྱ་བ་ལ། །ཁྱོད་ཅན་

ལེགས་བཤད་མཐུ་གྲུབ་པས། །སྔར་བཞིན་བསྟན་པའི་དཔལ་གྱུར་ཅིག །མང་

ཐོས་བློ་གྲོས་ཡངས་པའི་མཁས། །ཉིང་འཛིན་བཟང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས། །

རྣམ་དཀར་བྱགས་པའི་འོད་འཕྲོ་བ། །ཡེཤེས་གཉེན་ཟླ་བ་གང་དེ་རྒྱལ། །སྲིད་

པའི་གཟེབ་ལས་ངེས་གྲོལ་ཏེ། །ཟབ་དོན་སྟོང་པའི་མཐར་དགའ་བའི། །འགྲོ་

ཀུན་སྤྱོལ་བའི་དེད་དཔོན་ཁྱེད། །བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཆེར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་

རྟེན་གོས་དུར་ཁའི་སྣམ་སྦྱར་རབ་ཚད་མ་གཅིག །རྒོ་རྩེ་དྲིལ་བུ་སྦལ་ཤྭབ་དམར་

ཁྲ་ཡོད་པ་གཅིག་རྣམས་ཕུལ་ནས། སྔར་ལྟར་ཐུབ་པའི་རྒྱན་ཚབ་ཀུ། ཞབས་པད་

@617 བརྟན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟག་ཚང་ལོ་ཙ་བ་ཞེས་

རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་དང་པོར་ཕྱོགས་སྐ་མ་ལོན་པས་རྩེའི་གསུང་ལ་འགལ་བའི་ཁུར་..

ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་དགག་པ་མཛད་ཀྱང་། ཕྱིས་སོར་དགོངས་དོན་ཇི་

ལྟ་བ་བཞིན་མཁྱེན་པས་འཚོད་ཚང་དང་བཅས་ཏེ་བསྟོད་པ་མཛད་པ་ནི། ན་མོ་གྱུ་རུ་

(MNYRDZU) ཞོལ་ཁ་ཡ། བློ་ཆེན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔ་ངུ། །བཟང་པོའི་སྤྲོན་ལམ་རྒྱབས་

ཆེན་གྱུབ་པའི་མཐུས། །ཁགས་པའི་སྒྲ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་འགྲོ་བའི་དཔལ། བློ་བཟང་

གྲུབ་པའི་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དཔག་གཡས་ཆོགས་གཉིས་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོར་སོན།།

བགྲང་ཡས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རིང་ལུགས་འཛིན། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དགེ་

བའི་བཤེས། །བསམ་ཡས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཏེར་ལ་འདུད། །གང་ཟན་ཤར་ཕྱོགས་

ཙོང་ཁའི་སྐྱིད་ཚལ་དུ། །དཔལ་འབྱོར་ཡོངས་འདུའི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་ཅིང་། །ཡོན་ཏན་

ཡལ་གཡོག་ཀྱི་མཐའ་འཛལ་བ། །སྐྱན་བཀས་དྲི་བསུང་འཕྲོ་བ་ཁྱོད་ལ་འདུག། །

དྲི་མེད་མཁྱེན་ཡངས་འཇིག་བྱལ་གཞོན་བློ་སོགས། །གང་ཟན་མཁས་པའི་མཁས་

པ་ཀུན་བསྟེན་ནས། །སྨྲི་དང་ཁྱད་པར་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ལ། །རྣོངས་

པའི་སྡུན་ཀུན་སྤངས་པ་ཁྱོད་ལ་འདུག། །རྟོག་བཞལ་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་

རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །མང་ཐོས་ལྷང་རིག་ནོར་བུས་ལྷག་པར་གཏམས། །མཁས་

མཆོག་ཀློ་དབང་ཀུན་གྱི་གུས་པས་བསྟེན། །རྣམ་དཔྱོད་གཏིང་མཐའ་མེད་ལ་གསོལ་བ་

འདེབས། །ཁྱོད་ཟློའི་ཉི་མ་གཞོན་ནུའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །མདོ་དང་རྒྱུན་གྱི་པད་ཚལ་

རྒྱས་མཐོང་ནས། །བདག་ཐོ་ཁེངས་པའི་ཀུ་སྡུད་ལྷག་པར་ཟྭམས། །ཟབ་ཡང་

མཁྱེན་པའི་གཉེར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱང་ཕྱོགས་འདི་ན་ཆོག་ཙམ་བྱང་བའང་

དཀོན། །དོན་ལ་སྐྱོ་འདོགས་ཆོད་པ་དེ་བས་དཀོན། །བསྟན་དོན་ཉམས་སུ་

@618 ལེན་པ་སྲིད་མཐའ་ཙམ། །འདི་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ཁྱོད་ལ་སྣོང་ནས་འདུག །

ལ་ལ་རིག་བྱལ་ལུང་གི་གྲུབ་མཐའ་འཛོག །ཁ་ཅིག་ལུང་བྱལ་རིག་ལྷར་སྣང་བ་ཙམ། །

ལུང་རིག་གཉིས་ཀས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན། །ལེགས་པར་འབྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་

གྱས་ཕྱག་འཚལ། །ཁ་ཅིག་འདྲལ་བ་གཅོར་བྱས་གསང་སྔགས་སྤྲོང་། །གཞན་

དག་སྔགས་ལ་བློ་མོས་འདྲལ་བ་འགོག །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་འགལ་

མེད་དུ། །རྩོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་མཁས་ཁྲོད་ལ་འདུག །མཚན་ཉིད་མཆོག

རྒྱང་གསང་སྔགས་བཟའ་ཚོས་དང་། །སྔགས་ཀྱིས་ཞིང་ནས་མཚན་ཉིད་ཁ་བཤད་

ཙམ། །མདོ་སྔགས་མཐའ་དག་མ་ཚང་རྩོགས་བྱང་དུ། །འགྲོ་ཐབས་མེད་པར་

གཟིགས་པ་ཁྲོད་ལ་འདུག །ལ་ལ་སྤྲོད་པ་ཞིབ་མོས་ལྟ་བ་འགོག །ཁ་ཅིག

ལྟ་བ་མཐོན་པོས་སྤྲོད་པ་འདོར། །ལྟ་སྤྲོད་པན་ཚུན་ཐོགས་སུ་ཤར་བ་ཡི། །དོན་

འདི་ལྟ་བུ་འདོམས་པ་ཁྱོད་ལ་འདུག། །འགའ་ཞིག་ཨཞད་པ་གཅོོད་བྱེད་སྐོམ་

ལ་སྣང། །ལ་ལ་སྐོམ་གྱིས་ཆོག་འཛིན་ལྟང་ལ་སྟེར། །ཨཞད་སྣུབ་གཉིས་

ཀས་ལྟང་རྩོགས་དམ་པའི་ཆོས། །འཛིན་ཆུལ་གསལ་མཛད་ཁྱོད་ལ་གྱས་པས་

འདུག། །མདོ་སྡུགས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་རྫོ་རྗེ་ཐེག །རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག

ཁྱད་པར་བླ་མེད་དོན། །རིམ་གཉིས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་སྒྲུ་ལུས་ལ། །སྟོན་

མེད་ལེགས་ཨཞད་གཏེར་ཆེན་ཁྱོད་ལ་འདུག། །མདོར་ན་ཐུབ་བསྡུན་མཐའ་དག་མ་

ལུས་པ། །བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་གསལ་མཛད་པ། །གང་ཟག་ཅན་

འདི་ན་བསྟན་འཛིན་མཐའ་དག་གིས། །རྟག་ཏུ་བསྟེགས་པར་འོས་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། ।

བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་བཞིན་རྒྱལ་

བའི་བསྟན། །བདག་པས་གཞན་གཅེས་ལྟག་བསམ་ཕུལ་བྱུང་གིས། །བདག

@619 གི་སྡོག་ལྟར་སྡུང་བར་བྱེད་ཀྱིས་རྟོབས། །ཁྱོད་ལ་གཙོར་བྱས་ཏ་ཅང་མཆོག་འཛིན་

ཀྱི། །ཕྱོགས་ལྷུང་གདོན་ཀྱིས་ཐུབ་བསྟན་དཀྲུགས་པ་ཡང་། །དག་སྣང་ཕྱོགས་

མེད་ཐུགས་མངའ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས། །སྡུར་དུ་བསལ་ནས་བསྟན་འཛིན་མཐུན་བྱུར་ཅིག།

ཅེས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན། མདོ་

སྡེགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཁྲུད་པར་ཅན་ཆེས་ཟ(b) ཅིང་ཕྱ་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དགོངས་

ནས་བཅོས་མིན་གྱི་དད་པ་འབྲུངས་ཏེ་རབ་བརྟགས་དང་ཁྲོག་བརྗོད་སོགས་མ་ཡིན་པར་..

རང་བཞིན་དང་པོར་བརྗོད་པ་ཁོ་ནས་བསྟོད་བསྔགས་མཛད་པ་ནི། དབང་རྟོན་ཆོས་

ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་དད་པ་སྐྱེ་རྒྱལ་དུ་སྣང་སྟེ། དཔྱོད་ལྡན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྗེའི་གསུང་

རྣམས་རྒྱལ་འདི་བཞིན་དུ་དཔྱོད་ཤེན་ན་དད་པ་དང་གུས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་རང་དབང་མེད་

དོ་ ཀེ་བཞིན་ས་བཟང་ལོ་ཙ་བ་མ་ཏི་པཊ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་། ཐུབ་དབང་ཞིང་དུ་ཁྱོད་

ཉིད་ཅོ་ནས་ནི། །ཐུབ་བསྟན་གསལ་བའི་འཕྲིན་ལས་འདི་ལྟ་ན། །ཐུབ་པའི་

རྒྱལ་ཚབ་བདག་གིས་ཅི་བྱ་ཞེས། །མི་ཕམ་མགོན་དེས་ཕྲག་དོག་མི་མཛད་དམ། ।

ཞེས་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཞིང་གཞན་གཉེགས་པ་ན། །དབུ་མའི་ལམ་འདི་

སྟོན་པ་གཞན་མེད་ཅེས། །སྒོ་སྐུང་བཀའ་རིའི་ཕུང་པོ་གཞོམ་སྨད་དུ། །མགོན་ཁྱོད་

རྗེ་རྗེའི་མེ་ཆར་ལྟ་བུར་གྱུར། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེས་བསྟོད་

པ་མཛད་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ། འཇམ་དབྱངས། མཁའ་ཆེན་ལས་

ཀྱི་རོ་རྗེ། བླ་མ་དབུ་མ་པ་སྟེ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུད་རྣོར་པའི་དྲི་མ་ཐམས་

ཅད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བྱིན་གྱིས་

བརླབ་ཏུ་གསོལ། བྱང་གི་ཕྱོགས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། །ཕལ་

ཆེར་ལོག་པ་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་པའི་སྐབས། །འཕྲུལ་མེད་བྱི་དོར་མཛད་པའི་ཙོང་ཁ་

@620 པ། ཇི་བོ་དགའ་ལྡན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །ས་དྭགས་བཀའ་གདམས་སྤྲོལ་

འཛིན་གསང་ཕུ་བ། །བོད་ཡུལ་བསྟན་པ་ནུབ་ཏུ་ཉི་བ་ན། །ཉིད་བསྟན་གསར་

པས་ཁྱབ་མཛད་ཅོང་ཁ་པ། །རོ་བོ་དགའ་ལྡན་(+)་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཁྱོད་

ལ་ལྷག་པར་ཡང་། །ཀུན་སྦྱོང་ལུགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཉིན་བཞིན་སྣང་ལ། །

སྟོན་མེད་དབུ་མའི་སྲོལ་འཛིན་ཅོང་ཁ་པ། །རོ་བོ་དགའ་ལྡན་(+)་ཁྱོད་

ཀྱིས་ལོ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ལ། །རྒྱ་ནག་ནས་བཟུང་རྒྱ་གར་ཁ་ཆེའི་བར། །

དུར་སྨྲིག་འཆང་བས་ཁྱབ་མཛད་ཅོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དགའ་ལྡན་(14c6) ཁྱོད་ཀྱི་སྲོལ་

མར་བྱུང་ན་སྣར་ཕྱིན་ཆད། །ཉིད་ལ་སྟོན་དང་བསྟན་པ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར། །

མི་གཏེར་གཏན་གྱི་སྒྲུབས་གཅིག་ཅོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དཀའ་ལྡན་(+)་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་

སྡུ་སྦྱོབ་པའི་སྦྱོབ་མ་ཀུན། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་དབུགས་དབྱུང་གཞན་དོན་དུ། །

ལུས་སྟོག་ཆོས་ནོར་གཏོང་འཇུག་ཅོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དགའ་ལྡན་(+)ཁྲོད་བསྟན་ཚུལ་

འདིར་སྟང་བས་ཞུགས་འགའ་ལ། །བཀའ་སྩལ་དུག་པོའི་ཆད་པ་བཙན་པོ་ཡིས། །

ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དགའ་ལྡན་(14c6) བསགས་སྤྱངས་

སོང་དང་མ་སོང་སྐྱེ་བོ་འགས། །དེན་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་དང་རྣི་ལམ་དུ། །

བྱོན་ནས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་པའི་ཅོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དགའ་ལྡན་(+)བྱང་ནས་བྱང་

ཕྱོགས་རྣོར་སོག་མདོ་ཁམས་ཡུལ། །མི་དང་མི་མིན་ཆོས་འདུལ་རིན་ཆེན་བྱིས། །

གདུལ་དགོད་པར་མ་རྒྱས་རྣམས། །སྟོན་གྱི་ལས་ངན་སྟིག་སྒྲིབ་ཟད་ཕྱིར་དུ།

@621 བསགས་སྡུངས་སྡུར་དུ་སྒྲུབ་འཛུག་ཅོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དགའ་ལྡན་(+)ཁྲོད་ལ་སྐྱིང་

ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས། །འདི་ཕྱིའི་དཔལ་འབྱོར་གཞན་དྲིན་མ་ཡིན་པར། །

ཇི་ལྟར་བསམ་བཞིན་རེ་སྐོང་ཅོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དགའ་ལྡན་(+)གང་གིས་ལེགས་

པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཚུལ་ལས། །འདའ་བ་ཞིང་འདིར་གནས་པ་བཀག་མཛད་

ནས། །འཇིགས་མེད་བསྟན་པ་འཛུགས་པའི་ཅོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དགའ་ལྡན་(+)་

ཁྲོད་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་ཉིར་བསྟན་པ། །མཚུངས་མེད་གཟུགས་དང་དྲི་

མཆོག་དང་ལྡན་པའི། །མཉེས་ཤིང་དུལ་བར་མཛད་པའི་ཙོང་ཁ་པ། །རི་བོ་

དགའ་ལྡན་(x)་དེ་ལྟར་དད་པས་མཆོད་བསྟོད་དགེས། །ཉིད་བསྟན་སྲིལ་བར་མཛད་

རྣམས་ཀྱང་། །བྱ་རམ་ཤིང་པའི་འཕྲིན་ལས་པའི། །རིང་ལུགས་རྗེས་སུ་

འཇུག་ཕྱིར་བསྟོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐུ་རི་ཤའི་ལུའི་མཆོག་ནོར་བུའི་མེ་ཏོག

ཐལ་མོ་སྣིང་གར་སྨྲར་བའི་གནས་སུ། གཞན་དྲིན་མེད་པའི་རྗེ་དེ་ཉིད་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་

དད་པ་དང་ལྡན་པ། དཔལ་ཀརྨ་པའི་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་མིང་གཞན་ཀརྨ་པ་མི་

བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་སྨྲས་བའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས། བོད་ཁ་བ་ཅན་

གྱི་རྒྱལ་ཁམས་འདིར། །རྒྱས་ཅོམ་གྱིས་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་དུས། །རྗེ་བྱོ་

བཟང་གྲགས་པ་བྱ་བ་དེས། །བཅོམ་ལྡན་ཤཱཀ་ཐུབ་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས། །

དྲང་སྲོག་གི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་མཛད་པས། །སྟོན་པ་རིའི་བུ་འདྲ་བགྲང་ཡས་

ཀྱིས། །འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁམས་གང་བར་མཛད། །རྗེ་དེ་ལ་མི་དད་སུ་ལ་དད། །

སྟོན་ཐུགཏ་དོག་གི་དྲི་མས་སྣང་ཞེན་སྐྱེ། །དུས་དེ་རིང་འཚོད་པས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས། །

སྟོག་བྱོགས་ཀྱི་ཟིན་པ་མ་ཤེས་པར། །གཉི་སྣག་གིས་བསྒྲིད་པ་གནོང་ཞིང་འཚྱོད། །

སྐྱེ་བ་ནས་ཆོ་རབས་སུ་རྩེས་འཛིན་མཛོད། །ཅེས་དང་། ཡང་རྩེ་ཀརྨ་པ་འདིས་

@622 ས་ར་རྩེ་བཙུན་པ་ལ་བཀའ་ལན་ཕུལ་བའི་ནང་དུའང་། ཁྱིད་ཀྱི་དགག་བཞག་དེ་

ཀུན་གོ་ཤཀ་གི་ཕྱོགས་སུ་ལེགས་པར་སོང་འདུག །ས་སྐྱ་པའི་མཁས་རྣོམས་

རྣམས་བློ་གཟུ་བོར་གནས་ན་བློ་བསྐྱེད་ཐོན་པར་མཆིས། ཁོ་བོ་རེ་རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་

པོ་ལ་འཛིག་རྟེན་འདིའི་ངོ་འཛིན་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་པའི་སྟོབས་

ཀྱིས། གོ་ཁཀ་ལྟར་ལུགས་འདི་ནོར་བ་ཡིན་སྟམ་པ་གཏན་ནས་མེད། དེ་ལྟ་

ནའང་དེད་ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ད་ལྟ་བོད་སྤྱ་རབས་པ་དག་གི་འཕྲིད་ལུགས་ལས་རྗེའི་

ལུགས་ལྟར་སྐྱོང་གི་མེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ལུགས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བས་ཕྱི་རབ་

པ་དག་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་གོ་དགའ་ཞིང་། ལྟག་པར་ས་གར་གྱི་ཕྱོགས་འདི་གྲུབ་

མཐའ་ཀུན་སློང་ཚ་བས་འཆད་མ་སྤྱིབས། ཞེས་དང་། ཀརྨ་པ་དགྱ་པ་དབང་

ཕྱུག་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་བྱ་རམ་ཤིང་པའི་བསྟན་པ་འདིར། །དྲང་སྲིག

གོས་འཛིན་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན། །ཆོས་ཀུན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དོན་དམ་དུ། ।

མེད་པར་སྟོན་མཛད་རྒྱལ་བ་དེ་ལ་འདུད། །གསར་རྙིང་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ནས་ལུང་བསྟན་

ཞིང་། །ཐུགས་རྗེས་དུས་ལས་མི་གཡོལ་གཟིགས་པ་ཅན། །འབྲེལ་བ་ཐོགས་

པ་ཙམ་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི། །གོ་འཕང་སྟོལ་མཛད་ཟླ་བཞལ་དེ་ལ་འདུད། །བཅས་

དང་ཁ་ན་མ་ཐོའི་ཉེས་པ་ཡིས། །ཐུང་ཟད་མ་གོས་འདུལ་བའི་སྲོལ་ཆེན་འཛིན། །

ཞི་དུལ་བགེ་ཡོད་འཕྲིན་ལས་བཞི་ལ་སྦྱོད། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོ་ཙོང་ཁ་པ་

ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས། ཞྭ་དམར་བ་བཞི་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱགས་པས་ཀྱང་

རྩེ་ཙོང་ཁ་པའི་ལྷ་བ་འདི་ཉིད་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པ་ནི། དུས་ཕྱིས་

བཀའ་ཕྱག་ས་སྐྱ་པ་སོགས་ཀྱི། །ཟླ་མ་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ལ་གཏུགས་པ་ལས། །

མཁས་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་པ། །མདོ་སྡགས་བསྟན་པ་གསལ་བར་

@623 མཛད་པ་བྱུང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ན་རེའི་རྣམ་སྐྱེལ་འབྱུག་པ་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་མི་ཕམ་པརྒྱ་དཀར་པོས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཤར་ཙོང་

ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་7ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ད་མེད་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་

ལོ། ཅདགི་ལེགས་ཚུ་གཏེར་ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་ལ། །ཐུབ་བཟང་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་ཁྱོད་

བྱོན་ཚུན། །ས་འདི་རྣོངས་པའི་སྐུན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞིང་། །བྱགས་པའི་གཞིར་

གྱུར་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་དང་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། །སྡང་ལ་གཞལ་

ཅེ་ལྷོ་ཡང་མ་མཆིས་པས། །ལྷ་བརྒྱ་པ་ཡི་གཙུག་རྒྱན་དུ་འོས་པ། །ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སེང་རྟེའི་ཁྲི་ལ་སེང་རྟེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པས། །སྨྲ་བའི་

གླང་ཆེན་ཐམས་ཅད་དང་ལས་གྱུར་ཕྱིར། །མཚུངས་བྲལ་ཁྱོད་ནི་སེང་གེའི་ང་རོའི་མཆ་

བསྟན་པའི་སྐྱེས་མེད་གྱུར་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏ་རིའི་ཙོན་

དན་བསྡང་། །ཁྱོད་དེན་དྲི་ཞོན་གྱིས་འདིར་འོངས་པས་སྡུ། །འཁོར་བའི་ཚ་

གདུང་མིང་ཙམ་ལྷག་ཐྱར་པ། །སྟོབ་མར་བཅས་པ་བསྟུགས་འོས་དེར་ཕྱག་འཚལ། །

ཞེས་དང་། འགྲན་ཟླ་ཀུན་བྱལ་རྣ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པར། །འགྲན་ཟླར་བཀྲི་བའི་

མཁས་རྟོམས་མང་ན་ཡང་། །འགྲན་ཟླ་བྱལ་བ་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞེས། །

འགྲན་ཟླར་མི་བྱེད་པརྒྱ་དཀར་པོས་བསྟོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་

སོགས་པ་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་བསྟོད་བསྟུགས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་སྦྱིལ་ཚུལ་མཐའ་གླས་ཏེ།

མདོར་ན་རྣེ་ཡིད་བཟང་རྩེ་བའི་གསུང་ལས། དེའི་དུས་སུ་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྣེ་བཙུན་

ཙོང་ཁ་པའི་འཕྲིན་ཡས་ཀྱི་གདུགས་དཀར་པོ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་ཡོད་པ་

ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ཡས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཡོངས་

སུ་ཁྱབ་པས་ན། གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་དང་། དད་གུས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་

@624 པ་དང་། བསྟོད་བསྔགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཕོར་ཆུལ་ཚོགས་མཐའ་དག་པ་བརྩོད་པའི་

ཡུལ་ཡས་འདས་པ་ཡས་རགས་རིམ་ཆེ་ལོང་ཙམ་སྐྱོས་ཏེ་བཀོད་ཟིན་ཏོ། །7སྐྱས་

པ། སྲིད་པ་འདི་ན་སྟོན་མེད་དགེ་བའི་བཤེས། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་

ཞེས་མཁྱེན་བརྩེའི་གཏེར་ཆེན་དེ། །དྲང་སྲོག་མདངས་ཀྱིས་མཛེས་ཤིང་བྱོན་པ་

ན། །ས་ཆེན་གྱང་གྱམ་རྡུལ་བྱིས་གཡོག་འདྲར་ཐྱུར། །སྣ་མའི་མེ་ཏོག་བཀབ་

ཀྱང་མངར་པོའི་བསྡུང་། །ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བླལ་ཁྱབ་པ་ཇི་བཞིན་དུ། ।

དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྒས་པའི་ཚུལ་བཟུང་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་འགྱུར་

སུ་ཡིས་འགོག །ཇི་ལྟར་འདམ་སྐྱེས་པདྨེའི་ཉང་ཚོའི། །ཆེས་ཆེར་བརྟས་

ཆོ་སྒང་རྩི་དོན་གཉེར་བའི། །བྱང་བ་ངང་གིས་འདུ་བ་ཆོས་ཉིད་ལྟར། །བགྲང་

ཡས་སྒོབ་ཆོགས་དབྱར་སྐྱེས་སྒྲིན་བཞིན་འདུ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་ཞིང་མང་དུ་ཐོས་

པ་དང་། །འཚང་རྒྱ་རྒྱམ་ལ་འཇིགས་པ་བྱལ་བ་དང་། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་

ལུས་སྟོབས་ཇོགས་པ་ཡི། །མཁས་གྲུབ་ནམ་མཁའི་རྒྱུ་སྐར་བཞིན་དུ་བཀྲ། །སྟོན་

ཚེ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོས་འཇིག་རྟེན་དུ། །ཐེག་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་སྦར་བའི་ཚེ། ।

རིམ་གསུམ་འདུས་པ་བྱོན་པའི་ངང་ཚུལ་དང་། །དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་ཀུན་ཏུ

མཚུངས། །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་འདི། །གསེར་ཞུན་ཅོད་པཎ་

འཆིང་བའི་ལུགས་བཟང་གིས། །ཅིག་ཅར་ཁྱབ་པས་འགྲོ་ཀུན་ཕན་དང་བདེའི། ।

ལང་ཚོ་འང་རྩོགས་པ་དུས་བཞིན་སྤྱོད་པར་གྱུར། །རིས་མེད་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་

མཁས་གྲུབ་ཀུན། །གང་གི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ངོ་མཚར་བྱེས། །ཐུགས་

ཡིད་ལྷགས་ཀྱས་དྲངས་པ་བཞིན་གྱུར་ནས། །བསྟོགས་པའི་མེ་ཏོག་འཐོར་ལ་ཀུན་

ཏུ་བྲེལ། །དེང་སང་རྩོད་དུས་དགྱ་ཡི་མཐར་གྱུར་ཀྱང་། །བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་

@625 ཚང་ལ་མ་ནོར་བ། །བགོ་སྐལ་ཡོངས་སུ་སྨྱད་བྱར་ཡོད་འདི་ཡང་། །འཇམ་

མགོན་བློ་མའི་དྲིན་ལས་གཞན་ན་གང་། །དེ་ཕྱིར་མགོན་འདིའི་གསང་གསུམ་ཡོན་

ཏན་ལ། །ཕྱོགས་ལྷུང་སྤང་པའི་བློ་མིག་གིས་བལྟས་ན། །བྱིན་རླབས་འཇུག་ཕྱིར་

གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། །སྐྱེ་ཀུན་རྗེས་སུ་འཛིན་ལ་སྨོན་པར་རིགས། །ཞེས་པ་ནི་

བར་སྣབས་ཀྱི་ངལ་བསོའི་ཚིགས་བཅད་དོ། །ཞེས་ཁྲབ་བདག་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་ཐུབ་

དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞོང་ཁ་

པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐུབ་བསྟན་མཛོས་པའི་རྒྱུན་གཅིག་ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་འཕྲེང་

བ་ལས་གསུང་སྐྱེས་སློབ་ཆོགས་ཇི་ལྟར་བྱོན་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་

པའི་སྣབས་ཏེ་དགུ་པའོ།། འ།།རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ། རྗེས་བསྟོ་

བ་དང་སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བཅས་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འཇམ་

མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་

ཡས་ཤིང་། རྒྱ་མཚོ་ལྟར་འཇིགས་ཟད་པ། ས་ཆེན་པོའི་རྡུལ་ལྟར་ཚད་དང་བགྲང་དུ་

མེད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་གི་སྨྲོད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དེ་ལྟ་བུ།

ཚུར་རོལ་མཐོང་བའི་མོས་ངོ་དང་འཚམས་པར་བསྟན་པ་རགས་རིམ་ཙམ་སྟོན་ཀྱི་བདག

ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ས་བོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འགོད་པར་མཛད་པ་དག་འཐོར་བ་བསྡུས་

པའི་ཚུལ་གྱིས་འདིར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་ཐོག་མར་གློང་

བསྒང་བའི་སྐབས་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་གཅོ་ཆེ་བ་མཁས་གྲུབ་སྣ་བའི་ཉི་མ་དག་

ལེགས་དཔའ་བཅང་པོས་མཛད་པའི་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་དང་།

གསང་རྣམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐེ་མ་གཉིས་གཞིར་བརྩང་བ་མ་ཟད། དེ་གཉིས་ལས་བྱུང་

བའི་ཚོག་རིས་ཕལ་ཆེ་བ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རྒྱུན་ཁྱད་དུ་བསམས་དེ་རང་སོར་བཞག་པའི་སྐོ་

@626 ནས་ཡོངས་སུ་ཚང་བར་བགོད། དེའི་ཐོག་ཏུ་རྩོགས་པྲན་པ་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་

རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཀུན་འདུས། རྗེ་བློ་གྲོས་ལེགས་བཟང་

གིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རབ་གསང་རྒྱད་བྱུང་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན། མངའ་རིས་

ཤྲཱ་བསྟོན་འཇམ་དབྱངས་ཉི་མ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་སྐལ་

ལྡན་པད་ཚལ་རྒྱས་པའི་འོད་སྟོང་། རྗེ་གནས་རྙིང་པ་ཀུན་དགའ་བའི་ལེགས་ཀྱིས་

མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་

པའི་རྣམ་ཐར་རས་བྱིས་འབྲི་ཚུལ་བརྒྱང་གསུམ་པ། རྟ་ཚག་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་

ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་

རྣམས་དང་། ཀ་ཐོར་བྱའི་གླས། ཟང་ཟང་ནེ་རིང་པ་འཆི་མེད་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་

མཛད་པའི་རྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་འཚང་རྒྱ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར་དང་ལྡན་དགའ་བྱེད།

དེས་མཛད་པའི་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་བང་མཛོད། དེས་

མཛད་པའི་བུ་ཆེན་བྱོན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་ཐར་གསེར་གྱི་མཆོད་སྡོང་དང་། དེའི་ཁ་སྐོང་

གསེར་གྱི་སྒྲུ་གྱུ །རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་མཁར་ནག་ལོ་ཙ་བས་མཛད་

པ་དང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཏྲེ་པས་མཛད་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག

དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་རྟེའི་བསྟོད་པ་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས་ཀྱི་

འབྲེལ་བ་དབྱར་གྱི་རྫ་གསང་། མི་དབང་འཇམ་དབྱངས་སངས་རྒྱས་མཆོས་མཛད་པའི་

དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་ཚན་གྱི་རྗེའི་རྣམ་ཐར། རྗེ་བྱག་སྒོ་རབ་འབྱམས་པས་

མཛད་པའི་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་ལྷང་བསྟན་གྱི་རོལ་མོ། གྱང་ཏ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་

པོས་མཛད་པའི་འདྲན་ལེགས་མའི་འབྲེལ་པ། རོང་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་

མཆོས་སྐྱན་དངགས་ཀྱི་ལམ་ལས་བྱངས་པ་མི་ཏོག་འཆུན་པོ་སོགས་དང་། ནལ་

@627 མལ་ཁང་གི་ཐོན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུན་ལྡན་སྒོ་མང་པ་དོན་གྲུབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྗེའི་

རྣམ་ཐར་ཁག་གི་དོན་བསྡུ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་སུ་མཛད་པ་རྣམ་དཀར་དད་པ་རྒྱ་མཆོར་རོལ་

པའི་འཇུག་ངོགས། དཔལ་ལྡན་ས་གསུམ་མའི་འགྲེལ་པ་འཇམ་དབྱངས་ཞེས་དང་

གྱིས་མཛད་པ། བླང་ལེ་ཆོས་འཁོར་ལྔ་སར་སྩོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་

ཕུལ་བའི་རིམ་པ་དང་། དགའ་བ་གདོང་དུ་རྩེ་བསྩོན་གྱིས་ལུང་བསྟན་མཛད་པ་དང་

ཆོམས་རིང་བསྲེལ་གནང་བའི་སྐོར། ལྷོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བ་དང་མཇལ་ཚུལ་

དང་། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོས་ཆབ་ཞོག་ཕུལ་བའི་ཞལ་བཤགས་བཅས་སྤྱོན་ཆད་མིག་ལམ་

དུ་སོན་པ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་མཛད་པའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་གསལ་བ་རྣམས།

སྐབས་སུ་བབ་པ་དེ་དང་དེའི་ཐད་དུ་ལུས་པ་མེད་པ་ཚང་བར་བགོད། གཞན་ཡང་

རྒྱལ་ཚབ་མ་ཁས་བླང་རྣམ་གཉིས་སོགས་སུས་ཀྱི་ཐུབ་བོ་འགའ་ཞིག་གི་རྣམ་ཐར་སགས་

ནས་འགོད་པར་འོས་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཟུར་བརྒྱན། དེ་དག་ལ་ཀློན་ཀ་དང་འགལ་བ་སྤོང་བ་དང་། དོགས་པའི་མཐའ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོད་དུ་ལུང་དང་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་

ཇི་ལྟར་འོས་པ་བགོད་ཅིང་། བར་བར་དུ་དོན་བསྡུ་བ་དང་། ངལ་བསོ་བའི་

ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་རིམ་པ་དག་ཀྱང་སྤེལ་བ་དང་བཅས་མཁས་པ་མགུ་བར་སྐྱེད་པའི་

ཚ་རྒྱན། དམ་པ་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་སྤྲིན། དད་ལྡན་མོས་གུས་འཕེལ་

བའི་གསོས་སུ་འབྱུང་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་བགོད་པ་ལས། བདག་ཉིད་མཁས་

འདོད་དང་། རྟེད་བཀུར། སྐན་གྲགས་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པས་

མ་ཡིན་ཏེ། ད་དུང་ཞིབ་ཏུ་སྨྲ་ན། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་

བུ་ན་སྐགས་མའི་དུས་འདིར་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་བསྟུབ་པ་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་འཕྲིན་

ལས་ཀྱ་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་རང་ཅག་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གཞན་ལས་

@628 ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་དུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནའང་། རྣོངས་པ་དག་དམ་པའི་

ཡོན་ཏན་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་གུས་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བཞོག །

ད་དུང་ཕྱོགས་ལྷུང་སྔང་ཤུཀ་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་སྣ་ཚོར་སུ་སྣ་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་

དང་གང་ཟག་ལ་སྐྱེར་འདེབས་ཀྱི་ལས་ངན་ཚབ་པོ་ཆེ་གསོར་པ་རྣམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་མ་

བཟོད་ཅིང་། རི་བོ་དགེ་ལྟར་པའི་རྩེས་འཇུག་ཏུ་རྩོམས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བསྟན་པའི་

གནད་འགག་ཇི་ལྟ་བ་མ་རྟོགས་པས་རྣེད་བཀྲ་སྟན་གྱགས་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པ་ཆེ་བ་

ལས། ཆོས་ཀྱི་ཟབ་གནད་གཞན་དག་ཆེའོ་སྙམ་པ་སོགས་མདོར་ན་མི་ཤེས་པ་ནི་ཤིན་

ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་པའི་ལུང་གིས་ཟིན་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཆད་ལམ་དང་པོར་ཞུགས་

པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་གཞན་ཕན་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་འདི་

ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོ་ཙབས་ཀྱི་འཕྲིང་བ་ཀུན་ཏུ་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་བསྟན་

པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་མ་ལུས་པ་འཛིན་པ་སོགས་

རྣེ་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཕྱི་རྟེས་སྐྱོང་བའི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་

རྣམ་དཀར་གྱི་ས་བོན་བསྐྱེན་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བརྩམས་པ་གེགས་མེད་

མཐར་ཕྱིན་པ་ཡང་[7] འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་

ལས་བྱུང་བར་ཤེས་ནས། སྨར་ཡང་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་སྨོན་

ལམ་གྱིས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། འ་གང་གང་རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་ཀྱན་ལས་ཐུགས་བསྐྱེད་

འཕྲིན་ལས་རྒྱུ་སྐར་དབུས་ན་པ་སངས་ལྷ་བྱང་ཆེས་དཀར་བས། །གང་གང་ཕྱོགས་

བཅུའི་འདྲེན་པ་ཡོངས་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་བསྔགས་པ་མཆྱ་ར་བའི་འཕྲེང་བ་ཆད་མེད་སྤེལ་

བཙོན་པ། །གང་གང་རྒྱལ་སྲས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཀུ་མཐོན་མཐིང་ཟུར་ཕུད་དབྱིངས་

སུ་སྤས་ཏེ་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྒྱོས་གང་ཅན། །གང་གང་སྨིགས་མའི་ཡིད་

@629 ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གཅིག་ཟླ་མེད་ཅོང་ཁ་པ་ཞེས་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་སྣན་པར་བྱགས། །

མགོན་ཁྱོད་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ཚུལ། །སྤྱིད་པ་སྤངས་ཀྱང་སྤྱིད་ཚུལ་ཅི་ཡང་

སྟོན། །མི་སྐོབ་ཉིད་ཀྱང་སྐོབ་པའི་ཚུལ་བཟུང་ནས། །མཐའ་མེད་འཁོར་བ་

མཐའ་ཅན་ཉིད་དུ་མཛད། །སྲིད་པ་འདམ་བུའི་ཚལ་དང་མཚུངས་པ་འདིར། །

སྲིད་ཅིང་ཞེན་པའི་ཡིད་ཅན་འདི་དག་རྣམས། །སྲིད་པ་སྤངས་བའི་ས་ལ་སྐྱོར་སྐད་དུ། །

སྲིད་པ་པ་དང་འཚམས་པའི་གཟུགས་སྐུང་སྤུལ། །སྟོན་བྱོན་མཁས་དང་གྲུབ་བརྟེས་

མང་མོད་ཀྱང་། །སྐྱེགས་མའི་དུས་མཐར་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི། །དམ་ཆོས་

འཛིན་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་མཚུངས་པ། །ཁྱེད་ཀྱི་དཔེ་རྟག་དང་ཅན་ཁྱོད་འདིར་དབེན། །

གཟུགས་སྐུའི་རྒྱ་བ་མདོ་སྡང་ཡུལ་ནས་ཆོས། །འཕྲིན་ལས་འོད་དཀར་དབུས་གཙང་

ལྷོངས་སུ་འཕྲོ། །ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དས་འཛིན་མའི་ཁྲོན་འགེངས་པའི། །སྟོན་

མེད་བདུད་རྩིའི་གཉེར་ཆེན་ཁྲོད་མིན་སུ། །སྟོན་ཆེ་འཕགས་ཡུལ་ཤིང་རྟ་ཆེ་རྣམས་

ཀྱིས། །འོག་པར་སྨྲ་བའི་གླང་པོའི་ཀློད་འགེམས་པའི། །ཐེག་ཆེན་སེང་

གེའི་ང་རོས་འཛམ་གླིང་གཞི། །ཁྲབ་པའི་བྱགས་སྐྱན་དང་ལྡན་རྗ་བཞིན་ལྗིར། །

དེ་བཞིན་ཁ་བའི་ལྷོངས་འདིར་ཐུབ་བསྟན་ལ། །མ་རྟོགས་འོག་རྟོག་དྲི་མ་བྱང་ཕྱུང་

སྟེ། །ཆེ་བ་བཞི་ལྡན་རིང་ལུགས་ཉིན་མོ་ལྟར། །གསལ་མཛད་རྒྱ་མེད་ཤིང་རྟ་

ཆེན་པོར་གྱུར། །འཚང་རྒྱ་རྒྱས་པར་བཙུན་གྱུར་པ་ཡིས། །ཐུབ་བསྟན་

སྐེལ་ཞིང་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི། །འཕྲིན་ལས་གཟུགས་སུ་མཆིས་ན་སྟོང་གསུམ་

ཁྱོན། །སྟོང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆ་ཙམ་གཤེད་ནུས་བཟལ། །ཡཱད་སྣུབ་ཆོག་སྤྱི་ཙམ་

དང་དུར་སྨྲིག་གི །རྒྱས་ཙམ་འཆང་བས་ཐུབ་བསྟན་འཛིན་ཏེ་མས་དུས། །མདོ་

སྡགས་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་མ་ལུས་པ། །ཚུལ་བཞིན་གསལ་མཛད་ཁྱོད་ལ་སྐྱིང་

@630 ནས་གྱུས། །ཁྱད་པར་མཐའ་བཟལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་། །ཟབ་གསང་བྷ་མེད་

རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་པའི། །ཀློ་

སྒྲོན་གཉིས་པར་སྲིད་པའི་ཁྲོན་འདིར་བྱགས། །དེ་སོགས་གང་གི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་

ཚུལ། །ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཙམ་ཡང་ཡོངས་རྫོགས་པར། །བརྗོད་ལ་བསྐལ་པ་

བྱེ་བར་རོ་འཛོན་བྱངས། །སྟོང་དུ་སྣུལ་ཀྱང་བློང་ནུས་གོ་སྐབས་ཕྲ། །དེས་ན་

བདག་ལྟས་གང་གི་རྣམ་པར་ཐར། །བརྗོད་པར་རྩོམ་འདི་ཀུན་གསལ་ནམ་མཁའི་

མཐའ། །འདོམས་ཀྱིས་གཞལ་བའམ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་མཐའི་ཚད། །སོར་

མོས་འཇལ་ལྟར་སྨྲི་རྟོལ་ཉིད་དུ་ཆེ། །དེ་ལྟ་ནའང་བདག་འདྲའི་གདུལ་བྱའི་ཁམས། །

མང་པོའི་རྒྱུད་ལ་གང་གི་བྱིན་རླབས་མཐུ། །འཇུག་ཕྱིར་སྔོན་བྱོན་དམ་པའི་གསུང་

རྒྱུན་རྣམས། །ཕྱོགས་སུ་སྡེབས་པའི་ངལ་བ་ཙམ་ཞིག་བསྟེན། །འདི་ཡང་

མཁས་འདོད་གྲགས་ཕྱིར་མ་ཡིན་ལ། །རྣེད་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར་མིན་ཁེངས་རྨོངས་

ཀྱིས། །མ་ཡིན་དམ་པའི་གསང་གསུམ་ཡོན་ཏན་ལ། །སྣོང་ནས་མོས་གུས་

ཐོབ་པའི་བྱེད་ལས་ཡིན། །འོན་ཀྱང་བློ་ངན་འཁྲུལ་རྟོག་དབང་གྱུར་པས། །འགལ་

འཁྲུལ་རྐོངས་པ་ལ་སོགས་མཆིས་སྲིད་ན། །དེ་ཀུན་མཆོག་གསུམ་བླ་མར་བཅས་

པ་དང་། །དྲན་དབང་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བཞག་གས། །འདི་ལྟར་

འབད་པའི་དགེ་ཚོགས་སྟོན་ཟླ་དང་། །དུང་དང་ཀུརྟ་ལྟ་བུར་ཆེས་དཀར་བས། རྒྱལ་

བསྟན་སྲིད་དང་བྱེ་བྲག་འཇམ་མགོན་བསྟན། །སྲིད་མཐའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་

ཅིག །བསྟན་འཛིན་མཐའ་དག་སྐྱེ་ཚེ་རབ་བརྟན་ཅིང་། །མཁས་བཙུན་བཟང་དང་

འཆད་རྩོད་རྩོམ་ལ་སོགས། །ཞབས་དང་སྐྱབས་པས་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ། །འཇམ་

མགོན་ཉིད་མཚུངས་ས་སྟེང་ཁྱབ་བྱུར་ཅིག། །འདུས་པའི་སྡེ་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་

@631 ཁྲིམས་གཙང་ཞིང་། །མདོ་སྡེགས་ཉམས་ལེན་དབྱར་མཆོའི་གང་བར་འགྲན། །

ཁྱིམས་ལྷན་དུར་སྨིག་མདངས་ཀྱིས་ནོར་འཛིན་ཁྲོན། །མཚམས་སྨིན་ཞུན་མས་

གཡོགས་ལྟར་མཛོས་བྱུར་ཅིག །ཡངས་པའི་བོད་ལྗོངས་འདིས་མཆོན་འཇིག་རྟེན་

ཀུན། །དགེ་བཅུའི་སྡང་བས་ཡོངས་སུ་ཁྲབ་བྱུར་ཅིང་། །ཕྲལ་ཡུན་བདེ་བའི་སྨྲང་

རྩི་མངར་པོའི་རོ། །ཚད་མེད་རྒྱང་བས་འགྲོ་ཆོགས་ཆོམ་བྱུར་ཅིག །བདག

སོགས་དེང་ནས་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཐོབ་བར། །དལ་བའི་རྟེན་བརྒྱུད་དམ་པའི་བཞེས་ཀྱིས་

ཟིན། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མདོ་སྡུགས་བསྡུན་པ་དང་། །མི་འབྲལ་ཐོས་

བསམ་སྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཚོགས། །སྟོམ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེས་པའི་དྲིས་མ་

གོས། །ཆོས་ངན་རྣམ་འབྱེད་མིག་གིས་གསུང་རབ་དོན། །གསལ་པོར་ལེགས་

མཐོང་ཚུལ་བཞིན་འདོམས་པ་ཡིས། །འགྲོ་རྒྱུད་རྣོངས་སྐྱན་སེལ་བའི་བྱེད་པོར་

ཚོགས །ཐུབ་མོངས་ལམ་གྱིས་ཤེས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས། །བསྟེད་དང་

རྗོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ཐྲངས་པས། །རྒྱང་འཇུག་རྒྱལ་ས་རིང་མིན་

མངོན་གྱུར་ནས། །ཡིད་ཅན་མགོན་དང་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བར་ཚོགས །དུས་

གསུམ་བྱོན་པའི་རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་དང་། །ཁྱད་པར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པས།།

བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་གང་མཛད་པའི། །བཞེད་དོན་ཇི་བཞིན་བདག

གི་འང་འགྲུབ་པར་ཤོག །འདིས་མཆོད་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་ཀུན། །

རང་གི་དོན་དུ་ཆུད་འཛིར་མི་འགྱུར་པར། །མ་ཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་

སྐྱར་ཐོབ་པའི། །རྒྱུ་དྲྭ་སྨོན་ན་དེ་བཞིན་འགྲུབ་པར་ཤོག །མཆོག་གསུམ་

རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་རྗེ་དང་། །ཆོས་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་མི་བསླུའི་བདེན་པ་དང་། །

ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །སྨོན་པའི་གནས་ཀུན་བདེ་བླག

@632 སྡུར་འགྱུབ་ཚོག །ཅེས་ཁྱབ་བདག་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་

དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ། འཇམ་མགོན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་

རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐུབ་བསྟན་མཛོས་པའི་རྒྱུན་གཅིག་ངོ་མཚར་ཧོར་བྱའི་འཕྲེང་བ་ཁེས་བྱ་

བ་འདི་ནི། འཇམ་མགོན་བསྟན་པའི་སྒོན་མེ་ཀོང་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་གྲྭབ་དབང་

བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་བརྩེན་འགྲུས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

འདི་ལྟར་རང་ཅག་གི་འདྲེན་པ་དམ་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་

མཉམ་པ་དེ་ལྟར་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟོན་ཡོད་རྣམས་ཅུང་ཞིག་བསྡུས་པའི་སྐྱོན་དུ་སྣང་

བས། ཕྱི་རབས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་གསོས་སུ་རྣམ་ཐར་རྒྱས་བསྟན་འཚམས་

ཤིང་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་གོ་བདེ་བ་ཞིག་ཅེས་ཀྱང་བསྟིགས་དགོས་ཞེས་རབ་ཏུ་དཀར་

བའི་ལྷ་ཇས་སྲིད་དུ་རིང་བ་དང་བཅས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་བཀའ་ལུང་སྤྱི་བོར་བགོད་པ་དང་།

ཐེག་ཆེན་གྲིང་གི་སྤོང་བ་པ་སྤྱི་ནས་ཀྱང་མཆུལ་རྟེན་གསུམ་ལྷ་རིག་དང་བཅས་བསྐུལ་བ་

དང་། དབུས་ཕྱོགས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོའི་བཀའ་རམ་དགེ་བཤེས་ཕལ་མོ་

ཆེ་ནས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བསྐུལ་མ་མཛད་པ་ལྟར། ས་སྐྱ་ཐོས་བསམ་རིན་བྱའི་

བློང་གི་གླ་རིགས། ₇ གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་སྐུ་བཅར་དང་རྟན་མཁན་

སྤུལ་མིང་འཛིན་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དུ་འབོད་པ་བདག་གིས་རང་ཉིད་ལ་སྐྱེས་

སྣང་ས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དམན་ཡང་། ཁྱབ་བདག་རྭ་སྐྱེང་ཁྲི་ཆེན་རྗོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་

སོགས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དུ་མའི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་བློའི་ཡོལ་གོར་ཆུང་ཟད་སིམ་པ་

དང་། གཞུང་ལུགས་དང་རིག་གནས་སོགས་ལ་སྣང་པ་ཕྱན་བྱ་བྱས་ཁྱལ་ཙམ་

ལ་བཏེན་པའི་སྤྱི་བརྟེལ་བསྐྱེད་དེ་འགོད་པའི་བསམ་པ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཡོད་ཀྱང་།

བར་ལམ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བརློག་ཏུ་མེད་པ་འགའ་ཞིག་གི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་

@633 རིམ་འགྲངས་སུ་སོང་རུང་། དམ་བཅའི་མདུད་པ་མི་ལྷོད་པར་རབ་བྱང་བཅུ་བཞི་བཞི་

པའི་ནང་ཚན་ཆུ་ཡོས་ལོ་ཀོང་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་ཞག་ལ་ཕྱིན་སྐབས་མགོ་བརྩམས།

ཤིང་འབྲུག་དབུས་སུ་སློབ་ནས་རེ་ཞིག་གཟུགས་ཁམས་བདེ་མིན་བྱུང་རུང་བར་ཚད་ཀྱི་

དབང་དུ་མ་བཏང་བར་འགོད་གང་ཐུབ་བགྱིས་པ་ལས་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་གི་

ཐུགས་རྗེས་བགེགས་མེད་མཐར་སོན་ཏེ། སྣ་ཚོགས་དབྱིག་ཏུ་འབོད་པ་ཤིང་སྤྲུལ་རྟོར་

རྒྱ་བཞི་པའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བདུན། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལུམ་བིའི་

ཚལ་དུ་སྐྱ་བལྟམས་པའི་དུས་ཆེན། རེས་གཟའ་བཀྲ་ཤིས། རྒྱུ་སྐར་རྒྱལ་དང་

འབྱོགས་པ་ལས་འབྱུང་འཕྲོད་དང་འཕྲོད་ཆེན་གཉིས་ཀ་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་

ལྡན་པ་སོགས་མཆོག་ཏུ་དགེ་ཞིང་ཤིས་པའི་ཉིན། ལྷ་ལྡན་སྤྱལ་པའི་གཙུག་ལག

ཁང་གི་ཉེ་འདབ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསྟི་གནས་སུ་མཇུག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བགྱིས་པའི་དགེ་

བས། བདག་སོགས་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མཉེས་

བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་མཐུ་ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཐུ་རགས་མཐར་ཕྱིན་

ནས་ཟུང་འཇུག་སྐུ་བཞིའི་རྒྱལ་ས་རིང་མིན་སྐུར་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག། །།

འ་ན་མོ་གྱུ་རུ་སུ་མ་ཏི་ཀཱརྱི་ཡ། བློ་གཏེར་ཀུན་བཟང་རིག་པའི་སྒྲ་

འཕྲལ་བྱིས། །མཐའ་བྲལ་ཞི་བའི་རྒྱལ་ཐབས་དང་བའི་མགོན། །བྱགས་

པའི་སྤྲིན་ཕྲེང་མཁའ་དང་མཉམ་བརྟལ་བའི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་བསྐྱོར་ཅོང་ཁ་པ་

ལ་འདུད། །ཐུབ་བསྟན་གསེར་གྱི་པདྨོའི་འཕྲུམ་གོལ་དཀྱིལ། །དགེ་གཙང་གཟི་འོད་

འབར་བའི་ཡེ་ཤེས་གཏེར། །སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྫོགས་པའི་ཉིན་བྱེད་དུ། ।

བདེན་གསུང་གསང་བའི་ལུང་གིས་རིང་ནས་རྒྱོ། །ཐུབ་

ཚུལ་ཐུབ་པའི་རྗེས་བརྩོད་

ཟབ་མོའི་གཏམ། །རྒྱུ་བྱལ་རྒྱུ་བཞིན་རྩོགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཚོགས། །

@634 རང་གར་རང་སྣང་མཚན་མས་མ་རེག་པར། །སྣ་ངན་སྣ་ཚོའི་འདམ་སྐྱེས་རྒྱམ་

བྱེད་ཉིད། །མཚུངས་མེད་བདེ་གཤེགས་གང་ས་རིའི་ལྷོ་བ་ལས། །ཐ་དད་

སྐལ་བར་རྒྱུ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ། །མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་ཆུ་གླུང་རོ་གཅིག་ཏུ། །སྐྱེལ་

མ་ཁས་གང་དེས་བསྟན་པའི་མཆོ་ཆེན་བསྒྲུབ། །ཆོས་འདུལ་ཚངས་པའི་ཐེག་གི་

རྗེས་སྡུད་ཅིང་། །རྟག་ཆད་ཕྱོགས་ཀུན་ཡོངས་འཛིག་ལྟ་བའི་ཟྭོང་། །སྲིད་ཉོན་

གཞིལ་བྱེད་དཔྱད་འཛོག་རེས་ཀྱིས་སྟོན། །འདི་ཀོ་དག་ལྟན་བསྟན་པའི་འཕགས་

ཚོས་ཉིད། །འདི་ན་དད་གསུམ་འོ་མཚོ་འཕེལ་བའི་གཉེན། །བརྩོད་དཀའི་

གསང་བ་རྩོད་བྱེད་བདུད་རྩིའི་གཏམ། །ཆ་རྩོགས་རྒྱ་བ་གཞོན་ནུར་འཛུམ་པའི་རིས། །

དཔར་གྱི་རྩིང་བྱར་བཀོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །ཕྱི་ན་ཞི་དུལ་ཚངས་སྤྱོད་

བརྟུལ་ཞུགས་མཛོས། །ཤང་དུ་གསང་ཆེན་ལམ་གྱི་སྣིང་པོ་ལྷི། །འཕྲུལ་ཟད་

དག་གཙང་འདབ་སྟོང་གཙང་མའི་སྤྲུག །བློ་བཟང་སྐན་བརྒྱུད་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་

པར་སྣོན། །སྣ་ངན་གཉིས་འཐུང་སྡོག་ལ་གཟིར་བའི་མཚོན། །བསྐྱེལ་དང་

བྱལ་བའི་ལུང་རིགས་མཆེ་སྟེར་ཅན། །གསེར་མདོག་རལ་གྲུང་གཡོ་བའི་གདོང་

ལྟའི་ཁུ། །ཉཱ་སྐྱབ་རང་རྩལ་རྩོགས་པས་ཤིས་བྱུར་ཅིག །ཀུན་ཁྱབ་

ཕྱོགས་བྱལ་གསེར་ལྟན་ཡངས་པའི་ལྷོངས། །ཀུན་བཟང་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ་དུ་

བསྡེལ་བའི་སྣད། །ཀུན་དགའི་ཆོས་སྤྲིན་བདེ་བའི་གླུ་ཆར་གྱིས། །ཀུན་ཡན་

རྩོགས་ལྟན་བསིལ་བ་འབེབས་བྱུར་ཅིག། །རང་གཤིས་རང་དོན་ཉེ་ཆོས་མ་བསྟད་

པར། །རང་སྲིད་རང་བྱུང་ཚངས་བའི་སྲོལ་བཟང་གིས། །རང་དབང་རང་

གིར་སྤྲོད་བཞིན་བསིལ་ལྡན་ལྷོངས། །རང་རིགས་རང་ཚུལ་བསྲུང་བས་ཤིས་བྱུར་

ཅིག །རྒྱུ་སྤྲོར་འབྲེལ་ཐོགས་ལྷོས་བཅས་ཡིད་ཅན་ཀུན། །ཆོ་གཏེར་མཁའ་

@635 ལྷིང་དབང་པོའི་བཤུལ་ལམ་དུ། །མ་འཕྲལ་ལྡ་སྤྲོང་དག་པའི་གཤོག་རྫབས་ཀྱིས། །

ཞི་དབྱིངས་ཐར་པའི་མཁའ་མཐར་བགྲོད་བྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ཡང་ཡོངས་

འཛིན་ཁྲི་བྱང་སྤུལ་མིང་པས་སྨོན་པའོ།། །།

འ་གོང་གསལ་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོའི་ཞལ་འདེབས་སུ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་སྐྱབས་རྗེ་རྗོ་

རྩེ་འཚང་ནས་ཏིན་སྒོར་ཆེག་སྟོང་ཐམ་པ། སྐུ་གཤེགས་ཕྱག་མཛོད་ལྷ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་

ཆེད་དུ་ཏིན་སྒོར་ཆེག་སྟོང་ཐམ་པ། འབྲས་བྱོ་གྲིང་ཏེ་ཏོར་བཀའ་འཁྱུར་རིན་པོ་

ཆེ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་མ་གཤེགས་གོང་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྲུན་གྱི་ཞལ་('DBE)་ས་

སྡུ་ཁྲིད་བྱང་བླ་བྲང་དུ་འཛོག་གནང་མཛད་པ་ཏིན་སྒོར་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ནི་ཤུ་ཐམ་པ།

སྐྱིད་བྱོང་བསམ་གཏན་གྲིང་གི་ཕྱག་མཛོད་དགེ་སློང་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་ནས་ཏིན་སྒོར་

བྱུག་བརྒྱ་བཅོ་བརྒྱད། དགའ་ཤར་ཇོ་སྣད་རིན་པོ་ཆེན་ནས་ཏིན་སྒོར་ལྷ་བཅུ་ཐམ་པ།

དགའ་ཤར་ཉག་རེ་དགེ་སློང་བྱམས་པ་ཆོས་བཟང་ནས་ཏིན་སྒོར་ལྷ། འཇིག་མེད་

ཆོ་རིང་ནས་ཉིན་སྐོར་གཅིག། །ས་རྡེ་དོར་ཐུབ་བསྟན་སྐྱེལ་སྐུ་ནས་ཧིན་སྐོར་བཞུ།

ཆོ་འདས་སོག་པོ་དགེ་ལོང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་དུ་ཧིན་སྐོར་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་

པ་བཅས་ཁྱོན་བསྡོམས་ཧིན་སྐོར། 5584 བྱུང་།

སྐར་ཐོག་ཀུ་སོང་བ།

འ་ལྷ་བྱིས་པའི་རི་མོའི་གླ་དང་། ཐུ་ལོག་བཟོས་པའི་གླ་ཆ་དང་དཔར་གླ།

རྣམ་ཐར་ཆིག་སྟོང་ཐམ་པའི་ཡོག་རིན་དང་དཔར་གླ། ཞུ་དག་པའི་ཐོག། དེབ་

ཀྱི་རྒྱབ་ཤ་དང་བཅོ་བྲྀ། ཡིག་འབྲུ་བཞིགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་བྲྀ་ཆ་བཅོས་གོང་གསལ་

ཁྲོན་བསྡོམས་དེན་སྐོང་$_{10975}$ དང་$_{75}$ བཅས།།

@001 ནོར་བཅོས་ཀྱི་རེའུ་མིག ।

ཚོག་གྲངས། ཡིག་ཕྲེང་། ནོར། བཅོས་

11 11 མངློའི་ པངློའི་

13 10 བློང་དོན་བློང་དོར་

22 19 ནས྄ིམ་ ནས་རིམ་

24	20	མཛོམ་	འཛོམ་
27	12	པད་	པདེ་
36	17	པདེ་	པདྷེ་
41	11	ཀྲུག་	ཀྲུམ་
42	9	ཁྱོད་	ཁྱོན་
46	7	ཉ་	ཉོ་
61	7	ཁམས་	ཁམས་

83	18	དཔྱད་པ་	དཔྱན་པ་
83	18	དཔྱན་	དཔྱན་
89	1	པའ་	པའི་
92	10	འཇན་	འཇྱེན་
98	3	འབར་	འབོར་
109	5	རྒྱགས་	རྒོགས་

110 8 མད་ མདོ་

@002

ཤོག་གྲངས་ ཡིག་ཕྲེང་། རོར། བཅོས།

112 18 འཕྲ་ འཕྲོ་

114 20 ཡན་ ཡིན་

122 1 ཡངས་ ཡོངས་

122 7 དེས་ དེ་ས་

124	12	རྟགས་	རྟོགས་
133	8	བརྒྱད་	བརྒྱུད་
134	20	བྱན་	བྱོན་
237	20	ཡད་	ཡོད་
147	12	ངས་	དེས་
148	13	འད་	འོད་
163	19	དཾ་	དཾ་

165	1	སྣང་	སྣོད་
168	1	ཆོས་	ཆོམས་
77	4	དོ་	དོན་
181	17	གཞུགས་	བཞུགས་
185	3	ཡ་	ཡོ་
186	11	གཉིལ་	གཉིས་

191	14	པའང་	པའིའི་
204	20	འཁངས་	འཁོངས་

@003

རྟོག་གྲངས་	ཡིག་ཕྲེང་	རྣོར་	བཅོས་
206	1	བའང་	བའིའི་
210	14	འདྲན་	འདྲེན་
211	3	མ་	མོ་

230	19	བཞིན་	བཞིའི་
232	1	བརྡུད་	བརྟེད་
234	3	པའི་	པོའི་
241	16	མར་	མོར་
249	3	ལའྱིག	ལོ་ཀྱིག
257	2	རྒྱ་མཚ་རྒྱ་མཚོ་	
260	4	པས་	པོས་

273	9	ལ་ལ་	ལ་
274	13	ཆ་	ཆེ་
286	9	དོ་ན་	དོན་
193	12	རྡིལ་ལྷས་	རྡི་ལྷས་
293	16	ན་	ནི་
301	18	མཚན་མ་	མཚན་མོ་

302 3 ཞེ་ང ཞེང་

311 4 ཀུ་ ཀྱི་

317 18 མཆད་ མཆོད་

@004

ཤོག་བྱང་། ཡིག་ཕྲེང་། རེར། བཅོས།

327 1 པ་ར་ པར་

330 5 ཆ་འཕྲུལ་ཆོ་འཕྲུལ་

330	7	ཤུལ་	འཤུལ་
333	17	བཅམ་	བཅོམ་
335	7	བཅ་	བཅོ་
342	16	ཉ་	ཉི་
351	8	པའི་	པོའི་
354	14	ན་	ནི་
355	19	མཁངས་	མཐངས་

365	18	ཚོད་ཚོང་	
374	14	པའི་	པོའི་
375	15	སྤྱོད་	སྤྱོད་
380	18	བ་ཏོན་	བཏོན་
385	6	བའི་	བོའི་
386	3	ཐག	ཐོག

387 8 འབག འདེབག

388 14 པའི་ པོའི་

389 2 ('ZI)གས་ འཇིགས་

394 1 བྱུའ། བྱུའོ།

@005

ཞོག་གྲངས། ཡིག་ཕྱེང་། རེར། བཅོས།

395 7 ཆར་ ཆད་

399	5	ཁྲོད་	ཁྲོད་
405	9	མཐན་	མཐོན་
417	4	རང་	དང་
420	13	མད་	མདོ་
424	8	ཇད་	ཇོད་
425	1	ཅིམ་	ཅོམ་
425	12	ཀ	གོ་

426	6	མ་	མི་
431	4	འཆིབ་འི་	འཆི་བའི་
436	20	རྟོ་གས་	རྟོག་ས་
438	6	དན་	དོན་
441	17	མད་	མདོ་
442	11	གཞལ་	གཞོལ་

443	15	ཆེན་	ཚན་
448	19	ད་ད	དང་
454	14	སྡན་	སྡོན་
455	20	དགད་	དགོད་
465	10	དན་	དོན་

@006

ཤོག་བྱངས། ཡིག་ཕྲེང་། རེར། བཅོས།

468	3	རྡོགས་	རྫོགས་
469	15	བརྗད་	བརྗོད་
470	19	རྟག	རྫོག
472	4	ཤེམ་	ཤེན་
474	15	ཡན་	ཡིན་
476	15	རྒྱས་	རྒྱུས་
481	11	རྟྲམ་	རྟྲོམ་

483	1	ཇྲག	ཇྲོག
485	18	ཆེའ་	ཆེའོ་
487	4	དར་	དོར་
489	18	བཅས་	བཅོས་
503	11	དཱ་	དོར་
511	1	ཆ་	ཆོ་

518	16	འབལ་	འོལ་
526	18	དན་	དབེན་
530	3	ཐེལ་ཏེ་	ཐེལ་ཏེ་
539	17	བྱབ་	བྱབ་
541	1	དངས་	དངོས་
544	2	དེ་ར་	དེར་

@007

ཤོག་གྲངས།	ཡིག་ཐྲེང་།	ནོར།	བཅོས།
549	14	ན་	ནི་
550	15	དཀན་	དཀོན་
551	20	དངས་	དངོས་
565	20	གཞལ་	གཞོལ་
569	1	འཚོད་	ཚོད་
517	5	ཏ་	ཏེ། །

571	20	ལྷ(NGDU)	ལྷང་ངུ་
571	20	དེ་	དེ་ལྷས་
590	8	ཐུ་	ཐུལ་
591	1	ཡན་	ཡིན་
593	10	ལར་	ལོར་
595	18	ཆོག	ཆོལ་

601	3	ཆ་	ཆེ་
601	9	བཞན་	བཞིན་
603	19	ག	གི་
608	5	མད་	མདོ་
610	20	རྒག	རྒོག
614	6	ཀྱ་	ཀྲ་
625	17	བའིསྐབས་བའི་སྐབས་	

@008

ཤོག་གྲངས་	ཡིག་ཕྲེང་	རེད་	བཅོས་
626	16	མཆོས་	ཆུ་མཆོས་
627	10	སཁས་	སོཁས་
627	19	ན་སྐྱས་ནི་སྐྱིས་	
627	20	ཀུ་	ཀྱི